

Kelan tilastollinen vuosikirja

FPA:s statistiska årsbok

Statistical Yearbook of
the Social Insurance Institution

2010

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Sosiaaliturva 2011
Socialskydd
Social Protection

Kela|Fpa[®]

Tilastollinen vuosikirja 2010

www.kela.fi/tilastot

Tiedustelut

Sannamari Alatalkkari
Puh. 020 634 1321

Anne Laakkonen
Puh. 020 634 1393

etunimi.sukunimi@kela.fi

Tilaukset

Kela
Tilastoryhmä

puh. 020 634 1502
tilastot@kela.fi
www.kela.fi/tilastot

Statistisk årsbok 2010

www.fpa.fi/statistik

Förfrågningar

Sannamari Alatalkkari
Tel. 020 634 1321

Anne Laakkonen
Tel. 020 634 1393

fornamn.efternamn@kela.fi

Beställningar

FPA
Statistikgruppen

tilastot@kela.fi
www.fpa.fi/statistik

Statistical Yearbook 2010

www.kela.fi/statistics

Inquiries

Sannamari Alatalkkari
Tel. +358 20 634 1321

Anne Laakkonen
Tel. +358 20 634 1393

firstname.surname@kela.fi

Orders

The Social Insurance Institution
Statistical Branch

tilastot@kela.fi
www.kela.fi/statistics

Painopaikka – Tryckeri – Printed by:
Vammalan Kirjapaino Oy
Sastamala 2011

ISSN 1795-5165 = Suomen virallinen tilasto (painettu)
ISSN 1796-5659 = Kelan tilastollinen vuosikirja (painettu)
ISSN 1796-0479 = Suomen virallinen tilasto (sähköinen)
ISSN 1796-5667 = Kelan tilastollinen vuosikirja (sähköinen)
ISBN 978-951-669-872-7

Lukijalle

Kelan tilastollinen vuosikirja on kattava tietopaketti Kelan hoitamasta sosiaaliturvasta. Julkaisu sisältää keskeiset tilastot etuuksien saajista ja maksetuista euroista sekä kuvaukset etuuksien sisällöstä ja määräytymisperusteista. Ensimmäisessä luvussa kuvataan Suomen sosiaaliturvaa laajemmin ja Kelan osuutta kokonaisuudessa.

Ensimmäinen tilastollinen vuosikirja julkaistiin vuonna 1967. Kirjat vuodesta 1996 alkaen ovat maksutta käytettävissä Kelan Internet-sivuilla www.kela.fi/tilastot. Sivulla on runsaasti myös muita tilastotietoja Kelan etuuksista.

Vuosikirja on laadittu Kelan tilastoryhmän sekä kielenkääntäjien, etuusosastojen ja IT-osaston yhteistyönä. Julkaisun ovat toimittaneet Sannamari Alatalo (vastaava toimittaja), Terhi Rautesalo, Anne Laakkonen ja Marjut Rautiainen. Kirjan ovat taittaneet Miira Harpf, Riikka Olin ja Marja Vehkalahti.

Kehittämistyön kannalta lukijoiden antama palaute on arvokasta. Kommentteja ja kehittämisehdotuksia voi lähettää osoitteeseen tilastot@kela.fi.

Till läsaren

FPA:s statistiska årsbok är ett omfattande informationspaket om de sociala förmåner som handhas av FPA. Boken innehåller central statistik över förmånstagare och utbetalda penningbelopp samt beskrivningar av förmånernas innehåll och grunderna för dem. I det första kapitlet beskrivs den sociala tryggheten i Finland i vidare bemärkelse och FPA:s andel av helheten.

Den första statistiska årsboken publicerades år 1967. Årsböckerna från 1996 framåt kan gratis laddas ned på FPA:s webbplats (www.fpa.fi/statistik). Där finns också rikligt med annan statistisk över FPA:s förmåner.

Årsboken har utarbetats i samarbete mellan statistikgruppen och översättarna, förmånsavdelningarna och IT-avdelningen. Den har redigerats av Sannamari Alatalo (ansvarig redaktör), Terhi Rautesalo, Anne Laakkonen och Marjut Rautiainen. Ombrytningen har gjorts av Miira Harpf, Riikka Olin och Marja Vehkalahti.

Synpunkter från läsarna är viktiga med tanke på utvecklingsarbetet. Vi tar gärna emot kommentarer och utvecklingsförslag från våra läsare på adressen tilastot@kela.fi.

Foreword

The Statistical Yearbook of Kela, the Social Insurance Institution of Finland, offers a wealth of information about the social security schemes administered by Kela. The Yearbook includes key statistics on beneficiaries and benefit expenditures as well as descriptions of the individual benefits and their eligibility criteria. The first chapter takes a broader look at the Finnish social security system and Kela's role within it.

The Yearbook was first published in 1967. Starting with the 1996 edition, annual editions of the Yearbook are available free on Kela's website (<http://www.kela.fi/statistics>). The site contains a wide range of statistical information on the benefits provided by Kela.

The Yearbook was produced as a collaborative effort between Kela's Statistical Section, translators, benefit departments and the IT Department. It was edited by Sannamari Alatalo with the editorial assistance of Terhi Rautesalo, Anne Laakkonen and Marjut Rautiainen. The layout is by Miira Harpf, Riikka Olin and Marja Vehkalahti.

The editorial team welcomes feedback from readers. Please send your comments and suggestions for improvement to tilastot@kela.fi.

Helsingissä, marraskuussa 2011
Helsingfors, november 2011
Helsinki, November 2011

Liisa Hyssälä
Pääjohtaja
Generaldirektör
Director General

Esko Karjala
Osastopäällikkö
Avdelningschef
Head of Department

Sisällys

Innehåll

	Sivu		Sida
Lukijalle.....	3	Till läsaren.....	3
Taulukkuuettelo	7	Förteckning över tabeller	7
Kuvioluettelo.....	13	Förteckning över figurer	13
Käsitteet, lyhenteet ja symbolit.....	22	Begrepp, förkortningar och symboler	22
Kela vuonna 2010 (tiivistelmä)	23	FPA år 2010 (översikt)	24
Kelan hoitamat etuudet.....	26	FPA:s förmåner.....	26
1. Suomen sosiaaliturva ja Kela.....	27	1. FPA och den sociala tryggheten i Finland	27
1.1 Yleistä	28	1.1 Allmänt	28
1.2 Eläketurva	36	1.2 Pensioner.....	36
1.3 Vammaisturva	58	1.3 Handikappförmåner	58
1.4 Terveysturva.....	59	1.4 Sjukförmåner	59
1.5 Kuntoutus	68	1.5 Rehabilitering	68
1.6 Työttömien toimeentuloturva.....	69	1.6 Utkomstskydd vid arbetslöshet	69
1.7 Lapsiperheiden tukeminen.....	79	1.7 Stöd för barnfamiljer.....	79
1.8 Asumisen tuki	82	1.8 Stöd för boende.....	82
1.9 Opiskelijoiden toimeentuloturva.....	84	1.9 Utkomstskydd för studerande	84
2. Kelan eläke-etuudet	87	2. FPA:s pensionsförmåner	87
2.1 Yleistä	88	2.1 Allmänt	88
2.2 Eläke-etuudet alueittain	109	2.2 Pensionsförmåner regionvis	109
2.3 Eläkkeet ammateittain	111	2.3 Pensioner yrkesvis.....	111
3. Kelan vammaisetuudet ja -palvelut	113	3. FPA:s handikappförmåner och -tjänster	113
3.1 Yleistä	114	3.1 Allmänt	114
3.2 Vammaisetuudet	114	3.2 Handikappförmåner	114
3.3 Vammaisetuudet alueittain ja sairauksittain	121	3.3 Handikappförmåner regionvis och sjukdomsvis	121
3.4 Vammaisten tulkkaukspalvelut	127	3.4 Tolkningstjänster för handikappade personer	127
4. Kelan sairausvakuutusetuudet	129	4. FPA:s sjukförsäkringsförmåner	129
4.1 Sairausvakuutuskorvaukset	130	4.1 Sjukförsäkringsersättningar	130
4.2 Korvaukset alueittain	169	4.2 Ersättningar regionvis.....	169
4.3 Korvaukset sairauksittain.....	174	4.3 Ersättningar sjukdomsvis	174
4.4 Korvaukset ammateittain	190	4.4 Ersättningar yrkesvis	190
4.5 Työterveyshuolto ja opiskelijoiden terveydenhuolto.....	194	4.5 Företagshälsovård och hälsovård för studerande.....	194
5. Kelan kuntoutusetuudet	205	5. FPA:s rehabiliteringsförmåner	205
5.1 Yleistä	206	5.1 Allmänt	206
5.2 Kuntoutus alueittain, sairauksittain ja ammateittain.....	218	5.2 Rehabilitering region-, sjukdoms- och yrkesvis	218
6. Kelan työttömyysturvaetuudet.....	223	6. FPA:s arbetslöshetsförmåner.....	223
6.1 Yleistä	224	6.1 Allmänt	224
6.2 Työttömyysturvaetuudet alueittain ja ammateittain.....	242	6.2 Arbetslöshetsförmåner regionvis och yrkesvis	242
6.3 Maahanmuuttajan kotoutumistuki	247	6.3 Integrationsstöd för invandrare	247
7. Kelan lapsiperhe-etuudet	249	7. FPA-förmåner till barnfamiljer.....	249
7.1 Yleistä	250	7.1 Allmänt	250

	Sivu		Sida
7.2 Äitiysavustus ja lapsilisä.....	250	7.2 Moderskapsunderstöd och barnbidrag.....	250
7.3 Lastenhoidon tuet	254	7.3 Barnavårdsstöd	254
7.4 Lapsilisä ja lastenhoidon tuet alueittain.....	265	7.4 Barnbidrag och barnavårdsstöd regionvis ...	265
7.5 Elatustuki.....	268	7.5 Underhållsstöd.....	268
8. Kelan asumistuet	271	8. FPA:s bostadsbidrag	271
8.1 Yleistä	272	8.1 Allmänt	272
8.2 Yleinen asumistuki	272	8.2 Allmänt bostadsbidrag.....	272
8.3 Eläkkeensaajan asumistuki	281	8.3 Bostadsbidrag för pensionstagare	281
8.4 Asumistuet alueittain.....	286	8.4 Bostadsbidrag regionvis.....	286
9. Kelan opintoetuudet.....	289	9. FPA:s studieförmåner	289
9.1 Opintotuki.....	290	9.1 Studiestöd	290
9.2 Koulumatkatuki	306	9.2 Stöd för skolresor	306
9.3 Aikuiskoulutustuen lainatakaus	309	9.3 Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd.....	309
10. Kelan muut etuudet	311	10. Övriga FPA-förmåner	311
10.1 Sotilasavustus.....	312	10.1 Militärunderstöd.....	312
10.2 Maahanmuuttajan erityistuki.....	314	10.2 Särskilt stöd till invandrare	314
10.3 Pitkäaikaistyöttömien eläketuki	317	10.3 Pensionsstöd för långtidsarbetslösa.....	317
11. Kelan talous ja hallinto	319	11. FPA:s ekonomi och förvaltning.....	319
11.1 Rahoitus	320	11.1 Finansiering	320
11.2 Organisaatio ja etuuksien käsittely.....	330	11.2 Organisation och behandling av förmåner...	330
English summary	342	English summary	342
Liitteet	381	Bilagor	381
1. Kelan eläke- ja vammaisetuuksien kehitys ..	382	1. Utvecklingen av FPA:s pensions- och handikappförmåner.....	382
2. Kelan sairausvakuutusetuuksien kehitys.....	392	2. Utvecklingen av FPA:s sjukförsäkringsförmåner	392
3. Kelan kuntoutusetuuksien kehitys	409	3. Utvecklingen av FPA:s rehabiliteringsförmåner	409
4. Kelan työttömyysturvaetuuksien kehitys	413	4. Utvecklingen av FPA:s arbetslöshetsförmåner	413
5. Kelan lapsiperhe-etuuksien kehitys	427	5. Utvecklingen av FPA-förmåner till barnfamiljer	427
6. Yleisen asumistuen kehitys	432	6. Utvecklingen av det allmänna bostadsbidraget	432
7. Kelan opintoetuuksien kehitys	436	7. Utvecklingen av FPA:s studieförmåner.....	436
8. Kelan muiden etuuksien kehitys	445	8. Utvecklingen av övriga FPA-förmåner	445
9. Indeksitarkistukset.....	448	9. Indexjusteringar	448
10. Rahanarvon muuntokertoimet	450	10. Koefficienter för omvandling av penningvärdet	450
11. Kelan väestötilasto	451	11. FPA:s befolkningsstatistik.....	451
12. Aluejako	452	12. Regional indelning.....	452
Asiahakemisto	453	Sakregister	457

Contents

	Page
Foreword.....	3
List of Tables	16
List of Charts	20
Special terminology, abbreviations and symbols used in the text.....	22
KELA 2010 (overview)	25

	Tables and Charts	English summary
	Page	Page
1. Social protection in Finland and the role of the Social Insurance Institution (Kela)	27	342
2. Pension benefits	87	348
3. Disability benefits and services	113	351
4. National Health Insurance (NHI)	129	353
5. Rehabilitation	205	358
6. Benefits in respect of unemployment	223	360
7. Benefits for families with children	249	365
8. Housing-related benefits	271	368
9. Benefits for students	289	370
10. Other benefits	311	374
11. Finance and administration	319	376
12. Analyses by region, type of disease and occupation		379

Taulukkoluettelo

Förteckning över tabeller

	Sivu		Sida
Suomen sosiaaliturva ja Kela		FPA och den sociala tryggheten i Finland	
1. Väestö 2010–2035	29	1. Befolkning 2010–2035	29
2. Kokonaiseläkemenot suhteessa sosiaalime- noin ja bruttokansantuotteeseen 1995– 2010	39	2. De totala pensionsutgifterna i förhållande till socialutgifterna och BNP 1995–2010	39
3. Kokonaiseläkemenot 1995–2010	42	3. De totala pensionsutgifterna 1995–2010 ...	42
4. Eläkkeensaajien kokonaislukumäärät 1995– 2010	44	4. Totala antal pensionstagare 1995–2010	44
5. Kansaneläkkeen ja työeläkkeen saajat suku- puolen ja iän mukaan 31.12.2010	45	5. Mottagare av folk- och arbetspension enligt kön och ålder 31.12.2010	45
6. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläk- keen saajat maakunnittain 1995–2010	46	6. I Finland bosatta mottagare av folk- och ar- betspension landskapsvis 1995–2010	46
7. Työkyvyttömyyseläkkeen saajat sairauden mu- kaan 31.12.2010	47	7. Mottagare av invalidpension/sjukpension en- ligt sjukdom 31.12.2010	47
8. Kansaneläkkeelle ja työeläkkeelle siirtyneet 2000–2010	50	8. Nya mottagare av folk- och arbetspension 2000–2010	50
9. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet sairau- den mukaan 2010	51	9. Nya mottagare av invalidpension/sjukpension enligt sjukdom 2010	51
10. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työ- eläkkeen saajat eläkejärjestelmän mukaan 1995–2010	54	10. I Finland bosatta mottagare av folk- och ar- betspension enligt pensionssystem 1995– 2010	54
11. Suomessa asuvien kansaneläkkeen ja työeläk- keen saajien kokonaiseläkkeet 31.12.2010	55	11. I Finland bosatta folk- och arbetspensions- tagares totalpensioner 31.12.2010	55
12. Suomessa asuvat perhe-eläkkeen saajat 1995–2010	56	12. I Finland bosatta mottagare av familjepensi- on 1995–2010	56
13. Suomessa asuvien leskeneläkkeen saajien ko- konaiseläkkeet 31.12.2010	57	13. I Finland bosatta efterlevandepensionstaga- res totalpensioner 31.12.2010	57
14. Kelan vammaisetuudet 1995–2010	58	14. FPA:s handikappförmåner 1995–2010	58
15. Terveystuettomenot kansantaloudessa 1995–2009	60	15. Hälso- och sjukvårdsutgifterna i samhällseko- nomin 1995–2009	60
16. Terveystuettomenot 1995–2009	63	16. Hälso- och sjukvårdsutgifter 1995–2009 ...	63
17. Sairausajan toimeentuloturvaetuuksia 1995– 2010	66	17. Utkomstskyddsförmåner under sjuktid 1995– 2010	66
18. Sairauspoissaolot ja korvatut sairauspäivät 2000–2010	67	18. Sjukfrånvaro och ersatta sjukdagar 2000– 2010	67
19. Työllisyys ja työttömyysturva 1995–2010 ..	73	19. Sysselsättning och arbetslöshetsförmåner 1995–2010	73
20. Työttömien toimeentuloturvaetuuksia 1995– 2010	74	20. Utkomstskyddsförmåner för arbetslösa 1995– 2010	74
21. Työttömyysturvaetuudet maakunnittain 2010	77	21. Arbetslöshetsförmåner landskapsvis 2010	77
22. Lapsiperheiden toimeentuloturvaetuuksia 1995–2010	80	22. Utkomstskyddsförmåner för barnfamiljer 1995–2010	80
23. Opiskelijoiden toimeentuloturvaetuuksia 1995–2010	85	23. Utkomstskyddsförmåner för studerande 1995–2010	85
Kelan eläke-etuudet		FPA:s pensionsförmåner	
24. Kelan eläke-etuuden saajat 1995–2010	96	24. Mottagare av FPA:s pensionsförmåner 1995– 2010	96
25. Kelan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttö- myyseläkkeen saajat 1995–2010	97	25. Mottagare av FPA:s ålders-, sjuk- och arbets- löshetspension 1995–2010	97
26. Kelan eläkkeiden rakenne 2008–2010	97	26. FPA-pensionernas struktur 2008–2010	97

	Sivu		Sida
27. Kelan eläke-etuuden saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2010	98	27. Mottagare av FPA:s pensionsförmåner enligt kön och ålder 31.12.2010	98
28. Kansaneläkkeen saajien muita etuuksia sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2010	99	28. Folkpensionsmottagares andra förmåner enligt kön och ålder 31.12.2010	99
29. Kelan eläke-etuudet keskimäärin 2008–2010	100	29. FPA:s pensionsförmåner i genomsnitt 2008–2010	100
30. Kelan leskeneläkkeiden rakenne 31.12.2010	100	30. FPA-efterlevandepensionernas struktur 31.12.2010	100
31. Kelan lapseneläkkeiden rakenne 31.12.2010	101	31. FPA-barnpensionernas struktur 31.12.2010	101
32. Rintamalisänsaajat 1995–2010	101	32. Mottagare av fronttillägg 1995–2010	101
33. Alkaneet Kelan eläkkeet 1995–2010	102	33. Inledda FPA-pensioner 1995–2010	102
34. Kelan työkyvyttömyyseläkeratkaisut sukupuolen ja iän mukaan 2010	103	34. Avgöranden om sjukpension från FPA enligt kön och ålder 2010	103
35. Maksetut Kelan eläke-etuudet 1995–2010	104	35. Utbetalda pensionsförmåner från FPA 1995–2010	104
36. Maksetut Kelan eläkkeet 1995–2010	105	36. Utbetalda FPA-pensioner 1995–2010	105
37. Kelan eläke-etuuden saajat ulkomailla 1995–2010	106	37. Mottagare av FPA:s pensionsförmåner utomlands 1995–2010	106
38. Kelan eläke-etuuden saajat ulkomailla asuinmaan ja kansalaisuuden mukaan 31.12.2010	107	38. Mottagare av FPA:s pensionsförmåner utomlands enligt bosättningsland och medborgarskap 31.12.2010	107
39. Asumisaikaan suhteutetut Kelan eläkkeet 31.12.2010	108	39. FPA-pensioner avvägda enligt bosättningsstid 31.12.2010	108
40. Kelan eläke-etuudet maakunnittain 2010 ...	109	40. FPA:s pensionsförmåner landskapsvis 2010	109
41. Kelan eläke-etuuden saajat maakunnittain 31.12.2010	110	41. Mottagare av FPA:s pensionsförmåner landskapsvis 31.12.2010	110
42. Alkaneet Kelan työkyvyttömyyseläkkeet ammattiryhmittäin 2010	112	42. Inledda sjukpensioner från FPA enligt yrkesgrupp 2010	112
Kelan vammaisasetuudet ja -palvelut		FPA:s handikappförmåner och -tjänster	
43. Maksetut vammaisasetuudet 1995–2010	116	43. Utbetalda handikappförmåner 1995–2010	116
44. Vammaisasetuuden saajat 1995–2010	117	44. Mottagare av handikappförmåner 1995–2010	117
45. Vammaisasetuuden saajat sukupuolen, iän ja tuen suuruuden mukaan 31.12.2010	118	45. Mottagare av handikappförmåner enligt kön, ålder och bidragets storlek 31.12.2010	118
46. Alkaneet vammaisasetuudet 1995–2010	119	46. Inledda handikappförmåner 1995–2010	119
47. Vammaisetusratkaisut sukupuolen ja iän mukaan 2010	120	47. Avgöranden om handikappförmåner enligt kön och ålder 2010	120
48. Vammaisasetuuden saajat maakunnittain 31.12.2010	121	48. Mottagare av handikappförmåner landskapsvis 31.12.2010	121
49. Lapsen vammaistuen saajat sairauden mukaan 31.12.2010	122	49. Mottagare av handikappbidrag för barn enligt sjukdom 31.12.2010	122
50. Aikuisen vammaistuen ja ruokavaliokorvauksen saajat sairauden mukaan 31.12.2010 ..	123	50. Mottagare av handikappbidrag för vuxna och kotersättning enligt sjukdom 31.12.2010 ..	123
51. Eläkkeensaajan hoitotuen saajat sairauden mukaan 31.12.2010	124	51. Mottagare av vårdbidrag för pensionstagare enligt sjukdom 31.12.2010	124
52. Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2010	128	52. Personer som har rätt till tolkningstjänster för handikappade enligt kön och ålder 31.12.2010	128
53. Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut maakunnittain 31.12.2010	128	53. Personer som har rätt till tolkningstjänster för handikappade enligt landskap 31.12.2010	128
Kelan sairausvakuutusasetuudet		FPA:s sjukförsäkringsförmåner	
54. Sairausvakuutuskorvaukset 1995–2010	144	54. Sjukförsäkringsersättningar 1995–2010	144
55. Sairausvakuutuskorvausten maksatus 2010	147	55. Utbetalning av sjukförsäkringsersättningar 2010	147

	Sivu		Sida
56. Sairausvakuutuskorvausten saajat 1995–2010	148	56. Mottagare av sjukförsäkringsersättningar 1995–2010	148
57. Erityishoitorahat 1995–2010	149	57. Specialvårdspenning 1995–2010	149
58. Sairaus- ja vanhempainpäivärahakaudet ja -päivät 1995–2010	150	58. Sjuk- och föräldradagpenningperioder och -dagar 1995–2010	150
59. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat määräytymisperusteen mukaan 2010	152	59. Sjuk- och föräldradagpenningar enligt förman Grund 2010	152
60. Sairaus- ja vanhempainpäivärahapäivät 2010	153	60. Sjuk- och föräldradagpenningdagar 2010 ..	153
61. Isien vanhempainpäivärahat 1995–2010 ...	154	61. Föräldradagpenningar till fäder 1995–2010	154
62. Isien vanhempainpäivärahapäivien käyttö 2010	154	62. Fäder och utnyttjandet av rätten till föräldradagpenning 2010	154
63. Työntajan palkanmaksun kesto vanhempainvapaan ajalta 2003–2010	156	63. Utbetalning av lön under föräldradigheten 2003–2010	156
64. Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen määrä 2010	156	64. Sjuk- och föräldradagpenningens storlek 2010	156
65. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat sukupuolen ja iän mukaan 2010	157	65. Sjuk- och föräldradagpenningar enligt kön och ålder 2010	157
66. Korvatut lääkeostot, lääkärisäkäynnit ja muu sairaanhoito 1995–2010	158	66. Ersatta läkemedelsinköp, läkarbesök och annan sjukvård 1995–2010	158
67. Lääkekorvaukset 1995–2010	160	67. Läkemedelsersättningar 1995–2010	160
68. Lääkekorvausten saajat sukupuolen ja iän mukaan 2010	161	68. Mottagare av läkemedelsersättning enligt kön och ålder 2010	161
69. Korvatut lääkärisäkäynnit ja muu sairaanhoito sukupuolen ja iän mukaan 2010	163	69. Ersatta läkarbesök och annan sjukvård enligt kön och ålder 2010	163
70. Korvattu yksityinen tutkimus ja hoito toimenpiteittäin 2010	165	70. Ersatt privat undersökning och behandling enligt åtgärd 2010	165
71. Sairaanhoitokorvaukset ja hoidon kustannukset 2010	166	71. Sjukvårdsersättningar och vårdkostnader 2010	166
72. Sairauspäivärahojen sekä lääkkeiden ja ravintovalmisteiden korvausoikeuksien uusien hakemusten ratkaisut sukupuolen ja iän mukaan 2010	167	72. Nya avgöranden om sjukdagpenning samt rätt till ersättning för läkemedel och näringspreparat enligt kön och ålder 2010	167
73. Sairaanhoitokustannusten korvaaminen EU/ETA-maiden välillä 1999–2010	168	73. Ersättandet av sjukvårdskostnader mellan EU-/EES-länder 1999–2010	168
74. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat maakunnittain 2010	170	74. Sjuk- och föräldradagpenningar landskapsvis 2010	170
75. Sairaanhoitokorvaukset maakunnittain 2010	172	75. Sjukvårdsersättningar landskapsvis 2010 ..	172
76. Vuosina 2007–2010 alkaneet sairauspäivärahakaudet sairauden mukaan	176	76. Sjukdagpenningperioder som börjat åren 2007–2010 enligt sjukdom	176
77. Sairauspäiväraha sairauden mukaan 2010	177	77. Sjukdagpenningar enligt sjukdom 2010	177
78. Osasairauspäiväraha sairauden mukaan 2010	180	78. Partiella sjukdagpenningar enligt sjukdom 2010	180
79. Sairauspäivärahapäivät sukupuolen, iän ja sairauden mukaan 2010	181	79. Sjukdagpenningdagar enligt kön, ålder och sjukdom 2010	181
80. Osasairauspäivärahapäivät sukupuolen, iän ja sairauden mukaan 2010	182	80. Dagar med partiell sjukdagpenning enligt kön, ålder och sjukdom 2010	182
81. Vuonna 2009 alkaneiden sairauspäivärahakausien kesto sairauden mukaan	184	81. Sjukdagpenningperioder som börjat år 2009 enligt sjukdom	184
82. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet 31.12.2007–2010	185	82. Rätt till specialersättning för läkemedel sjukdomsvis, 31.12.2007–2010	185
83. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet iän mukaan 31.12.2010	187	83. Rätt till specialersättning för läkemedel vid olika sjukdomar enligt ålder, 31.12.2010	187
84. Rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeet 2000–2010	188	84. Begränsat grundersättningsgilla läkemedel 2000–2010	188

	Sivu		Sida
85. Lääkekorvausten saajat ja lääkkeiden kokonaiskustannukset lääkeryhmittäin 2010	189	85. Mottagare av läkemedelsersättning och de totala läkemedelskostnaderna enligt läkemedelsgrupp 2010	189
86. Vuonna 2010 alkaneet sairauspäivärahaudet ammattiryhmittäin	192	86. Sjukdagpenningperioder som börjat år 2010 enligt yrkesgrupp	192
87. Vuonna 2010 alkaneet osasairauspäivärahaudet ammattiryhmittäin	193	87. Perioder med partiell sjukdagpenning som börjat år 2010 enligt yrkesgrupp	193
88. Työterveyshuollon ja opiskelijoiden terveydenhuollon korvaukset 1996–2010	197	88. Ersättningar för företagshälsovård och hälsovård för studerande 1996–2010	197
89. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto 1996–2009	200	89. Företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare 1996–2009	200
90. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto korvausluokittain 1996–2009	201	90. Företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare, enligt ersättningsklass 1996–2009	201
91. Työnantajan järjestämän työterveyshuollon sisältö 1996–2009	202	91. Den av arbetsgivare anordnade företagshälsovården 1996–2009	202
92. Yrittäjien työterveyshuolto 1996–2010	203	92. Företagshälsovård för företagare 1996–2010	203
93. Opiskelijoiden terveydenhuolto 1996–2010	204	93. Hälsovård för studerande 1996–2010	204
Kelan kuntoutusetuudet		FPA:s rehabiliteringsförmåner	
94. Kuntoutus 1995–2010	211	94. Rehabilitering 1995–2010	211
95. Kuntoutujat 1995–2010	212	95. Rehabiliteringsklienter 1995–2010	212
96. Kuntoutuspalvelut 1995–2010	213	96. Rehabiliteringstjänster 1995–2010	213
97. Kuntoutus sukupuolen ja iän mukaan 2010	214	97. Rehabilitering enligt kön och ålder 2010	214
98. Kuntoutuspalvelut toimenpiteittäin 2010 ...	215	98. Rehabiliteringstjänster enligt åtgärd 2010	215
99. Kuntoutuspalvelujen käsittelytietoja sukupuolen ja iän mukaan 2010	217	99. Handläggning av rehabiliteringstjänster enligt kön och ålder 2010	217
100. Kuntoutus maakunnittain 2010	219	100. Rehabilitering landskapsvis 2010	219
101. Kuntoutuspalvelujen saajat sairauden ja iän mukaan 2010	221	101. Mottagare av rehabiliteringstjänster enligt sjukdom och ålder 2010	221
102. Kuntoutuspalvelujen saajat ammattiryhmittäin 2010	222	102. Mottagare av rehabiliteringstjänster enligt yrkesgrupp 2010	222
Kelan työttömyysturvaetuudet		FPA:s arbetslöshetsförmåner	
103. Työttömyysturvaetuudet 1995–2010	233	103. Arbetslöshetsförmåner 1995–2010	233
104. Työttömyysturvaetuuksien saajat 1995–2010	234	104. Mottagare av arbetslöshetsförmåner 1995–2010	234
105. Työmarkkinatuki ja peruspäiväraha 1995–2010	235	105. Arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning 1995–2010	235
106. Työmarkkinatuen ja peruspäivärahan saajat 1995–2010	236	106. Mottagare av arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning 1995–2010	236
107. Työmarkkinatuen saajat tuen perusteen mukaan 1995–2010	237	107. Mottagare av arbetsmarknadsstöd enligt motivering 1995–2010	237
108. Työttömyyspäivät ja keskimääräiset päiväkorvaukset 1995–2010	238	108. Arbetslöshetsdagar och genomsnittlig ersättning per dag 1995–2010	238
109. Peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat sukupuolen ja iän mukaan 2010	239	109. Mottagare av arbetsmarknadsstöd enligt kön och ålder 2010 ...	239
110. Tietoja peruspäivärahoista ja työmarkkinatuesta 2010	240	110. Uppgifter om grunddagpenningar och arbetsmarknadsstöd 2010	240
111. Peruspäivärahan tai työmarkkinatuen saajien työttömyys ikäryhmittäin 2008–2010	240	111. Mottagare av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd, arbetslöshet enligt åldersgrupp 2008–2010	240
112. Pitkäaikaistyöttömien aktivointi 2006–2010	241	112. Aktivering av långtidsarbetslösa 2006–2010	241
113. Työttömyysturvaetuudet maakunnittain 2010	243	113. Arbetslöshetsförmåner landskapsvis 2010	243

	Sivu		Sida
114. Työttömyyspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat ammattiryhmittäin 31.12.2010.....	245	114. Mottagare av arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt yrkesgrupp 31.12.2010	245
115. Kotoutumistuki 1999–2010	248	115. Integrationsstöd 1999–2010.....	248
Kelan lapsiperhe-etuudet		FPA-förmåner till barnfamiljer	
116. Äitiysavustukset 1995–2010.....	252	116. Moderskapsunderstöd 1995–2010.....	252
117. Lapsilisät 1995–2010	253	117. Barnbidrag 1995–2010.....	253
118. Lapsilisään oikeuttaneet lapset 1995–2010	253	118. Barn med rätt till barnbidrag 1995–2010 ...	253
119. Lastenhoidon tuet 1998–2010	258	119. Barnavårdsstöd 1998–2010.....	258
120. Lastenhoidon tuet keskimäärin 1998–2010	259	120. Barnavårdsstödet i genomsnitt 1998–2010	259
121. Lastenhoidon tukia saaneet perheet 1998–2010.....	260	121. Familjer med barnavårdsstöd 1998–2010 ..	260
122. Lastenhoidon tukien lapsimäärät 1998–2010.....	261	122. Barnavårdsstöd: barn för vilka stöd betalas 1998–2010	261
123. Lastenhoidon tuet lapsen iän mukaan 31.12.2010.....	262	123. Barnavårdsstöd enligt barnets ålder 31.12.2010	262
124. Lastenhoidon tuet hoitopaikan mukaan 31.12.2010	263	124. Barnavårdsstöd enligt vårdställe 31.12.2010	263
125. Lastenhoidon tukien käyttö lapsen 3 ikävuoteen asti.....	264	125. Barnavårdsstöd: Utnyttjande av stödet fram till dess barnet fyllt tre år	264
126. Lapsilisät maakunnittain 2010	265	126. Barnbidrag landskapsvis 2010	265
127. Lastenhoidon tuet maakunnittain 2010.....	266	127. Barnavårdsstöd landskapsvis 2010	266
128. Elatustuki 2009–2010	269	128. Underhållsstöd 2009–2010	269
129. Elatustuen saajat 2009–2010.....	269	129. Mottagare av underhållsstöd 2009–2010 ..	269
130. Elatusavun perintä elatusvelvollisilta 2009–2010.....	270	130. Indrivning av underhållsbidrag av underhållsskyldiga 2009–2010.....	270
Kelan asumistuet		FPA:s bostadsbidrag	
131. Kelan asumistuet 1995–2010	275	131. Bostadsbidrag från FPA 1995–2010.....	275
132. Yleinen asumistuki 1995–2010	276	132. Allmänt bostadsbidrag 1995–2010	276
133. Yleistä asumistukea saavat ruokakunnat 1995–2010	277	133. Hushåll med allmänt bostadsbidrag 1995–2010.....	277
134. Yleisen asumistuen saajien asumisväljyys 1998–2010	279	134. Mottagare av allmänt bostadsbidrag: boenderymighet 1998–2010	279
135. Yleinen asumistuki ja perhemuoto 1995–2010	280	135. Allmänt bostadsbidrag och familjeform 1995–2010	280
136. Eläkkeensaajan asumistuki 1995–2010.....	283	136. Bostadsbidrag för pensionstagare 1995–2010	283
137. Eläkkeensaajan asumistuen saajat 1995–2010.....	284	137. Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare 1995–2010.....	284
138. Yleinen asumistuki maakunnittain 31.12.2010	287	138. Allmänt bostadsbidrag landskapsvis 31.12.2010	287
139. Eläkkeensaajan asumistuki maakunnittain 31.12.2010	288	139. Bostadsbidrag för pensionstagare landskapsvis 31.12.2010	288
Kelan opintoetuudet		FPA:s studieförmåner	
140. Opintotuki 1995–2010	296	140. Studiestöd 1995–2010	296
141. Opintotuen saajat ja tuen osat 2000–2010	298	141. Studiestödstagare och stöddelar 2000–2010	298
142. Opintotuen saajat sukupuolen ja iän mukaan lukuvuonna 2009/2010	299	142. Studiestödstagare enligt kön och ålder läsåret 2009/2010.....	299
143. Opintotuen saajat oppilaitoksittain 2000–2010.....	299	143. Studiestödstagare enligt läroinrättning 2000–2010	299
144. Opintotuen saajat ulkomailla lukuvuonna 2009/2010	300	144. Studiestödstagare utomlands läsåret 2009/2010	300

	Sivu		Sida
145. Opintotukea saavat ulkomaan kansalaiset lukuvuonna 2009/2010	301	145. Utländska medborgare med studiestöd läsåret 2009/2010	301
146. Opintotuki keskimäärin 1997–2010	301	146. Studiestödet i genomsnitt 1997–2010	301
147. Opintolaina keskimäärin 1995–2010	303	147. Studielånen i genomsnitt 1995–2010	303
148. Opintolainan korkoavustukset 1997–2010	304	148. Räntebidrag för studielån 1997–2010	304
149. Opintolainat 1995–2010	305	149. Studielån 1995–2010	305
150. Koulumatkatuki 1997–2010	307	150. Stöd för skolresor 1997–2010	307
151. Koulumatkatuen saajien ikä ja tuen suuruus lukuvuosina 1997/1998–2009/2010	308	151. Mottagare av stöd för skolresor: ålder och stödets storlek under läsåren 1997/1998–2009/2010	308
152. Aikuiskoulutustuen lainatakaus 2001–2010	310	152. Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd 2001–2010	310
Kelan muut etuudet		Övriga FPA-förmåner	
153. Sotilasavustukset 1995–2010	313	153. Militärunderstöd 1995–2010	313
154. Sotilasavustukset keskimäärin ja etuuden osat 1995–2010	313	154. Militärunderstödet i genomsnitt och stöddelarna 1995–2010	313
155. Maahanmuuttajan erityistuki 2003–2010 ..	315	155. Särskilt stöd till invandrare 2003–2010	315
156. Pitkäaikaistyöttömien eläketuki 2005–2010	318	156. Pensionsstöd till långtidsarbetslösa 2005–2010	318
Kelan talous ja hallinto		FPA:s ekonomi och förvaltning	
157. Kansaneläkevakuutuksen kulut ja rahoitus 1995–2010	324	157. Folkpensionsförsäkringen: kostnader och finansiering 1995–2010	324
158. Sairausvakuutuksen kulut ja rahoitus 1995–2010	325	158. Sjukförsäkringen: kostnader och finansiering 1995–2010	325
159. Sairausvakuutuksen kulut 2006–2010	326	159. Sjukförsäkringen: kostnader 2006–2010 ...	326
160. Sairausvakuutuksen rahoitus 2006–2010 ..	326	160. Finansieringen av sjukförsäkringen 2006–2010	326
161. Sosiaaliturvan yleisrahaston kulut ja rahoitus 2009–2010	327	161. Allmänna fonden för social trygghet: kostnader och finansiering 2009–2010	327
162. Kelan tase 2000–2010	328	162. FPA:s balansräkning 2000–2010	328
163. Kelan sijoituskanta 2000–2010	329	163. FPA:s investeringar 2000–2010	329
164. Kelan henkilöstö 2006–2010	332	164. FPA:s personal 2006–2010	332
165. Kelan palveluverkosto 2006–2010	333	165. FPA:s servicenät 2006–2010	333
166. Eläke- ja vammaisetuksien käsittelytietoja 2000–2010	333	166. Handläggning av pensions- och handikappförmåner 2000–2010	333
167. Sairausvakuutusetuoksien käsittelytietoja 2000–2010	334	167. Handläggning av sjukförsäkringsförmåner 2000–2010	334
168. Kuntoutuksen käsittelytietoja 2000–2010 ..	335	168. Handläggning av rehabiliteringsärenden 2000–2010	335
169. Työttömyysturvan käsittelytietoja 2000–2010	336	169. Handläggning av arbetslöshetsförmåner 2000–2010	336
170. Lapsiperhe-etuoksien käsittelytietoja 2000–2010	337	170. Handläggning av förmåner till barnfamiljer 2000–2010	337
171. Yleisen asumistuen käsittelytietoja 2002–2010	337	171. Handläggning av allmänt bostadsbidrag 2002–2010	337
172. Eläkkeensaajan asumistuen käsittelytietoja 2008–2010	338	172. Handläggning av bostadsbidrag för pensionstagare 2008–2010	338
173. Opintoetuksien käsittelytietoja 2000–2010 ..	338	173. Handläggning av studieförmåner 2000–2010 ..	338
174. Sotilasavustusten käsittelytietoja 2000–2010 ..	339	174. Handläggning av militärunderstöd 2000–2010 ..	339
175. Kelan etuoksien takaisinperintä 2000–2010 ..	340	175. Återkrav av FPA-förmåner 2000–2010	340

Kuvioluettelo

Förteckning över figurer

	Sivu		Sida
1. Suomen väestö ja huoltosuhde 1990–2010	29	1. Finlands befolkning och försörjningskvot 1990–2010	29
2. Sosiaalimenot 1990–2010	30	2. Socialutgifter 1990–2010.....	30
3. Sosiaalimenojen rahoitus 1990–2010.....	30	3. Finansieringen av socialutgifterna 1990–2010	30
4. Sosiaalivakuutuksen rahastot 1990–2010 ..	31	4. Socialförsäkringsfonder 1990–2010	31
5. Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut 1990–2010	31	5. Arbetsgivarnas socialförsäkringsavgifter 1990–2010	31
6. Vakuutetun sosiaalivakuutusmaksut 1990–2011	32	6. Försäkrades socialförsäkringspremier 1990–2011	32
7. Sosiaalimenot ja Kelan sosiaaliturva 2010 ..	33	7. Socialutgifterna och den sociala trygghet som FPA sköter, 2010.....	33
8. Kelan etuudet asukasta kohti kunnittain 2010	34	8. FPA-förmånerna per invånare enligt kommun 2010	34
9. Sosiaalimenojen ja Kelan sosiaaliturvan suhde bruttokansantuotteeseen 1990–2010.....	35	9. Socialutgifterna och den sociala trygghet som FPA sköter i förhållande till BNP 1990–2010	35
10. Kelan sosiaaliturva kansantaloudessa 1990–2010	35	10. Den sociala trygghet som FPA sköter och samhällsekonomin 1990–2010.....	35
11. Kokonaiseläkemenot 2010	40	11. De totala pensionsutgifterna 2010	40
12. Eläkkeensaajien osuus 55–64-vuotiaassa väestössä ikävuosittain 31.12.2010	41	12. De pensionerades andel av befolkningen i 55–64-års ålder enligt levnadsår 31.12.2010	41
13. 55–64-vuotiaat eläkkeensaajat eläkelajeittain 1990–2010	53	13. 55–64-åriga pensionstagare enligt pensionslag 1990–2010	53
14. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen saajat 31.12.2010.....	53	14. I Finland bosatta mottagare av folkpension och arbetspension 31.12.2010	53
15. Julkiset terveydenhuoltomenot 1995–2009	61	15. Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter 1995–2009	61
16. Terveydenhuollon rahoitus 1995–2009	62	16. Finansieringen av hälso- och sjukvården 1995–2009	62
17. Eräiden sairauksien yleisyys etuuksien perusteena 1996–2010	64	17. Frekvensen av vissa sjukdomar som grund för olika förmåner 1996–2010	64
18. Lääkkeiden kokonaismyynti 2010	65	18. Den totala försäljningen av läkemedel 2010	65
19. Työttömyysturvaetuuksien saajat 1990–2010	72	19. Mottagare av arbetslöshetsförmåner 1990–2010	72
20. Työttömyysturvaetuuksien saajat ja työllistetyt 30.11.2010	76	20. Mottagare av arbetslöshetsförmåner samt samsatta personer 30.11.2010	76
21. Työttömyyspäivärahojen ja työmarkkinatuen rahoitus 1990–2010	78	21. Finansieringen av arbetslöshetsdagpenningar och arbetsmarknadsstöd 1990–2010	78
22. Lapsiperheiden tuet 1990–2010	81	22. Stöd till barnfamiljer 1990–2010	81
23. Alle kouluikäisten lasten hoitomuodot 31.12.2010	81	23. Vårdformer för barn under skolåldern 31.12.2010	81
24. Kelan asumistuet ja bruttokansantuote 1990–2010	82	24. Bostadsbidrag från FPA och bruttonationalprodukten 1990–2010	82
25. Asumisen tuet 2010	83	25. Stöd för boendet 2010	83
26. Henkilöitä Kelan asumistukien piirissä ja osuus väestöstä 1997–2010	83	26. Antal personer samt andel av befolkningen som omfattas av bostadsbidrag från FPA 1997–2010	83
27. Alkaneeet vammaisasetuudet sairauden mukaan 2010	126	27. Inledda handikappförmåner enligt sjukdom 2010	126
28. Sairausvakuutuskorvaukset 1990–2010	146	28. Sjukförsäkringsersättningar 1990–2010	146
29. Sairaanhoitokorvaukset ja saajat 2010	149	29. Sjukvårdsersättningar och antal mottagare 2010	149
30. Isien vanhempainpäivärahat 1990–2010	155	30. Föräldradagpenningar till fäder 1990–2010	155

	Sivu		Sida
31. Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen kehitys 1990–2010	155	31. Utvecklingen av sjuk- och föräldradagpenningar 1990–2010.....	155
32. Korvatut lääkäriiskäynnit ja muu sairaanhoito 1990–2010.....	159	32. Ersatta läkarbesök och annan hälso- och sjukvård 1990–2010	159
33. Matkakorvaukset kulkuneuvoittain 2010	159	33. Reseersättningar enligt färdmedel 2010	159
34. Korvattujen lääkkeiden kustannukset lääkärin erikoisalan mukaan 2010	162	34. Kostnader för ersatta läkemedel, enligt läkarens specialitet 2010.....	162
35. Korvatut lääkäriiskäynnit ja perityt palkkiot erikoisaloittain 2010	164	35. Ersatta läkarbesök och läkararvoden enligt specialitet 2010	164
36. Sairausvakuutuskorvausten osuus vakuutettujen sairaanhoitokustannuksista 1990–2010	165	36. Sjukförsäkringsersättningarnas andel av de försäkrades sjukvårdskostnaderna 1990–2010	165
37. Sairaanhoitokorvaukset asukasta kohti kunnittain 2010.....	169	37. Sjukvårdsersättningar per invånare kommunvis 2010	169
38. Sairauspäivärahan ja työkyvyttömyyseläkkeiden vertailu sairauden mukaan 2010.....	175	38. Jämförelse sjukdomsvis mellan sjukdagpenningar och invalidpensioner/sjukpensioner 2010	175
39. Vuonna 2010 alkaneet sairauspäivärahakaudet sukupuolen, iän ja sairauden mukaan....	183	39. Sjukdagpenningperioder som börjat år 2010 enligt kön, ålder och sjukdom	183
40. Lääkekorvaukset erityiskorvausoikeuden mukaan 2010	186	40. Läkemedelsersättningarna enligt rätt till specialersättning 2010	186
41. Sairauspäivärahapäivien ja kuntoutuksen vertailu ammattiryhmittäin 2010	191	41. Jämförelse enligt yrkesgrupp mellan sjukdagpenningdagar och rehabilitering 2010.....	191
42. Työterveyshuollon kattavuus palkansaajista 1990–2009	198	42. Företagshälsovårdens täckning, samtliga löntagare 1990–2009	198
43. Työterveyshuollon korvaukset palkansaajaa kohti 2009.....	199	43. Företagshälsovårdsersättning per löntagare 2009	199
44. Kuntoutus 1990–2010	212	44. Rehabilitering 1990–2010.....	212
45. Kuntoutusraha keskimäärin 2010	216	45. Rehabiliteringspenning i genomsnitt 2010 ...	216
46. Kuntoutuspalvelut maakunnittain 2010	218	46. Rehabiliteringstjänster landskapsvis 2010 ...	218
47. Kuntoutuspalvelujen saajat sukupuolen, iän ja sairauden mukaan 2010	220	47. Mottagare av rehabiliteringstjänster enligt kön, ålder och sjukdom 2010	220
48. Työttömyyspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2010 ...	236	48. Mottagare av arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt kön och ålder 31.12.2010	236
49. Työttömyyspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat 1990–2010.....	241	49. Mottagare av arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd 1990–2010	241
50. Työmarkkinatuki ja pitkäaikaistyöttömyys kunnittain 31.12.2010	242	50. Arbetsmarknadsstöd och långtidsarbetslöshet kommunvis 31.12.2010	242
51. Työttömyysturvan saajat kunnittain 31.12.2010	244	51. Mottagare av arbetslöshetsförmåner kommunvis 31.12.2010	244
52. Työttömyysturvan saajat ammattiryhmittäin 31.12.2010	246	52. Mottagare av arbetslöshetsförmåner enligt yrkesgrupp 31.12.2010.....	246
53. Kotoutumistuen saajat kansalaisuuden mukaan 31.12.2010	248	53. Mottagare av integrationsstöd enligt medborgarskap 31.12.2010.....	248
54. Lastenhoidon tuet 1990–2010.....	259	54. Barnavårdsstöd 1990–2010	259
55. Lastenhoidon tukia saavien perheiden lapsiluku 31.12.2010	261	55. Antal barn i familjer med barnavårdsstöd 31.12.2010	261
56. Yleinen asumistuki sosiaalisen tilanteen mukaan 1990–2010	278	56. Allmänt bostadsbidrag enligt social situation 1990–2010	278
57. Yleinen asumistuki perhemuodon mukaan 1990–2010	278	57. Allmänt bostadsbidrag enligt familjeform 1990–2010	278
58. Eläkkeensaajan asumistuki ja asunnon hallintamuoto 1995–2010	285	58. Bostadsbidrag för pensionstagare och besittningsform för bostaden 1995–2010	285
59. Eläkkeensaajan asumistuen saajat perherakenteen mukaan 1995–2010	285	59. Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare enligt familjestruktur 1995–2010.....	285

	Sivu		Sida
60. Yleisen asumistuen saajien työttömyys maakunnittain 31.12.2010	286	60. Arbetslösheten bland mottagare av allmänt bostadsbidrag landskapsvis 31.12.2010.....	286
61. Opintotuki 1990–2010	297	61. Studiestödet 1990–2010	297
62. Opintotukietuuksien saajat lukuvuosina 1990/1991–2009/2010	300	62. Mottagare av studiestödsförmåner under läsåren 1990/1991–2009/2010	300
63. Opintotuki keskimäärin oppilaitoksen mukaan joulukuussa 2010	302	63. Studiestödet i genomsnitt enligt läroanstalt i december 2010	302
64. Opintolainojen takausvastuut ja korkoavustukset lainakannasta 1990–2010	304	64. Borgensansvarsbetalningarnas och räntebidragens andel av lånebeståndet 1990–2010	304
65. Koulumatkatuen saajat kunnittain joulukuussa 2010	308	65. Mottagare av stöd för skolresor kommunvis i december 2010	308
66. Maahanmuuttajan erityistuen saajat kansalaisuuden mukaan 31.12.2010	316	66. Mottagare av särskilt stöd för invandrare enligt medborgarskap 31.12.2010	316
67. Kelan sosiaaliturvan rahoitus 1990–2010 ...	323	67. Finansieringen av den sociala trygghet som FPA sköter 1990–2010	323

List of Tables

	Page		Page
Social protection in Finland and the role of the Social Insurance Institution (Kela)		25. Recipients of old-age, disability or unemployment pension from Kela, 1995–2010	97
1. Finnish population, 2010–2035.....	29	26. Structure of pension benefits provided by Kela in 2008–2010.....	97
2. Total pension expenditure in relation to social expenditure and GDP, 1995–2010	39	27. Recipients of pension benefit from Kela by age and sex at year-end 2010	98
3. Total expenditure on pension benefits, 1995–2010	42	28. Other benefits being paid to recipients of a national pension, by age and sex of recipient, at year-end 2010	99
4. Total number of pension beneficiaries, 1995–2010	44	29. Average rates of pension benefits provided by Kela, 2008–2010	100
5. Recipients of national pension or earnings-related pension by age and sex at year-end 2010	45	30. Structure of spouses' pensions provided by Kela, at year-end 2010	100
6. Recipients of national pension and employment pension living in Finland, by region, 1995–2010.....	46	31. Structure of orphans' pensions provided by Kela, at year-end 2010	101
7. Recipients of disability pension by diagnosis at year-end 2010.....	47	32. Recipients of front-veteran's supplement, 1995–2010.....	101
8. Persons having retired on a national pension or employment pension, 2000–2010	50	33. New pensions granted by Kela, 1995–2010	102
9. Recipients of disability pension from Kela by diagnosis, 2010.....	51	34. Decisions on disability pensions given by Kela in 2010, by age and sex of the claimant.....	103
10. Recipients of national pension or employment pension living in Finland, by pension scheme, 1995–2010.....	54	35. Pension benefits provided by Kela, 1995–2010	104
11. Total pensions of recipients of national pension and employment pension living in Finland, at year-end 2010	55	36. Pensions provided by Kela, 1995–2010	105
12. Recipients of survivors' pensions living in Finland, 1995–2010	56	37. Recipients of pension benefits from Kela living outside Finland, 1995–2010	106
13. Total pensions of recipients of spouses' pensions living in Finland, at year-end 2010	57	38. Recipients of pension benefits from Kela at year-end 2010 according to nationality and country of residence	107
14. Disability benefits provided by Kela, 1995–2010	58	39. Pensions from Kela adjusted to the recipient's previous residence in Finland, at year-end 2010.....	108
15. Health care expenditure as a share of social expenditure and GDP, 1995–2009	60	40. Pension benefits provided by Kela, by region, in 2010.....	109
16. Expenditure on health services, 1995–2009	63	41. Recipients of pension benefits from Kela, by region, at year-end 2010.....	110
17. Income maintenance during incapacity for work, 1995–2010.....	66	42. New disability pensions granted by Kela, by occupational group, in 2010.....	112
18. Sickness absences and compensated days of incapacity for work, 2000–2010	67		
19. Employment and unemployment security, 1995–2010.....	73	Disability benefits and services	
20. Income security benefits for the unemployed, 1995–2010.....	74	43. Disability benefits, 1995–2010.....	116
21. Unemployment benefits by region in 2010	77	44. Recipients of disability benefits, 1995–2010	117
22. Income maintenance benefits for families with children, 1995–2010	80	45. Recipients of disability benefit at year-end 2010 by age, sex and amount of benefit	118
23. Income security benefits for students, 1995–2010	85	46. New disability benefits granted, 1995–2010	119
		47. Decisions on applications for disability benefit given in 2010, by age and sex of the applicant	120
Pension benefits		48. Recipients of disability benefits, by region, at year-end 2010	121
24. Recipients of pension benefits from Kela, 1995–2010.....	96	49. Recipients of child disability allowance by diagnosis, at year-end 2010	122
		50. Recipients of adult disability allowance and dietary grant by diagnosis, at year-end 2010	123

	Page		Page
51. Recipients of pensioners' care allowance by diagnosis, at year-end 2010.....	124	75. Refunds of medical expenses by region in 2010	172
52. Persons entitled to interpreting services for the disabled by age and sex, at year-end 2010..	128	76. Sickness allowance periods initiated in 2007–2010 by diagnosis	176
53. Persons entitled to interpreting services for the disabled, by region, at year-end 2010.....	128	77. Sickness allowances by diagnosis, 2010.....	177
National Health Insurance (NHI)		78. Partial sickness allowances by diagnosis, 2010	180
54. National health insurance: Benefit payments, 1995–2010.....	144	79. Sickness allowance: Days of payment in 2010 by age, sex and diagnosis.....	181
55. Payment of national health insurance benefits, 2010.....	147	80. Partial sickness allowance: Days of payment in 2010 by age, sex and diagnosis	182
56. National health insurance beneficiaries, 1995–2010.....	148	81. Duration of sickness allowance periods initiated in 2009 according to diagnosis	184
57. Special care allowances, 1995–2010.....	149	82. Diseases conferring entitlement to free or nearly free medicines under national health insurance at year-end 2007–2010.....	185
58. Sickness and parenthood allowances: Periods and days of payment, 1995–2010.....	150	83. Diseases conferring entitlement to free or nearly free medicines under national health insurance, by age of beneficiary, at year-end 2010	187
59. Sickness and parenthood allowances: Analysis by basis of eligibility, 2010	152	84. Medicines with limited basic reimbursability, 2000–2010.....	188
60. Sickness and parenthood allowances in 2010	153	85. Recipients of refunds for medicine expenses and total expenditure on medicines in 2010 by medicine category	189
61. Payment of parenthood allowance to fathers, 1995–2010.....	154	86. Sickness allowance periods initiated in 2010 by occupational category.....	192
62. Take-up of parenthood allowances by fathers in 2010.....	154	87. Partial sickness allowance periods initiated in 2010 by occupational category	193
63. Length of continued wage payment by the employer during parental leave, 2003–2010 ...	156	88. Refunds for occupational and student health services, 1996–2010.....	197
64. Amounts of sickness and parenthood allowances in 2010	156	89. Employer-provided occupational health care, 1996–2009.....	200
65. Sickness and parenthood allowances in 2010 by age and sex of the recipient.....	157	90. Employer-provided occupational health care by reimbursement class, 1996–2009.....	201
66. Refunds for medicine purchases, visits to a doctor and other medical services, 1995–2010	158	91. Services provided by employers under occupational health care schemes, 1996–2009	202
67. National health insurance refunds of medicine expenses, 1995–2010.....	160	92. Occupational health care for the self-employed, 1996–2010.....	203
68. Recipients of refunds for medicine expenses by age and sex in 2010.....	161	93. Student health services, 1996–2010.....	204
69. Refunds for visits to a doctor and other medical services by age and sex of the recipient in 2010.....	163	Rehabilitation	
70. Refunded examinations and treatments obtained from private-sector providers, by procedure in 2010.....	165	94. Rehabilitation, 1995–2010.....	211
71. Refunds of medical expenses and costs of treatment in 2010	166	95. Rehabilitation beneficiaries, 1995–2010	212
72. Decisions on new claims for sickness allowance and entitlement to refund for medicine and nutrient costs, by age and sex of the claimant, 2010.....	167	96. Rehabilitation services, 1995–2010.....	213
73. Reimbursement of medical costs between EU/EEA countries, 1999–2010	168	97. Rehabilitation by age and sex of the client, 2010	214
74. Sickness and parenthood allowances by region in 2010	170	98. Rehabilitation services by procedure in 2010	215
		99. Rehabilitation services: Claims processing data for 2010 by age and sex of the claimant.....	217
		100. Rehabilitation by region in 2010.....	219

	Page		Page
101. Recipients of rehabilitation services by age and sex, 2010	221	128. Child maintenance allowance, 2009–2010..	269
102. Recipients of rehabilitation services by occupational group in 2010.....	222	129. Recipients of child maintenance allowance, 2009–2010.....	269
Benefits in respect of unemployment		130. Child support debt collected from liable parents, 2009–2010	270
103. Unemployment benefits, 1995–2010	233	Housing-related benefits	
104. Recipients of unemployment benefits, 1995–2010	234	131. Housing-related benefits provided by Kela, 1995–2010.....	275
105. Labour market subsidy and basic unemployment allowance, 1995–2010	235	132. General housing allowance, 1995–2010	276
106. Recipients of labour market subsidy and basic unemployment allowance, 1995–2010	236	133. Households having received general housing allowance, 1995–2010.....	277
107. Recipients of labour market subsidy, by basis of entitlement, 1995–2010	237	134. Recipients of general housing allowance by residential floor area, 1998–2010	279
108. Days of unemployment and average rates of benefit per day, 1995–2010	238	135. General housing allowance and household composition, 1995–2010	280
109. Recipients of basic unemployment allowance and labour market subsidy by age and sex, 2010	239	136. Housing allowance for pensioners, 1995–2010	283
110. Data on basic unemployment allowance and labour market subsidy, 2010	240	137. Recipients of housing allowance for pensioners, 1995–2010.....	284
111. Recipients of basic unemployment allowance or labour market subsidy: Details about unemployment analysed by age group, 2008–2010	240	138. General housing allowance by region, at year-end 2010	287
112. Activation measures for the long-term unemployed, 2006–2010	241	139. Recipients of housing allowance for pensioners by region, at year-end 2010.....	288
113. Unemployment benefits by region in 2010 ..	243	Benefits for students	
114. Recipients of unemployment allowance and labour market subsidy by occupational group, at year-end 2010.....	245	140. Student financial aid, 1995–2010.....	296
115. Integration assistance for immigrants, 1999–2010	248	141. Recipients of student financial aid and aid components, 2000–2010	298
Benefits for families with children		142. Recipients of financial aid for students in academic year 2009/2010 analysed by age and sex	299
116. Maternity grants, 1995–2010	252	143. Recipients of student financial aid by educational institution, 2000–2010.....	299
117. Child benefits, 1995–2010	253	144. Recipients of student financial aid for education abroad in academic year 2009/2010....	300
118. Children conferring entitlement to child benefit, 1995–2010.....	253	145. Foreign recipients of student financial aid in academic year 2009/2010.....	301
119. Child day care subsidies, 1998–2010	258	146. Average amount of student financial aid, 1997–2010.....	301
120. Average rates of child day care subsidies, 1998–2010.....	259	147. Average student loan, 1995–2010.....	303
121. Families having received child day care subsidies, 1998–2010	260	148. Student loan interest allowances, 1997–2010	304
122. Number of children covered by child day care subsidies, 1998–2010	261	149. Student loans, 1995–2010.....	305
123. Child day care subsidies by age of child, at year-end 2010	262	150. School transportation subsidy, 1997–2010.	307
124. Child day care subsidies by child care provider, at year-end 2010.....	263	151. Age of school transportation subsidy recipients and amount of subsidy in academic years 1997/1998–2009/2010.....	308
125. Take-up of child day care subsidies before the child's 3rd birthday	264	152. Adult education subsidy: Loan guarantees, 2001–2010.....	310
126. Child benefits by region in 2010	265	Other benefits	
127. Child day care subsidies by region in 2010..	266	153. Conscript's allowances, 1995–2010	313
		154. Average conscript's allowances and allowance components, 1995–2010	313

	<i>Page</i>
155. <i>Special assistance for immigrants, 2003–2010</i>	315
156. <i>Pension assistance for the long-term unemployed, 2005–2010</i>	318

Finance and administration

157. <i>Expenditure and financing of national pension insurance, 1995–2010</i>	324
158. <i>Expenditure and financing of national health insurance, 1995–2010</i>	325
159. <i>National health insurance expenditure, 2006–2010</i>	326
160. <i>National health insurance financing, 2006–2010</i>	326
161. <i>Expenditure and financing of the social security general fund, 2009–2010</i>	327
162. <i>Balance sheet of Kela, 2000–2010</i>	328
163. <i>Investments by Kela, 2000–2010</i>	329
164. <i>Kela staff, 2006–2010</i>	332
165. <i>Kela's customer service network, 2006–2010</i>	333
166. <i>Pension and disability benefits: Claims processing data, 2000–2010</i>	333
167. <i>National health insurance benefits: Claims processing data, 2000–2010</i>	334
168. <i>Rehabilitation: Claims processing data, 2000–2010</i>	335
169. <i>Unemployment security: Claims processing data, 2000–2010</i>	336
170. <i>Benefits for families with children: Claims processing data, 2000–2010</i>	337
171. <i>General housing allowances: Claims processing data, 2002–2010</i>	337
172. <i>Housing allowance for pensioners: Claims processing data, 2008–2010</i>	338
173. <i>Financial aid for students: Claims processing data, 2000–2010</i>	338
174. <i>Conscript's allowances: Claims processing data, 2000–2010</i>	339
175. <i>Recovery of overpaid Kela benefits, 2000–2010</i>	340

List of Chart

	Page		Page
1. Population age structure and dependency ratio, 1990–2010	29	27. New disability benefits granted, by diagnosis, 2010	126
2. Social expenditure, 1990–2010	30	28. National health insurance: benefit payments, 1990–2010	146
3. Social expenditure by source of finance, 1990–2010	30	29. Refunds for medical expenses: Expenditure and recipients, 2010	149
4. Social insurance funds, 1990–2010	31	30. Parenthood allowances for fathers, 1990–2010	155
5. Contributions by employers to social insurance, 1990–2010	31	31. Rates of sickness and parenthood allowances: Development 1990–2010	155
6. Contributions by the insured to social insurance, 1990–2011	32	32. Refunded visits to a doctor and other medical services, 1990–2010	159
7. Social expenditure and the benefits provided by Kela, 2010	33	33. Refunds for travel costs by method of transport, 2010	159
8. Expenditure on Kela benefits per resident of Finnish municipalities, 2010	34	34. Costs of medicines reimbursed by national health insurance by specialty of the prescribing doctor, 2010	162
9. Social expenditure and the benefits provided by Kela in relation to GDP, 1990–2010	35	35. Refunded visits to a doctor and the fees charged, by medical specialty, 2010	164
10. Benefits provided by Kela as a share of selected economic indicators, 1990–2010	35	36. National health insurance refunds as a share of the medical care expenses of insured persons, 1990–2010	165
11. Total expenditure on pensions, 2010	40	37. Refunds of medical expenses by municipality and per resident, 2010	169
12. Pension recipients as a share of the population aged 55–64 by one-year age groups, at year-end 2010	41	38. Sickness allowance and disability pension: Comparison by diagnosis, 2010	175
13. Pension recipients aged 55–64 by type of pension received, 1990–2010	53	39. Sickness allowance periods initiated in 2010 by age, sex and diagnosis	183
14. Recipients of national pensions and employment pensions living in Finland, at year-end 2010	53	40. Refunds for medicine expenses by diagnosis entitling the patient to special rate of refund, 2010	186
15. Public expenditure on health services, 1995–2009	61	41. Days on sickness allowance and rehabilitation: Comparison by occupational group, 2010	191
16. Financing of health care expenditure, 1995–2009	62	42. Share of wage and salary earners covered by occupational health services, 1990–2009	198
17. Selected diagnoses as a basis of entitlement to benefits, 1996–2010	64	43. Occupational health care reimbursements per employee, 2009	199
18. Total sales of medicines in 2010	65	44. Rehabilitation, 1990–2010	212
19. Recipients of unemployment benefits, 1990–2010	72	45. Average rates of rehabilitation allowance, 2010	216
20. Recipients of unemployment benefits and persons employed through employment promotion measures as, at 30 November 2010	76	46. Rehabilitation services by region, 2010	218
21. Financing of unemployment allowances and labour market subsidies, 1990–2010	78	47. Recipients of rehabilitation services by age, sex and diagnosis, 2010	220
22. Benefits for families with children, 1990–2010	81	48. Recipients of unemployment allowance and labour market subsidy by age and sex, at year-end 2010	236
23. Children under school age by type of day-care provision, at year-end 2010	81	49. Recipients of unemployment allowance and labour market subsidy, 1990–2010	241
24. Housing-related benefits provided by Kela: Benefit expenditure and its share of GDP, 1990–2010	82	50. Reciprocity of labour market subsidy and long-term unemployment by municipality, at year-end 2010	242
25. Financial support for housing, 2010	83	51. Recipients of unemployment benefits by municipality at year-end 2010	244
26. Housing-related benefits provided by Kela: Number of recipients and recipients as a share of population, 1997–2010	83		

	<i>Page</i>
52. <i>Recipients of unemployment allowance by occupational group, at year-end 2010</i>	246
53. <i>Recipients of integration assistance for immigrants by nationality at year-end 2010</i>	248
54. <i>Child day care subsidies, 1990–2010</i>	259
55. <i>Families in receipt of child day care subsidy, by number of children in family, at year-end 2010</i>	261
56. <i>General housing allowance by social circumstances of recipient households, 1990–2010</i>	278
57. <i>General housing allowance by household composition, 1990–2010</i>	278
58. <i>Housing allowance for pensioners and type of occupancy, 1995–2010</i>	285
59. <i>Recipients of housing allowance for pensioners by family structure, 1995–2010</i>	285
60. <i>Unemployment among recipients of general housing allowance by region, at year-end 2010</i>	286
61. <i>Student financial aid, 1990–2010</i>	297
62. <i>Student financial aid recipients in academic years 1990/1991–2009/2010</i>	300
63. <i>Average amount of financial aid for students by educational institution in December 2010</i>	302
64. <i>Student loan guarantee payments and interest allowances as a share of total loan volume, 1990–2010</i>	304
65. <i>Recipients of school transportation subsidy by municipality in December 2010</i>	308
66. <i>Recipients of special assistance for immigrants by nationality at year-end 2010</i>	316
67. <i>Financing of benefit schemes administered by Kela, 1990–2010</i>	323

Käsitteet, lyhenteet ja symbolit

Taulukkojen rahamäärät = Kunkin vuoden käyvässä rahassa (ellei toisin ole mainittu)
 Kuvioiden rahamäärät = Muunnettu kuvion tuoreimman vuoden rahanarvoon. Muuntokerroin perustuu elinkustannusindeksiin (ks. liite 10).

SVT = Suomen virallinen tilasto

ETK = Eläketurvakeskus

STM = Sosiaali- ja terveysministeriö

THL = Terveystieteiden tutkimuskeskus

TK = Tilastokeskus

TEM = Työ- ja elinkeinoministeriö

YM = Ympäristöministeriö

0 } = Luku pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä
 0,0 }

– = Ei yhtään

.. = Tietoa ei ole saatu

. = Tieto epälooginen esitettäväksi

* = Arvio tai ennakkotieto

$\frac{2\,541}{2\,675}$ = Vaakaviiva taulukossa tarkoittaa, että luvut viivan eri puolilla eivät ole vertailukelpoisia.

Begrepp, förkortningar och symboler

Belopp i tabellerna = Enligt penningvärdet ifrågavarande år (om inte annat nämns)

Belopp i figurerna = Omräkning till penningvärdet enligt det senaste året i figuren. Omräkningskoefficienten baserar sig på levnadskostnadsindex (se bilaga 10).

FOS = Finlands officiella statistik

ANM = Arbets- och näringsministeriet

MM = Miljöministeriet

PC = Pensionsskyddscentralen

SC = Statistikcentralen

SHM = Social- och hälsovårdsministeriet

THL = Institutet för hälsa och välfärd

0 } = Talet mindre än hälften av den använda enheten
 0,0 }

– = Ingenting finns att redovisa

.. = Uppgift ej tillgänglig

. = Logiskt omöjlig uppgift

* = Uppskattning eller förhandsuppgift

$\frac{2\,541}{2\,675}$ = En horisontal linje i tabellen markerar att uppgifterna på ömse sidor inte är jämförbara.

Special terminology, abbreviations and symbols used in the text

Money items in tables = Current money value in the respective years (unless otherwise indicated)

Money items in charts = Converted to the prices of the most recent year covered in the Yearbook. The conversation coefficient is based on the Cost-of-Living Index (see page 450).

Kela = Kansaneläkelaitos / The Social Insurance Institution of Finland

NPI = National Pension Insurance

NHI = National Health Insurance

0 } = Less than half of unit employed
 0.0 }

– = Magnitude nil

.. = Data not available

. = Category not applicable

* = Estimate or provisional data

$\frac{2\,541}{2\,675}$ = A horizontal line in a table indicates a break in the comparability of the data.

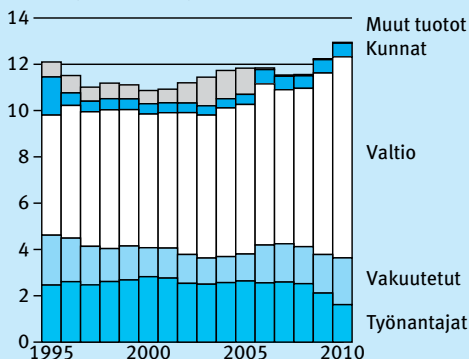
Kela vuonna 2010

Eläke-etuuden saajia (31.12.)	722 593
Vanhuseläke	482 687
Työkyvyttömyyseläke	165 686
Työttömyyseläke	20 294
Perhe-eläke	28 002
Lapsikorotus	13 274
Rintamalisät	51 832
Vammaisetuuden saajia (31.12.)	296 324
Lapsen vammaistuki	33 263
Aikuisen vammaistuki	10 443
Eläkkeensaajan hoitotuki	225 887
Ruokavaliokorvaus	28 963
Sairausvakuutuskorvauksen saajia	
Sairauspäiväraha ¹⁾	318 036
Vanhempainpäivärahat	159 970
Sairaanhoitokorvaus	4 170 379
Kuntoutujia	98 808
Kuntoutuspalvelut	83 709
Kuntoutusraha	52 352
Työttömyyspäivärahan tai työmarkkina-	
tuen saajia (31.12.)	141 381
Peruspäiväraha	28 755
Työmarkkinatuki	112 626
Työvoimapolitiittisen koulutustuen	
saajia	2 458
Lapsilisää saaneita lapsia (31.12.)	1 014 910
Lastenhoidon tukia saaneita perheitä	
(31.12.)	89 701
Yleistä asumistukea saaneita ruoka-	
kuntia (31.12.)	164 154
Eläkkeensaajan asumistuen saajia	
(31.12.)	179 319
Opintotuen saajia (joulukuu)	249 299
Koulumatkatuen saajia (joulukuu)	33 054

¹⁾ Ei sisällä pelkkää YEL-sairauspäivärahaa eikä pelkkää osasairauspäivärahaa saaneita.

Kelan rahoitus

Mrd. € (2010 rahana)

Kokonaismenot, milj. €	12 585,1	2011* 13 058,5
Etuusmenot, milj. €	12 151,9	12 603,8
Eläke-etuudet	2 498,1	2 560,8
Vammaisetuudet	508,9	536,3
Sairausvakuutusetuudet	3 928,4	4 150,3
Kuntoutus	310,5	341,7
Työttömyysturvaetuudet	1 096,8	1 140,6
Lapsiperhe-etuudet	1 990,7	2 008,4
Yleinen asumistuki	530,1	553,7
Eläkkeensaajan asumistuki	393,3	416,9
Opintoetuudet	845,3	841,1
Muut	49,9	54,0

* Arvioitu 4.11.2011

Rahoitus, milj. €	12 947,7	2011* 12 927,1
Vakuutetut	1 979,6	1 711,3
Työnantajat	1 619,2	1 593,0
Valtio	8 684,4	8 943,2
Kunnat	588,6	595,2
Palkansaajat (työttömyys-		
vakuutusmaksut)	40,2	63,0
Muut	35,7	21,4

* Arvioitu 4.11.2011

Etuusmenojen suhde (%)

palkkasummaan	16,3*
bruttokansantuotteeseen	6,7*

Etuusmenojen (pl. opintoetuudet) osuus

sosiaalimenoista, %	20,6*
---------------------------	-------

Ratkaistuja hakemuksia

Eläke- ja vammaisetuudet	228 835
Sairaus- ja vanhempainpäivärahat	780 241
Työttömyyspäivärahat ja työmarkkina-	
tuki	827 317
Lastenhoidon tuet	240 788
Yleinen asumistuki	381 364
Eläkkeensaajan asumistuki	154 788
Opintotuki	426 106

Palvelupisteitä (31.12.)	235
---------------------------------------	------------

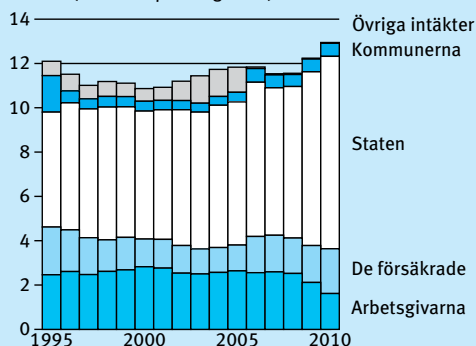
FPA år 2010

Mottagare av pensionsförmåner (31.12)	722 593
Ålderspension	482 687
Sjukpension	165 686
Arbetslöshetspension	20 294
Familjepension	28 002
Barnförhöjning	13 274
Fronttillägg	51 832
Handikappförmånstagare (31.12)	296 324
Handikappbidrag för barn	33 263
Handikappbidrag för vuxna	10 443
Vårdbidrag för pensionstagare	225 887
Kostersättning	28 963
Mottagare av sjukförsäkringsersättningar	
Sjukdagpenning ¹⁾	318 036
Föräldradagpenningar	159 970
Sjukvårdsersättning	4 170 379
Rehabiliteringsklienter	98 808
Rehabiliteringstjänster	83 709
Rehabiliteringspenning	52 352
Mottagare av UAL-grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd (31.12)	141 381
Grunddagpenning	28 755
Arbetsmarknadsstöd	112 626
Mottagare av arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd	2 458
Mottagare (barn) av barnbidrag (31.12)	1 014 910
Mottagare (familjer) av barnavårdsstöd (31.12)	89 701
Mottagare (hushåll) av allmänt bostadsbidrag (31.12)	164 154
Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare (31.12)	179 319
Mottagare av studiestöd (december) ..	249 299
Mottagare av skolresestöd (december) ..	33 054

¹⁾ Inkluderar inte mottagare av enbart FöPL-sjukdagpenning eller enbart partiell sjukdagpenning.

FPA:s finansiering

Mrd. € (2010 års penningvärde)

Totalutgifter, milj. €	12 585,1	2011* 13 058,5
Förmånsutgifter, milj. €	12 151,9	12 603,8
Pensionsförmåner	2 498,1	2 560,8
Handikappförmåner	508,9	536,3
Sjukförsäkringsförmåner	3 928,4	4 150,3
Rehabilitering	310,5	341,7
Arbetslöshetsförmåner	1 096,8	1 140,6
Förmåner till barnfamiljer ...	1 990,7	2 008,4
Allmänt bostadsbidrag	530,1	553,7
Bostadsbidrag för pensions- tagare	393,3	416,9
Studieförmåner	845,3	841,1
Övriga förmåner	49,9	54,0

* Uppskattning 4.11.2011

Finansiering, milj. €	12 947,7	2011* 12 927,1
De försäkrade	1 979,6	1 711,3
Arbetsgivarna	1 619,2	1 593,0
Staten	8 684,4	8 943,2
Kommunerna	588,6	595,2
Löntagarna (arbetslöshets- försäkringspremier)	40,2	63,0
Övriga	35,7	21,4

* Uppskattning 4.11.2011

Förmånerna i % av

lönesumman	16,3*
bruttonationalprodukten	6,7*

Förmånerna (exkl. studieförmåner) i % av

socialutgifterna	20,6*
------------------------	-------

Avgjorda ansökningar

Pensions- och handikappförmåner	228 835
Sjuk- och föräldradagpenningar	780 241
UAL-dagpenningar och arbetsmark- nadsstöd	827 317
Barnavårdsstöd	240 788
Allmänt bostadsbidrag	381 364
Bostadsbidrag för pensionstagare	154 788
Studiestöd	426 106

Betjäningsställen (31.12)	235
--	------------

KELA 2010

Recipients of pension benefits¹⁾	722,593			2011*
Old age pension	482,687	Total expenditure (€ million) ...	12,585.1	13,058.5
Disability pension	165,686	Total benefit expenditure		
Unemployment pension	20,294	(€ million)	12,151.9	12,603.8
Survivors' pension	28,002	Pension benefits	2,498.1	2,560.8
Child increases	13,274	Disability benefits	508.9	536.3
Front-veteran's supplements	51,832	Health insurance benefits ...	3,928.4	4,150.3
Recipients of disability benefits¹⁾	296,324	Rehabilitation benefits	310.5	341.7
Disability allowance for under-16s ..	33,263	Unemployment benefits	1,096.8	1,140.6
Disability allowance for 16s and over	10,443	Benefits for families with		
Pensioner's care allowance	225,887	children	1,990.7	2,008.4
Dietary grant	28,963	General housing allowances	530.1	553.7
Health insurance beneficiaries		Housing allowance for pen-		
Sickness allowance ²⁾	318,036	sioners	393.3	416.9
Parenthood allowances	159,970	Benefits for students	845.3	841.1
Refunds of general health services ex-		Other benefits	49.9	54.0
penses	4,170,379			
Recipients of rehabilitation benefits	98,808			
Rehabilitation services	83,709			
Rehabilitation allowance	52,352			
Recipients of basic unemployment				
allowance or labour market subsidy¹⁾	141,381	Financing (€ million)	12,947.7	12,927.1
Basic unemployment allowance	28,755	Insured population	1,979.6	1,711.3
Labour market subsidy	112,626	Employers	1,619.2	1,593.0
Recipients of labour market training		State	8,684.4	8,943.2
subsidies	2,458	Municipalities	588.6	595.2
Child benefit recipients (no. of children)¹⁾	1,014,910	Wage and salary earners		
Recipients of child day care subsidies		(unemployment insurance		
(no. of families)¹⁾	89,701	contributions)	40.2	63.0
Households receiving general hous-		Other	35.7	21.4
ing allowance¹⁾	164,154			
Recipients of housing allowance for				
pensioners¹⁾	179,319			
Recipients of financial aid for students				
(December)	249,299			
Recipients of school transportation				
subsidy (December)	33,054			

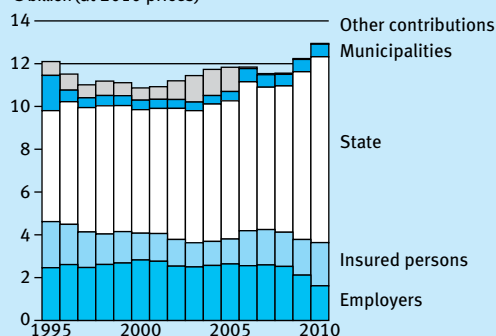
¹⁾ At year-end.

²⁾ Not including persons who received exclusively partial sickness allowance or sickness allowance under the YEL Act.

Total benefit expenditure in proportion to	
total wage and salary bill (%)	16.3*
gross domestic product (%)	6.7*
Total benefit expenditure (excl benefits	
for students)	
% of social welfare expenditure	20.6*

Sources of financing

€ billion (at 2010 prices)

Kelan hoitamatt etuudet

ASEVELVOLLISEN ETUUS

sotilasavustus

ASUMISEN TUET

yleinen asumistuki
eläkkeensaajan asumistuki

ELÄKETURVA

kansaneläke
vanhuuseläke
työkyvyttömyyseläke
työttömyyseläke
lapsikorotus
rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä
perhe-eläke
leskeneläke
lapseneläke

maahanmuuttajan erityistuki
takuueläke
pitkäaikaistyöttömien eläketuki

KUNTOUTUS

kuntoutuspalvelut
ammattillinen kuntoutus
vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus
kuntoutuspsykoterapia
harkinnanvarainen kuntoutus
kuntoutusraha
ylläpitokorvaus
kuntoutusavustus

LAPSIPERHEEN ETUudet

äitiysavustus

adoptiotuki
vanhempainpäivärahat
äitiysraha
erityisäitiysraha
isyysraha
isäkuukausi
vanhempainraha
osittainen vanhempainraha

lapsilisä
elätustuki
kotihoiton tuki
yksityisen hoidon tuki
osittainen hoitoraha
vuosilomakustannuskorvaus
työnantajalle

OPISKELIJOIDEN ETUudet

opintotuki
opintoraha
asumislisä
opintolainan valtiontakaus
opintolainavähennys
ateriatuki
korkoavustus
koulumatkatuki

SAIRAUSVAKUUTUS

lääkekorvaukset
yksityisen sairaanhoidon korvaukset
hammashoito
lääkäripalkkiot
matkakorvaukset

tutkimus ja hoito
sairauspäivärahat
sairauspäiväraha
YEL-sairauspäiväraha
osasairauspäiväraha
luovutuspäiväraha
tartuntatautipäiväraha ja ansionmenetyskorvaus

erityishoitoraha

TYÖTERVEYSHUOLTO JA OPISKELIJOIDEN TERVEYDENHUOLTO

korvaus työterveyshuollon kustannuksista
opiskelijoiden terveydenhuollon tuki

TYÖTTÖMYYSTURVA

peruspäiväraha
työmarkkinatuki
vuorottelukorvaus
kotoutumistuki
koulutustuki

VAMMAISETUudet JA -PALVELUT

alle 16-vuotiaan vammaistuki (lapsen vammaistuki)
16 vuotta täyttäneen vammaistuki (aikuisen vammaistuki)
eläkettä saavan hoitotuki (eläkkeensaajan hoitotuki)
ruokavaliokorvaus
vammainen tulkkauspalvelut

FPA:s förmåner

FÖRMÅN FÖR VÄRNPLIKTIGA

militärundestöd

STÖD FÖR BOENDET

allmänt bostadsbidrag
bostadsbidrag för pensionstagare

PENSIONSSTÖD

folkpension
ålderspension
sjukpension
arbetslöshetspension
barnförhöjning
frontmannatillägg och extra frontmannatillägg
familjepension
efterlevandepension
barnpension
särskilt stöd till invandrare
garantipension
pensionsstöd för långtidsarbetslösa

REHABILITERING

rehabiliteringstjänster
yrkesinriktad rehabilitering
medicinsk rehabilitering för gravt handikappade
rehabiliterande psykoterapi
rehabilitering enligt prövning
rehabiliteringspenning
ersättning för uppehälle
rehabiliteringsunderstöd

FÖRMÅNER FÖR BARNFAMILJER

moderskapsunderstöd

adoptionsbidrag
föräldradagpenningar
moderskapspenning
särskild moderskapspenning
faderskapspenning
pappamånad
föräldrapenning
partiell föräldrapenning

barnbidrag
underhållsstöd
hemvårdsstöd
stöd för privat vård
partiell vårdpenning
semesterkostnadsersättning till arbetsgivaren

FÖRMÅNER FÖR STUDERANDE

studiestöd
studiepenning
bostadstillägg
statsgaranti för studielån
studielånsavdrag
måltidsstöd
räntebidrag
skolrestöd

SJUKFÖRSÄKRING

läkemedelsersättningar
ersättningar för privat sjukvård
tandvård
läkararvoden
resekostnadsersättningar
undersökning och behandling

sjukdagpenningar
sjukdagpenning
FöPL-sjukdagpenning
partiell sjukdagpenning
donationsdagpenning
dagpenning vid smittsam sjukdom och ersättning för inkomstbortfall
specialvårdspenning

FÖRETAGSHÄLSOVÅRD OCH HÄLSOVÅRD FÖR STUDERANDE

ersättning för företagshälsovårds-kostnader
stöd för hälsovård för studerande

FÖRMÅNER FÖR ARBETSÖSA

grunddagpenning
arbetsmarknadsstöd
alternativerersättning
integrationsstöd
utbildningsstöd

HANDIKAPPFÖRMÅNER OCH -TJÄNSTER

handikappbidrag för personer under 16 år (handikappbidrag för barn)
handikappbidrag för personer över 16 år (handikappbidrag för vuxna)
vårdbidrag för pensionstagare
kostsättning
tolkningstjänst för handikappade personer

1 | Suomen sosiaaliturva ja Kela FPA och den sociala tryggheten i Finland

2010

- Eläketurva
Pensioner
- Vammaisturva
Handikappförmåner
- Terveysturva
Sjukförmåner
- Kuntoutus
Rehabilitering
- Työttömien toimeentuloturva
Utkomstskydd vid arbetslöshet
- Lapsiperheiden tukeminen
Stöd för barnfamiljer
- Asumisen tuki
Stöd för boende
- Opiskelijoiden toimeentuloturva
Utkomstskydd för studerande

1.1 Yleistä

Sosiaaliturva. Sosiaaliturva on yksi *sosiaalipolitiikan* osa-alue. Sosiaalipolitiikka tarkoittaa julkisia toimia, joilla pyritään turvaamaan väestön kohtuullinen elintaso ja turvallisuus. Muita sosiaalipolitiikan osa-alueita ovat esimerkiksi työ-, terveystoimenpiteet, asunto-, alkoholi- ja koulutuspolitiikka.

Sosiaaliturva on määritelty perustuslaissa jokaiselle kuuluvana oikeutena perustoimeentuloon ja huolenpitoon työttömyyden, sairauden, työkyvyttömyyden ja vanhuuden aikana sekä lapsen syntymän ja huoltajan menetyksen kohdatessa. Sosiaaliturvaetuudet voivat olla *rahallisia etuuksia* tai julkisin varoin järjestettyjä tai osittain *palveluja*.

Sosiaaliturva rahoitetaan veroilla, veroluonteisilla maksuilla, sosiaalivakuutusmaksuilla ja asiakasmaksuilla. Suomen sosiaaliturvan rahoitusta ja kohdentumista voi tarkastella Terveystoimenpiteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) vuosittain laatiman *sosiaalimenotilaston* avulla. Tilastoon kerätään vuosittain tiedot julkisten ja yksityisten tahojen sosiaalisen toiminnan kustannuksista ja rahoituksesta. Kelan etuuksista opintoetuksia ei tilastossa lueta sosiaalimenoihin.

Kelan hoitama sosiaaliturva. Kansaneläkelaitos eli Kela on yksi sosiaaliturvan toimeenpanijoina Suomessa. Se on julkinen eduskunnan valvonnassa toimiva laitos.

Kelan hoitamaan sosiaaliturvaan kuuluvat vähimmäiseläkkeet, sairausvakuutus, työttömän perusturva, kuntoutus, asumistuet, lapsiperheiden tuet ja opintotuki. Lisäksi Kela huolehtii vammaisetuksista, sotilasavustuksista ja eräistä maahanmuuttajille maksettavista tuista.

Tehtäviensä toteuttamista varten Kelalla on koko maan kattava palveluverkosto. Asiakkaita palvelee noin 240 toimipistettä ja yli 120 yhteispalvelupistettä eri puolilla maata. Etuuksiin liittyviin puhelintiedusteluihin vastaavat Kelan valtakunnalliset etuuskohtaiset palvelunumerot. Kaikkia Kelan keskeisiä etuuksia voi nykyisin hakea myös sähköisesti.

Kelan tilastollisen vuosikirjan ensimmäisessä luvussa kuvataan Suomen sosiaaliturvaa laajemmin ja Kelan osuutta yhtenä sosiaaliturvan toimeenpanijana. Muu osa vuosikirjasta käsittelee Kelan hoitamaa sosiaaliturvaa.

1.1 Allmänt

Social trygghet. Den sociala tryggheten är ett delområde inom *socialpolitiken*. Med socialpolitik avses offentliga åtgärder för att tillförsäkra befolkningen en skälig levnadsnivå och trygghet. Andra delområden inom socialpolitiken är t.ex. arbets-, hälso-, bostads-, alkohol- och utbildningspolitik.

Social trygghet definieras i grundlagen som vars och ens rätt till grundläggande försörjning och omsorg vid arbetslöshet, sjukdom, arbetsoförmåga och under ålderdomen samt vid barnafödelse och förlust av en försörjare. Socialförsäkringsförmånerna kan bestå av *ekonomisk hjälp* eller av *tjänster* som anordnats eller köpts med offentliga medel.

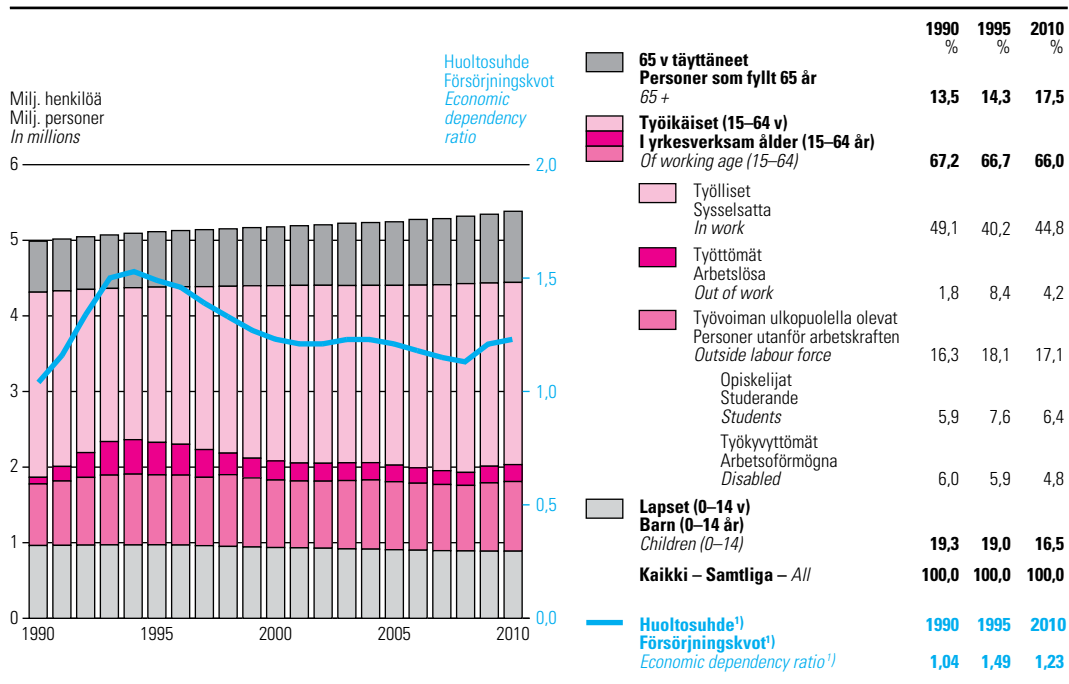
Den sociala tryggheten finansieras med skattemedel, avgifter av skattekaraktär, socialförsäkringsavgifter och klientavgifter. Finansieringen av den sociala tryggheten i Finland kan studeras närmare i den *statistik över sociala utgifter* som Institutet för hälsa och välfärd (THL) årligen utarbetar. För statistiken har man samlat in uppgifter om den offentliga och privata sektorns kostnader för och finansiering av social verksamhet. Av FPA-förmånerna ingår studieförmånerna inte i statistiken över sociala utgifter.

Social trygghet som handhas av FPA. Folkpensionsanstalten (FPA) verkställer en stor del av den sociala tryggheten i Finland. FPA är en offentlig inrättning som verkar under tillsyn av riksdagen.

FPA handhar minimipensioner, sjukförsäkring, grundtrygghet för arbetslösa, rehabilitering, bostadsbidrag, förmåner för barnfamiljer och studiestöd. Vidare handhar FPA handikappförmåner, militärunderstöd och vissa stöd till invandrare.

FPA har ett riksomfattande servicenät, bestående av cirka 240 betjäningställen och över 120 samservice-ställen på olika håll i landet. Frågor om FPA:s förmåner besvaras per telefon på de riksomfattande servicenumren för de olika förmånerna. Alla centrala FPA-förmåner kan också numera sökas elektroniskt.

I årsbokens första kapitel presenteras en översikt av den sociala tryggheten i Finland och FPA:s roll som verkställare av den. Årsboken i övrigt behandlar den sociala trygghet som handhas av FPA.

Kuvio 1. Suomen väestö ja huoltosuhde 1990–2010**Figur 1. Finlands befolkning och försörjningskvot 1990–2010****Chart 1. Population age structure and dependency ratio, 1990–2010**

¹⁾ Muun väestön kuin työlliset suhde työllisiin.
Befolkningen, exklusive sysselsatta, i relation till sysselsatta.
The ratio of the inactive population to the economically active population.

Lähde: SVT. TK: Suomen tilastollinen vuosikirja 1990–1993; SVT. TK: Työvoimatilasto 1994–2004, vuosikatsaus, Työmarkkinat-sarja; SVT. TK: Työvoimatilasto 2005–2009, Työmarkkinat-sarja; SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. SC: Statistisk årsbok för Finland 1990–1993; FOS. SC: Arbetskraftsstatistik 1994–2004, årsöversikt, serien Arbetsmarknad; FOS. SC: Arbetskraftsstatistik 2005–2009, serien Arbetsmarknad; FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

1. Väestö 2010–2035**Befolkning 2010–2035**

Finnish population, 2010–2035

Vuosi År Year	Koko väestö Hela befolkningen Total population	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	0–15-vuotiaat 0–15-åringar Age 0–15	16–64-vuotiaat 16–64-åringar Age 16–64	Yli 64-vuotiaat Över 64 år Age 65 and over
1 000 henkilöä – 1 000 personer – Thousands						
2010	5 375	2 638	2 737	952	3 483	941
2015	5 481	2 694	2 787	965	3 385	1 131
2020	5 575	2 743	2 832	992	3 308	1 275
2025	5 651	2 782	2 870	1 000	3 264	1 387
2030	5 703	2 808	2 896	988	3 234	1 481
2035	5 729	2 821	2 908	970	3 234	1 525

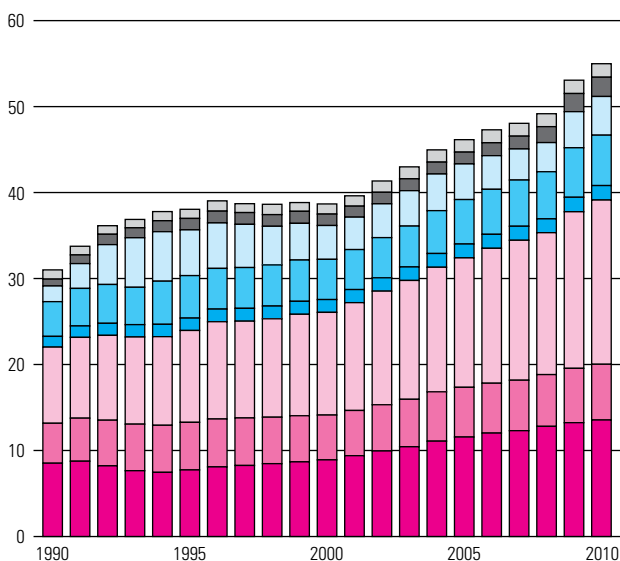
Lähde: Kelan ennusteet; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FPA:s prognoser; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 2. Sosiaalimenot 1990–2010**Figur 2. Socialutgifter 1990–2010**

Chart 2. Social expenditure, 1990–2010

Mrd. € (vuoden 2010 rahana)
Mrd. € (2010 års penningvärde)
€ billion (At 2010 prices)

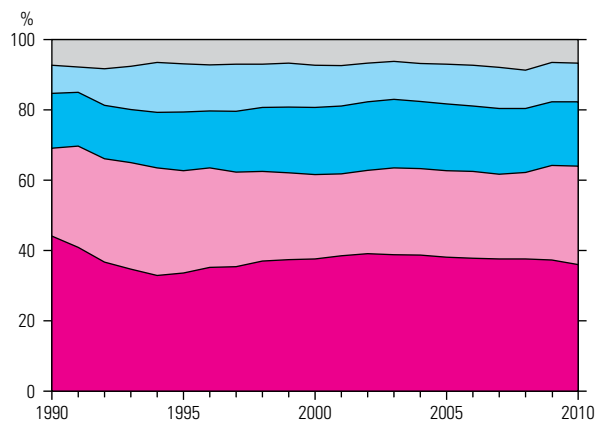
	2010*
	Mrd. €
	€ billion
Hallinto Förvaltning Administration	1,57
Muu sosiaaliturva Övrig social trygghet Other social security	2,24
Asuminen Boende Housing	0,95
Työttömyys Arbetslöshet Unemployment	4,50
Perhe ja lapset Familj och barn Family and children	5,86
Leski ja muut omaiset Efterlevande make och övriga anhöriga Survivors	1,69
Vanhuus Alderdom Old age	19,10
Toimintarajoitteisuus Funktionshinder Functional incapacity	6,48
Sairaus ja terveys Sjukdom och hälsa Sickness and health	13,55
Yhteensä Sammanlagt Total	54,99

Lähde: THL.

Källa: THL.

Kuvio 3. Sosiaalimenojen rahoitus 1990–2010**Figur 3. Finansieringen av socialutgifterna 1990–2010**

Chart 3. Social expenditure by source of finance, 1990–2010

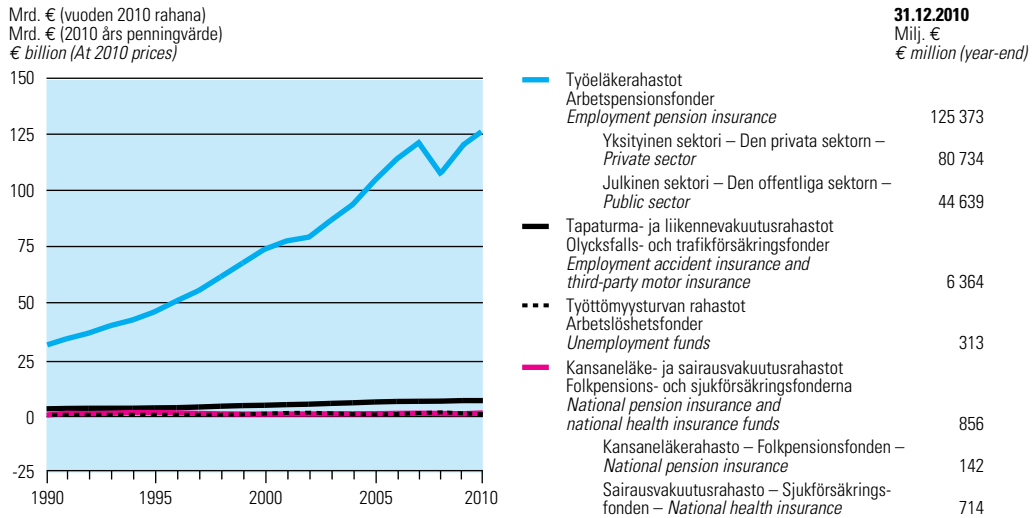

	2010*
	%
Muut tulot Övriga inkomster Other	6,7
Vakuutetut De försäkrade The insured	11,0
Kunnat Kommunerna Municipalities	18,3
Valtio Staten State	28,0
Työnantajat Arbetsgivarna The employers	36,0
Yhteensä Sammanlagt Total	100,0

Lähde: THL.

Källa: THL.

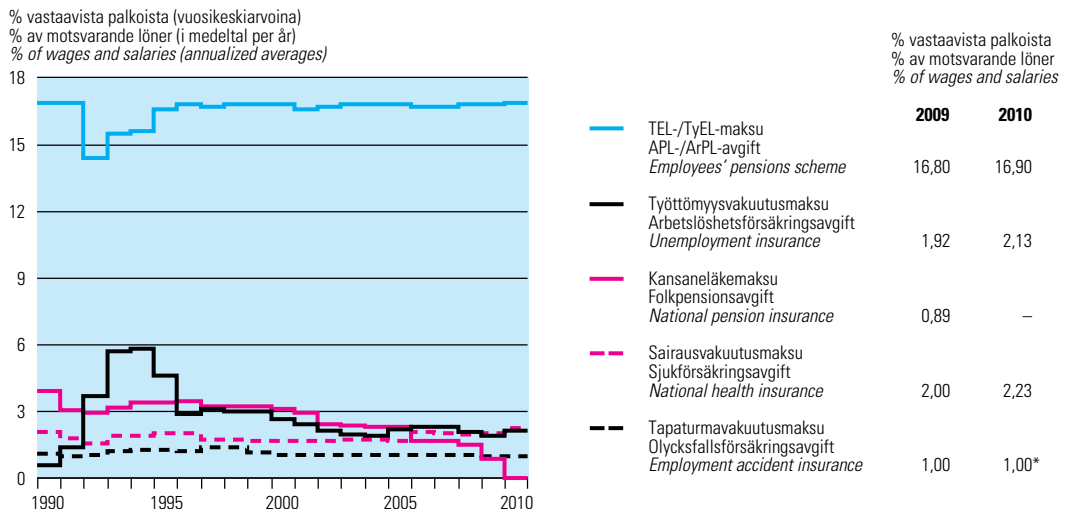
Kuvio 4. Sosiaalivakuutuksen rahastot 1990–2010
Figur 4. Socialförsäkringsfonder 1990–2010
Chart 4. Social insurance funds, 1990–2010

Lähde: Taulukko 162; Eläketurvakeskus; Sosiaali- ja terveysministeriö; Valtiokonttori; Kuntien eläkevakuutus; Kirkkohallitus; Suomen Pankki; Suomen ortodoksinen kirkollishallitus (vuoteen 2009 saakka); Työttömyysvakuutusrahasto, toimintakertomukset; Työttömyyskassojen tukisäätiö; Työttömyyskassojen tukikassa.

Källa: Tabell 162; Pensionsskyddscentralen; Social- och hälsovårdsministeriet; Statskontoret; Kommunernas pensionsförsäkring; Kyrkostyrelsen; Finlands Bank; Ortodoxa Kyrkostyrelsen i Finland (t.o.m. 2009); Arbetslöshetsförsäkringsfonden, verksamhetsberättelser; Arbetslöshetskassornas stöd-tiftelse; Arbetslöshetskassornas stödkassa.

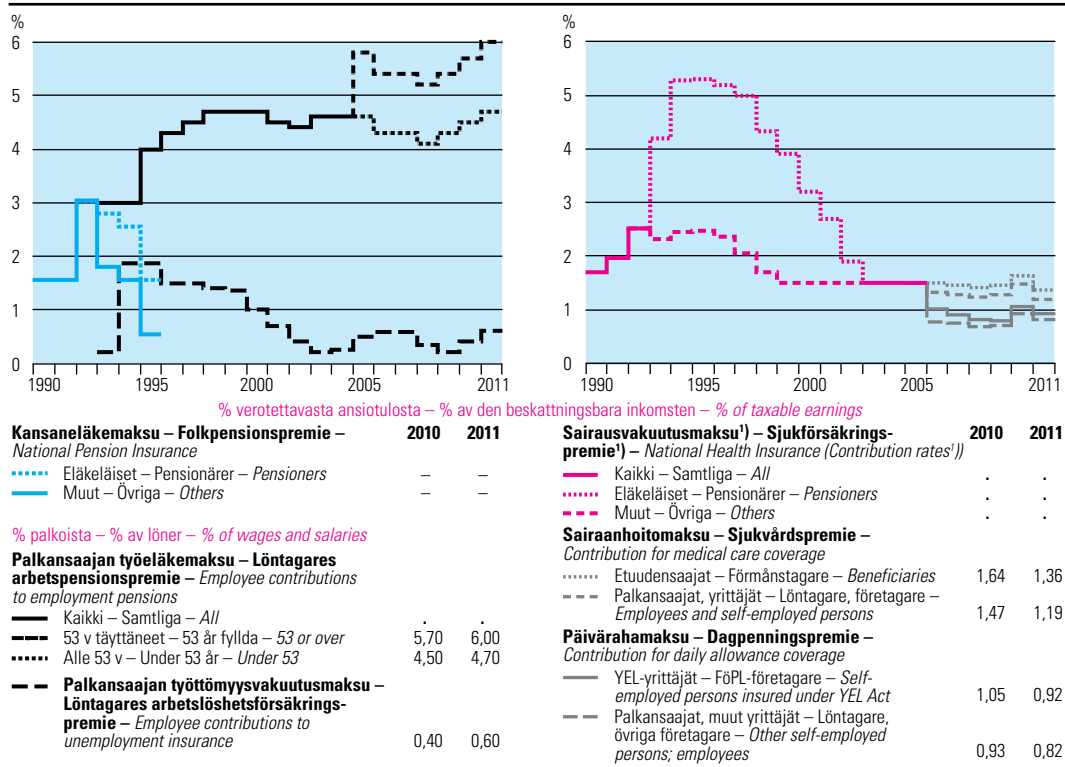
Kuvio 5. Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut 1990–2010
Figur 5. Arbetsgivarnas socialförsäkringsavgifter 1990–2010
Chart 5. Contributions by employers to social insurance, 1990–2010

Huom. Vuonna 2010 työnantajan ryhmähenkivakuutusmaksu oli 0,1 % palkoista.

Anm. År 2010 var arbetsgivarnas grupplivförsäkringsavgift 0,1 % av lönerna.

N.B. The employer contribution to group life insurance was 0.1% of the wage and salary bill in 2010.

Kuvio 6. Vakuutetun sosiaalivakuutusmaksut 1990–2011**Figur 6. Försäkrades socialförsäkringspremier 1990–2011****Chart 6. Contributions by the insured to social insurance, 1990–2011**

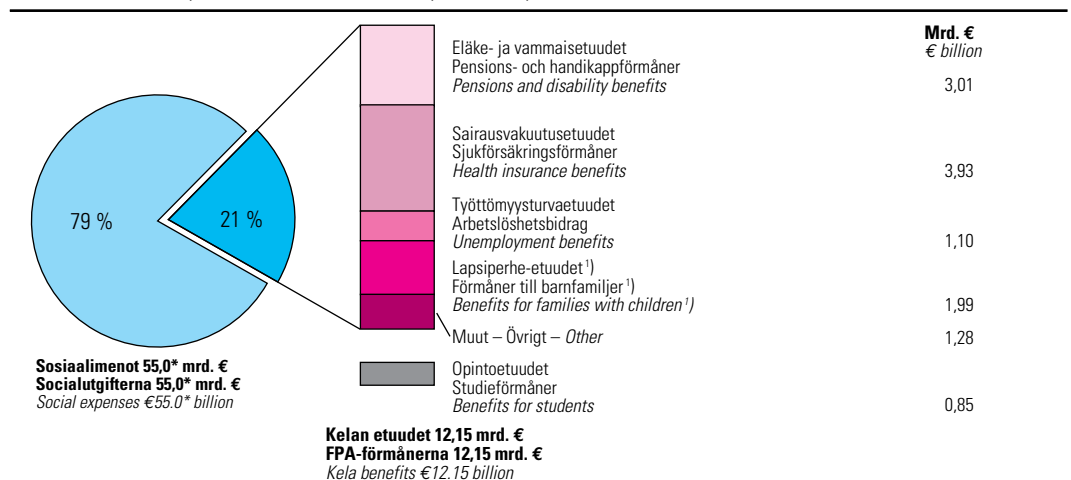
¹⁾ Kuviossa sairausvakuutusmaksu on vuosilta 1991–1998 keskimääräinen; 13 455 € ylittävältä tulon osalta perittiin korkeampaa maksua.

I figuren anges sjukförsäkringspremier i medeltal för åren 1991–1998; en högre premie uppbars för inkomster utöver 13 455 €.

The National Health Insurance contribution rates shown for 1991–1998 represent an average. A higher contribution rate was applied to taxable earnings exceeding €13,455 per annum.

Kuvio 7. Sosiaalimenot ja Kelan sosiaaliturva 2010**Figur 7. Socialutgifterna och den sociala trygghet som FPA sköter, 2010**

Chart 7. Social expenditure and the benefits provided by Kela, 2010

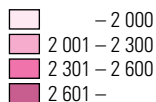
¹⁾ Vanhempainpäivärahat kuuluvat sairausvakuutetuksiin.
 Föräldradagpenningarna hör till sjukförsäkringsförmånerna.
 Parenthood allowances are included in health insurance benefits.

Lähde: SVT. Kelan tilastot www.kela.fi/tilastot; STM.
 Källa: FOS. FPA:s statistik www.fpa.fi/statistik; SHM.

Huom. Opintoetuudet kuuluvat Kelan etuuksiin, mutta eivät sisälly sosiaalimenoihin.
 Anm. Studieförmånerna hör till FPA-förmånerna men ingår inte i socialutgifterna.
 N.B. Benefits for students are included among the benefits provided by Kela, but not in the social expenditure.

Kuvio 8. Kelan etuudet¹⁾ asukasta kohti kunnittain 2010**Figur 8. FPA-förmånerna¹⁾ per invånare enligt kommun 2010**Chart 8. Expenditure on Kela benefits¹⁾ per resident of Finnish municipalities, 2010

€/asukas
€/invånare
€/resident

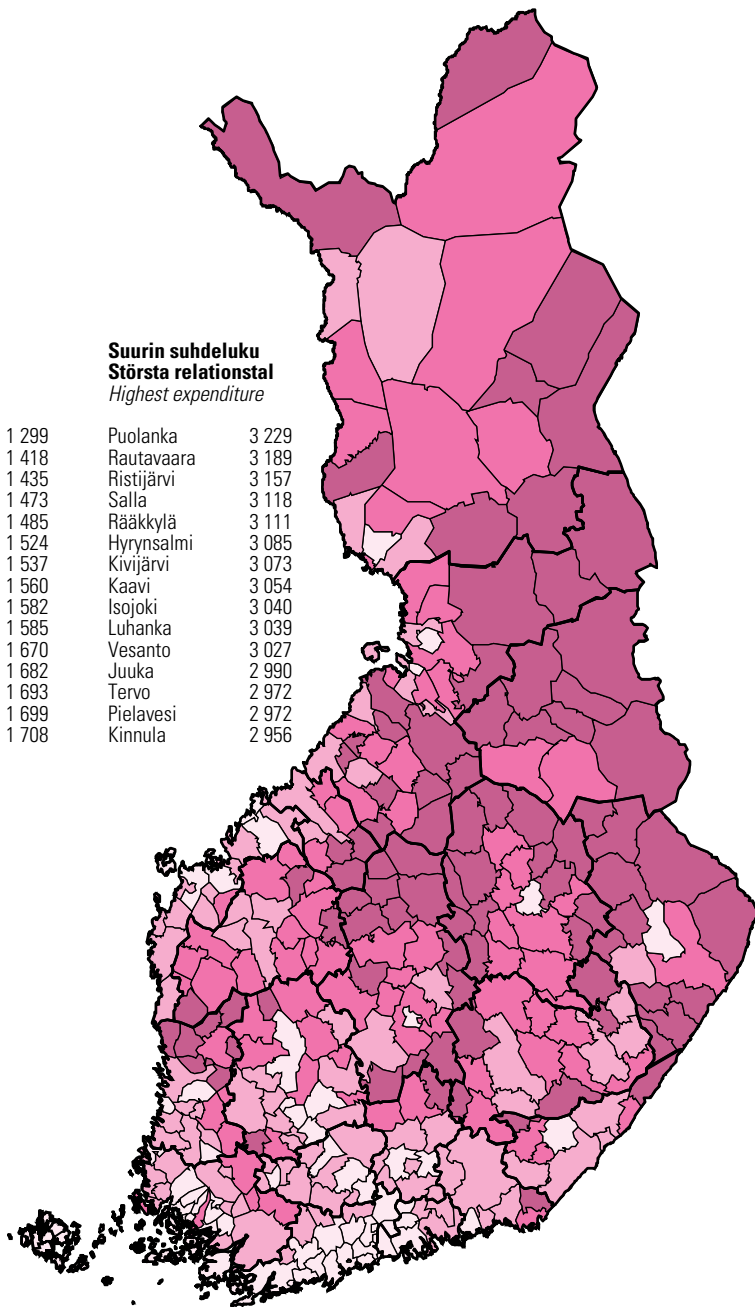

Pienin suhdeluku
Minsta relationstal
Lowest expenditure

Lemland	1 299
Lumparland	1 418
Jomala	1 435
Sund	1 473
Maarianhamina – Mariehamn	1 485
Kauniainen – Grankulla	1 524
Föglö	1 537
Brändö	1 560
Hammarland	1 582
Saltvik	1 585
Finström	1 670
Siuntio – Sjundeå	1 682
Geta	1 693
Sipoo – Sibbo	1 699
Vårdö	1 708

Suurin suhdeluku
Största relationstal
Highest expenditure

Puolanka	3 229
Rautavaara	3 189
Ristijärvi	3 157
Salla	3 118
Rääkkylä	3 111
Hyrnsalmi	3 085
Kivijärvi	3 073
Kaavi	3 054
Isojoki	3 040
Luhanka	3 039
Vesanto	3 027
Juuka	2 990
Tervo	2 972
Pielavesi	2 972
Kinnula	2 956

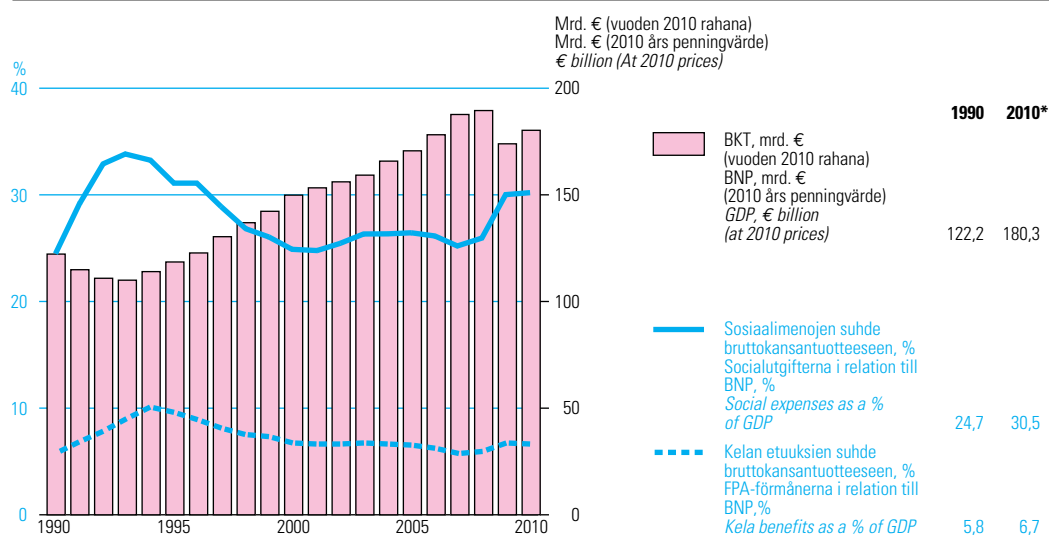
¹⁾ Etuuksista puuttuvat työnantajien järjestämän työterveyshuollon korvaukset.
Ersättningarna för företagshälsövärd som ordnas av arbetsgivare ingår inte.
Not including compensations for employer-provided occupational health services.

Lähde: SVT, Kela: Kaikki tilastot www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA: All statistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 9. Sosiaalimenojen ja Kelan sosiaaliturvan suhde bruttokansantuotteeseen 1990–2010**Figur 9. Socialutgifterna och den sociala trygghet som FPA sköter i förhållande till BNP 1990–2010**

Chart 9. Social expenditure and the benefits provided by Kela in relation to GDP, 1990–2010

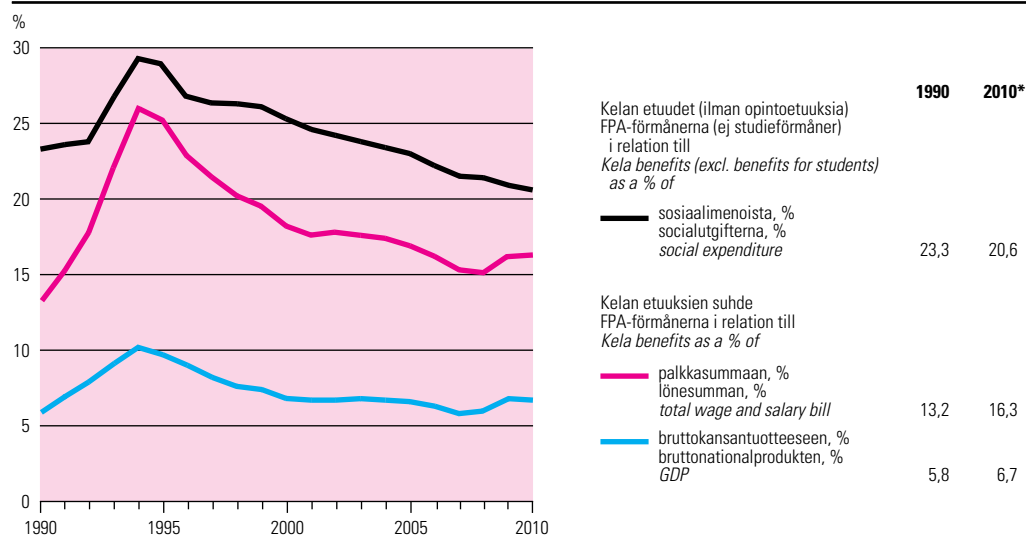

Lähde: TK, Kansantalouden tilinpito; THL; STM; Kela.

Källa: SC, Nationalräkenskaper; THL; SHM; FPA.

Kuvio 10. Kelan sosiaaliturva kansantaloudessa 1990–2010**Figur 10. Den sociala trygghet som FPA sköter och samhällsekonomin 1990–2010**

Chart 10. Benefits provided by Kela as a share of selected economic indicators, 1990–2010

Lähde: TK, Kansantalouden tilinpito; THL; STM; Kela.

Källa: SC, Nationalräkenskaper; THL; SHM; FPA.

1.2 Eläketurva

Eläkejärjestelmät

Kokonaiseläkejärjestelmä. Suomen eläkejärjestelmä rakentuu kahdesta lakisääteisestä eläkejärjestelmästä, *työeläkejärjestelmästä* ja *kansaneläkejärjestelmästä*. Nämä järjestelmät yhdessä takaavat eläketurvan Suomessa asuville henkilöille vanhuuden, työkyvyttömyyden ja perheenhuoltajan kuoleman varalta. Näiden kahden järjestelmän lisäksi on joukko lakeja, jotka takaavat eläketurvan tiettyjen erityisriskien varalta.

Lainsäädäntöön tehtyt muutokset ovat eriyttäneet työ- ja kansaneläkkeitä toisistaan. Erialaisten eläkeikien seurauksena tilanteet, joissa henkilö saa työ- ja kansaneläkkeenä eri eläkelajin eläkettä, ovat yleistyneet.

Vuosikirjassa työ-, virka- ja yrittäjäeläkkeistä käytetään yhteistä nimitystä *työeläke*. *Työeläkkeeseen* ovat oikeutettuja ne henkilöt, joilla on ollut ansiotuloja työ- tai virkasuhteesta taikka yrittäjätoiminnasta. *Kansaneläkkeen* suuruus riippuu henkilön muusta eläketurvasta. Käytännössä sen saavat vain ne, joilla joko ei ole oikeutta muuhun eläketurvaan tai joiden muista eläkkeistä koostuva eläketurva jää pienehköksi. Niinpä pääsääntöisesti kaikille Suomessa asuville taataan vähintään täyden kansaneläkkeen suuruinen eläke.

Kelan eläkkeet. *Kansaneläkkeen* tarkoitus on turvata sellaisen eläkkeensaajan vähimmäistoimeentulo, jolla ei ole lainkaan muita eläketuloja tai jonka eläketulot jäävät pieneksi.

Kansaneläkkeenä maksetaan *vanhuus-*, *työkyvyttömyys-* ja *työttömyyseläkettä* ja perhe-eläkkeenä *lesken-* ja *lapseneläkettä*. Muita Kelan eläke-etuuksia ovat *lapsikorotus*, *rintamalisä* ja *ylimääräinen rintamalisä*.

Työeläketurva. Työeläkkeiden tarkoitus on pyrkiä kohtuullisessa määrin turvaamaan saavutettu kulutustaso eläkkeelle siirtymisen jälkeen. Työeläkkeen suuruuteen vaikuttavat työuran pituus ja työansiot. Jokaisesta eläketurvaan oikeuttavasta työ- ja virkasuhteesta sekä yrittäjätoiminnasta karttuu työeläkettä. Karttuma on sitä suurempi, mitä iäkkäämpänä henkilö jaksaa olla työelämässä. Työeläkettä karttuu myös ansiosidonnaisten päivärahojen ja lasten kotihoidon tuen ajalta sekä tutkintoon johtavasta opiskelusta.

Työeläkkeiden yhteensovituksesta luovuttiin vuoden 2005 työeläkeuudistuksen yhteydessä. Näin ollen esim. yksityisen sektorin työeläke voi olla nykyään yli 60 % työssäoloaikaisista tuloista, kun aiemmin yhteensovitus rajasi eläkkeen enintään 60 %:iin. Kuitenkin tapaturma-

1.2 Pensioner

Olika pensionssystem

Pensionssystemet som helhet. Det finländska pensionssystemet är uppbyggt på två lagstadgade pensionssystem, *arbetspensionssystemet* och *folkpensionssystemet*. De här systemen garanterar tillsammans pensionskydd för varje i Finland bosatt person vid ålderdom, arbetsförmåga och familjeförsörjarens fränfalle. Därutöver finns det ett flertal lagar som garanterar pension med avseende på vissa särskilda risker.

De lagstiftningsändringar som genomförts skilde åt arbets- och folkpensionerna. Till följd av de olika pensionsåldrarna har situationer där en person får arbets- och folkpension bestående av olika pensionsslag blivit allmänare.

I årsboken benämns arbets-, tjänste- och företagarpension *arbetspension*. Rätt till *arbetspension* har de personer som haft förvärvsinkomster av anställning eller företagarkerksamhet. *Folkpensionens* storlek beror av en persons andra pensioner. Den betalas i praktiken bara till dem som inte har rätt till någon annan pension eller vars andra pensionsinkomster är små. I regel garanteras således alla som bor i Finland minst en pension som motsvarar full folkpension.

FPA-pensioner. *Folkpensionen* är avsedd att trygga en minimiutkomst för de pensionstagare som har små eller inga pensionsinkomster.

I folkpension betalas *ålders-*, *sjuk-* och *arbetslöshetspension* och i familjepension betalas *efterlevande-* och *barnpension*. Övriga pensionsförmåner från FPA är *barnförhöjning*, *fronttillägg* och *extra fronttillägg*.

Arbetspensioner. Arbetspensionerna är avsedda att i skäligen mån trygga den konsumtionsnivå som uppnåtts före pensioneringen. Pensionens storlek beror av hur lång tid man arbetat och av arbetsinkomsten. Arbetspension intjänas p.g.a. anställning och företagarkerksamhet. Ju längre personen arbetar, desto större blir den intjänade pensionen. Arbetspension intjänas också på basis av inkomstrelaterade dagpenningar, stöd för hemvård av barn och studier som leder till examen.

I samband med arbetspensionsreformen 2005 slopades samordningen av arbetspensioner. Därmed kan t.ex. en arbetspension från den privata sektorn nu överskrida 60 % av arbetsinkomsterna, då samordningen tidigare begränsade pensionen till högst 60 %. Pensionerna en-

ja liikennevakuutuslain mukaiset eläkkeet ovat ensisijaisia ja vähentävät siten edelleen työeläkettä.

Työeläkejärjestelmä koostuu useista sekä yksityisen että julkisen sektorin järjestelmistä. Niistä säädetään seuraavissa eläkelaeissa: työntekijän eläkelaki (TyEL), yrittäjien eläkelaki (YEL), maatalousyrittäjien eläkelaki (MYEL), merimieseläkelaki (MEL), valtion eläkelaki (VaEL), kunnallinen eläkelaki (KuEL) ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (KIEL). Työeläkkeitä ovat myös valtion ja kuntien maksamat ns. vanhan järjestelmän eläkkeet sekä eräiden julkisten laitosten maksamat eläkkeet.

Työeläkelakien perusteella maksetaan vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aikaeläkettä sekä perhe-eläkettä.

Vapaaehtoiseen työeläketurvaan luetaan vähimmäisehtoja parempiin eläkkeisiin tähtäävät rekisteröidyt lisäeläkkeet sekä eläkesäätiöiden ja -kassojen maksamat rekisteröimättömät lisäeläkkeet. Uusia lisäeläkevakuutuksia ei enää 1.1.2001 jälkeen ole voitu rekisteröidä, eikä voimassa olevienkaan piiriin ole voitu ottaa uusia työntekijöitä.

Työeläkejärjestelmän henkilöasiakkaiden eläkeasioiden toimeenpanosta vastaavat yksityisellä sektorilla työeläkelaitokset ja julkisella sektorilla pääasiassa Keva (entinen Kuntien eläkevakuutus). Valtion ja muiden valtion eläkelain mukaan vakuutettujen työntekijöiden eläkeasioiden hoito siirtyi Valtiokonttorista Kevan hoidettavaksi vuoden 2011 alusta lukien. Eläketurvakeskus (ETK) toimii eläkelaitosten keskuselimenä.

Erityisturva. Maatalouden luopumistuen tarkoituksena on turvata tilansa hoidosta luopuneen maatalousyrittäjän toimeentulo ennen vanhuuseläikeikää. Luopumistuesta säädetään maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (LUTUL) mukaan. Laki on voimassa vuoden 2014 loppuun. Korvauksia maksetaan myös vanhoista luopumisjärjestelmistä, joista säädetään seuraavissa laeissa: laki maatalousyrittäjien luopumistuesta (LUTUL), laki maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoeläkkeestä (SPVEL), luopumiseläkelaki (LUEL) ja laki maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta (LUKL). Uusia korvauksia ei näiden järjestelmien perusteella kuitenkaan enää myönnetä.

Tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamma- ja sotilastapaturmalain sekä näihin rinnastettavien lakien mukaiset eläkkeet, elinkorot ja huoltoeläkkeet (ns. SOLITA-eläkkeet) pyrkivät turvaamaan toimeentulon jatkuvuuden kyseisissä laeissa mainittujen riskien varalta.

ligt lagarna om olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring är dock primära och minskar således fortfarande arbetspensionen.

Hela arbetspensionssystemet består av flera system inom den privata och offentliga sektorn. Om arbetspensioner stadgas i följande lagar: lagen om pension för arbetstagare (ArPL), lagen om pension för företagare (FöPL), lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL), lagen om sjömanspensioner (SjPL), lagen om statens pensioner (StaPL), lagen om kommunala pensioner (KomPL) och pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (KyPL). Till arbetspensionerna hänförs även statens och kommunernas pensioner enligt det gamla systemet samt vissa offentliga institutioners pensioner.

Från arbetspensioneringen betalas ålders-, invalid-, arbetslöshets- och deltidspension samt familjepension.

Det *frivilliga* arbetspensionsskyddet omfattar registrerade tilläggspensioner med vilka man eftersträvar bättre pensioner än de som uppfyller minimikraven och oregistrerade tilläggspensioner som utbetalas av pensionsstiftelser och -kassor. Nya tilläggspensionsförsäkringar kan inte längre registreras efter 1.1.2001 och nya arbetstagar kan inte heller upptas i de gällande.

För verkställigheten av personkunders pensionsärenden inom arbetspensionssystemen inom privatsektorn svarar arbetspensionsanstalterna och inom den offentliga sektorn huvudsakligen Keva (tid. Kommunernas pensionsförsäkring). Skötseln av pensionsärenden som gäller statsanställda och andra som är försäkrade enligt lagen om statens pensioner överfördes i början av 2011 från Statskontoret till Keva. Pensionsskyddscentralen (PSC) är centralorgan för pensionsanstalterna.

Specialpensioner. Avträdelsestödet för lantbrukare syftar till att trygga utkomsten för lantbruksföretagare som avstår från sitt gårdsbruk tills de når åldern för ålderspension. Om avträdelsestödet stadgas i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (AvSL). Den gäller till slutet av 2014. Ersättningar betalas också genom gamla avträdelssystem som regleras i följande lagar: lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (AvSL), lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (GeVPL), lagen om avträdelsepension för lantbruksföretagare (AvPL) och lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (AvEL). Nya ersättningar beviljas emellertid inte med stöd av dessa system.

Pensionerna, livräntorna och försörjningspensionerna (de s.k. SOLITA-pensionerna) enligt *lagarna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärolycksfall* och därmed jämförbara lagar syftar till att trygga en fortsatt utkomst i fall av de risker som nämns i lagarna.

Rahoitus

Kelan eläkkeet rahoitettiin vuonna 2010 kokonaan valtion suorituksilla. Työnantajien kansaneläkemaksu poistui 1.1.2010 alkaen.

Työnantajat ja vakuutetut rahoittavat TyEL-eläkkeet. MYEL- ja SPVEL-eläkkeiden rahoittajina ovat maatalousyrittäjät ja valtio, sen sijaan luopumiseläkkeet, luopumiskorvaukset ja luopumistuet valtio rahoittaa kokonaan. YEL-eläkkeiden rahoitukseen osallistuvat sekä yrittäjät että valtio. Merimieseläkkeet rahoittavat vakuutetut, laivanvarustajat ja valtio. Valtion, kuntien ja kirkon eläkkeet maksetaan vastaavista julkisista varoista, ja myös vakuutetut osallistuvat rahoitukseen. Valtio rahoittaa lasten kotihoidon ja opiskelun ajalta karttuvan eläkkeen, jonka kertyminen alkoi 2005.

Työnantajat kustantavat tapaturmavakuutuksen, kun taas maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen rahoitukseen osallistuvat maatalousyrittäjät, valtio ja Kela. Liikennevakuutuksen kustantavat moottoriajoneuvojen omistajat. Sotilasvamman- ja sotilastapaturmakorvaukset maksaa valtio.

Kelan eläkkeiden rahoitus perustuu *jakoperiaatteelle*, eli suoritukset ja maksut käytetään suoraan etuuksien maksamiseen. Lähes kaikki yksityiset ja julkiset työeläkejärjestelmät toimivat nykyään osittaisella *rahastointiperiaatteella*.

Tilastointi

Kukin eläkelaitos huolehtii omien eläkkeittensä tilastoinnista. Koska henkilö voi saada eläkettä samanaikaisesti usean eri lain perusteella, Kansaneläkelaitos ja Eläketurvakeskus laativat myös yhteistyössä tilastoja eläkkeensaajien kokonaismäärästä ja kokonaiseläkkeiden suuruuksista.

Kelan ja ETK:n eläkekisterien tietoihin perustuva yhteistilastointi kattaa Kelan maksamat eläkkeet, työeläkkeet (TyEL, YEL, MYEL, MEL, VaEL, VPVEL, KuEL, KVTEL, valtion ja kuntien vanhojen eläkesääntöjen mukaiset eläkkeet, KiEL sekä Suomen Pankin, Kelan ja Ahvenanmaan maakuntahallinnon eläkesääntöjen mukaiset eläkkeet) ja maatalouden erityiseläkkeet (LUTUL, SPVEL, LUEL, LUKL).

Pelkkänä rintamalisänä tai lapsikorotuksena maksettavaa Kelan eläke-etuutta ei yhteistilastoinnissa lueta Kelan eläkkeeksi. Edellä mainittujen etuuksien rahamäärät sisältyvät työeläkkeiden rahamääriin silloin, kun etuuksien saajalla on työeläke.

Yhteistilastointi kattaa tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamman- ja sotilastapaturmalakien mukaisten eläkkeiden (ns. SOLITA-eläkkeiden) saajat, mikäli he samanaikaisesti saavat joko kansan- tai työeläkettä. Samoin SOLITA-eläkkeiden euromäärät sisältyvät kokonaiseläkkeiden euromääriin, jos kyseessä oleva etuuden saaja saa myös kansan- tai työeläkettä. Pelkät SOLITA-eläkkeet ovat yhteistilastoinnin ulkopuolella. Yhteistilastoinnista puuttuu myös vapaaehtoinen eläketurva.

Finansiering

FPA-pensionerna finansierades 2010 i sin helhet genom statens inbetalningar. Arbetsgivares folkpensionsavgift slopades från 1.1.2010.

ArPL-pensionerna finansieras av arbetsgivarna och de försäkrade. LFöPL- och GeVPL-pensionerna finansieras av lantbruksföretagarna och staten, medan avträdelsepensionerna, avträdelseersättningarna och avträdelsestöden finansieras helt av staten. I finansieringen av FöPL-pensionerna deltar både företagarna och staten. Sjömanspensionerna finansieras av de försäkrade, redarna och staten. Statens, kommunernas och kyrkans pensioner betalas av motsvarande offentliga medel och de försäkrade deltar i finansieringen. Staten finansierar pension som intjänas på basis av hemvård av barn eller studier och som börjat intjänas 2005.

Olycksfallsförsäkringen bekostas av arbetsgivarna, medan lantbruksföretagarna, staten och FPA finansierar lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring. Trafikförsäkringen finansieras av motorfordonsägarna. Militärskade- och militärolycksfallsersättningarna betalas av staten.

Finansieringen av FPA-pensionerna grundar sig på *fördelningsprincipen* d.v.s. betalningarna och avgifterna används direkt för utbetalning av förmåner, medan de flesta privata och offentliga arbetspensionssystemen numera grundar sig på partiell *fondering*.

Statistikföring

Varje pensionsanstalt statistikför sina egna pensioner. Då en person kan få pension enligt flera olika lagar samtidigt uppgör Folkpensionsanstalten och Pensionsskyddsentralen gemensam statistik över totalantalet pensionärer och över de sammanlagda pensionernas storlek.

Statistiken, som grundar sig på FPA:s och PSC:s pensionsregister, täcker FPA-pensionerna, arbetspensionerna (pensioner enligt ArPL, FöPL, LFöPL, SJPL, StaPL, StFamPL, KomPL, KTAPL, statens och kommunernas gamla pensionsstadgor, KyPL samt Finlands Banks, FPA:s och Ålands landskapsstyrelses pensionsstadgor) och specialpensionerna inom lantbruket (AvSL, GeVPL, AvPL, AvEL).

En pensionsförmån från FPA som består av enbart fronttillägg eller barnförhöjning räknas inte som FPA-pension i den gemensamma statistiken. Beloppet av ovan nämnda förmåner ingår i arbetspensionsbeloppet om mottagaren har arbetspension.

Mottagarna av pensioner enligt lagarna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärolycksfall (s.k. SOLITA-pensioner) ingår i FPA:s och PSC:s gemensamma statistik om de samtidigt har folk- eller arbetspension. I sådana fall ingår även beloppen av SOLITA-pensionerna i totalpensionsbeloppen. Mottagarna av enbart SOLITA-pension upptas inte i den gemensamma statistiken. Också det frivilliga pensionskyddet är exkluderat.

Eläkkeelle siirtyneiksi luetaan yhteistilastoinnissa ensimmäistä kertaa eläkkeelle siirtyvien lisäksi myös ne henkilöt, jotka eivät ole saaneet eläkettä ainakaan kahteen vuoteen. Tämä eroaa Kelan omassa tilastoinnissa käytetystä käsitteestä, jonka mukaan eläkkeensaaja on uusi, jos hän saa eläkettä ensimmäistä kertaa tai edellisen eläkkeen päättymisestä on kulunut vähintään yksi kuukausi.

Työkyvyttömyyseläkkeellä olleen tai työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneen henkilön sairaudella tarkoitetaan työkyvyttömyyseläkehakemuksen perusteena olevaa ICD-10-tautiluokituksen mukaista pääsairautta. Sairaustiedot perustuvat ensisijaisesti työeläkejärjestelmän rekisteröimiin sairausdiagnooseihin.

Som pensionerade räknas i den gemensamma statistiken för utom personer som för första gången går i pension också personer som inte har haft pension på minst två år. Begreppet har en annan innebörd i FPA:s egen statistik, som med ny pensions-tagare avser en person som får pension för första gången eller att det förflutit minst en månad sedan den tidigare pensionen upphörde.

Med sjukdom hos en person som har haft eller börjat få sjukpension avses den huvudsjukdom som fastställts enligt sjukdomsklassifikation ICD10 och som ansökan om sjukpension grundat sig på. Sjukdomsuppgifterna baserar sig i första hand på sjukdomsdiagnoser som registrerats i arbetspensionssystemet.

2. Kokonaiseläkemenot suhteessa sosiaalimenoihin ja bruttokansantuotteeseen 1995–2010

De totala pensionsutgifterna i förhållande till socialutgifterna och BNP 1995–2010

Total pension expenditure in relation to social expenditure and GDP, 1995–2010

Vuosi År Year	Kokonaiseläkemenot Totala pensionsutgifter <i>Expenditure on pension benefits</i>		Sosiaalimenot Socialutgifter <i>Social welfare expenditure</i>	Markkinahintainen bruttokansantuote Bruttonational- produkten till marknadspris <i>Gross domestic product at market prices</i>	Osuus sosiaalimenoista, % Andel av socialutgifterna, % <i>% of social welfare expenditure</i>		Osuus bruttokansan- tuotteesta, % Andel av bruttonational- produkten, % <i>% of gross domestic product</i>	
	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Kelan eläke- etuudet ¹⁾ Pensions- förmåner från FPA ¹⁾ <i>SII pension insurance benefits¹⁾</i>			Kokonais- eläkemenot Totala pensions- utgifter <i>All pensions</i>	Kelan eläke- etuudet ¹⁾ Pensionsför- måner från FPA ¹⁾ <i>SII pension insurance benefits¹⁾</i>	Kokonais- eläkemenot Totala pensions- utgifter <i>All pensions</i>	Kelan eläke- etuudet ¹⁾ Pensionsför- måner från FPA ¹⁾ <i>SII pension insurance benefits¹⁾</i>
	Milj. € € million							
	a	b	c	d				
1995	12 606	3 147	30 200	96 064	41,7	10,4	13,1	3,3
1996	13 114	3 081	31 161	99 131	42,1	9,9	13,2	3,1
1997	13 239	3 009	31 281	107 380	42,3	9,6	12,3	2,8
1998	13 559	2 891	31 662	116 631	42,8	9,1	11,6	2,5
1999	13 943	2 791	32 200	122 321	43,3	8,7	11,4	2,3
2000	14 346	2 707	33 142	132 195	43,3	8,2	10,9	2,0
2001	15 194	2 740	34 831	139 288	43,6	7,9	10,9	2,0
2002	16 082	2 792	36 910	143 646	43,6	7,6	11,2	1,9
2003	16 734	2 766	38 716	145 531	43,2	7,1	11,5	1,9
2004	17 335	2 738	40 567	152 266	42,7	6,7	11,4	1,8
2005	17 892	2 761	42 001	157 429	42,6	6,6	11,4	1,8
2006	18 673	2 779	43 802	165 765	42,6	6,3	11,3	1,7
2007	19 572	2 809	45 615	179 830	42,9	6,2	10,9	1,6
2008	20 281	2 508	48 572	185 651*	41,8	5,2	10,9*	1,4*
2009	21 981	2 561	52 427	173 267*	41,9	4,9	12,7*	1,5*
2010	23 078	2 495	54 985*	180 253*	42,0*	4,5*	12,8*	1,4*

¹⁾ 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö, jonka seurauksena Kelan eläkemenojen laskentaperusteet muuttuivat.

På grund av den nya folkpensions- och handikappförmånslagstiftningen, som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades beräkningsgrunderna för FPA:s pensionsutgifter.

Following the introduction of new legislation on national pensions and disability benefits on 1 January 2008, the bases of calculation of the pension expenditure by the Social Insurance Institution changed.

Huom. BKT:en laskentamenetelmiä on usein tarkennettu. Siksi BKT:en luvut taulukossa voivat erota edellisten vuosikertojen luvuista.

Anm. Metoderna för beräkning av BNP har ofta justerats. BNP-talen i tabellen kan därför skilja sig från talen i tidigare årgångar.

N.B. Owing to frequent adjustment of the GDP calculation methods, the GDP figures shown in this table may differ from those presented in the previous editions of this Yearbook.

Lähde – Källa:

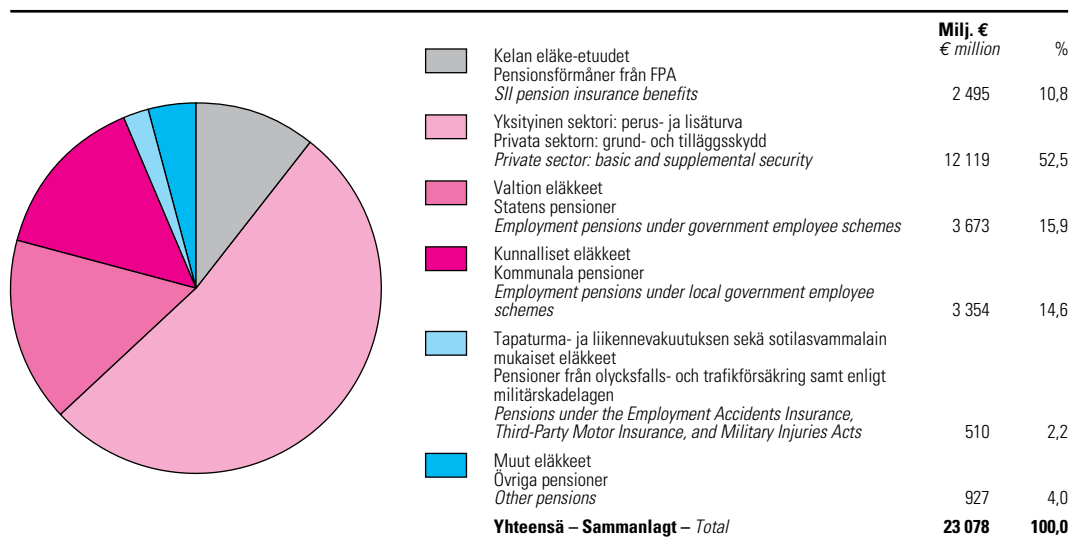
a, b SVT. Kela: Suomen kokonaiseläkemenot www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: De totala pensionsutgifterna i Finland www.fpa.fi/statistik.

c Sosiaali- ja terveysministeriö – Social- och hälsovårdsministeriet.

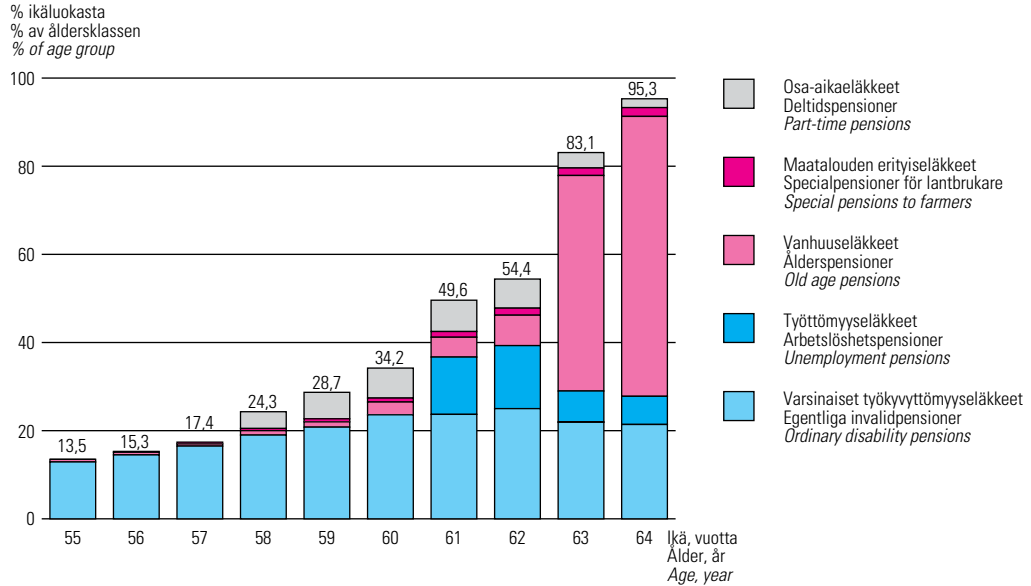
d TK, Kansantalouden tilinpito – SC, Nationalräkenskaper.

Kuvio 11. Kokonaiseläkemenot 2010**Figur 11. De totala pensionsutgifterna 2010**

Chart 11. Total expenditure on pensions, 2010

Lähde: Taulukko 3.
Källa: Tabell 3.

N.B. See English Summary (chapter 1).

Kuvio 12. Eläkkeensaajien¹⁾ osuus 55–64-vuotiaassa väestössä ikävuosittain 31.12.2010**Figur 12. De pensionerades¹⁾ andel av befolkningen i 55–64-års ålder enligt levnadsår 31.12.2010***Chart 12. Pension recipients¹⁾ as a share of the population aged 55–64 by one-year age groups, at year-end 2010*¹⁾ Ulkomailla asuvat eläkkeensaajat ja pelkkää leskeneläkettä saavat eivät sisälly kuvion lukuihin.

Utomlands bosatta pensionstagare och mottagare av enbart efterlevandepension ingår inte.

Persons living outside Finland or receiving spouse's pension only are not included in the figures.

Huom. 65–67-vuotiaassa väestöstä eläkkeellä oli 96,0 prosenttia.

Anm. Av befolkningen i 65–67 års ålder var 96,0 procent pensionerade.

N.B. Of the population aged 65–67, 96.0 percent are on pension.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

3. Kokonaiseläkemenot 1995–2010

De totala pensionsutgifterna 1995–2010

Total expenditure on pension benefits, 1995–2010

Vuosi Ar Year	Kaikki eläkkeet ja elinkorot Samtliga pensioner och livräntor All pension schemes and life annuities	Varsinainen eläkevakuutus Den egentliga pensionsförsäkringen Pension schemes proper							
		Yhteensä Sammanlagt Total	Kaikki vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyys- eläkkeet Samtliga älders-, invalid- och arbetslös- hetspensioner All old age, disability and unemployment pensions	Kelan eläke-etuudet ¹⁾ Pensionsförmåner från FPA ¹⁾ SII pension insurance benefits ¹⁾		Yksityinen sektori: perusturva Privata sektorn: grundskydd Private sector: basic security		Valtion eläkkeet ²⁾ Statens pensioner ²⁾ Employment pensions under government employee schemes ²⁾	
Milj. € – € million									
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
1995	12 606	11 580	10 332	3 147	2 935	5 000	4 387	2 007	1 730
1996	13 114	12 087	10 806	3 081	2 881	5 256	4 611	2 082	1 798
1997	13 239	12 213	10 906	3 009	2 817	5 484	4 811	2 144	1 857
1998	13 559	12 516	11 176	2 891	2 705	5 744	5 047	2 219	1 926
1999	13 943	12 910	11 502	2 791	2 613	6 049	5 299	2 304	2 003
2000	14 346	13 337	11 861	2 707	2 531	6 369	5 570	2 386	2 080
2001	15 194	14 167	12 547	2 740	2 511	6 867	6 004	2 531	2 211
2002	16 082	15 020	13 298	2 792	2 562	7 373	6 435	2 662	2 332
2003	16 734	15 662	13 862	2 766	2 541	7 792	6 795	2 769	2 431
2004	17 335	16 226	14 418	2 738	2 517	8 144	7 134	2 875	2 537
2005	17 892	16 834	15 036	2 761	2 539	8 526	7 518	2 960	2 625
2006	18 673	17 615	15 789	2 779	2 554	9 004	7 976	3 094	2 755
2007	19 572	18 508	16 643	2 809	2 583	9 579	8 522	3 201	2 860
2008	20 281	19 192	17 396	2 508	2 396	10 220	9 130	3 345	2 999
2009	21 981	20 862	18 989	2 561	2 455	11 296	10 147	3 582	3 225
2010	23 078	21 687	19 814	2 495	2 398	11 911	10 745	3 673	3 324

¹⁾ 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö, jonka seurauksena Kelan eläkemenojen laskentaperusteet muuttuivat. På grund av den nya folkpensions- och handikappförmånslagstiftningen, som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades beräkningsgrunderna för FPA:s pension-utgifter.

Following the introduction of new legislation on national pensions and disability benefits on 1 January 2008, the bases of calculation of the pension expenditure by the Social Insurance Institution changed.

²⁾ Lukuihin ei sisälly palkattomien jaksojen sosiaalietuuksista karttuneita eläkkeitä.

Siffrorna inkl. inte pensioner som intjänats på basis av sociala förmåner för perioder utan lön.

The figures do not include pensions accrued on the basis of social security benefits received during an unpaid period.

³⁾ Luvut eivät sisällä kuntien valtiolle maksamia osuuksia eivätkä EY-eläkkeiden siirtokorvauksia.

Talen innehåller inte de andelar som kommunerna betalat till staten och inte heller de övergångsersättningar som hänför sig till EG-pensioner.

The figures do not include local government contributions to central government pension expenditures or compensations for the transfer of EU pensions.

⁴⁾ Sisältää Ahvenanmaan maakunnan, Suomen evankelisluterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkkokunnan eläkkeet sekä Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkesääntöjen mukaiset eläkkeet.

Omfattar landskapet Ålands, Finlands evangelisk-lutherska kyrkas och Finlands ortodoxa kyrkas pensioner samt pensioner enligt Folkpensionsanstaltens och Finlands Banks pensionsstadgor.

Pensions paid under the Åland islands pension legislation, the Evangelical-Lutheran Church Pensions Act, and the Orthodox Church Pensions Scheme, as well as staff pensions of Kela and the Bank of Finland.

		Erityisturvan eläkkeet ja elinkorot Speciell pensionsförsäkring och livräntor <i>Pensions under special schemes and life annuities</i>					Vapaaehtoinen eläkevakuutus Den frivilliga pensionsförsäkringen <i>Cost of voluntary pension provision</i>		Yuosi År Year
Kunnalliset eläkkeet ³⁾ Kommunala pensioner ³⁾ <i>Employment pensions under local government employee schemes³⁾</i>	Muut eläkkeet ⁴⁾ Övriga pensioner ⁴⁾ <i>Other employment pensions⁴⁾</i>	Tapaturmavakuutus ⁵⁾ Olycksfallsförsäkring ⁵⁾ <i>Employment Accident Insurance Act⁵⁾</i>	Liikennevakuutus ⁵⁾ Trafikförsäkring ⁵⁾ <i>Third-Party Motor Insurance Act⁵⁾</i>	Sotilasvammakorvaukset ⁵⁾ Militärskadeersättningar ⁵⁾ <i>Military Injuries Act⁵⁾</i>	Rintamaveteraanien varhaiseläkkeet Förtidspensioner för frontveteraner <i>Front-Veterans' Early Retirement Scheme</i>	Sukupölväntö- ja luopumiseläkkeet/ -korvaukset/-tuet Generationsväxlings- och avträdelsepensioner/ -ersättningar/-stöd <i>Pensions to Outgoers Scheme for Farmers</i>	Yksityinen sektori: lisäturva Privata sektorn: tillägsskydd <i>Private sector: supplemental security</i>	Säätiöiden, kassojen ja vakuutusyhtiöiden maksamat muut kuin lakisäteiset eläkkeet ⁶⁾ Av stiftelser, kassor och försäkringsbolag utbetalda andra pensioner än lagstadgade ⁶⁾ <i>Pensions paid by funds, foundations and insurance providers under private schemes⁶⁾</i>	
j	k	l	m	n	o	p	q	r	
1 322	103	184	92	210	0	162	156	223	1995
1 560	108	189	90	201	0	167	161	219	1996
1 464	112	189	91	195	0	164	163	223	1997
1 543	119	204	99	187	0	163	168	224	1998
1 641	126	203	104	179	—	164	170	213	1999
1 742	133	194	107	171	—	166	172	199	2000
1 885	144	213	103	168	—	165	178	199	2001
2 038	155	229	109	162	—	165	183	214	2002
2 170	165	245	106	154	—	160	186	220	2003
2 296	174	283	116	143	—	152	188	226	2004
2 405	182	258	120	133	—	147	189	211	2005
2 545	193	258	116	124	—	143	192	224	2006
2 714	206	252	123	115	—	140	195	239	2007
2 899	220	260	128	111	—	141	199	251	2008
3 183	241	278	135	104	—	140	208	254	2009
3 354	254	285	132	93	—	126	208	547	2010

⁵⁾ Tapaturma- ja liikennevahinkokorvaukset maksetaan vakuutusyhtiöiden tai valtion varoista, sotilasvammakorvaukset vain valtion varoista.
Ersättningar för olycksfall och trafikskador utges av försäkringsbolagen eller staten, ersättningar för skador ådragna i militärtjänst endast av staten.
The benefits under the Employment Accident Insurance Act and the Third-Party Motor Insurance Act are financed by insurance companies and the government: the benefits under the Military Injuries Act, by the government alone.

⁶⁾ Sisältää vuodesta 2010 alkaen myös vakuutusyhtiöiden vapaamuotoiset eläkkeet.
Innefattar sedan år 2010 också frivilliga pensioner som betalas av försäkringsbolagen.
Starting with 2010, also includes free-form pensions from insurance providers.

Lähde – Källa:

a–r SVT. Kela: Suomen kokonaiseläkemenot www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: De totala pensionsutgifterna i Finland www.fpa.fi/statistik.

d, e Kela – FPA.

f, g Eläketurvakeskus – Pensionsskyddscentralen.

h, i Valtiokonttori – Statskontoret.

j Kuntien eläkevakuutus – Kommunernas pensionsförsäkring.

k Merimieseläkekassan, Kirkkohallituksen ja Kirkon perhe-eläkekassan toimintakertomukset; Suomen ortodoksinen kirkollishallitus; Ahvenanmaan maakuntahallitus; Kansaneläkelaitos; Suomen Pankki – Sjömanspensionskassans, Kyrkostyrelsens och Kyrkans familjepensionskassans verksamhetsberättelser; Ortodoxa Kyrkostyrelsen i Finland; Ålands landskapsstyrelse; Folkpensionsanstalten; Finlands Bank.

l, m SVT XXIIA. Vakuutusyhtiöt; Tapaturmavirasto; Valtiokonttori; Maatalousyrittäjien eläkelaitos – FOS XXIIA. Försäkringsbolagen; Olycksfallsverket; Statskontoret; Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

n Tapaturmavirasto; Valtiokonttori – Olycksfallsverket; Statskontoret.

o Valtion tilinpäätös – Statsbokslutet.

p Maatalousyrittäjien eläkelaitos – Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

q Eläketurvakeskus – Pensionsskyddscentralen.

r Sosiaali- ja terveysministeriö – Social- och hälsovårdsministeriet.

4. Eläkkeensaajien kokonaislukumäärät 1995–2010

Totala antal pensionstagare 1995–2010

Total number of pension beneficiaries, 1995–2010

31.12. Year-end	Kaikki eläkkeen- saajat Samtliga pensionstagare All pensioners	Vanhuus- eläkkeet Älders- pensioner Old age pension	Työkyvyttömyys- eläkkeet Invalidpensioner Disability pension	Työttömyys- eläkkeet Arbetslöshets- pensioner Unemployment pension	Lesken- eläkkeet Efterlevande- pensioner Spouse's pension	Lapsen eläkkeet Barn- pensioner Orphan's pension	Erityiseläkkeet ¹⁾ Special- pensioner ¹⁾ Special pensions ¹⁾
Kaikki – Samtliga – All pensioners							
1995	1 219 747	804 061	309 504	39 147	230 827	29 338	50 960
1996	1 232 653	822 515	301 788	41 411	238 382	29 245	51 247
1997	1 244 233	836 701	294 951	44 862	243 445	29 339	50 728
1998	1 254 866	846 863	288 047	49 389	247 005	28 878	53 620
1999	1 269 981	858 216	282 039	52 240	250 288	28 247	60 538
2000	1 284 145	869 672	276 269	54 291	252 798	28 476	65 378
2001	1 296 478	875 598	267 906	58 022	255 287	28 072	68 405
2002	1 317 300	889 629	267 204	57 593	257 066	27 671	77 282
2003	1 329 988	901 931	267 140	55 707	259 043	26 871	76 882
2004	1 338 002	917 276	266 972	52 898	260 283	26 109	70 197
2005	1 356 286	940 037	269 428	50 933	261 761	25 694	64 923
2006	1 371 944	964 382	267 383	47 671	262 642	25 058	61 198
2007	1 389 832	978 278	271 624	50 263	263 400	24 489	59 304
2008	1 414 200	1 005 277	272 878	50 770	263 512	23 893	56 990
2009	1 443 189	1 048 379	272 326	46 602	263 818	23 344	54 185
2010	1 463 835	1 093 267	267 248	33 938	263 176	22 503	53 094
Suomessa asuvat – Bosatta i Finland – Recipients living in Finland							
1995	1 195 561	.	.	39 128	228 742	29 008	50 926
1996	1 200 384	.	.	41 384	236 090	28 907	51 228
1997	1 201 743	809 611	281 264	44 837	240 588	29 025	50 716
1998	1 207 327	815 630	273 041	49 357	244 416	28 561	53 600
1999	1 219 485	823 882	267 177	52 207	247 578	27 947	60 517
2000	1 231 590	832 930	261 812	54 247	250 003	28 158	65 354
2001	1 245 374	840 067	253 928	57 960	252 330	27 704	68 381
2002	1 264 672	852 378	253 494	57 521	254 011	27 250	77 245
2003	1 275 564	862 542	253 976	55 609	255 831	26 409	76 826
2004	1 282 325	875 797	254 588	52 821	257 012	25 672	70 164
2005	1 298 524	896 159	257 383	50 865	258 368	25 224	64 896
2006	1 313 566	918 930	256 276	47 621	259 162	24 625	61 173
2007	1 331 158	931 806	261 253	50 211	259 906	24 054	59 280
2008	1 353 660	956 220	263 199	50 713	259 934	23 472	56 966
2009	1 381 417	997 459	263 265	46 556	260 202	22 904	54 161
2010	1 400 988	1 040 158	259 287	33 898	259 488	22 063	53 069

¹⁾ Luopumistuki, sukupolvenvaihdoseläke, luopumiseläke, luopumiskorvaus, osa-aikaeläke, rintamasotilaseläke (vuoteen 1996 saakka) sekä rintamaveteraanien varhaiseläke (vuoteen 1998 saakka).

Avträdelsestöd, generationsväxlingspensioner, avträdelsepensioner och -ersättningar, deltidspensioner, frontmannapensioner (t.o.m. 1996) samt förtidspensioner för frontveteraner (t.o.m. 1998).

Change-of-generation pension, farm closure subsidy/pension/compensation, part-time pensions, front-veterans' pensions (up to 1996) and early front-veterans' pensions (up to 1998).

Huom. Sama henkilö voi saada usean eri eläkelajin mukaista eläkettä.

Anm. Samma person kan ha pension av flera skilda slag.

N.B. One person may receive pension benefits from several pension categories.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

5. Kansaneläkkeen ja työeläkkeen¹⁾ saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2010Mottagare av folk- och arbetspension¹⁾ enligt kön och ålder 31.12.2010Recipients of national pension or earnings-related pension¹⁾ by age and sex at year-end 2010

Sukupuoli Kön Sex	Kaikki eläkkeensaajat Samtliga pensionstagare All pensioners		Vanhuus- eläkkeet Ålders- pensioner Old age pensions	Työkyvyttömyyseläkkeet Invalidpensioner Disability pensions		Työttömyys- eläkkeet Arbetslöshets- pensioner Unemployment pensions	Erityiseläkkeet Specialpensioner Special pensions	
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Yhteensä Sammanlagt Total	Väestö- osuus, % ²⁾ Andel av befolk- ningen, % ²⁾ Share of the population, % ²⁾		Kaikki Samtliga Total	Varsinaiset Egentliga Ordinary disability pensions		Maatalouden erityiseläkkeet Specialpension- er för lant- bruksföretagare Special pensions to farmers	Osa-aika- eläkkeet Deltids- pensioner Part-time pensions

Kaikki – Samtliga – All pensioners

Kaikki – Samtliga – Total	1 412 556	.	1 093 267	267 248	267 188	33 938	24 330	28 764
Miehet – Män – Males	626 746	.	462 881	139 850	139 842	14 119	9 701	12 381
Naiset – Kvinnor – Females	785 810	.	630 386	127 398	127 346	19 819	14 629	16 383
Kaikki – Samtliga – Total	1 412 556	.	1 093 267	267 248	267 188	33 938	24 330	28 764
16–19	1 619	.	–	1 619	1 619	–	–	–
20–29	11 201	.	–	11 201	11 201	–	–	–
30–39	17 146	.	3	17 143	17 143	–	–	–
40–49	36 701	.	111	36 591	36 591	–	–	–
50–54	36 480	.	1 243	35 240	35 240	–	–	–
55–59	77 879	.	2 930	66 208	66 208	–	1 359	7 546
60–64	250 003	.	109 898	97 653	97 594	33 046	6 068	20 863
65–	981 527	.	979 082	1 593	1 592	892	16 903	355

Suomessa asuvat – Bosatta i Finland – Recipients living in Finland

Kaikki – Samtliga – Total	1 351 506	30,6	1 040 158	259 287	259 227	33 898	24 321	28 748
Miehet – Män – Males	602 057	28,0	441 753	136 273	136 265	14 105	9 696	12 378
Naiset – Kvinnor – Females	749 449	33,0	598 405	123 014	122 962	19 793	14 625	16 370
Kaikki – Samtliga – Total	1 351 506	30,6	1 040 158	259 287	259 227	33 898	24 321	28 748
16–19	1 619	0,6	–	1 619	1 619	–	–	–
20–29	11 187	1,7	–	11 187	11 187	–	–	–
30–39	17 074	2,6	3	17 071	17 071	–	–	–
40–49	36 282	5,0	107	36 176	36 176	–	–	–
50–54	35 738	9,5	1 239	34 502	34 502	–	–	–
55–59	75 971	19,8	2 915	64 323	64 323	–	1 357	7 540
60–64	243 628	60,7	108 240	92 917	92 858	33 006	6 067	20 854
65–	930 007	98,8	927 654	1 492	1 491	892	16 897	354

¹⁾ Pois lukien perhe-eläkkeet.

Exklusive familjepensioner.

Not including survivors' pensions.

²⁾ Osuus vastaavasta 16 v täyttäneestä väestöstä.

Andel av motsvarande befolkning som är 16 år eller äldre.

Share of the corresponding population aged 16 years or over.

Huom. Henkilö voi saada useaa eläkettä samanaikaisesti.

Anm. En person kan ha flera slags pensioner samtidigt.

N.B. It is possible to receive several types of pension simultaneously.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

6. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen¹⁾ saajat maakunnittain 1995–2010
I Finland bosatta mottagare av folk- och arbetspension¹⁾ landskapsvis 1995–2010
Recipients of national pension and employment pension¹⁾ living in Finland, by region, 1995–2010

31.12. Year-end	65 v täyttäneet vanhuuseläkkeensaajat koko väestöstä, % Alderspensionstagare över 65 år, % av hela befolkningen <i>Old age pensioners over age 65 as a % of total population</i>	16–59-vuotiaat työkyvyttömyyseläkkeensaajat samanikäisestä väestöstä, % Invalidpensionstagare i åldern 16–59 av befolkningen i samma ålder, % <i>Disability pensioners aged 16–59 as a % of total age group</i>	Eläkkeellä olevat 55–59-vuotiaat ²⁾ samanikäisestä väestöstä, % Pensionerade 55–59-åringar ²⁾ , % av befolkningen i samma ålder <i>Pensioners aged 55–59²⁾ as a % of total age group</i>	Eläkkeellä olevat 60–64-vuotiaat samanikäisestä väestöstä, % Pensionerade 60–64-åringar, % av befolkningen i samma ålder <i>Pensioners aged 60–64 as a % of total age group</i>	
Maakunta Landskap Region				Ilman osa-aikaeläkkeitä Exkl. deltidspensioner <i>Excluding part-time pensions</i>	Osa-aikaeläkkeet mukana Inkl. deltidspensioner <i>Including part-time pensions</i>
1995	14,3	6,1	31,3	80,3	81,8
1996	14,4	5,9	28,7	80,4	82,1
1997	14,6	5,7	26,7	78,6	80,6
1998	14,6	5,5	24,4	77,0	79,2
1999	14,8	5,4	22,9	75,1	78,1
2000	14,9	5,5	21,7	74,0	77,7
2001	15,0	5,4	20,3	71,0	75,6
2002	15,1	5,5	19,9	70,6	76,0
2003	15,4	5,7	19,5	67,5	74,0
2004	15,7	5,7	19,4	64,5	71,6
2005	15,8	5,8	19,4	62,7	69,8
2006	16,2	5,7	19,2	58,8	66,6
2007	16,3	5,7	19,0	57,3	64,1
2008	16,5	5,6	18,8	55,6	61,7
2009	16,8	5,5	18,5	57,0	62,3
2010	17,3	5,4	17,8	55,5	60,7
2010					
Koko maa – Hela landet –					
<i>Whole country</i>	17,3	5,4	17,8	55,5	60,7
Uusimaa – Nyland	13,4	3,7	13,0	47,7	53,8
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	16,4	4,3	14,2	51,9	57,7
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	18,2	5,2	17,3	54,0	59,3
Satakunta	20,9	6,0	17,8	57,2	61,5
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	18,8	5,3	17,5	55,8	61,2
Pirkanmaa – Birkaland	17,3	4,8	17,1	56,9	61,7
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	19,4	5,6	16,8	55,2	60,0
Kymenlaakso – Kymmenedalen	20,9	6,5	19,6	60,8	64,5
Etelä-Karjala – Södra Karelen ..	21,2	6,3	18,7	59,4	63,6
Etelä-Savo – Södra Savolax	23,2	7,5	20,9	60,3	65,6
Pohjois-Savo – Norra Savolax ..	19,5	7,9	23,7	63,0	67,6
Pohjois-Karjala – Norra Karelen ..	19,8	7,1	21,9	61,4	66,2
Keski-Suomi – Mellersta Finland	18,0	5,9	19,4	59,1	64,1
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	19,6	6,4	20,2	57,8	62,8
Pohjanmaa – Österbotten	18,9	4,6	15,8	51,0	57,8
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	17,7	5,7	19,2	56,9	62,7
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	14,6	6,6	23,0	60,4	65,3
Kainuu – Kajanaland	21,1	8,1	23,5	65,2	69,1
Lappi – Lappland	18,8	7,3	22,3	61,5	66,3
Ahvenanmaa – Åland	17,4	3,3	11,3	42,1	48,0

¹⁾ Pois lukien perhe-eläkkeet.
 Exklusive familjepensioner.
Not including survivors' pensions.

²⁾ Ei sisällä osa-aikaeläkkeitä.
 Inkluderar inte mottagare av deltidspension.
Does not include recipients of part-time pension.

Huom. Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Anm. Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Lähde: SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

7. Työkyvyttömyyseläkkeen saajat sairauden mukaan 31.12.2010
Mottagare av invalidpension/sjukpension enligt sjukdom 31.12.2010
Recipients of disability pension by diagnosis at year-end 2010

Sairausryhmä ¹⁾ Sjukdomsgrupp ¹⁾ Disease category ²⁾	Kaikki – Samtliga – Total		Työeläketä saavat Arbetspensionstagare Persons receiving employment pension		Vain ⁴⁾ kansaneläketä saavat Mottagare av endast ⁴⁾ folkpension Pensioners receiving national pension only ⁴⁾	
	Yhteensä ³⁾ Sammanlagt ³⁾ Total ³⁾					
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%
Kaikki eläkkeet – Samtliga pensioner – All pensioners						
Kaikki – Samtliga – Total	267 248		211 041		56 207	
Suomessa asuvien – Till personer bosatta i Finland – To recipients living in Finland						
Kaikki sairaudet – Samtliga sjukdomar – All diseases	259 287	100,0	207 490	100,0	51 797	100,0
I A00–B99 Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	852	0,3	683	0,3	169	0,3
A15–A19, B90 Tuberkuloosi – Tuberkulos	86	0,0	63	0,0	23	0,0
II C00–D49 Kasvaimet – Tumörer	6 060	2,3	5 651	2,7	409	0,8
C00–C97 Pahanlaatuiset kasvaimet – Maligna tumörer	4 953	1,9	4 638	2,2	315	0,6
IV E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningsjukdomar	4 226	1,6	3 763	1,8	463	0,9
E10–E14 Diabetes	2 750	1,1	2 568	1,2	182	0,4
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	116 977	45,1	79 996	38,6	36 981	71,4
F10 Alkoholin aiheuttamat elimelliset aivo-oireyhtymät ja käyttäytymishäiriöt – Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol	4 669	1,8	4 350	2,1	319	0,6
F11–F16, F18, F19 Huumeiden aiheuttamat elimelliset aivo-oireyhtymät ja käyttäytymishäiriöt – Psykiska och beteendestörningar orsakade av narkotika	327	0,1	209	0,1	118	0,2
F20–F48, F60–F69, F90–F98 Skitsofrenia, skitsotyyppinen häiriö, harhaluuloisuus-, mielialahäiriö, neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt, persoonallisuus- ja käytöshäiriöt – Schizofreni, schizotypa störningar, vanföreställningssyndrom, förståmningssyndrom, neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom, personlighets- och beteendestörningar	90 766	35,0	71 546	34,5	19 220	37,1
F70–F79 Älyllinen kehitysvammaisuus – Psykisk utvecklingsstörning	17 084	6,6	1 967	0,9	15 117	29,2
F80–F89 Psykkisen kehityksen häiriöt – Störningar i psykologisk utveckling	2 332	0,9	391	0,2	1 941	3,7

¹⁾ Kansainvälinen tautiluokitus (ICD-10).

Den internationella sjukdomsklassifikationen (ICD-10).

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

³⁾ Sisältää yksilöllisen varhaiseläkkeen saajat.

Inkluderar mottagare av individuell förtidspension.

Includes recipients of individual early retirement pension.

⁴⁾ Henkilö voi saada myös SOLITA-eläketä.

Kan även ha pension enligt lagarna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärolycksfall (SOLITA-pension).

Also includes pensioners receiving national pension in combination with another pension paid under the legislation on military injuries, motor insurance or employment accident coverage (so-called SOLITA pension).

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 7 continued

Sairausryhmä ¹⁾ Sjukdomsgrupp ¹⁾ Disease category ²⁾	Kaikki – Samtliga – Total		Työeläkettä saavat Arbetspensionstagare Persons receiving employment pension		Vain ⁴⁾ kansaneläkettä saavat Mottagare av endast ⁴⁾ folkpension Pensioners receiving national pension only ⁴⁾			
	Yhteensä ³⁾ Sammanlagt ³⁾ Total ³⁾							
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%		
VI G00–G99	Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet		21 182	8,2	16 272	7,8	4 910	9,5
G35	Pesäkekovettumatauti (MS-tauti) – Multipel skleros		3 693	1,4	3 514	1,7	179	0,3
G40, G41	Epilepsia – Epilepsi		2 407	0,9	1 379	0,7	1 028	2,0
G80	CP-oireyhtymä – Cerebral pares ..		2 429	0,9	220	0,1	2 209	4,3
VII H00–H59	Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ		2 891	1,1	2 247	1,1	644	1,2
H54	Sokeus ja heikkonäköisyys – Blindhet och allvarligt nedsatt syn		456	0,2	146	0,1	310	0,6
VIII H60–H99	Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i örat och mastoidutskottet		1 069	0,4	920	0,4	149	0,3
H90, H91	Huonokuuloisuus – Nedsatt hörsel		603	0,2	466	0,2	137	0,3
IX I00–I99	Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar ..		16 322	6,3	15 633	7,5	689	1,3
I10–I15	Verenpainsairaudet – Hypertoni-sjukdomar		261	0,1	252	0,1	9	0,0
I20–I25	Iskeemiset sydänsairaudet – Ischemiska hjärtsjukdomar		4 428	1,7	4 242	2,0	186	0,4
I60–I69	Aivoverisuonien sairaudet – Sjukdomar i hjärnans kärl		8 107	3,1	7 757	3,7	350	0,7
X J00–J99	Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar		4 197	1,6	3 981	1,9	216	0,4
J45, J46	Asthma		1 928	0,7	1 835	0,9	93	0,2
J40–J44, J47	Muut pitkäaikaiset alahengitysteidensairaudet – Andra kroniska sjukdomar i nedre luftvägarna		1 778	0,7	1 676	0,8	102	0,2
XI K00–K99	Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdomar		1 643	0,6	1 563	0,8	80	0,2
XII L00–L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar		1 218	0,5	1 162	0,6	56	0,1
XIII M00–M99	Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven		62 762	24,2	60 634	29,2	2 128	4,1
M05, M06, M08	Nivelreuma – Reumatoid artrit		5 147	2,0	4 805	2,3	342	0,7
M15–M19	Nivelrikko – Artros		16 475	6,4	15 904	7,7	571	1,1
M45, M46	Selkärankareuma – Pelveospondyliit		1 580	0,6	1 531	0,7	49	0,1
M47	Spondyloosi – Spondylos		5 396	2,1	5 198	2,5	198	0,4
M40–M43, M48–M54	Muut selkäsairaudet – Andra rygg-sjukdomar		22 432	8,7	21 865	10,5	567	1,1
M79	Fibromyalgia tai muualla luokitamattomat muut pehmytkudos-sairaudet – Fibromyalgi eller andra sjukdomstillstånd i mjukvävnader som ej klassifiserats annorstädes		548	0,2	527	0,3	21	0,0

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).³⁾ Sisältää yksilöllisen varhaiseläkkeen saajat.

Inkluderar mottagare av individuell förtidspension.

Includes recipients of individual early retirement pension.

⁴⁾ Henkilö voi saada myös SOLITA-eläkettä.

Kan även ha pension enligt lagarna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärolycksfall (SOLITA-pension).

Also includes pensioners receiving national pension in combination with another pension paid under the legislation on military injuries, motor insurance or employment accident coverage (so-called SOLITA pension).

Sairausryhmä ¹⁾ Sjukdomsgrupp ¹⁾ Disease category ²⁾	Kaikki – Samtliga – Total		Työeläkettä saavat Arbetspensionstagare Persons receiving employment pension		Vain ⁴⁾ kansaneläkettä saavat Mottagare av endast ⁴⁾ folkpension Pensioners receiving national pension only ⁴⁾	
	Yhteensä ³⁾ Sammanlagt ³⁾ Total ³⁾					
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%
XIV N00–N99 Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	699	0,3	647	0,3	52	0,1
XVII Q00–Q99 Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet – Medfödda missbildningar och kromosomavvikelser	5 085	2,0	1 349	0,7	3 736	7,2
Q65–Q79 Lihasten ja luiden synnynnäiset epämuodostumat – Medfödda missbildningar av muskler och skelett	851	0,3	584	0,3	267	0,5
Q90–Q99 Muualla luokittelemattomat kromosomipoikkeavuudet – Kromosomavvikelser som ej klassificeras annorstädes	2 637	1,0	33	0,0	2 604	5,0
XIX S00–T99 Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	12 484	4,8	11 510	5,5	974	1,9
Muut sairauspääryhmät – Övriga sjukdomshuvudgrupper – Other major diagnostic categories	1 610	0,6	1 469	0,7	141	0,3
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data unavailable	10	0,0	10	0,0	–	–
Ulkomailla asuvien – Till personer bosatta utomlands – To recipients living abroad						
Kaikki – Samtliga – Total	7 961		3 551		4 410	

8. Kansaneläkkeelle ja työeläkkeelle¹⁾ siirtyneet 2000–2010Nya mottagare av folk- och arbetspension¹⁾ 2000–2010Persons having retired on a national pension or employment pension¹⁾, 2000–2010

Eläkejärjestelmä Pensionssystem Pension scheme	Kaikki Samtliga Total	Vanhuuseläke Alderspension Old age pension	Työkyvyttömyyseläke Invalidpension Disability pension		Työttömyyseläke Arbetslöshets- pension Unemployment pension	Maatalouden erityiseläke Specialpensioner för lantbruksföre- tagare Special pension to farmers
Sukupuoli Kön Sex			Kaikki Samtliga Total	Varsinainen Egentlig Ordinary		
Ikä eläkkeen alkaessa Ålder vid pensionens början Pension start age						
2000	56 737	18 204	24 695	22 084	12 857	1 492
2001	61 478	20 220	25 678	22 988	14 814	1 263
2002	59 869	20 291	27 131	24 447	11 489	1 273
2003	59 841	19 768	28 056	25 800	11 274	1 004
2004	61 597	21 909	28 386	26 709	10 554	1 037
2005	71 063	31 331	28 748	28 049	10 279	1 362
2006	67 070	27 733	27 215	27 047	11 625	1 213
2007	70 094	28 772	28 187	28 141	12 847	1 081
2008	77 109	35 768	28 665	28 646	12 622	1 136
2009	83 376	44 630	26 706	26 697	12 158	1 025
2010	74 545	45 711	25 257	25 253	3 911	613
2010						
Kaikki – Samtliga – Total	74 545	45 711	25 257	25 253	3 911	613
Työeläkkeelle siirtyneet – Nya arbets- pensionstagare – New recipients of employment pension	70 741	44 112	22 898	22 894	3 253	613
Kansaneläkkeelle siirtyneet – Nya folk- pensionstagare – New recipients of national pension	29 677	13 342	14 263	14 263	2 098	–
Kaikki – Samtliga – Total	74 545	45 711	25 257	25 253	3 911	613
Miehet – Män – Males	36 908	22 252	12 821	12 821	1 861	295
Naiset – Kvinnor – Females	37 637	23 459	12 436	12 432	2 050	318
Kaikki – Samtliga – Total	74 545	45 711	25 257	25 253	3 911	613
–34	3 501	–	3 501	3 501	–	–
35–44	2 765	7	2 758	2 758	–	–
45–54	6 930	232	6 698	6 698	–	–
55–59	8 631	635	7 620	7 620	–	390
60–64	43 277	35 396	4 680	4 676	3 911	223
65–69	8 884	8 884	–	–	–	–
70–	557	557	–	–	–	–
Mediaani-ikä ²⁾ – Medianålder ²⁾ – Median age ²⁾	63,1	63,2	54,7	54,7	61,2	58,4

¹⁾ Pois lukien perhe-eläkkeet ja osa-aika-eläkkeet.

Exklusive familjepensioner och deltidspensioner.

Not including survivors' pensions or part-time pensions.

²⁾ Ikä, jota nuorempia ja vanhempia eläkkeelle siirtyneitä on yhtä paljon.

Ålder under vilken/över vilken antalet pensionerade är lika stort.

With an equal number of new pension recipients above that age as below it.

Huom. Eläkkeelle siirtyneen määritelmä Kelan ja ETK:n yhteistilastossa eli tilastossa Suomen eläkkeistä poikkeaa Kelan eläkkeiden tilastoinnissa käytetystä (vrt. luku 1.2). Yhteistilastoinnissa eläkkeelle siirtyneiksi katsotaan, ensimmäistä kertaa eläkkeelle siirtyvien lisäksi myös ne, jotka eivät ole saaneet eläkettä ainakaan kahteen vuoteen. Henkilö voi saada useaa eläkettä samanaikaisesti.

Anm. Begreppet nya mottagare i FPA:s och PSC:s gemensamma statistik, dvs. i statistiken över pensionerna i Finland, avviker innehållsmässigt från motsvarande begrepp i statistikföringen av FPA-pensioner (jfr kapitel 1.2). I den gemensamma statistiken innefattar begreppet både personer som första gången får pension och personer som inte haft pension på minst två år. En person kan ha flera slags pensioner samtidigt.

N.B. 'New recipient' is defined differently in the joint statistics of Kela and the Finnish Centre for Pensions than in Kela's own statistics (cf. Chapter 1.2 of the Summary). In the joint statistics, the definition covers both first-time pension recipients and those who have not received a pension for two years or more. It is possible to receive several types of pension simultaneously.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

9. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet sairauden mukaan 2010
Nya mottagare av invalidpension/sjukpension enligt sjukdom 2010
Recipients of disability pension from Kela by diagnosis, 2010

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category¹⁾</i>	Kaikki Samtliga <i>Total</i>		Työeläkkeelle Arbetspension <i>Employment pension</i>		Kansaneläkkeelle Folkpension <i>National pension</i>	
	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	%	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	%	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	%
Kaikki – Samtliga – Total						
Kaikki siirtyneet – Samtliga nya mottagare – All new recipients						
	25 257		22 898		14 263	
Suomessa asuvat – Bosatta i Finland – Recipients living in Finland						
Kaikki sairaudet – Samtliga sjukdomar – All diseases	24 781	100,0	22 629	100,0	13 908	100,0
I A00–B99 Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	53	0,2	52	0,2	25	0,2
II C00–D49 Kasvaimet – Tumörer	1 515	6,1	1 460	6,5	681	4,9
C00–C97 Pahanlaatuiset kasvaimet – Maligna tumörer	1 407	5,7	1 354	6,0	632	4,5
IV E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbnigar och ämnesomsättningssjukdomar	404	1,6	382	1,7	200	1,4
E10–E14 Diabetes	237	1,0	226	1,0	114	0,8
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	8 180	33,0	6 720	29,7	6 084	43,7
F10–F16, F18, F19 Alkoholin ja huumeiden aiheuttamat elimelliset aivo-oireyhtymät ja käyttäytymishäiriöt – Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol och narkotika	291	1,2	277	1,2	263	1,9
F20–F29 Skitsofrenia, skitsofreniä ja harhaluuloisuushäiriöt – Schizofreni, schizotypa störningar och vanföreställningssyndrom	1 272	5,1	985	4,4	1 156	8,3
F30–F39 Mielialahäiriöt – Förstämningsyndrom	4 924	19,9	4 555	20,1	3 159	22,7
F40–F48 Neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt – Neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom	535	2,2	426	1,9	404	2,9
F70–F79 Älyllinen kehitysvammaisuus – Psykisk utvecklingsstörning	535	2,2	132	0,6	542	3,9
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	1 788	7,2	1 680	7,4	1 013	7,3
G35 Pesäkekovettumatauti (MS-tauti) – Multipel skleros	200	0,8	195	0,9	97	0,7
G40, G41 Epilepsia – Epilepsi	118	0,5	96	0,4	80	0,6
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	213	0,9	206	0,9	101	0,7

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Huom. Ks. taul. 8 huomautus.

Anm. Se tabell 8, Anm.

N.B. See N.B. in Table 8.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

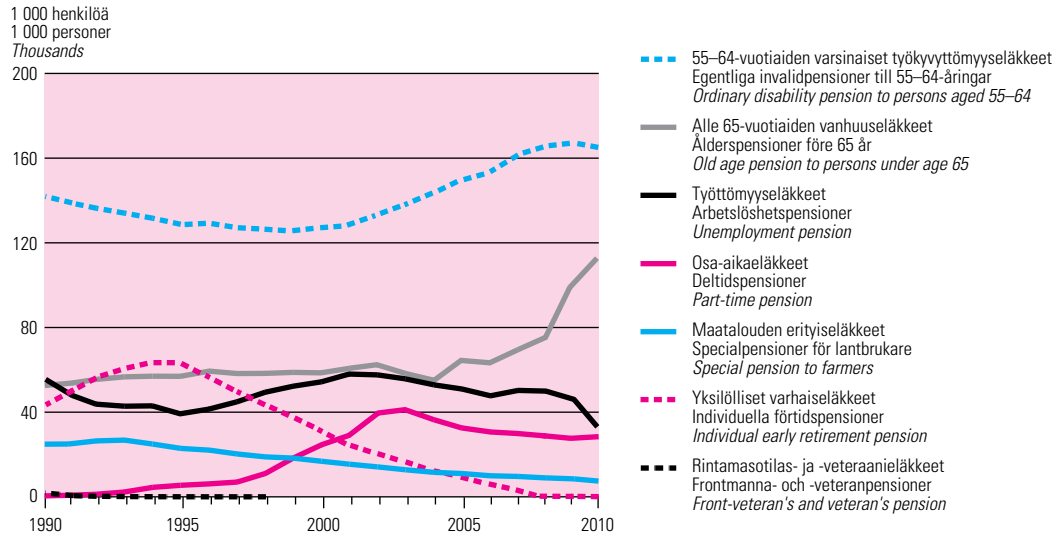
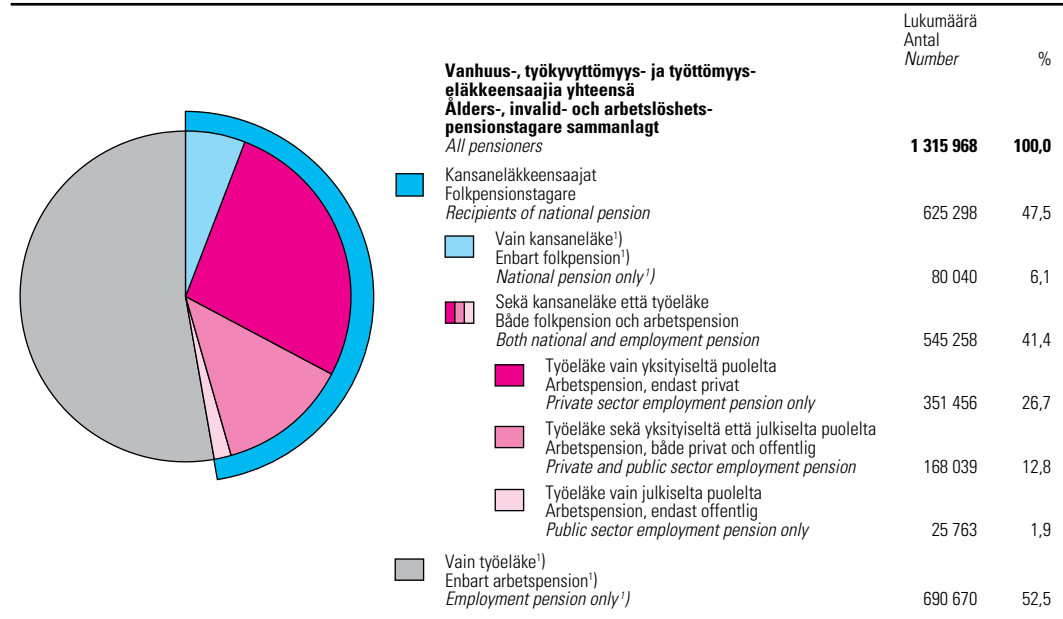
Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 9 continued

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ¹⁾	Kaikki Samtliga Total		Työeläkkeelle Arbetspension Employment pension		Kansaneläkkeelle Folkpension National pension	
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%
VIII H60–H99 Korvan ja kartiolisäkkeen sairau- det – Sjukdomar i örat och mastoi- dutskottet	110	0,4	105	0,5	38	0,3
IX I00–I99 Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	1 750	7,1	1 705	7,5	805	5,8
I20–I25 Iskeemiset sydänsairaudet – Ischemiska hjärtsjukdomar	444	1,8	433	1,9	193	1,4
I60–I69 Aivoverisuonien sairaudet – Sjukdomar i hjärnans kärl	849	3,4	831	3,7	404	2,9
X J00–J99 Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	400	1,6	394	1,7	217	1,6
J45, J46 Astma	116	0,5	113	0,5	49	0,4
J40–J44, J47 Muut pitkäaikaiset alahengitys- teiden sairaudet – Andra kroniska sjukdomar i nedre luftvägarna ...	221	0,9	218	1,0	137	1,0
XI K00–K99 Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjuk- domar	232	0,9	221	1,0	133	1,0
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sai- raudet – Hudens och underhudens sjukdomar	133	0,5	134	0,6	64	0,5
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, side- kudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	7 879	31,8	7 695	34,0	3 313	23,8
M05, M06, Nivelreuma – Reumatoid art- rit	303	1,2	292	1,3	137	1,0
M08 Nivelrikko – Artros	2 394	9,7	2 346	10,4	957	6,9
M15–M19 Selkärankareuma – Pelvospon- dylit	109	0,4	105	0,5	47	0,3
M45, M46 Spondyloosi – Spondylos	742	3,0	734	3,2	275	2,0
M47 Muut selkäsairaudet – Andra ryggsjukdomar	2 620	10,6	2 579	11,4	1 082	7,8
XIV N00–N99 Virtsa- ja sukupuolielinten sai- raudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	91	0,4	90	0,4	46	0,3
XVII Q00–Q99 Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet – Medfödda missbildningar och kromosomavvikelser	235	0,9	110	0,5	185	1,3
XIX S00–T99 Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	1 635	6,6	1 521	6,7	924	6,6
Muut sairausryhmät – Övriga sjukdomshuvud- grupper – Other major diagnostic categories	163	0,7	154	0,7	79	0,6
Ulkomailla asuvat – Bosatta utomlands – Recipients living abroad						
Kaikki – Samtliga – Total	476		269		355	

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Kuvio 13. 55–64-vuotiaat eläkkeensaajat eläkelajeittain 1990–2010**Figur 13. 55–64-åriga pensionstagare enligt pensionsslag 1990–2010****Chart 13. Pension recipients aged 55–64 by type of pension received, 1990–2010**Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.**Kuvio 14. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen saajat 31.12.2010****Figur 14. I Finland bosatta mottagare av folkpension och arbetspension 31.12.2010****Chart 14. Recipients of national pensions and employment pensions living in Finland, at year-end 2010**

¹⁾ Ks. taul. 10 alaviitteet 2 ja 3.
Se tabell 10, fotnoter 2 och 3.
See Table 10 footnotes 2 and 3.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

10. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen¹⁾ saajat eläkejärjestelmän mukaan 1995–2010
I Finland bosatta mottagare av folk- och arbetspension¹⁾ enligt pensionssystem 1995–2010
Recipients of national pension or employment pension¹⁾ living in Finland, by pension scheme, 1995–2010

31.12. At year-end Ikäryhmä Aldersgrupp Age	Kaikki eläkkeensaajat Samtliga pensionstagare All pensioners	Sekä kansaneläke että työeläke Både folkpension och arbetspension Both national and employment pension	Vain kansaneläke ²⁾ Enbart folkpension ²⁾ National pension only	Vain työeläke ³⁾ Enbart arbetspension ³⁾ Pensioners receiving employment pension only
1995	1 110 902	919 952	148 203	42 747
1996	1 116 341	917 858	138 800	59 683
1997	1 117 365	904 948	129 893	82 524
1998	1 120 035	890 866	122 303	106 866
1999	1 126 229	876 855	115 679	133 695
2000	1 133 298	862 366	109 652	161 280
2001	1 140 109	543 727	99 340	497 042
2002	1 151 274	543 620	95 246	512 408
2003	1 162 878	538 757	91 675	532 446
2004	1 176 083	534 821	88 802	552 460
2005	1 197 783	531 606	86 336	579 841
2006	1 216 880	528 085	84 109	604 686
2007	1 236 801	521 837	82 700	632 264
2008	1 262 551	555 681	81 922	624 948
2009	1 294 151	553 506	81 070	659 575
2010	1 315 968	545 258	80 040	690 670

2010 Lukumäärä – Antal – Number

Kaikki – Samtliga –				
<i>All ages</i>	1 315 968	545 258	80 040	690 670
–34	20 598	3 200	16 478	920
35–44	23 785	9 046	10 732	4 007
45–54	57 517	27 442	10 756	19 319
55–64	284 541	97 025	11 409	176 107
65–74	496 265	176 080	8 791	311 394
75–79	178 727	84 038	4 677	90 012
80–	254 535	148 427	17 197	88 911

%

Kaikki – Samtliga –				
<i>All ages</i>	100,0	41,4	6,1	52,5
–34	100,0	15,5	80,0	4,5
35–44	100,0	38,0	45,1	16,8
45–54	100,0	47,7	18,7	33,6
55–64	100,0	34,1	4,0	61,9
65–74	100,0	35,5	1,8	62,7
75–79	100,0	47,0	2,6	50,4
80–	100,0	58,3	6,8	34,9

¹⁾ Pois lukien perhe-eläkkeet, osa-aika-eläkkeet ja maatalouden erityiseläkkeet.
 Exklusive familjepensioner, deltidspensioner och specialpensioner för lantbruksföretagare.
Not including survivors' pensions, part-time pensions or special pensions for agricultural entrepreneurs.

²⁾ Heistä 2 064 henkilöä sai vuoden 2010 lopussa myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 2 064 personer även SOLITA-pension vid slutet av 2010.

³⁾ Heistä 21 975 henkilöä sai vuoden 2010 lopussa myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 21 975 personer även SOLITA-pension vid slutet av 2010.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

11. Suomessa asuvien kansaneläkkeen ja työeläkkeen¹⁾ saajien kokonaiseläkkeet 31.12.2010**I Finland bosatta folk- och arbetspensionstagares¹⁾ totalpensioner 31.12.2010***Total pensions of recipients of national pension and employment pension¹⁾ living in Finland, at year-end 2010*

Kokonaiseläke ²⁾ , €/kk Total pension ²⁾ , €/mån. Total pension income ²⁾ (€/month)	Kaikki Samtliga Total	Sekä kansaneläkettä että työeläkettä saavat Mottagare av såväl folkpension som arbetspension Pensioners receiving both national and employment pension	Vain kansaneläkettä saavat ³⁾ Mottagare av enbart folkpension ³⁾ Pensioners receiving national pension only	Vain työeläkettä saavat ⁴⁾ Mottagare av enbart arbetspension ⁴⁾ Pensioners receiving employment pension only
		Kaikki Samtliga Total	Kelan osuus kokonaiseläkkeestä, % FPA-pensionens andel av totalpensionen, % Kela-provided pension as % of total pension	

Lukumäärä – Antal – Number**Yhteensä –
Sammanlagt –**

Total	1 315 968	545 258	30,0	80 040	690 670
0– 399	13 692	2 880	66,8	5 795	5 017
400– 599	83 574	16 120	79,3	59 650	7 804
600– 799	137 121	120 302	61,6	5 770	11 049
800– 999	217 072	198 898	32,9	5 403	12 771
1 000–1 199	233 577	175 410	14,9	2 748	55 419
1 200–1 599	275 871	29 095	10,8	380	246 396
1 600–2 599	274 722	2 109	16,0	161	272 452
2 600–	80 339	444	9,0	133	79 762

%**Yhteensä –
Sammanlagt –**

Total	100,0	100,0	.	100,0	100,0
0– 399	1,0	0,5	.	7,2	0,7
400– 599	6,4	3,0	.	74,5	1,1
600– 799	10,4	22,1	.	7,2	1,6
800– 999	16,5	36,5	.	6,8	1,8
1 000–1 199	17,7	32,2	.	3,4	8,0
1 200–1 599	21,0	5,3	.	0,5	35,7
1 600–2 599	20,9	0,4	.	0,2	39,4
2 600–	6,1	0,1	.	0,2	11,5

Keskimäärä, €/kk – Medeltal, €/mån. – Average rate (€/month)**Kaikki –
Samtliga –
All benefits**

1 373	932	280	607	1 809
--------------	------------	------------	------------	--------------

¹⁾ Pois lukien perhe-eläkkeet, osa-aikaeläkkeet ja maatalouden erityiseläkkeet.

Exklusive familjepensioner, deltidspensioner och specialpensioner för lantbruksföretagare.

Not including survivors' pensions, part-time pensions or special pensions for agricultural entrepreneurs.

²⁾ Kelan maksaman eläkkeen ja työeläkkeen yhteismäärään on luettu kaikki yhteistilastoinnin piiriin kuuluvat eläkkeet (vanhuus-, työkyvyttömyys-, työtömyyseläkkeet, osa-aikaeläkkeet, perhe-eläkkeet, luopumistuet, sukupolvenvaihdoeläkkeet, luopumiseläkkeet ja -korvaukset sekä sotilasvamma-, liikennevahinko- ja tapaturmaeläkkeet).

Summorna av FPA-pension och arbetspension inklusive alla de pensioner som omfattas av den gemensamma statistiken (älders-, invalid- och arbetslöshetspensioner, deltidspensioner, familjepension, avträdelsestöd, generationsväxlingspensioner, avträdelsepensioner och -ersättningar samt militärskade-, trafikförsäkrings- och olycksfallspensioner).

Includes all pensions covered by joint statistics (i.e. old age, disability, unemployment and survivors' pensions, as well as change-of-generation pension, farm closure subsidy/pension/compensation, part-time pension, and pension awarded on account of military injury, traffic accident or industrial injury).

³⁾ Heistä 2 064 henkilöä sai myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 2 064 personer även SOLITA-pension.

⁴⁾ Heistä 21 975 henkilöä sai myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 21 975 personer även SOLITA-pension.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

12. Suomessa asuvat perhe-eläkkeen saajat 1995–2010

I Finland bosatta mottagare av familjepension 1995–2010

Recipients of survivors' pensions living in Finland, 1995–2010

31.12. <i>At year-end</i>	Kaikki Samtliga <i>All pensioners</i>	Sekä Kelasta että työeläkkeen perhe-eläkettä saavat Mottagare av familjepension från både folk- och arbetspensioneringen <i>Pensioners receiving both national and employment pension</i>	Vain Kelasta perhe- eläkettä saavat ¹⁾ Mottagare av enbart FPA-familjepension ¹⁾ <i>Pensioners receiving national pension only</i>	Vain työeläkkeen perhe- eläkettä saavat ²⁾ Mottagare av enbart familjepension från arbetspensioneringen ²⁾ <i>Pensioners receiving employment pension only</i>
Ikäryhmä ja eläkelaji Åldersgrupp och pensionsslag <i>Age and benefit type</i>				
1995	257 750	33 669	6 355	217 726
1996	264 997	33 162	6 434	225 401
1997	269 613	32 807	6 616	230 190
1998	272 977	31 528	7 161	234 288
1999	275 525	30 731	6 896	237 898
2000	278 161	30 598	6 333	241 230
2001	280 034	29 314	6 651	244 069
2002	281 261	28 177	6 918	246 166
2003	282 239	27 157	6 783	248 299
2004	282 683	26 508	6 728	249 447
2005	283 591	26 000	6 534	251 057
2006	283 786	24 856	6 644	252 286
2007	283 959	23 993	6 512	253 454
2008	283 405	23 008	6 507	253 890
2009	283 105	22 185	6 484	254 436
2010	281 550	21 153	6 374	254 023
2010	Lukumäärä – Antal – Number			
Kaikki – Samtliga – <i>All benefits</i>	281 550	21 153	6 374	254 023
Lapseneläke – Barnpension – <i>Orphan's pension</i>	22 063	14 753	6 049	1 261
0–17	16 813	14 459	2 191	163
18–	5 250	294	3 858	1 098
Leskeneläke – Efterlevandepension – <i>Spouse's pension</i>	259 488	6 400	325	252 763
16–34	260	214	23	23
35–44	1 603	1 257	73	273
45–54	7 638	2 471	111	5 056
55–59	11 091	1 200	57	9 834
60–64	21 716	1 235	60	20 421
65–	217 180	23	1	217 156
	%			
Kaikki – Samtliga – <i>All benefits</i>	100,0	7,5	2,3	90,2
Lapseneläke – Barnpension – <i>Orphan's pension</i>	100,0	66,9	27,4	5,7
0–17	100,0	86,0	13,0	1,0
18–	100,0	5,6	73,5	20,9
Leskeneläke – Efterlevandepension – <i>Spouse's pension</i>	100,0	2,5	0,1	97,4
16–34	100,0	82,3	8,8	8,8
35–44	100,0	78,4	4,6	17,0
45–54	100,0	32,4	1,5	66,2
55–59	100,0	10,8	0,5	88,7
60–64	100,0	5,7	0,3	94,0
65–	100,0	0,0	0,0	100,0

¹⁾ Heistä 174 henkilöä (lapsia 168, leskiä 6) sai 31.12.2010 myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 174 personer (168 barn, 6 efterlevande makar) även SOLITA-pension 31.12.2010.

²⁾ Heistä 16 245 henkilöä (lapsia 85, leskiä 16 160) sai 31.12.2010 myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 16 245 personer (85 barn, 16 160 efterlevande makar) även SOLITA-pension 31.12.2010.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

13. Suomessa asuvien leskeneläkkeen saajien kokonaiseläkkeet 31.12.2010**I Finland bosatta efterlevandepensionstagares totalpensioner 31.12.2010***Total pensions of recipients of spouses' pensions living in Finland, at year-end 2010*

Kokonaiseläke ¹⁾ , €/kk Total pension ¹⁾ , €/mån. Total pension income ¹⁾ (€/month)	Kaikki Samtliga Total	Sekä Kelasta että työeläkkeenä leskeneläkettä saavat Mottagare av efterlevandepension från både folk- och arbetspensioneringen Pensioners receiving both national and employment pension	Vain Kelasta lesken- eläkettä saavat ²⁾ Mottagare av enbart FPA-efterlevande- pension ²⁾ Pensioners receiving national pension only	Vain työeläkkeenä leskeneläkettä saavat ³⁾ Mottagare av efterlevandepension enbart från arbetspensioneringen ³⁾ Pensioners receiving employment pension only
		Kaikki Samtliga Total	Kelan osuus kokonaiseläkkeestä, % FPA-pensionens andel av totalpensionen, % Kela-provided pension as % of total pension	

Lukumäärä – Antal – Number**Yhteensä –
Sammanlagt –**

Total	259 488	6 400	20,3	325	252 763
0– 399	9 501	953	44,9	251	8 297
400– 599	6 115	1 315	32,0	43	4 757
600– 799	24 343	1 467	24,1	2	22 874
800– 999	43 387	1 048	19,0	2	42 337
1 000–1 199	47 679	522	16,5	6	47 151
1 200–1 599	55 715	523	16,0	4	55 188
1 600–2 599	59 693	456	12,4	13	59 224
2 600–	13 055	116	7,9	4	12 935

%**Yhteensä –
Sammanlagt –**

Total	100,0	100,0	.	100,0	100,0
0– 399	3,7	14,9	.	77,2	3,3
400– 599	2,4	20,5	.	13,2	1,9
600– 799	9,4	22,9	.	0,6	9,0
800– 999	16,7	16,4	.	0,6	16,7
1 000–1 199	18,4	8,2	.	1,8	18,7
1 200–1 599	21,5	8,2	.	1,2	21,8
1 600–2 599	23,0	7,1	.	4,0	23,4
2 600–	5,0	1,8	.	1,2	5,1

Keskimäärä, €/kk – Medeltal, €/mån. – Average rate (€/month)**Kaikki –
Samtliga –
All benefits**

1 355	853	173	367	1 369
-------	-----	-----	-----	-------

¹⁾ Kelan maksaman eläkkeen ja työeläkkeen yhteismäärään on luettu kaikki yhteistilastoinnin piiriin kuuluvat eläkkeet (vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeet, osa-aikaeläkkeet, perhe-eläkkeet, luopumistuet, sukupolvenvaihdoseläkkeet, luopumiseläkkeet ja -korvaukset sekä sotilasvamma-, liikennevahinko- ja tapaturmaeläkkeet).

Summorna av FPA-pension och arbetspension inklusive alla de pensioner som omfattas av den gemensamma statistiken (älders-, invalid- och arbetslöshetspensioner, deltidspensioner, familjepensioner, avträdelsestöd, generationsväxlingspensioner, avträdelsepensioner och -ersättningar samt militärskade-, trafikförsäkrings- och olycksfallspensioner).

Includes all pensions covered by joint statistics (i.e. old age, disability, unemployment and survivors' pensions, as well as change-of-generation pension, farm closure subsidy/pension/compensation, part-time pension, and pension awarded on account of military injury, traffic accident or industrial injury).

²⁾ Heistä 6 henkilöä sai myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 6 personer även SOLITA-pension.

³⁾ Heistä 16 160 henkilöä sai myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 16 160 personer även SOLITA-pension.

Lähde: SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

1.3 Vammaisturva

Vammaisturvan toimenpiteet edistävät vammaisten edellytyksiä suoriutua jokapäiväisestä elämästä. Ne voivat olla rahallisia etuuksia tai palveluja.

Taloudelliset etuudet. Kelan vammaisetuuksien tarkoitus on tukea vammaisten ja pitkäaikaissairaiden henkilöiden itsenäistä selviytymistä ja parantaa elämänlaatua. Elämäntilanteen mukaan maksetaan lapsen vammaistukea, työikäisille tarkoitettua aikuisen vammaistukea tai eläkkeensaajan hoitotukea. 16 vuotta täyttänyt keliakiaa sairastava henkilö on oikeutettu ruokavaliokorvaukseen. Tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamma- ja -tapaturmalakien mukaan maksetaan vammautuneille haitta- ja avuttomuuslisää. Vammaispalvelulain perusteella vammaisilla on oikeus saada kunnalta korvauksia vammasta aiheutuviin kuluihin. Lisäksi kunnat tukevat hoidon järjestämistä kotioloissa maksamalla omaishoidon tukea.

Palvelut. Vammaispalvelulaki velvoittaa kunnat järjestämään vammaisille heidän tarvitsemaansa palveluja. Lisäksi vammaisten käytettävissä on mm. kotipalvelua, asumispalvelua, kehitysvammahuoltoa, tulkkauspalveluja ja eri tahojen järjestämiä kuntoutuspalveluja. Tulkkauspalveluja ja kuntoutuspalveluja järjestää myös Kela.

1.3 Handikappförmåner

Handikappförmånerna ökar de handikappades förutsättningar att klara sig i det dagliga livet. Förmånerna kan bestå i ekonomisk hjälp eller service.

Ekonomisk hjälp. Syftet med handikappförmånerna från FPA är att stödja handikappade och långtidssjuka så att de klarar sig på egen hand och får en bättre livskvalitet. Beroende på livssituationen betalas handikappbidrag för barn, handikappbidrag för vuxna som är avsett för personer i arbetsför ålder eller vårdbidrag för pensionstagare. Personer över 16 år med celiaki har rätt till kostersättning. Men- och hjälplöshetstillägg till handikappade betalas med stöd av olycksfallsförsäkrings-, trafikförsäkrings-, militärskade- eller militärolycksfallslagen. På basis av handikappservicelagen betalas kommunala ersättningar för kostnader föranledda av handikapp. Genom att betala stöd för närstående vård understöder kommunerna dessutom att vården ordnas i hemmet.

Service. Handikappservicelagen förpliktar kommunerna att ordna sådan service som handikappade behöver. Vidare finns det bl.a. hemservice, boendeservice, specialomsorger om utvecklingsstörda, tolkningstjänst samt rehabiliteringsservice som ordnas av olika instanser. Till dem som ordnar tolkningstjänst och rehabilitering hör också FPA.

14. Kelan vammaisetuudet 1995–2010

FPA:s handikappförmåner 1995–2010

Disability benefits provided by Kela, 1995–2010

Vuosi Ar Year	Lapsen vammaistuki Handikappbidrag för barn <i>Disability allowance for under-16s</i>		Aikuisen vammaistuki Handikappbidrag för vuxna <i>Disability allowance for 16s and over</i>		Eläkkeensaajan hoitotuki Vårdbidrag för pensionstagare <i>Pensioners' care allowance</i>		Ruokavaliokorvaus ¹⁾ Kostersättning ¹⁾ <i>Dietary grant¹⁾</i>	
	Maksettu milj. € Utbetalt milj. € Expenditure € million	Saajia (31.12.) Mottagare (31.12) Number of beneficiaries at year-end	Maksettu milj. € Utbetalt milj. € Expenditure € million	Saajia (31.12.) Mottagare (31.12) Number of beneficiaries at year-end	Maksettu milj. € Utbetalt milj. € Expenditure € million	Saajia (31.12.) Mottagare (31.12) Number of beneficiaries at year-end	Maksettu milj. € Utbetalt milj. € Expenditure € million	Saajia (31.12.) Mottagare (31.12) Number of beneficiaries at year-end
1995	66,1	42 098	26,5	11 305	173,8	140 754	.	.
1996	69,0	44 564	26,0	11 368	173,9	141 674	.	.
1997	71,2	45 991	26,2	11 566	176,8	144 046	.	.
1998	69,2	45 164	26,4	11 561	178,8	145 516	.	.
1999	71,6	46 026	27,0	11 693	188,9	150 573	.	.
2000	73,8	46 805	28,1	12 020	196,6	153 896	.	.
2001	78,8	46 749	29,9	12 300	213,6	159 920	.	.
2002	76,2	41 454	31,4	12 476	225,0	164 961	0,8	12 141
2003	73,7	39 173	32,1	12 468	232,8	169 231	5,0	18 758
2004	74,1	39 012	32,1	12 453	241,5	175 395	5,2	20 596
2005	72,7	37 793	31,7	12 167	252,2	183 469	5,5	22 192
2006	72,8	37 365	31,5	11 903	267,1	190 722	5,9	23 553
2007	72,6	35 991	31,6	11 481	278,5	192 833	6,2	24 858
2008	70,2	34 452	31,3	11 238	291,1	196 828	6,5	26 235
2009	69,9	33 243	31,6	10 828	310,0	198 882	6,9	27 591
2010	69,7	33 263	31,1	10 443	400,8	225 887	7,2	28 963

¹⁾ 1.10.2002 alettiin keliakiaa sairastaville maksaa ruokavaliokorvausta.

1.10.2002 började personer med celiaki få kostersättning.

A dietary grant for coeliac was introduced on 1 October 2002.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

1.4 Terveysturva

Terveysturva

Yhteiskunta ylläpitää ja edistää väestön terveyttä. Julkisilla varoilla tuotetaan terveyspalveluja ja korvataan kansalaisille terveyspalvelujen käytöstä aiheutuneita kustannuksia.

Terveysturva voidaan rajata eri tavoin. Vuosikirjassa käytetyn määrittelyn mukaan terveydenhuoltoon kuuluvat vuodeosastohoito, avohoito, avohoidon lääkkeet ja farmaseuttiset tuotteet, lääkinnälliset laitteet ja välineet, ympäristöterveydenhuolto, terveydenhuollon hallinto ja julkiset investoinnit sekä sairausvakuutuksen korvaamat matkat.

Terveysturvan rahoittavat pääasiassa valtio, kunnat, sairausvakuutus ja kotitaloudet.

Sairausvakuutus korvaa sairauden sekä raskauden ja synnytyksen aiheuttamia avosairaanhoidon kustannuksia. Niitä ovat yksityislääkärin tai -hammaslääkärin palkkiot, yksityislääkärin tai -hammaslääkärin määräämät lääkkeet, yksityislääkärin tai -hammaslääkärin määräämä tutkimus ja hoito sekä sairauden aiheuttamat matkakustannukset. Lisäksi sairausvakuutus korvaa työterveyshuollon ja opiskelijoiden terveydenhuollon kustannuksia.

Julkiset terveydenhuoltomenot käsittävät valtion, kuntien ja sairausvakuutuksen rahoittaman osan terveydenhuollosta. Terveysturvan *kokonaismenot* sisältävät edellisten lisäksi myös yksityisesti kustannetun terveydenhuollon (mm. kotitalouksien menot).

Sairausajan toimeentuloturva

Sairausvakuutus korvaa ansionmenetykset sairauden aiheuttaman lyhytaikaisen työkyvyttömyyden ajalta. Se korvaa myös vanhempien ansionmenetykset sairaan lapsen hoidon ja kuntoutuksen ajalta. *Tapaturma- ja liikennevakuutus- sekä sotilasvamma- ja sotilastapaturmalait* velvoittavat maksamaan sairausajalta päivärahaa niiden piiriin kuuluvissa tapauksissa. *Rikos-, potilas- ja lääkevahinkokorvaukset* korvaavat työansion menetyksiä. Sairausajan toimeentulo voidaan turvata myös *vapaaehtoisin* vakuutuksin.

Työsopimuslain perusteella työnantaja maksaa täyden palkan sairastumispäivältä ja yhdeksältä sitä seuraavalta arkipäivältä (sairauspäivärahan omavastuu-aika). Työehtosopimuksissa on usein kuitenkin sovittu pidemmästä

1.4 Sjukförmåner

Hälso- och sjukvård

Samhället upprätthåller och främjar befolkningens hälsa. Hälsovårdstjänster produceras med allmänna medel och medborgarna får ersättning för hälsovårdskostnaderna.

Hälso- och sjukvården kan avgränsas på olika sätt. Enligt den definition som tillämpas i årsboken omfattar hälso- och sjukvården vård på vårdavdelning, öppen vård, läkemedel och farmaceutiska produkter i öppen vård, medicinsk utrustning, miljöhygien, förvaltning och offentliga investeringar samt resor ersatta från sjukförsäkringen.

Hälso- och sjukvården finansieras av staten, kommunerna, sjukförsäkringen och de privata hushållen.

Sjukförsäkringen ersätter kostnader för öppen vård föranledda av sjukdom samt av graviditet och förlossning, dvs. arvoden till privatläkare och -tandläkare, kostnader för läkemedel som privatläkare eller -tandläkare ordinerat, av privatläkare eller -tandläkare ordinerade undersökningar och behandlingar samt resekostnader föranledda av sjukdom. Sjukförsäkringen ersätter även kostnader för företagshälsovård och hälsovård för studerande.

De offentliga hälso- och sjukvårdsutgifterna innefattar den del av hälso- och sjukvården som bekostas av staten, kommunerna och sjukförsäkringen. I *de totala* hälso- och sjukvårdsutgifterna ingår även den privat bekostade hälsovården (bl.a. hushållens utgifter).

Utkomstskydd under sjuktid

Sjukförsäkringen ersätter inkomstbortfall för tid av kortvarig arbetsoförmåga orsakad av sjukdom. Vidare kan föräldrar kompenseras för inkomstbortfall p.g.a. vård och rehabilitering av sjuka barn. I *lagarna om olycksfalls- och trafikförsäkring samt militärskada och militärolycksfall* stadgas om utbetalning av sjukdagpenning i vissa fall. Med *brottsskade- samt läkemedels- och patientskadeersättning* kompenseras förlorad förvärvsinkomst. Utkomsten under sjuktid kan dessutom tryggas med *frivilliga* försäkringar.

Enligt lagen om arbetsavtal betalar arbetsgivaren full lön för insjuknandedagen och för de nio följande vardagarna (karenstid för sjukdagpenning). I kollektivavtalen har dock ofta avtalats om lön för längre sjuk-

sairausajan palkasta. Työnantaja, joka maksaa sairausajalta palkkaa, saa työntekijänsä sairausvakuutuslain mukaisen sairauspäivärahan.

tid. Arbetsgivare som betalar lön för sjuktid får uppbära arbetstagarens sjukdagpenning.

Osasairauspäivärahaa voi saada henkilö, joka on ollut ennen sairastumistaan kokoaikaisessa työssä ja palaa sairauden takia osa-aikaisesti työhönsä.

Partiell sjukdagpenning kan beviljas en person som före insjuknandet har haft heltidsarbete och på grund av sjukdomen återgår till arbetet på deltid.

Yrittäjät (YEL-vakuutetut) voivat saada päivärahaa osalta sairauspäivärahan omavastuuajaksi. *YEL-sairauspäivärahan* maksaa Kela. Maatalousyrittäjät (MYEL-vakuutetut) voivat saada eläkelaitokseltaan päivärahaa osalta sairausvakuutuslain mukaisen sairauspäivärahan omavastuuajaksi (*Mela-sairauspäiväraha*).

Företagare (FöPL-försäkrade) kan få dagpenning för en del av karenstiden vid sjukdagpenning. *FöPL-sjukdagpenningen* betalas av FPA. Lantbruksföretagare (LFöPL-försäkrade) kan få dagpenning från sin pensionsanstalt för en del av karenstiden vid sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen (*LPA-sjukdagpenning*).

15. Terveystalouden osuus kansantaloudessa 1995–2009

Hälsö- och sjukvårdsutgifterna i samhällsekonomin 1995–2009

Health care expenditure as a share of social expenditure and GDP, 1995–2009

Vuosi År Year	Terveydenhuollon kokonaismenot Totala hälso- och sjukvårdsutgifter Total expenditure on health services	Julkiset terveydenhuoltomenot Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter Expenditure on publicly financed health services		Osuus sosiaalimenosta, % Andel av socialutgifterna, % % of social welfare expenditure		Osuus bruttokansantuotteesta, % Andel av bruttonationalprodukten, % % of gross domestic product		
		Yhteensä Sammanlagt Total	Kelan maksamat ¹⁾ Av FPA betalda ¹⁾ Financed by Kela ¹⁾	Julkiset terveydenhuoltomenot Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter Expenditure on publicly financed health services		Terveydenhuollon kokonaismenot Totala hälso- och sjukvårdsutgifter Total expenditure on health services	Julkiset terveydenhuoltomenot Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter Expenditure on publicly financed health services	
				Yhteensä Sammanlagt Total	Kelan maksamat ¹⁾ Av FPA betalda ¹⁾ Financed by Kela ¹⁾			
	Milj. € – € million							
	a	b	c					
1995	7 541	5 406	954	17,9	3,2	7,8	5,6	1,0
1996	7 963	5 704	1 043	18,3	3,3	8,0	5,8	1,1
1997	8 284	5 974	1 107	19,1	3,5	7,7	5,6	1,0
1998	8 573	6 213	1 190	19,6	3,8	7,4	5,3	1,0
1999	9 019	6 445	1 239	20,0	3,8	7,4	5,3	1,0
2000	9 543	6 820	1 341	20,6	4,0	7,2	5,2	1,0
2001	10 342	7 464	1 473	21,4	4,2	7,4	5,4	1,1
2002	11 216	8 149	1 618	22,1	4,4	7,8	5,7	1,1
2003	11 862	8 868	1 749	22,9	4,5	8,2	6,1	1,2
2004	12 500	9 397	1 886	23,2	4,6	8,2	6,2	1,2
2005	13 270	10 031	1 963	23,9	4,7	8,4	6,4	1,2
2006	13 833	10 380	2 067	23,7	4,7	8,3	6,3	1,2
2007	14 467	10 786	2 156	23,6	4,7	8,0	6,0	1,2
2008	15 430	11 517	2 342	23,7	4,8	8,3	6,2	1,3
2009*	15 674	11 739	2 357	22,4	4,5	9,0	6,8	1,4

¹⁾ Sisältää sairaanhoitokorvaukset, työterveyshuollon ja opiskelijoiden terveydenhuollon, sairaaloiden vuodeosastohoidon (kuntoutus) sekä hallinnon. Inbegriper sjukvårdersättningar, företagshälsovård och hälsovård för studerande, vård vid sjukhus vårdavdelning (rehabilitering) samt förvaltning. Includes refunds of general, occupational and student health services expenses as well as costs of inpatient care (rehabilitation) and administrative expenses.

Huom. Terveystieteiden tutkimuskeskus noudattaa OECD:n SHA-tilastointijärjestelmää (A System of Health Accounts).

Anm. Hälso- och sjukvårdsutgifterna statistikförs i enlighet med OECD:s statistikföringssystem SHA (A System of Health Accounts).

N.B. The statistics on health expenditure comply with the OECD System of Health Accounts.

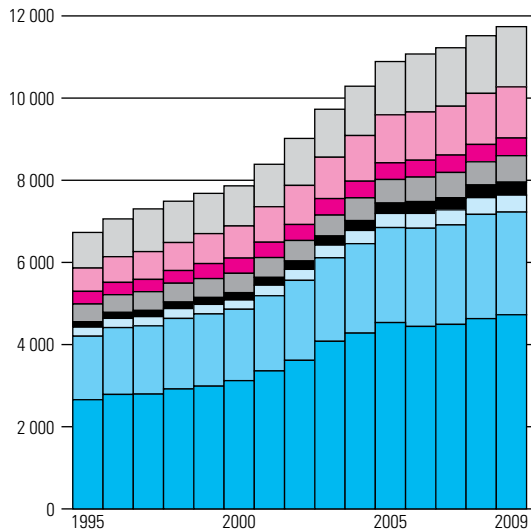
Lähde – Källa:

a-c **THL – THL**

Kuvio 15. Julkiset terveydenhuoltomenot 1995–2009**Figur 15. Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter 1995–2009**

Chart 15. Public expenditure on health services, 1995–2009

Milj. € (vuoden 2009 rahana)
 Milj. € (2009 års penningvärde)
 € million (At 2009 prices)

	2009 Milj. € € million	%
Muut julkiset terveydenhuoltomenot ¹⁾ Övriga offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter ¹⁾ <i>Other publicly financed health services¹⁾</i>	1 465,6	12,5
Lääkkeet ja muut lääkinälliset kulutustavarat Läkemedel och andra medicinska konsumtions- varor <i>Pharmaceuticals and other medical non-durables</i>	1 244,8	10,6
Sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveydenhuolto Privat hälso- och sjukvård som ersatts av sjukförsäkringen <i>Private health care reimbursed under National Health Insurance</i>	430,1	3,7
Vanhusten laitoshoido Institutionsvård för äldre <i>Institutional care for older people</i>	644,1	5,5
Työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto Företags- och studenthälsovård <i>Occupational and student health care</i>	314,8	2,7
Suun terveydenhuolto Åtgärder i mun och käkar <i>Oral health care</i>	412,8	3,5
Perusterveydenhuolto ²⁾ Primärvård ²⁾ <i>Primary health care²⁾</i>	2 499,7	21,3
Erikoissairaanhoito Specialiserad sjukvård <i>Specialised health care</i>	4 727,1	40,3
Yhteensä Sammanlagt Total	11 739,0	100,0

¹⁾ Muu terveydenhuolto, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot, sairausvakuutuksen korvaamat matkat sekä terveydenhuollon bruttoinvestoinnit.
 Övrig hälso- och sjukvård, vårdutrustning och övriga medicinska sällanköpsvaror, förvaltningsutgifter inom hälso- och sjukvården, resor som ersatts från sjukförsäkringen samt bruttoinvesteringar inom hälso- och sjukvården.
Other health care, medical equipment and other medical durables, costs of health care administration, travel costs reimbursed under National Health Insurance, and health care investments (gross).

²⁾ Pl. työterveys-, opiskelu- ja suun terveydenhuolto.
 Exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och åtgärder i mun och käkar.
Excl. occupational, student and oral health care.

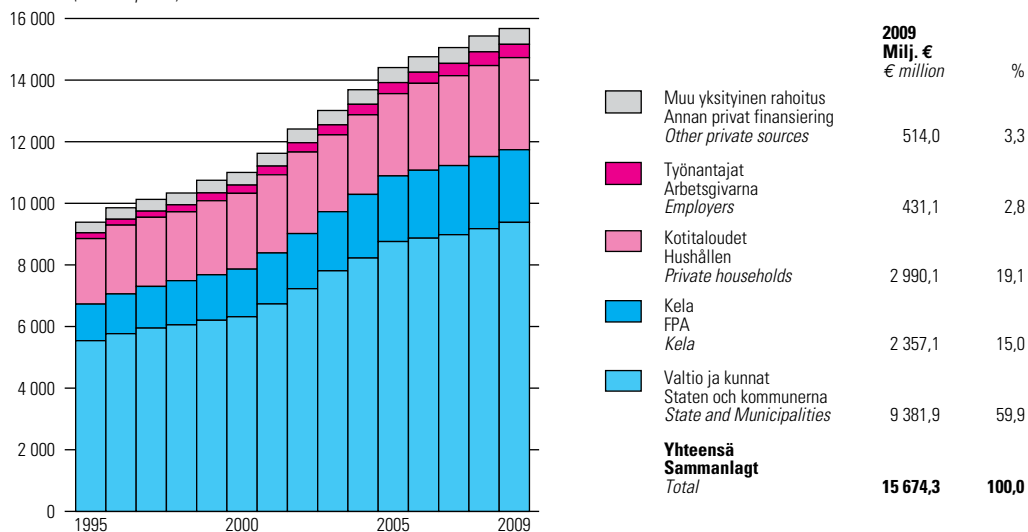
Lähde: THL.

Källa: THL.

Kuvio 16. Terveysthuollon rahoitus 1995–2009**Figur 16. Finansieringen av hälso- och sjukvården 1995–2009**

Chart 16. Financing of health care expenditure, 1995–2009

Milj. € (vuoden 2009 rahana)
 Milj. € (2009 års penningvärde)
 € million (At 2009 prices)

Lähde: THL.
 Källa: THL.

16. Terveydenhuoltomenot 1995–2009

Hälsa- och sjukvårdsutgifter 1995–2009

Expenditure on health services, 1995–2009

Vuosi År Year	Terveyden- huollon kokonais- menot Totala hälso- och sjukvårds- utgifter Total expendi- ture on health services	Julkiset terveydenhuoltomenot Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter Expenditure on publicly financed health services								
		Yhteensä Sammanlagt Total	Erikois- sairaan- hoito Special- iserad sjukvård Special- ised health care	Perus- terveyden- huolto ¹⁾ Primär- vård ¹⁾ Primary health care ¹⁾	Suun terveyden- huolto Åtgärder i mun och käkar Oral health care	Työterveys- ja opiskelu- terveyden- huolto Företags- och student- hälsovård Occupational and student health care	Vanhusten laitoshoito Institutions- vård för äldre Institutional care for older people	Sairaus- vakuutuksen korvaama yksityinen terveyden- huolto Privat hälso- och sjukvård som ersatts av sjuk- försäkringen Private health care reimbursed under National Health Insurance	Lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutus- tavarat Läkemedel och andra medicinska konsumtions- varor Pharma- ceuticals and other medical non-durables	Muut julkiset terveyden- huoltomenot ²⁾ Övriga offentliga hälso- och sjukvårds- utgifter ²⁾ Other publicly financed health services ²⁾
Milj. € – € million										
1995	7 541	5 406	2 136	1 242	177	105	347	247	455	696
1996	7 963	5 704	2 252	1 315	182	117	348	242	505	743
1997	8 284	5 974	2 287	1 359	183	123	373	244	553	851
1998	8 573	6 213	2 422	1 425	199	132	380	256	565	834
1999	9 019	6 445	2 508	1 476	195	141	386	307	611	822
2000	9 543	6 820	2 709	1 507	196	155	408	321	678	847
2001	10 342	7 464	2 989	1 629	228	169	429	333	768	919
2002	11 216	8 149	3 269	1 759	242	184	451	351	859	1 034
2003	11 862	8 868	3 720	1 853	282	202	464	366	917	1 065
2004	12 500	9 397	3 909	1 989	294	219	505	370	1 015	1 096
2005	13 270	10 031	4 179	2 131	317	233	528	373	1 077	1 194
2006	13 833	10 380	4 164	2 241	339	270	558	385	1 100	1 323
2007	14 467	10 786	4 317	2 327	353	284	590	407	1 142	1 367
2008	15 430	11 517	4 632	2 538	407	309	564	422	1 243	1 403
2009	15 674	11 739	4 727	2 500	413	315	644	430	1 245	1 466
%										
2007		100,0	40,0	21,6	3,3	2,6	5,5	3,8	10,6	12,7
2008		100,0	40,2	22,0	3,5	2,7	4,9	3,7	10,8	12,2
2009		100,0	40,3	21,3	3,5	2,7	5,5	3,7	10,6	12,5

¹⁾ Pl. työterveys-, opiskelu- ja suun terveydenhuolto.
Exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och åtgärder i mun och käkar.
Excl. occupational, student and oral health care.

²⁾ Muu terveydenhuolto, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot, sairausvakuutuksen korvaamat matkat sekä terveydenhuollon bruttoinvestoinnit.
Övrig hälso- och sjukvård, vårdutrustning och övriga medicinska sällanköpsvaror, förvaltningsutgifter inom hälso- och sjukvården, resor som ersatts från sjukförsäkringen samt bruttoinvesteringar inom hälso- och sjukvården.
Other health care, medical equipment and other medical durables, costs of health care administration, travel costs reimbursed under National Health Insurance, and health care investments (gross).

Huom. Terveydenhuoltomenojen tilastointi noudattaa OECD:n SHA-tilastointijärjestelmää (A System of Health Accounts).

Anm. Hälsa- och sjukvårdsutgifterna statistikförs i enlighet med OECD:s statistikföringssystem SHA (A System of Health Accounts).

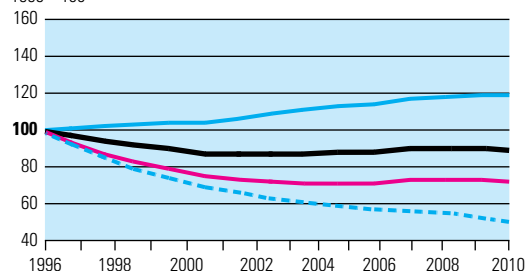
N.B. The statistics on health expenditure comply with the OECD System of Health Accounts.

Lähde: THL.

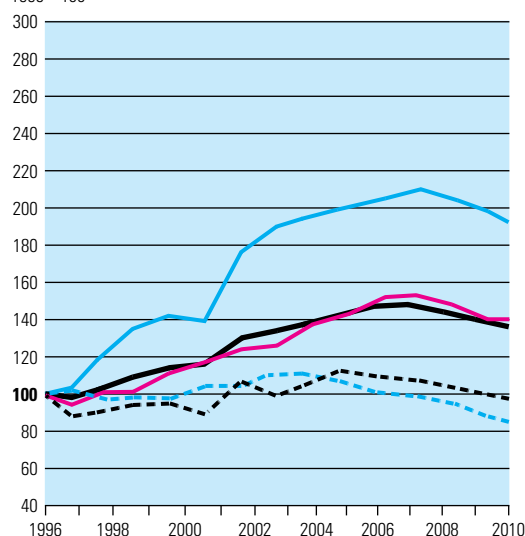
Källa: THL.

Kuvio 17. Eräiden sairauksien yleisyys etuuksien perusteena 1996–2010**Figur 17. Frekvensen av vissa sjukdomar som grund för olika förmåner 1996–2010**

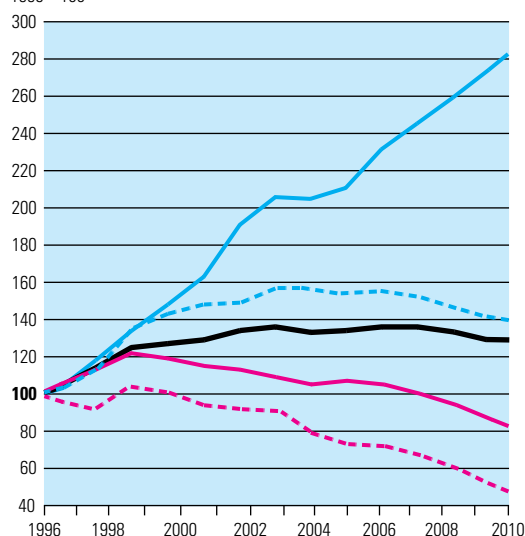
Chart 17. Selected diagnoses as a basis of entitlement to benefits, 1996–2010

a. Voimassa olevien työkyvyttömyyseläkkeiden¹⁾ määrän muutos (kaikki eläkejärjestelmät)**Förändring i antalet löpande invalidpensioner¹⁾ (samtliga pensionssystem)**Change in the number of disability pensions¹⁾ in payment (all pension schemes)Indeksi – Index – Index
1996 = 100

- Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt (V)
Psykkiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar (V)
Mental and behavioural disorders (V)
- Kaikki sairaudet
Samtliga sjukdomar
All diseases
- Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet (XIII)
Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven (XIII)
Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue (XIII)
- - - Verenkieritoelinten sairaudet (IX)
Cirkulationsorganens sjukdomar (IX)
Diseases of the circulatory system (IX)
- - - Hengityselinten sairaudet (X)
Andningsorganens sjukdomar (X)
Diseases of the respiratory system (X)
- - - Ruoansulatuselinten sairaudet (XI)
Matsmältningsorganens sjukdomar (XI)
Diseases of the digestive system (XI)

**b. Sairauspäivärahapäivien²⁾ määrän muutos
Förändring i antalet sjukpenningdagar²⁾**Change in the number of days on sickness allowance²⁾Indeksi – Index – Index
1996 = 100**c. Kelalta kuntoutuspalveluja saaneiden määrän muutos
Förändring i antalet mottagare av FPA-rehabiliteringstjänster**

Change in the number of persons receiving Kela-financed rehabilitation services

Indeksi – Index – Index
1996 = 100

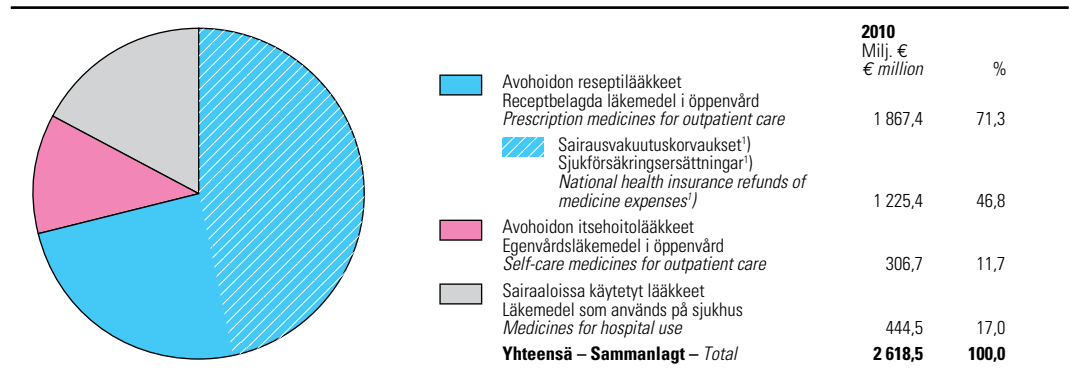
¹⁾ Suomessa asuvien työkyvyttömyyseläkkeet.
Invalidpensioner till personer bosatta i Finland.
Disability pensions paid to residents of Finland.

²⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

Lähde – Källa:a SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.b SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.c SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 18. Lääkkeiden kokonaismyynti 2010**Figur 18. Den totala försäljningen av läkemedel 2010**

Chart 18. Total sales of medicines in 2010

¹) Näistä pieni osa on korvauksia avohoidon itsehoitolääkkeistä.

En liten del är ersättningar för egenvårdsläkemedel i öppenvård.

Includes a small number of compensations paid in respect of self-care medicines for outpatient care.

Huom. Avohoidon myynti on laskettu verollisin vähittäismyyntihinnoin ja sairaalamyynti tukkuhinnoin. Vähittäismyyntihintaiset luvut eivät sisällä nikotiinivalmisteita.
 Anm. Försäljningen till öppenvården har beräknats enligt detaljhandelspriser inklusive skatt och försäljningen till sjukhus enligt partipriser. I siffrorna för detaljhandelspriserna ingår inte nikotinpreparat.

N.B. Outpatient sales data are based on retail prices incl. VAT, hospital sales data on wholesale prices. The figures based on retail prices do not include pharmaceutical nicotine products.

Lähde: Suomen lääketilasto 2010. Lääkelaitos ja Kansaneläkelaitos.

Källa: Finlands läkemedelsstatistik 2010. Läkemedelsverket och Folkpensionsanstalten.

17. Sairausajan toimeentuloturvaetuuksia¹⁾ 1995–2010
Utkomstskyddsförmåner¹⁾ under sjuktid 1995–2010
Income maintenance during incapacity for work¹⁾, 1995–2010

Vuosi År Year	Sairaus- vakuutuksen sairauspäivä- rahat Sjukdagpenning från sjukför- säkringen <i>Sickness allowance (NHI)</i>	Sairaus- vakuutuksen osasairauspäivä- rahat ²⁾ Partiell sjukdag- penning från sjukför- säkringen ²⁾ <i>Partial sickness allowance (NHI)²⁾</i>	Sairausvakuutuksen YEL-sairauspäivä- rahat ³⁾ FöPL-sjukdag- penningar från sjukförsäkringen ³⁾ <i>Sickness allowances payable under the YEL Act (NHI)³⁾</i>	Lakisäateisen tapaturma- ja liikennevakuutuksen sekä sotilas- vammalakien mukaiset päivärahat Dagpenning från den lagstadgade olycksfalls- och trafikförsäkringen samt enligt militärskadelagen <i>Daily allowance paid on the basis of statutory accident insurance, third-party motor insurance and the Military Injuries Act</i>	Sairaus- vakuutuksen erityishoitorahat Specialvårds- penning från sjuk- försäkringen <i>Special care allowances (NHI)</i>	Mela- sairauspäivärahat LPA-sjukdag- penningar <i>Sickness allowance paid by the Farmers' Social Insurance Institution</i>
---------------------	--	--	--	---	---	--

Milj. € – € million

	a	b	c	d	e	f
1995	424,4	.	.	120,9	2,3	5,5
1996	398,9	.	.	114,8	2,1	5,7
1997	400,9	.	.	119,5	2,1	4,4
1998	422,0	.	.	127,1	2,2	2,8
1999	458,0	.	.	137,4	2,3	2,7
2000	493,7	.	.	142,3	2,3	2,6
2001	522,8	.	.	147,5	2,4	2,7
2002	603,3	.	.	154,4	2,8	2,9
2003	633,7	.	.	145,4	2,8	2,9
2004	670,0	.	.	157,6	3,0	3,1
2005	705,2	.	.	166,4	2,9	3,0
2006	745,6	.	3,4	177,4	2,8	3,1
2007	767,2	2,5	4,5	180,4	2,8	3,1
2008	772,7	2,9	4,9	195,2	2,9	3,0
2009	799,3	3,5	5,3	195,3	3,3	3,2
2010	813,4	7,2	5,1	188,6	3,7	3,2

¹⁾ Taulukko ei kata kaikkia etuuksia. Siitä puuttuvat mm. sairausajan palkat, rikos-, potilas- ja lääkehavinkorvaukset sekä vapaaehtoisten vakuutusten korvaukset.

Tabellen omfattar inte alla förmåner. Där saknas bl.a. sjuktidslön, brotts-, patient- och läkemedelsskadeersättningar samt ersättningar från frivilliga försäkringar.

Not all types of benefit are included in the Table (for example, wages paid by employers during sick leave, compensation for injury or damage caused by crime, medical treatment or pharmaceuticals, and compensation paid on the basis of voluntary insurances).

²⁾ Ks. taul. 54 alaviite 2 – Se tabell 54, fotnot 2 – *See also Table 54 footnote 2.*

³⁾ Ks. taul. 54 alaviite 3 – Se tabell 54, fotnot 3 – *See also Table 54 footnote 3.*

Lähde – Källa:

a–c SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

d SVT XXIIA. Vakuutusyhtiöt; Tapaturmavirasto; Valtiokonttori; Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela) – FOS XXIIA. Försäkringsbolagen; Olycksfallsverket; Statskontoret; Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA).

e SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

f www.mela.fi/Vuosikertomus10/Toimintakertomus10.pdf [viitattu 11.2.2011] – www.lpa.fi/Arsredovisning10/Verksamhetsberattelse10.pdf [hämtad 11.2.2011].

18. Sairauspoissaolot ja korvatut sairauspäivät 2000–2010

Sjukfrånvaro och ersatta sjukdagar 2000–2010

Sickness absences and compensated days of incapacity for work, 2000–2010

Vuosi År Year	Työvoimatutkimuksen ¹⁾ työlliset Sysselsatta (arbetskraftsundersökning) ¹⁾ Employed persons (according to labour force survey) ¹⁾				Sairausvakuutuksen korvaamat sairauspäivät (arkipäiviä, 6 pv/vko) ²⁾ Sjukdagar ersatta från sjukförsäkringen (vardagar, 6 dgr/v.) ²⁾ Absence days covered by the National Health Insurance (weekdays, 6 per week) ²⁾	
	Työpäiviä, milj. kpl Antal arbets- dagar, milj. Working days, in millions	Työstä poissaolopäiviä sairauden vuoksi Sjukfrånvarodagar Absence days due to sickness			Milj. kpl Antal, milj. In millions	Ei-eläkkeellä olevaa 16–67-vuotiaista kohti, kpl Per icke-pensionerad i åldern 16–67 år, antal Per non-retired person aged 16–67
		Milj. kpl Antal, milj. In millions	Työllistä kohti, kpl Antal per sysselsatt Per employed person	Osuus työ- ja sairauspoissaolo- päivien yhteismäärästä, % Andel av det totala antalet arbets- och sjukfrånvarodagar, % Share of the total number of working days and absence days, %		
	a	b	c	d	e	f
2000	493,0	19,9	8,5	3,9	12,8	4,24
2001	493,0	18,7	7,9	3,7	13,0	4,31
2002	491,9	19,8	8,4	3,9	14,7	4,86
2003	487,0	19,8	8,4	3,9	15,1	4,97
2004	493,2	20,0	8,4	3,9	15,5	5,07
						— — — ³⁾
2005	494,7	20,6	8,6	4,0	16,0	5,21
2006	501,9	21,3	8,7	4,1	16,6	5,40
2007	509,4	21,7	8,7	4,1	16,7	5,41
2008	523,8	25,5	10,1	4,6	16,3	5,26
2009	495,4	23,0	9,3	4,4	15,7	5,09
2010	499,9	22,2	9,1	4,3	15,3	4,96
2010						
Miehet – Män – Males	266,3	10,4	8,2	3,8	7,1	4,57
Naiset – Kvinnor – Females	233,5	11,8	9,9	4,8	8,2	5,35

¹⁾ Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen perusjoukkona on 15–74-vuotias väestö. Tiedot kerätään haastattelemalla kuukausittain lähes 12 000 henkilöä. Otoskoko vuodessa on noin 140 000 henkeä. **Työlliseksi** luokitellaan henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä vähintään yhtenä päivänä ja vähintään yhden tunnin. **Sairauspoissaolot** ovat työvoimatutkimuksessa työlliseksi itsensä ilmoittamien henkilöiden sairauspoissaolopäiviä työstä. Populationen i Statistikcentralens arbetskraftsundersökning utgörs av befolkningen i åldern 15–74 år. Uppgifterna samlas in genom intervjuer med närmare 12 000 personer per månad. Sempelstorleken är ca 140 000 personer per år. Som **sysselsatt** klassificeras en person som veckan då undersökningen utförs har förvärsarbetat under minst en dag och i minst en timme. Med **sjukfrånvaro** avses sjukfrånvarodagarna för de personer som själva uppgett sig vara sysselsatta.

The labour force survey of Statistics Finland is based on monthly interviews of nearly 12,000 persons sampled from the population aged 15–74. The total sample size per year is nearly 140,000 persons. Persons who were employed for at least one hour or one day during the reference week are defined as **employed**. **Sickness absences** are defined as the number of absence days of persons who reported themselves as employed in the labour force survey.

²⁾ Sairauspäivärahatilastot eivät sisällä osasairauspäivärahaa eivätkä YEL-sairauspäivärahaa. Lisäksi ne eivät sisällä sairauspäiviä päivärahakauden omavastuualjalta (yleensä sairastumispäivä ja 9 seuraavaa arkipäivää). Myöskään päivät alle 9 arkipäivää kestäneen sairauden ajalta eivät sisällä sairauspäivärahatilastoon. Toisaalta sairauspäivärahaan on oikeus muillakin kuin ansiotyössä olevilla (esim. työttömillä).

Sjukdagpenningstatistiken inkluderar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning. Den inkluderar inte heller sjukdagar under karenstiden (i regel insjuknandedagen och de 9 därpå följande vardagarna) och inte heller dagar under sjuktid som är kortare än 9 vardagar. Rätt till sjukdagpenning har dock även personer som inte förvärsarbetar (t.ex. arbetslösa).

The statistics on sickness allowances do not include partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act, nor do they include days of illness during the waiting period (normally the day of onset of illness and the following 9 weekdays), or period of illness lasting less than 9 weekdays. On the other hand, sickness allowance is also payable to persons who are not employed (such as the unemployed).

³⁾ Vuosina 2000–2004 jakajaväestönä on ei-eläkkeellä olevat 16–64-vuotiaat.

Ären 2000–2004 har den icke-pensionerade befolkningen i 16–64 års ålder använts som divisor.

Between 2000–2004, the population used as the divisor comprised non-retired persons aged 16–64.

Lähde – Källa:

a–d SVT. TK: Työvoimatilasto 2001–2004, vuosikatsaus, Työmarkkinat-sarja; Tilastokeskus – Statistikcentralen.

e, f SVT. Kela: Sairauspäiväraha; SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Sjukdagpenning; FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

1.5 Kuntoutus

Kuntoutuksen tavoite on väestön työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen tai parantaminen. Kuntoutus voi olla lääkinnällistä, ammatillista, sosiaalista tai kasvatuksellista. Kela järjestää ammatillista ja lääkinnällistä kuntoutusta. Kuntoutus on suunnitelmallista ja pitkäjänteistä toimintaa, jota säätelee lainsäädäntö. Kuntoutus on yleensä kuntoutujalle maksutonta. Lisäksi kuntoutusajalta voidaan maksaa toimeentuloturva.

Suomen kuntoutusjärjestelmä on monien eri palveluntuottajien ja rahoittajien sekajärjestelmä. Kuntoutuksen järjestäminen ja kustannusvastuut jakaantuvat eri toimijoille, joita ovat kuntien sosiaali- ja terveydenhuolto, työterveyshuolto, Kela, Valtiokonttori, työ- ja elinkeinotoimistot, työeläkelaitokset sekä tapaturma- ja liikennevakuutuslaitokset. Kuntoutuspalveluja tuottavat julkisen sektorin lisäksi lukuissat vammais- ja kansanterveysjärjestöt, erilaiset säätiöt ja muut kolmannen sektorin organisaatiot sekä yksityiset yritykset.

Toiminnan monialaisuuden ja monitahoisuuden takia kuntoutuksen kokonaiskustannusten laskeminen on hankalaa. Edellisen kerran kokonaiskustannuksia kartoitettiin vuonna 2000, jolloin Kelan osuus kustannuksista oli noin viidennes. Tarkempi erittely löytyy vuoden 2005 tilastollisesta vuosikirjasta.

Kela kuntouttajana. Kela on lain mukaan velvollinen järjestämään vajaakuntoisten ammatillista kuntoutusta, vaikeavammaisen lääkinnällistä kuntoutusta ja 1.1.2011 alkaen kuntoutuspsykoterapiaa. Kela järjestää myös muuta harkinnanvaraista kuntoutusta, joka on tarkoitettu lähinnä työikäisille, joiden työkykyä haittaa jokin sairaus tai vamma. Kela järjestää ja korvaa kuntoutusta sekä turvaa kuntoutujan toimeentuloa kuntoutuksen aikana. Kelalla ei ole kuntoutusvelvoitetta, jos henkilöllä on oikeus kuntoutukseen tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamma- tai sotilastapaturmalain perusteella (ensisijainen kuntouttaja). Työeläkevakuutus on ensisijainen ammatillisen kuntoutuksen järjestäjä henkilöille, jotka ovat työelämässä tai joiden yhteydet työelämään ovat vielä olemassa.

1.5 Rehabilitering

Syftet med rehabilitering är att bevara eller förbättra arbets- och/eller funktionsförmågan hos befolkningen. Rehabiliteringen kan vara medicinsk, yrkesinriktad, social eller pedagogisk. FPA ordnar yrkesinriktad och medicinsk rehabilitering. Det är fråga om systematisk och långsiktig verksamhet som regleras i lag. Rehabiliteringen är i regel avgiftsfri för klienten. Dessutom kan utkomstskyddsförmåner betalas under rehabiliteringstiden.

I det finländska rehabiliteringssystemet ingår flera olika serviceproducenter och finansiärer. Anordnandet av rehabiliteringen och kostnadsansvaret är uppdelat på olika aktörer, dvs. kommunernas social- och hälsovård, företagshälsovården, FPA, Statskontoret, arbets- och näringsbyråerna, arbetspensionsanstalterna samt olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna. Rehabiliteringstjänster produceras förutom av den offentliga sektorn även av ett flertal handikapp- och folkhälsoorganisationer, stiftelser och andra organisationer inom den tredje sektorn samt av privata företag.

Den branschövergripande och mångfasetterade verksamheten gör det svårt att räkna ut de totala kostnaderna för rehabiliteringen. Senast kartlades totalkostnaderna år 2000, och då var FPA:s andel cirka en femtedel. En närmare specifikation finns i FPA:s statistiska årsbok 2005.

FPA som rehabiliteringsanordnare. FPA är enligt lag skyldig att ordna yrkesinriktad rehabilitering för handikappade och medicinsk rehabilitering för gravt handikappade och från 1.1.2011 rehabiliterande psykoterapi. FPA ordnar också annan rehabilitering enligt prövning, som närmast är avsedd för personer i arbetsför ålder med en sjukdom eller ett handikapp som försämrar deras arbetsförmåga. FPA ordnar och ersätter rehabilitering samt tryggar rehabiliteringsklientens försörjning under rehabiliteringen. FPA är inte skyldig att ordna rehabilitering för personer som har rätt till rehabilitering med stöd av lagstiftningen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada eller militärolycksfallsförsäkring (primär rehabiliteringsanordnare). Arbetspensionsförsäkringen är den primära anordnaren av yrkesinriktad rehabilitering för personer som är ute i arbetslivet eller som alltså har kontakt med arbetslivet.

1.6 Työttömien toimeen- tuloturva

Työttömyysturvaetuksia maksavat työttömyyskassat ja Kela. Työttömyyskassat maksavat jäsenilleen ansiotuloihin sidotut etuudet, Kela maksaa muille työttömille perusturvaetuudet.

Työttömän tulee työttömyysturvaa saadakseen ilmoittautua työ- ja elinkeinotoimistoon työnhakijaksi. Työvoimaviranomainen tutkii, onko työtön työmarkkinoiden käytettävissä, sekä muut työttömyysetuuden saamisen työvoimapolitiittiset edellytykset.

Työttömän työnhakijan toimeentulo pyritään turvaamaan pääasiassa *työttömyyspäivärahalla* ja *työmarkkinatuella*. Muita työttömyysturvakokonaisuuteen kuuluvia etuuksia ovat *koulutustuki* ja *vuorottelukorvaukset*. Lisäksi työmarkkinatuki voidaan maksaa maahanmuuttajalle *kotoutumistukena*, joka on tässä kirjassa käsitelty omana etuutenaan.

Ennen vuotta 1950 syntynyt pitkäaikaisesti työtön voi saada *työttömyyseläkkeen*. Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneille työttömyyseläkettä ei enää myönnetä. Heille työttömyyseläke on korvattu *työttömyyspäivärahan lisäpäivillä*. Työttömyyseläkettä käsitellään tässä kirjassa muiden eläkkeiden yhteydessä.

Työttömyyspäiväraha. Työttömyyspäivärahaa maksetaan kahden järjestelmän kautta. Työttömyyskassassa vakuutettuina oleville maksetaan *ansioapäivärahaa* ja muille *peruspäivärahaa*.

Työttömyyspäivärahaa maksetaan työttömille, jotka täyttävät *työssäoloehdon*. Palkansaajan työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on 28 edellisen kuukauden aikana ollut 34 kalenteriviikkoa työssäoloehtoon luettavassa työssä.

Työttömyyspäivärahaa maksetaan viideltä päivästä viikossa ja enintään 500 työttömyyspäivältä. 500 päivän enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö on uudelleen täyttänyt työssäoloehdon. Ikääntyneille työttömille päivärahaa voidaan maksaa 500 päivän jälkeenkin *lisäpäiviltä*, eli työtön voi päästä ns. eläkeputkeen. Lisäpäiväoikeuden ehdot ja pituus määräytyvät työttömän syntymävuoden mukaan.

Peruspäivärahan suuruus tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksillä. Ansiopäiväraha muodostuu peruspäivärahan suuruudesta *perusosasta* ja *ansio-osasta*, jonka suuruus määräytyy työttömyyttä edeltäneiden tulojen perusteella. Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista maksetaan lapsikorotusta.

1.6 Utkomstskydd vid arbetslöshet

Förmåner vid arbetslöshet betalas ut av arbetslöshetskassorna och FPA. Arbetslöshetskassorna betalar inkomstrelaterade förmåner till sina medlemmar medan FPA betalar grundtrygghetsförmåner till övriga arbetslösa.

För att få en arbetslöshetsförmån måste den arbetslösa anmäla sig som arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. Arbetskraftsmyndigheten utreder om den arbetslösa står till arbetsmarknadens förfogande och om de övriga arbetskraftspolitiska villkoren för arbetslöshetsförmåner uppfylls.

Försörjningen för arbetslösa arbetssökande tryggas främst genom *arbetslöshetsdagpenning* och *arbetsmarknadsstöd*. Övriga arbetslöshetsförmåner är *utbildningsstöd* och *alterneringersättning*. Arbetsmarknadsstödet kan dessutom betalas i form av *integrationsstöd* till invandrare, som i denna bok behandlas som en separat förmån.

Långtidsarbetslösa som är födda före 1950 kan få *arbetslöshetspension*. Personer som är födda 1950 eller senare beviljas inte längre arbetslöshetspension utan i stället *arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar*. Arbetslöshetspensionen behandlas i denna bok i samband med de övriga pensionerna.

Arbetslöshetsdagpenning. Arbetslöshetsdagpenning betalas enligt två system. Personer som är försäkrade i en arbetslöshetskassa får *inkomstrelaterad dagpenning* medan andra får *grunddagpenning*.

Förmånen betalas till arbetslösa som uppfyller *arbetsvillkoret*. Arbetsvillkoret för löntagare uppfylls då en person under de närmast föregående 28 månaderna i 34 kalenderveckor haft sådant arbete som räknas in i arbetsvillkoret.

Arbetslöshetsdagpenningen utges för fem dagar i veckan och för högst 500 arbetslöshetsdagar. Beräkningen av 500-dagarsperioden börjar på nytt när personen på nytt uppfyllt arbetsvillkoret. Äldre arbetslösa kan få dagpenning även efter dessa 500 dagar för s.k. *tilläggsdagar* och därmed komma med i den s.k. pensionsslussen. Villkoren för rätt till tilläggsdagar och periodens längd fastställs utifrån födelseåret.

Grunddagpenningens belopp justeras årligen med folkpensionsindex. Den inkomstrelaterade dagpenningen består av en *grunddel* som är lika stor som grunddagpenningen samt av en *förtjänst* vars storlek beror av arbetsinkomsterna före arbetslösheten. Barnförhöjning betalas för barn under 18 år som den arbetslösa försörjer.

Työttömyyspäivärahaan voidaan maksaa määrätyn ajan *korotusosaa*, peruspäivärahaan *muutosturvalisää* tai ansiopäivärahaan *muutosturvan ansio-osaa*, jos työtön on irtisanottu tuotannollisista tai taloudellisista syistä ja hänellä on riittävän pitkä työhistoria. Muutosturvalisää voidaan maksaa myös, jos henkilö on lomautettu ja lomautuksen kesto koskevat edellytykset täyttyvät. Korotusosaa voidaan maksaa myös 20 päivältä työttömyyden alkaessa, jos työttömällä on ollut vähintään kolmen vuoden työura.

Työttömyyspäivärahoja maksetaan työttömyysajan lisäksi *työllistymistä edistävien palvelujen* ajalta. Näiden aktiivitoimenpiteiden ajalta työttömyyspäivärahaan maksetaan *ylläpitokorvauksia* ja enintään 200 päivältä myös *korotusosaa*.

Yrittäjien työttömyyskassat voivat maksaa yrittäjälle ansiopäivärahaa. Yrittäjän kassan jäsenyysehto ja työssäoloehto määräytyvät eri lailla kuin palkansaajilla, eikä yrittäjällä ole oikeutta lisäpäiviin. Kassaan kuulumattomat, yrittäjän työssäoloehdon täyttäneet voivat saada peruspäivärahaa.

Työmarkkinatuki. Jos työttömyys jatkuu työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen, voi henkilö hakea työmarkkinatukea. Työmarkkinatukea maksetaan myös työttömille, jotka eivät ole täyttäneet työssäoloehto. Täysimääräinen työmarkkinatuki on peruspäivärahan suuruinen.

Työmarkkinatukea maksetaan sekä työttömyysajalta että *työllistymistä edistävien palveluiden* ajalta. Näiden aktiivitoimenpiteiden ajalta työmarkkinatukeen maksetaan usein ylläpitokorvauksia ja tietyissä tapauksissa myös korotusosaa.

Työmarkkinatuki on pääsääntöisesti *tarveharkintainen*. Työttömän ja tämän puolison sekä vanhempiensa taloudessa asuvan osalta myös vanhempien tulot voivat vähentää työmarkkinatukea. Työmarkkinatuki maksetaan kuitenkin tietyissä tilanteissa ilman tarveharkintaa, mm. työllistymistä edistävien palvelujen ajalta.

Vuorottelukorvaukset. Vuorottelukorvausta maksetaan ansiotyöstä määräajaksi vapaalle jäävälle työntekijälle, jonka tilalle työnantaja palkkaa työttömän työnhakijan. Vuorotteluvapaalle pääsyn edellytyksenä on, että henkilöllä on ennen vuorotteluvapaan alkamista vähintään 10 vuoden työhistoria, ja palvelussuhde nykyiseen työnantajaan on kestänyt vähintään vuoden. Työttömyyskassat maksavat etuuden jäsenilleen ja Kela kassaan kuulumattomille.

Till arbetslöshetsdagpenningen kan för bestämd tid betalas en *förhöjningsdel*, till grunddagpenningen ett *omställningsskyddstillägg* eller till den inkomstrelaterade dagpenningen *omställningsskyddets förtjänstdel*, om den arbetslösa har sagts upp av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker och hans arbetslivserfarenhet är tillräckligt lång. Omställningsskyddstillägg kan också betalas om personen är permitterad och de villkor som gäller permitteringens längd uppfylls. Förhöjningsdel kan också betalas för 20 dagar när arbetslösheten börjar, om den arbetslösas arbetskarriär har varat minst tre år.

Arbetslöshetsdagpenning betalas förutom under arbetslöshetstid också under *sysselsättningsfrämjande service*. För tiden med sådana aktiva åtgärder betalas till arbetslöshetsdagpenningen *ersättning för uppehålle* och även *förhöjningsdel* för högst 200 dagar.

Inkomstrelaterad dagpenning till *företagare* betalas av företagarnas arbetslöshetskassor. Villkoret om medlemskap i en kassa och arbetsvillkoret skiljer sig från motsvarande för löntagare, och företagare saknar rätt till tilläggsdagar. Icke-medlemmar som uppfyller arbetsvillkoret kan beviljas grunddagpenning.

Arbetsmarknadsstöd. Den som alltså är arbetslös efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning löpt ut, kan ansöka om arbetsmarknadsstöd. Arbetsmarknadsstöd betalas också till arbetslösa som inte uppfyller arbetsvillkoret. Arbetsmarknadsstödet fulla belopp är lika stort som grunddagpenningen.

Arbetsmarknadsstöd betalas både under arbetslöshetstid och under tiden för *sysselsättningsfrämjande service*. För tiden med sådana aktiva åtgärder betalas till arbetsmarknadsstödet ofta ersättning för uppehålle och i vissa fall även förhöjningsdel.

Arbetsmarknadsstödet är i regel *behovsprövat*. Den arbetslösas, dennes makes samt, i fråga om personer som bor i föräldrarnas hushåll, föräldrarnas inkomster kan verka minskande på arbetsmarknadsstödet. Arbetsmarknadsstöd betalas dock utan behovsprövning i vissa fall, bl.a. under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

Alterneringersättning. En anställd som tar ledigt från sitt arbete kan få alterneringersättning då arbetsgivaren anställer en arbetslös arbetssökande i hans ställe. Ett villkor för alterneringsledigheten är att personen har minst 10 års arbetslivserfarenhet före alterneringsledigheten och att anställningsförhållandet till den aktuella arbetsgivaren varat minst ett år. Till medlemmar i en arbetslöshetskassa betalas ersättningen av kassan och till personer som inte tillhör någon kassa av FPA.

Vuorottelukorvauksen suuruus on 70 % siitä työttömyyspäivärahasta, johon vuorottelija olisi oikeutettu työttömänä ollessaan. Jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuoden työhistoria, korvauksen määrä on 80 % työttömyyspäivärahasta.

Työvoimapolitiittinen koulutustuki. Koulutustukea maksetaan työttömyyspäivärahaan oikeutetulle henkilölle sinä aikana, kun hän osallistuu työvoimahallinnon järjestämään *työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen*. Työttömyyskassojen jäsenet voivat saada ansioihin suhteutettua koulutustukea (*ansiotukea*) ja kassoihin kuulumattomat Kelan maksamaa *perustukea*. Vuonna 2010 koulutustuki erillisenä etuutenaan poistui, ja työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus muuttui työllistymistä edistäväksi palveluksi, jonka ajalta maksetaan työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea. Ennen lainmuutosta maksussa olleet koulutustuet maksetaan kuitenkin vanhan lain mukaisesti koulutuksen loppuun asti.

Koulutuspäiväraha. Kun työtön hakeutui omaehtoiseen ja ammatillisia valmiuksia edistävään koulutukseen, hänelle voitiin koulutuksen ajalta maksaa koulutuspäivärahaa vuoden 2009 loppuun asti. Koulutuspäivärahana maksettiin sitä työttömyysetuutta, johon työtön oli ollut oikeutettu juuri ennen koulutuksen alkamista. Koulutuspäiväraha oli siten ansiopäivärahan, peruspäivärahan tai työmarkkinatuen suuruinen. Vuonna 2010 koulutuspäiväraha poistui, ja omaehtoisesta opiskelusta tuli työllistymistä edistävä palvelu, jonka ajalta maksetaan sitä työttömyysetuutta, johon henkilöllä työttömänä ollessaan olisi oikeus.

Työnantajille maksetut tuet. Työnantajille voidaan myöntää tukia työllistämisen edistämiseksi. Näitä ovat *palkkatuki*, *työolosuhteiden järjestelytuki*, *investointiavustus* ja *työllisyyspolitiittinen avustus*.

Työnantaja voi saada palkkatukea palkkakustannuksiin työllistäessään työttömän henkilön. Tuen myöntää työ- ja elinkeinotoimisto. Palkkatuetun työn tulee parantaa työttömän työnhakijan ammattitaitoa ja työmarkkina-asemaa sekä edistää pitkään työttömänä olleen pääsyä avoimille työmarkkinoille. Palkkatuki muodostuu *perustuesta* ja *lisäosasta*. Perustuki on peruspäivärahan suuruinen. Lisäosan suuruus on enintään 60 % perustuen määrästä, joissakin tapauksissa enintään 90 % perustuen määrästä.

Työttömyysturvasta rahoitus. Valtio rahoittaa työttömyysturvasta perusturvaksi katsottavan osuuden. Ansioon suhteutettu osuus rahoitetaan työnantajien ja palkan- saajien työttömyysvakuutusmaksuilla sekä työttömyys-

Alterneringsersättningens storlek är 70 % av den arbetslöshetsdagpenning som den alterneringslediga skulle ha rätt till som arbetslös. Om den alterneringslediga har minst 25 års arbetslivserfarenhet är ersättningen 80 % av arbetslöshetsdagpenningen.

Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd. Till personer som har rätt till arbetslöshetsdagpenning betalas utbildningsstöd under den tid då de deltar i *arbetskraftspolitisk vuxenutbildning* som ordnas av arbetsförvaltningen. Medlemmar i en arbetslöshetskassa kan få inkomstrelaterat utbildningsstöd (*förtjänststöd*), medan icke-medlemmar kan få *grundstöd* från FPA. År 2010 slopades utbildningsstödet som separat förmån och den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen ersattes med sysselsättningsfrämjande service under vilken man kan få arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd. Utbildningsstöd som börjat betalas ut före lagändringen betalas dock enligt den gamla lagen tills utbildningen avslutas.

Utbildningsdagpenning. Till arbetslösa som söker sig till frivillig utbildning som främjar yrkesfärdigheterna har utbildningsdagpenning kunnat betalas för utbildningstiden ända till slutet av 2009. Som utbildningsdagpenning betalades den arbetslöshetsförmån som den arbetslösa hade rätt till precis innan utbildningen inleddes. Utbildningsdagpenningen var således lika stor som den inkomstrelaterade dagpenningen, grunddagpenningen eller arbetsmarknadsstödet. År 2010 slopades utbildningsdagpenningen och frivilliga studier blev sysselsättningsfrämjande service under vilken personen ska få den arbetslöshetsförmån som han skulle ha rätt till som arbetslös.

Stöd som betalas till arbetsgivaren. För att främja sysselsättningen kan arbetsgivaren beviljas stöd, såsom *lönesubvention*, *stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen*, *investeringsbidrag* och *sysselsättningspolitiskt understöd*.

En arbetsgivare som anställer en arbetslös person kan få lönesubvention för lönekostnaderna. Lönesubventionen beviljas av arbets- och näringsbyrån. Arbete som stöds med lönesubvention ska förbättra en arbetslös arbets-sökandes yrkeskompetens och ställning på arbetsmarknaden samt underlätta för den som länge varit arbetslös att komma ut på den öppna arbetsmarknaden. Lönesubventionen består av en *grunddel* och en *tilläggsdel*. Grunddelen är lika stor som grunddagpenningen. Tilläggsdelen utgör högst 60 % av grunddelen, och i vissa fall högst 90 %.

Finansiering av arbetslöshetsförmånerna. Den del av arbetslöshetsskyddet som kan betraktas som grundtrygghet finansieras av staten medan de inkomstrelaterade förmånerna finansieras med arbetsgivarnas och löntagarnas

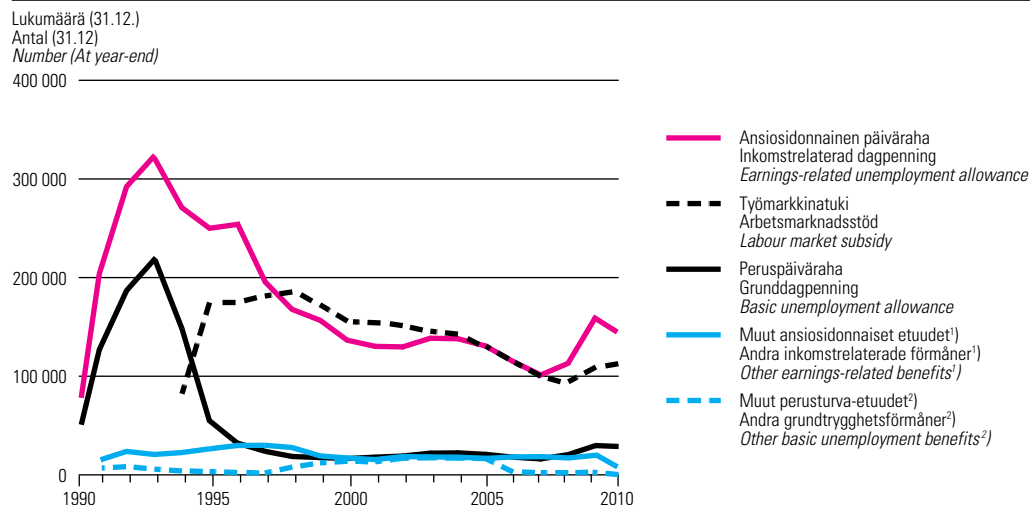
kassojen jäsenmaksuilla. Peruspäivärahaa rahoitetaan valtion varojen lisäksi järjestäytymättömien palkansaajien työttömyysvakuutusmaksuilla.

Työmarkkinatuen rahoitukseen osallistuu myös työttömän asuinkunta. Kunta rahoittaa puolet työttömyysajalta maksetusta työmarkkinatuesta, jos tuki maksetaan vähintään 500 päivää työmarkkinatukea saaneelle työttömälle.

arbetslöshetsförsäkringsavgifter samt medlemsavgifter till arbetslöshetskassorna. Grunddagpenningen finansieras förutom med statens medel också med icke-organiserade löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgifter.

Även den arbetslösa boendekommun deltar i finansieringen. Kommunerna betalar hälften av det arbetsmarknadsstöd som betalats under arbetslöshetstid om stödet betalas till en person som har haft arbetsmarknadsstöd minst 500 dagar.

Kuvio 19. Työttömyysturvaetuuksien saajat 1990–2010
Figur 19. Mottagare av arbetslöshetsförmåner 1990–2010
Chart 19. Recipients of unemployment benefits, 1990–2010

¹⁾ Vuorottelukorvaus, työvoimapolitiittinen koulutustuki, koulutuspäiväraha. Vuosina 1991–1998 tilastointiperuste on poikkileikkauksajankohdan sijasta joulukuu. Ks. myös taul. 103 alaviitteet 1 ja 3.

Alterneringersersättning, arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd, utbildningsdagpenning. Åren 1991–1998 har december månad använts som statistikföringsgrund i stället för tvärsnittstidpunkten. Se även fotnoter 1 och 3 i tabell 103.
 Job alternation compensation, labour market training subsidy, training allowance. The data for 1991–1998 represent the whole month of December rather than the year-end total. See also footnotes 1 and 3 to Table 103.

²⁾ Vuorottelukorvaus, yhdistelmämuotoinen työmarkkinatuki, työvoimapolitiittinen koulutustuki, koulutuspäiväraha. Ks. myös taul. 103 alaviitteet 1, 2 ja 3.
 Alterneringersersättning, i sammansatt stöd ingående arbetsmarknadsstöd, arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd, utbildningsdagpenning. Se även fotnoter 1, 2 och 3 i tabell 103.
 Job alternation compensation, labour market subsidy in combination with a wage subsidy, labour market training subsidy, training allowance. See also footnotes 1, 2 and 3 to Table 103.

Lähde: SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

19. Työllisyys ja työttömyysturva 1995–2010

Sysselsättning och arbetslöshetsförmåner 1995–2010

Employment and unemployment security, 1995–2010

Vuosi År Year	Työvoimatutkimus ¹⁾ Arbetskraftsundersökning ¹⁾ Labour force survey ¹⁾			Työnvälitystilasto ²⁾ Arbetsförmedlingsstatistik ²⁾ Labour exchange statistics ²⁾		Peruspäivärahan saajat Mottagare av grunddagpenning Recipients of basic unemployment allowance	Työmarkkina-tuen saajat Mottagare av arbetsmarknadsstöd Recipients of labour market subsidy	Ansiopäivärahan saajat Mottagare av inkomstrelaterad dagpenning Recipients of earnings-related unemployment allowance	Työttömyys-eläkkeen-saajat Arbetslöshetspensionstagare Unemployment pensioners
	Työvoima (15–74 v), 1 000 Arbetskraft (15–74 år), 1 000 Labour force (15–74 yrs), thousands	Työlliset Sysselsatta Employed	Työttömät Arbetslösa Unemployed	Työttömyys-aste, % Arbetslöshetsgrad, % Unemployment rate, %	Työttömät työnhakijat Arbetslösa arbetssökande Unemployed job-seekers				
	Kaikki Samtliga Total								
	Keskimäärin kuukauden aikana – I medeltal under månaden – Average for the month				Keskimäärin kuukauden lopussa – I medeltal i slutet av månaden – End-of-month average				31.12. At year-end
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
1995	2 481	2 099	382	15,4	466 010	76 540	142 690	241 800	39 147
1996	2 490	2 127	363	14,6	447 990	28 770	178 300	235 250	41 411
1997	2 484	2 169	314	12,7	408 960	25 520	173 560	206 650	44 862
1998	2 507	2 222	285	11,4	372 430	19 170	180 460	167 050	49 389
1999	2 557	2 296	261	10,2	348 140	16 730	175 940	149 390	52 240
2000	2 589	2 335	253	9,8	321 120	15 900	159 620	135 370	54 291
2001	2 605	2 367	238	9,1	302 180	15 840	153 530	121 760	58 022
2002	2 610	2 372	237	9,1	293 970	17 220	150 650	117 730	57 593
2003	2 600	2 365	235	9,0	288 840	19 080	144 420	122 430	55 707
2004	2 594	2 365	229	8,8	288 400	20 570	141 880	126 120	52 898
2005	2 621	2 401	220	8,4	275 320	19 820	134 200	123 680	50 933
2006	2 648	2 443	204	7,7	249 520	18 030	121 610	113 430	47 671
2007	2 675	2 492	183	6,9	216 870	15 560	105 200	98 950	50 263
2008	2 703	2 531	172	6,4	203 760	15 790	94 050	92 280	50 770
2009	2 678	2 457	221	8,2	265 831	25 589	102 992	131 113	46 602
2010	2 672	2 447	224	8,4	266 468	28 543	109 822	134 104	33 938

¹⁾ Tilastokeskuksen työvoimatutkimus perustuu otokseen ja siinä haastatellaan 15–74-vuotiasta väestöä. **Työlliseksi** luokitellaan henkilö, joka tutkimusviikolla on tehnyt ansiotyötä vähintään yhtenä päivänä ja vähintään yhden tunnin. **Työttömäksi** luokitellaan henkilö, joka on työtä vailla, etsinyt työtä aktiivisesti viimeisten 4 viikon aikana ja on valmis vastaanottamaan työtä 2 viikon kuluessa.

Statistikcentralens undersökning om arbetskraften grundar sig på intervjuer med ett sampel av befolkningen i åldern 15–74 år. Med **sysselsatta** avses personer som har förvärvat arbetet minst en timme under minst en dag den veckan då undersökningen gjordes. Med **arbetslösa** avses personer som saknar arbete, som aktivt har sökt arbete under de senaste 4 veckorna och som kan ta emot arbete inom 2 veckor.

Carried out by Statistics Finland, the labour force survey is based on an interviewed sample of Finnish residents between ages 15 and 74. The survey defines as **employed** those who have been gainfully employed during the interview week for at least one day consisting of at least one hour of work. As **unemployed**, the survey defines those who are without work, who have actively sought work during the previous 4 weeks, and who are ready to accept work within two weeks.

²⁾ Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilasto perustuu rekisteritietoihin työvoimatoimistoissa asioivista työnhakijoista. Työnvälitystilastossa **työttömäksi työnhakijaksi** luokitellaan henkilö, joka on ilman työtä ja on työhön käytettävissä.

Työttömäksi työnhakijaksi ei lueta työttömyysturvan varassa elävää, jos hän on koulutuksessa, työharjoittelussa tai työllistymistä edistävässä palveluksessa, vuorottelupaikalla tai muualle tukityöllistettynä taikka työttömyyseläkkeellä.

Arbets- och näringsministeriets arbetsförmedlingsstatistik baserar sig på registeruppgifter om arbetssökande som anlitat arbetskraftsbyråerna. Med **arbetslös arbetssökande** avses i arbetsförmedlingsstatistiken en person som saknar arbete och står till arbetsmarknadens förfogande.

Som arbetslösa arbetssökande räknas inte personer som lever på arbetslöshetsbidrag om de genomgår utbildning, arbetspraktik eller får sysselsättningsfrämjande tjänster, eller om de är anställda i stället för alterneringslediga, har annat sysselsättningsbidrag eller lyfter arbetslöshetspension.

Compiled by the Ministry of Employment and the Economy, the labour exchange statistics are based on register data on job-seekers who are clients of an employment office. They define as **unemployed job-seekers** those individuals who are without work and available for work.

The labour exchange statistics do not define as unemployed job-seekers those whose income consists of unemployment benefits and who are on a training course, in practical training or participating in an employment promotion measure, who are in supported employment (e.g. job-sharing), or who receive an unemployment pension.

Lähde – Källa:

a–d SVT. TK: Suomen tilastollinen vuosikirja 2002; SVT. TK: Tilastokatsaus – FOS. SC: Statistisk årsbok för Finland 2002; FOS. SC: Statistisk översikt. SVT. TK: Tilastokatsaus – FOS. SC: Statistisk översikt.

f, g SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

h SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

i SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

20. Työttömien toimeentuloturvaetuuksia 1995–2010

Utkomstskyddsförmåner för arbetslösa 1995–2010

Income security benefits for the unemployed, 1995–2010

Vuosi År Year	Perusturva – Grundtrygghet – Basic benefits						
	Yhteensä Sammanlagt Total	Peruspäiväraha Grunddagpenning Basic unemployment allowance	Työmarkkinatuki Arbetsmarknads- stöd Labour market subsidy	Yhdistelmä- työmarkkinatuki ¹⁾ I sammansatt stöd ingående arbets- marknadsstöd ¹⁾ Labour market subsidy in combination with a wage subsidy ¹⁾	Vuorottelu- korvaus Alternerings- ersättning Job alternation compensation	Työvoima- poliittinen koulutustuki Arbetskrafts- politiskt ut- bildningsstöd Labour market training subsidy	Koulutus- päiväraha ²⁾ Utbildnings- dagpenning ²⁾ Training allowance ²⁾
	a	b	c	d	e	f	
Milj. € – € million							
1995	1 166,4	454,5	687,8	.	.	24,1	.
1996	1 088,4	157,9	910,6	.	0,1	19,7	.
1997	1 031,7	137,6	879,1	.	0,2	14,7	0,2
1998	1 048,7	101,9	919,9	14,5	0,3	11,0	1,1
1999	1 062,4	87,0	914,2	48,3	0,3	10,8	1,8
2000	989,3	83,2	829,4	64,2	0,3	10,4	1,8
2001	1 005,9	86,5	837,6	69,9	0,3	10,1	1,5
2002	1 098,1	98,2	902,8	82,0	0,3	12,3	2,5
2003	1 132,1	111,3	903,3	98,4	0,4	15,3	3,4
2004	1 152,8	123,0	909,5	99,2	0,2	17,5	3,5
2005	1 089,5	118,1	857,3	94,6	0,2	15,9	3,3
2006	964,3	108,5	793,8	42,3	0,2	15,9	3,5
2007	823,2	94,3	706,4	1,4	0,3	17,1	3,7
2008	761,5	95,6	645,0	0,0	0,3	17,2	3,3
2009	899,8	165,8	710,1	–	0,3	20,7	2,9
2010	1 005,5	204,8	791,2	–	0,3	9,0	0,2
Saajia vuoden lopussa – Mottagare vid årets slut – Number of recipients at year-end							
1995	232 310	54 200	174 720	.	.	3 390	.
1996	209 300	32 250	174 720	.	60	2 280	.
1997	207 060	23 900	181 260	.	70	1 710	110
1998	211 950	18 570	185 470	6 140	80	1 380	310
1999	202 110	17 510	172 520	10 180	70	1 470	360
2000	186 080	16 530	155 750	12 240	80	1 230	250
2001	186 330	17 930	155 200	11 610	60	1 240	280
2002	187 120	19 060	151 250	14 530	90	1 750	450
2003	184 910	21 970	145 630	15 020	70	1 750	470
2004	181 820	22 270	142 590	14 690	40	1 810	430
2005	169 440	20 740	132 180	14 410	50	1 560	500
2006	135 750	17 920	114 980	540	40	1 770	500
2007	118 400	16 150	99 940	8	60	1 740	500
2008	117 100	20 530	94 350	–	60	1 790	370
2009	141 781	29 820	109 280	–	69	2 199	413
2010	141 666	28 755	112 626	–	51	234	–
€/pv – €/dag – €/day							
2010	27,2	27,7	.	18,9	36,6	26,1	

¹⁾ Ks. taul. 103 alaviite 1.
Se fotnot 1 i tabell 103.
See also Table 103 footnote 1.

²⁾ Ks. taul. 103 alaviite 3.
Se fotnot 3 i tabell 103.
See also Table 103 footnote 3.

Lähde – Källa:

a–f SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

Vuosi År Year	Ansioturva – Inkomstrelaterade förmåner – <i>Earnings-related benefits</i>					Eroraha ³⁾ (ansioturva) Avgångsbidrag ³⁾ (inkomstrelaterade förmåner) <i>Redundancy pay³⁾</i> (<i>earnings-related benefits</i>)
	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Ansioapäivärahat Inkomstrelaterad dagpenning <i>Earnings-related allowance</i>	Vuorottelu- korvaukset Alternerings- ersättning <i>Job alternation compensation</i>	Työvoimapolitiittinen koulutustuki Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd <i>Labour market training subsidy</i>	Koulutus- päiväraha ²⁾ Utbildnings- dagpenning ²⁾ <i>Training allowance²⁾</i>	
	a	b	c	d	e	
Milj. € – € million						
1995	2 383,0	2 186,5	.	196,5	.	22,7
1996	2 425,3	2 179,4	11,3	234,5	.	23,4
1997	2 258,0	1 992,5	23,4	240,5	1,6	21,3
1998	1 841,5	1 590,7	35,5	203,2	12,1	12,8
1999	1 638,9	1 411,0	43,5	167,8	16,5	14,1
2000	1 507,3	1 306,4	50,5	140,5	10,0	14,8
2001	1 383,4	1 191,7	62,7	121,1	7,9	11,3
2002	1 437,9	1 239,8	55,6	133,1	9,5	14,1
2003	1 608,7	1 360,6	73,9	162,0	12,2	6,9
2004	1 730,9	1 469,9	64,1	182,3	14,7	0,1
2005	1 711,3	1 458,8	64,6	172,8	15,1	.
2006	1 636,6	1 376,5	77,3	167,4	15,4	.
2007	1 514,9	1 230,1	90,9	176,9	16,9	.
2008	1 444,9	1 157,1	102,5	167,4	18,0	.
2009	2 089,6	1 779,8	82,9	205,7	21,2	.
2010	2 312,1	2 100,6	85,4	123,9	2,2	.
Saajia vuoden lopussa – Mottagare vid årets slut – Number of recipients at year-end						
1995	..	249 790	.	26 370 ⁴⁾	.	13 800 ⁵⁾
1996	..	254 240	3 530 ⁴⁾	26 230 ⁴⁾	.	13 200 ⁵⁾
1997	..	195 980	3 970 ⁴⁾	25 440 ⁴⁾	580 ⁴⁾	11 700 ⁵⁾
1998	..	167 370	5 740 ⁴⁾	20 380 ⁴⁾	1 550 ⁴⁾	6 900 ⁵⁾
1999	176 050	156 840	5 220	12 720	1 270	7 500 ⁵⁾
2000	153 260	136 200	6 320	9 980	760	7 900 ⁵⁾
2001	145 740	130 260	5 740	8 970	770	6 130 ⁵⁾
2002	148 250	129 720	6 040	11 580	910	7 660 ⁵⁾
2003	156 620	138 490	5 760	11 270	1 110	3 620 ⁵⁾
2004	155 880	137 970	5 520	11 250	1 140	70 ⁵⁾
2005	147 310	130 630	5 780	9 790	1 110	.
2006	133 060	114 910	6 660	10 260	1 230	.
2007	119 680	101 230	7 220	9 930	1 310	.
2008	130 340	113 170	6 970	9 030	1 170	.
2009	180 424	160 024	5 725	12 836	1 839	.
2010	151 589	143 565	5 900	2 124	–	.
€/pv – €/dag – €/day						
2010		59,9	49,5	73,8	61,4	.

³⁾ Lakkasi 31.12.2002.
Upphörde 31.12.2002.
Discontinued at year-end 2002.

⁴⁾ Saajia joulukuun aikana.
Mottagare i december.
Cumulative number of recipients in December.

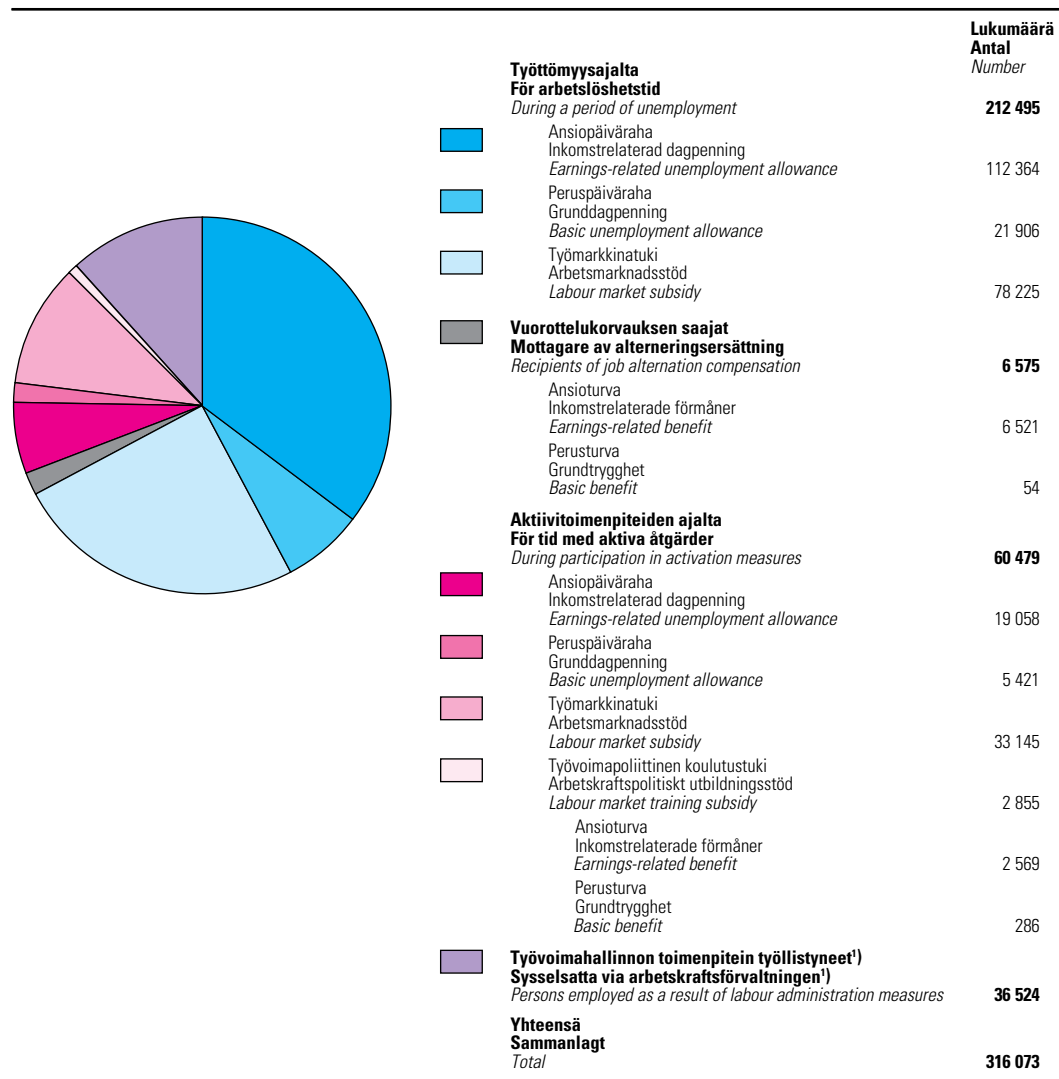
⁵⁾ Saajia vuoden aikana.
Mottagare under året.
Number of beneficiaries during the year.

Lähde – Källa:

a–d SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.
e Koulutus- ja Erorahasto; Sosiaali- ja terveysministeriö; Finanssivalvonta – Utbildnings- och avgångsbidragsfonden; Social- och hälsovårdsministeriet; Finansinspektionen.

Kuvio 20. Työttömyysturvaetuuksien saajat ja työllistetyt 30.11.2010**Figur 20. Mottagare av arbetslöshetsförmåner samt sysselsatta personer 30.11.2010**

Chart 20. Recipients of unemployment benefits and persons employed through employment promotion measures as at 30 November 2010

¹⁾ Palkkaperusteisilla toimenpiteillä työllistetyt.
Sysselsatta som uppstår lön.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva; SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot; SVT. TEM: Työnvälitystilasto, Työmarkkinat TEM 2010:11.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA; FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik; FOS. ANM: Työnvälitystilasto, Työmarkkinat TEM 2010:11.

21. Työttömyysturvaetuudet maakunnittain 2010

Arbetslöshetsförmåner landskapsvis 2010

Unemployment benefits by region in 2010

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Maksetut etuudet ²⁾ Utbetalda förmåner ²⁾ Benefit expenditure ²⁾				Saajia ²⁾ 31.12. Samtliga ²⁾ 31.12 Beneficiaries ²⁾ (year-end)			
	Milj. € € million	€/17–64- vuotiaat €/17–64- åringar €/aged 17–64	Perusturva, milj. € Grund- trygghet, milj. € Basic benefits, € million	Ansioturva, milj. € Inkomst- relaterade förmåner, milj. € Earnings- related benefits, € million	Yhteensä Sammanlagt Total	% 17–64- vuotiaista % av 17–64- åringar % of population aged 17–64	Perusturvan etuudet Grund- trygghets- förmåner Received basic benefits	Ansioturvan etuudet Inkomst- relaterade förmåner Received earnings- related benefits
Koko maa – Hela landet – Whole country	3 317,6	971	1 005,5	2 312,1	293 255	8,6	141 666	151 589
Uusimaa – Nyland	652,6	678	225,8	426,8	54 917	5,7	30 263	24 654
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	42,9	729	13,8	29,1	3 856	6,6	1 975	1 881
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	283,0	960	79,8	203,2	25 479	8,6	11 383	14 096
Satakunta	151,1	1 087	41,9	109,1	13 878	10,0	5 947	7 931
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	104,4	967	31,5	72,9	9 544	8,8	4 533	5 011
Pirkanmaa – Birkaland	360,8	1 158	108,1	252,7	30 796	9,9	15 374	15 422
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	149,3	1 187	47,3	102,1	13 347	10,6	6 743	6 604
Kymenlaakso – Kymmenedalen	136,8	1 215	37,1	99,7	11 706	10,4	5 278	6 428
Etelä-Karjala – Södra Karelen	98,8	1 192	29,4	69,4	8 981	10,8	4 282	4 699
Etelä-Savo – Södra Savolax	99,2	1 061	30,9	68,4	9 464	10,1	4 476	4 988
Pohjois-Savo – Norra Savolax	167,8	1 083	50,6	117,2	15 458	10,0	7 463	7 995
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	138,6	1 333	47,7	90,9	12 959	12,5	6 671	6 288
Keski-Suomi – Mellersta Finland	204,2	1 188	61,9	142,3	18 498	10,8	8 944	9 554
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	103,4	882	27,9	75,5	9 323	8,0	4 016	5 307
Pohjanmaa – Österbotten	79,8	735	22,0	57,8	6 954	6,4	3 038	3 916
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	35,7	862	11,2	24,5	3 279	7,9	1 553	1 726
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	262,9	1 071	80,0	182,9	24 077	9,8	11 534	12 543
Kainuu – Kajanaland	69,6	1 381	16,6	53,1	6 071	12,0	2 378	3 693
Lappi – Lappland	143,6	1 240	40,5	103,1	12 651	10,9	5 724	6 927
Ahvenanmaa – Åland	2,2	123	.	2,2	156	.	.	156

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Työttömyyspäivärahat, työmarkkinatuki, vuorottelukorvaukset, koulutustuet ja koulutuspäivärahat.

Arbetslöshetsdagpenningar, arbetsmarknadsstöd, altemneringsersättningar, utbildningsstöd och utbildningsdagpenningar.

Unemployment allowances, labour market subsidies, job alternation compensations, training subsidies and training allowances.

Huom. Tiedot niistä henkilöistä, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.

Työttömyysajan perusturvan toteuttaminen Ahvenanmaan maakunnassa ei kuulu Kelan tehtäviin.

Anm. Uppgifter om personer med okänd boendekommun ingår endast i summan för hela landet.

Grundskyddet vid arbetslöshet i landskapet Åland ankommer inte på FPA.

N.B. Only the totals for the whole country include payments to people whose place of residence was not on record.

Kela is not responsible for basic unemployment protection in the Province of the Åland Islands.

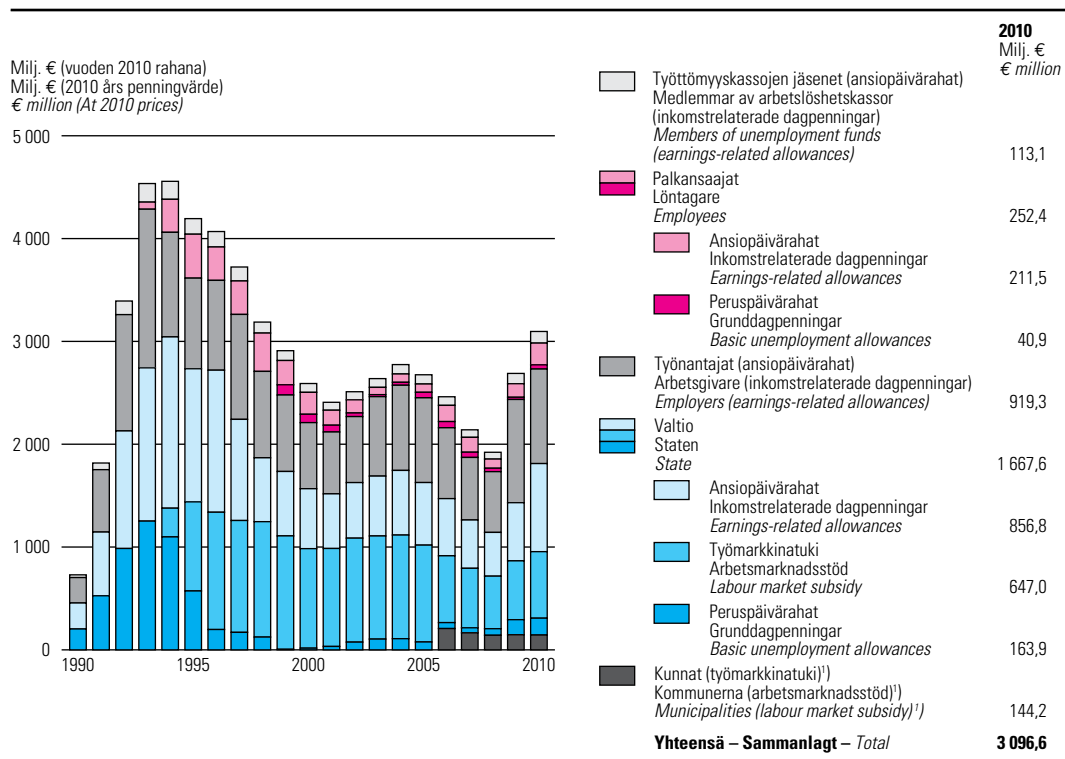
Lähde – Källa:

a, c SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

b, d SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 21. Työttömyyspäivärahojen ja työmarkkinatuen rahoitus 1990–2010**Figur 21. Finansieringen av arbetslöshetsdagpenningar och arbetsmarknadsstöd 1990–2010**

Chart 21. Financing of unemployment allowances and labour market subsidies, 1990–2010

¹⁾ Ks. taul. 112 huomautus.
Se tabell 112, Anm.
See N.B. in Table 112.

Huom. Vuosina 1990–1998 palkansaajien vakuutusmaksuista on otettu vuosittain huomioon se osa, jota ko. vuonna on tosiasiallisesti käytetty; osa tilityksistä on siirtynyt seuraavalle vuodelle.

Anm. Åren 1990–1998 har av löntagarnas försäkringspremier årligen beaktats den del som använts under året; en del av de redovisade medlen har överförts till följande år.

N.B. In the case of employee contributions for the period 1990–1998, only the contributions expended in the current year (and not rolled forward) are shown in the chart.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot; Työttömyyspäivärahat, STM:n julkaisuja; Sosiaali- ja terveysministeriö; Finanssivalvonta.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik; Työttömyyspäivärahat (arbetslöshetsdagpenningar), social- och hälsovårdsministeriets publikationer; Social- och hälsovårdsministeriet; Finansinspektionen.

1.7 Lapsiperheiden tukeminen

Lapsen perheille aiheuttamia kustannuksia pyritään tasaamaan eri tavoin. Lapsen *elatuksen, huollon ja hoidon* turvaamiseksi maksetaan äitiysavustusta, vanhempainpäivärahaa, lastenhoidon tukia, lapsilisää, lapseneläkettä, elatustukea, sosiaalivakuutusetuuksiin liittyviä lapsikorotuksia ja vapaaehtoisten henkivakuutusten korvauksia sekä myönnetään elatusvelvollisuusvähennys verotuksessa.

Lapseneläkkeet ja eläkkeiden lapsikorotukset sisältyvät eläketurvan tilastoihin ja työttömyysturvaetuksien lapsikorotukset työttömyysturvan tilastoihin.

Lapsen syntymän tai adoption aiheuttamia kustannuksia korvataan äitiysavustuksella. Avustus annetaan valinnan mukaan tavarana tai rahana. Lapsen syntyessä tai adoption yhteydessä vanhemmille maksetaan sairausvakuutuksen varoista *vanhempainpäivärahaa* (äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaa). Työntekijällä on päivärahan maksun ajalta oikeus saada työstään vapaata. Työnantaja voi työehtosopimuksen mukaan maksaa työntekijälleen *palkkaa* osalta äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaa-aikaa. Tällöin sairausvakuutuksen mukainen vanhempainpäiväraha maksetaan palkanmaksajalle eli työnantajalle.

Lastenhoidon tuilla pyritään rahallisesti tukemaan sekä alle kouluikäisen lapsen hoitojärjestelyjä vanhempainpäivärahakauden päätyttyä että pienen koululaisen alkutaivalta peruskoulun 1. ja 2. luokalla. Tukimuotoja ovat kotihoito tuki, yksityisen hoidon tuki ja osittainen hoitoraha.

Kotihoito tuki ja yksityisen hoidon tuki ovat vaihtoehtoja kunnan järjestämälle päivähoitolle. Lakisääteisten tukien lisäksi kunnilla voi olla omia tukijärjestelmiä (ns. *kuntalisät*). Kela maksaa lakisääteisen tuen sekä kuntalisän, jos kunta on sopinut maksatuksesta Kelan kanssa. Alle 3-vuotiaan lapsen vanhemmalla on oikeus jäädä hoitamaan lastaan palkattomalle hoitovapaalle. Osittaista hoitovapaata voi saada siihen asti, kunnes lapsen 2. kouluvuosi päättyy.

Työnantajalla on oikeus saada sairausvakuutuksen varoista korvausta työntekijänsä vanhempainpäivärahaajalta maksamastaan vuosilomapalkasta tai -korvauksesta. Tällä pyritään tasaamaan lapsen syntymän ja hoidon työnantajille aiheuttamia kustannuksia.

Jokaisesta alle 17-vuotiaasta lapsesta maksetaan *lapsilisää*. Etuuden suuruus on porrastettu perheen lapsiluvun mukaan.

1.7 Stöd för barnfamiljer

Familjernas barnkostnader utjämnas av samhället på olika sätt. För *underhåll, vård* och *skötsel* av barn betalas moderskapsunderstöd, föräldradagpenning, barnavårdsstöd, barnbidrag, barnpension, underhållsstöd, barnförhöjningar till socialförsäkringsförmånerna samt ersättningar från frivilliga livförsäkringar och beviljas skatteavdrag för underhållsplikt.

Barnpensionerna och pensionernas barnförhöjningar ingår i statistiken över pensionsskyddet, medan barnförhöjningarna till arbetslöshetsförmåner ingår i statistiken över arbetslöshetsförmåner.

Kostnader orsakade av barnafödelse eller adoption ersätts med ett moderskapsunderstöd. Understödet ges i form av en penningssumma eller varor, enligt sökandens önskemål. När barnet föds eller adopteras betalas *föräldradagpenning* (moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning) från sjukförsäkringen. En arbetstagare har rätt till vårdledighet under den tid då dagpenningen betalas ut. Arbetsgivaren kan enligt kollektivavtalet betala *lön* för en del av moderskaps-, faderskaps- och föräldradagledigheten. Då betalas föräldradagpenningen från sjukförsäkringen till löneutbetalaren, dvs. arbetsgivaren.

Barnavårdsstödet är avsett att ekonomiskt stödja ordnandet av vård både för barn under skolåldern efter föräldradagpenningstiden och för barn som går i grundskolans första och andra klass. Barnavårdsstödet består av hemvårdsstöd, privatvårdsstöd och partiell vårdpenning.

Hemvårdsstödet och privatvårdsstödet är alternativ till kommunalt ordnad dagvård. Utom det lagstadgade stödet kan kommunerna ha egna stödsystem (*kommuntillägg*). FPA betalar det lagstadgade stödet samt kommuntillägget om kommunen har ingått avtal om utbetalning med FPA. Föräldrar till barn under 3 år har rätt till vårdledighet utan lön. Partiell vårdledighet kan man få till slutet av det andra skolåret.

Arbetsgivaren har rätt att få ersättning från sjukförsäkringen för semesterlöner och -ersättningar som han betalar till sina anställda under föräldradagpenningstiden. Avsikten är att utjämna de kostnader som barnafödelse och -vård förorsakar arbetsgivaren.

För varje barn under 17 år betalas ett *barnbidrag*. Förmånens storlek graderas enligt antalet barn i familjen.

Lapsella on oikeus *elatusukeen* silloin, kun elatusvelvolinen on laiminlyönyt elatusavun maksamisen tai lapselle ei ole vahvistettu elatusvelvollista. Elatusavun laiminlyöntitapauksissa elatusvelvollinen joutuu maksamaan elatusavun myöhemmin elatustuen maksajalle.

Lapsiperheiden toimeentuloa turvataan myös useilla asumiseen kohdistuvilla ja lapsen *sairastamiseen* tai *vammautumiseen* liittyvillä etuuksilla. Viimeksi mainituista lapsen vammaistuki sekä sairausvakuutuksen erityishoitoraha esitetään myös vammais- ja terveysturvan taulukoissa.

Ett barn har rätt till *underhållsstöd* när den underhållsskyldige försummat att betala underhållsbidrag eller någon underhållsskyldig inte fastställts för barnet. När bidragsbetalningen försummats ska den underhållsskyldige senare betala bidraget till stödbetalaren.

Barnfamiljernas försörjning kan även tryggas med flera förmåner som beviljas för *boendet* och för *sjuka* eller *funktionshindrade barn*. Av de sistnämnda presenteras handikappbidrag för barn samt specialvårdspenning från sjukförsäkringen även i tabellerna över handikapp- och sjukförmåner.

22. Lapsiperheiden toimeentuloturvaetuuksia¹⁾ 1995–2010 Utkomstskyddsförmåner¹⁾ för barnfamiljer 1995–2010 *Income maintenance benefits for families with children¹⁾, 1995–2010*

Vuosi År Year	Äitiys- avustukset Moders- kaps- understöd <i>Maternity grant</i>	Sairaus- vakuutuksen vanhempain- päiväraha Föräldradag- penningar från sjukför- säkringen <i>Parenthood allowances under NHI</i>	Vuosiloma- kustannus- korvaukset työnantajille Semester- kostnader- sättningar till arbetsgivare <i>Compensations to employers for annual leave costs</i>	Sairaus- vakuutuksen erityis- hoitorahat Specialvård- penningar från sjukför- säkringen <i>Special care allowances under NHI</i>	Lastenhoidon tuet ²⁾ Barnavårdsstöd ²⁾ <i>Child day care subsidies²⁾</i>	Lapsilisät Barnbidrag <i>Child benefits</i>	Elatustuet Underhålls- stöd <i>Child mainten- ance allowance</i>	Lapsi- korotukset ³⁾ Barn- förhöjningar ³⁾ <i>Child increases³⁾</i>	Lapsen vammas- tuet Handikapp- bidrag för barn <i>Disability allowance for under- 16s</i>
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Milj. € – € million									
1995	9,7	507,3	5,7	2,3	503,8	1 474,7	119,5	264	66,1
1996	9,2	466,5	15,1	2,1	327,2	1 412,4	123,7	201	69,0
1997	9,4	459,6	14,0	2,1	319,5	1 410,2	126,4	181	71,2
1998	8,9	456,4	13,1	2,2	353,0	1 404,9	127,3	145	69,2
1999	9,1	466,9	12,8	2,3	343,4	1 397,2	133,5	129	71,6
2000	8,8	478,5	13,0	2,3	338,5	1 387,1	139,4	114	73,8
2001	9,4	500,1	13,3	2,4	328,6	1 376,1	137,8	107	78,8
2002	9,6	519,5	13,3	2,8	321,2	1 366,0	144,1	153	76,2
2003	11,1	569,7	26,4	2,8	312,4	1 358,6	143,4	155,8	73,7
2004	11,1	610,4	21,4	3,0	305,9	1 428,8	141,8	159,8	74,1
2005	11,0	644,1	22,4	2,9	340,0	1 424,4	139,3	152,1	72,7
2006	10,8	692,4	32,7	2,8	336,4	1 419,4	136,1	140,8	72,8
2007	10,3	771,8	37,1	2,8	333,0	1 411,4	144,0	126,4	72,6
2008	11,0	831,4	49,0	2,9	326,7	1 425,0	140,5	119,7	70,2
2009	11,1	910,4	55,9	3,3	343,3	1 436,9	151,4	157,5	69,9
2010	11,1	957,5	61,6	3,7	352,6	1 433,1	163,3	165,8	69,7

¹⁾ Taulukko ei kata kaikkia etuuksia. Siitä puuttuvat mm. asumiseen kohdistuvat etuudet, lapseneläkkeet, vapaaehtoisten henkivakuutusten korvaukset, kuntakohtaiset lasten hoidon tuet ja verotuksen elatusvelvollisuusvähennys. Tabellen omfattar inte alla förmåner. Där saknas bl.a. boendestödformer, barnpensioner, ersättningar från frivilliga livförsäkringar, kommunala barnavårdsstöd och skatteavdrag för underhållsskyldiga.

Not all types of benefit are included in the Table (for example, housing benefits, orphans pensions, compensations paid on the basis of voluntary life assurance policies, separate municipal child day care subsidy schemes and tax deductions for child maintenance liabilities).

²⁾ Sisältää lakisääteisen lasten kotihoitoa tuen (31.7.1997 saakka) ja lakisääteisen lastenhoidon tuen (1.8.1997 alkaen).

Inkluderar lagstadgade hemvårdsstöd för barn (till 31.7.1997) och lagstadgade barnavårdsstöd (fr.o.m. 1.8.1997).

Includes statutory child home care allowances until 31 July 1997, and statutory child day care subsidies paid from 1 August 1997.

³⁾ Seuraavien etuuksien lapsikorotukset: Kelan eläkkeet, ansiosidonnaiset työttömyysturvaetuudet ja Kelan maksamat työttömyysturvaetuudet.

Barnförhöjningar till FPA-pensioner, inkomstrelaterade arbetslöshetsbidrag och arbetslöshetsbidrag från FPA.

Included with pensions from Kela, earnings-related unemployment benefits and unemployment benefits provided by Kela.

Lähde – Källa:

a SVT. Kela: Äitiysavustus www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Moderskapsunderstöd www.fpa.fi/statistik.

b–f, i SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha / Sairauspäiväraha / Lastenhoidon tuki / Lapsilisä / Vammaisetuudet www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Föräldradagpenning / Sjukdagpenning / Barnavårdsstöd / Barnbidrag / Handikappförmåner www.fpa.fi/statistik.

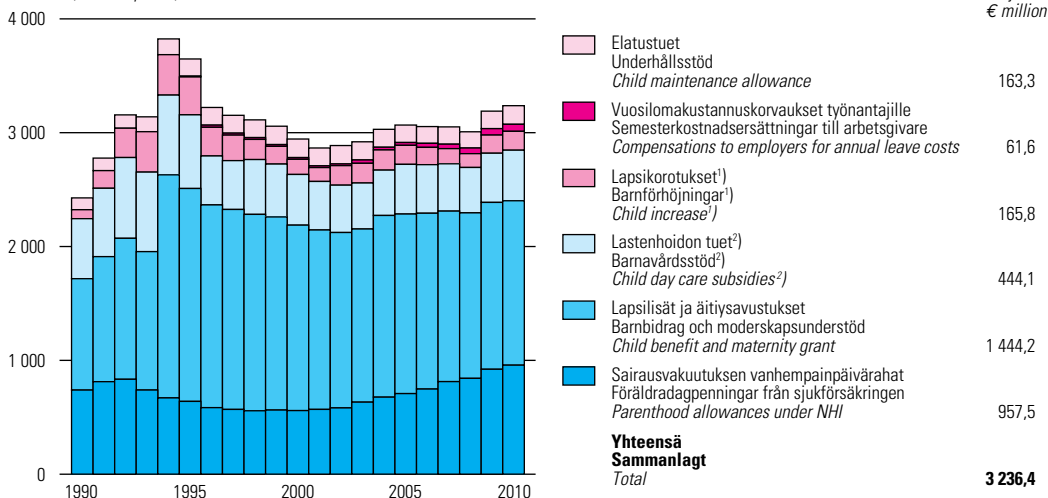
g SVT. TK: Suomen tilastollinen vuosikirja 2002; THL; SVT. Kela: Elatustuki www.kela.fi/tilastot – FOS. SC: Statistisk årsbok för Finland 2002; THL; FOS. FPA: Underhållsstöd www.fpa.fi/statistik.

h SVT. Kela: Kelan eläkkeet / Kelan työttömyysturva; SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Pensioner från FPA / Arbetslöshetsförmåner från FPA; FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 22. Lapsiperheiden tuet 1990–2010**Figur 22. Stöd till barnfamiljer 1990–2010**

Chart 22. Benefits for families with children, 1990–2010

Milj. € (vuoden 2010 rahana)
 Milj. € (2010 års penningvärde)
 € million (At 2010 prices)

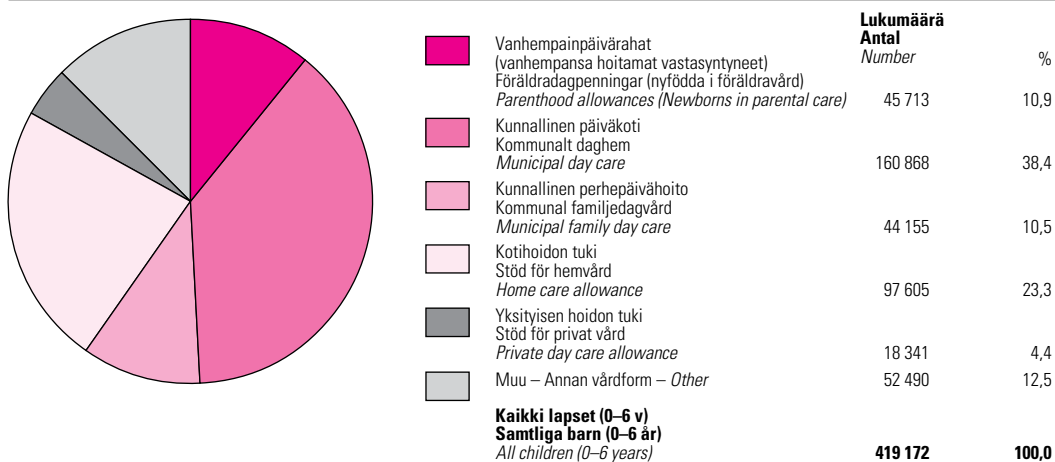
¹⁾ Ks. taul. 22 alaviite 3.
 Se tabell 22, fotnot 3.
 See footnote 3 to Table 22.

²⁾ Sisältää kuntakohtaiset lisät.
 Inkluderar kommuntillägg.
 Includes municipal supplements.

Lähde: Taulukko 22.
 Källa: Tabell 22.

Kuvio 23. Alle kouluikäisten lasten hoitomuodot 31.12.2010**Figur 23. Vårdformer för barn under skolåldern 31.12.2010**

Chart 23. Children under school age by type of day-care provision, at year-end 2010

Huom. Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen luvuista puuttuvat Ahvenanmaan maakunnan tiedot.

Anm. I siffrorna för hemvårds- och privatvårdsstöd ingår inte uppgifter för landskapet Åland.

N.B. The figures for the child home care and private day care allowances do not include data from the Province of Åland.

Lähde: SVT, Kela: Vanhempainpäiväraha / Lastenhoidon tuki; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot; THL.

Källa: FOS, FPA: Förlädradagpenning / Barnavårdsstöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik; THL.

1.8 Asumisen tuki

Yhteiskunta tukee asumista sekä rahallisesti että palveluin. Asunnon hankkimista tai perusparantamista tuetaan myöntämällä lainaa tai lainaan korkotukea. Myös asunnon korjaamiseen ja kunnostukseen voi saada avustusta. Osa asuntolainojen koroista on verovähennyskelpoisia.

Asumista tuetaan myös suoraan asumismenoja pienentävillä tuilla. Niitä ovat yleinen asumistuki, eläkkeensaajan asumistuki, opintotuen asumislisä ja sotilasavustuksen osana maksettava asumisavustus. Näiden kaikkien toimeenpano kuuluu Kelalle. Kuntien sosiaalitoimistot myöntävät asumismenoihin toimeentulotukea silloin, kun edellä mainitut tukimuodot eivät riitä.

Palvelu- ja tukiasumista sekä perhe- ja laitoshoidon järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat eriaikasta tukea asumisessaan (esim. vanhukset, vammaiset ja päihdeongelmaiset).

1.8 Stöd för boende

Samhället stöder boendet dels finansiellt och dels med service. För såväl bostadsköp som sanering av bostaden beviljas lån eller räntestöd för lån. Bidrag kan dessutom beviljas för reparationer och renovering av bostaden. En del av räntorna på bostadslån får avdras vid beskattningen.

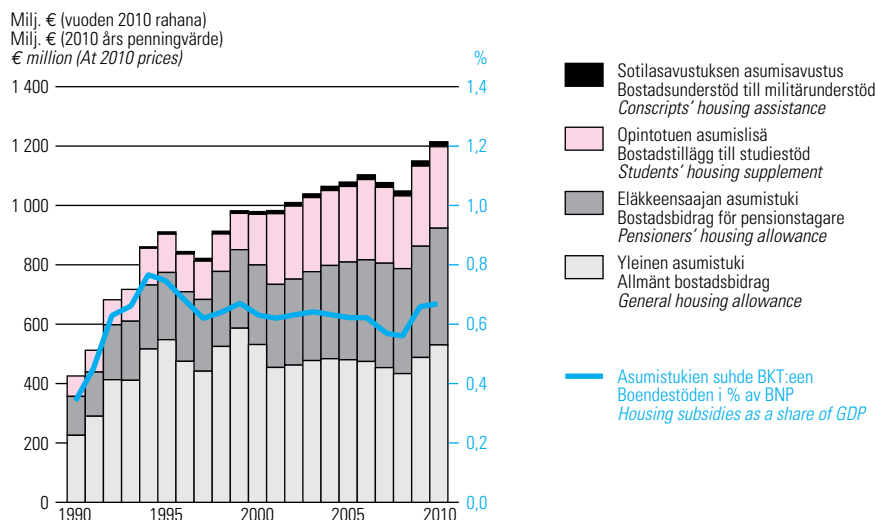
Stöd för boendet beviljas även med direkta bidrag som minskar boendeutgifterna. Det är fråga om allmänt bostadsbidrag, bostadsbidrag för pensionstagare, bostadstillägg till studiestöd och bostadsunderstöd i samband med militärunderstöd. Alla dessa bidrag handhas av FPA. Kommunernas socialbyråer kan bevilja utkomststöd för boendeutgifterna när nämnda bidrag inte räcker till.

Service- och stödboende samt familje- och institutionsvård ordnas för personer som behöver olika grader av stöd för sitt boende (t.ex. äldre, handikappade och missbrukare).

Kuvio 24. Kelan asumistuet ja bruttokansantuote 1990–2010

Figur 24. Bostadsbidrag från FPA och bruttonationalprodukten 1990–2010

Chart 24. Housing-related benefits provided by Kela: Benefit expenditure and its share of GDP, 1990–2010

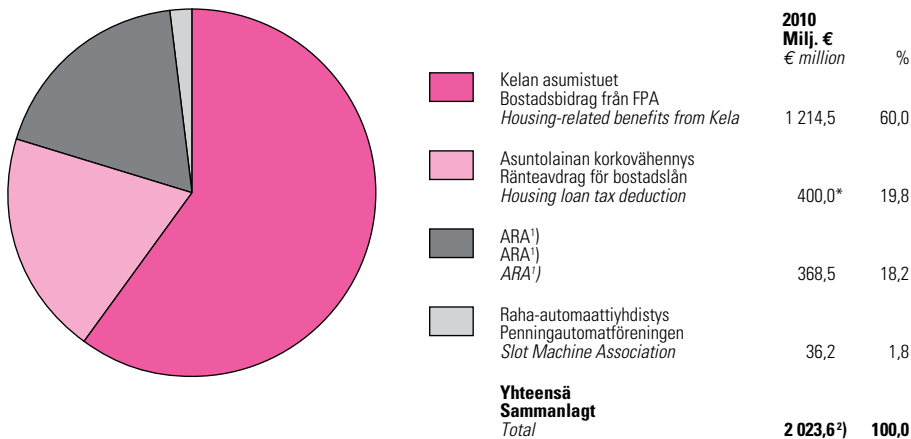

Lähde: TK, Kansantalouden tilinpito; SVT, Kela: Yleinen asumistuki / Eläkkeensaajan asumistuki / Opintotuki / Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot.

Källa: SC, Nationalräkenskaper; FOS, FPA: Allmänt bostadsbidrag / Bostadsbidrag för pensionstagare / Studiestöd / Militärunderstöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 25. Asumisen tuet 2010**Figur 25. Stöd för boendet 2010**

Chart 25. Financial support for housing, 2010

¹⁾ Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus.
Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.
The Housing Finance and Development Centre of Finland.

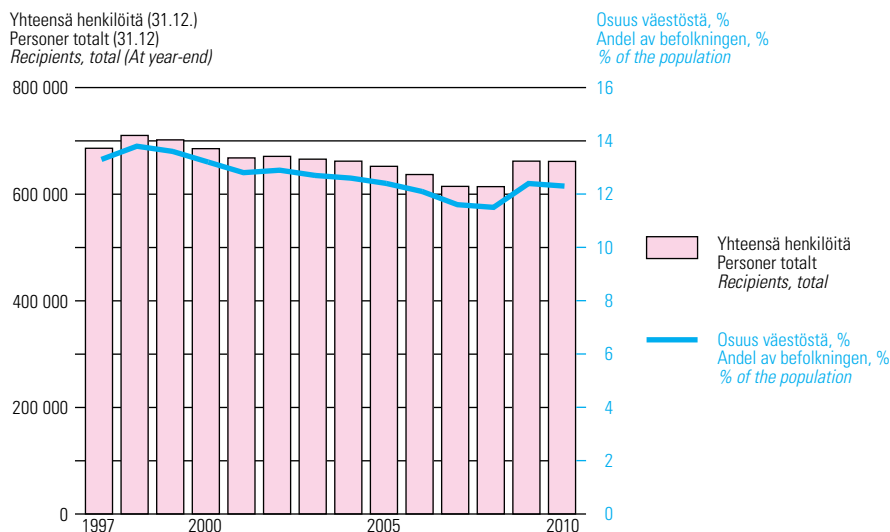
²⁾ Sisältää ASP-korkotukea 4,4 milj. euroa.
Inkluderar BSP-räntestöd 4,4 milj. euro.
Includes ASP interest subsidies totalling € 4.4 million.

Lähde: SVT, Kela: Yleinen asumistuki / Eläkkeensaajan asumistuki / Opintotuki / Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot; Ympäristöministeriö.

Källa: FOS, FPA: Allmänt bostadsbidrag / Bostadsbidrag för pensionstagare / Studiestöd / Militärunderstöd www.fpa.fi/statistik; Miljöministeriet.

Kuvio 26. Henkilöitä Kelan asumistukien piirissä ja osuus väestöstä 1997–2010**Figur 26. Antal personer samt andel av befolkningen som omfattas av bostadsbidrag från FPA 1997–2010**

Chart 26. Housing-related benefits provided by Kela: Number of recipients and recipients as a share of population, 1997–2010

Lähde: SVT, Kela: Yleinen asumistuki / Eläkkeensaajan asumistuki / Opintotuki / Sotilasavustus; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FPA: Allmänt bostadsbidrag / Bostadsbidrag för pensionstagare / Studiestöd / Militärunderstöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

1.9 Opiskelijoiden toimeentuloturva

Yhteiskunta tukee opiskelijan toimeentuloa eri tavoin. Tunnetuin päätoimisen opiskelun tukimuoto on valtion rahoittama *opintotuki*. Tuen toimeenpano kuuluu Kelan tehtäviin. Opintotuki koostuu *opintorahasta*, *asumislistä* ja *opintolainan valtiontakauksesta*. Muita tukimuotoja ovat *korkeavustus*, *opintolainavähennys* ja *ateria-tuki*.

Palkansaajien ja yrittäjien ammatillista kouluttautumista tuetaan Koulutusrahaston myöntämällä *aikuiskoulutustuella*. Mahdollisen opintolainan valtiontakauksen myöntää Kela. Koulutusrahasto myöntää *ammattitutkintostipendejä* kertakorvauksena suoritetusta näyttötutkinnosta. *Maatalousyrittäjillä* on oma opintorahajärjestelmänsä.

Työvoimaviranomaisten järjestämä aikuiskoulutus on tarkoitettu ensisijaisesti työttömille tai työttömyyden uhkaamille henkilöille. Työvoimakoulutuksen aikaisen toimeentulon maksavat työttömyyskassat jäsenilleen (ansioturva) ja Kela kassoihin kuulumattomille (perusturva). Vuoden 2010 alusta alkaen henkilölle on maksettu sitä *työttömyysetuutta*, johon hänellä työttömänä ollessaan on oikeus. Lisäksi etuuteen maksetaan korotusosaa enintään 200 päivän ajalta sekä *ylläpitokorvausta* ateria- ja matkakustannuksia varten. Työvoimakoulutusta käsitellään työttömyysurvaetuudet esittelevässä luvussa 6.

Kela maksaa *koulumatkatukea* lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskeleville. Valtion rahoittama koulumatkatuki korvaa päivittäisten koulumatkojen kustannuksia.

Kela maksaa *koululaiseläkettä* 18–20-vuotiaalle orvolle, jos tämä opiskelee päätoimisesti tai on ammatillisessa koulutuksessa. Koululaiseläke on eläke-etuus, ja sitä koskevat tilastot esitetään eläke-etuuksia käsittelevässä luvussa 2.

Vajaakuntoisille, jotka osallistuvat työkykyä ylläpitävään tai parantavaan koulutukseen, maksetaan toimeentulon turvaksi *kuntoutusrahaa*. Ammatillista kuntoutusta tukevat ja järjestävät Kelan lisäksi työeläkelaitokset, tapaturma- ja liikennevakuutusyhtiöt sekä työ- ja elinkeinotoimistot. Kuntoutusrahaa koskevat tilastot löytyvät kuntoutusetuuksia käsittelevästä luvusta 5.

1.9 Utkomstskydd för studerande

Samhället tryggar utkomsten för studerande på olika sätt. Den mest kända stödformen för heltidsstudier är det statsfinansierade *studiestödet*. FPA har hand om skötseln av *studiestödet*. *Studiestödet* består av *studiepenning*, *bostadstillägg* och *statsgaranti för studielån*. Övriga stödformer är *räntebidrag*, *studielånsavdrag* och *måltidsstöd*.

Löntagare och företagare som genomgår yrkesinriktad utbildning kan få *vuxenutbildningsstöd* från Utbildningsfonden. Eventuell statsgaranti för studielån beviljas av FPA. Utbildningsfonden beviljar *yrkesexamensstipendier* som engångsbelopp till den som avlagt en fristående examen. *Lantbruksföretagarna* har sitt eget studiepenningssystem.

Arbetsmyndigheterna ordnar vuxenutbildning som i första hand är avsedd för arbetslösa eller personer som löper risk att bli arbetslösa. Under tiden för arbetskraftsutbildning svarar arbetslöshetskassorna för medlemmaras utkomst (förtjänstskydd) och FPA för utkomsten för personer som inte hör till någon kassa (grundskydd). Från och med 2010 har man fått samma *arbetslöshetsförmån* som man har rätt till som arbetslös. Dessutom betalas en förhöjningsdel till förmånen under högst 200 dagar samt *ersättningar för uppehälle* för måltids- och resekostnader. Arbetskraftsutbildning behandlas i kapitel 6 om arbetslöshetsförmåner.

FPA betalar ut *stöd för skolresor* till dem som studerar vid ett gymnasium eller en yrkesläroanstalt. Det statsfinansierade stödet ersätter kostnaderna för dagliga skolresor.

FPA betalar *studiepension* till föräldralösa 18–20-åringar som bedriver heltidsstudier eller genomgår yrkesutbildning. Studiepension är en pensionsförmån och statistik i anslutning till denna presenteras i kapitel 2 om pensionsförmåner.

Handikappade som deltar i utbildning som syftar till att bevara eller förbättra arbetsförmågan kan få *rehabiliteringspenning*. Yrkesinriktad rehabilitering stöds och ordnas, förutom av FPA, även av arbetspensionsanstalterna, olycksfalls- och trafikförsäkringsbolagen samt av arbets- och näringsbyråerna. Statistik om rehabiliteringspenning ingår i kapitel 5 om rehabiliteringsförmåner.

23. Opiskelijoiden toimeentuloturvaetuuksia 1995–2010

Utkomstskyddsförmåner för studerande 1995–2010

Income security benefits for students, 1995–2010

Vuoden aikana Under året During the year	Yleinen opiskeluaajan toimeentuloturva – Utkomstskydd under studietiden – Income security benefits for students								
	Opintotuki ¹⁾ Studiestöd ¹⁾ Student financial aid ¹⁾	Aikuiskoulutustuki ²⁾ Vuxenutbildningsstöd ²⁾ Adult education subsidy ²⁾		Ammatti- koulutusraha ³⁾ Yrkes- utbildnings- penning ³⁾ Vocational training allowance ³⁾	Ammatti- tutkinto- stipendi Stipendium för yrkesexamen Vocational qualifications grant	Koululais- eläke Studie- pension Orphan's pension for students	Kuntoutus- raha ⁴⁾ Rehabili- terings- penning ⁴⁾ Rehabilit- ation allowance ⁴⁾	Koulumatka- tuki ⁵⁾ Skolrese- stöd ⁵⁾ School trans- portation subsidy ⁵⁾	
	Opintoraha Stu- die- penning Study grant	Aikuisopintoraha ⁶⁾ Vuxenstudiepenning ⁶⁾ Study grant for mature students ⁶⁾	Tuki Stöd Cash benefit	Lainatakaus Lånegaranti Loan guarantee					
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Milj. € – € million									
1995	401,5	33,6	.	.	7,4	.	2,5	33,5	.
1996	391,9	25,9	.	.	6,7	0,2	2,6	28,0	.
1997	404,9	19,1	.	.	6,0	0,5	2,7	25,1	7,4
1998	430,0	14,2	.	.	5,9	0,8	2,6	19,5	20,7
1999	434,5	12,2	.	.	6,3	1,1	2,6	18,7	22,2
2000	423,8	11,6	.	.	6,1	1,9	2,5	18,7	23,3
2001	428,3	8,4	4,6	?)	5,3	2,2	2,7	18,9	24,8
2002	434,1	1,7	21,2	?)	1,9	2,6	2,9	20,5	24,7
2003	440,2	.	25,3	?)	.	3,3	2,8	19,9	25,6
2004	439,6	.	26,8	?)	.	3,9	2,8	20,5	25,4
2005	432,0	.	28,4	?)	.	4,6	2,7	19,3	27,9
2006	419,0	.	30,1	?)	.	7,4	2,7	18,0	30,7
2007	406,0	.	30,5	?)	.	7,5	2,7	17,2	32,0
2008	440,7	.	30,0	?)	.	7,5	2,7	17,0	36,1
2009	503,8	.	28,7	?)	.	8,2	2,8	18,2	37,6
2010	510,3	.	42,6	?)	.	8,7	2,7	19,3	39,2
Etuuden saajia vuoden aikana – Förmånstagare under året – Recipients during the year									
1995	290 040 ⁸⁾	17 280 ⁸⁾	.	.	6 040*	.	4 590 ⁹⁾	10 910	.
1996	285 230 ⁸⁾	13 640 ⁸⁾	.	.	5 540*	1 060	4 770 ⁹⁾	10 890	.
1997	293 040 ⁸⁾	10 290 ⁸⁾	.	.	5 500*	2 160	4 910 ⁹⁾	11 840	— ¹⁰⁾
1998	302 720 ⁸⁾	7 390 ⁸⁾	.	.	5 600*	3 460	4 740 ⁹⁾	12 190	51 360 ¹⁰⁾
1999	316 680 ⁸⁾	6 640 ⁸⁾	.	.	5 800*	5 050	4 580 ⁹⁾	12 100	54 870 ¹⁰⁾
2000	321 400 ⁸⁾	6 000 ⁸⁾	.	.	5 840*	7 650	4 490 ⁹⁾	11 890	54 640 ¹⁰⁾
2001	297 310 ⁸⁾	4 660 ⁸⁾	2 080	670	4 660*	9 370	4 590 ⁹⁾	12 020	51 260 ¹⁰⁾
2002	295 890 ⁸⁾	1 820 ⁸⁾	5 240	1 440	2 140*	10 750	4 850 ⁹⁾	12 020	51 070 ¹⁰⁾
2003	298 020 ⁸⁾	270 ⁸⁾	6 470	1 690	.	14 060	4 690 ⁹⁾	11 970	51 130 ¹⁰⁾
2004	295 830 ⁸⁾	.	6 580	1 530	.	16 270	4 590 ⁹⁾	12 310	50 620 ¹⁰⁾
2005	292 950 ⁸⁾	.	6 970	1 440	.	17 500	4 400 ⁹⁾	12 020	49 630 ¹⁰⁾
2006	288 070 ⁸⁾	.	7 480	1 390	.	22 240	4 330 ⁹⁾	11 410	51 030 ¹⁰⁾
2007	283 580 ⁸⁾	.	7 990	1 320	.	22 400	4 200 ⁹⁾	10 460	51 630 ¹⁰⁾
2008	286 090 ⁸⁾	.	7 750	1 140	.	21 910	4 130 ⁹⁾	9 420	51 730 ¹⁰⁾
2009	290 933 ⁸⁾	.	7 319	1 071	.	23 660	4 072 ⁹⁾	8 242	51 414 ¹⁰⁾
2010	304 591 ⁸⁾	.	8 852	1 135	.	23 691	3 956 ⁹⁾	8 219	51 725 ¹⁰⁾

¹⁾ Asumislisä ei sisälly rahamääriin (ks. taul. 131).

Bostadstillägg ingår inte i beloppen (se tabell 131).

Housing supplements only included in recipient totals (see Table 131).

²⁾ Aikuiskoulutustukea alettiin maksaa 1.8.2001. Kela myöntää opintolainan valtiontakauksen.

Vuxenutbildningsstöd började betalas 1.8.2001. Statsgaranti för studielån beviljas av FPA.

Adult education subsidy was introduced on 1 August 2001. Government guarantees for student loans are granted by Kela.

³⁾ Aikasarja sisältää myös vuorotteluvapaan ajalta maksetut osittaiset ammattikoulutusrahat ja näiden saajat. Ammattikoulutusraha lakkasi 31.12.2002.

Tidsserien inkluderar för alterneringstid utgivna partiella yrkesutbildningspenningar, jämte mottagare. Yrkesutbildningspenningen upphörde 31.12.2002.

The time series includes so-called partial vocational training grants payable to persons on job alternation leave, which were discontinued at year-end 2002.

⁴⁾ Kuntoutusraha Kelan vajaakuntoisille antaman ammatillisen kuntoutuksen ajalta.

Rehabiliteringspenning under yrkesinriktad FPA-rehabilitering för handikappade.

Rehabilitation allowance paid during vocational rehabilitation organized by Kela for persons with impaired functional ability.

⁵⁾ Koulumatkukea alettiin maksaa 1.7.1997 lukien.

Skolresestöd började utges 1.7.1997.

Available since 1 July 1997.

⁷⁾ Aikuiskoulutustuen saajille myönnettujen opintolainojen maksetut takausvastuut sisältyvät opintolainojen maksettuihin takausvastuisiin taulukossa 141.

De borgenansvarsbetalningar som erlagts för studielån som beviljats mottagare av vuxenutbildningsstöd ingår i borgenansvarsbetalningarna i tabell 141.

Loan guarantee payments made in respect of loans granted to recipients of adult education subsidy are included in the loan guarantee payments presented in Table 141.

⁸⁾ Lukuvuoden aikana opintotukea saaneet.

Mottagare av studiestöd under läsåret.

¹⁰⁾ Lukuvuoden aikana tukea saaneet.

Stödtagare under läsåret.

⁹⁾ 31.12.

At year-end.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 23 continued

Vuoden aikana Under året During the year	Työttömien koulutusajan toimeentuloturva Utkomstskydd för arbetslösa under utbildningstid Income security benefits for unemployed persons undergoing training				
	Työvoimakoulutus ¹¹⁾ Arbetskraftsutbildning ¹¹⁾ Labour market training ¹¹⁾		Omaehtoinen opiskelu ¹²⁾ Frivilliga studier ¹²⁾ Self-motivated study ¹²⁾		Erorahan aikuis- koulutussisä ¹³⁾ Avgångsbidragets vuxenutbildnings- tillägg ¹³⁾ Redundancy pay/Training supplement ¹³⁾
	Perusturva Grundtrygghet Basic benefits	Ansioturva Inkomstrelaterade förmåner Earnings-related benefits	Perusturva Grundtrygghet Basic benefits	Ansioturva Inkomstrelaterade förmåner Earnings-related benefits	
	j	k	l	m	n
Milj. € – € million					
1995	52,1	196,5	.	.	9,1
1996	91,0	234,5	.	.	7,6
1997	102,9	240,5	0,2	1,6	5,9
1998	98,9	203,2	1,1	12,1	4,0
1999	106,2	167,8	1,8	16,5	3,4
2000	89,7	140,5	1,8	10,0	3,3
2001	82,7	121,1	1,5	7,9	3,2
2002	96,6	133,1	2,5	9,5	3,0
2003	110,7	162,0	3,4	12,2	1,7
2004	110,1	182,3	3,5	14,7	0,1
2005	101,5	172,8	3,3	15,1	.
2006	100,6	167,4	3,5	15,4	.
2007	107,0	176,9	3,7	16,9	.
2008	95,3	167,4	3,3	18,0	.
2009	89,7	205,7	2,9	21,2	.
2010	116,7	249,6	22,2	79,7	.
Etuuden saajia vuoden aikana – Förmånstagare under året – Recipients during the year					
1995	35 953	63 240	.	.	10 500
1996	52 664	66 910	.	.	8 500
1997	57 001	69 560	113	580	6 370
1998	56 667	57 480	416	2 060	4 480
1999	57 278	45 770	595	2 520	3 680
2000	50 519	38 870	691	1 750	3 730
2001	44 893	32 440	621	1 500	3 520
2002	45 396	32 550	839	1 670	2 910
2003	46 328	34 870	1 008	1 930	1 740
2004	42 892	36 390	1 089	2 190	160
2005	40 985	33 330	1 131	2 230	.
2006	42 039	32 020	1 184	2 350	.
2007	42 805	32 610	1 171	2 440	.
2008	36 669	29 250	1 041	2 410	.
2009	32 605	36 070	948	3 015	.
2010	40 107	39 394	5 479	11 302	.

¹¹⁾ Työvoimapolitiittinen koulutustuki, työvoimakoulutuksen ajalta maksettu ansio- ja peruspäiväraha (2010 alkaen) sekä työmarkkinatuki. Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd, inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning som betalats för arbetskraftsutbildning (från 2010) och arbetsmarknadsstöd.

Labour market training subsidy, earnings-related/basic unemployment allowance paid during participation in labour market training (from 2010), and labour market subsidy.

¹²⁾ Omaehtoisen opiskelun ajalta maksettu ansio- ja peruspäiväraha sekä työmarkkinatuki (2010 alkaen), koulutuspäiväraha (1997–2009) sekä omaehtois-
opiskelun tuki pitkäaikaistyöttömille (1997–1999).

Inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning som betalats för frivilliga studier samt arbetsmarknadsstöd (från 2010), utbildningsdagpenning (1997–2009) och stöd för frivilliga studier till långtidsarbetslösa (1997–1999).

Earnings-related/basic unemployment allowance and labour market subsidy paid during self-motivated study (from 2010), training allowance (1997–2009), and support for self-motivated study for the long-term unemployed (1997–1999).

¹³⁾ Lakiasi 31.12.2002. Tätä ennen alkaneeseen koulutukseen myönnetty lisät kuitenkin maksetaan.

Upphörde 31.12.2002. Tillägg som beviljats för tidigare påbörjad utbildning betalas dock ut.

Discontinued at year-end 2002, but existing benefits continue in payment.

Lähde – Källa:

a, b, d Kelan opintotutkikeskus: Päätösrekisteritilasto lukuvuodelta 1994–1995, 1995–1996 ja 1996–1997; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot – FPA:s studiöstödscentral: Beslutsregisterstatistik för läsåren 1994–1995, 1995–1996 och 1996–1997; FOS. FPA: Studiöstöd www.fpa.fi/statistik.

c, f Finanssivallonta; Koulutusrahasto: Toimintakertomus 2010 www.koulutusrahasto.fi/toimintakertomus_2010.pdf [viitattu 20.9.2011] – Finansinspektionen: Utbildningsfonden: Verksamhetsberättelsen 2010 www.utbildningsfonden.fi/verksamhetsberattelsen_2010.pdf [hämtad 20.9.2011].

e, n Finanssivallonta – Finansinspektionen.

g–j, l SVT. Kela: Kelan eläkkeet / Kelan kuntoutus / Koulumatkatuki / Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Pensioner från FPA / FPA-rehabilitering / Skolresestöd / Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

k, m SVT. Kela & Finanssivallonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

2 | Kelan eläke-etuudet FPA:s pensionsförmåner

2010

- Kansaneläke
Folkpension
Vanhuuseläke
Ålderspension
Työkyvyttömyyseläke
Sjukpension
Työttömyyseläke
Arbetslöshetspension
- Perhe-eläke
Familjepension
Leskeneläke
Efterlevandepension
Lapseneläke
Barnpension
- Muut eläke-etuudet
Övriga pensionsförmåner
Rintamalisät
Fronttillägg
Lapsikorotus
Barnförhöjning

2.1 Yleistä

Kelan eläke-etuuksia ovat *kansaneläke*, *perhe-eläke*, *lapsikorotus*, *rintamalisä* ja *ylimääräinen rintamalisä*. Kansaneläkkeenä maksetaan vanhuuseläkettä, työkyvyttömyyseläkettä ja työttömyyseläkettä. Perhe-eläkkeenä maksetaan lapseneläkettä ja leskeneläkettä.

Kansaneläke ja perhe-eläkkeet ovat verollista tuloa, rintamalisät ja lapsikorotus verottomia etuuksia. Eläkkeensaaja voi tehdä verotuksessa eläketulovähennyksen, jolla turvataan, ettei pelkän kansaneläkkeen saaja joudu maksamaan eläkkeestään veroa. Eläke-etuudet tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaisesti.

Eläke-etuuksien kehitystä selostetaan liitteessä 1.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot
- www.etk.fi

Perusedellytykset

Kansaneläkelainsäädäntö. Kansaneläkkeeseen on oikeus Suomessa asuvilla henkilöillä. Suomessa asuminen määritellään asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetussa laissa. Suomen kansalaisella on oikeus kansaneläkkeeseen, jos hän on 16 vuotta täytettyään asunut Suomessa vähintään kolme vuotta. Ulkomaan kansalaiselle eläke voidaan myöntää hänen asuttuaan Suomessa viimeiset kolme vuotta. Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää ilman näitä asumisaikoja alle 19-vuotiaana Suomessa asuessaan työkyvyttömäksi tulleen. Asumisaikavaatimusta ei myöskään edellytetä työkyvyttömyyseläkettä hakevalta henkilöltä, joka on saanut 16 vuotta täyttäessään lapsen vammaistukea.

Perhe-eläkkeeseen on oikeus Suomessa asuvalla leskellä ja lapsella. Lisäksi edellytetään, että edunjättäjä asui kuollessaan Suomessa. Edunjättäjän ja lesken asumisaikavaatimukset ovat samat kuin kansaneläkkeissä. Lapsilla näitä vaatimuksia ei ole.

Suomessa asuvat pakolaiset ja valtiottomat rinnastetaan Suomen kansalaisiin kansaneläke- ja perhe-eläkelakia sovellettaessa.

Rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä myönnetään Suomessa asuvalle henkilölle, jolla on rintamalisään oikeuttava tunnus. Myös ulkomailla asuvalle henkilölle voidaan maksaa rintamalisää, jos hän saa kansaneläkettä Suomesta. Ns. ulkomaille maksettava rintamalisä, joka maksetaan kahdesti vuodessa, myönnetään kansa-

2.1 Allmänt

FPA:s pensionsförmåner är *folkpension*, *familjepension*, *barnförhöjning*, *fronttillägg* och *extra fronttillägg*. I folkpension utges ålderspension, sjukpension och arbetslöshetspension. Familjepensionen omfattar barnpension och efterlevandepension.

Folkpensionen och familjepensionerna är skattepliktig inkomst, medan fronttillägg och barnförhöjning är skattefria förmåner. Pensionstagarna kan vid beskattningen göra ett pensionsinkomstavdrag som garanterar att den som har endast folkpension inte behöver betala skatt på sin pension. Pensionsförmånerna justeras årligen enligt folkpensionsindex.

I bilaga 1 redogörs för utvecklingen av pensionsförmånerna.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik
- www.etk.fi

Allmänna förutsättningar

Folkpensionslagstiftningen. För rätt till folkpension krävs att man är bosatt i Finland. Bosättning i Finland definieras i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet. En finsk medborgare har rätt till folkpension om han bott i Finland minst tre år efter 16 års ålder. En utländsk medborgare som flyttat till Finland kan beviljas pension efter att ha varit bosatt i landet de senaste tre åren. Sjukpension kan utan dessa bosättningskrav beviljas den som medan han bott i Finland blivit arbetsoförmögen före 19 års ålder. Bosättningskravet behöver inte heller uppfyllas av den som ansöker om sjukpension och som vid fyllda 16 har haft handikappbidrag för personer under 16 år.

Rätt till familjepension har efterlevande make och barn som bor i Finland, förutsatt att förmånslåtaren bodde i Finland vid sin död. För både förmånslåtaren och den efterlevande maken gäller samma krav på bosättningstid som i fråga om folkpension. Sådana villkor gäller inte för barn.

I Finland bosatta flyktingar och statslösa personer jämsställs med finska medborgare vid tillämpning av folk- och familjepensionslagarna.

Fronttillägg och extra fronttillägg beviljas personer bosatta i Finland som har ett tecken som berättigar till fronttillägg. Även utomlands bosatta personer kan få fronttillägg om de har finländsk folkpension. Fronttillägg till utlandet, som betalas två gånger per år, beviljas oavsett medborgarskap utomlands bosatta personer

laisuudesta riippumatta ulkomailla asuvalle henkilölle, jolla on siihen oikeuttava tunnus ja joka ei saa Suomesta kansaneläkettä. Lapsikorotukseen on oikeus Suomessa asuvalle eläkkeensaajalla, jolla on huollettavanaan alle 16-vuotias lapsi. Vuoden 2010 alusta on edellytetty, että myös lapsi asuu Suomessa.

Jos kansan- tai perhe-eläkettä saava henkilö muuttaa ulkomaille asumaan, eläkettä maksetaan vuoden ajan muutosta, jos eläkkeensaaja on asunut Suomessa vähintään vuoden ajan ennen eläkkeen alkamista. Eläkettä maksetaan pitempään, jos eläkkeensaaja on välittömästi ennen eläkkeen alkamista asunut Suomessa 10 vuotta tai jos ulkomailla asuminen on välttämätöntä eläkkeensaajan tai hänen lähiomaisensa sairauden vuoksi.

EU-lainsäädännön ja sosiaaliturvasopimusten vaikutus. EU-lainsäädäntö ja Suomen solmimat sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuvaan eläketurvaan. EU-säännökset koskevat EU/ETA-alueella tai Sveitsissä työskenteleviä jäsenmaiden, Sveitsin tai ns. kolmansien valtioiden kansalaisia ja heidän perheenjäseniään. Pohjoismainen sosiaaliturvasopimus koskee lähinnä niitä EU/ETA-alueella asuvia Pohjoismaiden kansalaisia (ei-työntekijät), joihin ei sovelleta EU-lainsäädäntöä. Kahdenvälisillä sosiaaliturvasopimuksilla annetaan vastavuoroisesti oikeus toisen sopimusmaan eläkkeisiin.

Eläke-etuudet ja niiden määräytyminen

Kansaneläkkeet

Kansaneläke on pienehköä työeläkettä saavan lisäturva tai täysin ilman työeläkettä olevan ainoa eläketurva. Kansaneläkettä ei makseta ollenkaan, kun työeläke ylittää tietyn rajan (ks. asetelma 2).

Vanhuuseläke. Vanhuuseläke myönnetään

- *varhennettuna* 62–64 vuoden iässä. Eläke säilyy nimeltään ja suuruudeltaan varhennettuna vanhuuseläkkeenä henkilön täytettyä 65 vuotta.
- *varsinaisena* vanhuuseläkkeenä
 - 65 vuoden iässä tai
 - 62–64 vuoden iässä eläketuen ehdot täyttävälle pitkäaikaistyöttömälle.
- *lykkätyä* henkilön siirrettyä eläkkeensä alkamisajan kohdan 65 vuoden ikää myöhemmäksi.

Työkyvyttömyyseläke. Työkyvyttömyyseläke myönnetään 16–64-vuotiaalle henkilölle, joka sairauden, vian tai vamman takia ei kykene tekemään tavallista työtään tai muuta siihen verrattavaa työtä, jota ikä, ammattitaito ja muut seikat huomioon ottaen pidetään hänelle

som innehar ett tecken som berättigar till tillägget och som inte har finländsk folkpension. Rätt till barnförhöjning har pensionstagare som är bosatta i Finland och försörjer barn under 16 år. Sedan början av år 2010 förutsätts att också barnet bor i Finland.

Till folk- eller familjepensionstagare som flyttar utomlands betalas pensionen i ett års tid, om pensionstagar botten i Finland minst ett år före pensionens början. Därefter kan utbetalningen förlängas, om pensionstagar botten i Finland tio år omedelbart innan pensionen började utges eller om utlandsvistelsen är nödvändig på grund av sjukdom hos pensionstagar eller en nära anhörig.

Verkan av EU-lagstiftningen och avtalen om social trygghet. EU-lagstiftningen och de trygghetsavtal Finland ingått medför avvikelser i det bosättningsbaserade pensionsskyddet. EU-bestämmelserna avser medborgare i EU-länderna, Schweiz eller s.k. tredje land som arbetar inom EU/EES-området eller i Schweiz och deras familjer. Den nordiska konventionen om social trygghet avser närmast de inom EU/EES-området bosatta nordiska medborgare (icke-arbetstagare) som inte omfattas av EU-lagstiftningen. Bilateral trygghetsavtal berättigar till det andra landets pensioner.

Pensionsförmåner och villkor

Folkpension

Folkpensionen är ett tilläggsstöd för personer med liten arbetspension och det enda pensionsskyddet för personer utan arbetspension. Folkpension betalas inte ut när arbetspensionen överskrider en viss gräns (se sammanställning 2).

Ålderspension. Ålderspension beviljas

- *som förtida* pension vid 62–64 års ålder. Benämning och belopp bibehålls oförändrade när pensionstagar fyller 65 år.
- *som egentlig* ålderspension
 - vid 65 års ålder eller
 - vid 62–64 års ålder för långtidsarbetslösa som uppfyller villkoren för pensionsstöd.
- *som senarelagd pension* när pensioneringen uppskjuts till efter 65 år.

Sjukpension. Sjukpension beviljas en 16–64-årig person som p.g.a. sjukdom eller handikapp inte förmår utföra sitt sedvanliga arbete eller därmed jämförligt arbete som med beaktande av hans ålder, yrkesskicklighet och övriga omständigheter anses vara lämpligt och trygga en

sopivana ja kohtuullisen toimeentulon turvaavana. 60 vuotta täyttäneen henkilön eläkeoikeutta arvioitaessa painotetaan erityisesti työkyvyttömyyden ammatillista luonnetta.

Alle 20-vuotiaalle ei työkyvyttömyyseläkettä myönnetä, ennen kuin hänen kuntoutumismahdollisuutensa on selvitetty. Ammatillisen kuntoutuksen ajalta vajaakuntoiselle nuorelle maksetaan *nuoren kuntoutusrahaa* (ks. luku 5).

Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää toistaiseksi tai kuntoutustukena määräajaksi. Pysyvästi sokea tai liikuntakyvytön henkilö on aina oikeutettu työkyvyttömyyseläkkeeseen.

Henkilö, joka saa toistaiseksi myönnettyä täysimääräistä työkyvyttömyyseläkettä Kelasta, voi työllistyessään (ansiotulot vähintään 600 €/kk) jättää tietyin ehdoin eläkkeensä lepäämään menettämättä eläkeoikeuttaan.

Työkyvyttömyyseläke voi alkaa yleensä vasta, kun henkilö on saanut sairauspäivärahaa 300 arkipäivältä. 63 vuotta täyttäneeltä ei kuitenkaan vaadita enimmäis-suoritusajan täyttymistä, jos hänelle on myönnetty vanhuuseläke työeläkejärjestelmästä.

Työttömyyseläke. Työttömyyseläke myönnetään vuonna 1949 tai sitä ennen syntyneelle alle 65-vuotiaalle pitkäaikaisesti työttömälle henkilölle, joka täyttää työhistoriaedellytyksen (pääsääntöisesti vähintään 5 vuoden työssäolo eläkettä edeltäneen 15 kalenterivuoden aikana). Lisäksi edellytetään, että henkilö on saanut työttömyyspäivärahaa työttömyysturvalain mukaisen enimmäisajan ja on työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa. Eläke myönnetään toistaiseksi.

Useaa kansaneläkettä ei voi saada samanaikaisesti. Työkyvyttömyyseläke ja työttömyyseläke muuttuvat 65 vuoden iässä vanhuuseläkkeeksi.

Perhe-eläkkeet

Leskeneläke myönnetään alle 65-vuotiaalle mies- tai naispuoliselle leskelle. Lisäksi edellytetään, että edunjättäjä oli alle 65-vuotias avioliittoa solmittaessa. Leskellä on eläkeoikeus, jos hänellä on tai on ollut yhteinen lapsi edunjättäjän kanssa.

Muilta leskiltä edellytetään, että

- leski oli kuolemantapauksen sattuessa täyttänyt 50 vuotta
- avioliitto oli kestänyt vähintään 5 vuotta
- avioliitto oli solmittu, ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta.

skälig utkomst. Vid bedömningen av rätten till pension för en person som fyllt 60 år läggs tonvikten särskilt på arbetsförmågans yrkesmässiga karaktär.

Den som är under 20 år beviljas inte sjukpension förrän hans rehabiliteringsmöjligheter utretts. *Rehabiliteringspenning för unga* betalas till handikappade ungdomar under tiden för yrkesinriktad rehabilitering (se avsnitt 5).

Sjukpensionen kan beviljas tills vidare eller i form av rehabiliteringsstöd för viss tid. Den som är permanent blind eller rörelsehindrad är alltid berättigad till sjukpension.

Den som beviljats full sjukpension tills vidare från FPA kan när han får arbete (förvärvsinkomsten minst 600 euro/mån.) på vissa villkor lämna sin pension vilande utan att förlora rätten till pension.

Sjukpensionen kan i regel börja först när personen fått sjukdagpenning i 300 vardagar. För personer som fyllt 63 år krävs emellertid inte att den maximala utbetalningstiden uppfylls om de beviljats ålderspension från arbetspensionssystemet.

Arbetslöshetspension. Arbetslöshetspension beviljas långtidsarbetslösa personer under 65 år som är födda 1949 eller tidigare och som har den arbetslivserfarenhet som förutsätts (i regel minst 5 års arbete under de 15 kalenderåren närmast före pensioneringen). Dessutom krävs att personen i fråga har fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och är anmäld som arbetslös arbetssökande hos arbetskraftsbyrån. Pensionen beviljas tills vidare.

En försäkrad kan inte ha flera folkpensioner samtidigt. Sjukpensionen och arbetslöshetspensionen övergår i ålderspension när en pensionstagare fyller 65 år.

Familjepension

Efterlevandepension beviljas efterlevande makar som inte fyllt 65 år. Vidare förutsätts att förmånslåtaren var under 65 år när äktenskapet ingicks. En efterlevande make har rätt till pension om han/hon har eller har haft gemensamt barn med förmånslåtaren.

För andra efterlevande gäller som villkor att

- han/hon fyllt 50 år vid tidpunkten för dödsfallet
- äktenskapet varat minst 5 år
- äktenskapet ingåtts innan den efterlevande maken fyllt 50 år.

Ennen 1.7.1950 syntyneet naiset saavat eläkkeen kuitenkin lievemmin perustein.

Eläkkeen saamisen edellytykset poikkeavat edellä esitetystä, jos edunjättäjä on kuollut ennen 1.7.1990.

Leskeneläkkeenä maksetaan vakiomääräistä alkueläkettä 6 kuukauden ajalta edunjättäjän kuolemasta ja sen jälkeen jatkoeläkettä, joka koostuu perusmäärästä ja täydennysmäärästä. Jatkoeläkkeen perusmäärä maksetaan vain leskelle, jolla on huollettavanaan alle 18-vuotias lapsi (ks. asetelma 1).

Perhe-eläkettä ei makseta samalta ajalta kuin kansaneläkettä. Leskellä on kuitenkin oikeus alkueläkkeeseen siltä osin kuin se olisi kansaneläkettä suurempi.

50 vuotta täyttänyt leski voi avioitua menettämättä leskeneläkettään.

Lapseneläkettä maksetaan alle 18-vuotiaalle lapselle, jonka toinen tai molemmat vanhemmat tai huoltajat ovat kuolleet. Myös 18–20-vuotias orpo on oikeutettu lapseneläkkeeseen, jos hän opiskelee päätoimisesti tai on ammatillisessa koulutuksessa (koululaiseläke). Täysorpo saa kaksi erillistä eläkettä, erikseen kummankin vanhemman jälkeen. Lapseneläkkeen osia ovat kaikille etuudensaajille maksettava perusmäärä sekä muiden perhe-eläkkeiden perusteella määräytyvä täydennysmäärä (ks. asetelma 1).

Kvinnor födda före 1.7.1950 får dock efterlevandepension på lindrigare grunder.

Pensionsgrunderna avviker från de ovan angivna ifall förmånslätarens har avlidit före 1.7.1990.

Efterlevandepensionen utges som begynnelsepension med fast belopp för de första 6 månaderna efter förmånslätarens död och därefter som fortsättningspension, som består av ett grundbelopp och ett kompletteringsbelopp. Grundbeloppet av fortsättningspensionen betalas bara till en efterlevande make som försörjer barn under 18 år (se sammanställning 1).

Familjepension betalas inte ut för samma tid som folkpension. En efterlevande make har dock rätt till begynnelsepension i den mån den överstiger folkpensionen.

En efterlevande make som fyllt 50 år kan gifta sig utan att mista efterlevandepensionen.

Barnpension betalas till barn under 18 år om den ena eller vardera föräldern eller vårdnadshavaren avlidit. Barn som ägnar sig åt heltidsstudier eller yrkesutbildning får dock förmånen till 21 år (studiepension). Föräldralösa barn får två pensioner, en efter vardera föräldern. Barnpensionens delar är grundbeloppet som betalas till samtliga förmånstagare och kompletteringsbeloppet som beror av andra familjepensioner (se sammanställning 1).

Asetelma 1. Perhe-eläkkeen rakenne 31.12.2010 Sammanställning 1. Familjepensionens struktur 31.12.2010

Eläkelajit Pensionsslag	Eläkkeenosat Pensionsdelar	
	Vakiomäärä Fast belopp	Täydennysmäärä Kompletteringsbelopp
Lesken alkueläke	aina	ei
Efterlevande makes begynnelsepension	ja	nej
Lesken jatkoeläke		
Efterlevande makes fortsättningspension		
– Huollettava lapsi	aina	tuloista riippuen
– Har barn att försörja	ja	beroende på inkomsten
– Ei huollettavaa lasta	ei	tuloista riippuen
– Har ej barn att försörja	nej	beroende på inkomsten
Lapsen eläke		
Barnpension		
– Alle 18-vuotias lapsi (varsinainen lapseneläke)	aina	tuloista riippuen
– Barn under 18 år (egentlig barnpension)	ja	beroende på inkomsten
– 18–20-vuotias päätoiminen opiskelija (koululaiseläke)	aina	ei
– Heltidsstuderande i åldern 18–20 år (studiepension)	ja	nej

Muut eläke-etuudet

Muita Kelan maksamia *eläke-etuuksia* ovat lapsikorotus, rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä. Ne voivat liittyä myös muihin eläkkeisiin kuin Kelan maksamiin.

Lapsikorotusta maksetaan eläkkeensaajan kanssa samassa taloudessa asuvista alle 16-vuotiaista lapsista. Lapsikorotukseen oikeuttavat kansaneläkkeen lisäksi työ- tai virkasuhteeseen perustuva työkyvyttömyyseläke, työttömyyseläke, vanhuuseläke ja varhennettu vanhuuseläke. Korotukseen oikeuttaa myös työkyvyttömyyteen perustuva täysi SOLITA-eläke tai vastaava korvaus.

Rintamalisää maksetaan vuosien 1939–1945 ja 1918 sotiin osallistuneille henkilöille, jotka ovat saaneet rintamalisään oikeuttavan tunnuksen (rintamasotilas-, rintamapalvelus-, rintama- tai veteraanitunnus), sekä vuosina 1945–1952 miinanraivaukseen osallistuneille.

Ylimääräiseen rintamalisään on oikeus niillä rintamalisänsaajilla, joille maksetaan kansaneläkettä. Oikeutta ylimääräiseen rintamalisään ei ole, jos rintamalisän maksun perusteena on miinanraivaukseen osallistuminen. *Ylimääräinen rintamalisä* on 25–45 % siitä kansaneläkkeen osasta, joka vuonna 2010 ylitti 94,37 euroa kuukaudessa Tulojen kasvaessa prosentti pienenee asteittain. Ylimääräistä rintamalisää maksetaan kuitenkin aina vähintään vähimmäismäärä, joka vuonna 2010 oli 5,85 €/kk.

Ulkomaille maksettavaan rintamalisään on oikeus vuosien 1939–1945 ja 1918 sotiin osallistuneilla henkilöillä, jotka ovat saaneet rintamalisään oikeuttavan tunnuksen (rintamasotilas-, rintamapalvelus-, rintama- tai veteraanitunnus), sekä vuosina 1945–1952 miinanraivaukseen osallistuneilla. *Ulkomaille maksettavaa rintamalisää* maksetaan kaksi kertaan vuodessa ja sen kokonaismäärä vuonna 2010 oli 546,68 euroa.

Tulojen vaikutus

Kansaneläkkeen määrään vaikuttavat eläkkeensaajan omat työeläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat korvaukset. Eläketulot luetaan tuloksi koko määrällään lukuun ottamatta ns. rajoitetusti tuloksi luettavia etuuksia, eräitä työeläkkeen karttumia (työskentelystä 63 ikävuoden jälkeen, alle 3-vuotiaan lapsen hoidosta sekä opiskelusta) ja kertakorotuksia. Yrittäjä- ja pääomatulot sekä omaisuus eivät vaikuta kansaneläkkeen määrään.

Leskeneläkkeen täydennysmäärässä tuloilla tarkoitetaan eläkkeensaajan eläkeaikaisia, jatkuvia (myös ulkomailta saatuja) tuloja. Leskeneläkkeen täydennysmäärää määritettäessä tuloksi luetaan kuitenkin vain osa lesken tuloista (60 %), jos edunjättäjä on kuollut 1.7.1990 tai sen jälkeen.

Andra pensionsförmåner

Andra *pensionsförmåner* från FPA är barnförhöjning, fronttillägg och extra fronttillägg. De kan även hänföra sig till andra pensioner än dem som FPA betalar.

Barnförhöjning betalas för barn under 16 år som bor i samma hushåll som pensionstagaren. Till barnförhöjning berättigar folkpension och på anställnings- eller tjänsteförhållande baserad invalidpension, arbetslöshetspension, ålderspension och förtida ålderspension samt även på arbetsoförmåga baserad full SOLITA-pension eller motsvarande ersättning.

Fronttillägg betalas till personer som deltagit i krigen 1939–1945 eller 1918 och som beviljats ett tecken som berättigar till fronttillägg (frontmanna-, fronttjänst-, front- eller veterantecken) samt till personer som deltagit i minröjning 1945–1952.

Extra fronttillägg kan betalas till fronttilläggsstagare som har folkpension, dock inte till personer som har fronttillägg på grund av deltagande i minröjning. Det *extra fronttillägget* utgör 25–45 % av den del av folkpensionen som 2010 översteg 94,37 euro/mån. När inkomsten ökar, minskar procenttalet gradvis. I extra fronttillägg betalas dock alltid minst ett minimibelopp som uppgick till 5,85 euro/mån. 2010.

Rätt till fronttillägg som betalas till utlandet har personer som deltagit i krigen 1939–1945 eller 1918 och som beviljats ett tecken som berättigar till fronttillägg (frontmanna-, fronttjänst-, front- eller veterantecken) samt personer som deltagit i minröjning 1945–1952. *Fronttillägg till utlandet* betalas två gånger om året och totalbeloppet uppgick 2010 till 546,68 euro.

Inkomstens inverkan

På *folkpensionen* inverkar pensionstagarens egna arbetspensioner och med dem jämförbara fortgående ersättningar. Pensionsinkomsten medräknas till sitt fulla belopp med undantag för s.k. begränsat inkluderbara förmåner, vissa intjänade arbetspensioner (på grundval av arbete efter 63 års ålder, vård av ett barn under 3 år, studier) och engångsförhöjningar. Företagar- och kapitalinkomster samt förmögenhet påverkar inte folkpensionen.

I samband med *efterlevandepensionens kompletteringsbelopp* avses med inkomst pensionstagarens pensionsförtädda, fortgående inkomster (även utländska). Vid fastställande av efterlevandepensionens kompletteringsbelopp beaktas dock bara en del av arbetsinkomsten (60 %) om förmånslätarens avlidit 1.7.1990 eller senare.

Asetelma 2. Eläkkeenosien määrät ja tulorajat 31.12.2010
Sammanställning 2. Belopp och inkomstgränser för pensionsdelar 31.12.2010

	Täysi määrä, €/kk Fullt belopp, €/mån.	Tuloraja, €/kk Inkomstgräns, €/mån.		Tulosidonnaisuus- prosentti Inkomstbindnings- procent
		Täysi etuus Full förmån	Ei etuutta Ingen förmån	
Kansaneläke – Folkpension				
Yksin asuva ¹⁾ – Bor ensam ¹⁾	584,13	51,54	1 207,38	50
Parisuhteessa asuva ²⁾ – Bor i parförhållande ²⁾	518,12	51,54	1 075,30	50
Lesken alkueläke – Efterlevande makes begynnelsepension	301,27			
Lesken jatkoeläke – Efterlevande makes fortsättningspension				
Perusmäärä – Grundbelopp	94,37			
Täydennysmäärä – Kompletteringsbelopp				
Ei huollettavaa lasta – Har ej barn att försörja				
Yksin asuva ¹⁾ – Bor ensam ¹⁾	489,77	51,54	1 018,63	50
Parisuhteessa asuva ²⁾ – Bor i parförhållande ²⁾	423,76	51,54	886,63	50
Huollettava lapsi – Har barn att försörja				
Yksin asuva ¹⁾ – Bor ensam ¹⁾	489,77	51,54	1 031,05	50
Parisuhteessa asuva ²⁾ – Bor i parförhållande ²⁾	423,76	51,54	899,05	50
Lapseneläke – Barnpension				
Perusmäärä – Grundbelopp	55,43			
Täydennysmäärä – Kompletteringsbelopp	83,84	51,54	219,21	50
Lapsikorotus – Barnförhöjning	20,37			
Rintamalisä – Fronttillägg	45,64			
Ylimääräinen rintamalisä – Extra fronttillägg				
Yksin asuva ¹⁾ – Bor ensam ¹⁾	220,39	0,00	1 031,05	.
Parisuhteessa asuva ²⁾ – Bor i parförhållande ²⁾	190,69	0,00	899,05	.

¹⁾ Myös eläkkeensaaja, jonka kansaneläke on suojattu 1.9.1991 lainmuutoksen yhteydessä. Suoja purkautuu perhesuhteiden tai tulojen muuttuessa. Också pensionstagare vars folkpension skyddats i samband med lagändringen 1.9.1991. Skyddet upplöses när familjeförhållandena eller inkomsterna ändras.

²⁾ Avio-/avoliitto tai rekisteröity parisuhde.
Makar, sammanboende eller registrerade partner.

Lapseneläkkeen täydennysmäärä on perhe-eläkevähenteinen. Siihen vaikuttavat lapsen edunjättäjän jälkeen saamat muut perhe- ja huoltoeläkkeet. Täydennysmäärän voi saada alle 18-vuotias lapsi.

Perhesuhteiden vaikutus

Perhesuhteet vaikuttavat tulojen mukaan määräytyvien etuuksien suuruuteen sen mukaan, onko etuudensaaja parisuhteessa (avio-/avoliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa) vai ei ja onko etuudensaajalla yhteinen talous puolisonsa kanssa. Etuuksien ja niihin liittyvien tulojen riippuvuutta perhesuhteista vuonna 2010 kuvataan asetelmassa 2.

Muiden tekijöiden vaikutus

Vanhuuseläkkeen varhentaminen tai lykkääminen. Varhennettua vanhuuseläkettä pienentää pysyvästi *varhennusvähennys*, joka on 0,4 prosenttia jokaiselta eläkkeen varhentamiskuukaudelta. Lykkätyä vanhuuseläkettä suurentaa *lykkäyskorotus*, joka on 0,6 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolla eläkkeen alkamista on lykätty yli 65 vuoden iän. Ennen 1.1.2000 myönnettyjen vanhuuseläkkeiden varhennusvähennys on 0,5 % ja lykkäyskorotus 1,0 %.

Barnpensionens kompletteringsbelopp beror av övriga familje- och försörjningspensioner som barnet har. Kompletteringsbelopp kan beviljas barn under 18 år.

Inverkan av familjeförhållanden

Familjeförhållandena, dvs. om förmånstagaren lever i ett parförhållande (äktenskap/samboförhållande eller registrerat partnerskap) eller om förmånstagaren har gemensamt hushåll med sin partner, inverkar på storleken av de förmåner som fastställs enligt inkomsterna. Hur förmånerna samt inkomstgränserna beror av familjeförhållanden 2010 beskrivs närmare i sammanställning 2.

Hur andra faktorer inverkar

Förtida eller uppskjutet uttag av ålderspension. Förtida ålderspension utges varaktigt minskad; *förtidsavdraget* är 0,4 procent för varje månad. Senarelagd ålderspension utökas med ett *uppskovstillägg*, som är 0,6 procent för varje månad med vilken pensioneringen uppskjuts efter fyllda 65 år. För ålderspensioner som beviljats före 1.1.2000 är förtidsavdraget 0,5 % och uppskovstillägg 1,0 %.

Eläkkeen suhteuttaminen Suomessa asuttuun aikaan. Kansaneläkelainsäädännön mukaan kansaneläke ja leskeneläke suhteutetaan Suomessa asuttuun aikaan. Eläke suhteutetaan, jos eläkkeen hakija on 16 vuotta täytettyään asunut alle 80 % ajasta Suomessa. Suhteutuskerroin saadaan jakamalla Suomessa asuttu aika ajalla, joka on 80 % 16 vuoden iän ja eläkkeen alkamisen välisestä ajasta.

Kun EU/ETA-työntekijä on Suomen lisäksi ollut vakuutettuna muussa EU/ETA-maassa (ml. Sveitsi), eläkkeen määrä lasketaan EU-lainsäädännön mukaisesti. Jos eläkeoikeus syntyy Suomen lainsäädännön perusteella, lasketaan eläkkeen määrä sekä kansallisen että EU-lainsäädännön perusteella ja myönnetään näistä suurempi. Jos eläkeoikeus syntyy vain EU-lainsäädännön perusteella, eläkkeen määrä lasketaan vain EU-lainsäädännön mukaan (pro rata -eläke).

Pro rata -eläkettä määrittäessä lasketaan ensin määrä, jonka hakija saisi, jos kaikkien jäsenvaltioiden vakuutusajat olisivat Suomen vakuutusaikaa. Pro rata -eläke lasketaan tästä määrästä kertomalla se Suomen vakuutusajan ja kaikkien jäsenvaltioiden vakuutusaikojen summan suhteella. Pro rata -eläkettä laskettaessa myös lapseneläke suhteutetaan.

Pensionsavvägning enligt bosättningstid i Finland. Enligt *folkpensionslagstiftningen* avvägs folkpensionen och efterlevandepensionen enligt bosättningstiden i Finland. Pensionen avvägs om den sökande efter att ha fyllt 16 år varit bosatt i Finland mindre än 80 % av tiden. Avvägningskoefficienten får man genom att dividera bosättningstiden i Finland med 80 % av tiden mellan 16 års ålder och pensionens början.

När en EU/EES-arbetstagare varit försäkrad i något annat EU/EES-land (inkl. Schweiz) än Finland beräknas pensionen enligt EU-lagstiftningen. Om rätten till pension uppkommer enligt finsk lag beräknas pensionsbeloppet enligt både finsk lag och EU-lagstiftning, varefter det större beviljas. Om pensionsrätten uppkommer enbart enligt EU-lagstiftning beräknas pensionen enbart enligt EU-lagstiftningen (pro rata-pension).

Pro rata-pensionen bestäms utgående från det belopp sökanden skulle få om samtliga medlemsstaters försäkringsperioder utgjorde finsk försäkringstid, så att detta multipliceras med ett relationstal baserat på försäkringstiden i Finland och summan av försäkringsperioderna i medlemsstaterna. Vid beräkning av pro rata-pension avvägs även barnpension.

Tulojen vaikutusta kuvaavat käsitteet 2010 Faktorer som beskriver inkomstens inverkan 2010

Tulojen mukaan määräytyviä eläke-etuuksia ovat kansaneläke, leskeneläkkeen täydennysmäärä, lapseneläkkeen täydennysmäärä ja ylimääräinen rintamalisä.

Tuloraja, tulosidonnaisuusprosentti ja tulokäsite määrittävät, missä määrin tulot vaikuttavat etuuden suuruuteen.

Tulorajalla tarkoitetaan korkeinta vuosituloa, joka oikeuttaa täyteen etuuteen. Tulosidonnaisuusprosentti ilmaisee sen osuuden tulorajan ylittävästä vuositulon osasta, jolla etuuteen vaikuttavat tulot vähentävät kyseistä etuutta. Asetelmasta 2 käy ilmi kunkin etuuden täysi määrä, tuloraja ja tulosidonnaisuusprosentti.

Tulokäsite ilmaisee, mitkä tulot lasketaan mukaan, kun henkilölle määritetään tulojen mukaan määräytyvää etuutta.

Till de inkomstbundna pensionsförmånerna hör folkpensionen, efterlevandepensionens kompletteringsbelopp, barnpensionens kompletteringsbelopp och det extra fronttillägget.

Inkomstgränsen, inkomstbindningsprocenten och inkomstbegreppet bestämmer hur inkomsten påverkar förmånsbeloppet.

Med inkomstgräns avses den högsta årsinkomst som ger rätt till fullt förmånsbelopp. Inkomstbindningsprocenten anger med vilken andel det överskjutande årsinkomstbeloppet förmånen ska sänkas. Av sammanställning 2 framgår respektive förmåns fulla belopp, inkomstgräns och inkomstbindningsprocent.

Inkomstbegreppet avser de inkomster som beaktas vid fastställandet av en inkomstbunden förmån.

Tilastojen sisältö ja käsitteet

Eläke-etuustilastot kuvaavat joko voimassa olevia, alkaneita tai päättäneitä etuuden maksukausia. Eläke katsotaan uudeksi eli alkaneeksi, kun eläkkeensaaja saa eläkettä ensimmäistä kertaa tai edellisen eläkkeen päättymisestä on kulunut vähintään yksi kuukausi. Eläke-etuuskanta tarkoittaa tiettyä ajankohtana voimassa olleita etuuksia.

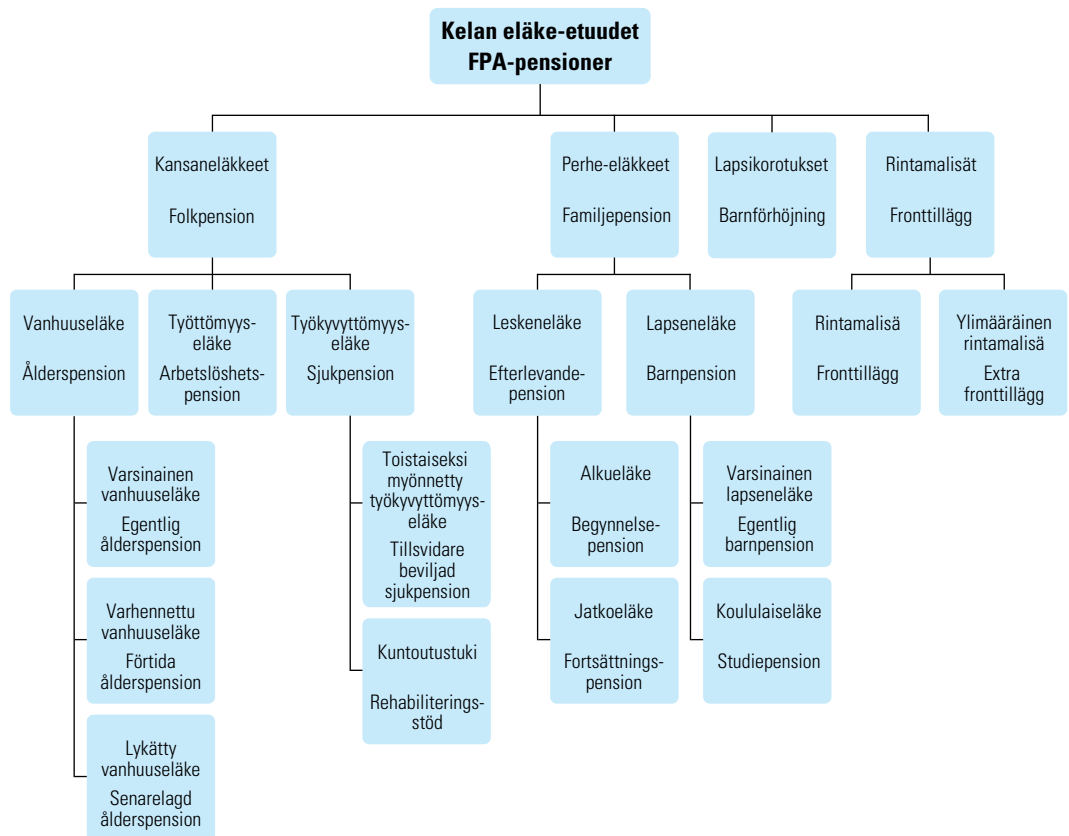
Vuoden aikana maksettujen etuuksien euromäärä on eri kuukausina maksettujen etuuksien kertymä, johon on luettu mukaan taannehtivat erät.

Innehåll och begrepp i statistiken

Statistiken över pensionsförmåner beskriver ikraftvarande, inledda eller avslutade förmånsbetalningsperioder. Pensionen betraktas som ny eller inledd pension om pensionstagaren får pension för första gången eller om minst en månad förflutit sedan föregående pension. Pensionsförmånsbeståndet är de förmåner som är i kraft vid en viss tidpunkt.

Beloppet av de förmåner som betalats ut under året är summan av de förmåner som betalats ut under de olika månaderna, retroaktiva poster medräknade.

Kaavio 1. Kelan eläke-etuudet 2010
Schema 1. FPA-pensioner 2010

24. Kelan eläke-etuuden saajat 1995–2010

Mottagare av FPA:s pensionsförmåner 1995–2010

Recipients of pension benefits from Kela, 1995–2010

31.12. Year-end	Kaikki ¹⁾ Samtliga ¹⁾ Total ¹⁾	Kansaneläkkeet Folkpensioner National old age, disability and unemployment pensions	Yhteensä Sammanlagt All benefits	Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeet Ålders-, sjuk- och arbetslöshetspensioner Old age, disability and unemployment pension	Muut ²⁾ Övriga ²⁾ Other ²⁾	Perhe-eläkkeet Familjepensioner Survivors' pensions	Lesken- eläkkeet Efter- levandepensioner Spouse's pension	Lapsi- korotukset ³⁾ Barn- förhöjning ³⁾ Child increase ³⁾	Lapsen- eläkkeet Barn- pensioner Orphan's pension	Lapsi- korotukset ³⁾ Barn- förhöjning ³⁾ Child increase ³⁾	Rintama- lisät ⁴⁾ Front- veteran's supplement ⁴⁾	Ylimääräiset rintama- lisät ⁵⁾ Extra front- tillägg ⁵⁾ Additional front- veteran's supplement ⁵⁾
1995	1 119 688	1 079 555	1 079 555	.	.	12 720	27 398	21 065	208 364	123 353		
1996	1 118 066	1 078 299	1 078 299	.	.	12 412	27 350	18 082	196 893	114 352		
1997	1 111 823	1 072 205	1 069 418	2 787	.	12 107	27 511	15 128	185 126	105 424		
1998	1 097 534	1 058 615	1 054 181	4 434	.	11 818	27 101	12 643	172 461	96 665		
1999	1 079 777	1 041 903	1 035 929	5 974	.	11 379	26 495	10 419	159 959	88 335		
2000	1 061 422	1 024 237	1 016 596	7 641	.	11 028	26 157	8 488	149 055	80 242		
2001 ⁶⁾	813 827	777 527	682 611	94 916	.	10 417	25 883	6 905	136 230	72 902		
2002	810 920	775 428	678 779	96 649	.	10 010	25 482	11 891	124 719	66 006		
2003	802 228	767 825	670 583	97 242	.	9 596	24 807	12 866	113 924	59 368		
2004	796 039	762 337	664 266	98 071	.	9 229	24 473	13 463	103 604	53 183		
2005	793 366	760 347	659 279	101 068	.	8 928	24 091	13 823	94 151	47 602		
2006	787 813	755 829	653 153	102 676	.	8 439	23 545	13 689	84 751	42 194		
2007	778 790	747 820	645 054	102 766	.	7 998	22 972	13 639	75 696	37 160		
2008	741 413	679 654	679 654	.	.	7 568	22 400	13 700	67 482	34 310		
2009	735 081	677 248	677 248	.	.	7 222	21 909	13 535	59 359	30 698		
2010	722 593	668 667	668 667	.	.	6 891	21 111	13 274	51 832	26 460		

¹⁾ Sisältää vuonna 1995 ja 1996 rintamasotilaseläkettä saaneet.

Inkluderar personer som fått frontmannapension 1995 och 1996.

Includes persons having received front-veterans' pension in 1995 and 1996.

²⁾ Kelasta joko pelkkä eläkkeensaajien asumistuki, eläkkeensaajien hoitotuki, rintamalisä tai lapsikorotus taikka maahanmuuttajan erityistuen/pitkäaikaistyöttömien eläketuen lisä.

Enbart bostadsbidrag för pensionstagare, vårdbidrag för pensionstagare, fronttillägg eller barnförhöjning, eller dessa i kombination med särskilt stöd till invandrade/pensionsstöd till långtidsarbetslösa.

Pensioners' housing allowance/care allowance, front-veteran's supplement or child increase as a stand-alone benefit from Kela, or as a supplement to special assistance for immigrants or to pension assistance for the long-term unemployed.

³⁾ Lapsikorotuksen saajat.

Mottagare av barnförhöjning.

Recipients of child increase.

⁴⁾ Lisäksi pelkkää rintamalisää sai vuoden 2010 syyskuussa 535 ulkomailla asuvaa henkilöä.

Dessutom utgavs enbart fronttillägg i september 2010 till 535 utomlands bosatta personer.

The front-veterans' supplement was in September 2010 paid to 535 persons residing outside Finland.

⁵⁾ Kaikilla ylimääräisen rintamalisän saajilla on myös rintamalisä.

Samtliga mottagare av extra fronttillägg har också fronttillägg.

All persons in receipt of the additional front-veterans' supplement also receive the regular front-veteran's supplement.

⁶⁾ Jos eläke oli alkanut ennen 1.1.1996 eikä eläkkeeseen kuulunut lisäosaa, eläkettä leikattiin vuosittain 1996–2000. Vuoden 2001 alusta leikatut kansaneläkkeet lakkasivat, noin 90 000 siirtyi ryhmään "muu kansaneläke".

Pensioner utan tilläggsdel som börjat löpa före 1.1.1996 minskades årligen 1996–2000. De beskurna folkpensionerna upphörde i början av år 2001, cirka 90 000 överfördes till kategorin "annan folkpension".

Pensions that began before 1 January 1996 and do not include an additional amount were reduced annually between 1996–2000 by a fixed percentage. With effect from 1 January 2001, the cut national pensions were discontinued and approx. 90,000 were moved over to "other old age, disability and unemployment pensions".

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä. Eläke-etuuksia ovat kansaneläkkeet (ent. työeläkevähenteiset kansaneläkkeet), perhe-eläkkeet, lapsikorotukset ja rintamalisät. Eläkkeensaajan asumistuki ja hoitotuki eivät enää ole eläke-etuuksia (ks. vammaisetuksia ja asumistukia koskevat luvut). Vuoden 2008 alusta taulukon luvut eivät ole yhteenlaskettavissa, sillä henkilö voi saada samanaikaisesti useaa eläke-etuutta.

Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension. Pensionsförmåner är folkpension (tidigare arbetspensionsavhängig folkpension), familjepension, barnförhöjning och fronttillägg. Bostadsbidraget för pensionstagare och vårdbidraget för pensionstagare är inte längre pensionsförmåner (se kapitlen om handikappförmåner och bostadsbidrag). Från och med år 2008 kan talen i tabellen inte räknas samman eftersom en person kan ha flera pensionsförmåner samtidigt.

N.B. The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. Regarded as pension benefits are national pensions (formerly pension-tested national pensions), survivors' pensions, child increases and front-veterans' supplements. Pensioners' care and housing allowances are no longer regarded as pension benefits (see the chapters on disability benefits and assistance with housing costs). Starting from the beginning of 2008, the figures in the table can no longer be added up, as a single recipient may receive several pension benefits at the same time.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

25. Kelan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen saajat 1995–2010

Mottagare av FPA:s ålders-, sjuk- och arbetslöshetspension 1995–2010

Recipients of old-age, disability or unemployment pension from Kela, 1995–2010

31.12. Year-end	Vanhuuseläkkeet Ålderspensioner Old age pension			Työkyvyttömyyseläkkeet Sjukpensioner Disability pension					Työttömyys- eläkkeet Arbets- löshets- pensioner Unemploy- ment pension	
	Kaikki Samtliga Total	Alle 65-vuotiaiden Personer under 65		65 vuotta täyttä- neiden Personer som fyllt 65 65 or over	Kaikki Samtliga Total	Varsinaiset Egentliga Ordinary disability pensions		Yksilölliset varhais- eläkkeet Individuella förtids- pensioner Individual early retirement pensions		
		Kaikki Samtliga Total	Ilman varhen- nusvähennystä ¹⁾ Utan förtidsavdrag ¹⁾ With no penalty for early retirement ¹⁾			Yhteensä Samman- lagt Total	Toistaiseksi myönnetty Tillsvidare beviljade Granted for unspecified period			Kuntoutus- tuet Rehabili- terings- stöd Rehabilita- tion subsidies
1995	749 279	11 043	.	738 236	291 562	230 918	211 827	19 091	60 644	38 714
1996	766 052	15 496	.	750 556	276 984	223 989	212 359	11 630	52 995	35 263
1997	773 630	12 580	.	761 050	263 316	218 817	209 866	8 951	44 499	32 472
1998	774 850	9 488	.	765 362	249 345	212 622	204 124	8 498	36 723	29 986
1999	774 602	6 657	.	767 945	234 751	205 734	196 726	9 008	29 017	26 576
2000	772 971	3 887	.	769 084	220 586	198 876	189 310	9 566	21 710	23 039
2001 ²⁾	508 623	3 760	.	504 863	150 131	143 264	132 971	10 293	6 867	23 857
2002	504 182	3 557	.	500 625	150 942	145 321	134 292	11 029	5 621	23 655
2003	496 272	3 206	.	493 066	151 466	147 216	134 945	12 271	4 250	22 845
2004	489 415	2 699	.	486 716	152 982	150 077	136 522	13 555	2 905	21 869
2005	482 733	4 103	777	478 630	154 936	152 774	138 663	14 111	2 162	21 610
2006	477 899	3 751	875	474 148	154 803	153 554	139 229	14 325	1 249	20 451
2007	466 449	4 273	1 278	462 176	157 417	156 714	142 194	14 520	703	21 188
2008	488 727	5 642	1 728	483 085	166 736	166 670	151 107	15 563	66	24 191
2009	485 044	7 701	2 219	477 343	167 902	167 902	152 444	15 458	.	24 302
2010	482 687	8 138	1 599	474 549	165 686	165 686	150 489	15 197	.	20 294

¹⁾ Oikeus pitkäaikaistyöttömien eläketukeen (ks. luku 10.3) lakkaa henkilön täyttyessä 62 v. Sen jälkeen hän siirtyy vanhuuseläkkeelle, jota varhennusvähennys ei pienennä.
Rätten till pensionsstöd till långtidsarbetslösa (se kapitel 10.3) upphör när personen fyller 62 år. Därefter inträder rätt till ålderspension utan förtidsavdrag.

Eligibility for the pension assistance for the long-term unemployed (see Chapter 10.3) ends at age 62, after which recipients are switched to an early old-age pension with no penalty for early retirement.

²⁾ Jos eläke oli alkanut ennen 1.1.1996 eikä eläkkeeseen kuulunut lisäosaa, eläkettä leikattiin vuosittain 1996–2000. Vuoden 2001 alusta leikatut kansaneläkkeet lakkasivat, noin 90 000 siirtyi ryhmään "muu kansaneläke".

Pensioner utan tilläggsdel som börjat löpa före 1.1.1996 minskades årligen 1996–2000. De beskurna folkpensionerna upphörde i början av år 2001, cirka 90 000 överfördes till kategorin "annan folkpension".

Pensions that began before 1 January 1996 and do not include an additional amount were reduced annually between 1996–2000 by a fixed percentage. With effect from 1 January 2001, the cut national pensions were discontinued and approx. 90,000 were moved over to "other old age, disability and unemployment pensions".

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

26. Kelan eläkkeiden rakenne 2008–2010

FPA-pensionernas struktur 2008–2010

Structure of pension benefits provided by Kela in 2008–2010

31.12. Year-end	Kansaneläkkeet Folkpension National old age, disability and unemployment pensions		Leskeneläkkeet Efterlevandepensioner Spouse's pension		Lapsneläkkeet Barnpensioner Orphan's pension	
	Kaikki Samtliga Total	Täydetyt Full	Ilman täydennys- määrää Utan kompletterings belopp No additional amount included	Sisältävät täydennysmäärän Med kompletteringsbelopp Additional amount included	Ilman täydennys- määrää Utan kompletterings belopp No additional amount included	Sisältävät täydennysmäärän Med kompletteringsbelopp Additional amount included
				Kaikki Samtliga Total		Kaikki Samtliga Total
2008	679 654	91 356	5 769	1 799	78	6 986
2009	677 248	90 218	5 491	1 731	68	6 840
2010	668 667	88 989	5 217	1 674	70	6 528
						Täydetyt Full
						3 276
						3 167
						2 996

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

27. Kelan eläke-etuuden saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2010
Mottagare av FPA:s pensionsförmåner enligt kön och ålder 31.12.2010
Recipients of pension benefit from Kela by age and sex at year-end 2010

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Kaikki Samtliga All beneficiaries	Kansaneläkkeet Folkpensioner National old age, disability and unemployment pensions				Perhe-eläkkeet Familjepensioner Survivors' pensions		Lapsikoro- tukset ¹⁾ Barnför- höjning ¹⁾ Child increase ¹⁾	Rintama- lisät Front- tillägg Front- veterans' sup- plement	Ylimääräiset rintama- lisät ²⁾ Extra front- tillägg ²⁾ Additional front- veterans' sup- plement ²⁾
		Yhteensä Samman- lagt Total	Vanhuus- eläkkeet Ålders- pensioner Old age pension	Työkyvyt- tömyys- eläkkeet Sjukpension Disability pension	Työttömyys- eläkkeet Arbetslöshets- pensioner Unemployment pension	Lesken- eläkkeet Efterlevande- pensioner Spouse's pension	Lapsen- eläkkeet Barn- pensioner Orphan's pension			

Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes

Kaikki – Samtliga – All ages	722 593	668 667	482 687	165 686	20 294	6 891	21 111	13 274	51 832	26 460
0–15	11 879	11 879	.	.	.
16–19	10 102	1 618	.	1 618	.	.	8 485	.	.	.
20–24	5 299	4 540	.	4 540	.	12	747	60	.	.
25–29	6 460	6 389	.	6 389	.	41	.	378	.	.
30–34	7 520	7 174	.	7 174	.	189	.	887	.	.
35–39	8 813	8 078	.	8 078	.	411	.	1 473	.	.
40–44	13 488	11 846	.	11 846	.	954	.	2 405	.	.
45–49	18 541	16 301	.	16 301	.	1 329	.	2 669	.	.
50–54	24 978	22 679	.	22 679	.	1 330	.	2 234	.	.
55–59	37 412	35 513	.	35 513	.	1 279	.	1 305	.	.
60–64	80 118	78 208	7 794	50 678	19 736	1 322	.	1 072	.	.
65–69	105 322	104 958	103 530	870	558	24	.	581	.	.
70–74	99 489	99 389	99 389	156	.	.
75–79	97 310	97 151	97 151	43	297	130
80–	195 862	174 823	174 823	11	51 535	26 330

Miehet – Män – Males

Kaikki – Samtliga – All ages	263 646	233 537	145 883	82 027	5 627	1 675	10 460	7 437	32 518	15 537
0–15	6 050	6 050	.	.	.
16–19	5 135	949	.	949	.	.	4 186	.	.	.
20–24	2 703	2 479	.	2 479	.	.	224	16	.	.
25–29	3 566	3 543	.	3 543	.	5	.	114	.	.
30–34	4 165	4 051	.	4 051	.	24	.	272	.	.
35–39	4 786	4 512	.	4 512	.	67	.	529	.	.
40–44	7 056	6 405	.	6 405	.	208	.	1 007	.	.
45–49	9 619	8 636	.	8 636	.	364	.	1 294	.	.
50–54	12 887	11 788	.	11 788	.	360	.	1 386	.	.
55–59	18 351	17 416	.	17 416	.	362	.	1 053	.	.
60–64	31 492	30 611	3 247	21 898	5 466	281	.	1 012	.	.
65–69	36 346	36 009	35 498	350	161	4	.	557	.	.
70–74	31 587	31 492	31 492	146	.	.
75–79	30 560	30 473	30 473	40	78	–
80–	59 343	45 173	45 173	11	32 440	15 537

Naiset – Kvinnor – Females

Kaikki – Samtliga – All ages	458 947	435 130	336 804	83 659	14 667	5 216	10 651	5 837	19 314	10 923
0–15	5 829	5 829	.	.	.
16–19	4 967	669	.	669	.	.	4 299	.	.	.
20–24	2 596	2 061	.	2 061	.	12	523	44	.	.
25–29	2 894	2 846	.	2 846	.	36	.	264	.	.
30–34	3 355	3 123	.	3 123	.	165	.	615	.	.
35–39	4 027	3 566	.	3 566	.	344	.	944	.	.
40–44	6 432	5 441	.	5 441	.	746	.	1 398	.	.
45–49	8 922	7 665	.	7 665	.	965	.	1 375	.	.
50–54	12 091	10 891	.	10 891	.	970	.	848	.	.
55–59	19 061	18 097	.	18 097	.	917	.	252	.	.
60–64	48 626	47 597	4 547	28 780	14 270	1 041	.	60	.	.
65–69	68 976	68 949	68 032	520	397	20	.	24	.	.
70–74	67 902	67 897	67 897	10	.	.
75–79	66 750	66 678	66 678	3	219	130
80–	136 519	129 650	129 650	19 095	10 793

¹⁾ Lapsikorotuksen saajat.
Mottagare av barnförhöjning.
Recipients of child increase.

²⁾ Kaikilla ylimääräisen rintamalisän saajilla on myös rintamalisä.
Samtliga mottagare av extra fronttillägg har också fronttillägg.
All persons in receipt of the additional front-veterans' supplement also receive the regular front-veterans' supplement.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

28. Kansaneläkkeen saajien muita etuuksia sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2010**Folkpensionsmottagares andra förmåner enligt kön och ålder 31.12.2010***Other benefits being paid to recipients of a national pension, by age and sex of recipient, at year-end 2010*

Sukupuoli Kön Sex	Kaikki Samtliga Total	Väestöosuus, % ¹⁾ Andel av be- folkningen, % ¹⁾ Share of the population, % ¹⁾	Eläkkeensaajia, joilla Pensionstagare som har Pensioners receiving				
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group			Eläkkeensaajan asumistuki Bostadsbidrag för pensions- tagare Pensioners' housing allowance	Eläkkeensaajan hoitotuki Vårdbidrag för pensionstagare Pensioners' care allowance	Rintamalisä Fronttillägg Front- veteran's supplement	Ylimääräinen rintamalisä Extra fronttillägg Additional front-veteran's supplement	Lapsikorotus Barn- förhöjning Child increase

Kaikki kansaneläkkeen saajat – Samtliga folkpensionstagare – All recipients of national pension

Lukumäärä – Antal – Number							
Kaikki – Samtliga – Total ...	668 667	14,1	162 525	161 314	30 663	26 443	8 398
Miehet – Män – Males	233 537	10,2	61 776	55 232	18 288	15 520	3 661
Naiset – Kvinnor – Females ...	435 130	17,9	100 749	106 082	12 375	10 923	4 737
16–34	19 721	1,5	11 786	10 817	.	.	1 137
35–54	58 904	4,1	32 212	21 594	.	.	5 841
55–64	113 721	13,8	35 597	19 161	.	.	1 099
65–	476 321	46,7	82 930	109 742	30 663	26 443	321
%							
Kaikki – Samtliga – Total ...	100,0	.	24,3	24,1	4,6	4,0	1,3
Miehet – Män – Males	100,0	.	26,5	23,7	7,8	6,6	1,6
Naiset – Kvinnor – Females ...	100,0	.	23,2	24,4	2,8	2,5	1,1
16–34	100,0	.	59,8	54,9	.	.	5,8
35–54	100,0	.	54,7	36,7	.	.	9,9
55–64	100,0	.	31,3	16,8	.	.	1,0
65–	100,0	.	17,4	23,0	6,4	5,6	0,1

Täyden kansaneläkkeen saajat – Mottagare av full folkpension – Recipients of a full national pension

Lukumäärä – Antal – Number							
Kaikki – Samtliga – Total ...	88 989	1,8	45 077	41 843	1 657	1 187	2 357
Miehet – Män – Males	37 935	1,6	21 961	19 509	757	420	789
Naiset – Kvinnor – Females ...	51 054	2,0	23 116	22 334	900	767	1 568
16–34	17 085	1,3	10 376	10 196	.	.	718
35–54	24 649	1,7	16 480	12 908	.	.	1 487
55–64	14 438	1,6	8 360	6 926	.	.	125
65–	32 817	2,7	9 861	11 813	1 657	1 187	27
%							
Kaikki – Samtliga – Total ...	100,0	.	50,7	47,0	1,9	1,3	2,6
Miehet – Män – Males	100,0	.	57,9	51,4	2,0	1,1	2,1
Naiset – Kvinnor – Females ...	100,0	.	45,3	43,7	1,8	1,5	3,1
16–34	100,0	.	60,7	59,7	.	.	4,2
35–54	100,0	.	66,9	52,4	.	.	6,0
55–64	100,0	.	57,9	48,0	.	.	0,9
65–	100,0	.	30,0	36,0	5,0	3,6	0,1

¹⁾ Osuus vastaavasta 16 v täyttäneestä väestöstä. Ulkomailla asuvat kansaneläkkeensaajat eivät sisälly väestöosuuksiin.

Andel av motsvarande befolkning som är 16 år eller äldre. Folkpensionstagare som bor utomlands är inte inkluderade.

Share of the corresponding population aged 16 years or over. Not including recipients of national pension living outside Finland.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

29. Kelan eläke-etuudet keskimäärin 2008–2010**FPA:s pensionsförmåner i genomsnitt 2008–2010***Average rates of pension benefits provided by Kela, 2008–2010*

Vuosi År Year	Kansaneläke Folkpension Old age pension	Leskeneläke Efterlevandepension Spouse's pension	Lapseneläke Barnpension Orphan's pension	Lapsikorotus ¹⁾ Barnförhöjning ¹⁾ Child increase ¹⁾	Rintamalisä ²⁾ Fronttillägg ²⁾ Front-veteran's supplement ²⁾
	€/kk – €/mån. – €/month				
2008	289,4	167,2	72,3	30,1	81,0
2009	297,5	173,4	75,3	31,6	84,2
2010	293,1	172,5	74,8	31,8	83,3

¹⁾ Lapsikorotusten yhteismäärä saajaa kohti.
Barnförhöjningarnas totala belopp per mottagare.
Total amount of child increases per recipient.

²⁾ Sisältää myös ylimääräisen rintamalisän.
Inkluderar även extra fronttillägg.
Also includes the additional front-veteran's supplement.

Huom. Kokonaiseläkkeiden keskimäärät esitetään taulukoissa 11 ja 13.

Anm. Totalpensionernas genomsnittliga belopp framgår av tabellerna 11 och 13.

N.B. The average amounts of total pension income are presented in Tables 11 and 13.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

30. Kelan leskeneläkkeiden rakenne 31.12.2010**FPA-efterlevandepensionernas struktur 31.12.2010***Structure of spouses' pensions provided by Kela, at year-end 2010*

Eläkelaji Pensionsslag Benefit type	Kaikki eläkkeen- saajat Samtliga pensions- tagare Total of beneficiaries	Ilman täydennys- määrää Utan komplette- ringsbelopp Pensioners without additional amount	Täydennysmäärän sisältävät eläkkeet Pensioner med kompletteringsbelopp Pensioners with additional amount		
			Yhteensä Sammanlagt Total of beneficiaries	Vähennetty täyden- nysmäärä Minskat komplette- ringsbelopp Reduced additional amount	Täysi täyden- nysmäärä Fullt komplette- ringsbelopp Full additional amount
Kaikki leskeneläkkeet – Samtliga efterlevandepensioner – All benefits	6 891	5 217	1 674	1 604	70
Alkueläkkeet – Begynnelsepensioner – Spouse's initial pension	1 509	1 509	–	–	–
Lasta huoltavan lesken jatkoeläkkeet – Fortsättningspensioner till barnaförsörjare – Continuing pension for surviving spouses with dependent children	4 034	3 708	326	306	20
Yksinäisen lesken jatkoeläkkeet – Fortsättningspensioner till ensamstående – Continuing pension for surviving spouses without children	1 348	–	1 348	1 298	50

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

31. Kelan lapseneläkkeiden rakenne 31.12.2010**FPA-barnpensionernas struktur 31.12.2010***Structure of orphans' pensions provided by Kela, at year-end 2010*

	Lapseneläkkeensaajat Barnpensionstagare <i>Orphan's pension recipients</i>			Täydennysmäärän saajat Mottagare av kompletterings- belopp <i>Additional amount recipients</i>
	Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Varsinaiset lapseneläkkeet Egentliga barnpensioner <i>Ordinary orphans' pensions</i>	Koululaiseläkkeet Studiepensioner <i>Orphans' pensions paid on account of studies</i>	
Kaikki lapseneläkkeet – Samtliga barn- pensioner – All orphans' pensions	21 111	17 155	3 956	6 528
Puoliorvot – Fader- eller moderlösa – <i>Half- orphan's pension</i>	20 716	16 839	3 877	6 309
Täysorvot – Fader- och moderlösa – <i>Full- orphan's pension</i>	395	316	79	219

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.**32. Rintamalisänsaajat 1995–2010****Mottagare av fronttillägg 1995–2010***Recipients of front-veteran's supplement, 1995–2010*

Ikäryhmä ja vuosi (31.12.) Åldersgrupp och år (31.12) <i>Age group and year (At year-end)</i>	Kaikki ¹⁾ Samtliga ¹⁾ <i>All beneficiaries¹⁾</i>	Vuoden 1918 sodan veteraanit Veteraner från 1918 års krig <i>Veterans of the 1918 War</i>			Vuosien 1939–1945 sotien rintamasotilaat sekä rintamapalveluun, linnoitustöihin ja 1945–1952 miinanraivaukseen osallistuneet Frontmän och personer som deltagit i fronttjänst eller befästningsbygge 1939–1945 eller i minröjning 1945–1952 <i>Front-veterans of the 1939–1945 wars and persons having performed front-line service, fortification work or (in 1945–1952) mine clearance work</i>		
		Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>
1995	208 364	908	139	769	207 456	157 650	49 806
1996	196 893	824	95	729	196 069	147 264	48 805
1997	185 126	774	69	705	184 352	136 918	47 434
1998	172 461	728	51	677	171 733	126 124	45 609
1999	159 959	142	40	102	159 817	115 666	44 151
2000	149 055	99	25	74	148 956	106 944	42 012
2001	136 230	89	21	68	136 141	96 447	39 694
2002	124 719	31	5	26	124 688	87 224	37 464
2003	113 924	24	3	21	113 900	78 808	35 092
2004	103 604	20	3	17	103 584	70 806	32 778
2005	94 151	20	3	17	94 131	63 489	30 642
2006	84 751	15	3	12	84 736	56 346	28 390
2007	75 696	14	3	11	75 682	49 668	26 014
2008	67 482	13	3	10	67 469	43 736	23 733
2009	59 359	10	1	9	59 349	37 876	21 473
2010	51 832	8	1	7	51 824	32 517	19 307
2010							
Kaikki – Samtliga – All ages	51 832	8	1	7	51 824	32 517	19 307
75–84	8 625	1	–	1	8 624	4 024	4 600
85–94	41 431	5	1	4	41 426	27 413	14 013
95–	1 776	2	–	2	1 774	1 080	694

¹⁾ Lisäksi pelkkää rintamalisää sai vuoden 2010 syyskuussa 535 ulkomailla asuvaa henkilöä.

Dessutom utgavs enbart fronttillägg i september 2010 till 535 utomlands bosatta personer.

The front-veteran's supplement was in September 2010 paid to 535 persons residing outside Finland.

Huom. Osalla rintamalisänsaajista on oikeus myös ylimääräiseen rintamalisään.

Anm. En del fronttillägstagare har också rätt till extra fronttillägg.

*N.B. Some recipients of front-veteran's supplement also qualify for additional front-veteran's supplement.*Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

33. Alkaneet Kelan eläkkeet 1995–2010

Inledda FPA-pensioner 1995–2010

New pensions granted by Kela, 1995–2010

Vuosi År Year	Kansaneläkkeet – Folkpensioner – National old age, disability and unemployment pensions						Perhe- eläkkeet Familje- pensioner Survivor pensions
	Kaikki ¹⁾ Samtliga ¹⁾ Total ¹⁾	Vanhuus- eläkkeet ²⁾ Ålderspensioner ²⁾ Old age pension ²⁾	Työkyvyttömyyseläkkeet ²⁾ – Sjukpensioner ²⁾ – Disability pensions ²⁾			Työttömyys- eläkkeet ²⁾ Arbetslöshets- pensioner ²⁾ Unemployment pension ²⁾	
			Kaikki Samtliga Total	Varsinaiset Egentliga Ordinary	Yksilölliset varhaiseläkkeet Individuella förtidspensioner Individual early retirement		
Kaikki eläkkeet – Samtliga pensioner – Total of beneficiaries							
1995	60 232	54 868	29 427	22 575	6 852	9 406	10 582
1996	47 986	57 005	18 155	15 805	2 350	5 536	11 368
1997	39 322	47 260	18 565	17 399	1 166	5 417	10 809
1998	31 604	40 613	15 103	14 134	969	5 861	10 279
1999	28 142	39 178	13 499	12 571	928	5 274	9 756
2000	27 773	38 355	13 390	12 570	820	5 270	9 989
2001	31 571	26 240	14 642	13 752	890	6 127	9 746
2002	32 109	26 921	15 612	14 765	847	5 154	10 500
2003	28 650	22 703	15 612	15 059	553	5 028	9 296
2004	29 676	22 768	16 259	15 867	392	4 626	8 750
2005	30 911	22 023	16 029	15 861	168	4 814	9 450
2006	29 541	23 765	15 278	15 218	60	5 149	8 878
2007	27 989	17 195	15 439	15 433	6	5 136	8 649
2008	71 239	50 476	24 493	24 447	46	8 632	8 770
2009	35 914	25 502	16 609	16 609	–	6 161	8 536
2010	30 510	27 140	14 825	14 825	–	2 241	8 081
Suomessa asuvien – Till personer bosatta i Finland – To recipients living in Finland							
1995	55 999	51 946	27 910	21 067	6 843	9 404	..
1996	35 940	48 542	13 863	11 522	2 341	5 536	..
1997	24 029	38 447	10 597	9 435	1 162	5 417	..
1998	23 526	35 130	11 003	10 036	967	5 861	..
1999	23 927	35 089	12 002	11 075	927	5 273	..
2000	24 478	34 901	12 145	11 328	817	5 270	..
2001	28 222	23 098	13 247	12 357	890	6 127	..
2002	29 994	24 765	14 587	13 741	846	5 154	..
2003	26 542	20 516	14 603	14 053	550	5 028	..
2004	27 210	20 071	15 458	15 067	391	4 626	..
2005	28 233	19 419	15 012	14 844	168	4 814	..
2006	27 933	21 829	14 573	14 513	60	5 149	..
2007	26 502	15 483	14 890	14 884	6	5 134	..
2008	67 719	47 047	23 558	23 512	46	8 632	..
2009	33 201	22 855	15 729	15 729	–	6 157	..
2010	27 503	23 681	14 480	14 480	–	2 239	..
Ulkomailla asuvien – Till personer bosatta utomlands – To recipients living abroad							
1995	4 233	2 922	1 517	1 508	9	2	..
1996	12 046	8 463	4 292	4 283	9
1997	15 293	8 813	7 968	7 964	4
1998	8 078	5 483	4 100	4 098	2
1999	4 215	4 089	1 497	1 496	1	1	..
2000	3 295	3 454	1 245	1 242	3	–	..
2001	3 349	3 142	1 395	1 395	–	–	..
2002	2 115	2 156	1 025	1 024	1	–	..
2003	2 108	2 187	1 009	1 006	3	–	..
2004	2 466	2 697	801	800	1	–	..
2005	2 678	2 604	1 017	1 017	–	–	..
2006	1 608	1 936	705	705	–	–	..
2007	1 487	1 712	549	549	–	2	..
2008	3 520	3 429	935	935	–	–	..
2009	2 713	2 647	880	880	–	4	..
2010	3 007	3 459	345	345	–	2	..

Huom. Eläke on määritelty alkavaksi, jos saajalle ei ole edeltävältä kuukaudelta maksettu ¹⁾mitään kansaneläkettä tai ²⁾kyseistä kansaneläkkeen lajia.
 Anm. Pensionen definieras som inledd om ¹⁾ingen folkpension alls eller ²⁾ingen folkpension av samma slag har betalats till pensionstagaren för den föregående månaden.

N.B. 'New pensions' includes pensions granted to recipients who have not been paid ¹⁾any national pension or ²⁾the specific type of national pension in question for the previous month.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

34. Kelan työkyvyttömyyseläkeratkaisut sukupuolen ja iän mukaan 2010**Avgöranden om sjukpension från FPA enligt kön och ålder 2010***Decisions on disability pensions given by Kela in 2010, by age and sex of the claimant*

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Ratkaisuja Avgöranden Decisions			Hylkäys-% Avslags-% Denial rate (%)		
	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females

Suomessa asuvat – Personer bosatta i Finland – Claimants living in Finland**Uudet hakemukset – Nya ansökningar – New claims**

Kaikki – Samtliga – Total	21 889	10 307	11 582	29,5	29,6	29,4
16–34	4 499	2 340	2 159	24,2	23,6	24,9
35–44	3 331	1 550	1 781	36,8	37,7	35,9
45–54	6 360	3 034	3 326	36,6	36,8	36,4
55–59	5 049	2 298	2 751	32,2	31,5	32,9
60–64	2 650	1 085	1 565	7,3	7,4	7,2

Jatkohakemukset¹⁾ – Försättningsansökningar¹⁾ – Follow-up claims¹⁾

Kaikki – Samtliga – Total	22 304	9 621	12 683	4,4	4,7	4,2
16–34	7 503	3 568	3 935	2,7	2,7	2,7
35–44	5 044	2 146	2 898	5,0	6,2	4,1
45–54	6 555	2 683	3 872	5,9	6,3	5,7
55–59	2 786	1 063	1 723	4,8	5,1	4,6
60–64	416	161	255	1,4	1,9	1,2

¹⁾ Kuntoutustuen jatkamista koskevat hakemukset.
 Ansökningar om fortsatt utbetalning av rehabiliteringsstöd.
Claims for continued payment of rehabilitation subsidy.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden.

35. Maksetut Kelan eläke-etuudet 1995–2010

Utbetalda pensionsförmåner från FPA 1995–2010

Pension benefits provided by Kela, 1995–2010

Vuosi År Year	Kaikki Samtliga Total	Kansaneläkkeet Folkpensioner <i>National old age, disability and unemployment pensions</i>			Perhe- eläkkeet Familje- pensioner <i>Survivors' pensions</i>	Lapsi- korotukset Barn- förhöjning <i>Child increase</i>	Rintamasotilasetuudet Frontmannaförmåner <i>Front-veteran's benefits</i>		
		Yhteensä Samman- lagt Total	Työeläkevähenteiset kansaneläkkeet ¹⁾ Arbetspensions- avhängiga folkpensioner ¹⁾ <i>Pension-tested national pensions¹⁾</i>	Muut ²⁾ Övriga ²⁾ <i>Other²⁾</i>			Yhteensä ³⁾ Samman- lagt ³⁾ Total ³⁾	Rintamalisät ⁴⁾ Fronttillägg ⁴⁾ <i>Front-veteran's supplement⁴⁾</i>	Ylimääräiset rintamalisät Extra front- tillägg <i>Additional front-veteran's supplement</i>
Milj. € – € million									
1995	3 147,4	2 935,2	2 566,0	369,2	41,8	.	170,4	96,0	74,4
1996	3 081,5	2 881,3	2 506,6	374,7	41,3	.	158,9	90,3	68,6
1997	3 008,7	2 819,6	2 437,0	382,6	41,2	.	147,9	84,7	63,2
1998	2 891,0	2 711,0	2 319,4	391,6	41,2	.	138,8	80,1	58,7
1999	2 791,2	2 621,1	2 210,6	410,5	40,6	.	129,5	75,3	54,2
2000	2 706,7	2 541,2	2 114,9	426,3	40,0	.	125,6	70,6	55,0
2001	2 739,9	2 576,1	2 117,3	758,8	41,0	.	122,9	67,8	55,1
2002	2 792,0	2 635,7	2 150,9	484,8	40,6	.	115,7	63,8	51,9
2003	2 765,9	2 620,5	2 114,6	505,9	39,6	.	105,8	59,0	46,8
2004	2 738,0	2 603,4	2 074,4	529,0	38,8	.	95,8	54,0	41,8
2005	2 760,9	2 635,4	2 079,2	556,2	37,9	.	87,5	49,3	38,2
2006	2 778,8	2 661,7	2 073,0	588,7	37,3	.	79,7	45,1	34,6
2007	2 808,7	2 699,5	2 082,1	617,4	36,7	.	72,4	41,1	31,3
2008	2 507,9	2 396,0	2 396,0	.	36,6	5,4	70,0	37,6	32,3
2009	2 561,3	2 455,0	2 455,0	.	36,4	5,6	64,3	34,8	29,5
2010	2 494,8	2 398,3	2 398,3	.	35,3	5,6	55,6	30,5	25,1

¹⁾ Vuoden 2008 alusta sama kuin kansaneläkkeet yhteensä.

Från början av 2008 samma som folkpensionerna sammanlagt.

Starting from the beginning of 2008, equal to National old age, disability and unemployment pensions (total).

²⁾ Pelkät eläkkeensaajien asumistuet, eläkkeensaajien hoitotuet ja lapsikorotukset tai em. osat/lisät liittyneenä maahanmuuttajan erityistukeen/pitkäaikaistyöttömien eläketukeen.

Enbart bostadsbidrag för pensionstagare, vårdbidrag för pensionstagare och barnförhöjning eller dessa i kombination med särskilt stöd till invandrare/pensionsstöd till långtidsarbetslösa.

Pensioners' housing allowance, pensioners' care allowance or child increase either alone or in combination with special assistance with immigrants/pension assistance for the long-term unemployed.

³⁾ Sisältää vuosina 1995 ja 1996 myös rintamasotilaseläkkeet.

Ären 1995 och 1996 är även frontmannapensioner inkluderade.

In 1995 and 1996, also including front-veterans' pensions.

⁴⁾ Maksettuihin rintamalisiin sisältyvät myös ns. ulkomaille maksettavat rintamalisät.

Utbetalda fronttillägg inkluderar även utlandsfronttillägg.

Also includes front-veterans' supplements paid to recipients living outside Finland.

Huom. Leikatut kansaneläkkeet lakkasivat vuoden 2001 alusta lukien. Niihin liittyneet eläkkeenlisät siirtyivät ryhmään "Muut kansaneläkkeet".
1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitteltä.

Rahanarvon muutokertoimet liitteessä 10.

Anm. De beskurna folkpensionerna upphörde i början av år 2001. De tillhörande pensionstilläggen överfördes till "Övriga folkpensioner".

Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension.

Deflateringskoefficienter i bilaga 10.

N.B. The cut national pensions were discontinued with effect from 1 January 2001. The supplements paid in addition to them have been transferred to "Other national pensions".

The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008.

For the relevant deflators see page 450.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

36. Maksetut Kelan eläkkeet 1995–2010

Utbetalda FPA-pensioner 1995–2010

Pensions provided by Kela, 1995–2010

Vuosi År Year	Kansaneläkkeet Folkpensioner <i>National old age, disability and unemployment pensions</i>				Perhe-eläkkeet Familjepensioner <i>Survivors' pensions</i>	
	Vanhuuseläkkeet Ålderspension <i>Old age pension</i>	Työkyvyttömyys- eläkkeet Sjukpension <i>Disability pension</i>	Työttömyyseläkkeet Arbetslöshetspension <i>Unemployment pension</i>	Muut ¹⁾ Övriga ¹⁾ <i>Other¹⁾</i>	Leskeneläkkeet Efterlevandepensioner <i>Spouse's pension</i>	Lapseneläkkeet Barnpensioner <i>Orphan's pension</i>
Milj. € – € million						
1995	2 062,3	792,9	79,9	.	23,4	18,4
1996	2 059,6	758,5	63,1	.	22,8	18,5
1997	1 985,7	767,5	64,1	2,3	22,5	18,7
1998	1 960,8	691,5	52,8	5,8	22,4	18,8
1999	1 897,1	665,6	50,2	8,2	21,6	18,9
2000	1 832,4	650,8	47,4	10,6	21,0	19,0
2001 ²⁾	1 803,6	658,7	48,3	65,5	21,4	19,6
2002	1 821,3	690,6	50,4	73,5	20,8	19,8
2003	1 782,5	709,3	49,1	79,6	19,9	19,7
2004	1 739,9	729,5	47,2	86,7	19,4	19,4
2005	1 735,6	756,9	46,4	96,5	18,5	19,4
2006	1 724,0	783,9	46,3	107,5	18,0	19,3
2007	1 716,3	820,0	47,1	116,2	17,5	19,2
2008 ³⁾	1 643,8	700,1	52,1	.	16,6	20,0
2009	1 662,5	738,5	53,9	.	16,0	20,4
2010	1 610,8	738,7	48,8	.	15,5	19,8

¹⁾ Saanut eläkkeensaajien asumistukea, eläkkeensaajien hoitotukea, rintamalisää tai lapsikorotusta joko pelkästään tai liittyneenä maahanmuuttajan erityistukeen/pitkäaikaistyöttömien eläketukeen.

Inkluderar bostadsbidrag för pensionstagare, vårdbidrag för pensionstagare, fronttillägg eller barnförhöjning antingen enbart eller i kombination med särskilt stöd till invandrare/pensionsstöd till långtidsarbetslösa.

Includes pensioners' housing allowance, pensioners' care allowance, front-veterans' supplement and child increase either alone or in combination with special assistance for immigrants/pension assistance for the long-term unemployed.

²⁾ Vuoden 1996 alun kansaneläkeuudistuksen siirtymävaihe päättyi. Leikatut kansaneläkkeet lakkasivat vuoden 2001 alusta lukien. Niihin liittyneet eläkkeenisät siirtyivät ryhmään "Muut kansaneläkkeet".

Övergångsperioden i samband med folkpensionsreformen från början av 1996 upphörde. De beskurna folkpensionerna upphörde i början av år 2001. De tillhörande pensionstilläggen överfördes till "Övriga folkpensioner".

End of the transition period following the reform of national pensions implemented in early 1996. The cut national pensions were discontinued with effect from 1 January 2001. The supplements paid in addition to them have been transferred to "Other national pensions".

³⁾ 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä.

Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension.

The concept of a "pension" was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008.

Huom. Rahanarvon muuntokertoimet liitteessä 10.

Anm. Deflateringskoefficienter i bilaga 10.

N.B. For the relevant deflators see page 450.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

37. Kelan eläke-etuuden saajat ulkomailla 1995–2010

Mottagare av FPA:s pensionsförmåner utomlands 1995–2010

Recipients of pension benefits from Kela living outside Finland, 1995–2010

Vuosi (31.12.) År (31.12.) Year-end	Etuuden saajat Mottagare Recipients				Keskimääräinen etuus €/kk Genomsnittligt förmånsbelopp €/mån. Average rate of benefit, €/month
	Kaikki Samtliga All recipients	Vanhuuseläkkeet Ålderspension Old age pension	Työkyvyttömyys- eläkkeet Sjukpension Disability pension	Muut ¹⁾ Övriga ⁴⁾ Other ⁴⁾	
Peruste Grund Basis					
Asuinmaa Bosättningsland Country of residence					
1995	11 824	9 582	2 100	142	138,1
1996	21 932	16 645	5 071	216	140,2
1997	34 856	24 351	10 279	226	138,4
1998	41 321	28 814	12 240	267	133,7
1999	43 711	31 432	12 005	274	128,9
2000	45 100	33 258	11 539	303	124,2
2001 ¹⁾	40 238	29 628	10 042	568	144,3
2002	40 607	30 357	9 638	612	142,2
2003	40 770	31 056	9 074	640	138,6
2004	41 243	32 133	8 491	619	133,2
2005	41 946	33 050	8 267	629	129,1
2006	41 546	33 274	7 670	602	127,6
2007	41 081	33 326	7 174	581	126,0
2008 ²⁾	42 495	35 083	6 951	461	134,2
2009	43 125	35 944	6 711	470	135,1
2010	43 828	37 428	5 919	481	130,9
2010					
Kaikki – Samtliga – Total	43 828	37 428	5 919	481	130,9
Eläkeoikeuden³⁾ perusteena – Grunden för pensionsrätt³⁾ – Basis of entitlement³⁾					
Kansallinen lainsäädäntö – Nationell lag- stiftning – National legislation	1 114	692	254	168	258,8
EY-asetus – EG-förordning – EC regulation Sosiaaliturvasopimus – Avtal om social trygghet – Social security agreement	40 727	34 851	5 578	298	124,1
1 987	1 987	1 885	87	15	198,2
Kaikki maat – Samtliga länder – All countries	43 828	37 428	5 919	481	130,9
EU/ETA-maat – EU/EES-länderna – EU/EEA- countries	41 955	35 652	5 868	435	128,5
Pohjoismaat – Norden – Nordic countries Muut – Övriga – Others	39 394	33 460	5 592	342	128,6
2 561	2 561	2 192	276	93	126,8
Muut kuin EU/ETA-maat – Andra än EU/EES- länder – Other countries (not EU/EEA)	1 736	1 685	21	30	182,9
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data un- available	137	91	30	16	211,3

¹⁾ Vuoden 1996 alun kansaneläkeuudistuksen siirtymävaihe päättyi.

Övergångsperioden i samband med folkpensionsreformen från början av 1996 upphörde.

End of the transition period following the reform of national pensions implemented in early 1996.

²⁾ 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä.

Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension.

The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008.

³⁾ Eläkeoikeuden perusteita selvitetään sivuilla 88–89.

Grunderna för rätt till pension utreds på sidorna 88–89.

For details see page 348.

⁴⁾ Ne eläke-etuudensaajat, joilla ei ole vanhuus- eikä työkyvyttömyyseläkettä.

Pensionstagare som inte har ålders- eller sjukpension.

Recipients not collecting old age or disability pension.

Huom. Ulkomaille maksettavaa rintamalisää sai vuoden 2010 syyskuussa 535 henkilöä. Heistä asui 172 henkilöä Kanadassa, Ruotsissa 136 ja Yhdysvalloissa 123 henkilöä.

Anm. Fronttillägg till utlandet betalades till 535 personer i september 2010. Av dem bodde 172 personer i Kanada, 136 i Sverige och 123 i Förenta Staterna.

N.B. As of September 2010, front-veteran's supplement payable outside Finland was being paid to a total of 535 persons, 172 of whom lived in Canada, 136 in Sweden and 123 in the United States.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

38. Kelan eläke-etuuden saajat ulkomailla asuinmaan ja kansalaisuuden mukaan 31.12.2010
Mottagare av FPA:s pensionsförmåner utomlands enligt bostättningsland och medborgarskap 31.12.2010
Recipients of pension benefits from Kela at year-end 2010 according to nationality and country of residence

Asuinmaa Bostättningsland Country of residence	Kaikki saajat ¹⁾ Samtliga mottagare ¹⁾ All recipients ¹⁾	Vanhuus- eläkkeet Alders- pension Old age pension	Työkyvyttömyys- eläkkeet Sjukpension Disability pension	Lesken- eläkkeet Efterlevande- pensioner Spouse's pension	Lapseneläkkeet Barnpensioner Orphan's pension
Kansalaisuus Medborgarskap Nationality					

Eläkkeensaajat, lkm – Pensionstagare, antal – Pensioners

Asuinmaa – Bosättningsland – Country of residence

Kaikki – Samtliga – Total	43 828	37 428	5 919	114	308
Ruotsi – Sverige – Sweden	38 659	32 997	5 393	59	199
Saksa – Tyskland – Germany	1 172	1 065	90	8	8
Australia – Australien – Australia	1 075	1 075	–	–	–
Espanja – Spanien – Spain	590	443	114	9	9
Yhdysvallat – Förenta Staterna – United States	386	366	2	4	12
Norja – Norge – Norway	331	188	125	5	13
Iso-Britannia – Storbritannien – United Kingdom	246	226	13	3	3
Tanska – Danmark – Denmark	221	184	36	–	–
Viro – Estland – Estonia	170	84	38	9	33
Kanada – Canada	133	127	1	1	–

Kansalaisuus – Medborgarskap – Nationality

Kaikki – Samtliga – Total	43 828	37 428	5 919	114	308
Ruotsi – Sverige – Sweden	22 176	20 002	2 064	36	70
Suomi – Finland	20 067	16 019	3 762	39	198
Australia – Australien – Australia	603	603	–	–	–
Saksa – Tyskland – Germany	313	290	16	5	2
Tanska – Danmark – Denmark	107	96	10	–	1
Norja – Norge – Norway	91	68	17	1	5
Muut – Övriga – Others	471	350	50	33	32

Keskimäärä, €/kk – Medeltal, €/mån. – Average rate (€/month)

Kaikki – Samtliga – Total	130,9	129,9	134,2	98,0	50,2
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	-------------	-------------

¹⁾ Työttömyyseläkkeen, lapsikorotuksen ja rintamalisän saajat sisältyvät vain yhteissummaan.

Mottagare av sjukpension, barnförhöjning och fronttillägg ingår endast i totalsumman.

Recipients of a disability pension, child increase or front-veteran's supplement are included in the total only.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

39. Asumisaikaan suhteutetut Kelan eläkkeet 31.12.2010

FPA-pensioner avvägda enligt bosättningsstid 31.12.2010

Pensions from Kela adjusted to the recipient's previous residence in Finland, at year-end 2010

	Eläkkeensaajat – Pensionstagare – Pension recipients						Keskimääräinen eläke €/kk Genomsnittlig pension €/mån. Average pension, €/month
	Kaikki Samtliga All recipients	Vanhuus- eläkkeet Ålders- pension Old age pension	Työkyvyttömyys- eläkkeet Sjukpension Disability pension	Työttömyys- eläkkeet Arbetslöshets- pension Unemployment pension	Lesken- eläkkeet Efterlevande- pensioner Spouse's pension	Lapsen- eläkkeet Barnpensioner Orphan's pension	
Yhteensä – Sammanlagt – Total	60 581	46 825	12 029	827	360	541	154,0
Ulkomailla asuvat Suomessa asuneet – Utomlands bosatta pensionstagare som bott i Finland – No longer living in Finland	42 306	36 451	5 575	6	87	188	123,9
Suomessa asuvat ulkomail- la asuneet – I Finland bo- satta pensionstagare som bott utomlands – Moved to Finland	18 275	10 374	6 454	821	273	353	223,7

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

2.2 Pensionsförmåner regionvis

Den regionala statistiken över pensionsförmåner presenteras landskapsvis i årsboken. Landskapet fastställs enligt förmånstagarens hemkommun.

Pension benefits provided by Kela, by region, in 2010

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Kelan vuoden aikana maksamat eläke-etuudet Pensionsförmåner betalda av FPA under året <i>Pension benefits paid by Kela during the year</i>		Kansaneläkkeensaajat 31.12. Folkpensionstagare 31.12 <i>Recipients of national pension, at year-end</i>			
	Milj. € € million	Asukasta kohti, €/v Per invånare, €/år Per inhabitant, €/year	Kaikki Samtliga Total		Täyttä kansaneläkettä saavat Mottagare av full folkpension <i>Recipients of full national pension</i>	
			Lukumäärä Antal Number	% 16 v täyttäneestä väestöstä % av befolkning som är 16 år eller äldre % of population aged 16 or over	Lukumäärä Antal Number	% 16 v täyttä- neestä väestöstä % av befolkning som är 16 år eller äldre % of population aged 16 or over
Kaikki – Samtliga – Total	2 494,8	.	668 667	.	88 989	.
Suomessa asuvien – Pensioner för personer bosatta i Finland – For persons resident in Finland	2 419,9	450,2	625 298	14,1	79 182	1,8
Uusimaa – Nyland	329,6	229,2	90 701	7,7	14 215	1,2
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	34,7	367,2	9 505	12,5	1 056	1,4
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	202,7	435,8	55 407	14,3	6 413	1,7
Satakunta	130,3	573,9	34 079	18,0	3 928	2,1
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	80,7	462,2	21 544	15,0	2 439	1,7
Pirkanmaa – Birkaland	209,6	429,6	56 066	13,9	6 669	1,7
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	99,5	493,4	27 328	16,3	3 014	1,8
Kymenlaakso – Kymmenedalen	93,5	512,3	24 556	16,0	3 093	2,0
Etelä-Karjala – Södra Karelen	75,8	566,5	19 129	16,9	2 238	2,0
Etelä-Savo – Södra Savolax	113,9	735,8	27 972	21,3	3 242	2,5
Pohjois-Savo – Norra Savolax	163,6	659,5	39 622	19,2	5 215	2,5
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	113,5	684,0	26 880	19,3	3 415	2,5
Keski-Suomi – Mellersta Finland	147,3	538,3	36 775	16,3	4 899	2,2
Etelä-Pohjanmaa – Södra Öster- botten	134,0	692,5	32 736	20,7	3 458	2,2
Pohjanmaa – Österbotten	84,8	476,4	23 092	15,9	2 300	1,6
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Öster- botten	38,9	568,8	9 806	18,0	1 147	2,1
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Öster- botten	191,0	483,4	46 364	15,0	6 949	2,3
Kainuu – Kajanaland	60,0	731,5	14 268	20,7	1 791	2,6
Lappi – Lappland	106,9	582,9	26 721	17,5	3 407	2,2
Ahvenanmaa – Åland	9,9	352,8	2 747	11,9	294	1,3

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

41. Kelan eläke-etuuden saajat maakunnittain 31.12.2010

Mottagare av FPA:s pensionsförmåner landskapsvis 31.12.2010

Recipients of pension benefits from Kela, by region, at year-end 2010

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ <i>Region</i>	Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Vanhuus- eläkkeet Alders- pension <i>Old age pension</i>	Työkyvyttö- myyseläkkeet Sjukpension <i>Disability pension</i>	Työttömyys- eläkkeet Arbets- löshets- pension <i>Unemploy- ment pension</i>	Perhe-eläkkeet Familjepensioner <i>Survivors' pensions</i>	Lapsi- korotukset ²⁾ Barnför- höjningar ²⁾ <i>Child increase²⁾</i>	Rintama- lisät Fronttillägg <i>Front- veteran's supplement</i>	
					Lesken- eläkkeet Efter- levande- pensioner <i>Spouse's pension</i>	Lapsen- eläkkeet Barn- pensioner <i>Orphan's pension</i>		
Kaikki – Samtliga – Total.....	722 593	482 687	165 686	20 294	6 891	21 111	13 274	51 832
Suomessa asuvat – Bosatta i Fin- land – Recipients living in Finland	678 765	445 259	159 767	20 272	6 777	20 803	13 208	50 786
Uusimaa – Nyland	104 367	59 661	28 667	2 373	1 406	5 041	2 603	9 356
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	10 318	7 121	2 133	251	114	363	171	684
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	59 988	40 856	13 034	1 517	574	1 712	1 117	4 371
Satakunta	36 401	25 438	7 236	1 405	338	937	524	2 319
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	23 307	15 943	4 908	693	218	678	376	1 852
Pirkanmaa – Birkaland	60 487	40 693	13 297	2 076	598	1 783	998	3 961
Päijät-Häme – Päijänne Tavastland	29 255	19 812	6 380	1 136	267	811	406	1 925
Kymenlaakso – Kymmenedalen	26 955	17 648	6 035	873	275	751	492	2 558
Etelä-Karjala – Södra Karelen	20 842	13 953	4 501	675	217	575	384	2 025
Etelä-Savo – Södra Savolax	29 667	20 556	6 494	922	243	667	445	1 861
Pohjois-Savo – Norra Savolax	42 217	27 245	11 232	1 145	405	1 135	907	2 392
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	28 649	18 996	6 840	1 044	258	723	526	2 265
Keski-Suomi – Mellersta Finland ...	39 433	26 154	9 319	1 302	373	1 172	760	2 292
Etelä-Pohjanmaa – Södra Öster- botten	34 399	24 719	7 217	800	321	753	600	1 819
Pohjanmaa – Österbotten	24 422	18 356	4 253	483	162	484	363	1 577
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Öster- botten	10 410	7 229	2 326	251	102	242	213	569
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Öster- botten	50 332	30 718	14 154	1 492	493	1 707	1 343	3 929
Kainuu – Kajanaland	15 312	9 952	3 643	673	143	417	316	1 558
Lappi – Lappland	29 020	17 938	7 633	1 150	244	772	624	3 197
Ahvenanmaa – Åland	2 984	2 271	465	11	26	80	40	276
Ulkomailla asuvat – Bosatta utom- lands – Recipients living abroad	43 828	37 428	5 919	22	114	308	66	1 046

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Lapsikorotuksen saajat.
Mottagare av barnförhöjning.
Recipients of child increase.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

2.3 Eläkkeet ammateittain

Tietoja työkyvyttömyyseläkkeensaajien ammateista on saatavissa vain Kelan eläkkeistä ja niistäkin vain alka-neista eläkkeistä. On huomattava, että Kelasta eläkettä saavilla joko ei ole ollut oikeutta muuhun eläketurvaan tai heidän muista eläkkeistä koostuva eläketurvansa jää pienehköksi.

Ammattiluokitus. Kelan käyttämä ammattikoodi perustuu pohjoismaiseen ammattiluokitteluun, jota on jonkin verran Kelassa täydennetty. Ammattitieto ilmoitetaan koodilla, jonka kaksi ensimmäistä merkkiä ilmoittaa ammatin ja kolmas ammattiaseman.

Ammattikäsite. Eläkkeenhakijan ammatiksi merkitään henkilön viimeksi harjoittama ammatti. Jos hakija ei viimeisten viiden vuoden aikana ole toiminut ammatissa, merkitään hänet ammatissa toimimattomaksi. Ammatin harjoittamiseksi katsotaan vähintään kolmen tunnin osapäivätyö ja vähintään neljä kuukautta vuodessa kestävä työ.

2.3 Pensioner yrkesvis

Uppgifter om sjukpensionstagarnas yrke är tillgängliga endast för pensioner från FPA och bara för inledda pensioner. Det bör noteras att de som har pension från FPA inte har haft rätt till annat pensionsskydd eller så är deras pensionsskydd som består av andra pensioner relativt litet.

Yrkesklassificering. Den yrkeskod som FPA använder bygger på den nordiska yrkesklassificeringen med vissa tillägg. Kodens två första tecken anger yrket och det tredje anger yrkesställningen.

Yrkesbegreppet. Pensionstagarnas yrkesuppgifter avser det yrke de senast utövat. En sökande som inte yrkesarbetat under de fem senaste åren hänförs till kategorin icke yrkesverksamma. Som yrkesutövning räknas minst tre timmars deltidsarbete och arbete som varar minst fyra månader per år.

42. Alkaneet Kelan työkyvyttömyyseläkkeet ammattiryhmittäin 2010

Inleda sjukpensioner från FPA enligt yrkesgrupp 2010

New disability pensions granted by Kela, by occupational group, in 2010

Ammatti ja ammattiasema Yrke och yrkesställning Occupation and position	Kaikki työkyvyttömyyseläkkeet Samtliga sjukpensioner All disability pensions			Toistaiseksi myön- netyt työkyvyttö- myyseläkkeet Tillsvidare beviljade sjukpensioner Disability pensions granted for an unspecified period		Kuntoutustuet Rehabiliterings- stöd Rehabilitation subsides		15–64-vuotias työllinen työvoima, % Sysselsatt arbets- kraft i åldern 15–64 år, % Employed labour force aged 15–64 (%)
	Yhteensä Samman- lagt Total		Miehet, % Män, % (%)	Yhteensä Samman- lagt Total		Yhteensä Samman- lagt Total		
		%			%		%	
	a			b		c		d
	Kaikki eläkkeet – Samtliga pensioner – Total of beneficiaries							
Yhteensä – Sammanlagt – Total	14 803		47,9	7 040		7 763		
	Suomessa asuvien – Till i Finland bosatta – To recipients living in Finland							
Yhteensä – Sammanlagt – Total	14 458		47,9	6 758		7 700		
Ammatissa toimineet – Yrkesverksamma – Total in employment	9 723	100,0	44,1	4 384	100,0	5 339	100,0	100,0
Maa-, metsä- ja kalatalouden yrittäjät ¹⁾ – Företagare inom lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete ¹⁾ – Self- employed persons in agriculture, forestry and fishing ¹⁾	514	5,3	59,5	272	6,2	242	4,5	2,9
Maanviljelijät ja maatalouden emännät ¹⁾ – Lantbrukare och lantbrukshusmödrar ¹⁾ – Farmers and farmers’ wives ¹⁾	415	4,3	57,1	217	4,9	198	3,7	2,0
Muut ¹⁾ – Övriga ¹⁾ – Others ¹⁾	99	1,0	69,7	55	1,3	44	0,8	0,9
Muut yrittäjät ¹⁾ – Övriga företagare ¹⁾ – Self-employed persons in other industries ¹⁾	1 123	11,5	60,3	560	12,8	563	10,5	9,8
Palkansaajat – Löntagare – Employed persons	8 085	83,2	40,9	3 551	81,0	4 534	84,9	87,4
Tekn., tiet., lainopill., humanist. ja taiteell. työ – Tekn., vetenskapl., juridiskt, humanistiskt el. konstnärl. arbete – Engineering, law, the natural sciences, the humanities	466	4,8	36,5	175	4,0	291	5,5	16,2
Terveystieteiden tutkimus, sosiaalialan työ – Hälsovård, socialt arbete – Health care, social work	1 445	14,9	6,2	564	12,9	881	16,5	13,8
Hallinto- ja toimistotyö – Administrativt arbete och kontorsarbete – Managerial, administrative and clerical work	607	6,2	20,9	235	5,4	372	7,0	15,9
Kaupallinen työ – Kommersiellt arbete – Commerce ...	721	7,4	22,5	277	6,3	444	8,3	10,4
Maa- ja metsätalous, kalastusala – Lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete – Agriculture, forestry and fishing	342	3,5	64,0	190	4,3	152	2,8	1,6
Kuljetus ja liikenne – Transport och kommunikationer – Transport and communication	489	5,0	75,1	195	4,4	294	5,5	4,3
Teoll.työ, koneenhoito, kaivos- ja louhintatyö, rakennustyö – Tillverkning, maskinskötsel, gruvsdrift och stenbrytning, byggnadsarbete – Manufacturing industries, machinery operation, mining, quarrying and construction	2 291	23,6	80,3	1 117	25,5	1 174	22,0	16,1
Palvelutyö – Servicearbete – Services	1 724	17,7	19,0	798	18,2	926	17,3	9,0
Muut ammatissa toimineet – Övriga yrkesverk- samma – Other employees	1	0,0	100,0	1	0,0	–	–	0,3
Ammatissa toimimattomat – Icke yrkesverksamma – Non-employed persons	3 728		55,0	1 963		1 765		
Perheenemännät – Husmödrar – Homemakers	75		2,7	29		46		
Nuoret työkyvyttömät – Unga arbetsoförmögna – Work- incapacitated young persons	778		59,3	552		226		
Muut – Övriga – Others	2 875		55,3	1 382		1 493		
Ammattia ei voida luokitella tai tieto puuttuu – Oklassificerbart yrke eller uppgift saknas – Activities not adequately described or data unavailable	1 007		58,1	411		596		
	Ulkomailla asuvien – Till utomlands bosatta – To recipients living abroad							
Yhteensä – Sammanlagt – Total	345		46,4	282		63		

¹⁾ Sisältää myös yrittäjäperheen jäsenet.
Omfattar även företagarfamiljemedlemmar.
Includes family workers.

Lähde – Källa:

a, b, c SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

d SVT. TK: Työvoimatutkimus 2010 – FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2010.

3 | Kelan vammaisetuudet ja -palvelut FPA:s handikappförmåner och -tjänster

2010

- Lapsen vammaistuki
Handikappbidrag för barn
- Aikuisen vammaistuki
Handikappbidrag för vuxna
- Eläkkeensaajan hoitotuki
Vårdbidrag för pensionstagare
- Veteraanilisä
Veterantillägg
- Ruokavaliokorvaus
Kostersättning
- Vammaisten tulkkauspalvelut
Tolkningstjänster för handikappade personer

3.1 Yleistä

Kelan vammaisille maksamia korvauksia ovat lapsen vammaistuki, aikuisen vammaistuki, eläkkeensaajan hoitotuki ja ruokavaliokorvaus. Kolme ensin mainittua etuutta ovat samankaltaiset niin tavoitteiltaan kuin rakenteeltaan. Ne voidaan myöntää toistaiseksi tai määräajaksi. Keliakiaa sairastaville maksettava ruokavaliokorvaus on vakiomääräinen toistaiseksi myönnettävä erillinen vammaisetus.

Vammaisasetukset eivät ole veronalaista tuloa, eivätkä tulot tai varallisuus vaikuta niiden määrään. Vammaisasetukset ruokavaliokorvausta lukuun ottamatta tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaisesti.

Lisäksi Kela järjestää tulkkaukspalveluja vammaisille henkilöille. Vammaisten tulkkaukspalvelut siirtyivät kunnilta Kelan hoidettaviksi 1.9.2010.

Vammaisasetuksia ja -palveluja koskevia lakimuutoksia selostetaan liitteessä 1.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Perusedellytykset

Vammaisasetuksen myöntäminen edellyttää pääsääntöisesti, että tuen saaja asuu Suomessa vakinaisesti. EU:n sosiaaliturva-asetus mahdollistaa sen, että lapsen ja aikuisen vammaistuki sekä eläkkeensaajan hoitotuki voidaan kuitenkin tietyissä tilanteissa myöntää myös EU/ETA-maassa tai Sveitsissä asuvalle henkilölle. Ruokavaliokorvaus voidaan myöntää vain Suomessa asuville.

Vammaisasetusta maksetaan 1.1.2010 alkaen myös henkilölle, joka on hoidettavana pääasiassa julkisin varoin ylläpidetyssä laitoksessa.

Vammaisten tulkkaukspalveluun on oikeus Suomessa asuvalle henkilöllä. Tulkkaukspalvelua voidaan myöntää myös ulkomaanmatkalle, jos matka liittyy henkilön tavanomaiseen elämään, opiskeluun tai työhön.

3.2 Vammaisasetukset

Lapsen vammaistukea maksetaan alle 16-vuotiaalle vammaiselle tai pitkäaikaissairaalle lapselle. Hänen edellytetään olevan vähintään kuuden kuukauden ajan siinä määrin hoidon, huolenpidon ja kuntoutuksen tarpeessa, että siitä aiheutuu tavanomaista suurempaa rasitusta ja sidonnaisuutta terveeseen lapseen verrattuna.

3.1 Allmänt

De förmåner som FPA betalar till handikappade är handikappbidrag för barn, handikappbidrag för vuxna, vårdbidrag för pensionstagare och kostersättning. De tre förstnämnda förmånerna är lika både till syfte och struktur. De kan beviljas för en viss tid eller tills vidare. Kostersättning som betalas till personer med celiaki är en separat handikappförmån som beviljas med ett fast belopp tills vidare.

Handikappförmånerna är inte skattepliktig inkomst; på förmånsbeloppet inverkar varken inkomst eller förmögenhet. Handikappförmånerna fränsett kostersättningen justeras årligen enligt folkpensionsindex.

FPA ordnar dessutom tolkningstjänst för handikappade personer. Ansvaret för att ordna tolkningstjänst för handikappade personer överfördes från kommunerna till FPA 1.9.2010.

För lagändringar som gäller handikappförmånerna och -tjänsterna redogörs i bilaga 1.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Allmänna förutsättningar

Beviljandet av en handikappförmån förutsätter som regel att bidragstagaren är stadigvarande bosatt i Finland. EG-förordningen om social trygghet möjliggör att handikappbidrag för barn och vuxna samt vårdbidrag för pensionstagare i vissa fall ändå kan beviljas den som bor i ett annat EU- eller EES-land eller i Schweiz. Kostersättning kan beviljas endast den som är bosatt i Finland.

Handikappbidrag utges sedan 1.1.2010 också till personer som vårdas på en institution vars verksamhet huvudsakligen finansieras med offentliga medel.

För rätt till tolktjänst för handikappade personer krävs att man är bosatt i Finland. Tolkningstjänst kan beviljas också för en utlandsresa, om resan anknyter till personens normala liv, studier eller arbete.

3.2 Handikappförmåner

Handikappbidrag för barn betalas till handikappade eller långtidssjuka barn som är under 16 år, som under minst sex månader behöver vård, omvårdnad och rehabilitering i sådan omfattning att det medför större belastning och bundenhet än vad som är vanligt jämfört med friska barn.

Tukea maksetaan lapsen hoidon aiheuttaman rasituksen perusteella. *Perustukeen* on oikeus lapsella, jonka hoito aiheuttaa erityistä rasitusta vähintään viikoittain. *Korotettua vammaistukea* saavan lapsen hoitamisesta aiheutuva rasitus on vaativaa ja päivittäistä. Jos rasitus ja sidonnaisuus on ympärivuorokautista, lapsella on oikeus *ylimpään vammaistukeen*.

Aikuisen vammaistuen tarkoitus on tukea taloudellisesti pääasiassa muiden kuin eläkkeellä olevien työikäisten vammaisten selviytymistä jokapäiväisissä toimissa, työelämässä ja opiskelussa. Aikuisen vammaistuella korvataan sairauden tai vamman aiheuttamia haittoja, avun tarvetta ja erityiskustannuksia.

Tukea maksetaan 16 vuotta täyttäneelle henkilölle, jonka toimintakyky on sairauden tai vamman takia heikentynyt yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan. Tuki maksetaan kolmiportaisena kuten lapsen vammaistuki. Aikuisen vammaistukea ei makseta, jos henkilö on oikeutettu eläkkeensaajan hoitotukeen.

Eläkkeensaajan hoitotuen tarkoitus on tukea pitkäaikaisairaana tai vammaisen eläkkeensaajan kotona asumista. Eläkkeensaajan hoitotukea voi saada 16 vuotta täyttänyt henkilö, joka saa jotain seuraavista tuista:

- vanhuuseläke
- työkyvyttömyyseläke
- liikennevahingon tai tapaturman perusteella maksettava täysi työkyvyttömyyseläke tai korvaus
- maahanmuuttajan erityistuki.

Tuki voidaan myöntää, kun henkilön toimintakyky on sairauden tai vamman takia heikentynyt vähintään vuoden ajan. Tuki maksetaan kolmiportaisena. Suuruuteen vaikuttavat avun, ohjauksen ja valvonnan tarve sekä sairauden aiheuttamien erityiskustannusten määrä.

Veteraaneille, jotka saavat Kelasta korotettua tai ylintä eläkkeensaajan hoitotukea sekä ylimääräistä rintamalisää, maksetaan 1.9.2010 alkaen *veteraanilisää*. Veteraanilisä on eläkkeensaajan hoitotuen osa.

Ruokavaliokorvaus myönnetään 16 vuotta täyttäneille keliakiaa sairastaville henkilöille korvaamaan gluteenitoman ruokavalion aiheuttamia kustannuksia. Ruokavaliokorvausta voi saada samanaikaisesti muun sairauden perusteella myönnetyn aikuisen vammaistuen tai eläkkeensaajan hoitotuen kanssa.

Ruokavaliokorvaus on vakiomääräinen.

Bidraget betalas med hänsyn till den belastning värden av barnet föräleder. *Handikappbidrag med grundbelopp* betalas, när värden medför särskild belastning minst varje vecka. *Handikappbidrag med förhöjt belopp* betalas när värden medför krävande och daglig belastning. Om belastningen och bundenheten pågår dygnet runt, har barnet rätt till *handikappbidrag med högsta belopp*.

Handikappbidraget för vuxna är i första hand avsett för handikappade i arbetsför ålder, som inte är pensionstagare och som behöver stöd för att klara sina dagliga göromål, sitt arbete och sina studier. Bidraget utges för att ersätta olägenheter, hjälpbehov och särskilda kostnader som beror på sjukdomen eller handikappet.

Bidraget kan beviljas den som fyllt 16 år och vars funktionsförmåga p.g.a. sjukdom eller handikapp är nedsatt minst ett år utan avbrott. Bidraget är, liksom handikappbidraget för barn, indelat i tre kategorier. Handikappbidrag för vuxna beviljas inte den som har rätt till vårdbidrag för pensionstagare.

Syftet med *vårdbidraget för pensionstagare* är att stödja långtidssjuka eller handikappade pensionstagare så att de kan bo hemma. Vårdbidrag för pensionstagare kan beviljas den som fyllt 16 år och som redan har någon av följande förmåner:

- ålderspension
- sjukpension
- full sjukpension (invalidpension) eller ersättning på grund av trafikskada eller olycksfall
- särskilt stöd till invandrare

Bidraget kan beviljas den vars funktionsförmåga på grund av sjukdom eller handikapp är nedsatt under minst ett år. Bidraget är indelat i tre storleksklasser. Storleken beror av behovet av hjälp, handledning och tillsyn samt de särskilda kostnader som sjukdomen medför.

Till de veteraner som får FPA:s vårdbidrag för pensionstagare med förhöjt belopp eller högsta belopp samt extra fronttillägg betalas från och med 1.9.2010 ett *veterantillägg*. Veterantillägget är en del av vårdbidraget för pensionstagare.

Kostersättning beviljas personer med celiaki som fyllt 16 år i ersättning för kostnaderna för glutenfri diet. Kstersättning kan utges samtidigt med handikappbidrag för vuxna eller vårdbidrag för pensionstagare som beviljats för en annan sjukdom.

Kostersättningen utgörs av ett fast belopp.

Vammaisetuudet 2010:

€/kk	Perustuki	Korotettu tuki	Ylin tuki
Lapsen vammaistuki	85,59	199,71	387,26
Aikuisen vammaistuki	85,59	199,71	387,26
Eläkkeensaajan hoitotuki	57,32	142,70	301,75
Veteraanit	57,32	192,70	351,75
Ruokavaliokorvaus oli 21 €/kk.			

Tilastointi. Vammaisetuuksia kuvaavia tilastoja esitetään sekä voimassa olevista että alkaneista etuuksista. Voimassaolotiedot kuvaavat vuoden lopun tilannetta ja kattavat kaikki etuuden saajat. Tilastot alkaneista etuuksista kertovat vuoden aikana alkaneiden uusien etuuksien lukumäärän. Etuus on uusi, jos saajalla ei ole aikaisemmin ollut kyseistä etuutta tai edellisen etuuden päättymisestä on kulunut vähintään kuukausi. Etuusmenot koostuvat koko vuoden aikana maksetuista vammaisetuuksista.

Käytännön syistä vammaisetuuksien tilastoinnissa on käytetty yksinkertaistettuja nimityksiä, jotka poikkeavat etuuksien virallisista nimistä. Laissa vammaisetuudet on nimetty alle 16-vuotiaan vammaistuki, vammaistuki 16 vuotta täyttäneelle, eläkettä saavan hoitotuki ja ruokavaliokorvaus.

Handikappförmåner 2010:

€/mån.	Grundbidrag	Höjt bidrag	Högsta bidrag
Handikappbidrag för barn	85,59	199,71	387,26
Handikappbidrag för barn/vuxna	85,59	199,71	387,26
Vårdbidrag för pensionstagare	57,32	142,70	301,75
Frontveteraner	57,32	192,70	351,75
Ersättningen för specialdiet var 21 €/mån.			

Statistikförföring. Statistiken över handikappförmånerna presenteras för både gällande förmåner och förmåner som börjat utges. Uppgifterna om gällande förmåner beskriver situationen vid årets slut och omfattar samtliga förmånstagare. Statistiken över förmåner som börjat utges avser antalet nya förmåner som börjat utges under året. En förmån är ny om mottagaren inte haft förmånen tidigare eller om minst en månad förflutit sedan föregående förmån. Förmånsutgifterna består av de handikappförmåner som betalats ut under hela året.

Av praktiska skäl har man vid statistikförföringen av handikappförmånerna använt förenklade benämningar på förmånerna som avviker från de officiella. Lagens benämningar på handikappförmånerna är handikappbidrag för personer under 16 år, handikappbidrag för personer över 16 år, vårdbidrag för pensionstagare och kostersättning.

43. Maksetut vammaisetuudet 1995–2010 Utbetalda handikappförmåner 1995–2010 *Disability benefits, 1995–2010*

Vuosi År	Kaikki vammaisetuudet Samtliga handikappförmåner <i>All disability benefits</i>	Lapsen vammaistuet Handikappbidrag för barn <i>Disability allowance for under-16s</i>	Aikuisen vammaistuet Handikappbidrag för vuxna <i>Disability allowance for 16s and over</i>	Eläkkeensaajan hoitotuet Vårdbidrag för pensionstagare <i>Pensioners' care allowance</i>	Ruokavaliokorvaukset Kostersättning <i>Dietary grant</i>
Milj. € – € million					
1995	266,3	66,1	26,5	173,8	.
1996	268,8	69,0	26,0	173,9	.
1997	274,2	71,2	26,2	176,8	.
1998	274,4	69,2	26,4	178,8	.
1999	287,4	71,6	27,0	188,9	.
2000	298,4	73,8	28,1	196,6	.
2001	322,3	78,8	29,9	213,6	.
2002	333,4	76,2	31,4	225,0	0,8
2003	343,5	73,7	32,1	232,8	5,0
2004	352,9	74,1	32,1	241,5	5,2
2005	362,1	72,7	31,7	252,2	5,5
2006	377,3	72,8	31,5	267,1	5,9
2007	388,9	72,6	31,6	278,5	6,2
2008	399,2	70,2	31,3	291,1	6,5
2009	418,4	69,9	31,6	310,0	6,9
2010	508,9	69,7	31,1	400,8	7,2

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuslainsäädäntö muutti vammaisetuskäsitteitä.

Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppen för handikappförmånerna.

N.B. The concept of a disability benefit was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

44. Vammaisetuuden saajat 1995–2010**Mottagare av handikappförmåner 1995–2010***Recipients of disability benefits, 1995–2010*

31.12. Year-end	Kaikki vammais- etuudet ¹⁾ Samtliga handikapp- förmåner ¹⁾ All disability benefits ¹⁾	Lapsen vammaistuet Handikappbidrag för barn Disability allowance for under-16s	Aikuisen vammaistuet Handikappbidrag för vuxna Disability allowance for 16s and over	Eläkkeensaajan hoitotuet Vårdbidrag för pensionstagare Pensioners' care allowance	Ruokavaliokorvaukset Kostersättning Dietary grant
1995	..	42 098	11 305	140 754	.
1996	..	44 564	11 368	141 674	.
1997	..	45 991	11 566	144 046	.
1998	..	45 164	11 561	145 516	.
1999	..	46 026	11 693	150 573	.
2000	..	46 805	12 020	153 896	.
2001	..	46 749	12 300	159 920	.
2002	..	41 454	12 476	164 961	12 141
2003	..	39 173	12 468	169 231	18 758
2004	..	39 012	12 453	175 395	20 596
2005	..	37 793	12 167	183 469	22 192
2006	..	37 365	11 903	190 722	23 553
2007	..	35 991	11 481	192 833	24 858
2008	266 814	34 452	11 238	196 828	26 235
2009	268 518	33 243	10 828	198 882	27 591
2010	296 324	33 263	10 443	225 887	28 963

¹⁾ Vuoden 2008 alusta alkaen on tilastoitu vammaisetuudensaajien kokonaismäärä, jossa jokainen henkilö esiintyy vain kerran, vaikka sama henkilö voi saada samanaikaisesti ruokavaliokorvausta ja aikuisen vammaistukea tai eläkkeensaajan hoitotukea.

Samtliga mottagare av handikappförmåner har statistikförts från början av 2008. I det totala antalet förekommer en och samma person bara en gång, även om personen samtidigt kan få kostersättning och handikappbidrag för vuxna eller vårdbidrag för pensionstagare.

Starting from the beginning of 2008, the statistics reflect the total number of disability benefit recipients, with each recipient represented only once, even though dietary grant can be paid at the same time as disability allowance for 16s and over or pensioners' care allowance.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

45. Vammaisasetuuden saajat sukupuolen, iän ja tuen suuruuden mukaan 31.12.2010
Mottagare av handikappförmåner enligt kön, ålder och bidragets storlek 31.12.2010
Recipients of disability benefit at year-end 2010 by age, sex and amount of benefit

Tuen suuruus Bidragsslag Amount of allowance	Lapsen vammaistuet Handikappbidrag för barn Disability allowance for under-16s		Aikuisen vammaistuet Handikappbidrag för vuxna Disability allowance for 16s and over		Eläkkeensaajan hoitotuet Vårdbidrag för pensionstagare Pensioners' care allowance		Ruokavaliokorvaukset Kostersättning Dietary grant	
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Yhteensä Sammanlagt Total	Pojat, % Poikar, % Boys (%)	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet, % Män, % Males (%)	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet, % Män, % Males (%)	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet, % Män, % Males (%)
Kaikki – Samtliga – Total	33 263	62,1	10 443	46,7	225 887	37,8	28 963	34,1
Perustuki – Grundbidrag – <i>Basic rate</i>	17 272	62,0	2 622	32,0	100 941	37,7	.	.
Korotettu tuki – Förhöjt bidrag – <i>Middle rate</i>	13 622	62,5	4 057	50,9	76 741	39,3	.	.
Ylin tuki – Högsta bidrag – <i>Highest rate</i> Suojattu tuki ¹⁾ – Skyddat bidrag ¹⁾ – <i>Disability allowance based on earlier legislation¹⁾</i>	2 369	59,9	2 577	51,8	47 847	35,1	.	.
	.	.	1 187	54,0	358	74,3	.	.
Kaikki – Samtliga – Total	33 263	62,1	10 443	46,7	225 887	37,8	28 963	34,1
0– 6	11 811	62,6
7–15	21 254	61,7
16–24	198	62,1	2 472	55,7	4 115	58,1	1 804	34,6
25–34	1 329	47,7	6 823	57,6	2 437	31,2
35–44	1 867	40,9	9 113	56,8	3 608	31,3
45–54	2 420	43,1	15 712	52,9	5 889	33,3
55–64	2 355	44,8	190 124	34,4	15 225	35,4

¹⁾ Tukea maksetaan ns. suojaäänöksen perusteella: eläkkeensaajan hoitotukea lainmuutoksen 1.7.1988 ja aikuisen vammaistukea lainmuutoksen 1.1.1989 perusteella.

Bidrag betalas på basis av en s.k. skyddsbestämmelse: vårdbidrag för pensionstagare på basis av lagändringen 1.7.1988 och handikappbidrag för vuxna på basis av lagändringen 1.1.1989.

Under a grandfather provision, pensioner's care allowance is paid in accordance with legislation implemented on 1 July 1988 and disability allowance for 16s or over in accordance with legislation implemented on 1 January 1989.

Huom. Ruokavaliokorvausta voidaan maksaa samanaikaisesti aikuisen vammaistuen ja eläkkeensaajan hoitotuen kanssa.

Anm. Kostersättning kan betalas ut samtidigt som handikappbidrag för vuxna och vårdbidrag för pensionstagare.

N.B. Dietary grant can be paid at the same time with pensioners' care allowance or disability allowance for 16s and over.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisasetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

46. Alkaneet vammaisetuudet 1995–2010¹⁾
Inledda handikappförmåner 1995–2010¹⁾
New disability benefits granted, 1995–2010¹⁾

Vuosi År Year	Yhteensä Sammanlagt Total	Lapsen vammaistuet Handikappbidrag för barn Disability allowance for under-16s	Aikuisen vammaistuet Handikappbidrag för vuxna Disability allowance for 16s and over	Eläkkeensaajan hoitotuet Vårdbidrag för pensionstagare Pensioners' care allowance	Ruokavaliokorvaukset Kostersättning Dietary grant
1995	..	15 366	2 460	23 341	.
1996	..	16 489	2 522	24 868	.
1997	..	16 810	2 635	25 315	.
1998	..	14 864	2 639	24 769	.
1999	..	16 241	2 959	28 429	.
2000	..	15 823	3 138	27 795	.
2001	..	16 150	3 243	30 466	.
2002	59 004	13 355	3 288	30 185	12 176
2003	52 420	12 708	3 246	29 417	7 049
2004	50 011	13 048	3 205	31 407	2 351
2005	50 544	11 788	3 136	33 657	1 963
2006	50 449	11 875	3 067	33 865	1 642
2007	44 952	10 991	2 839	29 504	1 618
2008	50 492	10 754	3 217	34 798	1 723
2009	48 739	10 329	3 011	33 737	1 662
2010 ²⁾	80 458	10 030	2 972	65 760	1 696

¹⁾ Saa etuutta ensimmäistä kertaa tai edellisen päättymisestä on kulunut vähintään kuukausi.
 Personer som fått förmånen första gången eller efter att minst en månad gått sedan den föregående förmånsutbetalningen upphörde.
Receives benefit for the first time or has not received benefit for one month or more.

²⁾ 1.1.2010 vammaisetuuksia alettiin maksaa myös laitoshoidossa oleville.
 Sedan 1.1.2010 betalas handikappförmåner också till dem som vårdas på institution.
Eligibility for disability benefits was extended to persons in institutional care on 1 January 2010.

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö muutti vammaisetuuskäsitteitä. Taulukon luvut ovat uuden käsitteen mukaisia.
 Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppen för handikappförmånerna. Siffrorna i tabellen överensstämmer med de nya begreppen.

N.B. The concept of a disability benefit was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. The figures shown in the table comply with the redefined concept.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

47. Vammaisetuusratkaisut sukupuolen ja iän mukaan 2010

Avgöranden om handikappförmåner enligt kön och ålder 2010

Decisions on applications for disability benefit given in 2010, by age and sex of the applicant

Ikäryhmä Aldersgrupp Age group	Ratkaisuja Avgöranden Decisions			Hylkäys-% Avslags-% Denial rate (%)		
	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females
Lapsen vammaistuet – Handikappbidrag för barn – Disability allowance for under-16s						
Kaikki – Samtliga – Total	31 942	20 708	11 234	16,0	15,7	16,5
0– 6	17 126	10 859	6 267	15,0	14,5	15,8
7–15	14 816	9 849	4 967	17,2	17,1	17,3
Aikuisen vammaistuet – Handikappbidrag för vuxna – Disability allowance for 16s and over						
Kaikki – Samtliga – Total	6 956	3 201	3 755	43,4	41,3	45,1
16–34	3 611	1 832	1 779	46,4	44,1	48,9
35–44	943	352	591	48,4	49,7	47,5
45–54	1 165	470	695	40,4	37,0	42,7
55–	1 237	547	690	33,3	30,2	35,8
Eläkkeensaajan hoitotuet – Vårdbidrag för pensionstagare – Pensioner's care allowance						
Kaikki – Samtliga – Total	89 668	33 867	55 801	18,3	17,9	18,5
16–44	7 737	4 223	3 514	21,6	21,1	22,3
45–54	5 040	2 447	2 593	25,4	25,1	25,6
55–64	8 790	4 509	4 281	25,2	22,9	27,7
65–74	14 069	6 675	7 394	19,7	17,3	21,8
75–84	31 650	11 056	20 594	17,1	15,1	18,1
85–	22 382	4 957	17 425	13,6	14,0	13,5
Ruokavaliokorvaukset – Kostersättning – Dietary grant						
Kaikki – Samtliga – Total	1 703	622	1 081	8,9	6,4	10,3
16–44	845	270	575	9,3	7,0	10,4
45–54	273	105	168	7,3	4,8	8,9
55–64	285	126	159	9,8	6,3	12,6
65–74	200	83	117	8,0	7,2	8,5
75–84	86	34	52	7,0	5,9	7,7
85–	14	4	10	14,3	–	20,0

Lähde: SVT, Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

3.3 Vammaisetuudet alueittain ja sairauksittain

Vammaisetuuksia koskevat *alueittaiset* tilastot esitetään maakunnittain etuudensaajan kotikunnan mukaan.

Tilastot vammaisetuuksia saaneiden *sairauksista* perustuvat päädiagnoosiin. Diagnoosit noudattavat kansainvälistä ICD-10-tautiluokitusta.

3.3 Handikappförmåner regionvis och sjukdomsvis

Den *regionala* statistiken över handikappförmåner presenteras landskapsvis enligt förmånstagarens hemkommun.

Statistiken över handikappförmånstagarnas sjukdomar grundar sig på huvuddiagnoserna. Diagnoserna följer den internationella sjukdomsklassifikationen ICD10.

48. Vammaisetuuden saajat maakunnittain 31.12.2010

Mottagare av handikappförmåner landskapsvis 31.12.2010

Recipients of disability benefits, by region, at year-end 2010

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Lapsen vammaistuet Handikappbidrag för barn <i>Disability allowance for under-16s</i>		Aikuisen vammaistuet Handikappbidrag för vuxna <i>Disability allowance for 16s and over</i>		Eläkkeensaajan hoitotuet Vårdbidrag för pensions- tagare <i>Pensioners' care allowance</i>		Ruokavaliokorvaukset Kostersättning <i>Dietary grant</i>	
	Luku- määrä Antal <i>Number</i>	Osuus 0–15- vuotiaista, % Andel av 0–15- åringar, % <i>As a % of popu- lation aged 0–15</i>	Luku- määrä Antal <i>Number</i>	Osuus 16–64- vuotiaista, % Andel av 16–64- åringar, % <i>As a % of popu- lation aged 16–64</i>	Luku- määrä Antal <i>Number</i>	Osuus 16 v. täyttäneestä väestöstä, % Andel av befolk- ning som är 16 år eller äldre, % <i>As a % of popu- lation aged 16 or over</i>	Luku- määrä Antal <i>Number</i>	Osuus 16 v. täyttäneestä väestöstä, % Andel av befolk- ning som är 16 år eller äldre, % <i>As a % of popu- lation aged 16 or over</i>
Kaikki – Samtliga –	33 263	34,9	10 443	3,0	225 887	51,1	28 963	6,5
<i>Total</i>	<i>7 495</i>	<i>28,8</i>	<i>2 459</i>	<i>2,5</i>	<i>36 060</i>	<i>30,6</i>	<i>5 428</i>	<i>4,6</i>
Uusimaa – Nyland	560	30,3	132	2,2	3 039	40,0	340	4,5
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	3 267	41,5	989	3,3	20 062	51,9	2 285	5,9
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	1 361	36,3	434	3,1	11 395	60,1	1 464	7,7
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	1 075	34,3	301	2,7	7 550	52,7	1 071	7,5
Pirkanmaa – Birkaland	3 594	42,2	1 044	3,3	20 828	51,7	3 317	8,2
Päijät-Häme – Päijänne- Tavastland	1 133	33,7	249	1,9	7 828	46,6	1 098	6,5
Kymenlaakso – Kymmenedalen	1 039	35,8	256	2,2	8 525	55,6	949	6,2
Etelä-Karjala – Södra Karelen	701	34,0	229	2,7	6 906	61,0	801	7,1
Etelä-Savo – Södra Savolax Pohjois-Savo – Norra Savolax	801	34,4	268	2,8	8 942	68,0	848	6,5
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	1 573	38,0	419	2,7	14 642	70,9	1 457	7,1
Keski-Suomi – Mellersta Finland	809	30,3	231	2,2	8 974	64,5	991	7,1
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	1 861	38,2	659	3,8	12 891	57,3	1 264	5,6
Pohjanmaa – Österbotten Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	1 457	40,9	513	4,3	11 200	70,9	1 513	9,6
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	1 066	32,3	410	3,7	7 898	54,5	982	6,8
Kainuu – Kajanaland	624	45,3	171	4,0	3 716	68,1	452	8,3
Lappi – Lappland	2 836	32,9	1 065	4,2	18 889	61,2	2 827	9,2
Ahvenanmaa – Åland	657	49,8	173	3,4	5 152	74,8	568	8,2
	1 171	38,2	372	3,1	10 143	66,4	1 165	7,6
	171	34,5	63	3,5	852	37,0	109	4,7

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Huom. Vammaisetuuden saajat, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

Anm. Handikappbidragstagare med okänd boningskommun ingår endast i totalantalet.

N.B. The total figures include also recipients whose place of residence was not on record.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik

49. Lapsen vammaistuen saajat sairauden mukaan 31.12.2010

Mottagare av handikappbidrag för barn enligt sjukdom 31.12.2010

Recipients of child disability allowance by diagnosis, at year-end 2010

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category¹⁾</i>	Tukea saavat lapset Barn med bidrag <i>Recipient children</i>					
	Kaikki Samtliga <i>All allowances</i>	Pojat, % Pojkar, % <i>Boys (%)</i>		Perustuki Grundbidrag <i>Basic rate</i>	Korotettu tuki Förhöjt bidrag <i>Middle rate</i>	Ylin tuki Högsta bidrag <i>Highest rate</i>
	%					
Kaikki – Samtliga – All diseases	33 263	100,0	62,1	17 272	13 622	2 369
IV E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduintasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar	4 573	13,7	54,4	121	4 040	412
E10–E14 Diabetes	4 246	12,8	54,2	5	3 921	320
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar ...	13 453	40,4	72,1	6 759	5 904	790
F70–F79 Älyllinen kehitysvammaisuus – Psy- kisk utvecklingsstörning.....	2 311	6,9	60,9	623	1 312	376
F80–F89 Psykkisen kehityksen häiriöt – Störningar i psykologisk utveckling ..	6 410	19,3	75,5	2 928	3 103	379
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	1 652	5,0	56,1	495	768	389
G40, G41 Epilepsia – Epilepsi	479	1,4	50,5	187	194	98
G80 CP-oireyhtymä – Cerebral pares	771	2,3	59,3	192	389	190
VIII H60–H99 Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i örat och mastoidutskot- tet	635	1,9	52,3	338	289	8
X J00–J99 Hengityselinten sairaudet – Andnings- organens sjukdomar	3 930	11,8	65,7	3 827	95	8
J45, J46 Astma	3 893	11,7	65,7	3 802	88	3
XI K00–K99 Ruoansulatuselinten sairaudet – Mat- smältningsorganens sjukdomar	2 362	7,1	40,0	2 286	58	18
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	1 285	3,9	60,1	1 218	66	1
L20, L22 Atooppinen ihottuma – Atopiskt eksem	315	0,9	50,2	286	29	–
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskulo- skeletala systemet och bindväven....	848	2,5	34,9	600	241	7
M05, M06, Nivelreuma – Reumatoid artrit	777	2,3	33,5	553	220	4
M08 Synnynnäiset epämuodostumat ja XVII Q00–Q99 kromosomipoikkeavuudet – Med- födda missbildningar och kromosom- avvikelser	3 017	9,1	56,9	902	1 610	505
Q90–Q99 Muualla luokittelemattomat kromo- somipoikkeavuudet – Kromosom- avvikelser som ej klassificeras annor- städes	1 138	3,4	56,5	138	827	173
Muut sairaus pääryhmät – Övriga sjukdomshuvud- grupper – Other major diagnostic categories	1 508	4,5	58,5	726	551	231

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).Lähde: SVT, Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

50. Aikuisen vammaistuen ja ruokavaliokorvauksen saajat sairauden mukaan 31.12.2010
Mottagare av handikappbidrag för vuxna och kostersättning enligt sjukdom 31.12.2010
Recipients of adult disability allowance and dietary grant by diagnosis, at year-end 2010

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category¹⁾</i>	Aikuisen vammaistuki Handikappbidrag för vuxna <i>Disability allowance for 16s and over</i>						Ruokavaliokorvaus Kostersättning <i>Dietary grant</i>
	Kaikki ²⁾ Samtliga ²⁾ <i>All allowances ²⁾</i>	%	Miehet % Män % <i>Males (%)</i>	Perustuki Grundbidrag <i>Basic rate</i>	Korotettu tuki Förhöjt bidrag <i>Middle rate</i>	Ylin tuki Högsta bidrag <i>Highest rate</i>	
Kaikki – Samtliga – All diseases	10 443	100,0	46,7	2 622	4 057	2 577	28 963
II C00–D49 Kasvaimet – Tumörer	256	2,5	48,4	84	126	44	–
IV E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	323	3,1	48,9	162	118	42	–
E10–E14 Diabetes	222	2,1	51,8	127	69	26	–
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar..	1 583	15,2	53,2	192	1 264	127	–
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	1 338	12,8	38,3	410	659	265	–
G35 Pesäkekovettumatauti (MS-tauti) – Multipel skleros	397	3,8	19,1	247	132	18	–
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	772	7,4	50,9	29	214	433	–
VIII H60–H99 Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i örat och mastoidut- skottet	1 532	14,7	50,2	56	237	1 220	–
IX I00–I99 Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	224	2,1	49,1	37	123	63	–
I60–I69 Aivoverisuonien sairaudet – Sjuk- domar i hjärnans kärl	150	1,4	55,3	12	93	44	–
XI K00–K99 Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdomar ..	326	3,1	44,8	279	44	3	27 258
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjuk- domar.....	402	3,8	42,5	346	53	3	1 705
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskulo- skeletala systemet och bindväven..	981	9,4	24,7	616	328	34	–
M05, M06, M08 Nivelreuma – Reumatoid artrit	462	4,4	15,4	268	181	11	–
XVII Q00–Q99 Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet – Med- födda missbildningar och kromosom- avvikelser	910	8,7	47,1	157	560	180	–
XIX S00–T99 Vammat, myrkytykset ja eräät ulkois- ten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	260	2,5	62,3	73	119	66	–
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – <i>Other major diagnostic categories</i>	456	4,4	52,9	181	212	55	–
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i> ..	1 080	10,3	53,4	–	–	42	–

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

²⁾ Taulukko sisältää ns. suojatut tuet, joita maksetaan lainmuutoksen 1.1.1989 perusteella.

Tabellen inkluderar s.k. skyddade bidrag som betalas ut på basis av lagändringen 1.1.1989.

The table includes benefits protected by a grandfather provision and paid in accordance with legislation implemented on 1 January 1989.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

51. Eläkkeensaajan hoitotuen saajat sairauden mukaan 31.12.2010
Mottagare av vårdbidrag för pensionstagare enligt sjukdom 31.12.2010
Recipients of pensioners' care allowance by diagnosis, at year-end 2010

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category¹⁾</i>	Hoitotukea saavat – Mottagare – Recipients					
	Kaikki ²⁾ Samtliga ²⁾ <i>All allowances²⁾</i>	%	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>	Perustuki Grundbidrag <i>Basic rate</i>	Korotettu tuki Förhöjt bidrag <i>Middle rate</i>	Ylin tuki Högsta bidrag <i>Highest rate</i>
16–64-vuotiaat – 16–64-åringar – Recipients aged 16–64						
Kaikki – Samtliga – All diseases	63 299	100,0	53,4	30 845	22 288	9 965
II C00–D49 Kasvaimet – Tumörer	1 314	2,1	45,1	739	436	139
IV E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduktasairaudet – Endokrina sjuk- domar, nutritiionsrubbnigar och ämne- sömsättningssjukdomar	1 829	2,9	55,9	994	583	252
E10–E14 Diabetes	1 247	2,0	58,5	781	399	67
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och synd- rom samt beteendestörningar	30 484	48,2	56,2	15 923	9 923	4 637
F70–F79 Älyllinen kehitysvammaisuus – Psykisk utvecklingsstörning	11 297	17,8	57,0	3 745	4 460	3 091
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	9 893	15,6	47,8	3 499	3 834	2 544
G35 Pesäkekovettumatauti (MS-tauti) – Multipel skleros	2 594	4,1	32,3	929	1 089	576
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	1 678	2,7	55,4	826	775	71
IX I00–I99 Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulati- onsorganens sjukdomar	4 439	7,0	64,0	2 072	1 761	605
I60–I69 Aivoverisuonien sairaudet – Sjukdomar i hjärnans kärl	3 714	5,9	64,0	1 559	1 591	563
X J00–J99 Hengityselinten sairaudet – Andnings- organens sjukdomar	710	1,1	45,5	538	146	26
XI K00–K99 Ruoansulatuselinten sairaudet – Mat- smältningsorganens sjukdomar	361	0,6	50,1	253	87	21
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	283	0,4	56,2	222	56	4
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskulo- skeletala systemet och bindväven	4 390	6,9	28,0	3 018	1 238	131
M05, M06, M08 Nivelreuma – Reumatoid artrit	1 593	2,5	15,7	943	594	56
XVII Q00–Q99 Synnynnäiset epämuodostumat ja kromo- somiopioikeavuudet – Medfödda missbildningar och kromosomav- vikelser	3 694	5,8	52,1	902	1 983	808
Q90–Q99 Muualla luokittelemattomat kromo- somiopioikeavuudet – Kromosomavvikelser som ej klassificeras annorstädes	2 463	3,9	55,1	447	1 460	556
XIX S00–T99 Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftning- ar och vissa följder av yttre orsaker...	2 138	3,4	75,2	860	738	376
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – <i>Other major diagnostic categories</i>	1 432	2,3	53,4	909	409	113
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i>	654	1,0	54,0	90	319	238

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

²⁾ Taulukko sisältää ns. suojatut tuet, joita maksetaan lainmuutoksen 1.7.1988 perusteella.

Tabellen inkluderar s.k. skyddade bidrag som betalas ut på basis av lagändringen 1.7.1988.

The table includes benefits protected by a grandfather provision and paid in accordance with legislation implemented on 1 July 1988.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 51 continued

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ¹⁾	Hoitotukea saavat – Mottagare – Recipients					
	Kaikki ²⁾ Samtliga ²⁾ All allowances ²⁾	% Miehet, % Män, % Males (%)	Perustuki Grundbidrag Basic rate	Korotettu tuki Förhöjt bidrag Middle rate	Ylin tuki Högsta bidrag Highest rate	
65 vuotta täyttäneet – Personer som fyllt 65 år – Recipients aged 65 or more						
Kaikki – Samtliga – All diseases	162 588	100,0	31,7	70 096	54 453	37 882
II C00–D49 Kasvaimet – Tumörer	4 518	2,8	42,4	2 526	1 411	579
IV E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningsjukdomar	5 561	3,4	33,3	2 968	1 864	729
E10–E14 Diabetes	4 950	3,0	33,8	2 651	1 665	634
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	24 146	14,9	31,9	7 340	9 120	7 685
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	46 574	28,6	32,6	14 336	15 975	16 259
G20, G21 Parkinsonin tauti – Parkinsons sjukdom	4 433	2,7	47,2	1 390	1 743	1 300
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	5 588	3,4	30,2	3 410	1 782	387
H54 Sokeus ja heikkonäköisyys – Blindhet och allvarligt nedsatt syn	716	0,4	39,5	300	353	57
IX I00–I99 Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	36 564	22,5	36,0	16 316	12 502	7 738
I60–I69 Aivoverisuonien sairaudet – Sjukdomar i hjärnans kärl	17 586	10,8	45,2	5 669	6 764	5 151
X J00–J99 Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	4 391	2,7	45,3	2 714	1 265	411
XI K00–K99 Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdomar	695	0,4	35,8	405	220	69
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	570	0,4	36,5	394	141	35
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	23 780	14,6	15,9	14 506	6 927	2 344
M05, M06, M08 Nivelreuma – Reumatoid artrit	4 546	2,8	13,1	2 545	1 560	441
M15–M19 Nivelriikko – Artros	10 777	6,6	14,0	6 789	2 949	1 038
XIX S00–T99 Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	4 016	2,5	34,4	1 806	1 262	883
Murtumat ³⁾ – Frakturer ³⁾	2 220	1,4	20,6	1 008	706	464
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – Other major diagnostic categories	5 125	3,2	36,3	2 994	1 558	572
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data unavailable	1 060	0,7	47,2	381	426	191

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).²⁾ Taulukko sisältää ns. suojatut tuet, joita maksetaan lainmuutoksen 1.7.1988 perusteella.

Tabellen inkluderar s.k. skyddade bidrag som betalas ut på basis av lagändringen 1.7.1988.

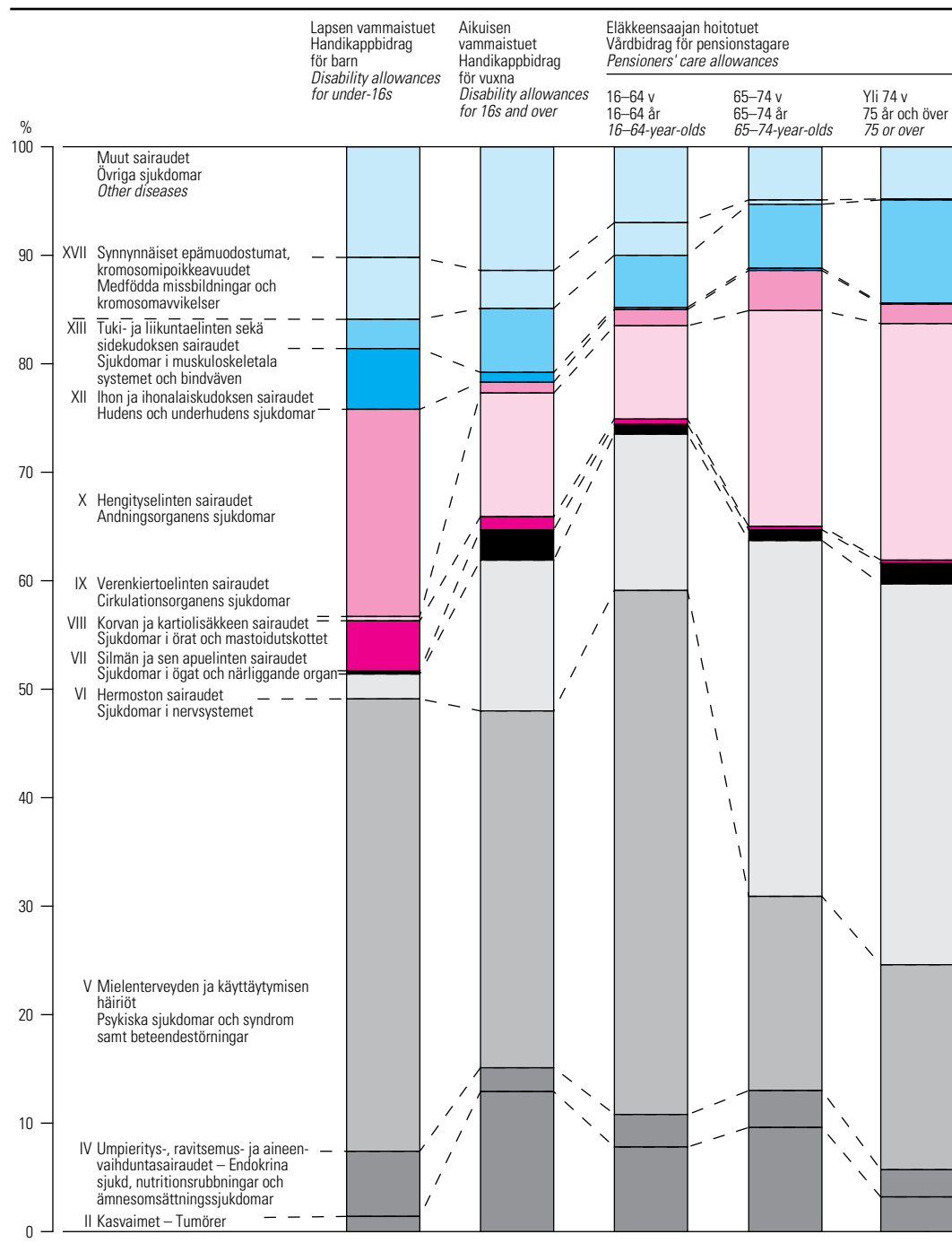
The table includes benefits protected by a grandfather provision and paid in accordance with legislation implemented on 1 July 1988.

³⁾ S02, S12, S22, S32, S42, S52, S62, S72, S82, S92, T02, T08, T10, T12.Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 27. Alkaneet vammaisetuudet¹⁾ sairauden mukaan 2010

Figur 27. Inleda handikappförmåner¹⁾ enligt sjukdom 2010

Chart 27. New disability benefits¹⁾ granted, by diagnosis²⁾, 2010

¹⁾ Ei sisällä ruokavaliokorvauksia keliakiaa sairastaville.
Inkluderar inte kostersättning till personer med celiaki.
Not including dietary grants for coeliacs.

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet / Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner från FPA / Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

3.4 Vammaisten tulkkauspalvelut

Vammaisten tulkkauspalveluun on oikeus kuulo-, kuulonäkö- tai puhevammaisella henkilöllä, joka tarvitsee tulkkausta työssä käymiseen, opiskeluun, asiointiin, yhteiskunnalliseen osallistumiseen, harrastamiseen tai virkistykseen. Palvelun edellytyksenä on, että henkilö kykenee ilmaisemaan omaa tahtoaan tulkkauksen avulla ja että hänellä on käytössään jokin toimiva kommunikointimenetelmä.

Kuulo- tai puhevammaisella on oikeus saada vähintään 180 tulkkaustuntia vuodessa. Kuulonäkövammaisilla on oikeus vähintään 360 tuntiin vuodessa. Vähimmäismäärän lisäksi voi saada lisätunteja, jos se on perusteltua. Ulkomaanmatkalle tulkkauspalvelua voi saada yleensä enintään kahden viikon ajalle. Opiskeluun liittyvänä tulkkauspalveluja järjestetään siinä laajuudessa kuin henkilö niitä tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin opintoihin. Perusopetukseen liittyvä tulkkaus on edelleen kuntien hoidettavana.

3.4 Tolkningstjänster för handikappade personer

Rätt till *tolkningstjänst för handikappade personer* har synhörselskadade, hörselskadade eller talskadade personer som behöver tolkning för att kunna arbeta, studera, utträta ärenden, vara samhällsligt delaktiga, för hobbyer eller rekreation. En förutsättning för rätt till tolkningstjänst är att den handikappade kan uttrycka sin egen vilja med hjälp av tolkning och använda sig av någon fungerande kommunikationsmetod.

Hörselskadade och talskadade har rätt att få tolkning minst 180 timmar per år. Synhörselskadade personer har rätt att få tolkningstjänst minst 360 timmar per år. Man kan få tilläggstimmar om det är motiverat. För utlandsresa beviljas tolkningstjänst i regel för högst två veckor. Tolkningstjänst i form av tolkning i anslutning till studier ordnas i den utsträckning som personen nödvändigtvis behöver för att klara av sina studier. Tolkning i anslutning till den grundläggande utbildningen ordnas fortfarande av kommunerna.

52. Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2010**Personer som har rätt till tolkningstjänster för handikappade enligt kön och ålder 31.12.2010***Persons entitled to interpreting services for the disabled by age and sex, at year-end 2010*

Sukupuoli Kön Sex	Yhteensä Sammanlagt Total	Kuulovammaiset Hörselskadade Hearing impaired	Puhevammaiset Talskadade Speech impaired	Kuulonäkövammaiset Synhörselskadade Sight and hearing impaired
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group				
Lukumäärä – Antal – Number				
Kaikki – Samtliga – Total	4 591	3 296	1 025	270
Miehet – Män – Males	2 309	1 588	604	117
Naiset – Kvinnor – Females	2 282	1 708	421	153
0–15	503	340	158	5
16–24	416	232	170	14
25–34	439	314	95	30
35–44	608	503	78	27
45–54	680	501	133	46
55–64	786	531	205	50
65–74	653	487	119	47
75–84	398	299	60	39
85–94	105	88	7	10
95–	3	1	–	2

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisasetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.**53. Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut maakunnittain 31.12.2010****Personer som har rätt till tolkningstjänster för handikappade enligt landskap 31.12.2010***Persons entitled to interpreting services for the disabled, by region, at year-end 2010*

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region ¹⁾	Yhteensä Sammanlagt Total	Kuulovammaiset Hörselskadade Hearing impaired	Puhevammaiset Talskadade Speech impaired	Kuulonäkövammaiset Synhörselskadade Sight and hearing impaired
Lukumäärä – Antal – Number				
Kaikki – Samtliga – Total	4 591	3 296	1 025	270
Uusimaa – Nyland	1 260	935	274	51
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	63	53	8	2
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	604	478	108	18
Satakunta	200	135	51	14
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	145	100	34	11
Pirkanmaa – Birkaland	394	262	93	39
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	130	94	26	10
Kymenlaakso – Kymmenedalen	92	67	19	6
Etelä-Karjala – Södra Karelen	99	84	9	6
Etelä-Savo – Södra Savolax	97	75	16	6
Pohjois-Savo – Norra Savolax	181	116	48	17
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	188	81	94	13
Keski-Suomi – Mellersta Finland	274	214	41	19
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten ..	196	131	61	4
Pohjanmaa – Österbotten	136	114	15	7
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	31	28	1	2
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	264	187	51	26
Kainuu – Kajanaland	90	53	34	3
Lappi – Lappland	134	76	42	16
Ahvenanmaa – Åland	–	–	–	–

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Huom. Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

Anm. Personer som har rätt till tolkningstjänster för handikappade och vilkas boendekommun är okänd, ingår bara i totalsumman.

N.B. Persons entitled to interpreting services for the disabled with an unknown municipality of residence appear in the total only.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisasetuudet ja -palvelut www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner och -tjänster från FPA www.fpa.fi/statistik.

4 | Kelan sairausvakuutusetuudet FPA:s sjukförsäkringsförmåner

2010

- Sairauspäiväraha
Sjukdagpenning
- Osasairauspäiväraha
Partiell sjukdagpenning
- YEL-sairauspäiväraha
FöPL-sjukdagpenning
- Vanhempainpäivärahat
Föräldradagpenningar
- Erityishoitoraha
Specialvårdspenning
- Vuosilomakustannuskorvaukset
työnantajalle
Semesterkostnadsersättning till
arbetsgivare
- Työterveyshuolto ja
opiskelijoiden terveydenhuolto
Företagshälsovård och
hälsovård för studerande
- Lääkekorvaukset
Läkemedelsersättningar
- Korvaukset yksityisistä lääkärin-
palveluista
Ersättning för privatläkartjänster
- Korvaukset yksityisistä
hammaslääkärinpalveluista
Ersättning för privattandläkartjänster
- Korvaukset yksityisestä
tutkimuksesta ja hoidosta
Ersättning för privat undersökning
och behandling
- Matkakorvaukset
Ersättning för resekostnader

4.1 Sairausvakuutus- korvaukset

Sairausvakuutuslain mukaisia etuuksia ovat *sairaus- ja vanhempainpäiväraha, erityishoitoraha, sairaanhoitokorvaukset* sekä *työterveyshuolto ja opiskelijoiden terveydenhuolto*. Sairaus- ja vanhempainpäivärahasta, erityishoitorahasta sekä sairaanhoitokorvauksista käytetään vuosikirjassa yhteistä nimitystä *sairausvakuutuskorvaukset*. Työterveyshuoltoa ja opiskelijoiden terveydenhuoltoa käsitellään luvussa 4.5.

Sairausvakuutusetuuksien kehitystä selostetaan liitteessä 2.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot
- www.kela.fi/tutkimus

Perusedellytykset

Sairausvakuutuslainsäädäntö. Sairausvakuutuksen piiriin kuulumisesta säädetään sairausvakuutuslaissa. Kaikki Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt on vakuutettu sairausvakuutuslain mukaisesti. Myös Suomeen työskentelemään tuleva henkilö on sairausvakuutuksen piirissä Suomeen tulostaan alkaen, jos työsuhde tai yritystoiminnan harjoittaminen kestää vähintään neljä kuukautta. Työntekijän mukana seuraavat perheenjäsenet ovat oikeutettuja sairausvakuutusetuuksiin, jos oleskelu Suomessa kestää vähintään kaksi vuotta. EU/ETA-alueelta tai Sveitsistä tulevilla perheenjäsenillä on oikeus sairaanhoitoon, vaikka oleskelu kestäisi tätä lyhyemmän aikaa.

Vanhempainpäivärahan saaminen edellyttää, että hakija on asunut Suomessa vähintään 180 päivää välittömästi ennen laskettua synnytyisaikaa tai adoptioajankohtaa.

Sairausvakuutus korvaa ulkomailla saadun sairaanhoidon (ei matkakustannuksia), mikäli henkilö on vieraassa maassa joutunut hoidon tarpeeseen, eikä hänellä ole oikeutta saada hoidosta korvausta kyseisen maan järjestelmän kautta. Omaehtoisesti toiseen EU-maahan tai Sveitsiin hoitoon hakeutuvalla korvataan lääkärin ja hammaslääkärin palkkioiden sekä tutkimusten ja hoidon kustannuksia.

EU-lainsäädäntö ja sosiaaliturvasopimukset. EU-lainsäädäntö ja Suomen solmimat sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuvaan terveysturvaan. EU/ETA-maissa (ml. Sveitsi) sairausvakuutetut ja heidän perheenjäsenensä saavat lääke-

4.1 Sjukförsäkrings- ersättningar

Förmåner enligt sjukförsäkringslagen är *sjuk- och föräldradagpenningarna, specialvårdspenningen, sjukvårdersättningarna* samt *ersättningarna för företagshälsovård och hälsovård för studerande*. Sjuk- och föräldradagpenningarna, specialvårdspenningen och sjukvårdersättningarna går i årsboken under den gemensamma benämningen *sjukförsäkringsersättningar*. Företags- och studenthälsovården behandlas i kapitel 4.5.

Sjukförsäkringsförmånernas utveckling refereras i bilaga 2.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik
- www.fpa.fi/forskning

Allmänna förutsättningar

Sjukförsäkringslagstiftning. Bestämmelser om sjukförsäkringsstillhörighet finns i sjukförsäkringslagen. Alla personer som är varaktigt bosatta i Finland är försäkrade enligt sjukförsäkringslagen. Också personer som kommit till Finland för att arbeta omfattas av sjukförsäkringen från att de anlänt till Finland, förutsatt att anställningen eller företagsverksamheten pågår minst fyra månader. Medföljande familjemedlemmar har rätt till sjukförsäkringsförmåner om vistelsen i Finland varar minst två år. Familjemedlemmar från ett EU/EES-land eller Schweiz är berättigade till sjukvård även om vistelsen skulle vara under 2 år.

För att få föräldradagpenning ska sökanden ha bott i Finland minst 180 dagar närmast före den beräknade nedkomsten (eller före adoptionen).

Den som är utomlands och i behov av vård får sina sjukvårdskostnader (ej resekostnader) ersatta från sjukförsäkringen, ifall rätt till ersättning från utlandet inte föreligger. Den som på eget initiativ uppsöker vård i ett annat EU-land eller Schweiz får ersättning för kostnader för läkar- och tandläkararvoden samt för undersökning och behandling.

EU-lagstiftning och trygghetsavtal. EU-lagstiftningen och de avtal om social trygghet som Finland ingått med för avvikelse i den bosättningsbaserade hälsotryggheten. Personer som är sjukförsäkrade i ett EU/EES-land (inkl. Schweiz) och deras familjer kan under tillfälligt vis-

tieteellisistä syistä välttämättömän hoidon tilapäisen oleskelunsa aikana Suomessa samoilla kustannuksilla kuin Suomessa asuvat ja vakuutetut. Myös eräiden muiden maiden Suomen kanssa solmimat sosiaaliturvasopimukset sisältävät vastaavat oikeudet tilapäisen Suomessa oleskelun ajalle.

Kela korvaa julkisia terveyspalveluja antavalle yksikölle valtion varoista kustannukset, jotka ovat syntyneet muualla kuin Suomessa sairausvakuutetulle henkilölle annetuista sairaus- ja äitiysetuuksista silloin, kun kustannusvastuusta on sovittu EU:n sosiaaliturva-asetuksessa tai Suomea sitovassa kansainvälisessä sosiaaliturvasopimuksessa. Kustannuksista korvataan enintään palvelun järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten määrä, josta on vähennetty asiakkaalta perityt asiakasmaksut. Menettelyä kutsutaan *valtion korvaukseksi*.

Etuudet

Sairauspäivärahat

Sairauspäivärahoja ovat *sairauspäiväraha* ja *osasairauspäiväraha*. Sairauspäiväraha on tarkoitettu korvaamaan alle vuoden kestävästä sairaudesta johtuvaa ansionmenetystä. Osasairauspäivärahan tavoite on tukea työkyvyttömän henkilön työssä pysymistä ja paluuta takaisin työhön.

Sairauspäiväraha. Sairauspäivärahaan on oikeus 16–67-vuotiaalla työntekijällä tai yrittäjällä, joka sairauden vuoksi on kykenemätön tekemään tavallista työtään tai siihen läheisesti verrattavaa työtä. Päivärahaa maksetaan *omavastuuajan* jälkeiseltä ajalta. Omavastuu aikaan lasketaan sairastumispäivä ja sitä seuraavat yhdeksän arkipäivää. Työnantaja on velvollinen maksamaan työntekijälle omavastuuajalta palkkaa.

Yrittäjä on oikeutettu *YEL-päivärahaan*, kun sairastumisesta on kulunut kolme seuraavaa arkipäivää siihen asti kunnes sairauspäivärahan omavastuu aika täyttyy. Kela maksaa YEL-päivärahaa siis enintään kuuden arkipäivän ajalta. YEL-päiväraha ei koske maatalousyrittäjiä, jotka saavat Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta ns. Mela-sairauspäivärahaa.

Sairauspäiväraha voi määräytyä

- verotuksessa vahvistettujen työtulojen perusteella
- työkyvyttömyyttä edeltävien työtulojen perusteella, kun työtulot ovat kasvaneet merkittävästi
- eräiden päivärahaa edeltäneiden etuuskien perusteella.

Sairauspäiväraha voidaan maksaa myös vähimmäismääräisenä.

telse i Finland få vård som är nödvändig av medicinska skäl till samma kostnader som de som är bosatta och försäkrade i Finland. Motsvarande rättigheter för personer som tillfälligt vistas i Finland ingår även i de trygghetsavtal som Finland ingått med vissa andra länder.

FPA ersätter av statens medel enheter som tillhandahåller offentliga hälso- och sjukvårdstjänster för kostnader för sjukvårds- och moderskapsförmåner som har getts till personer som är sjukförsäkrade någon annanstans än i Finland om kostnadsansvaret avtalats i en EU-förordning om social trygghet eller en internationell överenskommelse om social trygghet som är bindande för Finland. Av kostnaderna ersätts högst det belopp som det kostar att anordna tjänsten, minskat med de klientavgifter som tagits ut av kunden. Förfarandet kallas för *statlig ersättning*.

Förmåner

Sjukdagpenningar

Sjukdagpenning utges i form av *sjukdagpenning* och *partiell sjukdagpenning*. Sjukdagpenningen är tänkt att ersätta inkomstbortfall som varar högst ett år. Syftet med partiell sjukdagpenning är att stödja arbetsoförmögna att stanna kvar i arbetslivet eller att återgå till arbete.

Sjukdagpenning. Sjukdagpenning kan beviljas arbetstagare och företagare i åldern 16–67 år, som till följd av sjukdom är oförmögna att utföra sitt sedvanliga arbete eller därmed nära jämförbart arbete. Dagpenningen betalas för tiden efter *karenstiden*. Karenstiden omfattar insjuknandedagen och de nio följande vardagarna. Arbetsgivaren är skyldig att betala lön till arbetstagaren under karenstiden.

Företagare har rätt till *FöPL-dagpenning* när det förflutit tre vardagar sedan insjuknandet och tills karenstiden för sjukdagpenning går ut. FPA betalar således FöPL-dagpenning för högst sex vardagar. Lantbruksföretagare omfattas inte av FöPL-dagpenning utan får s.k. LPA-sjukdagpenning från Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

Sjukdagpenningens belopp kan bestämmas på basis av

- den arbetsinkomst som fastställts vid beskattningen
- arbetsinkomsten före arbetsoförmågan om arbetsinkomsten stigit betydligt
- vissa förmåner som föregått dagpenningen.

Sjukdagpenning kan betalas också till minimibelopp.

Päivärahaa maksetaan omavastuuajan täyttyttyä henkilölle, joka täyttää ns. *työedellytyksen*. Työedellytys ei täyty, jos henkilö on omasta syystään ollut työkyvyttömyyttä edeltäneet kolme kuukautta yhtäjaksoisesti vailla työtä. Oman talouden hoito ja päätoiminen opiskelu rinnastetaan työntekoon. Päivärahaa voidaan maksaa työtömälle, joka osoittaa olleensa aktiivinen työhaussa.

Jos työedellytys ei täyty, henkilölle voidaan maksaa sairauspäivärahaa vasta, kun työkyvyttömyys on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään 55 kalenteripäivää. Jos työkyvyttömyyden alkaessa on ilmeistä, että työkyvyttömyys jatkuu vähintään 300 arkipäivää, voidaan työedellytyksen puuttuessaakin päivärahaa alkaa maksaa heti omavastuuajan jälkeen.

Sairauspäivärahaa maksetaan arkipäiviltä (6 pv/viikko), enintään 300 päivältä. Enimmäisaikaan lasketaan mukaan kaikki päivärahopäivät kahdelta työkyvyttömyyden alkamista edeltäneeltä vuodelta.

Enimmäisajan täyttyttyä oikeus sairauspäivärahaan voi alkaa *saman sairauden* vuoksi uudestaan vasta, kun henkilö on enimmäisajan päättymisen jälkeen ollut yhtäjaksoisesti työkykyinen vähintään 12 kuukauden ajan. *Uuden sairauden* vuoksi henkilöllä on oikeus sairauspäivärahaan enimmäisajan täyttymisestä huolimatta.

Osasairauspäiväraha. Osasairauspäiväraha voidaan myöntää työkyvyttömälle, kokoaikaisessa työssä toimineelle 16–67-vuotiaalle työntekijälle tai yrittäjälle, joka palaa omaan työhönsä *osa-aikaisesti*. Työntekijä tekee sopimuksen työnantajansa kanssa työajan vähentämisestä 40–60 %:lla. Yrittäjän töiden tulee vähentä samassa määrin. Palkan lisäksi henkilö saa osasairauspäivärahaa.

Osasairauspäiväraha maksetaan samoin kuin sairauspäiväraha omavastuuajan jälkeiseltä ajalta. Omavastuu-aikaa ei ole, jos osasairauspäivärahaan oikeuttava työkyvyttömyys alkaa tai jatkuu heti sitä edeltäneen sairauspäivärahan tai kuntoutusrahan jälkeen. Osasairauspäivärahaa voidaan maksaa vähintään kahdelta viikolta ja enintään 72 arkipäivältä. Enimmäisaikaan lasketaan kaikki osasairauspäivärahopäivät kahden vuoden ajalta. Jos työnantaja maksaa osa-aikaisen työskentelyn ajalta täyttä palkkaa, osasairauspäiväraha voidaan maksaa työnantajalle.

Vanhempainpäivärahat

Äitiys-, isyys- ja vanhempainrahasta, osittaisesta vanhempainrahasta sekä erityisäitiysrahasta käytetään yhteistä nimitystä *vanhempainpäiväraha*.

Vanhempainpäivärahaa maksetaan raskauden ja synnytyksen sekä lapsen (myös adoptiolapsen) hoidon joh-

Dagpenning betalas när karenstiden gått ut till personer som uppfyller det s.k. *arbetsvillkoret*. Arbetsvillkoret uppfylls inte om personen av egen förskyllan varit utan arbete i tre månader utan avbrott närmast före arbetsförmågans början. Skötsel av det egna hushållet och heltidsstudier jämfälls med arbete. Dagpenning kan betalas till arbetslösa som påvisligen aktivt sökt arbete.

Om arbetsvillkoret inte uppfylls kan personen beviljas sjukdagpenning först då arbetsoförmågan har varat i minst 55 kalenderdagar utan avbrott. Om det när arbetsoförmågan börjar är uppenbart att arbetsoförmågan kommer att fortgå minst 300 vardagar, kan dagpenning börja betalas genast efter karenstiden även om arbetsvillkoret inte uppfylls.

Sjukdagpenning utges för högst 300 vardagar (6 dagar/vecka). I denna maximitid inräknas alla dagpenningdagar under de två åren närmast före arbetsoförmågans början.

Efter att maximitiden gått ut kan rätten till sjukdagpenning på grund av *samma sjukdom* börja på nytt först när personen varit arbetsför minst 12 månader utan avbrott. Rätt till sjukdagpenning på grund av en *ny sjukdom* har man även om maximitiden har gått ut.

Partiell sjukdagpenning. Partiell sjukdagpenning kan beviljas 16–67-åriga arbetstagare eller företagare som arbetat heltid, är arbetsoförmögna och som återgår till sitt arbete på *deltid*. Arbetstagaren och arbetsgivaren ska komma överens om att arbetstiden minskas med 40–60 %. En företagares arbete ska minska på motsvarande sätt. Utöver lönen får personen partiell sjukdagpenning.

Partiell sjukdagpenning betalas, liksom sjukdagpenningen, för tiden efter karenstiden. Det är ingen självrisktid om den arbetsoförmåga som berättigar till partiell sjukdagpenning börjar eller fortsätter omedelbart efter sjukdagpenning eller rehabiliteringspenning. Den partiella sjukdagpenningen betalas för minst två veckor och högst 72 vardagar. I maximitiden inräknas alla dagar med partiell sjukdagpenning under de föregående två åren. Om arbetsgivaren betalar full lön för tiden i deltidsarbete kan den partiella sjukdagpenningen betalas till arbetsgivaren.

Föräldradagpenningar

Moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning, partiell föräldrapenning samt särskild moderskapspenning går under den gemensamma benämningen *föräldradagpenning*.

Föräldradagpenning betalas på basis av graviditet och förlossning samt för vård av barn (även adoptivbarn). Att

dosta. Kun äiti voi jäädä pois työstä, turvataan äidin ja lapsen terveyttä ja annetaan äidille mahdollisuus lapsen hoitoon kotona. Isälle maksettavalla vanhempainpäivärahalla kannustetaan isää osallistumaan lapsen hoitoon ja edesautetaan läheisen suhteen syntymistä.

Isältä edellytetään, että hän ei ole ansiotyössä tai muussa kodin ulkopuolisessa työssä silloin, kun hän vanhempainpäivärahakauden aikana osallistuu lapsen hoitoon.

Vanhempainpäivärahaan on oikeutettu jokainen nainen, jonka raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää. Äitiysrahakauden voi aloittaa 30–50 arkipäivää ennen laskettua synnytyisaikaa. Riskialttiissa työssä työskentelevälle voidaan tietyin edellytyksin maksaa raskauden ajalta erityisäitiysrahaa, jos hän joutuu olemaan pois työstä jo ennen varsinaisen äitiysrahakauden alkua.

Vanhempainpäivärahaa maksetaan 263 arkipäivältä. Vanhempainpäiväraha maksetaan 105 ensimmäiseltä arkipäivältä äidille (*äitiysraha*). Seuraavilta 158 arkipäivältä päiväraha voidaan maksaa joko äidille tai isälle (*vanhempainraha*). Vanhempainrahaa voi saada myös adoptiovanhempi, joka adoptoi alle 7-vuotiaan lapsen. Lisäksi vanhempainraha voidaan myöntää avio- tai avopuolison lapsen adoptoivalle taikka rekisteröidyn parisuhteen osapuolelle tietyin ehdoin.

Isä voi pitää isyysvapaata ja saada *isyyssrahaa* enintään 18 arkipäivältä äitiys- tai vanhempainrahakaudella. Vapaan voi pitää enintään neljässä erässä. Tämän isyysvapaan aikana äiti voi olla samaan aikaan kotona hoitamassa lasta. Lisäksi isä voi olla vanhempainrahalla perheen sopiman ajan. Jos isä on äidin sijasta vanhempainrahalla vähintään vanhempainpäivärahakauden viimeiset 12 arkipäivää, isä on oikeutettu vanhempainpäivärahakauden päätyttyä ylimääräiseen 1–24 arkipäivän pituiseen pidennettyyn isyysvapaaseen. Tätä yhteensä 13–36 arkipäivän pituista jaksoa nimitetään *isäkuukaudeksi*. Sen ensimmäiseltä 12 arkipäivältä isä saa vanhempainrahaa (tai osittaista vanhempainrahaa) ja pidennetyn isyysvapaan ajalta isyyssrahaa. Vuonna 2010 isäkuukausi piteni enintään 24 arkipäivästä enintään 36 arkipäivään niillä perheillä, joiden oikeus vanhempainpäivärahaan alkoi 1.1.2010 tai sen jälkeen.

Rekisteröidyssä parisuhteessa oleva on voinut saada 1.9.2010 alkaen isyyssrahaa sukupuolestaan riippumatta, jos hän adoptoi puolisonsa lapsen tai ottolapsen.

Isäkuukautta ei tarvitse pitää heti vanhempainrahakauden loppuessa, vaan sen voi siirtää haluttuun ajankohtaan. Se on kuitenkin pidettävä ennen kuin on kulunut 180 päivää äitiysrahaa välittömästi seuranneen vanhempainrahajakson päättymisestä. Edellytyksenä siirtämiselle on, että äiti tai isä hoitaa lasta kotona kotihoiton-

modern kan stanna hemma från arbetet tryggar hennes och barnets hälsa och ger modern möjlighet att sköta barnet hemma. Föräldradagpenningen till fadern syftar till att uppmuntra honom att delta i vården och bidrar till att skapa ett nära förhållande till barnet.

Det förutsätts att fadern inte förvärvsarbetar eller utför annat arbete utanför hemmet medan han under föräldradagpenningperioden deltar i vården av barnet.

Varje kvinna vars havandeskap varat minst 154 dagar har rätt till föräldradagpenning. Moderskapspenningperioden kan inledas 30–50 vardagar före den beräknade tidpunkten för nedkomsten. Gravida kvinnor i riskfyllt arbete kan på vissa villkor få särskild moderskapspenning om de måste vara borta från arbetet redan före den egentliga moderskapspenningperioden.

Dagpenningen utbetalas för 263 vardagar. För de första 105 vardagarna betalas den till modern (*moderskapspenning*) och för de följande 158 vardagarna antingen till modern eller fadern (*föräldrapenning*). Föräldrapenning kan också betalas till en adoptivförälder som adopterar ett barn under 7 år. Föräldrapenning kan dessutom beviljas personer som adopterar sin makes, makas eller sambos barn eller registrerade partners på vissa villkor.

Fadern kan vara faderskapsledig och få *faderskapspenning* för högst 18 vardagar under moderskaps- eller föräldrapenningperioden. Ledigheten kan tas ut i högst fyra poster. Under denna faderskapsledighet kan modern vara hemma och sköta barnet. Fadern kan dessutom ta ut föräldrapenningdagar för en period som familjen kommer överens om. Fäder som i stället för modern uppbär föräldrapenning under minst de 12 sista vardagarna av föräldradagpenningperioden har rätt till förlängd faderskapsledighet för ytterligare 1–24 vardagar efter föräldradagpenningperioden. Denna period om sammanlagt 13–36 vardagar kallas för pappamånad. För *pappamånaden* får fadern föräldrapenning (eller partiell föräldrapenning) för de 12 första vardagarna och faderskapspenning för den förlängda ledigheten. År 2010 förlängdes pappamånaden från högst 24 vardagar till högst 36 vardagar för sådana familjer där rätten till föräldradagpenning började 1.1.2010 eller senare.

En person i registrerat partnerskap kan sedan 1.9.2010 få faderskapspenning oavsett kön, om han eller hon adopterar sin partners barn eller adoptivbarn.

Pappamånaden behöver inte tas ut genast efter föräldrapenningperioden utan den kan flyttas fram till önskad tidpunkt. Den ska dock tas ut innan det har gått 180 dagar från den sista dagen med föräldrapenning som följt omedelbart efter moderskapspenningen. En förutsättning för att pappamånaden kan flyttas fram är att mo-

tuella vanhempainrahakauden päättymisen ja isäkuukauden välisen ajan.

Lapsen äiti ja isä voivat saada samanaikaisesti *osittaista vanhempainrahaa*, jos he molemmat sopivat osa-aikaisesta työstä ja sovittavat hoitovastuunsa sen mukaan.

Jos perheeseen syntyy samalla kertaa kaksi tai useampia lapsia, vanhempainpäivärahakausi pitenee 60 arkipäivällä lasta kohti toisesta lapsesta alkaen. Pidennetyltä kaudelta päiväraha voidaan maksaa joko lasten äidille tai isälle. Perhe voi halutessaan käyttää pidennyksen jo vanhempainpäivärahakaudella, jolloin molemmat vanhemmat osallistuvat yhtä aikaa lastensa hoitoon.

Päivärahan suuruus. *Sairaus- ja vanhempainpäivärahan* suuruus määräytyy yleensä verotuksessa vahvistettujen ja palkkakertoimella tarkistettujen *työtulojen mukaan*. Päivärahan suuruutta määrittäessä palkansaajien työtuloista vähennetään tulonhankkimiskulut ja työntekijän sosiaalivakuutusmaksujen vaikutusta vastaava osuus. *Osasairauspäiväraha* on suuruudeltaan aina puolet sitä edeltäneestä sairauspäivärahasta. *YEL-sairauspäiväraha* määräytyy pelkästään YEL-vakuutuksen mukaisen työtulon perusteella. YEL-sairauspäivärahan jälkeisessä sairauspäivärahassa otetaan huomioon myös muut mahdolliset työtulot.

Jos henkilön työtulot ovat ennen sairaus- tai vanhempainpäivärahakauden alkamista olleet verotuksessa todettuja työtuloja olennaisesti suuremmat ja henkilö antaa siitä luotettavan selvityksen, päiväraha voi määräytyä päivärahakautta välittömästi edeltäneiden kuuden kuukauden työtulojen perusteella. Eräin edellytyksin yksikin kuukausi saattaa riittää vuositytulojen arvioinnin perusteeksi. Edellä mainitut säädökset pyrkivät lyhytkestoisissa ja useissa perättäisissä työsuhteissa olevien henkilöiden toimeentuloturvan parantamiseen.

Jos perheeseen syntyy useita lapsia peräkkäin, vanhempainpäiväraha määräytyy edellisen vanhempainpäivärahan perusteena olleiden työtulojen mukaan, ellei edellinen lapsi ole ehtinyt täyttää kolmea vuotta ennen uuden lapsen laskettua syntymisaikaa. Jos jompikumpi lapsista on adoptoitu, adoption ajankohta vastaa biologisen lapsen ikää ja laskettua syntymisaikaa.

Päivärahan määrän laskennassa vuosityötulo, josta on tehty edellä mainitut vähennykset, jaetaan 300:lla. Sairauspäiväraha päivää kohti on 70 % henkilön työtulojen kolmassadasosasta 32 892 euron vuositytuloihin saakka (v. 2010). Kun vuositytulot ovat tätä suuremmat, päiväraha jää alle 70 prosenttiin. Päivärahalla ei ole ylärajaa. Vanhempainpäivärahan suuruus määräytyy pää-

dern eller fadern har hemvårdsstöd och sköter barnet hemma under tiden mellan föräldrapenningperiodens slut och pappamånaden.

Föräldrarna kan få *partiell föräldrapenning* samtidigt om bägge har deltidsarbete och delar på vårdansvaret.

Vid flerbarnsfödelse förlängs dagpenningtiden med 60 vardagar per barn fr.o.m. det andra barnet. Föräldradagpenningen för denna tid kan utges till modern eller fadern. Familjen kan ta ut förlängningstiden redan under föräldradagpenningperioden så att båda föräldrarna deltar i vården av barnen samtidigt.

Dagpenningens storlek. *Sjuk- och föräldradagpenningens* storlek fastställs i regel på basis av den *arbetsinkomst* som konstaterats vid beskattningen och som justerats med en lönekoeficient. Vid fastställandet minskas löneinkomsten med kostnaderna för inkomstens förvärvande samt med den andel som motsvarar arbetstagarens socialförsäkringsavgifter. *Den partiella sjukdagpenningen* är alltid hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen. *FöPL-sjukdagpenningen* bestäms endast på basis av arbetsinkomsten enligt en FöPL-försäkring. Vid sjukdagpenning som följer efter FöPL-sjukdagpenning beaktas också andra eventuella arbetsinkomster.

Om arbetsinkomsten före sjuk- eller föräldradagpenningperioden varit väsentligt större än den vid beskattningen konstaterade och personen kan förete en tillförlitlig utredning över detta kan dagpenningen fastställas enligt arbetsinkomsten under de sex månaderna som omedelbart föregått dagpenningperioden. På vissa villkor kan arbetsinkomsten för en månad utgöra grunden för uppskattningen av årsarbetsinkomsten. Bestämmelserna är till för att förbättra utkomstskyddet för personer som haft kortvariga och flera på varandra följande anställningsförhållanden.

Om en familj får flera barn efter varandra fastställs föräldradagpenningen enligt den arbetsinkomst som legat till grund för föregående föräldradagpenning om det föregående barnet inte ännu fyllt tre år före den beräknade tidpunkten för det nya barnets födelse. Om någotdera barnet är ett adoptivbarn motsvarar tidpunkten för adoption det biologiska barnets ålder och den beräknade tidpunkten för nedkomsten.

Vid beräkningen av dagpenningbeloppet divideras årsarbetsinkomsten, efter ovan nämnda avdrag, med 300. Sjukdagpenningen per dag utgör 70 % av en trehundraedel av arbetsinkomsten upp till en årsinkomst om 32 892 euro (2010). År årsarbetsinkomsten större blir dagpenningen under 70 %. Det finns ingen övre gräns för dagpenningen. Föräldradagpenningen fastställs i regel

Asetelma 3. Työtulojen vaikutus sairaus- ja vanhempainpäivärahaan 31.12.2010
Sammanställning 3. Arbetsinkomsternas inverkan på sjuk- och föräldradagpenningarna 31.12.2010

Työtulo, €/v Arbetsinkomst, €/år (Palkkatulosta vähennettävä ensin 3,5 % ja tulonhankkimiskulut) (Löneinkomsten minskas först med 3,5 % och kostnaderna för inkomstens förvärvande)	Sairauspäiväraha, €/pv ¹⁾ Sjukdagpenning, €/dag ¹⁾	Vanhempainpäiväraha ²⁾ , €/pv Föräldradagpenningar ²⁾ , €/dag
Alle 1 264 Under 1 264	0 € työkvyttömyyden kestäessä enintään 55 kalenteripäivää vid arbetsoförmåga som varar högst 55 dagar 22,04 € työkvyttömyyden kestäettyä yli 55 kalenteripäivää vid arbetsoförmåga som varat över 55 dagar	22,04 €
1 264–32 892	70 % vuosityötulon kolmassadasosasta (76,75 € 32 892 €:n vuosituloilla) Kuitenkin vähintään 22,04 € työkvyttömyyden kestäettyä yli 55 kalenteripäivää 70 % av 1/300 årsarbetsinkomsten (76,75 € vid årsinkomsten 32 892 €) Dock minst 22,04 € vid arbetsoförmåga som varat över 55 dagar	70 % vuosityötulon kolmassadasosasta (76,75 € 32 892 €:n vuosituloilla) Kuitenkin vähintään 22,04 € 70 % av 1/300 årsarbetsinkomsten (76,75 € vid årsinkomsten 32 892 €) Dock minst 22,04 €
32 893–50 606	76,75 € + 40 % vuosityötulon ja 32 892 €:n erotuksen kolmassadasosasta (100,37 € 50 606 €:n vuosituloilla) 76,75 € + 40 % av 1/300 av skillnaden mellan årsarbetsinkomsten och 32 892 € (100,37 € vid årsinkomsten 50 606 €)	
Yli 50 606 Över 50 606	100,37 € + 25 % vuosityötulon ja 50 606 €:n erotuksen kolmassadasosasta 100,37 € + 25 % av 1/300 av skillnaden mellan årsarbetsinkomsten och 50 606 €	

¹⁾ Osasairauspäiväraha on aina puolet sitä edeltäneestä sairauspäivärahasta.

Den partiella sjukdagpenningen är alltid hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen.

²⁾ Työtulon perusteella maksettavat vanhempainpäivärahat maksetaan lisäksi korotettuina äitiys- ja vanhempainpäivärahakauden alussa: äitiysraha on 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 90 % työtulosta, äidin vanhempainraha 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 75 % työtulosta sekä isän vanhempainraha ja isäkuukauden isyysraha yhteensä 30 ensimmäisen arkipäivän ajalta 75 % työtulosta. Korotukset saa 50 606 euron vuosituloon saakka (v. 2010). Sen ylittävältä osalta päivärahan korotus on on 32,5 % ylittien kolmassadasosasta.

Föräldradagpenningar som betalas på basis av arbetsinkomsten utges dessutom med förhöjt belopp i början av moderskaps- och föräldradagpenning-perioden: moderskapspenningen för de 56 första vardagarna är 90 %, moderns föräldrapenning för de 30 första vardagarna 75 % och faderns föräldrapenning och faderskapspenningen för pappamånaden sammanlagt för de 30 första vardagarna 75 % av arbetsinkomsten. Förhöjningarna gäller vid årsinkomster på upp till 50 606 euro (år 2010); förhöjningen av dagpenningen är 32,5 % av 1/300 av det belopp som överstiger 50 606 euro.

sääntöisesti edellä kuvatulla tavalla. Työtuloperusteisiin vanhempainpäivärahoihin maksetaan lisäksi korotuksia. Äitiysrahaa maksetaan korotettuna 56 ensimmäiseltä arkipäivältä, äidin vanhempainrahaa 30 ensimmäiseltä arkipäivältä sekä isän vanhempainrahaa ja isäkuukauden isyysrahaa yhteensä 30 ensimmäisen arkipäivän ajalta. Korotukset saa täysimääräisinä 50 606 euron vuosituloon saakka (v. 2010) ja ylittävältä osalta pienempinä korotuksina. Jos molemmat vanhemmat käyttävät vanhempainvapaata, kumpikin saa korotetun päivärahan.

Sairaus- ja vanhempainrahan suuruuden määräytymisen työtulojen perusteella kuvataan tarkemmin asetelmassa 3.

Vanhempainpäivärahaa maksetaan aina vähintään vähimmäismäärä eli 22,04 euroa päivässä (v. 2010). Sairauspäivärahaa ei makseta lainkaan 55 kalenteripäivän aikana työkvyttömyyden alkamisesta, jos vuosityötulo

pä samma sätt som sjukdagpenningen. Arbetsinkomstgrundade föräldradagpenningar betalas dessutom med förhöjt belopp. Moderskapspenning betalas med förhöjt belopp för de 56 första vardagarna, moderns föräldrapenning för de 30 första vardagarna och faderns föräldrapenning och faderskapspenningen för pappamånaden sammanlagt för de 30 första vardagarna. Förhöjningarna betalas med fullt belopp vid årsinkomster på upp till 50 606 euro (år 2010), varefter förhöjningarna är mindre. Om båda föräldrarna tar ut föräldradag betalas förhöjd dagpenning till bådadera.

Hur sjuk- och föräldradagpenningen bestäms på grundval av arbetsinkomsterna beskrivs närmare i sammanställning 3.

Föräldradagpenning betalas alltid minst till minimibelopp, dvs. 22,04 euro per dag (2010). Om årsarbetsinkomsten är mindre än det föreskrivna beloppet (1 264 euro 2010) betalas ingen sjukdagpenning under 55 ka-

ovat säädettyä määrää (1 264 euroa v. 2010) pienemmät. Pienituloisille (työtulot 1 264–9 443 euroa v. 2010) sairauspäiväraha maksetaan tältä ajalta vähimmäismäärää pienempänä. Tulottomille ja pienituloisille maksetaan vähimmäismääräistä päivärahaa 55 kalenteripäivän jälkeen. Vähimmäismääräistä päivärahaa voidaan maksaa kuitenkin heti omavastuajan (sairastumispäivä ja seuraavat yhdeksän arkipäivää) jälkeen, jos työkyvyttömyyden alkaessa on ilmeistä, että se jatkuu vähintään 300 arkipäivän ajan.

Sairaus- ja vanhempainpäivärahan suuruus voi määräytyä myös päivärahan alkamista *edeltäneen etuuden* perusteella. Jos edeltäneitä etuuksia on useita, päiväraha määräytyy niistä viimeisimmän mukaan.

Jos henkilö on saanut sairastumistaan edeltäneiden neljän kuukauden aikana työttömyysturvalain mukaista työttömyysetuutta, hänelle maksettava sairaus- ja vanhempainpäiväraha on vähintään 86 % työttömyysturvetuuden määrästä. Työttömyysturvaetuutta maksetaan vain viideltä päivästä viikossa, kun sairausvakuutuksen päivärahoja maksetaan kuudelta päivästä viikossa.

Jos henkilö on saanut päivärahan alkamista edeltäneiden kuuden kuukauden aikana kuntoutusrahaa Kelalta tai työeläkevakuutuksesta, sairaus- tai vanhempainpäiväraha maksetaan vähintään kuntoutusrahan suuruiseen ilman kuntoutuskorotuksia.

Jos opiskelija on saanut päivärahan alkamista edeltäneiden neljän kuukauden aikana opintorahaa, hänelle maksettava sairaus- tai vanhempainpäiväraha on vähintään opintorahan suuruinen. Opiskelijalle maksetaan vanhempainpäiväraha vähimmäismääräisenä, vaikka opintoraha olisi ollut tätä pienempi.

Päivärahojen tuloajat tarkistetaan vuosittain työeläkejärjestelmän palkkakertoimella. Korotus oli 3,3 % vuonna 2010 ja 1,8 % vuonna 2011. Vähimmäispäivärahaan ei ole tehty vuosittain indeksitarkistusta. Vuoden 2011 maaliskuusta alkaen kuitenkin sairaus- ja vanhempainpäivärahojen vähimmäismäärä sidotaan kuluttajahintojen muutosta vastaavaan kansaneläkeindeksiin. Sairauspäiväraha ja vanhempainpäiväraha ovat veronalaista tuloa.

Erityishoitoraha

Erityishoitorahaa maksetaan alle 16-vuotiaan sairaan lapsen vanhemmalle, joka osallistuu lapsensa hoitoon tai kuntoutukseen sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla, sairaala- ja poliklinikkahoitoon liittyvään kotihoitoon tai lakiin perustuville sopeutumisvalmennus- ja kuntoutuskursseille. Edellytyksenä on, että lasta hoitava henkilö on hoitoon osallistumisen vuoksi estynyt tekemästä työtään eikä saa palkkaa tältä ajalta.

lenderdagar räknat från det att arbetsoförmågan inträde. För låginkomsttagare (arbetsinkomsten 1 264–9 443 euro år 2010) betalas för tiden i fråga sjukdagpenning som understiger minimidagpenningen. För personer som saknar inkomster samt låginkomsttagare betalas efter 55 kalenderdagar dagpenning med minimibelopp. Dagpenning kan dock betalas med minimibeloppet genast efter karenstiden (insjuknandedagen och de nio följande vardagarna) om det när arbetsoförmågan börjar är uppenbart att arbetsoförmågan varar minst 300 vardagar.

Sjuk- och föräldradagpenningens storlek kan också bero av en *förmån som föregått dagpenningen*. Om man haft flera förmåner fastställs dagpenningen enligt den förmån som man senast har haft.

Om en person insjuknar och har haft en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa under 4 månader före insjuknandet är hans sjuk- och föräldradagpenning minst 86 % av arbetslöshetsförmånens belopp. Arbetslöshetsförmånen betalas för bara fem dagar i veckan, medan dagpenningen från sjukförsäkringen betalas för sex dagar i veckan.

Om rehabiliteringspenning har betalats från FPA eller arbetspensionsförsäkringen under de sex månaderna närmast före dagpenningens början utges sjukdagpenningen eller föräldradagpenningen med minst lika stort belopp som rehabiliteringspenningen utan rehabiliteringsförhöjningar.

Om en studerande har haft studiepenning under de fyra månaderna närmast före den månad då dagpenning börjar betalas ut är sjuk- eller föräldradagpenningen minst lika stor som studiepenningen. Till studerande betalas föräldradagpenning till minimibelopp även om studiepenningen hade varit mindre än detta.

Inkomstgränserna för dagpenningarna justeras årligen med en lönekoeficient enligt arbetspensionssystemet. Förhöjningen var 3,3 % år 2010 och 1,8 % år 2011. Minimidagpenningen har inte indexjusterats årligen. Sedan början av mars 2011 binds emellertid minimibeloppet av sjuk- och föräldradagpenningarna till folkpensionsindex som motsvarar förändringen i konsumentpriserna. Sjuk- och föräldradagpenningarna är skattepliktig inkomst.

Specialvårdspenning

Specialvårdspenning utges till föräldrar som deltar i vård eller rehabilitering av barn under 16 år på sjukhus eller sjukhuspoliklinik, i hemvård i anslutning till sjukhus- och poliklinikkvård eller i lagstadgade anpassnings- och rehabiliteringskurser. En förutsättning för utbetalning är att den som deltar i vården av barnet är förhindrad att förvärsaarbete och inte får lön för vårdtiden.

Kotihoidon ja 7 vuotta täyttäneen lapsen sairaala- ja poliklinikkahoidon osalta lapsen sairauden tulee olla vaikea, jotta erityishoitorahaa maksetaan.

Sairaala- ja poliklinikkahoidon sekä kuntoutuskurssien ajalta erityishoitorahaa maksetaan saman sairauden vuoksi yleensä enintään 60 arkipäivältä, kotihoidon ajalta lisäksi enintään 60 arkipäivältä. Erityisestä hoidollisesta syystä enimmäisajat voidaan ylittää.

Erityishoitoraha määräytyy sairauspäivärahan tavoin. Erityishoitorahaa maksetaan aina vähintään vähimmäismäärä eli 22,04 euroa arkipäivältä. Etuus on veronalaista tuloa.

Muut työtulokorvaukset

Henkilölle, joka *tartuntatautilain* perusteella on määrätty olemaan poissa ansiotyöstä, maksetaan *tartuntatautipäivärahaa* ja/tai *ansionmenetykskorvausta* sairausvakuutuksen varoista. Sama oikeus on myös tartuntatautiin sairastuneen alle 16-vuotiaan lapsen huoltajalla, jos tämä estyy tekemästä työtään. Ansionmenetykskorvaus maksetaan koko ajalta, myös sairauspäivärahan omavastuuajalta.

Elimen tai kudoksen luovuttajalle maksetaan *luovutus-päivärahaa* ajalta, jona hän on estynyt tekemästä ansiotyötään.

Jos työnantaja on maksanut työntekijälleen *vuosilomapalkkaa* tai *-korvausta* siltä ajalta, jolta tämä on saanut vanhempainpäivärahaa, työnantajalla on oikeus saada korvausta sairausvakuutuksen varoista. *Vuosilomakustannuskorvausta* ei makseta työssä käyvistä vanhempainpäivärahasaajista. Korvaus maksetaan työntantajalle jälkikäteen vanhempainpäivärahakauden päätyttyä. Vuosilomakustannuskorvaus määräytyy työtulon perusteella ja se on enintään työnantajan maksaman lomapalkan tai lomakorvauksen määrä korotettuna kertoimella 1,26.

Sairaanhoitokorvaukset

Sairaanhoitokorvauksia maksetaan sairaanhoidon sekä raskauden ja synnytyksen aiheuttamista tarpeellisista kustannuksista. Julkisen terveydenhuollon kustannuksia ei korvata.

Sairausvakuutus korvaa seuraavien sairaanhoitopalvelujen käytön aiheuttamia kustannuksia:

- Lääkärin tai hammaslääkärin määräämät *lääkkeet* sekä lääkärin määräämät vaikean tai pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarkoitetut *kliiniset ravintovalmisteet* ja *perusvoiteet*. Vuosikirjassa käsitte lääkkeet kat-

Specialvårdspenning vid hemvård samt vid sjukhus- och poliklinikkvård av barn som fyllt 7 år förutsätter att barnet har en svår sjukdom.

För vård på sjukhus eller poliklinik samt för rehabiliteringskurser betalas ersättningen på grund av en och samma sjukdom i allmänhet för högst 60 vardagar, för vård i hemmet ytterligare högst 60 vardagar. Av särskilda terapeutiska skäl kan maximitiderna överskridas.

Specialvårdspenningen fastställs på samma sätt som sjukdagpenningen. Specialvårdspenning betalas alltid minst till minimibelopp, dvs. 22,04 euro per vardag. Förmånen är skattepliktig inkomst.

Andra arbetsinkomstersättningar

Till personer som på basis av *lagen om smittsamma sjukdomar* förordnats att utebli från sitt förvärsarbete utbetalas av sjukförsäkringsmedel *dagpenning vid smittsam sjukdom* och/eller *en ersättning för förlorad arbetsinkomst*. Detta gäller även vårdnadshavare till barn under 16 år, som på grund av barnets smittsamma sjukdom är förhindrad att arbeta. Ersättning för inkomstbortfall utges för hela frånvarotiden inklusive sjukdagpenning-karensen.

Till en donator av organ eller vävnad utges *donationsdagpenning* för den tid då han varit förhindrad att förvärsarbete.

En arbetsgivare, som betalar *semesterlön* eller *-ersättning* till en anställd för den tid denna haft föräldradagpenning, har rätt till ersättning från sjukförsäkringen. *Semesterkostnadsersättning* betalas inte för mottagare av föräldradagpenning som arbetar. Ersättningen betalas i efterskott när föräldradagpenningperioden löpt ut. Semesterkostnadsersättningen fastställs på basis av arbetsinkomsten och uppgår högst till beloppet av den semesterlön eller semesterersättning som arbetsgivaren betalar förhöjt med koefficienten 1,26

Sjukvårdsersättningar

Sjukförsäkringsersättning betalas för nödvändiga kostnader i samband med sjukvård samt graviditet och förlösning. Kostnader för offentlig hälso- och sjukvård ersätts inte.

Sjukförsäkringen ersätter kostnader för följande sjukvård:

- Läkare- och tandläkarordinerade *läkemedel* samt läkarordinerade *kliniska näringspreparat* och *bassalvor* för behandling av svåra eller långvariga sjukdomar. I årsboken inkluderar begreppet läkemedel även de

taa myös kliiniset ravintovalmisteet ja perusvoiteet ellei toisin mainita.

- *Annosjakelupalkkio*, jota apteekki perii lääkkeiden annonstelusta kerta-annoksiksi
- *Yksityislääkärin palvelut*
- *Yksityiset hammashoitopalvelut*. Yksityisinä hammashoitopalveluina korvataan yksityishammaslääkärin ja suuhygienistin perimät palkkiot. Suuhygienistin antama hoito korvataan, jos hoito perustuu yksityisessä terveydenhuollossa toimivan hammaslääkärin määräykseen.
- Lääkärin tai hammaslääkärin määräämä *tutkimus ja hoito yksityisessä tutkimus- tai hoitolaitoksessa*.
- Sairauden aiheuttamat *matkat ja yöpymiset*.

Lääkekorvaukset. Lääkärin määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden korvaaminen edellyttää, että lääkkeiden hintalautakunta on vahvistanut niille kohtuullisen tukkuhinnan ja hyväksynyt korvattavuuden. Korvaus maksetaan myös sellaisesta Fimean luetteloimasta vaihtokelpoisesta lääkevalmisteesta, johon lääkärin määräämä lääke on apteekissa vaihdettu. Apteekin on vaihdettava lääke halvimpaan tai tästä hinnaltaan vähän poikkeavaan vaihtokelpoiseen valmisteeseen ellei lääkäri tai ostaja kiellä vaihtoa.

Viitehintajärjestelmä määrittelee toisiaan vastaaville rinnakkaislääkkeille yhteisen korvauskaton. Samaan viitehintaryhmään kuuluvilla valmisteilla on sama viitehintä, joka on ryhmän edullisimman valmisteen hinta lisätynä 1,5 eurolla tai kalliimmissa lääkeryhmissä 2 eurolla. Viitehintä on korkein hinta, jonka perusteella samaan viitehintaryhmään kuuluvan valmisteen sairausvakuutuskorvaus lasketaan.

Lääkekorvaukset maksetaan kolmessa korvausluokassa laskemalla korvaus prosentteina lääkkeen hinnasta tai viitehinnasta. *Peruskorvaukseksi* kutsutaan korvausta, jossa korvataan 42 prosenttia lääkkeen hinnasta. *Erityiskorvaus* on yhteinen nimitys korvauksille, joissa lääkkeen hinnasta korvataan 72 prosenttia (alempi erityiskorvaus) tai 100 prosenttia (ylempi erityiskorvaus). Ylempi erityiskorvaus maksetaan 3 euron *omavastuun* ylittävältä osalta. Omavastuu on lääkekohtainen, eli se peritään jokaisesta samalla kertaa ostetusta lääkkeestä. Lääkekorvaukset maksetaan yleensä enintään kolmen kuukauden hoitoa vastaavasta määrästä lääkettä.

Erityiskorvaus maksetaan eräiden vaikeiden ja pitkäaikaisten sairauksien hoitoon tarvittavista lääkkeistä. Lääke voidaan hyväksyä erityiskorvattavaksi vasta, kun se on ollut peruskorvattuna kaksi vuotta. Tästä kahden vuoden määräajasta voidaan erityisestä syystä poiketa. Lääkkeiden hintalautakunta voi rajoittaa lääkkeen pe-

kliniska näringspreparaten och bassalvorna om inte annat nämns.

- *Dosdispenseringsarvode* som apoteket uppbär för uppdelningen av läkemedel i engångsdoser.
- *Privatläkartjänster*
- *Privata tandvårdstjänster*. Som privata tandvårdstjänster ersätts arvoden som tagits ut av privattandläkare och munhygienister. Behandling som utförs av en munhygienist ersätts om den har ordinerats av en tandläkare inom den privata hälso- och sjukvården.
- Läkär- eller tandläkarordinerad *undersökning och behandling* på privat undersöknings- eller vårdinrättning.
- *Resor och övernattnin*g p.g.a. sjukdom.

Läkemedelsersättningar. Ersättningen av kostnaderna för läkarordinerade läkemedel, kliniska näringspreparat och bassalvor förutsätter att läkemedelsprisenämnden har fastställt ett skäligt partipris och ersättningsstatus för dem. Ersättning betalas också för sådana utbytbara läkemedel enligt Fimeas förteckning mot vilka läkarordinerade läkemedel bytts ut på apoteket. Apoteket ska byta ut läkemedel till det billigaste utbytbara preparatet eller till ett motsvarande preparat vars pris avviker litet från det billigaste preparatets pris såvida läkaren eller köparen inte motsätter sig detta.

I referensprissystemet fastställs för sinsemellan likvärdiga generiska läkemedel ett gemensamt ersättningsstak. Preparaten i en referensprisgrupp har ett gemensamt referenspris vilket utgörs av priset för det förmånligaste preparatet i gruppen utökat med 1,5 euro eller i de dyrare läkemedelsgrupperna två euro. Referenspriset är det högsta pris utifrån vilket sjukförsäkringsersättningen för ett preparat som ingår i referensprisgruppen beräknas.

Läkemedelskostnaderna ersätts enligt tre kategorier. Ersättningen beräknas i procent av läkemedlets pris eller referenspris. Med *grundersättning* avses ersättning med 42 procent av läkemedlets pris. *Specialersättning* är den gemensamma benämningen på ersättning som utges med 72 procent (lägre specialersättning) eller 100 procent (högre specialersättning) av läkemedlets pris. Den högre specialersättningen betalas på det belopp som överstiger en *självriskandel* på tre euro. Självriskan är läkemedelsspecifikt, dvs. den uppbärs för varje enskilt läkemedel som inhandlas på en och samma gång. I regel ersätts en mängd läkemedel som motsvarar högst tre månaders behandling

Specialersättning betalas för läkemedel som är nödvändiga vid behandlingen av vissa svåra och långvariga sjukdomar. Ett läkemedel kan godkännas som specialersättningsgillt först när det varit grundersättningsgillt i två år. Tvåårsregeln kan frångås av särskilda skäl. Läkemedelsprisenämnden kan begränsa rätten till grund-

Asetelma 4. Sairaanhoitokorvaukset 31.12.2010
Sammanställning 4. Sjukvårdsersättningarna 31.12.2010

	Vakuutetun omavastuuosaa, € Den försäkrades självriskandel, €	Korvaus omavastuun ylittävästä osasta, % Ersättning av den del som överstiger självrisken, %
• Lääkäriin tai hammaslääkäriin määräämät lääkkeet, ravintovalmisteet ja perusvoiteet (peruskorvaus), lääkkeen hinnasta – Av läkare eller tandläkare ordinerade läkemedel, näringspreparat och bassalvor (grundersättning), av läkemedlets pris	–	42
• Vaikean ja pitkäaikaisen sairauden vaatimat lääkkeet ja ravintovalmisteet, lääkkeen hinnasta – Läke- medel och näringspreparat vid svåra och långvariga sjukdomar, av läkemedlets pris	–	72
Alempi erityiskorvaus – Lägre specialersättning	–	100
Ylempi erityiskorvaus – Högre specialersättning	3,00 ¹⁾	100
• Lisäkorvaukset lääkekustannuksista ²⁾ – Tilläggsersättningar för läkemedelskostnader ²⁾	1,50 ¹⁾	100
• Korvaukset annosjakelupalkkioista – Ersättningar för dosdispenseringsarvoden	–	42
• Lääkäripalkkiot – Läkarpöskor	–	60 ³⁾
• Hammaslääkäripalkkiot ⁴⁾ – Tandläkarpöskor ⁴⁾	–	50/60/100 ³⁾
• Suuhygienistin palkkiot – Munhygienistarvoden	–	100 ³⁾
• Lääkäriin tai hammaslääkäriin määräämät tutkimus ja hoito – Läkare- eller tandläkarordinerad under- sökning och behandling	13,46	75 ³⁾
• Sairaudesta johtuvat matkat (yhdensuuntaiselta matkalta) – Resor till följd av sjukdom (för enkel resa)	9,25	100
• Lisäkorvaus matkakustannuksista ³⁾ – Tilläggsersättningar för resekostnader ³⁾	–	100

Yöpyymisrahaa tutkimuksesta tai hoidosta aiheutuneista yöpyymiskustannuksista 20,18 €/vrk, kuitenkin enintään todellisia kustannuksia vastaava määrä – I övernattingspenning för övernattingskostnader i samband med undersökning och behandling 20,18 €/dgn, dock högst de faktiska kostnaderna.

¹⁾ Lääkekohtainen omavastuu.

Läkemedelsspecifikt självriskandel.

³⁾ Enintään vahvistetun takson mukaisesta määrästä.

Högst av det fastställda taxebeloppet.

⁴⁾ Korvaus on 100 % palkkioista, jotka koskevat rintamaveteraaneille hammaslääkäriin tekemää tutkimusta ja ehkäisevää hoitoa sekä hammaslääkäriin tai erikoishammasteknikon tekemää proteettiseen hoitoon liittyvää kliinistä työtä. Veteraaneille tehdystä protetiikan teknisestä työstä korvataan 50 %. Muusta hammashuollosta korvaus on 60 %.
För frontveteraner är ersättningen 100 % av arvoden som gäller undersökning och profylaktisk vård utförd av tandläkare samt kliniskt protetikarbete utfört av tandläkare eller specialtandtekniker, medan ersättningen för tekniskt protetikarbete är 50 %. För annan tandvård är ersättningen 60 %.

⁵⁾ Lisäkorvaus maksetaan, kun kalenterivuosittainen omavastuun raja 157,25 € ylittyy.
Tilläggsersättning beviljas när självriskgränsen per kalenderår 157,25 € överskrids.

²⁾ Lisäkorvaus maksetaan, kun kalenterivuosittainen omavastuun raja 672,70 € ylittyy.
Tilläggsersättning beviljas när självriskgränsen per kalenderår 672,70 € överskrids.

rus- tai erityiskorvattavuuden tiettyyn käyttöaiheeseen tai sairauden vaikeusasteeseen (*rajoitetusti peruskorvattavat* tai *rajoitetusti erityiskorvattavat lääkkeet*).

Jos potilaan vuoden aikana itse maksamat lääkeostojen omavastuut ylittävät ns. *lääkekaton* (672,70 euroa vuonna 2010), sairausvakuutus korvaa ylittymisen jälkeisistä ostoista lääkekohtaisen 1,50 euron omavastuun ylittävän osan kokonaan. Tätä *lääkkeiden lisäkorvausta* maksetaan lääkärin määräämistä sairausvakuutuslain nojalla korvatuista lääkkeistä.

Annosjakelupalkkio. Apteekki perii annosjakelupalkkion palvelusta, jossa apteekki toimittaa tabletti- ja kapseli-muotoiset lääkkeet asiakkaalle valmiiksi kerta-annoksiin jaoteltuna. Palkkiosta maksetaan korvausta niille yli 75-vuotiaille henkilöille, joilla on annosjakelun alkaessa käytössä vähintään kuusi annosjakeluun soveltuva korvattavaa lääkettä. Lisäksi edellytetään, että lääkitys on tarkistettu tarpeettomien lääkkeiden poistamiseksi ja että annosjakelu on lääketieteellisesti perusteltua. Korvausta maksetaan viikon hoitoaikaa vastaavien lääkkeiden jakelusta 42 %. Korvausta maksetaan 3 euroon asti viikolta, yli menevän osan asiakas maksaa itse.

eller specialersättning för ett läkemedel till en viss indikation eller svårighetsgrad (*begränsat grundersättningsgilla* eller *begränsat specialersättningsgilla läkemedel*).

Om självriskandelen för de läkemedelsinköp som patienten själv betalar överstiger det s.k. *taxebeloppet* för läkemedel (672,70 euro år 2010), ersätter sjukförsäkringen det belopp som överstiger den läkemedelsspecifika självriskandelen på 1,50 euro i sin helhet. Denna *tilläggsersättning för läkemedel* utges för läkarordinerade läkemedel som är ersättningsgilla enligt sjukförsäkringslagen.

Dosdispenseringsarvode. Apoteket uppbär ett arvode för dosdispensering som innebär att apoteket expedierar läkemedel i tablett- och kapselform färdigt uppdelade i engångsdoser. För arvodet betalas ersättning till de personer över 75 år som när dosdispenseringen inleds använder minst sex sådana ersättningsgilla läkemedel som lämpar sig för dosdispensering. Dessutom förutsätts att medicineringen har kontrollerats i syfte att eliminera onödig medicinering och att dosdispenseringen är medicinskt motiverad. Ersättning betalas för dosdispensering av läkemedel som motsvarar en veckas behandling (42 %). Ersättning betalas upp till 3 euro per vecka, den överstigande delen betalar kunden själv.

Lääkärintalvet, hammashoitopalvet sekä tutkimus ja hoito. Sairaanhoidokorvaukset yksityislääkärin ja -hammaslääkärin määräämistä tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä sekä lääkärint vastaanotto- ja toimenpidetalkioista maksetaan näille määrätettyjen korvaustaksojen mukaan. Kelan vahvistama taksa kertoo, minkä osan toimenpiteestä tai vastaanotosta peritystä summasta Kela hyväksyy korvauksen perusteeksi. Jos peritty rahamäärä on pienempi kuin määrätty taksa, korvaus lasketaan perityn summan mukaan. Lääkärint perimistä palkkioista korvataan enintään 60 % taksan mukaisesta määrästä. Lääkärint tai hammaslääkärint määräämistä tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä asiakas maksaa itse vakiomääräisen omavastuusuuden, jonka ylittävältä osalta Kela korvaa 75 % korvaustaksaan asti. Taksan ylittävän osan asiakas maksaa itse. *Suuhygienistin* palkkiosta maksettava korvaus on toimenpiteelle määrätty taksan mukainen euromäärä. Sairausvakuutus ei korvaa toimistokuluja, leikkaussalimaksuja, sairaaloiden hoitopäivämaksuja tai poliklinikamaksuja. Korvausten määräytymisperusteet vuoden 2010 lopussa esitetään asetelmassa 4.

Hammaslääkärint tekemä suun ja hampaiden tutkimus, ehkäisevä hoito sekä suu- ja hammaslauruksien hoito kuuluvat sairausvakuutuksen piiriin. Korvausta ei makseta oikomishoidosta eikä hammaslauruksista työstä tai proteettisista toimenpiteistä paitsi rintamaveteraaneille.

Matkakorvaukset. Matkakustannukset korvataan sen mukaan, mitä matka olisi tullut maksamaan halvinta matkustustapaa käyttäen lähimpään hoitopaikkaan, mistä hoidon voi saada. Halvimmalla matkustustavalla tarkoitetaan julkista liikennettä, siihen ketjutettua eri liikennevälineillä tehtyä matkaa tai ns. palvelu- tai kutsujoukkoliikennettä. Erityisajoneuvon käytöstä aiheutuneet kustannukset korvataan, jos potilaan sairaus, vamma tai liikenneolosuhteet edellyttävät erityisajoneuvon käyttöä.

Mikäli potilaan maksettaviksi jäävät *matkakustannukset* kalenterivuoden aikana ylittävät vuotuisen omavastuun, sairausvakuutus korvaa ylittävän osan kokonaan (ns. *lisäkorvaus*). Vuotuisen omavastuuseen lasketaan sekä matkakohtaiset omavastuut että matkakustannukset, jotka jäävät alle omavastuun.

Sekä sairaanhoidon että kuntoutuksen matkakustannuksissa matkakohtainen kiinteä omavastuu on 9,25 euroa yhdensuuntaiselta matkalta. Vuotuinen omavastuu (157,25 euroa) lasketaan sairaanhoidon ja kuntoutuksen matkakustannuksista yhteensä.

Yhteensovitukselta muun sosiaaliturvan kanssa

Sairauspäiväraha on yleensä ensisijainen korvaus työeläkelakien mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen näh-

Läkararvoden, tandvårdstjänster samt undersökning och behandling. Sjukvårdersättning för privatläkar- eller privat tandläkarordinerade undersöknings- och behandlingsåtgärder samt för mottagnings- och åtgärdsarvoden betalas enligt de *ersättningstaxor* som fastställts för dem. Taxorna, som FPA fastställer, anger den del av summan som FPA godkänner som ersättningsgrund. Om summan är lägre än taxan räknas ersättningen på denna summa. Läkararvoden ersätts till högst 60 % av beloppet enligt taxan. För de undersöknings- och behandlingsåtgärder som en läkare eller tandläkare ordinerat betalar klienten själv en fast självriskandel och av den överstigande delen ersätter FPA 75 % av beloppet enligt ersättningstaxan. Den del som överstiger taxan betalar kunden själv. Ersättning för *munhygienist* arvoden betalas enligt den taxa som fastställts för åtgärder. Sjukförsäkringen ersätter inte expeditiönsavgifter, operationsavgifter, sjukhusens vårdavgifter eller poliklinikavgifter. Ersättningsgrunderna i slutet av 2010 framgår av sammanställning 4.

Undersökning och profylax av mun och tänder och behandling av mun- och tandsjukdomar omfattas av sjukförsäkringen. Ersättning betalas inte för tandreglering, tandtekniskt arbete eller protetiska åtgärder utom i fråga om frontveteranerna.

Resersättning. Resekostnader ersätts enligt vad resan skulle ha kostat enligt billigaste färdstätt till närmaste vårdställe där man kan få vård. Med billigaste färdstätt avses kollektivtrafik, resor med olika trafikmedel som kombineras med kollektivtrafiken genom sammanlänkning eller s.k. servicetrafik eller anropsstyrd kollektivtrafik. Kostnaderna för anlåtande av specialfordon ersätts om patientens sjukdom eller handikapp eller trafikförhållandena kräver att ett sådant färdmedel anlätas.

Om de *reskostnader* patienten själv måste stå för under ett år överstiger den årliga självriskan, ersätter sjukförsäkringen den överstigande delen i sin helhet (s.k. *tilläggsersättning*). I den årliga självriskan medräknas såväl självriskandelarna per resa som de reskostnader som understiger självriskan.

I fråga om kostnaderna för resor till sjukvård och rehabilitering är den fasta självriskandelen 9,25 euro för en enkelresa. I den årliga självriskandelen (157,25 euro) beaktas både resorna till sjukvård och rehabilitering.

Samordning med övrig social trygghet

Sjukdagpenningen är i allmänhet primär i förhållande till invalidpension som utgår enligt arbetspensionslagarna

den, mutta toissijainen tapaturma- ja liikennevahinko- korvauksiin nähden. Rikosvahinkolain mukaiseen korvaukseen nähden sairauspäiväraha on ensisijainen. Sen sijaan kuntoutusraahan ja kuntoutuksen aikaiseen an- sionmenetyskorvaukseen nähden sairauspäiväraha on toissijainen.

Sairaanhoitokorvauksia voi hakea Kelalta, vaikka henkilö olisikin oikeutettu muun kuin sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen. Tällöin ensisijainen korvaus- velvollinen maksaa vakuutetulle korvausta ainoastaan siltä osin kuin ensisijainen korvaus on sairausvakuutus- korvausta suurempi, ja muun osan korvauksesta ensisi- jainen korvausvelvollinen maksaa Kelalle.

Työnantajalla, joka maksaa sairausajalta tai äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan ajalta palkkaa, on oikeus saada työntekijänsä sairaus- tai vanhempainpäiväraha siltä osin kuin se ei ylitä palkkaa. Jos työnantaja on sama- aikaisesti useita, päiväraha jaetaan työnantajien kesken palkkojen suhteessa. Samoin, jos henkilö on samaan aikaan sekä palkansaaja että yrittäjä, päivära- ha jaetaan työnantajan ja yrittäjän kesken palkan ja YEL- tai MYEL-työtulon suhteessa.

Työnantajalla on oikeus saada Kelalta korvausta van- hempainpäiväraha-ajalta maksamastaan vuosiloma- palkasta tai -korvauksesta.

Jos vakuutettu on työkyvyttömyysajalta saanut ansio- turvan työttömyyspäivärahaa, sairauspäiväraha makse- taan *työttömyyskassalle* siltä osin kuin se ei ylitä työt- tömyyspäivärahaa.

Sairauspäiväraha ja korvaus sairaanhoitokustannuksista maksetaan *Potilasvakuutuskeskukselle*, jos keskus on samalta työkyvyttömyysajalta tai samoista sairaanhoi- tokustannuksista maksanut potilovahinkokorvauksen.

Kunta saa toimeentulotukena antamastaan sairaanhoi- dosta korvausta samoin perustein kuin jos korvaus mak- settaisiin suoraan vakuutetulle.

Korvausmenettely

Lääkekorvaus maksetaan asiakkaalle yleensä apteekin välityksellä *suorakorvauksena*. Tällöin apteekki perii asi- akkaalta lääkkeestä summan, josta on vähennetty sai- rausvakuutuskorvauksen osuus. Apteekki laskuttaa kor- vauksen Kelalta jälkikäteen. Menettely edellyttää, että asiakkaalla on Kela-kortti mukana apteekissa asioides- saan. Jos kortti puuttuu, korvauksen voi hakea itse jäl- kikäteän Kelalta.

Lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioiden sekä tutkimus- ten ja hoitojen kustannusten korvaamisessa on myös

men sekundär i förhållande till olycksfalls- och trafikska- deersättningar. I förhållande till ersättning enligt brotts- skadelagen är sjukdagpenningen primär. Däremot är den sekundär i förhållande till rehabiliteringspenning och till inkomstbortfallsersättning vid rehabilitering.

Sjukvårdersättning kan sökas hos FPA även om man är berättigad till ersättning enligt någon annan lag än sjukförsäkringslagen. I sådant fall betalar den pri- märt ersättningsskyldiga till den försäkrade endast det belopp varmed den primära ersättningen överstiger sjukförsäkringsersättningen, och resten betalas till FPA.

Arbetsgivare som betalar lön för sjuktid eller för moder- skaps-, faderskaps- eller föräldradledighet har rätt till sin arbetstagares sjuk- eller föräldradagpenning till den del som motsvarar lönen. Om det är fråga om flera arbetsgi- vare fördelas dagpenningen mellan arbetsgivarna i pro- portion till lönerna. På motsvarande sätt fördelas dag- penningen mellan arbetsgivare och företagare i propor- tion till lönen och FöPL- eller LFöPL-arbetsinkomsten om en person samtidigt är både anställd och företagare.

Arbetsgivaren har rätt till ersättning från FPA för semes- terlön eller -ersättning som betalats för föräldradagpen- ningtiden.

Om en försäkrad under sjuktiden uppburit inkomstre- laterad arbetslöshetsdagpenning, utbetalas sjukdag- penningen till *arbetslöshetskassan* till den del som mot- svarar arbetslöshetsdagpenningen.

Sjukdagpenning och ersättning för sjukvårdskostnader betalas till *Patientförsäkringscentralen* om centralen be- talat patientskadeersättning för samma arbetsoförmåga eller samma kostnader.

Kommunen får ersättning för sjukvård som ingått i ut- komststöd enligt samma grunder som om ersättningen skulle utges direkt till den försäkrade.

Ersättningsförfarande

I regel betalas läkemedelsersättningen på apoteket via *direkt ersättningsförfarandet*. Detta innebär att sjukför- säkringsersättningens andel avdras från det pris som apoteket debiterar kunden för läkemedlet. Apoteket fak- turerar FPA för ersättningen i efterhand. Förfarandet för- utsätter att kunden har sitt FPA-kort med då han besöker apoteket. Om han inte har med sitt kort kan han söka ersättning hos FPA i efterhand.

Direkt ersättningsförfarandet används även vid ersättning för läkar- och tandläkararvoden samt kostnader för un-

käytössä *suorakorvausmenettely*. Asiakkaan esittämän Kela-kortin nojalla yksityinen palvelujen tuottaja on voinut Kelan kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella hakea asiakkaan sairausvakuutuskorvauksen Kelalta, jolloin asiakas on saanut palvelun vähennettyyn hintaan. Suorakorvausjärjestelmä on vapaaehtoinen. Jos palveluntarjoajalle ei ole sopimusta Kelan kanssa, asiakas voi itse hakea korvausta Kelalta. Matkakorvauksissa sovelletaan suorakorvausmenettelyä ambulanssimatkojen osalta ja valtakirjamenettelyä muiden matkojen (mm. taksimatkojen) osalta. *Valtakirjamenettelyssä* asiakas antaa palveluntuottajalle valtakirjan, jonka nojalla palveluntuottaja voi hakea sairausvakuutuskorvauksen Kelalta. Suorakorvausmenettely korvaa valtakirjan myös taksimatkoissa vuoteen 2014 mennessä.

Työterveyshuoltoa ja sen kustannusten korvaamista käsitellään luvussa 4.5.

Tilastointi

Tilastojärjestelmät. Sairausvakuutuksen korvaustiedot saadaan etuusjärjestelmien tietokannoista. Tilastot perustuvat kokonaisuineen lukuun ottamatta osaa ammattia koskevista tilastoista (ks. tarkemmin luku 4.4).

Tilastoyksiköt. Sairaanhoidokorvausten *kappalemääriä* koskeissa tilastoissa käytetään seuraavia tilastoyksiköitä:

- lääkekorvauksissa samaan korvausluokkaan kuuluvien lääkkeiden ostokertaa tai reseptiä. Lääkekorvaustilastoissa reseptillä (lääkemääräyksellä) tarkoitetaan yhdellä ostokerralla samalle vakuutetulle apteekista toimitettua yhden lääkeren määräystä.
- lääkärinpalkkioiden ja hammashoidon korvauksissa *käyntikertaa* tai lääkemääräyksen antamiskertaa (*uusintaa*)
- tutkimus- ja hoitokorvauksissa lääkärin samalla kertaa määrittämien tutkimus- ja hoitotoimenpiteiden *omavastuukertaa*
- matkakorvauksissa yhdensuuntaista *matkaa* (myös kustannuksiltaan alle omavastuun jääneet matkat, jotka kerryttävät vuotuista omavastuusuutta).

Rintamaveteraanien hammashuolto sisältyy sairausvakuutus-tilastoihin.

Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen tilastoyksikköinä ovat alkanut kausi, saaja ja päivä, *erityishoitorahojen* tilastoyksikköinä ovat saaja, päivä ja lapsi.

Sairaus- tai osasairauspäivärahakausi katsotaan alkaneeksi, kun vakuutettu alkaa omavastuuaajan (sairastumispäivä ja yhdeksän sitä seuraavaa arkipäivää) jälkeen saada päivärahaa. Henkilölle voi vuoden aikana alkaa useita päivärahakausia. Osasairauspäivärahakausi voi alkaa myös välittömästi sitä edeltäneen sairauspäivärahakauden jälkeen. Sairaus- ja osasairauspäivärahapäivien, YEL-päivärahapäivien, vanhempainpäivärahapäivien sekä erityishoitorahapäivien lukumäärä on niiden päivien määrä, joilta korvaus maksetaan. Korvaus maksetaan arkipäiviltä (6 pv/viikko). Sairaanhoidokorvausten yhteensovituksista muun sosiaaliturvan kanssa seuraa, että kaikki sairauspäivät, joilta henkilö on oikeutettu päivärahakorvauksiin, eivät sisälly Kelan tilastoihin.

Ansiotyössä käyvälle vanhempainpäiväraha maksetaan vähimmäismääräisenä. Tässä julkaisussa kesken vanhempainpäivära-

dersökning och behandling. En privat serviceproducent har enligt ett avtal med FPA på basis av uppvisat FPA-kort kunnat ansöka om kundens sjukförsäkringsersättning hos FPA, varvid kunden fått tjänsten till nedsatt pris. Systemet med direktersättning är helt frivilligt. Om serviceproducenten inte har ett avtal med FPA kan kunden själv söka ersättning hos FPA. I fråga om reseersättning tillämpas vid ambulansresor direktersättningsförfarandet och vid övriga resor (bl.a. taxiresor) fullmaktsförfarandet. *Vid fullmaktsförfarandet* ger kunden serviceproducenten en fullmakt på basis av vilken serviceproducenten kan söka sjukförsäkringsersättning hos FPA. Direktersättningsförfarandet ersätter fullmaktsförfarandet också vid taxiresor senast 2014.

Företagshälsovården och kostnaderna för den behandlas i kapitel 4.5.

Statistikföring

Statistiksystem. Data om sjukförsäkringsersättningarna fås ur databaserna för förmånssystemen. Statistiken grundar sig på totalmaterialet, med undantag för delar av yrkesstatistiken (se närmare kap. 4.4).

Statistikenheter. För sjukvårdsersättningarnas *antal* används följande statistikenheter:

- i fråga om läkemedel i samma ersättningskategori inköpstillfälle eller recept. I statistiken över läkemedelersättningar avses med recept en ordination av en läkemedelssats som apoteket expedierat den försäkrade under ett och samma inköpstillfälle
- i fråga om läkararvoden och tandvårdskostnader *besök* eller *utfärdande av recept (förnyande)*
- i fråga om undersökning och behandling *självrisker* för åtgärder som förskrivits av läkare på en och samma gång
- i fråga om resekostnader enkel *resa* (även resor vars kostnader är lägre än självriskens och som inräknas i den årliga självriskandelen).

Tandvården för frontveteraner ingår i sjukförsäkringsstatistiken.

Som statistikenhet för *sjuk- och föräldradagpenningar* används inledd förmånsperiod, mottagare och dag, för *specialvårdspenningar* mottagare, dag och barn.

En sjukdagpenningperiod eller period med partiell sjukdagpenning anses ha inletts när en försäkrad efter karenstiden (insjuknandedagen och de nio därpå följande vardagarna) börjar få dagpenning. Personen kan under året ha flera inledda dagpenningperioder. En period med partiell sjukdagpenning kan också börja omedelbart efter en föregående sjukdagpenningperiod. Antalet sjukdagpenningdagar, dagar med partiell sjukdagpenning, FöPL-dagpenningdagar, föräldradagpenningdagar och specialvårdspenningdagar avser dagar för vilka ersättning utges. Ersättningen betalas för vardagar (6 dagar/vecka). Med anledning av samordningen av sjukvårdsersättningarna med den övriga sociala tryggheten ingår inte alla sjukdagar för vilka personen är berättigad till dagpenningersättning i FPA:s statistik.

För personer som förvärvsarbetar betalas föräldradagpenning ut med minimibelopp. I den här publikationen statistikförs

hakauden ansiotyöhön menneiden äitien vähimmäispäivärahoja ei tilastoida vähimmäispäivärahaksi.

Lisäkorvaukset suurista lääke- ja matkakustannuksista sekä niihin liittyvät kokonaiskustannukset sisältyvät vastaaviin tilastoihin. Matkojen rahamäärätilastoihin sisältyvät myös yöpymisrahat ja -kustannukset.

inte minimidagpenningen för de mödrar som har börjat förvärs-
arbeta under föräldradagpenningperioden som minimiföräldra-
dagpenning.

*Tilläggsersättningar för stora läkemedels- och resekostnader
jämfte totalkostnader ingår i motsvarande statistik. I statistiken
över reseersättningar ingår övernattningspenningar och -kost-
nader.*

54. Sairausvakuutuskorvaukset 1995–2010

Sjukförsäkringsersättningar 1995–2010

National health insurance: Benefit payments, 1995–2010

Vuosi År Year	Sairaus- vakuutus- korvaukset yhteensä ¹⁾ Sjukförsäkringsersättningar sammanlagt ¹⁾ Total benefit payments ¹⁾	Sairaus- päiväraha Sjukdag- penning Sickness allowance	Osasairaus- päiväraha ²⁾ Partiell sjukdag- penning ²⁾ Partial sickness allowance ²⁾	YEL-sairaus- päiväraha ³⁾ FöPL-sjukdag- penning ³⁾ Sickness allowance payable under the YEL Act ³⁾	Vanhempainpäivärahat ⁴⁾ Föräldradagpenningar ⁴⁾ Parenthood allowances ⁴⁾			Erityishoito- rahat Specialvårds- penningar Special care allowances	Vuosiloma- kustannus- korvaukset työntäjille Semester- kostnads- ersättningar till arbets- givare Compensations to employers for annual leave costs
					Yhteensä Samman- lagt Total	Äideille Till mödrar Payments to mothers	Isille Till fäder Payments to fathers		
Milj. € – € million									
1995	1 597,6	424,4	.	.	507,3	481,6	25,7	2,3	5,7
1996	1 613,7	398,9	.	.	466,5	441,4	25,1	2,1	15,1
1997	1 664,2	400,9	.	.	459,6	432,8	26,8	2,1	14,0
1998	1 713,0	422,0	.	.	456,4	428,7	27,6	2,2	13,1
1999	1 804,8	458,0	.	.	466,9	437,8	29,1	2,3	12,8
2000	1 932,1	493,7	.	.	478,5	447,4	31,1	2,3	13,0
2001	2 097,2	522,8	.	.	500,1	465,8	34,3	2,4	13,3
2002	2 305,5	603,3	.	.	519,5	480,6	38,9	2,8	13,3
2003	2 495,7	633,7	.	.	569,7	524,5	45,2	2,8	26,4
2004	2 676,1	670,0	.	.	610,4	561,6	48,8	3,0	21,4
2005	2 825,1	705,2	.	.	644,1	592,8	51,2	2,9	22,4
2006	2 973,9	745,6	.	3,4	692,4	636,6	55,8	2,8	32,7
2007	3 148,4	767,2	2,5	4,5	771,8	708,7	63,2	2,8	37,1
2008	3 375,7	772,7	2,9	4,9	831,4	756,6	74,8	2,9	49,0
2009	3 525,9	799,3	3,5	5,3	910,4	827,6	82,8	3,3	55,9
2010	3 591,1	813,4	7,2	5,1	957,5	866,4	91,1	3,7	61,6

¹⁾ Sisältää myös tartuntatautilain perusteella maksetut päivärahat ja ansionmenetykskorvaukset sekä elimen tai kudoksen luovuttajalle maksetut päivärahat.
Inkluderar dagpenningar och inkomstbortfallsersättningar enligt lagen om smittsamma sjukdomar samt dagpenningar till donatorer av organ eller vävnader.

Includes compensations on account of the Communicable Diseases Act and donor allowances.

²⁾ Osasairauspäiväraha otettiin käyttöön 1.1.2007 alkaen.

Partiell sjukdagpenning infördes 1.1.2007.

Introduced on 1 January 2007.

³⁾ 1.4.2006 tuli voimaan sairausvakuutuslain muutos, jonka perusteella alettiin maksaa YEL-sairauspäivärahaa takautuvasti 1.1.2006 alkaen.

Med stöd av en ändring i sjukförsäkringslagen som trädde i kraft 1.4.2006 började FöPL-sjukdagpenning betalas retroaktivt från och med 1.1.2006.

Under an amendment of the Health Insurance Act, which came into effect on 1 April 2006, sickness allowance became payable retroactively under the YEL (Self-Employed Persons' Pensions) Act from 1 January 2006.

⁴⁾ Äitiys-, isyys- ja vanhempainrahat sekä erityisäitiysrahat.

Moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning samt särskild moderskapspenning.

Maternity, paternity and parental allowance as well as special maternity allowance.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha / Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning / Sjukvårdersättningar www.fpa.fi/statistik.

Sairaanhoidokorvaukset Sjukvårdsersättningar Refunds											Vuosi År Year
Yhteensä Samman- lagt <i>All refunds: Total</i>	Lääkkeet (avohoito) ⁵⁾ – Läkemedel (öppenvård) ⁵⁾ – <i>Medicines (outpatient care)⁵⁾</i>				Yksityiset lääkärin- palvelut Privatläkar- tjänster <i>Doctors’ services (private sector)</i>	Yksityiset hammas- lääkärin palvelut Privattand- läkartjänster <i>Dentists’ services (private sector)</i>	Suuhygienistin palvelut Munhygienist- tjänster <i>Dental hygienists’ services</i>	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat under- sökning och behandling <i>Examina- tions and treatments (private sector)</i>	Matkat ⁶⁾ – Resor ⁶⁾ – <i>Transportation services⁶⁾</i>		
	Yhteensä Samman- lagt <i>Total</i>	Perus- korvatut Grund- ersatta <i>Basic refunds</i>	Erityis- korvatut Special- ersatta <i>Special refunds</i>	Lisäkorvaukset suurista lääke- kustannuksista Tilläggsersättningar för höga läkemedels- kostnader <i>Refunds of exceptionally high medicine costs</i>					Yhteensä Samman- lagt <i>Total</i>	Lisäkorvaukset suurista matka- kustannuksista Tilläggsersätt- ningar för höga resekostnader <i>Refunds of exceptionally high travel costs</i>	
657,6	455,3	152,1	289,0	14,1	50,5	28,4	.	44,6	78,8	11,3	1995
730,9	504,8	175,1	311,3	18,4	57,0	28,9	.	51,3	88,8	13,2	1996
787,3	553,1	197,5	331,1	24,5	56,9	31,9	.	53,1	92,4	14,2	1997
819,1	564,9	209,8	325,5	29,6	58,5	41,7	.	57,5	96,6	15,2	1998
864,6	611,3	238,6	335,6	37,0	58,4	39,5	.	56,2	99,2	16,2	1999
944,3	677,8	263,3	371,8	42,8	59,9	41,3	.	57,7	107,6	18,0	2000
1 058,2	768,2	283,1	436,9	48,1	63,9	56,1	.	55,9	114,1	21,5	2001
1 166,3	859,4	319,6	485,6	54,2	64,6	64,9	.	55,2	122,3	23,4	2002
1 262,8	917,5	329,2	518,8	69,4	65,5	93,1	.	56,0	130,7	24,8	2003
1 371,1	1 014,6	360,0	566,1	88,5	64,6	95,0	.	56,2	140,8	26,3	2004
1 450,2	1 076,9	369,9	607,5	99,5	62,5	91,5	.	55,5	163,9	35,2	2005
1 496,8	1 100,3	366,6	619,7	114,0	63,4	91,6	.	60,1	181,4	40,7	2006
1 562,1	1 142,1	368,7	661,9	111,3	65,7	93,5	.	64,6	196,2	47,6	2007
1 711,4	1 242,9	395,5	700,6	146,7	66,2	118,6	.	68,3	215,4	53,2	2008
1 747,8	1 244,8	402,7	701,1	140,7	73,6	124,9	.	70,3	234,3	59,8	2009
1 742,2	1 225,4	377,5	709,1	138,4	73,4	113,1	7,4	72,2	250,7	65,6	2010

⁵⁾ Lääkekorvauksjärjestelmä muuttui 1.1.2006.

Ersättningssystemet för läkemedel ändrades 1.1.2006.

The refund system for medicine expenses was amended with effect from 1 January 2006.

⁶⁾ Sisältää 1.1.2005 alkaen myös Kelan kuntoutuspalveluiden käytöstä aiheutuneiden matkakustannusten korvaukset.

Inkluderar från 1.1.2005 även ersättningar för resekostnader i samband med FPA:s rehabiliteringstjänster.

Since 1 January 2005, including refunds for transportation costs arising from the use of rehabilitation services provided by Kela.

Huom. Taulukon luvut eivät sisällä työterveyshuoltoa eivätkä opiskelijoiden terveydenhuoltoa (ks. luku 4.5). Myös kuntoutustilastot julkaistaan omassa luvussaan (luku 5) lukuun ottamatta kuntoutusmatkoja (ks. alaviite 6).

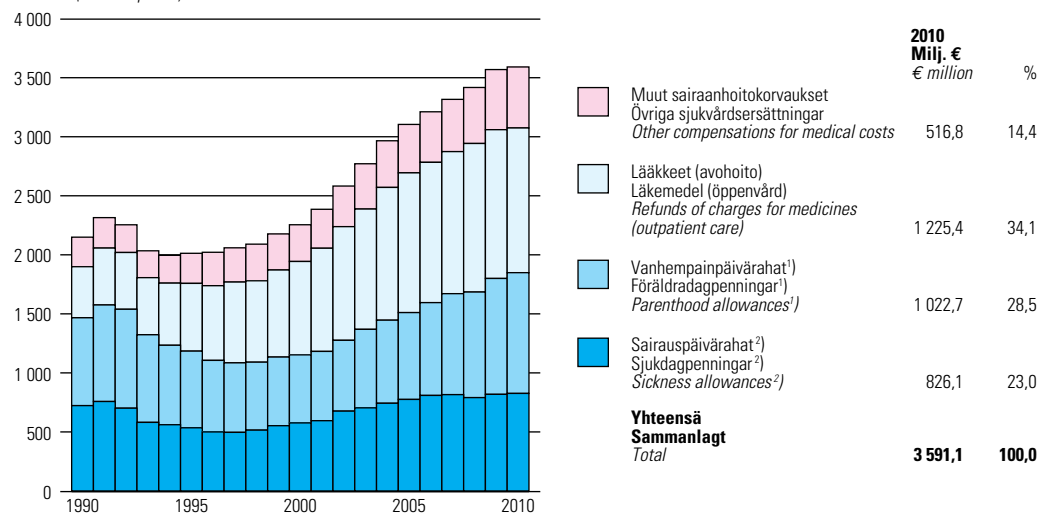
Anm. Talen i tabellen inkluderar inte företagshälsövärd och hälsövärd för studerande (se kapitel 4.5). Även rehabiliteringsstatistiken presenteras i ett eget kapitel (kapitel 5), fränsett rehabiliteringsresor (se fotnot 6).

N.B. The figures do not include occupational health care or student health services (see chapter 4.5). Statistical data on rehabilitation also are published separately in chapter 5, with the exception of the data on rehabilitation-related transportation (see footnote 6).

Kuvio 28. Sairausvakuutuskorvaukset 1990–2010**Figur 28. Sjukförsäkringsersättningar 1990–2010**

Chart 28. National health insurance: benefit payments, 1990–2010

Milj. € (vuoden 2010 rahana)
 Milj. € (2010 års penningvärde)
 € million (At 2010 prices)

¹⁾ Sisältää vuosilomakustannuskorvaukset ja erityishoitorahat.
 Inkl. semesterkostnadsersättningar och specialvårdspenningar.
 Includes reimbursements to employers of annual leave costs and special care allowances.

²⁾ Sisältää osa- ja YEL-sairauspäivärahat, korvaukset tartuntatautilain perusteella ja päivärahat kudoksen luovuttajalle.
 Inkl. partiella sjukdagpenningar och FöPL-sjukdagpenningar, ersättningar enligt lagen om smittsamma sjukdomar och donationsdagpenningar.
 Includes partial sickness allowances and sickness allowances payable under the YEL Act, compensations under the Communicable Diseases Act and daily allowances for tissue donors.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha / Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning / Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

55. Sairausvakuutuskorvausten maksatus 2010

Utbetalning av sjukförsäkringsersättningar 2010

Payment of national health insurance benefits, 2010

Korvauksen maksaja tai vastaanottaja Utbetalare eller mottagare av ersättning <i>Paying agent / Benefit recipient</i>	Kaikki ¹⁾ Samtliga ¹⁾ <i>All benefits¹⁾</i>	Sairaus- päiväraha Sjukdag- penning <i>Sickness allowance</i>	Vanhempain- päivärahat Föräldradag- penningar <i>Parenthood allowances</i>	Sairaanhoidokorvaukset Sjukvårdsersättningar <i>Refunds</i>					Matkat Resor <i>Transporta- tion services</i>
				Lääkkeet (avohoito) Läkemedel (öppenvård) <i>Medicines (outpatient care)</i>	Yksityis- lääkärin- palvelut Privatläkar- tjänster <i>Doctors’ services (private sector)</i>	Hammas- hoito- palvelut ²⁾ Tandvårds- tjänster ²⁾ <i>Dental services²⁾</i>	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat under- sökning och behandling <i>Examinations and treat- ments (pri- vate sector)</i>		
1 000 € – €1,000									
Korvaukset yhteensä – Ersättningar sammanlagt – Total of payments	3 591 074	813 437	957 481	1 225 445	73 361	120 491	72 237	250 677	
Kelan toimistojen maksamat – Av FPA- byråerna utbetalda – <i>Payments through Kela branch offices</i>	3 476 526	768 684	924 237	1 201 658	71 339	115 513	68 395	249 352	
Apteekkien välityksellä – Genom apo- teks förmedling – <i>Payments through pharmacies</i>	1 172 223	.	.	1 172 014	208	1	.	.	
Työpaikkakassojen maksamat – Av arbetsplatskassorna utbetalda – <i>Pay- ments through employee sickness funds</i>	114 548	44 754	33 244	23 788	2 022	4 979	3 843	1 325	
Apteekkien välityksellä – Genom apo- teks förmedling – <i>Payments through pharmacies</i>	22 630	.	.	22 627	4	0	.	.	
Korvaukset vastaanottajan mukaan – Ersättningar enligt mottagare – Pay- ments by type of recipient									
Korvaukset työnantajille – Ersättningar till arbetsgivare – <i>Payments to employers</i>	578 283	358 282	157 343	
Vuosilomakustannuskorvaukset – Ersättningar för semesterkostnader – <i>Reimbursements of holiday pay costs to employers</i>	61 574	
Korvaukset työttömyyskassoille – Ersätt- ningar till arbetslöshetskassor – <i>Payments to unemployment funds</i>	1 344	1 343	
Korvaukset kunnille (sosiaalihuolto) – Ersättningar till kommuner (socialvård) – <i>Payments to municipalities</i>	7 256	4 484	147	2 301	89	7	110	117	

¹⁾ Sisältää myös osasairauspäivärahat, YEL-sairauspäivärahat, tartuntatautilain perusteella maksetut päivärahat ja ansionmenetyskorvaukset, elimen tai kudoksen luovuttajalle maksetut päivärahat, erityishoitorahat sekä vuosilomakustannusten korvaukset työnantajalle.
Inkluderar partiella sjukdagpenningar, FöPL-sjukdagpenningar, dagpenningar och inkomstbortfallsersättningar enligt lagen om smittsamma sjukdomar, dagpenningar till donatorer av organ eller vävnader, specialvårdspenningar samt ersättningar till arbetsgivare för semesterkostnader.

Includes partial sickness allowances, sickness allowances payable under the YEL Act, compensations on account of the Communicable Diseases Act, donor allowances, special care allowances and reimbursements of holiday pay costs to employers.

²⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.

Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.

Also includes reimbursement data on dental hygienist services.

Huom. Ks. taul. 54 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 54.

N.B. See Table 54 N.B.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha / Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning / Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

56. Sairausvakuutuskorvausten saajat 1995–2010

Mottagare av sjukförsäkringsersättningar 1995–2010

National health insurance beneficiaries, 1995–2010

Vuoden aikana Under året Per annum	Sairaus- päiväraha Sjukdag- penning Recipients of sickness allowance	Osasairaus- päiväraha ¹⁾ Partiell sjukdag- penning ¹⁾ Partial sickness allowance ¹⁾	YEL-sairaus- päiväraha ¹⁾ FöPL-sjukdag- penning ¹⁾ Sickness allowance payable under the YEL Act ¹⁾	Vanhempainpäivärahat Föräldradagpenningar Parenthood allowances			Erityishoito- rahat Special- vård- penningar Special care allowances	Vuosilomakustannus- korvaukset työnantajille Semesterkostnadsersätt- ningar till arbetsgivare Compensations to employers for annual leave costs
				Yhteensä Sammanlagt Total	Äidit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers		
1995	284 444	.	.	148 696	108 429	40 267	9 038	10 195
1996	275 023	.	.	143 973	104 824	39 149	8 391	23 735
1997	271 773	.	.	141 796	101 990	39 806	8 697	22 308
1998	278 127	.	.	139 411	98 934	40 477	8 465	20 571
1999	286 904	.	.	139 518	97 883	41 635	8 441	19 508
2000	296 311	.	.	140 283	97 359	42 924	7 971	19 156
2001	301 280	.	.	139 725	96 135	43 590	7 790	18 996
2002	320 873	.	.	139 901	95 277	44 624	8 091	18 821
2003	325 617	.	.	142 242	96 637	45 605	7 865	26 486
2004	335 505	.	.	145 351	98 404	46 947	7 743	19 783
2005	345 301	.	.	146 621	99 067	47 554	6 754	19 398
2006	348 848 ¹⁾	.	13 079	148 981	100 151	48 830	5 499	20 139
2007	347 783 ¹⁾	1 753	16 149	152 309	101 150	51 159	5 110	21 276
2008	342 829 ¹⁾	1 984	16 713	155 174	101 174	54 000	4 855	22 698
2009	326 605 ¹⁾	2 180	16 951	156 837	102 267	54 570	4 593	24 824
2010	318 036 ¹⁾	4 737	16 183	159 970	103 577	56 393	4 308	25 852

Vuoden aikana Under året Per annum	Lääkkeet ²⁾ – Läkemedel ²⁾ – Medicines ²⁾				Yksityis- lääkärin- palvelut Privatläkar- tjänster Doctors' services (private sector)	Yksityis- hammas- hoito- palvelut ³⁾ Privata tandvård- tjänster ³⁾ Dental services (private sector) ³⁾	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat under- sökning och behandling Examinations and treatments (private sector)	Matkat ⁴⁾ Resor ⁴⁾ Transportation services ⁴⁾	
	Yhteensä Sammanlagt Total	Peruskorvatut Grundersatta Basic refunds	Erityiskorvatut Specialersatta Special refunds	Lisäkorvaukset suurista lääke- kustannuksista Tilläggsersätt- ningar för höga läkemedels- kostnader Refunds of exceptionally high medicine costs				Yhteensä Samman- lagt Total	Lisäkorvaukset suurista matka- kustannuksista Tilläggsersätt- ningar för höga resekostnader Refunds of exceptionally high travel costs
1995	3 217 323	3 055 921	895 038	41 867	1 301 600	268 523	633 879	520 609	23 899
1996	3 273 861	3 122 984	911 692	54 705	1 339 852	287 879	660 879	552 744	25 353
1997	3 281 906	3 132 809	927 463	69 913	1 332 676	382 255	674 561	557 513	26 853
1998	3 246 212	3 097 892	941 878	82 904	1 359 539	666 371	715 321	560 830	27 838
1999	3 276 563	3 136 015	953 302	90 898	1 361 480	467 215	717 650	564 194	27 932
2000	3 321 990	3 186 747	980 703	103 527	1 393 707	469 707	739 493	572 863	29 316
2001	3 363 160	3 217 403	1 006 756	111 971	1 476 075	627 847	763 623	563 130	33 328
2002	3 353 792	3 205 909	1 029 417	123 362	1 482 957	706 198	762 761	571 421	35 993
2003	3 292 672	3 134 801	1 047 413	144 237	1 503 721	1 015 133	785 438	577 856	37 392
2004	3 271 568	3 112 895	1 066 905	158 397	1 497 294	1 028 629	789 319	587 501	39 581
2005	3 261 540	3 100 214	1 085 832	167 587	1 491 371	1 016 408	849 265	623 940	45 079
2006	3 584 719	3 465 440	1 098 462	165 570	1 523 858	1 019 223	895 445	644 693	48 436
2007	3 674 582	3 563 435	1 107 561	153 656	1 561 862	1 034 102	922 393	651 895	58 542
2008	3 723 521	3 619 457	1 122 566	167 380	1 591 860	1 047 055	949 527	667 769	63 474
2009	3 756 438	3 659 959	1 139 751	169 318	1 613 270	1 049 315	971 194	666 258	65 999
2010	3 801 158	3 705 816	1 151 925	146 986	1 603 527	1 039 166	1 064 566	669 406	68 572

¹⁾ Sama henkilö voi saada yhtä tai useampaa erilaista sairauspäivärahaa.
En och samma person kan få en eller flera olika slags sjukdagpenningar.
A single beneficiary may receive several types of allowance all at the same time.

²⁾ Lääkekorvausjärjestelmä muuttui 1.1.2006.
Läkemedelsersättningsystemet ändrades 1.1.2006.
The refund system for medicine expenses was amended with effect from 1 January 2006.

³⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot 1.1.2010 alkaen.
Inkluderar sedan 1.1.2010 även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.
Starting 1 January 2010, also includes reimbursement data on dental hygienist services.

⁴⁾ Ks. taul. 54 alaviite 6 sekä huomautus.

Se fotnot 6 i tabell 54 och anm.

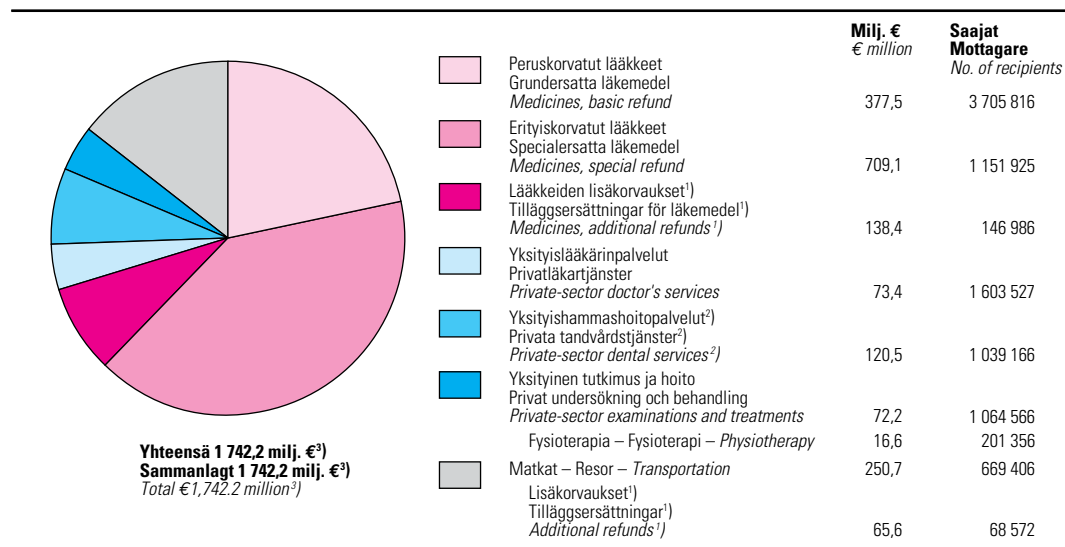
See also Table 54 footnote 6 and N.B.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha / Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning / Sjukvårdsersättning www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 29. Sairaanhoidokorvaukset ja saajat 2010**Figur 29. Sjukvårdsersättningar och antal mottagare 2010**

Chart 29. Refunds for medical expenses: Expenditure and recipients, 2010

¹⁾ Jos henkilön itse maksamien lääkeostosten tai matkakustannusten omavastuut ylittävät vuositasolla määrätyn omavastuurajan, ylittävää osa korvataan kokonaan. Omavastuun raja oli vuonna 2010 lääkkeiden osalta 672,70 euroa ja matkojen 157,25 euroa.

Om självriskandelarna för de läkemedelsinköp eller resor som en person själv betalat överskrider årssjälvriskgränsen ersätts den överskjutande delen i sin helhet. År 2010 var självriskgränsen för läkemedel 672,70 euro och för resor 157,25 euro.

If the total amount of co-payments on medicine purchases or transportation exceeds a specified annual limit, the excess is refunded in full. In 2010, the limits were 672.70 euros (medicine purchases) and 157.25 euros (transportation).

²⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.

Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.

Also includes reimbursement data on dental hygienist services.

³⁾ Sisältää korvaukset annosjakelupalkkioista (ks. taul. 67).

Inbegriper ersättningar för dosdispenseringsarvoden (se tabell 67).

Includes refunds of dose dispensing charges (see Table 67).

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

57. Erityishoitorahat 1995–2010**Specialvårdspenning 1995–2010**

Special care allowances, 1995–2010

Vuosi Ar Year	1 000 € €1,000	€/pv (2010 rahana) €/dag (2010 års penning- värde) €/day (At 2010 prices)	Saajia kauden aikana Mottagare under perioden Number of beneficiaries during the year			Lapsia, joiden hoidosta etuutta maksettu Barn för vilka förmånen utgetts Number of children		Päiviä – Dagar – Days		
			Yhteensä Samman- lagt Total	Naiset Kvinnor Females	Miehet Män Males	Yhteensä Samman- lagt Total	Pojat, % Pojkar, % Boys (%)	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Sairaala- hoidon ¹⁾ ajalta, % Sjukhusvård ¹⁾ , % Hospital treatment ¹⁾ (%)	Sairaalahoitoon ¹⁾ liittyvän kotihoidon ajalta, % Hemvård i anslutning till sjukhusvård ¹⁾ , % Post-hospital treatment ¹⁾ in the child's home (%)
1995	2 326	35,9	9 038	6 467	2 571	8 201	57,0	81,7	60,2	35,9
1996	2 133	35,9	8 391	5 759	2 632	7 635	56,8	74,5	65,1	30,3
1997	2 110	34,7	8 697	6 076	2 621	7 892	57,9	75,3	64,0	30,7
1998	2 220	36,1	8 465	5 823	2 642	7 657	57,6	75,0	62,5	32,4
1999	2 338	37,1	8 441	5 756	2 685	7 565	58,2	76,0	62,7	32,3
2000	2 330	36,0	7 971	5 428	2 543	7 174	58,1	75,5	70,2	25,3
2001	2 428	38,1	7 791	5 325	2 466	7 035	57,5	72,5	52,3	43,6
2002	2 757	39,7	8 091	5 450	2 641	7 234	58,3	77,7	54,1	41,8
2003	2 765	40,7	7 865	5 241	2 624	7 037	58,1	75,4	50,0	46,9
2004	2 960	41,8	7 743	5 087	2 656	6 871	59,0	78,4	36,8	62,2
2005	2 877	45,2	6 754	4 449	2 305	6 071	57,0	70,0	57,2	39,2
2006	2 844	47,3	5 499	3 682	1 817	5 096	54,9	64,9	58,6	39,8
2007	2 801	46,6	5 110	3 454	1 656	4 716	57,1	63,3	48,4	49,6
2008	2 927	47,7	4 855	3 267	1 588	4 513	58,0	62,1	45,7	51,8
2009	3 342	52,4	4 593	3 127	1 466	4 268	56,7	64,6	43,8	54,2
2010	3 688	54,5	4 308	2 836	1 472	4 019	57,2	67,7	40,5	57,9

¹⁾ Hoito sairaalan poliklinikalla rinnastetaan sairaalahoitoon.

Vård vid sjukhuspoliklinik jämställs med sjukhusvård.

Treatment in a hospital outpatient clinic is here regarded as hospital treatment.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

58. Sairaus- ja vanhempainpäiväraha- ja -päivät 1995–2010**Sjuk- och föräldradagpenningperioder och -dagar 1995–2010***Sickness and parenthood allowances: Periods and days of payment, 1995–2010*

Vuosi År Year	Sairauspäiväraha – Sjukdagpenning – Sickness allowance				Osasairauspäiväraha – Partiell sjukdagpenning – Partial sickness allowance		
	Alkaneita kausia Inleda perioder Number of spells begun	Päiviä – Dagar – Number of days covered		€/pv (2010 rahana) €/dag (2010 års penningvärde) €/day (At 2010 prices)	Alkaneita kausia Inleda perioder Number of spells begun	Päiviä kpl Dagar st. Number of days	€/pv ²⁾ (2010 rahana) €/dag ²⁾ (2010 års penningvärde) €/day ²⁾ (At 2010 prices)
		1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	Vähimmäismääräisiä, % ¹⁾ Med minimibelopp, % ¹⁾ Minimum allowance days % of total ¹⁾				
1995	303 108	12 063,1	4,9	44,3	.	.	.
1996	295 561	11 264,6	.	44,4	.	.	.
1997	291 799	11 088,1	.	44,7	.	.	.
1998	298 154	11 491,0	.	44,8	.	.	.
1999	307 739	12 234,0	.	45,2	.	.	.
2000	321 334	12 790,0	.	45,0	.	.	.
2001	327 664	13 038,9	.	45,6	.	.	.
2002	342 518	14 679,1	2,8	46,0	.	.	.
2003	343 383	15 053,5	4,8	46,7	.	.	.
2004	355 058	15 457,2	4,5	48,0	.	.	.
2005	360 952	15 986,0	5,2	48,5	.	.	.
2006	366 912	16 613,9	5,3	48,5	.	.	.
2007	363 771	16 712,8	5,4	48,4	1 763	87 614	30,5
2008	362 661	16 265,2	5,7	48,1	1 862	99 923	29,4
2009	340 410	15 720,9	10,4	51,5	2 059	112 775	31,2
2010	331 601	15 349,7	7,3	53,0	4 938	222 722	32,4

¹⁾ Vähimmäismääräistä sairauspäivärahaa (22,04 €/pv 2010) maksetaan **55 kalenteripäivää** kestäneen työkyvyttömyyden jälkeen tulottomalle, pienituloiselle (työtulot alle 9 448 €/v 2010) tai työedellytystä vailla olevalle henkilölle tai **heti omavastuujan jälkeen**, jos on ilmeistä, että työkyvyttömyys kestää yli 300 arkipäivää.

Till personer som saknar inkomster, till låginkomsttagare (arbetsinkomsten under 9 448 €/år 2010) och till personer som saknar arbetsförutsättningar betalas sjukdagpenningen med minimibeloppet (22,04 €/dag 2010) **efter 55 kalenderdagens arbetsoförmåga**, eller **omedelbart efter karenstiden** om det är uppenbart att arbetsoförmågan varar längre än 300 vardagar.

*The minimum rate of the sickness allowance (22.04 €/day as of 2010) is payable to low-income individuals with annual earnings of less than €9,448 as of 2010 as well as those who do not meet the previous-employment requirement. Payment begins once **incapacity for work has lasted 55 calendar days** or **immediately following the completion of a qualifying period** if it is likely that incapacity for work will last more than 300 week-days.*

²⁾ Osasairauspäivärahan määrä on aina puolet sitä edeltävän sairauspäivärahan määrästä.

Det partiella beloppet utgör alltid hälften av den föregående sjukdagpenningen.

Partial sickness allowance is paid at a rate equal to 50% of the preceding sickness allowance.

Huom. Tilastoyksiköitä on selostettu sivulla 142.

Anm. För de statistiska enheterna redogörs på sid. 142.

N.B. For more information about the statistical principles applied here, see the Summary (chapter 4.1).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

Vanhempainpäivärahat – Föräldradagpenningar – Parenthood allowances							Vuosi År Year
Alkaneita kausia ³⁾ Inledda perioder ³⁾ Number of spells begun ³⁾	Päättyneitä kausia Avslutade perioder Number of spells ended	Päiviä – Dagar – Number of days covered			€/pv (2010 rahana) €/dag (2010 års penningvärde) €/day (At 2010 prices)		
		1 000 kpl – 1 000 st. – Total (Thousands)		Vähimmäismääräisiä, % ⁴⁾ ⁵⁾ Med minimibelopp, % ⁴⁾ ⁵⁾ Minimum allowance days % of total ⁴⁾ ⁵⁾	Äidit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers	
		Äidit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers				
61 851	64 344	16 340,9	606,4	19,3	37,1	53,4	1995
59 319	61 532	15 654,4	583,3	30,1	35,3	53,8	1996
58 040	59 624	15 377,5	603,4	28,8	34,8	55,0	1997
55 988	57 924	14 777,3	603,8	28,2	35,4	55,9	1998
55 923	56 414	14 699,1	614,0	27,9	35,9	57,2	1999
55 529	56 455	14 599,3	632,7	27,3	35,8	57,4	2000
54 702	55 926	14 535,5	657,3	26,1	36,4	59,4	2001
54 033	54 777	14 258,3	718,4	25,2	37,7	60,6	2002
55 889	55 366	14 487,7	793,7	21,3	40,2	63,3	2003
57 253	56 507	14 829,2	840,3	18,5	42,0	64,4	2004
57 011	57 710	14 887,3	863,8	19,7	43,8	65,2	2005
58 399	56 823	15 024,7	902,6	17,3	45,8	66,7	2006
58 127	57 967	15 128,7	974,9	15,3	49,3	68,3	2007
59 058	58 060	15 235,5	1 070,4	13,8	50,3	70,7	2008
60 175	58 463	15 420,1	1 114,1	15,2	54,3	75,2	2009
60 162	58 972	15 491,7	1 175,9	14,3	55,9	77,4	2010

³⁾ Vanhempainpäivärahakauden katsotaan alkavan siitä ajankohdasta, jolloin oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen äitiysrahaan alkaa. Föräldradagpenningperioden anses börja när rätten till moderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen inträder.

All payments with respect to one confinement constitute one parenthood allowance spell.

⁴⁾ Vähimmäismääräistä vanhempainpäivärahaa (22,04 €/pv 2010) maksetaan pienituloisille (työtulot alle 9 448 €/v 2010), asevelvollisille, opintorahan saajille sekä työssäkäyville. Viimeksi mainittu ryhmä (vanhempainpäivärahakaudella työssä käyvät) ei sisälly taulukon lukuihin. Föräldradagpenningen betalas med minimibeloppet (22,04 €/dag 2010) till låginkomsttagare (arbetsinkomsten under 9 448 €/år 2010), värnpliktiga, mottagare av studiepenning samt till personer i arbete. Den sistnämnda gruppen (personer som arbetar under föräldradagpenningperioden) ingår inte i talen i tabellen.

The minimum rate of the parenthood allowance (22,04 €/day as of 2010) is payable to low-income individuals with annual earnings of less than 9,448 euros (as of 2010), to conscripts, to study grant recipients and to those working during the parenthood allowance period. Members of the last-mentioned group are not included in the figures.

⁵⁾ Luvut koskevat vain äideille korvattuja päiviä.

Talen avser endast mödrars ersättningsdagar.

Payments to mothers only.

59. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat määräytymisperusteen mukaan 2010

Sjuk- och föräldradagpenningar enligt förmånsgrund 2010

Sickness and parenthood allowances: Analysis by basis of eligibility, 2010

	Sairaus- päiväraha ¹⁾ Sjukdag- penning ¹⁾ <i>Sickness allowance¹⁾</i>	Vanhempainpäivärahat Föräldradagpenningar <i>Parenthood allowances</i>		
		Kaikki Samtliga All <i>payments</i>	Äideille Till mödrar Payments to mothers	Isille Till fäder Payments to fathers
Korvaukset, milj. € – Ersättningar, milj. € – Benefit expenditure (€ million)	813,4	957,5	866,4	91,1
Työnantajille maksetut, milj. € – Utbetalda till arbetsgivarna, milj. € – Payments to employers (€ million)	358,3	157,3	148,2	9,2
Saajia vuoden aikana – Mottagare under året – Number of beneficiaries (per annum)	318 036	159 970	103 577	56 393
Työtulon perusteella määräytyvän päivärahan saajia – Mottagare av dagpenning enligt arbetsinkomsten – Recipients of earnings-related allowance	279 206	109 270	60 900	48 370
Keskimääräinen työtulo ²⁾ , €/v – Genomsnittlig arbetsinkomst ²⁾ , €/år – Average annual earnings ²⁾ (€)	28 677	31 630	27 749	36 517
Vähimmäispäivärahaa tai sitä pienempää saavia ³⁾ – Mottagare av minimidagpenning eller dagpenning som understiger minimidagpenningen ³⁾ – Recipients of minimum allowance or sub-minimum allowance ³⁾	21 203	17 845	15 825	2 020
Vähimmäispäivärahaa ⁴⁾ saavia – Mottagare av minimidagpenning ⁴⁾ – Recipients of minimum allowance ⁴⁾	12 307	17 845	15 825	2 020
Vähimmäispäivärahaa pienempää saavia – Mottagare av dagpenning som understiger minimidagpenningen – Recipients of sub-minimum allowance	14 421	.	.	.
Edeltävän etuuden suuruuden tai sen perusteena olevan työtulon mukaan määräytyvän päivärahan saajia ⁵⁾ – Mottagare av dagpenning som är lika stor som en föregående förmån eller som bestäms på basis av den arbetsinkomst som ligger till grund för en föregående förmån ⁵⁾ – Recipients of an allowance calculated by reference to the preceding benefit or the earnings on which it was based ⁵⁾	1	4 063	3 997	66
Edeltävänä etuutena sairauspäiväraha – Föregående förmån är sjukdagpenning – Sickness allowance as the preceding benefit	161	21 997	16 898	5 099
Edeltävänä etuutena vanhempainpäiväraha – Föregående förmån är föräldradagpenning – Parenthood allowance as the preceding benefit	3 583	140	83	57
Edeltävänä etuutena kuntoutusraha – Föregående förmån är rehabiliteringspenning – Rehabilitation allowance as the preceding benefit	29 565	7 455	6 398	1 057
Edeltävänä etuutena työttömyysturvaus – Föregående förmån är en arbetslöshetsförmån – Unemployment benefit as the preceding benefit	2 296	2 212	2 065	147
Edeltävänä etuutena opintoraha ⁶⁾ – Föregående förmån är studiepenning ⁶⁾ – Study grant as the preceding benefit ⁶⁾	25 852	22 641	3 211
Henkilöitä, joiden vuosilomakustannuksista maksettu korvauksia työnantajalle – Personer för vilkas semesterkostnader ersättning betalats till arbetsgivaren – Persons whose employers have received compensation for annual leave costs	25 852	22 641	3 211
Saajia vuoden lopussa – Antal mottagare vid årets slut – Number of beneficiaries at year-end	57 160	57 460	51 415	6 045

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa, YEL-sairauspäivärahaa, tartuntatautilain perusteella maksettuja päivärahoja ja ansionmenetyskorvauksia eikä elimen tai kudoksen luovuttajalle maksettuja päivärahoja. – Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning, dagpenning och ersättning för förlorad inkomst som betalats enligt lagen om smittsamma sjukdomar och inte heller dagpenning till organ- eller vävnadsdonatorer. – Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act, compensations on account of the Communicable Diseases Act or allowances for organ or tissue donors.

²⁾ Työtulosta on vähennetty tulon hankkimisesta aiheutuneet kustannukset, palkansaajilta lisäksi työntekijäin eläke- ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua vastaava osuus (3,5 % v. 2010). – Arbetsinkomsten har minskats med kostnaderna för inkomstens förvärvande, och för löntagarna ytterligare med en andel som motsvarar pensions- och arbetslöshetsförsäkringsavgifterna (3,5 % år 2010). – After deduction of various work-related expenses and, in the case of wage earners, an amount equivalent to the employee contributions to pension and unemployment insurance (3.5% in 2010).

³⁾ Sairauspäiväraha on vähimmäismäärää pienempi työkyvyttömyyden ensimmäisten 55 kalenteripäivän aikana sairauspäivärahan saajilla, joiden päivärahan suuruus määräytyy työtulojen perusteella ja työtulot ovat 1 264–9 443 €/v. Jos työtulot ovat alle 1 264 €/v ei tältä ajalta makseta päivärahaa. Työkyvyttömyyden ensimmäisten 55 kalenteripäivän jälkeen sairauspäiväraha on näillä henkilöillä vähimmäismääräinen. Myös opintorahan suuruinen sairauspäiväraha voi olla vähimmäismäärää pienempi. – För de mottagare av sjukdagpenning vars dagpenning fastställs utifrån arbetsinkomsten och vars arbetsinkomst uppgår till 1 264–9 443 €/år är sjukdagpenningen mindre än minimibeloppet under de 55 första kalenderdagarna de varit arbetsförmögna. Dagpenning betalas inte om arbetsinkomsten är under 1 264 euro. Till dessa personer betalas sjukdagpenningens minimibelopp efter de 55 första kalenderdagarna de varit arbetsförmögna. Också en sjukdagpenning som är lika stor som studiepenningen kan vara mindre än minimibeloppet. – For the first 55 calendar days of work incapacity, persons whose sickness allowance is calculated on the basis of their earnings receive the allowance at a rate less than the minimum allowance if their earnings are between € 1,264 and € 9,443 per year. If their earnings are less than € 1,264 per year, no sickness allowance is paid for the period in question. After the first 55 calendar days, they are paid sickness allowance at the minimum rate. Sickness allowance equal to the study grant may be paid at a rate lower than the minimum rate.

⁴⁾ Ks. taul. 58 alaviite 1. – Se tabell 58, fotnot 1. – See also Table 58 footnote 1.

⁵⁾ Sama henkilö on voinut saada vuoden aikana päivärahaa usean eri edeltävän etuuden perusteella. Sairaus- ja vanhempainpäivärahan määräytyminen edeltävän etuuden perusteella, ks. s. 136. – En och samma person kan under året ha fått dagpenning som bestäms på basis av flera föregående förmåner. Fastställande av sjuk- och föräldradagpenning på grundval av en föregående förmån, se s. 136. – A single person may have been paid allowance on the basis of several preceding allowances over the course of the year. For details about the calculation of sickness and parenthood allowances by reference to a preceding benefit, see page 355.

⁶⁾ Ei sisällä kaikkia päivärahaa saaneita opiskelijoita, koska opiskelijan päiväraha voi määräytyä myös työtulojen perusteella. – Inkluderar inte alla studerande med dagpenning, eftersom dagpenningen till studerande även kan fastställas utifrån arbetsinkomsten. – Does not include all student recipients (allowances for students may be based on income from work).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

60. Sairaus- ja vanhempainpäivärahapäivät 2010
Sjuk- och föräldradagpenningdagar 2010
Sickness and parenthood allowances in 2010

	Sairaus- päiväraha ¹⁾ Sjukdag- penning ¹⁾ <i>Sickness allowance¹⁾</i>	Vanhempainpäivärahat Föräldradagpenningar <i>Parenthood allowances</i>		
		Kaikki Samtliga <i>All payments</i>	Äideille Till mödrar <i>Payments to mothers</i>	Isille Till fäder <i>Payments to fathers</i>
Korvattuja päiviä, 1 000 kpl – Ersatta dagar, 1 000 st. – Number of days covered (Thousands)	15 350	16 668	15 492	1 176
Työnantajille maksettuja, % – Till arbetsgivarna, % – <i>Days transferred to employer (% of total)</i>	37,2	11,3	11,5	9,3
Vähimmäismääräisiä ²⁾ , % – Med minimibelopp ²⁾ , % – <i>Days on minimum allowance²⁾ (% of total)</i>	7,3	13,5	14,3	3,5
Vähimmäismäärää pienempiä ³⁾ , % – Med belopp mindre än minimidagpenningen ³⁾ , % – <i>Days on sub-minimum allowance³⁾, (% of total)</i>	2,1	.	.	.
Keskimääräinen päiväkorvaus, € – Genomsnittlig ersättning per dag, € – Average daily allowance (€)	53,0	57,4	55,9	77,4
Työnantajille maksetuissa korvauksissa – Till arbetsgivarna – <i>Payments to employers</i>	62,7	83,5	83,5	83,8

¹⁾ Ks. taul. 59 alaviite 1.

Se tabell 59, fotnot 1.

See also Table 59 footnote 1.

²⁾ Ks. taul. 58 alaviitteet 1 ja 4.

Se tabell 58, fotnoter 1 och 4.

See also Table 58 footnotes 1 and 4.

³⁾ Ks. taul. 59 alaviite 3.

Se tabell 59, fotnot 3.

See also Table 59 footnote 3.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

61. Isien vanhempainpäivärahat 1995–2010 Föräldradagpenningar till fäder 1995–2010

Payment of parenthood allowance to fathers, 1995–2010

Vuosi År Year	Kaikki – Samtliga – Total					Isyysraha (pl. isä- kuukauden isyysraha) Faderskapspenning (exkl. pappamånaden) <i>Paternity allowance (except during the daddy month)</i>		Isäkuukauden isyysraha ²⁾ Faderskapspenning för pappamånaden ²⁾ <i>Paternity allowance during the daddy month²⁾</i>		Vanhempainraha (sis. isäkuukauden vanhempainrahan) Föräldradagpenning (inkl. pappamånaden) <i>Parental allowance (incl. during the daddy month)</i>	
	Isiä – Fäder – Recipients		Päiviä Dagar Days in payment	€ /pv (2010 rahana) €/dag (2010 års penning- värde) €/day (at 2010 prices)		Isiä Fäder Reci- pients	Päiviä/isä Dagar/far Days/ recipient	Isiä Fäder Reci- pients	Päiviä/isä Dagar/far Days/ recipient	Isiä Fäder Reci- pients	Päiviä/isä Dagar/far Days/ recipient
	Luku- määrä Antal Number	100 päättynyttä kautta kohti ¹⁾ Per 100 av- slutade perioder ¹⁾ Per 100 spells ended ¹⁾									
1995	40 267	53,9	606,4	15,1	53,4	39 258	12,2	.	.	1 930	65,5
1996	39 149	55,0	583,3	14,9	53,8	38 316	12,3	.	.	1 693	66,9
1997	39 806	56,2	603,4	15,2	55,0	38 895	12,5	.	.	1 802	65,9
1998	40 477	58,9	603,8	14,9	55,9	39 690	12,5	.	.	1 643	64,4
1999	41 635	61,5	614,0	14,7	57,2	40 864	12,6	.	.	1 568	63,8
2000	42 924	63,1	632,7	14,7	57,4	42 252	12,7	.	.	1 499	64,4
2001	43 590	65,0	657,3	15,1	59,4	42 930	13,0	.	.	1 530	64,7
2002	44 624	67,6	718,4	16,1	60,6	43 902	13,9	.	.	1 694	64,0
2003	45 605	68,4	793,7	17,4	63,3	44 467	14,2	2 105	11,5	3 671	37,4
2004	46 947	69,5	840,3	17,9	64,4	44 541	14,3	4 053	11,5	5 348	29,1
2005	47 554	69,8	863,8	18,2	65,2	45 131	14,3	4 482	11,6	5 737	28,7
2006	48 830	70,5	902,6	18,5	66,7	46 329	14,4	5 059	11,6	6 385	27,5
2007	51 159	71,6	974,9	19,1	68,3	48 262	14,6	5 994	11,5	7 418	27,0
2008	54 000	72,8	1 070,4	19,8	70,7	49 163	14,9	8 932	11,5	10 386	22,9
2009	54 570	73,9	1 114,1	20,4	75,2	48 313	15,0	10 846	11,4	12 156	21,8
2010	56 393	72,7	1 175,9	20,9	77,4	49 085	15,2	12 309	11,7	13 950	20,5

¹⁾ Luku kertoo, kuinka moneen päättynneeseen vanhempainpäivärahakautteen liittyi isän käyttämä etuus.

Anger hur många avslutade föräldradagpenningperioder som omfattade en förmån som betalats till fadern.

The figures show the number of parenthood allowance payments that included a benefit paid to the father.

²⁾ Isällä on oikeus isäkuukauden isyysrahaan, jos hän käyttää vanhempainrahakaudesta 12 viimeistä arkipäivää. Kaikki nämä isät ovat siten mukana myös vanhempainrahaa saaneiden isien määrässä.

Fadern har rätt till faderskapspenning för pappamånaden om han tar ut de 12 sista vardagarna av föräldradagpenningperioden. Alla dessa fäder är således inkluderade även i antalet fäder som fått föräldradagpenning.

Fathers are entitled to a paternity allowance during the daddy month if they take the last 12 workdays of the parental allowance period. All such fathers are therefore included also in the number of fathers having received parental allowance.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

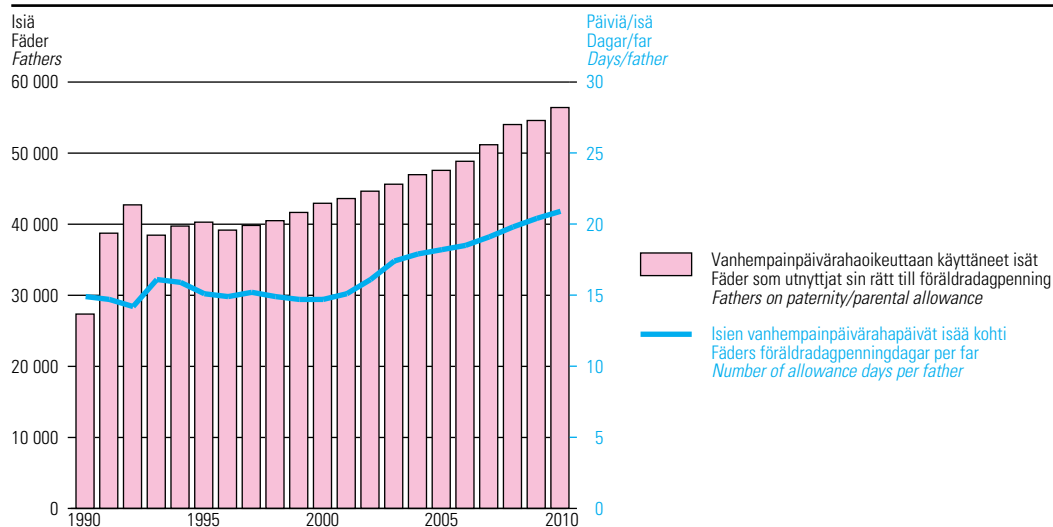
62. Isien vanhempainpäivärahapäivien käyttö 2010 Fäder och utnyttjandet av rätten till föräldradagpenning 2010 Take-up of parenthood allowances by fathers in 2010

	Isien lukumäärä Antal fäder No. of fathers	%	Kertymä, % Ackumulerad summa, % Cumulative reciprocity, %
Vuonna 2010 päättynneen vanhempainpäivärahakauden aikana vanhempainpäivärahaa saaneita isiä – Fäder som fått föräldradagpenning under en föräldradagpenningperiod som löpt ut år 2010 – Fathers who received parenthood allowance during an eligibility period ended in 2010.....	42 873	100,0	
Korvattujen vanhempainpäivärahapäivien määrä (arkipäiviä) – Antal ersatta föräldradagpenningdagar (vardagar) – Number of days on parenthood allowance (Mon–Sat)			
– 6	946	2,2	2,2
7– 12	3 056	7,1	9,3
13– 18	25 993	60,6	70,0
19– 24	348	0,8	70,8
25– 49	11 007	25,7	96,4
50– 74	531	1,2	97,7
75– 99	343	0,8	98,5
100–149	338	0,8	99,3
150–	311	0,7	100,0

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

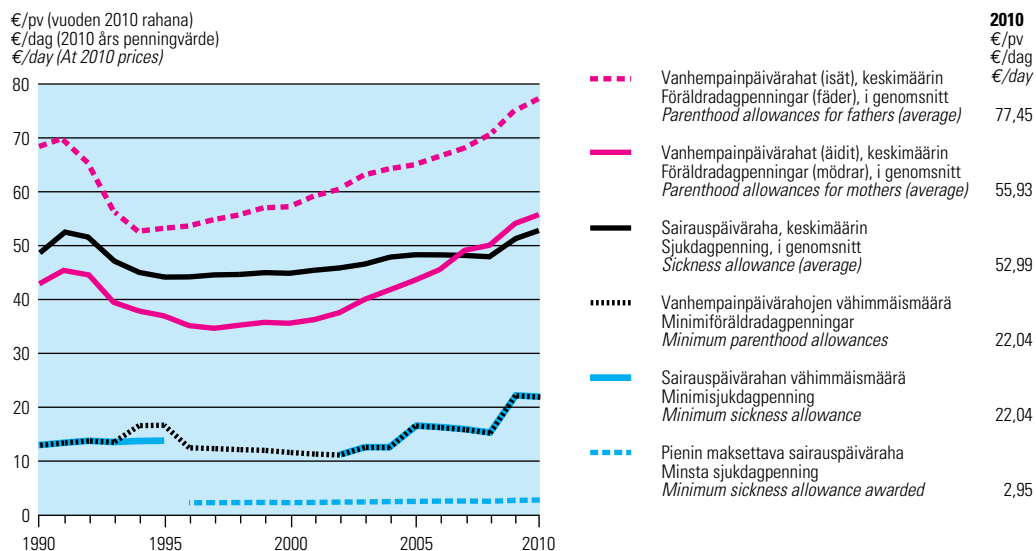
Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 30. Isien vanhempainpäivärahat 1990–2010
Figur 30. Föräldradagpenningar till fäder 1990–2010
Chart 30. Parenthood allowances for fathers, 1990–2010

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 31. Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen kehitys 1990–2010
Figur 31. Utvecklingen av sjuk- och föräldradagpenningar 1990–2010
Chart 31. Rates of sickness and parenthood allowances: Development 1990–2010

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

63. Työnantajan palkanmaksun kesto vanhempainvapaan ajalta 2003–2010**Utbetalning av lön under föräldraledigheten 2003–2010***Length of continued wage payment by the employer during parental leave, 2003–2010*

Vuosi År Year	Äitejä yhteensä Antal mödrar sammanslagt Number of mothers	Ei palkkaa työnantajalta ¹⁾ Ej lön från arbetsgivaren ¹⁾ No wage payments received ¹⁾	Sai palkkaa työnantajalta – Lön från arbetsgivaren – Wage payments reserved			
			Yhteensä Sammanlagt Total	Palkanmaksuajan pituus, arkipäiviä ²⁾ Avlöningsperiod, antal vardagar ²⁾ Number of paid days ²⁾		
				–50	51–75	76–
Lukumäärä – Antal – Number						
2003	55 366	35 537	19 829	2 833	14 409	2 587
2004	56 507	35 735	20 772	2 964	15 154	2 654
2005	57 710	36 706	21 004	2 816	15 730	2 458
2006	56 823	35 519	21 304	2 964	14 599	3 741
2007	57 967	35 627	22 340	2 906	16 815	2 619
2008	58 060	35 148	22 912	2 852	17 183	2 877
2009	58 463	33 691	24 772	2 651	17 832	4 289
2010	58 972	33 739	25 233	2 673	19 149	3 411
%						
2003	100,0	64,2	35,8	14,3	72,7	13,0
2004	100,0	63,2	36,8	14,3	73,0	12,8
2005	100,0	63,6	36,4	13,4	74,9	11,7
2006	100,0	62,5	37,5	13,9	68,5	17,6
2007	100,0	61,5	38,5	13,0	75,3	11,7
2008	100,0	60,5	39,5	12,4	75,0	12,6
2009	100,0	57,6	42,4	10,7	72,0	17,3
2010	100,0	57,2	42,8	10,6	75,9	13,5

¹⁾ Sisältää myös äidit, joilla ei ollut työnantajaa vanhempainvapaan alkaessa.
Inkluderar även mödrar som inte hade någon arbetsgivare vid inledandet av föräldraledigheten.
Includes mothers with no employer at the start of the parental leave.

²⁾ 1 kalenterikuukausi = n. 25 arkipäivää.
En kalendermånad = ca 25 vardagar.
One calendar month is equal to 25 days.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

64. Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen määrä 2010**Sjuk- och föräldradagpenningens storlek 2010***Amounts of sickness and parenthood allowances in 2010*

€/pv €/dag Rate of allowance (€/day)	Sairauspäivärahan saajat (vuoden aikana) Sjukdagpenningtagare (under året) Recipients of sickness allowance (per annum)			Osasairauspäivärahan saajat (vuoden aikana) Mottagare av partiell sjukdagpenning (under året) Recipients of partial sickness allowance (per annum)			Vanhempainpäivärahojen saajat (vuoden aikana) Föräldradagpenningtagare (under året) Recipients of parenthood allowance (per annum)		
	Kaikki Samtliga Both sexes	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Kaikki Samtliga Both sexes	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Kaikki Samtliga Both sexes	Isät Fäder Fathers	Äidit Mödrar Mothers

Prosenttijakauma – Fördelning, % – Distribution (%)

Yhteensä – Sammanlagt – Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
–15,19	1,5	1,3	1,6	6,2	6,4	6,2	.	.	.
15,20–20,00	0,8	0,6	0,9	0,1	0,1	0,1	.	.	.
20,01–30,00	13,3	13,6	13,0	1,8	1,9	1,7	15,9	5,6	21,5
30,01–40,00	7,7	5,4	9,3	3,4	2,4	3,8	5,0	3,1	6,0
40,01–50,00	12,7	8,5	15,7	11,1	7,5	12,5	8,6	6,7	9,7
50,01–60,00	17,9	13,4	21,2	23,1	15,4	25,9	12,3	12,1	12,4
60,01–70,00	15,6	14,4	16,4	20,3	17,4	21,3	13,6	14,6	13,0
70,01–80,00	12,4	15,1	10,5	15,0	16,5	14,5	13,4	16,1	11,9
80,01–90,00	8,8	12,5	6,1	9,3	14,2	7,4	10,6	15,1	8,2
90,01–	9,4	15,2	5,3	9,8	18,3	6,6	20,7	26,7	17,4
Lukumäärä – Antal – Number									
Yhteensä – Sammanlagt – Total	318 036	133 751	184 285	4 737	1 284	3 453	159 970	56 393	103 577

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

65. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat sukupuolen ja iän mukaan 2010

Sjuk- och föräldradagpenningar enligt kön och ålder 2010

Sickness and parenthood allowances in 2010 by age and sex of the recipient

Ikäryhmä ja sukupuoli Aldersgrupp och kön Age and sex	Sairauspäiväraha Sjukdagpenning Sickness allowance				Osasairauspäiväraha Partiell sjukdagpenning Partial sickness allowance			Vanhempainpäivärahat Föräldradagpenningar Parenthood allowances			
	Saajia vuoden aikana Mottagare under året Number of recipients (per annum)	Päiviä Dagar Number of days	100 saman- ikäistä ei- eläkkeellä olevaa asukasta kohti ¹⁾ Per 100 icke- pensionerade invånare i samma ålder ¹⁾ Per 100 non-retired residents of same age ¹⁾	Vähimmäis- määrisiä tai sitä pienem- piä ²⁾ , % Med minimi- belopp eller mindre ²⁾ , % Minimum allowance or less ²⁾ , %	Saajia vuoden aikana Mottagare under året Number of recipients (per annum)	Päiviä saajaa kohti Dagar per mottagare Number of days per recipient	€/pv €/dag €/day	Saajia vuoden aikana ³⁾ Mottagare under året ³⁾ Number of recipients (per annum) ³⁾	Päiviä Dagar Number of days	€/pv €/dag €/day	
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	
Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes											
Kaikki – Samtliga –											
All ages	318 036	48	496	9,4	53,0	4 737	47	32,4	159 970	13,5	57,4
16–24	16 477	50	139	47,3	29,0	62	45	25,0	17 128	36,4	34,0
25–34	52 624	39	308	13,8	47,5	653	45	30,7	98 422	10,6	58,1
35–44	66 125	41	422	7,1	55,2	1 087	46	32,4	41 827	8,6	68,8
45–54	95 217	47	650	5,7	56,6	1 803	48	32,9	2 464	12,1	71,6
55–64	85 601	60	1 042	5,9	54,6	1 126	48	32,7	125	23,8	74,0
65–67	1 992	46	1 293	13,4	59,1	6	60	37,5	4	89,8	23,2
Miehet – Män – Males											
Kaikki – Samtliga –									Isät – Fäder – Fathers		
All ages	133 751	53	457	9,4	57,1	1 284	46	35,8	56 393	3,5	77,5
16–24	7 338	52	126	46,1	29,8	17	46	22,1	2 930	18,9	46,9
25–34	21 457	44	273	13,8	50,6	212	44	33,1	32 777	3,0	74,3
35–44	27 833	44	379	6,9	59,4	289	45	35,5	18 524	1,9	86,2
45–54	39 595	52	599	6,1	60,6	470	47	37,0	2 033	5,0	82,9
55–64	36 546	67	1 016	6,1	59,6	293	48	36,6	125	23,8	74,0
65–67	982	49	1 287	14,2	65,0	3	58	51,6	4	89,8	23,2
Naiset – Kvinnor – Females											
Kaikki – Samtliga –									Ädit – Mödrar – Mothers		
All ages	184 285	45	535	9,3	49,4	3 453	47	31,1	103 577	14,3	55,9
16–24	9 139	48	152	48,3	28,3	45	44	26,2	14 198	36,8	33,7
25–34	31 167	36	344	13,7	44,9	441	46	29,5	65 645	11,1	57,0
35–44	38 292	38	467	7,3	51,6	798	46	31,3	23 303	9,4	66,8
45–54	55 622	44	701	5,3	53,1	1 333	49	31,6	431	17,2	63,5
55–64	49 055	55	1 067	5,7	50,0	833	47	31,3	–	–	–
65–67	1 010	43	1 300	12,5	52,5	3	62	24,5	–	–	–

¹⁾ Väestöstä on vähennetty eri eläkejärjestelmistä vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- tai maatalouden erityiseläkettä saavat. Invånarantalet har minskats med antalet mottagare av ålders-, invalid- och arbetslöshetspension eller andra särskilda lantbrukspensioner enligt de olika pensionssystemen.
Recipients of old-age, disability, unemployment and special pensions to farmers excluded.

²⁾ Vähimmäispäivärahan saaminen, ks. taul. 58 alaviitteet 1 ja 4.

Utbetalning av dagpenning med minimibelopp, se tabell 58 fotnoter 1 och 4.

For details about situations where a minimum allowance is paid, see footnotes 1 and 4 to Table 58.

³⁾ Vuodenvaihteen molemmin puolin maksettavan vanhempainpäivärahan saaja esiintyy luvuissa kumpanakin vuonna.

När föräldradagpenning betalas både före och efter årsskiftet, medräknas mottagaren i antalet vardera året.

Parenthood allowances whose payment begins before and ends after the year-end have been included in the statistics for both years.

Lähde – Källa:

a–b,

d–h

i–k

c

SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

66. Korvatut lääkeostot, lääkärissäkäynnit ja muu sairaanhoito 1995–2010

Ersatta läkemedelsinköp, läkarbesök och annan sjukvård 1995–2010

Refunds for medicine purchases, visits to a doctor and other medical services, 1995–2010

Vuosi År Year	Lääkkeiden ostokerrat ¹⁾ Läkemedel, inköpstillfällen ¹⁾ <i>Medicines (no. of visits to pharmacist)¹⁾</i>			Yksityislääkärisissäkäynnit Privatläkarbesök <i>Doctors' services (no. of visits (private sector))</i>		Yksityishammashoito- käynnit ²⁾ Tandvårdsbesök (privat) ²⁾ <i>Dental services (no. of visits) (private sector)²⁾</i>		Yksityinen tutkimus ja hoito, oma- vastuukerrat Privat under- sökning och be- handling, själv- riskomgångar <i>Examinations and treatment (no. of deductible items) (private sector)</i>	Matkat (yhden- suuntaiset) Resor (enkel resa) <i>Transportation (no. of one-way trips)</i>
	Peruskorvatut Grundersatta <i>Basic refund category</i>	Erityiskorvatut Specialersatta <i>Special refunds</i>		Kaikki ²⁾ Samtliga ²⁾ <i>Total²⁾</i>	Erikoislääkäri Specialist <i>Specialists</i>	Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Oikeus iän perusteella Rätt på basis av ålder <i>Entitlement based on age</i>		
		Alempi korvaus Lägre ersättning <i>Lower</i>	Ylempi korvaus Högre ersättning <i>Higher</i>						
1 000 kpl – 1 000 st. – Thousands									
1995	11 222,9	3 392,3	1 429,9	3 227,8	2 524,2	817,3	663,5	933,3	2 596,8
1996	11 857,6	3 496,6	1 457,8	3 309,7	2 496,7	860,0	710,5	991,8	2 883,5
1997	12 216,7	3 604,0	1 493,3	3 264,2	2 488,3	980,0	838,7	1 016,1	2 954,3
1998	12 469,2	3 690,4	1 525,3	3 316,1	2 561,3	1 324,2	1 176,4	1 083,3	3 029,8
1999	13 077,4	3 754,4	1 566,0	3 272,6	2 585,4	1 153,5	1 011,7	1 075,8	3 087,1
2000	13 554,8	3 958,9	1 666,3	3 349,1	2 641,9	1 199,4	1 061,5	1 110,7	3 209,0
2001	13 885,6	4 219,2	1 779,1	3 563,9	2 728,4	1 708,2	1 593,0	1 151,1	3 108,0
2002	14 178,1	4 338,9	1 859,7	3 539,8	2 766,6	2 003,5	.	1 129,5	3 266,1
2003	13 691,0	4 379,2	1 932,9	3 575,3	2 803,9	2 898,7	.	1 156,1	3 388,4
2004	14 022,9	4 498,3	2 029,8	3 497,6	2 751,1	2 941,0	.	1 161,7	3 541,1
2005	13 920,4	4 562,1	2 100,1	3 445,7	2 709,2	2 819,9	.	1 234,0	4 123,8
2006	17 591,3	4 768,9	2 222,8	3 502,7	2 775,9	2 807,7	.	1 295,3	4 471,0
2007	19 114,0	4 957,9	2 345,3	3 639,7	2 872,7	2 843,7	.	1 338,9	4 621,1
2008	20 008,5	5 079,6	2 427,3	3 710,6	2 900,6	2 863,3	.	1 381,3	4 860,5
2009	21 121,3	5 222,8	2 545,8	3 757,7	2 940,6	2 854,9	.	1 420,2	5 040,0
2010	21 347,2	5 234,8	2 673,4	3 725,0	2 933,1	2 761,2	.	1 623,7	5 198,8

¹⁾ Lääkekorvausjärjestelmä muuttui 1.1.2006.

Ersättningssystemet för läkemedel ändrades 1.1.2006.

The refund system for medicine expenses was amended with effect from 1 January 2006.

²⁾ Vain yhteissumma sisältää lääkemääräysten uusinnat.

Förnyande av recept ingår bara i totalbeloppet.

Prescription renewals are only included in the total sum.

³⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot 1.1.2010 alkaen.

Inkluderar sedan 1.1.2010 även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.

Starting 1 January 2010, also includes reimbursement data on dental hygienist services.

Huom. Taulukko ei sisällä työterveyshuoltoa, opiskelijoiden terveydenhuoltoa eikä kuntoutusta (lukuun ottamatta kuntoutusmatkoja, jotka 1.1.2005 alkaen on tilastoitu sairausvakuutuksen matkakorvausten yhteyteen).

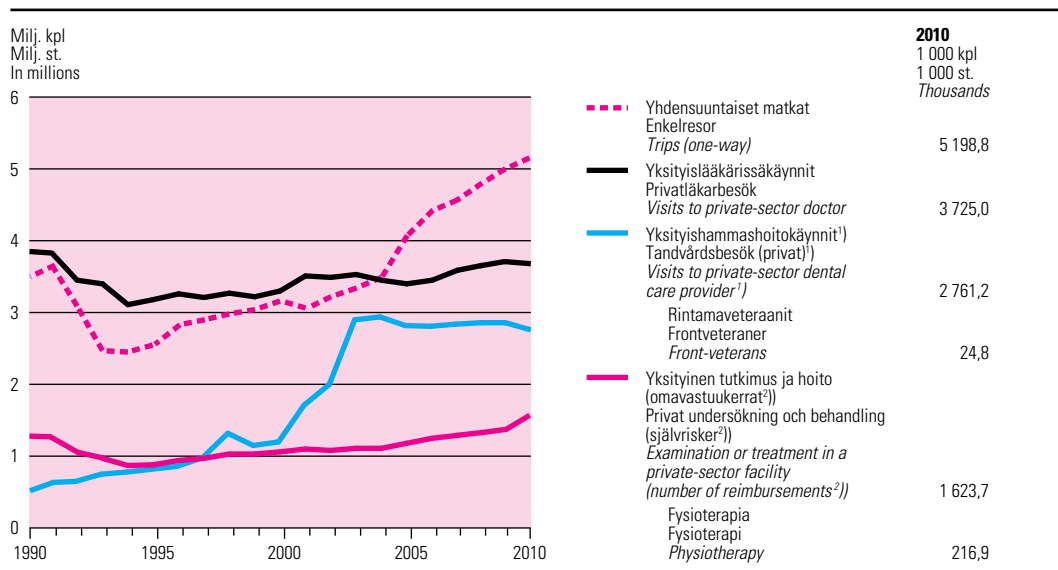
Anm. Inkluderar inte företagshälsovård, hälsovård för studerande och rehabilitering (frånsett rehabiliteringsresor, som från 1.1.2005 har statistikförts i samband med resor som ersätts från sjukförsäkringen).

N.B. Not including data on occupational health care, student health services or rehabilitation (with the exception of rehabilitation-related transportation, which has been included with National Health Insurance refunds of transportation costs since 1 January 2005).

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 32. Korvatut lääkäriissäkäynnit ja muu sairaanhoito 1990–2010**Figur 32. Ersatta läkarbesök och annan hälso- och sjukvård 1990–2010**

Chart 32. Refunded visits to a doctor and other medical services, 1990–2010

¹⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot 1.1.2010 alkaen.
Inkluderar sedan 1.1.2010 även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.
Starting 1 January 2010, also includes reimbursement data on dental hygienist services.

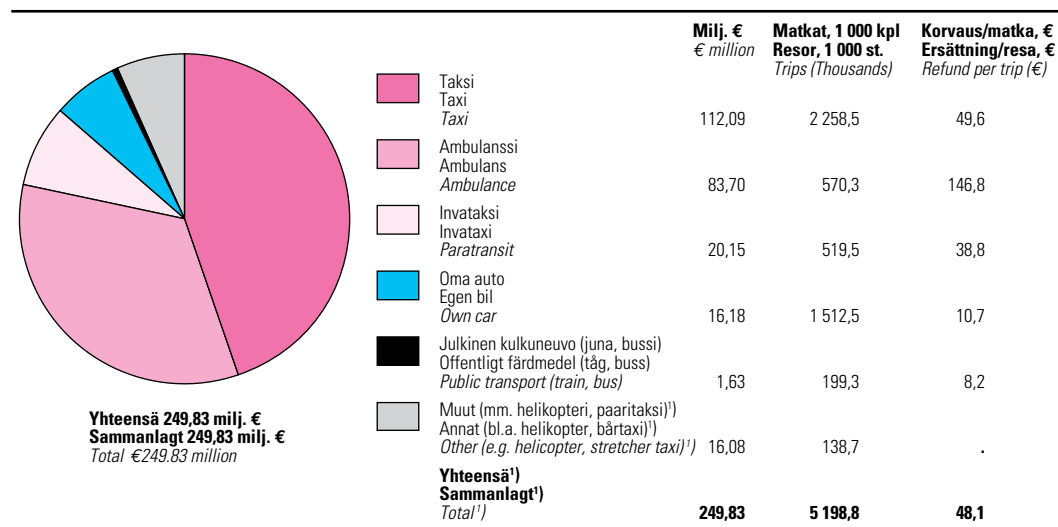
²⁾ Lääkäriin tai hammaslääkäriin samalla kertaa määräämät tutkimus- ja hoitotoimenpiteet sekä fysioterapian hoitosarjat.
Av läkare eller tandläkare på en och samma gång ordinerad undersökning och behandling samt behandlingsserier med fysioterapi.
Examinations and treatments prescribed by a doctor or dentist in the course of a single visit, and physical therapy interventions.

Huom. Ks. taul. 66 huomautus.
Anm. Se anm. i tabell 66.
N.B. See N.B. in Table 66.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 33. Matkakorvaukset kulkuneuvoittain 2010**Figur 33. Reseersättningar enligt färdmedel 2010**

Chart 33. Refunds for travel costs by method of transport, 2010

¹⁾ Sisältää korvaukset, joissa kulkuvälinettä ei voi eritellä.
Inkluderar ersättningar där färdmedlet inte är specificerat.
Includes refunds where the method of transport cannot be specified.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

Huom. Luvut sisältävät myös kuntoutuspalveluiden käytöstä aiheutuneet matkat.
Anm. I talen ingår även resor i samband med rehabilitering.
N.B. The figures include rehabilitation-related transportation.

67. Lääkekorvaukset 1995–2010

Läkemedelsersättningar 1995–2010

National health insurance refunds of medicine expenses, 1995–2010

Vuosi År Year	Kaikki lääk- korvaukset Samtliga läkemedels- ersättningar All refunds	Peruskorvatut lääkkeet ¹⁾ Grundersatta läkemedel ¹⁾ Basic refunds ¹⁾		Erityiskorvatut lääkkeet Specialersatta läkemedel Special refunds			Lääkkeiden lisäkorvaukset Tilläggsersättningar för läkemedel Medicines, additional refunds		Annosjakelu- palkkiot Dosedispenserings- arvoden Dose dispensing charges
		Kaikki Samtliga Total	Rajoitettu peruskorvaus Begränsad grundersättning Limited basic refund	Yhteensä Sammanlagt Total	Alempi erityis- korvaus ²⁾ Lägre special- ersättning ²⁾ Lower special refund ²⁾	Ylempi erityis- korvaus Högre special- ersättning Higher special refund	Kaikki Samtliga Total	Rajoitettu peruskorvaus Begränsad grundersättning Limited basic refund	
Milj. € – € millions									1 000 € – €1,000
1995	455,3	152,1	.	289,0	153,9	135,1	14,1	.	.
1996	504,8	175,1	.	311,3	164,1	147,2	18,4	.	.
1997	553,1	197,5	.	331,1	172,1	159,1	24,5	.	.
1998	564,9	209,8	.	325,5	168,5	156,9	29,6	.	.
1999	611,3	238,6	6,6	335,6	170,2	165,4	37,0	5,1	.
2000	677,8	263,3	11,5	371,8	187,2	184,6	42,8	7,5	.
2001	768,2	283,1	15,5	436,9	217,6	219,3	48,1	10,4	.
2002	859,4	319,6	18,5	485,6	236,9	248,6	54,2	12,8	.
2003	917,5	329,2	28,6	518,8	237,1	281,6	69,4	20,1	.
2004	1 014,6	360,0	43,3	566,1	237,9	328,2	88,5	31,6	.
2005	1 076,9	369,9	54,4	607,5	237,4	370,1	99,5	39,5	.
2006	1 100,3	366,6	55,0	619,7	226,4	393,3	114,0	49,5	39,7
2007	1 142,1	368,7	70,7	661,9	229,4	432,6	111,3	54,1	69,1
2008	1 242,9	395,5	82,5	700,6	235,0	465,6	146,7	76,7	103,9
2009	1 244,8	402,7	85,0	701,1	230,6	470,5	140,7	77,2	239,3
2010	1 225,4	377,5	82,3	709,1	210,1	499,0	138,4	78,7	388,2

¹⁾ Korvausprosentti aleni 50:stä 42:een 1.1.2006.

Ersättningsprocenten sjönk från 50 till 42 1.1.2006.

The rate of refund was lowered from 50% to 42% on 1 January 2006.

²⁾ Korvausprosentti aleni 75:stä 72:een 1.1.2006.

Ersättningsprocenten sjönk från 75 till 72 1.1.2006.

The rate of refund was lowered from 75% to 72% on 1 January 2006.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

68. Lääkekorvausten saajat sukupuolen ja iän mukaan 2010

Mottagare av läkemedelsersättning enligt kön och ålder 2010

Recipients of refunds for medicine expenses by age and sex in 2010

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and sex	Lukumäärä Antal Number			Osuus vastaavanikäisestä väestöstä, % Andel av befolkningen i motsvarande ålder, % As a % of the total population of corresponding age		
	Peruskorvatut lääkkeet Grundersatta läkemedel Basic refunds	Erityiskorvatut lääkkeet Specialersatta läkemedel Special refunds	Lisäkorvaukset suurista lääkekustannuksista Tilläggsersättningar för höga läkemedelskostnader Refunds of exceptionally large expenses	Peruskorvatut lääkkeet Grundersatta läkemedel Basic refunds	Erityiskorvatut lääkkeet Specialersatta läkemedel Special refunds	Lisäkorvaukset suurista lääkekustannuksista Tilläggsersättningar för höga läkemedelskostnader Refunds of exceptionally large expenses

Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes

Kaikki – Samtliga –

Total	3 705 816	1 151 925	146 986	68,9	21,4	2,7
0–14	434 536	31 625	2 515	49,0	3,6	0,3
15–34	756 275	74 093	9 907	56,2	5,5	0,7
35–44	447 024	73 035	10 900	67,3	11,0	1,6
45–54	557 041	146 142	15 588	74,1	19,4	2,1
55–64	647 637	270 964	26 372	82,4	34,5	3,4
65–74	445 946	261 508	27 167	88,2	51,7	5,4
75–	417 357	294 558	54 537	95,8	67,6	12,5

Miehet – Män – Males

Kaikki – Samtliga –

Total	1 671 382	531 477	55 694	63,3	20,1	2,1
0–14	230 041	18 580	1 407	50,7	4,1	0,3
15–34	331 404	35 941	3 698	48,1	5,2	0,5
35–44	205 649	34 224	3 866	60,7	10,1	1,1
45–54	255 663	71 190	6 543	67,6	18,8	1,7
55–64	297 370	136 169	11 371	76,8	35,2	2,9
65–74	200 806	125 981	11 878	85,4	53,5	5,0
75–	150 449	109 392	16 931	96,2	70,0	10,8

Naiset – Kvinnor – Females

Kaikki – Samtliga –

Total	2 034 434	620 448	91 292	74,3	22,7	3,3
0–14	204 495	13 045	1 108	47,1	3,0	0,3
15–34	424 871	38 152	6 209	64,7	5,8	0,9
35–44	241 375	38 811	7 034	74,3	11,9	2,2
45–54	301 378	74 952	9 045	80,6	20,1	2,4
55–64	350 267	134 795	15 001	87,9	33,8	3,8
65–74	245 140	135 527	15 289	90,7	50,2	5,7
75–	266 908	185 166	37 606	95,6	66,3	13,5

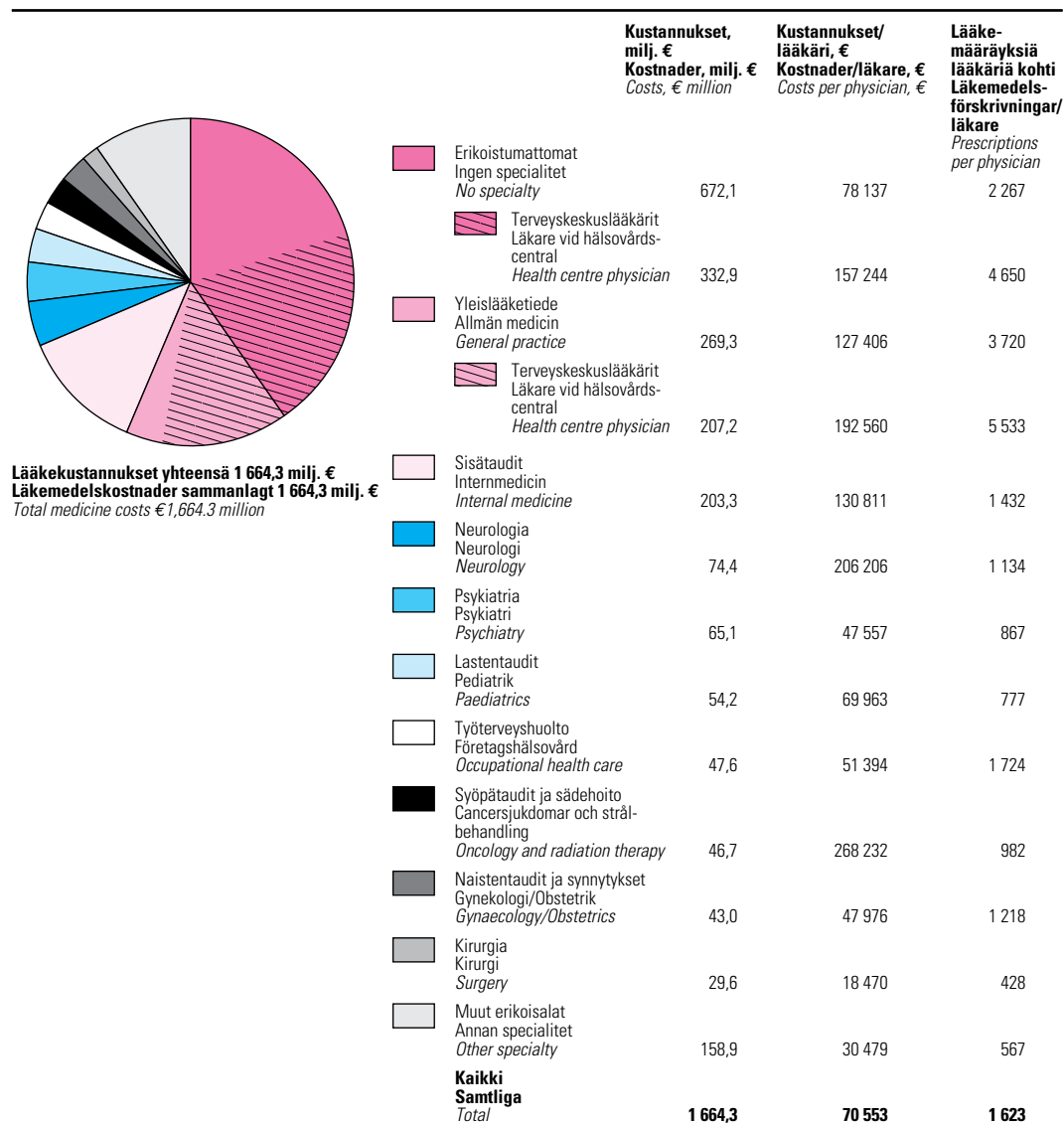
Huom. Rajoitetusti peruskorvattavista lääkkeistä sai peruskorvauksia 111 067 henkilöä ja lisäkorvauksia 44 401 henkilöä. Korvauksia annosjakelupalkkioista sai 9 079 henkilöä.

Anm. För läkemedel som är begränsat grundersättningsgilla fick 111 067 personer grundersättning och 44 401 personer tilläggsersättning. 9 079 personer fick ersättning för dosdispenseringsarvode.

N.B. Basic refunds for medicines with limited basic reimbursability were paid to 111,067 persons and additional refunds for the same to 44,401 persons. Refunds for dose dispensing charges were awarded to 9,079 persons.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 34. Korvattujen lääkkeiden kustannukset¹⁾ lääkärin erikoisalan mukaan 2010**Figur 34. Kostnader¹⁾ för ersatta läkemedel, enligt läkarens specialitet 2010****Chart 34. Costs of medicines reimbursed by national health insurance¹⁾ by specialty of the prescribing doctor, 2010**

¹⁾ Kustannukset ennen sairausvakuutuskorvauksen vähentämistä. Tiedot lääkekustannuksista ovat niistä henkilöistä, jotka ovat ostaneet lääkkeitä vuonna 2010. Kostnader före avdrag för sjukförsäkringsersättning. Uppgifterna om läkemedelskostnader avser dem som köpt läkemedel 2010.

Costs prior to the deduction of National Health Insurance reimbursement. Included in the data are persons who in 2010 purchased medicines.

Lähde: SVT. Kela: Korvatut reseptit www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Recept och ersatta läkemedel www.fpa.fi/statistik.

69. Korvatut lääkäriissäkäynnit ja muu sairaanhoito sukupuolen ja iän mukaan 2010

Ersatta läkarbesök och annan sjukvård enligt kön och ålder 2010

Refunds for visits to a doctor and other medical services by age and sex of the recipient in 2010

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age and sex	Yksityislääkäriiskäynnit Privatläkarbesök Doctors' services (private sector) (no. of visits)		Yksityishammashoitokäynnit ¹⁾ Tandvårdsbesök (privat) ¹⁾ Dental services (private sector) (no. of visits) ¹⁾		Yksityinen tutkimus ja hoito, omavastuukerrat Privat undersökning och behandling, självriskomgångar Examinations and treatment (private sector) (no. of deductible items)		Matkat (yhdensuuntaiset) Resor (enkel resa) Transportation (no. of one-way trips)	
	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	100 asukasta ²⁾ kohti Per 100 invånare ²⁾ population ²⁾	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	100 asukasta ²⁾ kohti Per 100 invånare ²⁾ population ²⁾	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	100 asukasta ²⁾ kohti Per 100 invånare ²⁾ population ²⁾	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	100 asukasta ²⁾ kohti Per 100 invånare ²⁾ population ²⁾

Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes

Kaikki – Samtliga

All ages ..	3 725,0	69	2 761,2	51	1 623,7	30	5 198,8	97
0– 4	356,5	118	1,0	0	32,1	11	110,9	37
5–14	278,7	48	9,5	2	53,6	9	322,2	55
15–24	304,1	46	80,2	12	103,2	16	232,1	35
25–34	392,9	57	248,1	36	195,4	29	248,7	36
35–44	427,1	64	348,6	53	235,6	35	356,8	54
45–54	508,6	68	613,5	82	311,4	41	640,6	85
55–64	608,0	77	771,1	98	338,0	43	1 026,3	131
65–74	447,9	89	443,6	88	208,9	41	933,1	185
75–	401,3	92	245,6	56	145,5	33	1 328,2	305

Miehet – Män – Males

Kaikki – Samtliga

All ages ..	1 392,2	53	1 231,6	47	586,2	22	2 420,0	92
0– 4	195,5	127	0,6	0	17,1	11	60,2	39
5–14	148,1	49	4,7	2	28,3	9	199,1	67
15–24	122,8	36	35,5	11	40,9	12	111,6	33
25–34	125,4	36	118,2	34	66,8	19	105,6	30
35–44	135,6	40	166,6	49	81,8	24	151,2	45
45–54	166,6	44	276,4	73	106,7	28	273,6	72
55–64	209,1	54	339,6	88	124,1	32	500,4	129
65–74	160,2	68	194,2	83	74,3	32	474,6	202
75–	128,8	82	95,9	61	46,2	30	543,7	348

Naiset – Kvinnor – Females

Kaikki – Samtliga

All ages ..	2 332,8	85	1 529,6	56	1 037,5	38	2 778,8	102
0– 4	161,0	109	0,5	0	15,1	10	50,6	34
5–14	130,6	46	4,8	2	25,3	9	123,1	43
15–24	181,2	56	44,7	14	62,2	19	120,5	37
25–34	267,5	80	129,9	39	128,6	39	143,1	43
35–44	291,5	90	182,0	56	153,8	47	205,6	63
45–54	342,0	92	337,1	90	204,7	55	367,0	98
55–64	398,8	100	431,5	108	213,9	54	525,9	132
65–74	287,7	106	249,4	92	134,7	50	458,5	170
75–	272,4	98	149,7	54	99,3	36	784,4	281

¹⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.
Also includes reimbursement data on dental hygienist services.²⁾ 100 vastaavanikäistä asukasta kohti.

Per 100 invånare i motsvarande ålder.

Per 100 population of corresponding age.

Huom. Taulukon luvut eivät sisällä työterveyshuoltoa eivätkä opiskelijoiden terveydenhuoltoa (ks. luku 4.5). Myös kuntoutustilastot julkaistaan omassa luvussaan (luku 5) lukuun ottamatta kuitenkin kuntoutusmatkoja, jotka sisältyvät yo. taulukkoon.

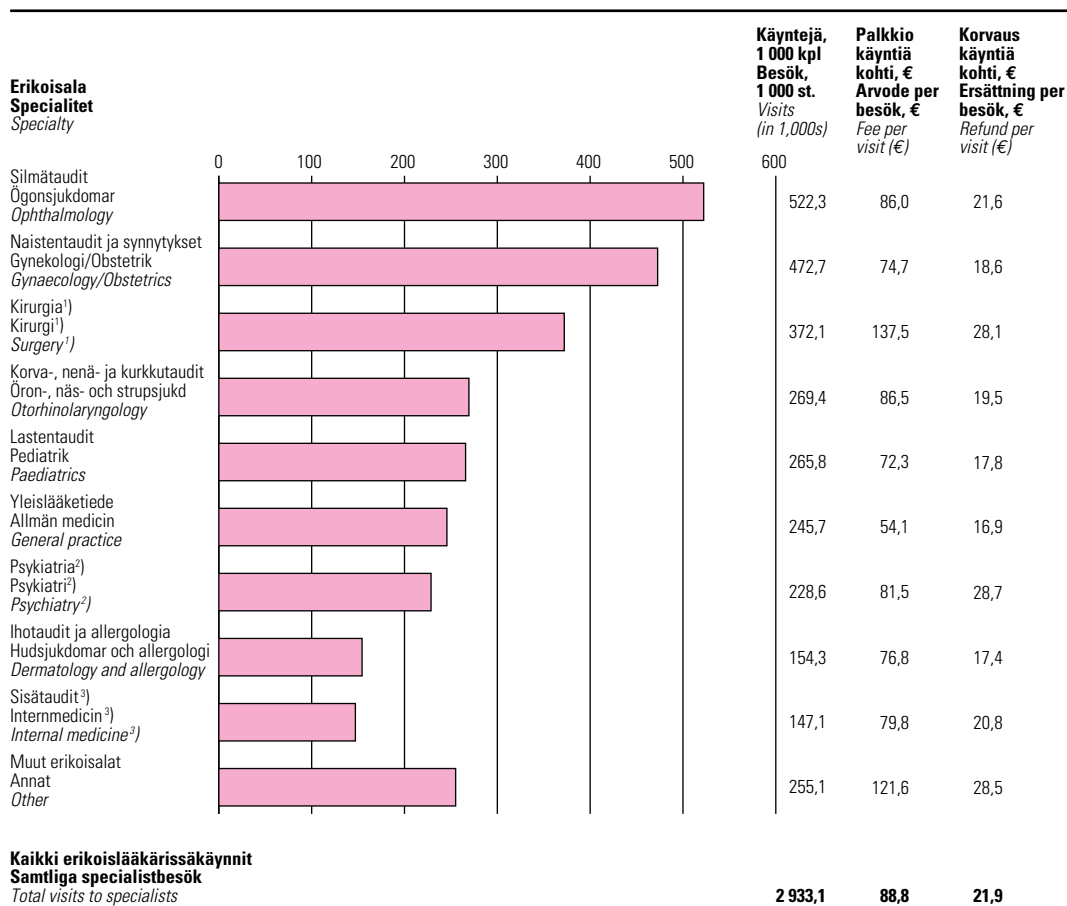
Anm. Talen i tabellen inkluderar inte företagshälsovård och hälsovård för studerande (se kapitel 4.5). Även rehabiliteringsstatistiken presenteras i ett eget kapitel (kapitel 5), fränsett rehabiliteringsresor, som ingår i ovanstående tabell.

N.B. The figures do not include occupational health care or student health services (see chapter 4.5). Statistical data on rehabilitation also are published separately in chapter 5, with exception the data on rehabilitation-related transportation, which are included in the above table.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 35. Korvatut lääkärisssäkäynnit ja perityt palkkiot erikoisaloittain 2010**Figur 35. Ersatta läkarbesök och läkararvoden enligt specialitet 2010**

Chart 35. Refunded visits to a doctor and the fees charged, by medical specialty, 2010

¹⁾ Sisältää yleiskirurgian, gastroenterologisen kirurgian, ortopedian ja traumatologian, urologian, sydän- ja rintakirurgian, verisuonikirurgian, lastenkirurgian, plastiikkakirurgian ja käsikirurgian.
Inkluderar allmän kirurgi, gastroenterologisk kirurgi, ortopedi och traumatologi, urologi, hjärt- och thoraxkirurgi, kärlkirurgi, barnkirurgi, plastikkirurgi och handkirurgi.

²⁾ Sisältää psykiatrian lisäksi lasten-, nuorten- ja oikeuspsykiatrian.
Inkluderar förutom psykiatri även barn-, ungdoms- och rättspsykiatri.

³⁾ Sisältää sisätaudit, endokrinologian, gastroenterologian, infektiosairaudet, kardiologian ja nefrologian.
Inkluderar inre medicin, endokrinologi, gastroenterologi, infektionssjukdomar, kardiologi och nefrologi.

Huom. Käynniksi ei ole luettu lääkemääräyksen uusintaa potilaan käymättä lääkärin vastaanotolla.

Anm. Besöken inkluderar inte förnyande av recept utan besök på läkarmottagning.

N.B. Prescription renewals not requiring a personal consultation are not counted as a visit.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukvårdersättning www.fpa.fi/statistik.

70. Korvattu yksityinen tutkimus ja hoito toimenpiteittäin 2010

Ersatt privat undersökning och behandling enligt åtgärd 2010

Refunded examinations and treatments obtained from private-sector providers, by procedure in 2010

Toimenpide Åtgärd Procedure	Tutkimus- ja hoito- toimenpiteet, 1 000 kpl Undersöknings- och behandlingsåtgärder, 1 000 st. Examination and treatment procedures (Thousands)	Peritty maksu/ toimenpide, € Avgift/åtgärd, € Fee for procedure, €	Korvausten euromäärän ²⁾ jakauma, % Fördelningen av ersättningarna ²⁾ , % % of total refund expenditure ²⁾
Yhteensä¹⁾ – Sammanlagt¹⁾ – Total¹⁾	4 611,4	52,9	100,0
Laboratoriotutkimukset – Laboratorieundersökningar – Laboratory examinations	1 471,4	37,8	21,3
Kliinisen kemian, hematologian ja mikrobiologian tutkimukset – Klinisk-kemiska, hematologiska och mikrobiologiska undersök- ningar – Clinical chemistry, haematology and microbiology	1 103,1	30,6	10,5
Kliinisen fysiologian tutkimukset – Klinisk-fysiologiska undersök- ningar – Clinical physiology	167,9	62,5	6,1
Kliinisen neurofysiologian tutkimukset – Klinisk-neurofysiologiska undersökningar – Clinical neurophysiology	8,7	247,3	1,6
Patologian alaan kuuluvat tutkimukset – Patologiska undersök- ningar – Pathologic examinations	191,8	48,1	3,1
Sairaanhoidotoimenpiteet – Sjukvårdsåtgärder – General medical care Radiologiset tutkimukset – Radiologiska undersökningar – Radiologic examinations	82,4	23,4	0,7
Sytostaattihoido – Cytostatikabehandling – Cytostatic treatment	1 039,3	106,0	54,6
Sytostaattihoido – Cytostatikabehandling – Cytostatic treatment	0,6	190,5	0,0
Fysioterapia – Fysioterapi – Physiotherapy	2 012,2	37,0	23,0
Psykologiset tutkimukset – Psykologiska undersökningar – Psychologic examinations	2,3	177,8	0,1

¹⁾ Sisältää tutkimuksen ja hoidon, jossa toimenpide tuntematon.
Inkluderar undersökning och behandling där åtgärden är okänd.
Includes examinations and treatments where the procedure performed is unknown.

²⁾ Tutkimus- ja hoitokorvaukset olivat kaikkiaan 72,2 milj. euroa.
Ersättningarna för undersökning och behandling uppgick till 72,2 milj. euro inalles.
The total refund expenditure amounted to 72.2 million euros.

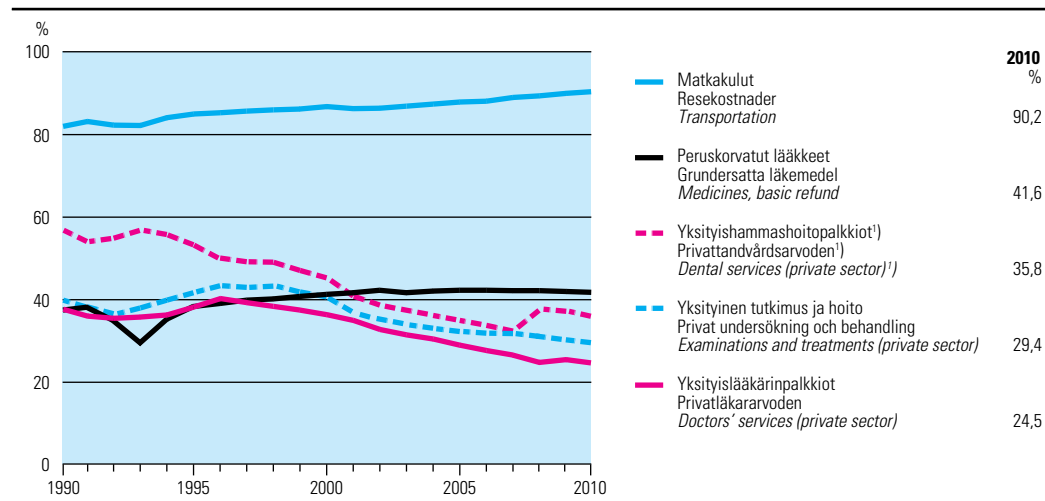
Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 36. Sairausvakuutuskorvausten osuus vakuutettujen sairaanhoidokustannuksista 1990–2010

Figur 36. Sjukförsäkringsersättningarnas andel av de försäkrades sjukvårdskostnaderna 1990–2010

Chart 36. National health insurance refunds as a share of the medical care expenses of insured persons, 1990–2010

¹⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.
Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.
Also includes reimbursement data on dental hygienist services.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

71. Sairaanhoidokorvaukset ja hoidon kustannukset 2010

Sjukvårdersättningar och vårdkostnader 2010

Refunds of medical expenses and costs of treatment in 2010

	Kaikki ¹⁾ Samtliga ¹⁾ <i>All refunds¹⁾</i>	Lääkkeet (avohoito) Läkemedel (öppenvård) <i>Medicines (outpatient care)</i>		Yksityis- lääkärin- palvelut Privatläkar- tjänster <i>Doctors’ services (private sector)</i>	Yksityis- hammas- hoito- palvelut ²⁾ Privata- tandvårds- tjänster ²⁾ <i>Dental services (private sector)²⁾</i>	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat under- sökning och behandling <i>Examina- tions and treatments (private sector)</i>	Matkat Resor <i>Trans- portation services</i>	
		Peruskorvatut (42 %) Grundersatta (42 %) <i>Basic refund (42 %) category</i>	Erityiskorvatut Specialersatta <i>Special refunds</i>	72 %	100 %			
Korvaukset, milj. € – Ersättningar, milj. € – <i>Refund expenditure (€ million)</i>	1 742,2	377,5	210,1	499,0	73,4	120,5	72,2	250,7
Kokonaiskustannukset ³⁾ , milj. € – Totalkost- nader ³⁾ , milj. € – <i>Total expenses before refund (€ million)</i>	2 879,8	908,5	298,5	510,0	299,9	337,0	246,0	277,9
Sairausvakuutuksen korvaama osuus, % – Av sjukförsäkringen ersatt andel, % – <i>Refund expenditure as a % of medical expenses</i>	60,5	41,6	70,4	97,8	24,5	35,8	29,4	90,2
Osto-/käynti-/omavastuukerrat, 1 000 kpl – Inköpstillfällen/besök/självriskomgångar, 1 000 st. – <i>Number of purchases/visits/ deductibles paid (Thousands)</i>	42 564	21 347	5 235	2 673	3 725	2 761	1 624	5 199
Korvaukset osto-/käynti-/omavastuukertaa kohti, € – Ersättningar per inköpstillfälle/ besök/självriskomgång, € – <i>Average refund per purchase/visit/deductible paid (€)</i>	40,9	17,7	40,1	186,6	19,7	43,6	44,5	48,2
Kokonaiskustannukset ²⁾ osto-/käynti-/oma- vastuukertaa kohti, € – Totalkostnader ²⁾ per inköpstillfälle/besök/självriskomgång, € – <i>Total expenses per purchase/visit/deductible paid (€)</i>	67,7	42,6	57,0	190,8	80,5	122,0	151,5	53,5

¹⁾ Lisäkorvaukset suurista lääkekustannuksista ja korvaukset annosjakelupalkkioista sisältyvät vain yhteissummaan.
Tilläggsersättningar för höga läkemedelskostnader och ersättningar för dosdispenseringsarvoden ingår endast i totalsumman.
Refunds for dose dispensing charges and additional refunds for medicine costs exceeding a fixed amount are included in the totals only.

²⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.
Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.
Also includes reimbursement data on dental hygienist services.

³⁾ Kustannukset ennen sairausvakuutuskorvauksen maksamista.
Kostnader innan sjukförsäkringsersättning utbetalats.

Huom. Tilastoyksiköitä on selostettu sivulla 142.
Ks. taul. 69 huomautus.

Anm. För de statistiska enheterna redogörs på sid. 142.
Se anm. i tabell 69.

N.B. For more information about the statistical principles applied here, see the Summary (chapter 4.1).
See N.B. in Table 69.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukvårdersättningar www.fpa.fi/statistik.

72. Sairauspäivärahojen sekä lääkkeiden ja ravintovalmisteiden korvausoikeuksien uusien hakemusten ratkaisut sukupuolen ja iän mukaan 2010

Nya avgöranden om sjukdagpenning samt rätt till ersättning för läkemedel och näringspreparat enligt kön och ålder 2010

Decisions on new claims for sickness allowance and entitlement to refund for medicine and nutrient costs, by age and sex of the claimant, 2010

Ikkäryhmä Aldersgrupp Age group	Ratkaisuja ¹⁾ Avgöranden ¹⁾ Decisions ¹⁾			Hylkäys-% ²⁾ Avslags-% ²⁾ Denial rate (% ²⁾)		
	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Kaikki Samtliga Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females

Sairauspäivärahat³⁾ – Sjukdagpenningar³⁾ – Sickness allowances³⁾⁴⁾

Kaikki – Samtliga –

Total	397 297	159 921	237 376	13,2	14,9	12,1
16–24	22 197	9 609	12 588	21,4	22,5	20,6
25–34	67 427	26 887	40 540	15,8	19,2	13,5
35–44	84 465	34 379	50 086	13,6	15,6	12,2
45–54	120 185	47 669	72 516	12,2	13,5	11,3
55–67	103 023	41 377	61 646	10,8	11,5	10,4

Lääkkeiden ja ravintovalmisteiden korvausoikeudet³⁾ – Rätt till ersättning för läkemedel och näringspreparat³⁾ – Entitlements to refunds for the cost of medicines and nutrition products³⁾

Kaikki – Samtliga –

Total	173 438	86 540	86 898	9,9	9,7	10,2
0–14	14 400	8 308	6 092	7,8	8,2	7,2
15–34	15 826	7 291	8 535	10,4	9,8	10,9
35–44	11 967	5 729	6 238	10,3	9,5	11,0
45–54	22 859	11 825	11 034	11,5	11,1	11,9
55–64	38 706	20 955	17 751	11,5	11,5	11,6
65–74	34 348	17 954	16 394	10,2	9,6	10,8
75–84	26 915	11 882	15 033	7,7	7,0	8,2
85–	8 417	2 596	5 821	6,9	5,9	7,4

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Hylkäävien ratkaisujen %-osuus myönteisten ja hylkäävien ratkaisujen kokonaismäärästä, joka ei sisällä tarkistus- eikä lakkautusratkaisuja.

Avslagens procentuella andel av samtliga beviljanden och avslag, fränsett justeringar och indragningar.

Denials as a percentage of the total number of decisions to grant or deny a benefit (not including review decisions or terminations of benefit).

³⁾ Ei sisällä työpaikkakassojen tekemiä ratkaisuja.

Inkluderar inte avgöranden vid arbetsplatskassor.

Decisions issued by workplace sickness funds are not included.

⁴⁾ Sisältää vain sairaus- ja YEL-sairauspäivärahojen ratkaisut.

Inkluderar bara avgöranden om sjukdagpenning och FöPL-dagpenning.

Only includes decisions on regular sickness allowances and sickness allowances awarded under the Self-Employed Persons' Pensions Act.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden.

73. Sairaanhoidokustannusten korvaaminen EU/ETA-maiden¹⁾ välillä 1999–2010
Ersättandet av sjukvårdskostnader mellan EU-/EES-länder¹⁾ 1999–2010
Reimbursement of medical costs between EU/EEA countries¹⁾, 1999–2010

Vuosi År Year	Suomi saavana osapuolena (velkojana) Finland som mottagande part (borgenär) Reimbursements received by Finland (as creditor)			Suomi maksavana osapuolena (velallisenä) Finland som betalande part (gäldenär) Reimbursements paid by Finland (as debtor)		
Jäsenmaa Medlemsland Member State	Kelan esittämät vaatimukset Krav ställda av FPA Claims presented by Kela	Kelalle korvattiin Ersättningar till FPA Reimburse- ments received	Saatavat 31.12. Fordringar 31.12 Outstanding reimbursements at year-end	Kelalle esitetyt vaatimukset Krav ställda på FPA Claims presen- ted to Kela	Kela korvasi Ersättningar från FPA Reimburse- ments paid	Velat 31.12. Skulder 31.12 Outstanding reimburse- ments at year-end
Milj. € – € million						
1999	1,09	0,11	1,71	1,67	1,80	2,36
2000	0,88	0,60	1,96	3,72	3,25	2,76
2001	0,95	1,15	1,74	4,16	5,74	1,16
2002	0,82	0,22	2,33	7,70	3,48	5,30
2003	1,38	0,38	3,33	6,18	3,46	7,88
2004	1,97	1,98	3,28	7,77	5,95	9,60
2005	1,68	1,53	3,43	8,97	13,88	4,14
2006	3,73	2,14	4,99	10,22	8,76	5,41
2007	3,80	3,14	5,61	11,67	11,75	5,32
2008	3,01	4,24	4,32	10,34	9,15	5,15
2009	6,50	3,76	7,06	12,33	12,55	4,72
2010	3,32	3,61	6,73	11,26	12,42	3,43
Kertymä 2006–2010 – Ackumulerad summa 2006–2010 – Cumulative total for 2006–2010	20,36	16,89	.	55,82	54,63	.
% kertymästä – % av summan – % of total						
Kaikki maat – Samtliga – Total	100,0	100,0	.	100,0	100,0	.
Espanja – Spanien – <i>Spain...</i>	36,2	32,1	.	65,9	66,5	.
Saksa – Tyskland – <i>Germany</i>	16,5	17,8	.	10,6	10,9	.
Viro – Estland – <i>Estonia</i>	13,7	17,4	.	2,6	2,3	.
Italia – Italien – <i>Italy</i>	6,3	6,1	.	2,9	2,4	.
Ranska – Frankrike – <i>France</i>	5,9	5,7	.	7,8	8,3	.

¹⁾ Ml. Sveitsi.
Inkl. Schweiz.
Incl. Switzerland.

Huom. Suomi on tehnyt sopimuksen sairaanhoidokustannusten korvaamisesta luopumisesta osittain Pohjoismaiden, Ison-Britannian ja Itävallan kanssa.
Anm. Finland har ingått ett avtal med de nordiska länderna, Storbritannien och Österrike om att delvis frångå ersättandet av sjukvårdskostnader.
N.B. Finland has concluded agreements on a partial waiver of reimbursement of medical costs with the Nordic countries, the United Kingdom and Austria.

Lähde: Kelan tilastot.
Källa: FPA-statistik.

4.2 Korvaukset alueittain

Sairausvakuutuksen aluetilastot esitetään vuosikirjassa maakunnittain. Tilastointiperuste on sairausvakuutuskorvauksia saaneen henkilön kotikunta tilastointivuoden lopussa.

4.2 Ersättningar regionvis

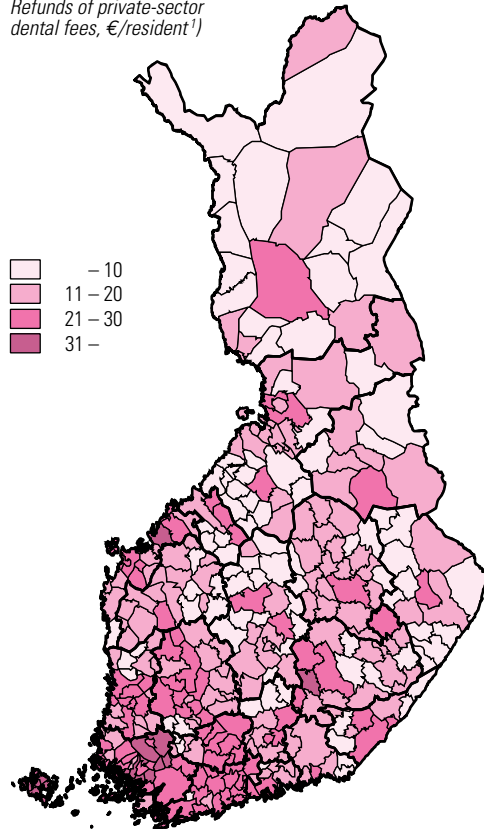
Årsbokens regionala sjukförsäkringsstatistik presenteras landskapsvis alltefter ersättningstagarens hemkommun vid statistikårets slut.

Kuvio 37. Sairaanhoidokorvaukset asukasta kohti kunnittain 2010

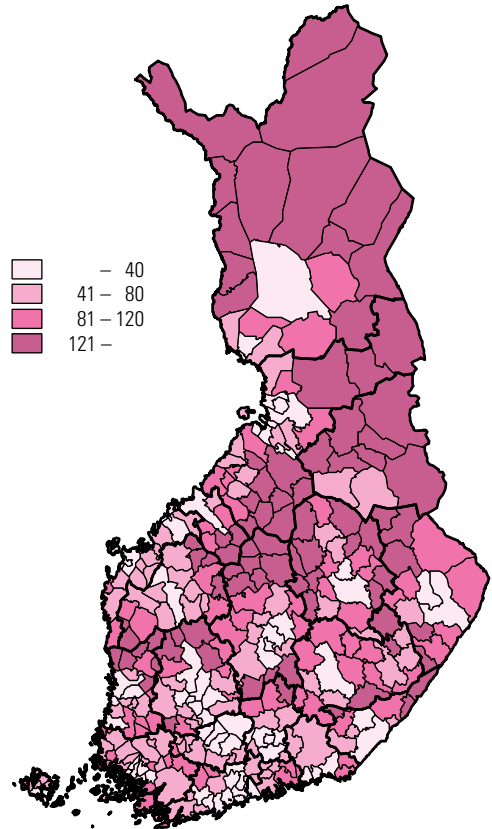
Figur 37. Sjukvårdsersättningar per invånare kommunvis 2010

Chart 37. Refunds of medical expenses by municipality and per resident, 2010

**Korvaukset yksityishammashoito-
palkkioista, €/asukas¹⁾**
**Ersättningar för privatdandvårds-
arvoden, €/invånare¹⁾**
*Refunds of private-sector
dental fees, €/resident¹⁾*

Matkakorvaukset, €/asukas
Reseersättningar, €/invånare
*Refunds of transportation costs,
€/resident*

¹⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.
Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.
Also includes reimbursement data on dental hygienist services.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

74. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat maakunnittain 2010

Sjuk- och föräldradagpenningar landskapsvis 2010

Sickness and parenthood allowances by region in 2010

Maakunta ¹⁾	Sairauspäiväraha Sjukdagpenning <i>Sickness allowance</i>				Osasairauspäiväraha Partiell sjukdagpenning <i>Partial sickness allowance</i>				YEL-sairauspäiväraha FöPL-sjukdagpenning <i>Sickness allowance payable under the YEL Act</i>		
	Milj. € € million	Saajia Mottagare <i>Recipients</i>	Päiviä – Dagar – Days		€/pv €/dag €/day	1 000 € €1,000	Saajia Mottagare <i>Recipients</i>	Päiviä, kpl Dagar, st. <i>No. of days</i>	€/pv €/dag €/day	1 000 € €1,000	Saajia Mottagare <i>Recipients</i>
			1 000 kpl 1 000 st. <i>Thousands</i>	Vähimmäis- määräisiä ²⁾ , % Med minimi- belopp ²⁾ , % <i>Minimum allowance²⁾, %</i>							
Koko maa	813,4	318 036	15 350	7,3	53,0	7 206,4	4 737	222 722	32,4	5 143,3	16 183
Uusimaa	197,5	77 119	3 439	8,0	57,4	1 984,1	1 251	56 874	34,9	1 248,6	3 664
Itä-Uusimaa	14,5	5 307	255	5,4	56,7	110,6	69	3 213	34,4	98,4	317
Varsinais-Suomi	72,4	27 747	1 381	7,8	52,4	558,7	380	17 707	31,6	509,9	1 609
Satakunta	37,0	14 737	720	7,3	51,4	246,9	178	8 288	29,8	238,5	779
Kanta-Häme	27,2	10 859	511	6,3	53,3	270,9	182	8 589	31,5	172,5	567
Pirkanmaa	72,7	29 487	1 395	7,9	52,1	667,0	459	20 963	31,8	450,4	1 506
Päijät-Häme	28,1	11 404	545	7,2	51,6	178,3	121	5 429	32,8	199,3	628
Kymenlaakso	34,8	12 363	626	5,8	55,5	216,6	139	6 968	31,1	184,6	539
Etelä-Karjala	19,3	7 632	357	6,7	54,1	114,2	84	3 617	31,6	129,0	417
Etelä-Savo	23,3	9 322	465	6,8	50,2	177,0	122	5 878	30,1	149,6	530
Pohjois-Savo	41,5	16 331	798	6,6	52,0	363,9	239	11 239	32,4	271,1	838
Pohjois-Karjala	22,0	9 450	450	6,9	48,8	128,1	92	4 238	30,2	132,1	432
Keski-Suomi	41,5	16 209	834	7,9	49,7	387,8	242	12 426	31,2	242,1	788
Etelä-Pohjanmaa	30,2	11 864	597	7,1	50,6	329,7	219	10 687	30,9	197,2	642
Pohjanmaa	23,3	9 737	431	5,5	54,0	349,0	200	10 637	32,8	149,7	480
Keski-Pohjanmaa	11,6	4 613	229	5,6	50,7	97,1	68	3 224	30,1	68,5	233
Pohjois-Pohjanmaa	65,1	24 623	1 286	7,4	50,6	628,8	418	20 234	31,1	376,5	1 177
Kainuu	14,3	5 387	306	7,1	46,9	87,0	68	2 835	30,7	82,0	259
Lappi	31,0	11 548	620	6,9	50,0	213,0	144	6 769	31,5	196,2	656
Ahvenanmaa	5,0	1 766	85	5,7	58,3	97,5	62	2 907	33,5	42,4	110

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Vähimmäispäivärahan saaminen, ks. taul. 58 alaviitteet 1 ja 4.

Utbetalning av dagpenning med minimibelopp, se tabell 58 fotnoterna 1 och 4.

For more on situations where a minimum allowance is paid, see footnotes 1 and 4 to Table 58.

³⁾ Ks. taul. 61 alaviite 1.

Se tabell 61 fotnot 1.

See footnote 1 to Table 61.

Huom. Niiden henkilöiden korvaukset, joiden asuinkunta on esim. ulkomailla asumisen vuoksi tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

Anm. Ersättningar till personer vars boningskommun är okänd t.ex. för att de bor utomlands ingår bara i det sammanlagda beloppet.

N.B. Payments to people with unknown place of residence (e.g., due to residence abroad) are included only in the whole country totals.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

Vanhempainpäivärahat Föräldradagpenningar Parenthood allowances										Landskap ¹⁾ Region
Milj. € € million	Saajia – Mottagare – Recipients			Päiviä – Dagar – Days			€/pv – €/dag – €/day			
	Äidit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers	Isiä 100 päättynyttä kautta kohti ³⁾ Fäder per 100 avslutade perioder ³⁾ Fathers per 100 spells ended ³⁾	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Yhteensä Samman- lagt Total	Äidit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers	Vähimmäis- määräisiä ²⁾ , % (äidit) Med minimi- belopp ²⁾ , % (mödrar) Minimum allowance ²⁾ , % (mothers)	Äidit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers
957,5	103 577	56 393	72,7	16 668	15 492	1 176	14,3	55,9	77,4	Hela landet –
316,9	29 779	16 626	71,9	4 798	4 437	361	12,1	64,4	86,3	Whole country
17,4	1 756	992	74,7	280	259	21	10,7	60,8	82,0	Nyland
78,9	8 503	4 501	71,7	1 370	1 275	95	12,7	56,4	73,9	Östra Nyland
32,1	3 818	2 029	72,3	610	569	41	15,4	51,2	73,5	Egentliga Finland
28,0	3 137	1 720	74,7	501	465	37	12,7	54,5	74,1	Satakunta
90,2	9 711	5 355	73,0	1 572	1 459	113	13,3	55,8	78,3	Egentliga Tavastland
28,3	3 384	1 724	69,6	544	510	34	17,1	50,8	72,1	Birkaland
24,6	2 873	1 534	72,2	456	425	30	14,3	52,4	76,3	Päijänne-Tavastland
18,0	2 065	1 085	72,3	333	311	23	13,7	52,7	73,1	Kymmenedalen
17,5	2 132	1 132	74,3	337	314	24	15,7	50,7	67,8	Södra Karelen
36,1	4 221	2 314	74,2	674	627	47	14,3	52,3	71,0	Södra Savolax
20,1	2 664	1 327	68,5	419	391	28	20,3	46,8	65,0	Norra Savolax
46,1	5 411	2 962	73,2	877	817	60	16,0	51,0	73,1	Norra Karelen
31,0	3 728	1 995	75,6	597	559	38	13,8	50,8	68,7	Mellersta Finland
32,8	3 730	2 179	78,5	600	556	44	11,6	53,1	74,1	Södra Österbotten
12,3	1 525	824	78,5	243	227	16	15,6	49,4	71,4	Österbotten
82,8	9 794	5 425	75,7	1 606	1 497	109	19,8	49,9	74,3	Mellersta Österbotten
10,6	1 331	674	71,6	211	197	14	16,2	49,1	69,7	Norra Österbotten
25,6	3 230	1 531	65,0	516	484	32	17,8	48,4	67,6	Kajanaland
4,8	464	284	74,5	74	68	6	9,7	62,7	82,1	Lapland
										Åland

75. Sairaanhoidokorvaukset maakunnittain 2010

Sjukvårdsersättningar landskapsvis 2010

Refunds of medical expenses by region in 2010

Maakunta ¹⁾	Lääkkeet (avohoito) Läkemedel (öppenvård) <i>Medicines (outpatient care)</i>				Yksityis- lääkäri- palvelut Privatläkar- tjänster <i>Doctors’ services (private sector)</i>	Yksityis- hammas- hoito- palvelut ⁴⁾ Privata tandvårds- tjänster ⁴⁾ <i>Dental services (private sector)⁴⁾</i>	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat undersökning och behandling <i>Examinations and treatments (private sector)</i>		Matkat ²⁾ Resor ²⁾ <i>Trans- portation services²⁾</i>
	Yhteensä ²⁾³⁾ Samman- lagt ²⁾³⁾ <i>Total²⁾³⁾</i>	Peruskorvatut Grundersatta <i>Basic refund category</i>	Erityiskorvatut Specialersatta <i>Special refunds</i>				Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Fysioterapia Fysioterapi <i>Physiotherapy</i>	
			72 %	100 %					

Korvaukset, milj. € – Ersättningar, milj. € – Total benefit expenditure (€ million)

Koko maa⁵⁾	1 225,4	377,5	210,1	499,0	73,36	120,49	72,24	16,63	250,68
Uusimaa	293,0	97,0	43,9	117,1	27,00	39,43	23,86	2,37	37,66
Itä-Uusimaa	20,0	6,4	3,5	7,9	1,33	2,14	1,39	0,25	4,84
Varsinais-Suomi	103,8	34,9	15,4	41,7	8,46	13,95	7,47	1,41	18,91
Satakunta	54,1	16,9	8,9	22,5	3,27	4,84	3,43	0,86	12,22
Kanta-Häme	42,1	13,3	6,9	17,0	2,10	3,78	2,17	0,46	6,95
Pirkanmaa	108,9	33,1	18,2	46,5	7,31	11,63	6,63	1,82	18,97
Päijät-Häme	50,4	14,5	7,7	23,2	2,18	4,50	1,87	0,39	6,44
Kymenlaakso	47,2	15,1	7,7	18,4	2,47	3,37	2,48	0,51	7,00
Etelä-Karjala	30,6	9,3	5,4	12,7	1,18	2,91	1,71	0,58	6,45
Etelä-Savo	39,8	12,0	7,9	15,5	1,32	2,92	1,46	0,60	10,08
Pohjois-Savo	67,7	19,5	13,3	27,8	2,61	4,75	2,90	1,13	16,35
Pohjois-Karjala	40,4	11,5	8,1	16,7	1,53	2,26	1,95	0,98	11,68
Keski-Suomi	67,1	19,5	12,7	27,6	2,29	4,36	2,93	1,02	15,45
Etelä-Pohjanmaa	46,8	13,8	8,6	18,6	1,85	2,93	2,56	1,37	13,10
Pohjanmaa	35,7	10,7	6,8	13,8	1,54	3,99	1,76	0,49	7,78
Keski-Pohjanmaa	16,3	4,7	3,3	6,6	0,45	0,84	0,79	0,21	4,21
Pohjois-Pohjanmaa	89,2	25,3	17,7	35,6	3,87	6,21	3,51	1,15	25,34
Kainuu	22,8	5,8	4,7	10,2	0,76	1,30	1,22	0,39	8,55
Lappi	43,6	12,3	8,7	17,5	1,51	2,85	1,73	0,61	16,76
Ahvenanmaa	5,0	1,6	0,8	1,9	0,18	1,28	0,25	0,03	1,39

Korvaukset asukasta kohti, €/v – Ersättning per invånare, €/år – Per capita benefit expenditure (€)

Koko maa	228	70	39	93	14	22	13	3	47
Uusimaa	204	67	31	81	19	27	17	2	26
Itä-Uusimaa	212	68	37	83	14	23	15	3	51
Varsinais-Suomi	223	75	33	90	18	30	16	3	41
Satakunta	238	74	39	99	14	21	15	4	54
Kanta-Häme	241	76	40	97	12	22	12	3	40
Pirkanmaa	223	68	37	95	15	24	14	4	39
Päijät-Häme	250	72	38	115	11	22	9	2	32
Kymenlaakso	259	83	42	101	14	18	14	3	38
Etelä-Karjala	229	70	41	95	9	22	13	4	48
Etelä-Savo	257	77	51	100	9	19	9	4	65
Pohjois-Savo	273	79	54	112	11	19	12	5	66
Pohjois-Karjala	243	70	49	101	9	14	12	6	70
Keski-Suomi	245	71	46	101	8	16	11	4	56
Etelä-Pohjanmaa	242	71	44	96	10	15	13	7	68
Pohjanmaa	201	60	38	78	9	22	10	3	44
Keski-Pohjanmaa	239	69	48	96	7	12	12	3	62
Pohjois-Pohjanmaa	226	64	45	90	10	16	9	3	64
Kainuu	278	71	57	124	9	16	15	5	104
Lappi	238	67	47	96	8	16	9	3	91
Ahvenanmaa	181	57	28	69	7	46	9	1	50

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Sisältää myös lisäkorvaukset suurista kustannuksista.

Inkluderar tilläggsersättningar för höga kostnader.

Includes additional refunds for medicine costs exceeding a fixed amount.

Huom. Ks. taul. 69 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 69.

N.B. See Table 69 explanation.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.³⁾ Sisältää myös korvaukset annosjakelupalkkioista.

Inkluderar ersättningar för dosdispenseringsarvoden.

Includes refunds for dose dispensing charges.

⁴⁾ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.

Inkluderar även ersättningsuppgifter om vård som getts av munhygienist.

Also includes reimbursement data on dental hygienist services.

Lääkkeiden ostokerrat Läkemedel, inköpstillfällen <i>Medicines (no. of visits to pharmacist)</i>			Yksityislääkä- rissäkäynnit Privatläkar- besök <i>Doctors' services (no. of visits (private sector))</i>	Yksityishammas- hoitokäynnit ⁴⁾ Tandvårdsbesök (privat) ⁴⁾ <i>Dental services (no. of visits (private sector))</i>	Yksityinen tutkimus ja hoito, omavastuukerrat Privat undersökning och behandling, självriskomgångar <i>Examinations and treatments (no. of deductible items) (private sector)</i>	Matkat ²⁾ Resor ²⁾ <i>Trans- portation²⁾ (no. of trips)</i>	Landskap ¹⁾ Region
Peruskorvatut Grundersatta <i>Basic refund category</i>	Erityiskorvatut Specialersatta <i>Special refunds</i>						
	72 %	100 %			Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Fysioterapia Fysioterapi <i>Physiotherapy</i>	

Lukumäärä, 1 000 kpl – Antal, 1 000 st. – Number of refunds (Thousands)

21 347	5 235	2 673	3 725	2 761	1 624	217	5 199	Hela landet ⁵⁾ – Whole country ⁵⁾
5 219	975	571	1 379	886	564	38	850	Nyland
344	79	42	70	47	32	4	95	Östra Nyland
1 937	387	225	405	320	170	19	469	Egentliga Finland
975	232	125	178	117	75	11	277	Satakunta
729	170	91	108	85	48	6	162	Egentliga Tavastland
1 942	455	240	380	276	152	23	429	Birkaland
827	194	110	117	106	47	6	139	Päijänne-Tavastland
793	196	101	134	88	52	8	163	Kymmenedalen
556	139	72	61	71	35	8	139	Södra Karelen
703	212	95	68	70	35	9	204	Södra Savolax
1 173	344	153	131	104	61	14	354	Norra Savolax
691	214	98	79	57	37	11	220	Norra Karelen
1 142	319	152	112	101	63	13	283	Mellersta Finland
789	230	117	89	64	41	12	274	Södra Österbotten
595	180	83	73	93	45	7	159	Österbotten
282	84	38	24	19	13	3	82	Mellersta Österbotten
1 465	456	200	183	134	80	14	426	Norra Österbotten
367	123	52	38	28	21	4	159	Kajanaland
719	228	99	78	65	37	7	294	Lapland
82	19	11	8	25	11	1	17	Åland

Lukumäärä 100 asukasta kohti, kpl – Antal per 100 invånare, st. – Refunds per 100 population

397	97	50	69	51	30	4	97	Hela landet – Whole country
363	68	40	96	62	39	3	59	Nyland
364	83	44	74	50	33	4	101	Östra Nyland
416	83	48	87	69	36	4	101	Egentliga Finland
430	102	55	78	52	33	5	122	Satakunta
418	97	52	62	49	28	4	93	Egentliga Tavastland
398	93	49	78	57	31	5	88	Birkaland
410	96	54	58	53	23	3	69	Päijänne-Tavastland
435	107	55	73	48	28	4	90	Kymmenedalen
416	104	54	46	53	26	6	104	Södra Karelen
454	137	61	44	45	23	6	132	Södra Savolax
473	139	62	53	42	25	6	143	Norra Savolax
417	129	59	48	34	23	7	132	Norra Karelen
417	116	55	41	37	23	5	103	Mellersta Finland
407	119	61	46	33	21	6	142	Södra Österbotten
334	101	47	41	52	25	4	89	Österbotten
412	124	55	35	27	19	5	119	Mellersta Österbotten
371	115	51	46	34	20	4	108	Norra Österbotten
447	150	63	46	34	25	5	194	Kajanaland
392	125	54	42	35	20	4	160	Lapland
294	69	38	30	90	40	2	62	Åland

⁵⁾ Niiden henkilöiden korvaukset, joiden asuinkunta on esim. ulkomailla asumisen vuoksi tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

Ersättningar till personer vars boningskommun är okänd för att de bor utomlands ingår endast i det sammanlagda beloppet.

Only the totals for the whole country include payments to people whose place of residence was not on record (eg. payments to people living abroad).

4.3 Korvaukset sairauksittain

Sairausvakuutusjärjestelmästä saadaan sairauskohtaista tietoa sairauspäivärahoista, erityishoitorahoista, erityiskorvattavista lääkkeistä sekä rajoitetusti korvattavista lääkkeistä.

Sairauspäivärahat. Sairauspäivärahojen sairaustiedot perustuvat vuodesta 2004 alkaen kokonaisaineistoon. Sairausdiagnosointi noudattavat kansainvälistä ICD-10-tautiluokitusta. Sairauspäivärahojen tiedot tilastoituivat sille diagnosoille, joka päivärahan saajalla on ollut työkyvyttömyyden alkaessa.

Erityiskorvattavat lääkkeet. Vaikeiden ja pitkäaikaisten sairauksien lääkehoito korvataan joko 72-prosenttisesti (alempi erityiskorvaus) tai 100-prosenttisesti (ylempi erityiskorvaus, lääkekohtainen kolmen euron omavastuu). Kliinisisistä ravintovalmisteista, joita tarvitaan eräiden vaikeiden sairauksien hoitoon, korvataan joko 42 prosenttia tai 72 prosenttia.

Jotta potilas saisi lääkkeensä erityiskorvattuna, hänen on esitettävä lääkärinlausunto, josta ilmenee sairaus ja lääkkehoidon tarve. Erityiskorvaukseen oikeuttavista sairauksista päättää valtioneuvosto. Sairauksien hoitoon käytettävistä erityiskorvattavista lääkevalmisteista päättää lääkkeiden hintalautakunta. Tilastot erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavista sairauksista esitetään vuoden lopussa voimassa olleista oikeuksista.

Rajoitetusti peruskorvattavat ja rajoitetusti erityiskorvattavat lääkkeet. Eräistä lääkkeistä voi saada perus- tai erityiskorvauksen vain, kun niitä käytetään lääkkeiden hintalautakunnan määrittelemien erityisten hoitoaiheiden mukaisesti. Korvauksen myöntäminen edellyttää lääkärinlausuntoa. Tilasto rajoitetusti peruskorvattavista lääkkeistä sisältää vuoden aikana tehtyjen lääkeostojen korvaustiedot.

Lääkkeiden ATC-luokitus. Lääkkeiden ryhmittely noudattaa kansainvälistä ATC-luokitusta (Anatomical Therapeutic Chemical Classification System). Lääkkeet on ryhmitelty sen mukaan, mihin elimeen tai elinjärjestelmään ne vaikuttavat, sekä niiden kemiallisten, farmakologisten ja terapeuttisten ominaisuuksien mukaan. Tilasto sisältää vuoden aikana ostetuista lääkkeistä korvausta saaneiden lukumäärät ja lääkkeiden kustannukset.

4.3 Ersättningar sjukdomsvis

I sjukförsäkringssystemet finns sjukdomsspecifika uppgifter om sjukdagpenningar, specialvårdspenningar, specialersättningsgilla läkemedel och begränsat ersättningsgilla läkemedel.

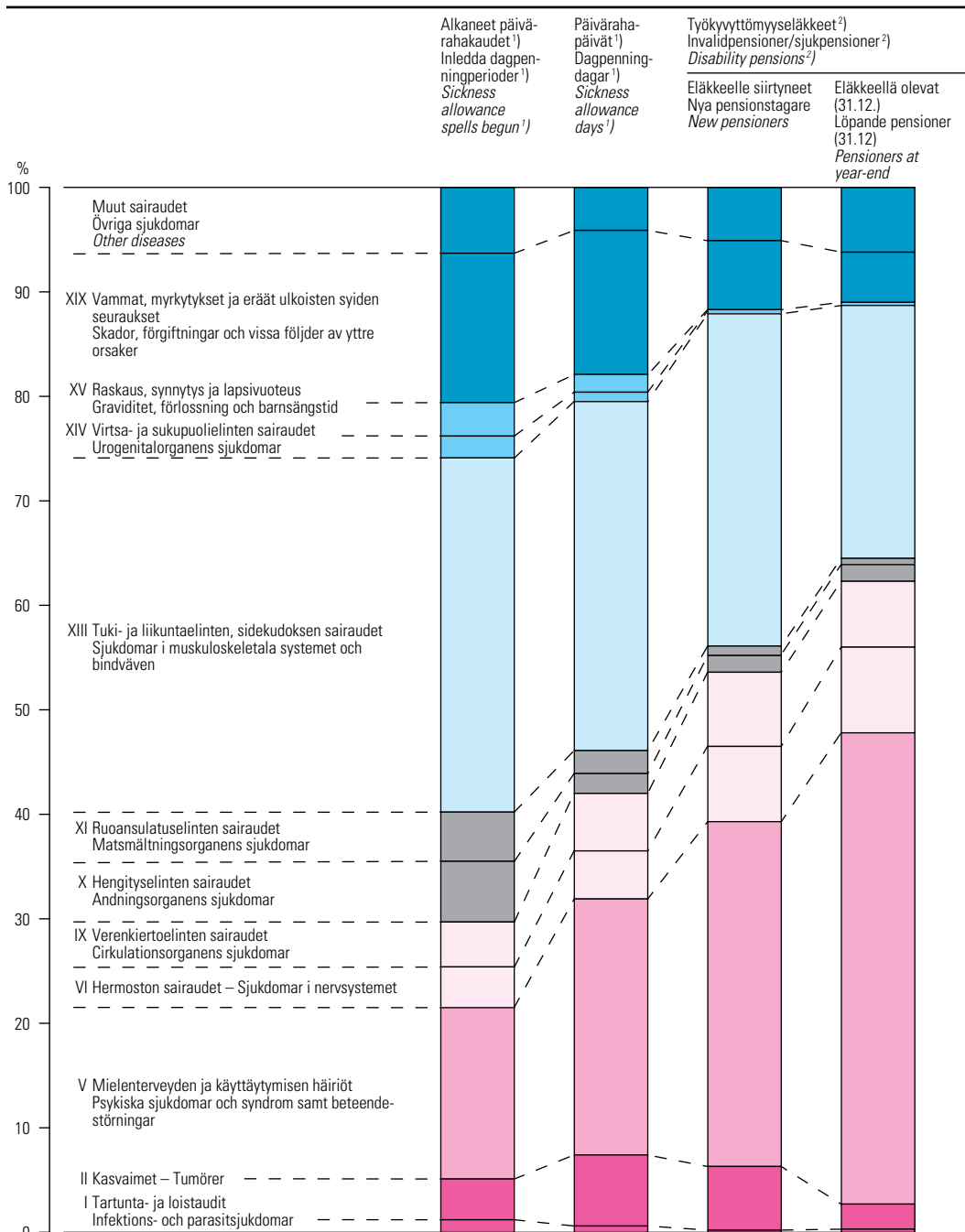
Sjukdagpenning. Sjukdomsuppgifterna baserar sig från början av år 2004 på hela sjukdagpenningmaterialet. Sjukdomsdiagnoserna följer den internationella sjukdomsklassifikationen ICD-10. Uppgifterna om sjukdagpenningarna statistikförs enligt den diagnos som mottagaren av dagpenning hade när arbetsoförmågan började.

Specialersättningsgilla läkemedel. Ersättning för läkemedel vid svåra och långvariga sjukdomar utges antingen med 72 (lägre specialersättning) eller 100 procent (högre specialersättning, läkemedelsspecifik självrisikandel på tre euro). Ersättning för kliniska näringspreparat som behövs vid behandlingen av vissa svåra sjukdomar utges antingen med 42 eller 72 procent.

För att få specialersättning för ett läkemedel måste patienten förete ett läkarutlåtande av vilket sjukdomen och behovet av läkemedelsbehandling framgår. De sjukdomar som berättigar till specialersättning bestäms av statsrådet. Vilka läkemedelspreparat som är specialersättningsgilla i behandlingen av dessa sjukdomar bestäms av läkemedelsprinsnämnden. Statistik om de sjukdomar som ger rätt till specialersättning för läkemedel baserar sig på giltiga rättigheter vid årets slut.

Begränsat grundersättningsgilla och begränsat specialersättningsgilla läkemedel. För vissa läkemedel kan grund- eller specialersättning beviljas endast när läkemedlen används i enlighet med de särskilda indikationer som fastställts av läkemedelsprinsnämnden. Beviljandet förutsätter läkarutlåtande. Statistiken om begränsat grundersättningsgilla läkemedel innehåller uppgifter om ersättningar för de läkemedel som inhandlats under året.

ATC-klassificering av läkemedel. Klassificeringen av läkemedel följer det internationella ATC-systemet (Anatomical Therapeutic Chemical Classification System). Läkemedlen är indelade i grupper enligt vilket organ eller organsystem de påverkar och enligt deras kemiska, farmakologiska och terapeutiska egenskaper. Statistiken innehåller antalet mottagare av ersättning och läkemedelskostnader för läkemedel som inhandlats under året.

Kuvio 38. Sairauspäivärahan ja työkyvyttömyyseläkkeiden vertailu sairauden mukaan 2010**Figur 38. Jämförelse sjukdomsvis mellan sjukdagpenningar och invalidpensioner/sjukpensioner 2010****Chart 38. Sickness allowance and disability pension: Comparison by diagnosis, 2010**

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances
payable under the YEL Act.

N.B. Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT, Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot; SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik; FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

²⁾ Ulkomaille asuvat eläkkeensaajat eivät sisälly kuvion lukuihin.
Utomlands bosatta pensionstagare ingår inte i talen.
Recipients living outside Finland are not included in the figures.

**76. Vuosina 2007–2010 alkaneet sairauspäivärahaudet¹⁾ sairauden mukaan
Sjukdagpenningperioder¹⁾ som börjat åren 2007–2010 enligt sjukdom
Sickness allowance periods¹⁾ initiated in 2007–2010 by diagnosis**

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp Major diagnostic category ²⁾	Alkaneet kaudet Inledda perioder Number of spells				
	2007	2008	2009	2010	%
Kaikki – Samtliga – All diseases	363 770	362 661	340 410	331 601	100,0
I A00–B99 Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	4 421	4 959	4 472	3 936	1,2
II C00–D49 Kasvaimet – Tumörer	12 255	12 393	12 671	12 843	3,9
IV E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningsjukdomar	2 624	2 705	2 708	2 529	0,8
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	62 625	62 745	57 000	54 547	16,4
VI–VIII G00–H99 Hermoston sairaudet. Silmän ja sen apuelinten sairaudet. Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet. Sjukdomar i ögat och närliggande organ. Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	21 184	20 932	19 999	20 122	6,1
IX I00–I99 Verenkierroelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	16 514	16 148	14 691	14 160	4,3
X J00–J99 Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	17 546	18 604	19 515	19 129	5,8
XI K00–K99 Ruoansulatuselinten sairaudet – Mat-smältningsorganens sjukdomar	16 918	16 877	16 326	15 640	4,7
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	4 913	4 694	4 239	3 948	1,2
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	125 984	123 552	112 505	112 507	33,9
XIV N00–N99 Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	7 112	7 387	7 232	6 953	2,1
XV O00–O99 Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barnsängstid	10 853	11 169	11 140	10 564	3,2
XIX S00–T99 Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	50 446	51 484	50 098	47 516	14,3
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – Other categories	9 263	8 372	7 320	6 939	2,1
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data unavailable	1 112	640	494	268	0,1

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.

Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.

Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT, Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

77. Sairauspäiväraha¹⁾ sairauden mukaan 2010
Sjukdagpenningar¹⁾ enligt sjukdom 2010
Sickness allowances¹⁾ by diagnosis, 2010

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category²⁾</i>	Alkaneet kaudet Påbörjade perioder <i>Number of spells begun</i>		Korvatut päivät Ersatta dagar <i>Number of days covered</i>		Maksetut päivärahat Utbetalda dagpenningar <i>Benefit expenditure</i>	
	Kpl St. <i>Total</i>	%	1 000 kpl 1 000 st. <i>Thousands</i>	%	Milj. € € million	%
Kaikki – Samtliga – All diseases	331 601	100,0	15 349,7	100,0	813,44	100,0
I A00–B99 Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	3 936	1,2	83,5	0,5	4,67	0,6
II C00–D49 Kasvaimet – Tumörer	12 843	3,9	1 049,0	6,8	62,63	7,7
C00–C97 Pahanlaatuiset kasvaimet – Maligna tumörer	7 840	2,4	901,8	5,9	53,91	6,6
C50 Rintasyöpä – Malign tumör i bröst- körtel	2 984	0,9	323,4	2,1	19,12	2,3
D10–D36 Hyvänlaatuiset kasvaimet – Benigna tumörer	3 592	1,1	88,1	0,6	5,20	0,6
IV E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihuntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbnings- och ämnesomsättningsjukdomar	2 529	0,8	121,7	0,8	6,35	0,8
E00–E07 Kilpirauhasen sairaus – Sjukdomar i sköldkörteln	938	0,3	21,0	0,1	1,25	0,2
E10–E14 Diabetes	843	0,3	66,0	0,4	3,43	0,4
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syn- drom samt beteendestörningar	54 547	16,4	3 765,6	24,5	176,30	21,7
F10 Alkoholin aiheuttamat elimelliset aivo-oireyhtymät ja käyttäytymis- häiriöt – Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol	409	0,1	34,7	0,2	1,25	0,2
F20–F48, F60–F69, F90–F98 Skitsofrenia, skitsoyppinen häi- riö, harhaluuloisuushäiriö, mieliala- häiriö, neuroottiset, stressiin liitty- vät ja somatoformiset häiriöt, per- soonallisuus- ja käytöshäiriöt – Schizofreni, schizotypa störningar, vanföreställningssyndrom, förstä- mningssyndrom, neurotiska, stress- relaterade och somatoforma syndrom, personlighets- och be- teendestörningar	50 973	15,4	3 583,4	23,3	169,01	20,8
F20–F29 Skitsofrenia, skitsoyppiset ja harhaluuloisuushäiriöt – Schizo- freni, schizotypa störningar, van- föreställningssyndrom	2 322	0,7	362,5	2,4	12,02	1,5
F30–F39 Mielialahäiriöt – Förstämmingssyn- drom	31 147	9,4	2 598,6	16,9	126,91	15,6
F40–F48 Neuroottiset, stressiin liittyvät ja somaformiset häiriöt – Neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom	17 145	5,2	569,6	3,7	28,59	3,5
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	13 068	3,9	708,7	4,6	37,11	4,6
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	5 122	1,5	131,4	0,9	8,00	1,0
VIII H60–H99 Korvan ja kartiolisäkkeen sairau- det – Sjukdomar i örat och mas- toidutskottet	1 932	0,6	44,2	0,3	2,60	0,3
H65–H69 Välikorvantulehdus – Inflammation i mellanörat	267	0,1	2,7	0,0	0,16	0,0

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
 Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
 Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

4 | Kelan sairausvakuutusetuudet – FPA:s sjukförsäkringsförmåner

jatkoo – forts. – Table 77 continued

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ²⁾		Alkaneet kaudet Påbörjade perioder Number of spells begun		Korvatut päivät Ersatta dagar Number of days covered		Maksetut päivärahat Utbetalda dagpenningar Benefit expenditure	
		Kpl St. Total	%	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	%	Milj. € € million	%
IX I00–I99	Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	14 160	4,3	842,9	5,5	49,06	6,0
I10–I15	Verenpainesairaudet – Hypertoni-sjukdomar	1 537	0,5	35,2	0,2	2,05	0,3
I20–I25	Iskeemiset sydänsairaudet – Ischemiska hjärtsjukdomar	2 927	0,9	214,3	1,4	12,78	1,6
I60–I69	Aivoverisuonien sairaudet – Sjukdomar i hjärnans kärl	1 991	0,6	286,2	1,9	16,52	2,0
I70–I79	Valtimoiden, pikkuvaltimoiden ja hiusuonien sairaudet – Sjukdomar i artärer, arterioler och kapillärer	444	0,1	42,1	0,3	2,30	0,3
I83	Alaraajan suonikohjut – Äderbräck i nedre extremiteterna	1 805	0,5	28,8	0,2	1,62	0,2
X J00–J99	Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	19 129	5,8	297,4	1,9	16,53	2,0
J00–J06	Ylähengitysteiden äkilliset infektiot – Akuta infektioner i övre luftvägarna ..	5 323	1,6	41,0	0,3	2,43	0,3
J12–J18	Keuhkokuume – Lunginflammation ...	4 403	1,3	46,9	0,3	2,80	0,3
J45, J46	Astma	1 630	0,5	74,7	0,5	3,92	0,5
J40–J44, J47	Muut pitkäaikaiset alahengitysteiden sairaudet – Andra kroniska sjukdomar i nedre luftvägarna	543	0,2	51,5	0,3	2,41	0,3
XI K00–K99	Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdomar ..	15 640	4,7	339,9	2,2	19,61	2,4
K20–K31	Ruokatorven, mahalaukun ja pohjukaissuolen sairaudet – Matstrupens, magsäckens och tolvfingertarmens sjukdomar	988	0,3	21,9	0,1	1,26	0,2
K29	Mahalaukun ja pohjukaissuolen tulehdus – Inflammation i magsäcken och tolvfingertarmen	209	0,1	3,5	0,0	0,23	0,0
K35	Äkillinen umpilisäketulehdus – Akut appendicit	1 979	0,6	20,8	0,1	1,26	0,2
K40–K46	Tyrät – Bräck	4 946	1,5	91,4	0,6	5,59	0,7
K80–K83	Sappirakon ja sappiteiden sairaudet – Sjukdomar i gallblåsan och gallvägarna	2 471	0,7	27,3	0,2	1,59	0,2
XII L00–L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar ..	3 948	1,2	106,3	0,7	5,70	0,7
L20	Atooppinen ihottuma – Atopiskt eksem	343	0,1	7,3	0,0	0,35	0,0
L40, L41	Psoriaasi – Psoriasis	475	0,1	19,9	0,1	1,04	0,1
XIII M00–M99	Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	112 507	33,9	5 126,5	33,4	285,18	35,1
M00–M25	Nivelsairaudet – Ledsjukdomar	30 486	9,2	1 610,5	10,5	89,70	11,0
M05, M06, M08	Nivelreuma – Reumatoid artrit	1 729	0,5	111,4	0,7	5,70	0,7
M15–M19	Nivelrikko – Artros	12 945	3,9	934,3	6,1	52,13	6,4
M40–M54	Selkäsairaudet – Ryggssjukdomar	44 656	13,5	2 123,9	13,8	116,97	14,4
M45, M46	Selkäränkareuma – Pelvospondylit ...	663	0,2	48,2	0,3	2,49	0,3
M47	Spondyloosi – Spondylos	1 490	0,4	161,2	1,1	8,58	1,1
M50	Kaularangan välilevysairaudet – Sjukdomar i halskotpelarens mellan-kotskivor	1 746	0,5	140,1	0,9	8,16	1,0
M51	Muut nikamanvälilevyjen sairaudet – Andra sjukdomar i mellankotskivorna ..	7 736	2,3	602,2	3,9	33,89	4,2
M54	Selkäsärky – Ryggvärk	27 433	8,3	862,2	5,6	47,14	5,8

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category²⁾</i>		Alkaneet kaudet Påbörjade perioder <i>Number of spells begun</i>		Korvatut päivät Ersatta dagar <i>Number of days covered</i>		Maksetut päivärahat Utbetalda dagpenningar <i>Benefit expenditure</i>	
		Kpl St. <i>Total</i>	%	1 000 kpl 1 000 st. <i>Thousands</i>	%	Milj. € € million	%
M75	Hartianseudun pehmytkudossairaudet – Sjukdomstillstånd i skulderled	15 691	4,7	793,3	5,2	45,46	5,6
M79	Fibromyalgia tai muualla luokitattomat muut pehmytkudossairaudet – Fibromyalgi eller andra sjukdomstillstånd i mjukvävnader som ej klassificeras annorstädes	2 188	0,7	75,8	0,5	3,75	0,5
XIV N00–N99	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen ...	6 953	2,1	132,7	0,9	7,60	0,9
N00–N39	Munuaisten ja virtsaelinten sairaudet – Sjukdomar i njurarna och urinorganen	1 447	0,4	36,7	0,2	1,97	0,2
N70–N98	Naisen sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i de kvinnliga könsorganen	3 597	1,1	64,4	0,4	3,66	0,4
XV 000–099	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barnsängstid	10 564	3,2	257,8	1,7	13,86	1,7
O00–O08	Kesken päättynyt raskaus – Graviditet som avslutas med abort	373	0,1	4,7	0,0	0,23	0,0
XVIII R00–R99	Muualla luokittelemattomat oireet yms. – Symtom o.dyl. som ej klassificeras annorstädes	5 210	1,6	148,5	1,0	8,27	1,0
XIX S00–T99	Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	47 516	14,3	2 114,7	13,8	119,92	14,7
³⁾	Murtumat – Frakturer	17 921	5,4	800,3	5,2	43,82	5,4
S62	Ranteen tai käden murtuma – Fraktur på handled och hand	3 259	1,0	101,8	0,7	5,53	0,7
S82	Polven ja/tai säären murtuma – Fraktur på underben, inklusive fotled	4 226	1,3	244,6	1,6	13,44	1,7
S83	Polven alueen niveltien ja siteiden sijoiltaanmeno tms. – Luxation och distorsion i knäets leder och ligament	6 850	2,1	287,8	1,9	16,83	2,1
Muut sairauspuuryhmät – Övriga sjukdomshuvudgrupper –							
<i>Other major diagnostic categories</i>		1 729	0,5	76,0	0,5	4,01	0,5
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i>		268	0,1	2,9	0,0	0,20	0,0
Palautukset – Återtagna sjukdagpenningar – <i>Recoveries</i>		–14,16	–1,7

³⁾ S02, S12, S22, S32, S42, S52, S62, S72, S82, S92, T02, T08, T10, T12

78. Osasairauspäiväraha sairauden mukaan 2010

Partiella sjukdagpenningar enligt sjukdom 2010

Partial sickness allowances by diagnosis, 2010

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp <i>Major diagnostic category¹⁾</i>		Alkaneet kaudet Påbörjade perioder <i>Number of spells begun</i>		Korvatut päivät Ersatta dagar <i>Number of days covered</i>		Maksetut päivärahat Utbetalda dagpenningar <i>Benefit expenditure</i>	
		Kpl St. <i>Total</i>	%	Kpl St. <i>Total</i>	%	1 000 € € 1,000	%
Kaikki – Samtliga – All diseases		4 938	100,0	222 722	100,0	7 206,4	100,0
I A00–B99	Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	21	0,4	875	0,4	34,7	0,5
II C00–D49	Kasvaimet – Tumörer	223	4,5	10 818	4,9	377,3	5,2
IV E00–E99	Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	21	0,4	1 209	0,5	41,5	0,6
V F00–F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	1 777	36,0	84 226	37,8	2 872,1	39,9
VI–VIII G00–H99	Hermoston sairaudet. Silmän ja sen apuelinten sairaudet. Korvan ja kaulaelinten sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet. Sjukdomar i ögat och närliggande organ. Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	242	4,9	10 799	4,8	347,1	4,8
IX I00–I99	Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	176	3,6	8 069	3,6	275,7	3,8
X J00–J99	Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	38	0,8	1 645	0,7	56,2	0,8
XI K00–K99	Ruoansulatuselinten sairaudet – Mat-smältningsorganens sjukdomar	35	0,7	1 786	0,8	57,3	0,8
XII L00–L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	15	0,3	743	0,3	21,5	0,3
XIII M00–M99	Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	1 929	39,1	83 533	37,5	2 662,6	36,9
XIV N00–N99	Virtsä- ja sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	10	0,2	355	0,2	12,3	0,2
XV O00–O99	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barnsängstid	13	0,3	425	0,2	17,7	0,2
XIX S00–T99	Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	390	7,9	16 256	7,3	544,3	7,6
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – <i>Other categories</i>		47	1,0	1 952	0,9	66,9	0,9
Palautukset – Återtagna dagpenningar – <i>Recoveries</i>		1	0,0	31	0,0	-180,9	-2,5

¹⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

79. Sairauspäivärahopäivät¹⁾ sukupuolen, iän ja sairauden mukaan 2010
Sjukdagpenningdagar¹⁾ enligt kön, ålder och sjukdom 2010
Sickness allowance: Days of payment¹⁾ in 2010 by age, sex and diagnosis

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp Major diagnostic category ²⁾	Kaikki Samtliga All ages		16–44-vuotiaat 16–44-åringar Age 16–44		45–54-vuotiaat 45–54-åringar Age 45–54		55–67-vuotiaat 55–67-åringar Age 55–67	
	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Miehet, % Män, % Males (%)	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Miehet, % Män, % Males (%)	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Miehet, % Män, % Males (%)	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Miehet, % Män, % Males (%)
Kaikki – Samtliga – All diseases	15 349,7	46,5	5 586,2	45,7	4 517,1	46,0	5 246,5	47,7
I Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	83,5	54,9	29,0	54,4	24,5	56,4	29,9	54,3
II Kasvaimet – Tumörer	1 049,0	34,8	190,7	37,1	350,4	27,5	507,9	38,9
IV Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduksataudit – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	121,7	55,4	30,6	41,7	38,6	53,7	52,4	64,7
V Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	3 765,6	40,1	2 035,1	41,3	985,0	39,4	745,5	37,8
VI Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	708,7	47,9	223,5	42,5	228,8	47,0	256,4	53,6
VII Silmän ja sen apuelinten sairau- det – Sjukdomar i ögat och när- liggande organ	131,4	53,9	27,8	56,7	39,0	54,3	64,6	52,4
VIII Korvan ja kiertoläskkeen sairau- det – Sjukdomar i örat och mas- toidutskottet	44,2	48,6	11,9	45,9	11,4	45,9	21,0	51,5
IX Verenkiertoelinten sairaudet – Cir- kulationsorganens sjukdomar	842,9	67,7	116,4	57,8	266,2	66,6	460,2	70,9
X Hengityselinten sairaudet – And- ningsorganens sjukdomar	297,4	45,9	92,6	38,3	83,6	43,8	121,2	53,0
XI Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdo- mar	339,9	59,6	126,7	58,1	105,7	58,9	107,6	62,1
XII Ihon ja ihonalaiskudoksen sai- raudet – Hudens och underhudens sjukdomar	106,3	49,4	44,9	54,6	28,6	49,7	32,8	42,0
XIII Tuki- ja liikuntaelinten, side- kudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	5 126,5	45,3	1 333,6	46,1	1 643,6	45,3	2 149,2	44,8
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sai- raudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	132,7	23,4	42,2	21,2	45,9	17,7	44,6	31,4
XV Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barn- sängstid	257,8	–	256,4	–	1,4	–	–	–
XIX Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	2 114,7	60,9	936,2	68,2	604,9	58,1	573,7	51,9
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – Other categories	224,5	47,4	87,4	38,6	58,6	53,1	78,5	53,0
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data un- available	2,9	49,3	1,2	53,2	0,9	53,0	0,8	39,3

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.

Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.

Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

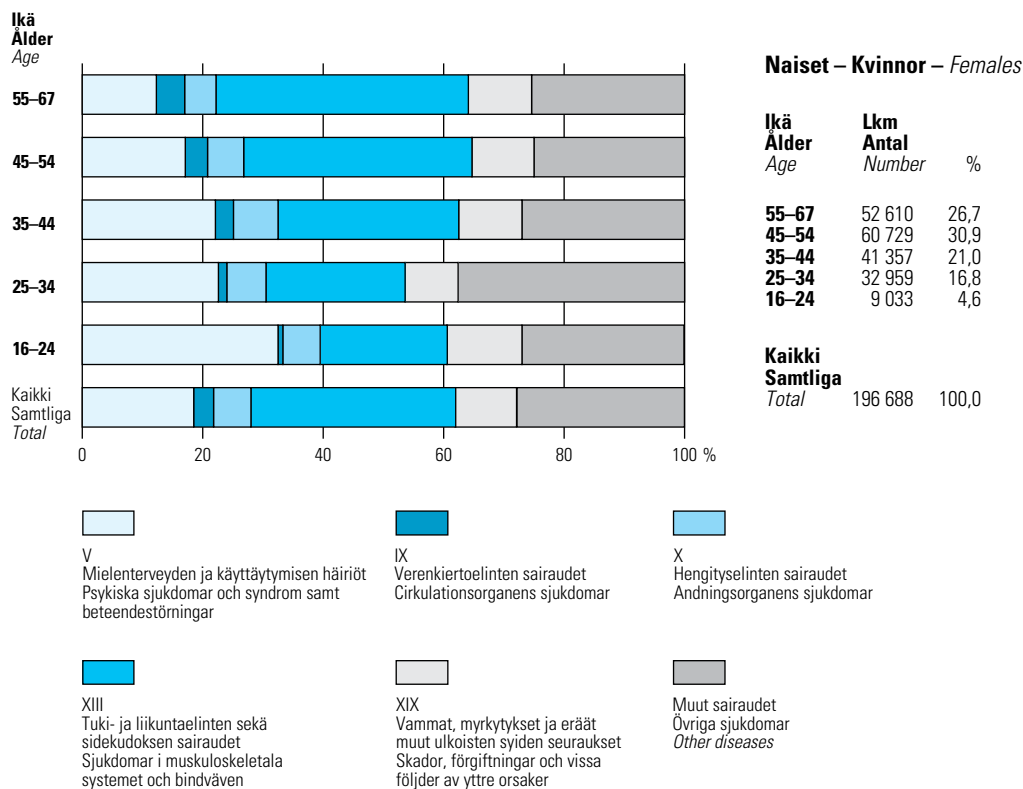
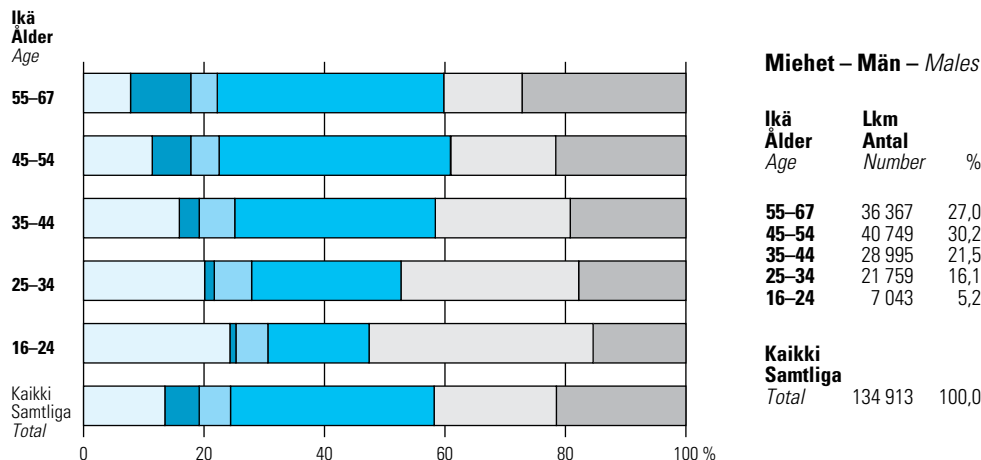
80. Osasairauspäivärahopäivät sukupuolen, iän ja sairauden mukaan 2010
Dagar med partiell sjukdagpenning enligt kön, ålder och sjukdom 2010
Partial sickness allowance: Days of payment in 2010 by age, sex and diagnosis

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp <i>Major diagnostic category¹⁾</i>	Kaikki Samtliga <i>All ages</i>		16–44-vuotiaat 16–44-åringar <i>Age 16–44</i>		45–54-vuotiaat 45–54-åringar <i>Age 45–54</i>		55–67-vuotiaat 55–67-åringar <i>Age 55–67</i>	
	Kpl St. <i>Number of days</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>	Kpl St. <i>Number of days</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>	Kpl St. <i>Number of days</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>	Kpl St. <i>Number of days</i>	Miehet, % Män, % <i>Males (%)</i>
Kaikki – Samtliga – All diseases	222 722	26,6	82 039	28,1	86 771	25,4	53 912	26,5
I Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	875	48,6	340	22,4	179	53,6	356	71,1
II Kasvaimet – Tumörer	10 818	18,1	2 268	30,3	4 702	14,8	3 848	14,8
IV Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduktasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar	1 209	60,0	326	41,1	431	83,3	452	51,5
V Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	84 226	23,5	39 241	24,8	30 133	22,2	14 852	22,8
VI Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	8 943	27,5	3 779	29,4	3 393	30,1	1 771	18,6
VII Silmän ja sen apuelinten sairau- det – Sjukdomar i ögat och när- liggande organ	649	33,6	213	66,7	107	25,2	329	14,9
VIII Korvan ja kartiolisäkkeen sairau- det – Sjukdomar i örat och mas- toidutskottet	1 207	18,6	427	22,2	354	16,4	426	16,9
IX Verenkiertoelinten sairaudet – Cir- kulationsorganens sjukdomar	8 069	47,3	1 527	45,2	3 066	49,6	3 476	46,2
X Hengityselinten sairaudet – And- ningsorganens sjukdomar	1 645	14,3	647	22,6	497	6,4	501	11,4
XI Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdo- mar	1 786	38,3	663	38,2	888	41,3	235	27,2
XII Ihon ja ihonalaiskudoksen sai- raudet – Hudens och underhudens sjukdomar	743	14,8	229	–	272	18,0	242	25,2
XIII Tuki- ja liikuntaelinten, side- kudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	83 533	26,4	24 198	29,0	35 905	24,3	23 430	26,9
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sai- raudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	355	5,4	174	10,9	181	–	–	–
XV Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barn- sängstid	425	–	425	–	–	–	–	–
XIX Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	16 256	38,3	6 708	43,2	5 940	35,9	3 608	33,0
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – <i>Other categories</i>	1 952	20,0	874	5,5	692	34,7	386	26,4
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i>	31	–	–	–	31	–	–	–

¹⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT, Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS: FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 39. Vuonna 2010 alkaneet sairauspäivärahaudet¹⁾ sukupuolen, iän ja sairauden mukaan**Figur 39. Sjukdagpenningperioder¹⁾ som börjat år 2010 enligt kön, ålder och sjukdom****Chart 39. Sickness allowance periods¹⁾ initiated in 2010 by age, sex and diagnosis²⁾**¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.

Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.

Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.²⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

81. Vuonna 2009 alkaneiden sairauspäiväraha-kausien¹⁾ kesto sairauden mukaan Sjukdagpenningperioder¹⁾ som börjat år 2009 enligt sjukdom
Duration of sickness allowance periods¹⁾ initiated in 2009 according to diagnosis

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp <i>Major diagnostic category²⁾</i>	Kausia, kpl Perioder, st. <i>Number of spells</i>	Päiväraha-kausien kesto, % Dagpenningperiodernas längd, % <i>Length of spells (%)</i>									Kesto keskimäärin, pv/kausi I medeltal, dgr/period <i>Average spell (days)</i>
		Pv (6 pv/vk) – Dgr (6 dgr/v.) – Days (6 per week)									
		1–6	7–12	13–18	19–30	31–60	61–180	181–270	271–		
Kaikki – Samtliga – All diseases	340 410	27,6	15,2	11,6	12,4	14,0	11,4	3,4	4,4	45	
I Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	4 472	45,2	21,3	10,1	9,0	6,8	4,5	1,5	1,7	22	
II Kasvaimet – Tumörer	12 671	12,5	11,6	12,0	13,5	14,8	18,1	9,8	7,7	77	
IV Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihдутasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesevnyttningssjukdomar	2 708	24,8	21,8	14,4	12,0	10,3	7,2	3,3	6,2	45	
V Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar ..	57 000	23,2	12,3	10,6	11,0	14,0	14,9	6,1	7,8	65	
VI Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	13 252	19,1	12,0	18,0	18,3	13,0	9,0	3,7	6,9	52	
VII Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ.....	4 942	32,6	16,5	22,1	10,7	9,2	5,0	1,3	2,6	28	
VIII Korvan ja kartilolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i örat och mastoidut- skottet	1 805	46,0	24,7	9,1	7,5	5,3	3,2	1,7	2,5	24	
IX Verenkiertoelinten sairaudet – Cir- kulationsorganens sjukdomar	14 690	20,4	17,5	12,6	11,3	12,3	13,9	3,9	7,9	58	
X Hengityselinten sairaudet – Andnings- organens sjukdomar	19 515	61,3	17,1	6,9	5,8	4,0	2,5	0,9	1,5	16	
XI Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdomar ..	16 326	29,3	25,3	18,1	12,9	8,0	4,1	1,0	1,2	22	
XII Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjuk- domar	4 239	38,1	19,0	10,9	11,4	10,1	6,8	1,7	1,9	28	
XIII Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskulo- skeletala systemet och bindväven ...	112 505	29,2	15,0	10,3	11,4	14,3	12,1	3,3	4,4	45	
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten taudit – Sjukdomar i urin- och könsorganen	7 232	27,9	19,9	20,0	20,1	7,6	2,8	0,8	0,9	21	
XV Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barn- sängstid	11 140	22,3	15,9	13,6	18,9	21,7	7,6	0,0	0,0	24	
XIX Vammat, myrkytykset ja eräät ulkois- ten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och följder av yttre orsaker	50 099	19,2	13,2	10,8	15,6	21,6	14,7	2,3	2,4	43	
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – <i>Other categories</i>	7 320	38,8	16,1	10,1	9,8	9,4	9,4	2,5	4,0	37	
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data un- available</i>	494	47,8	17,2	12,3	7,7	8,7	4,7	0,6	1,0	20	

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
 Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
 Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.
²⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT, Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS: FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

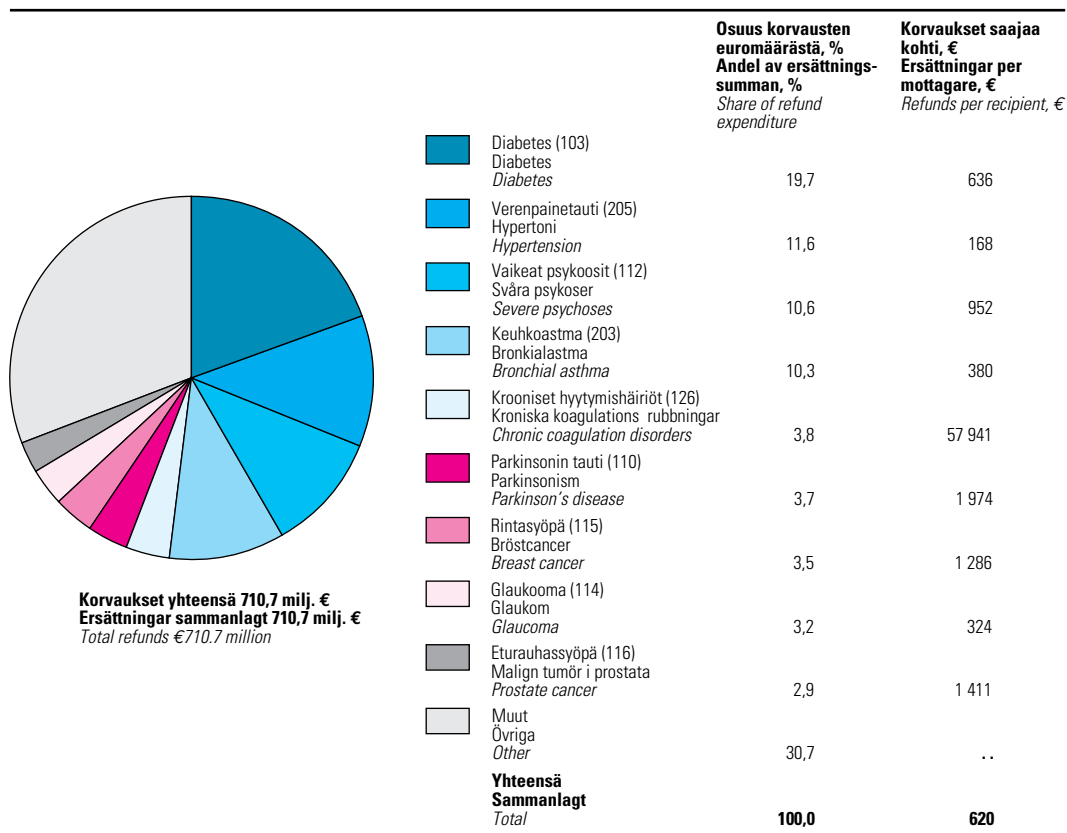
82. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet 31.12.2007–2010**Rätt till specialersättning för läkemedel sjukdomsvis, 31.12.2007–2010***Diseases conferring entitlement to free or nearly free medicines under national health insurance at year-end 2007–2010*

31.12. Year-end	Lukumäärä – Antal – Number			
	2007	2008	2009	2010
Alempaan erityiskorvaukseen (72 %) oikeuttavat sairaudet – Rätt till lägre specialersättning (72 %) – Diseases¹⁾ conferring entitlement to lower special refund (72%)				
	1 263 144	1 266 186	1 267 575	1 265 311
201. Krooninen sydämen vajaatoiminta – Kronisk hjärtinsufficiens ...	52 881	49 444	46 200	43 024
202. Reumaattiset niveltulehdukset ja hajapesäkkeiset sidekudostaudit – Reumatoida artrit och disseminerade sjukdomar i bindväv	88 011	90 109	92 165	94 383
203. Krooninen keuhkoastma ja kr. obstruktiviset keuhkosairaudet – Kronisk bronkialastma och kroniska obstruktiva lungsjukdomar	220 674	223 726	227 925	233 218
205. Krooninen verenpainetauti – Kronisk hypertoni	508 630	509 463	508 591	504 788
206. Krooninen sepelvaltimotauti – Kronisk koronarkärlsjukdom	194 355	193 337	191 700	188 982
207. Krooniset sydämen rytmihäiriöt – Kronisk hjärtarytmi	46 480	46 274	46 135	46 029
208. Haavainen paksusuolentulehdus ja Crohnin tauti – Ulcerös kolit och Crohns sjukdom	30 051	31 703	33 445	35 164
211. Periytyvät rasva-aineenvaihdunnan vaikea-asteiset häiriöt – Familjär hyperkolesterolemia	5 232	5 226	5 203	5 160
212. Kihti – Gikt	13 261	12 736	12 147	11 733
213. Krooniseen sepelvaltimotautiin liittyvä rasva-aineenvaihdunnan häiriö – Rubbning i fettmetabolismen i samband med kronisk koronarkärlsjukdom	103 569	104 168	104 064	102 830
Ylempään erityiskorvaukseen (100 %) oikeuttavat sairaudet – Rätt till högre specialersättning (100 %) – Diseases¹⁾ conferring entitlement to higher special refund (100%)				
	649 333	674 468	700 105	725 436
101. Aivolisäkkeen etulohkon vajaatoiminta – Bristfällig funktion i hypofysens framlob	2 624	2 726	2 831	2 902
103. Diabetes	184 504	197 598	212 343	228 225
104. Kilpirauhasen vajaatoiminta – Bristfällig sköldkörtelfunktion	85 420	85 851	86 052	85 922
106. Lisäkilpirauhasen vajaatoiminta – Bristfällig bisköldkörtelfunktion	2 152	2 138	2 136	2 114
107. Pernisioösi anemia – Perniciös anemi	18 140	18 066	17 805	17 459
109. MS-tauti – Multipel skleros	4 775	5 278	5 678	6 136
110. Parkinsonin tauti – Parkinsonism	15 083	15 439	15 822	16 140
111. Epilepsia yms. kouristustilat – Epilepsi och andra krampstillstånd	56 370	57 580	58 594	59 484
112. Psykoosit – Psykoser	94 357	95 788	96 936	97 302
113. Henkisesti kehitysvammaisilla esiintyvät levottomuustilat – Orostillstånd vid mental retardation	8 539	8 506	8 441	8 348
114. Glaukooma – Glaukom	74 088	76 103	78 039	80 050
115. Rintasyöpä – Bröstcancer	22 566	24 387	26 128	28 073
116. Eturauhassyöpä – Prostatacancer	18 254	19 021	19 913	20 728
117. Leukemiat ja pahanlaatuiset imukudostaudit – Leukemier och maligna sjukdomar i lymfatisk vävnad	12 594	13 363	14 283	15 231
119. Trigeminus- tai glossofaryngikusneuralgia – Trigeminus- eller glossofaryngisk neuralgi	2 201	2 242	2 241	2 298
121. Sukurauhasten vaikea vajaatoiminta – Svårt nedsatt könskörtelfunktion	6 822	6 709	6 652	6 620
123. D-vitamiinin krooniset aineenvaihduntahäiriöt – Kroniska störningar i D-vitaminmetabolismen	6 235	6 616	6 828	6 995
127. Elin- tai kudossiirron jälkitila – Följdtillstånd av transplantation	4 050	4 164	4 309	4 483
128. Gynekologiset syövät – Gynekologisk cancer	2 425	2 538	2 653	2 734
130. Muut pahanlaatuiset kasvaimet – Andra maligna tumörer	9 422	10 747	12 063	13 194
132. Sarkoidoosi – Sarkoidos	3 477	3 529	3 546	3 561
138. Munuaisten vajaatoimintaan liittyvä vaikea anemia – Svår anemi i samband med njurinsufficiens	4 621	4 904	5 140	5 343
Muut – Övriga sjukdomar – Other diseases	10 614	11 175	11 672	12 094

¹⁾ Listed in the Summary (chapter 12).Lähde: SVT. Kela: Lääkkeiden korvausoikeudet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Läkemedel och ersättningsrättigheter www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 40. Lääkekorvaukset erityiskorvausoikeuden mukaan 2010**Figur 40. Läkemedelsersättningarna enligt rätt till specialersättning 2010**

Chart 40. Refunds for medicine expenses by diagnosis entitling the patient to special rate of refund, 2010

Huom. Tiedot lääkekorvauksista ovat niistä henkilöistä, jotka ovat ostaneet näitä lääkkeitä vuonna 2010.

Anm. Uppgifterna om läkemedelsersättningar avser dem som köpt specialersättningsgilla läkemedel 2010.

N.B. Included in the data are persons who in 2010 purchased medicines for the above conditions.

Lähde: SVT. Kela: Korvatut reseptit www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Recept och ersatta läkemedel www.fpa.fi/statistik.

83. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet iän mukaan 31.12.2010**Rätt till specialersättning för läkemedel vid olika sjukdomar enligt ålder, 31.12.2010**

Diseases conferring entitlement to free or nearly free medicines under national health insurance, by age of beneficiary, at year-end 2010

Sairaus Sjukdom <i>Disease¹⁾</i>	Kaikki Samtliga <i>All ages</i>	0–14- vuotiaat 0–14 år <i>Age 0–14</i>	15–44- vuotiaat 15–44 år <i>Age 15–44</i>	45–64- vuotiaat 45–64 år <i>Age 45–64</i>	Yli 64- vuotiaat Över 64 år <i>Age 65 and over</i>	% väestöstä % av befolkningen <i>% of population</i>
---	---------------------------------------	---	--	--	---	---

Lukumäärä – Antal – Both sexes

Alempaan erityiskorvaukseen (72 %) oikeuttavat sairaudet – Rätt till lägre specialersättning (72 %) – Diseases conferring entitlement to lower special refund (72%)

201. Krooninen sydämen vajaatoiminta – Kronisk hjärt- insufficiens	1 265 311	21 822	108 931	410 578	723 980	.
202. Reum. niveltulehdukset ja hajapesäkkeiset side- kudostaudit – Reumatoida artrit och disseminerade sjukdomar i bindväv	43 024	493	1 974	6 729	33 828	8,0
203. Kr. keuhkoastma ja kr. obstruktiviset keuhkosairaudet – Kr. bronkialastma och kr. obstruktiva lungsjukdomar	94 383	1 572	16 759	37 572	38 480	17,6
205. Krooninen verenpainetauti – Kr. hypertoni	233 218	18 775	53 478	78 707	82 258	43,4
206. Krooninen sepelvaltimotauti – Kronisk koronarkärl- sjukdom	504 788	147	17 939	193 727	292 975	93,9
207. Kr. sydämen rytmihäiriöt – Kr. hjärtarytmi	188 982	5	1 086	40 283	147 608	35,2
208. Haavainen paksusuolentulehdus ja Crohnin tauti – Ulcerös kolit och Crohns sjukdom	46 029	345	1 468	10 527	33 689	8,6
211. Periytyvät rasva-aineenvaihdunnan vaikea-asteiset häiriöt – Familjär hyperkolesterolemi	35 164	377	14 348	14 361	6 078	6,5
212. Kihti – Gikt	5 160	104	1 082	1 813	2 161	1,0
213. Kr. sepelvaltimotautiin liittyvä rasva-aineenvaihdunnan häiriö – Rubbning i fettmetabolismen i samband med kr. koronarkärlsjukdom	11 733	3	287	3 499	7 944	2,2
	102 830	1	510	23 360	78 959	19,1

Ylempään erityiskorvaukseen (100 %) oikeuttavat sairaudet – Rätt till högre specialersättning (100 %) – Diseases conferring entitlement to higher special refund (100%)

103. Diabetes	725 436	10 744	104 245	256 434	354 013	.
104. Kilpirauhasen vajaatoiminta – Bristfällig sköldkör- telfunktion	228 225	3 876	23 148	84 973	116 228	42,5
107. Pernisioösi anemia – Perniciös anemi	85 922	562	10 788	33 206	41 366	16,0
110. Parkinsonin tauti – Parkinsonism	17 459	12	591	4 172	12 684	3,2
111. Epilepsia yms. kouristustilat – Epilepsi och andra krampstillstånd	16 140	4	129	3 373	12 634	3,0
112. Psykoosit – Psykoser	59 484	3 819	20 121	21 040	14 504	11,1
113. Älyllisesti kehitysvammaisilla esiintyvät käyttäytymisen häiriöt – Beteendestörningar vid mental retardation	97 302	238	28 063	41 862	27 139	18,1
114. Glaukooma – Glaukom	8 348	280	2 205	4 006	1 857	1,6
115. Rintasyöpä – Bröstcancer	80 050	105	1 775	14 949	63 221	14,9
Muut sairaudet – Övriga sjukdomar – <i>Other dis- eases</i>	28 073	–	985	13 331	13 757	5,2
	104 433	1 848	16 440	35 522	50 623	19,4

Henkilöitä, joilla on oikeus erityiskorvaukseen – Personer med rätt till specialersättning – People entitled to

luokassa 72 % – 72 %-kategorin – 72% refund	924 698	21 609	103 644	331 714	467 731	172,0
luokassa 100 % – 100 %-kategorin – 100% refund ..	616 176	10 142	93 767	220 388	291 879	114,6
luokassa 72 ja/tai 100 % – 72 %- och/eller 100 %- kategorin – 72% and/or 100% refund	1 268 477	31 096	186 081	467 241	584 059	236,0

¹⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Lääkkeiden korvausoikeudet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Läkemedel och ersättningsrättigheter www.fpa.fi/statistik.

84. Rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeet 2000–2010

Begränsat grund ersättningsgilla läkemedel 2000–2010

Medicines with limited basic reimbursability, 2000–2010

Vuosi (ostoajan kohta) År (inköpstidpunkt) Year (time of purchase)	Saajia Mottagare No. of beneficiaries	Kustannukset ¹⁾ , milj. € Kostnader ¹⁾ , milj. € Expenditure ¹⁾ , € million	Korvaukset ²⁾ Ersättningar ²⁾ Refunds ²⁾	
Lääke (korvausoikeus) Läkemedel (ersättningsrätt) Medicine (basis of entitlement)			Milj. € € million	Saajaa kohti, € Per mottagare, € Per beneficiary, €
2000	10 093	23,42	20,02	1 984
2001	13 397	31,08	25,61	1 911
2002	21 464	36,43	28,42	1 324
2003	33 497	63,79	50,47	1 507
2004	45 767	94,12	75,87	1 658
2005	47 936	117,35	95,86	2 000
2006	93 331	125,96	98,23	1 052
2007	138 858	167,93	119,81	863
2008	150 715	199,84	142,52	946
2009	146 981	199,35	160,03	1 089
2010	108 361	192,11	157,53	1 454
2010				
Yhteensä – Sammanlagt – Total	108 361	192,11	157,53	1 454
303. MS-taudin hoito (mm. interferonibeeta) – Behandling av multipel skleros (bl.a. betainterferon) – <i>Medicines used in the treatment of multiple sclerosis (incl. interferon beta)</i>	3 311	40,36	38,01	11 481
307. Alzheimerin taudin hoito (mm. donepetsiili, rivastigmiini, galantamiini) – Behandling av Alzheimers sjukdom (bl.a. donepezil, rivastigmin, galantamin) – <i>Medicines used in the treatment of Alzheimer's disease (incl. donepezil, rivastigmine, galantamine)</i>	47 173	48,32	28,96	614
308. Erektiohäiriöiden hoito (mm. alprostadiili, sildenafili, tadalafil, vardenafiili) – Behandling av erektionsstörningar (bl.a. alprostadil, sildenafil, tadalafil, vardenafil) – <i>Medicines used in the treatment of erectile dysfunction (incl. alprostadil, sildenafil, tadalafil, vardenafil)</i>	3 226	0,71	0,32	100
313. Reumasairauksien hoito (mm. adalimumabi, anakinra, etanersepti) – Behandling av reumatiska sjukdomar (bl.a. adalimumab, anakinra, etanercept) – <i>Medicines used in the treatment of rheumatic diseases (incl. adalimumab, anakinra, etanercept)</i> ..	4 978	61,37	58,01	11 652
315. Suuren veritulpavaaran aiheuttavien sairauksien hoito (klopidogreeli ³⁾) – Behandling av sjukdomar som föranleder stor risk för blodpropp (klopidogrel ³⁾) – <i>Medicines used in the treatment of diseases linked to a high risk of thrombosis (clopidogrel³⁾)</i>	4 666	1,10	0,43	92
317. Ihosairauksien hoito (mm. pimekrolimuusi-, takrolimuusivoide) – Behandling av hudsjukdomar (bl.a. pimekrolimus-, takrolimus-salva) – <i>Medicines used in the treatment of skin diseases (incl. pimecrolimus and tacrolimus ointments)</i>	3 140	0,87	0,49	157
Reseptimerkinnällä korvatut – Ersättning mot anteckning i receptet – <i>Reimbursed on the basis of a special indication on the prescription</i>	39 822	11,15	4,75	119
Klopidogreeli ³⁾ – Klopidogrel ³⁾	6 885	0,58	0,20	29
Rosuvastatiini ⁴⁾ – Rosuvastatin ⁴⁾ – <i>Rosuvastatin⁴⁾</i>	33 023	10,54	4,54	138

¹⁾ Ennen sairausvakuutuskorvauksen maksamista. – Före utbetalning av sjukförsäkringsersättningen. – *Pre-refund expenditure.*

²⁾ Peruskorvauksen lisäksi sisältää myös lisäkorvaukset. – Inkluderar både grund- och tilläggsersättningar. – *Includes both basic and additional refunds.*

³⁾ Klopidogreeli on rajoitetusti peruskorvattu lääke korvausoikeudella 315 tai reseptimerkinnällä ja rajoitetusti erityiskorvattu korvausoikeudella 280 tai erityiskorvausoikeudella 206 ja reseptimerkinnällä.

Klopidogrel är ett läkemedel som är begränsat grund ersättningsgillt mot ersättningskoden 315 eller mot anteckning i receptet och begränsat special-ersättningsgillt mot koden 280 eller specialersättningsgillt mot koden 206 och anteckning i receptet.

Clopidogrel has limited basic reimbursability on the basis of a special indication on the prescription or under code 315, and limited special reimbursability under code 280 and under code 206 when accompanied by a special indication on the prescription.

⁴⁾ Rosuvastatiini on 1.10.2006 alkaen reseptimerkinnällä korvattava lääke vaikeahoitoisen rasva-aineenvaihdunnan häiriön hoidossa.

Rosuvastatin är ett läkemedel som används mot svårbehandlad störning i fettämnesomsättningen och är sedan 1.10.2006 ersättningsgillt mot anteckning i receptet.

Rosuvastatin has been reimbursable since 1 October 2006 when prescribed specifically for the treatment of severe dyslipidaemia.

Lähde: SVT. Kela: Korvatut reseptit www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Recept och ersatta läkemedel www.fpa.fi/statistik.

85. Lääkekorvausten saajat ja lääkkeiden kokonaiskustannukset lääkeryhmittäin 2010¹⁾**Mottagare av läkemedelsersättning och de totala läkemedelskostnaderna enligt läkemedelsgrupp 2010¹⁾***Recipients of refunds for medicine expenses and total expenditure on medicines in 2010 by medicine category¹⁾*

Lääkeryhmä (ATC-luokka) Läkemedelsgrupp (ATC-klass) Category (ATC group)	Korvauksia saaneita Mottagare av läkemedels- ersättning No. of recipients	Kokonais- kustannukset ²⁾ , milj. € Kostnader totalt ²⁾ , milj. € Total expenditure ²⁾ , € million
Lääke Läkemedel Medicine		
Yhteensä – Sammanlagt – Total	3 796 512	1 701,8
A Ruoansulatuselinten sairauksien ja aineenvaihduntasairauksien lääkkeet – Läkemedel vid mat- smältningssystemens sjukdomar och ämnesomsättningssjukdomar – <i>Alimentary tract and metabolism...</i>		
A02 Liikahappoisuuden hoitoon tarkoitetut valmisteet – Medel vid hyperaciditet – <i>Drugs for acid related disorders</i>	993 029	228,4
A10 Diabeteslääkkeet – Diabetesmedel – <i>Drugs used in diabetes</i>	544 300	31,2
B Veritautien lääkkeet – Läkemedel vid blodsjukdomar – <i>Blood and blood forming organs</i>	307 762	154,7
C Sydän- ja verisuonisairauksien lääkkeet – Läkemedel vid hjärt- och blodkärllssjukdomar – <i>Cardiovascular system</i>	310 976	93,3
C03 Diureetit eli nesteenpoistolääkkeet – Diuretika – <i>Diuretics</i>	1 443 772	278,2
C07 Beetasalpaajat – Betablockerare – <i>Beta blocking agents</i>	306 570	11,7
C08 Kalsiuminestäjät – Kalciumantagonister – <i>Calcium antagonists</i>	706 812	47,1
C09 Reniini-angiotensiinijärjestelmään vaikuttavat lääkeaineet – Läkemedelssubstanser som påverkar renin-angiotensinsystemet – <i>Drugs acting on the renin-angiotensin system</i>	342 939	26,4
C10 Lipidejä muuntavat lääkeaineet – Lipidmodifierande medel – <i>Lipid modifying agents</i>	780 657	118,8
D Ihotautilääkkeet – Läkemedel vid hudsjukdomar – <i>Dermatologicals</i>	687 851	52,7
G Sukupuoli- ja virtsaelinten sairauksien lääkkeet, sukupuolihormonit – Läkemedel vid sjukdomar i urin- och könsorgan, könshormoner – <i>Genito-urinary system and sex hormones</i>	425 576	19,3
H Systeemisesti käytettävät hormoni- ja valmisteet, lukuun ottamatta sukupuolihormoneja ja insuliineja – Hormoner för systemiskt bruk, exkl. könshormoner och insuliner – <i>Systemic hormonal preparations, excl. sex hormones and insulins</i>	617 151	79,7
J Systeemisesti vaikuttavat infektio- ja lääkkeet – Systemiskt verkande medel mot infektioner – <i>General anti- infectives (systemic)</i>	437 434	39,8
J01A Tetrasykliinit – Tetracykliner – <i>Tetracyclines</i>	1 867 331	60,4
J01C Penisilliinit, amoksisilliiniyhdistykset – Penicilliner, amoxicillinderivat – <i>Beta-lactam antibacterials, penicillins</i>	304 410	3,9
J01D Kefalosporiinit – Cefalosporiner – <i>Cephalosporins</i>	987 085	19,4
J01FA Makrolidit – Makrolider – <i>Macrolides</i>	537 463	10,8
L Syöpälääkkeet ja immuunivasteen muuntajat – Cytostatika och immunsuppressiva medel – <i>Antineoplastic and immunomodulating agents</i>	302 426	5,3
M Tuki- ja liikuntaelinten sairauksien lääkkeet – Läkemedel vid sjukdomar i rörelseapparat – <i>Musculo- skeletal system</i>	104 809	262,1
M01A Tulehduskipu- ja reumalääkkeet – Anti-inflammatoriska och antireumatiska medel – <i>Antiinflammatory and antirheumatic products</i>	1 431 005	59,9
N Hermostoon vaikuttavat lääkkeet – Läkemedel med verkan på nervsystemet – <i>Central nervous system</i>	1 260 878	35,1
N03A Epilepsialääkkeet – Antiepileptiska medel – <i>Antiepileptics</i>	1 409 877	354,9
N05A Psykoosilääkkeet – Antipsykotiska medel – <i>Antipsychotics</i>	167 679	72,3
N06A Masennuslääkkeet – Antidepressiva medel – <i>Antidepressants</i>	154 900	81,0
P Loisten ja hyönteisten häätöön tarkoitetut valmisteet – Antiparasitäre, insektöddande och repellerande läkemedel – <i>Antiparasitic products, insecticides and repellents</i>	433 692	44,5
R Hengityselinten sairauksien lääkkeet – Läkemedel vid sjukdomar i andningsorganen – <i>Respiratory system</i>	86 174	2,2
R03 Obstruktivisten hengitystiesairauksien lääkkeet – Medel vid obstruktiva luftvägssjukdomar – <i>Drugs for obstructive airway diseases</i>	893 671	158,5
S Silmä- ja korvatauti- ja lääkkeet – Läkemedel vid ögon- och öronsjukdomar – <i>Ophthalmologicals and otologicals</i>	479 787	134,3
S01E Glaukoomalääkkeet – Medel vid glaukom – <i>Antiglaucoma preparations</i>	291 782	35,6
Muut lääkkeet – Övriga läkemedel – <i>Other drugs</i>	78 222	25,6
Perusvoiteet – Bassalvor – <i>Emollients</i>	4 170	3,7
Ei tietoa – Ej känt – <i>Data not available</i>	164 616	7,9
	144 665	18,0

¹⁾ Tilastointi ostoajankohdan mukaan.
Statistikföreläggning enligt inköpstidpunkt.
Data compiled according to the time of purchase.

²⁾ Ennen sairausvakuutuskorvauksen maksamista.
Före utbetalning av sjukförsäkringsersättning.
Pre-refund expenditure.

Lähde: SVT. Kela: Korvatut reseptit www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Recept och ersatta läkemedel www.fpa.fi/statistik.

4.4 Korvaukset ammateittain

Sairausvakuutusjärjestelmästä saadaan ammattikohdasta tietoa sairaus- ja vanhempainpäivärahoista.

Osasairauspäivärahan saajien sekä vanhempainpäivärahoja saaneiden isien ammattitieto perustuu kokonaissaineistoon. Sairauspäivärahan saajien ja vanhempainpäivärahaa saaneiden äitien ammattitiedot perustuvat otokseen. Otokseen kuuluvat kaikki jokaisen kuukauden kahtena tiettyinä päivinä syntyneet henkilöt eli noin 6,6 % väestöstä. Otokseen kuuluvan henkilön sairaus- tai vanhempainpäivärahakemuksen tallentuminen järjestelmään edellyttää ammatin rekisteröintiä. Kokonaissaineiston ammattijakauma lasketaan otoksesta saatujen prosentiosuuksien mukaan.

Ammattiluokitus. Kelan ammattiluokitus perustuu pohjoismaiseen ammattiluokitteluun, jota on jonkin verran täydennetty Kelassa. Ammattiluokitusta on selostettu tarkemmin eläkkeiden yhteydessä (luku 2.3).

Ammattikäsite. Sairaus- ja vanhempainpäivärahaa hakovan henkilön ammatiksi merkitään henkilön viimeksi harjoittama ammatti. Jos hakija ei viimeisten viiden vuoden aikana ole toiminut ammatissa, hänet merkitään ammatissa toimimattomaksi. Ammatin harjoittamiseksi katsotaan vähintään kolmen tunnin osapäivätyö ja vähintään neljä kuukautta vuodessa kestävä työ.

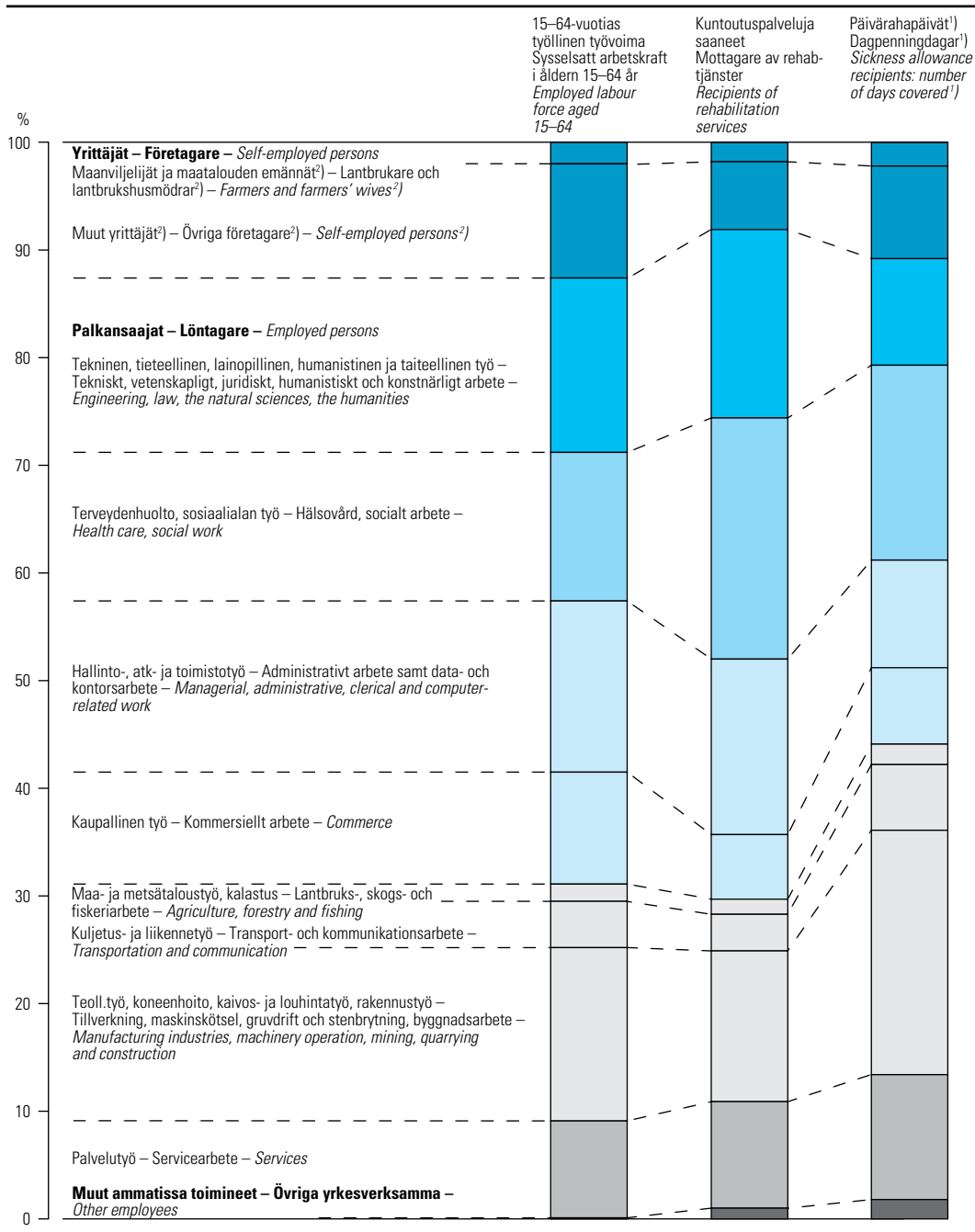
4.4 Ersättningar yrkesvis

Sjukförsäkringssystemet ger yrkesspecifika uppgifter för sjuk- och föräldradagpenningarnas vidkommande.

Då det gäller personer som haft partiell sjukdagpenning och fäder som fått föräldradagpenning baserar sig uppgiften om yrke på det totala materialet. Då det gäller personer som haft sjukdagpenning och mödrar som fått föräldradagpenning baserar sig uppgiften om yrke på ett urval. I urvalet ingår alla de personer som är födda någondera av två angivna dagar i varje månad, dvs. ca 6,6 % av befolkningen. För att en ansökan om sjuk- eller föräldradagpenning som gjorts av en person som ingår i urvalet ska kunna sparas i systemet förutsätts att yrket registrerats. Yrkesfördelningen för det totala materialet beräknas enligt procentandelarna i urvalet.

Yrkesklassificering. FPA:s yrkesklassificering grundar sig på den nordiska yrkesklassificeringen, som i någon mån kompletterats av FPA. För yrkesklassificeringen redogörs närmare i samband med pensionerna (kapitel 2.3).

Yrkesbegreppet. För sökande av sjuk- och föräldradagpenningar antecknas det yrke personen senast utövat. En sökande som inte yrkesarbetat under de fem senaste åren hänförs till kategorin icke yrkesverksamma. Som yrkesutövning räknas minst tre timmars deltidarbete och arbete som varar minst fyra månader per år.

Kuvio 41. Sairauspäivärahopäivien ja kuntoutuksen vertailu ammattiryhmittäin 2010**Figur 41. Jämförelse enligt yrkesgrupp mellan sjukdagpenningdagar och rehabilitering 2010****Chart 41. Days on sickness allowance and rehabilitation: Comparison by occupational group, 2010**

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Sisältää myös yrittäjäperheen jäsenet.
Omfattar även företagarfamiljemedlemmar.
Includes family workers.

Lähde: SVT, TK: Työvoimatutkimus 2010; SVT, Kela: Kelan kuntoutus / Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, SC: Arbetskraftsundersökningen 2010; FOS, FPA: FPA-rehabilitering / Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

86. Vuonna 2010 alkaneet sairauspäiväraha-kaudet ammattiryhmittäin¹⁾
Sjukdagpenningperioder som börjat år 2010 enligt yrkesgrupp¹⁾
Sickness allowance periods initiated in 2010 by occupational category¹⁾

Ammatti ja ammattiasema Yrke och yrkeställning Occupation and position	Alkaneet kaudet Påbörjade perioder Number of spells begun			Korvatut päivät Ersatta dagar Number of days covered		15–64-vuotias työllinen työvoima, % Sysselsatt arbetskraft i åldern 15–64 år, % Employed labour force aged 15–64 (%)	
	Kpl St. Total	Miehet, % Män, % Males (%)	%	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	Miehet, % Män, % Males (%)		
Yhteensä – Sammanlagt – All beneficiaries	331 601	40,7		15 349,7	46,5		
Ammatissa toimineet – Yrkesverksamma – Total in employment	312 471	100,0	40,4	13 766,8	100,0	46,4	100,0
Maa-, metsä- ja kalatalouden yrittäjät²⁾ – Företagare inom lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete²⁾ – Self- employed persons in agriculture, forestry and fishing²⁾ ..	7 164	2,3	60,5	402,5	2,9	63,4	2,9
Maanviljelijät ja maatalouden emännät ²⁾ – Lantbrukare och lantbrukshusmödrar ²⁾ – Farmers and farmers' wives ²⁾	5 588	1,8	61,4	302,4	2,2	64,4	2,0
Muut ²⁾ – Övriga ²⁾ – Others ²⁾	1 577	0,5	57,3	100,1	0,7	60,4	0,9
Muut yrittäjät²⁾ – Övriga företagare²⁾ – Self-employed persons in other industries²⁾	18 646	6,0	60,4	1 092,6	7,9	64,2	9,8
Palkansaajat – Löntagare – Employed persons	284 014	90,9	38,5	12 025,5	87,4	44,1	87,4
Tekn., tiet., lainopill., humanist. ja taiteell. työ – Tekn., vetenskapl., juridiskt, humanistiskt el. konstnärl. arbete – Engineering, law, the natural sciences, the humanities	36 356	11,6	37,9	1 366,1	9,9	44,3	16,2
Terveystieteiden, sosiaali- ja terveysalan työ – Hälsovård, socialt arbete – Health care, social work	67 040	21,5	7,3	2 493,7	18,1	9,1	13,8
Hallinto-, atk- ja toimistotyö – Administrativt arbete samt data- och kontorsarbete – Managerial, administrative, clerical and computer-related work	37 464	12,0	26,0	1 375,5	10,0	25,3	15,9
Kaupallinen työ – Kommersiellt arbete – Commerce	23 926	7,7	27,3	972,0	7,1	29,0	10,4
Maa- ja metsätaloustyö, kalastus – Lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete – Agriculture, forestry and fishing	5 082	1,6	52,2	264,4	1,9	56,8	1,6
Kuljetus- ja liikennetyö – Transport- och kommunikations- arbete – Transportation and communication	16 262	5,2	74,8	837,8	6,1	81,4	4,3
Teoll. työ, koneenhoito, kaivos- ja louhintatyö, rakennus- työ – Tillverkning, maskinskötsel, gruvdrift och sten- brytning, byggnadsarbete – Manufacturing industries, machinery operation, mining, quarrying and construction	61 870	19,8	79,6	3 124,1	22,7	81,3	16,1
Palvelutyö – Servicearbete – Services	36 013	11,5	28,9	1 591,9	11,6	29,7	9,0
Muut ammatissa toimineet – Övriga yrkes- verksamma – Other employees	2 648	0,8	47,4	246,2	1,8	47,9	0,3
Ammatissa toimimattomat – Icke yrkesverksamma – Non-employed persons	8 937		44,2	871,4		45,7	
Perheenemännät – Husmödrar – Homemakers	291		36,9	32,9		26,1	
Opiskelijat – Studerande – Students	6 534		43,6	598,8		45,2	
Muut – Övriga – Others	2 112		47,2	239,6		49,6	
Ammattia ei voida luokitella tai tieto puuttuu – Oklassificerbart yrke eller uppgift saknas – Activities not adequately described or data unavailable	10 192		46,3	711,5		49,6	

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Sisältää myös yrittäjäperheen jäsenet.
Ömfattar även företagarfamiljemedlemmar.
Includes family workers.

Huom. Tieto ammatista ja ammattiasemasta perustuu otantaan.
Anm. Uppgifterna om yrke och yrkeställning är urvalsbaserade.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot; SVT. TK: Työvoimatutkimus 2010.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik; FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2010.

87. Vuonna 2010 alkaneet osasairauspäiväraha-kaudet ammattiryhmittäin
Perioder med partiell sjukdagpenning som börjat år 2010 enligt yrkesgrupp
Partial sickness allowance periods initiated in 2010 by occupational category

Ammatti ja ammattiasema Yrke och yrkesställning <i>Occupation and position</i>	Alkaneet kaudet Påbörjade perioder <i>Number of spells begun</i>			Korvatut päivät Ersatta dagar <i>Number of days covered</i>			15–64-vuotias työväkanta, % Sysselsatt arbetskraft i åldern 15–64 år, % Employed labour force aged 15–64 (%)
	Kpl St. Total	Miehet, % Män, % Males (%)	%	Kpl St. Total	Miehet, % Män, % Males (%)	%	
Yhteensä – Sammanlagt – All beneficiaries	4 938	26,6		222 722	26,6		
Ammatissa toimineet – Yrkesverksamma – Total in employment	4 893	100,0	26,5	220 648	100,0	26,5	100,0
Maa-, metsä- ja kalatalouden yrittäjät¹⁾ – Företagare inom lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete¹⁾ – Self- employed persons in agriculture, forestry and fishing¹⁾...	41	0,8	70,7	2 127	1,0	70,4	2,9
Maanviljelijät ja maatalouden emännät ¹⁾ – Lantbrukare och lantbrukshusmodrar ¹⁾ – Farmers and farmers' wives ¹⁾	26	0,5	76,9	1 492	0,7	77,9	2,0
Muut ¹⁾ – Övriga ¹⁾ – Others ¹⁾	15	0,3	60,0	635	0,3	52,9	0,9
Muut yrittäjät¹⁾ – Övriga företagare¹⁾ – Self-employed persons in other industries¹⁾	322	6,6	44,1	16 497	7,5	44,9	9,8
Palkansaajat – Löntagare – Employed persons	4 529	92,6	24,8	201 952	91,5	24,5	87,4
Tekn., tiet., lainopill., humanist. ja taiteell. työ – Tekn., vetenskapl., juridiskt, humanistiskt el. konstnärl. arbete – Engineering, law, the natural sciences, the humanities	560	11,4	30,5	26 321	11,9	30,9	16,2
Terveystieteiden, sosiaali- ja terveysalan työ – Hälsovård, socialt arbete – Health care, social work	1 378	28,2	5,2	62 742	28,4	5,0	13,8
Hallinto-, atk- ja toimistotyö – Administrativt arbete samt data- och kontorsarbete – Managerial, administrative, clerical and computer-related work	857	17,5	19,8	37 582	17,0	19,8	15,9
Kaupallinen työ – Kommersiellt arbete – Commerce	332	6,8	25,6	14 699	6,7	25,8	10,4
Maa- ja metsätaloustyö, kalastus – Lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete – Agriculture, forestry and fishing	49	1,0	40,8	2 403	1,1	41,7	1,6
Kuljetus- ja liikennetyö – Transport och kommunikationer – Transportation and communication	202	4,1	56,4	8 891	4,0	57,2	4,3
Teoll. työ, koneenhoito, kaivos- ja louhintatyö, rakennus- työ – Tillverkning, maskinskötsel, gruvdrift och sten- brytning, byggnadsarbete – Manufacturing industries, machinery operation, mining, quarrying and construction	634	13,0	66,1	25 930	11,8	67,2	16,1
Palvelutyö – Servicearbete – Services	517	10,6	14,3	23 384	10,6	14,8	9,0
Muut ammatissa toimineet – Övriga yrkesverk- samma – Other employees	1	0,0	100,0	72	0,0	100,0	0,3
Ammatissa toimimattomat – Icke yrkesverksamma – Non-employed persons	7	42,9		273	46,2		
Opiskelijat – Studerande – Students	6	50,0		249	50,6		
Muut – Övriga – Others	1	–		24	–		
Ammattia ei voida luokitella tai tieto puuttuu – Oklassificerbart yrke eller uppgift saknas – Activities not adequately described or data unavailable	38	36,8		1 801	39,5		

¹⁾ Sisältää myös yrittäjäperheen jäsenet.
 Omfattar även företagarfamiljemedlemmar.
 Includes family workers.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot; SVT. TK: Työvoimatutkimus 2010.
 Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik; FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2010.

4.5 Työterveyshuolto ja opiskelijoiden terveydenhuolto

Työnantajalla on sairausvakuutuslain nojalla oikeus korvauksiin järjestämänsä työterveyshuollon kustannuksista. Yrittäjälle korvataan osa yrittäjän oman työterveyshuollon kustannuksista. Sairausvakuutuksen varoista maksetaan korvauksia myös yliopisto-opiskelijoiden terveydenhuollosta.

Työterveyshuollon kehitystä selostetaan liitteessä 2.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Työnantajan järjestämä työterveyshuolto

Työnantaja on velvollinen järjestämään ja kustantamaan palveluksessaan oleville työterveyshuollon työstä johtuvien terveysvaarojen ehkäisemiseksi. Lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi työnantaja voi järjestää työntekijöilleen sairaanhoitoa ja muuta terveydenhuoltoa. Näiden terveydenhuoltopalvelujen kokonaisuudesta käytetään nimitystä *työterveyshuolto*.

Työnantajalla on sairausvakuutuslain nojalla oikeus saada korvausta järjestämänsä työterveyshuollon tarpeellisista ja kohtuullisista kustannuksista. Työnantajalle maksettava korvaus perustuu yrityksen työntekijöiden määrään sekä työterveydenhuollon toimintaan ja kustannuksiin. Vuotuinen enimmäiskorvaus määräytyy vuosittain vahvistettavien työntekijäkohtaisten enimmäismäärien mukaan. Enimmäismäärät määritellään ns. *hyvän työterveyshuoltokäytännön* toteuttamiseksi tarvittavien voimavarojen perusteella. Hyvään työterveyshuoltokäytäntöön kuuluu, että toiminta on suunnitelmallista ja vastaa työpaikkakohtaista tarvetta. Lisäksi toiminnan tuloksellisuutta ja laatua on seurattava ja arvioitava. Enimmäismääriä tarkistetaan vuosittain yleisiä kustannuskehitystä vastaavasti. Korvaus maksetaan työnantajalle tilikausittain jälkikäteen lähetetyn hakeuksen perusteella.

Korvausluokkia on kaksi. *Lakisääteisen ehkäisevän työterveyshuollon* kustannukset kuuluvat korvausluokkaan I ja niistä korvaus on 60 %. *Vapaaehtoisesti järjestetyn yleislääkäritasaisen sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon* kustannukset kuuluvat korvausluokkaan II ja niistä korvataan 50 %. Erikoislääkärin palvelut korvataan työnantajalle vain silloin, jos työpaikan työterveyslääkäri on katsonut ne tarpeelliseksi työntekijän työkyvyn ja hoitomahdollisuuksien arvioimiseksi.

4.5 Företagshälsovård och hälsovård för studerande

Arbetsgivare har enligt sjukförsäkringslagen rätt till ersättning för kostnaderna för den företagshälsovård de är skyldiga att ordna. Företagare har rätt till ersättning för en del av kostnaderna för sin egen företagshälsovård. Från sjukförsäkringen betalas även ersättning för hälsovården för universitetsstuderande.

Företagshälsovårdens utveckling refereras i bilaga 2.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Företagshälsovård som ordnas av arbetsgivaren

Arbetsgivaren är skyldig att ordna och bekosta företagshälsovård för sina anställda för att förebygga arbetsrelaterade hälsorisker. Utöver den lagstadgade företagshälsovården kan arbetsgivaren ordna sjukvård och annan hälsovård. Hela denna sjuk- och hälsovårdsservice går under benämningen *företagshälsovård*.

Arbetsgivaren har med stöd av sjukförsäkringslagen rätt att få ersättning för nödvändiga och skäliga kostnader för företagshälsovården. Den ersättning som betalas till arbetsgivaren baserar sig på antalet arbetstagare i företaget samt på företagshälsovårdsverksamheten och kostnaderna för den. Den maximala årliga ersättningen bestäms enligt maximibelopp per arbetstagare som fastställs årligen. Maximibeloppen fastställs på basis av de resurser som behövs för att förverkliga s.k. *god företagshälsovårdspraxis*. God företagshälsovårdspraxis innebär att verksamheten är systematisk och motsvarar arbetsplatsens specifika behov. Vidare ska verksamhetens resultat och kvalitet följas upp och utvärderas. Maximibeloppen justeras årligen i överensstämmelse med den allmänna kostnadsutvecklingen. Ersättning betalas per redovisningsperiod på basis av en ansökan som arbetsgivaren lämnat in i efterskott.

Det finns två ersättningsklasser. Kostnaderna för den *lagstadgade preventiva företagshälsovården* hör till ersättningsklass I och ersätts med 60 %. Kostnaderna för *frivilligt anordnad sjukvård på allmänläkarnivå och annan hälsovård* hör till ersättningsklass II och ersätts med 50 %. Specialtjänster ersätts bara om företagshälsovårdsläkaren har ansett dem vara nödvändiga för utvärderingen av en arbetstagares arbetsförmåga och vårdmöjligheter.

1.1.2011 voimaan tullut sairausvakuutuslain muutos vaikuttaa ehkäisevän työterveyshuollon korvauksen määrään. Korvaus on 60 % silloin, kun työpaikalla ja työterveyshuollossa on yhteistyössä sovittu työkyvyn hallinnan, seurannan ja varhaisen tuen käytännöstä ja tämä käytäntö on dokumentoitu. Muutoin korvaus on 50 %.

Enimmäismäärät työntekijää kohti vuonna 2009:

€/vuosi	Korvaus-luokka I	Korvaus-luokka II
Kustannukset	148,70	223,10
Korvaukset	89,22	111,55

Huom. Vuosikirjan taulukot ja kuviot työnantajan järjestämää työtterveyshuollossa koskevat vuotta 2009, enimmäismäärät vuosilta 1995–2010 ks. liite 2.

Enimmäismääriä voidaan korottaa erityisen syyn kuten työpaikan pienen koon perusteella.

Työnantaja voi järjestää työntekijöidensä työterveyshuollon omalla tai työnantajien yhteisellä työterveysasemalla, toisen työnantajan työterveysasemalla tai ostamalla palvelut joko kunnalliselta terveyskeskuksesta, lääkärikeskuksesta tai itsenäiseltä ammatinharjoittajalta.

Yrittäjien työterveyshuolto

Yrittäjällä ja muulla omaa työtään tekevällä on oikeus saada korvausta oman työterveyshuoltonsa aiheuttamista tarpeellisista ja kohtuullisista kustannuksista. Yrittäjän oman työterveyshuollon hankkiminen on *vapaaehtoista*. Korvausta maksetaan palveluista, jotka kuuluvat lakisäätöisen ehkäisevän työterveyshuollon piiriin sekä sen lisäksi järjestetystä sairaanhoidosta.

Ehkäisevän työterveyshuollon hyväksytyistä kustannuksista korvataan 60 % ja sairaanhoidon hyväksytyistä kustannuksista 50 %. Korvauksen määrä ei kuitenkaan voi ylittää vuotuista enimmäismäärää.

Korvaus maksetaan työterveyshuoltopalvelut antaneelle terveyskeskukselle tai yrittäjälle itselleen, jos hän on hankkinut palvelut yksityiseltä työterveyshuoltopalvelujen tuottajalta. Kela maksaa myös valtion osuuden maatalousyrittäjien työolosuhdeselvitysten kustannuksista selvityksen tehneelle terveyskeskukselle.

Maatalousyrittäjien työterveyshuollon tehostamiseksi Työterveyslaitoksen yhteydessä toimii valtakunnalli-

Ändringen av sjukförsäkringslagen, som trädde i kraft 1.1.2011 påverkar ersättningsbeloppet för förebyggande företagshälsovård. Ersättningen är 60 % då arbetsplatsen och företagshälsovården tillsammans har kommit överens om praxisen för upprätthållande, uppföljning och tidigt stödjande av arbetsförmågan och förfarandet har dokumenterats. Annars är ersättningen 50 %.

Maximibeloppen per arbetstagare år 2009:

€/år	Ersättnings-klass I	Ersättnings-klass II
Kostnader	148,70	223,10
Ersättningar	89,22	111,55

Anm. Tabellerna och figurerna för den arbetsgivarordnade företagshälsovården gäller år 2009; se bilaga 2 för maximibeloppen för 1995–2010.

Maximibeloppen kan höjas av särskilda skäl, t.ex. då arbetsplatsen är liten.

Arbetsgivaren kan ordna företagshälsovård för sina anställda på en egen hälsovårdscentral eller en hälsovårdscentral som är gemensam med andra arbetsgivare, på en annan arbetsgivares hälsovårdscentral eller genom att upphandla tjänsterna hos antingen en kommunal hälsovårdscentral, en läkarcentral eller en självständig yrkesutövare.

Företagshälsovård för företagare

Företagare och andra som utför eget arbete har rätt till ersättning för nödvändiga och skäliga kostnader som orsakats av egen företagshälsovård. Anskaffandet av egen företagshälsovård är *frivilligt*. Ersättning betalas för tjänster som faller inom ramen för den lagstadgade preventiva företagshälsovården samt för sjukvård som ordnas utöver denna.

Av de godkända kostnaderna för preventiv företagshälsovård ersätts 60 % och av de godkända kostnaderna för sjukvård ersätts 50 %. Ersättningen kan emellertid inte överstiga det årliga maximibeloppet.

Ersättning betalas till den hälsovårdscentral som tillhandahållit tjänsterna eller till företagaren själv om han har skaffat tjänsterna hos en privat producent av företagshälsovårdstjänster. FPA betalar också statens andel av kostnaderna för utredningar om lantbruksföretagares arbetsförhållanden till den hälsovårdscentral som gjort utredningen.

I syfte att effektivisera företagshälsovården för lantbruksföretagare verkar en riksförbundande centralenhet i an-

nen keskusyksikkö. Kela maksaa valtion osuuden keskusyksikön antamista neuvonta-, koulutus- ja muista palveluista.

Opiskelijoiden terveydenhuolto

Sairausvakuutuksen varoista maksetaan Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle (YTHS) korvauksia yliopistojen ja korkeakoulujen opiskelijoille järjestetystä terveydenhuollosta. Korvaus määräytyy vuotuisen opiskelijakohtaisen enimmäismäärän perusteella, mutta se on kuitenkin enintään 63 % säätiön tilikauden hyväksytystä kokonaisrahoituksesta. Enimmäismäärä oli 181,76 euroa tilikaudella 2010 ja 165,82 euroa tilikaudella 2011.

Tilastointi

Työnantajan järjestämä työterveyshuolto. Työterveyshuoltoa koskevien tilastojen pohjana ovat työnantajien tilikausittain tekemät korvaushakemukset. Tiedot työnantajan järjestämästä työterveyshuollosta tilastoidaan sille kalenterivuodelle, jolle pääosa työnantajan tilikaudesta ajoittuu. Jos tilikausi jakautuu tasan kahdelle vuodelle, tilikauden toiminta luetaan edelliseen vuoteen.

Työnantajan työterveyshuollon tilastoihin sisältyvät myös hylätyjen korvaushakemusten tiedot, mikäli hakemuksesta ilmenee työnantajan järjestäneen työterveyshuoltoa. (Hakemuksista hylätään vuosittain noin prosentti.)

Palvelujen tuottajaksi on tilastoissa luokiteltu se organisaatio, jossa työnantaja on järjestänyt työterveyshuoltopalvelut suurimmalle osalle työntekijöistään.

Yrittäjien työterveyshuolto. Tiedot yrittäjien työterveyshuollosta tilastoidaan sille kalenterivuodelle, jona palvelut on annettu. Vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen sairaanhoidon palvelut, on voinut hakea korvausta työntekijien korvaushakemuksella. Nämä yrittäjät sisältyvät työnantajan järjestämän työterveyshuollon tilastoihin.

Opiskelijoiden terveydenhuolto. Tiedot opiskelijoiden terveydenhuollosta tilastoidaan kalenterivuosittain, joka on Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tilikausi.

slutning till Institutet för arbetshygien. FPA betalar statens andel av de rådgivnings-, utbildnings- och övriga tjänster som centralenheten tillhandahåller.

Hälsovård för studerande

Av sjukförsäkringens medel betalas ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse (SHVS) för hälsovård som anordnats för studerande vid universitet och högskolor. Ersättningen bestäms enligt ett årligt maximibelopp per studerande, men är ändå högst 63 % av den godkända totala finansieringen för räkenskapsperioden. Maximibeloppet för räkenskapsperioden 2010 var 181,76 euro och för räkenskapsperioden 2011 165,82 euro.

Statistikföring

Företagshälsovård som ordnas av arbetsgivaren. Grunden för statistiken över företagshälsovård är arbetsgivarnas ersättningsansökningar per redovisningsperiod. Uppgifterna om arbetsgivarnas företagshälsovård statistikförs på det kalenderår inom vilket största delen av arbetsgivarens redovisningsperiod faller. Om redovisningsperioden fördelar sig jämnt på två år hänförs redovisningsperiodens verksamhet till föregående år.

I statistiken över arbetsgivarnas företagshälsovård ingår även data från avslagna ersättningsansökningar, om det framgår av ansökan att arbetsgivaren anordnat företagshälsovård. (Cirka en procent av ansökningarna avslås årligen.)

Den organisation där arbetsgivaren har ordnat företagshälsovård för merparten av sina arbetstagare klassificeras i statistiken som serviceproducent.

Företagshälsovård för företagare. Data över företagshälsovård för företagare statistikförs på det kalenderår då servicen tillhandahållits. Från år 2006 har en företagare som är arbetsgivare och som ordnat sjukvårdstjänster för sina anställda och sig själv kunat söka ersättning med arbetsgivares ansökan om ersättning. Dessa företagare ingår i statistiken över arbetsgivaranordnad företagshälsovård.

Hälsovård för studerande. Data över studenthälsovården statistikförs kalenderårsvis, då Studenternas hälsovårdsstiftelses redovisningsperiod sammanfaller med kalenderåret.

88. Työterveyshuollon ja opiskelijoiden terveydenhuollon korvaukset 1996–2010
Ersättningar för företagshälsovård och hälsovård för studerande 1996–2010
Refunds for occupational and student health services, 1996–2010

Vuosi År Year	Työterveyshuolto Företagshälsovård Occupational health care		Maatalousyrittäjien työterveyshuolto Företagshälsovård för lantbruksföretagare Occupational health care for farmers		Opiskelijoiden terveydenhuolto Hälsovård för studerande Student health services	
	Työnantajan järjestämä Av arbetsgivare anordnad företagshälsovård Employers	Yrittäjät ¹⁾ Företagare ¹⁾ Self-employed persons ¹⁾	Työolosuhdeselvitykset Arbetsplatsutredningar Studies of farmers' working conditions	Keskusyksikön menot Centralenhetens utgifter Expenditure of the National Centre for Agricultural Health	Yhteensä ²⁾ Sammanlagt ²⁾ Total ²⁾	Hammashuolto Tandvård Dental services
1 000 € – € 1,000						
1996	95 852	426	141	..	12 647	3 604
1997	100 941	455	165	..	13 281	3 651
1998	110 228	480	191	..	13 827	..
1999	117 666	850	448	328	15 433	..
2000	129 125	1 077	635	328	15 677	..
2001	141 005	1 154	652	327	16 564	..
2002	153 065	1 248	637	320	17 806	..
2003	167 178	1 559	802	305	18 596	..
2004	177 814	1 658	857	316	19 809	..
2005	188 304	1 781	991	329	21 018	..
2006	217 553	2 300	831	229	20 842	..
2007	236 825	3 131	1 192	257	21 942	..
2008	262 237	3 252	1 253	249	21 545	..
2009	272 484	3 309	988	352	22 769	..
2010	278 000*	3 068	826	349	21 781	..

¹⁾ Sisältää vuoden 2006 alusta alkaen myös korvaukset ehkäisevän työterveyshuollon lisäksi järjestetystä sairaanhoidosta.

Omfattar fr.o.m. 1.1.2006 också ersättningar för sjukvård som ordnats utöver preventiv företagshälsovård.

From the beginning of 2006, also includes refunds for the costs of medical care offered additionally to preventive occupational health services.

²⁾ Hammashuollon korvaukset sisältyvät 1998 lähtien vain yhteissummaan.

Från och med 1998 ingår tandvårdersättningarna bara i det sammanlagda beloppet.

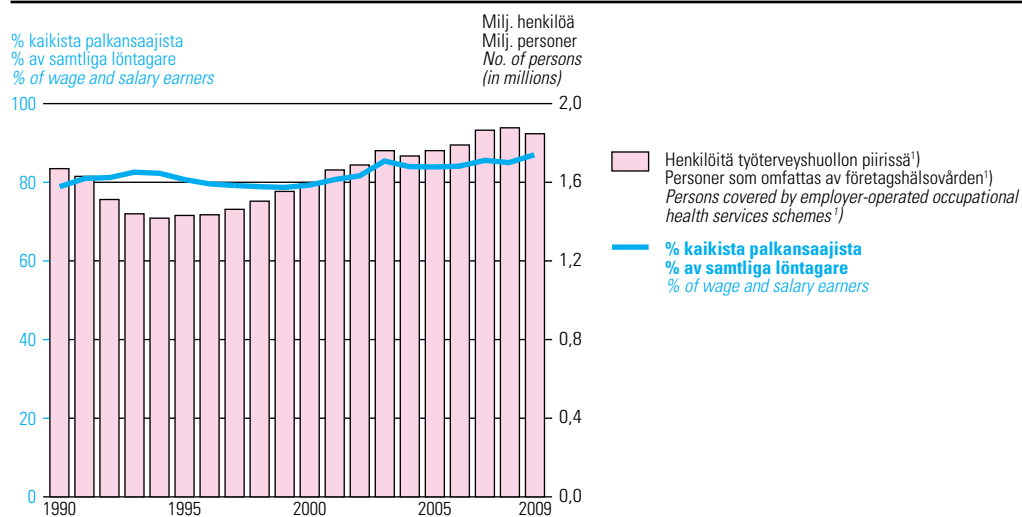
Refunds for dental care since 1998 only included in the total figures.

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot; Kelan kirjanpito.

Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik; FPA:s bokföring.

Kuvio 42. Työterveyshuollon kattavuus palkansaajista 1990–2009
Figur 42. Företagshälsovårdens täckning, samtliga löntagare 1990–2009

Chart 42. Share of wage and salary earners covered by occupational health services, 1990–2009

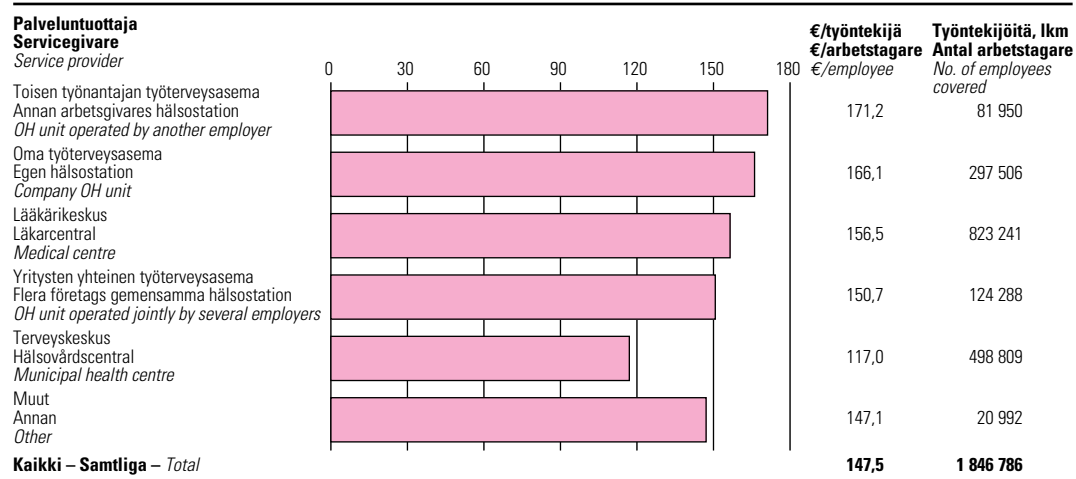

¹⁾ Ks. taul. 89 alaviite 2.
 Se tabell 89, fotnot 2.
 See also Table 89 footnote 2.

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot; SVT. TK: Tilastokatsaus 2011:I.
 Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik; FOS. SC: Statistisk översikt 2011:I.

Kuvio 43. Työterveyshuollon korvaukset palkansaajaa kohti 2009**Figur 43. Företagshälsovårdersättning per löntagare 2009**

Chart 43. Occupational health care reimbursements per employee, 2009

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik.

89. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto 1996–2009

Företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare 1996–2009

Employer-provided occupational health care, 1996–2009

Vuosi År Year	Henkilöitä työterveyshuollon piirissä Av företagshälsovården omfattade personer <i>Population covered by employer-operated occupational health services schemes</i>		Kustannukset ¹⁾ Kostnader ¹⁾ <i>Occupational health services expenses¹⁾</i>		Korvaukset Ersättningar <i>NHI refunds of occupational health services expenses</i>			
	Palkansaaja Löntagare <i>Employed person</i>	Yrittäjä ²⁾ Företagare ²⁾ <i>Self-employed person²⁾</i>	Milj. € Total (€ million)	Henkilöä kohti, € (2009 rahana) Per person, € (2009 års penningvärde) € per person <i>(At 2009 prices)</i>	Milj. € Total <i>(€ million)</i>	Henkilöä kohti, € (2009 rahana) Per person, € (2009 års penningvärde) € per person <i>(At 2009 prices)</i>	% kustannuksista ³⁾ % av kostnaderna ³⁾ <i>As a % of expenses³⁾</i>	
	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	% palkansaajana toimivasta työvoimasta % av samtliga löntagare <i>% of total employee population</i>						
			Lukumäärä Antal <i>Number</i>					
1996	1 434 567	79,6	.	207,1	178,6	95,9	82,7	46,3
1997	1 462 330	79,2	.	218,9	183,0	100,9	84,4	46,1
1998	1 503 764	78,9	.	241,3	193,5	110,2	88,4	45,7
1999	1 553 492	78,7	.	257,0	197,1	117,7	90,3	45,8
2000	1 598 482	79,3	.	285,4	205,8	129,1	93,1	45,2
2001	1 662 565	80,7	.	313,2	211,7	141,0	95,3	45,0
2002	1 687 904	81,6	.	340,7	223,3	153,1	100,4	44,9
2003	1 760 599	85,4	.	375,3	233,8	167,2	104,2	44,5
2004	1 733 615	84,0	.	400,3	252,8	177,8	112,3	44,4
2005	1 760 808	83,9	.	425,7	262,4	188,3	116,1	44,2
2006	1 789 528	84,1	7 803	459,1	273,7	217,6	129,7	47,4
2007	1 864 833	85,6	12 989	498,8	278,4	236,8	132,2	47,5
2008	1 876 894	85,0	14 994	562,3	299,6	262,2	139,7	46,6
2009	1 846 786	87,0	16 575	598,9	324,3	272,5	147,5	45,5

¹⁾ Kelan hyväksymät kustannukset.
Kostnader godkända av FPA.
Expenses recognized by Kela.

²⁾ Vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen sairaanhoidon palvelut, on voinut hakea korvausta työnantajan korvaushakemuksella.
Fr.o.m. år 2006 har företagare som i egenskap av arbetsgivare anordnat sjukvårdsservice för sina anställda och sig själva kunnat ansöka om kostnadsersättning med samma ansökningsblankett som arbetsgivare.
Since 2006, self-employed persons with hired staff who have arranged for medical care coverage for their staff and themselves have been able to claim reimbursement with the claim form intended for employers.

³⁾ Pääsääntöisesti enintään 50 % hyväksytyistä kustannuksista (kustannuksilla työntekijäkohtaiset laskennalliset enimmäismäärät).
I regel högst 50 % av de godkända kostnaderna (enligt kalkylerade maximibelopp per arbetstagare).
As a general rule, up to 50% of recognized expenses (based on a fixed maximum expenditure per employee).

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot; SVT. TK: Tilastokatsaus 2011:I.
Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik; FOS. SC: Statistisk översikt 2011:I.

90. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto korvausluokittain 1996–2009
Företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare, enligt ersättningsklass 1996–2009
Employer-provided occupational health care by reimbursement class, 1996–2009

Vuosi År Year	Työterveyshuolto (korvausluokka I) Företagshälsovård (ersättningsklass I) Occupational health care (reimbursement class I)			Sairaanhoito ja muu terv.huolto (korvausluokka II) Sjukvård och annan hälsovård (ersättningsklass II) Medical care, other health care (reimbursement class II)		
	Työntekijöitä huollon piirissä Fhv-omfattade arbetstagare No. of employees covered	Kustannukset ¹⁾ , milj. € Kostnader ¹⁾ , milj. € Costs ¹⁾ , € million	Korvaukset, milj. € Ersättningar, milj. € Reimbursements, € million	Työntekijöitä huollon piirissä Fhv-omfattade arbetstagare No. of employees covered	Kustannukset ¹⁾ , milj. € Kostnader ¹⁾ , milj. € Costs ¹⁾ , € million	Korvaukset, milj. € Ersättningar, milj. € Reimbursements, € million
1996	1 434 567	81,1	38,1	1 199 362	125,9	57,8
1997	1 462 330	86,4	40,3	1 221 998	132,5	60,6
1998	1 503 764	95,0	43,9	1 268 291	146,3	66,3
1999	1 553 492	101,3	46,8	1 335 525	155,7	70,9
2000	1 598 482	111,1	51,4	1 388 115	174,3	77,8
2001	1 662 565	119,8	55,4	1 450 109	193,4	85,6
2002	1 687 904	131,3	60,9	1 485 792	209,3	92,2
2003	1 760 599	146,1	67,5	1 529 624	229,2	99,7
2004	1 733 615	154,9	71,5	1 565 844	245,3	106,3
2005	1 760 808	163,6	75,2	1 595 270	262,1	113,1
2006	1 789 528	179,0	96,6	1 628 662	280,1	120,9
2007	1 864 833	194,5	105,6	1 689 294	304,3	131,2
2008	1 876 894	212,5	114,8	1 730 632	349,8	147,5
2009	1 846 786	222,1	118,3	1 713 863	376,8	154,2

¹⁾ Kelan hyväksymät kustannukset.
 Kostnader godkända av FPA.
Costs recognized by Kela.

Huom. Vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen sairaanhoidon palvelut, on voinut hakea korvausta työnantajan korvaushakemuksella.

Anm. Fr.o.m. år 2006 har företagare som i egenskap av arbetsgivare anordnat sjukvårdsservice för sina anställda och sig själva kunnat ansöka om kostnadsersättning med samma ansökningsblankett som arbetsgivare.

N.B. Since 2006, self-employed persons with hired staff who have arranged for medical care coverage for their staff and themselves have been able to claim reimbursement with the claim form intended for employers.

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik.

91. Työnantajan järjestämän työterveyshuollon sisältö 1996–2009 Den av arbetsgivare anordnade företagshälsovården 1996–2009

Services provided by employers under occupational health care schemes, 1996–2009

Vuosi År Year	Kohteena työympäristö Med inriktning på arbetsmiljön Targeted at workplaces		Kohteena työntekijä Med inriktning på arbetstagaren Targeted at employees			
	Työpaikka- selvitykset Arbetsplats- utredningar Workplace surveys	Tietojen antaminen ja ohjaus Information och handledning Counselling	Terveystar- kastukset Hälsokont- roller Health examinations	Saira- an- hoitokäynnit Sjukvårds- besök Medical care (visits)	Laboratorio- tutkimukset Laboratorie- undersökningar Laboratory examinations	Radiologiset tutkimukset Radiologiska undersökningar Radiologic examinations
	1 000 tuntia – 1 000 timmar – 1,000 hours		1 000 kpl – 1 000 st. – Thousands			
1996	153,4	240,6	912,2	3 786,7	3 573,4	298,8
1997	158,9	233,6	930,1	3 772,2	3 758,3	299,4
1998	171,9	270,4	929,2	3 850,7	4 025,0	334,0
1999	183,9	275,1	935,8	3 964,1	4 189,0	337,9
2000	184,1	286,2	993,6	4 218,8	4 584,0	360,9
2001	192,8	303,1	1 023,9	4 444,4	4 981,2	380,4
2002	246,2	374,4	984,0	4 510,4	5 105,7	377,4
2003	234,8	357,1	972,5	4 607,4	5 666,4	394,1
2004	261,3	292,0	986,9	4 675,8	5 842,9	401,1
2005	261,7	264,9	961,2	4 773,9	6 194,4	404,4
2006	285,5	259,5	960,5	4 810,3	6 202,0	421,7
2007	288,7	266,8	1 000,7	4 945,4	6 549,2	426,2
2008	314,9	248,5	1 021,5	5 245,6	6 473,0	452,9
2009	346,7	234,0	955,7	5 122,6	6 501,9	497,4
2009						
Kaikki – Samtliga – Total	346,7	234,0	955,7	5 122,6	6 501,9	497,4
Lääkäri – Läkare – Physician	68,7	33,6	249,8	3 304,8	.	.
Terveystenhoitaja – Hälsovårdare – Public health nurse	158,9	115,0	551,8	1 308,7	.	.
Fysioterapeutti – Fysioterapeut – Physiotherapist	102,4	62,8	89,7	325,1	.	.
Psykologi – Psykolog – Psycho- logist	12,4	21,5	38,5	6,3	.	.
Erikoislääkäri – Specialläkare – Specialist physician	0,1	0,2	20,5	177,7	.	.
Muu asiantuntija – Annan sak- kunnig – Other expert	4,2	0,9	5,4	–	.	.
	Tuntia – Timmar – Hours		Kpl – St. – Number			
Kaikki – Samtliga – Total 100 työterveyshuollon piiriin kuuluvaa työntekijää kohti – Per 100 arbetstagare som omfattas av företagshälsovården – Per 100 employees covered	18,8	12,7	51,8	277,4	352,1	26,9

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik.

92. Yrittäjien työterveyshuolto 1996–2010

Företagshälsovård för företagare 1996–2010

Occupational health care for the self-employed, 1996–2010

Vuosi År Year	Henkilöt, joille maksettu korvauksia Personer som fått ersättning Number of benefit recipients	Yrittäjien työterveyshuolto Företagshälsovården för företagare Occupational health services for the self-employed				Maatalousyrittäjien työolosuhdeselvitykset Utredningar om lantbruksföretagares arbetsförhållanden Studies of farmers' working conditions	
		Kohteena työympäristö Med inriktning på arbetsmiljön Targeted at workplaces	Kohteena yrittäjä Med inriktning på företagaren Targeted at the self-employed			Tilakäynnit, tuntia Gårdsbesök, timmar Farm visits, hours	Haastattelut, kpl Interviewer, st. Interviews, number
		Työpaikkaselvitykset, tuntia Arbetsplatsutredningar, timmar Workplace surveys, hours	Terveys- tarkas- tukset, kpl Hälso- kontroller, st. Health exam- inations, number	Saira- an- hoito- käynnit, kpl Sjukvårds- besök, st. Medical care (visit), number	Tutkimukset, kpl Undersökningar, st. Examinations, number		
					Labora- torio Labora- torium Labo- ratory	Radio- logia Radio- logi Radio- logy	
1996	9 750	232	12 957	.	28 854	269	6 172
1997	9 585	133	13 294	.	28 664	351	6 521
1998	9 958	146	13 795	.	28 959	445	8 164
1999	12 925	175	16 935	.	39 505	500	19 649
2000	14 108	179	17 794	.	40 929	421	25 687
2001	15 345	172	18 539	.	45 560	479	25 812
2002	17 286	135	20 385	.	51 513	572	22 694
2003	19 489	256	24 008	.	61 154	626	27 842
2004	19 726	416	25 768	.	74 213	661	28 868
2005	18 824	228	22 454	.	63 149	671	30 444
2006	20 602 ¹⁾	591	21 616	4 902	66 057	1 278	30 345
2007	24 071 ¹⁾	889	23 586	9 477	79 340	1 971	41 844
2008	24 162 ¹⁾	733	22 214	14 342	83 375	2 413	40 747
2009	24 218 ¹⁾	1 470 ²⁾	20 614	16 506	83 159	2 722	35 794
2010	20 166 ¹⁾	1 468 ²⁾	19 110	18 928	82 175	2 997	29 186

¹⁾ Vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen sairaanhoidon palvelut, on voinut hakea korvausta työnantajan korvaushakemuksella. Nämä yrittäjät sisältyvät työnantajan järjestämän työterveyshuollon tilastoihin (ks. taul. 89). Fr.o.m. år 2006 har företagare som i egenskap av arbetsgivare anordnat sjukvårdsservice för sina anställda och sig själva kunnat ansöka om kostnadsersättning med samma ansökningsblankett som arbetsgivare. Dessa företagare ingår i statistiken över företagshälsovård anordnad av arbetsgivare (se tabell 89).

Since 2006, self-employed persons with hired staff who have arranged for medical care coverage for their staff and themselves have been able to claim reimbursement with the claim form intended for employers. These self-employed persons are included in the statistics on employer-operated occupational health services schemes (see Table 89).

²⁾ Työolosuhdehaastatteluista ei ole kerätty enää tietoa vuodesta 2009 alkaen. Nämä tiedot sisältyvät työpaikkaselvityksiin.

Sedan år 2009 samlas inte längre uppgifter om arbetsförhållanden in genom intervjuer.

Data about interviews focusing on workplace conditions have not been gathered since 2009.

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik.

93. Opiskelijoiden terveydenhuolto 1996–2010**Hälsovård för studerande 1996–2010***Student health services, 1996–2010*

Vuosi År Year	Opiskelijoita terveydenhuollon piirissä Antal studerande Scheme members: Total	Lääkärisäkäynnit, 1 000 kpl Läkarbesök, 1 000 st. Visits to doctors (Thousands)		Yleislääkärisä- käyntien osuus kaikista, % Allmänläkar- besök, % Visits to GP as a % of total	Hammas- lääkärisä- käynnit, 1 000 kpl Tandläkarbesök, 1 000 st. Visits to dentists (Thousands)	Tutkimukset, 1 000 kpl Undersökningar, 1 000 st. Examinations (Thousands)	
		Sairaanhoito Sjukvård Medical care	Terveystarkastukset Hälsokontroller Health examinations			Laboratorio Laboratorium Laboratory	Radiologiset tutkimukset Radiologiska under- sökningar Radiologic examinations
1996	113 296	158,4	3,5	64,6	122,6	189,7	31,3
1997	115 538	157,5	3,7	66,4	125,1	190,2	26,8
1998	117 944	153,6	3,7	66,0	125,9	194,8	27,6
1999	121 115	141,4	..	65,7	124,1	184,0	23,2
2000	124 772	134,9	3,9	66,1	123,1	180,6	25,3
2001	130 089	131,3	3,9	68,3	120,4	196,4	26,9
2002	134 157	127,2	3,7	70,5	119,4	200,8	27,1
2003	138 544	126,9	4,1	70,5	126,3	205,1	26,8
2004	141 424	126,3	3,7	71,9	121,2	208,9	26,3
2005	144 488	123,5	2,9	71,4	118,0	211,7	26,2
2006	145 314	124,7	3,2	72,3	122,4	209,0	22,8
2007	144 929	118,9	2,6	71,2	121,1	215,3	18,3
2008	141 715	113,4	5,9	71,3	118,4	203,7	19,7
2009	135 436	102,6	7,6 ¹⁾	73,8	107,6	178,1	17,2
2010	135 717	93,1	7,6 ¹⁾	75,8	104,2	165,0	17,7

¹⁾ Lukuvuosi.
Läsåret.
School year.

Lähde: Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön vuosikertomukset 1996–2005; Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö.

Källa: Studenternas hälsovårdsstiftelse, årsredovisningarna 1996–2005; Studenternas hälsovårdsstiftelse.

5 | Kelan kuntoutusetuudet FPA:s rehabiliteringsförmåner

2010

- Kuntoutuspalvelut
Rehabiliteringstjänster
 - Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus
Yrkesinriktad rehabilitering för handikappade
 - Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus
Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade
 - Harkinnanvarainen kuntoutus
Rehabilitering enligt prövning
- Kuntoutusraha
Rehabiliteringspenning

5.1 Yleistä

Kelan kuntoutustoimintaa säätelevät laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista sekä laki kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä.

Kelan kuntoutusetuuksien kehitystä selostetaan liitteessä 3.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Kuntoutuspalvelut

Perusedellytykset. Kelan järjestämää ja korvaamaa kuntoutusta voivat saada sairausvakuutuslain mukaisesti vakuutetut henkilöt. Kaikki Suomessa asuvat on vakuutettu sairausvakuutuslain mukaan. Myös ulkomailla annetusta kuntoutuksesta voi tietyin edellytyksin saada korvausta.

Yleistä. Kelalla on lakiin perustuva velvollisuus järjestää ja korvata *vajaakuntoisten ammatillista ja vaikeavammaisten lääkinällistä kuntoutusta* sekä *kuntoutuspsykoterapiaa* (lakisääteisenä vuodesta 2011). Kelalla ei kuitenkaan ole kuntoutusvelvoitetta, jos henkilöllä on oikeus kuntoutuspalveluihin tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamma- tai sotilastapaturmalain perusteella. Lakisääteisen kuntoutuksen lisäksi Kela voi järjestää ja korvata *harkinnanvaraista kuntoutusta* eduskunnan vuosittain myöntämän rahamäärän rajoissa.

Kela hankkii kuntoutuspalvelut pääsääntöisesti hankintalain edellyttämällä tavalla tarjouskilpailujen kautta. Kelan järjestämän kuntoutuksen toteuttavat Kelan valitsemat kuntoutuslaitokset ja muut palveluntuottajat kuten terapeutit.

Kelan järjestämä kuntoutus edellyttää yleensä, että henkilölle on laadittu kokonaisvaltainen kuntoutussuunnitelma. Vaikeavammaisten lääkinällisen kuntoutuksen tulee aina perustua 1–3 vuodeksi tehtyyn kirjalliseen kuntoutussuunnitelmaan.

Kelan on tarvittaessa selvitettävä henkilön kuntoutustarve, viimeistään kuitenkin silloin, kun hänelle maksettujen sairauspäivärahopäivien määrä ylittää 60. Myös ennen työkyvyttömyyseläkepäätöstä on varmistettava, että kuntoutusmahdollisuudet on selvitetty. Jo työkyvyttömyyden uhka velvoittaa selvittämään henkilön ammatillisen kuntoutuksen tarpeen ja mahdollisuudet sekä järjestämään tarkoituksenmukaisen kuntoutuksen.

5.1 Allmänt

FPA-rehabiliteringen regleras i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och lagen om klientsamarbete inom rehabiliteringen.

I bilaga 3 redogörs för utvecklingen av FPA:s rehabiliteringsförmåner.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Rehabiliteringstjänster

Allmänna förutsättningar. Personer som är försäkrade enligt sjukförsäkringslagen kan få rehabilitering som ordnas och ersätts av FPA. Försäkrade enligt sjukförsäkringslagen är alla personer som bor i Finland. Under vissa förutsättningar kan ersättning också beviljas för rehabilitering som getts utomlands.

Allmänt. FPA är enligt lag skyldig att ordna och ersätta *yrkesinriktad rehabilitering för handikappade och medicinsk rehabilitering för gravt handikappade samt rehabiliterande psykoterapi* (lagstadgad sedan 2011), dock inte för personer som har rätt till rehabiliteringstjänster enligt lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen, lagen om skada, ådragen i militärtjänst eller lagen om olycksfall i militärtjänst. Utöver den lagstadgade rehabiliteringen kan FPA ordna och ersätta *rehabilitering enligt prövning* inom ramen för de medel som riksdagen årligen beviljar.

FPA köper i regel rehabiliteringstjänsterna genom sådant anbudsförfarande som förutsätts enligt lagen om offentlig upphandling. Den rehabilitering som FPA ordnar genomförs av rehabiliteringsinrättningar och andra serviceproducenter, t.ex. terapeuter, som utsetts av FPA.

FPA-rehabiliteringen förutsätter vanligen att en övergripande rehabiliteringsplan utarbetats för klienten. Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade ska alltid basera sig på en skriftlig rehabiliteringsplan som har uppgjorts för 1–3 år.

FPA ska vid behov reda ut klientens rehabiliteringsbehov, dock senast när sjukdagpenning har betalats för mer än 60 dagar, och även innan beslut om invalidpension/sjukpension utfärdas. Också risken för arbetsoförmåga medför skyldighet att utreda rehabiliteringsbehovet och -möjligheterna och att ordna ändamålsenlig rehabilitering.

Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus. Kun sairaus, vika tai vamma aiheuttaa henkilölle työkyvyttömyyden uhan tai heikentää olennaisesti hänen työkykyään ja ansiomahdollisuuksiaan, Kelan on järjestettävä hänelle

- ammatillista koulutusta tai valmennusta työkyvyn säilyttämiseksi tai parantamiseksi (esim. kuntoutustutkimuksia ja työ- ja koulutuskokeilua, työkykyä ylläpitävää ja parantavaa valmennusta, ammatillista perus-, uudelleen- ja jatkokoulutusta),
- avustusta elinkeinon tai ammatin harjoittamiseen,
- ammatillisen koulutuksen vuoksi välttämätöntä peruskoulutusta ja
- vaikeavammaisen työssään tai opiskelussaan tarvitsemat kalliit ja teknisesti vaativat apuvälineet.

Edellä selostetun kuntoutuksen järjestäminen ei kuitenkaan ole Kelan tehtävä, jos kuntoutuksen on järjestänyt työ- tai opetushallinto taikka työeläkejärjestelmä.

Työeläkelaitokset ovat ensisijaisia ammatillisen kuntoutuksen järjestäjiä henkilöille, jotka ovat työelämässä tai joiden yhteydet työelämään eivät ole vielä katkenneet. Myös täysitehoisella työkyvyttömyyseläkkeellä olevat kuuluvat työeläkekuntoutuksen piiriin.

Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus. Kelan on järjestettävä alle 65-vuotiaalle vaikeavammaiselle henkilölle tehostetut, yksilöllisesti suunnitellut kuntoutusjaksot, jos ne eivät liity välittömästi sairaanhoitoon ja jos ne ovat tarpeen kuntoutujaan työ- tai toimintakyvyn säilyttämiseksi tai parantamiseksi. Lisäksi edellytetään, että henkilö saa vähintään korotetun tasoista vammaisetuutta eikä ole julkisessa laitoshoidossa.

Kuntoutuspsykoterapia. Kelan velvollisuus järjestää kuntouttavaa psykoterapiaa muuttui lakisääteiseksi vuoden 2011 alusta. Kuntoutuspsykoterapiaa järjestetään työ- tai opiskelukyvyn tukemiseksi tai parantamiseksi henkilöille, joilla on todettu työ- tai opiskelukykyä uhkaava mielenterveyden häiriö.

Kuntoutujat jaetaan iän perusteella nuoriin ja aikuisiin. Nuoria ovat 16–25-vuotiaat kuntoutujat. Kuntoutuspsykoterapian tarvetta arvioitaessa keskeistä on, tarvitseeko nuori psykiatrisen hoidon lisäksi kuntouttavaa psykoterapiaa pystyäkseen opiskelemaan tai pysyäkseen työkykyisenä. Aikuisten kohderyhmään kuuluvat psyykkisesti sairast 26–67-vuotiaat opiskelijat tai työelämässä olevat tai työelämään siirtyvät henkilöt.

Harkinnanvarainen kuntoutus. Kela voi velvollisuudekseen säädetynt kuntoutuksen lisäksi järjestää myös muuta ammatillista ja lääkinnällistä kuntoutusta. Tällaisena harkinnanvaraisena kuntoutuksena järjestetään muun

Yrkesinriktad rehabilitering för handikappade. För en person vars arbetsförmåga är hotad eller vars arbetsförmåga och förvärvsmöjligheter väsentligt försvagats av sjukdom eller handikapp ska FPA ordna

- yrkesutbildning eller -träning för bevarande eller förbättrande av arbetsförmågan (t.ex. rehabundersökningar, arbets- och utbildningsprövning, träning i syfte att bevara och förbättra arbetsförmågan, yrkesinriktad grund-utbildning, omskolning och vidareutbildning),
- understöd för närings- eller yrkesutövning,
- för yrkesutbildning nödvändig grundutbildning och
- sådana dyra och tekniskt krävande hjälpmedel som en gravt handikappad behöver för sitt arbete eller sina studier.

Det åligger emellertid inte FPA att ordna rehabilitering om sådan ordnats genom arbetskrafts-, undervisnings- eller arbetspensionssystemet.

Arbetspensionsanstalterna är de primära anordnarna av yrkesinriktad rehabilitering för personer som är ute i arbetslivet eller som inte ännu har förlorat kontakten med arbetslivet. Även personer med heffektiv invalidpension omfattas av arbetspensionsrehabiliteringen.

Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade. För en gravt handikappad person som är under 65 år ska FPA ordna intensifierade, individuellt planerade rehabiliteringsperioder som inte hänförs sig direkt till sjukvård men som behövs för att bevara eller förbättra arbets- eller funktionsförmågan. Dessutom förutsätts att klienten har en handikappförmån på minst den förhöjda nivån och att han inte får offentlig institutionsvård.

Rehabiliterande psykoterapi. Från och med 2011 är FPA enligt lag skyldig att ordna rehabiliterande psykoterapi. Ersättning för rehabiliterande psykoterapi ordnas för att stödja eller förbättra arbets- och studieförmågan för personer vars arbets- och studieförmåga äventyras av mental störning.

Klienterna delas in i unga och vuxna efter ålder. Till gruppen unga hör klienter i åldern 16–25 år. Vid bedömningen av behovet av rehabiliterande psykoterapi är det centrala huvudet den unga personen utöver psykiatrisk behandling behöver rehabiliterande psykoterapi för att kunna studera eller bevara sin arbetsförmåga. Till målgruppen vuxna hör psykiskt sjuka 26–67 år fyllda studerande, personer i arbetslivet eller personer som är på väg ut i arbetslivet.

Rehabilitering enligt prövning. Utöver den lagstadgade skyldigheten att ordna rehabilitering kan FPA enligt prövning även ordna annan yrkesinriktad och medicinsk rehabilitering: bl.a. yrkesorienterad medicinsk tidigrehabi-

muassa ammatillisesti syvennettyä varhaiskuntoutusta (esim. ASLAK), kuntoutuslaitoshoidoa ja sopeutumisvalmennusta. Harkinnanvaraiseen kuntoutukseen on käytettävä vuosittain vähintään neljä prosenttia vakuutettujen sairausvakuutusmaksuina kertyneestä määrästä. Tätä suuremmasta rahamäärästä eduskunta päättää vuosittain valtion talousarviossa. Varoja voidaan käyttää paitsi yksilöön kohdistuvaan kuntoutukseen myös sairauksien ehkäisemiseen sekä kuntoutusta, sairauksien ehkäisyä ja sairausvakuutusta koskevaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Kela on toteuttanut ja sillä on jatkuvasti meneillään useita kuntoutustoiminnan kehittämishankkeita.

Kuntoutuspalvelukustannusten korvaaminen. Kuntoutujalle tai kuntoutuspalvelun tuottajalle korvataan sairausvakuutuksen varoista kuntoutuksesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset. Myös kuntoutujan omaisen kuntoutukseen osallistumisesta aiheutuneet kustannukset voidaan tietyin edellytyksin korvata.

Matkakustannusten korvaaminen. Kuntoutujalle korvataan Kelan järjestämästä kuntoutuksesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset matkakustannukset. Matkakorvausten maksu perustuu periaatteeseen, että kuntoutujilla on yhtäläinen oikeus saada kuntoutusta asuinpaikasta riippumatta. Kuntoutusmatkat korvataan kuitenkin sairausvakuutuslain mukaiset matkat; kuntoutujalle maksetaan euromääräisen omavastuurajan ylittävä osuus yhdensuuntaisesta matkasta, kunnes vuotuinen omavastuu ylittyy, minkä jälkeen matkat korvataan kokonaisuudessaan (ks. luku 4).

Tilastointi. Vuoden 2005 alusta alkaen korvaukset kuntoutusmatkojen kustannuksista eivät sisälly enää kuntoutustilastoihin vaan sairausvakuutuksen matkakorvaustilastoihin, koska kuntoutusmatkojen kustannuksia alettiin silloin korvata sairausvakuutusjärjestelmän kautta.

Kuntoutusraha

Perusedellytykset. Kuntoutusrahaan on oikeus sairausvakuutuslain mukaan vakuutetuilla eli Suomessa asuvilla henkilöillä. Kuntoutusrahaa voi saada myös Suomeen työhön tuleva työntekijä tai yrittäjä, jos hän työskentelee yhtäjaksoisesti vähintään neljän kuukauden ajan. Ulkomailla annettavan kuntoutuksen ajalta voidaan tietyin edellytyksin maksaa kuntoutusrahaa.

Oikeus kuntoutusrahaan. Kuntoutusrahaetuuksia ovat *kuntoutusraha*, *ylläpitokorvaus* sekä kuntoutuksen jälkeiseltä ajalta maksettava harkinnanvarainen *kuntoutusavustus*.

Kuntoutusrahaan on oikeus 16–67-vuotiaalla kuntoutujalla ajalta, jolloin kuntoutus estää työnteon. Kuntoutusrahaan oikeuttavan kuntoutuksen tavoite on työelä-

littering (t.ex. ASLAK), rehabilitering i sluten vård och anpassningsträning. För rehabilitering enligt prövning ska minst fyra procent användas årligen av de medel som influtit i sjukförsäkringspremier från de försäkrade. Eventuella större belopp fastställs av riksdagen i samband med den årliga budgetbehandlingen. Förutom för individuell rehabilitering kan medlen användas för sjukdomsprevension och för forsknings- och utvecklingsverksamhet inom rehabilitering, sjukdomsprevension och sjukförsäkring. Inom rehabiliteringsverksamheten har FPA genomfört ett flertal utvecklingsprojekt och flera projekt pågår hela tiden.

Ersättning för rehabiliteringstjänster. Till rehabiliteringsklienten eller den som producerat en rehabiliteringstjänst betalas ersättning för nödvändiga och skäliga rehabiliteringskostnader från sjukförsäkringen. Kostnaderna för en anhörigs deltagande i rehabilitering kan under vissa förutsättningar också ersättas.

Ersättning för resekostnader. Rehabiliteringsklienten ersätts för de nödvändiga och skäliga resekostnader som FPA-rehabiliteringen medför. Reseersättningssystemet grundar sig på principen om att alla rehabiliteringsklienter ska ha lika rätt att få rehabilitering oavsett bostadsort. Rehabiliteringsresor ersätts på samma sätt som resor enligt sjukförsäkringslagen; till rehabiliteringsklienten betalas den andel som överstiger självrisksgränsen för resa i en riktning tills årssjälvrisken överskrids, varefter resorna ersätts i sin helhet (se kapitel 4).

Statistikföring. Sedan början av 2005 ingår ersättningarna för kostnaderna för rehabiliteringsresor inte längre i rehabiliteringsstatistiken utan i statistiken över reseersättningar från sjukförsäkringen, eftersom rehabiliteringsresorna då började ersättas genom sjukförsäkringssystemet.

Rehabiliteringspenning

Allmänna förutsättningar. Försäkrade enligt sjukförsäkringslagen, dvs. personer som är bosatta i Finland, har rätt till rehabiliteringspenning. Rehabiliteringspenning kan även beviljas arbetstagare och företagare som kommer till Finland för att arbeta, om de arbetar minst fyra månader utan avbrott. För rehabiliteringstid utomlands kan rehabiliteringspenning betalas ut på vissa villkor.

Rätt till rehabiliteringspenning. Rehabiliteringspenningförmåner betalas i form av *rehabiliteringspenning* och *ersättning för uppehålle* samt i form av *rehabiliteringsunderstöd* enligt prövning som betalas för tid efter rehabilitering.

Den som är i åldern 16–67 år har rätt till rehabiliteringspenning för den tid han p.g.a. rehabilitering är förhindrad att arbeta. Rehabiliteringen ska syfta till att hålla

mässä pysyminen, työelämään palaaminen tai sinne tulo. Kuntoutusraha on kuntoutuksen aikana ensisijainen sairauspäivärahaan nähden.

Ammatillisen kuntoutumisen varmistamiseksi ja työllistymisen edistämiseksi 16–19-vuotiaalle vajaakuntoiselle nuorelle maksetaan kuntoutusrahaa (*nuoren kuntoutusraha*). Kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke myönnetään pääsääntöisesti vasta 20 vuotta täyttäneille. Kuntoutusrahan myöntäminen nuorelle ei edellytä kuntoutuspäätöstä, mutta sen sijaan se edellyttää nuoren kotikunnassa laadittua henkilökohtaista opiskelu- ja kuntoutumissuunnitelmaa.

Kela maksaa kuntoutusrahaa sellaisen kuntoutuksen ajalta, jota annetaan joko Kelan järjestämänä tai kansanterveyslain, erikoissairaanhoidon, työterveyshuoltolain, sopeutumisvalmennuksena vammaispalvelulain tai perhekuntoutuksena lastensuojelulain, kehitysvammaisten erityishuoltolain tai päihdehuoltolain nojalla. Oppisopimuksen perusteella kuntoutusrahaa voidaan maksaa vajaakuntoiselle henkilölle ilman kuntoutuspäätöstä oppisopimuskoulutuksen ajalta. Myös kuntoutujan omaiselle, joka osallistuu sopeutumisvalmennukseen tai perhekuntoutukseen, voidaan maksaa kuntoutusrahaa.

Työnantajalle, joka maksaa kuntoutujalle palkkaa tämän ollessa kuntoutuksessa, maksetaan kuntoutusraha palkkaa vastaavalta osalta.

Kesto ja omavastuu aika. Kuntoutusrahaa maksetaan kuntoutukseen osallistumisen ajalta jokaiselta arkipäivältä, ei kuitenkaan omavastuua ajalta. Omavastuun pituus riippuu kuntoutuksen sisällöstä ja kestosta. Pääsäännön mukaan se on kuntoutuksen alkamispäivä ja yhdeksän sitä seuraavaa arkipäivää. Yleisin omavastuu aika on kuitenkin kuntoutuksen alkamispäivä. Kuntoutusrahaa voidaan maksaa myös kuntoutuspäätöksen ja kuntoutuksen alkamisen väliseltä ajalta sekä kuntoutusjaksojen väliseltä ajalta, tosin 20 %:lla alennettuna mutta aina kuitenkin vähintään sairauspäivärahan vähimmäismäärän suuruisena.

Kuntoutusrahan määrä. Kuntoutusraha on pääsääntöisesti yhtä suuri kuin sairausvakuutuslain mukainen *sairauspäiväraha*, jonka kuntoutuja sairastuessaan saisi. Henkilöllä, jolla ei ole työtuloja, kuntoutusraha oli vuonna 2010 vähintään 22,04 euroa arkipäivältä (22,13 euroa 1.3.2011 alkaen). Kuntoutusrahaan ei sovelleta 55 kalenteripäivän odotusaikaa kuten sairauspäivärahaan.

Kun henkilö siirtyy kuntoutusrahalle saatuaan edeltäneiden neljän kuukauden aikana työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea, koulutuspäivärahaa, työvoimapolitiit-

kvar klienten i arbetslivet, eller göra det möjligt för honom att återgå till eller placera sig i arbetslivet. Under rehabiliteringen är rehabiliteringspenningen primär i förhållande till sjukdagpenningen.

Till handikappade unga mellan 16 och 19 år betalas rehabiliteringspenning för säkerställande av yrkesinriktad rehabilitering och främjande av sysselsättningen (*rehabiliteringspenning för unga*). Sjukpension enligt folkpensionslagen beviljas i regel först personer som fyllt 20 år. Beslut om rehabilitering förutsätts inte, men däremot ska en personlig studie- och rehabiliteringsplan ha uppgjorts i den ungas hemkommun.

FPA betalar rehabiliteringspenning för sådan rehabilitering som ordnas av FPA eller med stöd av folkhälso- lagen, lagen om specialiserad sjukvård, lagen om företagshälsovård, lagen om service och stöd på grund av handikapp (anpassningsträning), barnskyddslagen (familjerehabilitering), lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda eller lagen om missbrukarvård. Rehabiliteringspenning kan utan rehabiliteringsbeslut på basis av läroavtal betalas till en handikappad person för lärlingstiden. Rehabiliteringspenning kan betalas också till en anhörig som deltar i anpassningsträning eller familjerehabilitering.

Om rehabiliteringsklienten får lön under rehabiliteringstiden betalas rehabiliteringspenningen till arbetsgivaren till den del som motsvarar lönen.

Betalningstid och självrisktid. Rehabiliteringspenning betalas för varje vardag som klienten deltagit i rehabilitering, frånsett en självrisktid som bestäms av rehabiliteringens innehåll och längd. I regel omfattar självriskten den dag rehabiliteringen inleds och de därpå följande nio vardagarna; den vanligaste självrisktiden är dock bara inledningsdagen. Rehabiliteringspenning kan betalas också för tiden mellan rehabiliteringsbeslutet och rehabiliteringens början samt för tiden mellan rehabiliteringsperioder, dock sänkt med 20 %. Rehabiliteringspenningen uppgår ändå alltid till minst sjukdagpenningens minimibelopp.

Rehabiliteringspenningens belopp. Rehabiliteringspenningen är i regel lika stor som den *sjukdagpenning* som klienten skulle få enligt sjukförsäkringslagen om han insjuknade. För personer utan arbetsinkomster uppgick rehabiliteringspenningen år 2010 till minst 22,04 euro per vardag (22,13 euro från 1.3.2011). På rehabiliteringspenningen tillämpas inte den väntetid om 55 kalenderdagar som gäller för sjukdagpenningen.

När en person börjar lyfta rehabiliteringspenning efter att ha haft arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd, utbildningsdagpenning, arbetskraftspolitiskt ut-

tista koulutustukea tai työllistämistukea työelämävalmennukseen, on hänen kuntoutusrahasa vähintään 86 % edeltävän etuuden määrästä korotettuna 10 %:lla. Opintorahaa saaneella kuntoutujalla kuntoutusraha päivää kohti on opintotuen kahdeskymmenesviidesosa korotettuna 10 %:lla. Jos henkilö on saanut edeltävän kuuden kuukauden aikana kuntoutusrahaa, on uusi kuntoutusraha vähintään edeltävän kuntoutusrahan suuruinen mutta ilman kuntoutusrahan korotuksia.

Täyttä *työkyvyttömyys*-, *työttömyys*- tai *sukupolvenvaihdoseläkettä* saavan kuntoutusraha on 10 % hänen saamiensa eläkkeiden yhteismäärästä. Lisäksi hänelle maksetaan edelleen myös eläke.

Ammatillisen kuntoutuksen ajalta kuntoutusraha on – sairausvakuutuksen päivärahoista poiketen – kaikissa tuloluokissa ilman sairausvakuutuslain tuloporrastusta 75 % sairausvakuutuslaissa säädetystä työtulosta. Ammatillisen kuntoutuksen aikaiselle kuntoutusrahalle on säädetty oma vähimmäismääränsä, joka oli 22,04 euroa arkipäivältä vuonna 2010.

Nuoren (16–19-vuotiaan) *kuntoutusraha* oli vuonna 2010 vähintään 22,04 euroa arkipäivältä.

Kuntoutusraha maksetaan kuntoutujalle hänelle edullisimman vaihtoehdon mukaisena.

Harkinnanvaraista *ylläpitokorvausta* (9,00 €/pv vuonna 2010) voi saada kuntoutuja, jonka kuntoutusraha on enintään ammatillisen kuntoutuksen ajalta maksettavan vähimmäismäärän suuruinen. Ylläpitokorvausta maksetaan kuntoutuksesta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamiseksi ja kuntoutukseen osallistumisen varmistamiseksi, ei kuitenkaan pitkäaikaisen kuntoutuksen ajalta.

Harkinnanvaraista kuntoutusavustusta voidaan maksaa kuntoutusrahan päättymisen jälkeen. Avustuksen tarkoitus on tukea kuntoutujan työllistymistä kuntoutusjakson päätyttyä. Kuntoutusavustusta maksetaan enintään edeltävän kuuden kuukauden ajalta maksettua kuntoutusrahaa vastaava määrä.

Kuntoutusraha on veronalaista tuloa. Ylläpitokorvaus on veroton etuus. Maksussa olevaan kuntoutusrahaan tehdään vuosittain indeksitarkistus, joka perustuu työeläkeindeksiin. Vastaavat tarkistukset tehdään myös ammatillisessa kuntoutuksessa olevan ja nuoren kuntoutusrahan euromääräisiin vähimmäismääriin. Eläkkeensaajan kuntoutusraha tarkistetaan perusteena olevien eläkkeiden määrän muuttuessa.

bildningsstöd eller sysselsättningsstöd för arbetslivsträning de närmast föregående fyra månaderna, är rehabiliteringspenningen minst 86 % av den tidigare förmånen höjd med 10 %. För en rehabiliteringsklient som fått studiepenning är rehabiliteringspenningen per dag en tjugofemtedel av studiestödet höjt med 10 %. För den som har fått rehabiliteringspenning under de närmast föregående sex månaderna är den nya rehabiliteringspenningen minst lika stor som den tidigare, men utan tillägg.

Den som har full *invalid*-, *sjuk*-, *arbetslöshets*- eller *generationsväxlingspension* får 10 % av det totala pensionsbeloppet i rehabiliteringspenning. Dessutom får han alltså lyfta pension.

Den rehabiliteringspenning som betalas ut vid *yrkesinriktad rehabilitering* är – i motsats till dagpenningarna från sjukförsäkringen – i samtliga inkomstklasser, och utan sjukförsäkringslagens inkomstgradering, 75 % av den arbetsinkomst som fastställts i sjukförsäkringslagen. För rehabiliteringspenning i samband med yrkesinriktad rehabilitering har ett minimibelopp fastställts, som var 22,04 euro per vardag år 2010.

Rehabiliteringspenningen för unga (16–19 år) uppgick år 2010 till minst 22,04 euro per vardag.

I rehabiliteringspenning betalas det belopp som blir mest fördelaktigt för klienten.

Ersättning för uppehälle (9,00 euro/dag år 2010) kan enligt prövning beviljas en klient vars rehabiliteringspenning uppgår till högst det minimibelopp som betalas vid yrkesinriktad rehabilitering. Ersättning för uppehälle betalas i ersättning för de extra kostnader som rehabiliteringen medför och för att säkerställa deltagande i rehabiliteringen, dock inte för tid i långvarig rehabilitering.

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning kan betalas efter att utbetalningen av rehabiliteringspenning upphört. Syftet med understödet är att stödja sysselsättningen av klienten efter rehabiliteringsperioden. Rehabiliteringsunderstöd betalas högst till ett belopp som motsvarar den rehabiliteringspenning som betalats för de föregående sex månaderna.

Rehabiliteringspenningen är skattepliktigt inkomst. Ersättningen för uppehälle är en skattefri förmån. På löpande rehabiliteringspenningar görs årligen en indexjustering som grundar sig på arbetspensionsindex. Motsvarande justeringar görs också på minimibeloppet av rehabiliteringspenning för unga och för personer som deltar i yrkesinriktad rehabilitering. Rehabiliteringspenningen för pensionstagare justeras då det sker en ändring i det pensionsbelopp som ligger till grund för rehabiliteringspenningen.

94. Kuntoutus 1995–2010

Rehabilitering 1995–2010

Rehabilitation, 1995–2010

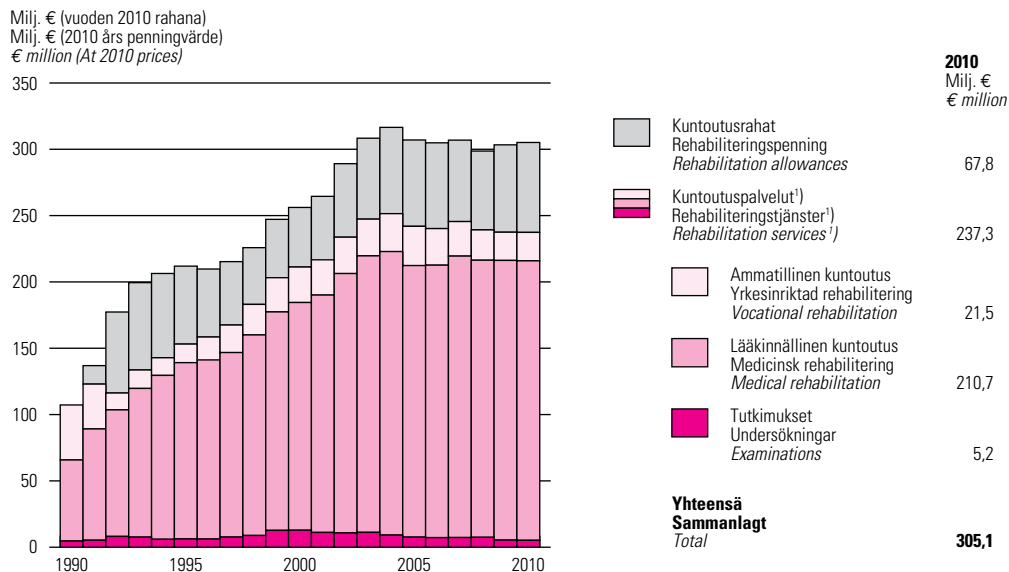
Vuosi År Year	Yhteensä Sammanlagt Total	Kuntoutuspalvelut ¹⁾ Rehabiliteringstjänster ¹⁾ Rehabilitation services ¹⁾				Kuntoutusrahat ²⁾ Rehabiliteringspenning ²⁾ Rehabilitation allowance ²⁾	
		Yhteensä Sammanlagt Total	Vajaakuntoisten am- matillinen kuntoutus Yrkesinriktad rehabilitering för handikappade Vocational reha- bilitation of persons with impaired work capacity	Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade Medical rehabilitation of the severely disabled	Harkinnan- varainen kuntoutus Rehabilitering enligt prövning Discretionary rehabilitation	Yhteensä Sammanlagt Total	Maksettu Kelan kuntoutuspalveluja saaneille Betalt till mottagare av FPA-rehabtjänster Paid to recipients of rehabilitation services from Kela
Milj. € – € million							
1995	168,2	121,5	16,2	45,4	60,0	46,6	44,9
1996	167,4	126,5	18,9	49,4	58,2	40,9	38,5
1997	174,0	135,4	22,5	52,8	60,1	38,6	35,9
1998	185,1	150,0	24,0	58,2	67,8	35,1	32,1
1999	204,9	168,4	25,7	64,7	78,1	36,5	33,1
2000	219,5	181,0	28,3	72,1	80,6	38,5	33,0
2001	232,5	190,5	29,6	79,2	81,6	42,1	33,6
2002	258,1	208,6	31,8	86,3	90,6	49,5	36,4
2003	277,7	222,7	33,6	95,1	94,1	55,0	36,5
2004	285,6	226,9	33,6	109,6	83,8	58,7	36,9
2005	279,4	220,2	33,6	104,0	82,6	59,2	35,5
2006	282,3	222,4	31,7	101,7	89,1	59,9	35,2
2007	291,3	233,1	30,7	110,8	91,6	58,3	34,2
2008	295,0	236,3	29,1	112,7	94,5	58,7	34,5
2009	299,7	234,6	25,5	112,6	96,5	65,1	35,6
2010	305,1	237,3	25,9	116,8	94,6	67,8	37,0

¹⁾ Matkakorvaukset eivät 1.1.2005 alkaen enää sisälly kuntoutuspalvelujen euromääriin, koska ne maksetaan sairausvakuutusjärjestelmän kautta. Sedan 1.1.2005 ingår ersättningar för resekostnader inte längre i beloppen för rehabiliteringstjänster; de betalas via sjukförsäkringssystemet. Refunds of transportation costs are no longer (since 1 January 2005) included in the euro amounts for rehabilitation services. They are now paid through the National Health Insurance.

²⁾ Sisältää myös 1.9.2001 alkaen maksetut ylläpitokorvaukset. Inkluderar även ersättningar för uppehälle som betalats från och med 1.9.2001. Includes maintenance allowances payable since 1 September 2001.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 44. Kuntoutus 1990–2010
Figur 44. Rehabilitering 1990–2010
Chart 44. Rehabilitation, 1990–2010

¹⁾ Ks. taul. 94 alaviite 1.
 Se tabell 94, fotnot 1.
 See footnote 1 to Table 94.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

Huom. Kuntoutusajan toimeentuloturva sisältyy lokakuuhun 1991 saakka kuntoutuspalveluihin.

Anm. Utkomstbidrag för rehabiliteringstiden ingår i rehabiliteringstjänsterna fram till oktober 1991.

N.B. Expenditure on income maintenance during rehabilitation is up to October 1991 included in "Rehabilitation services".

95. Kuntoutujat 1995–2010

Rehabiliteringsklinter 1995–2010

Rehabilitation beneficiaries, 1995–2010

Vuosi År Year	Kuntoutujat yhteensä Rehabiliterings- klinter sammanlagt Total	Kuntoutuspalveluja saaneet Mottagare av rehabiliterings- tjänster Rehabilitation services	Kuntoutusrahaa saaneet Mottagare av rehabiliteringspenning Rehabilitation allowance			
			Yhteensä Sammanlagt Total	Kuntoutuspalvelut Kelalta FPA-rehabtjänster In respect of services provided by Kela	Kuntoutuspalvelut muualta Andra rehabtjänster In respect of services provided by a third party	Ei ole saanut kuntoutuspalveluja Ej rehabtjänster No rehabilitation services provided
1995	69 373	62 770	39 537	34 566	5 125	.
1996	73 861	64 773	42 035	34 258	7 953	.
1997	78 437	67 604	45 372	35 967	9 589	.
1998	86 002	73 715	49 816	39 027	11 003	.
1999	94 524	81 211	53 935	42 557	11 401	204
2000	96 044	82 483	53 470	41 650	11 270	786
2001	98 259	83 317	54 529	41 159	12 321	1 292
2002	104 209	87 030	58 693	43 015	13 648	2 250
2003	105 684	87 769	59 522	42 709	13 597	3 448
2004	104 298	86 174	60 402	42 967	13 305	4 362
2005	105 139	86 756	61 953	43 821	13 667	4 732
2006	106 479	88 376	61 518	43 545	13 479	4 736
2007	105 326	87 846	58 999	41 881	12 925	4 442
2008	104 247	86 320	58 066	40 489	13 670	4 178
2009	100 101	83 760	54 305	37 684	12 554	4 333
2010	98 808	83 709	52 352	36 763	11 142	4 678

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

96. Kuntoutuspalvelut 1995–2010
Rehabiliteringstjänster 1995–2010
Rehabilitation services, 1995–2010

Vuosi År Year	Kuntoutuspalveluja saaneet Mottagare av rehabtjänster Beneficiaries		Toimenpiteet Åtgärder Measures	Milj. € (kuntoutuspalvelut ja -rahat) Milj. € (rehabiliteringstjänster och -penningar) € million (rehabilitation services and allowances)			€/palvelujen saaja (2010 rahana) €/mottagare av tjänster (2010 års penningvärde) Expenditure per rehabilittee, € (At 2010 prices)	
	Lukumäärä Antal Total	Promillea väestöstä ‰ av befolk- ningen ‰ of popu- lation		Yhteensä Sammanlagt Total	Perinteinen jaottelu Traditionell indelning Traditional classification			
					Ammatillinen kuntoutus Yrkesinriktad rehabilitering Vocational rehabilitation	Lääkinnällinen kuntoutus Medicinsk rehabilitering Medical rehabilitation		Tutkimukset Under- sökningar Examinations
1995	62 770	12,3	84 789	166,4	43,7	116,3	6,1	3 340
1996	64 773	12,6	88 935	165,0	40,9	118,1	5,8	3 192
1997	67 604	13,1	92 108	171,3	41,0	123,3	7,0	3 135
1998	73 715	14,3	102 090	182,2	37,6	136,4	8,2	3 015
1999	81 211	15,7	112 392	201,5	39,5	150,3	11,6	2 993
2000	82 483	15,9	116 450	214,0	41,1	160,9	12,0	3 028
2001	83 317	16,0	120 938	224,1	41,7	171,0	10,8	3 059
2002	87 030	16,7	..	245,0	44,2	189,1	10,9	3 153
2003	87 769	16,8	143 193	259,3	43,8	202,5	11,6	3 281
2004	86 174	16,5	140 305	263,8	45,2	207,7	9,6	3 393
2005	86 756	16,5	150 645	255,7	45,2	201,6	8,0	3 238
2006	88 376	16,7	161 623	257,7	42,6	206,3	7,7	3 149
2007	87 846	16,6	163 134	267,2	41,1	217,0	8,0	3 205
2008	86 320	16,2	161 858	270,8	38,8	222,3	8,4	3 176
2009	83 760	15,7	159 311	270,2	38,6	224,3	6,2	3 265
2010	83 709	15,6	157 086	274,3	40,1	227,0	6,1	3 277

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

97. Kuntoutus sukupuolen ja iän mukaan 2010 Rehabilitering enligt kön och ålder 2010 Rehabilitation by age and sex of the client, 2010

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and sex	Kuntoutuspalvelut Rehabiliteringstjänster Rehabilitation services		Kuntoutusraha Rehabiliteringspenning Rehabilitation allowance				
	Kuntoutujat Rehabiliteringsklienter Beneficiaries		Kustannukset Kostnader Expenditure			Kuntoutujat ¹⁾ Antal klienter ¹⁾ No. of beneficiaries ¹⁾	
	Kaikki Samtliga Total	Promillea samanikäisestä väestöstä ‰ av befolkningen i samma ålder ‰ of population of corresponding age	Uudet ²⁾ Nya ²⁾ New ²⁾	Milj. € € million	Samanikäistä asukasta kohti, € Per invånare i samma ålder, € Per capita within age group, €	Päivät Dagar Days	€/pv €/dag €/day

Molemmat sukupuoli – Bägge könen – Both sexes

Kaikki –									
Samtliga –									
Total	83 709	15,5	28 327	237,3	44,1	52 352	2 212,3	42	30,6
0–15	9 533	10,0	1 841	48,6	51,0	—	—	—	—
16–24	10 134	17,0	2 576	21,8	36,6	6 799	1 390,5	205	22,1
25–34	10 098	14,7	2 903	23,8	34,7	3 975	272,9	69	26,0
35–44	11 298	17,0	4 333	28,1	42,3	9 065	183,0	20	44,4
45–54	21 385	28,4	8 601	52,7	70,0	19 256	241,7	13	56,6
55–64	17 937	22,8	6 220	53,8	68,5	13 257	124,2	9	64,9
65–	3 324	3,5	1 853	8,5	9,0	—	—	—	—

Miehet – Män – Males

Kaikki – Samtliga –									
Total	33 202	12,5	10 688	107,2	40,6	19 303	1 138,3	59	28,7
0–15	6 232	12,8	1 227	31,7	65,1
16–24	4 535	14,9	980	9,4	30,7	3 830	806,0	210	22,0
25–34	3 361	9,5	952	9,2	26,1	1 791	134,5	75	25,9
35–44	3 887	11,4	1 504	11,2	33,0	3 311	70,8	21	48,2
45–54	7 254	19,1	3 000	19,7	52,1	6 189	85,4	14	60,1
55–64	6 602	17,0	2 310	22,1	57,1	4 182	41,6	10	69,8
65–	1 331	3,3	715	3,9	9,8	–	–	–	–

Naiset – Kvinnor – Females

Kaikki – Samtliga –									
Total	50 507	18,4	17 639	130,1	47,5	33 049	1 074,0	32	32,6
0–15	3 301	7,0	614	16,8	36,1
16–24	5 599	19,2	1 596	12,5	42,7	2 969	584,5	197	22,2
25–34	6 737	20,2	1 951	14,6	43,8	2 184	138,4	63	26,1
35–44	7 411	22,8	2 829	16,9	52,1	5 754	112,2	19	42,1
45–54	14 131	37,8	5 601	32,9	88,1	13 067	156,3	12	54,7
55–64	11 335	28,4	3 910	31,7	79,5	9 075	82,6	9	62,5
65–	1 993	3,6	1 138	4,6	8,4	–	–	–	–

¹⁾ Kuntoutusrahaa sai 4 683 vajaakuntoista nuorta (16–19 v) ammatillisen kuntoutuksen varmistamiseksi ja 70 henkilöä oppisopimuskoulutuksen perusteella. Harkinnanvaraista kuntoutusavustusta maksettiin 2 henkilölle ja ylläpitokorvausta ammatillisen kuntoutuksen ajalta 67 henkilölle. Em. henkilöt sisältyvät sarakkeen lukuihin.

Rehabiliteringspenning fick 4 683 handikappade i åldern 16–19 år för säkerställande av yrkesinriktad rehabilitering och 70 personer på basis av läroavtalsutbildning. Prövningsbaserat rehabiliteringsunderstöd betalades till 2 person och ersättning för uppehälle vid yrkesinriktad rehabilitering till 67 personer. Dessa personer ingår i talen i kolumnen.

Rehabilitation allowance was paid to 4,683 functionally impaired young persons aged 16–19 in order to enable their participation in vocational rehabilitation and to 70 persons on the basis of an apprenticeship agreement. Means-tested rehabilitation assistance was paid to 2 person and maintenance allowance during vocational rehabilitation to 67 persons. All the above groups are included in this column's figures.

²⁾ Ollut vähintään 5 vuotta ilman Kelan kuntoutuspalveluja.

Har inte fått FPA-rehabilitering på minst 5 år.

Last received rehabilitation services from Kela five or more years ago.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

98. Kuntoutuspalvelut toimenpiteittäin 2010
Rehabiliteringstjänster enligt åtgärd 2010
Rehabilitation services by procedure in 2010

Kuntoutuspalvelu Rehabiliteringstjänst Rehabilitation service	Kuntoutuja ¹⁾ Rehabiliteringsklienter ¹⁾ Rehabilitation clients ¹⁾		Kuntoutuspalvelukustannukset Kostnader för rehabiliteringstjänster Expenditure on rehabilitation services	
Toimenpide Åtgärd Measure	Lkm Antal Number	Mediaani-ikä Medianålder Median age	1 000 € €1,000	Kuntoutujaa kohti, € Per klient, €
Kaikki – Samtliga – Total	83 709	45	237 336	2 835
Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus – Yrkesinriktad rehabilitering för handikappade – Vocational rehabilitation services for persons with impaired work capacity	12 950	33	25 869	1 998
Koulutus – Utbildning – Training	5 560	20	1 433	258
Ammattikoulutus – Yrkesutbildning – Vocational training	4 577	20	1 130	247
Tyk-toiminta ²⁾ – Tyk-verksamhet ²⁾ – WHP ²⁾	3 111	56	8 366	2 689
Kuntoutuslaitosjakso – Slutenvårdsperiod – Treatment at a reha- bilitation centre	17	45	92	5 440
Muut toimenpiteet – Övriga åtgärder – Other measures	4 759	38	15 978	3 357
Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus – Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade – Medical rehabilitation services for the severely disabled	20 750	23	116 818	5 630
Kuntoutuslaitosjakso – Slutenvårdsperiod – Treatment at a reha- bilitation centre	3 487	54	25 956	7 444
Sairausryhmäkohtaiset kurssit ³⁾ – Kurser enligt sjukdomsgrupp ³⁾ – Rehabilitation designed for persons with specific illnesses ³⁾	1 544	13	7 353	4 763
Psykoterapia – Psykoterapi – Psychotherapy	550	14	2 093	3 805
Toimintaterapia – Ergoterapi – Occupational therapy	4 628	9	10 873	2 349
Puheterapia – Talterapi – Speech therapy	5 057	7	16 505	3 264
Fysioterapia – Fysioterapi – Physiotherapy	14 203	43	49 574	3 490
Muut toimenpiteet – Övriga åtgärder – Other measures	1 985	14	4 463	2 249
Harkinnanvarainen kuntoutus – Rehabilitering enligt pröv- ning – Discretionary rehabilitation	51 843	48	94 649	1 826
Tyk-toiminta ²⁾ – Tyk-verksamhet ²⁾ – WHP ²⁾	226	55	598	2 647
Kuntoutuslaitosjakso – Slutenvårdsperiod – Treatment at a reha- bilitation centre	3 164	53	6 536	2 066
Kuntoutuskurssit – Rehabiliteringskurser – Rehabilitation services ASLAK-kurssit – ASLAK-kurser – Vocationally oriented medical rehabilitation services	27 665	52	50 645	1 831
13 105	50	24 119	1 840	
Sopeutumisvalmennuskurssit – Anpassningsträningskurser – Adaptation training courses	2 927	51	6 613	2 259
Aikuisten psykoterapia – Psykoterapi för vuxna – Adult psychotherapy	10 945	37	13 579	1 241
Nuorten psykoterapia – Psykoterapi för unga – Adolescent psychotherapy	4 812	23	9 297	1 932
Kehittämis- ja kokeilutoiminta – Utvecklings- och försöks- verksamhet – Experimentation and development	2 101	48	5 185	2 468
Muut toimenpiteet – Övriga åtgärder – Other measures	954	36	2 195	2 301

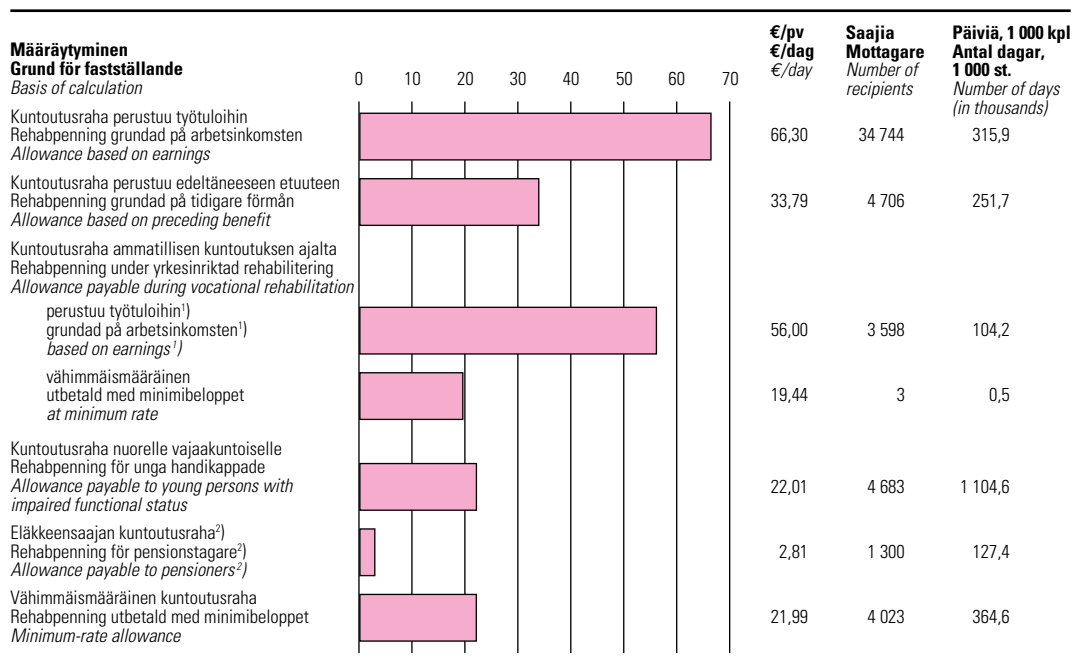
¹⁾ Kuntoutuja on voinut vuoden aikana saada useaa toimenpidettä.
 Flera åtgärder kan ha vidtagits under året för en och samma klient.
One client may have participated in several rehabilitation measures during the year.

²⁾ Työkykyä ylläpitävä ja parantava valmennus.
 Träning för att bevara och förbättra arbetsförmågan.
Workplace health promotion.

³⁾ Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit.
 Rehabiliterings- och Anpassningsträningskurser.
Group-based rehabilitation and adaptation training.

Kuvio 45. Kuntoutusraha keskimäärin 2010**Figur 45. Rehabiliteringspenning i genomsnitt 2010**

Chart 45. Average rates of rehabilitation allowance, 2010

¹⁾ Kaikissa tuloluokissa 75 % työtuloista.
75 % av arbetsinkomsten i samtliga inkomstklasser.
75% of earnings in all income brackets.

²⁾ Maksetaan eläkkeen lisäksi.
Betalas utöver pensionen.
Payable on top of the pension.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

99. Kuntoutuspalvelujen käsittelytietoja sukupuolen ja iän mukaan 2010

Handläggning av rehabiliteringstjänster enligt kön och ålder 2010

Rehabilitation services: Claims processing data for 2010 by age and sex of the claimant

Sukupuoli ja ikäryhmä Kön och åldersgrupp Sex and age group	Ratkaisuja ¹⁾ – Avgöranden ¹⁾ – Decisions ¹⁾				Hylkäys-% ³⁾ – Avslags-% ³⁾ – Denial rate, % ³⁾		
	Yhteensä ²⁾ Sammanlagt ²⁾ Total ²⁾	Vajaakuntoisten ammattillinen kuntoutus Yrkesinriktad rehabilitering för handikappade Vocational rehabili- tation of persons with impaired work capacity	Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus Medicinsk rehabilitering för gravt handi- kappade Medical rehabili- tation of the severely disabled	Harkinnan- varainen kuntoutus Rehabili- tering enligt prövning Discretionary rehabilitation	Vajaakuntoisten ammattillinen kuntoutus Yrkesinriktad rehabilitering för handikappade Vocational rehabili- tation of persons with impaired work capacity	Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus Medicinsk rehabilitering för gravt handi- kappade Medical rehabili- tation of the severely disabled	Harkinnan- varainen kuntoutus Rehabili- tering enligt prövning Discretionary rehabilitation
Kaikki – Samtliga –							
Total	129 127	15 021	56 693	56 790	26,0	15,8	21,3
Miehet – Män –							
Males	57 542	6 944	31 674	18 802	24,7	15,5	24,4
Naiset – Kvinnor –							
Females	71 585	8 077	25 019	37 988	27,1	16,2	19,8
0–15	28 214	121	26 389	1 704	35,0	13,5	23,2
16–34	28 655	7 521	8 838	11 911	22,0	16,3	13,3
35–44	15 227	2 320	3 853	8 934	27,5	17,4	16,8
45–54	26 161	3 102	6 406	16 559	30,8	17,9	18,1
55–64	25 008	1 945	10 560	12 479	31,1	17,8	26,6
65–	5 862	12	647	5 203	57,1	44,3	44,4

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Sisältää joulukuussa 2010 ennakolta tehdyn vuoden 2011 koskevat kuntoutuspsykoterapiaratkaisut.

Inkluderar avgöranden om rehabiliterande psykoterapi som gäller år 2011, men som gjorts på förhand i december 2010.

Includes advance decisions on rehabilitative psychotherapy made in December 2010 but concerning the year 2011.

³⁾ Hylkäävien ratkaisujen %-osuus myönteisten ja hylkäävien ratkaisujen sekä tarkistusratkaisujen kokonaismäärästä, joka ei sisällä lakkautusratkaisuja.

Avslagens procentuella andel av samtliga beviljanden, avslag och justeringar, fränsett indragningar.

Denials as a percentage of the total number of grants, denials and review decisions (not including terminations of benefit).

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden.

5.2 Kuntoutus alueittain, sairauksittain ja ammateittain

Kuntoutuksen *alueittaiset* tilastot esitetään vuosikirjassa maakunnittain kuntoutujan kotikunnan mukaan.

Sairaudella tarkoitetaan kuntoutuspalvelu- tai kuntoutusraahakemuksen perusteena olevaa sairautta. Tieto sairaudesta saadaan niistä, jotka ovat saaneet Kelalta kuntoutuspalveluja, nuoren kuntoutusrahaa tai kuntoutusrahaa oppisopimuskoulutuksen ajalta.

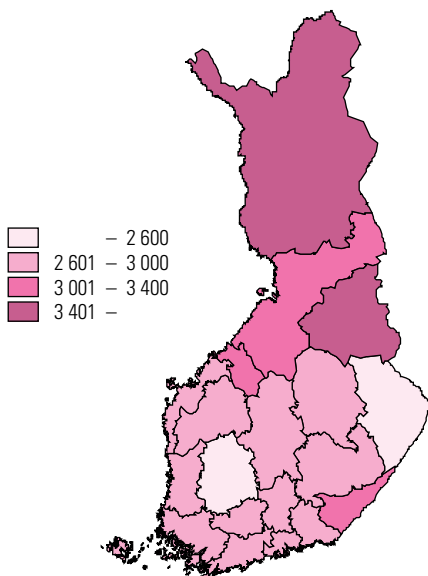
Sairausdiagnoosit merkitään kansainvälisen tautiluokituksen (ICD-10) mukaisesti.

Ammatiksi merkitään viimeisin pääasiallinen ammatti. Tieto ammatista tallennetaan 16 vuotta täyttäneistä kuntoutujista, jotka saavat kuntoutuspalveluja Kelalta.

Kelan käyttämä ammattiluokitus perustuu pohjoismaiseen luokitukseen, jota on Kelassa jonkin verran täydennetty. Ammattiluokitusta ja ammattikäsitettä on selostettu tarkemmin luvussa 2.3.

Kuvio 46. Kuntoutuspalvelut maakunnittain 2010
Figur 46. Rehabiliteringstjänster landskapsvis 2010
Chart 46. Rehabilitation services by region, 2010

Kuntoutuspalvelukustannukset kuntoutujaa kohti, €/kuntoutuja
Kostnader för rehahtjänster, €/klient
Expenditure on rehabilitation services per rehabilitation client, €

5.2 Rehabilitering region-, sjukdoms- och yrkesvis

Den *regionala* rehabiliteringsstatistiken presenteras landskapsvis enligt klientens hemkommun.

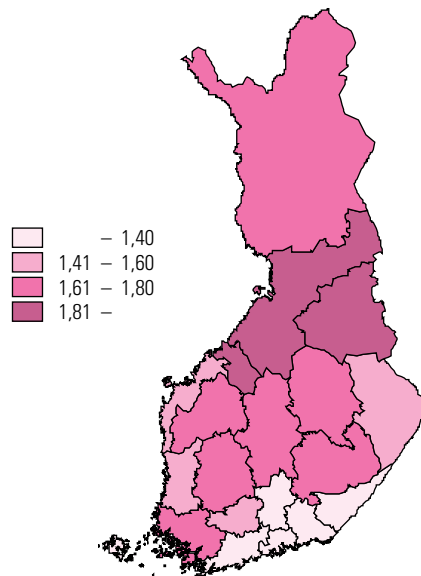
Med *sjukdom* avses den sjukdom som föranlett ansökan om rehabilitering eller rehabiliteringspenning. Sjukdomsuppgifter fås om klienter som fått rehabilitering genom FPA, rehabiliteringspenning för unga eller rehabiliteringspenning för läroavtalsutbildning.

Sjukdomsdiagnoserna anges enligt den internationella sjukdomsklassifikationen (ICD-10).

Som yrke anges klientens senaste huvudsakliga yrke. Yrkesdata lagras för alla rehabiliteringsklienter över 16 år som får FPA-rehabilitering.

Den yrkesklassificering som FPA använder grundar sig på den nordiska klassificeringen, som i någon mån kompletterats av FPA. För yrkesklassificeringen och yrkesbegreppet redogörs närmare i avsnitt 2.3.

Kuntoutuspalveluja saaneiden osuus väestöstä, %
Mottagare av rehahtjänster, andel av befolkningen i %
Rehabilitation clients as a share of the population in region, %

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

100. Kuntoutus maakunnittain 2010
Rehabilitering landskapsvis 2010
Rehabilitation by region in 2010

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ <i>Region</i>	Kuntoutuspalveluja saaneet Mottagare av rehabiltjänster <i>Rehabilitation services provision</i>		Kuntoutusrahaa saaneet Mottagare av rehabiliteringspenning <i>Rehabilitation allowance</i>		Kuntoutuspalvelut ja -rahat Rehabiliteringstjänster och -penningar <i>Rehabilitation services and allowances</i>	
	Lukumäärä Antal <i>Total recipients</i>	Promillea väestöstä % av befolkningen % of population	Lukumäärä Antal <i>Total recipients</i>	Promillea 16–67-vuotiaista % av 16–67-åringar % of population aged 16–67	Milj. € € million	Asukasta kohti, € Per invånare, € <i>Per capita, €</i>
Koko maa – Hela landet – Whole country	83 709	15,6	52 352	14,3	305,1	56,8
Uusimaa – Nyland	19 606	13,6	12 518	12,2	66,1	46,0
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	908	9,6	600	9,5	3,2	33,9
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	7 735	16,6	4 104	13,0	28,5	61,4
Satakunta	3 350	14,8	2 233	14,9	12,1	53,5
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	2 533	14,5	1 759	15,1	9,1	52,0
Pirkanmaa – Birkaland	8 309	17,0	5 403	16,2	28,4	58,3
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	2 295	11,4	1 501	11,0	8,6	42,4
Kymenlaakso – Kymmenedalen	2 489	13,6	1 780	14,6	8,9	48,6
Etelä-Karjala – Södra Karelen	1 709	12,8	1 153	12,9	6,8	51,1
Etelä-Savo – Södra Savolax	2 632	17,0	1 738	17,1	9,3	59,8
Pohjois-Savo – Norra Savolax	4 149	16,7	2 794	16,8	15,4	62,0
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	2 577	15,5	1 645	14,7	9,0	54,5
Keski-Suomi – Mellersta Finland	4 913	18,0	2 658	14,4	18,0	65,9
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	3 245	16,8	2 004	15,9	11,2	57,9
Pohjanmaa – Österbotten	2 722	15,3	1 793	15,3	9,6	53,8
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten ...	1 298	19,0	752	16,9	5,2	75,6
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	7 982	20,2	4 617	17,7	31,9	80,8
Kainuu – Kajanaland	1 767	21,5	1 133	20,8	7,7	94,2
Lappi – Lappland	3 236	17,6	2 027	16,4	15,1	82,2
Ahvenanmaa – Åland	199	7,1	113	6,0	0,8	28,5

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
 Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Huom. Ulkomailta asuvia koskevat tiedot eivät sisälly maakunnittaiseen erittelyyn.

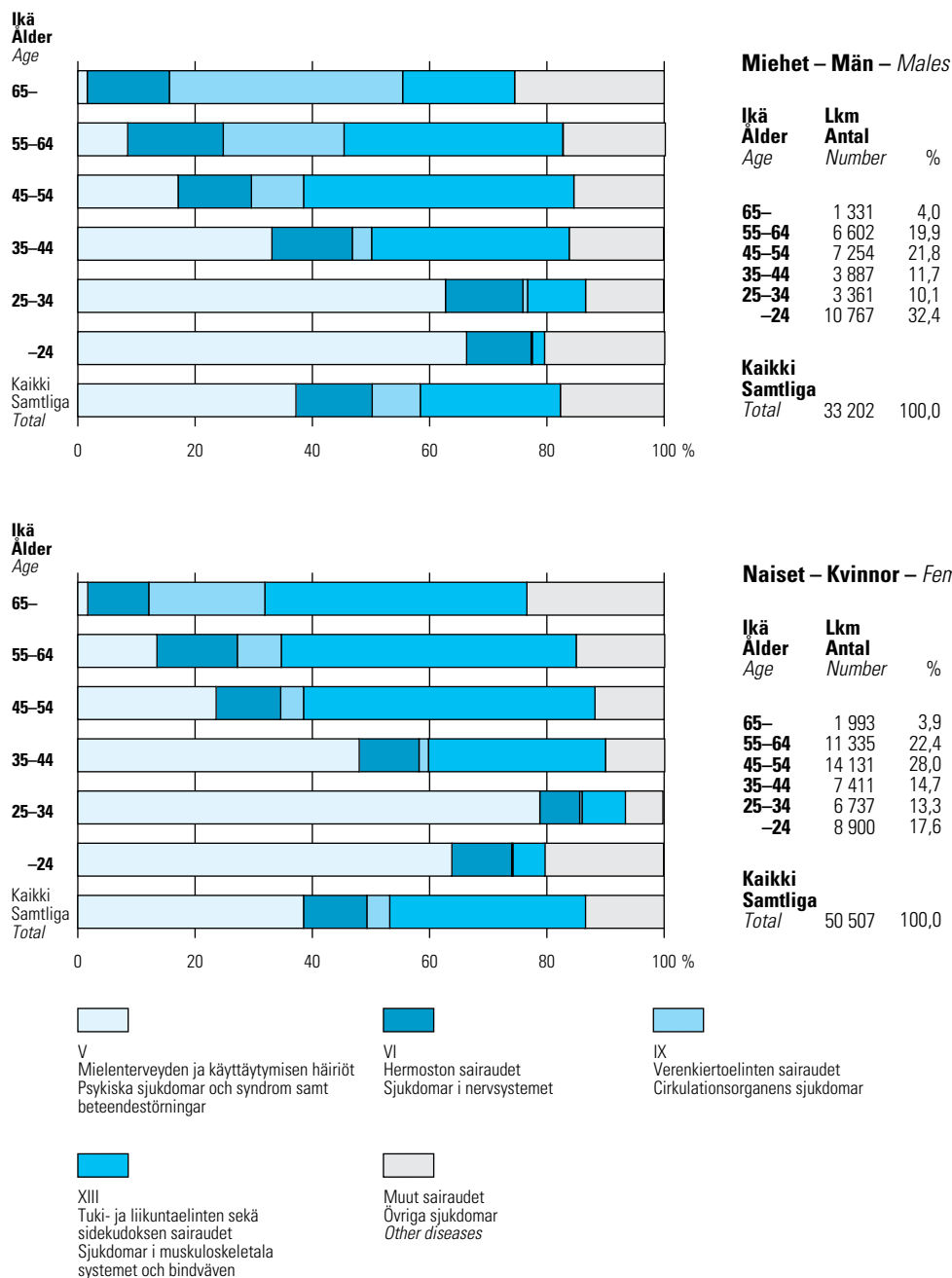
Anm. Uppgifter rörande utomlands bosatta ingår inte i specifikationen.

N.B. The analysis by region does not include beneficiaries living abroad or their payments.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 47. Kuntoutuspalvelujen saajat sukupuolen, iän ja sairauden mukaan 2010
Figur 47. Mottagare av rehabiliteringstjänster enligt kön, ålder och sjukdom 2010
Chart 47. Recipients of rehabilitation services by age, sex and diagnosis¹⁾, 2010

¹⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

101. Kuntoutuspalvelujen saajat sairauden ja iän mukaan 2010
Mottagare av rehabiliteringstjänster enligt sjukdom och ålder 2010
Recipients of rehabilitation services by age and sex, 2010

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ¹⁾	Kaikki Samtliga All ages	0–15- vuotiaat 0–15 år Age 0–15	16–24- vuotiaat 16–24 år Age 16–24	25–44- vuotiaat 25–44 år Age 25–44	45–64- vuotiaat 45–64 år Age 45–64	Yli 64-vuotiaat Över 64 år Age 65 and over
Kaikki – Samtliga – All diseases	83 709	9 533	10 134	21 396	39 322	3 324
IV E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduktasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	2 271	158	117	454	1 444	98
E10–E14 Diabetes	991	10	41	195	671	74
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar ..	31 636	5 508	7 247	12 221	6 607	53
F20–F29 Skitsofrenia, skitsoyyypiset ja har- haluuloisuushäiriöt – Schizofreni, schizotypa störningar, vanföreställ- ningssyndrom	1 110	19	317	651	120	3
F30–F39 Mielialahäiriöt – Förstämnings- syndrom	14 046	66	2 134	7 176	4 639	31
F40–F48 Neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt – Neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom	5 836	99	1 399	3 154	1 179	5
F70–F79 Älyllinen kehitysvammaisuus – Psykisk utvecklingsstörning	3 015	1 141	1 051	533	282	8
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	9 643	1 082	950	2 167	5 050	394
G35 Pesäkekovettumatauti (MS-tauti) – Multipel skleros	2 005	2	21	446	1 463	73
G40, G41 Epilepsia – Epilepsi	762	216	178	200	160	8
G80 CP-oireyhtymä – Cerebral pares	1 968	568	480	555	356	9
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	795	102	159	199	279	56
IX I00–I99 Verenkiertoelinten sairaudet – Cir- kulationsorganens sjukdomar	4 644	13	24	299	3 384	924
X J00–J99 Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	961	48	29	154	629	101
J45, J46 Astma	688	43	25	122	442	56
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	334	16	50	90	164	14
L20, L22 Atooppinen ihottuma – Atopiskt eksem	89	8	27	30	23	1
L40, L41 Psoriaasi – Psoriasis	140	–	3	32	100	5
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskulo- skeletala systemet och bindväven ..	24 628	333	368	4 337	18 445	1 145
M05, M06, Nivelreuma – Reumatoid artrit	2 109	313	207	274	1 116	199
M08 Nivelrikko – Artros	2 496	–	–	136	1 961	399
M15–M19 Spondyloosi – Spondylos	1 058	–	2	92	895	69
M47 Nikaman välilevyjen sairaudet – Sjukdomar i mellankotskivorna	3 640	1	26	847	2 711	55
M50, M51 Fibromyalgia tai muualla luokitta- mattomat muut pehmytkudossairau- det – Fibromyalgi eller andra sjuk- domstillstånd i mjukvävnader som ej klassificeras annorstädes	839	–	15	183	615	26
M79 Muut sairauspääryhmät – Övriga sjukdomshuvud- grupper – Other major diagnostic categories	8 688	2 265	1 180	1 448	3 270	525
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data unavailable ...	109	8	10	27	50	14

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

102. Kuntoutuspalvelujen saajat ammattiryhmittäin 2010

Mottagare av rehabiliteringstjänster enligt yrkesgrupp 2010

Recipients of rehabilitation services by occupational group in 2010

Ammatti ja ammattiasema Yrke och yrkesställning Occupation and position	Kuntoutujat (16 v täyttäneet) Rehabiliteringsklienter (som fyllt 16) Recipients (age 16 or over)						15–64-vuotias työllinen työ- voima, % Sysselsatt arbets- kraft i åldern 15–64 år, % Employed labour force aged 15–64 (%)
	Kaikki Samtliga Total		Ammatillinen kuntoutus Yrkesinriktad rehabilitering Vocational rehabilitation		Lääkinnällinen kuntoutus Medicinsk rehabilitering Medical rehabilitation		
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	
Yhteensä – Sammanlagt – All beneficiaries	74 176		11 299		62 459		
Ammatissa toimineet – Yrkesverksamma – Total in employment	48 234	100,0	5 427	100,0	41 897	100,0	100,0
Maa-, metsä- ja kalatalouden yrittäjät¹⁾ – Företagare inom lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete¹⁾ – Self- employed persons in agriculture, forestry and fishing¹⁾	1 078	2,2	88	1,6	961	2,3	2,9
Maanviljelijät ja maatalouden emännät ¹⁾ – Lantbrukare och lantbrukshusmödrar ¹⁾ – Farmers and farmers' wives ¹⁾	869	1,8	75	1,4	783	1,9	2,0
Muut ¹⁾ – Övriga ¹⁾ – Others ¹⁾	209	0,4	13	0,2	178	0,4	0,9
Muut yrittäjät¹⁾ – Övriga företagare¹⁾ – Self-employed persons in other industries¹⁾	2 818	5,8	297	5,5	2 460	5,9	9,8
Palkansaajat – Löntagare – Employed persons	43 879	91,0	4 989	91,9	38 091	90,9	87,4
Tekn., tiet., lainopill., humanist. ja taiteell. työ – Tekn., vetenskapl., juridiskt, humanistiskt el. konstnärl. arbete – Engineering, law, the natural sciences, the humanities	8 465	17,5	701	12,9	7 732	18,5	16,2
Terveystenhoito, sosiaalialan työ – Hälsovård, socialt ar- bete – Health care, social work	10 800	22,4	1 144	21,1	9 563	22,8	13,8
Hallinto-, atk- ja toimistotyö – Administrativt arbete samt data- och kontorsarbete – Managerial, administrative, clerical and computer-related work	7 848	16,3	622	11,5	7 175	17,1	15,9
Kaupallinen työ – Kommersiellt arbete – Commerce	2 891	6,0	295	5,4	2 543	6,1	10,4
Maa- ja metsätaloustyö, kalastusala – Lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete – Agriculture, forestry and fishing	667	1,4	104	1,9	528	1,3	1,6
Kuljetus- ja liikennetyö – Transport och kommunikationer – Transport and communication	1 656	3,4	285	5,3	1 316	3,1	4,3
Teoll.työ, koneenhoito, kaivos- ja louhintatyö, rakennustyö – Tillverkning, maskinskötsel, gruvdrift och stenbrytning, byggnadsarbete – Manufacturing industries, machinery operation, mining, quarrying and construction	6 762	14,0	1 049	19,3	5 384	12,9	16,1
Palvelutyö – Servicearbete – Services	4 790	9,9	789	14,5	3 850	9,2	9,0
Muut ammatissa toimineet – Övriga yrkesverksamma – Other employees	459	1,0	53	1,0	385	0,9	0,3
Ammatissa toimimattomat – Icke yrkesverksamma – Non-employed persons	20 611		4 975		16 149		
Perheenemännät – Husmödrar – Homemakers	208		18		189		
Opiskelijat – Studerande – Students	12 154		4 612		8 080		
Muut – Övriga – Others	8 249		345		7 880		
Ammattia ei voida luokitella tai tieto puuttuu – Oklassifi- cerbart yrke eller uppgift saknas – Activities not adequately described or data unavailable	5 331		897		4 413		

¹⁾ Sisältää myös yrittäjäperheen jäsenet.
Omfattar även företagarfamiljemedlemmar.
Includes family workers.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot; SVT. TK: Työvoimatutkimus 2010.
Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik; FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2010.

6 | Kelan työttömyysturvaetuudet FPA:s arbetslöshetsförmåner

2010

- Peruspäiväraha
Grunddagpenning
- Työmarkkinatuki
Arbetsmarknadsstöd
- Vuorottelukorvaus
Alterneringsersättning
- Työvoimapolitiittinen koulutustuki
Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd
- Koulutuspäiväraha
Utbildningsdagpenning
- Maahanmuuttajan kotoutumistuki
Integrationsstöd för invandrare

6.1 Yleistä

Suomessa työttömyysturvaetuuksia maksavat työttömyyskassat ja Kela. Työttömyyskassat maksavat jäsenilleen ansiotuloihin sidotut työttömyysturvaetuudet ja Kela maksaa muille työttömille perusturvaetuudet.

Työttömien toimeentulo työttömyyden aikana turvataan *työttömyyspäivärahalla* ja *työmarkkinatuella*. Työttömyyspäiväraha maksetaan Kelasta *peruspäivärahana* tai työttömyyskassasta *ansiosidonnaisena päivärahana*. Työmarkkinatuen maksaa Kela.

Muita työttömyysturvakokonaisuuteen kuuluvia etuuksia ovat *koulutustuki* ja *vuorottelukorvaukset*. Työmarkkinatuki voidaan maksaa myös *matka-avustuksena*. Lisäksi työmarkkinatuki voidaan maksaa maahanmuuttajalle *kotoutumistukena*, joka on tässä kirjassa käsitelty omana etuutenaan. Vähitellen poistuva *työttömyyseläke* käsitellään eläketurvan yhteydessä.

Työttömyysturvalaissa säädetään työttömyyspäivärahasta ja työmarkkinatuesta. Koulutustuesta säädetään laissa julkisesta työvoimapalvelusta. Vuorottelukorvauksesta säädetään vuorotteluvapaalaissa. Säännöksiä muusta kuin itse toimeentuloturvasta voi olla muissakin kuin edellä mainituissa laeissa.

Työttömyysturvaetuuksiin ovat oikeutettuja Suomessa asuvat henkilöt (myös Suomessa työskentelevät EU/ETA-maiden kansalaiset). Lisäksi työttömyyspäivärahan saa voi hakea työtä kolmen kuukauden ajan toisen EU/ETA-maan alueelta menettämättä suomalaista päivärahaansa. Työmarkkinatukeen on oikeus vain Suomessa asuvilla henkilöillä.

Työttömyysturvan kehitystä selostetaan liitteessä 4.

Tarkempaa tilastotietoa

• www.kela.fi/tilastot

Peruspäiväraha

Oikeus peruspäivärahaan. Työttömyysturvan peruspäivärahaan on oikeus työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoitautuneella 17–64-vuotiaalla kokoaikatyötä hakevalla työttömällä työnhakijalla, joka täyttää *työssäoloehdon*. Tietyissä tilanteissa peruspäivärahaa voidaan maksaa

6.1 Allmänt

I Finland betalas arbetslöshetsförmånerna ut av arbetslöshetskassorna och Folkpensionsanstalten (FPA). Arbetslöshetskassorna betalar förvärvsinkomstrelaterade arbetslöshetsförmåner till sina medlemmar medan FPA betalar grundtrygghetsförmåner till övriga arbetslösa.

Försörjningen för arbetslösa tryggas under arbetslösheten genom *arbetslöshetsdagpenning* och *arbetsmarknadsstöd*. Arbetslöshetsdagpenningen betalas från FPA i form av *grunddagpenning* eller från arbetslöshetskassan i form av *inkomstrelaterad dagpenning*. Arbetsmarknadsstödet betalas av FPA.

Övriga arbetslöshetsförmåner är *utbildningsstöd* och *alterneringsersättning*. Arbetsmarknadsstödet kan även betalas i form av *resebidrag*. Arbetsmarknadsstödet kan dessutom betalas i form av *integrationsstöd* till invandrare, som i denna bok behandlas som en separat förmån. *Arbetslöshetspensionen* som kommer att upphöra småningom behandlas i samband med pensionskyddet.

Bestämmelser om arbetslöshetsdagpenningen och arbetsmarknadsstödet finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Bestämmelser om utbildningsstödet finns i lagen om offentlig arbetskraftsservice. I lagen om alterneringsersättning finns bestämmelser om alterneringsersättningen. Bestämmelser om annat än själva utkomstskyddet kan också ingå i andra lagar än de som nämnts ovan.

Rätt till arbetslöshetsförmåner har alla som bor i Finland (även EU-/EES-medborgare som arbetar i Finland). Mottagare av arbetslöshetsdagpenning kan dessutom i tre månader söka arbete i ett annat EU-/EES-land utan att mista sin rätt till dagpenningen från Finland. Rätt till arbetsmarknadsstöd har bara personer som bor i Finland.

Utvecklingen av arbetslöshetsskyddet refereras i bilaga 4.

Mer detaljerad statistik

• www.fpa.fi/statistik

Grunddagpenning

Rätt till grunddagpenning. Berättigad till grunddagpenning för arbetslösa är en 17–64-årig arbetslös person som anmält sig hos arbets- och näringsbyrån, söker heltidsarbete och uppfyller *arbetsvillkoret*. I vissa fall kan grunddagpenning även betalas till 65–67-åringar. Per-

myös 65–67-vuotiaalle. Hakijalta edellytetään, että hän on työkykyinen ja työmarkkinoiden käytettävissä.

Palkansaajan työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on 28 edellisen kuukauden aikana ollut 34 kalenteriviikkoa työssäoloehtoon luettavassa työssä. Työssäoloehtoon luettavalta työltä edellytetään, että se on kestänyt vähintään 18 tuntia joka viikko. Lisäksi työstä maksetun palkan on pitänyt olla vähintään työehtosopimuksen mukainen. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, palkan on pitänyt olla vähintään 1 052 €/kk (v. 2010).

Yrittäjän työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on toiminut yrittäjänä vähintään 18 kuukautta työttömyyttä edeltäneen neljän vuoden aikana, ja yritystoiminta on ollut riittävän laajaa.

Peruspäivärahaa maksetaan enintään 500 työttömyyspäivältä. Enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö on uudelleen täyttänyt työssäoloehdon.

Ikääntyneille työttömille peruspäivärahaa voidaan maksaa 500 päivän jälkeenkin *lisäpäiviltä*, eli työtön voi päästä ns. eläkeputkeen. Lisäpäiväoikeuden ehdot ja pituus määrittävät työttömän syntymävuoden mukaan:

- Jos ennen vuotta 1950 syntynyt työtön on täyttänyt 57 vuotta ennen enimmäisajan täyttymistä, päivärahan maksua voidaan jatkaa 60 vuoden ikään asti. Jos hän on ehtinyt täyttää 60 vuotta ennen enimmäisajan täyttymistä, päivärahaa maksetaan sen kalenterikuukauden loppuun, jona 500 päivän enimmäisaika täyttyy. Tämän jälkeen hän voi hakea työttömyyseläkettä.
- Vuonna 1950–1954 syntynyt työtön voi saada päivärahaa *lisäpäiviltä* 65 vuoden ikään asti, jos hän on täyttänyt 59 vuotta ennen enimmäisajan täyttymistä ja hänellä on työssäoloaikaa viisi vuotta viimeisten 20 vuoden ajalta.
- Vuonna 1955 tai sen jälkeen syntynyt työtön voi saada päivärahaa *lisäpäiviltä* 65 vuoden ikään asti, jos hän on täyttänyt 60 vuotta ennen enimmäisajan täyttymistä ja hänellä on työssäoloaikaa viisi vuotta viimeisten 20 vuoden ajalta.

Peruspäivärahaa maksetaan siitä alkaen, kun työtön on ollut työ- ja elinkeinotoimistossa työnhakijana yhteensä seitsemän arkipäivää. Tämä omavastuu aika asetetaan kerran 500 päivän enimmäisaikaa kohti. Työstä tai koulutuksesta kieltäytyminen saattaa johtaa peruspäivärahan menettämiseen. Korvauksettoman määräjän eli *karenssin* pituus vaihtelee tilanteittain.

Peruspäivärahan suuruus. Peruspäivärahan suuruus tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksillä. Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista maksetaan lapsikorotusta. Päivärahaa maksetaan viideltä päivästä viikossa, ja se on veronalaista tuloa.

sonen förutsätts vara arbetsför och stå till arbetsmarknadens förfogande.

Arbetsvillkoret för *löntagare* uppfylls då en person under de närmast föregående 28 månaderna i 34 kalenderveckor haft sådant arbete som räknas in i arbetsvillkoret. För att hänföras till arbetsvillkoret förutsätts arbetet ha varat minst 18 timmar per vecka och ha utförts minst mot en lön enligt kollektivavtal eller, om kollektivavtal saknas för branschen, mot en lön om minst 1 052 €/mån. (2010).

Företagare uppfyller arbetsvillkoret om de under de fyra åren närmast före arbetslösheten bedrivit företagarsamhet i tillräcklig omfattning i minst 18 månader.

Grunddagpenning betalas för högst 500 arbetslöshetsdagar. Maximitiden börjar räknas från början när en person har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt.

Äldre arbetslösa kan få grunddagpenning även efter 500 dagar för s.k. *tilläggsdagar* och därmed komma med i den s.k. pensionsslussen. Villkoren för rätt till tilläggsdagar och periodens längd fastställs utifrån födelseåret:

- Dagpenningen kan fortsätta betalas fram till 60 års ålder till en arbetslös person som är född före 1950 och som fyllt 57 år innan maximitiden löpt ut. Om personen hunnit fylla 60 år innan maximitiden löpt ut betalas grunddagpenning till slutet av den kalendermånad under vilken maximitiden löper ut. Därefter kan personen söka arbetslöshetspension.
- Den som är arbetslös och född 1950–1954 och som har fyllt 59 år före uppnådd maximiutbetalningstid och förvärvsarbetat i minst fem år under de senaste 20 åren kan få dagpenning för tilläggsdagar ända till 65 års ålder.
- Den som är arbetslös och född 1955 eller senare och som har fyllt 60 år före uppnådd maximiutbetalningstid och förvärvsarbetat i minst fem år under de senaste 20 åren kan få dagpenning för tilläggsdagar ända till 65 års ålder.

Grunddagpenning betalas från det att den arbetslösa varit anmäld som arbetssökande hos arbets- och näringsbyrån i sammanlagt sju vardagar. Denna självrisktid läggs bara en gång per den maximala utbetalningstiden om 500 dagar. Den som avvisar arbete eller utbildning kan gå miste om sin grunddagpenning. Tiden utan ersättning, dvs. *karensen*, varierar från fall till fall.

Grunddagpenningens storlek. Grunddagpenningens belopp justeras årligen med folkpensionsindex. Barnförförhöjning betalas för barn under 18 år som den arbetslösa försörjer. Dagpenningen betalas för fem dagar i veckan och den är skattepliktig inkomst.

Peruspäiväraha 2010

	€/pv
Peruspäiväraha	25,63
Lapsikorotus	
1 lapsi	4,86
2 lasta	7,13
3 tai useampi lapsi	9,19
Korotusosa	4,41

Jos henkilö on irtisanottu tuotannollisista tai taloudellisista syistä ja hänellä on riittävän pitkä työhistoria, peruspäivärahaan voidaan maksaa korotusosaa tai muutosturvalisää. Muutosturvalisää voidaan maksaa myös, jos henkilö on lomautettu ja lomautuksen kesto on kokevat edellytykset täyttävät.

Korotusosaa maksetaan enintään 100 päivältä ja muutosturvalisää enintään 200 päivältä. Korotusosaa voidaan maksaa myös työttömyyden alkaessa 20 päivältä, jos peruspäivärahan saajalla on ollut vähintään 3 vuotta työhistoriaa.

Peruspäivärahaa maksetaan työttömyysajan lisäksi työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Näitä *aktiivitoimenpiteitä* ovat muun muassa työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus, omaehtoinen opiskelu ja työelämävalmennus. Aktiivitoimenpiteiden ajalta peruspäivärahaan maksetaan ylläpitokorvauksia ja enintään 200 päivältä myös korotusosaa. Ylläpitokorvaukset ovat verotonta tuloa. Aktiivitoimenpiteiden ajalta maksetut päivät kerrottavat 500 päivän enimmäisaikaa.

Peruspäivärahaa voidaan maksaa myös osittain työttömälle henkilölle, kuten esimerkiksi osa-aikaista työtä tekeväle työnhakijalle. Tällöin peruspäiväraha maksetaan alennettuna. Palkka- tai muilla ansiotuloilla alennettua peruspäivärahaa kutsutaan sovitelluksi peruspäivärahaksi. Jokainen sovitellujaksolla ansaittu euro vähentää peruspäivärahan määrää 50 sentillä.

Peruspäivärahaa voivat pienentää myös osa omista sosiaalietuuksista.

Työmarkkinatuki

Oikeus työmarkkinatukeen. Työmarkkinatukeen on oikeus työttömällä, joka ei täytä työssäolohtoa tai joka on saanut perus- tai ansiopäivärahaa 500 päivän enimmäisajan. Toisin kuin työttömyyspäivärahassa, työmarkkinatuen saaminen edellyttää taloudellisen tuen tarvetta.

Grunddagpenningen 2010:

	€/dag
Grunddagpenningen	25,63
Barnförhöjning	
1 barn	4,86
2 barn	7,13
3 eller flera barn	9,19
Förhöjningsdel	4,41

Den som har sagts upp av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker och som har tillräckligt lång arbetslivserfarenhet kan få förhöjningsdel eller omställnings-skyddstillägg till grunddagpenningen. Omställnings-skyddstillägg kan också betalas om en person är permitterad och de villkor som gäller permitteringsens längd uppfylls.

Förhöjningsdel betalas för högst 100 dagar och omställningsskyddstillägg för högst 200 dagar. Förhöjningsdel kan också betalats för 20 dagar när arbetslösheten börjar, om dagpenningtagaren haft minst tre års arbetslivserfarenhet.

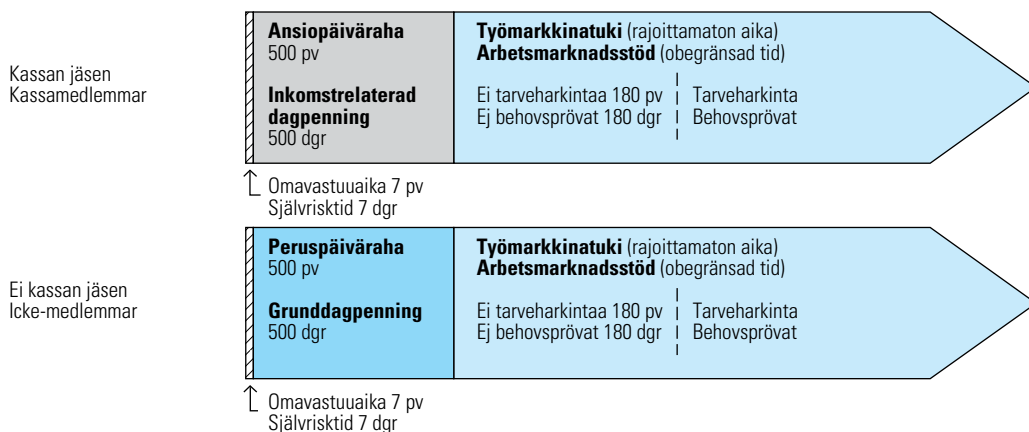
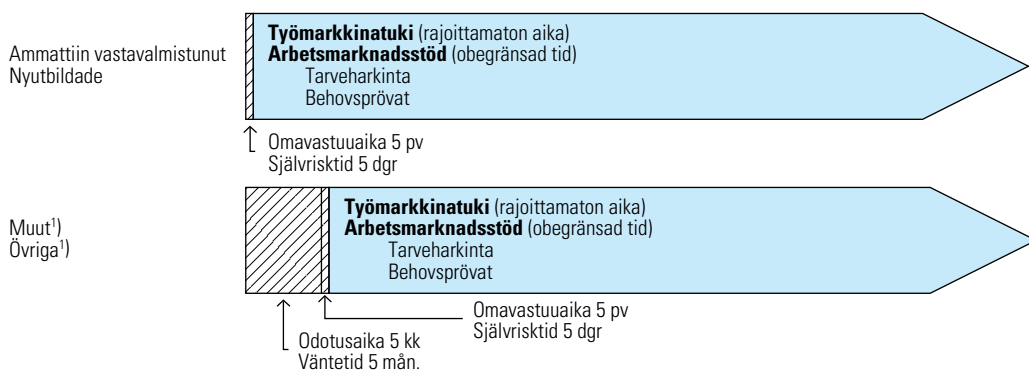
Grunddagpenning betalas förutom under arbetslöshetstid också under tid för sysselsättningsfrämjande service. Exempel på sådana *aktiva åtgärder* är arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, frivilliga studier och arbetslivsträning. För tiden med aktiva åtgärder betalas till grunddagpenningen ersättning för uppehälle och dessutom förhöjningsdel för högst 200 dagar. Ersättningarna för uppehälle är skattefri inkomst. Dagarna med aktiva åtgärder inräknas i maximiutbetalningstiden på 500 dagar.

Grunddagpenning kan betalas också till partiellt arbetslösa personer, t.ex. arbetssökande som arbetar på deltid. Grunddagpenningen betalas då sänkt. Grunddagpenning som minskats med löne- eller andra förvärvsinkomster kallas jämkad dagpenning. Varje euro som förtjänas under jämningsperioden minskar grunddagpenningens belopp med 50 cent.

En del av de egna sociala förmånerna kan också minska grunddagpenningen.

Arbetsmarknadsstöd

Rätt till arbetsmarknadsstöd. Rätt till arbetsmarknadsstöd har arbetslösa som inte uppfyller arbetsvillkoret eller som har fått grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning för maximiutbetalningstiden på 500 dagar. I motsats till arbetslöshetsdagpenningen förutsätter utbetalningen av arbetsmarknadsstöd ett behov av ekonomiskt stöd.

Kaavio 2. Oikeus työttömyyspäivärahaan ja työmarkkinatukeen 31.12.2010**Schema 2. Rätt till arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd 31.12.2010****Työnhakija täyttää työssäoloehdon****Arbetssökande som uppfyller arbetsvillkoret****Työnhakija ei täytä työssäoloehdot****Arbetssökande som inte uppfyller arbetsvillkoret**

pv = työpäivä, 5 pv/viikko.
dgr = arbetsdagar, 5 dgr/vecka.

¹⁾ 17–24-vuotiailta vaaditaan erityisedellytyksiä.
Särskilda villkor för 17–24-åringar.

Työmarkkinatukea saa 17–64-vuotias työ- ja elinkeino-toimistoon ilmoittautunut kokoaikatyötä hakeva työtön, joka on työkykyinen ja työmarkkinoiden käytettävissä. Tietyissä tilanteissa työmarkkinatukea voidaan maksaa myös 65–67-vuotiaalle.

Ammatillista koulutusta vailla olevien nuorten oikeutta työmarkkinatukeen on rajoitettu. 17-vuotias voi saada työmarkkinatukea vain, jos hänellä on ammatillinen koulutus tai hän osallistuu työllistymistä edistävään toimenpiteeseen. 18–24-vuotiaalla on oikeus työmarkkinatukeen, jos

Arbetsmarknadsstöd beviljas en arbetslös 17–64-åring som anmält sig hos arbets- och näringsbyrån, söker heltidsarbete, är arbetsför och står till arbetsmarknadens förfogande. I vissa fall kan arbetsmarknadsstöd även betalas till 65–67-åringar.

För unga personer som saknar yrkesutbildning har rätten till stödet begränsats. Personer som fyllt 17 år kan få arbetsmarknadsstöd bara om de har yrkesutbildning eller deltar i en sysselsättningsfrämjande åtgärd. Ungdomar i åldern 18–24 år har rätt till arbetsmarknadsstöd om de

- hänellä on ammatillinen koulutus tai
- hän osallistuu työllistymistä edistävään toimenpiteeseen tai
- hän ei ole kieltäytynyt tarjotusta työstä tai työllistymistä edistävästä toimenpiteestä tai
- hän ei ole kieltäytynyt hänelle soveltuvasta ammatillisesta koulutuksesta, keskeyttänyt tällaista koulutusta tai jättänyt hakeutumatta tällaiseen koulutukseen.

Työmarkkinatukea maksetaan siitä alkaen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana yhteensä viisi arkipäivää. Tätä *omavastuu-aikaa* ei kuitenkaan edellytetä, jos henkilön työmarkkinatukioikeus alkaa välittömästi työttömyyspäivärahan ensimmäisajan täytyttyä. Työmarkkinatuen maksun kestolla ei ole rajoituksia.

Jos työtön ei ole aikaisemmin täyttänyt työssääloehtoa eikä hänellä ole ammatillista koulutusta, hän voi saada työmarkkinatukea vasta viiden kuukauden odotusajan jälkeen. Muun muassa aiempi työskentely tai työnhakijana olo voi kuitenkin vähentää odotusaikaa. Työllistymistä edistävän palvelun ajalta työmarkkinatukea maksetaan odotusajasta huolimatta.

Työstä tai työllistymistä edistävästä toimenpiteestä kieltäytyminen tai eroaminen saattaa aiheuttaa työmarkkinatuen menettämisen määräajaksi. *Karenssin* pituus vaihtelee tilanteittain.

Karenssin sijaan pitkään työttömänä olleen oikeus työmarkkinatukeen lakkautetaan toistaiseksi, jos tuen saa- ja kieltäytyy, eroaa tai joutuu omasta syystään erotetuksi työstä tai työllistymistä edistävästä toimenpiteestä. Pitkään työttömänä olleeksi katsotaan henkilö, joka on saanut työmarkkinatukea 500 työttömyyspäivältä tai 180 työttömyyspäivältä työttömyyspäivärahan ensimmäismaksuajan jälkeen. Oikeus tukeen palaa, kun työtön on ollut työssä tai osallistunut työllistymistä edistävään toimenpiteeseen vähintään viisi kuukautta.

Työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle, joka ottaa vastaan työn työssäkäyntialueensa ulkopuolella, voidaan maksaa työmarkkinatukea *matka-avustuksena*. Tuen maksaminen perustuu työ- ja elinkeinotoimiston harkintaan. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että työ on kokoaikatyötä ja kestää vähintään kaksi kuukautta. Matka-avustusta voidaan maksaa työsuhteen aikana enintään neljältä kuukaudelta.

Työmarkkinatuen suuruus. Täysimääräinen työmarkkinatuki on peruspäivärahan suuruinen ja se on veronalaista tuloa. Työmarkkinatukea maksetaan myös *soviteltuna* samoin ehdoin kuin soviteltua peruspäivärahaa.

Työmarkkinatukea maksetaan sekä työttömyysajalta että työllistymistä edistävien palveluiden ajalta. Työl-

- har yrkesutbildning
- deltar i sysselsättningsfrämjande åtgärder
- inte avvisat erbjudet arbete eller sysselsättningsfrämjande åtgärd eller
- inte avvisat, avbrutit eller underlåtit att söka lämplig yrkesutbildning.

Arbetsmarknadsstöd betalas till den som varit arbetslös arbetssökande i fem vardagar sammanlagt. Någon *självrisktid* förutsätts dock inte om rätten till arbetsmarknadsstöd börjar omedelbart efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning uppnåtts. Stödet utges utan bakre tidsgräns.

En arbetslös person som inte har uppfyllt arbetsvillkoret tidigare och som saknar yrkesutbildning kan få arbetsmarknadsstöd först efter en väntetid på fem månader. Väntetiden kan dock förkortas bland annat av tidigare arbete eller av att personen varit arbetssökande. Under tiden för sysselsättningsfrämjande service betalas arbetsmarknadsstöd utan hänsyn till väntetiden.

Den som avvisar eller lämnar arbete eller sysselsättningsfrämjande åtgärd kan gå miste om arbetsmarknadsstödet för en viss tid. *Karensens* längd varierar från fall till fall.

För en långtidsarbetslös som avvisar, lämnar eller av eget förvällande blir uppsagd eller avstängd från ett arbete eller en sysselsättningsfrämjande åtgärd gäller i stället för karens en temporär indragning av rätten till arbetsmarknadsstöd. Som långtidsarbetslös betraktas den som fått arbetsmarknadsstöd för 500 arbetslöshetsdagar eller för 180 arbetslöshetsdagar efter maximiutbetalningstiden för arbetslöshetsdagpenning. Den arbetslösa återfår rätten till stödet när han haft ett arbete eller deltagit i en sysselsättningsfrämjande åtgärd i minst fem månader.

Till den som har rätt till arbetsmarknadsstöd och som tar emot arbete utanför sitt pendlingsområde kan stödet utges i form av *resebidrag*. Bidraget betalas efter arbets- och näringsbyråns prövning. För att resebidrag ska kunna beviljas förutsätts heltidsarbete som varar minst två månader. Resebidrag kan betalas för högst fyra månader under anställningstiden.

Arbetsmarknadsstödet storlek. Arbetsmarknadsstödet fulla belopp är lika stort som grunddagpenningen och är skattepliktig inkomst. Stödet kan betalas *jämkat* på samma villkor som jämkad grunddagpenning.

Arbetsmarknadsstöd betalas både under arbetslöshets-tid och under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

listymistä edistäviä palveluja ovat muun muassa *työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus, työelämävalmennus ja kuntouttava työtoiminta*. Näiden aktiivitoimenpiteiden ajalta työmarkkinatukeen maksetaan usein *ylläpitokorvauksia*, jotka ovat verotonta tuloa. Aktiivitoimenpiteen aikaiseen työmarkkinatukeen voidaan maksaa tietyin ehdoin myös *korotusosaa* enintään 200 päivältä.

Työmarkkinatuki on pääsääntöisesti *tarveharkintainen*, eli tuen saaminen edellyttää taloudellisen tuen tarvetta. Työttömän ja tämän puolison sekä vanhempensa taloudessa asuvan osalta myös vanhempien tulot voivat siten vähentää työmarkkinatukea. Työmarkkinatuki maksetaan kuitenkin ilman tarveharkintaa seuraavissa tilanteissa:

- työllistymistä edistävien palvelujen ajalta
- 55 vuotta täyttäneelle henkilölle, joka on työttömäksi jäädessään täyttänyt työssäoloehdon
- 180 ensimmäiseltä työttömyyspäivältä työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttyttyä
- matka-avustuksena maksettu työmarkkinatuki.

Työmarkkinatuen tarveharkinnassa otetaan huomioon henkilön omat pääomatulot sekä puolison tulot. Omat työtulot vähentävät tukea aina. Tällöin maksetaan soviteltua työmarkkinatukea.

Samassa taloudessa asuvan puolison tulot vähentävät työmarkkinatukea määrätyn tulorajan ylittyessä. Tulorajaa korotetaan jokaista huollettavaa lasta kohden. Perheellisen työmarkkinatuesta vähennetään 50 % tulorajan ylittävistä tuloista. Perheettömän työmarkkinatuesta vähennetään 75 % vastaavan tulorajan ylittävistä tuloista.

Työmarkkinatuen tulorajat 2010:

€/kk	Täysi tuki	Ei tukea
Perheetön	311	1 032
Perheellinen, ei lapsia	1 704	2 786
1 lapsi	1 834	3 126
2 lasta jne. ¹⁾	1 964	3 354

¹⁾ Jokainen huollettava lapsi korottaa tulorajaa 130 eurolla. Huom. Puolison tulojen tarvehankinnalta suojattu osuus 660 €/kk sisältyy tulorajoihin.

Vanhempien tulot pienentävät työmarkkinatukea, jos työmarkkinatuen saaja asuu vanhempiensa taloudessa. Tällöin työttömälle maksetaan *osittaista työmarkkinatukea*. Jos vanhempien tulot ovat korkeintaan 1 781 euroa kuukaudessa, työmarkkinatuki maksetaan kuitenkin täysimääräisenä. Jokainen huollettava alle 18-vuotias lapsi nostaa tulorajaa. Työmarkkinatuesta vähennetään 50 %

Exempel på sysselsättningsfrämjande service är *arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, arbetslivsträning och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte*. För tiden med sådana aktiva åtgärder betalas till arbetsmarknadsstödet ofta *ersättning för uppehälle* som är skattefri inkomst. Till arbetsmarknadsstöd som betalas för tid med aktiva åtgärder kan dessutom *förhöjningsdel* utges för högst 200 dagar på vissa villkor.

Arbetsmarknadsstödet är i regel *behovsprövat*, dvs. utbetalningen förutsätter ett behov av ekonomiskt stöd. De inkomster som den arbetslösa och maken har och, i fråga om personer som bor i föräldrarnas hushåll, föräldrarnas inkomster kan sålunda verka minskande på arbetsmarknadsstödet. Arbetsmarknadsstöd betalas dock utan behovsprövning i följande fall:

- under tiden för sysselsättningsfrämjande service
- till personer som fyllt 55 år och som uppfyllt arbetsvillkoret då de blivit arbetslösa
- för de 180 första arbetslöshetsdagarna efter att maxiutbetalningstiden för arbetslöshetsdagpenning gått ut
- arbetsmarknadsstöd som betalas i form av resebidrag.

Vid behovsprövningen för arbetsmarknadsstöd beaktas sökandens egna kapitalinkomster samt makens inkomster. Egna arbetsinkomster minskar alltid stödet, och arbetsmarknadsstödet betalas då jämkat.

Inkomsterna för en make som bor i samma hushåll verkar minskande på arbetsmarknadsstödet när en viss inkomstgräns överskrider. Inkomstgränsen höjs för varje barn som ska försörjas. Arbetsmarknadsstödet för personer med barn minskar med 50 % av de inkomster som överskrider inkomstgränsen. Arbetsmarknadsstödet för personer utan barn minskar med 75 % av de inkomster som överskrider motsvarande inkomstgräns.

Inkomstgränser för arbetsmarknadsstödet 2010:

€/mån	Full stöd	Inget stöd
Ej familj	311	1 032
Familj, ej barn	1 704	2 786
1 barn	1 834	3 126
2 barn osv. ¹⁾	1 964	3 354

¹⁾ Gränsen höjs med 130 euro för varje barn som den arbetslöse försörjer.

Anm. I inkomstgränserna ingår den andel av makens inkomster som inte beaktas vid behovsprövningen, 660 €/mån.

Om mottagaren av arbetsmarknadsstöd bor i sina föräldrars hushåll verkar föräldrarnas inkomster minskande på stödet. Den arbetslösa får då *partiellt arbetsmarknadsstöd*. Om föräldrarnas inkomster uppgår till högst 1 781 euro i månaden betalas stödet dock med fullt belopp. För varje barn under 18 år som den arbetslösa försörjer höjs inkomstgränsen. Arbetsmarknadsstödet

tulorajan ylittävistä tulosta. Se on kuitenkin vähintään 50 % muutoin maksettavasta työmarkkinatuesta. Vanhempien tulot eivät vaikuta aikana, jona henkilö osallistuu työllistymistä edistävään toimenpiteeseen.

Kaikkia puolison tai vanhempien tuloja ei oteta huomioon tarveharkinnassa. Näitä tuloja ovat esimerkiksi lapsilisä, asumistuki ja toimeentulotuki. Tarveharkintaan ei myöskään vaikuta puolison saama kotihoidontuki, jos hän itse hoitaa lasta eikä hänellä ole oikeutta työttömyysturvaan.

Tietyt sosiaalietuudet pienentävät työmarkkinatukea samoin kuin peruspäivärahassa. Jos henkilön työmarkkinatukeen vaikuttavat sekä tarveharkintatulot että omat sosiaalietuudet, työmarkkinatuen suuruus määräytyy sen mukaan, kummasta jää maksettavaksi määrältään pienempi työmarkkinatuki.

Vuorottelukorvaus

Vuorotteluvapaa on työntekijän ja työnantajan välinen järjestely, jossa työntekijä jää määrääjäksi vapaalle ja työnantaja palkkaa hänen sijaisekseen työttömän työnhakijan. Vuorotteluvapaalle lähtevällä on oikeus *vuorottelukorvaukseen*, jonka maksaa työttömyyskassa tai Kela.

Vuorotteluvapaalle jäävältä edellytetään vähintään 10 vuoden työhistoriaa. Lisäksi vaaditaan, että vuorotteluvapaalle jäävän henkilön työsuhteeseen työhönantajaan, jonka palveluksesta vuorotteluvapaalle jäädään, on ennen vapaan alkamista kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään 13 kuukautta. Ajanjaksoon voi sisältyä korkeintaan 30 päivän kestoinen palkaton poissaolo. Työhistoriaan rinnastetaan aika, jona henkilö on saanut vanhempainpäivärahaa, ollut hoitovapaalla tai suorittanut asevelvollisuutta.

Vuorottelukorvauksen kesto ja suuruus. Vuorotteluvapaa saa kestää yhtäjaksoisesti vähintään 90 ja enintään 359 kalenteripäivää.

Vuorottelukorvaus on joko 70 % tai 80 % siitä työttömyyspäivärahasta, johon vuorotteluvapaalle siirtyvä olisi oikeutettu työttömänä ollessaan. Suurempaan korvaukseen on oikeus, jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuoden työhistoria. Vuorottelukorvaukseen ei makseta lapsikorotuksia. Vuorotteluvapaan aikaiset työtulot vaikuttavat vuorottelukorvauksen määrään samalla tavalla kuin peruspäivärahaan.

Vuorottelukorvaus on veronalaista tuloa.

minskas med 50 % av de inkomster som överskrider inkomstgränsen; stödet är dock minst 50 % av det stöd som annars skulle betalas. Föräldrarnas inkomster inverkar inte under den tid personen deltar i sysselsättningsfrämjande åtgärder.

Alla inkomster för make eller föräldrar beaktas inte vid behovsprövningen, t.ex. barnbidrag, bostadsbidrag och utkomststöd. Inte heller makens hemvårdsstöd inverkar, om maken själv sköter barnet och inte har rätt till arbetslöshetsförmåner.

Vissa sociala förmåner minskar arbetsmarknadsstödet lika som grunddagpenningen. Om både behovsprövningsinkomster och egna socialförmåner inverkar på arbetsmarknadsstödet fastställs stödets belopp enligt den förmån som medför lägre arbetsmarknadsstöd.

Alterneringsersättning

Alterneringsledighet är ett arrangemang mellan arbetstagaren och arbetsgivaren genom vilket arbetstagaren blir ledig för en viss tid och arbetsgivaren anställer en arbetslös arbetssökande som vikarie för den alterneringslediga. Den som tar ledigt har rätt till *alterneringsersättning*, antingen från arbetslöshetskassan eller FPA.

Alterneringsledigheten förutsätter minst 10 års arbetslivserfarenhet. Det förutsätts dessutom att den som blir alterneringsledig har varit anställd hos den arbetsgivare från vars anställning personen i fråga blir alterneringsledig i minst 13 månader utan avbrott innan ledigheten börjar. I tidsperioden kan ingå högst 30 dagars frånvaro utan lön. Med arbetslivserfarenhet jämföras den tid då man haft föräldradagpenning, varit vårdledig eller gjort sin värnplikt.

Tid och storlek. Alterneringsledigheten kan omfatta minst 90 och högst 359 kalenderdagar i en följd.

Alterneringsersättningen uppgår antingen till 70 % eller 80 % av den arbetslöshetsdagpenning som den alterneringslediga skulle ha rätt till som arbetslös. Rätt till den högre ersättningen har alterneringslediga med minst 25 års arbetslivserfarenhet. Ersättningen utges inte med barnförhöjning. Arbetsinkomst under alterneringsledigheten inverkar på ersättningens belopp lika som på grunddagpenningen.

Alterneringsersättningen är skattepliktig inkomst.

Työvoimapolitiittinen koulutustuki

Vuonna 2010 koulutustuki erillisenä etuutenaan poistui, ja työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus muuttui työllistymistä edistäväksi palveluksi, jonka ajalta maksetaan työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea. Ennen lainmuutosta maksussa olleet koulutustuet maksetaan kuitenkin vanhan lain mukaisesti koulutuksen loppuun asti.

Työvoimapolitiittista koulutustukea maksetaan työttömyyspäivärahaan oikeutetulle henkilölle sinä aikana, kun hän osallistuu työvoimahallinnon järjestämään *työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen*. Työttömyyskassojen jäsenet voivat saada ansioihin suhteutettua koulutustukea (*ansiotukea*) ja kassoihin kuulumattomat Kelan maksamaa *perustukea*.

Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen tavoitteena on parantaa työikäisten mahdollisuuksia pysyä työmarkkinoilla tai päästä niille takaisin. Koulutus on pääasiasa ammatillista jatko- tai täydennyskoulutusta. Siihen hakeudutaan työ- ja elinkeinotoimiston kautta.

Oikeus tukeen. Koulutustukeen on oikeus 17 vuotta täyttäneellä opiskelijalla, joka on hyväksytty työvoimaviranomaisen järjestämään koulutukseen. Lisäksi edellytetään, että hän on täyttänyt työssäoloehdon eikä ole saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisaikaa. Työmarkkinatukeen oikeutetut saavat koulutuksen ajalta työmarkkinatukea.

Tuen suuruus. Täysimääräinen koulutustuki ja sen lapsikorotukset ovat samansuuruisia kuin työttömyyspäiväraha ja ne ovat veronalaista tuloa. Lisäksi koulutustukeen maksetaan *ylläpitokorvauksia*, jotka ovat verotonta tuloa.

Taloudellisista tai tuotannollisista syistä irtisanottu työntekijä voi saada koulutustukea *muutosturvalisää* tai *korotusosaa* samoin perustein kuin työttömyyspäivärahaan.

Jos opiskelijan koulutusaikana saama työtulo tai lakisääteinen sosiaalietuus ylittää määrätyn *tulorajan*, perustuen määrää pienenee. Pienennys on 80 % tulorajan ylittävästä tulon osasta. Ne sosiaalietuudet, jotka eivät vähennä työttömyysturvan peruspäivärahaa, eivät vaikuta myöskään koulutustukeen.

Koulutustuen ajalta maksetut päivät eivät kerrytä työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisaikaa.

Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd

År 2010 slopades utbildningsstödet som separat förmån och den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen ersattes med sysselsättningsfrämjande service under vilken man kan få arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd. Utbildningsstöd som börjat betalas ut före lagändringen betalas dock enligt den gamla lagen tills utbildningen avslutas.

Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd betalas till personer med rätt till arbetslöshetsdagpenning under den tid då de deltar i *arbetskraftspolitisk vuxenutbildning* som ordnas av arbetsförvaltningen. Medlemmar i en arbetslöshetskassa kan få inkomstrelaterat utbildningsstöd (*förtjänststöd*), medan icke-medlemmar kan få *grundstöd* från FPA.

Syftet med den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen är att förbättra möjligheterna för personer i arbetsför ålder att hålla sig kvar i arbetslivet eller återvända dit. Det är i huvudsak fråga om yrkesinriktad fortbildning och kompletterande utbildning, som man söker sig till via arbets- och näringsbyrån.

Rätt till stöd. Rätt till utbildningsstöd har studerande som fyllt 17 år och som antagits till utbildning som ordnas av Arbetskraftsmyndigheterna. Därtill krävs att arbetsvillkoret är uppfyllt och att arbetslöshetsdagpenning inte betalas för maximitiden. Personer som är berättigade till arbetsmarknadsstöd kan få arbetsmarknadsstöd för utbildningstiden.

Stödets storlek. Det fulla utbildningsstödet jämte barnförhöjningar uppgår till samma belopp som arbetslöshetsdagpenningen och är skattepliktig inkomst. Dessutom betalas i anslutning till utbildningsstödet *ersättning för uppehälle* som är skattefri inkomst.

Personer som blivit uppsagda av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker kan få utbildningsstöd med *omställningsskyddstillägg* eller *förhöjningsdel* enligt samma villkor som gäller för arbetslöshetsdagpenningen.

Arbetsinkomst eller lagstadgad social förmån under utbildningstiden som överskrider en viss *inkomstgräns* minskar grundstödet. Minskningen är 80 % av det belopp som överstiger inkomstgränsen. De sociala förmåner som inte minskar grunddagpenningen för arbetslösa påverkar inte heller utbildningsstödet.

Dagarna med utbildningsstöd inräknas inte i maximitid för arbetslöshetsdagpenning på 500 dagar.

Koulutuspäiväraha

Vuoden 2010 alussa koulutuspäiväraha erillisenä etuutenaan poistui, ja työttömän omaehtoinen opiskelu muuttui työllistymistä edistäväksi palveluksi, jonka ajalta maksetaan työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.

Vuoteen 2009 asti koulutuspäivärahaa maksettiin Suomessa asuvalle työttömälle turvaamaan omaehtoisen opiskelun aikainen toimeentulo.

Koulutuspäivärahaa sai omaehtoiseen, päätoimiseen, ammatillisia valmiuksia edistävään ja tutkintoon johtavaan koulutukseen. Oppilaitos arvioi, täyttikö koulutus koulutuspäivärahan saamisen edellytykset. Työvoimaviranomainen päätti, täytyivätkö koulutuspäivärahan työvoimapolittiset edellytykset.

Koulutuspäivärahan saamisen edellytyksenä oli, että työttömällä on vähintään 10 vuoden työhistoria.

Koulutuspäivärahan suuruus ja kesto. Koulutuspäiväraha oli samansuuruinen kuin työttömälle ennen opiskelun aloittamista maksettu työttömyyspäiväraha tai työmarkkinatuki. Koulutuspäivärahaan maksettiin *lapsikorotukset* mutta ei ylläpitokorvauksia. Taloudellisista tai tuotannollisista syistä irtisanottu työntekijä sai koulutuspäivärahaan *korotusosaa* samoin perustein kuin työttömyyspäivärahaan.

Koulutuksen aikaiset työtulot ja sosiaalietuudet pienensivät koulutuspäivärahaa samalla tavalla kuin peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea. Sen sijaan koulutuspäivärahaan ei sovellettu työmarkkinatuen tarveharkintaa, joten puolison tai vanhempien tulot eivät pienentäneet koulutuspäivärahan määrää.

Koulutuspäivärahaa maksettiin enintään 500 päivältä. Koulutuspäivärahapäivät luettiin työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäiskeston. Työttömyys- ja koulutuspäivärahaa maksettiin yhteensä enintään 565 päivältä. Jos 565 päivän enimmäisaika täyttyi kesken koulutusjakson, maksettiin jäljellä olevat koulutuspäivärahapäivät työmarkkinatuen tasoisina.

Koulutuspäiväraha oli veronalaista tuloa.

Utbildningsdagpenning

I början av år 2010 slopades utbildningsdagpenningen som separat förmån och arbetslösa frivilliga studier ersattes med sysselsättningsfrämjande service under vilken man kan få arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd.

Ännu 2009 betalades utbildningsdagpenning till arbetslösa personer bosatta i Finland för att trygga deras utkomst under tiden för frivilliga studier.

Utbildningsdagpenning betalades för frivilliga heltidsstudier som främjade yrkesfärdigheterna och som ledde till examen. Läroanstalten bedömde huruvida utbildningen motsvarade villkoren för utbildningsdagpenning och Arbetskraftsmyndigheten avgjorde huruvida de Arbetskraftspolitiska villkoren för utbildningsdagpenning uppfylldes.

Förutsättningen för erhållande av utbildningsdagpenning var att den arbetslösa haft minst 10 års arbetslivserfarenhet.

Dagpenningens storlek och utbetalningstiden. Utbildningsdagpenningen var lika stor som den arbetslöshetsdagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som den arbetslösa hade innan studierna inleddes. Till utbildningsdagpenningen betalades *barnförhöjning* men inte ersättning för uppehälle. Personer som blivit uppsagda av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker kunde få utbildningsdagpenning med *förhöjningsdel* enligt samma villkor som gäller för arbetslöshetsdagpenningen.

Arbetsinkomster och socialförmåner under utbildningstiden minskade utbildningsdagpenningen lika som grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet. Däremot tillämpades inte arbetsmarknadsstödet behovsprövning på utbildningsdagpenningen, och därför minskade inte makens eller föräldrarnas inkomster utbildningsdagpenningens belopp.

Utbildningsdagpenningen betalades för högst 500 dagar. Dagarna med utbildningsdagpenning inräknades i det maximala antalet arbetslöshetsdagpenningdagar, 500 dagar. Arbetslöshets- och utbildningsdagpenningarna betalades för högst 565 dagar inalles. Om maximitiden på 565 dagar uppnåddes mitt under pågående utbildningsperiod betalades för de återstående utbildningsdagpenningdagararna en utbildningsdagpenning som var lika stor som arbetsmarknadsstödet.

Utbildningsdagpenningen var skattepliktig inkomst.

Tilastointi

Työttömyysturvatilastoissa poikkileikkausajankohdan tiedot (saajat kuukauden lopussa) koskevat kuukauden viimeistä työpäivää. Taulukoissa ja kuvioissa on yksinkertaisuuden vuoksi merkintä ”31.12.” tai ”vuoden lopussa”.

Statistikföring

I statistiken om arbetslöshetsskyddet gäller uppgifterna för tvärsnittstidpunkten (mottagare vid månadens slut) månadens sista arbetsdag. I tabellerna och figurerna står det dock för enkelhetens skull ”31.12” eller ”vid årets slut”.

103. Työttömyysturvaetuudet 1995–2010 Arbetslöshetsförmåner 1995–2010 *Unemployment benefits, 1995–2010*

Vuosi År	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Peruspäivä- rahat <i>Grunddag- penning</i> Basic unemployment allowance	Työmarkkina- tuki Arbets- marknadsstöd <i>Labour market subsidy</i>	Yhdistelmätuen työmarkkinatuki ¹⁾ I sammansatt stöd ingående arbets- marknadsstöd ¹⁾ <i>Labour market subsidy in combination with a wage subsidy¹⁾</i>	Vuorottelu- korvaus Alternerings- ersättning <i>Job alternation compensation</i>	Työvoimapolitiittinen koulutustuki ²⁾ Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd ²⁾ <i>Labour market training subsidy²⁾</i>	Koulutus- päiväraha ³⁾ Utbildnings- dagpenning ³⁾ <i>Training allowance³⁾</i>
Milj. € – € million							
1995	1 166,41	454,54	687,78	.	.	24,09	.
1996	1 088,36	157,90	910,62	.	0,12	19,72	.
1997	1 031,75	137,63	879,08	.	0,19	14,68	0,17
1998	1 048,71	101,91	919,90	14,48	0,30	11,04	1,08
1999	1 062,43	87,02	914,21	48,35	0,28	10,78	1,79
2000	989,32	83,21	829,35	64,24	0,31	10,36	1,84
2001	1 005,94	86,52	837,61	69,92	0,32	10,12	1,46
2002	1 098,08	98,16	902,78	82,05	0,29	12,27	2,54
2003	1 132,12	111,28	903,29	98,43	0,36	15,34	3,41
2004	1 152,82	122,96	909,49	99,17	0,21	17,49	3,49
2005	1 089,47	118,11	857,32	94,56	0,19	15,93	3,35
2006	964,27	108,55	793,79	42,26	0,24	15,91	3,54
2007	823,16	94,26	706,38	1,45	0,27	17,15	3,66
2008	761,48	95,60	645,04	0,02	0,34	17,19	3,28
2009	899,84	165,76	710,12	–	0,34	20,67	2,94
2010	1 005,51	204,83	791,15	–	0,32	9,01	0,21

¹⁾ Yhdistelmätuen työmarkkinatuki lakkasi vähitellen vuoden 2007 loppuun mennessä. Vuoden 2006 alusta uusia yhdistelmätukia ei ole enää myönnetty eikä vanhoja jatkettu. Yhdistelmätuen on korvannut työvoimatoimiston myöntämä palkkatuki.

Arbetsmarknadsstödet som ingår i sammansatt stöd upphörde gradvis för att upphöra helt i slutet av 2007. Från början av 2006 har nya sammansatta stöd inte längre beviljats, och gamla stöd har inte heller förlängts. Det sammansatta stödet ersätts av lönesubvention som beviljas av arbetskraftsbyrån.

Labour market subsidy in combination with a wage subsidy was phased out at the end of 2007. No new or renewed subsidies have been granted since the beginning of 2006. The combination subsidies were replaced by wage subsidies from the employment office.

²⁾ Työvoimapolitiittinen koulutustuki on vanhan lain mukainen etuus, jota maksetaan siirtymäajan ja joka lakkaa vähitellen vuoden 2011 loppuun mennessä. Det arbetskraftspolitiska utbildningsstödet är en förmån enligt en gammal lag, som betalas under en övergångsperiod och upphör så småningom fram till utgången av år 2011.

Based on superseded legislation, the labour market training subsidy will be paid for a transitional period and is to be phased out by the end of 2011.

³⁾ Sisältää omaehtoisen opiskelun tuen pitkäaikaistyöttömille (1.8.1997–31.12.1999). Koulutuspäivärahaa maksettiin 31.12.2009 asti.

Inkluderar stöd för frivilliga studier till långtidsarbetslösa (1.8.1997–31.12.1999). Utbildningsdagpenning betalades till 31.12.2009. *Includes financial support in respect of self-motivated studies for the long-term unemployed (between 1 August 1997 and 31 December 1999). Payment of the training allowance ended at year-end 2009.*

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

104. Työttömyysturvaetuuksien saajat 1995–2010 Mottagare av arbetslöshetsförmåner 1995–2010 Recipients of unemployment benefits, 1995–2010

Vuosi År Year	Kaikki Samtliga Total	Peruspäiväraha tai työmarkkina- tuki Grunddag- penning eller arbetsmarknads- stöd Basic unemployment allowance or labour market subsidy	% 17–64- vuotiaista % av 17–64- åringar % of population aged 17–64	Peruspäivä- raha Grunddag- penning Basic unemploy- ment allowance	Työmarkkina- tuki Arbets- marknads- stöd Labour market subsidy	Muut etuudet Övriga bidrag Other benefits	Yhdistelmä- työmarkkinatuki ¹⁾ I sammansatt stöd ingående arbets- marknadsstöd ¹⁾ Labour market subsidy in com- bination with a wage subsidy ¹⁾	Vuorottelu- korvaus Alternerings- ersättning Job alternation compen- sation	Työvoima- poliittinen koulutustuki ²⁾ Arbetskrafts- politiskt utbildningsstöd ²⁾ Labour market training subsidy ²⁾	Koulutus- päiväraha ³⁾ Utbildnings- dagpenning ³⁾ Training allowance ³⁾
---------------------	-----------------------------	--	--	--	---	---	--	--	---	---

Saajat vuoden aikana – Mottagare under året – Beneficiaries during the year

1995	392 810	390 769	11,9	215 288	270 034	.	.	.	13 149	.
1996	373 436	371 595	11,3	93 634	314 922	.	.	109	9 972	.
1997	360 493	359 112	10,9	58 876	308 624	.	.	185	7 471	113
1998	363 992	362 377	10,9	50 786	322 594	8 328	.	210	5 984	416
1999	353 253	349 283	10,5	45 710	311 818	21 450	.	201	5 465	595
2000	328 607	323 324	9,7	43 330	286 581	29 078	.	220	5 137	691
2001	313 686	308 366	9,2	43 652	271 378	30 906	.	211	4 892	621
2002	309 024	303 177	9,0	46 565	263 038	32 332	.	175	5 239	839
2003	308 530	299 353	8,9	51 343	255 437	36 354	.	209	5 865	1 008
2004	306 038	295 879	8,8	54 780	248 898	36 130	.	143	6 278	1 089
2005	295 909	285 623	8,5	52 815	240 571	34 938	.	113	6 225	1 131
2006	277 386	266 901	7,9	49 941	224 418	17 428	.	142	6 112	1 184
2007	244 013	240 670	7,1	44 665	202 554	959	.	156	6 434	1 171
2008	224 686	221 987	6,5	44 778	183 485	28	.	188	6 432	1 041
2009	243 990	241 948	7,1	63 949	184 009	–	.	174	7 217	948
2010	256 044	254 995	7,5	65 238	198 663	–	.	157	2 458	465

Saajat 31.12. – Mottagare 31.12 – Beneficiaries at year-end

1995	232 311	228 921	7,0	54 203	174 718	.	.	.	3 390	.
1996	209 302	206 967	6,3	32 252	174 715	.	.	60	2 275	.
1997	207 063	205 168	6,2	23 904	181 264	.	.	74	1 708	113
1998	211 949	204 043	6,2	18 572	185 471	6 135	.	79	1 383	309
1999	202 107	190 025	5,7	17 505	172 520	10 180	.	73	1 467	362
2000	186 083	172 288	5,2	16 534	155 754	12 241	.	81	1 226	247
2001	186 326	173 129	5,2	17 927	155 202	11 610	.	61	1 242	284
2002	187 118	170 303	5,1	19 055	151 248	14 526	.	88	1 753	448
2003	184 907	167 603	5,0	21 972	145 631	15 015	.	68	1 749	472
2004	181 819	164 861	4,9	22 269	142 592	14 691	.	37	1 805	425
2005	169 436	152 921	4,5	20 743	132 178	14 409	.	47	1 560	499
2006	135 749	132 902	3,9	17 921	114 981	535	.	41	1 767	504
2007	118 403	116 095	3,4	16 151	99 944	8	.	62	1 742	496
2008	117 095	114 872	3,4	20 526	94 346	–	.	63	1 791	369
2009	141 781	139 100	4,1	29 820	109 280	–	.	69	2 199	413
2010	141 666	141 381	4,1	28 755	112 626	–	.	51	234	–

¹⁾ Ks. taul. 103 alaviite 1.
Se fotnot 1 i tabell 103.
See also Table 103 footnote 1.

²⁾ Ks. taul. 103 alaviite 2.
Se fotnot 2 i tabell 103.
See also Table 103 footnote 2.

³⁾ Ks. taul. 103 alaviite 3.
Se fotnot 3 i tabell 103.
See also Table 103 footnote 3.

Lähde: SVT: Kela: Kelan työttömyysturva; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS: FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

105. Työmarkkinatuki ja peruspäiväraha 1995–2010 Arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning 1995–2010

Labour market subsidy and basic unemployment allowance, 1995–2010

Vuosi År	Kaikki Samtliga Total	Työttömyyden perusteella På basis av arbetslöshet On account of unemploy- ment	Työvoima- koulutuksen ajalta Under arbetskrafts- utbildning During participation in labour market training	Omaehtois- opiskelun ajalta Under frivilliga studier During self- motivated study	Työelämä- valmennuksen ajalta Under arbetslivsträning During preparatory training for working life	Kuntouttavan työtoiminnan ajalta ¹⁾ Under arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ¹⁾ During rehabilitative work activity ¹⁾	Matka- avustuksena i form av resebidrag As a travel allowance	Muut aktiivi- toimenpiteet ²⁾ Övriga aktiva åtgärder ²⁾ Other activation measures ²⁾
1 000 € – €1,000								
Työmarkkinatuki – Arbetsmarknadsstöd – Labour market subsidy								
1995	687 784	634 505	27 978	25 301
1996	910 618	791 619	71 253	47 747
1997	879 076	733 330	88 179	57 567
1998	919 903	771 259	87 821	60 823
1999	914 207	756 066	95 450	62 691
2000	829 354	692 429	79 304	57 620
2001	837 608	708 524	72 602	.	.	76	642	55 765
2002	902 780	749 930	84 288	.	25 228	4 269	803	38 262
2003	903 291	724 702	95 403	.	38 985	9 288	619	34 294
2004	909 490	720 421	92 619	.	48 112	12 548	628	35 162
2005	857 319	670 552	85 557	.	53 877	15 065	589	31 679
2006	793 786	599 431	84 728	.	59 216	20 743	909	28 757
2007	706 383	501 893	89 896	.	59 583	26 586	2 790	25 635
2008	645 045	455 645	78 055	.	55 054	30 192	2 970	23 130
2009	710 116	522 611	68 966	.	57 074	33 596	1 961	25 909
2010	791 152	543 504	90 469	15 813	62 556	43 645	2 036	33 128
Peruspäiväraha³⁾ – Grunddagpenning³⁾ – Basic unemployment allowance³⁾								
2010	204 825	170 235	17 185	6 204	9 268	681	.	1 253

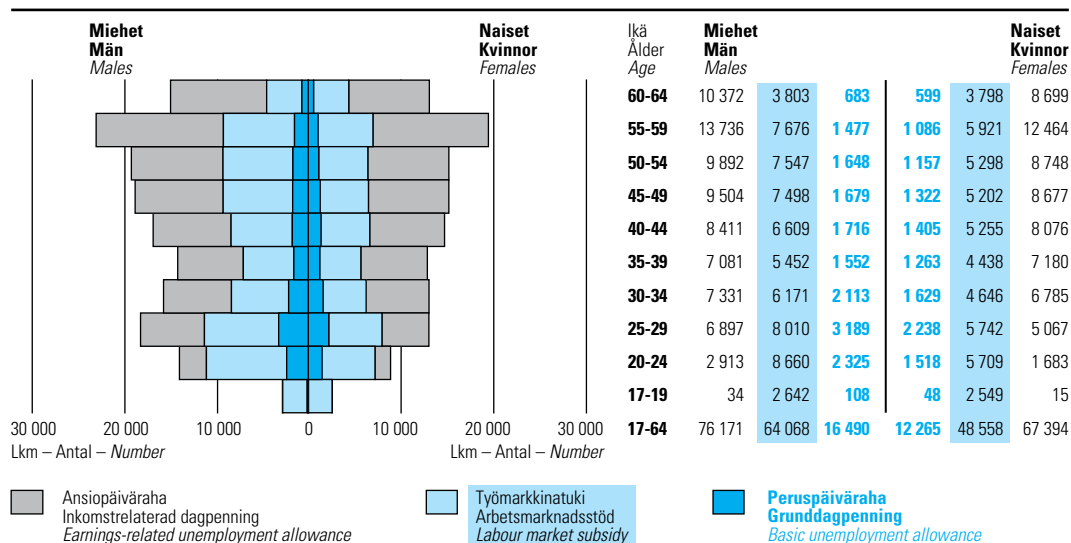
¹⁾ 1.9.2001 lukien.
Fr.o.m. 1.9.2001.
As from 1 September 2001.

²⁾ Työharjoittelu, työ- ja koulutuskokeilu, työkokeilu, työnhakuvalmennus.
Arbetspraktik, arbets- och utbildningsförsök, arbetsprövning, jobbsökningsträning.
Job training, job and training try-out, job try-out, job search coaching.

³⁾ Peruspäivärahaa on maksettu aktiivitoimenpiteiden ajalta 1.1.2010 lukien.
Grunddagpenning har betalats under tid med aktiva åtgärder sedan 1.1.2010.
Basic unemployment allowance has been payable during participation in activation measures since 1 January 2010.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 48. Työttömyyspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2010**Figur 48. Mottagare av arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt kön och ålder 31.12.2010****Chart 48. Recipients of unemployment allowance and labour market subsidy by age and sex, at year-end 2010**Lähde: SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.**106. Työmarkkinatuen ja peruspäivärahan saajat 1995–2010****Mottagare av arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning 1995–2010***Recipients of labour market subsidy and basic unemployment allowance, 1995–2010*

31.12. År Year-end	Kaikki Samtliga Total	Tuki työttömyyden perusteella Stöd på grund av arbetslöshet Benefit paid on account of unemployment	Työvoima- koulutus Arbetskrafts- utbildning Labour market training	Omaehtoinen opiskelu Frivilliga studier Self- motivated study	Työelämä- valmennukseen osallistuneet Deltagare i arbets- livsträning Participating in preparatory training for working life	Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneet ¹⁾ Deltagare i arbets- verksamhet i reha- bileringsstift ¹⁾ Participating in rehabilitative work activity ¹⁾	Tuki matka- avustuksena Stöd i form av resebidrag Benefit paid in the form of a travel allowance	Muut aktiivi- toimenpiteet ²⁾ Övriga aktiva åtgärder ²⁾ Other activation measures ²⁾
Työmarkkinatuki – Arbetsmarknadsstöd – Labour market subsidy								
1995	174 718	158 492	9 203	7 023
1996	174 715	151 887	12 110	10 718
1997	181 264	157 904	12 856	10 504
1998	185 471	162 250	12 620	10 601
1999	172 520	150 286	12 140	10 094
2000	155 754	136 815	10 062	8 877
2001	155 202	137 534	8 935	.	.	134	74	8 525
2002	151 248	129 970	12 041	.	3 752	949	60	4 476
2003	145 631	124 945	9 555	.	4 863	1 383	46	4 839
2004	142 592	121 923	8 920	.	5 535	1 665	43	4 506
2005	132 178	112 655	7 434	.	6 209	1 920	75	3 885
2006	114 981	93 538	8 577	.	6 386	3 019	134	3 327
2007	99 944	80 148	7 317	.	6 041	3 415	334	2 689
2008	94 346	76 598	6 054	.	5 112	3 600	315	2 667
2009	109 280	89 178	6 610	.	6 016	4 279	183	3 014
2010	112 626	86 652	9 323	3 259	5 093	5 351	209	2 739
Peruspäiväraha³⁾ – Grunddagpenning³⁾ – Basic unemployment allowance³⁾								
2010	28 755	24 432	2 098	1 094	917	115	.	99

¹⁾ 1.9.2001 lukien.

Fr.o.m. 1.9.2001.

As from 1 September 2001.

²⁾ Työharjoittelu, työ- ja koulutuskokeilu, työkokeilu, työnhakuvalmennus.

Arbetspraktik, arbets- och utbildningsförsök, arbetsprövning, jobbsökningsträning.

Job training, job and training try-out, job try-out, job search coaching.

³⁾ Peruspäivärahaa on maksettu aktiivitoimenpiteiden ajalta 1.1.2010 lukien.

Grunddagpenning har betalats under tid med aktiva åtgärder sedan 1.1.2010.

Basic unemployment allowance has been payable during participation in activation measures since 1 January 2010.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

107. Työmarkkinatuen saajat tuen perusteen mukaan 1995–2010
Mottagare av arbetsmarknadsstöd enligt motivering 1995–2010
Recipients of labour market subsidy, by basis of entitlement, 1995–2010

31.12. <i>At year-end</i>	Työmarkkinatuen saajia yhteensä Stödttagare, sammanlagt <i>Recipients of labour market subsidy total</i>	Ansiöpäivärahalta pudonneet ¹⁾ Rätten till inkomstrelaterad dagpenning upphörde ¹⁾ <i>Exhausted eligibility for earnings-related allowance¹⁾</i>	Peruspäivärahalta pudonneet ²⁾ Rätten till grunddagpenning upphörde ²⁾ <i>Exhausted eligibility for basic allowance²⁾</i>	Muu peruste ³⁾ Annan orsak ³⁾ <i>Other reason³⁾</i>
1995	174 718	39 178	.	135 540
1996	174 715	40 594	917	133 204
1997	181 264	46 839	3 725	130 700
1998	185 471	55 433	7 256	122 782
1999	172 520	55 656	7 968	108 896
2000	155 754	51 645	8 127	95 982
2001	155 202	53 140	9 034	93 028
2002	151 248	50 505	9 738	91 005
2003	145 631	47 353	10 072	88 206
2004	142 592	44 823	10 866	86 903
2005	132 178	42 262	11 441	78 475
2006	114 981	37 112	10 762	67 107
2007	99 944	32 708	9 732	57 504
2008	94 346	29 246	9 191	55 909
2009	109 280	31 258	10 380	67 642
2010	112 626	33 949	12 310	66 367

¹⁾ 1.1.1994 jälkeen.
Efter 1.1.1994.
Subsequent to 1 January 1994.

²⁾ 1.1.1996 jälkeen.
Efter 1.1.1996.
Subsequent to 1 January 1996.

³⁾ Puuttuu työssäoloehto tai pudonnut ansioturvalta ennen vuotta 1994.
Uppfyllde inte arbetsvillkoret, eller rätten till inkomstrelaterade förmåner upphörde före 1994.
Does not satisfy the conditions regarding previous employment or exhausted eligibility for earnings-related allowance before 1994.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

108. Työttömyyspäivät ja keskimääräiset päiväkorvaukset 1995–2010 Arbetslöshetsdagar och genomsnittlig ersättning per dag 1995–2010 Days of unemployment and average rates of benefit per day, 1995–2010

Vuosi År Year	Peruspäiväraha Grunddagpenning Basic unemployment allowance			Työmarkkinatuki Arbetsmarknadsstöd Labour market subsidy			Vuorottelu- korvaus Alternerings- ersättning Job alternation compen- sation	Työvoima- poliittinen koulutustuki ¹⁾ Arbetskrafts- politiskt utbildnings- stöd ¹⁾ Labour market training subsidy ¹⁾	Koulutus- päiväraha ²⁾ Utbildnings- dagpenning ²⁾ Training allowance ²⁾
	Kaikki Samtliga Total	Työttömyysajalta För arbetslös- hetstid During a period of unemployment	Aktiivitoimen- piteiden ajalta För tid med aktiva åtgärder During participation in activation measures	Kaikki Samtliga Total	Työttömyysajalta För arbetslös- hetstid During a period of unemployment	Aktiivitoimen- piteiden ajalta För tid med aktiva åtgärder During participation in activation measures			
Päiviä, 1 000 kpl – Dagar, 1 000 st. – Days (Thousands)									
1995	22 473	22 473	.	34 564	32 172	2 391	.	879	.
1996	7 857	7 857	.	46 868	41 804	5 063	9	709	.
1997	6 914	6 914	.	45 545	39 253	6 292	17	528	8
1998	5 140	5 140	.	46 949	40 639	6 310	22	379	34
1999	4 399	4 399	.	46 244	39 626	6 618	20	395	82
2000	4 149	4 149	.	41 791	36 074	5 717	22	380	86
2001	4 140	4 140	.	40 482	35 266	5 217	22	356	66
2002	4 453	4 453	.	39 067	33 786	5 281	19	382	101
2003	4 946	4 946	.	37 978	32 024	5 954	23	472	132
2004	5 451	5 451	.	37 436	31 325	6 111	13	521	135
2005	5 225	5 225	.	35 126	29 136	5 991	11	472	131
2006	4 784	4 784	.	32 007	25 862	6 145	14	467	137
2007	4 130	4 130	.	27 855	21 510	6 346	15	495	140
2008	4 055	4 055	.	24 942	19 180	5 763	19	491	123
2009	6 511	6 511	.	26 699	21 143	5 556	18	570	105
2010	7 523	6 686	836	28 605	21 944	6 668	17	246	8
€/pv (2010 rahana) – €/dag (2010 års penningvärde) – €/day (At 2010 prices)									
1995	25,5	25,5	.	25,1	24,9	27,1	.	34,5	.
1996	25,2	25,2	.	24,3	23,7	29,4	15,6	34,9	.
1997	24,6	24,6	.	23,9	23,1	28,7	14,5	34,4	25,7
1998	24,2	24,2	.	23,9	23,2	28,7	16,8	35,5	26,2
1999	23,9	23,9	.	23,8	23,0	28,8	16,9	32,9	26,2
2000	23,4	23,4	.	23,2	22,4	27,9	16,4	31,9	25,0
2001	23,8	23,8	.	23,5	22,9	28,1	16,6	32,4	25,2
2002	24,7	24,7	.	25,9	24,9	32,4	17,3	36,0	28,2
2003	25,0	25,0	.	26,4	25,1	33,3	17,4	36,1	28,8
2004	25,0	25,0	.	26,9	25,5	34,3	18,4	37,2	28,6
2005	24,8	24,8	.	26,8	25,3	34,3	18,6	37,1	28,2
2006	24,5	24,5	.	26,8	25,0	34,2	18,4	36,8	27,9
2007	24,0	24,0	.	26,7	24,6	34,0	18,5	36,5	27,6
2008	23,9	23,9	.	26,2	24,1	33,3	17,6	35,5	27,0
2009	25,8	25,8	.	26,9	25,0	34,2	18,8	36,7	28,4
2010	27,2	25,9	41,4	27,7	25,1	37,1	18,9	36,6	26,1

¹⁾ Ks. taul. 103 alaviite 2.
Se fotnot 2 i tabell 103.
See also footnote 2 to Table 103.

²⁾ Ks. taul. 103 alaviite 3.
Se fotnot 3 i tabell 103.
See also footnote 3 to Table 103.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

109. Peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat sukupuolen ja iän mukaan 2010
Mottagare av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt kön och ålder 2010
Recipients of basic unemployment allowance and labour market subsidy by age and sex, 2010

Ikkaryhmä Aldersgrupp Age group	Peruspäiväraha Grunddagpenning Basic unemployment allowance				Työmarkkinatuki Arbetsmarknadsstöd Labour market subsidy			
	Saajia 31.12. Mottagare 31.12 Beneficiaries at year-end		Milj. € € million	€/pv €/dag €/day	Saajia 31.12. Mottagare 31.12 Beneficiaries at year-end		Milj. € € million	€/pv €/dag €/day
	Lukumäärä Antal Number	% samanikäisestä väestöstä % av befolkningen i samma ålder % of population of corresponding age			Lukumäärä Antal Number	% samanikäisestä väestöstä % av befolkningen i samma ålder % of population of corresponding age		

Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes

Kaikki – Samtliga –

Total	28 755	0,8	204,83	27,2	112 626	3,3	791,15	27,7
17–19	156	0,1	0,33	26,7	5 191	2,6	20,57	26,2
20–24	3 843	1,2	24,51	26,4	14 369	4,4	116,93	26,2
25–29	5 427	1,6	40,05	27,4	13 752	4,0	96,10	28,5
30–34	3 742	1,1	28,17	28,5	10 817	3,2	79,41	29,8
35–39	2 815	0,9	22,09	29,3	9 890	3,2	73,71	30,5
40–44	3 121	0,9	23,33	28,8	11 864	3,4	86,57	29,9
45–49	3 001	0,8	22,17	27,8	12 700	3,4	88,92	28,6
50–54	2 805	0,8	19,24	26,1	12 845	3,4	85,43	26,9
55–59	2 563	0,7	16,12	24,6	13 597	3,5	88,30	25,5
60–64	1 282	0,3	8,81	23,2	7 601	1,9	55,21	24,5

Miehet – Män – Males

Kaikki – Samtliga –

Total	16 490	1,0	123,22	27,7	64 068	3,7	437,43	27,2
17–19	108	0,1	0,21	26,5	2 642	2,6	9,67	25,0
20–24	2 325	1,4	15,92	27,1	8 660	5,2	68,63	25,9
25–29	3 189	1,8	24,87	27,7	8 010	4,5	53,78	27,8
30–34	2 113	1,2	16,85	28,5	6 171	3,5	42,80	28,4
35–39	1 552	1,0	12,70	29,3	5 452	3,4	38,43	29,2
40–44	1 716	1,0	13,31	29,2	6 609	3,7	46,15	29,0
45–49	1 679	0,9	13,17	28,4	7 498	3,9	50,29	28,1
50–54	1 648	0,9	11,86	27,0	7 547	4,0	49,81	26,9
55–59	1 477	0,8	9,56	25,4	7 676	4,0	50,20	25,8
60–64	683	0,4	4,77	23,9	3 803	1,9	27,67	24,7

Naiset – Kvinnor – Females

Kaikki – Samtliga –

Total	12 265	0,7	81,61	26,6	48 558	2,9	353,72	28,3
17–19	48	0,1	0,13	27,1	2 549	2,6	10,90	27,4
20–24	1 518	1,0	8,59	25,3	5 709	3,6	48,30	26,7
25–29	2 238	1,3	15,19	26,8	5 742	3,4	42,32	29,5
30–34	1 629	1,0	11,32	28,6	4 646	2,8	36,61	31,5
35–39	1 263	0,8	9,38	29,3	4 438	2,9	35,27	32,0
40–44	1 405	0,8	10,02	28,3	5 255	3,1	40,42	31,0
45–49	1 322	0,7	9,00	27,0	5 202	2,8	38,63	29,2
50–54	1 157	0,6	7,38	24,8	5 298	2,8	35,62	26,9
55–59	1 086	0,6	6,56	23,5	5 921	3,1	38,10	25,1
60–64	599	0,3	4,04	22,4	3 798	1,9	27,54	24,2

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

110. Tietoja peruspäivärahoista ja työmarkkinatuesta 2010**Uppgifter om grunddagpenningar och arbetsmarknadsstöd 2010***Data on basic unemployment allowance and labour market subsidy, 2010*

	Peruspäiväraha Grunddagpenning Basic unemployment allowance	Työmarkkinatuki Arbetsmarknadsstöd Labour market subsidy
Korvaukset, 1 000 € – Ersättningar, 1 000 € – Benefit expenditure (€1,000)	204 825	791 152
Perustuki ilman lapsikorotuksia – Grundstöd utan barnförhöjningar – <i>Basic benefit not including child increases</i>	176 630	674 005
Lapsikorotukset – Barnförhöjningar – <i>Child increases</i>	16 460	53 158
Ylläpikorkorvaukset – Ersättning för uppehälle – <i>Maintenance allowances</i>	7 843	48 177
Korotusosat – Förhöjningsdelar – <i>Supplementary amounts</i>	3 638	15 812
Muutosturvalisat – Omställningsskyddstillägg – <i>Transition assistance payments</i>	255	.
Saajia 31.12. – Mottagare 31.12 – Beneficiaries at year-end	28 755	112 626
Lapsikorotuksen saajia – Barnförhöjning – <i>Child increase</i>	10 624	34 676
Täyden päivärahan/tuen saajia – Full dagpenning/fulgt stöd – <i>Full benefit</i>	24 629	97 589
Sovitellun päivärahan/tuen saajia – Jämkad dagpenning/jämkat stöd – <i>Adjusted benefit</i>	3 679	6 152
Osittaisen tuen saajia – Partiell stöd – <i>Partial benefit</i>	4 503
Tarveharkinta vähentänyt tukea – Behovsprövning har minskat stödet – <i>Benefit reduced by means testing</i>	3 608
Kieltäytynyt työstä tai koulutuksesta – Vägrat ta emot arbete eller utbildning – <i>Refused work or training</i>
Vuoden 2010 aikana – Under år 2010 – <i>During 2010</i>	3 152	9 332
Vuosien 2008–2010 aikana – Under åren 2008–2010 – <i>During the years 2008–2010</i>	6 029	18 130
Korvattuja päiviä, 1 000 kpl – Ersatta dagar, 1 000 st. – Days on benefit (Thousands)	7 523	28 605
Lapsikorotuksen sisältäviä päiviä, % – Dagar med barnförhöjning, % – <i>Including child increase, %</i>	36,5	29,9

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.**111. Peruspäivärahan tai työmarkkinatuen saajien työttömyys ikäryhmittäin 2008–2010****Mottagare av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd, arbetslöshet enligt åldersgrupp 2008–2010***Recipients of basic unemployment allowance or labour market subsidy: Details about unemployment analysed by age group, 2008–2010*

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaneet 31.12.2010 Mottagare av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd 31.12.2010 Recipients of basic unemployment allowance or labour market subsidy at year-end 2010	Kertyneet peruspäiväraha- ja/tai työmarkkinatukipäivät viikkoina ¹⁾ , % Kumulerade grunddagpenning- och/eller arbetsmarknadsstöddagar i veckor ¹⁾ , % Length of reciprocity in weeks ¹⁾ , % of total								
		Yhteensä Sammanlagt Total	–4	5–26	27–52	53–78	79–104	105–130	131–156	
Kertymä kolmelta vuodelta (2008–2010) – Kumulering 2008–2010 – Cumulative reciprocity over three years (2008–2010)										
Kaikki – Samtliga – Total	141 381	100,0	6,4	18,0	14,0	13,5	13,5	12,1	22,5	
17–19	5 347	100,0	20,4	73,3	5,1	1,0	0,1	0,0	–	
20–24	18 212	100,0	9,7	29,3	22,2	18,8	9,9	6,5	3,6	
25–29	19 179	100,0	7,7	21,6	18,7	17,1	14,5	10,9	9,6	
30–34	14 559	100,0	6,1	17,3	16,1	15,5	15,1	12,5	17,3	
35–44	27 690	100,0	5,4	14,5	13,8	13,8	15,0	14,2	23,3	
45–54	31 351	100,0	5,1	11,9	11,8	12,1	15,1	14,5	29,5	
55–64	25 043	100,0	3,0	7,0	8,1	10,0	13,8	13,9	44,2	

¹⁾ 1 vk = 5 maksupäivää.

1 v. = 5 utbetalningsdagar.

1 week = 5 days.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

112. Pitkäaikaistyöttömien aktivointi 2006–2010**Aktivering av långtidsarbetslösa 2006–2010***Activation measures for the long-term unemployed, 2006–2010*

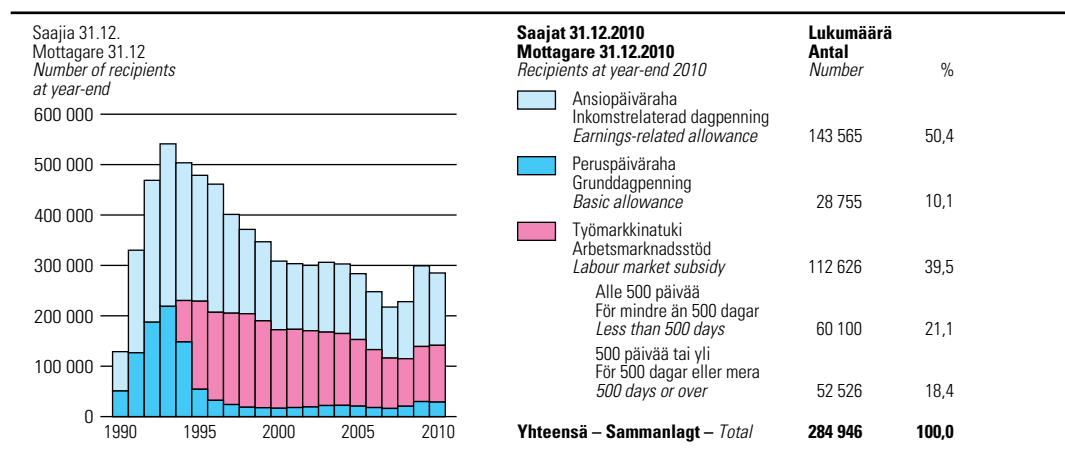
Vuosi År Year	Työmarkkinatuki ja yhdistelmätuen työmarkkinatuki ¹⁾ – Arbetsmarknadsstöd och i sammansatt stöd ingående arbetsmarknadsstöd ¹⁾ – Regular labour market subsidy and labour market subsidy paid in combination with a wage subsidy ¹⁾					Maksetut tuet (vuoden aikana), milj. € – Betalda stöd (under året), milj. € – Annual expenditure on subsidies, € mill.			
	Saajat 31.12. – Mottagare 31.12 – No. of recipients at year-end								
	Kaikki Samtliga All	Vähintään 500 päivää työttömyyden perusteella tukea saaneet Mottagare av stöd som betalats p.g.a. minst 500 dagars arbetslöshet Recipients of subsidies paid on the basis of unemployment lasting at least 500 days			Kaikki Samtliga All	Vähintään 500 päivää työttömyyden perusteella tukea saaneille maksetut tuet Stöd som betalats p.g.a. minst 500 dagars arbetslöshet Subsidies paid on the basis of unemployment lasting at least 500 days			
		Yhteensä Samman- lagt Total	Aktiivitoimen- piteellä (valtio rahoittaa) Aktiva åtgärder (finansieras av staten) Activation measures (financed by the state)	Muut (kunta rahoit- taa tuista puolet) Övriga (stöden finansieras till hälften av kommunen) Other (50% of sub- sidy expenditure financed by municipalities)		Yhteensä Samman- lagt Total	Aktiivitoimen- piteellä (valtio rahoittaa) Aktiva åtgärder (finansieras av staten) Activation measures (financed by the state)	Muut – Övriga – Other	
								Valtio rahoittaa Finansieras av staten Financed by the state	Kunta rahoittaa Finansieras av kommunen Financed by municipalities
2006	115 516	66 661	9 207	57 454	836,0	484,0	99,9	192,0	192,0
2007	99 952	57 250	8 536	48 714	707,8	400,7	86,6	157,0	157,0
2008	94 346	51 297	7 384	43 913	645,1	359,0	78,6	140,2	140,2
2009	109 280	53 091	7 330	45 761	710,1	360,8	71,0	144,9	144,9
2010	112 626	52 526	8 488	44 038	791,2	366,9	78,7	144,2	144,2

¹⁾ Ks. taul. 103 alaviite 1 – Se fotnot 1 i tabell 103 – See also Table 103 footnote 1.

Huom. Vuoden 2006 alusta lukien pitkittyneen työttömyyden katkaisemiseksi työttömiä on pyritty aktivoimaan lisäämällä työmarkkinatuen vastikkeellisuutta ja velvoittamalla kunnat osallistumaan tukien rahoittamiseen.

Anm. För att avhjälpa problemet med utdragen arbetslöshet har man från början av år 2006 försökt aktivera arbetslösa genom att göra arbetsmarknadsstödet mer beroende av motprestationer och ålägga kommunerna att delta i finansieringen av stödet.

N.B. With a view to combating prolonged unemployment, efforts have been made since the beginning of 2006 to activate unemployed persons by imposing workfare requirements and obligating municipalities to co-finance labour market subsidies.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.**Kuvio 49. Työttömyyspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat 1990–2010****Figur 49. Mottagare av arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd 1990–2010***Chart 49. Recipients of unemployment allowance and labour market subsidy, 1990–2010*Lähde: SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

6.2 Työttömyysturvaetuudet alueittain ja ammateittain

Työttömyysturvan *aluetilastot* esitetään maakunnittain.

Tieto peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaneen *ammattista* perustuu työvoimahallinnon merkintään. Työ- ja elinkeinotoimistoissa työnhakijan ammatiksi merkitään pääsääntöisesti se ammatti, joka hänellä on työtekemuksensa tai koulutuksensa perusteella. Työvoimahallinnon ammattiluokitus on yhdenmukainen Kelan ja Tilastokeskuksen luokitusten kanssa.

6.2 Arbetslöshetsförmåner regionvis och yrkesvis

Den *regionala statistiken* över arbetslöshetsskyddet presenteras landskapsvis.

Yrkesuppgifterna om mottagarna av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd baserar sig på arbetsförvaltningens anteckningar. Arbets- och näringsbyråerna brukar anteckna det yrke som de arbetssökande har på grund av sin arbetserfarenhet eller sin utbildning. Arbetsförvaltningens yrkesklassificering överensstämmer med FPA:s och Statistikcentralens klassificering.

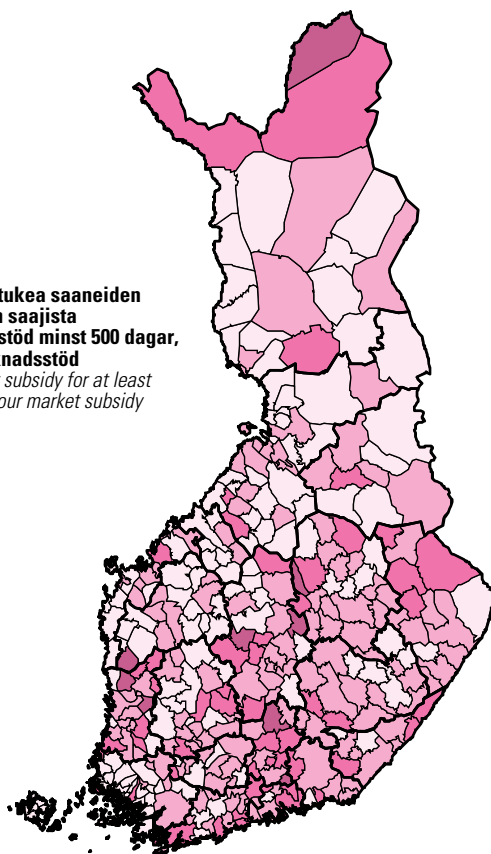
Kuvio 50. Työmarkkinatuki ja pitkäaikaistyöttömyys kunnittain 31.12.2010

Figur 50. Arbetsmarknadsstöd och långtidsarbetslöshet kommunvis 31.12.2010

Chart 50. Reciprocity of labour market subsidy and long-term unemployment by municipality, at year-end 2010

Vähintään 500 päivää työmarkkinatukea saaneiden osuus, % kaikista työmarkkinatuen saajista
Personer som fått arbetsmarknadsstöd minst 500 dagar,
% av alla mottagare av arbetsmarknadsstöd
Persons having received labour market subsidy for at least 500 days as a % of all recipients of labour market subsidy

- 40,0
- 40,1 – 50,0
- 50,1 – 60,0
- 60,1 –

Huom. Työttömyysajan perusturvan toteuttaminen Ahvenanmaan maakunnassa ei kuulu Kelan tehtäviin.

Anm. Grundtryggheten vid arbetslöshet i landskapet Åland ankommer inte på FPA.

N.B. Kela is not responsible for basic unemployment protection in the Province of the Åland Islands.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

113. Työttömyysturvaetuet maakunnittain 2010 Arbetslöshetsförmåner landskapsvis 2010 Unemployment benefits by region in 2010

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Peruspäivärahat ja työmarkkina- tuet, milj. € Grunddag- penningar och arbetsmarknads- stöd, milj. € Basic unemploy- ment allowances and labour market subsidies, € million	Peruspäivärahan tai työmarkkinatuen saajat 31.12. Mottagare av grunddagpenning eller arbetsmarknads- stöd 31.12 Recipients of basic unemployment allowance or labour market subsidy at year-end				Kelan muiden työttömyysturva- etuuksien saajat 31.12. Mottagare av övriga arbets- löshetsförmåner från FPA 31.12 Recipients of other unemploy- ment-related benefits from Kela at year-end	Työttömyys- aste ²⁾ , % Arbetslös- hetsgrad ²⁾ , % Unemploy- ment rate, %
		Yhteensä Samman- lagt Total	% 17–64- vuotiaista % av 17–64- åringar % of popu- lation aged 17–64	Peruspäivä- raha Grunddag- penning Basic unemployment allowance	Työmarkkina- tuki Arbets- marknadsstöd Labour market subsidy		
Koko maa – Hela landet –	996,0	141 381	4,1	28 755	112 626	285	10,0
Whole country							
Uusimaa – Nyland	224,0	30 214	3,1	6 823	23 391	49	7,5
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	13,8	1 975	3,4	446	1 529	–	7,6
Varsinais-Suomi – Egentliga							
Finland	78,9	11 357	3,9	2 641	8 716	26	10,1
Satakunta	41,5	5 929	4,3	1 244	4 685	18	11,0
Kanta-Häme – Egentliga							
Tavastland	31,1	4 521	4,2	1 025	3 496	12	10,1
Pirkanmaa – Birkaland	107,1	15 336	4,9	2 842	12 494	38	11,9
Päijät-Häme – Päijänne-							
Tavastland	47,0	6 734	5,4	1 231	5 503	9	12,9
Kymenlaakso – Kymmene-							
dalen	36,6	5 261	4,7	950	4 311	17	12,4
Etelä-Karjala – Södra Kare-							
len	29,1	4 272	5,2	814	3 458	10	12,4
Etelä-Savo – Södra Savolax	30,7	4 473	4,8	1 033	3 440	3	11,5
Pohjois-Savo – Norra Savo-							
lax	50,2	7 452	4,8	1 326	6 126	11	11,9
Pohjois-Karjala – Norra							
Karelen	47,3	6 651	6,4	1 287	5 364	20	14,3
Keski-Suomi – Mellersta							
Finland	61,5	8 937	5,2	1 618	7 319	7	12,8
Etelä-Pohjanmaa – Södra							
Österbotten	27,4	4 005	3,4	961	3 044	11	9,0
Pohjanmaa – Österbotten ..	21,6	3 025	2,8	824	2 201	13	6,9
Keski-Pohjanmaa – Meller-							
sta Österbotten	11,1	1 551	3,7	347	1 204	2	8,6
Pohjois-Pohjanmaa – Norra							
Österbotten	79,1	11 513	4,7	1 873	9 640	21	11,9
Kainuu – Kajanaland	16,4	2 372	4,7	501	1 871	6	13,6
Lappi – Lappland	40,1	5 713	4,9	906	4 807	11	13,8

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (%). Tieto työttömistä työnhakijoista perustuu työvoimatoimistojen asiakasrekisteriin.
Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften (%). Uppgifterna om arbetssökandena baserar sig på arbetskraftsbyråernas kundregister.

Huom. Tiedot niistä henkilöistä, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.

Työttömyysajan perusturvan toteuttaminen Ahvenanmaan maakunnassa ei kuulu Kelan tehtäviin.

Anm. Uppgifter om personer med okänd boendekommun ingår endast i summan för hela landet.

Grundskyddet vid arbetslöshet i landskapet Åland ankommer inte på FPA.

N.B. Only the totals for the whole country include payments to people whose place of residence was not on record.

Kela is not responsible for basic unemployment protection in the Province of the Åland Islands.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot; TEM.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik; ANM.

Kuvio 51. Työttömyysturvan saajat kunnittain 31.12.2010

Figur 51. Mottagare av arbetslöshetsförmåner kommunvis 31.12.2010

Chart 51. Recipients of unemployment benefits by municipality at year-end 2010

Ansioturva

Inkomstrelaterade förmåner

Earnings-related benefits

Ansiopäivärahaa saaneiden osuus 17–64-vuotiaista, %

Mottagare av inkomstrelaterad dagpenning, andel av 17–64-åringar, %

Recipients of earnings-related allowance as a share of the population aged 17–64, %

Perusturva¹⁾

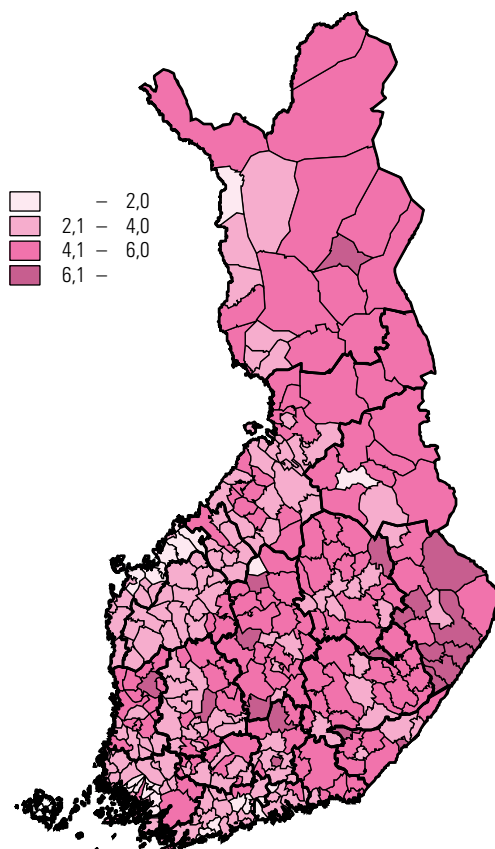
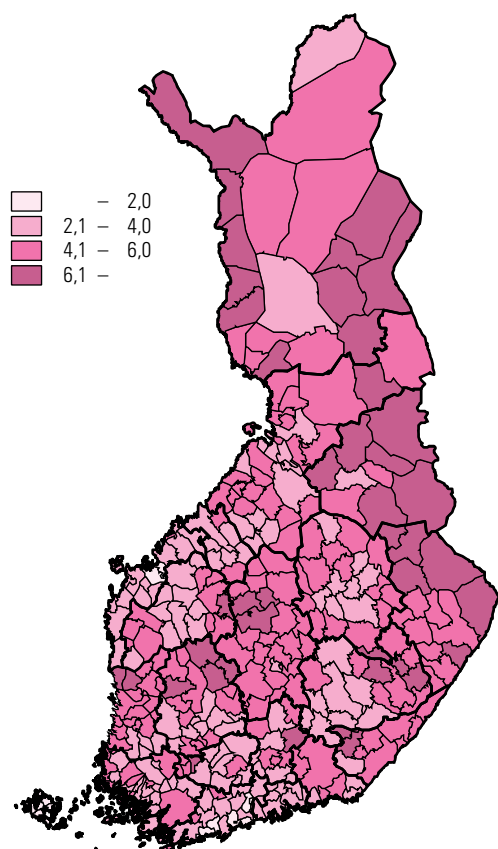
Grundtrygghet¹⁾

Basic benefits¹⁾

Peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaneiden osuus 17–64-vuotiaista, %

Mottagare av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd, andel av 17–64-åringar, %

Recipients of basic allowance or labour market subsidy as a share of the population aged 17–64, %

¹⁾ Työttömyysajan perusturvan toteuttaminen Ahvenanmaan maakunnassa ei kuulu Kelan tehtäviin.

Grundtryggheten vid arbetslöshet i landskapet Åland ankommer inte på FPA.

Kela is not responsible for basic unemployment protection in the Province of the Åland Islands.

Lähde: SVT, Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

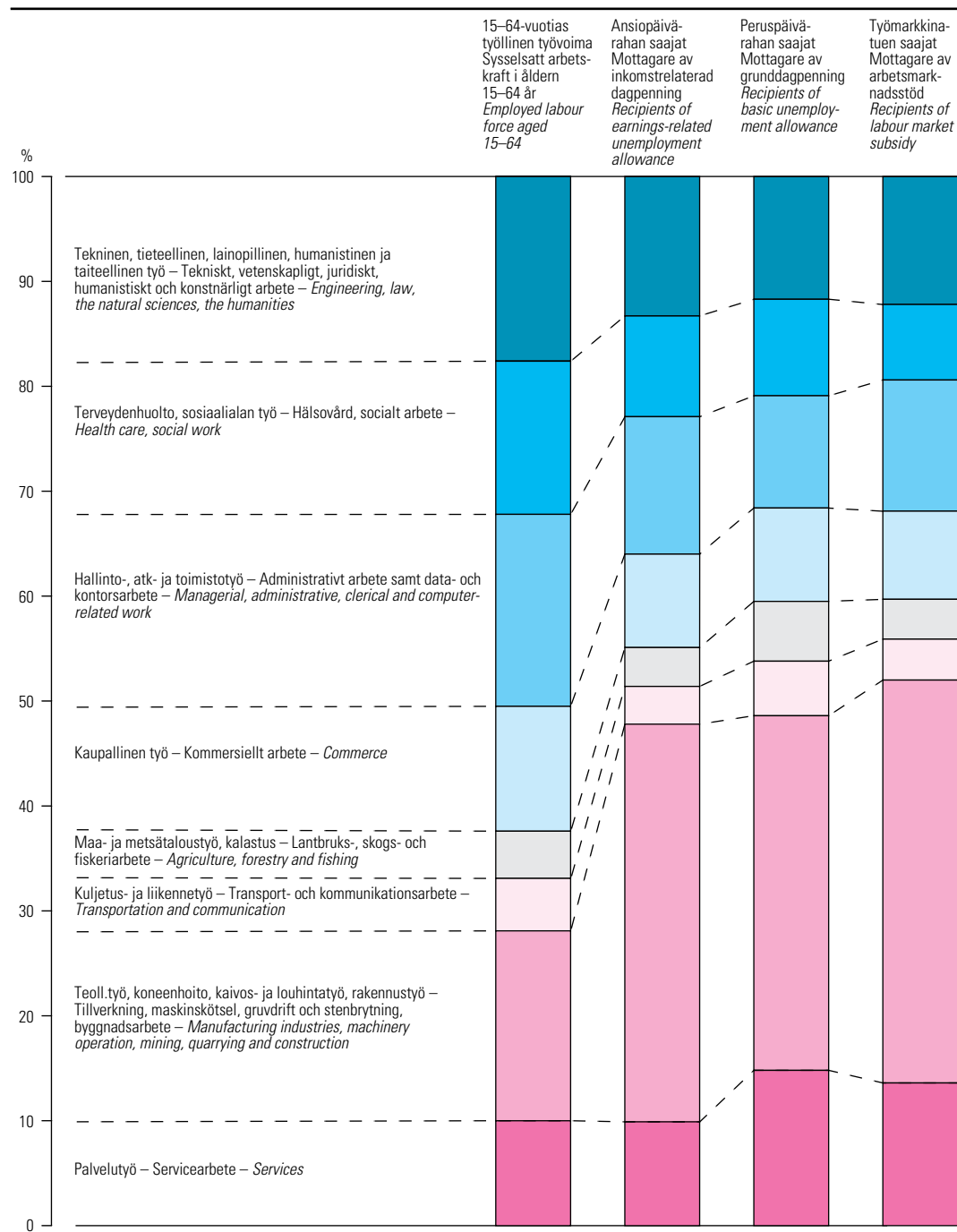
114. Työttömyyspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat ammattiryhmittäin 31.12.2010**Mottagare av arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt yrkesgrupp 31.12.2010***Recipients of unemployment allowance and labour market subsidy by occupational group, at year-end 2010*

Ammatti Yrke Occupation	Ansiöpäivärahan saajat Mottagare av inkomstrelaterad dagpenning <i>Recipients of earnings-related unemployment allowance</i>			Peruspäivärahan saajat Mottagare av grunddagpenning <i>Recipients of basic unemployment allowance</i>		Työmarkkinatuen saajat Mottagare av arbetsmarknadsstöd <i>Labour market subsidy recipients</i>		15–64-vuotias työllinen työvoima, % Sysselsatt arbetskraft i åldern 15–64 år, % Employed labour force aged 15–64 (%)
	Lukumäärä Antal Number	%	€/pv €/dag €/day	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	
	a	b	c	d	e	f	g	h
Yhteensä – Sammanlagt – Total	143 565		59,9	28 755		112 626		
Kaikki ammattiryhmät – Alla yrkesgrupper – All occupational groups	133 847	100,0	59,8	25 076	100,0	89 189	100,0	100,0
Tekn., tieteell., lainopill., humanist. ja taiteell. työ – Tekn., vetenskapligt, juridiskt, humanistiskt eller konstnärl. arbete – <i>Engineering, law, the natural sciences, the humanities</i>	17 782	13,3	66,2	2 925	11,7	10 899	12,2	17,6
Terveystenhoito, sosiaalialan työ – Hälsövärd, socialt arbete – <i>Health care, social work</i>	12 838	9,6	47,7	2 315	9,2	6 458	7,2	14,6
Hallinto-, atk- ja toimistotyö – Administrativt arbete samt data- och kontorsarbete – <i>Managerial, administrative, clerical and computer-related work</i>	17 483	13,1	61,8	2 681	10,7	11 147	12,5	18,3
Kaupallinen työ – Kommersiellit arbete – <i>Commerce</i>	11 904	8,9	60,3	2 242	8,9	7 508	8,4	11,9
Maa- ja metsätaloustyö, kalastus – Lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete – <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	4 959	3,7	50,2	1 429	5,7	3 391	3,8	4,5
Kuljetus- ja liikennetyö – Transport- och kommunikationsarbete – <i>Trans- portation and communication</i>	4 859	3,6	61,3	1 294	5,2	3 427	3,8	5,0
Teoll.työ, koneenhoito, kaivos- ja louhintatyö, rakennustyö – Tillverk- ning, maskinskötsel, gruvdrift och stenbrytning, byggnadsarbete – <i>Manufacturing industries, machin- ery operation, mining, quarrying and construction</i>	50 739	37,9	63,5	8 481	33,8	34 247	38,4	18,1
Palvelutyö – Servicearbete – <i>Servi- ces</i>	13 283	9,9	46,4	3 709	14,8	12 112	13,6	10,0
Ammattia ei voida luokitella¹⁾ – Oklassificerbart yrke¹⁾ – Activ- ities not adequately de-scribed¹⁾...	9 718		62,6	3 679		23 437		

¹⁾ Henkilöt, joiden ammattia ei voida luokitella tai jotka eivät ole ilmoittaneet ammattia (koululaiset, opiskelijat, vastavalmistuneet yms.).

Personer, vars yrke ej kan klassificeras eller ej uppgetts, skolelever, studerande, nyutexaminerade etc.

*Schoolchildren, students, people recently graduated, people whose occupation cannot be classified or who have not given their occupation, etc.***Lähde – Källa:****a–g** SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.**h** SVT. TK: Työvoimatutkimus 2010 – FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2010.

Kuvio 52. Työttömyysturvan saajat ammattiryhmittäin 31.12.2010**Figur 52. Mottagare av arbetslöshetsförmåner enligt yrkesgrupp 31.12.2010****Chart 52. Recipients of unemployment allowance by occupational group, at year-end 2010**

Huom. Henkilöt, joiden ammattia ei voi luokitella, eivät sisälly jakaumiin.

Anm. Personer vilkas yrken inte kan klassificeras ingår inte i jämförelsen.

N.B. Does not include persons whose occupation is unclassifiable.

Lähde: SVT. TK: Työvoimatutkimus 2010; SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2010; FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

6.3 Maahanmuuttajan kotoutumistuki

Maahanmuuttajan kotoutumistuesta säädetään työttömyysturvalaissa sekä laissa maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta. Kotoutumistuen avulla edistetään ja parannetaan tuen saajan työelämään ja jatkokoulutukseen hakeutumisen edellytyksiä sekä mahdollisuuksia toimia suomalaisessa yhteiskunnassa.

Kotoutumistukea voi saada Suomeen muuttanut henkilö, jolla on kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta Suomessa. Kotoutumistuki muodostetaan työttömyysturvalain mukaisesta työmarkkinatuesta tai toimeentulotuesta annetun lain mukaisesta toimeentulotuesta. Tässä kirjassa on tiedot kotoutumistukena maksetusta työmarkkinatuesta.

Maahanmuuttajalla, joka on ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon tai hakenut toimeentulotukea, on oikeus saada *kotoutumissuunnitelman* perusteella kotoutumistukea kolmen ensimmäisen maasaolovuoden ajan. Tänä aikana hänellä ei ole oikeutta työmarkkinatukeen muutoin kuin kotoutumistukena. Kolmen vuoden aikaa voidaan tietyissä tilanteissa pidentää.

Kotoutumissuunnitelman laativat maahanmuuttaja, kunta ja työ- ja elinkeinotoimisto yhteistyössä. Suunnitelma laaditaan viimeistään, kun työttömyys on kestänyt viisi kuukautta. Suunnitelmassa sovitaan toimenpiteistä, jotka tukevat maahanmuuttajaa ja hänen perhettään sopeutumisessa tarvittavien tietojen ja taitojen hankkimisessa. Siinä voidaan sopia esimerkiksi opiskelun tai työharjoittelun järjestämisestä.

Kotoutumistukea saadakseen maahanmuuttajan on oltava taloudellisen tuen tarpeessa ja noudatettava kotoutumissuunnitelmaansa. Jos henkilö kieltäytyy kotoutumissuunnitelmasta, hänellä ei ole oikeutta kotoutumistukena myönnettävään työmarkkinatukeen. Kieltäytyminen suunnitelmassa sovitusta toimenpiteistä johtaa tuen menettämiseen määrääjäksi (*karenssi*).

Kotoutumistukena maksettava työmarkkinatuki määräytyy samoin perustein ja on samansuuruinen kuin tavalinen työmarkkinatuki. Myös kotoutumistuki on *tarveharkintainen*. Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta kotoutumistuki maksetaan ilman tarveharkintaa. Kotoutumistukea maksetaan myös *soviteltuna* samoin ehdoin kuin soviteltua työmarkkinatukea.

Kotoutumistukena maksettu työmarkkinatuki on veronalaista tuloa, ylläpitokorvaukset eivät.

6.3 Integrationsstöd för invandrare

Integrationsstödet för invandrare regleras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande. Med hjälp av integrationsstödet ska förutsättningarna för att stödtagaren ska inträda i arbetslivet och söka vidare till vidareutbildning främjas och förbättras, liksom stödtagarens möjligheter att vara verksam i det finländska samhället.

Integrationsstöd kan betalas till personer som har flyttat till Finland och som i enlighet med lagen om hemkom-mun har sin hemkommun i Finland. Integrationsstödet består av arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller av utkomststöd enligt lagen om utkomststöd. I denna bok redogörs för integrationsstöd i form av arbetsmarknadsstöd.

En invandrare som anmält sig som arbetslös arbets-sökande hos en arbets- och näringsbyrå eller som an-sökt om utkomststöd har på basis av en *integrationsplan* rätt till integrationsstöd under de tre första åren av sin vistelse i landet. Under den tiden har han rätt till arbetsmarknadsstöd enbart i form av integrationsstöd. Treårstiden kan i vissa fall förlängas.

Integrationsplanen görs upp av invandraren, kommu-nen och arbets- och näringsbyrån gemensamt. Planen ska göras upp senast när arbetslösheten varat i fem må-nader. I planen avtalar man om vilka åtgärder som ska vidtas för att stödja invandraren och hans familj vid in-hämtandet av de kunskaper och färdigheter som de be-höver för att anpassa sig. Det kan gälla t.ex. studier el-ler arbetspraktik.

Invandrare som är i behov av ekonomiskt stöd och följer sin integrationsplan har rätt till integrationsstöd. Den som inte går med på att en integrationsplan görs upp saknar rätt till arbetsmarknadsstöd i form av integra-tionsstöd. Den som avisar åtgärder som avtalats i pla-nen går miste om stödet för en viss tid (*karens*).

Arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd fastställs enligt samma grunder som gäller för vanligt arbetsmarknadsstöd. Också beloppet är detsamma. Också integra-tionsstödet är *behovsprövat*. Under tiden för sysselsätt-ningsfrämjande service betalas stödet dock utan behovs-prövning. Integrationsstödet kan också betalas *jämkat* på samma villkor som jämkat arbetsmarknadsstöd.

Arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd är skat-tepliktig inkomst, i motsats till ersättningen för uppe-hälle.

115. Kotoutumistuki 1999–2010 Integrationsstöd 1999–2010

Integration assistance for immigrants, 1999–2010

Vuosi År Year	1 000 € €1,000		Päiviä, 1 000 kpl Dagar, 1 000 st. Days (Thousands)	Saajia 31.12. Mottagare 31.12 Recipients (year-end total)		Saajia vuoden aikana Mottagare under året Recipients per year	€/pv €/dag €/day
	Kaikki Samtliga Total	Aktiivitoimenpiteiden ajalta För tid med aktiva åtgärder During participation in activation measures		Kaikki Samtliga Total	Aktiivitoimenpiteessä Deltagare i aktiva åtgärder Participating in activation measures		
1999	7 960	4 237	353	4 196	1 782	4 783	22,6
2000	27 764	15 061	1 211	4 659	2 101	7 799	22,9
2001	30 212	16 917	1 275	4 905	2 236	8 601	23,7
2002	37 348	23 176	1 343	5 362	2 649	9 096	27,8
2003	43 915	30 552	1 504	5 565	2 235	10 000	29,2
2004	45 597	32 428	1 521	5 559	2 180	10 445	30,0
2005	45 321	33 254	1 513	5 635	1 992	10 605	30,0
2006	48 929	36 960	1 610	6 204	2 009	10 809	30,4
2007	53 664	41 842	1 728	6 477	2 155	11 927	31,0
2008	60 674	47 571	1 918	7 420	2 197	13 165	31,6
2009	74 066	56 553	2 273	8 576	5 017	14 404	32,6
2010	90 698	73 953	2 498	9 741	6 453	15 510	36,3

Huom. Maahanmuuttajille alettiin maksaa kotoutumistukea 1.5.1999 alkaen. Kotoutumistuki koostuu Kelan maksamasta työmarkkinatuesta ja/tai kunnan maksamasta toimeentulotuesta.

Anm. Integrationsstöd till invandrare började utges 1.5.1999. Integrationsstödet består i arbetsmarknadsstöd från FPA och/eller utkomststöd från kommunen.

N.B. Available since 1 May 1999, integration assistance consists of a labour market subsidy paid by Kela and/or a municipal living allowance.

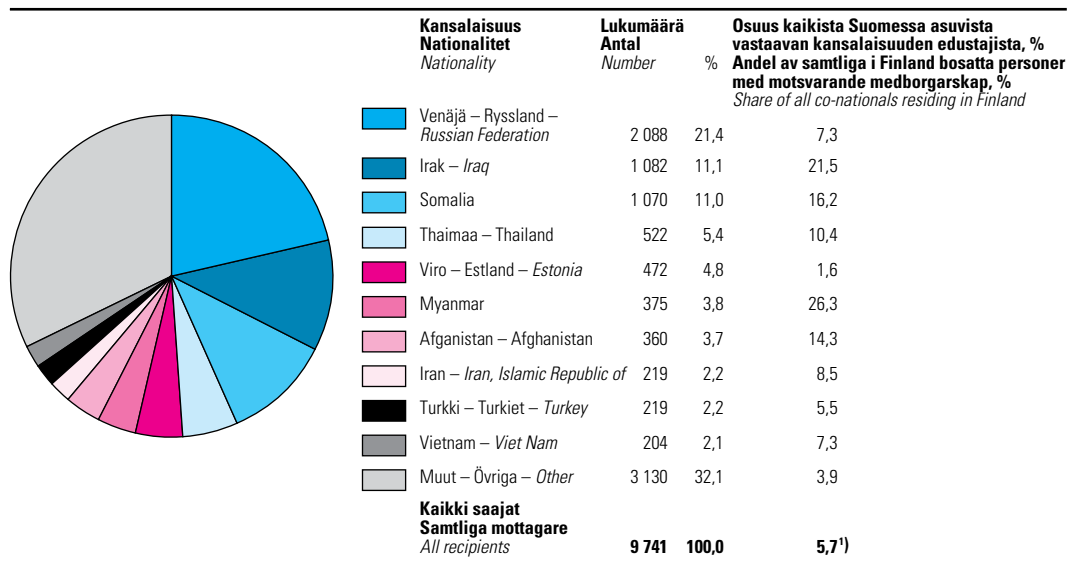
Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 53. Kotoutumistuen saajat kansalaisuuden mukaan 31.12.2010

Figur 53. Mottagare av integrationsstöd enligt medborgarskap 31.12.2010

Chart 53. Recipients of integration assistance for immigrants by nationality at year-end 2010

Huom. Kotoutumistuen saajat edustivat 140 kansalaisuutta.

Anm. Mottagarna representerade 140 nationaliteter.

N.B. A total of 140 nationalities were represented among the recipients of integration assistance for immigrants.

¹⁾ Suomen kansalaisuuden saaneet eivät ole luvussa mukana. Personer som fått medborgarskap ingår inte.

The figure does not include naturalised citizens of Finland.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot; www.tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html [viitattu 5.5.2011].

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik; www.tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html [hämtad 5.5.2011].

7 | Kelan lapsiperhe-etuudet FPA-förmåner till barnfamiljer

2010

- Äitiysavustus ja adoptiotuki
Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag
- Lapsilisä
Barnbidrag
- Vanhempainpäivärahat
Föräldradagpenning
 - Äitiysrahat
Moderskapspenning
 - Isyysrahat
Faderskapspenning
 - Vanhempainrahat
Föräldrapenning
- Lastenhoidon tuet
Barnavårdsstöd
 - Kotihoidon tuki
Hemvårdsstöd
 - Yksityisen hoidon tuki
Privatvårdsstöd
 - Osittainen hoitoraha
Partiell vårdpenning
- Elatustuki
Underhållsstöd
- Erityishoitoraha
Specialvårdspenning
- Lapsen vammaistuki
Handikappbidrag för barn
- Lapseneläke
Barnpension
- Lapsikorotukset eläkkeisiin ja työttömyysturvaetuuksiin
Barnförhöjning till pensioner och arbetslöshetsförmåner

7.1 Yleistä

Kelan maksamia lapsiperhe-etuuksia olivat vuonna 2010 *äitiysavustus, adoptiotuki, lapsilisä, vanhempainpäivärahat, lastenhoidon tuet, elatustuki, erityishoitoraha, lapsen vammaistuki, lapseneläke* sekä *lapsikorotukset* eläkkeisiin ja työttömyysturvaetuuksiin.

Tässä luvussa käsitellään lastenhoidon tuet, äitiysavustus, lapsilisä ja elatustuki. Muut etuudet selostetaan toisaalla vuosikirjassa:

- vanhempainpäivärahat ja erityishoitoraha luvussa 4 (Kelan sairausvakuutusetuudet)
- lapsen vammaistuki luvussa 3 (Kelan vammaisetuudet)
- lapseneläke ja eläkkeiden lapsikorotus luvussa 2 (Kelan eläke-etuudet)
- työttömyysturvaetuuksien lapsikorotus luvussa 6 (Kelan työttömyysturvaetuudet).

7.2 Äitiysavustus ja lapsilisä

Äitiysavustuksesta säädetään äitiysavustuslaissa ja lapsilisästä lapsilisälaissa. Lakien toteuttaminen kuuluu Kelan tehtäviin. Liitteessä 5 on tietoja etuuksien lainsäädännön kehityksestä.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Äitiysavustuslain mukaan avustus voidaan myöntää Suomessa asuvalle naiselle. Lapsilisää maksetaan Suomessa asuvasta lapsesta. Laki asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta ratkaisee, milloin henkilön katsotaan asuvan Suomessa. EU:n sosiaaliturva-asetus ja eräiden maiden kanssa solmitut sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuviin etuuksiin.

Äitiysavustus

Äitiysavustusta maksetaan äidin ja lapsen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Avustukseen on oikeus naisella, jonka raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää ja joka on käynyt terveystarkastuksessa ennen neljannen raskauskuukauden päättymistä. Myös alle 18-vuotiaasta ottop lapsesta voi saada äitiysavustuksen.

Ulkomailta lapsen adoptoivilla on oikeus *adoptiotukeen* samoin edellytyksin kuin äitiysavustukseen. Äitiysavustuslakiin perustuvan adoptiotuen tarkoituksena on kor-

7.1 Allmänt

Förmåner till barnfamiljer som FPA betalade 2010 var *moderskapsunderstöd, adoptionsbidrag, barnbidrag, föräldradagpenningar, barnavårdsstöd, underhållsstöd, specialvårdspenning, handikappbidrag för barn, barnpension samt barnförhöjning* till pensioner och till arbetslöshetsförmåner.

I detta kapitel behandlas barnavårdsstödet, moderskapsunderstödet, barnbidraget och underhållsstödet. De övriga förmånerna redovisas i följande kapitel:

- föräldradagpenningar och specialvårdspenning, kapitel 4 (FPA:s sjukförsäkringsförmåner)
- handikappbidrag för barn, kapitel 3 (FPA:s handikappförmåner)
- barnpension samt barnförhöjning till pensioner, kapitel 2 (FPA:s pensionsförmåner)
- barnpension till arbetslöshetsförmåner, kapitel 6 (FPA:s arbetslöshetsförmåner).

7.2 Moderskapsunderstöd och barnbidrag

Moderskapsunderstödet regleras i lagen om moderskapsunderstöd och barnbidraget i barnbidragslagen. Lagarna verkställs av FPA. I bilaga 5 finns uppgifter om utvecklingen av förmånslagstiftningen.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Enligt lagen om moderskapsunderstöd kan understödet beviljas kvinnor som är bosatta i Finland. Barnbidrag betalas för barn som är bosatta i Finland. Av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet framgår när en person anses vara bosatt i Finland. EU-förordningen om social trygghet och de avtal om social trygghet som ingåtts med vissa länder medför en del undantag när det gäller bosättningsbaserade förmåner.

Moderskapsunderstöd

Moderskapsunderstöd utges i syfte att främja moderns och barnets hälsa och välfärd. Rätt till understöd har den vars graviditet varar i minst 154 dagar och som genomgått hälsokontroll före utgången av den fjärde graviditetsmånaden. Moderskapsunderstöd kan även beviljas för adoptivbarn under 18 år.

Adoptivföräldrar som adopterar barn från utlandet har rätt till *adoptionsbidrag* på samma villkor som till moderskapsunderstöd. Bidraget beviljas enligt lagen om

vata osa kansainvälisestä adoptiosta aiheutuvista kustannuksista. Vuosikirjassa käsite *äitiysavustus* sisältää myös adoptiotuen, ellei toisin mainita.

Äitiysavustuksen ja adoptiotuen saaminen ottolapsesta edellyttää, että adoptio on tapahtunut Suomen lainsäädännön mukaista menettelyä noudattaen.

Äitiysavustus maksetaan rahana tai lapsenhoitotarvikkeita sisältävänä pakkauksena (*äitiyspakkaus*). Rahaavustuksen suuruuden vahvistaa valtioneuvosto. Vuonna 2010 raha-avustus oli 140 euroa.

Adoptoitavan lapsen kotimaa vaikuttaa adoptiotuen määrään. Kertaluonteisen tuen suuruus oli vuonna 2010:

2010

Viro	1 900 €
Etelä-Afrikka, Kiina, Kenia ja Kolumbia	4 500 €
Filippiinit, Etiopia ja Venäjä	3 800 €
muut maat	3 000 €

Jos perhe adoptoi samalla kertaa useita lapsia, tukea maksetaan toisesta lapsesta alkaen kustakin 30 % adoptiotuen määrästä.

Äitiysavustus ja adoptiotuki ovat verottomia etuuksia.

Äitiysavustus maksetaan korotettuna perheelle, johon syntyy (tai adoptoidaan) samanaikaisesti useampi kuin yksi lapsi. Avustus maksetaan toisesta samanaikaisesti syntyvästä lapsesta kaksinkertaisena, kolmannesta kolminkertaisena jne. Tällöin äitiysavustus voi koostua äitiyspakkauksista, rahasta tai näiden yhdistelmästä.

Lapsilisä

Lapsilisää maksetaan alle 17-vuotiaan lapsen elatusta varten. Sen suuruuteen vaikuttaa perheen lapsiluku. Porrastuksessa otetaan huomioon kaikki alle 17-vuotiaat lapset, joista lapsilisää sen saajalle maksetaan. Lapsilisän määrät olivat (Ahvenanmaata lukuun ottamatta):

2010

	€/kk
1. lapsesta	100,00
2. lapsesta	110,50
3. lapsesta	141,00
4. lapsesta	161,50
5. lapsesta ja useammasta	182,00

moderskapsunderstöd i syfte att ersätta en del av kostnaderna vid internationell adoption. I årsboken omfattar begreppet *moderskapsunderstöd* även adoptionsbidraget om inte annat anges.

Utbetalningen av moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag för ett adoptivbarn förutsätter att adoptionen har skett med tillämpning av finsk lag.

I moderskapsunderstöd beviljas en summa pengar eller en förpackning som innehåller barnavårdsartiklar (*moderskapsförpackning*). Penningsumman fastställs av statsrådet. År 2010 var den 140 euro.

Adoptivbidragets storlek beror på barnets hemland. År 2010 var bidraget, som är en engångsersättning, följande:

2010

Estland	1 900 €
Sydafrika, Kina, Kenya och Colombia	4 500 €
Filippinerna, Etiopien och Ryssland	3 800 €
övriga länder	3 000 €

Om familjen adopterar flera barn på en och samma gång betalas från och med det andra barnet 30 procent av det fulla bidraget.

Moderskapsunderstödet och adoptionsbidraget är skattefria förmåner.

När fler än ett barn föfts (eller adopterats) samtidigt i en familj betalas höjt moderskapsunderstöd. Understödet för det andra barnet är det dubbla, för det tredje barnet det tredubbla osv. Moderskapsunderstödet kan bestå av flera moderskapsförpackningar, pengar eller en kombination av dessa.

Barnbidrag

Barnbidrag betalas för underhåll av barn under 17 år. Barnbidraget är graderat enligt antalet barn i familjen. I graderingen beaktas samtliga barn under 17 år som berättigar till barnbidrag. Beloppen var följande (frånsett Åland):

2010

	€/mån.
första barnet	100,00
andra barnet	110,50
tredje barnet	141,00
fjärde barnet	161,50
fr.o.m. femte barnet	182,00

Yksinhuoltajan jokaisesta lapsesta lapsilisä maksetaan korotettuna. Vuonna 2010 yksinhuoltajakorotus oli 46,60 €/kk. Yksinhuoltajaksi katsotaan henkilö, jonka hoidossa lapsi on ja joka ei ole avo- tai avioliitossa tai on välirikon vuoksi muuttanut puolisostaan erilleen asumaan. Lapsen huolto voi olla uskottu toiselle vanhemmalle yksin tai molemmille vanhemmille yhdessä.

Lapsilisä maksetaan lapsen vanhemmalle tai huoltajalle, jonka huollossa lapsi on.

Lapsilisä on veroton etuus.

Till ensamförsörjare betalas barnbidraget förhöjt för varje barn. År 2010 var ensamförsörjartillägget 46,60 €/mån. Som ensamförsörjare betraktas den som har vårdnaden om barnet och som inte är sambo eller gift, eller som på grund av söndring flyttat ifrån sin make. Vårdnaden om barnet kan ha anförtratts antingen den ena föräldern eller båda föräldrarna gemensamt.

Barnbidraget betalas till föräldrarna eller vårdnadshavaren.

Barnbidraget är en skattefri förmån.

116. Äitiysavustukset 1995–2010 Moderskapsunderstöd 1995–2010 Maternity grants, 1995–2010

Vuoden aikana Under året During the year	Milj. € € million		Äitiysavustuksen saajia (perheitä) Mottagare (familjer) Recipients (families)		Lapsia, joista avustusta maksettu Barn för vilka understöd betalats Children for whom maternity grant is paid		Avustus pakka- uksena, % Moderskaps- förpackning, % Maternity pack, %	Avustus rahana, % Pengar, % Cash benefit, %
	Kaikki Samtliga Total	Adoptiotuki Adoptions- bidrag Adoption grant	Kaikki Samtliga Total	Adoptiotuki Adoptions- bidrag Adoption grant	Kaikki Samtliga Total	Monikkoperheiden lapsia ¹⁾ Barn i flerlingsfamiljer ¹⁾ Children in multiple birth families ¹⁾		
1995	9,69	.	61 300	.	62 302	.	74,4	25,6
1996	9,20	.	58 054	.	59 050	.	74,5	25,5
1997	9,38	.	58 897	.	59 916	.	77,1	22,9
1998	8,88	.	55 805	.	56 817	.	76,0	24,0
1999	9,06	.	56 770	.	57 982	.	77,0	23,0
2000	8,84	.	55 228	.	56 169	.	78,5	21,5
2001	9,38	.	54 390	.	55 297	.	78,0	22,0
2002	9,65	—	55 107	—	56 006	.	76,5	23,5
2003	11,15	1,02	56 808	276	57 770	1 826	73,1	26,9
2004	11,12	1,15	56 497	301	57 447	1 794	70,6	29,4
2005	11,00	1,07	56 930	278	57 841	1 744	68,2	31,8
2006	10,77	0,74	57 817	208	58 765	1 813	65,8	34,2
2007	10,31	0,52	56 291	149	57 255	1 862	66,3	33,7
2008	11,02	0,49	60 419	146	61 337	1 822	68,0	32,0
2009	11,06	0,73	59 946	182	60 900	1 817	63,5	36,5
2010	11,06	0,61	60 188	148	61 189	1 905	64,3	35,7

¹⁾ 1.3.2003 alkaen äitiysavustus on maksettu korotettuna, mikäli perheeseen syntyy tai adoptoidaan useampi kuin yksi lapsi kerralla.
Sedan 1.3.2003 har familjer där det föds eller adopteras fler än ett barn samtidigt fått förhöjt moderskapsunderstöd.
Since 1 March 2003, paid at a higher rate if more than one child is born or adopted at the same time.

Lähde: SVT. Kela: Äitiysavustus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Moderskapsunderstöd www.fpa.fi/statistik.

117. Lapsilisät 1995–2010 Barnbidrag 1995–2010 Child benefits, 1995–2010

Vuosi År Year	Lapsilisät Barnbidrag Child benefits			Lapsilisää saaneita perheitä 31.12. Mottagare (familjer) 31.12 Eligible families at year-end		
	Milj. € € million	€/lapsi, joulukuu €/barn, december € per child, December		Lukumäärä Antal Number	Yksinhuoltajaperheitä ¹⁾ Ensamförsörjarfamiljer ¹⁾ Single-parent families ¹⁾	
		Nimellisarvo Nominell värde Nominal	2010 rahana 2010 års penningvärde At 2010 prices		Lukumäärä Antal Number	% kaikista perheistä % av samtliga familjer % of all families
1995	1 475	107,2	137,4	614 620	95 993	15,6
1996	1 412	107,5	136,5	609 855	98 266	16,1
1997	1 410	107,7	134,3	605 989	99 668	16,4
1998	1 405	107,9	133,3	600 653	101 270	16,9
1999	1 397	108,2	131,2	593 567	102 249	17,2
2000	1 387	108,2	126,7	586 834	102 069	17,4
2001	1 376	108,4	124,9	580 012	101 968	17,6
2002	1 366	108,5	122,9	574 750	102 016	17,7
2003	1 359	108,4	122,2	571 421	100 152	17,5
2004	1 429	114,5	128,4	570 413	100 469	17,6
2005	1 424	114,6	127,2	569 633	101 476	17,8
2006	1 419	114,5	124,3	568 275	100 196	17,6
2007	1 411	114,5	121,3	565 212	97 837	17,3
2008	1 425	116,2	118,9	564 259	97 427	17,3
2009	1 437	117,2	120,6	562 425	97 435	17,3
2010	1 433	117,3	117,3	561 534	97 522	17,4

¹⁾ Perheet, joille on maksettu yksinhuoltajakorotus.
Familjer som fått ensamförsörjartillägg.
Families having received single-parent supplement.

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnbidrag www.fpa.fi/statistik.

118. Lapsilisään oikeuttaneet lapset 1995–2010 Barn med rätt till barnbidrag 1995–2010 Children conferring entitlement to child benefit, 1995–2010

31.12. Year-end	Lapset – Barn – Children								
	Lukumäärä Antal Number	% väestöstä % av befolk- ningen % of population	%					Yksinhuoltajien lapset Barn till ensamförsörjare Children in single-parent households	
				Kaikki Samtliga Total	Ikä, vuotta Ålder, år Age, years			Lukumäärä Antal Number	% kaikista lapsista % av samtliga barn % of all children
						0–2	3–6		
1995	1 097 449	21,4	100,0	17,0	23,8	52,9	6,3	142 888	13,0
1996	1 093 815	21,3	100,0	16,7	24,0	53,0	6,3	147 502	13,5
1997	1 090 108	21,2	100,0	16,3	24,0	53,4	6,4	150 566	13,8
1998	1 083 348	21,0	100,0	15,8	23,9	53,6	6,7	153 950	14,2
1999	1 072 206	20,7	100,0	15,5	23,6	54,1	6,8	156 358	14,6
2000	1 063 680	20,5	100,0	15,6	23,3	54,4	6,7	157 145	14,8
2001	1 054 230	20,3	100,0	15,7	22,7	55,1	6,5	158 139	15,0
2002	1 046 920	20,1	100,0	15,6	22,4	55,6	6,4	159 173	15,2
2003	1 041 906	20,0	100,0	15,6	22,1	55,9	6,3	156 965	15,1
2004	1 039 967	19,9	100,0	15,8	21,9	55,6	6,7	157 377	15,1
2005	1 034 400	19,7	100,0	16,1	21,9	55,2	6,7	157 394	15,2
2006	1 030 712	19,5	100,0	16,4	21,9	54,7	7,0	155 085	15,0
2007	1 024 506	19,3	100,0	16,6	22,2	54,2	7,0	151 611	14,8
2008	1 021 275	19,2	100,0	16,9	22,5	53,5	7,1	150 973	14,8
2009	1 016 865	19,0	100,0	17,1	23,0	52,9	7,0	151 365	14,9
2010	1 014 910	18,9	100,0	17,4	23,3	52,3	7,0	151 726	14,9

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä; Kela: Kelan väestötillasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnbidrag; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

7.3 Lastenhoidon tuet

Lastenhoidon tuet ovat rahallista tukea lastenhoidon järjestämiseksi, kun vanhempainvapaa päättyy. Alle kouluikäisen lapsen vanhemmat voivat valita joko kunnallisen päivähoidon tai lastenhoidon tuen (kotihoitoon tai yksityisen hoidon tuen).

Lastenhoidon tuista säädetään laissa lasten kotihoitoon ja yksityisen hoidon tuesta. Lain toteuttaminen kuuluu Kelan tehtäviin. Liitteessä 5 kerrotaan tukijärjestelmän kehityksestä.

Kelan maksamien lakisääteisten tukien lisäksi kunta voi maksaa perheelle ns. kuntalisää, jonka määrä vaihtelee kunnittain. Kunta joko hoitaa itse maksamisen tai sopii Kelan kanssa lisän maksamisesta lakisääteisen tuen yhteydessä. Kuntakohtaisia lisiä koskevat tilastot kattavat vain ne kunnat, jotka ovat sopineet lisän maksatuksessa Kelan kanssa.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Perusedellytykset

Yksityisen hoidon tuen ja osittaisen hoitorahan myöntämisen edellytyksenä on, että lapsi, jonka hoidon järjestämisestä on kysymys, asuu Suomessa. Sen sijaan kotihoitoon tukea on mahdollista saada myös toisessa EU/ETA-maassa tai Sveitsissä asuvasta lapsesta. Esimerkiksi suomalaisen yrityksen EU/ETA-maahan työhön lähettämän työntekijän perheelle tai Suomeen toisesta EU/ETA-maasta töihin tulevan työntekijän kotimaahan jäävälle perheelle voidaan maksaa kotihoitoon tukea.

Lisäksi kotihoitoon ja yksityisen hoidon tuen saaminen edellyttää, että lapsi ei ole hoidettavana kunnallisessa päivähoitossa. Lapsen osallistuminen kunnan järjestämään osapäiväiseen esiopetukseen vuotta ennen peruskoulun aloittamista, peruskoulun aloittaminen ennen oppivelvollisuuskäyttäytymistä tai sen aloittaminen muuta vuoden nuorempana pidennetyn oppivelvollisuuden takia eivät kuitenkaan estä tuen saantia.

Vanhempien valintaoikeus kunnallisen päivähoitoon ja lastenhoidon tukien välillä alkaa vanhempainpäivärahakauden päättyessä ja lakkaa sen vuoden heinäkuun viimeisenä päivänä, jona lapsi siirtyy oppivelvollisena perusopetukseen. Valintaoikeus lakkaa kuitenkin vasta 1. kouluvuoden päättyttyä, jos lapsen oppivelvollisuus vammaisuuden takia alkaa jo 6-vuotiaana.

7.3 Barnavårdsstöd

Barnavårdsstödet är ett ekonomiskt stöd för ordnande av barnavård efter föräldraledigheten. Föräldrarna till ett barn under skolåldern kan välja mellan kommunal dagvård eller barnavårdsstöd (hemvårdsstöd eller privatvårdsstöd).

Barnavårdsstödet regleras i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn. Lagen verkställs av FPA. Bilaga 5 tar upp stödsystemets utveckling.

Utöver det lagstadgade stödet från FPA kan familjerna från kommunen få ett så kallat kommuntillägg vars belopp varierar från kommun till kommun. Kommunen sköter själv utbetalningen eller avtalar med FPA om att tillägget betalas i samband med det lagstadgade stödet. I statistiken över kommuntilläggen ingår endast de kommuner som har ingått avtal om utbetalning med FPA.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Allmänna förutsättningar

Stöd för privat vård och partiell vårdpenning beviljas för ordnande av vård för barn som är bosatta i Finland. Stöd för hemvård kan däremot också betalas för ett barn som är bosatt i ett annat EU/EES-land eller i Schweiz. Stödet kan beviljas t.ex. en familj till en anställd som av ett finskt företag utsänts till ett annat EU/EES-land eller en familj till en anställd som kommit från ett annat EU/EES-land till Finland för att arbeta här, också när familjen stannar i hemlandet.

För att förmånen ska betalas förutsätts dessutom att barnet inte får kommunal dagvård. Barnet kan emellertid delta i kommunal förskoleundervisning på deltid ett år före grundskolan, börja i grundskolan före läropliktsåldern eller börja i grundskolan ett år tidigare på grund av förlängd läroplikt.

Föräldrarnas rätt att välja mellan kommunal dagvård och barnavårdsstöd börjar vid föräldradagpenningperiodens slut och upphör den sista juli det år då barnet som läropliktigt börjar grundskolan. Föräldrarnas rätt att välja upphör dock först efter det första skolåret om läroplikten på grund av handikapp börjar redan vid 6 års ålder.

Asetelma 5. Lastenhoidon tuet 31.12.2010

Sammanställning 5. Barnavårdsstöd 31.12.2010

Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd		Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd		Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning	
Perheessä alle 3-vuotias lapsi. ¹⁾ Barn under 3 år. ¹⁾		Perheessä alle kouluikäinen lapsi. Barn under skolåldern.		Vanhemman työaika enintään 30 h/vko ja lapsi alle 3-vuotias tai 1.-2. luokalla tai pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä. Föräldern arbetar högst 30 t/vecka och barnet är under 3 år eller går i åk 1 eller 2 eller omfattas av förlängd läroplikt.	
Hoitoraha Vårdpenning	€/ kk €/mån.	Hoitoraha Vårdpenning	€/ kk €/mån.	Hoitoraha Vårdpenning	€/ kk €/mån.
■ yhdestä alle 3-vuotiaasta föör ett barn under 3 år	314,28	■ jokaisesta alle kouluikäisestä lapsesta föör varje barn under skolåldern	160,00	■ vanhempaa kohti per förälder	90,00
■ kustakin seuraavasta föör varje följande					
– alle 3-vuotiaasta under 3 år	94,09				
– muusta alle kouluikäisestä under skolåldern	60,46				
Hoitolisä (tulosidonnainen) Vårdtillägg (inkomstbundet)		Hoitolisä (tulosidonnainen) Vårdtillägg (inkomstbundet)			
■ yhdestä lapsesta ja enintään föör ett barn och högst	168,19	■ jokaisesta alle kouluikäisestä lap- sesta ja enintään föör varje barn under skolåldern och högst	134,55		
Vanhempien ei edellytetä itse hoitavan las- taan. Fööräldrarna föörutsätts inte själva sköta bar- net.		Tuki maksetaan hoidon tuottajalle. Stödet betalas till vårdproducenten.		Kumpikin vanhemmista voi saada tuen, jos työ- ajan lyhennys pidetään eri aikaan. Bägge fööräldrarna kan få stödet om den föörkort- ade arbetstiden föörläggs till olika tider.	
Kuntalisä Kommuntillägg		Kuntalisä Kommuntillägg			
■ Lisä sekä sen määrä ja edellytykset vaihte- levat kunnittain. Föörkomsten, storleken och föörutsättningarna varierar från kommun till kommun.		■ Lisä sekä sen määrä ja edellytykset vaihte- levat kunnittain. Föörkomsten, storleken och föörutsättningarna varierar från kommun till kommun.			

¹⁾ Adoptiovanhemmat voivat saada kotihoidon tukea 3 vuotta täyttäneestä lapsesta riippuen lapsen adoptioiästä.
Adoptivfööräldrar kan få hemvårdsstöd föör barn som fyllt 3 år beroende på barnets ålder vid adoptionen.

Tuet ja niiden rakenne

Lastenhoidon tukia ovat *kotihoidon tuki*, *yksityisen hoidon tuki* ja *osittainen hoitoraha*.

Kotihoidon tuki. Kotihoidon tukea maksetaan, jos perheessä on *alle 3-vuotias lapsi*, joka ei ole kunnallisessa päivähoitossa. Kotihoidon tukea maksetaan myös muista perheen alle kouluikäisistä lapsista, jotka hoidetaan samalla tavalla. Sitä maksetaan myös ensimmäiseltä kouluvuodelta lapsesta, jonka oppivelvollisuus on tavanomaista pitempi. Tukea saavien vanhempien ei edellytetä itse hoitavan lasta, vaan lasta voi hoitaa esim. yksityinen päivähoitaja.

Kotihoidon tukea voi saada heti vanhempainpäiväraha-kauden päätyttyä. Tuki lakkaa perheen kaikkien lapsien osalta viimeistään silloin, kun tukeen oikeuttava nuori

Stödens uppbyggnad

Barnavårdsstödet utges i form av *stöd för hemvård*, *stöd för privat vård* eller *partiell vårdpenning*.

Hemvårdsstöd. Stöd för hemvård betalas om familjen har *ett barn under tre år* som inte får kommunal dagvård. Stödet betalas även för familjens övriga barn under skolåldern som sköts hemma, och även under det första skolåret för barn med förlängd läroplikt. Fööräldrarna behöver inte själva sköta barnet utan kan t.ex. ha en privat dagvårdare.

Hemvårdsstödet kan betalas genast efter föräldradagpenningtidens slut. Det indras för familjens samtliga barn senast då det yngsta barnet som berättigar till stöd

lapsi täyttää kolme vuotta. Adoptiovanhemmilla on kuitenkin oikeus saada kotihoidon tukea myös kolme vuotta täyttäneestä lapsesta, kunnes adoptiovanhemman vanhempainrahakauden alkamisesta on kulunut kaksi vuotta, mutta enintään siihen asti kun lapsi aloittaa koulun.

Kotihoidon tukeen kuuluvat *hoitoraha* ja *hoitolisä*. Hoitoraha maksetaan kustakin lapsesta, hoitolisä sen sijaan vain yhdestä, ja sen määrä riippuu perheen tuloista ja koosta (asetelmat 5 ja 6).

Hoitolisä maksetaan täysimääräisenä, jos perheen tulot eivät ylitä perheen koon mukaan määräytyviä tulorajoja. Perheen tuloina otetaan huomioon veronalaiset työ- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot lukuun ottamatta tiettyjä sosiaalietuuksia. Työttömyysturva lasketaan tuloksi.

Lasten kotihoidon tuki vähennetään kokonaan työttömän tai tämän puolison työttömyyspäivärahasta, työmarkkinatuesta tai koulutuspäivärahasta. Kuitenkin jos toinen vanhemmista hoitaa itse lasta eikä ole työttömänä työnhakijana, kotihoidon tukea ei vähennetä puolisolle maksettavasta työttömyysturvasta. Opintotuki ei vaikuta lasten kotihoidon tukeen, mutta tuki huomioidaan opintotuen tulorajoja laskettaessa.

Jos perheeseen syntyy uusi lapsi, hoitorahaa ja -lisää voidaan maksaa vanhempainpäivärahakaudella perheen muista kuin vanhempainpäivärahaan oikeuttavasta lapsesta. Jos lapsista maksettava hoitoraha ylittää vanhempainpäivärahan määrän, hoitorahaa maksetaan ylittävän osan suuruinen summa. Hoitolisää maksetaan normaalisti tulorajojen mukaan, jolloin vanhempainpäiväraha otetaan tulona huomioon.

Yksityisen hoidon tuki. Yksityisen hoidon tukea maksetaan *alle kouluikäisen lapsen* hoidon järjestämiseksi vanhempien osoittamalle päivähoiton tuottajalle. Tukea maksetaan perheen jokaisesta lapsesta vanhempainpäivärahakauden päättymisestä siihen saakka, kunnes lapsi siirtyy oppivelvollisena peruskouluun (tai 1. kouluvuo-

tyyden tre år. Adoptivföräldrar kan emellertid få hemvårdsstöd även för barn som fyllt tre år tills det gått två år från föräldrapenningperiodens början men högst tills barnet börjar skolan.

Hemvårdsstödet innefattar *vårdpenning* och *vårdtillägg*. Vårdpenning betalas för varje barn medan vårdtillägg betalas för bara ett barn och beror av familjens inkomster och storlek (sammanställning 5 och 6).

Fullt vårdtillägg utges när familjens inkomster inte överstiger en inkomstgräns som bestäms enligt familjens storlek. Som inkomster räknas skattepliktiga arbets- och kapitalinkomster samt skattefria inkomster, fränsett vissa sociala förmåner. Arbetslöshetsförmåner betraktas som inkomster.

Hemvårdsstödet avdras i sin helhet på en arbetslös persons eller dennes makes arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller utbildningsdagpenning. Om den ena föräldern sköter barnet och inte är arbetslös arbets-sökande dras stödet emellertid inte av på makens arbetslöshetsförmån. Studiestöd påverkar inte hemvårdsstödet, men hemvårdsstödet beaktas vid beräkningen av inkomstgränserna för studiestödet.

Om familjen får ett barn till kan vårdpenningen och vårdtillägget betalas under föräldradagpenningtiden för de barn som inte ger rätt till föräldradagpenning. Om vårdpenningen är större än föräldradagpenningen betalas det överskjutande beloppet i vårdpenning. Vårdtillägg betalas normalt med beaktande av inkomstgränserna och föräldradagpenningen betraktas då som inkomst.

Privatvårdsstöd. Stöd för privat vård betalas för vården av ett barn *under skoldern* till den dagvårdsproducent föräldrarna valt. Stödet betalas för varje barn i familjen från föräldradagpenningtidens slut tills barnet som läropliktigt börjar i grundskolan (eller till det första skolår-ets slut, för barn med förlängd läroplikt). En familj som

Asetelma 6. Perheen koon ja tulojen vaikutus hoitolisään 31.12.2010 Sammanställning 6. Vårdtillägget i relation till familjens storlek och inkomster 31.12.2010

Perheen koko, henkilöä Antal familjemedlemmar	Tulot, joilla saa täyden hoitolisän, €/kk Inkomst som ger rätt till fullt vårdtillägg, €/mån.	Tulosidonnaisuusprosentti ¹⁾ Inkomstbindningsprocent ¹⁾	Tulot, joilla hoitolisää ei saa, €/kk Inkomstgräns efter vilken vårdtillägg ej utges, €/mån.	
			Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd
2	1 160	11,5	2 622,48	2 329,96
3	1 430	9,4	3 219,21	2 861,33
4-	1 700	7,9	3 828,93	3 403,11

¹⁾ Täyteen hoitolisään oikeuttavan tulorajan ylittävä tulo vähentää hoitolisää perheen koon mukaan määräytyvällä prosenttiosuudella. Inkomst över den gräns som ger rätt till fullt vårdtillägg minskar tillägget med en procentandel som beror av familjens storlek.

den päättymiseen, jos lapsella on pidennetty oppivelvollisuus). Jos perheessä on alle 3-vuotias lapsi, perhe voi valita joko kotihoidon tai yksityisen hoidon tuen.

Yksityisen hoidon tuki maksetaan päivähoiton tuottajalle. Päivähoiton tuottaja voi olla

- päivähoitotoimintaa harjoittava henkilö tai yhteisö, joka on tehnyt tarvittavan ilmoituksen toiminnastaan kunnalle, tai
- yksityinen henkilö, joka ei asu samassa kotitaloudessa ja jonka kanssa toinen vanhemmista tai muu huoltaja on tehnyt työ sopimuksen. (Kunnan tulee hyväksyä työsuhteinen hoitaja tuen saajaksi.)

Yksityisen hoidon tukena voidaan maksaa hoitorahaa ja hoitolisää kustakin alle kouluikäisestä lapsesta (asetelma 5).

Yksityisen hoidon tuen hoitolisä on tulosidonnainen ja sen määrä riippuu myös perheen koosta. Tulokäsite ja täyteen hoitolisää oikeuttava tuloraja ovat samat kuin kotihoidon tuen hoitolisässä (asetelma 6). Vanhempainpäiväraha luetaan kokonaan tuloksi hoitolisässä, mutta hoitorahan määrää se ei vähennä. Työttömyysturvaetuudet otetaan tuloina huomioon hoitolisää määrättäessä.

Yksityisen hoidon tuki (hoitoraha, hoitolisä ja kunta-kohtainen lisä) saa olla enintään hoitomaksun tai palkan suuruinen. Yksityisen hoidon tuen hoitoraha on 58,87 €/kk ja hoitolisä puolitettu ajalta, jona lapsi osallistuu kunnan järjestämään esiopetukseen, aloittaa koulunkäynnin säädettyä aiemmin tai vuotta muita nuorempana (pidennetty oppivelvollisuus).

Lastenhoidon tuet ovat veronalaista tuloa. Yksityisen hoidon tuki verotetaan vain hoidon tuottajan tulona.

Osittainen hoitoraha. Osittaista hoitorahaa voidaan maksaa työ- tai virkasuhteessa olevalle *alle 3-vuotiaan lapsen* vanhemmalle tai muulle huoltajalle, jonka keskimääräinen viikoittainen työaika on lapsen hoidon vuoksi enintään 30 tuntia. 1.1.2010 alkaen myös yrittäjät voivat saada osittaista hoitorahaa. Lisäksi vanhemman tulee asua Suomessa. Samoin edellytyksin vanhemmalla tai muulla huoltajalla on lapsen *koulun aloittamisen yhteydessä* oikeus osittaiseen hoitorahaan ajalta, jona lapsi

- on perusopetuksen 1. ja 2. luokalla,
- koulunsa vuotta myöhemmin aloittavana osallistuu oppivelvollisuuden alkamisvuonna eli 7-vuotiaana esiopetukseen ja
- pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvana osallistuu oppivelvollisena esi- ja perusopetukseen, kunnes 3. lukuvuosi perusopetuksessa päättyy.

har ett barn under tre år kan välja mellan hemvårdsstöd och privatvårdsstöd.

Stödet för privat vård betalas till dagvårdsproducenten, som kan vara

- en person eller en sammanslutning som utövar dagvårdsverksamhet och har gjort anmälan om sin verksamhet till kommunen eller
- en privat person som inte bor i samma hushåll och som den ena föräldern eller en annan vårdnadshavare ingått arbetsavtal med. (Kommunen ska godkänna att stödet betalas till en anställd person.)

I privatvårdsstöd kan vårdpenning och vårdtillägg utges för varje barn under skolåldern (sammanställning 5).

Vårdtillägget är inkomstbundet och dess storlek beror även av antalet familjemedlemmar. Inkomstbegreppet och inkomstgränsen för rätt till fullt tillägg är desamma som för hemvårdsstödet vårdtillägg (sammanställning 6). Föräldradagpenningen räknas i sin helhet som inkomst för vårdtillägg men den minskar inte vårdpenningen. Arbetslöshetsbidrag räknas som inkomster vid fastställandet av vårdtillägg.

Privatvårdsstödet (vårdpenning, vårdtillägg och kommundtillägg) får vara högst så stort som vårdavgiften eller lönen. Vårdpenningen är 58,87 €/mån. och vårdtillägget är halverat för den tid barnet deltar i förskoleundervisning som ordnas av kommunen, börjar i skolan före läropliktåldern eller börjar i skolan ett år tidigare (förlängd läroplikt).

Barnavårdsstödet är skattepliktig inkomst. Privatvårdsstödet är skattepliktigt bara för vårdproducenten.

Partiell vårdpenning. Partiell vårdpenning kan betalas för ett barn under tre år till en förälder eller annan vårdnadshavare som har en anställning med en arbetstid som på grund av barnavården i medeltal uppgår till högst 30 timmar i veckan. Fr.o.m. 1.1.2010 kan också företagare få partiell vårdpenning. Dessutom ska föräldern vara bosatt i Finland. I samband med att barnet börjar skolan har en förälder eller annan vårdnadshavare under samma förutsättningar rätt till partiell vårdpenning när barnet

- går i grundskolans första och andra klass
- börjar förskolan ett år senare än normalt när det som 7-åring blir läropliktigt
- omfattas av förlängd läroplikt och som läropliktigt går i förskolan och i grundskolan till slutet av tredje läsåret.

Osittaista hoitorahaa voi saada samanaikaisesti yksityisen hoidon tuen tai kotihoidon tuen kanssa, jos lasta hoitaa muu henkilö kuin oma vanhempi. Kunnan järjestämä päivähoido ei estä osittaisen hoitorahan saamista.

Osittainen hoitoraha oli 90 €/kk vuonna 2010. Se on veronalaista tuloa.

Partiell vårdpenning kan betalas samtidigt med privatvårdsstöd eller hemvårdsstöd, om någon annan än föräldrarna sköter barnet. Kommunal dagvård är inget hinder för utbetalning av vårdpenning.

Den partiella vårdpenningen uppgick till 90 €/mån. år 2010. Den är skattepliktig inkomst.

119. Lastenhoidon tuet 1998–2010 Barnvårdsstöd 1998–2010 *Child day care subsidies, 1998–2010*

Vuosi År Year	Lakisääteinen tuki Lagstadgat stöd Statutory provision									Kuntakohtaiset lisät (Kelan kautta maksetut) Kommuntillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)
	Yhteensä ¹⁾ Sammanlagt ¹⁾ Total ¹⁾			Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care			Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning Partial care allowance			
	Yhteensä Sammanlagt Total	Hoitorahat Vårdpenningar Allowances	Hoitolisät Vårdtillägg Supplements	Yhteensä Sammanlagt Total	Hoitorahat Vårdpenningar Allowances	Hoitolisät Vårdtillägg Supplements	Yhteensä Sammanlagt Total	Koululaiset (1. ja 2. luokka) Skolelever (i klass 1 och 2) Children in 1st or 2nd year of school		
	Milj. € – € million									
1998	353,0	334,0	226,6	107,4	18,1	15,1	2,9	0,9	.	41,6
1999	343,4	320,7	218,5	102,2	21,8	18,2	3,6	0,9	.	41,8
2000	338,5	315,3	217,5	97,8	22,2	18,7	3,4	1,0	.	43,1
2001	328,6	305,1	214,5	90,6	22,4	19,2	3,2	1,2	.	46,1
2002	321,2	297,7	213,0	84,7	22,1	19,2	2,9	1,4	.	50,0
2003	312,4	289,3	210,2	79,1	21,5	18,9	2,6	1,6	.	51,5
2004	305,9	279,8	206,7	73,1	21,4	19,1	2,3	4,7	2,4	53,5
2005	340,0	305,7	237,5	68,2	25,5	23,4	2,1	8,8	6,2	57,1
2006	336,4	301,3	237,6	63,7	26,3	24,3	2,0	8,7	6,0	58,7
2007	333,0	295,8	238,1	57,7	28,4	26,3	2,1	8,8	5,9	61,5
2008	326,7	288,8	237,6	51,1	29,1	27,2	1,9	8,8	5,8	67,2
2009	343,3	302,7	254,0	48,6	32,3	30,6	1,7	8,4	5,4	83,4
2010	352,6	307,3	259,9	47,4	33,8	32,2	1,7	11,5	7,1	91,5

Milj. € – € million

¹⁾ Tuloslaskelmasta poiketen luvuista ei ole vähennetty vanhan lain mukaisia palautuksia.

Talen har inte, såsom i resultaträkningen, minskats med de återbetalningar som föranletts av den gamla lagen.

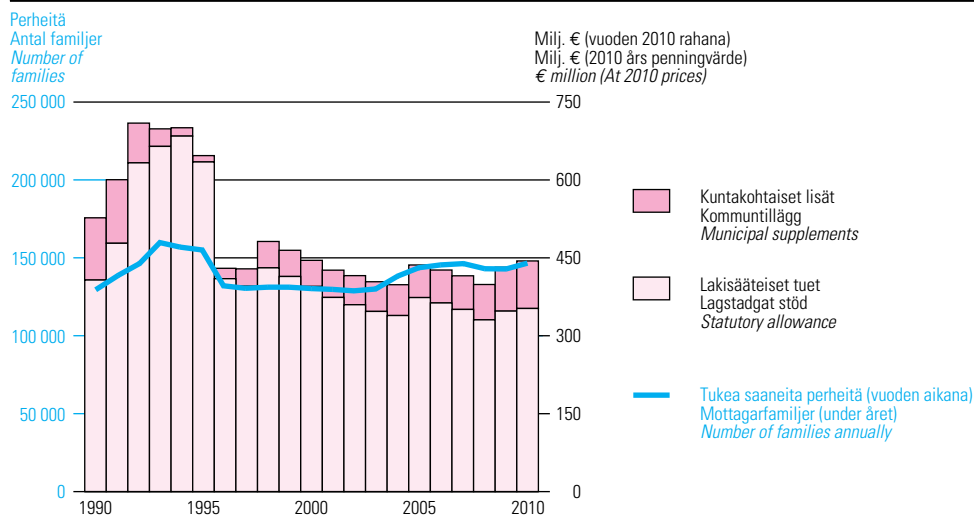
Unlike in the income statement, the figures are shown inclusive of benefit payments returned under previous legislation.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnvårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 54. Lastenhoidon tuet 1990–2010**Figur 54. Barnavårdsstöd 1990–2010**

Chart 54. Child day care subsidies, 1990–2010

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.**120. Lastenhoidon tuet keskimäärin 1998–2010****Barnavårdsstödet i genomsnitt 1998–2010**

Average rates of child day care subsidies, 1998–2010

Vuosi År Year	€/kk perhettä kohti €/mån. per familj €/month per family			€/kk lasta kohti €/mån. per barn €/month per child			Yksityisen hoidon hoitomaksu keskimäärin lasta kohti, €/kk Avgift för privat vård i medeltal per barn, €/mån. Average day care fee per child, €/month
	Kotihoidon tuki Hemvårds- stöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårds- stöd Private day care allowance	Kuntakohtaiset lisät (Kelan kautta maksetut) Kommuntillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)	Kotihoidon tuki Hemvårds- stöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårds- stöd Private day care allowance	Kuntakohtaiset lisät (Kelan kautta maksetut) Kommuntillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)	
	Joulukuu 2010 (vuoden 2010 rahana) – December 2010 (2010 års penningvärde) – December 2010 (At 2010 prices)						
1998	447,2	227,4	237,2	288,3	170,7	214,3	431,4
1999	433,2	220,8	234,6	281,1	167,2	212,6	442,5
2000	414,0	201,3	225,7	269,4	155,0	206,4	440,4
2001	402,0	193,1	227,5	261,4	148,8	207,2	452,3
2002	392,4	188,3	229,7	255,5	144,5	209,5	465,6
2003	385,7	182,4	232,2	252,1	141,2	211,7	482,5
2004	378,1	178,8	230,0	248,1	139,1	207,9	505,8
2005	413,2	200,2	220,6	272,2	154,7	200,2	531,0
2006	401,6	194,8	220,9	264,1	150,6	200,6	552,5
2007	392,7	187,6	223,7	260,1	146,1	203,5	559,1
2008	374,4	180,0	232,2	248,6	140,2	207,7	602,5
2009	397,2	207,9	238,7	268,6	161,6	210,9	655,5
2010	383,0	204,0	243,0	259,0	156,0	211,0	664,0

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

121. Lastenhoidon tukia saaneet perheet 1998–2010**Familjer med barnavårdsstöd 1998–2010***Families having received child day care subsidies, 1998–2010*

Vuosi År Year	Tukea saaneita perheitä ¹⁾ vuoden aikana Mottagarfamiljer ¹⁾ under året <i>Eligible families¹⁾, annual total</i>				Tukea saaneita perheitä 31.12. Mottagarfamiljer 31.12 <i>Eligible families at year-end</i>			
	Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance	Osittainen hoitoraha ²⁾ Partiell vård- penning ²⁾ Partial care allowance ²⁾	Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance	Osittainen hoitoraha ²⁾ Partiell vård- penning ²⁾ Partial care allowance ²⁾
1998	131 212	119 691	14 261	2 386	84 880	74 359	9 533	1 179
1999	131 195	117 588	16 701	2 433	84 525	73 031	10 461	1 249
2000	130 308	116 063	17 218	2 763	84 657	72 546	10 805	1 548
2001	129 786	114 978	17 657	3 173	83 344	70 822	11 146	1 659
2002	128 843	113 976	17 506	3 683	82 363	69 640	11 068	1 972
2003	130 075	115 069	17 458	4 281	81 571	68 874	10 899	2 127
2004	138 319	115 657	17 908	13 225	89 664	67 966	11 522	10 874
2005	143 825	115 328	18 359	18 839	89 850	67 844	11 850	10 824
2006	145 524	116 473	19 312	19 052	88 842	66 241	12 604	10 690
2007	146 378	117 250	20 521	19 048	88 210	65 316	13 579	10 796
2008 ³⁾	143 047	113 732	20 657	19 011	87 136	64 555	13 703	10 428
2009	142 851	114 669	20 216	18 228	87 605	65 854	13 326	9 995
2010	146 636	117 835	20 650	19 792	89 701	65 578	13 998	11 825

¹⁾ Perhe esiintyy luvuissa kahdesti, jos sekä äiti että isä ovat vuoden aikana saaneet tukea.

En familj ingår två gånger i talen om båda föräldrarna fått barnavårdsstöd under året.

*Family counted twice if both parents listed as recipients.*²⁾ 1.8.2004 osittaista hoitorahaa alettiin maksaa myös pienistä koululaisista.

Fr.o.m. 1.8.2004 omfattar rätten till partiell vårdpenning även små skolelever.

*With effect from 1 August 2004, eligibility for partial care allowance was extended to cover children in the 1st or 2nd year of school.*³⁾ Tilastointitavan muutos 1.1.2008 pienensi jonkin verran vuoden aikana kotihoidon tukia saaneiden perheiden määrää.

En ändring i statistikförfaringssättet 1.1.2008 minskade något antalet familjer med hemvårdsstöd under året.

Due to an adjustment of the statistical model, the number of families in receipt of the home care allowance during the year decreased slightly.

Huom. Osittaista hoitorahaa voi saada samanaikaisesti yksityisen hoidon tuen tai kotihoidon tuen kanssa, jos lasta hoitaa muu henkilö kuin vanhemmat. 1.4.2007 alkaen perhe on voinut saada myös kotihoidon tukia ja yksityisen hoidon tukia samanaikaisesti, kuitenkin eri lapsesta. Perheiden lukumääriin sisältyvät myös Kelan kautta kuntakohtaisia lisäjä saavat perheet, koska ne saavat aina myös lakisääteistä tukia.

Anm. Partiell vårdpenning kan utbetalas samtidigt med privatvårdsstöd eller hemvårdsstöd, om någon annan än föräldrarna sköter barnet. Från 1.4.2007 har det också varit möjligt att samtidigt få både hemvårdsstöd och privatvårdsstöd i samma familj, dock inte för samma barn. Antalet familjer inkluderar familjer som får kommundägg genom FPA, eftersom de alltid även får lagstadgat stöd.

N.B. Partial care allowance can be paid simultaneously with the child home care allowance or the private day care allowance if the child is being looked after by someone else than his or her parents. Since 1 April 2007, families can also receive child home care allowance and private day care allowance at the same time, though not for the same child. The figures include families who get their municipal supplement from Kela (all of whom also receive the statutory allowance).

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

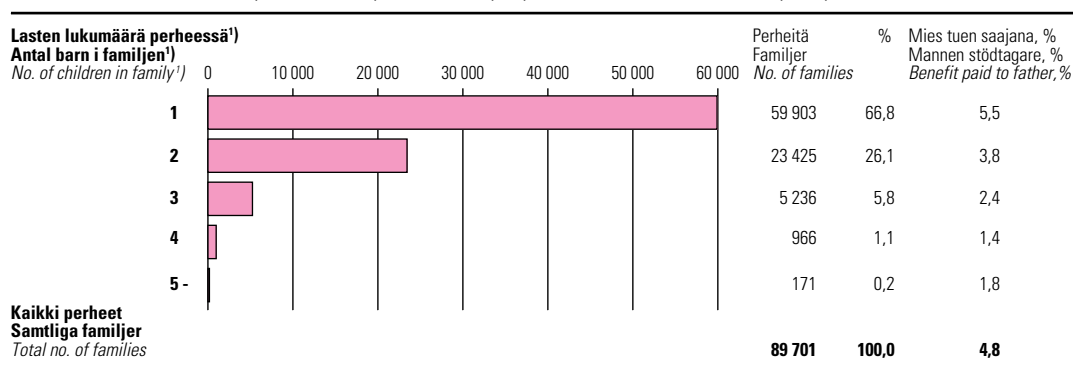
122. Lastenhoidon tukien lapsimäärät 1998–2010**Barnavårdsstöd: barn för vilka stöd betalas 1998–2010***Number of children covered by child day care subsidies, 1998–2010*

31.12. Year-end	Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance		Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance		Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning Partial care allowance		Kuntakoh- tainen lisä (Kelan kautta maksettu) Kommun- tillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)	
		Luku- määrä Antal Number	% ikäryhmän väestöstä % av befolkningen i åldersgruppen % of corresponding age group	Luku- määrä Antal Number	% ikäryhmän väestöstä % av befolkningen i åldersgruppen % of corresponding age group	Luku- määrä Antal Number	% ikäryhmän väestöstä % av befolkningen i åldersgruppen % of corresponding age group		
			9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs	9 kk–6 v 9 mån.–6 år 9 mos–6 yrs		9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs	7–8 v 7–8 år 7–8 yrs		
1998	129 351	115 603	57,4	29,3	12 755	2,2	3,2	0,9	20 184
1999	127 660	112 799	57,8	29,3	13 822	2,5	3,6	1,0	19 879
2000	126 963	111 595	58,0	29,5	14 058	2,7	3,7	1,2	20 062
2001	125 027	109 139	57,4	29,6	14 511	2,8	3,9	1,3	22 374
2002	123 163	107 058	57,4	29,6	14 449	2,8	4,0	1,6	22 847
2003	121 472	105 565	57,4	29,6	14 114	2,8	4,0	1,7	23 033
2004	129 104	103 845	55,9	29,2	14 851	3,0	4,2	2,4	25 277
2005	129 055	103 313	55,5	29,0	15 368	3,2	4,3	2,3	27 626
2006	127 513	100 938	53,4	28,2	16 352	3,3	4,6	2,4	26 631
2007	126 617	98 918	52,4	27,4	17 480	3,4	4,8	2,6	27 053
2008	125 228	97 687	51,4	26,8	17 648	3,3	4,8	2,5	28 404
2009	124 775	98 070	52,3	26,6	17 278	3,3	4,7	2,6	35 817
2010	126 995	97 605	51,4	26,1	18 341	3,5	4,9	3,2	38 997

Huom. Ks. taul. 121 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 121.

N.B. See N.B. in Table 121.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuki www.kela.fi/tilastot; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.**Kuvio 55. Lastenhoidon tukia saavien perheiden lapsiluku 31.12.2010****Figur 55. Antal barn i familjer med barnavårdsstöd 31.12.2010***Chart 55. Families in receipt of child day care subsidy, by number of children in family, at year-end 2010*¹⁾ Lapset, joista tukea maksettu.

Barn för vilka stöd betalas.

No. of children for whom subsidies were paid.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

123. Lastenhoidon tuet lapsen iän mukaan 31.12.2010
Barnavårdsstöd enligt barnets ålder 31.12.2010
Child day care subsidies by age of child, at year-end 2010

Ikä, vuotta Ålder, år Age, years	Lapsia, joista tukea maksettu – Barn för vilka stöd betalats – No. of children covered				
	Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance	Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning Partial care allowance	Kuntakohtainen lisä (Kelan kautta maksettu) Kommuntillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)
Kaikki – Samtliga –					
Total	126 995	97 605	18 341	11 681	38 997
0	11 515	11 419	73	46	4 979
1	40 151	36 741	1 885	1 829	16 159
2	26 824	21 813	2 814	2 477	7 095
3	12 461	8 753	3 713	5	3 100
4	11 716	7 978	3 744	.	3 124
5	9 229	5 639	3 595	.	2 850
6	7 749	5 233	2 499	21	1 680
7	4 003	29	18	3 956	10
8	3 238	.	.	3 238	.
9+	109	.	.	109	.

Huom. Ks. taul. 121 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 121.

N.B. See N.B. in Table 121.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

124. Lastenhoidon tuet hoitopaikan mukaan 31.12.2010**Barnavårdsstöd enligt vårdställe 31.12.2010***Child day care subsidies by child care provider, at year-end 2010*

Hoitopaikka/hoitaja/koulu Vårdställe/vårdare/skola Day care provider/school	Lapsia, joista tukea maksettu Barn för vilka stöd betalats No. of children covered				
	Kaikki Samtliga All		Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance	Osittainen hoitoraha ¹⁾ Partiell vårdpenning ¹⁾
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number		
Lapsia yhteensä²⁾ – Barn sammanlagt²⁾ – All children²⁾	126 995	100,0	97 605	18 341	11 681
Vanhempi – Förälder – Parent	94 616	74,5	94 616	.	.
Muu henkilö – Annan person – Other person	3 044	2,4	3 040	.	217
Yksityinen hoidon tuottaja – Privat vårdproducent – Private care provider	18 341	14,4	.	18 341	331
Perhepäivähoitaja – Familjedagvårdare – Family child care provider	4 596	3,6	.	4 596	137
Päiväkoti – Daghem – Day care centre	11 169	8,8	.	11 169	148
Työsuhteinen hoitaja – Anställd vårdare – Care provider with an employee status	2 500	2,0	.	2 500	40
Ryhmäperhepäivähoito – Gruppfamiljedagvård – Group family day care	94	0,1	.	94	6
Kunnallinen päivähoito – Kommunal dagvård – Municipal day care centre	3 825	3,0	.	.	3 825
Peruskoulu – Grundskola – Primary school	7 286	5,7	.	.	7 286
Esikoulu – Förskola – Preschool	4 837		2 763	2 037	38

¹⁾ Hoidon erittely muulta kuin osittaisen hoitorahan ajalta.

Specifikationen enligt vårdställe/vårdare gäller inte tid med partiell vårdpenning.

Periods for which the parent receives partial care allowance are not included in the breakdown by care provider.

²⁾ Lukuun sisältyy lapsia, joiden hoitopaikka tai hoitaja ei ole tiedossa.

Inkluderar barn vilkas vårdställe eller vårdare inte är kända.

The figure includes children whose care provider or place of care is not known.

Huom. Lapsella voi olla useampia kuin yksi hoitopaikka/hoitaja. Ks. lisäksi taul. 121 huomautus.

Anm. Ett barn kan ha flera vårdställen/vårdare. Se också tabell 121, Anm.

N.B. One child may have several care providers. See also N.B. to Table 121.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

125. Lastenhoidon tukien käyttö lapsen 3 ikävuoteen asti
Barnavårdsstöd: Utnyttjande av stödet fram till dess barnet fyllt tre år
Take-up of child day care subsidies before the child's 3rd birthday

Vuonna 2008 päättäneitä vanhempainpäivärahakausia – Föräldradagpenningperioder som upphört år 2008 – Total number of parenthood allowance payments ended in 2008	58 060
Perheitä, joille on jollainkin seuranta-aikana¹⁾ maksettu²⁾ lastenhoidon tukea v. 2008 päättyneeseen vanhempainpäivärahakautteen oikeuttaneesta lapsesta – Familjer som någon gång under observationsperioden¹⁾ fått barnavårdsstöd²⁾ för ett barn som berättigat till en föräldradagpenningperiod som upphört år 2008 – Families who, at some point during the observation period¹⁾, were paid child day care subsidy²⁾ for a child for whom they had received parenthood allowance payments that ended in 2008	51 826
% päättäneistä vanhempainpäivärahakausista – i % av avslutade föräldradagpenningperioder – % of all parenthood allowance payments ended	89,3
Perheitä, joille maksettiin lastenhoidon tukea ³⁾ – Familjer med barnavårdsstöd ³⁾ – Families that received child day care subsidy ³⁾ for	51 826
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	12 520
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	11 794
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	15 827
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	11 685
Perheitä, joille maksettiin kotihoidon tukea – Familjer med hemvårdsstöd – Families that received child home care allowance for	50 876
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	14 734
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	12 426
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	14 566
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	9 150
Isiä, jotka hoitivat lastaan kotona kotihoidon tuella – Fäder som fick hemvårdsstöd för skötsel av sitt barn hemma – Fathers who received child home care allowance while looking after their child for	3 178
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	963
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	857
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	942
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	416
Vanhempi lapsen hoitajana kotihoidon tukikauden alkaessa – Ena föräldern barnavårdare vid början av hemvårdsstödsperioden – Child cared for by one of the parents when payment of the child home care allowance began	49 525
Lapsen hoitajana äiti – Modern som barnavårdare – By mother	48 057
Lapsen hoitajana isä – Fadern som barnavårdare – By father	1 468
Perheitä, joille maksettiin yksityisen hoidon tukea – Familjer som fick stöd för privat vård av barn – Families that received private day care allowance for	4 403
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	1 910
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	1 051
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	1 300
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	142
Perheitä, joille maksettiin osittaista hoitorahaa – Familjer som fick partiell vårdpenning – Families that received partial care allowance for	4 363
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	1 796
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	1 456
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	1 073
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	38

¹⁾ Seuranta-aika on aika vanhempainpäivärahakauden päättymisestä siihen asti, kun lapsi täytti 3 vuotta tai perheeseen syntyi tätä ennen uusi lapsi. Observationsperioden är tiden mellan föräldradagpenningperiodens slut och barnets 3-årsdag eller födseln av ett nytt barn dessförinnan.

The observation period is the time between the end of the parenthood allowance payment and the child's 3rd birthday or the birth of another child.

²⁾ Ainakin yksi maksu.

Åtminstone en utbetalning.

At least one payment.

³⁾ Kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki, osittainen hoitoraha.

Hemvårdsstöd, privatvårdsstöd, partiell vårdpenning.

Child home care allowance, private day care allowance, partial care allowance.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha / Lastenhoidon tuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning / Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

7.4 Lapsilisä ja lastenhoidon tuet alueittain

Alueittaiset tilastot lapsilisästä ja lastenhoidon tuista esitetään vuosikirjassa maakunnittain lapsen vanhemman tai huoltajan kotikunnan mukaan.

7.4 Barnbidrag och barnavårdsstöd regionvis

Regional statistik över barnbidrag och barnavårdsstöd presenteras landskapsvis i årsboken enligt föräldrarnas eller vårdnadshavarens hemkommun.

126. Lapsilisät maakunnittain 2010 Barnbidrag landskapsvis 2010 Child benefits by region in 2010

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Milj. € € million	Lapsilisään oikeuttaneita lapsia 31.12. Barn med barnbidrag 31.12 Eligible children at year-end		Lapsilisää saaneita perheitä 31.12. Familjer med barnbidrag 31.12 Eligible families at year-end					Yksinhuoltaja- perheet kaikista, % Ensamförsörjar- familjer av samtliga, % Single-parent families as a % of total
		Lukumäärä Antal Number	% väestöstä % av befolk- ningen % of population	Lukumäärä Antal Number	Perheet lasten lukumäärän mukaan, % Familjer enligt antalet barn, % Breakdown by number of children in family, %				
					1	2	3	4–	
Koko maa – Hela landet – <i>Whole country</i>	1 433,1	1 014 910	18,9	561 534	44,8	37,8	12,7	4,7	17,4
Uusimaa – Nyland	383,3	273 465	19,0	157 473	46,7	38,5	11,5	3,4	19,2
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	27,8	19 838	21,0	10 870	41,7	40,6	13,5	4,3	14,8
Varsinais-Suomi – Egentliga									
Finland	117,1	83 847	18,0	47 853	45,3	38,9	12,4	3,4	17,5
Satakunta	56,4	40 155	17,7	22 786	45,8	37,6	12,7	3,9	17,4
Kanta-Häme – Egentliga Ta- vastland	47,3	33 501	19,2	18 414	43,6	38,0	13,7	4,8	17,5
Pirkanmaa – Birkaland	126,3	90 494	18,6	51 024	44,8	38,8	12,5	3,8	17,4
Päijät-Häme – Päijänne-Ta- vastland	51,6	36 236	18,0	20 231	45,3	37,7	12,5	4,5	20,0
Kymenlaakso – Kymmene- dalen	44,0	31 177	17,1	17 802	46,1	37,8	12,4	3,7	19,2
Etelä-Karjala – Södra Kare- len	31,0	22 120	16,5	12 725	46,2	38,7	11,7	3,4	18,7
Etelä-Savo – Södra Savolax	35,6	25 153	16,3	14 026	44,9	37,0	13,7	4,4	17,9
Pohjois-Savo – Norra Savo- lax	62,6	44 354	17,9	24 460	44,8	37,0	13,3	4,9	17,0
Pohjois-Karjala – Norra Ka- relen	40,6	28 612	17,3	15 742	45,0	37,0	12,8	5,2	17,5
Keski-Suomi – Mellersta Fin- land	73,5	51 943	19,0	27 952	43,7	37,1	13,5	5,7	16,6
Etelä-Pohjanmaa – Södra									
Österbotten	53,8	38 167	19,7	19 904	41,1	36,2	16,3	6,4	13,5
Pohjanmaa – Österbotten ..	48,8	35 175	19,8	18 818	42,2	38,2	14,0	5,7	11,7
Keski-Pohjanmaa – Mel- lersta Österbotten	20,8	14 655	21,4	7 381	40,9	35,9	15,4	7,8	12,0
Pohjois-Pohjanmaa – Norra									
Österbotten	133,0	91 416	23,1	43 884	40,3	35,2	14,0	10,4	14,6
Kainuu – Kajanaland	20,3	14 247	17,4	7 801	45,4	35,6	13,7	5,3	17,2
Lappi – Lappland	46,9	32 830	17,9	17 937	45,9	35,1	13,3	5,7	18,1
Ahvenanmaa ²⁾ – Åland ²⁾	8,5	5 243	18,7	3 073	46,0	40,4	11,3	2,4	14,9

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Kela hoitaa Ahvenanmaan lainsäädäntövaltaan kuuluvien lapsilisien maksamisen Ahvenanmaan maakunnan kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella. Ahvenanmaalaisille lapsilisät maksetaan suurempina kuin muille suomalaisille.
FPA sköter enligt avtal med landskapet Åland utbetalningen av de av Ålands lagstiftningsmakt omfattade barnbidragen. De åländska barnbidragen är större än barnbidragen till andra finländare.

Huom. Tiedot niiden lasten lapsilisistä, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.

Anm. Uppgifter om barnbidrag för barn med okänd boningskommun ingår bara i slutsummorna för hela landet.

N.B. Child benefits paid on behalf of children whose place of residence was not on record are included in the country total only.

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnbidrag; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

127. Lastenhoidon tuet maakunnittain 2010
Barnavårdsstöd landskapsvis 2010
Child day care subsidies by region in 2010

Maakunta ¹⁾	Milj. € (lakisääteinen tuki) Milj. € (lagstadgat stöd) € million (statutory provision)	Tukea saaneita perheitä 31.12. Mottagare (familjer) 31.12 Eligible families at year-end				
		Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance	Osittainen hoito-raha Partiell vårdpenning Partial care allowance	Hoitolisää saaneiden osuus kaikista ²⁾ , % Mottagare av vårdtillägg ²⁾ , % % receiving child day care supplement ²⁾
Koko maa	352,6	89 701	65 578	13 998	11 825	37,3
Uusimaa	105,6	28 391	19 347	6 007	3 769	29,8
Itä-Uusimaa	5,8	1 582	1 136	190	276	27,6
Varsinais-Suomi	28,3	7 293	5 103	1 410	931	36,3
Satakunta	13,7	3 347	2 575	493	350	39,6
Kanta-Häme	11,9	3 086	2 161	582	394	34,8
Pirkanmaa	32,3	8 250	6 198	1 201	993	36,4
Päijät-Häme	12,2	3 104	2 173	616	391	38,5
Kymenlaakso	9,9	2 409	1 986	101	336	42,6
Etelä-Karjala	6,7	1 695	1 284	184	240	45,7
Etelä-Savo	7,6	1 833	1 344	280	241	47,0
Pohjois-Savo	14,0	3 295	2 515	322	499	45,2
Pohjois-Karjala	8,4	1 931	1 585	95	266	54,6
Keski-Suomi	17,6	4 132	3 543	84	530	48,1
Etelä-Pohjanmaa	12,4	2 977	2 455	92	451	48,8
Pohjanmaa	11,5	3 070	2 299	97	715	32,8
Keski-Pohjanmaa	5,6	1 314	1 103	85	141	44,4
Pohjois-Pohjanmaa	34,6	8 746	6 035	2 042	890	39,2
Kainuu	4,0	952	788	19	152	53,3
Lappi	9,3	2 164	1 822	94	259	51,3

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
 Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Osuus perheistä, jotka saivat kotihoidon tai yksityisen hoidon tukea.
 Andelen av de familjer som fått hemvårdsstöd eller privatvårdsstöd.
 As a share of families receiving either home care allowance or private day care allowance.

Huom. Pienten lasten hoidon tuen maksaminen Ahvenanmaalle ei kuulu Kelan tehtäviin. Ks. lisäksi taul. 121 huomautus.
 Anm. FPA handhar inte utbetalningen av barnavårdsstöd på Åland. Se också tabell 121, Anm.
 N.B. Child day care subsidies are not paid by Kela in the Province of Åland. See also N.B. to Table 121.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuki; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Lapsia, joista tukea maksettu 31.12. Barn för vilka stöd betalats 31.12 Eligible children at year-end										Landskap ¹⁾ Region
Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance			Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance			Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning Partial care allowance			
	Lkm Antal Number	% vastaavasta väestöstä % av jämnåriga % of population of same age		Lkm Antal Number	% vastaavasta väestöstä % av jämnåriga % of population of same age		Lkm Antal Number	% vastaavasta väestöstä % av jämnåriga % of population of same age		
		9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs	9 kk–6 v 9 mån.–6 år 9 mos–6 yrs		9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs	9 kk–6 v 9 mån.–6 år 9 mos–6 yrs		9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs	7–8 v 7–8 år 7–8 yrs	
										Hela landet –
126 995	97 605	51,4	26,1	18 341	3,5	4,9	11 681	3,2	6,4	Whole country
37 472	26 467	52,4	25,1	7 525	4,4	7,1	3 713	3,9	7,0	Nyland
2 193	1 698	51,0	24,4	229	2,4	3,3	274	3,9	7,8	Östra Nyland
9 848	7 229	48,9	23,9	1 759	5,1	5,8	919	3,0	6,2	Egentliga Finland
4 772	3 837	55,3	27,2	606	2,1	4,3	348	2,1	5,4	Satakunta
4 538	3 409	53,8	28,3	760	4,6	6,3	391	3,4	6,4	Egentliga Tavastland
11 450	8 962	51,7	25,9	1 561	3,7	4,5	980	2,8	6,1	Birkaland
4 440	3 298	50,9	25,7	778	4,8	6,1	387	3,0	6,2	Päijänne-Tavastland
3 416	2 958	57,4	28,1	135	1,0	1,3	333	2,1	7,3	Kymmenedalen
2 355	1 911	51,5	25,1	218	3,1	2,9	236	2,7	6,6	Södra Karelen
2 635	2 063	50,2	24,7	344	4,1	4,1	238	2,3	6,0	Södra Savolax
4 815	3 871	48,0	24,9	471	2,1	3,0	491	3,2	6,4	Norra Savolax
2 826	2 427	48,6	24,9	144	1,0	1,5	263	2,3	5,7	Norra Karelen
6 201	5 541	53,1	28,7	145	0,5	0,8	528	2,6	5,8	Mellersta Finland
4 475	3 904	52,7	28,6	138	0,7	1,0	445	3,3	6,4	Södra Österbotten
4 279	3 462	50,1	26,5	135	0,3	1,0	703	6,0	10,2	Österbotten
2 120	1 857	58,8	34,2	128	2,0	2,4	139	2,2	5,5	Mellersta Österbotten
14 249	10 401	50,8	29,4	3 060	6,6	8,6	885	2,6	5,1	Norra Österbotten
1 452	1 272	47,6	26,1	36	0,4	0,7	149	3,5	5,5	Kajanaland
3 277	2 862	45,9	24,7	163	1,0	1,4	258	2,1	4,7	Lapland

7.5 Elatustuki

Elatustuesta säädetään elatustukilaissa, jonka toteuttaminen kuuluu Kelan tehtäviin. Lain mukaan Suomessa asuvan alle 18-vuotiaan lapsen elatus turvataan elatus-tuella silloin, kun lapsi ei saa elatusapua elatusvelvolliselta vanhemmalta.

Laki asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta ratkaisee, milloin lapsen katsotaan asuvan Suomessa. EU:n sosiaaliturva-asetus ja eräiden maiden kanssa solmitut sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuviin etuuksiin.

Vanhemmilla on lakiin perustuva velvollisuus elättää alaikäistä lastaan. Jos vanhemmat eivät asu yhdessä, on lapsen kanssa asuvalla vanhemmalla oikeus saada lapselle elatusapua. Kela maksaa elatustukea silloin, kun lapsi ei saa elatusapua elatusvelvolliselta vanhemmalta. Jos elatusvelvollinen vanhempi on laiminlyönyt sosiaalihuollon tai tuomioistuimen vahvistaman elatusavun maksun, Kela perii sen häneltä jälkikäteen.

Kelan maksamaa elatustukea voi saada, kun

- elatusvelvollinen vanhempi ei ole maksanut vahvistettua elatusapua
- elatusapu on vahvistettu joko täysimääräistä elatustukea pienemmäksi tai sitä ei ole vahvistettu lainkaan maksettavaksi elatusvelvollisen vanhemman taloudellisen tilanteen vuoksi
- adoptiovanhempi on adoptoinut lapsen ilman kumppania
- avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen isyyttä ei ole vahvistettu.

Elatustuki maksetaan joko täysimääräisenä tai vähennettynä. Täysimääräisenä se maksetaan silloin, kun elatusvelvollista ei ole tai kun elatusvelvollinen on laiminlyönyt elatusavun maksamisen ja vahvistettu elatusapu on vähintään täysimääräisen elatustuen suuruinen. Täysimääräinen elatustuki oli 139,54 €/kk vuonna 2010.

Elatustuki maksetaan vähennettynä, jos elatusapu on vahvistettu täysimääräistä elatustukea pienemmäksi elatusvelvollisen puutteellisen maksukyvyn vuoksi. Tällöin Kela maksaa elatusavun ja elatustuen erotuksen ja elatusvelvollinen elatusavun. Erotusta ei makseta, jos elatusapu on muista syistä täysimääräistä elatustukea pienempi.

Elatustuki on verotonta tuloa, ja sen suuruus on sidottu elinkustannusindeksiin.

7.5 Underhållsstöd

Underhållsstödet regleras i lagen om underhållsstöd, som verkställs av FPA. Enligt lagen ska underhållet för ett barn som är under 18 år och bosatt i Finland tryggas genom underhållsstöd om barnet inte får underhållsbidrag av den förälder som är underhållsskyldig.

Av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet framgår när ett barn anses vara bosatt i Finland. EU-förordningen om social trygghet och de överenskommelser om social trygghet som ingåtts med vissa länder medför en del undantag när det gäller bosättningsbaserade förmåner.

Föräldrar har lagstadgad skyldighet att försörja sina minderåriga barn. Om föräldrarna inte bor tillsammans har den förälder som bor med barnet rätt att få underhållsbidrag. FPA betalar underhållsstöd när barnet inte får underhållsbidrag från en underhållsskyldig förälder. Om det underhållsbidrag som socialvärden eller domstolen fastställt blivit obetalt, driver FPA in bidraget i efterskott av den underhållsskyldiga föräldern.

FPA kan betala underhållsstöd, när

- en underhållsskyldig förälder inte har betalat det underhållsbidrag som fastställts
- underhållsbidraget antingen har fastställts till ett mindre belopp än fullt underhållsstöd eller inte alls har fastställts för utbetalning på grund av den underhållsskyldiga förälderns ekonomiska situation
- ett barn blivit adopterat av en adoptivförälder utan partner
- faderskapet för ett barn som fötts utom äktenskapet inte blivit fastställt.

Underhållsstödet betalas med fullt eller minskat belopp. Med fullt belopp betalas det när det inte finns någon underhållsskyldig eller den underhållsskyldige försummat att betala underhållsbidrag och det underhållsbidrag som fastställts är minst lika stort som fullt underhållsstöd. Fullt underhållsstöd uppgick till 139,54 €/mån. år 2010.

Underhållsstödet betalas ut med minskat belopp, om underhållsbidraget har fastställts till ett mindre belopp än fullt underhållsstöd på grund av den underhållsskyldiges bristande försörjningsförmåga. FPA betalar då skillnaden mellan underhållsstödet och underhållsbidraget, och den underhållsskyldige betalar underhållsbidraget. Skillnaden betalas inte, om underhållsbidraget av någon annan orsak är mindre än fullt underhållsstöd.

Underhållsstödet är skattefri inkomst och bundet till levnadskostnadsindex.

128. Elatustuki 2009–2010 Underhållsstöd 2009–2010

Child maintenance allowance, 2009–2010

Vuosi År Year	Kaikki Samtliga Total	Elatustuki Underhållsstöd Child maintenance allowance			Tilitetty elatusapu Redovisade underhållsbidrag Child support credited to another account
		Yhteensä Totalt Total	Korvattavaa Ska ersättas Subject to recovery	Ei korvattavaa Behöver inte ersättas Not subject to recovery	
Milj. € – € million					
2009 ¹⁾	119,7	114,6	66,3	48,4	5,1
2010	170,7	163,3	89,4	73,8	7,5

¹⁾ Huhti-joulukuu. Elatustuen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelalle 1.4.2009.

April-december. Underhållsstödet överfördes från kommunerna till FPA 1.4.2009.

April-December. Kela took over the administration of the child maintenance allowance scheme from the municipal authorities on 1 April 2009.

Lähde: SVT. Kela: Elatustuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Underhållsstöd www.fpa.fi/statistik.

129. Elatustuen saajat 2009–2010 Mottagare av underhållsstöd 2009–2010

Recipients of child maintenance allowance, 2009–2010

Vuosi År Year	Perheet Familjer Families					Lapset Barn Children	Euroa/kk perhettä kohti Euro/mån. per familj € per month and per family	Euroa/kk lasta kohti Euro/mån. per barn € per month and per child
		Yhteensä Totalt Total	Elatustuki täysimääräisenä Underhållsstöd fullt belopp Full rate	Elatustuki vähennettynä Nedsatt underhållsstöd Reduced rate				
				Yhteensä Totalt Total	Elatusapua täydentävänä Komplement till underhållsbidraget Supplementary to child support	Muutoin alennettuna Nedsatt av annan orsak Reduced on other grounds		
Joulukuu – December – December								
2009	65 005	43 846	22 990	5 269	17 818	95 899	189,1	128,2
2010	66 384	47 569	20 627	5 826	14 885	97 776	193,6	131,5

Lähde: SVT. Kela: Elatustuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Underhållsstöd www.fpa.fi/statistik.

130. Elatusavun perintä elatusvelvollisilta 2009–2010
Indrivning av underhållsbidrag av underhållsskyldiga 2009–2010
Child support debt collected from liable parents, 2009–2010

Vuosi År Year	Elatusapuvelka 31.12. Underhållsbidragsskuld 31.12 <i>Child support debt at year-end</i>		Peritty vuoden aikana, milj. € Indrivet under året, milj. € <i>Amount collected during the year, € million</i>
	Yhteensä, milj. € Totalt, milj. € <i>Total, (million €)</i>	Elatusvelvollisia Underhållsskyldiga <i>Liable parents</i>	
2009	236,8	53 755	49,5 ¹⁾
2010	235,0	51 926	68,2

¹⁾ Peritty 1.3.–31.12. Kelan toimesta. Kuntien ja Kelan yhteensä perimä summa koko vuodelta oli 58,7 milj. €.

Indrivet av FPA 1.3–31.12. Totalt under året drev kommunerna och FPA in 58,7 milj. €.

Collected by Kela between 1 March and 31 December. The total amount collected by Kela and municipalities in all of 2009 is €58.7 million.

Lähde: SVT. Kela: Elatustuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Underhållsstöd www.fpa.fi/statistik.

8 | Kelan asumistuet FPA:s bostadsbidrag

2010

- Yleinen asumistuki
Allmänt bostadsbidrag
- Eläkkeensaajan asumistuki
Bostadsbidrag för pensionstagare
- Opintotuen asumislisä
Bostadstillägg till studiestödet
- Sotilasavustuksen asumisavustus
Bostadsunderstöd till militärunderstödet

8.1 Yleistä

Kelan maksamia asumistukia ovat *yleinen asumistuki*, *eläkkeensaajan asumistuki*, *opintotuen asumislisä* ja *sotilasavustuksen asumisavustus*. Tässä luvussa käsitellään yleinen asumistuki ja eläkkeensaajan asumistuki, jotka ovat erillisiä etuuslajeja. Tarkemmat tilastot opintotuen asumislisästä esitetään luvussa 9 ja sotilasavustuksen asumisavustuksesta luvussa 10.

Yleisestä asumistuesta säädetään asumistukilaissa ja -asetuksessa sekä valtioneuvoston asetuksessa asumistuen määrätymisperusteista. Eläkkeensaajan asumistuesta säädetään eläkkeensaajan asumistuesta annetussa laissa ja valtioneuvoston asetuksessa eläkkeensaajan asumistuen määrätymisperusteista.

Yleisen asumistuen kehitystä selostetaan liitteessä 6. Eläkkeensaajan asumistuen muutokset esitetään vuodesta 2008 alkaen myös liitteessä 6, sitä aiemmat muutokset löytyvät liitteestä 1. Opintotuen asumislisän muutoksia selostetaan liitteessä 7 ja sotilasavustuksen asumisavustuksen muutoksia liitteessä 8.

Eläkkeensaajan asumistuki ja yleinen asumistuki ovat verottomia etuuksia.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

8.2 Yleinen asumistuki

Oikeus yleiseen asumistukeen

Asumistuella pyritään vähentämään pienituloisten asumismenoja ja turvaamaan kohtuullinen asumisen taso. Tuki myönnetään *ruokakunnalle*. Samaan ruokakuntaan katsotaan kuuluvan pysyvästi samassa asunnossa asuvat henkilöt. Jos joku asukkaista hallitsee osaa asunnosta esim. vuokrasopimuksen perusteella, häntä pidetään eri ruokakuntaan kuuluvana ja hän voi saada erikseen yleistä asumistukea. Samaan ruokakuntaan kuuluviksi luetaan kuitenkin aina samassa asunnossa asuvat avio- ja avopuolisot, lapset, vanhemmat, isovanhemmat ja alaikäiset sisarukset.

Jos opiskelijalla on oikeus opintotuen asumislisään, häntä ei lueta asumistukiruokakuntaan, paitsi jos asumislisä on myönnetty hänelle toisella paikkakunnalla olevaan

8.1 Allmänt

I bostadsbidrag betalar FPA ut *allmänt bostadsbidrag*, *bostadsbidrag för pensionstagare*, *bostadstillägg till studiestöd* och *bostadsunderstöd i samband med militärunderstödet*. I detta avsnitt behandlas det allmänna bostadsbidraget och bostadsbidraget för pensionstagare som utgör två skilda förmånsslag. För statistik om studiestödets bostadstillägg, se kapitel 9 och för statistik om militärunderstödet bostadsunderstöd, se kapitel 10.

Det allmänna bostadsbidraget regleras i lagen och förordningen om bostadsbidrag samt i statsrådets förordning om grunderna för bostadsbidraget. Bostadsbidraget för pensionstagare regleras i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare och i statsrådets förordning om grunderna för bestämning av bostadsbidraget för pensionstagare.

Utvecklingen av det allmänna bostadsbidraget refereras i bilaga 6. Ändringar i bostadsbidraget för pensionstagare fr.o.m. 2008 presenteras likaså i bilaga 6; för tidigare ändringar redogörs i bilaga 1. Ändringar i studiestödets bostadstillägg refereras i bilaga 7 och ändringar i militärunderstödet bostadsunderstöd i bilaga 8.

Bostadsbidraget för pensionstagare och det allmänna bostadsbidraget är skattefria förmåner.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

8.2 Allmänt bostadsbidrag

Rätt till allmänt bostadsbidrag

Bostadsbidraget är avsett att minska boendeutgifterna för låginkomsttagare och att säkerställa en rimlig boendnivå. Det beviljas *hushållsvis*. Personer som bor varaktigt i samma bostad anses höra till ett och samma hushåll. En invånare som t.ex. på basis av ett hyresavtal förfogar över en del av bostaden anses bilda ett separat hushåll och kan få eget bostadsbidrag. Som ett gemensamt hushåll räknas dock alltid äkta makar, sambor, barn, föräldrar, far- och morföräldrar och minderåriga syskon som bor i samma bostad.

En studerande som har rätt till studiestödets bostadstillägg anses inte höra till ett bostadsbidragshushåll, utom i det fall att bostadstillägget beviljats för en bostad på

asuntoon. Ulkomailta opintotukea saava opiskelija ei ole oikeutettu yleiseen asumistukeen.

Yleistä asumistukea voidaan maksaa vuokra-asunnossa, asumisoikeusasunnossa, osaomistusasunnossa ja omistusasunnossa asuville. Tukea on mahdollista saada alivuokralaisasuntoon, ja tukea saavalla voi myös olla alivuokralainen. Opintotuen asumislisää saavan opiskelijan kanssa samassa asunnossa asuva voi saada asumistukea osaan asunnosta. Asunnon, jossa ruokakunta asuu, on oltava asuttavassa kunnossa ja sijaittava Suomessa.

Yleistä asumistukea ei myönnetä ruokakunnalle, jonka jäsen saa *eläkkeensaajan asumistukea*. Yhden tai kahden hengen (avio- tai avopuolisoista muodostuva) ruokakunta ei ole oikeutettu tukeen, jos sen jäsenellä on oikeus eläkkeensaajan asumistukeen. Yleistä asumistukea ei myönnetä myöskään opiskelijalle, jolla on oikeus opintotuen asumislisään tai maksuttomaan asuntolaan oppilaitoksessa.

Siten opiskelijoista yleisen asumistuen piiriin kuuluvat ne, jotka

- asuvat omassa tai puolison omistamassa omistusasunnossa
- asuvat oman tai puolison lapsen kanssa
- asuvat vanhempansa luona osana vanhempansa asumistukiruokakuntaa
- ovat saaneet kielteisen opintotukipäätöksen esim. puutteellisen opintomenestyksen tai sairauden vuoksi.

Asumistuen tarve arvioidaan ruokakunnan jäsenten asumismenojen, tulojen yhteismäärän ja varallisuuden perusteella.

annan ort. Studerande med studiestöd från utlandet har inte rätt till allmänt bostadsbidrag.

Allmänt bostadsbidrag kan beviljas personer som bor i hyresbostad, bostadsrättsbostad, delägarbostad eller ägarbostad. Man kan få bidrag för en underhyresbostad och bidragstagare kan även ha underhyresgäster. Den som bor i samma bostad som en studerande med bostadstillägg kan få bostadsbidrag för en del av bostaden. Bostaden måste vara i beboeligt skick och vara belägen i Finland.

Allmänt bostadsbidrag beviljas inte hushåll där en medlem har *bostadsbidrag för pensionstagare*. En- eller tvåpersonershushåll (makar eller sambor) har inte rätt till bidraget, om en medlem av hushållet har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare. Allmänt bostadsbidrag beviljas inte heller studerande som har rätt till bostadstillägg eller gratis boende på internat.

Av det allmänna bostadsbidraget omfattas studerande som

- bor i egen eller makens ägarbostad
- bor med egna eller makens barn
- bor hos sina föräldrar och hör till föräldrarnas bostadsbidragshushåll
- har fått ett negativt studiestödsbeslut t.ex. på grund av bristande studieframgång eller sjukdom.

Behovet av bostadsbidrag bedöms enligt hushållsmedlemmarnas boendeutgifter, totala inkomster och förmögenhet.

Asetelma 7. Tulojen ja asumismenojen vaikutus yleiseen asumistukeen vuonna 2010 Sammanställning 7. Inkomsternas och boendeutgifternas inverkan på det allmänna bostadsbidraget år 2010

Uusi 77 m ² :n asunto Helsingissä ja kolmihenkinen ruokakunta – Trepersonershushåll i ny bostad (77 m ²) i Helsingfors						
Bruttotulot, €/kk Bruttoinkomster, €/mån.	Perusomavastuu, €/kk Bassjälvrisk, €/mån.	Asumismenot, €/kk Boendeutgifter, €/mån.		200	400	600
				800	872,41 ¹⁾	
735	–	160,00	320,00	480,00	640,00	697,93
900	70	104,00	264,00	424,00	584,00	641,93
1 200	164	28,80	188,80	348,80	508,80	566,73
1 500	270	–	104,00	264,00	424,00	481,93
1 800	390	–	–	168,00	328,00	385,93
2 100	517	–	–	66,40	226,40	284,33
2 400	654	–	–	–	116,80	174,73
2 700	794	–	–	–	–	62,73
2 820	850	–	–	–	–	17,93

¹⁾ Enimmäismäärä.
Maximibelopp.

Asumistuen määrä

Asumistuki on 80 % niistä kohtuullisista asumismenoista, jotka ylittävät *perusomavastuun* euromäärän. Perusomavastuun suuruuteen vaikuttavat asunnon sijainti, ruokakunnan koko ja ruokakunnan jäsenten bruttotulojen yhteismäärä. Niillä ruokakunnilla, joiden tulot oikeuttavat täysimääräiseen asumistukeen, ei ole perusomavastuuta. Valtioneuvosto vahvistaa vuosittain perusomavastuiden määrät.

Asumistuen määrä tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Kesken vuoden jaksoa se tarkistetaan, jos ruokakunnan kuukausitulot tai asumismenot muuttuvat merkittävästi, ruokakunnan jäsenmäärä muuttuu pysyvästi tai kun asuntoon otetaan alivuokralainen tai alivuokralainen muuttaa pois. Jos joku ruokakunnan jäsenistä aloittaa tai päättää opinnot, jotka oikeuttavat opintotuen asumislisään, asumistuen määrä tarkistetaan. Myös asunnon vaihtamisen yhteydessä tuki tarkistetaan. Kun yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä ollut henkilö työllistyy, asumistuen tarkistamista siirretään kolmella kuukaudella.

Asumismenot. Asumismenoiksi hyväksytään asunnon vuokra, vastike ja erikseen maksettavat lämmitys- ja vesimaksut. Asumismenoina huomioidaan lisäksi 55 % henkilökohtaisen asuntolainan koroista ja oman omakotitalon hoitomenot valtioneuvoston asettamaan rajaan asti. Valtioneuvosto vahvistaa asumismenoille vuosittain kohtuulliseksi katsotun *enimmäismäärän*. Enimmäismäärän ylittävä osuus menoista jää kokonaan ruokakunnan maksettavaksi.

Jos samassa asunnossa asuu opintotuen asumislisään oikeutettu opiskelija, asumistukiruokakunnan asumismenoiksi luetaan asumistukiruokakunnan jäsenten lukumäärää vastaava osuus kaikista asumismenoista.

Omistusasunnon asumismenoiksi hyväksytään myös 55 % asunnon hankkimista tai perusparantamista varten otettujen henkilökohtaisten lainojen koroista. Asuntotuotanto- tai aravalain nojalla myönnettyjen lainojen vuosimaksusta tai kiinteästä korosta hyväksytään asumismenoiksi 80 %.

Asumistuki myönnetään *kohtuullisiin asumismenoihin*. Asumismenot hyväksytään enintään valtioneuvoston vuosittain vahvistamien enimmäismäärien suuruusina (enimmäisasumismenot, enimmäispinta-alat). Enimmäisasumismenojen määrittelyyn vaikuttavat asunnon sijainti, ikä, koko ja lämmitysjärjestelmä. Vaikeavammaisen henkilön muita suurempi tilantarve otetaan huomioon, kun ruokakunnan asunnon enimmäispinta-ala vahvistetaan.

Bostadsbidragets belopp

Bostadsbidraget är 80 % av de skäligen boendeutgifter som överstiger *bassjälvrisk*en. Bassjälvriskens påverkas av bostadens läge, hushållets storlek och de sammanlagda bruttointkomsterna för dem som hör till hushållet. Hushåll med inkomster som berättigar till fullt bostadsbidrag har ingen bassjälvrisk. Självriskbeloppen fastställs årligen av statsrådet.

Bostadsbidraget justeras minst en gång om året. Mitt under årsperioden justeras det om hushållets månadsinkomster eller boendeutgifter ändras avsevärt, om antalet medlemmar i hushållet ändras varaktigt eller om en underhyresgäst flyttar in i eller ut ur bostaden. Om någon av medlemmarna inleder eller avslutar studier som ger rätt till studiestödets bostadstillägg, justeras bostadsbidraget. Det gäller även i samband med byte av bostad. Justeringen av bostadsbidraget uppskjuts med tre månader då en person som varit arbetslös utan avbrott över ett år har fått arbete.

Boendeutgifter. Som boendeutgifter godkänns bostadens hyra eller vederlag samt särskilda uppvärmnings- och vattenavgifter. Som boendeutgifter beaktas också 55 % av räntorna på personliga bostadslån samt skötselutgifterna för egnahemshus upp till en gräns som fastställs av statsrådet. Statsrådet fastställer årligen ett skäligt *maximibelopp* för boendeutgifterna. De utgifter som överstiger maximibeloppet måste hushållet betala själv.

Om en studerande med rätt till bostadstillägg bor i samma bostad räknas som bostadsbidragshushållets boendeutgifter den andel av samtliga boendeutgifter som motsvarar antalet medlemmar i bostadsbidragshushållet.

I boendeutgifter för ägarbostad godkänns 55 % av räntorna på personliga lån för anskaffning eller sanering av bostaden. Av annuiteter eller fast ränta på lån som beviljats med stöd av lagen om bostadsproduktion eller aravalagen godkänns 80 % i boendeutgifter.

Bostadsbidrag beviljas för *skäligen boendeutgifter*. Boendeutgifterna godtas högst upp till vissa maximibelopp som statsrådet årligen fastställer (maximala boendeutgifter, maximala bostadsarealer). Härvid beaktas bostadens läge, ålder, storlek och uppvärmningssystem. Gravt handikappades behov av extra utrymme beaktas då ett hushålls maximala bostadsyta fastställs.

Tulot ja omaisuus. Asumistuen saaminen edellyttää, että ruokakunnan jäsenten pysyvien bruttokuukausituloiden yhteismäärä ei ylitä valtioneuvoston vuosittain vahvistamaa määrää. Tiettyjä sosiaalietuuksia ei kuitenkaan lueta tuloksi.

Omaisuus vaikuttaa tulorajaan, jos sen määrä ylittää valtioneuvoston vahvistaman *omaisuusrajan*. Ylittävältä osasta tuloksi lasketaan 15 % vuodessa.

Inkomster och förmögenhet. Beviljandet av bostadsbidrag förutsätter att hushållets sammanlagda fasta bruttomånadsinkomster inte överstiger det belopp som årligen fastställs av statsrådet. Vissa sociala förmåner räknas emellertid inte som inkomst.

Förmögenheten inverkar på inkomstgränsen om den överstiger den *förmögenhetsgräns* som fastställs av statsrådet. Av det överskjutande beloppet räknas 15 % per år som inkomst.

131. Kelan asumistuet 1995–2010
Bostadsbidrag från FPA 1995–2010
Housing-related benefits provided by Kela, 1995–2010

Vuosi År Year	Yhteensä Sammanlagt Total	Yleinen asumistuki Allmänt bostadsbidrag General housing allowance	Eläkkeensaajan asumistuki Bostadsbidrag för pensionstagare Pensioners' housing allowance	Opintotuen asumislisä Bostadstillägg till studiestöd Students' housing supplement	Sotilasavustuksen asumisavustus Bostadsunderstöd till militärunderstöd Conscripts' housing assistance
Milj. € – € million					
1995	723,0	434,8	179,7	102,4	6,1
1996	674,3	379,1	187,0	101,6	6,6
1997	664,0	356,9	195,3	104,3	7,5
1998	748,5	430,3	207,0	103,4	7,7
1999	814,2	486,2	219,3	101,4	7,3
2000	839,1	455,4	229,7	146,2	7,8
2001	863,9	399,4	246,0	209,2	9,3
2002	901,5	412,7	258,5	219,6	10,7
2003	935,7	430,1	269,6	224,8	11,3
2004	960,2	436,4	283,4	227,8	12,6
2005	981,7	436,9	299,6	231,7	13,4
2006	1 021,7	439,4	316,9	250,6	14,8
2007	1 022,3	430,7	333,9	242,7	15,0
2008	1 036,0	428,3	349,3	241,9	16,5
2009	1 136,1	482,1	370,1	266,6	17,2
2010	1 214,5	530,1	393,3	274,4	16,8

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki / Eläkkeensaajan asumistuki / Opintotuki / Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag / Bostadsbidrag för pensionstagare / Studiestöd / Militärunderstöd www.fpa.fi/statistik.

132. Yleinen asumistuki 1995–2010**Allmänt bostadsbidrag 1995–2010***General housing allowance, 1995–2010*

Vuosi År Year	Maksetut asumistuet, milj. € Utbetalda bostads- bidrag, milj. € Total expenditure, € million	Asumistuki, €/kk Bostadsbidrag, €/mån. Housing allowance, €/month		Asumismenot, €/kk Boendeutgifter, €/mån. Housing costs, €/month		Asumismenot ruokakunnan tuloista, % Boendeutgifter i % av hushållets inkomster Housing costs as a % of household income		Asumistuen osuus asumis- menoista, % Bidragets andel av boende- utgifterna, % Housing allowance as a % of housing costs
		Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2010 rahana 2010 års penning- värde 2010 prices	Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2010 rahana 2010 års penning- värde 2010 prices	Ilman tukea Utan bidrag Without allowance	Tuen jälkeen Med bidrag With allowance	
		Joulukuu December December						
1995	441,2	152,1	194,9	340,4	436,1	43,5	24,1	44,7
1996	386,7	148,5	188,6	348,3	442,4	50,3	28,9	42,6
1997	364,8	154,7	192,9	354,5	442,1	52,7	29,7	43,6
1998	439,8	184,4	227,9	352,0	435,1	52,0	24,8	52,4
1999	497,1	186,5	226,0	357,2	433,0	53,3	25,5	52,2
2000	467,4	187,8	219,9	370,7	434,1	51,8	25,5	50,7
2001	400,5	192,0	221,2	390,2	449,5	54,8	27,8	49,2
2002	412,7	206,2	233,6	408,1	462,4	54,2	26,8	50,5
2003	430,1	210,0	236,7	415,4	468,2	55,0	27,2	50,6
2004	436,4	213,8	239,9	423,8	475,5	56,7	28,1	50,5
2005	436,9	222,8	247,4	435,9	483,8	59,1	28,9	51,1
2006	439,4	230,1	249,9	444,4	482,6	60,8	29,3	51,8
2007	430,7	237,3	251,3	459,5	486,6	63,6	30,7	51,6
2008	428,3	245,4	251,0	478,1	489,1	66,6	32,4	51,3
2009	482,1	249,4	256,6	495,0	509,4	67,0	33,2	50,4
2010	530,1	258,9	258,9	505,3	505,3	68,2	33,2	51,2
2010								
Vuokra-asunto – Hyres- bostad – Rental home	513,1	265,6	265,6	515,0	515,0	69,4	33,6	51,6
Omistusasunto – Ägar- bostad – Owner-occupied home	17,0	138,3	138,3	327,4	327,4	45,2	26,1	42,2

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

133. Yleistä asumistukea saavat ruokakunnat 1995–2010**Hushåll med allmänt bostadsbidrag 1995–2010***Households having received general housing allowance, 1995–2010*

31.12. Year-end	Asumistukea saaneet ruokakunnat Mottagarhushåll Households receiving housing allowance					% kaikista asumistukea saaneista ruokakunnista % av samtliga mottagarhushåll % of all households receiving housing allowance				Ruokakunnan koko, henkilöitä Hushållets storlek, personer Number of persons in households
	Kaikki Samtliga All	Vuokra-asunto Hyresbostad Rental home	Omistusasunto Ägarbostad Owner-occupied home			Lapsiperheet Barnfamiljer Families with children		Ruokakunnat, joissa tuen saaja tai puoliso Hushåll där mottagaren eller maken Households in which recipient or spouse is		
			Kaikki Samtliga All	Osakeasunto Aktiebostad Cooperative	Omakotitalo Egnahemshus One-family	Kaikki Samtliga All	Yhden huoltajan perheet Familjer med en försörjare Single-parent families	Työtön Arbetslös Unemployed	Opiskelija Studerande Studying	
1995	213 820	191 070	22 750	9 220	13 530	49,4	26,1	55,9	20,1	2,4
1996	191 880	177 330	14 550	5 730	8 820	46,6	26,4	56,8	21,8	2,3
1997	184 610	173 460	11 160	4 230	6 920	45,2	26,8	55,5	22,6	2,3
1998	205 590	193 100	12 490	5 330	7 160	40,0	24,6	53,6	23,4	2,2
1999	207 000	194 640	12 360	5 610	6 750	38,7	24,8	53,4	23,7	2,1
2000	170 350	158 750	11 600	5 580	6 020	44,5	29,5	59,8	10,0	2,2
2001	158 460	147 920	10 550	5 240	5 310	44,1	28,9	64,9	9,0	2,1
2002	159 620	149 890	9 730	5 230	4 500	43,2	28,6	63,4	9,2	2,1
2003	158 940	150 000	8 940	5 110	3 830	42,0	28,2	63,9	9,1	2,1
2004	159 300	150 600	8 700	5 270	3 420	40,8	27,9	64,7	9,1	2,0
2005	154 810	146 240	8 570	5 490	3 080	40,4	28,0	64,6	9,4	2,0
2006	150 170	141 580	8 590	5 620	2 970	39,7	27,8	64,2	9,3	2,0
2007	142 240	133 520	8 720	5 760	2 960	39,8	28,2	62,5	9,3	2,0
2008	139 390	130 700	8 690	5 710	2 990	39,3	27,9	61,2	9,1	2,0
2009	161 842	152 472	9 370	6 011	3 359	36,6	25,3	63,3	9,0	1,9
2010	164 154	155 590	8 564	5 606	2 958	35,8	24,9	62,9	8,9	1,9

Huom. Vuodesta 2000 alkaen yhä suurempi osa opiskelijoista on kuulunut opintotuen asumislisän piiriin.

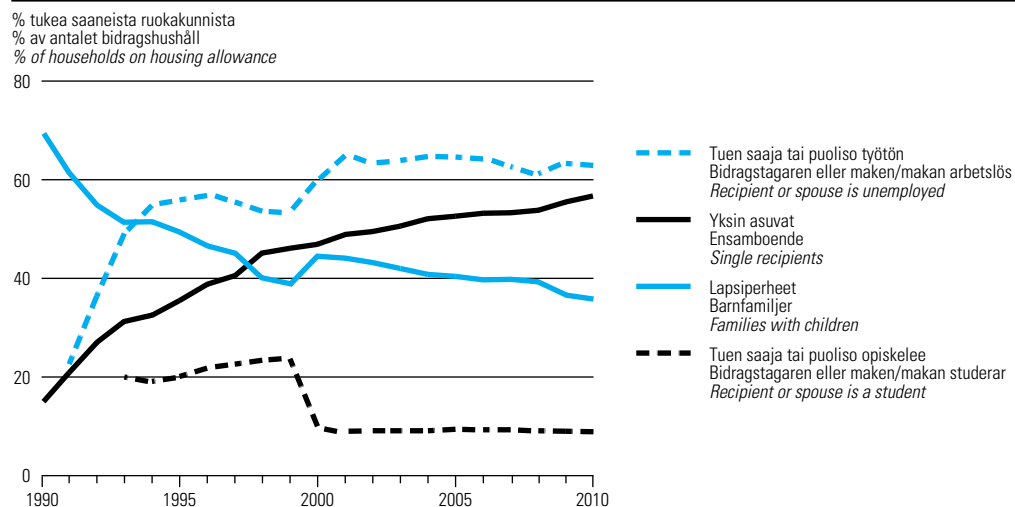
Anm. Sedan år 2000 omfattas allt fler studerande av studiestödssystemet med dess bostadstillägg.

N.B. An increasing share of students are since 2000 covered by the students' housing supplement scheme.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 56. Yleinen asumistuki sosiaalisen tilanteen mukaan 1990–2010**Figur 56. Allmänt bostadsbidrag enligt social situation 1990–2010**

Chart 56. General housing allowance by social circumstances of recipient households, 1990–2010

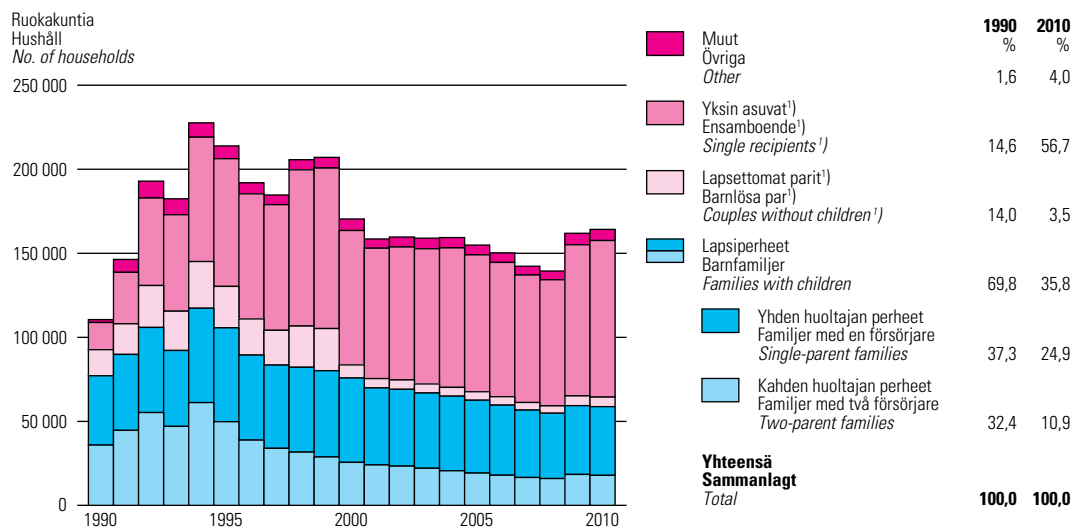
Huom. Vuonna 2000 osa opiskelijoista siirtyi opintotuen asumislisän piiriin.

Anm. År 2000 började en del av de studerande få studentstödet bostadstillägg.

N.B. Some students were transferred over to the students' housing supplement scheme in 2000.

Lähde: SVT. TK: Suomen tilastollinen vuosikirja 1994; YM: Asumistuki ja asumistuen saajat joulukuussa 1992, selvitys 2/1994; YM: Asumistuki ja asumistuen saajat joulukuussa 1993, selvitys 4/1994; SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. SC: Statistisk årsbok för Finland 1994; Miljöministeriets utredningar 2/1994 och 4/1994 om bostadsbidrag och bidragstagare i december 1992 resp. december 1993; FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.**Kuvio 57. Yleinen asumistuki perhemuodon mukaan 1990–2010****Figur 57. Allmänt bostadsbidrag enligt familjeform 1990–2010**

Chart 57. General housing allowance by household composition, 1990–2010

¹⁾ Ks. taul. 135 alaviite 1.
Se fotnot 1 till tabell 135.
See Table 135 footnote 1.

Lähde: SVT. TK: Suomen tilastollinen vuosikirja 1994; SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. SC: Statistisk årsbok för Finland 1994; FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

134. Yleisen asumistuen saajien asumisväljyys 1998–2010**Mottagare av allmänt bostadsbidrag: boenderymlighet 1998–2010***Recipients of general housing allowance by residential floor area, 1998–2010*

31.12. Year-end	Kaikki asumistukiasunnot Samtliga bostads- bidragsbostäder All subsidized homes	Vuokra-asunto Hyresbostad Rental home	Omistusasunto – Ägarbostad – Owner-occupied home			Kaikki asutokunnat Suomessa Alla bostadshushåll i Finland All household-dwelling units in Finland
			Kaikki Samtliga All	Osakeasunto Aktiebostad Cooperative	Omakotitalo Egnahemshus One-family	
	a	b	c	d	e	f
Asunnon koko, m² – Bostadens storlek, m² – Size of home in sqm						
1998	57,1	55,1	88,9	60,1	110,3	77,7
1999	56,6	54,7	85,7	58,1	108,6	78,0
2000	57,9	56,1	83,4	57,3	107,6	78,3
2001	57,8	56,1	82,4	56,8	107,7	78,5
2002	57,5	56,0	80,3	56,1	108,5	78,7
2003	57,0	55,7	77,7	55,0	107,9	79,0
2004	56,4	55,3	75,2	54,1	107,7	79,3
2005	56,1	55,1	73,2	53,8	107,9	79,7
2006	56,1	55,0	73,2	54,0	109,4	80,1
2007	56,3	55,2	73,6	54,7	110,4	80,5
2008	56,1	54,9	74,7	56,1	110,2	80,8
2009	55,3	54,1	74,9	55,5	109,6	81,0
2010	54,7	53,7	72,9	55,4	106,2	81,2
m² henkilöä kohti – m² per person – Sqm/resident						
1998	26,5	26,9	22,7	28,9	20,8	34,5
1999	26,9	27,3	23,4	30,2	21,3	34,9
2000	26,9	27,2	24,1	31,1	21,7	35,3
2001	27,1	27,3	24,7	31,5	22,2	35,8
2002	27,3	27,5	25,0	31,9	22,1	36,3
2003	27,5	27,7	25,6	32,8	22,3	36,7
2004	27,8	27,9	26,6	33,8	22,8	37,1
2005	28,0	28,0	27,2	33,5	23,3	37,6
2006	28,2	28,2	27,8	33,6	23,9	38,0
2007	28,3	28,3	28,1	33,4	24,4	38,3
2008	28,3	28,3	28,2	32,9	24,8	38,6
2009	28,7	28,7	29,0	33,3	25,9	38,9
2010	28,8	28,7	30,1	34,4	26,8	39,1

Lähde – Källa:

a–e SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.
f Tilastokeskus – Statistikcentralen.

135. Yleinen asumistuki ja perhemuoto 1995–2010
Allmänt bostadsbidrag och familjeform 1995–2010
General housing allowance and household composition, 1995–2010

31.12. Year-end	Asumistukea saaneet ruokakunnat Mottagarhushåll Households receiving housing allowance					
	Kaikki Samtliga All	Yksin asuvat ¹⁾ Ensamboende ¹⁾ Single recipients ¹⁾	Lapsettomat parit ¹⁾ Barnlösa par ¹⁾ Couples without children ¹⁾	Lapsiperheet Barnfamiljer Families with children		Muut ²⁾ Övriga ²⁾ Other ²⁾
				Kaikki Samtliga All	Yhden huoltajan perheet Familjer med en försörjare Single-parent families	
Lukumäärä – Antal – Number						
1995	213 816	75 974	24 649	105 591	55 838	7 602
1996	191 884	74 404	21 481	89 410	50 608	6 589
1997	184 614	74 750	20 696	83 430	49 505	5 738
1998	205 591	92 930	24 506	82 140	50 493	6 015
1999	206 998	95 463	25 078	80 097	51 325	6 360
2000	170 352	79 933	7 800	75 743	50 184	6 876
2001	158 464	77 556	5 554	69 842	45 802	5 512
2002	159 617	79 083	5 588	69 011	45 693	5 935
2003	158 935	80 425	5 375	66 830	44 769	6 305
2004	159 298	82 978	5 225	64 943	44 382	6 152
2005	154 814	81 427	5 047	62 528	43 330	5 812
2006	150 169	79 883	5 001	59 617	41 700	5 668
2007	142 235	75 839	4 528	56 653	40 081	5 215
2008	139 386	75 010	4 378	54 806	38 866	5 192
2009	161 842	89 903	5 795	59 308	40 916	6 836
2010	164 154	93 149	5 674	58 707	40 855	6 624
2010						
Kaikki – Samtliga – All	164 154	93 149	5 674	58 707	40 855	6 624
Vuokra-asunnossa asuvat – I hyres- bostad – Rental home	155 590	88 238	5 471	55 386	38 712	6 495
Omistusasunnossa asuvat – I ägar bostad – Owner-occupied home	8 564	4 911	203	3 321	2 143	129
%						
Kaikki – Samtliga – All	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Vuokra-asunnossa asuvat – I hyres- bostad – Rental home	94,8	94,7	96,4	94,3	94,8	98,1
Omistusasunnossa asuvat – I ägar bostad – Owner-occupied home	5,2	5,3	3,6	5,7	5,2	1,9

¹⁾ Vuodesta 2000 lukien yhä suurempi osa yksin asuvista opiskelijoista ja lapsettomista opiskelijapareista kuuluu opintotuen asumisliisän piiriin. Samasta ajankohdasta lukien yleistä asumistukea saava on tilastoitu yksin asuvaksi, jos lapsettomasta avio-/avoparista toinen saa yleistä asumistukea ja toinen opintotuen asumisliisää.

Sedan år 2000 omfattas en allt större andel ensamboende studerande och studerande barnlösa par av studiestödssystemet med dess bostadstillägg. I fall där den ena parten av ett barnlöst gift par/sambopar har allmänt bostadsbidrag och den andra bostadstillägg till studiestöd har mottagaren av allmänt bostadsbidrag statistiskt förts som ensamboende fr.o.m. samma tidpunkt.

An increasing share of students living alone and student couples without children are since 2000 covered by the students' housing supplement scheme. Also effective from 2000, recipients of general housing allowance are for statistical purposes considered to be living alone if they are married or cohabiting, do not have children, and their spouse receives students' housing supplement.

²⁾ Mm. yhteisruokakunnat.

Bl.a. bostadshushåll.

Includes household-home units.

Lähde: SVT, Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

8.3 Eläkkeensaajan asumistuki

Oikeus eläkkeensaajan asumistukeen

Eläkkeensaajan asumistuen tarkoitus on korvata pienituloisille eläkkeensaajille asumisesta aiheutuvia menoja. Asumistukeen ovat oikeutettuja 65 vuotta täyttäneet Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Asumistukea voivat hakea myös 16–64-vuotiaat eläkkeensaajat, jos heille maksetaan jotain seuraavista eläke-etuuksista:

- Kelan tai työeläkelaitoksen maksama työkyvyttömyyseläke, työttömyyseläke tai leskeneläke
- sotilastapaturmalain, sotilasvammalain tai tapaturmavakuutusta tai liikennevakuutusta koskevien eri lakien perusteella maksettava täyteen työkyvyttömyyteen perustuva eläke tai leskeneläke (SOLITA-eläkkeet)
- vastaava etuus ulkomailta
- maahanmuuttajan erityistuki.

Eläkkeensaajan asumistukeen ei ole oikeutta henkilölle, joka saa pelkästään osatyökyvyttömyys- tai osa-aikaläkkettä tai työeläkkettä alle 65-vuotiaalle maksettavana vanhuuseläkkeenä. Kansaneläkelain mukaista varhennettua vanhuuseläkkettä saava voi saada eläkkeensaajan asumistuen vasta 65-vuotiaana.

Yleistä asumistukea ja eläkkeensaajan asumistukea ei makseta samanaikaisesti. Eläkkeensaajan asumistukeen oikeutettu henkilö voi valita, hakeeko hän yleistä asumistukea vai eläkkeensaajan asumistukea, jos hänen kanssaan samassa taloudessa asuu alle 18-vuotiaita lapsia tai muita henkilöitä kuin puoliso.

Tuen määrä

Tuen suuruuteen vaikuttavat *asumismenot*, *perhesuhteet* sekä henkilön omat ja puolison tulot ja omaisuus.

Asumismenot. Eläkkeensaajan asumistukena maksetaan 85 % omavastuun ylittävistä kohtuullisista asumismenoista. *Omavastuu* muodostuu *perus-* ja *lisäomavastuusta*. Perusomavastuu on kaikilla asumistuensaajilla samansuuruinen. Perusomavastuun lisäksi henkilölle voi tulla *lisäomavastuuta*, joka on 40 % siitä tulojen osasta, joka ylittää *lisäomavastuulle* säädetyn tuloajan.

8.3 Bostadsbidrag för pensionstagare

Rätt till bostadsbidrag för pensionstagare

Bostadsbidraget för pensionstagare är avsett att kompensera pensionstagare med låga inkomster för boendegifter. Bidraget kan beviljas personer som har fyllt 65 år och som är stadigvarande bosatta i Finland. Bidrag kan också sökas av pensionstagare i åldern 16–64 år som har någon av följande pensionsförmåner:

- sjukpension/invalidpension, arbetslöshetspension eller efterlevandepension från FPA eller en arbetspensionsanstalt
- på full arbetsoförmåga baserad pension eller efterlevandepension enligt de olika lagarna om militärolycksfall, militärskada, olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkring (s.k. SOLITA-pensioner)
- motsvarande utländsk förmån
- särskilt stöd till invandrare.

Rätten till bostadsbidrag för pensionstagare gäller inte till den som har enbart delinvalidpension eller deltids-pension eller den som får arbetspension i form av ålderspension till person under 65 år. Den som har förtida ålderspension enligt folkpensionslagen kan få bostadsbidrag för pensionstagare först vid fyllda 65.

Allmänt bostadsbidrag och bostadsbidrag för pensions-tagare betalas inte samtidigt. Den som har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare kan välja mellan allmänt bostadsbidrag och bostadsbidrag för pensionstagare om det i samma hushåll bor barn under 18 år eller andra personer än maken.

Bidragets storlek

På bidragets belopp inverkar *boendegifterna*, *familjeförhållandena* samt personens egna och makens *inkomster* och *förmögenhet*.

Boendegifter. I bostadsbidrag för pensionstagare betalas 85 % av de skäliga boendegifter som överstiger självrisk. *Självrisk* består av en *bassjälvrisk* och en *tilläggsjälvrisk*. Bassjälvrisk är lika stor för alla. Förutom bassjälvriskdelen kan personen ha en tilläggs-självriskdel som är 40 % av den inkomst som överstiger den inkomstgräns som fastställts för tilläggs-självrisk.

Eläkkeensaajan asumistuen omavastuurajat olivat vuonna 2010:

	€/vuosi
Perusomavastuu	567,01
Lisäomavastuun tulorajat	
Yksin asuva	8 059
Parisuhteessa	
Puoliso ei saa asumistukea	11 813
Puoliso saa asumistukea	12 945

Asumismenot otetaan huomioon vain valtioneuvoston vuosittain vahvistamaan *enimmäismäärään* asti. Enimmäismäärät on porrastettu kolmeen eri ryhmään asunnon sijaintikunnasta riippuen. Enimmäismäärä on korkeampi, jos perheeseen kuuluu alle 18-vuotiaita lapsia.

Asumismenoiksi luetaan asunnon vuokra tai vastike, asumispalveluyksikön palvelumaksun asumismenoon tai omakotitalon hoitomenot, omistusasunnon lainojen korot tai asumisoikeus- tai osaomistusasunnon hankkimiseksi otettujen lainojen korot sekä tontin vuokra. Jos lämmitys- ja vesikustannukset eivät sisälly asunnon vuokraan tai vastikkeeseen eikä vuokran tai vastikkeen yhteydessä makseta kiinteää vesimaksua, nämä kustannukset otetaan huomioon valtioneuvoston vuosittain vahvistamien kustannusten mukaan.

Tulojen ja omaisuuden vaikutus. Eläkkeensaajan asumistuen suuruuteen vaikuttavat lähes kaikki henkilön omat ja puolison jatkuvasti tai vuosittain toistuvasti saamat tulot kuten työeläkkeet, työtulot, työttömyyspäivärahat ja pääomatulot. Tiettyjä sosiaalietuksia ei kuitenkaan lueta tuloksi. Vuosituloksi luetaan myös osa (8 %) säädetyt määrän ylittävistä omaisuudesta. Omassa käytössä olevaa asuntoa ei lueta omaisuudeksi.

Bostadsbidrag för pensionstagare; självriskgränser 2010:

	€/år
Bassjälvrisk	567,01
Inkomstgränser för tilläggsjälvrisk	
Ensamboende	8 059
Parförhållande	
Maken har inte bostadsbidrag	11 813
Maken har bostadsbidrag	12 945

Boendeutgifterna beaktas bara upp till det *maximibelopp* som statsrådet fastställer årligen. Maximibeloppen är indelade i tre kategorier alltefter den kommun där bostaden är belägen. Maximibeloppet är högre om det i familjen finns barn under 18 år.

Som boendeutgifter räknas hyra eller vederlag för bostad, bostadsutgiftsandel av serviceavgift i boende-serviceenhet, skötselutgifter för egnahemshus och låneräntor för ägarbostad eller räntor på lån för anskaffning av bostadsrätts- eller ägarbostad samt tomthyra. Om kostnaderna för värme och vatten inte ingår i hyran eller vederlaget och ingen fast vattenavgift betalas i samband med hyran eller vederlaget, beaktas dessa kostnader enligt de kostnader som årligen fastställs av statsrådet.

Inkomster och förmögenhet. Beloppet av bostadsbidrag för pensionstagare påverkas av så gott som alla fortgående eller årligen återkommande inkomster som pensionstagaren och dennes make har, såsom arbetspensioner, arbetsinkomster, arbetslöshetsdagpenningar och kapitalinkomster. Vissa sociala förmåner räknas emellertid inte som inkomst. Som årsinkomst räknas även en del (8 %) av förmögenhet utöver föreskrivet belopp. En bostad i eget bruk räknas inte som förmögenhet.

136. Eläkkeensaajan asumistuki 1995–2010
Bostadsbidrag för pensionstagare 1995–2010
Housing allowance for pensioners, 1995–2010

Vuosi År Year	Maksetut asumistuet, milj. € Utbetalda bostadsbidrag, milj. € Total expenditure, € million	Asumistuki, €/kk Bostadsbidrag, €/mån. Housing allowance, €/month		Asumismenot, €/kk Boendeutgifter, €/mån. Housing costs, €/month		Asumismenot ruokakunnan tuloista,% Boendeutgifter i % av hushållets inkomster Housing costs as a % of household income		Asumistuen osuus asumismenoista, % Bidragets andel av boendeutgifterna, % Housing allowance as a % of housing costs
		Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2010 rahana 2010 års penningvärde 2010 prices	Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2010 rahana 2010 års penningvärde 2010 prices	Ilman tukea Utan bidrag Without allowance	Tuen jälkeen med bidrag With allowance	
		Joulukuu – December – December						
1995	179,7	94,2	120,7	202,0	258,8	46,6
1996	187,0	98,0	124,4	210,7	267,6	36,7	19,7	46,5
1997	195,3	102,1	127,3	219,5	273,7	34,9	18,7	46,5
1998	207,0	106,8	132,1	229,2	283,3	34,0	18,1	46,6
1999	219,3	111,7	135,4	239,0	289,7	34,7	18,5	46,7
2000	229,7	116,2	136,0	248,6	291,1	35,4	18,9	46,7
2001	246,0	122,7	141,3	262,8	302,7	36,1	19,3	46,7
2002	258,5	127,8	144,8	275,9	312,6	36,5	19,6	46,3
2003	269,6	133,0	149,9	288,2	324,8	37,1	20,0	46,1
2004	283,4	138,2	155,1	298,9	335,4	37,8	20,3	46,3
2005	299,6	143,8	159,6	310,3	344,4	38,6	20,7	46,4
2006	316,9	149,5	162,3	321,7	349,4	39,3	21,1	46,5
2007	333,9	156,4	165,6	335,4	355,2	40,1	21,4	46,6
2008	349,3	162,2	165,9	354,2	362,3	40,3	21,9	45,8
2009	370,1	170,5	175,4	376,9	387,8	40,5	22,2	45,2
2010	393,3	179,6	179,6	392,8	392,8	41,3	22,4	45,7
2010								
Vuokra-asunto – Hyresbostad – Rental home	357,5	190,6	190,6	411,3	411,3	42,9	23,0	46,3
Omistusasunto – Ägarbostad – Owner-occupied home	17,9	81,9	81,9	227,3	227,3	25,6	16,4	36,0

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.

137. Eläkkeensaajan asumistuen saajat 1995–2010
Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare 1995–2010
Recipients of housing allowance for pensioners, 1995–2010

31.12. Year-end	Asumistukea saaneet henkilöt – Personer med bostadsbidrag – <i>Persons receiving housing allowance</i>								Asunnon koko, m ² ²⁾ Bostadens storlek, m ² ²⁾ Size of home in sqm ²⁾
	Kaikki Samtliga All	Vuokra-asunto – Hyresbostad – <i>Rental home</i>				Omistusasunto – Ägarbostad – <i>Owner-occupied home</i>			
		Kaikki Samtliga All	Tavan- omainen Normal Ordinary	Palveluasunto ¹⁾ Servicebostad ¹⁾ Assisted living ¹⁾	Asuntola/yö­maja Internat/ natthärbärgen Dormitory/night shelter	Kaikki Samtliga All	Osakeasunto Aktiebostad Cooperative	Omakotitalo Egna hemshus One-family	
1995	157 339	118 950	110 176	38 389	20 928	17 461	46,8
1996	156 380	120 383	111 644	4 171	4 568	35 997	19 484	16 513	47,0
1997	158 576	124 325	114 845	4 578	4 902	34 251	18 384	15 867	47,0
1998	160 551	127 340	117 149	4 967	5 224	33 211	17 750	15 461	47,1
1999	162 010	130 365	119 291	5 503	5 571	31 645	16 971	14 674	47,0
2000	163 228	132 799	121 012	5 957	5 830	30 429	16 362	14 067	46,9
2001	165 222	135 801	123 468	6 428	5 905	29 421	16 043	13 378	47,0
2002	165 959	138 278	125 423	6 943	5 912	27 681	15 257	12 424	46,9
2003	166 367	140 602	127 263	7 372	5 967	25 765	14 532	11 233	45,8
2004	168 566	144 009	130 049	7 800	6 160	24 557	14 039	10 518	46,6
2005	171 652	148 030	133 636	8 261	6 133	23 622	13 837	9 785	46,2
2006	174 210	151 332	136 336	8 861	6 135	22 878	13 788	9 090	46,3
2007	173 518	152 487	133 575	13 695	5 217	21 031	13 477	7 554	46,6
2008	175 449	155 337	133 581	17 483	4 273	20 112	13 463	6 649	49,2 ³⁾
2009	177 916	158 837	134 474	20 834	3 529	19 079	13 026	6 053	49,5
2010	179 319	161 267	134 462	23 853	2 952	18 052	12 523	5 529	49,7

¹⁾ Sisältää palvelutalot, asumispalveluyksiköt, lähiomaisen luona asuvat.
 Inkluderar servicehus, boendeserviceenheter, personer bosatta hos anhöriga.
Includes assisted living facilities, supported housing units and persons living with a close relative.

²⁾ Asunnon pinta-alatietoa ei rekisteröidä kaikille (esim. täysihoitolat, yömajat).
 Bostadsytan registreras inte för alla (t.ex. helinackordering, natthärbärgen).
Size of home is not registered for certain types of residence (e.g., boarding houses, night shelters).

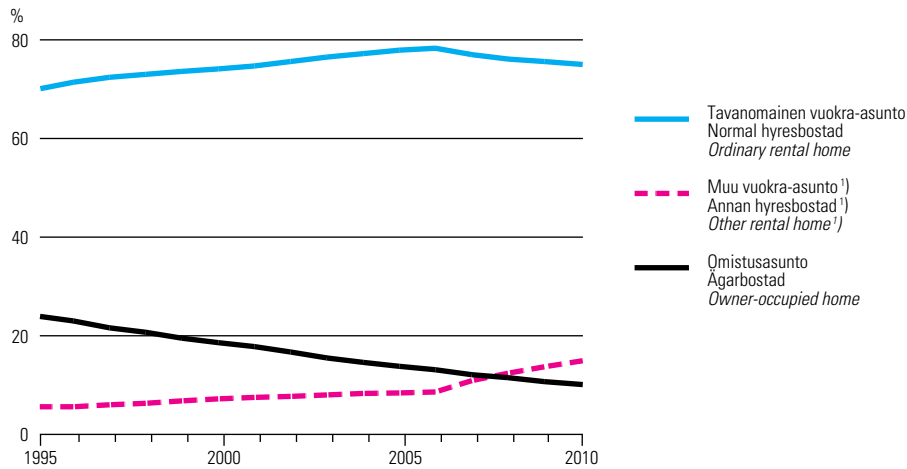
³⁾ Tilastointitavan muutos 1.1.2008.
 Förändring i statistikföreläggandet 1.1.2008.
The underlying statistical principles were modified on 1 January 2008.

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 58. Eläkkeensaajan asumistuki ja asunnon hallintamuoto 1995–2010**Figur 58. Bostadsbidrag för pensionstagare och besittningsform för bostaden 1995–2010**

Chart 58. Housing allowance for pensioners and type of occupancy, 1995–2010

¹⁾ Sisältää palvelutalot, asumispalveluyksiköt, lähiomaisen luona asuvat, asuntolat ja yömajat.

Inkluderar servicehus, boendeserviceenheter, personer bosatta hos anhöriga, internat och natthärbärgen.

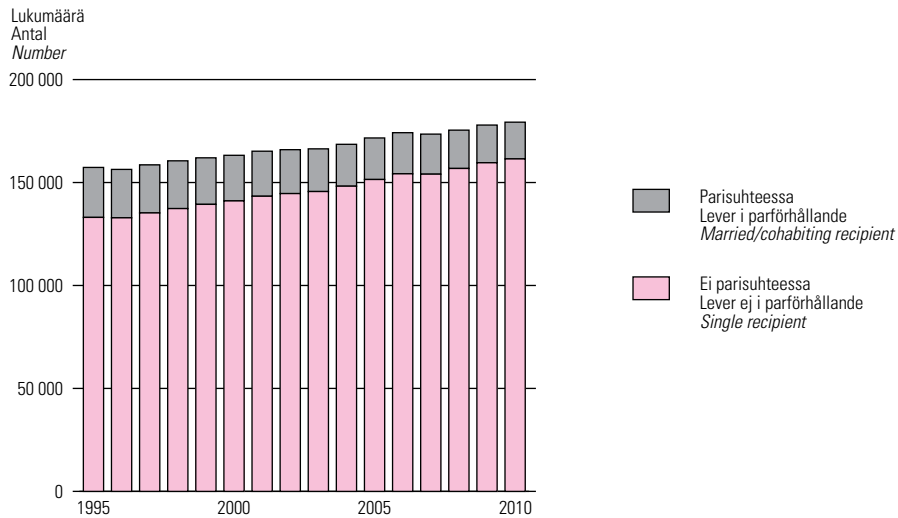
Includes assisted living facilities, supported housing units, persons living with a close relative, dormitories and night shelters.

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 59. Eläkkeensaajan asumistuen saajat perherakenteen mukaan 1995–2010**Figur 59. Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare enligt familjestruktur 1995–2010**

Chart 59. Recipients of housing allowance for pensioners by family structure, 1995–2010

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.

8.4 Asumistuet alueittain

Aluutilastot yleisestä asumistuesta ja eläkkeensaajan asumistuesta esitetään maakunnittain. Tilastointiperuste on asunnon sijaintikunta.

8.4 Bostadsbidragen regionvis

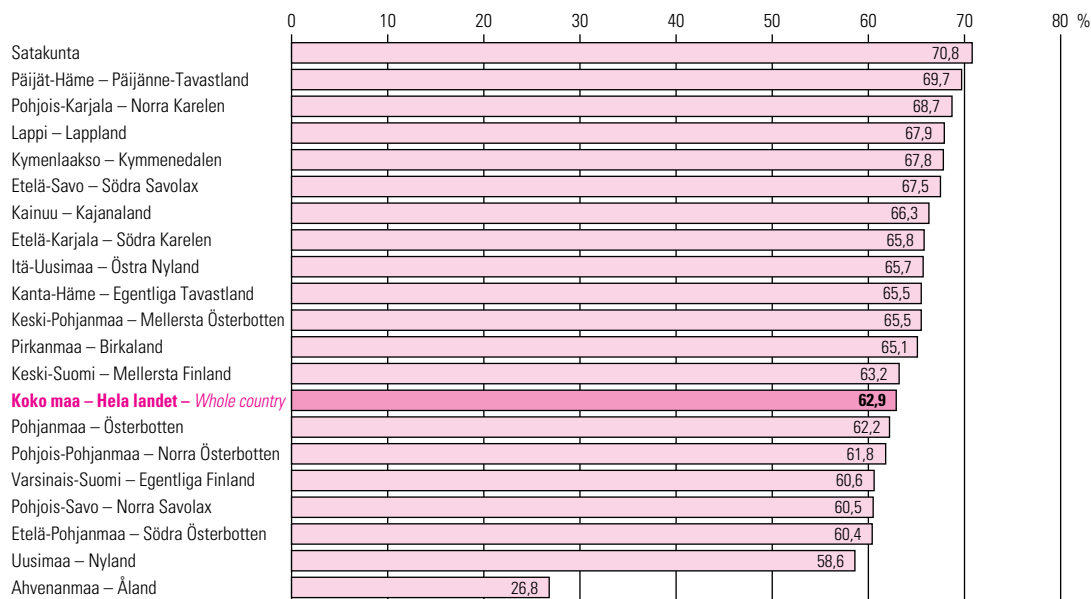
Regionstatistiken över det allmänna bostadsbidraget och bostadsbidraget för pensionstagare presenteras landskapsvis. Statistikföringen grundar sig på den kommun där bostaden är belägen.

Kuvio 60. Yleisen asumistuen saajien työttömyys maakunnittain 31.12.2010

Figur 60. Arbetslösheten bland mottagare av allmänt bostadsbidrag landskapsvis 31.12.2010

Chart 60. Unemployment among recipients of general housing allowance by region, at year-end 2010

Työttömänä tuen saaja tai saajan puoliso, % saajaruokakunnista
Arbetslös bidragstagare eller bidragstagarmake, % av mottagarhushållen
Recipients of general housing allowance: % of recipient households

Huom. Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Anm. Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

138. Yleinen asumistuki maakunnittain 31.12.2010
Allmänt bostadsbidrag landskapsvis 31.12.2010
General housing allowance by region, at year-end 2010

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Asumistukea saaneet ruokakunnat Mottagarhushåll Households receiving housing allowance				Vuoden aikana maksetut asumistuet, milj. € Under året betalda bidrag, milj. € Annual expenditure, € million	Asumistuki, €/kk ²⁾ Bostads- bidrag, €/mån. ²⁾ Housing allowance, €/month ²⁾	Asunnon koko, m ² Bostadsyta, m ² Size of home in sqm		Maan kaikki asunto- kunnat ³⁾ , % Samtliga bostadshus- håll ³⁾ i landet, % All house- holddwelling units ³⁾ in Finland
	Lukumäärä Antal Number	%	Vuokra- asunnossa asuvat, % I hyres- bostad, % Rental home, %	Yhden huoltajan perheet, % Familjer med en försörjare, % Single-parent families, %			Asumis- tukea saaneet Mottagare Recipients	Kaikki asunto- kunnat Samtliga bostadshus- håll All house- hold-dwelling units	
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Koko maa – Hela landet	164 154	100,0	94,8	24,9	530,07	258,9	54,7	81,2	100,0
– Whole country	47 361	28,9	95,7	29,0	179,37	301,8	56,3	74,7	26,7
Uusimaa – Nyland	1 704	1,0	94,6	31,3	5,47	254,3	58,2	92,5	1,6
Itä-Uusimaa – Östra Ny- land	13 516	8,2	94,4	23,9	43,09	249,3	53,4	82,6	8,9
Varsinais-Suomi – Egent- liga Finland	5 647	3,4	94,2	26,0	16,80	226,4	55,2	87,8	4,3
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	4 399	2,7	94,4	27,0	13,94	248,8	54,5	83,9	3,3
Pirkanmaa – Birkaland ...	16 770	10,2	94,6	22,5	53,78	252,0	53,0	79,7	9,2
Päijät-Häme – Päijänne- Tavastland	7 081	4,3	94,4	24,0	21,92	245,5	53,6	79,5	3,9
Kymenlaakso – Kymmene- dalen	5 918	3,6	94,3	23,0	16,91	229,2	53,0	81,1	3,6
Etelä-Karjala – Södra Ka- relen	4 410	2,7	95,4	22,5	13,28	240,0	52,8	80,3	2,6
Etelä-Savo – Södra Savo- lax	3 964	2,4	94,7	22,9	11,48	227,1	53,3	82,7	3,0
Pohjois-Savo – Norra Sa- volax	8 132	5,0	94,1	21,8	23,83	229,2	52,9	80,3	4,7
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	6 447	3,9	94,9	19,3	19,18	226,1	53,2	80,6	3,2
Keski-Suomi – Mellersta Finland	9 558	5,8	95,5	21,9	30,25	245,3	52,2	80,6	5,1
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	3 630	2,2	92,3	26,2	11,02	230,9	59,0	92,8	3,4
Pohjanmaa – Österbotten	3 255	2,0	95,6	23,7	10,95	257,2	57,1	90,3	3,1
Keski-Pohjanmaa – Mel- lersta Österbotten	1 357	0,8	93,4	26,5	4,13	235,2	57,9	94,0	1,1
Pohjois-Pohjanmaa – Nor- ra Österbotten	12 255	7,5	93,2	21,8	39,67	245,0	55,9	86,4	6,8
Kainuu – Kajanaland	2 486	1,5	94,6	23,8	7,73	236,5	53,6	82,9	1,6
Lappi – Lappland	5 939	3,6	94,5	23,5	18,73	238,7	54,4	83,5	3,4
Ahvenanmaa – Åland	325	0,2	95,7	39,4	1,14	260,9	60,2	95,4	0,5

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Joulukuu.
December.
December.

³⁾ Asuntokunnan muodostavat kaikki samassa asunnossa vakinaisesti kirjoilla olevat henkilöt.
Ett bostadshushåll består av alla dem som är registrerade som varaktigt boende i samma bostad.
A household-dwelling unit comprises all persons domiciled in a single home.

Lähde – Källa:

a–g SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.
h, i Tilastokeskus – Statistikcentralen.

139. Eläkkeensaajan asumistuki maakunnittain 31.12.2010
Bostadsbidrag för pensionstagare landskapsvis 31.12.2010
Recipients of housing allowance for pensioners by region, at year-end 2010

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ <i>Region</i>	Asumistukea saaneet henkilöt Personer med bostadsbidrag <i>Persons receiving housing allowance</i>			Vuoden aikana maksetut asumistuet, milj. € Under året betalda bostadsbidrag, milj. € <i>Annual expenditure, € million</i>	Asumistuki, €/kk ²⁾ Bostadsbidrag, €/mån. ²⁾ <i>Housing allowance, €/month²⁾</i>	Asunnon koko, m ² Bostadsyta, m ² <i>Size of home in sqm</i>		Maan kaikki asunto-kunnat ³⁾ , % Samtliga bostadshushåll ³⁾ i landet, % <i>All household-dwelling units³⁾ in Finland</i>
	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	%	Vuokra-asunnossa asuvat, % I hyresbostad, % <i>Rental home, %</i>			Asumistukea saaneet Mottagare <i>Recipients</i>	Kaikki asutuskunnat Samtliga bostadshushåll <i>All household-dwelling units</i>	
	a	b	c	d	e	f	g	h
Koko maa – Hela landet – Whole country	179 319	100,0	89,9	393,3	179,6	49,7	81,2	100,0
Uusimaa – Nyland	37 508	20,9	93,3	92,7	210,7	48,3	74,7	26,7
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	2 467	1,4	91,9	5,4	185,7	51,1	92,5	1,6
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	14 719	8,2	87,6	30,0	173,7	50,3	82,6	8,9
Satakunta	8 152	4,5	88,6	16,1	167,7	51,1	87,8	4,3
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	5 993	3,3	89,2	12,9	183,6	48,9	83,9	3,3
Pirkanmaa – Birkaland	15 101	8,4	89,2	31,8	179,7	49,5	79,7	9,2
Päijät-Häme – Päijänne Tavastland	8 353	4,7	90,0	17,6	177,9	48,6	79,5	3,9
Kymenlaakso – Kymmenedalen	7 058	3,9	91,1	13,9	166,4	48,1	81,1	3,6
Etelä-Karjala – Södra Karelen	5 470	3,1	91,2	11,2	175,1	48,5	80,3	2,6
Etelä-Savo – Södra Savolax	7 287	4,1	90,5	14,1	163,4	48,3	82,7	3,0
Pohjois-Savo – Norra Savolax	11 322	6,3	86,9	21,6	162,7	49,1	80,3	4,7
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	7 464	4,2	86,9	14,5	164,8	49,6	80,6	3,2
Keski-Suomi – Mellersta Finland	9 908	5,5	89,9	20,1	172,7	48,7	80,6	5,1
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	6 924	3,9	88,6	12,9	158,8	53,4	92,8	3,4
Pohjanmaa – Österbotten	4 771	2,7	89,3	9,1	163,4	52,4	90,3	3,1
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	2 329	1,3	89,1	4,4	160,7	53,3	94,0	1,1
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	13 057	7,3	89,0	26,8	177,4	52,1	86,4	6,8
Kainuu – Kajanaland	3 766	2,1	88,2	7,2	161,7	49,0	82,9	1,6
Lappi – Lappland	7 236	4,0	89,7	15,0	175,8	52,4	83,5	3,4
Ahvenanmaa – Åland	434	0,2	94,0	0,8	159,2	50,2	95,4	0,5

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Joulukuu.
December.
December.

³⁾ Asutuskunnan muodostavat kaikki samassa asunnossa vakinaisesti kirjoilla olevat henkilöt.
Ett bostadshushåll består av alla dem som är registrerade som varaktigt boende i samma bostad.
A household-dwelling unit comprises all persons domiciled in a single home.

Lähde – Källa:

a–f SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot. – FOS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.
g, h Tilastokeskus – Statistikcentralen.

9 | Kelan opintoetuudet FPA:s studieförmåner

2010

- Opintotuki
Studiestöd
Opintoraha
Studiepenning
Asumislisä
Bostadstillägg
Opintolainan valtiontakaus
Statsgaranti för studielån
Korkoavustus
Räntebidrag
Opintolainavähennys
Studielånsavdrag
Ateriatuki
Måltidsstöd
- Koulumatkatuki
Stöd för skolresor
- Aikuiskoulutustuen lainatakaus
Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd

9.1 Opintotuki

Opintotukijärjestelmän tarkoitus on turvata opiskeluaikainen toimeentulo. Opintotuesta säädetään opintotukilaissa ja siihen liittyvissä muissa säädöksissä. Opintotuen toimeenpano kuuluu Kelan tehtäviin.

Opintotuen kehitystä selostetaan liitteessä 7.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Perusedellytykset

Opintotukea voidaan myöntää kotimaassa opiskelevalle Suomen kansalaiselle. Muun maan kansalainen voi saada opintotukea, jos oleskelu Suomessa on vakainaista ja oleskelun peruste muu kuin opiskelu.

Ulkomailla opiskelevalle myönnetään opintotukea, jos vastaavat opinnot Suomessa oikeuttavat tukeen tai opinnot sisältyvät Suomessa suoritettavaan tutkintoon. Opintotuki voidaan myöntää kokonaan ulkomailla suoritettavaan tutkintoon ainoastaan Suomen, EU/ETA-maan tai Sveitsin kansalaiselle ja hänen perheenjäsenelleen sillä edellytyksellä, että henkilö on asunut Suomessa vähintään kahden vuoden ajan opintojen alkamista edeltäneiden viiden vuoden aikana ja että oleskelu ulkomailla on tilapäistä. Ulkomaan kansalaisen on lisäksi täytettävä tiettyjä lisäehtoja saadakseen tukea ulkomailla suoritettavaan tutkintoon.

Oikeus opintotukeen

Opintotukea voi saada oppilaitokseen hyväksytty, päätoimisesti opiskeleva henkilö, joka edistyy opinnoissaan ja on taloudellisen tuen tarpeessa.

Opintotukea myönnetään peruskoulun jälkeisiin opintoihin, jotka kestävät yhtäjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta. Seuraavat opinnot oikeuttavat tukeen:

- lukio-opinnot, kun oppimäärän laajuus on vähintään 75 kurssia,
- ammatillinen peruskoulutus ja lisäkoulutus,
- korkeakoulututkinnon tai ammatillisen täydennyskoulutusohjelman suorittaminen.

Tietyt etuudet estävät opintotuen saannin. Tukea ei myönnetä, jos opiskelija saa esimerkiksi eläkettä (pl. perhe-eläke), kuntoutusrahaa, työttömyysturvaa, kouluspäivärahaa, vuorottelukorvausta, aikuiskoulutustukea (ei estä opintolainan valtiontakausta) tai suorit-

9.1 Studiestöd

Syftet med studiestödet är att trygga försörjningen under studietiden. Om studiestöd stadgas i lagen om studiestöd och tillhörande författningar. FPA har hand om skötseln av studiestödet.

Studiestödets utveckling beskrivs i bilaga 7.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Allmänna förutsättningar

Studiestöd kan beviljas finska medborgare som studerar i Finland. Andra än finska medborgare kan få studiestöd om de vistas permanent i Finland och grunden för vistelsen är en annan än studier.

Studiestöd beviljas *för studier utomlands* om motsvarande studier i Finland berättigar till stöd eller om de ingår i en examen som avläggs i Finland. För en examen som i sin helhet avläggs utomlands kan studiestöd beviljas enbart den som är finsk medborgare, medborgare i ett EU/EES-land eller schweizisk medborgare och dennes familjemedlemmar, om personen i fråga har haft en permanent hemort i Finland i minst två år under de fem åren närmast före studierna och utlandsvistelsen är tillfällig. Utländska medborgare ska även uppfylla vissa tilläggsvillkor för att få stöd för examen som avläggs utomlands.

Rätt till studiestöd

Studiestöd kan beviljas den som godkänts för studier vid en läroanstalt, studerar på heltid, har framgång i studierna och är i behov av ekonomiskt stöd.

Studiestöd beviljas för studier som bedrivs efter grundskolan och som varar i minst två månader utan avbrott. Följande studier berättigar till stöd:

- gymnasiestudier när deras omfattning är minst 75 kurser
- yrkesinriktad grundutbildning och tilläggsutbildning
- fullgörande av högskoleexamen eller ett yrkesinriktat fortbildningsprogram.

Vissa förmåner utgör hinder för beviljande av studiestöd. Studiestöd beviljas inte den som har t.ex. pension (utom familjepension), rehabiliteringspenning, arbetslöshetsförmåner, utbildningsdagpenning, alterneringsersättning, vuxenutbildningsstöd (statsgaran-

taa oppisopimuskoulutusta taikka varusmies- tai siviilipalvelusta. Myös vastaavat etuudet ulkomailta saatuna estävät opintotuen saannin.

Opintotuen kesto

Korkeakouluopintoihin voi saada opintotukea enintään 70 kuukautta. Yhden korkeakoulututkinnon enimmäistukiaika on tutkinnon laajuuden mukainen tavoiteaika lukuvuosina lisättynä 10 kuukaudella, kun kyse on lukuvuonna 2005/2006 tai sen jälkeen aloitetuista opinnoista. Tutkinnon tavoiteaika edellyttää keskimäärin vähintään 60 opintopisteen suorittamista lukuvuotta kohti.

Ennen lukuvuotta 2005/2006 korkeakouluopintonsa aloittaneet voivat saada opintotukea yhden ylempään korkeakoulututkinnon suorittamiseen yleensä 55 kuukautta. Joidenkin erityisen laajaa työmäärää edellyttävien ylempien korkeakoulututkintojen enimmäistukiaika on kuitenkin pitempi kuin 55 kuukautta. Syksyllä 2011 opintonsa aloittavia koskee uusi lainsäädäntö, josta tarkemmin liitteessä 7.

Ammattikorkeakoulututkinnon enimmäistukiaika ennen lukuvuotta 2005/2006 opintonsa aloittaneilla on 55, 50 tai 45 kuukautta tutkinnon laajuudesta riippuen.

Ammatillisiin opintoihin tukea myönnetään ensimmäisellä päätöksellä opintojen laajuutta vastaavaksi ajaksi ja lukio-opintoihin kolmeksi vuodeksi. Jos päätömiset opinnot jatkuvat määrääjän jälkeen, opiskelijalle voidaan eri hakemuksesta myöntää opintotukea lisäajalle.

Korkeakouluopiskelijalle opintotuki myönnetään yleensä yhdeksäksi kuukaudeksi vuodessa. Jos opinnot jatkuvat päätömisinä esimerkiksi kesän ajan, voi tukea saada koko vuoden ajalta. Lukiokoulutuksessa tuki voidaan myöntää enintään yhdeksäksi kuukaudeksi lukuvuodessa.

Muissa opinnoissa opintotuki myönnetään yleensä täysien opiskelukuukausien mukaan opintojen alkamispäivästä. Viimeisen täyden opiskelukuukauden jälkeinen vajaa kuukausi voi tietyissä tilanteissa oikeuttaa vielä yhteen tukikuukauteen. Tuki voidaan myöntää myös kesäkuukausien ajaksi, jos opiskelu on tällöin päätömistä.

Opintotukietuudet

Opintotuki koostuu *opintorahasta*, *asumislisästä* ja *opintolainan valtiontakauksesta*. Pienituloiselle voidaan myöntää *korkoavustusta* opintolainojen korkojen maksuun. Korkeakouluopiskelijoiden ruokailua tuetaan *ateriatuella*. Lukuvuonna 2005/2006 tai sen jälkeen korkea-

ti för studielån kan beviljas), eller den som deltar i läroavtalsutbildning eller fullgör militär- eller civiltjänst. Också motsvarande förmåner från utlandet utgör hinder för studiestöd.

Utbetalningstid

Studerande vid en högskola kan få studiestöd för högst 70 månader. Maximitiden för en högskoleexamen är den målsatta tiden för examen räknat i läsår plus 10 månader, när det gäller studier som inlett läsåret 2005/2006 eller senare. För att avlägga examen inom den målsatta tiden måste den studerande i genomsnitt genomföra minst 60 studiepoäng per läsår.

Högskolestuderande som inlett sina studier före läsåret 2005/2006 kan i regel få studiestöd för 55 månader för att avlägga en högre högskoleexamen. Den maximala stödtiden för vissa högre högskoleexamina som förutsätter en speciellt omfattande arbetsinsats är dock längre än 55 månader. De som inleder sina studier hösten 2011 berörs av ny lagstiftning som beskrivs närmare i bilaga 7.

För yrkeshögskoleexamen är maximitiden för den som inlett sina studier före läsåret 2005/2006 55, 50 eller 45 månader beroende på examens omfattning.

För yrkesutbildning beviljas genom det första beslutet studiestöd för en tid som motsvarar studiernas omfattning och vid gymnasiestudier för tre år. Om studierna alltför bedrivs på heltid efter den utsatta tiden, kan den studerande på ansökan beviljas studiestöd för tilläggstid.

Högskolestuderande beviljas i regel studiestöd för nio månader per år. Om den studerande fortsätter att studera på heltid till exempel under sommaren, kan denne få stöd för hela året. För gymnasieutbildning beviljas studiestöd för högst nio månader per läsår.

I fråga om andra studier beviljas studiestöd i regel för hela studiemånader från den dag då studierna påbörjas. I vissa fall kan en ofullständig månad efter den sista hela studiemånaden berättiga till ytterligare en stödmånad. Stöd kan beviljas även för sommarmånaderna förutsatt att studierna bedrivs på heltid.

Studiestödsförmåner

Studiestödet består av *studiepenning*, *bostadstillägg* och *statsgaranti för studielån*. Låginkomsttagare kan beviljas *räntebidrag* för betalning av räntor på studielån. Måltider för högskolestuderande subventioneras med *måltidsstöd*. Högskolestuderande som inlett sina

kouluopintonsa aloittaneet voivat saada *opintolainavähennyksen* verotuksessa.

Opintoraha

Opintorahan määrä riippuu opiskelijan iästä, asumismuodosta, siviilisäädystä, oppilaitoksesta sekä taloudellisesta tilanteesta. Alle 17-vuotiaat opiskelijat kuuluvat lapsilisan piiriin eivätkä siksi ole oikeutettuja opintorahaan.

Täysi opintoraha lukuvuonna 2010–2011:

€/kk	Toinen aste	Korkea-koulu
Vanhempansa luona asuva		
alle 20-vuotias	38,00	55,00
20 v täyttänyt	80,00	122,00
Itsenäisesti asuva		
alle 18-vuotias	100,00	145,00
18 v täyttänyt	246,00	298,00
Avioliitossa oleva tai elatusvelvollinen	246,00	298,00

Jos opiskelija asuu vanhemmaltaan vuokraamassa tai tämän omistamassa asunnossa, joka on samassa kiinteistössä kuin vanhemman vakituinen asunto, opintoraha maksetaan samansuuruisena kuin vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle.

Opintorahaan vaikuttavat opiskelijan omat tulot ja tie-tyissä tapauksissa hänen vanhempiensa tulot.

Opiskelijan *omat* tulot huomioidaan tarveharkinnassa koko kalenterivuoden ajalta. Opiskelijalla saa opintotukietuuksien lisäksi olla muita tuloja tietty määrä kalenterivuodessa. Tuloiksi lasketaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä toimeentulon turvaamiseksi tarkoitettua apurahaa. Vuosituloraja määrittyy sen mukaan, moneltako kuukaudelta opiskelija on nostonut opintotukea. Vuonna 2010 opiskelija sai ansaita 660 euroa jokaisesta tukikuukautta kohti ja 1 970 euroa jokaista tuetonta kuukautta kohti. Opiskelija voi ansaita tulonsa milloin vain kalenterivuoden aikana. Tuloja, jotka on saatu ennen opintojen aloittamista tai niiden päättymisen jälkeen, ei oteta huomioon siltä osin kuin tuloraja ylittyisi niiden perusteella.

Opiskelijan on itse huolehdittava, että hänen vuoden aikana ansaitsemansa tulot eivät ylitä tulorajaa. Opiskelija voi säädellä omaa vuositulorajansa seuraavasti:

- hän ei hae tukea kaikille opiskelukuukausille,
- hän peruu myönnetyn tuen haluamiltan kuukausilta tai
- hän palauttaa oma-aloitteisesti saamansa tuen. Takaisinmaksun on tapahduttava tukivuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

studier läsåret 2005/2006 eller senare är berättigade till *studielånsavdrag* i beskattningen.

Studiepenning

Studiestödets belopp beror på studerandens ålder, boendeform, civilstånd och ekonomiska situation samt på läroanstalten. Studerande under 17 år omfattas av barnbidraget och är därför inte berättigade till studiepenning.

Studiepenning till fullt belopp läsåret 2010–2011:

€/mån.	Andra stadiet	Högskola
Bor hos sin förälder		
under 20 år	38,00	55,00
från 20 år	80,00	122,00
Bor självständigt		
under 18 år	100,00	145,00
från 18 år	246,00	298,00
Gift eller underhållsskyldig	246,00	298,00

En studerande som bor i en bostad som han hyr av sin förälder, eller som föräldern äger och som finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad, får i studiepenning det belopp han skulle få om han bodde hos sin förälder.

På studiepenningen inverkar studerandens egna och vissa fall föräldrarnas inkomster.

Vid behovsprövningen beaktas studerandens *egna* inkomster för hela kalenderåret. Utöver studiestödsförmåner får en studerande ha andra inkomster upp till ett visst belopp per kalenderår. Som inkomster betraktas skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster samt stipendier avsedda för att trygga försörjningen. Årsinkomstgränsen fastställs på basis av hur många månader den studerande lyft studiestöd. År 2010 fick en studerande tjäna 660 euro för varje stödmånad och 1 970 euro för varje månad utan stöd. Inkomsterna får tjänas in när som helst under kalenderåret. Inkomster som förvärvas innan studierna inleds eller sedan de avslutats beaktas inte till den del inkomstgränsen skulle överskridas på grund av dem.

Den studerande ska själv se till att de inkomster som intjänas under året inte överskrider inkomstgränsen. Han kan justera sin årsinkomstgräns genom att

- inte söka studiestöd för samtliga studiemånader
- annullera beviljat studiestöd för de månader han önskar eller
- på eget initiativ återbetala studiestöd som han erhållit. Återbetalningen ska ske inom mars månad året efter stöðåret.

Opiskelijan oikeus maksettuihin tukien tarkistetaan vuosittain verotuksen valmistumisen jälkeen. Opiskelijan tuloja verrataan opiskelijan vuositulojaan. Jos tuloraja ylittyy, opintorahaa ja asumislisää peritään takaisin. Takaisinperintä ei palauta korkeakouluopiskelijan tuki-kuukausia uudelleen käytettäväksi.

Vuodelta 2008 ja sitä myöhemmältä ajalta maksetun opintorahan ja asumislisän *takaisinperintä*:

- Kun tulot ylittävät vuosituloajan, Kela perii ylityksen jokaista alkavaa 1 310:tä euroa kohden takaisin yhden kuukauden opintorahan ja asumislisän. Etuuksia ei kuitenkaan peritä takaisin, jos ylitys on enintään 220 euroa. Etuudet peritään takaisin aikajärjestyksessä kalenterivuoden viimeisestä tukikuukaudesta alkaen. Takaisinperittävään määrään lisätään 15 %:n korotus.

Vanhempien tulot vaikuttavat alle 20-vuotiaan toisen asteen opiskelijan opintorahan suuruuteen. Opintoraha pienenee, kun vanhempien yhteenlasketut vuositulot ovat vähintään 41 810 euroa. Tuloilla tarkoitetaan puhtaita ansio- ja pääomatuloja. Jos vanhemmat ovat pienituloisia, opintoraha voidaan myöntää korotettuna sillä edellytyksellä, että opiskelija asuu itsenäisesti ja on alle 18-vuotias tai asuu vanhempansa luona.

Opintoraha on veronalaista tuloa. Siitä peritään 10 %:n ennakonpidätys, jos opintoraha vuonna 2010 oli 170 €/kk tai enemmän. Jos opiskelijalla ei ole vuoden aikana muita veronalaisia tuloja kuin opintoraha, hän ei joudu maksamaan veroa opintorahavähennyksen ansiosta.

Asumislisä

Asumislisän piiriin kuuluvat vuokra-, asumisoikeus- tai osuistusasunnossa asuvat, Suomessa tai ulkomailta opiskelevat opiskelijat. Asumislisään ei ole oikeutta opiskelijalla, joka

- asuu vanhempansa luona,
- asuu oman tai puolison lapsen kanssa,
- asuu puolison omistamassa asunnossa tai
- on oikeutettu oppilaitoksen maksuttomaan asuntolapaikkaan.

Oman tai puolison lapsen kanssa asuva voi kuitenkin saada asumislisän, jos asunto on opiskelun vuoksi vuokrattu ja sijaitsee toisella paikkakunnalla kuin perheen vakituinen asunto.

Opiskelija, jolla ei ole oikeutta opintotuen asumislisään, voi hakea yleistä asumistukea Kelasta.

Asumislisä on 80 % hyväksyttävistä kuukausittaisista asumismenoista. Menot otetaan huomioon 252 euroon asti, joten suurin maksettava asumislisä on 201,60 €/kk.

Rätten till utbetalat studiestöd kontrolleras årligen efter slutförd beskattning. Studerandens inkomster jämförs med årsinkomstgränsen. Om inkomsterna överskrider inkomstgränsen återkrävs studiepenningen och bostadstillägget. Eventuellt återkrav återinför inte stödmånader för högskolestuderande.

Återkrav av studiepenning och bostadstillägg som betalts för 2008 och därefter:

- När inkomsterna överskrider årsinkomstgränsen återkräver FPA en månads studiepenning och bostadstillägg för varje påbörjad 1 310 euro som överskrider årsinkomstgränsen. Om den överskjutande delen är högst 220 euro återkrävs ingenting. Återkravet görs i omvänd kronologisk ordning med början från kalenderårets sista stödmånad. Det belopp som återkrävs höjs med 15 procent.

Föräldrarnas inkomster inverkar på studiepenningen för studerande på andra stadiet som inte fyllt 20 år. Den minskar när föräldrarnas sammanlagda årsinkomster är minst 41 810 euro. Med inkomster avses förvärvs- och kapitalinkomster efter naturliga avdrag. Om föräldrarna har låga inkomster, kan förhöjd studiepenning beviljas förutsatt att den studerande bor självständigt och är under 18 år eller bor hos sina föräldrar.

Studiepenningen är skattepliktig inkomst. År 2010 verkställdes 10 % i förskottsinnehållning på studiepenningen om den var 170 €/mån. eller mera. På grund av studiepenningavdraget i beskattningen behöver en studerande inte betala skatt om han inte har andra skattepliktiga inkomster under året än studiepenningen.

Bostadstillägg

Bostadstillägget omfattar studerande som bor i hyres-, bostadsrätts- eller delägarbostad och studerar i Finland eller utomlands. Rätt till bostadstillägg har inte en studerande som

- bor hos sin förälder
- bor med sitt eget eller makens barn
- bor i en bostad som ägs av maken eller
- har rätt till fri internatplats vid läroanstalten.

Den som bor med egna eller makens barn kan emellertid få bostadstillägg för en bostad som hyrts på grund av studier och som är belägen på en annan ort än familjens permanenta bostad.

En studerande som inte har rätt till studiestödets bostadstillägg kan ansöka om allmänt bostadsbidrag hos FPA.

Bostadstillägget är 80 % av de godtagbara boendeutgifterna per månad. Utgifter upp till 252 euro beaktas, och därmed är det största bostadstillägget 201,60 €/mån.

Jos asumismenot ovat alle 33,63 €/kk, asumislisää ei makseta lainkaan. Ulkomailla opiskelevan asumislisä on pääsääntöisesti 210 €/kk, joissain alhaisen vuokratason maissa asumislisän määrä on tätä pienempi.

Asumislisä määräytyy henkilökohtaisten asumismenojen mukaan silloinkin, kun asunnossa asuu useita henkilöitä. Jos asukkailla on yhteinen vuokrasopimus, koko asunnon asumismenot jaetaan yleensä tasan asukkaiden kesken.

Vanhempansa omistamassa tai vanhemmaltaan vuokraamassa asunnossa asuvan opiskelijan asumislisä on enintään 58,87 €/kk. Asunto voi olla samassa kiinteistössä kuin vanhemman vakituinen asunto.

Asumislisään vaikuttavat opiskelijan omat tulot, ja jos opiskelija on alle 18-vuotias, myös vanhempien tulot. Opiskelijan *omat* tulot otetaan huomioon samalla tavoin kuin opintorahan tarveharkinnassa. *Vanhempien* yhteenlasketut vuositulot pienentävät toisella asteella opiskelevan ja perheettömän alle 18-vuotiaan opiskelijan asumislisää, jos ne ylittävät 41 810 euroa vuodessa. Puolison tulot eivät vaikuta asumislisän määrään.

Asumislisä on veroton etuus.

Opintolainan valtiontakaus

Opiskelija, joka saa opintorahaa tai aikuiskoulutustukea, voi saada opintolainan valtiontakauksen. Tietyissä tapauksissa lainatakaus voidaan myöntää myös opiskelijalle, joka ei ole oikeutettu opintorahaan. Aikuiskoulutukseen liittyvä lainatakaus käsitellään luvussa 9.3.

Opintolainan valtiontakauksen määrät tukikuukautta kohti lukuvuonna 2010–2011:

	€/kk
Korkeakouluopiskelijat	300
Muut opiskelijat	
alle 18-vuotiaat	160
18 v täyttäneet	300
Ulkomailla opiskelevat	
korkeakoulu	440
muu oppilaitos	360

Valtiontakaus myönnetään lukuvuodeksi kerrallaan. Sitä ei myönnetä opiskelijalle, jonka aikaisemmat lainat Kela on joutunut takaajana maksamaan tai jolla on maksuhäiriömerkintä luottotietorekisterissä. Jos maksuhäiriö on ollut yksittäinen, määrältään vähäinen ja siitä on pitemmän aikaa, takaus voidaan merkinnästä huolimatta myöntää.

Om boendeutgifterna är mindre än 33,63 €/mån. betalas inget bostadstillägg. Bostadstillägget för studier utomlands är i regel 210 €/mån.; i vissa länder med låg hyresnivå är beloppet mindre.

Bostadstillägget bestäms enligt personliga boendeutgifter, även när flera personer bor i bostaden. Om alla har ett gemensamt hyresavtal fördelas boendeutgifterna för hela bostaden i regel jämnt mellan samtliga hyresgäster.

Bostadstillägget för en studerande som bor i en bostad som ägs av endera föräldern eller som han hyr av denne är högst 58,87 €/mån. Bostaden kan finnas i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad.

På bostadstillägget inverkar den studerandes egna inkomster, och även föräldrarnas inkomster om studeranden är under 18 år. Vid behovsprövningen beaktas den studerandes *egna* inkomster på samma sätt som när det gäller studiepenningen. *Föräldrarnas* sammanlagda årsinkomster minskar bostadstillägget för studerande på andra stadiet som inte fyllt 18 år och inte har familj, ifall inkomsterna överstiger 41 810 euro om året. Makens inkomster påverkar inte bostadstilläggets belopp.

Bostadstillägget är en skattefri förmån.

Statsgaranti för studielån

Studerande som har studiestöd eller vuxenutbildningsstöd kan få statsgaranti för studielån. I vissa fall kan lånegaranti beviljas trots att den studerande inte har rätt till studiepenning. Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd behandlas i avsnitt 9.3.

Statsgaranti för studielån per stödmånad läsåret 2010–2011:

	€/mån.
Högskolestuderande	300
Övriga studerande	
under 18 år	160
från 18 år	300
Studerande utomlands	
högskola	440
annan läroanstalt	360

Statsgaranti beviljas för ett läsår i sänder. Studerande vars tidigare lån FPA har betalat i egenskap av borgensman beviljas dock inte statsgaranti och inte heller studerande som har betalningsanmärkningar i kreditupplysningsregistret. Om det är fråga om en enskild betalningsanmärkning som gäller ett obetydligt belopp och som gavs för en längre tid sedan, kan garanti dock beviljas.

Valtion takaamaa opintolainaa haetaan pankista. Korosta ja muista kuin opintotukipäätöksessä mainituista lainaehdoista pankki ja opiskelija sopivat keskenään.

Lukuvuonna 2003/2004 ja sen jälkeen nostetuista opintolainoista opiskelija maksaa pankille yhden prosentin koron jo opiskeluaikana. Muu osa korosta lisätään opintolainan pääomaan eli pääomitetaan. Korot pääomitetaan niinä lukukausina, jolloin opiskelija saa opintotukea, ja vielä yhtenä lukukautena viimeisen opintotukikauden jälkeen. Kun opintolainan koron pääomituksen ehto ei enää täyty, opiskelija maksaa koron kokonaan sen erääntyessä maksettavaksi.

Korkeakouluopiskelijat voivat nostaa lainansa kahdessa erässä lukuvuoden aikana, muissa oppilaitoksissa opiskelevat neljässä erässä. Poikkeuksellisesti esimerkiksi ulkomailla opiskelevat voivat nostaa lukuvuodeksi myönnetyn lainansa yhdessä erässä.

Jos lainansaaja laiminlyö koron tai lyhennyksen maksamisen, pankki voi vaatia lainan maksamista välittömästi kokonaisuudessaan takaisin. Jos Kela joutuu takaajana maksamaan lainan pankille, Kela perii saatavat opiskelijalta opintotukiasetuksessa määrätyn koron kera. Saatavaan voidaan myöntää maksuvapaus tietyin perustein.

Korkoavustus

Pienituloiset voivat hakea opintolainan hoitoon korkoavustusta, mikä tarkoittaa sitä, että Kela maksaa erääntyvät korot ilman takaisinmaksuvelvollisuutta. Edellytyksenä on pienituloisuus ja riittävän pitkä aika siitä, kun opiskelija on viimeksi saanut opintotukea. Asevelvollisuuttaan suorittavien opintolainan korot maksetaan korkoavustuksen sijasta sotilasavustuksena.

Pienituloiseksi katsotaan opintovelallinen, jonka veronalaiset tulot ovat koron erääntymistä edeltävän 4 kuukauden tarkastelujakson aikana olleet keskimäärin enintään 775 €/kk (2010). Opintovelallisen tai hänen luonaan asuvat puolison alaikäiset lapset nostavat tuloja. Puolison tulot eivät vaikuta korkoavustuksen määrään.

Opintolainavähennys

Lukuvuonna 2005/2006 tai myöhemmin opintonsa aloittaneet korkeakouluopiskelijat, jotka suorittavat tutkintonsa määräajassa, saavat valmistuttuaan tehdä verotuksessa opintolainavähennyksen tutkinnon suorittamisvuotta seuraavan 10 vuoden aikana. Opintolainavähennys on 30 % siitä opintolainan osasta, joka ylittää 2 500 euroa. Kela ratkaisee, onko lainansaaja oikeutettu opintolainavähennykseen sekä päättää opintolainavähennyksen enimmäismäärästä.

Statsgaranterade lån ska sökas hos banken. Banken och den studerande avtalar sinsemellan om räntan och andra lånevillkor än de som nämns i studiestödsbeslutet.

För lån som lyfts läsåret 2003/2004 eller senare betalar den studerande redan under studietiden en ränta på en procent till banken. Resten av räntan läggs till lånekapitalet, d.v.s. kapitaliseras. Räntorna kapitaliseras under de terminer den studerande får studiestöd och ännu under en termin efter den sista terminen med studiestöd. När villkoren för kapitalisering av låneräntan inte längre uppfylls betalar den studerande hela räntan när den förfaller till betalning.

Högskolestuderande kan lyfta sina studielån i två poster under läsåret och studerande vid andra läroanstalter i fyra poster. I undantagsfall fall kan till exempel personer som studerar utomlands lyfta det lånebelopp som beviljats för läsåret i en enda post.

Om låntagaren försummar att betala räntor eller amorteringar kan banken kräva att hela lånet omedelbart återbetalas. Om FPA i egenskap av borgensman blir tvungen att betala ett studielån till banken, återkräver FPA fordran hos den studerande med den ränta som fastställts i förordningen om studiestöd. Betalningsbefrielse kan beviljas endast av särskilda skäl.

Räntebidrag

Personer med låga inkomster kan ansöka om räntebidrag för skötseln av studielånet, vilket innebär att FPA betalar de räntor som förfaller utan att personen blir skyldig att återbetala dem. Då förutsätts att den studerande har låga inkomster och inte har haft studiestöd på tillräckligt länge. Låneräntorna för värnpliktiga betalas i form av militärunderstöd i stället för räntebidrag.

Som låginkomsttagare betraktas den som har studieskulder och vars skattepliktiga inkomster under de 4 månaderna närmast före räntans förfallodatum varit högst 775 €/mån. i snitt (2010). Låntagarens minderåriga barn eller makens minderåriga barn som bor hos låntagaren höjer inkomstgränsen. Makens inkomster inverkar inte på storleken av räntebidraget.

Studielånsavdrag

Högskolestuderande som inlett sina studier läsåret 2005/2006 eller senare och som avlägger examen inom föreskriven tid, får efter examen i beskattningen göra studielånsavdrag under de 10 närmaste åren efter det år examen avlades. Avdraget är 30 % av det lånebelopp som överstiger 2 500 euro. FPA beslutar om låntagarens rätt till avdraget och om det maximala beloppet för avdraget.

Ateriatuki

Korkeakouluopiskelijat saavat aterian alennettuun hintaan ruokaloissa, jotka ovat ateriatuen piirissä. Kela maksaa tuen ruokalan pitäjälle, joka vähentää tuen aterian hinnasta. Ruokaloissa noudatetaan valtioneuvoston vahvistamia enimmäishintoja. Vuonna 2010 ateriatukea maksettiin 1,67 euroa aterialta.

Mältidsstöd

Högskolestuderande får måltider till nedsatt pris vid matserveringar som omfattas av systemet med måltidsstöd. FPA betalar stödet till den som förestår matserveringen, som i sin tur drar av beloppet på priset för måltiden. Restaurangerna tillämpar de maximipriser som statsrådet fastställt. År 2010 var måltidsstödet 1,67 euro per måltid.

140. Opintotuki 1995–2010

Studiestöd 1995–2010

Student financial aid, 1995–2010

Vuoden aikana Under året During the year	Kaikki Samtliga All	Opintoraha Studiepenning Study grant	Aikuis- opintoraha ²⁾ Vuxenstudie- penning ²⁾ Study grant for mature students ²⁾	Asumislisä Bostadstillägg Housing supplement	Opintolainojen korkotuki ³⁾ Räntestöd för studielån ³⁾ Interest subsidy for student loan ³⁾	Opintolainojen korvaavustukset Räntebidrag för studielån Interest allowance for student loan	Maksetut takaus- vastuut Erlagda borgensansvars- betalningar Loan guarantee payments	Ateriatuki Mältidsstöd Meal subsidies
Milj. € – € million								
1995	614,39	401,55	33,55	102,36	38,03	6,71	25,67	6,53
1996	574,56	391,88	25,94	101,59	21,83	5,87	19,88	7,60
1997	575,25	404,92	19,14	104,28	10,44	4,77	21,91	9,39
1998	586,50	430,04	14,25	103,38	5,59	3,77	18,81	10,65
1999	586,95	434,54	12,17	101,41	3,38	3,09	20,73	11,63
2000	623,92 ¹⁾	423,78	11,64	146,17	2,08	3,08	24,18	13,52
2001	689,95 ¹⁾	428,27	8,39	209,23	1,34	3,05	26,32	14,05
2002	701,89 ¹⁾	434,09	1,69	219,62	0,81	3,23	26,69	16,69
2003	701,20 ¹⁾	440,23	-0,68	224,79	0,46	2,72	18,98	16,59
2004	705,93 ¹⁾	439,56	-0,58	227,76	0,24	2,14	19,84	19,56
2005	700,27 ¹⁾	431,96	-0,39	231,66	0,11	1,53	18,14	20,21
2006	706,22 ¹⁾	418,96	-0,23	250,59	0,04	1,41	18,13	20,64
2007	682,06 ¹⁾	405,95	-0,15	242,67	0,01	1,57	25,24 ⁴⁾	23,75
2008	701,59 ¹⁾	440,73	-0,10	241,92	0,00	1,68	22,97 ⁴⁾	24,13
2009	795,71 ¹⁾	503,83	-0,07	266,64	..	1,30	26,63 ⁴⁾	24,47
2010	806,04 ¹⁾	510,27	-0,05	274,36	..	0,54	21,80 ⁴⁾	24,63

¹⁾ Vain yhteissummasta on vähennetty opiskelijoiden Kelalle maksamat korotukset takaisinperityistä opintotuista. Bara totalbeloppet har minskats med de förhöjningar av återkrävda studiestöd som studerande betalat till FPA.
Penalty payments received from students whose benefits were subjected to recovery have been subtracted from total figures only.

²⁾ Lakkasi 31.12.2002.
Slopades 31.12.2002.
Discontinued at year-end 2002.

³⁾ Korkotuetujen opintolainojen voimassaolo päättyi 31.7.2008.
Studielånen med räntestöd upphörde att gälla 31.7.2008.
Interest subsidisation for student loans ended on 31 July 2008.

⁴⁾ Opintolainojen uusi takausvastuujärjestelmä otettiin käyttöön toukokuussa 2007. Siitä lähtien Kelan pankeille maksamista opintolainojen takausvastuista ei ole vähennetty Kelan opiskelijoilta perimiä takausvastuusaatavia. Ett nytt system för borgensansvarsfordringar i samband med studielån togs i bruk i maj 2007. De borgensansvarsbetalningar som FPA erlagt till bankerna har därefter inte längre minskats med de borgensfordringar som FPA indrivit hos de studerande.
Following the introduction of a new loan guarantee system for student loans in May 2007, loan guarantees recovered from students have no longer been deducted from the guarantee payments made by Kela to the lending banks.

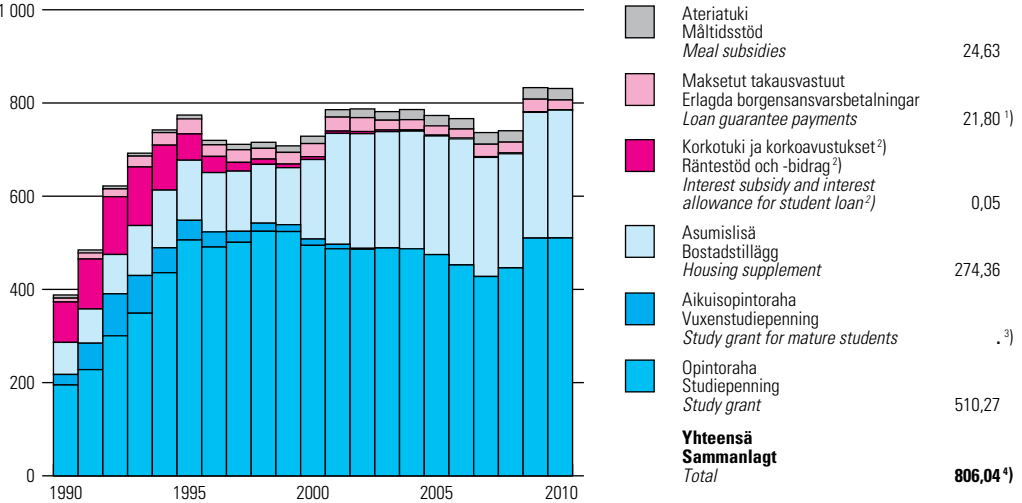
Lähde: Kelan opintotukikeskus; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FPA:s studiestödscentral; FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 61. Opintotuki 1990–2010**Figur 61. Studiestödet 1990–2010**

Chart 61. Student financial aid, 1990–2010

Milj. € (vuoden 2010 rahana)
 Milj. € (2010 års penningvärde)
 € million (At 2010 prices)

1 000

¹⁾ Ks. taul. 140 alaviite 4.
 Se fotnot 4 till tabell 140.
 See Table 140 footnote 4.

²⁾ Korkotuettujen opintolainojen voimassaolo päättyi 31.7.2008.
 Studielånen med räntestöd upphörde att gälla 31.7.2008.
 Interest subsidisation for student loans ended on 31 July 2008.

³⁾ Lakkasi 31.12.2002.
 Slopades 31.12.2002.
 Discontinued at year-end 2002.

⁴⁾ Ks. taul. 140 alaviite 1.
 Se fotnot 1 till tabell 140.
 See Table 140 footnote 1.

Lähde: Valtion opintotukikeskus: Opintotuki 1992–1993, Vuosikertomus 1992; Kelan opintotukikeskus; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.
 Källa: Statens studiestödscentral: Studiestödet 1992–1993, Årsberättelsen 1992; FPA:s studiestödscentral; FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

141. Opintotuen saajat ja tuen osat 2000–2010
Studiestödstagare och stöddelar 2000–2010
Recipients of student financial aid and aid components, 2000–2010

Lukuvuoden aikana Under läsåret During school year	Opiskelijoita opintotuen piirissä Studerande med studiestöd Students receiving financial aid		Opintotuen saajia Studiestöds-tagare Recipients of student financial aid	Aikuisopintotuen ¹⁾ saajia Mottagare av vuxenstudiestöd ¹⁾ Recipients of aid for mature students ¹⁾	Opintotukia, joihin sisältyi Studiestöd innefattande Payments including			
	Lukumäärä Antal Number	% 17–34-vuotiaista % av 17–34-åringar % of population aged 17–34			Opintoraha Studiepenning Study grant	Aikuisopintoraha ¹⁾ Vuxenstudiepenning ¹⁾ Study grant for mature student ¹⁾	Asumislisä Bostads-tillägg Housing supplement	Opintolainan valtiontakaus Statsgaranti för studielån State guarantee for student loan
Joulukuussa I december December								
Lukuvuoden aikana – Under läsåret – During school year								
2000/2001	301 583	25,5	297 312	4 664	290 008	4 664	175 988	131 158
2001/2002	297 499	25,3	295 890	1 818	288 262	1 818	184 611	129 631
2002/2003	298 129	25,5	298 023	271	289 894	271	189 857	124 724
2003/2004	295 825	25,6	295 825	.	289 358	.	193 406	118 761
2004/2005	292 949	25,3	292 949	.	286 168	.	194 390	117 617
2005/2006	288 068	24,8	288 068	.	281 141	.	192 738	117 840
2006/2007	283 580	24,2	283 580	.	276 856	.	188 678	114 063
2007/2008	286 092	24,2	286 092	.	281 009	.	183 901	109 199
2008/2009	290 933	24,3	290 933	.	285 903	.	185 006	107 659
2009/2010	304 591	25,2	304 591	.	299 265	.	194 608	117 051
Joulukuu – December – December								
2000	259 080	21,9	255 776	3 313	239 088	3 313	142 302	114 140
2001	255 944	21,8	254 511	1 434	236 887	1 434	151 006	113 182
2002	256 536	21,9	256 328	208	239 129	208	155 152	108 158
2003	248 060	21,5	248 060	.	238 300	.	157 433	97 532
2004	243 532	21,0	243 532	.	233 445	.	157 364	96 353
2005	240 179	20,6	240 179	.	230 080	.	157 016	95 542
2006	231 346	19,8	231 346	.	220 837	.	151 107	90 854
2007	230 529	19,5	230 529	.	221 118	.	145 666	86 151
2008	241 578	20,1	241 578	.	233 443	.	149 649	85 116
2009	253 993	21,0	253 993	.	244 786	.	159 201	93 095
2010	249 299	20,5	249 299	.	239 359	.	157 045	93 752

¹⁾ Lakkasi 31.12.2002.
Slopades 31.12.2002.
Discontinued at year-end 2002.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Studiested; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

142. Opintotuen saajat sukupuolen ja iän mukaan lukuvuonna 2009/2010**Studiestödstagare enligt kön och ålder läsåret 2009/2010***Recipients of financial aid for students in academic year 2009/2010 analysed by age and sex*

Ikäryhmä – Åldersgrupp – Age group	Opintotuen saajat – Mottagare av studiestöd – Aid recipients			
Sukupuoli Kön Sex	Kaikki Samtliga Total	Opintoraha Studiepenning Study grant	Asumislisä Bostadstillägg Housing supplement	Opintolainan valtiontakaus Statsgaranti för studielån State guarantee for student loan
Kaikki – Samtliga – Total.....	304 591	299 265	194 608	117 051
–17	40 872	39 243	8 181	3 534
18–19	56 200	53 616	27 923	14 075
20–24	136 202	135 850	114 264	61 572
25–29	50 869	50 293	36 975	28 721
30–39	14 918	14 748	5 898	6 974
40–	5 530	5 515	1 367	2 175
Miehet – Män – Males	132 106	130 180	82 210	49 751
Naiset – Kvinnor – Females	172 485	169 085	112 398	67 300

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.**143. Opintotuen saajat oppilaitoksittain 2000–2010****Studiestödstagare enligt läroinrättning 2000–2010***Recipients of student financial aid by educational institution, 2000–2010*

Lukuvuoden aikana Under läsåret During school year	Opiskelijoita opintotuen piirissä – Studerande med studiestöd – Students receiving financial aid					
Joulukuussa I december December	Kaikki Samtliga Total	Yliopistot ja korkeakoulut Universitet och högskolor Institutes of higher education	Ammatti- korkeakoulut Yrkeshögskolor Polytechnics	Ammatilliset oppilaitokset ja kansanopistot Yrkesläroanstalter och folkhögskolor Vocational schools and folk high schools	Lukiot Gymnasier Upper secondary schools	Ulkomailla Utomlands Foreign schools

Lukuvuoden aikana – Under läsåret – During school year

2000/2001	301 583	80 131	85 685	96 019	34 405	5 340
2001/2002	297 499	81 725	87 073	91 224	32 491	4 986
2002/2003	298 129	84 461	87 622	90 775	30 417	4 854
2003/2004	295 825	86 156	87 253	89 495	28 364	4 557
2004/2005	292 949	86 988	87 103	88 347	26 137	4 373
2005/2006	288 068	86 751	86 172	86 522	24 153	4 470
2006/2007	283 580	85 654	84 284	85 593	23 689	4 360
2007/2008	286 092	84 227	82 674	88 551	26 213	4 427
2008/2009	290 933	81 871	82 522	92 922	29 145	4 473
2009/2010	304 591	84 867	84 753	100 144	29 864	4 963

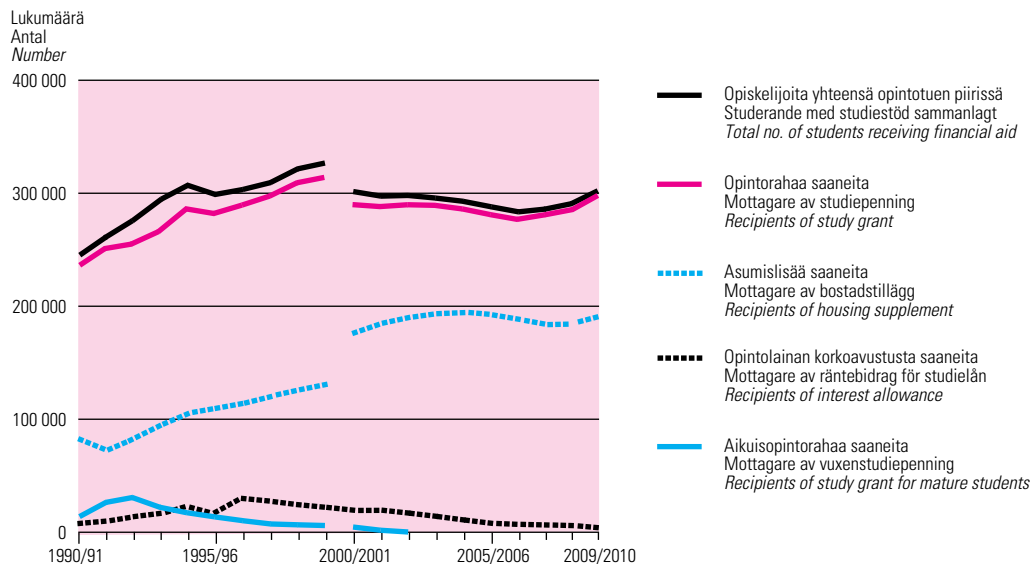
Joulukuu – December – December

2000	259 080	70 539	77 932	78 076	27 852	4 705
2001	255 944	71 667	78 809	74 639	26 516	4 343
2002	256 536	74 058	79 207	74 664	24 537	4 173
2003	248 060	72 970	76 168	72 402	22 768	3 752
2004	243 532	73 303	75 291	70 427	20 838	3 673
2005	240 179	73 657	74 373	69 045	19 316	3 788
2006	231 346	70 720	71 712	66 881	18 387	3 646
2007	230 529	68 610	69 517	68 789	19 915	3 698
2008	241 578	70 588	71 325	73 290	22 616	3 759
2009	253 993	72 112	73 605	80 542	23 706	4 080
2010	249 299	70 834	71 612	79 406	22 970	4 526

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 62. Opintotukietuuksien saajat lukuvuosina 1990/1991–2009/2010**Figur 62. Mottagare av studiestödsförmåner under läsåren 1990/1991–2009/2010**

Chart 62. Student financial aid recipients in academic years 1990/1991–2009/2010

Huom. Aikasarjan vertailukelpoisuus katkeaa lukuvuodesta 2000/2001. Tämä tekninen muutos peittyi asumislisässä sitä koskevan samanaikaisen lainmuutoksen vastakkaiseen vaikutukseen.

Anm. Tidsseriernas jämförbarhet avbröts vid läsåret 2000/2001. Effekten av denna tekniska ändring för bostadstilläggets del uppvägs av en samtidig lagändring med motsatt effekt.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

144. Opintotuen saajat ulkomailla lukuvuonna 2009/2010**Studiestödstagare utomlands läsåret 2009/2010**

Recipients of student financial aid for education abroad in academic year 2009/2010

Maa Land Country	Kaikki – Samtliga – Total				
	Lukumäärä – Antal – Number			%	
	Yhteensä Sammanlagt Total	Ulkomaista tutkintoa suorittavat Studenter för utländsk examen Degree students	Määräaikaisesti opiskelevat Studenter tillfälligt Visiting students	Korkeakoulussa/yliopistossa Högskole-/universitetsstudenter Higher education	Ammatillisessa oppilaitoksessa Studenter vid yrkesläroanstalter Vocational institution
Kaikki – Samtliga – Total	12 747	4 963	7 784	94,5	4,4
Iso-Britannia – Storbritannien – United Kingdom	2 241	1 629	612	96,4	3,3
Ruotsi – Sverige – Sweden	1 315	877	438	88,4	6,7
Saksa – Tyskland – Germany	968	240	728	95,0	4,6
Espanja – Spanien – Spain	760	94	666	88,7	8,2
Yhdysvallat – Förenta Staterna – United States	698	350	348	95,0	4,2
Ranska – Frankrike – France	560	95	465	95,2	4,6
Alankomaat – Nederländerna – Netherlands	533	171	362	94,4	5,6
Viro – Estland – Estonia	494	454	40	97,6	1,4
Thaimaa – Thailand	349	55	294	99,4	0,6
Australia – Australien – Australia	344	168	176	87,8	11,3
Itävalta – Österrike – Austria	311	68	243	96,8	2,9
Tanska – Danmark – Denmark	272	118	154	97,4	1,8
Italia – Italien – Italy	259	76	183	93,1	6,9
Kiina – Kina – China	250	18	232	99,2	0,8
Venäjä – Ryssland – Russian Federation	234	58	176	96,2	3,4
Muu maa – Annat land – Other	3 039	372	2 667	96,0	3,2
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data unavailable	120	120	–	79,2	10,8

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

145. Opintotukea saavat ulkomaan kansalaiset lukuvuonna 2009/2010**Utländska medborgare med studiestöd läsåret 2009/2010***Foreign recipients of student financial aid in academic year 2009/2010*

Kansalaisuus Medborgarskap Nationality	Kaikki – Samtliga – Total			
	Lukumäärä Antal Number	Eri oppilaitoksissa opiskelevien osuus, % Andelen studerande vid olika läroinrättningar, % Distribution according to type of educational institution, %		
		Korkeakoulu/yliopisto Högskola/universitet Institute of higher education	Ammatillinen oppilaitos Yrkesläroanstalt Vocational school	Lukio Gymnasium Upper secondary school
Kaikki – Samtliga – Total	6 541	37,1	49,5	9,7
Venäjä – Ryssland – Russian Federation	1 491	29,6	56,4	11,7
Viro – Estland – Estonia	805	28,9	52,8	12,3
Afganistan – Afghanistan	263	6,5	65,0	25,9
Somalia	231	4,8	76,6	12,6
Iran – Iran, Islamic Republic of	225	21,8	63,6	11,6
Kiina – Kina – China	212	67,9	20,8	9,4
Ruotsi – Sverige – Sweden	201	47,8	39,3	8,5
Thaimaa – Thailand	143	4,9	84,6	7,0
Saksa – Tyskland – Germany	137	76,6	13,9	0,7
Ent. Serbia ja montenegro – F.d. Serbien och Montenegro – Former Serbia and Montenegro	118	10,2	81,4	7,6
Iso-Britannia – Storbritannien – United Kingdom	114	71,9	18,4	4,4
Irak – Iraq	110	10,0	70,9	10,9
Nigeria	103	72,8	24,3	1,9
Sudan	101	12,9	74,3	5,9
Yhdysvallat – Förenta Staterna – United States	96	87,5	11,5	.
Muu – Annat – Other	2 191	47,8	41,6	7,2

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.**146. Opintotuki keskimäärin 1997–2010****Studiestödet i genomsnitt 1997–2010***Average amount of student financial aid, 1997–2010*

Joulukuu December <i>December</i>	Kaikkien saajien opintotuki (ilman lainatakauksen euromäärää) Studiestöd till alla mottagare (utan lånegaranti i euro) <i>Aid for all students (loan guarantees not included)</i>	Lainatakauspäättöksen saaneiden opintotuki (ml. lainatakauksen euromäärä) Studiestöd till personer med lånegaranti (inkl. lånegaranti i euro) <i>Aid for students with a government loan guaran- tee (incl. the guaranteed loan amount in euros)</i>	Opinto- raha Studie- penning Study grant	Asumis- lisä Bostads- tillägg Housing supple- ment	Kaikkien saajien opintotuki (ilman lainatakauksen euromäärää) Studiestöd till alla mottagare (utan lånegaranti i euro) <i>Aid for all students (loan guarantees not included)</i>	Lainatakauspäättöksen saaneiden opintotuki (ml. lainatakauksen euromäärä) Studiestöd till personer med lånegaranti (inkl. lånegaranti i euro) <i>Aid for students with a government loan guaran- tee (incl. the guaranteed loan amount in euros)</i>	Opinto- raha Studie- penning Study grant	Asumis- lisä Bostads- tillägg Housing supple- ment
Nimellisarvo – Nominellt värde – <i>Nominal</i>					2010 rahana – 2010 års penningvärde – <i>At 2010 prices</i>			
€/kk – €/mån. – €/month								
1997	226,1	460,7	183,0	121,3	282,0	574,5	228,2	151,2
1998	233,6	474,0	190,9	119,6	288,6	585,9	235,9	147,8
1999	238,0	470,0	195,1	121,9	288,1	569,6	236,5	147,8
2000	283,6	515,3	200,9	150,3	332,1	603,4	235,2	175,9
2001	292,8	522,7	202,6	153,0	337,3	602,2	233,5	176,1
2002	296,8	529,9	204,5	155,2	336,3	600,4	232,3	175,6
2003	301,7	556,8	206,8	157,2	340,0	627,5	233,3	177,2
2004	306,9	561,8	209,0	158,4	344,3	630,3	234,5	177,7
2005	322,6	638,2	210,6	178,5	358,1	708,4	233,8	198,1
2006	325,9	642,4	212,2	181,7	353,9	697,7	230,4	197,3
2007	321,6	645,7	209,2	184,0	340,6	683,8	221,5	194,9
2008	347,6	704,7	236,9	185,9	355,6	720,9	242,3	190,2
2009	346,9	706,4	233,5	188,9	357,0	726,9	240,3	194,4
2010	347,6	705,9	232,9	190,1	347,6	705,9	232,9	190,1

Huom. Aikuisopintoraha sisältyy lukuun opintoraha-saraketta lukuun ottamatta. Aikuisopintoraha lakkasi 31.12.2002.

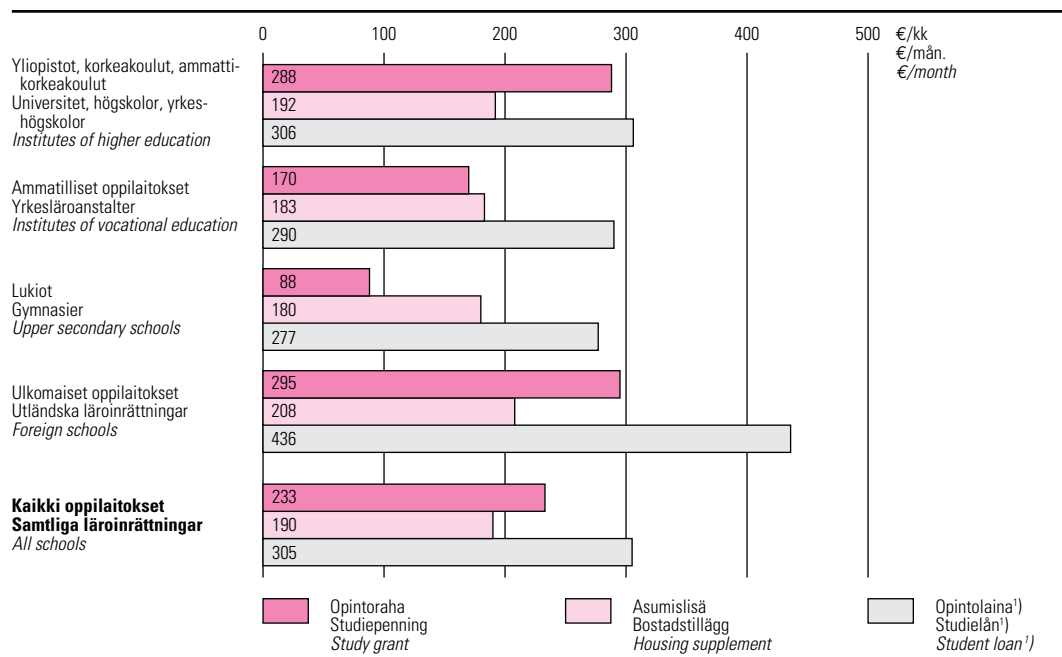
Anm. Vuxenstudiepenning ingår i talen, utom i kolumnen Studiepenning. Vuxenstudiepenningen upphörde 31.12.2002.

N.B. Study grant for mature students is included except in the "Study grant" column. It was discontinued at year-end 2002.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 63. Opintotuki keskimäärin oppilaitoksen mukaan joulukuussa 2010**Figur 63. Studiestödet i genomsnitt enligt läroanstalt i december 2010**

Chart 63. Average amount of financial aid for students by educational institution in December 2010

¹⁾ Vain osa myönnettyistä opintolainoista nostetaan.
Av de beviljade studielånen uttas bara en del.
Not all granted loans are withdrawn.

Lähde: SVT, Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS, FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

147. Opintolaina keskimäärin 1995–2010
Studielånen i genomsnitt 1995–2010
Average student loan, 1995–2010

Vuosi ¹⁾ År ¹⁾ Year ¹⁾	Kaikki opintolainat Samtliga studielån All student loans		Markkinaehtoinen laina Marknadsbundna lån Market rate of interest		Korkotukilaina Räntestödslån Entitled to interest subsidy	
	Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2010 rahana 2010 års penningvärde At 2010 prices	Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2010 rahana 2010 års penningvärde At 2010 prices	Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2010 rahana 2010 års penningvärde At 2010 prices
Euroa – Euro – Euros						
1995	4 710	5 934	2 389	3 010	4 593	5 787
1996	4 694	5 880	2 922	3 661	4 454	5 579
1997	4 607	5 701	3 250	4 021	4 309	5 332
1998	4 412	5 383	3 597	4 389	3 975	4 851
1999	4 304	5 192	3 762	4 538	3 736	4 506
2000	4 226	4 932	3 895	4 546	3 414	3 984
2001	4 186	4 762	4 023	4 576	3 206	3 647
2002	4 052	4 538	3 980	4 458	2 931	3 283
2003	4 072	4 521	4 086	4 537	2 671	2 966
2004	4 102	4 547	4 156	4 606	2 432	2 695
2005	4 166	4 578	4 245	4 665	2 203	2 421
2006	4 308	4 652	4 400	4 751	1 984	2 143
2007	4 477	4 717	4 571	4 816	1 765	1 859
2008	4 641	4 698	4 721	4 780	1 580	1 600
2009	4 696	4 754	4 757	4 815	1 378	1 395
2010	4 817	4 817	4 865	4 865	1 194	1 194

¹⁾ Vuosina 1995–1997 tilastointiajankohta 1.8., vuodesta 1998 alkaen tilastointijakso markkinaehtoisissa lainoissa heinä–joulukuu ja korkotuellisissa huhti–syyskuu.

1995–1997 är statistikföringstidpunkten 1.8, fr.o.m. 1998 är den juli–december för marknadsbundna lån och april–september för räntestödslån.

In 1995–1997, the compilation date was 1 August. Starting with 1998 the compilation periods are July–December (market-rate loans) and April–September (loans subsidised with an interest allowance).

Lähde: Kelan opintotukikeskus: Lainarekisteritilasto 1994, 1995 ja 1996 opintonsa päättäneistä ja vuoden 1995, 1996 ja 1997 lainakannasta; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

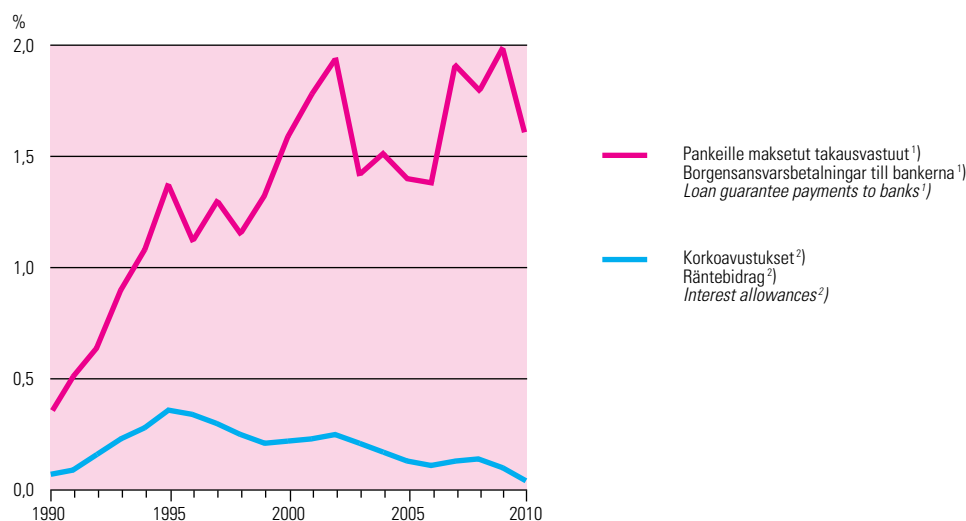
Källa: FPA:s studiestödscentral: Länregisterstatistik över studerande som avslutat sina studier 1994, 1995 och 1996 och över lånebeståndet 1995, 1996 och 1997; FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

148. Opintolainan korkoavustukset 1997–2010 Räntebidrag för studielån 1997–2010 Student loan interest allowances, 1997–2010

Vuosi År Year	Korkoavustus – Räntebidrag – Interest allowance						
	Kaikki saajat Samtliga mottagare All recipients	Markkinaehtoinen laina Marknadsbundna lån Market rate of interest	Korkotukilaina Räntestödslån Entitled to interest subsidy				
		Saajia Mottagare Recipients	1 000 € €1,000	€/saaja/v (2010 rahana) €/mottagare/år (2010 års penningvärde) €/recipient/year (At 2010 prices)	Saajia Mottagare Recipients	1 000 € €1,000	€/saaja/v (2010 rahana) €/mottagare/år (2010 års penningvärde) €/recipient/year (At 2010 prices)
1997	30 238	10 201	1 476	190	20 037	3 228	211
1998	26 592	15 176	1 836	154	14 850	1 936	166
1999	24 082	16 279	1 886	144	10 323	1 206	146
2000	21 723	16 236	2 271	163	7 340	810	129
2001	19 301	15 601	2 498	182	5 043	554	125
2002	19 518	15 968	2 631	185	4 964	599	135
2003	15 186	12 821	2 205	191	3 623	512	157
2004	13 483	11 796	1 856	174	2 514	286	126
2005	9 411	8 723	1 451	183	985	83	92
2006	7 485	7 153	1 371	207	471	39	91
2007	6 832	6 641	1 545	245	294	27	96
2008	6 142	6 032	1 667	280	175	17	100
2009	5 502	5 439	1 290	240	96	8	89
2010	3 509	3 485	535	153	31	1	36

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 64. Opintolainojen takausvastuut ja korkoavustukset lainakannasta 1990–2010
Figur 64. Borgensansvarbetalningarnas och räntebidragens andel av lånebeståndet 1990–2010
Chart 64. Student loan guarantee payments and interest allowances as a share of total loan volume, 1990–2010

¹⁾ Ks. taul. 140 alaviite 4.
Se fotnot 4 till tabell 140.
See Table 140 footnote 4.

²⁾ Sisältää myös asevelvollisille vuodesta 1995 alkaen sotilasavustuksina maksetut markkinaehtoisten opintolainojen ja 2002 kesäkuusta alkaen korkotukilainojen korkoavustukset.
Inkluderar även i form av militärunderstöd till värnpliktiga utbetalda räntebidrag för marknadsbundna studielån fr.o.m. 1995 och räntebidrag för räntestödslån fr.o.m. juni 2002.
Starting from 1995, also includes interest allowances paid with the regular conscript's allowance in respect of market-rate student loans and (starting from June 2002) interest-subsidised student loans.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

149. Opintolainat 1995–2010
Studielån 1995–2010
Student loans, 1995–2010

Vuosi År Year	Valtion takaama opintolainakanta 31.12., milj. € Statsgaranterat studielånsbestånd 31.12, milj. € Volume of government-guaranteed student loans at year-end, € million				Opintovelallisia ¹⁾ Personer med studieskulder ¹⁾ Persons with outstanding student loan ¹⁾				Takaisinperinnässä oleva lainakanta 31.12., milj. € Lånebestånd under indrivning 31.12, milj. € Volume of loans being recovered at year-end, € million	
	Yhteensä Total	Markkinaehtoiset (uudet) Marknadsbundna (nya) Market rate of interest (new loans)	Vanhan lain mukaiset Enligt gamla lagen Based on earlier law		Kaikki Samtliga Total	Markkinaehtoinen laina Marknadsbundna lån Market rate of interest		Korkotukilaina ²⁾ Räntestödslån ²⁾ Entitled to interest subsidy ²⁾		
			Yhteensä Total	Korkotuetut, % Med räntestöd, % ²⁾ With interest subsidy, % ²⁾		Kaikki Samtliga Total	Opiskelu kesken, % Studierna oavslutade, % Studies unfinished, %	Kaikki Samtliga Total	Opiskelu kesken, % Studierna oavslutade, % Studies unfinished, %	
1995	1 868	327	1 542	47,8	419 827 ³⁾	93 951 ³⁾	90,7	385 648 ³⁾	25,7	90,8
1996	1 774	476	1 297	37,4	402 864 ³⁾	128 133 ³⁾	72,7	340 506 ³⁾	20,4	102,8
1997	1 682	610	1 072	29,2	391 602 ³⁾	160 154 ³⁾	63,7	297 920 ³⁾	16,0	118,2
1998	1 631	759	872	23,2	389 602	211 036	58,1	241 442	14,8	129,5
1999	1 573	880	692	18,3	383 766	234 480	59,3	206 008	12,9	140,9
2000	1 523	982	541	15,0	376 589	253 259	58,8	177 246	13,4	154,0
2001	1 475	1 062	414	11,7	368 098	266 445	51,3	146 284	6,6	165,1
2002	1 378	1 074	304	9,3	354 881	272 994	48,7	119 901	5,3	177,0
2003	1 338	1 121	217	6,9	339 846	276 719	47,1	94 771	4,5	179,5
2004	1 310	1 159	151	4,6	328 523	281 313	45,7	73 385	4,0	181,6
2005	1 300	1 197	103	2,6	318 213	283 247	43,0	55 983	3,5	181,5
2006	1 310	1 241	69	2,7	309 200	283 770	41,3	42 110	2,9	180,0
2007	1 318	1 273	45	0,1	297 469	279 405	39,6	30 941	2,6	181,6
2008	1 311	1 283	28	.	285 901	273 654	38,4	22 010	2,5	171,5
2009	1 339	1 322	17	.	286 033	277 821	39,8	15 658	2,4	174,2
2010	1 365	1 354	10	.	287 271	281 709	41,1	11 007	2,1	171,3

¹⁾ Tilastointijakso markkinaehtoisissa lainoissa heinä–joulukuu, korkotuellisissa lainoissa huhti–syyskuu.
 Statistikföringstidpunkt för marknadsbundna lån juli–december, för räntestödslån april–september.
The compilation periods are July–December (market-rate loans) and April–September (loans subsidised with an interest allowance).

²⁾ Korkotuetujen opintolainojen voimassaolo päättyi 31.7.2008.
 Studielånen med räntestöd upphörde att gälla 31.7.2008.
Interest subsidisation for student loans ended on 31 July 2008.

³⁾ Tilastointiajankohta 1.8.
 Statistikföringstidpunkt 1.8.
The compilation date was 1 August.

Lähde: Kelan opintotukikeskus: Lainarekisteritilasto 1995 ja 1996 opintonsa päättäneistä ja vuoden 1995, 1996 ja 1997 lainakannasta, Perintätalasto vuoden 1995 aikana saatavarekisterissä olleista opintolainoista, Perintätalasto vuoden 1996, 1997, 1998, 1999 ja 2000 aikana saatavareskontrassa olleista opintolainoista; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FPA:s studiestödscentral: Länregisterstatistik om personer som avslutat sina studier 1995 och 1996 och om lånebeståndet 1995, 1996 och 1997, Indrivningsstatistik om studielån i fordringsregistret 1995, Indrivningsstatistik om studielån i fordringsreskontrat 1996, 1997, 1998, 1999 och 2000; FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

9.2 Koulumatkatuki

Koulumatkatuki korvaa lukiossa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa olevien opiskelijoiden päivittäisten koulumatkojen kustannuksia. Tarkoitus on taata opiskelijoille samanlainen matkakustannusten tuki asuinkunnasta riippumatta.

Koulumatkatuesta säädetään laissa lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta ja siihen liittyvissä säädöksissä. Koulumatkatuen toimeenpanon hoitaa Kela. Koulumatkatukeen on tullut muutoksia 1.8.2011. Näitä ja aiempia muutoksia selostetaan liitteessä 7.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Koulumatkatukeen on oikeus henkilöllä, joka asuu pysyvästi Suomessa ja opiskelee päätoimisesti. Ahvenanmaalla asuvat opiskelijat eivät kuulu koulumatkatuen piiriin.

Koulumatkatukeen ovat oikeutettuja *lukion opiskelijat ja ammatilliseen peruskoulutukseen osallistuvat opiskelijat*. Opintoihin kuuluvan työskentelyjakson ajalta maksettava korvaus vaikuttaa koulumatkatukeen, jos palkka on vähintään 660 €/kk. Koulumatkatukea ei saa opiskelija, jolle on osoitettu maksuton asuntolapaikka tai joka ei käytä koulumatkaansa joukkoliikennettä tai järjestettyä koulukuljetusta, vaikka hänellä olisi siihen mahdollisuus. Jos opiskelija saa korvausta matkakustannuksista muun lain nojalla, koulumatkatukea ei myönnetä.

Koulumatkatuen saaminen edellyttää, että yhdensuuntainen koulumatka on vähintään 10 kilometriä ja että matkakustannukset ylittävät tietyn rahamäärän (54 €/kk vuonna 2010). Koulumatkatukena maksetaan matkakustannusten ja opiskelijan maksuosuuden erotus. Opiskelijan maksuosuus vuonna 2010 oli 43 €/kk. Vuonna 2010 kustannuksia ei korvattu 100 kilometriä ylittävältä osalta.

Matkakustannukset määrytyvät eri tavoin riippuen siitä, käyttääkö opiskelija koulumatkaansa laskutusmenetelyn piiriin kuuluvaa joukkoliikennettä (Matkahuolto ja VR), muuta joukkoliikennettä, koulutuksen järjestäjän koulukuljetusta vai kulkeeko hän omalla matkustustavalla. Oman matkustustavan perusteella tukea saa vain siinä tapauksessa, että opiskelijalla ei katsota olevan mahdollisuutta käyttää joukkoliikennettä tai koulukuljetusta tai sen käyttäminen olisi erityisen vaikeaa.

Kela on tehnyt sopimuksen *Matkahuollon* ja *VR:n* kanssa matkalippujen myymisestä koulumatkatuella alennettuun hintaan. Esittämällä oppilaitokseltaan saamansa

9.2 Stöd för skolresor

Med stödet för skolresor ersätts kostnaderna för dagliga skolresor för studerande i gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning. Syftet är att garantera ett stöd som är lika för alla oberoende av boendekommun.

Skolresestödet regleras i lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning och därtill hörande författningar. FPA har hand om verkställandet. I skolresestödet gjordes en del ändringar 1.8.2011. Dessa och tidigare ändringar refereras i bilaga 7.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Rätt till skolresestöd har den som bor stadigvarande i Finland och studerar på heltid. Studerande som bor på Åland omfattas inte av skolresestödet.

Skolresestöd beviljas i samband med *gymnasiestudier* och *grundläggande yrkesutbildning*. Lön som betalas för perioder med arbete i anslutning till studierna inverkar på skolresestödet ifall lönen är minst 660 €/mån. Skolresestöd betalas inte till studerande som anvisats avgiftsfri internatplats eller som för skolresan inte anlitat kollektivtrafik eller skolskjuts när förutsättningar finns. De som med stöd av någon annan lag får ersättning för resekostnaderna beviljas inte skolresestöd.

Skolresestöd beviljas för skolresor om minst 10 km i ena riktningen ifall resekostnaderna överstiger ett bestämt belopp (54 €/mån. år 2010). I skolresestöd betalas skillnaden mellan resekostnaderna och studerandens kostnadsandel. Denna utgjorde 43 €/mån. år 2010. Då ersattes kostnaderna inte för den del av resan som översteg 100 km.

Resekostnaderna bestäms olika beroende på om studeranden för sina skolresor anlitat den kollektivtrafik (Matkahuolto, VR) som omfattas av faktureringsförfarandet, annan kollektivtrafik, skolskjuts som ordnas av utbildningsanordnaren eller eget färdstätt. Stöd för eget färdstätt får man bara i det fall att det inte anses vara möjligt eller att det skulle vara särskilt svårt att anlita kollektivtrafik eller skolskjuts.

FPA har ingått avtal med *Matkahuolto* och *VR* om försäljning av färdbiljetter till ett pris minskat med skolresestödet. Genom att förete köpintyg från läroanstalten får

ostotodistuksen opiskelija voi ostaa matkalipun 43 eurolla, joka on opiskelijan maksuosuus (v. 2010). Loppuosan hinnasta lipunmyyjät laskuttavat koulumatkatukena Kelalta. Opiskelijan käyttäessä *muuta joukkoliikennettä* opiskelijan maksuosuuden ja halvimman taksan mukaisen matkalipun erotus korvataan opiskelijalle. Jos opiskelija käyttää *koulukuljetusta*, kuljetuksen järjestäjä perii opiskelijalta enintään opiskelijan maksuosuuden 43 euroa ja laskuttaa koulumatkatukiosuuden Kelalta. Vuonna 2010 koulukuljetusta tai omaa matkustustapaa käyttävän opiskelijan koulumatkatuki perustui koulumatkan pituuteen ja opetusministeriön antamaan asetukseen.

Koulumatkatuki myönnetään enintään lukuvuodeksi kerrallaan ja sitä maksetaan enintään yhdeksältä kuukaudelta lukuvuodessa. Koulumatkakustannuksia ei korvata kuukautta lyhyemmältä ajalta. Tuki aika lasketaan opintojen alkamispäivästä täysien opiskelukuukausien mukaan. Vajaalta kuukaudelta opiskelija saa yhden kuukauden tuen, jos opiskeluaikaa kertyy vähintään 18 kalenteripäivää.

Koulumatkatuki on veroton etuus.

studeranden en biljett för 43 euro, vilket utgör studerandens andel (2010). Resten av biljettpriset debiterar biljettförsäljaren FPA i form av skolresestöd. Ifall *annan kollektivtrafik* anlitas, ersätts studeranden för skillnaden mellan sin andel och priset enligt den billigaste taxan. Ifall studeranden anlitar *skolskjuts*, debiterar den som ordnar skjutsen studeranden för högst hans egen andel 43 euro och fakturerar FPA för skolresestödsandelen. År 2010 grundade sig skolresestödet för studerande som använder sig av skolskjuts eller eget färdssätt på skolresans längd och på undervisningsministeriets förordning.

Skolresestödet beviljas för högst ett läsår i sänder och betalas för högst nio månader per läsår. Resekostnader för mindre än en månad ersätts inte. Stödtiden räknas på basis av hela studiemånader från den dag studierna inleddes. För en ofullständig månad kan den studerande få en månads stöd om månaden omfattar minst 18 dagars studietid.

Skolresestödet är en skattefri förmån.

150. Koulumatkatuki 1997–2010 Stöd för skolresor 1997–2010

School transportation subsidy, 1997–2010

Vuosi År Year	Maksettu milj. € Utbetalt milj. € Expenditure, € million	Saajat joulukuussa – Mottagare i december – Recipients in December									
		Kaikki Samtliga All	Oppilaitos – Läroanstalt – School				Matkustustapa – Färdssätt – Mode of transport				
			Lukio Gymnasium Upper secondary school	Ammatillinen oppilaitos Yrkesläroanstalt Vocational institute	Muu Annan Other	Joukkoliikenne Kollektivtrafik Public transport			Koulukuljetus Skolskjuts School transport	Oma matkustustapa Eget färdssätt Own transport	Ei määritelty Inte specificerat Not specified
						Linja-auto (MH) Buss (MH) Bus (MH)	Juna Tåg Train	Muu Annan Other			
1997	7,42 ¹⁾	37 572	14 733	21 363	1 476	16 695	1 109	3 428	8 236	5 991	2 113
1998	20,75	34 995	13 814	19 410	1 771	18 827	1 354	1 986	5 472	5 546	1 810
1999	22,23	35 705	14 200	19 192	2 313	19 999	1 484	1 490	5 484	5 383	1 865
2000	23,31	32 930	14 047	18 530	353	20 927	956	623	4 458	4 419	1 547
2001	24,79	32 844	13 844	18 656	344	21 188	923	330	4 355	4 470	1 578
2002	24,67	32 099	13 071	18 631	397	20 552	864	247	4 197	4 644	1 595
2003	25,56	30 787	12 181	18 072	534	19 138	878	276	4 132	4 912	1 451
2004	25,45	31 383	11 948	18 918	517	19 565	907	225	3 862	5 254	1 570
2005	27,92	32 401	11 923	19 882	596	20 088	879	521	3 748	5 425	1 740
2006	30,69	32 701	11 709	20 433	559	20 584	843	266	3 638	5 649	1 721
2007	31,99	32 290	11 207	20 569	514	20 700	764	335	3 405	5 342	1 744
2008	36,15	31 821	10 570	20 700	551	20 287	809	363	3 101	5 565	1 696
2009	37,58	31 835	10 180	21 397	260	21 781	1 152	480	2 653	7 501	31
2010	39,24	33 054	10 679	22 134	243	22 641	1 293	528	2 391	7 923	41

¹⁾ Laki lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuesta tuli voimaan 1.7.1997.

Lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasier och yrkesläroanstalter trädde i kraft 1.7.1997.

The Act respecting school transportation subsidies for students of upper secondary schools and vocational institutes became effective on 1 July 1997.

Lähde: SVT. Kela: Koulumatkatuki www.kela.fi/tilastot.

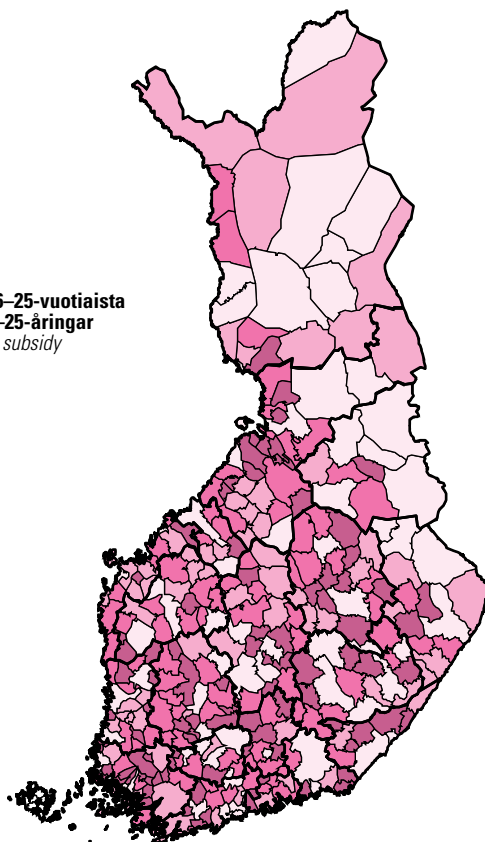
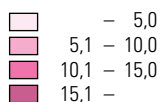
Källa: FOS. FPA: Skolresestöd www.fpa.fi/statistik.

151. Koulumatkatuen saajien ikä ja tuen suuruus lukuvuosina 1997/1998–2009/2010**Mottagare av stöd för skolresor: ålder och stödets storlek under läsåren 1997/1998–2009/2010***Age of school transportation subsidy recipients and amount of subsidy in academic years 1997/1998–2009/2010*

Lukuvuosi Läsåret School year	Tuen saajat – Stödtagare – Recipients							
	Yhteensä Sammanlagt Total	Ikä, vuotta – Ålder, år – Age, years				Tuen suuruus, €/kk – Stödets storlek, €/mån. – Amount of benefit, €/month		
		Alle 18 Under 18s	18–19	20–24	Yli 24 Över 24s	Alle 40 Under 40	40–90	Yli 90 Över 90
1997/1998	51 356	26 387	12 390	8 598	3 981	16 658	19 175	15 523
1998/1999	54 873	27 874	12 970	8 814	5 215	17 346	21 319	16 208
1999/2000	54 643	20 472	19 807	8 780	5 584	16 396	21 206	17 041
2000/2001	51 261	29 001	13 791	5 031	3 438	10 019	21 907	19 335
2001/2002	51 072	28 672	14 835	4 743	2 822	9 393	21 601	20 078
2002/2003	51 131	27 796	15 512	5 052	2 771	8 946	21 350	20 835
2003/2004	50 620	27 382	15 115	5 374	2 749	6 425	23 741	20 454
2004/2005	49 628	27 213	14 186	5 544	2 685	4 269	24 796	20 563
2005/2006	51 029	28 360	14 383	5 493	2 793	4 405	19 845	26 779
2006/2007	51 625	29 027	14 762	5 146	2 690	3 211	20 128	28 286
2007/2008	51 725	29 551	14 887	4 793	2 494	3 166	20 267	28 292
2008/2009	51 414	29 970	15 199	4 245	2 000	1 559	14 849	35 006
2009/2010	51 725	29 652	15 682	4 387	2 004	1 528	14 716	35 481

Lähde: SVT. Kela: Koulumatkatuki www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Skolresestöd www.fpa.fi/statistik.**Kuvio 65. Koulumatkatuen saajat kunnittain joulukuussa 2010****Figur 65. Mottagare av stöd för skolresor kommunvis i december 2010***Chart 65. Recipients of school transportation subsidy by municipality in December 2010*

Koulumatkatukea saaneet, % 16–25-vuotiaista
Stödtagarna i % av samtliga 16–25-åringar
Recipients of school transportation subsidy
as a % of population aged 16–25

Lähde: SVT. Kela: Koulumatkatuki; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Skolresestöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

9.3 Aikuiskoulutustuen lainatakaus

Työelämästä opiskelemaan siirtyvät aikuiset voivat saada aikuiskoulutustukea tutkintoon johtavan opiskelun sekä ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen ajalta. Tuen saaja voi myös saada opintolainalleen valtiontakauksen. Aikuiskoulutustuen myöntää Koulutusrahasto, opintolainan valtiontakauksen Kela. Aikuiskoulutustuesta säädetään laissa aikuiskoulutustuesta ja tukeen liittyvästä opintolainan valtiontakauksesta opintotukilaissa. Laki aikuiskoulutustuesta muuttui 1.5.2010 ja muutuneita ehtoja on sovellettu 1.8.2010 alkaen.

Aikuiskoulutustuki. Tukea voi hakea vähintään kahden kuukauden palkatonta opintovapaata varten, kun nykyinen työsuhde on kestänyt vähintään vuoden. Työkoke-musta tulee olla pääsääntöisesti vähintään kahdeksan vuotta, jolloin hakijalle voidaan myöntää korkeintaan 18 tukikuukautta. Työssäoloaikaan lasketaan kaikki Suomessa eläkevakuutettu työaika. 1.1.2007 jälkeiseltä ajalta tukeen oikeuttava työssäoloaika lasketaan vuosi-siansioiden perusteella.

Aikuiskoulutustuki muodostuu vakiomääräisestä perusosasta sekä palkan perusteella määräytyvästä ansio-osasta. Tuki on veronalaista tuloa.

Opintolainan valtiontakaus. Opiskelijalla, joka saa aikuiskoulutustukea yhtäjaksoisesti vähintään kahden kuukauden ajan, on oikeus opintolainan valtiontakaukseen. Takaukseen sovelletaan opintotukilain säännöksiä. Aikuiskoulutustuen saajalle lainatakaus voidaan kuitenkin myöntää muuhunkin kuin opintotukilain piiriin kuuluvaan koulutukseen.

Aikuiskoulutustuen lainatakaus on 300 €/kk. Opintoihin ulkomailla se on 360 €/kk, kuitenkin korkeakouluopintoihin ulkomailla 440 €/kk.

9.3 Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd

Vuxna som varit ute i arbetslivet och börjar studera kan få vuxenutbildningsstöd under studier som leder till examen eller under yrkesinriktad tilläggsutbildning eller fortbildning. Den som har rätt till stöd kan även beviljas statsgaranti för studielån. Vuxenutbildningsstödet beviljas av Utbildningsfonden och statsgarantin för studielån av FPA. Vuxenutbildningsstödet regleras i lagen om vuxenutbildningsstöd, medan statsgarantin för studielån i anslutning till vuxenutbildningsstödet regleras i lagen om studiestöd. Lagen om vuxenutbildningsstöd ändrades 1.5.2010 och de nya bestämmelserna har tillämpats från 1.8.2010.

Vuxenutbildningsstöd. Stödet kan sökas för oavlönad studieledighet som varar minst två månader när den nuvarande anställningen har varat minst ett år. I regel krävs minst åtta års arbetslivserfarenhet, varvid sökanden kan beviljas högst 18 stödmånader. Som tid i arbete räknas allt pensionsförsäkrat arbete i Finland. Sedan 1.1.2007 beräknas tiden i arbete enligt årsinkomsten.

Vuxenutbildningsstödet består av en grunddel samt av en förtjänstdel som fastställs enligt lönen. Stödet är skattepliktig inkomst.

Statsgaranti för studielån. Studerande som får vuxenutbildningsstöd under minst två månader utan avbrott har rätt till statsgaranti för studielån. På garantin tillämpas bestämmelserna i lagen om studiestöd. För den som har vuxenutbildningsstöd kan lånegarantin dock beviljas också för annan utbildning än den som avses i lagen om studiestöd.

Lånegarantin i samband med vuxenutbildningsstöd är 300 €/mån. För studier utomlands är garantin 360 €/mån., för högskolestudier utomlands dock 440 €/mån.

152. Aikuiskoulutustuen lainatakaus 2001–2010
Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd 2001–2010
Adult education subsidy: Loan guarantees, 2001–2010

Vuosi År Year	Takauksen saajia – Mottagare av lånegaranti – <i>Loan guarantee recipient</i>							Laina keskimäärin joulukuussa, €/kk Lån i medeltal i december, €/mån. <i>Average loan amount in December, €/month</i>
	Yhteensä – Sammanlagt – <i>Total</i>			Yliopistot ja korkeakoulut Universitet och högskolor <i>Institutes of higher education</i>	Ammatti- korkeakoulut Yrkeshögskolor <i>Polytechnics</i>	Ammatilliset oppilaitokset Yrkesläroanstalter <i>Vocational schools</i>	Muut Övriga <i>Other</i>	
	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>					
2001 ¹⁾	666	129	537	143	244	199	80	300,8 ²⁾
2002	1 438	274	1 164	315	518	471	134	308,7
2003	1 689	312	1 377	369	610	613	97	310,0
2004	1 532	274	1 258	355	546	556	75	310,4
2005	1 441	269	1 172	352	496	512	81	301,2
2006	1 392	248	1 144	365	479	478	70	299,6
2007	1 320	233	1 087	386	450	436	47	301,7
2008	1 144	201	943	343	355	421	25	300,8
2009	1 071	204	867	295	371	393	12	301,2
2010	1 135	228	907	305	406	392	32	301,2

¹⁾ Aikuiskoulutustuen lainatakausta alettiin myöntää 1.8.2001 lukien.
 Lånegaranti i samband med vuxenutbildningsstöd började beviljas 1.8.2001.
Loan guarantees for recipients of adult education subsidy were introduced on 1 August 2001.

²⁾ Marraskuu.
 November.
November.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

10 | Kelan muut etuudet

Övriga FPA-förmåner

2010

- Sotilasavustus
Militärunderstöd
- Maahanmuuttajan erityistuki
Särskilt stöd till invandrare
- Pitkääikaistyöttömien eläketuki
Pensionsstöd för långtidsarbetslösa

10.1 Sotilasavustus

Sotilasavustuksesta säädetään sotilasavustuslaissa. Sotilasavustuslain toimeenpano kuuluu Kelalle. (Sotilasavustuksen kehitys, ks. liite 8.)

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Sotilasavustuksen tarkoitus on turvata asevelvollisen ja hänen omaistensa toimeentulo palveluksen aikana. Vapaaehtoisessa asepalveluksessa olevat naiset rinnastetaan asevelvollisiin.

Sotilasavustuksen myöntämisen edellytys on, että palvelus on heikentänyt avustukseen oikeutetun toimeentulomahdollisuuksia ja että hän on avustuksen tarpeessa. Avustukseen oikeutettuja omaisia ovat aviopuoliso, rekisteröidyn parisuhteen puoliso, avopuoliso, jonka kanssa asevelvollisella on yhteinen lapsi, oma tai aviopuolison lapsi sekä asevelvollisen luokse sijoitettu hänen huollettavanaan oleva lapsi. Lisäksi sotilasavustusta voidaan maksaa elatusapuun oikeutetulle lapselle, jonka elatukseen asevelvollinen on velvollinen osallistumaan.

Asevelvolliselle itselleen voidaan korvata kustannukset hänen käytössään olevasta asunnosta ja maksaa palvelusaikana erääntyvät opintolainan korot. Omaiselle maksettavaan sotilasavustukseen voivat kuulua perusavustus, asumisavustus ja erityisavustus.

Täysimääräinen *perusavustus* on yksinäiselle henkilölle maksettavan täyden kansaneläkkeen suuruinen. Vuonna 2010 perusavustus oli 584,13 e/kk. Omaisten määrä vaikuttaa perusavustuksen suuruuteen. Ensimmäisen omaisen tuki on 100 %, toisen 50 % ja kolmannen ja sitä useamman omaisen tuki 30 % täydestä avustuksesta. Sotilasavustuksen määrään vaikuttavat myös asevelvollisen ja omaisten käytettävissä olevat nettotulot.

Asumisavustuksena korvataan kohtuulliset asumismenot. *Erityisavustus* voidaan myöntää tarpeellisiin ja määrältään kohtuullisiin kertaluonteisiin menoihin.

Sotilasavustus on veroton etuus.

10.1 Militärunderstöd

Bestämmelser om militärunderstödet finns i militärunderstödslagen. Verkställigheten av lagen ankommer på FPA. (Militärunderstödet utveckling, se bilaga 8.)

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Syftet med militärunderstödet är att trygga försörjningen för den värnpliktige och hans anhöriga under militärtjänstgöringen. Kvinnor som fullgör frivillig militärtjänst jämställs med värnpliktiga.

Beviljande av militärunderstöd förutsätter att tjänstgöringen försämrat den värnpliktiges möjligheter till försörjning och att han är i behov av understöd. Anhöriga med rätt till understöd är maka, registrerad partner, sambo som den värnpliktige har barn med, den värnpliktiges egna eller hans makas barn, samt barn som placerats hos och försörjs av den värnpliktige. Militärunderstöd kan dessutom betalas till ett barn som är berättigat till underhållsbidrag och vars underhåll den värnpliktige är skyldig att delta i.

Den värnpliktige själv kan få kostnaderna för bostad i eget bruk ersatta och få räntor på studielån som förfaller till betalning under tjänstgöringstiden betalda. Militärunderstöd till anhöriga kan bestå i grundunderstöd, bostadsunderstöd och särskilt understöd.

I fullt *grundunderstöd* betalas ett belopp som motsvarar full folkpension till ensamstående. År 2010 uppgick grundunderstödet till 584,13 e/mån. Antalet anhöriga inverkar på grundunderstödet storlek. Den första anhöriga får 100 %, den andra 50 % och den tredje och följande får 30 % av det fulla beloppet. Dessutom inverkar den värnpliktiges och de anhörigas nettoinkomster på militärunderstödet belopp.

I *bostadsunderstöd* ersätts skäliga boendeutgifter. *Särskilt understöd* kan beviljas för nödvändiga och skäliga utgifter av engångsnatur.

Militärunderstödet är en skattefri förmån.

153. Sotilasavustukset 1995–2010**Militärunderstöd 1995–2010***Conscript's allowances, 1995–2010*

Vuoden aikana Under året During the year	Milj. € € million	Avustusta saaneet henkilöt tai taloudet ¹⁾ Mottagare (personer eller hushåll ¹⁾ <i>Persons and households receiving conscripts' allowance¹⁾</i>				Henkilöitä avustuksen piirissä Personer som omfattas av stödet <i>Persons covered</i>
		Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Varusmiehet Beväringar <i>Persons in military service</i>	Siviilipalvelusmiehet Civiltjänstgörare <i>Persons in civil service</i>	Omais Anhöriga <i>Family members</i>	
1995	7,78	8 609	6 635	946	1 095	10 511
1996	8,43	10 063	8 115	1 003	994	11 887
1997	9,59	11 077	9 049	1 110	963	12 968
1998	9,63	10 952	9 055	1 109	835	12 629
1999	9,31	11 198	9 275	1 083	882	12 972
2000	9,73	10 612	8 791	973	888	12 373
2001	11,27	10 576	8 735	988	894	11 362
2002	12,80	11 775	9 759	1 047	1 006	12 580
2003	13,14	11 692	9 713	1 009	996	12 469
2004	14,43	12 343	10 311	1 066	1 001	13 040
2005	15,25	12 242	10 217	1 084	974	12 886
2006	16,57	12 421	10 394	1 105	967	13 003
2007	16,72	12 263	10 399	1 028	880	12 772
2008	18,25	12 515	11 422	1 148	798	14 927
2009	18,89	12 624	11 650	1 009	742	14 955
2010	18,41	12 839	11 878	998	738	15 248

¹⁾ Varusmies voi keskeyttää varusmiespalveluksen ja siirtyä suorittamaan siviilipalvelusta. Tällöin hän tilastoituu kumpaankin ryhmään. Yhteissummassa henkilö esiintyy vain kerran.

En beväring kan avbryta sin beväringstjänst och övergå till civiltjänstgöring. Han statistikförs då i båda kategorierna. I totalsumman förekommer en och samma person bara en gång.

Mid-service transfer from military service to civil service is possible. Such cases are included under both categories but are not duplicated in the total figures.

Lähde: SVT. Kela: Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Militärunderstöd www.fpa.fi/statistik.

154. Sotilasavustukset keskimäärin ja etuuden osat 1995–2010**Militärunderstödet i genomsnitt och stöddelarna 1995–2010***Average conscript's allowances and allowance components, 1995–2010*

Vuoden aikana Under året During the year	Sotilasavustus, €/talous (joulu)kuu) Militärunderstöd, €/hushåll (december) <i>Conscript's allowance, € per household (December)</i>		Sotilasavustukset, 1 000 € Militärunderstöd, 1 000 € <i>Conscript's allowances, €1,000</i>				
	Asevelvolliset Värnpliktiga <i>Conscripts</i>	Omais Anhöriga <i>Family members</i>	Yhteensä ¹⁾ Sammanlagt ¹⁾ <i>Total¹⁾</i>	Perusavustus Grund- understöd <i>Basic assistance</i>	Asumis- avustus Bostads- understöd <i>Housing assistance</i>	Erityis- avustus Särskilt understöd <i>Special assistance</i>	Opintolainojen korot Stöd för studie- lånsräntor <i>Assistance with interest on student loan</i>
2010 rahana 2010 års penningvärde At 2010 prices							
1995	187,7	546,8	7 776	1 173	6 103	254	.
1996	199,3	596,8	8 430	1 121	6 571	234	199
1997	207,4	592,1	9 594	1 272	7 475	220	312
1998	199,8	576,0	9 629	1 081	7 731	195	329
1999	197,9	618,7	9 305	1 121	7 338	193	275
2000	226,5	643,4	9 733	1 134	7 791	205	321
2001	243,2	676,8	11 275	1 276	9 346	267	384
2002	253,3	700,8	12 803	1 571	10 703	275	253
2003	260,2	685,3	13 143	1 441	11 295	260	147
2004	270,5	691,3	14 428	1 398	12 599	298	134
2005	282,7	698,3	15 245	1 433	13 437	263	112
2006	287,2	673,3	16 573	1 376	14 792	312	92
2007	292,2	694,0	16 723	1 346	15 028	240	107
2008	302,1	548,8	18 248	1 448	16 527	123	91
2009	296,2	660,5	18 886	1 387	17 233	139	63
2010	288,6	598,9	18 410	1 400	16 817	126	27

¹⁾ Vain yhteissummaan sisältyy sotilasavustuksena maksettu elatusapu.

De underhållsbidrag som betalats i form av militärunderstöd ingår endast i slutsumman.

Child maintenance allowances paid out in the form of a conscript's allowance are included only in the "Total" column.

Lähde: SVT. Kela: Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Militärunderstöd www.fpa.fi/statistik.

10.2 Maahanmuuttajan erityistuki

Maahanmuuttajan erityistuen tarkoitus on ollut turvata Suomeen muuttaneen henkilön toimeentulo vanhuuden ja työkyvyttömyyden ajalta silloin, kun täysimääräisen kansaneläkkeen myöntämisen edellytykset eivät ole täyttyneet. Erityistuesta säädetään laissa ja asetuksessa maahanmuuttajan erityistuesta. Erityistuen toimeenpano on kuulunut Kelan tehtäviin. (Maahanmuuttajan erityistuen kehitys, ks. liite 8.)

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Erityistuen on voinut saada laillisesti ja vakinaisesti Suomessa asuva henkilö. Asuminen määräytyy asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain mukaan. Tuen saaminen ei ole edellyttänyt Suomen kansalaisuutta. Tukea ei ole myönnetty eikä maksettu ulkomaille.

Tukea on maksettu

- *iän* perusteella 65 vuotta täyttäneelle maahanmuuttajalle tai
- *työkyvyttömyyden* perusteella 16–64-vuotiaalle maahanmuuttajalle.

Maahanmuuttajalla tarkoitetaan tässä henkilöä, joka on asunut Suomessa vähemmän kuin täyteen kansaneläkkeeseen oikeuttavan ajan. Lisäksi on edellytetty, että henkilö on asunut Suomessa välittömästi ennen tuen myöntämistä vähintään viiden vuoden yhtäjaksoisen ajan. Tuen hakijalla on pitänyt olla taloudellisen tuen tarve.

Täysimääräinen maahanmuuttajan erityistuki on ollut täyden kansaneläkkeen suuruinen. Vuonna 2010 täysimääräinen erityistuki oli yksin asuvalla henkilöllä 584,13 €/kk ja parisuhteessa olevalla 518,12 €/kk.

Erityistuki oli tulosidonnainen. Sen määrää ovat pienentäneet hakijan ja hänen puolisonsa tulot. Täydestä erityistuen määrästä on vähennetty lähes kaikki hakijan jatkuvat tai vuosittain toistuvat nettotulot täysimääräisesti. Puolison tulot ovat vaikuttaneet siltä osin kuin ne ylittivät täyden erityistuen määrän. Omaisuus ei ole vaikuttanut tuen määrään.

Maahanmuuttajan erityistuki oli veroton etuus. Siihen tehtiin indeksitarkistus samaan aikaan ja samassa suhteessa kuin kansaneläkkeeseen. Tuki on rahoitettu valtion suorituksilla.

Maahanmuuttajan erityistuen saajalle on voitu maksaa lisäksi eläkkeensaajan hoitotukea ja eläkkeensaajan asumistukea.

10.2 Särskilt stöd till invandrare

Syftet med det särskilda stödet till invandrare är att personer som flyttat till Finland ska få sin försörjning tryggad vid ålderdom och vid arbetsoförmåga om villkoren för beviljande av full folkpension inte uppfylls. Om stödet föreskrivs i lagen och förordningen om särskilt stöd till invandrare. Stödet har verkställts av FPA. (Utvecklingen av det särskilda stödet till invandrare, se bilaga 8.)

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Särskilt stöd till invandrare har kunnat beviljas personer som är lagligt och permanent bosatta i Finland. Vem som är bosatt i Finland avgörs enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet. Beviljandet har inte förutsatt finskt medborgarskap. Stödet har inte beviljats eller betalats till utlandet.

Stödet har betalats på basis av

- *ålder* till invandrare som fyllt 65 år eller
- *arbetsoförmåga* till invandrare i åldern 16–64 år.

Med invandrare avses här personer som inte har bott i Finland tillräckligt länge för att få full folkpension. För att kunna få särskilt stöd för invandrare förutsätts man ha bott i Finland minst de senaste fem åren och även ha haft behov av ekonomiskt stöd.

Det fulla beloppet av invandrarstödet har varit lika stort som full folkpension. År 2010 var det fulla stödbeloppet för ensamboende 584,13 €/mån. och 518,12 €/mån. för personer som levde i ett parförhållande.

Invandrarstödet har varit inkomstbundet. Beloppet har påverkats av sökandens samt makens inkomster. Från det fulla stödbeloppet har nästan alla sökandens förlöpande eller årligen återkommande nettoinkomster avdragits med fullt belopp. Makens inkomster har beaktats till den del som överstiger det fulla stödbeloppet. Stödbeloppet har inte påverkats av förmögenhet.

Invandrarstödet var en skattefri förmån. Stödet indexjusterades samtidigt som folkpensionen och i samma proportion som den. Stödet har finansierats genom statens inbetalningar.

Mottagarna av stödet har dessutom kunnat få vårdbidrag för pensionstagare och bostadsbidrag för pensionstagare.

Maahanmuuttajan erityistuen saajat siirtyivät takuu-eläkkeen saajiksi 1.3.2011 alkaen.

Mottagarna av särskilt stöd till invandrare blev mottagare av garantipension 1.3.2011.

Tilastointi

Maahanmuuttajan erityistuen saajalle maksettava eläkkeen-saajan hoitotuki käsitellään vammaisetusosiossa ja eläkkeen-saajan asumistuki asumistukien yhteydessä.

Statistikförföring

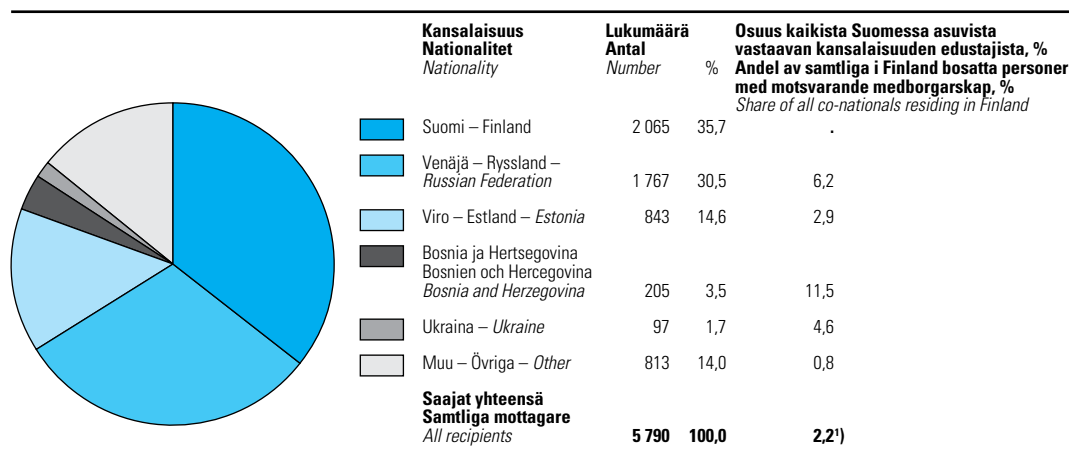
Vårdbidrag för pensionstagare som betalas till mottagare av särskilt stöd till invandrare behandlas i samband med handikapp-förmånerna och bostadsbidrag för pensionstagare i samband med bostadsbidragen.

155. Maahanmuuttajan erityistuki 2003–2010 Särskilt stöd till invandrare 2003–2010 *Special assistance for immigrants, 2003–2010*

Vuosi År Year	Maksettu vuoden aikana, 1 000 € Betalt under året, 1 000 € Annual expenditure, €1,000	Tuki keskimäärin joulukuussa, €/kk Stödet i medeltal i december, €/mån. <i>Average amount of assistance in December, €/month</i>	Tuen saajia vuoden lopussa Mottagare vid årets slut <i>Recipients at year-end</i>			Tuen saajalla työeläkevähenteinen kansaneläke tai perhe-eläke Mottagaren har arbetspensionsavhängig folkpension eller familjepension <i>Recipients with/without a pension- tested national pension or a survivor pension</i>	
			Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Työkyvyttömät (alle 65 v) Arbets- oförmögna (under 65) <i>Disabled (aged under 65 years)</i>	65 v täyttäneet 65 år fyllda <i>Aged 65 years or over</i>	On Ja With	Ei Nej Without
2003 ¹⁾	3 064	375,7	2 846	245	2 601	693	2 153
2004	14 993	355,9	3 605	463	3 142	1 055	2 550
2005	16 983	353,3	4 111	607	3 504	1 317	2 794
2006	18 728	347,4	4 541	771	3 770	1 547	2 994
2007	20 238	341,0	4 917	920	3 997	1 802	3 115
2008	22 769	355,4	5 208	1 112	4 096	2 078	3 130
2009	23 939	365,2	5 537	1 253	4 284	2 343	3 194
2010	24 208	336,1	5 790	1 363	4 427	2 506	3 284

¹⁾ Tukea alettiin maksaa 1.10.2003.
Stödet började betalas ut 1.10.2003.
Special assistance for immigrants was introduced on 1 October 2003.

Lähde: SVT. Kela: Maahanmuuttajan erityistuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Särskilt stöd till invandrare www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 66. Maahanmuuttajan erityistuen saajat kansalaisuuden mukaan 31.12.2010**Figur 66. Mottagare av särskilt stöd för invandrare enligt medborgarskap 31.12.2010****Chart 66. Recipients of special assistance for immigrants by nationality at year-end 2010**

Huom. Erityistukea saavat maahanmuuttajat edustivat 75 kansalaisuutta.

Anm. Mottagarna representerade 75 nationaliteter.

N.B. A total of 75 nationalities were represented among the recipients of special assistance to immigrants.

¹⁾ Suomen kansalaisuuden saaneet eivät ole luvussa mukana.
Personer som fått medborgarskap ingår inte.

The figure does not include naturalised citizens of Finland.

Lähde: SVT, Kela: Maahanmuuttajan erityistuki www.kela.fi/tilastot; www.tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html [viitattu 5.5.2011].

Källa: FOS, FPA: Särskilt stöd till invandrare www.fpa.fi/statistik; www.tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html [hämtad 5.5.2011].

10.3 Pitkäaikaistyöttömien eläketuki

Pitkäaikaistyöttömän eläketukea saaneet siirtyivät vuoden 2009 loppuun mennessä vanhuuseläkkeelle. Maksettuja tukia kuvaaviin tilastoihin tuli kuitenkin vuonna 2010 vielä taannehtivia maksuja.

Eläketuen tarkoitus oli antaa 1990-luvun laman aikana työttömäksi jääneille pitkäaikaistyöttömille mahdollisuus siirtyä työmarkkinatuelle pysyvän toimeentulon turvaavalle eläketuelle tai eläkkeelle. Kertatarkoituksena toteutetusta eläketuesta säädetään laissa eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta, joka astui voimaan 1.5.2005. Eläketuen toimeenpano kuului Kelalle. (Eläketuen kehitys, ks. liite 8.)

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Eläketukea maksettiin 1941–1947 syntyneelle Suomesa asuvalle henkilölle, joka

- oli 31.12.2004 ollut oikeutettu työmarkkinatukeen ja ollut edeltävät 12 kuukautta yhtäjaksoisesti työttömänä työnhakijana ja
- oli 31.12.2004 mennessä saanut enimmäisajan työttömyyspäivärahaa (500 pv) ja työmarkkinatukea vähintään 2 000 päivältä tai saanut työmarkkinatukea vähintään 2 500 päivältä. Em. päiviksi lasketaan myös mm. sairauspäivärahapäivät ja tietyt päivät, joilta henkilö oli ollut oikeutettu etuuksiin, mutta etuuksia ei esim. tarveharkinnan vuoksi oltu maksettu.

Oikeus eläketukeen lakkasi henkilön täyttäessä 62 vuotta. Eläketuen lakattua henkilöllä on oikeus vanhuuseläkkeeseen (työ- ja/tai kansaneläkejärjestelmässä), jota varhennusvähennys ei pienennä.

Eläketukena maksettiin työeläke- ja/tai kansaneläkeosuus. Työeläkeosuus tarkoittaa 31.12.2004 saakka kertynyttä työeläkettä, ja kansaneläkeosuus määräytyi työeläkkeen suuruuden mukaan. Kansaneläkeosuuteen sovellettiin kansaneläkkeen säännöksiä.

Eläketuki oli veronalaista tuloa. Siihen tehtiin indeksitarkistus samaan aikaan ja samassa suhteessa kuin kansaneläkkeeseen. Tuki rahoitettiin valtion suorituksilla.

Eläketukea saavalle voitiin maksaa lisäksi eläkkeensaajan asumistukea ja lapsikorotusta.

10.3 Pensionsstöd för långtidsarbetslösa

Mottagarna av pensionsstöd för långtidsarbetslösa blev ålderspensionerade före utgången av 2009. Statistiken över utbetalda stöd kompletterades dock med retroaktiva betalningar år 2010.

Syftet med pensionsstödet var att långtidsarbetslösa som blev arbetslösa under depressionen på 1990-talet skulle kunna övergå från arbetsmarknadsstöd till pensionsstöd eller pension som ger en varaktig försörjning. Pensionsstödet som var en engångslösning regleras i lagen om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa som trädde i kraft 1.5.2005. Stödet verkställdes av FPA. (Pensionsstödet utveckling, se bilaga 8.)

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Pensionsstöd beviljades den som är född 1941–1947, bosatt i Finland och som

- 31.12.2004 hade rätt till arbetsmarknadsstöd och hade varit arbetslös arbetssökande utan avbrott under de närmast föregående 12 månaderna och som
- 31.12.2004 hade fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden (500 dgr) och arbetsmarknadsstöd för minst 2 000 dagar eller arbetsmarknadsstöd för minst 2 500 dagar. Till nämnda dagar räknas även bl.a. sjukdagpenningdagar och vissa dagar för vilka personen varit berättigad till förmåner men förmånerna inte betalats på grund av t.ex. behovsprövning.

Rätten till pensionsstöd upphörde när personen fyllde 62 år. Efter att pensionsstödet upphört har personen rätt till ålderspension (från arbets- och/eller folkpensionssystemet) utan förtidsavdrag.

I pensionsstöd betalades en arbetspensionsdel och/eller en folkpensionsdel. Arbetspensionsdelen var den arbetspension som intjänats per 31.12.2004, och folkpensionsdelen bestämdes enligt arbetspensionens storlek. På folkpensionsdelen tillämpades bestämmelserna om folkpension.

Pensionsstödet var en skattepliktig inkomst. Stödet indexjusterades samtidigt som folkpensionen och i samma proportion som den. Stödet finansierades genom statens inbetalningar.

Den som hade pensionsstöd kunde dessutom beviljas bostadsbidrag för pensionstagare och barnförhöjning.

Tilastointi

Pitkääikaistyöttömien eläketuen perusteiden mukaisesti maksettu vanhuuseläke ja eläketuen saajalle maksettu lapsikorotus käsitellään eläke-etuusosiossa. Eläkkeensaajan asumistukea kuvaavat tilastot esitetään asumistukien yhteydessä.

Statistikförel

Ålderspension som betalats på samma grunder som pensionsstöd för långtidsarbetslösa och barnförhöjning som betalats till mottagare av pensionsstöd behandlas i samband med pensioner. Statistiken över bostadsbidrag för pensionstagare presenteras i samband med bostadsbidragen.

156. Pitkääikaistyöttömien eläketuki 2005–2010 Pensionsstöd till långtidsarbetslösa 2005–2010

Pension assistance for the long-term unemployed, 2005–2010

Vuosi År Year	Maksettu vuoden aikana, 1 000 € Utbetalt under året, 1 000 € Annual expenditure, €1,000	Tuki keskimäärin joulukuussa, €/kk Stöd i medeltal i december, €/mån. Average amount of assistance in December, €/month	Saajia vuoden lopussa Mottagare vid årets slut Number of recipients at year-end			
			Yhteensä Sammanlagt Total	Vain kansaneläkeosuus Enbart folkpensionsdel National pension component only	Vain työeläkeosuus Enbart arbets- pensionsdel Employment pension component only	Sekä kansan- että työeläkeosuus Både folk- och arbetspensionsdel Both components
2005 ¹⁾	16 099	698,4	2 804	15	132	2 657
2006	23 854	709,2	2 555	14	121	2 420
2007	19 134	718,1	1 812	10	82	1 720
2008	12 352	759,1	971	9	38	924
2009	4 629	753,3	60	1	1	58
2010 ²⁾	39

¹⁾ Tukea alettiin maksaa 1.5.2005.

Stödet började betalas 1.5.2005.

The assistance was introduced on 1 May 2005.

²⁾ Voimassa olevia tukia ei enää ole vuonna 2010. Ennen vuotta 2010 koskevia tukia maksetaan vielä takautuvasti. Niitä myös peritään takaisin. Det finns inte några stöd som gäller år 2010. Stöd som gäller tiden före 2010 betalas ännu ut retroaktivt och de återkrävs också.

No pension assistance payments remained in current-payment status in 2010. Payments for previous years continue to be made retrospectively and are being recovered.

Huom. Eläketuen edellytykset täyttävät pitkääikaistyöttömät, jotka olivat jo täyttäneet 62 v eläketukea koskevan lain tullessa voimaan (1.5.2005) tai jotka eläketukea saadessaan täyttävät 62 v, ovat oikeutettuja vanhuuseläkkeeseen ilman varhennusvahennystä. He sisältyvät eläkkeensaajina eläketilastoihin.

Eläketuen saaja voi eläketuen lisäksi saada eläkkeensaajan asumistukea tai lapsikorotusta. Ne tilastoidaan eläkkeiden yhteyteen.

Anm. Långtidsarbetslösa som uppfyller villkoren för pensionsstöd och som redan hade fyllt 62 år när lagen om pensionsstöd trädde i kraft (1.5.2005) eller som fyller 62 år när de har pensionsstöd, är berättigade till ålderspension utan förtidsavdrag. De ingår som pensionstagare i pensionsstatistiken. Den som har pensionsstöd kan dessutom få bostadsbidrag för pensionstagare eller barnförhöjning. Dessa förmåner statistikförs bland pensionerna.

Lähde: SVT. Kela: Pitkääikaistyöttömien eläketuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensionsstöd till långtidsarbetslösa www.fpa.fi/statistik.

11 | Kelan talous ja hallinto FPA:s ekonomi och förvaltning

2010

- Kelan toiminnan rahoitus
Finansiering av FPA:s verksamhet
 - Kansaneläkevakuutus
Folkpensionsförsäkring
 - Sairausvakuutus
Sjukförsäkring
 - Muu Kelan hoitama sosiaaliturva
Övrig social trygghet som handhas av FPA
- Organisaatio ja etuuksien käsittely
Organisation och behandling av förmåner
- Muutoksenhaku
Sökande av ändring

11.1 Rahoitus

Kelan hoitaman sosiaaliturvan rahoitus perustuu jakoperiaatteelle, jonka mukaan kunkin vuoden kulut rahoitetaan samana vuonna kertyneillä tuotoilla. Etuuskien rahoituksen hoitamista varten Kelassa on kansaneläkerahasto, sairausvakuutusrahasto ja vuodesta 2009 lähtien sosiaaliturvan yleisrahasto, josta rahoitetaan ne etuudet, jotka eivät kuulu eläke- tai sairausvakuutukseen.

Kelan kokonaiskulut olivat 12 585,1 milj. euroa vuonna 2010. Etuuskulujen osuus oli 96,6 % ja toimintakulujen 3,4 %. Valtion osuus Kelan rahoituksesta oli 67 %, vakuutettujen ja työnantajien lakisääteisillä maksuilla rahoitettiin 28 % ja kuntien suoritukset olivat 5 %.

Kansaneläkevakuutus. Valtio on vuodesta 2010 alkaen rahoittanut kansaneläkevakuutuksen kulut, sillä vuoden 2010 alusta työnantajien kansaneläkemaksu poistettiin kaikilta työnantajilta. Kansaneläkemaksuja kertyi vuonna 2010 vielä vähäinen määrä aiemmilta verovuosilta. Ne sekä omaisuuden tuotot vähensivät valtion suorittamia kansaneläkerahastoon.

Vuositason maksuvalmiuden turvaaminen edellyttää kansaneläkerahastolta määrättyä vähimmäistasoa. Vuonna 2010 kansaneläkerahaston vieraalla pääomalla vähennetyn rahoitusomaisuuden määrää alennettiin 5 %:sta 3,5 %:iin kansaneläkkeiden ja toimintakulujen vuotuisesta yhteismäärästä.

Sairausvakuutus. Sairausvakuutuksen rahoitus jakautuu *työtulovakuutuksen* ja *sairaanhoitovakuutuksen* rahoitukseen.

Työtulovakuutus sisältää sairauspäivärahat, vanhempainpäivärahat ja kuntoutusrahat sekä työnantajille maksettavat korvaukset työterveyshuollon järjestämisestä ja vanhempainpäiväraha-ajan vuosilomakustannuksista. Valtio rahoittaa kokonaan vähimmäismääräiset päivärahat ja 0,1 % muista kuin vähimmäismääräisistä vanhempainpäivärahoista sekä osan yrittäjien työterveyshuollosta. Työtulovakuutuksen pääasialliset rahoittajat ovat työnantajat (työnantajan sairausvakuutusmaksu, vuonna 2010 noin 65 % rahoitusosuus) sekä palkansaajat ja yrittäjät (sairausvakuutuksen päivärahamaksu, vuonna 2010 noin 30 % rahoitusosuus).

Työnantajien sairausvakuutusmaksu maksetaan palkkojen perusteella, ja sen suuruus oli 2,23 % vuonna 2010. Työnantajan kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksujen kehitys esitetään asetelmassa 8. Sairausvakuutuksen päivärahamaksun pohja on palkansaajilla veronalaiset palkkatulot ja yrittäjillä työtulot. Vuonna 2010 maksu oli

11.1 Finansiering

Folkpensions- och sjukförsäkringssystemet bygger på fördelningsprincipen, enligt vilken kostnaderna för varje år finansieras genom de intäkter som insamlats under året. För finansieringen av förmånerna har FPA en folkpensionsfond, en sjukförsäkringsfond och sedan 2009 en allmän fond för social trygghet. De förmåner som inte omfattas av pensions- eller sjukförsäkringen finansieras med medel ur den allmänna fonden.

År 2010 uppgick FPA:s totala utgifter till 12 585,1 milj. euro. Förmånsutgifternas andel var 96,6 % och omkostnadernas 3,4 %. Av finansieringen av FPA:s verksamhet stod staten för 67 %, de försäkrades och arbetsgivarnas lagstadgade avgifter för 28 % och kommunerna för 5 %.

Folkpensionsförsäkringen. Staten har sedan början av 2010 finansierat folkpensionsförsäkringen, efter som arbetsgivarnas folkpensionsavgift då slopades för samtliga arbetsgivares del. År 2010 inflöt ännu en liten mängd folkpensionsavgifter som gällde tidigare skatteår. Dessa minskade tillsammans med avkastning av förmögenhet statens betalningar till folkpensionsfonden.

För att trygga årslikviditeten krävs det att folkpensionsfonden håller en viss minimnivå. År 2010 minskades finansieringstillgångarna för folkpensionsfonden efter avdrag för främmande kapital från 5 % till 3,5 % av de årliga utgifterna för folkpensionerna och omkostnaderna.

Sjukförsäkringen. Finansieringen av sjukförsäkringen indelas i *arbetsinkomstförsäkring* och *sjukvårdsförsäkring*.

I *arbetsinkomstförsäkringen* ingår sjukdagpenningen, föräldradagpenningarna och rehabiliteringspenningen samt ersättningar till arbetsgivare för företagshälsovård och för semesterkostnader under föräldradagpenningtid. Staten finansierar dagpenningar som betalas med minimibelopp i sin helhet och 0,1 % av andra än med minimibelopp utbetalda föräldradagpenningar, samt företagshälsovården för företagare delvis. Arbetsinkomstförsäkringens huvudsakliga finansiärer är arbetsgivarna (sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare, år 2010 en finansieringsandel om ungefär 65 %) samt löntagarna och företagarna (sjukförsäkringens dagpenningpremie, år 2010 en finansieringsandel om ungefär 30 %).

Arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift betalas på basis av lönerna och uppgick till 2,23 % år 2010. Folkpensions- och sjukförsäkringsavgifterna för arbetsgivarna framgår av sammanställning 8. *Sjukförsäkringens dagpenningpremie* grundar sig för löntagarna på de skattepliktiga löneinkomsterna och för företagarna på arbetsinkoms-

Asetelma 8. Työnantajien vakuutusmaksut vuodesta 2000

Sammanställning 8. Arbetsgivares försäkringsavgifter fr.o.m. år 2000

Ajankohta, josta alkaen maksua sovelletaan Tidpunkt då avgiften börjat tillämpas	Kansaneläkemaksu – Folkpensionsavgift ¹⁾				Ajankohta, josta alkaen maksua sovelletaan Tidpunkt då avgiften börjat tillämpas	Sairausvakuutusmaksu – Sjukförsäkringsavgift			
	Yksityiset ²⁾ Privata ²⁾	Julkiset – Offentliga				Yksityiset Privata	Julkiset – Offentliga		
		Valtio Staten	Kunnat ja kunnalliset liikelaitokset Kommuner och kommunala affärsverk	Seura- kunnat Försam- lingar			Valtio Staten	Kunnat ja kunnalliset liikelaitokset Kommuner och kommunala affärsverk	Seura- kunnat Försam- lingar
	% palkoista – % av lönerna					% palkoista – % av lönerna			
1.1.2000	2,40–4,90	3,95	3,15	3,15	1.1.2000	1,60	2,85	1,60	1,60
1.7.2000	2,00–4,90	3,95	3,15	3,15					
1.1.2001	2,00–4,90	3,95	3,15	3,15	1.1.2001	1,60	2,85	1,60	1,60
1.1.2002	2,00–4,90	3,95	3,15	3,15	1.1.2002	1,60	2,85	1,60	1,60
1.3.2002	1,35–4,45	3,95	2,40	2,40					
1.1.2003	1,35–4,45	3,95	2,40	2,40	1.1.2003	1,614	2,864	1,614	1,614
1.1.2004	1,35–4,45	3,95	2,40	2,40	1.1.2004	1,614	2,864	1,614	1,614
1.1.2005	1,366–4,466	3,966	2,416	2,416	1.1.2005	1,60	2,85	1,60	1,60
1.1.2006	0,898–3,998	1,948	1,948	1,948	1.1.2006	2,06	2,06	2,06	2,06
1.1.2007	0,901–4,001	1,951	1,951	1,951	1.1.2007	2,05	2,05	2,05	2,05
1.1.2008	0,801–3,901	1,851	1,851	1,851	1.1.2008	1,97	1,97	1,97	1,97
1.1.2009	0,801–3,901	1,851	1,851	1,851	1.1.2009	2,00	2,00	2,00	2,00
1.4.2009	0,00–3,10	1,05	1,05	1,05					
1.1.2010	1.1.2010	2,23	2,23	2,23	2,23
1.1.2011	1.1.2011	2,12	2,12	2,12	2,12

¹⁾ Kansaneläkevakuutusmaksu poistui kaikilta työnantajilta 1.1.2010 alkaen.
Folkpensionsförsäkringsavgiften slopades för alla arbetsgivare från 1.1.2010.

²⁾ Riippuen poistojen määrästä ja suhteesta maksettuihin palkkoihin.
Beroende på avskrivningarnas storlek och förhållande till lönesumman.

Asetelma 9. Vakuutettujen vakuutusmaksut vuodesta 2000

Sammanställning 9. Försäkrades försäkringsavgifter fr.o.m. år 2000

Ajankohta, josta alkaen maksua sovelletaan Tidpunkt då avgiften börjat tillämpas	Sairausvakuutusmaksu Sjukförsäkringsavgift		Sairaanhoitomaksu Sjukvårdsavgift		Päivärahamaksu Dagpenningspremie	
	Eläkeläiset Pensionärer	Muut Övriga	Palkansaajat ja yrittäjät Löntagare och företagare	Eläkkeen- ja etuudensaajat Pensions- och förmänstagare	Palkansaajat ja MYEL- vakuutetut yrittäjät Löntagare och LFöPL- försäkrade företagare	YEL-vakuutetut yrittäjät FöPL-försäkrade företagare
	% kunnallisverotuksessa verotettavasta tulosta ¹⁾ – % av inkomsten vid kommunalbeskattningen ¹⁾				% veronalaisesta palkkatulosta / yrittäjien työtulosta – % av skattepliktig löneinkomst / företagares arbetsinkomst	
1.1.2000	3,2	1,5
1.1.2001	2,7	1,5
1.1.2002	1,9	1,5
1.1.2003	1,5	1,5
1.1.2004	1,5	1,5
1.1.2005	1,5	1,5
1.1.2006	.	.	1,33	1,50	0,77	1,02
1.1.2007	.	.	1,28	1,45	0,75	0,91
1.1.2008	.	.	1,24	1,41	0,67	0,81
1.1.2009	.	.	1,28	1,45	0,70	0,79
1.1.2010	.	.	1,47	1,64	0,93	1,05
1.1.2011	.	.	1,19	1,36	0,82	0,92

¹⁾ Yrittäjillä vuodesta 2003 alkaen % työtuloista.
För företagare % av arbetsinkomsten fr.o.m. år 2003.

Huom. Sairausvakuutuksen rahoitusuudistuksessa 1.1.2006 alkaen vakuutettujen sairausvakuutusmaksun korvasivat sairaanhoitomaksu ja päivärahamaksu.

Anm. Vid reformen av sjukförsäkringsfinansieringen ersattes från 1.1.2006 de försäkrades sjukförsäkringsavgift med en sjukvårdsavgift och en dagpenningspremie.

palkansaajilla ja MYEL-vakuutetuilla yrittäjillä 0,93 % ja YEL-vakuutetuilla yrittäjillä 1,05 % tuloista. Päiväraha-maksu on verotuksessa vähennyskelpoinen.

Sairaanhoitovakuutus sisältää Kelan maksamat lääkekorvaukset, korvaukset lääkärin- ja hammaslääkärin-palkkioista, korvaukset tutkimuksesta ja hoidosta, matkakorvaukset, kuntoutusmenot (lukuun ottamatta kuntoutusrahoja), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen perusturvaan kuuluvat sairaanhoitokorvaukset, korvaukset Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle sekä EU-korvaukset sairaanhoidon kustannuksista.

Valtio ja ulkomaan laitokset rahoittavat EU-korvaukset. Muuten sairaanhoitovakuutuksen rahoitus jakautuu puoliksi vakuutettujen ja valtion kesken. Sairaanhoitovakuutuksen rahoitusta varten kaikilta vakuutetuilta eli palkansaajilta, yrittäjiltä sekä eläkkeen- ja etuudensaajilta peritään sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksua kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella. Vuonna 2010 maksu oli palkansaajilla ja yrittäjillä 1,47 % ja eläkkeen- ja etuudensaajilla 1,64 % ansiotulosta. Vakuutettujen maksujen kehitys esitetään asetelmassa 9.

Sairausvakuutuksen rahoitusomaisuuden, josta on vähennetty vieras pääoma ja varaukset, on oltava 8–12 % sairausvakuutuksen vuotuisista kokonaismenoista. Työnantajien ja vakuutettujen vakuutusmaksuperusteet sekä valtion osuus sairaanhoitovakuutuksesta määrättyvät niin, että tämä ehto täyttyy.

Muut Kelan etuudet. Valtio rahoittaa kokonaan lapsilisät, yleisen asumistuen, opintoetuudet, äitiysavustukset ja adoptiotuet, sotilasavustukset, maahanmuuttajan erityistuen sekä rintamaveteraanien kuntoutusmatkakustannukset. Valtio rahoittaa myös valtaosan työttömyysturvaetuksista ja elatustuen siltä osin kuin maksettuja elatustukia ei saada perityksi elatusvelvollisilta. Valtio rahoittaa myös 1.9.2010 kunnilta Kelan tehtäväksi siirtyneen vammaisten tulkkauspalvelun kulut.

Kunnat rahoittavat lastenhoidon tuet lukuun ottamatta ulkomaille maksettavia tukia, jotka valtio rahoittaa. Kunnat rahoittavat myös osan työmarkkinatuista. Työttömyysturvan peruspäivärahojen rahoitukseen ohjataan palkansaajien työttömyysvakuutusmaksuista määrä, joka keskimäärin vastaa työttömyyskassoihin kuuluvien työntekijöiden maksujen määrää.

Eläkevastuurahasto. Kelan henkilöstön eläkevastuun kattamista ja eläkkeiden maksamista varten Kelassa on

terna. År 2010 var premien för löntagarna och de LFöPL-försäkrade företagarna 0,93 % och för de FöPL-försäkrade företagarna 1,05 % av inkomsterna. Dagpenning-premien är avdragsgill i beskattningen.

I sjukvårdsförsäkringen ingår läkemedelsersättningarna från FPA, ersättningarna för läkar- och tandläkararvoden, ersättningarna för undersökning och behandling, reseersättningarna, rehabiliteringsutgifterna (frånsett rehabiliteringspenningen), sjukvårdsersättningarna inom ramen för grundskyddet i lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring, ersättningarna till Studenternas hälsovårdsstiftelse samt EU-ersättningarna för sjukvårdskostnader.

EU-ersättningarna finansieras av staten och utländska inrättningar. I övrigt är finansieringen av sjukvårdsförsäkringen jämnt fördelad mellan de försäkrade och staten. För finansieringen av sjukvårdsförsäkringen uttas av alla försäkrade, dvs. löntagarna, företagarna samt pensions- och förmånstagarna, inom ramen för sjukförsäkringen en sjukvårdsavgift på basis av förvärvsinkomsten i kommunalbeskattningen. År 2010 var premien för löntagarna och företagarna 1,47 % och för pensions- och förmånstagarna 1,64 % av förvärvsinkomsten. Försäkringsavgifterna för de försäkrade framgår av sammanställning 9.

Finansieringstillgångarna för sjukförsäkringen ska efter avdrag för främmande kapital och reserveringar uppgå till 8–12 % av sjukförsäkringens årliga utgiftssumma. Grunderna för arbetsgivarnas och de försäkrades försäkringsavgifter samt statens andel av sjukvårdsförsäkringen fastställs så att detta villkor uppfylls.

Övriga FPA-förmåner. Barnbidraget, det allmänna bostadsbidraget, studieförmånerna, moderskapsunderstödet, adoptionsbidraget, militärunderstödet, det särskilda stödet till invandrare och resekostnaderna i samband med rehabilitering för frontveteraner finansieras helt och hållet av staten. Staten finansierar också merparten av arbetslöshetsförmånerna och utbetalda underhållsstöd som inte går att indriva hos de underhållsskyldiga. Staten finansierar därtill kostnaderna för tolkningstjänsten för handikappade personer, som sedan 1.9.2010 sköts av FPA i stället för av kommunerna.

Barnavårdsstöden finansieras av kommunen frånsett de stöd som betalas till utlandet och som staten finansierar. Kommunerna finansierar även en del av arbetsmarknadsstöden. För finansieringen av grunddagpenningen för arbetslösa används av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgifter ett belopp som i medeltal motsvarar avgifterna från de arbetstagare som inte tillhör någon arbetslöshetskassa.

Pensionsansvarsfond. FPA har en pensionsansvarsfond för täckande av personalpensionsansvaret och för utbe-

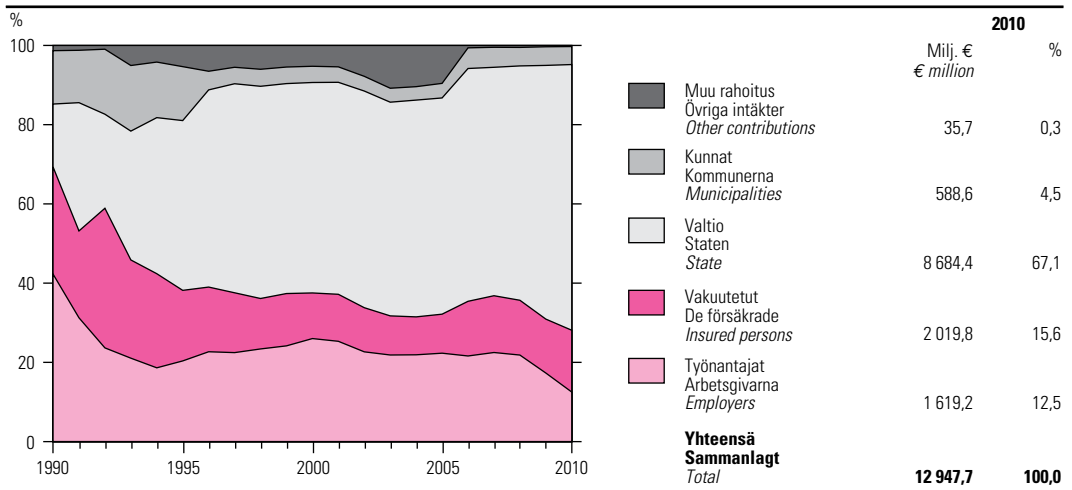
eläkevastuurahasto. Työnantaja suorittaa siihen kannatusmaksua ja toimehenkilöt työeläkemaksua. Vuodesta 2009 lähtien eläkevastuurahaston katteen vähimmäistaso on ollut 41 % eläkevastuun täydestä määrästä lisätynä työntekijän eläkemaksusta karttuneella määrällä.

talning av pensionerna. Arbetsgivaren betalar en understödsavgift och de anställda betalar en arbetspensionsavgift till fonden. Sedan 2009 har miniminivån för pensionsansvarsfondens täckning varit 41 % av pensionsansvarets fulla belopp plus inbetalade pensionsavgifter från arbetstagare.

Kuvio 67. Kelan sosiaaliturvan rahoitus 1990–2010

Figur 67. Finansieringen av den sociala trygghet som FPA sköter 1990–2010

Chart 67. Financing of benefit schemes administered by Kela, 1990–2010

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.
Källa: FPA:s resultaträkningar.

157. Kansaneläkevakuutuksen kulut ja rahoitus 1995–2010

Folkpensionsförsäkringen: kostnader och finansiering 1995–2010

Expenditure and financing of national pension insurance, 1995–2010

Vuosi Ar Year	Kulut ¹⁾ – Kostnader ¹⁾ – Expenditure ¹⁾				Rahoitus ²⁾ – Finansiering ²⁾ – Financing ²⁾							
	Etuudet ³⁾ Förmåner ³⁾ Benefits ³⁾				Vakuutusmaksut Försäkringsavgifter Contributions from insured persons and employers			Valtio Staten State	Kunnat Kommunerna Municipalities	Muu rahoitus Övriga finansiering Other financing		
	Yhteensä Sammanlagt Total	Eläkkeet Pensioner Pension benefits	Muut etuudet Övriga förmåner Other benefits	Toimintakulut ⁴⁾ Förvaltningskostnader ⁴⁾ Administration expenses	Yhteensä Sammanlagt Total	Vakuutettujen Försäkrades The insured	Työntekijien Arbetsgivares The employers	Yhteensä Sammanlagt Total		Lisärahoitusosuus Tilläggsfinansieringsandel Additional contribution	Yhteensä Sammanlagt Total	Alv-tuotot Moms-intäkter Receipts from value added tax
Milj. € – € million												
1995	3 354	3 147	99	108	3 240	346	1 222	408	–	791	473	404
1996	3 386	3 081	97	207	3 110	53	1 308	1 101	–	80	569	404
1997	3 215	3 009	99	107	3 093	24	1 296	1 293	123	13	467	404
1998	3 195	2 891	98	207	3 143	1	1 397	1 225	71	–	520	404
1999	3 002	2 791	101	110	3 059	44	1 456	1 127	–	–	432	404
2000	2 923	2 707	104	112	3 097	7	1 577	1 109	–	–	404	404
2001	2 969	2 740	111	118	3 125	0	1 550	1 130	–	–	445	404
2002	3 028	2 792	111	126	3 025	0	1 347	1 169	24	–	509	500
2003	3 010	2 766	112	132	3 182	0	1 309	1 135	–	–	739	700
2004	2 989	2 738	114	137	2 988	–0	1 336	1 230	102	–	422	400
2005	3 005	2 761	112	132	3 017	–0	1 381	1 218	83	–	418	400
2006	3 035	2 779	113	143	3 067	–0	1 097	1 922	555	–	48	.
2007	3 062	2 809	113	141	3 062	0	1 100	1 941	557	–	21	.
2008	3 411	2 513	749	149	3 425	0	1 083	2 319	505	–	23	.
2009	3 481	2 566	789	126	3 450	0	679	2 744	130	–	27	.
2010	3 515	2 498	903	115	3 449	0	46	3 377	.	–	26	.
%												
1995	100,0	93,9	2,9	3,2	100,0	10,7	37,7	12,6	–	24,4	14,6	12,5
2000	100,0	92,6	3,6	3,8	100,0	0,2	50,9	35,8	–	–	13,0	13,0
2005	100,0	91,9	3,7	4,4	100,0	–0,0	45,8	40,4	2,7	–	13,9	13,3
2006	100,0	91,6	3,7	4,7	100,0	–0,0	35,8	62,7	18,1	–	1,6	.
2007	100,0	91,7	3,7	4,6	100,0	0,0	35,9	63,4	18,2	–	0,7	.
2008	100,0	73,7	22,0	4,4	100,0	0,0	31,6	67,7	14,7	–	0,7	.
2009	100,0	73,7	22,7	3,6	100,0	0,0	19,7	79,5	3,8	–	0,8	.
2010	100,0	71,1	25,7	3,3	100,0	0,0	1,3	97,9	.	–	0,8	.

¹⁾ Kansaneläkerahaston varoja on käytetty sairausvakuutuksen menojen rahoittamiseen, mikä ei ilmene taulukon luvuista. Kansaneläkerahastosta siirrettiin sairausvakuutusrahastoon 47 milj. € 1999, 189 milj. € 2000, 133 milj. € 2001, 148 milj. € 2003, 0,7 milj. € 2004, 6 milj. € 2005 ja 54 milj. € 2006. Medel ur folkpensionsfonden har använts för finansiering av sjukförsäkrings utgifter, vilket inte framgår av tabellen. Från folkpensionsfonden överfördes 47 milj. € till sjukförsäkringsfonden år 1999, 189 milj. € år 2000, 133 milj. € år 2001, 148 milj. € år 2003, 0,7 milj. € år 2004, 6 milj. € år 2005 och 54 milj. € år 2006.

The table does not reflect the fact that transfers from the National Pension Insurance fund have been used to cover certain National Health Insurance expenditures (€47 million, €189 million, €133 million, €148 million, €0.7 million, €6 million and €54 million in 1999, 2000, 2001, 2003, 2004, 2005 and 2006, respectively).

²⁾ Kansaneläkevakuutuksen menojen rahoittamiseen on käytetty sairausvakuutusrahaston varoja, mikä ei ilmene taulukon luvuista. Sairausvakuutusrahastosta siirrettiin kansaneläkerahastoon 10 milj. € 1995, 278 milj. € 1996 ja 108 milj. € 1997. För finansiering av folkpensionsförsäkrings utgifter har använts medel ur sjukförsäkringsfonden, vilket inte framgår av tabellen. Från sjukförsäkringsfonden överfördes 10 milj. € 1995, 278 milj. € 1996 och 108 milj. € 1997 till folkpensionsfonden.

The table does not reflect the fact that certain National Pension Insurance expenditures have been covered by transfers from the National Health Insurance fund. The transfers for 1995, 1996 and 1997 came to €10 million, €278 million and €108 million, respectively.

³⁾ 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä. The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008.

⁴⁾ Toimieläkevastuun kattamiseksi vuoden 1996 lukuun sisältyy 97 milj. euron ja vuoden 1998 lukuun 87 milj. euron kertasuoritus. År 1996 inkluderar talet 97 milj. euro och år 1998 87 milj. euro i engångsbetalning för täckning av personalpensionsansvaret.

Huom. Rahanarvon muutokerron liitteessä 10.

Anm. Deflateringskoefficienter i bilaga 10.

N.B. For the relevant deflators, please turn to page 450.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

Källa: FPA:s resultaträkningar.

158. Sairausvakuutuksen kulut ja rahoitus 1995–2010**Sjukförsäkringen: kostnader och finansiering 1995–2010***Expenditure and financing of national health insurance, 1995–2010*

Vuosi År Year	Kulut ¹⁾ – Kostnader ¹⁾ – Expenditure ¹⁾			Rahoitus ²⁾ – Finansiering ²⁾ – Financing ²⁾						
	Yhteensä ³⁾ Samman- lagt ³⁾ Total ³⁾	Etuudet ³⁾ Förmåner ³⁾ Benefits ³⁾	Toimintakulut ⁴⁾ Förvaltnings- kostnader ⁴⁾ Administration expenses	Yhteensä Samman- lagt Total	Vakuutusmaksut Försäkringsavgifter Contributions from insured persons and employers	Valtio Staten State	Lisärahoitusosuus Tilläggsfinansieringsandel Additional contribution	Muu rahoitus Övriga finansiering Other financing		
					Vakuutettujen De försäkrades The insured	Työntantajien Arbetsgivarnas The employers		Yhteensä Sammanlagt Total	Yhteensä ⁵⁾ Sammanlagt ⁵⁾ Total ⁵⁾	Alv-tuotot Moms-intäkter Receipts from value added tax
Milj. € – € million										
1995	2 037	1 876	161	2 139	1 364	734	–	–	41	–
1996	2 054	1 890	165	2 255	1 447	777	–	–	31	–
1997	2 124	1 964	160	2 047	1 320	704	–	–	23	–
1998	2 225	2 028	197	2 120	1 166	747	175	172	31	–
1999	2 307	2 143	165	2 185	1 090	770	255	210	70	–
2000	2 469	2 300	168	2 307	996	845	381	335	85	–
2001	2 668	2 491	177	2 555	1 082	881	519	472	74	–
2002	2 926	2 738	188	2 938	1 082	918	667	625	271	200
2003	3 165	2 967	198	3 039	1 000	945	720	677	375	300
2004	3 372	3 165	206	3 401	987	984	750	711	680	600
2005	3 533	3 335	198	3 569	1 012	1 022	922	863	613	600
2006	3 718	3 503	215	3 823	1 458	1 273	1 074	.	18	.
2007	3 911	3 700	211	3 994	1 522	1 363	1 080	.	30	.
2008	4 203	3 980	224	4 119	1 546	1 411	1 128	.	33	.
2009	4 330	4 148	182	4 240	1 625	1 414	1 190	.	11	.
2010	4 425	4 239	186	4 854	1 980	1 574	1 293	.	8	.
%										
1995	100,0	92,1	7,9	100,0	63,8	34,3	–	–	1,9	–
2000	100,0	93,2	6,8	100,0	43,2	36,6	16,5	14,5	3,7	–
2005	100,0	94,4	5,6	100,0	28,4	28,6	25,8	24,2	17,2	16,8
2006	100,0	94,2	5,8	100,0	38,1	33,3	28,1	.	0,5	.
2007	100,0	94,6	5,4	100,0	38,1	34,1	27,0	.	0,7	.
2008	100,0	94,7	5,3	100,0	37,5	34,3	27,4	.	0,8	.
2009	100,0	95,8	4,2	100,0	38,3	33,4	28,1	.	0,3	.
2010	100,0	95,8	4,2	100,0	40,8	32,4	26,6	.	0,2	.

¹⁾ Sairausvakuutusrahaston varoja on käytetty kansaneläkevakuutuksen menojen rahoittamiseen, mikä ei ilmene taulukon luvuista. Sairausvakuutusrahastosta siirrettiin kansaneläkerahastoon 10 milj. € 1995, 278 milj. € 1996 ja 108 milj. € 1997.

Medel ur sjukförsäkringsfonden har använts för finansiering av folkpensionsförsäkringens utgifter, vilket inte framgår av tabellen. Från sjukförsäkringsfonden överfördes 10 milj. € 1995, 278 milj. € 1996 och 108 milj. € 1997 till folkpensionsfonden.

The table does not reflect the fact that transfers from the National Health Insurance fund have been used to cover certain National Pension Insurance expenditures. The transfers for 1995, 1996 and 1997 came to €10 million, €278 million and €108 million, respectively.

²⁾ Sairausvakuutuksen menojen rahoittamiseen on käytetty kansaneläkerahaston varoja, mikä ei ilmene taulukon luvuista. Kansaneläkerahastosta siirrettiin sairausvakuutusrahastoon 47 milj. € 1999, 189 milj. € 2000, 133 milj. € 2001, 148 milj. € 2003, 0,7 milj. € 2004, 6 milj. € 2005 ja 54 milj. € 2006.

För finansiering av sjukförsäkringens utgifter har använts medel ur folkpensionsfonden, vilket inte framgår av tabellen. Från folkpensionsfonden överfördes 47 milj. € till sjukförsäkringsfonden år 1999, 189 milj. € år 2000, 133 milj. € år 2001, 148 milj. € år 2003, 0,7 milj. € år 2004, 6 milj. € år 2005 och 54 milj. € år 2006.

The table does not reflect the fact that certain National Health Insurance expenditures have been covered by transfers from the National Pension Insurance fund. The transfers for 1999, 2000, 2001, 2003, 2004, 2005 and 2006 came to €47 million, €189 million, €133 million, €148 million, €0.7 million, €6 million and €54 million respectively.

³⁾ Muiden lakien perusteella myöhemmin sairausvakuutusrahastoon palautuneet korvaukset (takautumissuoritukset) sisältyvät etuuskien summaan.

De på basen av andra lagar till sjukförsäkringsfonden senare återförda ersättningsarna (regressbetalningarna) ingår i förmånernas summa.

The figures include money recovered on account of non-primary liability.

⁴⁾ Toimieläkevastuun kattamiseksi vuoden 1998 lukuun sisältyy 18 milj. euron kertasuoritus.

År 1998 inkluderar talet 18 milj. euro i engångsbetalning för täckning av personalpensionsansvaret.

⁵⁾ Sisältää myös takautumissuoritukset (lukuun ottamatta valtiolta saatuja EU-korvauksia, jotka vuosikirjasta 2005 alkaen on taannehtivasti tilastoitu sarakkeeseen "Valtio").

Inkluderar också regressbetalningar (med undantag av EU-ersättningar från staten, vilka från och med årsbok 2005 har statistikförts retroaktivt i kolumnen "Staten").

Includes money recovered.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

Källa: FPA:s resultaträkningar.

159. Sairausvakuutuksen kulut 2006–2010

Sjukförsäkringen: kostnader 2006–2010

National health insurance expenditure, 2006–2010

Vuosi År Year	Yhteensä Samman- lagt Total	Sairaanhoidovakuutus – Sjukvårdsförsäkring – Medical care insurance					Työtulovakuutus – Arbetsinkomstförsäkring – Earned income insurance					Toiminta- kulut Förvalt- nings- kostnader Adminis- trative costs		
		Yhteensä Sammanlagt Total	Sairaanhoidokorvaukset Sjukvårdsersättningar Refunds of medical expenses	Kuntoutuspalvelut Rehabiliteringstjänster Rehabilitation services	Korvaukset YTHS:lle Ersättningar till SHVS Compensations to FSHS	Muut etuudet ¹⁾ Övriga förmåner ¹⁾ Other benefits ¹⁾	Yhteensä Sammanlagt Total	Sairauspäivärahat Sjukdagpenningar Sickness allowances	Vanhempainpäivärahat ²⁾ Föräldradagpenningar ²⁾ Parents' allowances ²⁾	Vuosilomakustannuskorvaukset Semesterkostnadsersättningar Holiday pay compensations for employers	Kuntoutusrahat Rehabiliteringspenningar Rehabilitation allowances		Työterveyshuolto Företagshälsövärd Occupational health care	Muut etuudet ³⁾ Övriga förmåner ³⁾ Other benefits ³⁾
Milj. € – € million														
2006	3 717,6	1 762,0	1 496,8	228,8	20,8	15,6	1 741,1	745,8	695,2	32,7	59,9	197,7	9,9	214,5
2007	3 910,6	1 841,6	1 562,3	237,5	21,9	19,9	1 858,0	770,0	774,6	37,1	58,3	207,6	10,3	211,0
2008	4 203,5	1 992,7	1 711,5	241,1	21,5	18,5	1 986,9	776,1	834,3	49,0	58,7	256,9	11,9	223,9
2009	4 329,7	2 041,7	1 748,2	240,4	22,8	30,4	2 105,9	803,1	913,7	55,9	65,1	255,8	12,3	182,1
2010	4 425,3	2 034,8	1 742,5	242,7	21,8	27,8	2 204,1	821,0	961,2	61,6	67,8	282,2	10,4	186,4

- ¹⁾ EU-korvaukset, sairaanhoidokorvaukset Melalle sekä terveydentilan ja työkyvyn lisäselvitykset.
EU-ersättningar, sjukvårdsersättningar till LPA och tilläggsutredningar av hälsotillstånd och arbetsförmåga.
Refunds made under EU provisions, supplementary assessments of health and working capacity, and compensations for medical expenses paid to the Farmers' Pension Insurance Institution.
- ²⁾ Sisältää myös erityishoitörahat – Omfattar även specialvårdspenningar – Also includes special care allowances.
- ³⁾ YEL-vakuutettujen sairauspäivärahat ja päivärahakorvaukset Melalle.
Sjukdagpenningar till FöPL-försäkrade och dagpenningersättningar till LPA.
Sickness allowances paid to persons insured under the YEL (Self-Employed Persons' Pensions) Act and compensations for daily allowance expenses paid to the Farmers' Pension Insurance Institution.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat – Källa: FPA:s resultaträkningar.

160. Sairausvakuutuksen rahoitus 2006–2010

Finansieringen av sjukförsäkringen 2006–2010

National health insurance financing, 2006–2010

Vuosi Ar Year	Yhteensä Samman- lagt Total	Sairaanhoidovakuutus – Sjukvårdsförsäkring – Medical care insurance					Työtulovakuutus – Arbetsinkomstförsäkring – Earned income insurance					Omaisuus- tuotot Intäkter av tillgångar Income from assets		
		Yhteensä Sammanlagt Total	Vakuutettujen sairaanhoidomaksut De försäkrades sjukvårdspremier Contributions from the insured (medical care)	EU-korvaukseen För EU-ersättningar Towards refunds made under EU provisions	Etuuksien rahoitukseen För finansiering av förmåner Towards the financing of benefit expenditure	Muut ¹⁾ Övriga ¹⁾ Others ¹⁾	Yhteensä Sammanlagt Total	Palkansaajien ja yrittäjien päivärahmaksut Löntagares och företagares dagpenningsskatt Contributions from employees and the self- employed (daily allowances)	Työntekijöiden sairausvakuutusmaksut Arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgifter Health insurance contributions from employers	Yhteensä Sammanlagt Total	Vähimmäispäivärahoihin För minimidagpenningar Towards minimum-rate allowances		Vanhempainpäivärahoihin För föräldradagpenningar Towards parenthood allowances	Yrittäjien työterveyshuoltoon ²⁾ För företagshälsövärd för företagare ²⁾ Towards occupational health services for the self-employed ²⁾
Milj. € – € million														
2006	3 823,4	1 972,1	977,9	9,0	980,9	4,2	1 837,1	479,8	1 273,1	84,3	81,9	.	2,4	14,2
2007	3 994,0	2 010,1	1 001,8	12,9	991,1	4,4	1 958,4	519,8	1 362,9	75,7	77,0	0,7	-2,1	25,4
2008	4 119,2	2 091,8	1 035,7	9,5	1 043,1	3,5	1 997,5	510,5	1 411,4	75,5	74,4	0,8	0,4	29,9
2009	4 240,0	2 147,0	1 069,2	22,5	1 048,2	7,1	2 088,7	555,5	1 414,2	119,0	116,1	0,8	2,0	4,3
2010	4 854,1	2 433,2	1 256,4	20,8	1 152,2	3,8	2 417,1	723,2	1 573,5	120,4	117,7	0,9	1,7	3,8

- ¹⁾ Ulkomaan laitoksilta saadut EU-korvaukset ja takautumissuoritukset.
EU-ersättningar från utländska institutioner och regressbetalningar.
Refunds under EU provisions received from foreign institutions and money recovered on account of non-primary liability.
- ²⁾ Sisältää maatalousyrittäjien työterveyshuollon vuodesta 2009 alkaen.
Inkluderar företagshälsövärd för lantbruksföretagare fr.o.m. 2009.
Beginning with 2009 data, includes occupational health services for agricultural entrepreneurs.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat – Källa: FPA:s resultaträkningar.

161. Sosiaaliturvan yleisrahaston kulut ja rahoitus 2009–2010

Allmänna fonden för social trygghet: kostnader och finansiering 2009–2010

Expenditure and financing of the social security general fund, 2009–2010

Vuosi Ar Year	Kulut – Kostnader – Expenditure										Rahoitus – Finansiering – Financing			
	Yhteensä Samman- lagt Total	Etuudet – Förmåner – Benefits									Toiminta- kulut Omkost- nader Administ- rative costs	Yhteensä Samman- lagt Total		
		Työttömyysturva Arbetslöshet Unemployment												
		Peruspäivärahat Grunddagpenningar Basic unemployment allowances	Työmarkkinatuki ¹⁾ Arbetsmarknadsstöd ¹⁾ Labour market subsidy ¹⁾	Muut – Övriga – Other	Äitysavustukset, lapsilisät ja elatustuki Moderskapsunderstöd, barnbidrag och underhållsstöd Maternity grants, child benefits and child maintenance allowance	Lastenhoidon tuet Barnavårdsstöd Child day care subsidies	Yleinen asumistuki Allmänt bostadsbidrag General housing allowance	Opintoetuudet Studieförmåner Benefits for students	Muut ²⁾ – Övriga ²⁾ – Other ²⁾			Valtio – Staten – State	Kunnat – Kommunerna – Municipalities	Muu rahoitus ³⁾ – Övriga finansiering ³⁾ – Other financing ³⁾
	Milj. € – € million													
2009	4 403	166	762	47	1 518	427	482	833	48	120	4 403	3 811	569	23
2010	4 645	184	850	63	1 547	444	530	845	50	132	4 645	4 014	589	42
	%													
2009	100,0	3,8	17,3	1,1	34,5	9,7	10,9	18,9	1,1	2,7	100,0	86,6	12,9	0,5
2010	100,0	4,0	18,3	1,4	33,3	9,6	11,4	18,2	1,1	2,8	100,0	86,4	12,7	0,9

¹⁾ Sisältää maahanmuuttajalle kotoutumistukena maksettavan työmarkkinatuen.

Inkluderar arbetsmarknadsstöd som betalas i form av integrationsstöd till invandrare.

Includes labour market subsidies paid to immigrants in the form of integration assistance.

²⁾ Rintamaveteraanien matkakorvaukset, sotilasavustus, maahanmuuttajan erityistuki, eläketuki ja vammaisten tulkkaukspalvelut.

Reseersättningar till frontveteraner, militärunderstöd, särskilt stöd till invandrare, pensionsstöd och tolkningstjänst för handikappade personer.

Refunds of travel costs for front-veterans, conscript's allowance, special assistance for immigrants, pension assistance and interpreting services for the disabled.

³⁾ Palkansaajien työttömyysvakuutumaksut, muut työttömyysvakuutusrahaston suoritukset ja ulkomailta saadut ETA-työttömyyskorvaukset.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgifter, andra utbetalningar från arbetslöshetsförsäkringsfonden och EES-arbetslöshetsersättningar från utlandet.

Unemployment insurance contributions from wage and salary earners, other payments into the unemployment insurance fund, and unemployment compensations received from abroad under EEA provisions.

Huom. Vuoden 2009 alusta etuuskulujen maksua varten perustettiin uusi etuusrahasto, sosiaaliturvan yleisrahasto, josta maksetaan muut kuin kansaneläke- tai sairausvakuutukseen kuuluvat etuudet. Toimintakulut jakautuvat jatkossa kolmen rahaston kesken.

Aiempien vuosien tiedot näiden etuuksien kuluista ja rahoituksesta löytyvät vuoden 2008 tilastollisesta vuosikirjasta.

Anm. De förmåner som inte omfattas av pensions- eller sjukförsäkringen finansieras med medel ur en ny förmånsfond, den allmänna fonden för social trygghet, som inrättades i början av 2009 för finansieringen av förmånskostnaderna. Omkostnaderna fördelas i fortsättningen på tre fonder. Uppgifter från tidigare år om kostnaderna för och finansieringen av dessa förmåner finns i FPA:s statistiska årsbok 2008.

N.B. A social security general fund was established at the beginning of 2009 for the purpose of paying out all other benefits than those provided under National Pension Insurance and National Health Insurance. Administrative costs will be shared between the three funds. Previous data on the benefits affected can be found in the 2008 edition of this Yearbook.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

Källa: FPA:s resultaträkningar.

162. Kelan tase 2000–2010
FPA:s balansräkning 2000–2010
Balance sheet of Kela, 2000–2010

31.12. At year- end	Vastaavaa – Aktiva – Assets					Vastattavaa – Passiva – Liabilities							
	Yhteensä Sammanlagt Total	Käyttöomaisuus ja muut sijoitukset Anläggningstillgångar och övriga placeringar Fixed assets and other investments	Rahoitusomaisuus Finansieringstillgångar Current assets	Eläkevastuurahaston vajaus Underskott i pensions- ansvarstonden Staff pensions fund deficit	Yhteensä Sammanlagt Total	Kansaneläkerahasto Folkpensionsfonden NPI fund	Sairausvakuutusrahasto Sjukförsäkringsfonden NHI fund	Sosiaaliturvan yleisrahasto Allmänna fonden för social trygghet General fund for social security	Eläkevastuurahasto Pensionsansvarstonden Staff pension fund	Arvonkorotusrahasto Uppskrivningsfonden Appreciation fund	Varaukset ¹⁾ Reserveringar ¹⁾ Set-asides	Vieras pääoma Frammande kapital Extraneous capital	
Milj. € – € million													
Eläkevakuutus – Pensionsförsäkring – National pension insurance													
2000	445,0	310,0	135,0	–	445,0	199,1	.	.	.	216,4	.	29,6	
2001	484,4	353,5	130,9	–	484,4	221,7	.	.	.	238,1	.	24,6	
2002	415,3	276,1	139,2	–	415,3	218,3	.	.	.	166,3	.	30,7	
2003	444,0	306,8	137,2	–	444,0	242,6	.	.	.	174,4	.	27,1	
2004	461,6	327,5	134,2	–	461,6	240,4	.	.	.	189,5	.	31,8	
2005	460,5	323,6	136,9	–	460,5	246,4	.	.	.	183,7	.	30,4	
2006	692,4	546,6	145,8	–	692,4	225,2	.	.	.	426,7	.	40,4	
2007	585,4	443,4	141,9	–	585,4	225,8	.	.	.	315,8	.	43,8	
2008	505,4	258,1	247,3	–	505,4	239,7	.	.	.	130,8	.	134,8	
2009	439,0	251,7	187,3	–	439,0	208,1	.	.	.	152,0	.	78,9	
2010	471,1	258,4	212,7	–	471,1	142,0	.	.	.	172,6	.	156,6	
Sairausvakuutus – Sjukförsäkring – National health insurance													
2000	331,7	71,2	260,5	–	331,7	.	119,0	.	.	68,0	16,4	128,2	
2001	321,8	72,9	248,9	–	321,8	.	135,5	.	.	67,7	20,3	98,3	
2002	363,6	72,9	290,7	–	363,6	.	154,8	.	.	67,6	13,1	128,1	
2003	456,4	72,8	383,6	–	456,4	.	177,3	.	.	60,9	12,7	205,5	
2004	481,2	65,8	415,4	–	481,2	.	204,9	.	.	49,2	15,6	211,6	
2005	456,7	73,8	382,9	–	456,7	.	232,2	.	.	49,1	29,9	145,5	
2006	617,2	87,7	529,4	–	617,2	.	388,7	.	.	60,6	33,1	134,8	
2007	685,2	84,3	601,0	–	685,2	.	468,5	.	.	51,3	36,8	128,7	
2008	619,3	88,0	531,3	–	619,3	.	382,2	.	.	51,3	38,8	147,0	
2009	567,5	84,2	483,3	–	567,5	.	290,7	.	.	51,3	40,6	184,9	
2010	934,9	78,7	856,2	–	934,9	.	714,0	.	.	51,3	46,1	123,6	
Sosiaaliturvan yleisrahasto – Allmänna fonden för social trygghet – General fund for social security													
2000	77,1	.	77,1	–	77,1	77,1	
2001	17,3	.	17,3	–	17,3	17,3	
2002	84,8	.	84,8	–	84,8	84,8	
2003	152,6	.	152,6	–	152,6	152,6	
2004	151,0	.	151,0	–	151,0	151,0	
2005	76,1	.	76,1	–	76,1	76,1	
2006	73,3	.	73,3	–	73,3	73,3	
2007	112,3	.	112,3	–	112,3	112,3	
2008	188,6	.	188,6	–	188,6	188,6	
2009	215,1	2,6	212,5	–	215,1	215,1	
2010	235,6	1,1	234,4	–	235,6	.	.	0,0	.	.	.	235,5	
Kelan toimihenkilöiden eläkevastuu – FPA:s personalpensionsansvar – Kela staff pension fund													
2000	617,7	425,2	27,6	164,9	617,7	.	.	.	448,1	156,5	.	13,1	
2001	585,6	390,6	21,9	173,1	585,6	.	.	.	472,5	113,1	.	0,0	
2002	551,7	335,0	17,2	199,5	551,7	.	.	.	499,8	51,9	.	0,0	
2003	596,4	392,6	24,1	179,7	596,4	.	.	.	527,5	68,9	.	0,0	
2004	687,4	477,6	42,3	167,5	687,4	.	.	.	555,7	130,9	.	0,8	
2005	749,8	616,7	19,5	113,6	749,8	.	.	.	589,5	160,2	.	0,0	
2006	1 278,7	1 094,0	71,1	113,6	1 278,7 ²⁾	.	.	.	622,0	594,3	.	0,9	
2007	1 306,5	1 196,7	57,7	52,1	1 306,5 ²⁾	.	.	.	653,5	641,3	.	3,9	
2008	838,3	704,4	89,8	44,2	838,3 ²⁾	.	.	.	689,9	161,3	.	3,4	
2009	1 035,7	924,1	67,4	44,2	1 035,7 ²⁾	.	.	.	731,9	288,3	.	6,9	
2010	1 170,3	1 094,2	40,5	35,5	1 170,3 ²⁾	.	.	.	769,3	391,4	.	1,4	

¹⁾ Sisältää Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 2 luvun 12 §:n mukaisen varauksen.

Inkluderar reservering enligt 2 kap. 12 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.

²⁾ Sisältää ylijäämää 61,5 milj. € 2006 ja 7,9 milj. € 2007, alijäämää 16,3 milj. € 2008, ylijäämää 24,9 milj. € 2009 ja ylijäämää 8,1 milj. € 2010.

Inkluderar ett överskott om 61,5 milj. € 2006 och 7,9 milj. € 2007, ett underskott om 16,3 milj. € 2008, ett överskott om 24,9 milj. € 2009 och ett överskott om 8,1 milj. € 2010.
Showing a surplus of €61.5 million for 2006 and €7.9 million for 2007, a deficit of €16.3 million for 2008, a surplus of €24.9 million for 2009 and a surplus of €8.1 million for 2010.

Huom. Tasekaava ja tilinpäätösperusteet muuttuivat vuonna 2006. Sosiaaliturvan yleisrahasto perustettiin 1.1.2009.

Anm. Balansräkningsschemat och bokslutsgrunderna ändrades 2006. Den allmänna fonden för social trygghet grundades 1.1.2009.

N.B. The balance-sheet structure and accounting policies changed in 2006. A new social security general fund was established on 1 January 2009.

Lähde: Kelan taseet – Källa: FPA:s balansräkningar.

163. Kelan sijoituskanta 2000–2010
FPA:s investeringar 2000–2010
Investments by Kela, 2000–2010

31.12. At year-end	Yhteensä Sammanlagt Total of investments	Sijoituskohde Investeringsobjekt Sector of investment								
		Metalli- teollisuus Metall- industri <i>Metal industry</i>	Metsä- teollisuus Skogs- industri <i>Forest industry</i>	Kemian teollisuus Kemisk industri <i>Chemical industry</i>	Energia Energi <i>Energy</i>	Tietoliikenne, elektroniikka Kommuni- kation, elektronik <i>Communica- tions, electronics</i>	Valtion joukko- velkakirjat Statens mass- skuldebrev <i>Government bond</i>	Kansainväliset osake- ja korko- rahastot Internationella aktie- och räntefonder <i>International stock and fixed- income funds</i>	Yhdyskunta- palvelut Kraft- försörjning <i>Utilities</i>	Muut Övriga <i>Others</i>

Milj. € – € million

Kansaneläkerahasto – Folkpensionsfonden – National Pension Insurance fund

2000	243,1	43,2	199,2	–	–	–	–	–	–	0,7
2001	285,4	63,5	221,2	–	–	0,0	–	–	–	0,6
2002	208,0	61,2	146,2	–	–	0,0	–	–	–	0,6
2003	238,8	79,4	158,8	–	–	0,0	–	–	–	0,6
2004	264,1	96,9	166,8	–	–	0,0	–	–	–	0,3
2005	254,9	88,6	165,9	–	–	0,0	–	–	–	0,3
2006	468,6	220,2	248,1	–	–	0,0	–	–	–	0,2
2007	363,7	157,5	206,1	–	–	0,0	–	–	–	0,1
2008	175,3	61,5	113,6	–	–	0,0	–	–	–	0,1
2009	174,1	65,9	108,0	–	–	0,0	–	–	–	0,1
2010	176,6	41,2	135,3	–	–	0,0	–	–	–	0,1

Kelan toimihenkilöiden eläkevastuurahasto – FPA:s personalpensionsfond – Kela staff pension fund

2000	428,5	55,5	68,7	13,9	53,5	153,3	38,4	–	–	45,2
2001	390,5	76,0	74,1	11,7	55,7	97,5	27,7	12,2	–	35,6
2002	334,9	69,5	65,7	12,5	55,8	59,7	24,1	16,0	–	31,6
2003	392,6	88,6	69,6	10,0	69,9	44,9	23,8	39,9	–	45,9
2004	477,6	105,4	73,7	14,0	101,0	38,9	15,6	62,8	–	66,2
2005	616,7	109,6	73,7	18,4	44,3	50,7	15,5	132,8	99,1	72,6
2006	1 094,0	308,0	114,8	32,9	61,0	74,8	9,5	244,2	155,1	93,7
2007	1 206,2	238,7	87,3	31,8	63,9	122,3	9,4	317,3	221,7	113,7
2008	711,8	83,6	50,3	22,3	28,0	52,8	7,4	271,7	109,6	86,1
2009	931,2	165,3	58,2	32,5	32,9	45,4	7,1	340,3	136,5	112,9
2010	1 094,2	234,0	95,2	32,7	31,6	41,3	0,0	379,7	162,1	117,6

Huom. Sairausvakuutusrahasto ei ole taulukossa, koska siinä ei ole ollut sijoitusomaisuutta v. 2000 jälkeen.

Anm. Sjukförsäkringsfonden saknas i tabellen, eftersom placeringstillgångar inte ingått i fonden sedan år 2000.

N.B. Having held no investment assets since the year 2000, the National Health Insurance fund is not shown in the Table.

Lähde: Kelan taloustilastot.

Källa: FPA-statistik över ekonomin.

11.2 Organisaatio ja etuuksien käsittely

Kela palvelee asiakkaitaan palvelupisteissä, puhelimitse, verkossa, postitse sekä maksamalla suorakorvauksia. Asiakaspalvelua varten maa on jaettu vakuutuspiireihin, joita oli vuoden 2010 lopussa 29. Jokaisessa vakuutuspiirissä toimii vähintään yksi täyden palvelun toimisto. Vuoden 2010 lopussa Kelalla oli kaikkiaan 235 omaa palvelupistettä. Lisäksi Kelan ja eri viranomaisten yhteispalvelupisteitä oli 123. Puhelimitse tehtyihin etuuskyselyihin vastaa valtakunnallinen yhteyskeskus.

Maa on jaettu viiteen vakuutusalueeseen, joissa kussakin on alueensa palvelutoiminnasta vastaava Kelan aluekeskus.

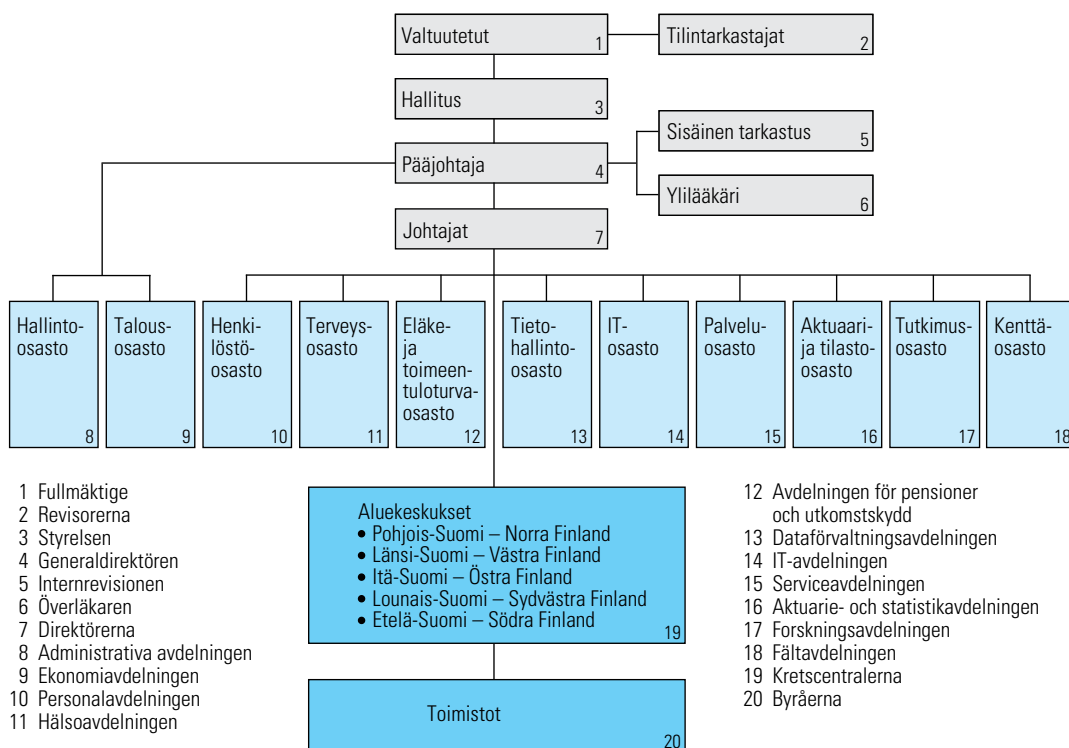
11.2 Organisation och behandling av förmåner

FPA betjänar sina kunder på olika serviceställen, per telefon, på webben, per post och genom direktersättning. För kundservicen är landet indelat i försäkringsdistrikt (29 vid slutet av 2010) med minst en fullservicebyrå i varje distrikt. FPA hade inalles 235 egna kundbetjäningställen vid slutet av 2010. FPA hade även samservice med olika myndigheter på 123 ställen. Frågor om förmåner som ställs per telefon besvaras av ett riksfattande kontaktcenter.

Landet är dessutom indelat i fem försäkringskretsar med var sin FPA-kretscentral som svarar för serviceverksamheten inom kretsen.

Kaavio 3. Kelan organisaatio 31.12.2010

Schema 3. FPA:s organisation 31.12.2010

Huom. Lisäksi ulkomaan yksikkö toimii osana Etelä-Suomen vakuutusalueetta, opintotukikeskus osana Länsi-Suomen vakuutusalueetta, puhelinpalveluun keskittyvä yhteyskeskus osana Itä-Suomen vakuutusalueetta ja vammaisten tulkkaukspalvelukeskus osana Lounais-Suomen vakuutusalueetta.

Anm. Utlandsenheten ingår i Södra Finlands försäkringskrets, studiestödscentralen i Västra Finlands försäkringskrets, kontaktcentret, som sköter telefonservicen, i Östra Finlands försäkringskrets och centret för tolkningsservice för handikappade ingår i Sydvästra Finlands försäkringskrets.

Keskushallinnossa etuuksia koskevia asioita hoitavat ja toimistojen ratkaisutyötä ohjeistavat etuosastot: terveysasioita terveysosasto ja eläke- ja toimeentuloturva-asioita eläke- ja toimeentuloturva-osasto.

Etuusasioiden käsittely. Kelan hoitamaa sosiaaliturvaa koskeva päätöksenteko on hajautettu paikallistasolle. Kelan toimistot tekevät päätökset lähes kaikista etuusasioista. Vain työkyvyttömyyseläkkeet, EU-sairaanhoitokorvaukset sekä osa työterveyshuollon korvauksista ja opintotuista ratkaistaan muualla kuin toimistoissa.

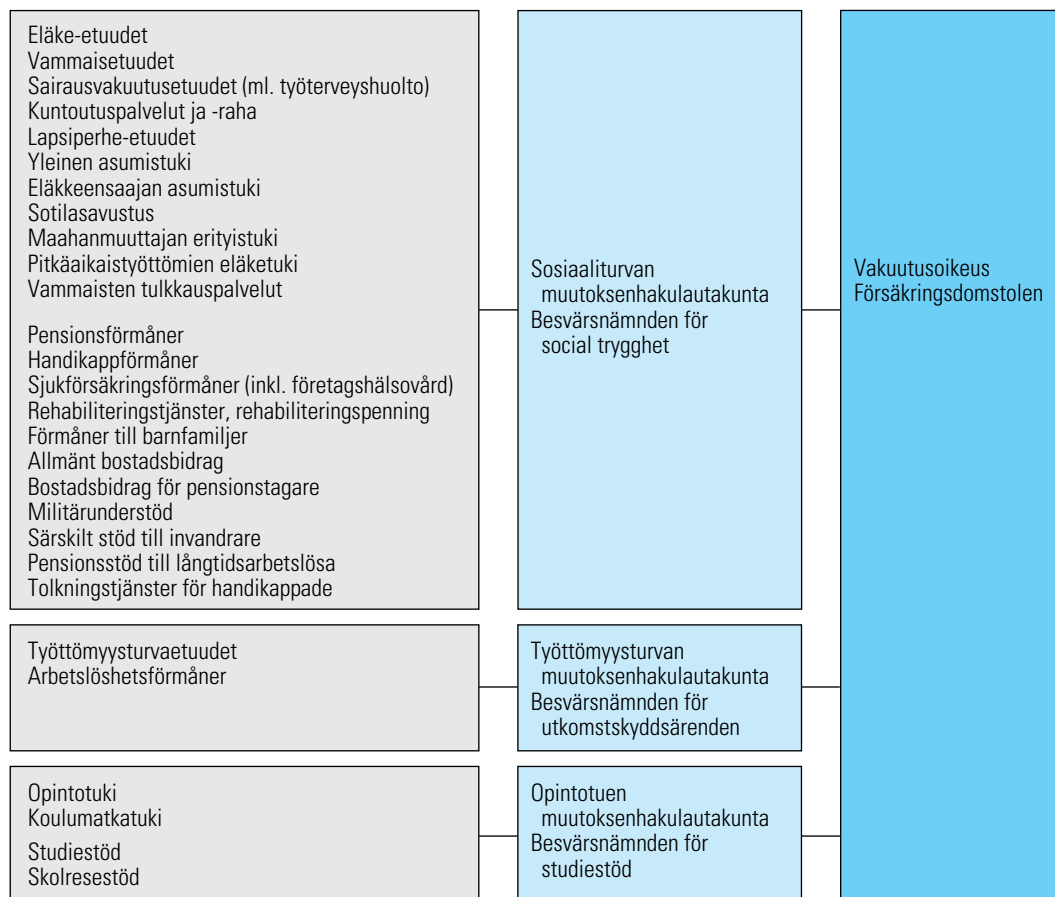
Työkyvyttömyyseläkehakemukset ja osa työnantajan järjestämää työterveyshuoltoa koskevista hakemuksista ratkaistaan terveysosastolla. Korkeakouluissa opiske-

Inom centralförvaltningen sköts förmånsärendena vid förmånsavdelningarna, som även förser byråerna med handläggningsanvisningar: hälsorelaterade frågor (hälsoavdelningen) och pensions- och utkomstskyddsfrågor (avdelningen för pensioner och utkomstskydd).

Behandling av förmånsärenden. Besluten rörande de sociala trygghetsförmåner som FPA sköter har delegerats till lokal nivå. FPA-byråerna utfärdar nästan alla slags förmånsbeslut. Det är bara sjukpensionerna, EU-sjukvårdersättningarna och en del av företagshälsovårdersättningarna och studiestödsärendena som avgörs på annat håll.

Ansökningarna om sjukpension och en del av de ansökningar som gäller företagshälsovård som anordnats av arbetsgivare avgörs vid hälsoavdelningen. Ansökning-

Kaavio 4. Kelan etuuksien muutoksenhakureitit 31.12.2010 Schema 4. Besvärinstanser för FPA:s förmåner 31.12.2010

levien opintotukihakemukset ratkaistaan korkeakoulujen *opintotukilautakunnissa* ja osa keskiasteella opiskelevien hakemuksista *Kelan opintotukikeskuksessa*.

Etuuksien käsittelyn aiheuttamaa työtä tasataan Kelan toimistojen ja vakuutuspiirien välillä siirtämällä ratkaisu-työtä ruuhkaisista toimistoista vähemmän ruuhkaisiin.

Sairausvakuutukseen liittyviä asioita hoitavat Kelan toimistojen lisäksi työpaikkakassat niihin kuuluvien vakuutettujen osalta.

Muutoksenhaku. Asiakas voi hakea Kelan päätökseen muutosta valittamalla. Eri etuuksissa noudatetaan toisistaan hieman poikkeavia muutoksenhaun reittejä. Yleensä valitustie on kaksiportainen. Ylimpänä muutoksenhakuelimenä on kaikissa etuuksissa vakuutusoikeus. Sitä ennen muutoksenhaut käsittelee sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta, työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta tai opintotuen muutoksenhakulautakunta. Kela voi myös itse oikaista aikaisemman päätöksensä, jolloin asiaa ei tarvitse käsitellä muutoksenhakuelimissä.

Kelan etuuksien muutoksenhakureitit vuoden 2010 lopussa on esitetty kaaviossa 4.

arna om studiestöd för högskolestudier avgörs vid högskolornas *studiestödsnämnder*, medan en del av ansökningarna om *studiestöd* för mellanstadiestudier avgörs vid *FPA:s studiestödscentral*.

Den arbetsmängd som förmånshandläggningen ger upphov till på FPA-byråerna fördelas mellan byråerna och försäkringsdistrikten för att utjämna arbetsmängden.

Ärenden i anslutning till sjukförsäkring handhas av FPA-byråerna och även av arbetsplatskassorna när det gäller försäkrade som tillhör dessa kassor.

Sökande av ändring. En kund kan genom besvär söka ändring i ett beslut som FPA utfärdat. Besvärsvägen kan variera något beroende på förmån. Det finns i regel två besvärsnivåer. Försäkringsdomstolen är högsta besvär instans för samtliga förmåner. Första besvär instanser är besvär snämnden för social trygghet, besvär snämnden för utkomstskyddsärenden och besvär snämnden för studiestöd. FPA kan dessutom rätta sina beslut själv, och då behöver ärendet inte behandlas i någon besvär instans.

De besvärsvägar som gällde vid slutet av 2010 visas i schema 4.

164. Kelan henkilöstö 2006–2010 FPA:s personal 2006–2010 Kela staff, 2006–2010

31.12. Year-end	Lukumäärä Antal Number
2006	5 973
2007	5 756
2008	5 863
2009	6 042
2010	6 092
2010	
Koko henkilöstö – Hela personalen – All staff	6 092
Vakinaisia – Ordinarie personal – Permanent staff	5 597
Määräaikaisia – Visstidsanställda – Temporary staff	495
Kokoaikainen henkilöstö – Heltidsanställd personal – Full-time staff	5 028
Keskushallinto – Centralförvaltningen – Central administration	1 219
Alue- ja paikallishallinto – Regional- och lokalförvaltningen – Local administration	3 809
Aluekeskukset – Kretscentralerna – Regional offices	178
Toimistot – Byråerna – Kela branches	3 165
Muut ¹⁾ – Övriga ¹⁾ – Others ¹⁾	466
Osa-aikainen henkilöstö – Deltidsanställd personal – Part-time staff	1 064
Keskushallinto – Centralförvaltningen – Central administration	143
Alue- ja paikallishallinto – Regional- och lokalförvaltningen – Local administration	921

¹⁾ Opintotukikeskus, ulkomaan yksikkö, yhteyskeskus ja vammaisten tulkkaukspalvelukeskus.

Studiestödscentralen, utlandsenheten, kontaktcentret och Centret för tolkningsservice för handikappade.

Centre for Student Financial Aid, Office for International Affairs, Customer Contact Centre and Centre for Interpreting Services for the Disabled.

Lähde: Kelan hallintotilastot.

Källa: FPA-statistik över förvaltningen.

165. Kelan palveluverkosto 2006–2010**FPA:s servicenät 2006–2010***Kela's customer service network, 2006–2010*

31.12. – Year-end	2006	2007	2008	2009	2010
Vakuutusalueita – Försäkringskretsar – Insurance regions	5	5	5	5	5
Vakuutuspiirejä – Försäkringsdistrikt – Insurance districts	61	52	44	38	29
Kelan palvelupisteitä yhteensä – FPA:s betjäningssätten sammanlagt – All branches: Total	306	304	280	269	235
Toimistoja – Byråer – Offices	263	263	256	251	232
Sivuvastaanottoja – Filialmottagningar – Sub-offices	43	41	24	18	3
Yhteispalvelupisteitä – Samservice-ställen – Joint-service offices	145	152¹⁾	85	85	123
Sairausvakuutuslain mukaisia työpaikkakassoja – I sjukförsäkringslagen avsedda arbetsplatskassor – Employee sickness funds (funds acting as NHI agents)	80	78	74	72	70

¹⁾ Määrä on verrannollinen aiempaan tilastointitapaan. 1.4.2007 tuli voimaan laki julkisen hallinnon yhteispalvelusta ja sopimusten päivittämisen yhteydessä Kelassa tarkennettiin määritelmää yhteispalvelun ja palveluyhteistyön sisällöstä. Yhteispalveluiden määrä lasketaan vuodesta 2008 lähtien uuden määrittelyn mukaisesti.

Antalet är jämförbart med tidigare statistik. En lag om samservice inom den offentliga förvaltningen trädde i kraft 1.4.2007 och i samband med uppdateringen av avtalen preciserade FPA definitionen när det gäller innehållet i samservice och servicesamarbete. Från och med 2008 räknas antalet samservice-ställen enligt den nya definitionen.

The figure is comparable with those for preceding years. In connection with the introduction of the Act on Joint Service Delivery in Government on 1 April 2007 and the updating of agreements, Kela redefined the concepts of joint-service office and cooperation in service delivery. Starting with 2008, the number of joint-service offices will be calculated in line with the new redefinition.

Lähde: Kelan hallintotilastot.

Källa: FPA-statistik över förvaltningen.

166. Eläke- ja vammaisettuuksien käsittelytietoja 2000–2010**Handläggning av pensions- och handikappförmåner 2000–2010***Pension and disability benefits: Claims processing data, 2000–2010*

Vuosi Year	Saapuneet hakemukset Inkomna ansökningar Claims received	Ratkaisut ¹⁾ Avgöranden ¹⁾ Decisions ¹⁾		Tarkastuslautakunnan/ Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan ²⁾ käsittelemät mutoksenhaut I prövningsnämnden/ besvärnsnämnden för social trygghet ²⁾ behandlade ändringsärenden Appeals dealt with by the Appeal Tribunal/Social Security Appeal Board ²⁾	Vakuutusoikeyden käsittelemät valitukset Av försäkringsdomstolen behandlade besvär Appeals dealt with by the Insurance Court	Kelan toimistojen vastaanottamat työeläkehakemukset ³⁾ Av FPA-byråerna mottagna arbetspensionsansökningar ³⁾ Employment pensions claims received by Kela branch offices ³⁾
		Kelan toimistojen tekemät Vid FPA-byråerna By Kela branch offices	Keskushallinnon tekemät Vid centralförvaltningen By central administration			
2000	358 721	311 373	35 838	6 030	1 227	75 520
2001	382 179	329 772	38 535	5 207	1 081	82 314
2002	408 084	347 175	42 774	5 786	1 148	82 363
2003	391 863	337 561	43 252	6 922	1 045	86 399
2004	376 825	328 380	45 926	6 731	1 178	88 631
2005	405 961	347 947	45 416	6 448	1 192	95 705
2006	387 664	334 818	43 546	6 314	1 285	93 136
2007	<u>394 778</u>	<u>361 481</u>	45 920	5 945	1 230	98 725
2008	298 341	240 082	55 889	7 220	968	102 190
2009	260 020	212 610	49 189	9 576	846	103 061
2010	290 531	228 835	45 998	9 075	1 056	90 292

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag och justeringar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions of benefit.

²⁾ 1.1.2007 tarkastuslautakunnan nimi muuttui sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnaksi.

Prövningsnämnden ändrade namn till besvärnsnämnden för social trygghet 1.1.2007.

The Appeal Tribunal changed its name to the Social Security Appeal Board on 1 January 2007.

³⁾ Sisältää myös rintamaveteraanien varhaiseläkehakemukset ja kunnalliset eläkehakemukset.

Innefattar också ansökningar om förtidspension för frontveteraner samt om kommunala pensioner.

Includes claims for front-veterans early old age pension and for municipal employees pension.

Huom. Vuoden 2008 alusta alkaen eläkkeensaajan asumistuen ratkaisutiedot tilastoidaan erillään eläke- ja vammaisettuussasioista (ks. taulukko 172).

Anm. Från 1.1.2008 statistikförs avgöranden om bostadsbidrag för pensionstagare och pensions- och handikappbidragsärenden separat (se tabell 172).
N.B. At the beginning of 2008, the statistical data on decisions concerning claims for pensioners' housing allowance were separated from the pension and disability benefits statistics (see table 172).

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Vakuutusoikeyden.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Prövningsnämnden 2000–2006; Besvärnsnämnden för social trygghet 2007–; Försäkringsdomstolen.

167. Sairausvakuutusetuuksien käsittelytietoja 2000–2010**Handläggning av sjukförsäkringsförmåner 2000–2010***National health insurance benefits: Claims processing data, 2000–2010*

Vuosi År Year	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ FPA-byråavgöranden ¹⁾ <i>Claims determined by Kela branch offices¹⁾</i>			Sosiaalivakuutus- lautakuntien/ Sosiaaliturvan muutoksenhaku- lautakunnan ⁵⁾ käsit- telemät asiat I socialförsäkringsnämnderna/ besvärnsnämnden för social trygghet ⁵⁾ behandlade ärenden Cases dealt with by Social Insurance Appeal Boards/Social Security Appeal Board ⁵⁾			Tarkastuslauta- kunnan/Vakuu- tusoikeuden käsittelemät muutoksenhaut ⁶⁾ I prövnings- nämnden/ försäkrings- domstolen behandlade ändringsärenden ⁶⁾ Appeals dealt with by the Appeal Tribunal/ Insurance Court ⁶⁾
	Sairauspäivä- rahat Sjukdag- penningar <i>Sickness allowances</i>	Vanhempain- etuudet ²⁾ Föräldra- förmåner ²⁾ <i>Parental benefits²⁾</i>	Sairaanhoidokorvaukset – Sjukvårdsersättningar – Refunds of medical expenses	Lääkkeiden korvaus- oikeudet Läkemedelsersättnings- rättigheter <i>Entitlements to refund of medicine expenses</i>	Lääkkeiden lisäkorvaukset ³⁾ Tilläggsersättningar för läkemedel ³⁾ <i>Refunds of exceptionally large medicine expenses³⁾</i>	Muut ⁴⁾ Övrigt ⁴⁾ <i>Other⁴⁾</i>	
2000	525 262	135 051	207 302	93 941	.	4 669	795
2001	534 835	135 324	193 003	99 596	.	4 577	642
2002	573 701	118 752	184 620	112 665	.	5 085	663
2003	577 785	128 260	182 646	132 100	.	5 520	841
2004	606 080	180 040	191 028	148 255	.	6 008	898
2005	626 241	165 707	187 891	150 523	.	6 652	751
2006	649 933	167 016	170 978	600 671	8 855 728	6 095	718
2007	657 120	175 472	159 514	548 686	9 199 481	3 038	–
2008	658 403	188 364	179 583	343 469	9 579 138	4 893	249
2009	629 447	189 830	180 674	138 356	9 731 503	7 070	368
2010	617 520	198 160	177 824	118 066	9 950 904	9 759	632

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistusratkaisut (vanhempainpäivärahoista ja vuosilomakustannuskorvauksista 2004 alkaen) ja lakautusratkaisut.
Inkluderar beviljanden och avslag samt justeringar (föräldradagpenningar och semesterkostnadsersättningar inkluderade från 2004) och indragningar.
Includes grants and denials of benefit, review decisions (parenthood allowances and holiday pay compensations not included in pre-2004 figures) and terminations of benefit.

²⁾ Sisältää vanhempainpäivärahoja, erityishoitörahaa ja vuosilomakustannuskorvauksia koskevat ratkaisut.

Inkluderar avgöranden om föräldradagpenning, specialvårdspenning och semesterkostnadsersättning.
Includes decisions concerning parenthood allowances, special care allowances and holiday pay compensations.

³⁾ Vuosina 2000–2005 sisältää vain lääkkeiden lisäkorvausoikeuksia koskevat ensimmäiset ratkaisut ja vuodesta 2006 alkaen kaikki ratkaisut.

Uppgifterna för åren 2000–2005 inkluderar bara de första avgörandena om rätt till tilläggsersättning. Från 2006 är samtliga avgöranden inkluderade.
The figures for 2000–2005 refer exclusively to the initial decisions issued on applications for refund of exceptionally large medicine expenses. Starting from 2006, the figures refer to all decisions.

⁴⁾ Sisältää lääkärin- ja hammaslääkärintäpalveluita, tutkimusta ja hoitoa, sairaudesta johtuvia matkoja sekä muita kuin apteekkeissa maksettua lääkekorvauksia koskevat ratkaisut.

Inkluderar avgöranden om läkar- och tandläkartjänster, undersökning och behandling, resor på grund av sjukdom samt läkemedelsersättningar som inte betalats på apotek.
Includes decisions concerning doctors' and dentists' services, examinations and treatments, illness-related travel and refunds of medicine expenses not credited at the pharmacy.

⁵⁾ 1.1.2007 sosiaalivakuutuslautakunnat lakkautettiin ja niiden tehtävät siirtyivät sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnalle.
Socialförsäkringsnämnderna slopades 1.1.2007 och deras uppgifter överfördes på besvärnsnämnden för social trygghet.
The Social Insurance Appeal Boards were closed on 1 January 2007 and their responsibilities were reassigned to the Social Security Appeal Board.

⁶⁾ Sisältää myös työterveyshuoltoasioiden käsittelyn. 1.1.2007 vakuutusoidesta tuli ylin valitusaste sairausvakuutusasioissa.
Inkluderar behandling av företagshälsövärdärenden. Försäkringsdomstolen blev högsta besvärinstans i sjukförsäkringsärenden 1.1.2007.
Includes claims for refunds of occupational health services expenses. The Insurance Court became the final court of appeal for health insurance matters on 1 January 2007.

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutalastot; Sosiaalivakuutuslautakunnat 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Vakuutus oikeus 2007–.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Socialförsäkringsnämnderna 2000–2006; Besvärnsnämnden för social trygghet 2007–; Prövningsnämnden 2000–2006; Försäkringsdomstolen 2007–.

168. Kuntoutuksen käsittelytietoja 2000–2010
Handläggning av rehabiliteringsärenden 2000–2010
Rehabilitation: Claims processing data, 2000–2010

Vuosi År Year	Saapuneet hakemukset Inkomna ansökningar Claims received		Ratkaisut ¹⁾ Avgöranden ¹⁾ Decisions ¹⁾		Tarkastuslautakunnan/Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan ²⁾ käsittelimät muutoksenhaut I prövningsnämnden/besvärnämnden för social trygghet ³⁾ behandlade ändringsärenden Appeals dealt with by the Appeal Tribunal/Social Security Appeal Board ³⁾		Vakuutusoireuden käsittelimät valitukset Av försäkrings- domstolen behandlade besvär Appeals dealt with by the Insurance Court
	Kuntoutus- palvelut Rehabiliterings- tjänster Rehabilitation services	Kuntoutusraha Rehabiliterings- penning Rehabilitation allowance	Kuntoutus- palvelut ²⁾ Rehabiliterings- tjänster ²⁾ Rehabilitation services	Kuntoutusraha Rehabiliterings- penning Rehabilitation allowance	Kuntoutus- palvelut Rehabiliterings- tjänster Rehabilitation services	Kuntoutusraha Rehabiliterings- penning Rehabilitation allowance	
2000	87 113	70 051	94 200	70 710	393	131	92
2001	94 732	73 608	90 130	73 573	385	148	80
2002	112 591	79 540	144 240	79 700	409	106	74
2003	118 121	84 819	129 121	84 121	560	173	94
2004	122 313	87 071	139 381	85 980	767	148	67
2005	116 216	90 066	133 548	89 031	725	179	123
2006	116 011	88 504	135 218	87 724	666	175	108
2007	118 318	85 914	141 380	84 879	981	281	64
2008	113 581	87 515	135 442	86 845	1 222	272	151
2009	109 500	83 104	130 244	82 534	863	189	139
2010	108 768	82 159	129 127	81 280	994	213	85

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Vuonna 2002 ja sitä myöhemmin tehdyt ratkaisut eroavat käsitteellisesti aiemmista.

De avgöranden som fattats år 2002 och senare skiljer sig begreppsligt från tidigare avgöranden.

³⁾ Ks. taul. 166 alaviite 2.

Se tabell 166, fotnot 2.

See footnote 2 to Table 166.

Huom. Vain järjestämisvelvollisuuden mukaisiin kuntoutusratkaisuihin voi hakea muutosta.

Anm. Ändring kan sökas endast i avgöranden inom ramen för skyldigheten att ordna rehabilitering.

N.B. Appeals allowed against decisions concerning statutory benefit only.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Vakuutusoireuden.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Prövningsnämnden 2000–2006; Besvärnämnden för social trygghet 2007–; Försäkringsdomstolen.

169. Työttömyysturvan käsittelytietoja 2000–2010
Handläggning av arbetslöshetsförmåner 2000–2010
Unemployment security: Claims processing data, 2000–2010

Vuosi År Year	Saapuneet hakemukset Inkomna ansökningar Claims received	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ Av FPA-byråerna avgjorda ¹⁾ Claims determined by Kela branch offices ¹⁾	Valitukset – Besvär – Appeals	
			Työttömyysturvan muutoksen- hakulautakunnan ²⁾ käsittelemät Behandlade av besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden ²⁾ Dealt with by Unemployment Appeal Board	Vakuutusoikeuden käsittelemät Behandlade av försäkrings- domstolen Dealt with by the Insurance Court
Työttömyysturvan peruspäivärahat – UAL-grunddagpenningar – Basic unemployment allowances				
2000	764 106 ³⁾	129 749	583	..
2001	728 392 ³⁾	129 984	505	..
2002	736 661 ³⁾	140 380	581	..
2003	764 489 ³⁾	155 431	562	..
2004	758 898 ³⁾	167 086	660	..
2005	745 759 ³⁾	163 048	611	818 ³⁾
2006	686 230 ³⁾	156 926	547	1 123 ³⁾
2007	641 539 ³⁾	144 088	633	1 056 ³⁾
2008	602 559 ³⁾	144 158	756	1 076 ³⁾
2009	673 814 ³⁾	208 901	969	703 ³⁾
2010	735 313 ³⁾	219 209	1 134	820 ³⁾
Työmarkkinatuki – Arbetsmarknadsstöd – Labour market subsidy				
2000	³⁾	803 255	3 889	..
2001	³⁾	751 691	3 628	..
2002	³⁾	751 131	3 155	..
2003	³⁾	753 879	2 930	..
2004	³⁾	737 456	3 071	..
2005	³⁾	731 215	2 869	³⁾
2006	³⁾	672 602	2 532	³⁾
2007	³⁾	627 843	3 477	³⁾
2008	³⁾	579 801	3 445	³⁾
2009	³⁾	593 064	3 580	³⁾
2010	³⁾	608 108	3 376	³⁾
Työvoimapolitiittinen koulutustuki – Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd – Labour market training subsidy				
2000	4 857	7 300
2001	4 777	7 575
2002	5 707	9 926
2003	9 905	9 719
2004	11 687	11 412
2005	10 662	11 023
2006	10 616	11 462
2007	11 625	12 479
2008	10 552	11 370
2009	12 478	13 323
2010	1 661	1 990

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.
 Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.
Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Lautakunnan nimi oli 31.12.2006 asti työttömyysturvalautakunta.
 Till 31.12.2006 var nämndens namn arbetslöshetsnämnden.

³⁾ Luku on yhteinen peruspäivärahoille ja työmarkkinatuelle.
 Inkluderar både grunddagpenningar och arbetsmarknadsstöd.
Includes labour market subsidy benefits.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Työttömyysturvalautakunta 2000–2006; Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Vakuutusoikeus.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Arbetslöshetsnämnden 2000–2006; Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden 2007–; Försäkringsdomstolen.

170. Lapsiperhe-etuuksien käsittelytietoja 2000–2010**Handläggning av förmåner till barnfamiljer 2000–2010***Benefits for families with children: Claims processing data, 2000–2010*

Vuosi År Year	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ Avgöranden vid FPA-byråerna ¹⁾ Decisions issued by Kela branch offices ¹⁾			Valitukset – Besvär – Appeals			Tarkastuslautakunnan/Vakuutusosasto ⁴⁾ käsittelimät Behandlade i prövningsnämnden/ försäkringsdomstolen ⁴⁾ Dealt with by the Appeal Tribunal/Insurance Court ⁴⁾		
	Lapsilisä Barnbidrag Child benefit	Lastenhoidon tuot Barnavårdsstöd Child day care subsidies	Elatustuki ²⁾ Underhållsstöd ²⁾ Child maintenance allowance ²⁾	Lapsilisä Barnbidrag Child benefit	Lastenhoidon tuot Barnavårdsstöd Child day care subsidies	Elatustuki ²⁾ Underhållsstöd ²⁾ Child maintenance allowance ²⁾	Lapsilisä Barnbidrag Child benefit	Lastenhoidon tuot Barnavårdsstöd Child day care subsidies	Elatustuki ²⁾ Underhållsstöd ²⁾ Child maintenance allowance ²⁾
2000	123 760	187 024	.	339	209	.	84	75	.
2001	123 686	188 240	.	322	176	.	76	87	.
2002	123 408	188 363	.	333	213	.	78	63	.
2003	135 095	192 778	.	292	268	.	107	68	.
2004	137 094	206 961	.	374	251	.	78	77	.
2005	132 246	218 132	.	328	292	.	84	107	.
2006	112 869	221 063	.	282	274	.	56	75	.
2007	117 282	225 782	.	120	110	.	–	–	.
2008	119 871	233 095	.	269	254	.	10	12	.
2009	124 008	228 158	23 818	399	309	159	23	21	–
2010	122 588	240 788	36 777	434	362	461	52	36	26

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.
Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.
Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Elatustuen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelalle 1.4.2009.
Underhållsstödet överfördes från kommunerna till FPA 1.4.2009.
Kela took over the administration of the child maintenance allowance scheme from the municipal authorities on 1 April 2009.

³⁾ Ks. taul.167 alaviite 5.
Se tabell 167, fotnot 5.
See footnote 5 to Table 167.

⁴⁾ 1.1.2007 vakuutusoskudesta tuli ylin valitusaste lapsietuusasioissa.
1.1.2007 blev försäkringsdomstolen högsta besvärinstans i barnförmånsärenden.
On 1 January 2007, the Insurance Court became the final court of appeal for matters related to benefits for children.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Sosiaalivakuutuslautakunnat 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Vakuutusosasto 2007–.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Socialförsäkringsnämnderna 2000–2006; Besvärnsnämnden för social trygghet 2007–; Prövningsnämnden 2000–2006; Försäkringsdomstolen 2007–.

171. Yleisen asumistuen käsittelytietoja 2002–2010**Handläggning av allmänt bostadsbidrag 2002–2010***General housing allowances: Claims processing data, 2002–2010*

Vuosi År Year	Kaikki Samtliga Total	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ Avgöranden vid FPA-byråerna ¹⁾ Decisions issued by Kela branch offices ¹⁾			Ilman hakemusta Utan ansökan No preceding claim	Valitukset Besvär Appeals	Vakuutusosasto ⁴⁾ käsittelimät Behandlade av försäkringsdomstolen Dealt with by the Insurance Court
		Uudet Nya New	Vuositar- kukset Årsjusteringar Annual reviews	Välitar- kukset Mellanjus- teringar Special reviews			
2002	399 107	108 369	96 700	138 075	55 963	2 316	574
2003	404 219	111 272	99 183	137 608	56 156	3 030	619
2004	417 253	111 635	101 052	145 557	59 009	2 895	869
2005	404 955	108 734	95 138	138 632	62 451	2 440	753
2006	394 115	103 540	92 711	137 561	60 303	2 342	668
2007	378 418	97 011	88 027	134 183	59 197	2 287	658
2008	375 335	101 691	84 543	132 501	56 600	3 155	433
2009	433 742	139 911	87 035	148 987	57 809	3 269	369
2010	448 774	124 700	98 701	157 963	67 410	3 476	418

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.
Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.
Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Ks. taul. 166 alaviite 2.
Se tabell 166, fotnot 2.
See footnote 2 to Table 166.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Tarkastuslautakunta 2002–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Vakuutusosasto.
Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Prövningsnämnden 2002–2006; Besvärnsnämnden för social trygghet 2007–; Försäkringsdomstolen.

172. Eläkkeensaajan asumistuen käsittelytietoja 2008–2010

Handläggning av bostadsbidrag för pensionstagare 2008–2010

Housing allowance for pensioners: Claims processing data, 2008–2010

Vuosi År Year	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ Avgöranden vid FPA-byråerna ¹⁾ Decisions issued by Kela branch offices ¹⁾				
	Kaikki Samtliga Total	Uudet Nya New	Määräaikaistarkistukset Visstidsjusteringar Interim reviews	Tarkistukset Justeringar Reviews	Ilman hakemusta Utan ansökan No preceding claim
2008	176 657	33 620	49 405	77 823	15 809
2009	181 823	35 030	42 565	88 100	16 128
2010	171 273	33 284	39 889	81 615	16 485

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.
Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.
Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

Huom. Eläkkeensaajan asumistuki on ollut oma etuutensa vuoden 2008 alusta alkaen, ei enää eläkkeen osa. Tätä aiemmat ratkaisutiedot sisältyvät taulukon 166 lukuihin. Eläkkeensaajan asumistukiratkaisuista tehdyt valitukset käsitellään sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnassa ja vakuutusoikeudessa. Valitusten käsittelytiedot sisältyvät myös jatkossa taulukon 166 lukuihin.

Anm. Bostadsbidraget för pensionstagare har varit en självständig förmån sedan början av år 2008, inte längre en pensionsdel. Tidigare uppgifter om avgöranden ingår i talen i tabell 166. Besvär som gäller bostadsbidrag för pensionstagare behandlas i besvärsnämnden för social trygghet och försäkringsdomstolen.

N.B. Since 1 January 2008, the pensioners' housing allowance has been a standalone benefit and no longer a pension component. Previous data on claims decisions are included in the figures of Table 166.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden.

173. Opintoetuuksien käsittelytietoja 2000–2010

Handläggning av studieförmåner 2000–2010

Financial aid for students: Claims processing data, 2000–2010

Vuosi År Year	Opintotuki – Studiestöd – Student financial aid						Koulumatkatuki – Skolresestöd – School transportation		
	Ratkaisut ¹⁾ – Avgöranden ¹⁾ – Decisions ¹⁾			Valitukset – Besvär – Appeals			Kelan toimistojen tekemät ratkaisut Avgöranden vid FPA-byråerna Decisions issued by Kela branch offices	Valitukset – Besvär – Appeals	
	Yhteensä Sammanlagt Total	Kelan opinto- tukikeskuksen tekemät FPA:s studie- stödscentral Issued by Kela's Centre for Student Financial Aid	Korkeakoulujen opintotuki- lautakuntien tekemät Högskolornas studiestöds- nämnder Issued by local financial aid committees	Kelan toimistojen tekemät FPA- byråerna Issued by Kela branch offices	Opintotuen muutoksen- hakulauta- kunnan käsittelimät Behandlade av besvär- nämnden för studiestöd Dealt with by the Student Financial Aid Appeal Board	Vakuutus- oikeuden käsittelimät Behandlade av försäkrings- domstolen Dealt with by the Insurance Court			
2000	428 990	156 749	126 260	145 981	2 742	1 233 ²⁾	67 607	303	.
2001	425 823	143 155	125 130	157 538	2 644	2 219 ²⁾	66 167	197	.
2002	423 886	136 251	131 438	157 363	3 976	2 254 ²⁾	66 773	227	.
2003	429 772	135 924	135 924	157 585	3 344	1 656 ²⁾	66 842	189	.
2004	430 367	131 931	135 047	163 381	3 149	1 398 ²⁾	65 190	202	.
2005	423 227	110 963	135 279	176 985	3 465	1 247	71 240	174	58
2006	409 103	90 185	124 261	194 657	2 095	1 278	68 029	138	24
2007	399 813	83 690	120 935	195 188	2 452	1 024	67 749	169	63
2008	401 316	82 609	117 698	201 009	2 347	725	75 491	190	16
2009	430 546	86 108	122 369	222 069	2 328	433	69 712	197	4
2010	426 106	76 301	123 381	226 424	2 343	374	71 068	159	5

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.
Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.
Includes decisions to grant or deny a benefit as well review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Sisältää myös koulumatkatukea koskevat valitukset.
Inkluderar även besvär som gäller skolresestöd.
Includes appeals concerning school transportation subsidy.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Opintotuen muutoksenhakulautakunta; Vakuutusoikeus.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Besvärnämnden för studiestöd; Försäkringsdomstolen.

174. Sotilasavustusten käsittelytietoja 2000–2010**Handläggning av militärunderstöd 2000–2010***Conscript's allowances: Claims processing data, 2000–2010*

Vuosi År Year	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ Avgöranden vid FPA-byråerna ¹⁾ Decisions issued by Kela branch offices ¹⁾	Valitukset – Besvär – Appeals	
		Sosiaalivakuutuslautakuntien/Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan ²⁾ käsittelemät Behandlade i socialförsäkringsnämnderna/ besvärnsnämnden för social trygghet ²⁾ Dealt with by Social Insurance Appeal Boards/ Social Security Appeal Board ²⁾	Tarkastuslautakunnan/Vakuutus- oikeuden ³⁾ käsittelemät Behandlade i prövningsnämnden/ försäkringsdomstolen ³⁾ Dealt with by the Appeal Tribunal/ Insurance Court ³⁾
2000	31 075	92	15
2001	32 856	130	20
2002	31 279	119	22
2003	30 937	135	17
2004	34 006	110	20
2005	33 790	115	26
2006	35 589	134	17
2007	34 731	54	–
2008	30 035	116	4
2009	29 695	172	6
2010	29 186	209	6

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

*Includes decisions to grant or deny a benefit as well review decisions and terminations of benefit.*²⁾ Ks. taul. 167 alaviite 5.

Se tabell 167, fotnot 5.

*See footnote 5 to Table 167.*³⁾ 1.1.2007 vakuutus-oikeudesta tuli ylin valitusaste sotilasavustusasioissa.

1.1.2007 blev försäkringsdomstolen högsta besvärinstans i militärunderstödsärenden.

On 1 January 2007, the Insurance Court became the final court of appeal for matters related to the conscript's allowance.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Sosiaalivakuutuslautakunnat 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Vakuutus-oikeus 2007–.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Socialförsäkringsnämnderna 2000–2006; Besvärnsnämnden för social trygghet 2007–; Prövningsnämnden 2000–2006; Försäkringsdomstolen 2007–.

175. Kelan etuuksien takaisinperintä 2000–2010**Återkrav av FPA-förmåner 2000–2010***Recovery of overpaid Kela benefits, 2000–2010*

Vuosi År Year	Perintäkanta 31.12., milj. € Återkravsbestånd 31.12, milj. € <i>Amount of benefits subject to recovery at year-end, € million</i>						Vuoden aikana todetut liikamaksut ¹⁾ Under året observerade överbetalningar ¹⁾ <i>New overpayments discovered during the year¹⁾</i>		Peritty, milj. € Indrivet belopp, milj. € <i>Amount recovered, € million</i>
	Yhteensä Sammanlagt Total	Takaisinperittävä etuus Förmån <i>Benefit subject to recovery</i>					Milj. € € million	Osuus kaikista maksetuista etuuksista, % % av alla betalda förmåner <i>% of all benefits paid</i>	
		Eläke-etuudet Pensions- förmåner <i>Pension benefits</i>	Työttömyys- turvaetuudet Arbetslöshets- förmåner <i>Unemployment benefits</i>	Yleinen asumis- tuki Allmänt bostadsbidrag <i>General housing allowance</i>	Opintotuki ²⁾ Studiestöd ²⁾ <i>Student financial aid</i>	Muut Övriga <i>Others</i>			
2000	84,4	5,5	23,8	21,7	26,9	6,5	75,6	0,84	57,2
2001	92,1	7,1	25,8	22,1	29,9	7,3	73,6	0,79	55,3
2002	102,1	7,6	28,0	24,2	34,1	8,2	80,9	0,84	57,0
2003	110,2	7,5	29,9	26,3	36,2	10,2	86,2	0,87	63,6
2004	112,8	8,1	30,7	28,6	34,8	10,6	92,5	0,90	71,3
2005	114,2	8,4	31,2	29,7	33,9	10,9	96,5	0,93	75,5
2006	116,6	8,5	31,4	30,4	34,9	11,3	103,5	0,99	78,7
2007	120,2	5,0 ³⁾	31,6	31,1	37,3	15,1 ³⁾	110,1	1,05	82,6
2008	121,7	4,4 ³⁾	32,6	30,6	38,7	15,3 ³⁾	115,4	1,04	88,3
2009	131,2	4,4 ³⁾	34,6	31,3	43,8	17,1 ³⁾	125,9	1,07	89,0
2010	127,7	4,5 ³⁾	34,6	32,6	38,2	17,8 ³⁾	105,6	0,87	85,1

¹⁾ Ensimmäisten takaisinperintäpäätösten euromäärä.

Summan av beloppen i de första återkravsbesluten.

*Added total value in euros of initial recovery determinations.*²⁾ Opiskelijoiden tulovalvonta tehtiin vuoden 2000 alusta lukien muuttunein tarveharkintasäännöksiin.

Inkomstkontrollen för studerande utfördes från början av år 2000 enligt nya regler för behovsprövning.

³⁾ Eläkkeensaajan asumistuki sisältyy vuodesta 2007 alkaen muihin etuuksiin.

Fr.o.m. 1.1.2007 ingår bostadsbidrag för pensionstagare i övriga förmåner.

Starting with 2007, the pensioner's housing allowance is included in other benefits.

Huom. Takaisinperintätilanne syntyy, kun etuutta on maksettu aiheettomasti tai määrältään liian suurena. Periaatteena on liikaa maksetun etuuden periminen takaisin. Ellei etuudensaaja ole menetellyt vilpillisesti, takaisinperinnästä voidaan kuitenkin luopua joissakin erikseen määritellyissä tilanteissa (esim. liikamaksun vähäinen määrä, luopuminen katsotaan kohtuulliseksi).

Anm. En återkravssituation uppstår när en förmån betalats utan grund eller med för stort belopp. Den allmänna principen är den att alla överbetalningar återkrävs. Om inte mottagaren medvetet orsakat överbetalningen, kan återkrav efterges under vissa omständigheter (t.ex. när det belopp som skall återkrävas är litet eller återkrav kan anses oskäligt).

N.B. *Recovery situations arise when a benefit has been overpaid or paid without the beneficiary's having been entitled to it. As a general rule, all overpayments are recovered. However, provided that the beneficiary did not knowingly cause the overpayment, the recovery can under certain circumstances be waived (for example when the sum to be recovered is small or when it would be unreasonable considering the beneficiary's overall situation).*

Lähde: Tilasto Kelan etuuksien takaisinperinnästä.

Källa: Statistik över återkrav av FPA-förmåner.

English summary

2010

1. Social protection in Finland and the role of the Social Insurance Institution (Kela)
2. Pension benefits
3. Disability benefits and services
4. National Health Insurance (NHI)
5. Rehabilitation
6. Benefits in respect of unemployment
7. Benefits for families with children
8. Housing-related benefits
9. Benefits for students
10. Other benefits
11. Finance and administration
12. Analyses by region, type of disease and occupation

English summary

1 Social protection in Finland and the role of the Social Insurance Institution (Kela)

1.1 General

Social security. Social security is one of the elements of social policy. It refers to public actions to ensure that the population enjoys a reasonable standard of living and security. Other areas of social policy include labour, health, housing, alcohol and education policy.

Social security is defined in the Constitution as a universal right to basic subsistence and care in the event of unemployment, illness or disability, during old age, and in connection with childbirth or the loss of a provider. Social security can be provided as cash benefits or as services arranged or purchased with public funds.

Social security is financed by means of taxes, tax-like charges, social insurance contributions and user fees.

The financing and targeting of social security in Finland may be examined by means of the *statistics on social protection expenditure and financing* compiled annually by the National Institute for Health and Welfare, which show the private and public expenditures on social protection. Student benefits provided by Kela are not included in the calculations.

Social security programmes administered by Kela. The Social Insurance Institution of Finland (Kela) is one of the bodies carrying out Finnish social security. It is a public agency operating under parliamentary supervision.

Kela is responsible for providing basic pensions, health insurance, basic unemployment security, rehabilitation, housing allowances, benefits for families with children, and financial aid for students. In addition, Kela administers various disability benefit programmes and provides conscripts' allowances and various benefits for immigrants.

Kela has a nationwide network of customer service locations, which comprises 240 local offices and 120 service points operated jointly with other authorities. Inquiries concerning benefits can be directed to benefit-specific helplines. Applications for all major benefits can also be filed online.

The first section of the Summary provides an overview of the Finnish social security system and describes Kela's role as one of the organisations implementing the system. The remaining sections focus on the programmes administered by Kela.

1.2 Pension provision

Pension schemes

Total pension cover. The Finnish pension system consists of two statutory pension schemes providing *employment pensions* and *national pensions*, respectively. Together, these two schemes make up the retirement income security system which provides pensions in respect of old age, incapacity for work and the death of a provider. There are a number of additional laws that provide for pension security in specific contingencies.

As a result of changes in the pension legislation, the links between the employment pension and national pension systems have loosened. Due to the introduction of asynchronous pensionable ages across the two systems, situations where a person receives a different category of pension benefit from each system have become more common.

In this Yearbook, the term "employment pension" is used to refer to the pensions paid to wage and salary earners, civil servants, and self-employed persons.

Employment pensions can be granted to persons with past earnings from employment or self-employment.

National pensions are paid in proportion to any other pension income to which the recipient may be entitled.

In practice, it is only granted to those who either do not qualify for any other type of pension or whose pension income is small. Generally, all residents of Finland are guaranteed a total retirement income that is at least equal to the full national pension.

National pensions. The *national pension* is intended to secure the basic livelihood of pensioners whose other pension income is small or non-existent.

National pensions are payable as *old-age, disability and unemployment pensions*, and survivors' pensions as *spouses' and orphans' pensions*. Other pension benefits provided by Kela are the *child increase, the front-veterans' supplement* and the *additional front-veterans' supplement*.

Employment pensions. The purpose of the employment pensions is to enable the pensioners to maintain their accustomed standard of living to a reasonable extent. The amount of the pension is linked to the length of the pensioner's employment history and the amount of previous earnings. Employment pension accrues separately from each employment relationship and period of self-employment. The rate of accrual increases the longer one remains employed.

Employment pension is also accrued for time spent on earnings-related daily allowance or child home care allowance as well as for periods of study in a degree-oriented programme.

Since a reform carried out in 2005, employment pensions are no longer coordinated with each other. This means that an employment pension may now exceed 60% of previous earnings.

The employment pensions system is comprised of several public- and private-sector pension schemes. They are defined in Acts of Parliament providing for pensions for employees in general (TyEL), the self-employed (YEL), farmers (MYEL), seamen (MEL), state employees (VaEL), local government employees (KuEL), and employees of the Evangelical-Lutheran Church of Finland (KiEL). Also included under employment pensions are various pensions paid by the state and local governments on the basis of earlier pension provisions as well as pensions paid by a number of public institutions.

The pensions paid under the employment pensions legislation include old age, disability, unemployment, part-time and survivors' pensions.

Voluntary pension cover is considered to include all registered supplementary pensions well as unregistered supplementary pensions paid by pension foundations and funds, all of which are aimed at providing a higher pension cover.

The employment pension matters of individual clients are handled in the private sector by the employment pension providers and in the public sector mainly by Keva (formerly the Local Government Pensions Institution), which, since the beginning of 2011, also administers the pensions of state employees and others insured under the State Employees' Pensions Act. The Finnish Centre for Pensions is a central organisation of the employment pension providers.

Special retirement coverage. The farm closure subsidy is intended to secure the pre-retirement livelihood of farmers who give up farming. It is provided under the Act on Support for the Cessation of Agricultural Activity, which will expire at the end of 2014. Compensations are also provided under a number of older Acts, namely the Act on Farmers' Early Retirement Aid (LUTUL), the Change-of-Generations Pensions Act (SPVEL), the Farm Closure Pensions Act (LUEL), and the Act on Farm-Closure Compensation for Farmers (LUKL).

Additional pensions provided under the *Accident Insurance, Motor Insurance, Military Injuries and Military Accidents Acts*, along with other comparable retirement benefits (life annuities, assistance pensions), are aimed at protecting the recipient's livelihood in the event of the specific contingencies which they cover.

Financing

Pension expenditure by Kela was in 2010 financed entirely with contributions from the state. The national pension contribution levied from employers was abolished on 1 January 2010.

The pensions for employees are financed by employers and the insured, the farmers' and change-of-generations pensions by farmers and the state, and the farm closure compensations and pensions by the state alone. Self-employed persons' pensions are financed by the insured and the state, while seamen's pensions are funded by the insured, the shipowners, and the state. The state, local government and church employees' pensions are paid out of the relevant public funds, though the insured also contribute. Since 1 January 2005, the state also covers the pension accrual for periods of study and child care.

Accident insurance cover is financed by the employers, while farmers' accident insurance is financed by farmers, the state, and Kela. Motor insurance cover is financed by vehicle owners. The military injuries and accidents compensations are paid by the state.

The financing of the pension schemes administered by Kela is based on the *pay-as-you-go* principle (meaning that pension benefits are financed with current revenues). Nearly all of the public- and private-sector employment pensions are partly *funded*.

Statistics

Each pension institution is responsible for compiling statistics on the pensions it provides. As a single individual may receive a pension under several different Acts, Kela and the Finnish Centre for Pensions also compile joint statistics on the total number of pensioners and their total pension income from various sources. These joint statistics cover pensions provided by Kela, employment pensions (TyEL, YEL, MYEL, MEL, VaEL, VPOL, KuEL, KVTEL), state and local government employees' old-type pensions, church employees' pensions, and the employee pensions of the Bank of Finland, Kela, and the Province of Åland, as well as special farmers' pensions (LUTUL, SPVEL, LUEL, LUKL).

Kela pension benefits consisting entirely of a front-veterans' supplement or increase for children are not counted in the joint statistics as pensions provided by Kela. For pensioners with an employment pension, the expenditure on such benefits is included in employment pensions.

Recipients of pensions paid under the Accident Insurance, Motor Insurance, Military Injuries and Military Accidents Acts are included in the joint statistics provided that they also receive a national or employment pension. The same rule for inclusion applies to the pensions paid under these Acts when presented as a share of total pension income. Data on private pensions are not included in the joint statistics.

In the joint statistics, the category "new recipients of a pension" includes first-time recipients and those who have not received a pension for two years or more. This definition differs from that used in Kela's own statistics, in which the category includes both first-time recipients and those previous recipients whose last pension ended at least one month ago.

1.3 Disability benefits

Disability benefits are aimed at helping persons with disabilities manage their lives better. They can take the form of cash benefits or services.

Financial benefits. The disability benefits paid by Kela are intended to promote the independent coping of persons with disabilities or long-term illnesses and to improve their quality of life. Depending on the recipients' circumstances, Kela can pay child disability allowance, disability allowance (for recipients of working age), or pensioners' care allowance. Persons over the age of 16 years with coeliac disease are eligible for a dietary grant.

Under the Employment Accident Insurance Act, the Third-Party Motor Insurance Act and the Military Injuries Act, persons with disabilities are eligible for injury or helplessness supplement. Further, under the Act on Services for the Disabled, they have a right to local authority benefits awarded towards the expenses arising from the disability. The municipalities may also provide an informal care allowance for persons with disabilities (to enable home care).

Services. Under the Act on Services for the Disabled, municipalities are required to arrange services for the disabled, who can also make use of home help, housing services, services for the mentally disabled, as well as rehabilitation services provided by various bodies, among them Kela.

1.4 Health security

The health of the population is promoted and maintained by various public measures. Public funds are used to provide health services and to compensate people for the costs arising from the use of the services.

In this Yearbook, health care is considered to encompass hospital care, ambulatory care, provision of medication as well as medical equipment and aids, environmental health, health care administration, public investments, and the transportation expenses reimbursed by National Health Insurance. Health care is primarily financed by the state, municipalities, National Health Insurance, and private households.

National Health Insurance provides reimbursement for the costs of outpatient care in connection with illness, pregnancy and childbirth. The costs include doctors' and dentists' fees, prescribed medication, the examinations and treatment ordered by a physician or a dentist at a private institution, as well as transport costs arising from the treatment of the illness. In addition, National Health Insurance provides part of the funds for occupational and student health care.

Public health care expenditure comprises the financial contributions of the state, municipalities and National Health Insurance to the health services. Besides these contributions, the *total health care expenditure* includes also the private contributions to health care (e.g. the health expenses of private households).

Income maintenance during illness. *National Health Insurance* provides compensation, in the form of a sickness allowance, for loss of income due to temporary incapacity for work. Further, it provides a compensation for loss of

income to the parents of a sick child during the treatment and rehabilitation of the child. The *Employment Accident Insurance Act*, the *Third-Party Motor Insurance Act* and the *Military Injuries Act* require that daily allowance be paid during illness to persons covered under these acts. According to special provisions, compensations may be paid for loss of income due to certain injuries or damages. Additional income security for times of illness may be acquired through voluntary private insurance.

Agricultural entrepreneurs and other self-employed persons are eligible for an allowance for part of the waiting period that must be completed before qualifying for sickness allowance under the National Health Insurance. The allowances for agricultural entrepreneurs are paid by the relevant pension provider and those for other self-employed persons by Kela.

Under the Contracts of Employment Act, employers provide *full* pay during the initial period of illness, during which the sickness allowance is not yet payable. Collective bargaining agreements often prescribe longer periods of continued pay during illness.

A partial sickness allowance is provided for previously full-time employees returning to work on a part-time basis after an illness.

1.5 Rehabilitation

The purpose of rehabilitation is to help to maintain and improve the functional status and work capacity of the Finnish population. Rehabilitation can be provided in the form of medical, vocational, social and educational rehabilitation. The first two types are provided are Kela. Rehabilitation is a plan-oriented, long-term activity governed by law. It is normally provided free of charge to individual clients, who may also be eligible for income maintenance benefits.

Rehabilitation services in Finland are offered by a wide variety of service providers and financed by several organisations. Responsibility for the provision and financing of rehabilitation is shared among such organisations as municipal social and health authorities, occupational health care providers, Kela, the State Treasury, Employment and Economic Development Offices, employment pension providers and accident and motor insurance providers. In addition to public-sector providers, rehabilitation services are offered by several disability and public health organisations, various foundations and other third-sector organisations, and by private enterprises.

Because of the multitude of forms that rehabilitation can take and the large number of organisations involved in it, total expenditure on rehabilitation is difficult to calculate. According to the most recent data (from 2000), Kela accounted for roughly one fifth of the total spending on rehabilitation. For a more detailed analysis, see the 2005 edition of the Yearbook.

Kela as a rehabilitation provider. Kela has a statutory responsibility to provide access to vocational rehabilitation, medical rehabilitation for persons with severe disabilities, and – since 1 January 2011 – rehabilitative psychotherapy. Kela also offers other rehabilitation on a discretionary basis, aimed mainly at working-aged individuals whose capacity for work is impaired by an illness or disability. Kela provides clients with access to rehabilitation services, offers compensation for the cost of rehabilitation, and supports clients financially during rehabilitation. However, Kela's rehabilitation mandate is secondary to rehabilitation services provided under the Acts on Accident Insurance, Motor Insurance, Military Injuries and Military Accidents. The employment pension providers have primary responsibility for the provision of rehabilitation services to persons who are or could potentially be economically active.

1.6 Unemployment benefits

Unemployment benefits are provided both by unemployment funds and by Kela. The former pay earnings-related benefits to unemployed members, while Kela provides basic unemployment benefits to all other unemployed persons.

To qualify for unemployment benefits, unemployed persons must register as a job seeker with the Employment and Economic Development Office, which reviews whether the person registering is available for work and meets the other criteria for receiving unemployment benefits.

The main benefits aimed at providing income security to unemployed job seekers are the unemployment allowance and the labour market subsidy. Other benefits related to unemployment include the training subsidy, the training allowance and the job alternation compensation. Immigrants may be paid labour market subsidy in the form of an integration allowance.

Long-term unemployed persons born before 1950 are eligible for an unemployment pension. Persons born in 1950 or thereafter are not eligible for an unemployment pension, but may qualify for an extended unemployment allowance.

Unemployment allowance. Unemployment allowance is paid through two schemes. Persons insured with an unemployment fund are paid an earnings-related allowance and others a basic allowance.

Unemployment allowance is conditional on previous employment. To meet the condition, employees must have worked for at least 34 calendar weeks during the previous 28 months.

Unemployment allowance is paid for 5 days a week for up to 500 days of unemployment. When a person requalifies by meeting the condition regarding previous employment again, the maximum count starts from the beginning. Aging unemployed persons may qualify for additional days of payment. The terms of eligibility and the number of additional days available depend on the recipient's year of birth.

The amount of the basic unemployment allowance is adjusted yearly in line with changes in the national pensions index. The earnings-related allowance comprises a basic amount equal to the basic unemployment allowance and an earnings-related amount proportional to pre-unemployment earnings. An increase for children is available for dependent children under 18 years of age.

If a person is dismissed for financial or production-related reasons and has a long history of employment, a supplementary amount, a supplementary transition assistance component (basic unemployment allowance), or an earnings-related transition assistance component (earnings-related unemployment allowance) may be added to the unemployment allowance. Supplementary transition assistance may be payable also if the person is furloughed and certain conditions regarding the length of the furlough period are fulfilled. The supplementary amount is also available for 20 days at the onset of unemployment provided that the unemployed person has an employment history of at least 3 years.

Unemployment allowance is also payable during participation in employment promotion measures. Maintenance allowances and – for up to 200 days – a supplementary amount are also payable.

Unemployment funds for the self-employed provide their members with earnings-related unemployment allowances. The membership criteria and the condition regarding previous employment are determined differently than for employees. Further, self-employed persons are not eligible to draw unemployment allowance for additional days. Non-members who meet the condition regarding previous employment are eligible for a basic unemployment allowance.

Labour market subsidy. Persons who remain unemployed even after they have exhausted their eligibility for the unemployment allowance can apply for labour market subsidy. It is payable also for unemployment persons who do not meet the condition regarding previous employment. Its full rate is equal to that of the basic unemployment allowance.

Labour market subsidy is payable both during unemployment and during participation in employment promotion measures. Maintenance allowances are often paid during such measures. A supplementary amount may be payable as well.

Labour market subsidy is usually means tested. Other income of the unemployed person, his or her spouse and his or her parents (the latter only if the unemployed person lives in parental household) may decrease the amount of labour market subsidy payable. In certain situations (e.g. during participation in employment promotion measures), means testing is waived.

Job alternation compensation. Job alternation compensations are paid to workers who go on leave for a specified period and whose employer hires an unemployed person as a replacement. To qualify, workers must have an employment history of at least 10 years and their current employment relationship must have lasted at least a year. The compensations are paid by both *unemployment funds* (to fund members) and by *Kela* (to non-members).

The job alternation compensation is equal to 70% (80% if the recipient has an employment history of 25 years or more) of the unemployment allowance which the recipient would be entitled to were he or she unemployed.

Labour market training subsidy. The training subsidy is payable to those entitled to unemployment allowance for the duration of participation in labour market training arranged by the labour authorities. Members of trade union funds are eligible for *earnings-related* training subsidy, non-members for *basic* training subsidy. In 2010, the training subsidy was discontinued as a benefit in its own right, and labour market training was continued as employment promoting measures, during which participants are paid an unemployment allowance or labour

market subsidy. However, training subsidies already in payment when the change occurred continue to be paid until the end of the training.

Training allowance. Unemployed persons who seek out training designed to improve their qualifications were, until the end of 2009, eligible for a training allowance during participation in such training. The training allowance was paid out as the benefit that the unemployed person was entitled to immediately before the training began. Therefore, it was equal to either the earnings-related or basic unemployment allowance or the labour market subsidy. The training allowance was discontinued in 2010. In its stead, persons participating in an employment promotion measure are paid the unemployment benefit to which they would be entitled if unemployed.

Financing of unemployment benefits. Basic unemployment security benefits are financed by the state. The earnings-related share is financed with unemployment insurance contributions collected from employers and wage earners as well as with unemployment fund membership dues. Along with state funds, the basic unemployment allowances are also financed with unemployment insurance contributions collected from non-union employees.

Labour market subsidies are partly financed by unemployed persons' home municipalities. The municipality pays for half of the cost of labour market subsidies provided to unemployed persons who have drawn labour market subsidy for at least 500 days.

Subsidies paid to employers. For employment promotion purposes, employers may be granted various subsidies. Employers may be entitled to a wage subsidy if they hire an unemployed person. Wage subsidies are granted by the Employment and Economic Development Offices. The unemployed person must be hired to perform work that improves his or her vocational skills or position in the labour market and facilitates the entry of long-term unemployed persons into the open labour market. The wage subsidies consist of a basic subsidy and a supplement. The wage subsidy is equal in amount to the basic unemployment allowance. The supplement can be up to 60% (in some cases up to 90%) of the basic subsidy.

1.7 Income maintenance benefits to families with children

Families with children are eligible for a number of different benefits. To help with the support and care of a child, the following benefits are available: maternity grant, parenthood allowance, child day care subsidies, child benefit, orphans' pension, child maintenance allowance, child increases payable in association with various social insurance benefits, as well as benefits from voluntary life insurance plans.

The *maternity grant* represents a compensation for costs arising from childbirth and adoption. The birth or adoption of a child entitles the parents to a *parenthood allowance* (maternity, paternity, or parental allowance) paid by National Health Insurance for the duration of their parental leave. Some collective bargaining agreements require that employers continue to *pay a salary* to workers during part of the maternity, paternity or parental leave.

The *child day care subsidies*, payable as home care allowance, private day care allowance or partial care allowance, are aimed at making it easier to arrange day care for a child under school-age after the parenthood allowance period is over, and to support the day care of a child who is in the first or second year of school. Child home care allowance and private day care allowance are intended as an alternative to municipal day care. Some municipalities provide supplements to the statutory benefits. In addition to paying out the statutory benefits, Kela has agreements with some municipalities to pay out the municipal supplements as well. Employees are entitled to an unpaid child care leave to look after a child 3 years old or younger and to a partial care leave until the end of the child's second year of school.

Employers are entitled to compensation for annual leave costs in respect of employees who are on parental leave. The purpose of this provision is to help employers bear the cost of childbirth and child care.

Child benefit is payable for each child under 17. *Child maintenance allowance* is payable if the person who has been ordered to provide child support has failed to do this or if the court has not established maintenance liability.

The welfare of families with children is also promoted through several benefits relating to housing, illness and disability of a child.

1.8 Financial support for housing

Housing is supported by society through financial arrangements and the provision of various services. For the purchase or fundamental improvement of a dwelling, *loans or interest subsidy for loans* can be granted. Financial

aid is available also towards *repair* and *renovation expenses*. Part of the interest paid on house loans is *tax deductible*.

Cash benefits are a form of direct support intended to reduce the housing costs of low-income households. They comprise a general housing allowance as well as a housing allowance payable to pension recipients, a housing supplement for students, and the cash housing assistance payable as part of the conscript's allowance. These benefits are all administered by Kela. In the event that the above benefits are insufficient, municipal social services offices provide further assistance with housing costs.

Various types of *housing services* as well as *institutional and family care* are provided for people who need assistance in their daily lives (e.g. elderly and disabled people and intoxicant abusers).

1.9 Income security for students

The income security of students is supported in a number of ways. The best known form of support for full-time students is the student financial aid system financed by the State and administered by Kela. Financial aid is available as study grants, housing supplements and government guarantees for student loans. Assistance to students is available also as interest allowance, student loan tax deductions, and meal subsidies.

Employees and entrepreneurs are eligible for an *adult education subsidy* paid by the Education Fund. Government guarantees for optional student loans are granted by Kela. The Education Fund provides lump-sum training grants for those who have obtained vocational qualifications through a *competence-based examination*. There is a separate study grant system for agricultural entrepreneurs.

Adult education arranged by the labour authorities is intended mainly for persons who are unemployed or at risk for unemployment. *Income support during labour market training* is provided by unemployment funds for their members and by Kela for non-members. Since the beginning of 2010, eligible persons are paid the unemployment benefit to which they are entitled on the basis of their unemployed status. A supplementary allowance is paid for up to 200 days, and maintenance allowances are provided towards food and travel expenses.

For students of upper secondary schools and vocational institutes, Kela pays a *school transportation subsidy*. Financed by the State, it covers part of the cost of students' daily trips to and from school.

Orphan's pension is paid in the form of a national survivors' pension to orphaned students aged 18–20. *Rehabilitation allowances* are paid from several sources (e.g. Kela) to disabled persons who take training to maintain or improve their working capacity. In addition to Kela, vocational rehabilitation is subsidised and arranged by such organisations as pension providers, employment accident and motor insurance providers, and Employment and Economic Development Offices. Statistical information about rehabilitation allowances is presented under the rehabilitation statistics.

2 Pension benefits

The pension benefits provided by Kela comprise national pensions, survivors' pensions, front-veterans' supplements, additional front-veterans' supplements and increases for children. National pensions are payable as old-age pensions, disability pensions and unemployment pensions, while survivors' pensions are available as spouses' pensions and orphans' pensions.

National pensions and survivors' pensions are taxable income. The front-veterans' supplements and increases for children are free from tax. Pensioners are eligible for a pension income tax deduction which ensures that persons who only receive a national pension do not have to pay tax on their pension. Pension benefits are adjusted yearly in line with changes in the national pensions index.

Basic eligibility criteria

National pensions legislation. All residents of Finland are eligible for a national pension. Residence in Finland is defined in the Act respecting the Residence-Based Social Security Legislation. Citizens of Finland are entitled to a national pension if they have lived in Finland for at least three years after reaching the age of 16. Citizens of other countries qualify if they have lived in Finland for the preceding three years. Disability pension can be

awarded regardless of residence requirements to persons who become disabled for work while under 19 years of age and living in Finland. Applicants of disability pension who, upon reaching the age of 16 years, were being paid the disability allowance for persons aged 16 years or under are also not subject to any residence requirements.

Surviving spouses and orphans living in Finland are entitled to a survivors' pension, provided that the deceased was living in Finland when the death occurred. The residence requirements applied to the deceased and the surviving spouse are identical to those that must be satisfied to qualify for a national old-age, disability and unemployment pension. Orphans are not subject to any residence requirements.

Refugees and stateless persons living in Finland enjoy the same rights as nationals of Finland regarding the implementation of the National Pensions Act and the Survivors Pensions Act.

The front-veteran's supplement and the additional front-veteran's supplement can be awarded to recognised war veterans. The former can also be awarded to persons living outside Finland provided that they receive a Finnish national pension. Under a separate Act of Parliament, the front-veteran's supplement can be paid also to recognised veterans living outside Finland who do not receive a Finnish national pension.

Increases for children are available to pension recipients who live in Finland and support a child under age 16. Under a rule implemented at the beginning of 2010, the child, too, must be living in Finland.

If a recipient of a national pension or survivor's pension moves outside Finland, the payment of the pension is continued for one year, provided that the pension had been awarded at least one year before the move. The pension can be paid beyond this one-year limit if the recipient had immediately preceding the start of pension payment lived in Finland for ten years or if the residence outside Finland is essential due to an illness of the recipient or of his or her close relative.

Effects of EU provisions and international social security agreements. Certain provisions of the Finnish pension legislation, based on the residence principle, are cancelled or modified by the EU provisions or social security agreements ratified by Finland. The EU provisions apply to citizens of EU Member States, citizens of Switzerland and so-called third-party nationals working in the EU/EEA or Switzerland, as well as to their family members. The Nordic Convention on Social Security applies to citizens of Nordic countries who live in the European Economic Area but are not covered by the EU provisions. Bilateral agreements provide reciprocal access to the pension benefits of the other signatory country.

Types of pension benefit

National pensions

National pensions provide supplementary pension cover for persons with a small employment pension. For persons not entitled to an employment pension, they are the sole source of pension income. No national pension is paid if the recipient's employment pension exceeds a certain limit.

Old-age pension is payable to insured people over 65. There is also provision for early and late retirement, on an actuarially adjusted pension. Retirement on a reduced pension is possible at 62.

Disability pension is payable to insured people aged 16 to 64 who on account of disease, defect, or injury are unable to maintain themselves by their regular work or any other kind of work which, considering their age, occupation, education and place of residence, would be suitable for them. The pension can be granted either indefinitely or for a specified period, in which case it is referred to as "rehabilitation subsidy". Persons under 20 years of age cannot get a disability pension until their rehabilitation prospects have been assessed.

Those who receive a full disability pension from Kela can, in the event that they find gainful employment and meet certain other criteria, choose to put their pension on hold and yet remain entitled to the pension at a later point.

Unemployment pension is payable to insured persons aged under 65 years and born in 1949 or earlier who have been unemployed a long time and who, as a general rule, have been employed at least five years during the previous 15 calendar years. They must also have received unemployment allowance for the maximum period allowed and be registered with the employment office as unemployed and seeking employment.

Survivors' pensions

Spouse's pension is payable to any widow(er), irrespective of age, who has or has had a child with the deceased. It is also payable if the widow(er) was over 50 at the time of death of the spouse, the marriage had lasted for at least five years and had been contracted before the widow(er) turned 50. However, women born before 1 July 1950 are eligible for spouse's pension on easier terms. A flat-rate initial pension is payable for the first six months

following the death of the spouse, and thereafter the widow(er) is entitled to a continuing pension, which consists of a basic amount and an additional amount. When a widow(er) aged 50 or over remarries, the spouses' pension is not discontinued.

Orphan's pension is payable to all half- and full-orphans under 18 as well as those between 18 and 21 who are unable to maintain themselves because they study or participate in vocational training. Entitlement can be derived through a parent, an adoptive parent, or any other person who has assumed responsibility for the child. Full-orphans are entitled to two separate pensions, one through each parent. Orphans' pensions consist of a basic amount (payable to all recipients) and an additional amount which is tested against other income from survivors' pensions.

Table A: Structure of survivors' pensions at year-end 2010

Type of pension	Pension components	
	Fixed amount	Additional amount
Spouse's initial pension	yes	no
Continuing pension for spouses		
– with dependent children	yes	yes (low income)
– without dependent children	no	yes (low income)
Orphan's pension		
– child under 18 years of age	yes	yes (low income)
– pension paid on account of studies	yes	no

Other pension benefits

Other pension benefits provided by Kela consist of the child increase, the front-veterans' supplement and the additional front-veterans' supplement. They may be payable also with other pensions besides those provided by Kela.

Child increase is payable for children under the age of 16 years who live in the pensioner's household. Besides national pensions, child increases may be paid with disability, unemployment, old-age and early old-age pensions based on employment, as well as with full disability pensions and comparable compensations based on a military injury, traffic accident or occupational injury.

Front-veterans' supplement is payable to eligible persons having participated in the 1939–1945 or 1918 wars, or in mine clearance operations between 1945 and 1952.

Additional front-veterans' supplement can be awarded to persons who receive both a national pension and a front-veterans' supplement, except if the latter was awarded on the basis of participation in mine clearance operations. It is equal to 25–45% of the amount of national pension exceeding 94.37 euros per month (as of 2010). Its rate is in reverse proportion to income. A minimum amount of 5.85 euros per month (as of 2010) is paid in any case.

Front-veterans' supplement payable to persons living abroad can be awarded to eligible persons who participated in the 1939–1945 or 1918 wars, or in mine clearance operations between 1945 and 1952. It is paid twice a year. The total amount for 2010 was 546.68 euros.

The effect of income and family status

The amount of the *national pension* is affected by the recipient's own pensions from past employment and comparable ongoing benefits. No disregards are applied to the income from pensions, with certain exceptions such

The effect of outside income on pension benefits

The following pension benefits are offset by the recipient's other income: the national pension, the additional amount of the spouse's pension and of the orphan's pension, and the additional front-veteran's supplement. The extent to which outside income affects the amount of these benefits depends on the applicable income limits, the offset percentage and the types of income considered.

as the accrual of employment pensions after the age of 63, during the care of a child under 3 years of age or while a student. Self-employment income, income from capital or assets do not affect the amount of the national pension.

For purposes of the *additional amount of surviving spouse's pension*, outside income refers to income received continuously and at the same time as the pension. The *additional amount of orphan's pension* is reduced by other survivor pensions that the child receives in respect of the same deceased.

The recipient's family status also affects the amount of income-related benefits.

The effect of other factors on pension benefits

Retirement before/after normal pensionable age. The national pension is payable at an *adjusted rate* to those receiving early old-age pension or deferred old-age pension (each month by which retirement is brought forward decreases the pension by 0.4%, each month by which retirement is postponed past age 65 increases it by 0.6%, except if the pension was granted before 1 January 2000, in which case the percentages are 0.5% and 1.0% respectively).

Adjustment of pension to the length of the recipient's residence in Finland. *National pensions and spouses' pensions payable under national pension legislation* are adjusted to the length of the recipient's residence in Finland if the claimant has lived in Finland less than 80% of the time between age 16 and the start of pension. The factor of adjustment is derived by dividing the length of the residence in Finland by 80% of the time between age 16 and the start of pension.

Employees within the EU/EEA who have been insured in another EU/EEA country besides Finland (also includes Switzerland) have their pensions calculated according to the *EU provisions*.

Statistics. The statistics on pension benefits analyse, besides the pensions in payment, also new and discontinued pension payments. The term 'new pension payments' refers to payments where the beneficiary receives pension for the first time or the previous pension ended at least one month ago. The amount of pensions in payment refers to the pensions being paid as of a certain date.

The amount of pensions paid during a year refers to the cumulative monetary value of pensions during various months, including retroactive payments.

3 Disability benefits and services

Kela provides the following benefits for disabled persons: the child disability allowance, the disability allowance, the pensioners' care allowance and the dietary grant for persons with coeliac disease. The two disability allowances and the pensioners' care allowance can be awarded until further notice or for a specified period only. The dietary grant for coeliacs is fixed-rate benefit awarded until further notice.

Disability benefits are not subject to tax or affected by other income or assets. With the exception of the dietary grant, they are adjusted yearly in line with changes in the national pensions index.

Kela also provides disabled persons with interpreting services. The responsibility for their provision transferred from the local authorities to Kela on 1 September 2010.

Basic qualifying conditions. As a main rule, disability benefits are awarded only to persons living in Finland on a permanent basis. Under the EU social security regulation (Council Regulation No. 1408/71), the two disability allowances and the pensioners' care allowance can in certain situations also be awarded to persons living in another EU/EEA member state or in Switzerland. The dietary grant for coeliacs can only be awarded to persons living in Finland.

Since 1 January 2010, disability benefits can also be paid to persons institutionalised in a facility operated mainly with public funds.

Interpreting services are available to persons living in Finland. They can also be provided during a foreign trip taken as part of the recipient's normal life, work or study.

Benefits. *The child disability allowance* is payable to children under 16 with a disability or a long-term illness. The allowance is awarded to compensate for the strain and need of commitment associated with the care and rehabilitation of the child, which exceeds that caused by the care of a non-disabled child.

The *basic rate* is paid to children whose care causes added strain at least weekly. The *middle rate* is awarded in cases where the strain is considerable and daily, and the *highest rate* where the treatment of the child is associated with constant strain and commitment.

The *disability allowance* is aimed at making it easier for disabled persons of working age who are not in receipt of a pension to manage in their daily lives and to cope with work and studies.

Persons aged 16 years or over whose ability to function remains decreased on account of an illness or injury for a continuous period of at least 12 months are entitled to the allowance. It is intended to provide a compensation for the handicap, need of assistance and additional expenses caused by the illness or injury and, in the same way as the child disability allowance, it is payable at three rates (see above).

Disability allowance cannot be awarded to persons who are entitled to the pensioners' care allowance.

The purpose of the pensioner's care allowance is to enable pensioners with a long-term illness or disability to continue living at home. It is payable to persons aged 16 years or over who are in receipt of one of the following benefits:

- old-age pension
- disability pension
- a full disability pension or compensation payable in respect of a traffic accident or injury
- special assistance for immigrants.

Payment of the allowance requires that the recipient's functional status to be impaired due to an illness or injury. It is payable at three rates depending on the need for assistance, guidance or supervision and the amount of additional expenses arising from the impairment.

War veterans whom Kela pays either the pensioners' care allowance at the middle or highest rate or the additional front-veteran's supplement are since 1 September 2010 entitled to a veteran's supplement as a component of the pensioners' care allowance.

Persons with coeliac disease are entitled to a compensation for the additional cost of maintaining a gluten-free diet (*dietary grant*). It is possible to receive both a dietary grant and a regular pensioner's care allowance on account of some other medical condition. The dietary grant is a flat-rate benefit.

Rates of disability benefits in 2010:

€/month	Basic rate	Middle rate	Highest rate
Child disability allowance / Disability allowance	85.59	199.71	387.26
Pensioner's care allowance	57.32	142.70	301.75
War veterans	57.32	192.70	351.75

The dietary grant was paid at a rate of 21 euros per month.

Interpreting services. Entitlement to interpreting services for the disabled extends to persons with a hearing, combined hearing/vision, or speech impairment who need interpretation to work, to study, to handle their affairs, to participate in society, or to pursue a hobby or recreational activities. Provision of the services requires that the recipient is able to express him/herself through interpretation and that (s)he has recourse to an effective means of communication. Persons with hearing or speech impairments are entitled to at least 180 hours of interpretation per year. Persons with a combined speech/vision impairment are entitled to at least 360 hours per year. Additional hours of interpretation are provided subject to demonstrated need. During foreign travel, interpretation is usually available for a maximum period of two weeks. Study-related interpretation is provided as needed to enable participation in post-compulsory education. The provision of interpreting services in compulsory education remains a local authority responsibility.

Statistics. This yearbook contains statistical information both on disability benefits already in payment and on new awards. The former focus on the situation at the end of the year and cover all recipients, while the latter show the number of new awards over the course of the year. 'New award' is defined as a situation where disability benefit is granted for the first time or a previous payment ended at least one month ago. The benefit expenditure figures show the total annual expenditure on disability benefits.

4 National Health Insurance (NHI)

The National Health Insurance Scheme covers the following benefits: sickness allowances, parenthood allowances, special care allowances, refunds of medical expenses as well as occupational and student health services.

4.1 Medical care and income security benefits

Basic eligibility criteria

Eligibility for the National Health Insurance is governed by the Health Insurance Act. All permanent residents of Finland are eligible. Eligibility also extends to persons entering Finland for purposes of work or self-employment lasting at least four months. Accompanying family members are eligible as well if their stay in Finland will last at least two years.

In order to qualify for the parenthood allowance, claimants must have been living in Finland for at least 180 days immediately before the date on which their child is due to be born or adopted.

The cost of medical care provided outside Finland (not including travel costs) is covered by NHI if there was an immediate need for medical attention and the costs cannot be recovered from the host country's health system. For persons who travel to another EU/EEA Member State or to Switzerland expressly for treatment, NHI provides partial compensation for doctor and dentist fees and examination and treatment charges.

EU provisions and international social security agreements. Application of the EU provisions and the social security agreements ratified by Finland (those that encompass medical care) results in certain exceptions to the general residence-based health security provisions. Persons insured under the national health insurance scheme of an EU/EEA Member State or of Switzerland are entitled to receive emergency medical treatment during a temporary stay in Finland at the same price as persons resident and insured in Finland. Also persons covered by certain other social security agreements are entitled to equal treatment during a temporary stay in Finland.

Public health care providers are compensated by Kela for the cost of providing health and maternity services to persons who have health insurance coverage from some other country than Finland in cases where the liability for costs is based on an EU regulation concerning social security or a binding international agreement on social security. The compensation covers the full cost of providing the services, minus any user fees charged from the client.

Benefits

Sickness and parenthood allowances

Sickness allowance is available as the regular sickness allowance and the partial sickness allowance. They are paid on account of incapacity for work caused by illness lasting up to a year. The partial sickness allowance is aimed at helping persons with reduced work capacity to remain in or return to work.

Sickness allowance. The sickness allowance is paid to employed and self-employed persons aged 16–67 who are prevented from carrying out their regular job or a comparable gainful activity, for a maximum of 300 working days (incl. Saturdays). Recipients must complete a waiting period consisting of the day of onset of work incapacity and the following nine working days. Employers are required to continue to pay employees completing the waiting period. Self-employed persons are paid sickness allowance under the Self-Employed Persons' Pensions Act once three working days have elapsed from the onset of incapacity until they complete the waiting period for the sickness allowance. Kela pays the allowance during this intervening period, for up to six working days.

The amount of the sickness allowance is determined on the basis of:

- earned income as determined by the tax authorities
- earned income for the period preceding work incapacity if significantly higher than the above
- certain benefits preceding the payment of the sickness allowance.

The sickness allowance can also be paid at a minimum rate.

Once the waiting period has been completed, the sickness allowance is paid to persons who meet a condition on previous employment. In order to meet the condition, persons may not be willingly or negligently unemployed for the three months preceding the onset of incapacity for work.

If the condition is not met, sickness allowance is available only after the incapacity has lasted for at least 55 calendar days. If it is apparent at the onset of incapacity that it will last at least 300 working days, the sickness allowance can be paid immediately after the waiting period even if the condition is not met.

The sickness allowance is paid for six days per week for a maximum of 300 days. All workdays for which the allowance was paid during the two years preceding the onset of work incapacity count towards this maximum.

Once the maximum limit for the payment of the sickness allowance has been reached, the allowance cannot be paid for the *same illness* until the person has been capable of work for at least 12 months, but it can be paid for a *different illness*.

Partial sickness allowance. The partial sickness allowance is payable to 16 to 67-year-old employees or self-employed people who, while still lacking full capacity for work, return to work on a part-time basis. Employees must agree a 40–60% reduction in their working hours with their employer. Self-employed persons must reduce their self-employment activity by an equivalent amount. Qualifying participants will receive a partial sickness allowance along with their salary.

The terms governing the partial sickness allowance are the same as apply to the payment of the sickness allowance after completion of the waiting period. No waiting period need be completed if the incapacity underlying the eligibility for a partial sickness allowance begins or recurs immediately after the receipt of a preceding sickness or rehabilitation allowance. The partial sickness allowance is paid for at least two weeks and up to 72 working days. All days on partial sickness allowance during a period of two years count against the maximum. If the employee is paid a full salary by his or her employer while working on a part-time basis, the partial sickness allowance may be paid to the employer.

Parenthood allowance. The parenthood allowance is payable for 263 weekdays. For the first 105 days, it is paid to the mother (“maternity allowance”); for the next 158 days it can be paid alternatively to the mother or the father (“parental allowance”). Further, fathers (including cohabiting fathers) are eligible for a paternity allowance, which can be paid for up to 18 weekdays during the period in which maternity/parental allowance is payable. During the paternity allowance period, mothers may stay at home to look after the child. Parental allowance can also be paid to the father subject to an agreement between the parents. Fathers who take the last 12 weekdays or more of the parental allowance entitlement are eligible for an additional 1–24 working days of paternity allowance after payment of the parental allowance has ended. This extended leave of 13–36 days for fathers is referred to as the “daddy month”. It need not follow directly from the end of the parental allowance, but it must be taken before 180 days have elapsed from the end of the parental allowance entitlement immediately following the maternity allowance. Further, the postponement requires that the father or the mother stay at home to look after their child between the end of the parental allowance and the start of the daddy month, while being in receipt of child home care allowance.

Eligibility for paternity allowance was extended on 1 September 2010 to those living in a registered partnership (regardless of gender) who adopt their partner’s biological or adoptive child.

The mother and father can share their entitlement to parental allowance in a way that allows them to receive partial parental allowance concurrently.

Entitlement to parenthood allowance begins on the 155th day of pregnancy, and the recipient can choose to have payment of the maternity allowance begin 30–50 working days before the estimated time of birth. Mothers exposed to an occupational hazard can under certain conditions be paid a special maternity allowance if forced to stop working before the regular maternity leave is scheduled to begin.

In the event of a multiple birth, the parenthood allowance entitlement is extended by 60 working days for each additional child. The extension can be used by either parent. Parents can use the extension during the actual parenthood allowance period with both parents taking a child care leave at the same time.

Parental allowance is also available to parents who adopt a child under 7 years of age. Under certain conditions, parental allowance can also be paid to persons who adopt the child of their spouse of cohabitation partner as well as to persons living in a registered partnership.

The amount of the allowance. The amount of the sickness and parenthood allowances usually depends on the final taxable earned income of the recipient, as adjusted by a wage coefficient. The partial sickness allowance is always equal to 50% of the regular sickness allowance that preceded it.

If a person’s earned income immediately before the payment of the sickness or parenthood allowance was significantly higher than their final taxable income, the allowance can be based on the income for the six months

(or fewer) immediately preceding the allowance. In the case of successive births, the new allowance is calculated on the basis of the earned income used to calculate the first allowance, unless the first child has reached the age of three before the due date for the second child.

The amount of the allowance per day is equal to 70% of the 1/300th part of annual earnings up to 32,892 euros. On earnings exceeding this limit, the allowance will be less than 70% of earnings. There is no maximum limit.

Maternity allowance is increased for the first 56 days, parental allowance for the first 30 days, and fathers' parental allowance and paternity allowance during the daddy month for the first 30 days (combined). These increased rates are available in full up to annual earnings equalling 50,606 euros (as of 2010), and are proportionately smaller if earnings exceed that amount. If both parents go on parental leave, both are entitled to a higher rate of allowance.

Sickness allowance is not paid if annual earnings are less than a specified amount (1,264 euros as of 2010). However, persons with no or low income are entitled to a *minimum sickness allowance* (22.04 euros per day in 2010) if they have been incapacitated for work for a consecutive period of 55 calendar days, or even earlier if it is clear already at the onset of the incapacity that it will last at least 300 weekdays. In the latter case, sickness allowance can be paid immediately after a waiting period consisting of the day of onset of incapacity and the following nine weekdays. There is also provision to pay an allowance less than the minimum allowance to persons with low income (annual earnings between 1,264 and 9,443 euros).

The amount of the sickness and parenthood allowance may also be determined by reference to a preceding benefit.

The allowances are adjusted in line with a wage coefficient used in the employment pension system. They were increased by 3.3% in 2010 and by 1.8% in 2011. No annual adjustments were made to the minimum-rate allowance, but effective March 2011, the minimum rate of the sickness and parenthood allowances was tied to the national pensions index, which tracks the consumer price index. The sickness and parenthood allowances are taxable income.

Special care allowance

The special care allowance is paid for children under 16 to a parent whose presence is considered medically necessary during in- or outpatient treatment, subsequent home care, or a statutory adaptation training or rehabilitation course, provided also that the parent is prevented from working and thus without a salary. The allowance is calculated in the same way as the sickness allowance but always paid at a rate of at least 22.04 euros per day (as of 2010). It is taxable income.

Other compensations for loss of income

Persons who under the *Act on Communicable Diseases* have been debarred from their place of work may be entitled both to a sickness allowance and a compensation for loss of earnings paid out of NHI moneys.

Organ/tissue donors are entitled to a sickness allowance during the time they are incapacitated for work.

If an employer pays an employee a wage or salary, or a special bonus, during the *employee's annual leave*, and the employee has received parenthood allowance during the time he or she was not at work, the employer can claim compensation for this expense from NHI. The compensation is provided following the end of the parenthood allowance period. The compensation may not exceed the holiday pay or compensation provided by the employer multiplied by 1.26.

Refunds of medical expenses

Refunds of medical expenses are provided in respect of necessary treatment in connection with illness, pregnancy or childbirth. Costs incurred from the use of public health services are not refunded.

Covered are

- *drugs* prescribed by a doctor or dentist as well as prescribed pharmaceutical nutrients and emollients used for the treatment of severe and long-term diseases; all non-covered medicine costs (a 1.50 euro per-medicine copayment applies) in excess of 672.70 euros (2010) a year are refunded (this is referred to as the additional refund),
- *pharmacy dose dispensing charges*,
- *private-sector physician services*,
- *private-sector dental services (dentists and dental hygienists)*
 - dental hygienist care is covered if based upon the referral of a private-sector dentist,

- *examinations and treatments* performed by a private-sector provider and prescribed by a doctor,
- *transport services and overnight stops* necessary for the diagnosis and treatment of illness.

Prescribed medicines, clinical nutrients and emollients must be approved by the Pharmaceuticals Pricing Board before they can be refunded. Refunds are available also for generic alternatives dispensed instead of the prescribed product. Pharmacies are required to dispense the least expensive alternative unless this is expressly ruled out by the doctor or the patient. Under a reference price system, pharmaceuticals belonging to the same reference price category share the same reference price, which is equal to the price of the least expensive alternative plus 1.5 euros (2 euros in the higher-cost categories). The reference price represents the maximum price that can be used as the basis for calculating the NHI refund for medicines in a given reference price category.

There are three categories for the refund of medicine expenses. The refund is calculated as a percentage of the price of the medicines. The basic refund rate is 42 percent of the price of the medicine. The special refunds are available at a lower and higher rate, covering 72 percent or 100 percent, respectively, of the price of the medicine. A 3 euro copayment applies to the higher special refund. It is assessed separately for each medicine purchased. Refunds are normally provided for three months' supply of a given medicine.

Special refunds are available for medicines used in the treatment of certain severe, long-term diseases.

The Pharmaceuticals Pricing Board is authorized to restrict the availability of refunds for a given medicine to a specific diagnosis or degree of disease severity.

Forty-two percent of pharmacy dose dispensing charges are refunded. Refunds are available to persons over the age of 75 who take at least six different medicines suitable for use in a dose dispensing system.

Refunds of doctors' fees and of the cost of examinations and treatments conducted upon the referral of a private-sector doctor or dentist are made according to a fixed schedule. Up to 60 percent of the doctor's fee up to the fixed schedule fee can be refunded. For examinations and treatments based on referral from a doctor or dentist, a copayment is charged from the patient. Seventy-five percent of the exceeding part is refunded by Kela up to the fixed schedule fee.

Dental and oral examination and treatment and preventive care are covered. No refund is available for orthodontic or prosthodontic work except to front-veterans.

Aggregate of benefits

NHI is generally liable when a benefit in respect of incapacity for work is payable under both NHI and an occupational scheme. Where, on the other hand, such a benefit is payable under both NHI and employment accident insurance, or both NHI and third-party motor insurance, NHI is the subsidiary scheme.

When a scheme member receives sick- or maternity-leave pay from his employer, that part of his sickness or parenthood allowance under NHI which does not exceed this employer contribution is paid to the *employer*. The employer is also entitled to compensation from NHI for any wage or salary paid while the employee was on parenthood allowance.

When a scheme member receives earnings-related unemployment allowance during incapacity for work, only the part of his sickness allowance under NHI that does not exceed this allowance is paid to his *unemployment fund*.

Sickness allowance and refund of medical expenses are paid to the *Patient Insurance Centre* when the patient has received compensation from the association during the disability period or for the medical expenses in question.

If a municipal social service board finances NHI-covered services, the refund under NHI is paid to the *board* and not the insured person.

Payment of benefits

Refunds for medicine expenses are usually provided directly at the pharmacy. Under this arrangement, the NHI refund is deducted from the price of the purchased medicine. The pharmacy then invoices Kela for the share of the price covered by the refund. Pharmacy customers must present their personal Kela card at the pharmacy, or claim a refund after the fact from Kela.

A similar arrangement is used also with doctors' and dentists' services and with medical examinations and treatments. By presenting their personal Kela card, patients can authorize a private-sector provider of health services to collect the refund to which they would be entitled. Under this arrangement, the patients need only pay the difference between the refund and the actual cost of the service. Since participation is voluntary for health care providers, patients of non-participating providers must claim a refund from Kela themselves.

Statistics

Sources. The data on National Health Insurance refunds are obtained from the central payment records for the individual benefits. They contain the complete data set (only some of the occupational statistics are based on a sample).

Number of refunds. For medical services the number of *deductible items* is given. This means, for medicines, the number of purchases and prescriptions; for doctors' and dentists' services, the number of calls or prescription transactions outside the doctor's office; for examinations and treatments, the number of doctors' or dentists' orders; and for transport services, the number of single journeys.

Number of compensations. For sickness and parenthood allowances the number of *spells begun*, *beneficiaries*, *instalments* paid, and compensation *days* is given.

Minimum parenthood allowances do not include the allowances paid to mothers who have returned to work while eligible for parenthood allowance.

Sickness allowance is not payable for the first nine days of illness, not including Sundays and the day on which incapacity for work began. Partial sickness allowance can be paid immediately following the preceding sickness allowance period.

NHI is generally liable when a benefit in respect of incapacity for work is payable under both NHI and an occupational scheme. Where, on the other hand, such a benefit is payable under both NHI and certain other schemes (eg employment accident insurance, third-party motor insurance), NHI is the subsidiary scheme. Because of this, only part of the sickness allowance days for which benefit was payable under more than one scheme are included.

Expenditure on benefits. The statistics compiled by Kela analyse both the amount of NHI refunds and the insured person's expenses before the NHI refund.

4.2 Occupational and student health services

Employer-provided occupational health services. Employers are required to provide occupational health services to their employees with a view to preventing work-related health hazards. In addition to the *statutory services*, employers can opt to provide their workers with *wider access to health services*.

Under the Health Insurance Act, employers are entitled to a reimbursement of the necessary and reasonable costs of arranging occupational health services. The reimbursement is based on the number of staff and the scope and cost of the occupational health services. There is a maximum per-employee limit for the reimbursement. The maximum limits are defined by reference to the amount of resources needed to ensure compliance with good occupational health practice, which requires that the activity must be systematic and correspond to the specific needs of each workplace. Outcomes and quality must also be monitored and evaluated.

There are two reimbursement classes. The costs of statutory preventive occupational health services belong to reimbursement class I (rate of reimbursement: 60%), while optional general practitioner-level services are included in class II (50%). The maximum per-employee reimbursements applicable in 2009 were as follows (the tables and charts about employer-provided occupational health services in this Yearbook relate to the year 2009):

	Reimbursement	
€/year	class I	class II
Costs	148.70	223.10
Reimbursement	89.22	111.55

Reimbursement rates for preventive occupational health care were changed as a result of an amendment of the Health Insurance Act that took effect on 1 January 2011. The rate of reimbursement is 60% when occupational health care practices relating to the management, follow-up and early support of work capacity have been agreed and documented at the workplace. A 50% reimbursement rate applies otherwise.

Higher reimbursements can be granted for special reasons (e.g. small number of covered workers).

The occupational health services can be offered through the employer's own occupational health unit or one operated jointly by several employers. In addition, they can be purchased from another employer or the municipal health centre, a private medical clinic or a medical professional.

Occupational health services for entrepreneurs and the self-employed. Entrepreneurs and other self-employed persons are entitled to a reimbursement of the necessary and reasonable costs of any occupational health services they choose to purchase for themselves. The reimbursements cover the costs of *statutory preventive occupational health care and other medical services*. Sixty percent of recognized costs for preventive occupational

health care are reimbursed. For other medical services, the reimbursement rate is 50 percent. There is an annual cap on the total amount of reimbursements available.

A national coordinating centre operates under the auspices of the Finnish Institute of Occupational Health. State subsidies towards its consultation, training and assorted other expenses are paid by Kela.

Student health services. A certain part of the National Health Insurance funds go to the Finnish Student Health Service as reimbursement for the cost of health services it provides to university and college students.

5 Rehabilitation

The rehabilitation activity of Kela is governed by two acts, pertaining respectively to the rehabilitation services and allowances which Kela is required and authorised to provide and to the cooperation between rehabilitation organisations.

Rehabilitation services

Rehabilitation provided and reimbursable by Kela can be awarded to persons insured under the Health Insurance Act. All residents of Finland are insured under the Health Insurance Act. Reimbursements are under certain circumstances also available for rehabilitation services provided outside Finland.

Kela is required by law to provide access to and reimburse costs of vocational rehabilitation for persons with impaired functional capacity and medical rehabilitation for persons with severe disabilities. Since 1 January 2011, Kela also has a statutory mandate to provide rehabilitative psychotherapy. The state budget includes a special allocation that Kela can use to arrange other vocational and medical rehabilitation.

Kela procures rehabilitation services mainly by competitive tender. The services are delivered by the selected rehabilitation providers.

Provision of rehabilitation usually requires the drawing up of a comprehensive rehabilitation plan for each client. Medical rehabilitation for persons with severe disabilities must be based on a written rehabilitation plan spanning 1–3 years.

Vocational rehabilitation for persons with impaired functional capacity. Persons who are at risk of disability or whose capacity for work and ability to earn a living are significantly weakened by an illness or injury are entitled to have access to the following:

- essential vocational training in order to maintain or improve their capacity to work (eg rehabilitation examinations and trial work or training, training aimed at maintaining work capacity, and basic education, further education and retraining)
- assistance with running a business or self-employment
- basic education if it is a requirement for starting vocational training or
- for persons with severe disabilities, expensive and technically advanced aids necessary to help with work and study.

Employment pension providers are the primary sources of vocational rehabilitation services for persons who are active in or still have some links to working life.

Medical rehabilitation of persons with severe disabilities. Kela has a statutory mandate to offer severely disabled persons access to extensive or elaborate out- or inpatient services which go beyond curative treatment and which are necessary to maintain or improve the client's functional and work capacity. The client must be noninstitutionalised and in receipt of a disability benefit payable at the higher or special rate.

Rehabilitative psychotherapy. Kela has had a statutory obligation to provide rehabilitative psychotherapy since the beginning 2011. The purpose of rehabilitative psychotherapy is to support and strengthen the ability of persons with an impairing mental disorder to work or study.

Rehabilitation clients are divided by age into young persons (16–25 years) and adults. In evaluating the need for rehabilitative psychotherapy, the key point is whether the young person requires rehabilitative psychotherapy – in addition to psychiatric treatment – in order to study or to stay fit for work. The adult rehabilitation client group

includes persons between ages 26 and 67 who have a psychological disorder and who study or are currently in or about to enter the workforce.

Discretionary rehabilitation. Kela can also provide, at its own discretion, other vocational and medical rehabilitation services than those described above, including such services as adaptation training, institutional rehabilitation services and early rehabilitation measures geared to the requirements of a particular occupation.

An amount equalling at least four percent of the NHI contributions paid by the insured must be allocated each year for this type of rehabilitation services. Further resources for the purpose are allocated in the State budget. These funds can be used for, besides individual rehabilitation services, prevention, research and development efforts in the field of rehabilitation and disease prevention and, when required, for the activities of the rehabilitation institutions supported by Kela. Kela has implemented and continues to implement several development projects dealing with rehabilitation.

Compensation of the cost of rehabilitation services. Rehabilitation clients and service providers are entitled to compensation for necessary and reasonable costs out of the National Health Insurance. The costs incurred by the client's family member may be reimbursed as well.

Compensation of travel costs. Rehabilitation clients can get a refund for any necessary and reasonable expenses they incur when travelling to and from the rehabilitation site. The principle governing the refunds is that all rehabilitation clients, no matter where they live, should have an equal opportunity to access rehabilitation services. The rules governing the compensation of travel costs are identical to those applied in the National Health Insurance scheme: clients are refunded a certain share of the cost of each one-way trip until they reach a specified annual deductible, after which all travel costs are refunded.

Statistics. Starting with 2005, the costs of rehabilitation-related travel are no longer included in the rehabilitation statistics. Such costs are now being reimbursed out of the National Health Insurance and are therefore included in the NHI statistics.

Rehabilitation allowance

Persons who are permanently resident in Finland and insured under the Health Insurance Act are eligible for the rehabilitation allowance. It can also be paid to employees and self-employed persons who will be working in Finland for an uninterrupted period of at least 4 months. Under certain conditions, the rehabilitation allowance can also be paid during rehabilitation provided abroad.

The following benefits are available: rehabilitation allowance, maintenance allowance and means-tested rehabilitation assistance payable during the post-rehabilitation period.

The rehabilitation allowance is paid in connection with rehabilitation services arranged by Kela, or by the primary health care, social services or occupational health care sector.

The rehabilitation allowance is payable to rehabilitation clients aged between 16 and 67 for the duration of a rehabilitation programme that prevents them from working. It is only paid if the object of rehabilitation is the client's remaining in, or entry/re-entry into employment.

In order to promote employment and the success of vocational rehabilitation measures and to decrease the likelihood of disability pension, young persons aged 16–19 whose capacity for work is diminished are eligible for a rehabilitation allowance.

For the duration of the recipient's participation in a rehabilitation programme, the rehabilitation allowance is paid for each weekday. It is not paid during the waiting period. The length of the waiting period depends on the type and duration of the rehabilitation programme.

In the majority of cases, the rate of the rehabilitation allowance is determined in the same way as the sickness allowance. Persons with no earned income were in 2010 paid rehabilitation allowance at a rate of at least 22.04 euros per weekday (increased to 22.13 euros on 1 March 2011). Unlike the sickness allowance, the rehabilitation allowance is not conditional on a waiting period of 55 days.

If rehabilitation allowance is paid to a person who has, within the previous four months, received unemployment allowance, labour market subsidy, training allowance, labour market training subsidy, study grant or employment subsidy, the rehabilitation allowance is equal to 86% of the preceding benefit plus 10%. Recipients of study grant get the 25th part of the amount payable under the student financial aid provisions plus 10%. If the person was paid rehabilitation allowance within the previous six months, the new rehabilitation allowance is at least equal to the previous allowance (not including any additional increases in its amount).

Rehabilitation allowance *during vocational rehabilitation* is equal to 75% of earned income as defined in the Health Insurance Act. This applies to all income categories and differs from the graduated scale approach used under the Health Insurance Act.

The rehabilitation allowance for young people aged 16–19 was paid at a fixed rate of 22.04 euros per weekday in 2010.

A means-tested maintenance allowance (9.00 euros per day in 2010) can be paid to rehabilitation clients whose rehabilitation allowance does not exceed the minimum rate payable during vocational rehabilitation. The maintenance allowance is intended to defray some of the additional cost of participating in rehabilitation and to ensure participation in rehabilitation therapy.

A means-tested rehabilitation assistance benefit may be paid once the rehabilitation allowance is no longer available. Its purpose is to support the employment of rehabilitation clients after the rehabilitation intervention is over. Up to the amount of rehabilitation allowance paid over the previous six months may be provided as rehabilitation assistance.

The rehabilitation allowance is taxable income. Any allowances in payment are adjusted yearly to changes in the TEL index of earnings-related pensions. Corresponding adjustments are made to the minimum allowances paid to persons participating in vocational rehabilitation and to young persons undergoing rehabilitation. Rehabilitation allowances paid to pensioners are adjusted whenever the pensions forming the basis of the allowances are recalculated.

6 Benefits in respect of unemployment

6.1 Overview

In Finland, benefits in respect of unemployment are provided both by unemployment funds and by Kela. The former pay out earnings-related benefits to fund members, while Kela provides basic unemployment benefits to other unemployed persons.

Income security during unemployment is provided by means of *unemployment allowances* and *labour market subsidies*. Unemployment allowances are payable as either a basic allowance or an earnings-related allowance. The former is paid by Kela, the latter by unemployment funds. Kela also provides labour market subsidies.

Other unemployment-related benefits include the training subsidy and the job alternation compensation. Labour market subsidies can also be paid out as a refund of travel expenses, or as integration assistance for immigrants. Unemployment pensions are being phased out.

Unemployment allowances and labour market subsidies are provided on the basis of the Unemployment Allowances Act, and training subsidies on the basis of the Act on Labour Policy. Job alternation leaves are governed by a separate Act of Parliament.

Benefits provided in respect of unemployment are available to residents of Finland (and to EU/EEA nationals working in Finland). Recipients of the unemployment allowance may also seek work in another EU/EEA country for up to three months while retaining their right to the Finnish allowance. The labour market subsidy is available exclusively to residents of Finland.

Basic unemployment allowance

Eligibility. The basic unemployment allowance is payable to unemployed persons aged 17–64 who have registered with an employment and economic development office, are seeking full-time employment, and satisfy the *condition on previous employment*. In certain situations, it can also be paid to persons between 65 and 67 years of age. Recipients must be fit for work and available for employment.

For *employees*, the condition on previous employment is satisfied when they have completed 34 calendar weeks of qualifying employment over the previous 28 months. To qualify, employment must comprise at least 18 hours of work per week and the pay must correspond to the terms of the applicable collective agreement or, if no collective agreement exists in a given branch, be at least 1,052 euros per month (as of 2010).

Self-employed persons are considered to satisfy the condition if, during the 4 years preceding unemployment, they have been self-employed for at least 18 months on a sufficiently extensive basis.

The basic unemployment allowance is paid for a maximum of 500 days of unemployment. The full 500-day entitlement is restored if the recipient again satisfies the condition on previous employment.

Older unemployed persons may be eligible for an extension of their unemployment allowance. The terms and length of eligibility depend on the recipient's year of birth:

- If an unemployed person born before 1950 reaches the age of 57 years before their 500-day entitlement runs out, payment of the allowance can be continued until the recipient reaches the age of 60. If he or she reaches the age of 60 before exhausting the entitlement, the allowance is paid until the end of the calendar month in which the 500-day maximum entitlement is reached. After that, the recipient can apply for an unemployment pension.
- Unemployed persons born in 1950–1954 are eligible for an extension until the age of 65 years if they reach the age of 59 years before their entitlement runs out and they have completed at least 5 years of employment during the previous 20 years.
- Persons born in 1955 or thereafter are eligible for an extension until the age of 65 years if they reach the age of 60 years before their entitlement runs out and they have completed at least 5 years of employment during the previous 20 years.

Payment of the basic unemployment allowance begins once the unemployed person has been registered for seven days with an employment and economic development office as seeking employment.

Amount of the basic unemployment allowance. The amount of the basic unemployment allowance is adjusted annually in line with changes in the national pensions index. A child increase is payable for dependent children under the age of 18 years. The allowance is paid for five days a week. It is taxable income.

Persons who have been dismissed for financial or economic reasons and who have a sufficiently long employment history are eligible for a supplementary amount and supplementary transition assistance. The latter is payable also to persons who have been furloughed.

The supplementary amount is payable for up to 100 days and the supplementary transition assistance for up to 200 days. The supplementary amount is also paid for 20 days at the onset of unemployment if a recipient of the basic unemployment allowance has an employment history of at least 3 years.

The basic unemployment allowance is payable not only during unemployment but also during participation in employment promotion measures. Also known as activation measures, they comprise labour market training for adults, self-motivated study and preparatory training for the working life. During participation in activation measures, the basic unemployment allowance is supplemented by maintenance allowances and an additional payment available for up to 200 days. The maintenance allowances are free from tax. Any days for which unemployment allowance is paid while the recipient participates in activation measures count towards the 500-day maximum entitlement.

Basic unemployment allowance can be paid also to partially unemployed persons such as job seekers working part time. In such cases, the allowance is paid at a reduced rate (known as the adjusted basic unemployment allowance). Each euro in income earned while in receipt of the unemployment allowance reduces the allowance by 50 cents.

The basic unemployment allowance is also reduced by certain other benefits.

Labour market subsidy

Eligibility. Labour market subsidy is payable to unemployed persons who do not satisfy the condition on previous employment and who have been paid basic or earnings-related allowance *for the maximum period allowed* (500 days). Unlike with the unemployment allowance, a demonstrated need of financial assistance is also required.

Labour market subsidy is available to unemployed persons between 17 and 64 years of age who have registered with an employment and economic development office, seek full-time employment, and are fit and available for work. Under certain conditions, it can also be paid to persons between 65 and 67 years of age.

The eligibility of young persons without qualifications is restricted. 17-year-olds are eligible only if they have vocational qualifications or are participating in an employment promotion measure.

Persons between 18 and 24 years are eligible if

- they have vocational qualifications or
- they participate in an employment promotion measure or
- they have not turned down an offer for a job or an employment promotion measure or
- they have not turned down an offer for suitable vocational training or dropped out of or failed to apply for such training.

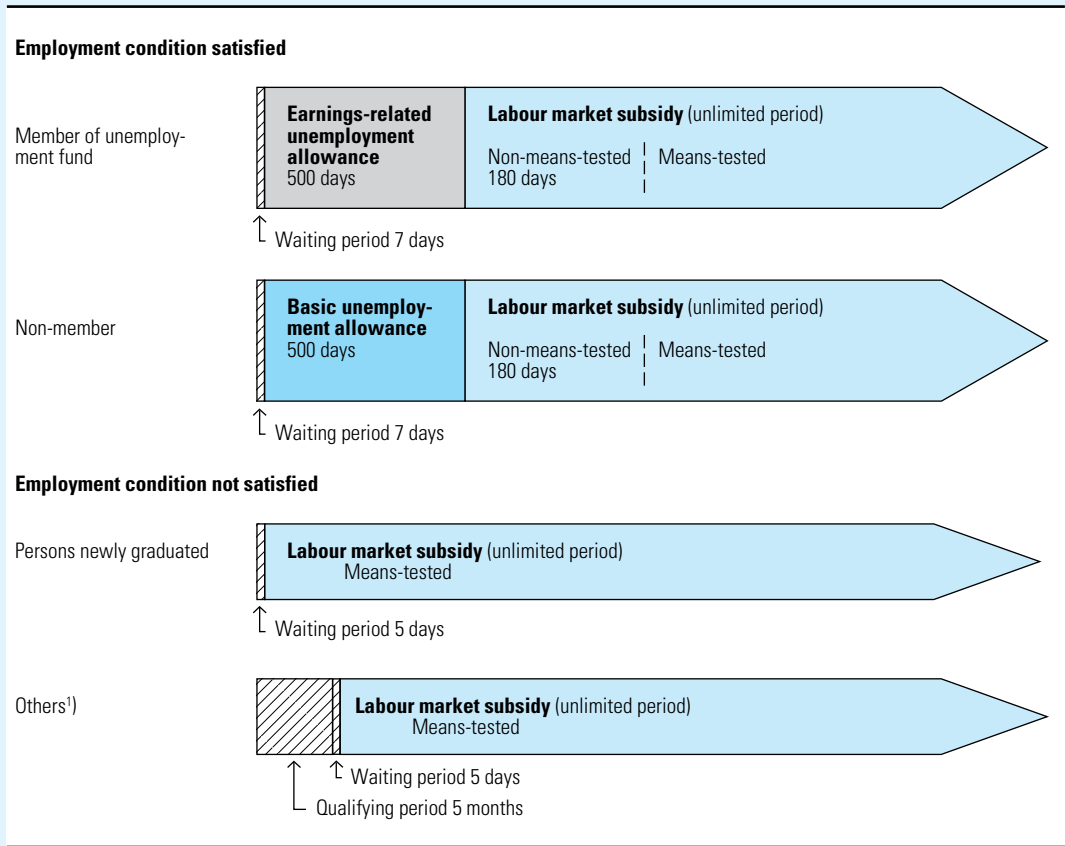
Labour market subsidy is payable as soon as the claimant has been registered as an unemployed jobseeker for a waiting period consisting of 5 working days. There is no waiting period if unemployment allowance was previously paid for the maximum period of 500 days and is immediately followed by the labour market subsidy. The duration of payment is not limited.

If an unemployed person does not satisfy the condition on previous employment and has no vocational qualifications, labour market subsidy will be payable only after a qualifying period of 5 months. The qualifying period may be shortened by periods of previous employment or job search. During participation in an employment promotion measure, the labour market subsidy is paid regardless of the rules concerning the qualifying period.

Turning down or resigning from a job employment promotion measure may disqualify the recipient temporarily for the labour market subsidy. The length of the disqualification period depends on the circumstances at hand.

If a long-term unemployed person turns down, resigns or is dismissed for cause from a job or an employment promotion measure, the payment of the subsidy is stopped for the time being. Persons who have been paid labour market subsidy for 500 days of unemployment or for 180 days of unemployment if preceded by unemployment allowance paid for the maximum period of time are considered long-term unemployed. Eligibility is regained if they have been employed or have participated in an employment promotion measure for at least 5 months.

Table B: Entitlement to unemployment allowance and labour market subsidy at year-end 2010

Days = Working days, 5 per week.

¹⁾ Special conditions apply to persons aged between 17 and 24.

Amount of the labour market subsidy. The full rate of the labour market subsidy is equal to the basic unemployment allowance. It is taxable income. Like the basic unemployment allowance, the labour market subsidy can also be paid at an adjusted rate.

Labour market subsidy is payable both during unemployment and during participation in employment promotion measures. Such measures include labour market training for adults, preparatory training for the working life and rehabilitative work activity. Participants are often paid maintenance allowances, which are not subject to tax. Labour market subsidy paid during an employment promotion measure can under certain conditions be accompanied by an additional payment for up to 200 days.

The labour market subsidy is usually means tested, i.e., it is only granted to those with a demonstrated financial need. It is reduced by the income of the unemployed person and that of his or her spouse as well as by parental income, if the unemployed person lives with parents. However, means testing is waived in the following situations:

- participation in an employment promotion measure
- recipient is aged 55 years or older and satisfies the condition on previous employment at the onset of unemployment
- first 180 days of unemployment following the receipt of unemployment allowance for the maximum period of time
- when paid towards travel expenses.

The means test is applied to the recipients' own income from capital and their spouse's income. The labour market subsidy is always reduced by the recipient's own earnings, in which case an adjusted labour market subsidy is paid.

The labour market subsidy is reduced by the income of a spouse living in the same household as the recipient provided a specified income limit is exceeded. The limit is raised for each dependent child. For recipients with a family, the labour market subsidy is reduced by an amount equal to 50% of the exceeding income. The corresponding percentage for recipients without a family is 75%.

The labour market subsidy is reduced by parental income if the recipient lives with parents. A partial labour market subsidy is paid. However, if parental income does not exceed 1,781 euros per month, the labour market subsidy is paid at its full rate. The applicable income limit is raised for each dependent child under 18 years of age. Fifty percent of the exceeding income is deducted from the labour market subsidy, but the resulting deduction may not exceed 50% of the labour market subsidy that would otherwise be payable. Parental income is disregarded when the recipient participates in employment promotion measures.

Certain types of spousal and parental income are disregarded for means-testing purposes. They include the child benefit, the housing allowance and the living allowance. Also disregarded are child home care allowances paid to the recipient's spouse, if the spouse stays at home to look after a child and is not eligible for unemployment benefits.

Just like the basic unemployment allowance, certain other benefits reduce the amount of labour market subsidy payable. Whenever the calculation of the amount of labour market subsidy payable is affected both by means-test rules and by other benefits, whichever alternative results in the lower benefit is used.

Job alternation compensation

Job alternation leave is an employer-employee arrangement in which an employee goes on leave for a specified period from his or her regular job, and the employer hires an unemployed person as a replacement. The employee on job alternation leave is entitled to a special compensation paid either by an unemployment fund or by Kela.

In order to go on a subsidised job alternation leave, employees must have held a job with the same employer for a continuous period of at least 13 months and have a total employment history of at least 10 years. This may include an unpaid leave of up to 30 days. Periods spent on parenthood allowance or child care leave or in conscript service count towards the employment history.

The leave must be taken in a continuous period of at least 90 but no more than 359 calendar days.

The job alternation compensation is equal to 70% or 80% of the unemployment allowance which the claimant would receive were he or she unemployed. The latter percentage requires an employment history of at least 25 years.

The compensation is subject to tax.

Labour market training subsidy

The training subsidy was discontinued as a benefit in its own right in 2010. Labour market training for adults was replaced by employment promotion measures during which participants are paid unemployment allowance or labour market subsidy. Training subsidies awarded before the change continue to be paid until the training ends.

Training subsidy is paid to persons entitled to an unemployment allowance during any period in which they participate in labour market training for adults arranged by the employment authorities. Members of unemployment funds are eligible for earnings-related subsidy and non-members for basic subsidy provided by Kela.

The aim of labour market training is to improve the chances of people of working-age to maintain or regain their position in the labour market. The main types of training provided are further vocational training and skills upgrading.

Eligibility. The basic training subsidy and the various supplemental allowances are payable to persons aged 17 years or older who have been accepted for a training course commissioned by the employment authorities. Further, it is required that the condition on previous employment (see section on basic unemployment allowance) is satisfied and that the recipient has not been paid unemployment allowance for the maximum period. Persons entitled to the labour market subsidy are paid that benefit during the training.

Amount. The full rate of the *training subsidy including any increases for children* is equal to the basic unemployment allowance. The training subsidy is subject to tax. It may be supplemented by tax-free maintenance allowances.

Employees dismissed for financial or production reasons are eligible for supplementary transition assistance or a supplementary amount just as they would be if they were being paid unemployment allowance.

If a student's monthly income exceeds a certain limit, the basic training subsidy is reduced by 80% of the amount exceeding the limit.

Receipt of training subsidy does not count towards the 500-day maximum limit for the receipt of unemployment allowance.

Training allowance

The training allowance was discontinued as a benefit in its own right in 2010. Self-motivated study by unemployed persons was replaced by employment promotion measures during which participants are paid unemployment allowance or labour market subsidy.

Paid until the end of 2009 to unemployed persons living in Finland, the training allowance was aimed at providing financial support for self-motivated learning.

The training allowance was available for self-motivated, full-time, degree-oriented study aimed at improving vocational qualifications. The determination as to whether a particular course of training met these criteria was made by the educational institution. Decisions concerning the fulfilment of labour market policy considerations were taken by the employment authorities.

Recipients had to have an employment history of at least 10 years.

Amount and length of payment. The training allowance was equal to the recipient's previous unemployment allowance or labour market subsidy. It could include increases for children but no maintenance allowance. Employees dismissed for financial or production-related reasons were eligible for a supplementary amount under the same terms that apply to the basic unemployment allowance.

Earnings and social welfare benefits received during the training reduced the training allowance in the same way as they did the basic unemployment allowance or labour market subsidy. The training allowance was, however, not subject to the means-test rules applicable to the labour market subsidy, which meant that it was not reduced by spousal or parental income.

The training allowance was paid for up to 500 days. Any days on training allowance decreased the recipient's total (500-day) entitlement to unemployment allowance. The maximum combined entitlement for unemployment allowance and training allowance was 565 days. If this 565-day limit was reached during training, the training allowance was paid at the rate of the labour market subsidy for the remaining days of eligibility.

Statistics

In the unemployment benefit statistics, cross-section analyses (number of recipients at the end of the month) refer to the last work-day in a month.

6.2 Integration assistance for immigrants

Provisions concerning the integration assistance for immigrants are included in the Act on the Integration of Immigrants and Reception of Asylum Seekers. The purpose of the integration assistance is to improve the recipient's chances of entering working life and obtaining further education and of achieving a successful integration to Finnish society.

Integration assistance is available to immigrants who are resident in Finland within the meaning of the Municipality of Residence Act. The assistance consists of labour market subsidy or living allowance. Only the former type of integration assistance is addressed in this Yearbook.

Immigrants who register with an employment and economic development office as an unemployed jobseeker or who apply for living allowance are during their first three years in Finland eligible for integration assistance, provided that an *integration plan* is drawn up jointly by the immigrant, the municipality and the employment and economic development office. The plan sets out a strategy for helping the immigrant and his or her family acquire the knowledge and skills needed for a successful integration. During their first three years in Finland, immigrants are not eligible for the labour market subsidy except when it is paid as integration assistance. The three-year eligibility period can be extended under certain circumstances.

To qualify for integration assistance, immigrants must have a demonstrated need of financial assistance and comply with the integration plan. Failure to comply with the plan disqualifies the immigrant for the labour market subsidy component of the assistance for a specified period of time.

Labour market subsidy provided in the form of integration assistance is subject to the same eligibility conditions and is paid at the same rate as regular labour market subsidy. Integration assistance, too, is means tested, but means testing is waived during participation in employment promotion measures. Just as with the labour market subsidy, there are provisions to pay integration assistance at an adjusted rate.

The labour market subsidy paid in the form of integration assistance is taxable income. Maintenance allowances are free from tax.

7 Benefits for families with children

In 2010, Kela paid the following benefits for families with children: maternity grant, adoption grant, maternity, paternity and parental allowances, child day care subsidies, child maintenance allowance, special care allowance, disability allowance for persons under 16 years of age, orphan's pension, and child increases to pensions and unemployment-related benefits. This chapter deals with the maternity grant, child benefit, child day care subsidies and child maintenance allowances. The maternity, paternity and parental allowances as well as the special care allowance are discussed in chapter 4, the disability allowance for persons under 16 years of age in chapter 3, the orphan's pension and the increases to pensions in respect of children in chapter 2, and the child increases to unemployment-related benefits in chapter 6.

7.1 Maternity grant and child benefit

Basic eligibility criteria. Maternity grant can be paid to female residents of Finland. Child benefit is paid in respect of children resident in Finland. Residence in Finland is determined on the basis of the Act respecting the Application of Residence-Based Social Security Legislation. The EU's regulation on social security and a number of bilateral social security agreements provide for exceptions to the eligibility rules for residence-based benefits.

Maternity grant. The aim of the maternity grant is to promote the health and well-being of the mother and child. The grant is payable to women whose pregnancy has lasted at least 154 days and who have undergone a medical examination before the fourth month of pregnancy. Maternity grant is available for adoptive children under the age of 18.

Parents who adopt a child from abroad are entitled to an *adoption grant* that is provided under the same eligibility criteria as the maternity grant. Its purpose is to defray some of the cost of international adoption. Unless otherwise indicated, the term "maternity grant" refers to both maternity and adoption grants in this Yearbook.

The grant is awarded either as a *lump-sum cash benefit* or a *box containing child care essentials* (maternity pack). The 2010 rate of the cash benefit was 140 euros. The maternity and adoption grants are not subject to tax.

Unlike the maternity grant, the amount of the adoption grant varies according to the country from which the child is adopted. The following lump-sum amounts applied in 2010:

Estonia	1,900 €
South Africa, China, Kenya and Colombia	4,500 €
The Philippines, Ethiopia and Russia	3,800 €
Other countries	3,000 €

If several children are adopted at the same time, an amount equal to 30% of the full adoption grant is provided for each additional child.

Maternity grant is paid at a higher rate in the event of multiple births. The amount is doubled for the second child, tripled for the third child, etc. Any combination of maternity packs and cash grants is possible.

Child benefit. Child benefit is intended to help with the cost of providing for a child under age 17. Its rate is affected by the number of eligible children in the family. The 2010 rates of the child benefit were:

	€/month
for first child	100.00
for second child	110.50
for third child	141.00
for fourth child	161.50
for fifth and each additional child	182.00

Child benefit is increased by 46.60 euros a month (2010) for each child in a single-parent family.

The child benefit is free from tax.

7.2 Child day care subsidies

The aim of the child day care subsidies scheme is to assist families with their post-parental leave child care costs. The child home care and private day care allowances provided under the scheme are intended as an alternative to municipal day care.

Child day care subsidies are provided under a specific Act of Parliament implemented by Kela.

In addition to the benefits paid out by Kela and prescribed by law, municipalities are free to grant residents additional assistance with their child care costs in the form of a municipal supplement, whose amount varies by municipality. Some municipalities pay the supplement by themselves while others have an agreement whereby Kela pays the supplements along with the statutory benefits.

Main eligibility conditions

The private day care allowance and the partial care allowance are only available for children who are living in Finland and whose day care is not arranged by the municipality. This is in contrast to the home care allowance, which is available also for children who live in another EU/EEA country or Switzerland (for example when an employee is sent by a Finnish company to work in another EU/EEA country or someone from another EU/EEA country comes to work in Finland).

Also eligible are children who one year before starting school attend a part-time pre-school class arranged by the municipality, children who start school before the statutory school starting age, and children who start school one year early on account of extended compulsory education. Once their eligibility for parenthood allowance has ended, parents can choose between municipal day care and child day care subsidy. Payment of the subsidy ends at the latest on 31 July of the year in which the child starts school.

Types of subsidies available

The child day care subsidies are paid either as a home care allowance, as a private day care allowance, or as a partial care allowance.

Home care allowance. The home care allowance is payable to families with a child *under age 3* whose day care is not arranged by the municipality. It is paid also for other children *under school age* whose day care has been arranged in the same way (and for children in the first year of school provided they are in extended compulsory education). The parents can either look after their child themselves or hire a private day care provider. The allowance is available immediately once parenthood allowance has ended. Payment of the allowance to a family with eligible children can continue until the youngest eligible child reaches the age of three. However, adoptive parents are eligible for home care allowance also for children aged 3 years or older until two years have elapsed from the beginning of the payment of parental allowance or until the child starts school, whichever is sooner.

The home care allowance can include a basic allowance and a supplement. The *basic allowance* is paid separately for each child, while the supplement is paid for one child only and is linked to family income and size. (See Table C.)

The *supplement* is payable at its maximum rate if the family's income is below a limit that varies with the size of the family. Taxable earnings and income from investments as well as most tax-exempt income count towards the limit.

Private day care allowance. Payable to the day care provider the parents have chosen to look after their *under school-age child*, the private day care allowance is paid for each child from the end of the parents' eligibility for parenthood allowance until the youngest child starts school. If the parents have a child under three, they can choose between home care allowance and private day care allowance.

The private day care allowance is paid directly to the day care provider, which can be either

- a person or organization licensed to provide child care services or
- a private individual whom the parents have hired to care for the child.

Private day care allowance can include a *basic allowance* and a *supplement*, payable separately for each child under school age. (See Table C.) It is linked to family income and size. The income criteria and limits are the same as those that apply to the home care allowance.

The child day care subsidies are taxable income. The private day care allowance is considered as taxable income of the day care provider.

Table C: Child day care subsidies at year-end 2010

Home care allowance		Private day care allowance		Partial care allowance	
Child under age 3. ¹⁾		Child under school age.		The parent works no more than 30 hours a week and the child is under 3 years of age or attends the 1st or 2nd year of school or is in extended compulsory education.	
Basic allowance	€/month	Basic allowance	€/month	Basic allowance	€/month
■ for one child under age 3	314.28	■ for each child under school age	160.00	■ per parent	90.00
■ for each additional child					
– under age 3	94.09				
– under school age	60.46				
Supplement (income related)		Supplement (income related)			
■ for one child only, up to	168.19	■ for each child under school age, up to	134.55		
Parents are not required to look after their child themselves.		Paid to the child care provider.		Can be paid to both parents if they take a reduction in working hours at different times.	
Municipal supplement		Municipal supplement			
■ availability, eligibility and amount vary by municipality		■ availability, eligibility and amount vary by municipality			

¹⁾ Depending on the age of the child at the time of adoption, adoptive parents may be entitled to home care allowance for a child aged 3 years or over.

Partial care allowance. Payable to a working parent or other provider of a *child under three* who works 30 hours or less a week in order to care for their child. Self-employed parents have been eligible since 1 January 2010. Partial care allowance is also available to parents whose child *is starting school*. It is payable

- during the 1st and 2nd year of school
- during pre-school education, if the child is seven years of age and will start school one year late
- during the first three years of school, if the child is in extended compulsory education.

Partial care allowance can be paid at the same time as the private day care or home care allowance provided that the child is being looked after by a person other than his or her parents.

At year-end 2010, the partial care allowance was payable at a rate of 90 euros per month. It is taxable income.

7.3 Child maintenance allowance

Based on the Child Maintenance Act, which is implemented by Kela, the child maintenance allowance is intended to provide economic security to children under the age of 18 years who are living in Finland and who do not receive child support payments from a liable parent.

The child's residence in Finland is determined on the basis of the Act respecting the Application of Residence-Based Social Security Legislation. The EU's regulation on social security and a number of bilateral social security agreements provide for exceptions to the eligibility rules for residence-based benefits.

Parents are required by law to support their dependent children financially. If parents no longer live together, the parent living with the child is entitled to child support. Kela pays child maintenance allowance in situations where a parent liable for child support fails to make required payments. Kela will recover payments mandated by a court of law or by the social welfare authorities from the liable parent.

Child maintenance allowance is payable when

- a parent liable for child support fails to pay mandated child support
- the amount of child support payable has been set at a level lower than the full child maintenance allowance, or no child support has been mandated because of financial difficulties on the part of the liable parent
- the child has been adopted by a single parent
- the paternity of a child born out of wedlock has not been confirmed.

The child maintenance allowance is paid at the full rate or at a reduced rate. The full rate is paid if no parent liable for child support exists or if the liable parent has failed to make child support payments and the confirmed amount of child support due is equal to at least the full rate of the child maintenance allowance. In 2010, the full rate of the child maintenance allowance was 139.54 euros per month. The reduced rate is paid if child support has, in recognition of financial difficulties experienced by the liable parent, been confirmed at a rate that is less than the full rate of the child maintenance allowance. In this case, the liable parent pays the child support due while Kela provides the difference between the child support and the child maintenance allowance. If child support is less than the full rate of the child maintenance allowance for some other reason, the difference between the two is not paid.

The child maintenance allowance is tax-free income. Its amount is linked to changes in the Cost-of-Living Index.

8 Housing-related benefits

Kela provides assistance towards housing costs in the form of the general housing allowance, the pensioners' housing allowance, the housing supplement for students and the housing assistance available with the conscript's allowance. This chapter focuses on the first two, which are standalone benefits.

The general housing allowance and pensioners' housing allowance schemes are governed by separate Acts of Parliament and Council of State Decrees regarding the terms under which the allowances are determined.

Eligibility

The general housing allowance is intended to reduce the housing costs of low-income households. A *household* is considered to comprise all of the persons, living in Finland, who share a home on a permanent basis. Persons

with a familial relationship with the recipient (married or unmarried spouses, children, parents, grandparents and under-age siblings) are regardless of any other circumstances considered to belong to the household.

Students who are entitled to the housing supplement for students are for housing allowance purposes usually not regarded as a member of the household. Students who receive financial aid from abroad are not eligible for the general housing allowance.

General housing allowance is payable in respect of rental, right-of-occupancy, part-ownership and owner-occupied homes even if the recipients occupy their home as subtenants or have themselves subleased part of their home. The home must be habitable and located in Finland. Persons living with a student who is receiving students' housing supplement can get housing allowance for part of their shared home.

The general housing allowance is not awarded to households consisting of a single person or a married/cohabiting couple, who are entitled to the housing allowance for pensioners, nor to any household which includes a person receiving that benefit. Further, the general housing allowance is not awarded to students who are entitled to the housing supplement for students or to free lodging in a school dormitory.

In summary, students are covered by the general housing allowance scheme if they

- live in an owner-occupied home that they or their spouse owns
- share their home with a dependent child of their own or their spouse's
- live with a parent who receives general housing allowance
- have been denied financial aid due to illness or lack of academic progress.

The need for housing allowance is determined by reference to the household's housing costs, combined income and assets.

Amount

The housing allowance covers 80% of reasonable housing costs exceeding a basic deductible (the amount which the household must in any case pay itself). The amount of the deductible is affected by the location of the home, the size of the household and the household's gross annual income. The rates of the basic deductible are set yearly by the Council of State. Households whose income qualifies them for the full housing allowance are exempt from the basic deductible.

The general housing allowance is recalculated at least once a year. A special recalculation is undertaken if the household's monthly income or housing costs change significantly, or if a subtenant moves in or out. If a household member starts or leaves school where he or she is eligible for the housing supplement for students, the general housing allowance is recalculated. Change of residence will also trigger a recalculation. The recalculation is postponed by three months if a person who has been unemployed for more than a year is re-employed.

Housing costs. The following are recognised as housing costs: rent, maintenance charge or equivalent, and separate heating and water charges. Fifty-five percent of the interest paid on a personal housing loan is also recognised as a housing cost, as are the maintenance costs for a detached owner-occupied home (up to a limit set by the Council of State). The Council of State sets each year a maximum limit for reasonable housing costs. Any costs in excess of this limit must be covered by the household.

If one of the residents is a student who is entitled to housing supplement for students, the student's share of the household's housing costs is deducted for the purpose of calculating the amount of the general housing allowance.

Housing allowance is payable in respect of reasonable housing costs. This means that there are annually-adjusted limits on both housing costs and the size of the home. The maximum housing costs are further influenced by the location, age and size of the home, and the type of heating system used.

Income and property. In order to qualify for housing allowance, the regular monthly income of the household members may not exceed an amount determined yearly by the Council of State. Disregards apply for certain social benefits.

Property in excess of a threshold established by the Council of State also affects the income limit. Of the value of property exceeding the threshold, 15% annually counts as income.

Pensioners' housing allowance

Eligibility

The purpose of the pensioners' housing allowance is to provide compensation for housing costs to low-income pensioners. It is payable to persons aged 65 or above who are living permanently in Finland, but can also be paid to pensioners aged between ages 16 and 64 who receive

- a disability, unemployment or spouse's pension from Kela or an earnings-related pension provider,
- a disability or spouse's pension payable in respect of full work disability following a military injury, traffic accident or employment accident,
- a comparable benefit from abroad or
- special assistance for immigrants.

Pensioners' housing allowance is not payable to persons who receive a partial disability or part-time pension only or who are under 65 years old and receive an old-age pension under an earnings-related pensions act. Recipients of an early old-age pension under the National Pensions Act qualify for the pensioners' housing allowance at age 65.

Pensioners' housing allowance is not paid concurrently with the general housing allowance. If an eligible person's household includes children under 18 years or other persons besides the eligible person's spouse, he or she can apply either for the general housing allowance or for the pensioners' housing allowance.

Amount

The amount of the pensioners' housing allowance depends on housing costs and the income and assets of the pensioner and his/her spouse.

Housing costs. The pensioners' housing allowance covers 85% of reasonable housing costs exceeding a deductible consisting of a basic and additional amount. The basic deductible amount is a standard amount for all housing allowance recipients. The additional deductible amount, which is not assessed to all recipients, is equal to 40% of the amount of income exceeding a set amount.

There is a maximum limit on allowable housing costs, which is set annually by the Council of State. The limit is three-tiered according to the location of the home. A higher limit applies if the family includes children under the age of 18 years.

Accepted as housing costs are the rent or maintenance charge, the upkeep costs of a single-family home, the interest payable on an owner-occupied home loan or a loan taken out to purchase a right-of-occupancy or part-ownership home, the part of the service charge for a sheltered housing unit allocated to housing costs, and ground rent. If heating and water are not included in the maintenance charge and no fixed water charge is payable in connection with the rent or maintenance charge, they are counted as housing costs according to standard amounts set annually by the Council of State.

The effect of income and assets. Nearly all types of income received by the recipient or his/her spouse's on a continuous or regular annual basis affect the amount of the pensioners' housing allowance. This includes earnings-related pensions, earned income, unemployment allowances and income from capital. However, certain social benefits are not considered as income. Eight percent of the value of assets exceeding a fixed limit also counts as income. The recipient's principal home is not included as an asset.

9 Benefits for students

9.1 Financial aid

The student financial aid system is intended to provide economic security to students. The aid system is provided for in the Act on Student Financial Aid and other related legislation. It is implemented by Kela.

Basic requirements

Student financial aid can be granted to citizens of Finland as well as to citizens of other countries who are permanently resident in Finland in a capacity other than that of student.

Financial aid for studies outside Finland can be granted if the studies correspond to Finnish studies that would be covered by the student financial aid provisions or are part of a Finnish degree programme. Aid towards degree studies pursued in their entirety outside Finland is available only to citizens of Finland, other EU/EEA member states or Switzerland and their family members, provided that they have been resident in Finland for at least two out of the last five years before the start of study, and that their residence outside Finland is considered to be temporary. Additional conditions apply to persons who are not citizens of Finland.

Right to student financial aid

Student financial aid can be paid to those who study full time, make academic progress and are in need of financial support.

Student financial aid is available for *full-time post-comprehensive school studies* lasting at least two months, including upper secondary school comprising at least 75 courses, initial and further vocational education, and completion of a higher education degree or participation in a continuing vocational education programme.

Financial aid for students is not available at the same time with certain other benefits. They include pensions (except survivors' pensions), rehabilitation allowance, unemployment benefits, training allowance, job alternation compensation and adult education subsidy (state loan guarantees are available). Financial aid is also not available during the performance of military or alternative service or during apprenticeship training. Comparable foreign benefits also prevent the granting of financial aid.

Duration of student financial aid

Financial aid is available for a maximum of 70 months of higher education study. The maximum duration of aid available for a single higher education degree is the target degree completion time (in academic years) plus 10 months. This rule applies to studies started in academic year 2005/2006 or thereafter. To meet the target completion time, students must as a rule complete at least 60 credits on average per term. Students in higher education who began their studies before academic year 2005/2006 are eligible for up to 55 months of financial aid per degree. In polytechnics, the maximum time for which financial aid is available for students having enrolled before academic year 2005/2006 is 55, 50 or 45 months, depending on the extent of the degree.

At vocational institutes, the time for which financial aid is available depends on how extensive the studies are. In upper secondary schools, the maximum aid period is three years. In both cases, one additional year of aid may be available upon application. Financial aid can also be granted for full-time summer study.

Types of financial aid

Student financial aid is provided in the form of *study grants, housing supplements and state guarantees for student loans*. *Interest allowance* may be provided towards the interest on a student loan. There is also a meal subsidy programme that subsidises school cafeterias catering to higher education students. Higher education students who enrolled in academic year 2005/2006 or thereafter may be eligible for a tax deduction for their student loan debt.

Study grant. The amount of study grant depends on the student's age, marital status, type of accommodation, educational institution and financial circumstances. Study grant is not awarded to students under the age of 17 years, who are covered by the child benefit scheme.

The full amounts of study grant for the academic year 2010–2011 were as follows:

€/month	Secondary level	Higher education
Students living in parental household		
below 20 years of age	38.00	55.00
aged 20 or over	80.00	122.00
Students living alone		
below 18 years of age	100.00	145.00
aged 18 or over	246.00	298.00
Students who are married or have maintenance liabilities	246.00	298.00

If the student lives in a home owned by or rented from his or her parents, and the home is located in the same building as the parents' primary home, the study grant will be paid at the rate applicable to students living in their parents' household.

The student's own income, and in certain cases parental income, is taken into consideration when calculating the amount of the study grant.

In determining the need for aid, the student's *personal income* during the entire calendar year is taken into account. A calendar-year maximum applies to the other income that students may have on top of financial aid. Taxable earnings, capital income and grants provided towards living expenses count towards this maximum. For each month for which the student receives financial aid, he/she could in 2010 have up to 660 euros in other income, and for each month without aid, up to 1,970 euros. A personal annual income limit is calculated for each student based on how many months he or she has spent on and off financial aid in the calendar year.

Students must check that their income does not exceed the annual limit. A retrospective eligibility test is performed annually as soon as finalised tax data becomes available. In this test, students' personal income is checked against the annual income limit. If the income exceeds the limit, the student will have to repay some of the study grants and housing supplements he or she has received. Repayment following an overpayment recovery action will not restore any eligibility months to higher education students.

Repayment of study grant or housing supplement paid in 2008 or thereafter:

- For each 1,310 euros of overpayment, the student must repay one month's study grant and housing supplement, starting from the last calendar month of the year.

Parental income has an effect on the amount of the study grant payable to secondary-level students under 20 years of age. If the combined parental income per year is 41,810 euros or more, the study grant is decreased. On the other hand, if the combined parental income is small, the study grant may be increased provided that the student has no dependants and is under 18 years of age or lives with his or her parents.

The study grant is taxable income. If the amount of study grant is 170 euros or more per month (as of 2010), tax is withheld at a rate of 10 percent. However, a special tax deduction ensures that no tax is payable on the study grant if it is the sole source of taxable income.

Housing supplement. The housing supplement scheme covers students attending a Finnish or foreign school who live in rental, right-of-occupancy or part-ownership housing except for students who

- live with their parents
- live with a dependent child (their own or their spouse's)
- live in a home owned by their spouse
- are entitled to free dormitory accommodation provided by their school.

Students whose child or whose spouse's child lives with them are eligible for housing supplement for a home which has been rented for purposes of study and is located in a different town than the family's primary home. Students who are not entitled to housing supplement for students can apply for general housing allowance.

The housing supplement is equal to 80% of allowable monthly housing costs up to 252 euros. The largest housing supplement payable is 201.60 euros per month. The housing supplement for students studying abroad is generally 210 euros per month. For students living in a home owned by or rented from a parent, the maximum is 58.87 euros per month. The home can be located in the same building as the parent's primary home.

The amount of the housing supplement is affected by the student's own income and, in the case of students under age 18, their parents' income. In terms of means testing rules, the student's *own income* is given the same consideration as in the study grant scheme. If the *combined parental income per year* exceeds 41,810 euros, the housing supplement awarded to a secondary-level student under 18 years of age is decreased. Spousal income does not affect the amount of housing supplement payable.

The housing supplement is not subject to tax.

State guarantees for student loans. With some exceptions, students must be in receipt of study grant or adult education subsidy to qualify for a state-guaranteed student loan. For information on loan guarantees granted as part of the adult education subsidy scheme, see section 9.3.

The *amounts* of state-guaranteed student loan per month on aid are as follows:

School year 2009–2010	
€/month	
Students in higher education	300
Other students	
under 18 years old	160
18 years old or older	300
Students studying abroad	
higher education	440
other school	360

The loan guarantee is granted separately for each school year. It is not granted to students who have defaulted on previous loans which Kela as guarantor has then had to repay, or who have a blemish on their credit history (except where such blemish is small, due to a single missed payment or a relatively long time in the past).

Applications for the state loan guarantee should be made to a bank. The interest rate and other terms of the loan are agreed between the student and the bank.

Students must pay some of the interest on their student loan (at a rate of 1%) while still in school (this applies to loans granted for academic year 2003–2004 or later). The rest of the interest is capitalised during the semesters for which a student receives financial aid and during the semester immediately following that in which a student last received financial aid. Once criteria for capitalisation are no longer fulfilled, all of the interest is payable by the student.

Students in higher education receive their loan amount in two annual instalments, as opposed to four, as is the case with students of other educational institutions. In certain cases, students can take out their annual loan amount in a single instalment.

The bank can demand that the loan be repaid immediately if the student fails to pay interest or repay loan capital. In the event that Kela has to repay the loan to the bank, Kela is entitled to reclaim the sum from the student. Students may also be eligible for relief on loan payments.

Interest allowance. Interest due on state-guaranteed student loans can under certain circumstances be paid entirely by Kela without any repayment obligation on the part of the student (*interest allowance*). The student must meet certain low-income criteria (see below), and sufficient time must have elapsed since the student last received financial aid. If interest payments are due while the borrower is performing national service, interest assistance is provided in the form of conscript's allowance.

Low-income criteria: the borrower's taxable income during the 4 months preceding the month in which the interest is due may not exceed an average of 775 euros per month (in 2010). The limit is increased for dependent children living with the borrower or his/her spouse. The spouse's income does not affect the amount of interest allowance available.

Student loan tax deduction. Higher education students who enrolled in autumn 2005 or later are entitled to a tax deduction for their student loan debt for 10 years following graduation, provided they complete their degree within the target time. The deduction is 30% of the amount of debt exceeding 2,500 euros. Eligibility for the deduction and its maximum amount are determined by Kela.

Meal subsidy. Higher education students can buy meals at a subsidised price provided the school cafeteria participates in the meal subsidy programme. The Government issues regulations concerning maximum meal prices. Kela pays the subsidy (1.67 euros in 2010) to the cafeteria operator who deducts it from the list price.

9.2 School transportation subsidy

The purpose of the school transportation subsidy is to help students of upper secondary schools and vocational institutes with the cost of commuting between home and school. The subsidy is also aimed at supporting public transport in low population density areas and reducing regional disparities in the level of assistance students can expect for their transportation costs. The school transportation subsidy scheme is implemented by Kela.

Eligibility for the school transportation subsidy extends to Finnish residents who study in a Finnish school. Students attending school in the Åland Islands are not covered. The subsidy is payable to students who either

attend an *upper secondary school* or are in full-time *basic vocational training*. The subsidy is not granted to students who have free lodging or do not use public transport or special school transport even if they are available for trips to and from school. Finally, students who get assistance with their transport costs from some other source are also not eligible for the school transportation subsidy.

The one-way trip between home and school must be at least 10 kilometres and the student's transport costs more than a specified amount (54 euros per month in 2010). The subsidy covers the difference between the student's copayment (43 euros per month in 2010) and the actual costs. If the trip exceeds 100 kilometres, no subsidy was available in 2010 for the exceeding kilometres.

The subsidised transport costs are calculated differently depending on whether the student uses Matkahuolto or VR, some other public transport, transport organised by the school, or some other mode of transport. Public transport and special school transport are preferred, and special cause must be shown to have other modes of transport subsidised.

School transportation subsidy is granted for one school year at a time and is paid for up to nine months per school year. The minimum period of subsidy is one month. The subsidy is rounded up to a full month if the student completes at least 18 days of study in a month.

9.3 Loan guarantees in the adult education subsidy scheme

Working adults (both employees and self-employed persons) are eligible for an adult education subsidy provided as compensation for loss of income during education aiming at the attainment of a degree and during further vocational training or skills updating. Recipients of adult education subsidy who take out a student loan can have the loan guaranteed by the government. The relevant Act of Parliament was amended with effect from 1 May 2010. The new provisions have been in effect since 1 August 2010.

Adult education subsidy is available for an unpaid study leave of at least two months if the applicant has been with his or her current employer for at least a year. Applicants must generally have an employment/self-employment history of at least eight years in order to receive adult education subsidy for up to 18 months. All periods insured under the Finnish pension system count towards the employment/self-employment history. Periods subsequent to 1 January 2007 are counted on the basis of annual earnings.

The adult education subsidy consists of a basic amount and an earnings-related part. It is subject to tax.

State guarantees for student loans. Students who receive adult education subsidy for a consecutive period of at least two months are entitled to a state guarantee for their student loan. The provisions of the Act on Student Financial Aid are applied, with the exception that recipients of adult education subsidy can get a loan guarantee even if the training programme they have chosen is not specifically covered by the Act.

The amount of the state loan guarantee granted under the adult education subsidy scheme is 300 euros per month. For studies outside Finland, the guarantee amount is 360 euros per month and for higher education abroad, 440 euros per month.

10 Other benefits

10.1 Conscript's allowance

The purpose of the Conscript's Allowance Scheme is to provide economic security to men performing mandatory military or alternative service, to women performing voluntary military service, and to their *dependants*.

The allowance is granted where it is apparent that performing the national service has made it more difficult for the conscript and his or her family to secure a livelihood and there is also a demonstrated need of financial assistance.

When paid to a dependant, the conscript's allowance can comprise a basic assistance, a housing assistance and a special assistance. When a conscript receives the allowance in his or her own right, the allowance can cover the conscript's housing costs and the interest on student loans due during the service.

The full *basic assistance* is equal to a national pension paid at its maximum rate to a recipient living alone (at the end of 2010, 584.13 euros). The amount of the basic assistance is linked to the number of dependants. The assistance for the first dependant is 100%, for the second dependant 50% and for the third and each additional dependant 30% of the full assistance. The net disposable income of the conscript and his/her family also affects the amount of conscript's allowance payable.

The *cash housing assistance* covers reasonable housing costs. The *special assistance* may be granted in respect of necessary and reasonable one-time expenses.

The conscript's allowance is tax-free.

10.2 Special assistance for immigrants

Special assistance for immigrants is intended to provide income security in respect of old age and disability to immigrants to Finland, if the criteria for a full national pension are not met. The assistance scheme is administered by Kela.

Special assistance for immigrants is available to persons who are legally and permanently resident in Finland (as defined under the Act on the Implementation of Residence-Based Social Security Legislation). Finnish citizenship is not a requirement.

The assistance is paid,

- in respect of *old age*, to immigrants 65 years or older
- in respect of *disability*, to immigrants aged 16–64 years.

In this context, “immigrant” means a person who has lived in Finland for less than the period required to qualify for a full national pension but for a consecutive period of at least five years immediately preceding the granting of the assistance. The person must also be in demonstrable need of financial assistance.

The full rate of the special assistance for immigrants is equal to a full national pension. The full rates payable in 2010 to single recipients and to married or cohabiting recipients were 584.13 euros and 518.12 euros per month, respectively.

Income testing applies, and both the income of the applicant and that of his or her spouse are taken into account.

Special assistance for immigrants is not subject to tax. In terms of adjustments to index changes, it is treated similarly to the national pension, both when it comes to the amount of change and its timing. Special assistance for immigrants is funded by the state.

Recipients of special assistance for immigrants are eligible for both pensioners' housing allowance and pensioners' care allowance. The assistance is not subject to tax.

The special assistance for immigrants scheme was discontinued on 1 March 2011, and current recipients were granted a guarantee pension.

Statistics. Pensioners' care allowances and pensioners' housing allowances paid to recipients of the special assistance for immigrants are included with the statistics on disability benefits and pensions, respectively.

10.3 Pension assistance for the long-term unemployed

All recipients of pension assistance for the long-term unemployed were switched to old-age pension by the end of 2009. Some retrospective payments are included in the statistics on assistance expenditure for 2010.

Pension assistance was intended to enable long-term unemployed persons who became unemployed during the economic depression of the 1990s to make a transition from the labour market subsidy to a pension assistance providing permanent income security or to full retirement. Recipients had to be resident in Finland, which was determined according to the Act on the Implementation of Residence-Based Social Security Legislation.

Pension assistance was available to persons who were living in Finland and born between 1941 and 1947, and

- who were entitled to the labour market subsidy as of the end of 2004 and had been unemployed for the entire preceding period of 12 months and
- who had by the end of 2004 received unemployment allowance for at least 500 days and labour market subsidy for at least 2,000 days, or, alternatively, had received labour market subsidy for at least 2,500 days.

Eligibility for the pension assistance ended when the recipient reached the age of 62. Former recipients were eligible for an old-age pension (from the national pension and/or the employment pension system) with no penalty for early retirement.

The pension assistance consisted of separate employment and national pension components. The employment pension component comprised the employment pension accrued as of the end of 2004, while the national pension component was proportional to the amount of the employment pension. The provisions concerning national pensions were applied to the national pension component.

Pension assistance for the long-term unemployed was subject to tax. In terms of adjustments to index changes, it was treated similarly to the national pension, both when it comes to the amount of change and its timing. Pension assistance for the long-term unemployed was funded by the state.

Recipients of the pension assistance were also eligible for a housing allowance for pensioners and for an increase for children.

Statistics. Old-age pensions granted under the pension assistance provisions and the child increases paid to pension assistance recipients are included with the pension statistics. Pensioners' housing allowances are included with the housing-related benefits.

11 Finance and administration

11.1 Finance

Total expenditure by Kela came to 12,585.1 million euros in 2010, 96,6% of which consisted of expenditure on benefits and 3,4% of administrative costs. Income was divided between statutory contributions from the insured and employers (28%), state funding (67%) and payments by municipalities (5%).

National Pension Insurance. With the abolishment of employer contributions to National Pension Insurance at the beginning of 2010, National Pension Insurance expenditure is now financed by the state. A small amount of contribution income from previous tax years accrued in 2010. Together with the return on assets, it reduced the amount of payments the state was required to make into the National Pension Insurance fund.

The NPI fund must satisfy a minimum liquidity requirement, which was reduced in 2010 from 5% to 3.5% of the total annual scheme expenditure (national pensions and administrative costs).

Financing of National Health Insurance. The financing of the National Health Insurance is divided between earned income insurance and medical care insurance.

Earned income insurance includes sickness, parenthood and rehabilitation allowances as well as compensations to employers for the cost of occupational health care and holiday pay while the employee is in receipt of a parenthood allowance. The financing of these benefits is shared between employers (about 65% in 2010) and employees/self-employed persons (about 25%), with the exception of the sickness, parenthood, special care and rehabilitation allowances paid at their minimum rate, which are financed by the state. Employers are levied *contributions towards National Health Insurance* and employees and self-employed persons *contributions towards the daily allowances*.

Medical care insurance comprises the reimbursements provided by Kela for medicine expenses, for doctors' and dentists' fees, for examination and treatment charges and for travel expenses, as well as the expenditure on rehabilitation (except for the rehabilitation allowances), reimbursements of medical expenses for farmers, and reimbursements paid to Finnish Student Health Service and to social security organisations in other EU countries. The financing is shared equally between the insured and the state (reimbursements to other EU countries are paid entirely by the State). Employees, the self-employed and recipients of pensions or other benefits are levied *contributions towards medical care insurance*.

Contribution criteria. The contributions towards the daily allowances levied from employees and the self-employed are based on taxable income from employment/self-employment. Contribution rates for employees and for self-employed persons insured under the Farmers' Pension Insurance (MYEL) Act were 0.93% of income in 2010. The corresponding rate for self-employed persons insured under Self-Employed Persons' Pensions (YEL) Act was 1.05% of the income from self-employment. The contributions are tax deductible.

The contributions towards medical care insurance payable by the insured were levied in 2010 at a rate of 1.47% of earnings subject to local government tax (1.64% on pensions and other benefit income).

National Pension Insurance and National Health Insurance are both financed according to the pay-as-you-go method, meaning that expenditures are financed with current revenues. A separate fund has been set up for each scheme. Benefits not covered by either fund are financed out of the General Fund for Social Security.

Other schemes administered by Kela. The following benefits are financed entirely by the *state*: child benefits, general housing allowances, student financial aid, maternity and adoption grants, conscripts' allowances, the special assistance for immigrants, and the rehabilitation-related travel costs of front-veterans. The state also provided most of the financing for the benefits related to unemployment and for child maintenance allowances to the extent that child support payments cannot be recovered from the liable parent. Interpreting services for the disabled, the administration of which was handed over from the municipalities to Kela on 1 September 2010, are also funded by the state. The child day care subsidies are financed by *municipalities* with the exception of the subsidies paid abroad, which are financed by the state. Municipalities also contribute to the financing of the labour market subsidies.

A share of unemployment insurance *contributions by wage earners*, roughly equivalent to the amount of contributions paid by workers who do not belong to an unemployment fund, is used as an additional source of financing for the basic unemployment allowances.

Staff pension fund. To cover its liability for staff pensions and to pay current benefits, Kela has a staff pension fund replenished by contributions from both the employer and current employees. Starting from 2009, the fund must cover 41% of pension liabilities augmented by staff pension contributions.

11.2 Organisation and benefit administration

To provide clients with local access to its services, Kela operated out of 29 insurance districts at the end of 2010, each of which is served by at least one full-service office. At year-end 2010, the number of client service locations maintained by Kela was 235. Further, Kela had a total of 123 multi-service offices operated together with other state or local authorities. Kela also has five regional offices, each of which is responsible for its own insurance region. Phone inquiries concerning benefits are answered by a Customer Contact Centre.

Two central administration departments, the Pension and Income Security Department and the Health Department, carry out benefit administration functions and provide guidance to the branch offices.

Benefit administration. Nearly all claims determinations are made by Kela branch offices, the only exceptions being disability pension determinations, reimbursement of medical expenses under EU legislation and certain matters related to occupational health care and student financial aid benefits.

Claims for *disability pension* and certain claims for *employer-provided occupational health services* are determined in the Health Department. University and college students' applications for *student financial aid* are decided by university financial aid committees (not part of Kela), while part of the applications filed by students in *secondary education* are determined by Kela's Centre for Student Financial Aid.

Benefit processing workloads are balanced across branch offices and insurance districts.

National Health Insurance matters are handled by Kela branches as well as by workplace sickness funds.

Review and appeals process. The review and appeals process differs somewhat depending on which benefit is concerned. The final court of appeal for all benefits is the Insurance Court. The appeal process is in most cases two-tiered (See Table E). Kela can also rectify earlier decisions thus making an appeal unnecessary.

Table D: Organisational structure of Kela as at 31 December 2010

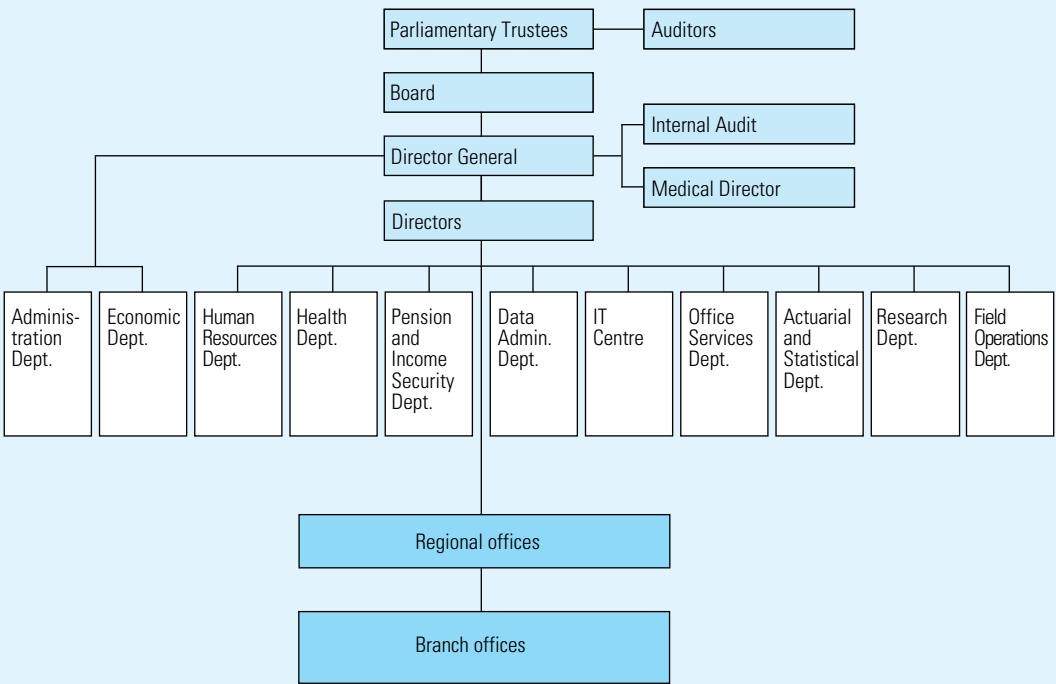
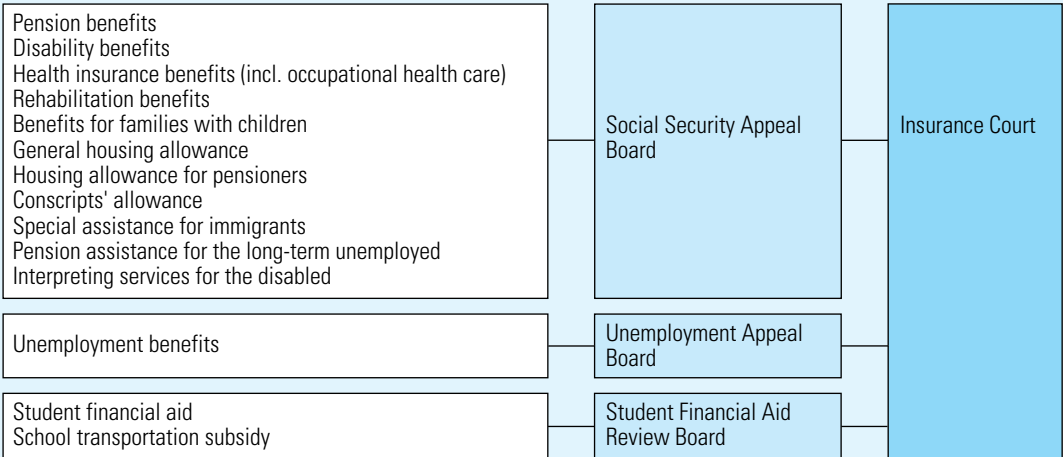

Table E: Review and appeals system for benefit schemes administered by Kela (At year-end 2010)

12 Analyses by region, type of disease and occupation

Regional analyses

In the present publication, the statistical analyses by region are based on the beneficiary's place of residence, except in the case of the regional statistics on the general housing allowance, which are based on the location of the home.

Analyses by type of disease

National Pension Insurance, National Health Insurance, disability benefits, and rehabilitation data are analysed also by type of disease.

The disease codes are from the tenth revision of the *International Classification of Diseases* (ICD-10).

The data are, as a rule, analysed by major diagnostic category;

- I Certain infectious and parasitic diseases
- II Neoplasms
- III Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism
- IV Endocrine, nutritional and metabolic diseases
- V Mental and behavioural disorders
- VI Diseases of the nervous system
- VII Diseases of the eye and adnexa
- VIII Diseases of the ear and mastoid process
- IX Diseases of the circulatory system
- X Diseases of the respiratory system
- XI Diseases of the digestive system
- XII Diseases of the skin and subcutaneous system
- XIII Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue
- XIV Diseases of the genitourinary system
- XV Pregnancy, childbirth and the puerperium
- XVI Certain conditions originating in the perinatal period
- XVII Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities
- XVIII Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified
- XIX Injury, poisoning and certain other consequences of external causes
- XX External causes of morbidity and mortality
- XXI Factors influencing health status and contact with health services

For recipients of disability pension, the analysis by disease is based on the main diagnosis named in the pension application. Kela and the Finnish Centre for Pensions compile joint statistics on *all disability pension recipients* living in Finland and the diagnoses on which pension has been granted. Table 7 of the Yearbook shows all recipients of disability pensions according to diagnosis, while Table 9 shows the same information for new recipients of disability pension. Both tables are drawn from the joint statistics compiled by Kela and the Finnish Centre for Pensions.

Further data on diseases resulting in need of treatment or assistance are obtainable from *pensioners' care allowance* award records. Further, there are two additional benefits with restricted eligibility: the *child disability* and *disability allowances*. The disease category is determined on the basis of the main diagnosis or the diagnosis identifying an entitlement to pensioners' care allowance or dietary grant for coeliac patients.

In the statistical analyses concerning *sickness* and *special care allowances*, the disease category is determined on the basis of the main diagnosis. Based on sample data up to 2003, these analyses are now based on aggregate data.

Special (72% or 100%) *refunds of medicine expenses* are paid to patients who have a statement from their doctor attesting to their condition and need of medication.

The diseases conferring entitlement to medicines in the 72% refund category are:

(201) chronic cardiac insufficiency, (202) connective tissue diseases, rheumatoid arthritis and comparable diseases, (203) chronic asthma and similar obstructive pulmonary diseases, (205) chronic hypertension, (206) chronic coronary heart disease, (207) chronic arrhythmias, (208) ulcerative colitis and Crohn's disease, (211) familial hypercholesterolemia, other severe familial disorders of lipid metabolism, (212) gout and (213) dyslipidemia associated with chronic coronary artery disease.

Of the diseases belonging to the 100% refund category, the most important ones are:

(101) hypopituitarism, (103) diabetes mellitus, (104) thyroid insufficiency, (106) hypoparathyroidism, (107) pernicious anaemia, (109) multiple sclerosis, (110) Parkinson's disease, (111) epilepsy and comparable convulsive disorders, (112) severe psychotic and other

severe mental disorders, (113) behavioral disorders associated with mental handicap, (114) glaucoma, (115) breast cancer, (116) prostate cancer, (117) leukaemia and malignant lymphatic diseases, (119) trigeminal or glossopharyngeal neuralgia, (121) severe hypofunction of reproductive glands, (123) chronic disorders of vitamin D metabolism, (127) post-transplant management, (128) gynaecologic cancers, (130) other malignant tumours, (132) sarcoidosis, (138) severe anaemia associated with chronic renal failure.

Pharmaceutical nutrients belong either to the basic or the 72% refund category.

In order to receive basic (42%) refunds for a group of medicines referred to as 'medicines with limited basic reimbursability', patients must have a statement from their doctor attesting to the need for such medication.

Medicines are categorised according to the Anatomic-Therapeutic-Chemical (ATC) classification system, in which medicines are divided into various groups according to the bodily organ or system on which they act and their chemical, pharmacological and therapeutic properties.

Analyses by occupation and position

Occupational data on disability pension recipients is available only for *new pensions* paid out by Kela. It should be noted that persons receiving a pension from Kela may not be entitled to other pensions or their income from other pensions may be small.

The analyses of *sickness allowance recipients* by occupation and position are from Kela standing NHI sample, which includes information about the beneficiary's occupation.

In the analyses of *basic unemployment allowance* and *labour market subsidy recipients* by occupation, manpower services records have been consulted.

The analyses by occupation of *recipients of rehabilitation services* provided by Kela are based on Kela records (all recipients over the age of 16 are required to give information about their occupation).

The codes used in this Yearbook stem from the *Nordisk yrkesklassificering* (the Nordic classification of occupations), slightly modified by Kela.

Occupation is classified according to a three-digit code, the first two digits indicating a person's occupation and the third his or her position.

Kela records the claimant's last occupation in employment (anybody who has worked for at least three hours a day four months a year has been put down as employed; anybody who has not worked for five years, as non-employed). The manpower services generally consult the job-seeker's employment or training record.

Liitteet Bilagor

2010

1. Kelan eläke- ja vammaisetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s pensions- och handikappförmåner
2. Kelan sairausvakuutusetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s sjukförsäkringsförmåner
3. Kelan kuntoutusetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s rehabiliteringsförmåner
4. Kelan työttömyysturvaetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s arbetslöshetsförmåner
5. Kelan lapsiperhe-etuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA-förmåner till barnfamiljer
6. Yleisen asumistuen kehitys
Utvecklingen av det allmänna bostadsbidraget
7. Kelan opintoetuuksien kehitys
Utvecklingen av FPA:s studieförmåner
8. Kelan muiden etuuksien kehitys
Utvecklingen av övriga FPA-förmåner
9. Indeksitarkistukset
Indexjusteringar
10. Rahanarvon muuntokertoimet
Koefficienter för omvandling av penningvärdet
11. Kelan väestötilasto
FPA:s befolkningsstatistik
12. Aluejako
Regional indelning

Liite 1. Kelan eläke- ja vammaiseturuuksien kehitys

Bilaga 1. Utvecklingen av FPA:s pensions- och handikappförmåner

1. Kehityksen pääpiirteet

16.12.1937	Kansaneläkelaitoksen toiminta alkoi
1.1.1939	Ns. vanha kansaneläkelaki tuli voimaan
v. 1939	Vakuutusmaksuja alettiin maksaa
v. 1942	Työkyvyttömyyseläkkeet
v. 1949	Vanhuuseläkkeet
v. 1952	Vanhuusavustukset
v. 1955	Työkyvyttömyysavustukset
1.1.1957	Uusi kansaneläkelaki tuli voimaan
1.1.1960	Sairauseläkkeet määraaikaisesti työkyvyttömille
1.1.1964	Apu- ja hoitolisät työkyvyttömille
1.1.1965	Apu- ja hoitolisät vanhuksille
1.1.1966	Tukilisät pienituloisille
	Yleinen perhe-eläkelaki
1.10.1969	1. vaihe
1.1.1970	2. vaihe
1.1.1970	Asumistuet kansan- ja perhe-eläkkeen saajille
1.1.1970	Lapsen hoitotuet
1.9.1971	Rintamasotilasetuudet
1.10.1971	Työttömyyseläkkeet
1.1.1980	Kansaneläkeuudistuksen 1. vaihe pääosin
1.7.1981	kokonaan
1.1.1983	Kansaneläkeuudistuksen 2. vaihe pääosin
1.1.1984	kokonaan
1.1.1985	Kansaneläkeuudistuksen 3. vaihe
1.1.1986	Joustava eläkeikäjärjestely
1.1.1989	Vammaistuet
1.7.1990	Perhe-eläkeuudistus
1.1.1996	Koko väestön kattava kansaneläkejärjestelmä muuttui vähimmäiseläkejärjestelmäksi
1.1.2005	Työeläkeuudistus ja muutokset kansaneläkejärjestelmässä
1.1.2008	Kansaneläkelainsäädännön selkeyttäminen. Voimaan tulleet uudet lait: kansaneläkelaki, laki kansaneläkelain voimaantuloista, laki vammaiseturuuksista ja laki eläkkeensaajan asumistuesta.

1. Utvecklingen i huvuddrag

16.12.1937	Folkpensionsanstalten inledde sin verksamhet
1.1.1939	Den s.k. gamla lagen om folkpensionering trädde i kraft
1939	Försäkringspremier började betalas
1942	Invaliditetspensioner
1949	Ålderdomspensioner
1952	Ålderdomsunderstöd
1955	Invaliditetsunderstöd
1.1.1957	Den nya folkpensionslagen trädde i kraft
1.1.1960	Sjukpensioner för dem som är arbetsoförmögna under viss tid
1.1.1964	Hjälp- och vårdtillägg för arbetsoförmögna
1.1.1965	Hjälp- och vårdtillägg för äldre
1.1.1966	Understödtillägg för personer med små inkomster
	Familjepensionslagen
1.10.1969	skede 1
1.1.1970	skede 2
1.1.1970	Bostadsbidrag för folk- och familjepensionstagare
1.1.1970	Vårdbidrag för barn
1.9.1971	Frontmannaförmåner
1.10.1971	Arbetslöshetspensioner
1.1.1980	Folkpensionsreformen, skede 1 till största delen
1.7.1981	helt
1.1.1983	Folkpensionsreformen, skede 2 till största delen
1.1.1984	helt
1.1.1985	Folkpensionsreformen, skede 3
1.1.1986	Flexibel pensionsålder
1.1.1989	Handikappbidrag
1.7.1990	Familjepensionsreformen
1.1.1996	Folkpensionssystemet blev ett minimipensionssystem
1.1.2005	Arbetspensionsreformen och ändringar i folkpensionssystemet
1.1.2008	Revidering av folkpensionslagstiftningen. Nya lagar som trädde i kraft: folkpensionslagen, lagen om införande av folkpensionslagen, lagen om handikappförmåner och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

2. Eläke- ja vammaisetuuksien muutokset

Kelan eläkkeisiin ja vammaisetuuksiin on tehty seuraavia muutoksia vuodesta 1990 alkaen (tätä edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2000 tai sitä vanhemmat vuosikerrat):

1990

- 1.7.1990 perhe-eläkejärjestelmä uudistettiin: Lasta huoltavien leskien eläkeoikeus laajeni, lapsettomien tiukkeni. Myös miehille oikeus leskeneläkkeeseen. Lapseneläkkeen yläikäraja 16:sta 18 vuoteen, eläkkeeseen täydennysmäärä. Koululaiseläke 18–20-vuotiaille. Lesken- ja lapseneläke veronalaisiksi.
- 1.8.1990 ylimääräinen rintamalisä suureni (17,5 %:iin lisäosasta).

1991

- 1.4.1991 ylimääräinen rintamalisä suureni (22,5 %:iin lisäosasta).
- 1.9.1991 tehtiin korotus eläkkeensaajapuolisoiden lisäosaan ja parannuksia asumistukeen (asumiskustannusten enimmäismääriin korotus ja porrastus sijainnin mukaan, täyteen tukeen oikeuttavan tulorajan korotus ym.).

1992

- 1.1.1992 kansaneläkemaksua alettiin periä myös 63 v täyttäneiltä sekä työttömyys- ja työkyvyttömyyseläkkeensaajilta.
- 1.10.1992 ylim. rintamalisä 25 %:iin lisäosasta
- 1.1.1994 jäädytettiin indeksitarkistukset sekä säädettiin yksilöllisen varhaiseläkkeen alaikäraja 58 vuoteen, työttömyyseläkkeeseen työssälöehto ja ns. tulevan ajan ehto.

1996

- 1.1.1996 aloitettiin kansaneläkkeen muuttaminen eläketulovähenteiseksi: uusien (myöntö 1.1.1996 jälkeen) eläkkeiden pohjaosa muuttui eläketulovähenteiseksi ja "vanhojen" lisäosattomien eläkkeiden pohjaosa leikattiin. Hautausavustuksista luovuttiin. Uusia puolisolisiä ja lapsikorotuksia ei myönnetä, "vanhoihin" ei tehdä indeksitarkistusta. Lapsen hoitotuet, eläkkeensaajien hoitotuet ja vammaistuet jätettiin ilman indeksitarkistusta. Kansaneläkemaksujen periminen vakuutetuilta lopetettiin.

1997

- 1.1.1997 pohjaosa ja lisäosa yhdistettiin eläkevähenteiseksi kansaneläkkeeksi. Voimassa olevien puolisolisten leikkaaminen aloitettiin. Eläkkeensaajien hoitotuki, asumistuki ja rintamalisä eivät edellytä enää kansaneläkkeen saamista. Lapsen hoitotuet, eläkkeensaajien hoitotuet ja vammaistuet jätettiin ilman indeksitarkistusta.
- 1.2.1997 leikattua kansaneläkettä (pohjaosaa) leikattiin edelleen.

2. Ändringar i pensions- och handikappförmånerna

Pensionerna och handikappförmånerna från FPA har undergått följande förändringar sedan 1990 (tidigare ändringar, se årsboken 2000 eller äldre årgångar):

1990

- 1.7.1990 reviderades familjepensionssystemet: Utvidgad pensionsrätt för efterlevande med barn att försörja, skärpta villkor för barnlösa. Rätt till efterlevandepension även för män. Barnpensionens övre åldersgräns höjdes från 16 till 18 år; ett kompletteringsbelopp infördes. Studiepension till 18–20-åringar. Efterlevande- och barnpensionen skattepliktiga.
- 1.8.1990 höjdes det extra fronttillägget (17,5 % av tilläggsdelen).

1991

- 1.4.1991 höjdes det extra fronttillägget (22,5 % av tilläggsdelen).
- 1.9.1991 höjdes pensionstagarmakars tilläggsdel och bostadsbidraget förbättrades (boendekostnadernas maximibelopp höjda och graderade enligt bostadens läge, inkomstgränsen för rätt till fullt bidrag höjd m.m.).

1992

- 1.1.1992 började folkpensionspremie uppbäras av dem som fyllt 63 år och av arbetslöshets- och invaliditetspensionstagare.
- 1.10.1992 extra fronttillägget 25 % av tilläggsdelen
- 1.1.1994 uteblev indexjusteringarna; bestämmelser om minst 58 års ålder för rätt till individuell förtidspension, arbetsvillkor och villkor beträffande återstående tid för rätt till arbetslöshetspension.

1996

- 1.1.1996 blev folkpensionen pensionsavhängig: de nya (efter 1.1.1996 beviljade) pensionernas basdelar blev pensionsavhängiga och de gamla tilläggsdelslösa pensionernas basdelar minskades. Begravningsbidragen slopades. Nya maketillägg och barnillägg beviljas inte, de "gamla" tilläggen indexjusteras inte. Indexjusteringarna av vårdbidrag för barn och pensionstagare samt handikappbidrag uteblev. Uppbörden av folkpensionspremier av de försäkrade upphörde.

1997

- 1.1.1997 förenades basdelen och tilläggsdelen till en pensionsavhängig folkpension. Minskningen av gamla maketillägg vidtog. Vårdbidrag och bostadsbidrag för pensionstagare samt fronttillägg förutsätter inte längre folkpension. Indexjusteringarna av vårdbidrag för barn och pensionstagare samt handikappbidrag uteblev.
- 1.2.1997 fortsatte minskningen av beskuren folkpension (basdel).

1998

- 1.1.1998 lapsen hoitotukiin, eläkkeensaajien hoitotukiin ja vammaistukiin ei tehty indeksitarkistusta. Puolisolisien leikkaamista jatkettiin, lapsikorotusten leikkaaminen aloitettiin.
- 1.2.1998 leikattua kansaneläkettä leikattiin edelleen.

1999

- 1.1.1999 leikatun kansaneläkkeen, puolisolisan ja lapsikorotuksen leikkaamista jatkettiin.
- 1.8.1999 alkaen alle 18-vuotiaalle myönnetään työkyvyttömyyseläke vasta selvitysten osoittettua, ettei henkilöllä ole mahdollisuuksia kuntoutua ammatillisesti. Työkyvyttömyyseläkkeen voi jättää lepäämään, tältä ajalta maksetaan erityisvammaistukea.

2000

- 1.1.2000 puolisolisan ja lapsikorotuksen leikkaamista jatkettiin. Työttömyyseläkkeen ns. tulevan ajan ehto poistui. Yksilöllisen varhaiseläkkeen alaikäraja nousi 58:sta 60 vuoteen, kuitenkin 1943 tai sitä ennen syntyneillä säilyi alaikärajana 58 vuotta. Uusien vanhuuseläkkeiden varhennusvähennys pieneni 0,5 %:sta 0,4 %:iin ja lykkäyskorotus 1,0 %:sta 0,6 %:iin.
- 1.3.2000 leikattua kansaneläkettä leikattiin edelleen. Miinanraivaukseen vuosina 1945–1952 osallistuneet saivat oikeuden rintamalisään (ei ylim. rintamalisään).
- 1.4.2000 pelkkää kansaneläkettä tai pientä työeläkettä saavan ylimääräinen rintamalisä suureni 25 %:sta enimmillään 45 %:iin kansaneläkkeen entisen lisäosan määrästä.

2001

- 1.1.2001 leikatut kansaneläkkeet ja puolisolisat lakkasivat. Lapsikorotuksen leikkaaminen keskeytettiin; lapsikorotusta maksetaan edelleen niille, joilla oikeus lapsikorotukseen on syntynyt ennen vuotta 1996. Jos ulkomailla asuvan rintamalisää saaneen leikattu kansaneläke lakkasi, rintamalisän sijasta hänelle aletaan maksaa ns. ulkomaille maksettavaa rintamalisää.
- 1.6.2001 kansaneläkkeeseen ja leskeneläkkeen täydennysmäärään tehtiin tasokorotus (12,28 €/kk). Tasokorotus nostaa myös ylimääräistä rintamalisää (enintään 5,55 €/kk).

2002

- 1.1.2002 lapsikorotuksia alettiin myöntää uudelleen (18,08 €/kk). Lapsikorotus voi liittyä kansaneläkkeeseen, täyteen työeläkkeeseen (vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeeseen) tai täyteen työkyvyttömyyden perusteella myönnettyyn SOLITA-eläkkeeseen.
- Säännösten euroistetut rahamäärät tulivat voimaan. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tulo- ja omaisuusrajojen tarkkuustason ja etuusoikeuden säilyttämisestä.
- 1.4.2002 nuorelle maksettavan kuntoutusrahan maksuaikaa ja vastaavasti työkyvyttömyyseläkkeen varhai-

1998

- 1.1.1998 uteblev indexjusteringarna av vårdbidrag för barn, vårdbidrag för pensionstagare och handikappbidrag. Minskningen av maketillägg fortsatte och minskningen av barntillägg inleddes.
- 1.2.1998 fortsatte minskningen av beskuren folkpension.

1999

- 1.1.1999 fortsatte minskningen av beskuren folkpension, maketillägg och barntillägg.
- Från 1.8.1999 kan personer under 18 år beviljas invaliditetspension först sedan de befunnits sakna förutsättningar för yrkesinriktad rehabilitering. Invaliditetspensionen kan lämnas vilande, specialhandikappbidrag utges under tiden.

2000

- 1.1.2000 fortsatte minskningen av maketillägg och barntillägg. Bestämmelsen om återstående tid som rör arbetslöshetspensioner slopades. Nedre åldersgränsen för individuell förtidspension steg från 58 till 60 år, men för personer födda 1943 eller tidigare kvarstod nedre åldersgränsen 58 år. Förtidsavdraget på nya pensioner minskade från 0,5 % till 0,4 % och uppskovstillägget från 1,0 % till 0,6 %.
- 1.3.2000 fortsatte minskningen av beskuren folkpension. Personer som deltagit i minröjning 1945–1952 fick rätt till fronttillägg (ej extra fronttillägg).
- 1.4.2000 ökade det extra fronttillägget för mottagare av enbart folkpension eller liten arbetspension från 25 % till max 45 % av folkpensionens tidigare tilläggsdelsbelopp.

2001

- 1.1.2001 upphörde de beskurna folkpensionerna och maketilläggen. Minskningen av barntilläggen avbröts; barntillägg betalas alltjämt till dem som fått rätt till tillägget före 1996. Om beskuren folkpension till en utomlands bosatt mottagare av fronttillägg upphörde, började han i stället få ett utlandsfronttillägg.
- 1.6.2001 höjdes folkpensionerna och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp (12,28 €/mån.). Denna nivåförhöjning inverkar även på det extra fronttillägget (höjning högst 5,55 €/mån.).

2002

- 1.1.2002 började barntillägg beviljas på nytt (18,08 €/mån.). Barntillägget kan betalas till den som har folkpension, full arbetspension (älderdoms-, invaliditets- eller arbetslöshetspension) eller full pension enligt lagstiftningen om militärskade-, trafikskade- eller olycksfallsförsäkring.
- Euron infördes i bestämmelserna. Ändringar i beloppen uppkom dels genom avrundningar, dels för att inkomst- och förmögenhetsgränsernas extra nivå och för månsrätten skulle bibehållas.
- 1.4.2002 senarelades betalningstiden för rehabiliteringspenning till unga och den lägsta åldersgrän-

sinta myöntämiskäytämyöhennettiin (nyt 20 v, aiemmin 18 v). Ansiotuloille säädettiin yläraja (588,66 €/kk), jota suuremmilla tuloilla täysi työkyvyttömyyseläke on jätettävä lepäämään. Tuloraja ei ole sidottu indeksiin. Lepäämäänjättämisaika piteni 2 vuodesta 5 vuoteen. Tältä ajalta maksettavan erityisvammaistuen maksuaika säilyi 2 vuotena.

- 1.8.2002 työttömyyseläkkeen työhistoriaedellytystä lievennettiin eräiltä osin.
- 1.10.2002 keliakiaa sairastaville alettiin maksaa vammaistukea tai eläkkeensaajien hoitotukea (21 €/kk) korvauksena gluteenittoman ruokavaliion kustannuksista. Tuki ei ole sidottu kansaneläkeindeksiin.

2004

- 1.1.2004 alkaen yksilöllinen varhaiseläke lakkaa vähitellen; 1943 syntyneet nuorin ko. eläkkeeseen oikeutettu ikäluokka.

2005

- 1.1.2005 varhennetun vanhuuseläkkeen ikäraja nousi 60 vuodesta 62 vuoteen; ennen vuotta 1945 syntyneillä säilyi entinen ikäraja. Työttömyyseläke lakkaa vähitellen; ennen vuotta 1950 syntyneillä säilyy oikeus työttömyyseläkkeeseen entisin ehdoin. Kansaneläkkeessä ja leskeneläkkeen täydennysmäärässä eläkettä vähentäväksi tuloksi ei lueta eräitä työeläkkeen karttumia eikä kertakorotuksia. 63 ikävuoden jälkeen tehdystä työstä karttunut työeläke on kansaneläkettä määritettäessä etuoikeutettua tuloa (eläketapahtuma vanhuuseläkkeessä 1.1.2005 tai sen jälkeen, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeessä 1.1.2006 tai sen jälkeen). Eläkkeensaajien asumistuessa työeläkkeet ja työeläkelakien mukaiset perhe-eläkkeet otetaan tulona kuitenkin huomioon aina maksetun suuruksena. Kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää 63 v täyttäneelle ilman sairauspäivärahan enimmäissuoritusajan täyttymistä samasta ajankohdasta, josta hänelle on myönnetty työeläkelakien mukainen vanhuuseläke. Työeläkejärjestelmän uudistus ja kansaneläkelainsäädännön muutokset eriyttävät työ- ja kansaneläkkeitä toisistaan. Erilaisten eläkeikien ja siirtymävaiheen säännösten seurauksena yleistyvät tilanteet, joissa henkilö saa samanaikaisesti eri lajin eläkettä työ- ja kansaneläkejärjestelmästä.
- 1.3.2005 kansaneläkkeeseen ja leskeneläkkeen täydennysmäärään tehtiin tasakorotus (n. 7 €/kk). Korotus nostaa myös ylimääristä rintamalisää (enintään 3,15 €/kk).
- 1.5.2005 alkaen henkilölle, jolla on oikeus 1.5.2005 alkaen maksettavaan pitkäaikaistyöttömien eläketukeen, myönnetään vanhuuseläke ilman varhennusvähennystä hänen täyttäessään 62 v. Jos henkilö oli täyttänyt 62 v eläketukea koskevan lain tullessa voimaan, eläke myönnettiin suoraan vanhuuseläkkeenä.

sen för invaliditetspension höjdes (nu 20 år, tidigare 18 år). För förvärvsinkomsten fastställdes en övre gräns (588,66 €/mån.) – när den överskrids måste full invaliditetspension lämnas vilande. Inkomstgränsen är inte bunden till index. Vilandetiden förlängdes från 2 till 5 år, medan specialhandikappbidrag fortfarande kan betalas i högst 2 år under denna tid.

- 1.8.2002 lindrades de villkor som gäller arbetslivserfarenheten och som beaktas vid beviljande av arbetslöshetspension delvis.
- 1.10.2002 började personer med celiaki få handikappbidrag eller vårdbidrag för pensionstagare (21 €/mån.) i kostnadsersättning för glutenfri diet. Bidraget är inte indexbundet.

2004

- Fr.o.m. 1.1.2004 upphör den individuella förtidspensionen gradvis; de som är födda 1943 är den yngsta åldersklassen som har rätt till pensionen.

2005

- 1.1.2005 steg åldersgränsen för förtida ålderspension från 60 till 62 år; för personer födda före 1945 bibehölls den tidigare åldersgränsen. Arbetslöshetspensionen upphör småningom; för personer födda före 1950 bibehölls rätten till arbetslöshetspension på tidigare villkor. I fråga om folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp räknas inte vissa arbetspensionsgrundande belopp eller engångsförhöjningar som pensionsminskande inkomst. Vid fastställandet av folkpension är den arbetspension som tjänats in på basis av arbete efter 63 års ålder privilegierad inkomst (pensionsfallet för ålderspension 1.1.2005 eller därefter, för invalid- och arbetslöshetspension 1.1.2006 eller därefter). I fråga om bostadsbidrag för pensionstagare beaktas alltid arbetspensionerna och familjepensionerna enligt arbetspensionslagarna som inkomst till sitt faktiska belopp. Personer som fyllt 63 år kan, utan att maximitiden för utbetalningen av sjukdagpenning är uppfylld, beviljas invaliditetspension enligt folkpensionslagen från samma tidpunkt som han beviljats ålderspension enligt arbetspensionslagarna. Reformen av arbetspensionssystemet och ändringarna i folkpensionslagstiftningen skiljer åt arbets- och folkpensionerna. Till följd av de olika pensionsåldrarna och bestämmelserna om övergångsskede kommer situationer där en person samtidigt får pension av olika pensionslag från arbets- och folkpensionssystemet att bli allmänna.
- 1.3.2005 höjdes folkpensionerna och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp (ca 7 €/mån.). Nivåförhöjningen inverkar även på det extra fronttillägget (höjning högst 3,15 €/mån.).
- Från 1.5.2005 beviljas personer som från 1.5.2005 har rätt till pensionsstöd för långtidsarbetslösa ålderspension utan förtidsavdrag då de fyller 62 år. Om de hade fyllt 62 år då lagen om pensionsstöd trädde i kraft beviljades pensionen direkt som ålderspension.

2006

- 1.9.2006 kansaneläkkeeseen ja leskeneläkkeen täydennysmäärään tehtiin tasokorotus (5 €/kk). Korotus nostaa myös ylimääräistä rintamalisää (enintään 2,27 €/kk).

2007

- 1.1.2007 lapsen erityishoitotukeen, erityisvammaistukeen ja eläkkeensaajien erityishoitotukeen tehtiin tasokorotus (15 €/kk).

2008

- 1.1.2008 astui voimaan uusi eläke- ja vammaisetuuslain säädäntö, jonka tavoitteena oli selkeyttää lainsäädännön rakennetta ja käytettyjä käsitteitä. Voimaan tuli 4 uutta lakia: kansaneläkelaki, laki kansaneläkelain voimaannpanosta, laki vammaisetuksista ja laki eläkkeensaajan asumistuesta. Lisäksi uudistuspakettiin sisältyi 16 muun lain muutoksia. Samalla kumottiin aiempi kansaneläkelaki, perhe-eläkelaki, eläkkeensaajien asumistukilaki, laki lapsen hoitotuesta ja vammaistukilaki. Lakiuudistus vaikuttaa kansaneläkkeisiin, perhe-eläkkeisiin, vammaisetuksiin, eläkkeensaajien asumistukeen sekä mm. sotilasavustukseen, maahanmuuttajan erityistukeen ja pitkäaikaistyöttömien eläketukeen.
- Lakiuudistuksen vuoksi eläke-etuuksien, vammais-etuuksien ja eläkkeensaajan asumistuen muutokset selostetaan vuoden 2008 alusta alkaen erikseen, eläke- ja vammaisetuudet tässä liitteessä sekä eläkkeensaajan asumistuen muutokset liitteessä 6.

Eläke-etuudet

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläkelaki, johon on yhdistetty myös säädökset perhe-eläkkeestä. Lain mukaisia Kelan eläke-etuuksia ovat kansaneläke (entinen työeläkevähenteinen kansaneläke), perhe-eläke ja lapsikorotus. Lisäksi säädettiin laki kansaneläkelain voimaannpanosta, joka sisältää voimaantulosäännösten lisäksi työttömyyseläkettä koskevat säännökset ja eri lakien voimaannpanoon liittyvät suojasäännökset.
- Lakiuudistuksessa useiden etuuksien määrään sidoksissa ollut kuntakalleusluokitus poistettiin. Henkilön asuinkunta ei enää vaikuta mm. kansan-, leskeneläkkeen eikä ylimääräisen rintamalisän määrään, vaan ne maksetaan kaikille tähänastisen kuntakalleusluokituksen kalliimman kuntaryhmän suuruisena. Kansaneläkkeen alentamisesta laitoshoidon vuoksi luovuttiin.
- Tulo- ja omaisuuskäsitteisiin tuli muutoksia: Kansaneläkkeen määrää ei enää pienennä sotilasvammalain mukaisen elinkoron ikä- ja omaiskorotus. Lesken jatkoeläkkeen määrään ei enää vaikuta omaisuus, kuolinpesän tuotto, metsätulo tai pienet korko- ja osinkotulot. Leskeneläkkeen alkueläke maksetaan kaikille

2006

- 1.9.2006 höjdes folkpensionerna och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp (5 €/mån.). Nivåförhöjningen inverkar även på det extra fronttillägget (höjning högst 2,27 €/mån.).

2007

- 1.1.2007 höjdes specialvårdbidraget för barn, specialhandikappbidraget och specialvårdbidraget för pensionstagare (15 €/mån.).

2008

- 1.1.2008 trädde en ny pensions- och handikappförmånslagstiftning i kraft med syftet att förtydliga lagstiftningens struktur och begreppen. Fyra nya lagar trädde i kraft: en folkpensionslag, en lag om införande av folkpensionslagen, en lag om handikappförmåner och en lag om bostadsbidrag för pensionstagare. Dessutom ledde revideringen av lagstiftningen till ändringar i 16 andra lagar. Samtidigt upphävdes den gamla folkpensionslagen samt lagarna om familjepension, bostadsbidrag för pensionstagare, vårdbidrag för barn och handikappbidrag. Revideringen inverkar på folkpensionerna, familjepensionerna, handikappförmåner, bostadsbidraget för pensionstagare och därtill bl.a. på militärunderstödet, det särskilda stödet till invandrare och pensionsstödet till långtidsarbetslösa.
- På grund av revideringen redogörs för ändringar i pensionsförmånerna, handikappförmånerna och bostadsbidraget för pensionstagare i egna avsnitt från 2008: för pensions- och handikappförmånerna redogörs i denna bilaga och för bostadsbidraget för pensionstagare i bilaga 6.

Pensionsförmåner

2008

- 1.1.2008 trädde en ny folkpensionslag i kraft. I den ingår även bestämmelserna om familjepension. Pensionsförmåner från FPA är enligt folkpensionslagen folkpension (tidigare arbetspensionsavhängig folkpension), familjepension och barnförhöjning. Dessutom stiftades en lag om införande av folkpensionslagen som förutom ikraftträdelsestadganden även innehåller bestämmelser om arbetslöshetspension samt skyddsbestämmelser i anslutning till olika lagars ikraftträdande.
- I samband med lagreformen slopades den dyrtorsklassificering av kommunerna som inverkade på beloppen för flertalet förmåner. Varken folkpensionen, efterlevandepensionen eller det extra fronttillägget påverkas längre av boendekommunen utan betalas till alla med det belopp som hittills gällt endast för den dyraste kommungruppen. Folkpensionen minskas inte längre i samband med institutionsvård.
- Inkomst- och förmögenhetsbegreppen ändrades: Älders- och anhörigförhöjning av livräntan enligt militärskadelagen påverkar inte längre folkpensionsbeloppet. Förmögenhet, dödsboavkastning, skogsinkomst och mindre ränte- och dividendinkomster inverkar inte längre på fortsättningspensionen för efterlevande. Ef-

a. Eläke-etuuksien ja niiden perusteiden euromäärät 1990–2007
Pensionsförmånsbelopp och -grunder 1990–2007

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Eräiden eläkkeiden/eläkkeenosien/-lisien suuruus, €/kk Storleken av vissa pensioner/pensionsdelar/pensionstillägg, €/mån.								Tulo (€/vuosi) ¹⁾ , jolla saa Inkomst (€/år) ¹⁾ , som ger	
	Pohjaosa Basdel	Täysi lisäosa ¹⁾ Full tilläggsdel ¹⁾	Täysi kansan- eläke ¹⁾ Full folk- pension ¹⁾	Leikattu kansan- eläke ²⁾ Beskuren folk- pension ²⁾	Eläkkeensaajien hoitotuki Vårdbidrag för pensionstagare			Rintama- lisä Front- tillägg	Täyden kansan- eläkkeen Full folk- pension	Pienimmän kansan- eläkkeen ¹⁾ Minimi- folkpension ¹⁾
					Hoitotuki Vård- bidrag	Korotettu hoitotuki Förhöjt vårdbidrag	Erittyishoitotuki Special- vårdbidrag			
1.1.1990	65,59	306,77	.	.	30,61	81,57	122,10	31,79	428,9 ⁴⁾	7 788,8 ⁴⁾
1.1.1991	69,29	324,10	.	.	43,22	96,71	172,22	33,47	454,1 ⁴⁾	8 229,4 ⁴⁾
1.1.1992	71,48	334,36	.	.	44,57	111,00	222,01	34,65	467,6 ⁴⁾	8 490,1 ⁴⁾
1.1.1993	73,50	343,44	.	.	45,75	114,03	228,06	35,49	481,0 ⁴⁾	8 720,5 ⁴⁾
1.1.1995	74,84	350,00	.	.	46,76	116,22	232,44	36,16	489,4 ⁴⁾	8 885,4 ⁴⁾
1.1.1996	75,01 ²⁾	350,84	425,85	64,92	46,76	116,22	232,44	36,33	491,1 ⁴⁾	8 907,2 ⁴⁾
1.1.1997	.	.	428,37	65,43	46,76	116,22	232,44	36,50	494,5	10 533,6
1.2.1997	.	.	428,37	52,31	46,76	116,22	232,44	36,50	494,5	10 533,6
1.1.1998	.	.	435,77	53,15	46,76	116,22	232,44	37,17	502,9	10 718,6
1.2.1998	.	.	435,77	39,86	46,76	116,22	232,44	37,17	502,9	10 718,6
1.1.1999	.	.	441,49	28,76	47,26	117,73	235,46	37,67	509,6	10 858,2
1.1.2000	.	.	446,54	29,10	47,77	119,08	237,99	38,01	514,7	10 979,3
1.3.2000	.	.	446,54	15,47	47,77	119,08	237,99	38,01	514,7	10 979,3
1.1.2001	.	.	464,03	.	49,62	123,62	247,40	39,52	534,8	11 409,9
1.6.2001	.	.	476,31	.	49,62	123,62	247,40	39,52	534,8	11 704,2
1.1.2002	.	.	487,60	.	50,87	126,65	253,28	40,50	549	11 987
1.1.2003	.	.	493,45	.	51,48	128,17	256,32	40,99	555	12 130
1.1.2004	.	.	496,38	.	51,79	128,93	257,84	41,23	559	12 203
1.1.2005	.	.	498,21	.	51,98	129,40	258,79	41,38	561	12 247
1.3.2005	.	.	505,24	.	51,98	129,40	258,79	41,38	561	12 416
1.1.2006	.	.	510,80	.	52,55	130,83	261,64	41,84	567	12 553
1.9.2006	.	.	515,86	.	52,55	130,83	261,64	41,84	567	12 674
1.1.2007	.	.	524,85	.	53,47	133,11	281,46	42,57	577	12 895

¹⁾ Ennen 1.9.1991: Kalliimassa (I) kuntaryhmässä asuva yksinäinen tai naimisissa oleva eläkkeensaaja, jonka puoliso ei saa kansan- eikä rintamasi-tilaseläkettä.

1.9.1991 jälkeen: Kalliimassa (I) kuntaryhmässä asuva yksinäinen henkilö tai naimisissa oleva, jonka lisäosa on alkanut ennen 1.9.1991 ja jonka puoliso ei saanut eläkettä ennen 1.9.1991.

Före 1.9.1991: Ensamstående person eller person vars make ej har folk- eller frontmannapension, i den dyraste kommungruppen (I).

Efter 1.9.1991: Ensamstående person eller gift person som börjat uppbära tilläggsdel före 1.9.1991 och vars make inte haft pension före 1.9.1991, i den dyraste kommungruppen (I).

²⁾ Täysi pohjaosa. – Full basdel.

³⁾ Leikattu pohjaosa. – Beskuren basdel.

⁴⁾ Vuositulo, jolla sai täyden/pienimmän lisäosan. – Årsinkomst som gav full tilläggsdel/minimitilläggsdel.

b. Eläke-etuuksien ja niiden perusteiden euromäärät vuodesta 2008
Pensionsförmånsbelopp och -grunder fr.o.m. 2008

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Kansaneläke Folkpension		Takuueläke Garantipension		Leskeneläke Efterlevandepension		Lapseneläke Barnpension				Ylimäärä, rintamalisä, täysi määrä €/kk ¹⁾ Extra fronttillägg, fullt belopp €/mån. ¹⁾		
	Täysi määrä, €/kk Fullt belopp, €/mån.	Tulo (€/v), jolla saa Inkomst (€/år), som ger	Täysi määrä, €/kk Fullt belopp, €/mån.	Jatkoeläke Fortsättnings- pension	Täysi täydennys- määrä €/kk ¹⁾ Fullt kompletterings- belopp €/mån. ¹⁾	Perusmäärä €/kk Grundbelopp €/mån.	Täysi täydennysmäärä €/kk Fullt kompletteringsbelopp €/mån.	Lapsikorotus €/kk Barnförhöjning €/mån.				Rintamalisä €/kk Fronttillägg €/mån.	
	Yksinäinen Ensamstående	Naimisissa Gift	Täyden kansaneläkkeen Full folkpension	Pienimmän kansaneläkkeen ¹⁾ Minimifolkpension ¹⁾		Alkueläke €/kk Begynnelsepension €/mån.	Perusmäärä €/kk Grundbelopp €/mån.	Täysi täydennys- määrä €/kk ¹⁾ Fullt kompletterings- belopp €/mån. ¹⁾	Perusmäärä €/kk Grundbelopp €/mån.	Täysi täydennysmäärä €/kk Fullt kompletteringsbelopp €/mån.	Lapsikorotus €/kk Barnförhöjning €/mån.	Rintamalisä €/kk Fronttillägg €/mån.	
1.1.2008	558,46	495,35	591	13 851	.	288,03	90,22	468,24	53	80,16	19,48	43,63	210,71
1.1.2009	584,13	518,12	618	14 488	.	301,27	94,37	489,77	55,43	83,84	20,37	45,64	220,39
1.1.2011	586,46	520,19	621	14 546	.	302,47	94,74	491,72	55,65	84,18	20,45	45,82	221,27
1.3.2011	586,46	520,19	621	14 546	687,74	302,47	94,74	491,72	55,65	84,18	20,45	45,82	221,27

¹⁾ Yksinäinen eläkkeensaaja.
Ensamstående pensionstagare.

vakiomääräisenä. Leskeneläke ei enää palaudu lesken solmiman uuden avioliiton päätyttyä. Tulona huomioidaan otettavien eläkkeiden ja korvausten ns. jäätyminen poistetaan kansaneläkkeestä ja leskeneläkkeen täydennysmäärästä, jolloin eläketulo otetaan huomioon aina todellisen määräisenä eläkettä tarkistettaessa. Jäätyminen säilytetään kuitenkin ennen 1.1.2008 alkaneissa eläkkeissä siihen asti, kun niissä tapahtuu perustemuutos.

- Ulkomaalaisilta edellytetty asumisaika Suomessa Kelan eläke-etuuksien saamiseksi yhtenäistettiin 3 vuoteen (aiemmin ollut 3 tai 5 v). Eläkkeiden suhteuttaminen Suomessa asuttuun aikaan yhdenmukaistettiin eri eläkelajeissa: täyden eläkkeen voi saada asuttuaan Suomessa 80 % 16 v iän ja eläkkeen alkamisen tai 65 v iän välisestä ajasta. Kuitenkin jos alle 19-vuotiaalla henkilön työkyvyttömyys alkaa hänen asuessaan Suomessa, kansaneläkettä ei suhteuteta hänen Suomessa asumaansa aikaan.
- Henkilö, jolle on myönnetty työeläkelain mukainen vanhuuseläke 63-vuotiaalle tai työkyvyttömyyseläke, voi samasta ajankohdasta alkaen saada myös kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen, vaikka hän ei olisi ollutkaan laissa edellytettyä 300 päivää sairauspäivärahalta.
- Oikeus lapsikorotukseen laajeni koskemaan myös henkilöitä, jotka saavat työeläkettä osatyökyvyttömyyseläkkeenä tai saavat tapaturman ja liikennevahingon perusteella muuta kuin täyttää työkyvyttömyyseläkettä.
- Kansaneläkkeisiin, perhe-eläkkeisiin ja ylimääräiseen rintamalisään tehtiin tasokorotus.

2010

- 1.1.2010 alkaen Suomeen muuttanut, ulkomailla lapsensa vammautunut voi saada kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, kun hän on täyttänyt 16 vuotta. Enää ei vaadita 3 vuoden asumisaikaa Suomessa. Edellytyksenä on, että henkilö asuu Suomessa 16 vuotta täyttäessään ja saa tällöin lapsen vammaistukea.
- Lapsikorotuksen myöntäminen muualla kuin Suomessa asuvasta lapsesta muuttuu. Lapsikorotus voidaan myöntää vain Suomessa asuvasta lapsesta, jonka toimeentulosta eläkkeensaaja huolehtii. Lapsen on asuttava Suomessa, kun oikeus lapsikorotukseen syntyy ja sen maksaminen alkaa. Lapsikorotus voidaan myöntää myös EU:n sosiaaliturva-asetusta soveltavassa maassa asuvasta lapsesta.
- Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotuksen tulona huomioon ottaminen muuttuu siten, että rekisteröimättömään eläkkeeseen maksettava kertakorotus on tuloa kansaneläkkeessä.
- Kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä saavalla voi olla eläkkeen rinnalla tekemästään työstä ansiotuloja aikaisemman 588,66 euron sijasta 600 euroa kuukaudessa ilman, että ne vaikuttavat hänen mak-

terlevandepensionens begynnelsepension betalas till alla med ett fast belopp. Efterlevandepension börjar inte längre betalas på nytt i fall där den efterlevande ingått nytt äktenskap som upplöses. I samband med folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp slopas den s.k. nedfrysningen av pensioner och ersättningar som ska beaktas som inkomst så att pensionsinkomsten vid pensionsjustering alltid beaktas till sitt faktiska belopp. Nedfrysningen kvarstår dock vid pensioner som börjat före 1.1.2008 tills det i pensionen sker en grundändring.

- Kravet på hur länge en utlänning ska ha varit bosatt i Finland för att få pension från FPA förenhetligades till tre år (tidigare 3 eller 5 år). Avvägningen av pensioner enligt bosättningstiden i Finland samordnades i de olika pensionslagen: full pension betalas om man bott i Finland 80 % av tiden mellan 16 års ålder och pensioneringen eller 65 års ålder. Om en person under 19 år blir arbetsoförmögen medan han bor i Finland avvägs folkpensionen emellertid inte enligt bosättningstiden i Finland.
- En person som beviljats ålderspension för personer som fyllt 63 eller invalidpension enligt arbetspensionslagen kan från samma tidpunkt även beviljas sjukpension (tidigare: invaliditetspension) enligt folkpensionslagen, även om han inte skulle ha fått sjukdagpenning i 300 dagar.
- Rätten till barnförhöjning utvidgades till att gälla även personer som har arbetspension i form av delinvalidpension eller annat än full invalidpension på basis av olycksfall eller trafikskada.
- Folkpensionerna, familjepensionerna och det extra fronttillägget justerades med en nivåförhöjning.

2010

- Från och med 1.1.2010 kan en person som flyttat till Finland och blivit handikappad som barn utomlands få sjukpension enligt folkpensionslagen om han eller hon har fyllt 16 år. Det krävs inte längre 3 års bosättnings-tid i Finland. En förutsättning är att personen i fråga bor i Finland när han eller hon fyller 16 år och då har handikappbidrag för barn.
- Beviljandet av barnförhöjning för ett barn som bor någon annanstans än i Finland ändras. Barnförhöjning kan beviljas endast för ett barn som bor i Finland och vars försörjning pensionstagaren svarar för. Barnet måste bo i Finland när rätten till barnförhöjning uppkommer och förhöjningen börjar betalas ut. Barnförhöjning kan också beviljas för barn som bor i ett land som tillämpar EU-förordningen om social trygghet.
- Sättet att beakta sjukpensionens engångsförhöjning som inkomst ändras så att en engångsförhöjning som betalas till en oregistrerad pension beaktas som inkomst i samband med folkpensionen.
- Den som har sjukpension enligt folkpensionslagen kan utöver pensionen ha 600 euro per månad i förvärsinkomster från sitt arbete, tidigare 588,66 euro, utan att inkomsterna inverkar på beloppet av den lö-

sussa olevan eläkkeensä määrään. Työkyvyttömyyseläke voidaan jättää lepäämään vähintään kolmeksi kuukaudeksi ja enintään kahdeksi vuodeksi (aiemmin vähintään kuudeksi kuukaudeksi ja enintään viideksi vuodeksi). Lain työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä on tarkoitus olla voimassa vuoden 2013 loppuun.

2011

- 1.3.2011 tuli voimaan laki takuueläkkeestä. Takuueläke korottaa Suomen vähimmäiseläkkeen 687,74 euroon kuukaudessa. Takuueläke ei korvaa kansaneläkettä, vaan se on uusi eläke. Takuueläkkeen täydestä määrästä vähennetään kaikki muut henkilön Suomesta tai ulkomailta saamat eläkkeet ja niitä vastaavat jatkuvat korvaukset.
- Työkyvyttömyyseläkkeensaajat voivat ansaita 687,74 euroa kuukaudessa eli täysimääräisen takuueläkkeen verran ilman, että se vaikuttaa eläkkeen suuruuteen. Ansaintarajan määrä sidotaan kansaneläkeindeksiin. Laki on voimassa 31.12.2013 saakka.

Vammaisetuudet

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi laki vammaisetuuksista, joka kokosi säännökset Kelan maksamista vammaisetuuksista yhteen erilliseen lakiin. Uudessa laissa etuuksien nimet muuttuivat. Lapsen hoitotuesta tuli alle 16-vuotiaan vammaistuki (tilastoissa käytetään termiä lapsen vammaistuki). Vammaistuki muutui nimeltään 16 vuotta täyttäneen vammaistueksi (tilastoissa aikuisen vammaistuki). Eläkkeensaajien hoitotuki vaihtui eläkettä saavan hoitotueksi (tilastoissa eläkkeensaajan hoitotuki). Keliakiaa sairastavan ruokavaliokorvauksesta tuli oma erillinen vammaisetuutensa.
- Muita muutoksia 1.1.2008 alkaen: Vammaisetuuksiin saamista ei enää estä saman sairauden tai vamman perusteella maksettu haitta- tai avuttomuuslisä, liikennevakuutuksen hoitotuki tai ulkomailta maksettava vastaava korvaus, vaan nämä lisät vähennetään Kelan maksamista vammaisetuuksista. Lapsen vammaistukea ei enää myönnetä yksinomaan taloudellisen rasituksen perusteella. Aikuisen vammaistukea voidaan maksaa myös 65 v täyttäneelle, joka jatkaa työssäkäyntiä eikä hae vanhuuseläkettä. Ulkomailta muuttaneelle aikuisen vammaistuki tai eläkkeensaajan hoitotuki voidaan pääsääntöisesti myöntää vasta sen jälkeen, kun henkilö on asunut Suomessa 3 v. Lapsen vammaistuessa vastaavaa karenssiaikaa ei ole. Eläkkeensaajan hoitotukea ei enää suhteuteta Suomessa asuttuun aikaan. 16 vuotta täyttäneen vammaistukeen ja eläkkeensaajan hoitotukeen pätevät EU:n sosiaaliturva-asetuksen (1408/71) säännökset, jolloin niitä voidaan tietäin edellytyksin maksaa myös ulkomaille.

pande pensionen. Sjukpensionen kan lämnas vilande för minst tre månader och högst två år (tidigare för minst sex månader och högst fem år). Lagen om främjande av sjukpensionärsers återgång i arbete är avsedd att gälla till slutet av 2013.

2011

- Lagen om garantipension trädde i kraft 1.3.2011. Garantipensionen höjer minimipensionen i Finland till 687,74 euro per månad. Garantipensionen ersätter inte folkpensionen, utan är en ny pension. Från garantipensionens fulla belopp avdras alla de övriga pensioner och motsvarande ersättningar som pensionstagaren fortgående får från Finland eller utlandet.
- Sjukpensionärer kan förtjäna upp till 687,74 euro i månaden, dvs. garantipensionens fulla belopp, utan att förvärvsinkomsterna inverkar på utbetalningen av pensionen. Inkomstgränsen är bunden till folkpensionsindexet. Lagen är i kraft till och med 31.12.2013.

Handikappförmåner

2008

- 1.1.2008 infördes en ny lag om handikappförmåner med samtliga bestämmelser om handikappförmåner från FPA på ett och samma ställe. I den nya lagen ändrades namnen på förmånerna: vårdbidrag för barn blev handikappbidrag för personer under 16 år (i statistiken används termen handikappbidrag för barn) och handikappbidrag blev handikappbidrag för personer över 16 år (i statistiken handikappbidrag för vuxna). På finska ändrades namnet på vårdbidraget för pensionstagare, men ändringen invercade inte på den svenska benämningen. Kstersättningen för personer med celiaki (tidigare: ersättning för specialdiet) blev en särskild handikappförmån.
- Övriga ändringar från 1.1.2008: Mentillägg eller hjälplöshetstillägg som betalas för samma sjukdom eller skada, vårdbidrag från trafikförsäkringen eller motsvarande utländsk ersättning hindrar inte längre utbetalning av handikappförmån utan dras av från den handikappförmån som FPA betalar. Handikappbidrag för barn beviljas inte längre enbart på basis av ekonomisk belastning. Handikappbidrag för vuxna kan även betalas till personer som fyllt 65 år som fortsätter att arbeta och inte söker ålderspension. Personer som flyttat till Finland från utlandet kan beviljas handikappbidrag för vuxna eller vårdbidrag för pensionstagare i regel först sedan de bott tre år i Finland. I fråga om handikappbidrag för barn saknas motsvarande karenstid. Vårdbidraget för pensionstagare avvägs inte längre mot bosättnings tiden i Finland. För handikappbidraget för personer över 16 år och vårdbidraget för pensionstagare gäller bestämmelserna i EG-förordning 1408/71 om social trygghet, varvid bidragen även kan betalas till utlandet på vissa villkor.

2010

- 1.1.2010 alkaen vammaisetuuksia maksetaan myös silloin, kun laitoshoido kestää yli kolme kuukautta.
- Suomeen muuttanut, ulkomailla lapsena vammautunut voi saada eläkkeensaajan hoitotukea, kun hän on täyttänyt 16 vuotta. Enää ei vaadita 3 vuoden asumisaikaa Suomessa. Edellytyksenä on, että henkilö asuu Suomessa 16 vuotta täyttäessään ja saa tällöin lapsen vammaistukea.
- Eläkkeensaajan hoitotukeen on 1.1.2010 alkaen oikeus myös henkilöllä, joka saa tapaturmavakuutuslainperusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain mukaista jatkuvaan tapaturmaeläkettä tai elinkorkea tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain mukaista jatkuvaan työkyvyttömyyseläkettä tai ansionmenetykskorvausta, jota maksetaan, kun vahingosta on kulunut vuosi.
- Työkyvyttömyyseläkkeensä työn vuoksi lepäämään jättäneelle myönnetään aikuisen ylin vammaistuki vähintään kolmen kuukauden ja enintään kahden vuoden ajalle (aiemmin edellytettiin, että eläke on lepäävänä vähintään kuusi kuukautta). Lisäksi edellytetään, että henkilöllä on eläkkeen lepäämäänjättämishetkellä maksussa eläkkeensaajan hoitotuki. Laki on määräaikainen ja voimassa vuoden 2010 alusta 2013 loppuun.
- 1.9.2010 alkaen eläkkeensaajan korotettua tai ylintä hoitotukea aletaan maksaa 50 euron suuruisella veteraanilisällä korotettuna eläkkeensaajille, joille maksetaan ylimääräistä rintamalisää.
- Vammaisten tulkkauspalvelut siirtyvät Kelan hoidetaviksi 1.9.2010.

2011

- 1.3.2011 alkaen oikeus eläkkeensaajan hoitotukeen voi olla henkilöllä, joka saa takuueläkettä. Maahanmuuttajan erityistuki loppui, ja sen saajat siirtyivät takuueläkkeen saajiksi.

2010

- Från och med 1.1.2010 betalas handikappförmånerna också när institutionsvården pågår i mer än tre månader.
- En person som flyttat till Finland och blivit handikappad som barn utomlands kan få vårdbidrag för pensionstagare om han eller hon har fyllt 16 år. Det krävs inte längre 3 års bosättnings tid i Finland. En förutsättning är att personen i fråga bor i Finland när han eller hon fyller 16 år och då har handikappbidrag för barn.
- Berättigade till vårdbidrag för pensionstagare är från och med 1.1.2010 också personer som får fortlöpande olycksfallspension eller livränta med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring eller fortlöpande invalidpension eller ersättning för inkomstbortfall som betalas ut ett år efter skadan enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.
- En person som lämnat sin sjukpension vilande på grund av arbete beviljas högsta handikappbidrag för vuxna för minst tre månader och högst två år (tidigare förutsattes att pensionen lämnades vilande i minst sex månader). Dessutom förutsätts att personen i fråga har löpande vårdbidrag för pensionstagare då pensionen lämnas vilande. Lagen är temporär och gäller från ingången av 2010 till slutet av 2013.
- Från och med 1.9.2010 får de pensionstagare som har extra fronttillägg ett veteran tillägg på 50 euro till det förhöjda eller högsta vårdbidraget för pensionstagare.
- Ansvaret för att ordna tolkningstjänst för handikappade personer överförs på FPA 1.9.2010.

2011

- Från 1.3.2011 kan personer som får garantipension beviljas vårdbidrag för pensionstagare. Utbetalningen av särskilt stöd till invandrare upphörde och stödtagarna blev mottagare av garantipension.

c. Vammaisetuuksien euromäärät 1990–2007
Handikappförmånsbelopp 1990–2007

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Etuuksien suuruus, €/kk – Förmånsbelopp, €/mån.						
	Lapsen hoitotuki – Vårdbidrag för barn			Vammaistuki – Handikappbidrag			Ruokavalio- korvaus ¹⁾ Ersättning för specialdiet ¹⁾
	Hoitotuki Vårdbidrag	Korotettu hoitotuki Förhöjt vård- bidrag	Erityishoitotuki Specialvård- bidrag	Vammaistuki Handikapp- bidrag	Korotettu vammaistuki Förhöjt handikappbidrag	Erityis vammaistuki Special- handikappbidrag	
1.1.1990	61,05	142,62	264,73	61,05	142,62	264,73	.
1.1.1991	64,58	150,53	279,70	64,58	150,53	279,70	.
1.1.1992	66,60	155,41	288,61	66,60	155,41	288,61	.
1.1.1993	68,45	159,61	296,35	68,45	159,61	296,35	.
1.1.1995	69,63	162,64	302,07	69,63	162,64	302,07	.
1.1.1999	70,64	164,82	306,10	70,64	164,82	306,10	.
1.1.2000	71,31	166,51	309,30	71,31	166,51	309,30	.
1.1.2001	74,17	173,07	321,58	74,17	173,07	321,58	.
1.1.2002	75,96	177,24	329,17	75,96	177,24	329,17	21,00
1.1.2003	76,87	179,37	333,12	76,87	179,37	333,12	21,00
1.1.2004	77,32	180,43	335,09	77,32	180,43	335,09	21,00
1.1.2005	77,61	181,10	336,33	77,61	181,10	336,33	21,00
1.1.2006	78,46	183,09	340,03	78,46	183,09	340,03	21,00
1.1.2007	79,83	186,28	361,21	79,83	186,28	361,21	21,00

¹⁾ Ruokavaliokorvausta alettiin maksaa 1.10.2002.
Ersättning för specialdiet började betalas 1.10.2002.

d. Vammaisetuuksien euromäärät vuodesta 2008
Handikappförmånernas belopp fr.o.m. 2008

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Etuuksien suuruus, €/kk – Förmånsbelopp, €/mån.						
	Lapsen/aikuisen vammaistuki Handikappbidrag för barn/vuxna			Eläkkeensaajan hoitotuki Vårdbidrag för pensionstagare			Ruokavalio- korvaus Kost- ersättning
	Perustuki Grundbidrag	Korotettu tuki Förhöjt bidrag	Ylin tuki Högsta bidrag	Perustuki Grundbidrag	Korotettu tuki Förhöjt bidrag	Ylin tuki Högsta bidrag	
1.1.2008	81,83	190,94	370,24	54,80	136,43	288,49	21,00
1.1.2009	85,59	199,71	387,26	57,32	142,70	301,75	21,00
1.1.2011	85,93	200,51	388,80	57,55	143,27	302,96	21,00

Huom. Veteraanilisää alettiin maksaa 1.9.2010 alkaen 50,00 euroa/kk (1.1.2011 alkaen 50,20 euroa/kk) henkilöille, joka saa ylimääräistä rintamalisää ja lisäksi joko korotettua tai ylintä eläkkeensaajan hoitotukea.

Anm. Veteranillää på 50,00 euro/mån. (fr.o.m. 1.1.2011 50,20 euro/mån.) betalas sedan 1.9.2010 till personer som får extra frontillägg och vårdbidrag antingen med förhöjt belopp eller med högsta belopp.

Liite 2. Kelan sairausvakuutusetuuksien kehitys

Bilaga 2. Utvecklingen av FPA:s sjukförsäkringsförmåner

1. Kehityksen pääpiirteet

- 1.4.1964 Sairausvakuutuslain voimaantulo: maksut
- 1.9.1964 1. toteutusvaihe (päivä- ja äitiysrahat, lääkkeet, tutkimus ja hoito, matkat)
- 1.1.1967 2. toteutusvaihe (lääkäripalkkiot)
- 1.1.1982 Päivä- ja äitiysrahajärjestelmä uusittiin
- 1.1.1986 Lääkekorvausjärjestelmä uusittiin
- 1.4.1994 ja uusittiin uudelleen
- 1.1.1996 Sairauspäivärahajärjestelmän perusteet muutettiin
- 1.1.2006 Lääkekorvausjärjestelmä uusittiin
- 1.1.2006 Sairausvakuutuksen rahoitus uusittiin

2. Sairausvakuutusetuuksien muutokset

Päivärahat

Päivärahoihin on tehty seuraavia muutoksia vuodesta 1990 alkaen (tätä edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2000 tai sitä vanhemmat vuosikerrat):

1990

- 1.7.1990 alkaen työttömän sairauspäiväraha on vähintään 86 % työttömyyspäivärahasta.
- 1.10.1990 lapsen sairaanhoito- ja kuntoutusavustus lakisääteistettiin osaksi sairausvakuutuslakia ja nimettiin erityishoitorahaksi.

1991

- 1.1.1991 vanhempainpäivärahakausi piteni 263:sta 275 arkipäivään. Oikeus päivärahaan voi alkaa 30–50 arkipäivää ennen synnytystä. Isät saivat oikeuden "omaan" isyysrahaan 6 arkipäivältä (ei lyhennä vanhempainpäivärahakautta). Ottovanhempien oikeuksia parannettiin.
- 1.7.1991 alettiin maksaa erityisäitiysrahaa riskialttiissa työssä työskenteleville raskaana oleville naisille.
- 1.10.1991 alkaen vanhempainpäiväraha on vähintään lasten kotihoidon tuen perusosan suuruinen, jos henkilö siirtyy lasten kotihoidon tuelta äitiysrahakaudelle.

1992

- 1.1.1992 päivärahaperusteita muutettiin siten, että aiemmat eri tuloportaiden korvausprosentit (80, 50 ja 30 %) alennettiin 75, 45 ja 25 prosenttiin.

1. Utvecklingen i huvuddrag

- 1.4.1964 Sjukförsäkringslagen trädde i kraft: premier och avgifter
- 1.9.1964 1:a verkställighetsskedet (dag- och moderskapspenningar, läkemedel, undersökning och behandling, resor)
- 1.1.1967 2:a verkställighetsskedet (läkararvoden)
- 1.1.1982 Dag- och moderskapspenningssystemet reviderades
- 1.1.1986 Systemet för läkemedelsersättningar reviderades
- 1.4.1994 och på nytt
- 1.1.1996 Sjukdagpenningvillkoren ändrades
- 1.1.2006 Systemet för läkemedelsersättningar reviderades
- 1.1.2006 Finansieringen av sjukförsäkringen reviderades

2. Ändringar i sjukförsäkringsförmånerna

Dagpenningar

Dagpenningarna har ändrats enligt följande fr.o.m. 1990 (tidigare ändringar, se årsbok 2000 eller äldre årgångar):

1990

- 1.7.1990 steg sjukdagpenningen för arbetslösa till minst 86 % av arbetslöshetsdagpenningen.
- 1.10.1990 införlivades understödet för vård och rehabilitering av barn med sjukförsäkringslagen under benämningen specialvårdspenning.

1991

- 1.1.1991 förlängdes föräldradagpenningstiden från 263 till 275 vardagar. Rätten till dagpenning kan börja 30–50 vardagar före nedkomsten. Fäderna fick rätt till en "egen" faderskapspenning för 6 vardagar som inte förkortar föräldradagpenningstiden. Adoptivföräldrars rättigheter förbättrades.
- 1.7.1991 infördes en särskild moderskapspenning för gravida kvinnor i riskfyllt arbete.
- 1.10.1991 blev föräldradagpenningen minst lika stor som grunddelen till hemvårdsstöd för barn för den som från hemvårdsstödet övergick till moderskapspenning.

1992

- 1.1.1992 ändrades dagpenninggrunderna så att ersättningsprocenterna för olika inkomstklasser (80, 50 och 30 %) sänktes till 75, 45 och 25.

- 1.9.1992 päivärahaperusteita muutettiin säätämällä eri tuloportaiden korvausprosentiksi 70, 40 ja 25.

1993

- 1.1.1993 päivärahaperusteita muutettiin siten, että sen tuloportaan korvausprosentti, josta korvaus oli aiemmin ollut 70 %, alennettiin 66:een.
- 1.1.1993 sairauspäivärahan omavastuu piteni 7 arkipäivästä 9:ään.
- 1.1.1993 vanhempainpäivärahakausi lyheni 275:stä 263:een. Lapsen syntymän yhteydessä pidetty isyyssoma ei enää lyhennä vanhempainpäivärahakautta.

1994

- 1.1.1994 lapsikorotusten maksaminen lakkasi.
- 1.1.1994 alkaen vanhempainpäiväraha on vähintään lasten kotihoidon tuen perusosan suuruinen (ei kuitenkaan äidin vanhempainraha työssäoloajalta eikä asevelvollisen isyyssraha).
- 1.1.1994 pieniä päivärahoja (alle 16,68 €/pv) korotettiin 2,8 %:lla yleisen indeksitarkistuksen jäädyttämisen vastineeksi.
- 1.4.1994 alkavasta lomanmääräytymisvuodesta alkaen työnantajalle aletaan korvata vanhempainpäiväraha-ajalta maksamia vuosilomapalkan kustannuksia.
- 1.10.1994 alettiin maksaa elimen tai kudoksen luovuttajalle sairauspäivärahaa.

1995

- 1.1.1995 pienten päivärahojen (vuositulot alle 6 042,99 €) korottamista 2,8 %:lla jatkettiin.
- 1.1.1995 alkaen vanhempainpäivärahan vähimmäistaso ei määräydy enää lasten kotihoidon tuen perusosan mukaan, vaan rahamäärä mainitaan laissa (tarkistetaan TEL-indeksillä).
- 1.7.1995 alkaen äidin äitiysraha työssäoloajalta (tähän asti vain vanhempainraha) on vähimmäispäivärahan suuruinen.

1996

- 1.1.1996 päivärahaperusteet uusittiin (taulukko b). Sairauspäivärahan vähimmäismäärä poistui, vanhempainpäivärahan vähimmäistasoksi 10,09 €/pv (vastaa lasten kotihoidon tuen perusosaa). Palkansaajien työtulosta (muistakin kuin SVA 10 §:n mukaisista) alettiin vähentää yleistä ansiotasoa alentavien työntekijäin työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksujen osuus (4,5 % v. 1996).
- 1.1.1996 alkaen sairauspäivärahaa ei makseta lainkaan, jos työtulot ovat säädettyä tuloarajaa (840,94 €/v. 1996) pienemmät. Tulottomille ja vähävaraisille sairauspäiväraha voidaan maksaa tarveharkintaisena, jos sairauden aiheuttama työkyvyttömyys kestää pitkään (yhtäjaksoisesti yli 60 kalenteripäivää).
- 1.1.1996 alkaen erityishoitoraha on samansuuruinen kuin saajan sairauspäiväraha, kuitenkin vähintään 10,09 €/pv. (Alunperin vähimmäismäärään liittynyt 9 arkipäivän omavastuu poistettiin 1.6.1996 taannehtivasti vuoden alusta.)
- 1.1.1996 alkaen opiskelijan sairauspäiväraha on 86 % normaalista opintorahasta tai aikuisopintora-

- 1.9.1992 ändrades dagpenninggrunderna så att ersättningsprocenterna blev 70, 40 och 25.

1993

- 1.1.1993 ändrades dagpenninggrunderna så att den tidigare 70-procentiga ersättningen sänktes till 66 procent.
- 1.1.1993 förlängdes sjukdagpenningkarensen från 7 vardagar till 9.
- 1.1.1993 förkortades föräldradagpenningtiden från 275 till 263 dagar. Faderskapsledighet vid barnets födelse avdras inte längre på föräldradagpenningtiden.

1994

- 1.1.1994 upphörde utbetalningen av barnförhöjning.
- 1.1.1994 steg föräldradagpenningen till minst grunddelen av hemvårdsstödet för barn (dock ej föräldrapenning för mödrar i förvärsarbete eller faderskapspenning för värnpliktiga).
- 1.1.1994 höjdes små dagpenningbelopp (under 16,68 €/dag) med 2,8 % för att kompensera den uteblivna allmänna indexjusteringen.
- Fr.o.m. det semesterkvalifikationsår som inleds 1.4.1994 ersätts arbetsgivaren för semesterlönekostnader för föräldradagpenningtiden.
- 1.10.1994 började sjukdagpenning utges till donatorer av organ och vävnader.

1995

- 1.1.1995 höjdes små dagpenningbelopp (årsinkomsten under 6 042,99 €) liksom tidigare med 2,8 %.
- Fr.o.m. 1.1.1995 bestäms den minsta föräldradagpenningen inte längre enligt hemvårdsstödet grunddel, utan beloppet nämns i lagen (justeras med APL-index).
- Fr.o.m. 1.7.1995 är moderskapspenningen för mödrar i förvärsarbete lika stor som minimidagpenningen (hittills bara föräldrapenningen).

1996

- 1.1.1996 förnyades dagpenningvillkoren (tabell b). Sjukdagpenningens minimibelopp slopades och föräldradagpenningens miniminivå blev 10,09 €/dag (mot-svarar grunddelen av hemvårdsstöd för barn). På löntagares arbetsinkomst (även annan än i 10 § SFF avsedd) infördes ett avdrag (4,5 % 1996) p.g.a. arbetstagarnas pensions- och arbetslöshetsförsäkringspremier som verkar minskande på den allmänna inkomstnivån.
- Fr.o.m. 1.1.1996 betalas ingen sjukdagpenning om arbetsinkomsten underskrider en viss gräns (840,94 €/år 1996). Personer utan inkomster eller låginkomsttagare kan få behovsprövad sjukdagpenning vid arbetsoförmåga p.g.a. långvarig sjukdom (över 60 kalenderdagar i en följd).
- 1.1.1996 ändrades bestämmelserna så att specialvårdspenningen blev lika stor som sjukdagpenningen, dock minst 10,09 €/dag. (Den självrisktid om 9 vardagar som ursprungligen gällde för minimidagpenningen avlägsnades 1.6.1996 med verkan från 1.1.1996.)
- 1.1.1996 blev sjukdagpenningen för studerande 86 % av den studiepenning eller vuxenstudiepenning som

a. Päivärahaperusteiden euromäärät 1990–1995 Dagpenningbelopp och -grunder 1990–1995

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Sairauspäivärahan vähimmäismäärä, €/pv Minimisjukdagpenning, €/dag	Vanhempainpäivärahan vähimmäismäärä, €/pv Föräldradagpenning, minimibelopp, €/dag	Työtulo, €/v Arbetsinkomst, €/år			Lapsikorotus lasta kohti (enint. kahdesta), €/pv Barnstillägg per barn (max två), €/dag
			a	b	c	
1.1.1990	9,33	9,33	5 600,66	18 569,63	29 712,08	1,27
1.1.1991	10,05	10,05	6 029,54	19 999,23	31 997,75	1,36
1.1.1992	10,60	10,60	6 357,50	19 154,92	31 923,75	1,44
1.9.1992	10,60	10,60	6 357,50	19 154,92	31 923,75	1,44
1.1.1993	10,63	10,63	6 379,37	19 222,20	32 036,44	1,45
1.1.1994	10,92	13,17	6 379,37	19 222,20	32 036,44	.
1.1.1995	11,08	13,35	6 470,19	19 496,34	32 492,23	.

1990–1991

- a = työtulo, jota pienemmillä tuloilla päiväraha on vähimmäismäärä + 30 % työtulon 300. osasta ja josta alkaen tuloajaan b saakka 80 % työtulon 300. osasta.
- b = työtulo, jota suuremmilla tuloilla päiväraha kasvaa 50 %:lla ylitteen 300. osasta tuloajaan c saakka.
- c = työtulo, jota suuremmilla tuloilla päiväraha kasvaa 30 %:lla ylitteen 300. osasta.

1992–1993

- a = työtulo, jota pienemmillä tuloilla päiväraha on vähimmäismäärä + 30 % työtulon 300. osasta ja jota suuremmilla tuloilla päiväraha kasvaa säädetyllä prosentimäärällä ylitteen 300. osasta tuloajaan b saakka. **Prosenttimäärä** oli 31.8.1992 saakka 75, 31.12.1992 saakka 70 ja 1.1.1993 alkaen 66.
- b = työtulo, jota suuremmilla tuloilla päiväraha kasvaa säädetyllä määrällä ylitteen 300. osasta tuloajaan c saakka. **Prosenttimäärä** oli 31.8.1992 saakka 45 ja 1.9.1992 alkaen 40.
- c = työtulo, jota suuremmilla tuloilla päiväraha kasvaa 25 %:lla ylitteen 300. osasta.

1994–1995

- a = työtulo, jota pienemmillä tuloilla päiväraha on 10,63 € + 30 % työtulon 300. osasta (**1994**) 10,78 € + 30 % työtulon 300. osasta (**1995**) ja jota suuremmilla tuloilla päiväraha kasvaa 66 %:lla ylitteen 300. osasta tuloajaan b saakka. (Vuositulojen ollessa alle 6 042,99 € päiväraha korotetaan 2,8 %:lla).
- b = työtulo, jota suuremmilla tuloilla päiväraha kasvaa 40 %:lla ylitteen 300. osasta tuloajaan c saakka.
- c = työtulo, jota suuremmilla tuloilla päiväraha kasvaa 25 %:lla ylitteen 300. osasta.

1990–1991

- a = arbetsinkomstgräns, under vilken dagpenningen utgör minimibeloppet + 30 % av 1/300 av arbetsinkomsten och över vilken den ända till arbetsinkomstgräns b utgör 80 % av 1/300 av arbetsinkomsten.
- b = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen ända till inkomstgräns c stiger med 50 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.
- c = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen stiger med 30 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

1992–1993

- a = arbetsinkomstgräns, under vilken dagpenningen utgör minimibeloppet + 30 % av 1/300 av arbetsinkomsten och över vilken dagpenningen ända till inkomstgräns b stiger med lagstadgad procent av 1/300 av det överskjutande beloppet. **Procentsatsen** var 75 t.o.m. 31.8.1992, 70 t.o.m. 31.12.1992 och 66 fr.o.m. 1.1.1993.
- b = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen stiger med lagstadgad procent av 1/300 av det överskjutande beloppet ända till inkomstgräns c. **Procentsatsen** var 45 t.o.m. 31.8.1992 och 40 fr.o.m. 1.9.1992.
- c = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen stiger med 25 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

1994–1995

- a = arbetsinkomstgräns, under vilken dagpenningen utgör 10,63 € + 30 % av arbetsinkomsten (**1994**) 10,78 € + 30 % av arbetsinkomsten (**1995**) och över vilken dagpenningen ända till inkomstgräns b stiger med 66 % av 1/300 av det överskjutande beloppet. (Dagpenningbeloppet höjs med 2,8 % vid en årsinkomst under 6 042,99 €).
- b = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen ända till inkomstgräns c stiger med 40 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.
- c = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen stiger med 25 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

hasta, jota hän sai päivärahan alkamista edeltäneen kuukauden aikana. Opintorahaa ei makseta samanaikaisesti sairauspäivärahan kanssa. Kuntoutuksen sairaus- ja vanhempainpäiväraha on vähintään kuntoutusrahan suuruinen (ilman mahdollisia kuntoutusrahan korotuksia), jos henkilö oli edeltäneen 6 kk:n aikana saanut kuntoutusrahaa. Työttömän sairauspäiväraha on 86 % työttömyysturvaetuudesta, jota hän sai työkyvyttömyyden alkamista edeltäneen kuukauden aikana. (Aiemmin vaadittiin työttömyysturvaetuuden saamista työkyvyttömyyden alkaessa.) Asevelvolliselle ei enää makseta sairauspäivärahaa.

1997

- 1.1.1997 alkaen vanhempainrahan oikeuttavan ottopäivän ikäraja on 7 vuotta (ennen 6 vuotta). Ottovanhempien vanhempainrahakausi pitenee 100:sta 180 arkipäivään. Ottoisä sai oikeuden 6 arkipäivän isyyssrahaan.
- 1.1.1997 alkaen vanhempainrahakausi pitenee 60 arkipäivällä lasta kohti (toisesta lapsesta alkaen) niillä vanhemmilla, joille syntyy yhtä useampia lapsia keralla. Uudistus koskee myös ottovanhempia.

betalats närmast föregående månad. Studiepenning och sjukdagpenning utges inte samtidigt. Sjukdagpenningen och föräldradagpenningen till rehabiliteringsklienter är minst lika stor som rehabiliteringspenningen (eventuella tillägg till rehabiliteringspenningen undantagna), om mottagaren haft rehabiliteringspenning under de närmast föregående 6 månaderna. Sjukdagpenningen till arbetslösa utgör 86 % av den arbetslöshetsförmån som utbetalades under månaden före arbetslösheten. (Tidigare krävdes det att den arbetslöse vid arbetsoförmågans början hade en arbetslöshetsförmån.) Värnpliktiga får inte längre sjukdagpenning.

1997

- 1.1.1997 blev åldersgränsen för adoptivbarn som ger rätt till föräldrapenning 7 år (tidigare 6 år). Föräldrapenningperioden för adoptivföräldrar förlängdes från 100 till 180 vardagar. Adoptivfadern fick rätt till 6 dagars faderskapspenning.
- 1.1.1997 förlängdes föräldrapenningperioden vid flerbarnsfödelse med 60 vardagar per barn (från det andra barnet). Ändringen gäller även adoptivföräldrar.

- 1.1.1997 alkaen aiemmin lapsen syntymän yhteydessä pidettävä 6–12 arkipäivän isyysvapaa voidaan pitää muulloinkin äitiysrahakaudella. Valinnaisena aikana äitiys- ja vanhempainrahakaudella pidettävän 6 arkipäivän isyysvapaan ei tarvitse enää olla yhtäjaksoinen.

2001

- Siirtymäkaudella 1.7.2001–31.12.2003 voidaan yrittäjän päivärahan perusteena käyttää eräin edellytyksin YEL/MYEL-työtuloja. Vain niitä käytetään päivärahan perusteena 2004 alusta lukien.
- 1.10.2001 alkaen isä voi vapaasti valita kaikkiaan 18 arkipäivän pituisen isyysvapaansa ajankohdan äitiys- ja vanhempainrahakaudella (enintään 4 erässä).

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tulorajojen tarkkuustason ja etuus oikeuden säilyttämisestä.
- 1.4.2002 alkaen ns. työedellytystä vailla olevat saivat oikeuden vähimmäismääräiseen sairauspäivärahaan työkyvyttömyyden kestänyt yhdenjaksoisesti 55 kalenteripäivää. Päiväraha on tällöin aina vähimmäismääräinen (10,09 €/pv).
- Tarveharkintaisen sairauspäivärahan korvaa vähimmäismääräinen päiväraha, jota tulotonkin henkilö nyt saa työkyvyttömyyden kestänyt 55 päivää. Jos työkyvyttömyyden alkaessa on ilmeistä, että työkyvyttömyys kestää vähintään 300 päivärahapäivää, henkilöllä on oikeus päivärahaan heti omavastuuajan jälkeen (sairastumispäivä ja 9 seuraavaa arkipäivää).
- 1.4.2002 muutettiin säännöksiä, jotka koskevat sairauspäivärahan määräytymistä työkyvyttömyyttä edeltäneen etuuden perusteella. Aika, jona etuuden katsotaan edeltäneen työkyvyttömyyttä (ns. suoja-aika), piteni työttömänä olleella ja opiskelijalla yhdestä kuukaudesta neljään. Opiskelijan sairauspäiväraha nousi opinto- ja aikuisopintorahan tasolle (aiemmin 86 % edeltäneestä etuudesta). Etuuksia, joiden suuruksena sairauspäiväraha voidaan maksaa, lisättiin: työllistämistuki työelämävalmennukseen ja työeläkelakien kuntoutusraha. Opiskelijoiden ja kuntoutuksessa olleiden osalta em. muutokset koskevat myös vanhempainpäivärahää.

2003

- 1.1.2003 alkaen vanhempainpäiväraha ja erityishoitöraha voivat määräytyä niitä edeltäneiden työttömyys-turvaetuksien perusteella.
- 1.1.2003 alkaen työnantaja voi hakea lomakustannuskorvauksen kerralla vanhempainpäivärahakauden päätyttyä (ennen kultakin lomanmääräytymisvuodelta).
- 1.1.2003 alkaen isä, joka on vanhempainrahalla vanhempainpäivärahakauden viimeiset 12 arkipäivää, on

- 1.1.1997 ändrades bestämmelserna så att faderskapsledigheten om 6–12 vardagar i samband med förlösningen kan tas ut när som helst under moderskapspenningperioden. Faderskapsledigheten om 6 dagar vid valbar tidpunkt under moderskaps- och föräldrapenningperioden behöver inte längre tas ut i en följd.

2001

- Under en övergångsperiod, 1.7.2001–31.12.2003, kan inkomster som avses i lagarna om företagarpension på vissa villkor användas som grund vid beräkningen av dagpenning för företagare. Från början av 2004 används endast dessa inkomster som dagpenninggrund.
- Fr.o.m. 1.10.2001 kan fadern fritt välja tidpunkt för faderskapsledigheten, som uppgår till totalt 18 dagar och får tas ut i högst 4 omgångar under moderskaps- och föräldrapenningperioden.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.
- Fr.o.m. 1.4.2002 fick personer som inte uppfyller det s.k. arbetsvillkoret rätt till minimisjukdagpenning (10,09 €/dag) vid arbetsoförmåga som varat 55 dagar i en följd.
- Den prövningsbaserade sjukdagpenningen ersätts av minimidagpenningen, som även personer utan inkomster nu kan få efter 55 dagars arbetsoförmåga. Om det vid arbetsoförmågans början är uppenbart att den kommer att vara minst 300 dagpenningdagar har man rätt till dagpenning genast efter karenstiden (insjuknanddagen och de 9 därpå följande vardagarna).
- 1.4.2002 ändrades bestämmelserna om fastställande av sjukdagpenningen på basis av den förmån som föregått arbetsoförmågan. Den tid under vilken en förmån anses ha utbetalats före arbetsoförmågans början (s.k. skyddstid) förlängdes för arbetslösa och studerande från en till fyra månader. Sjukdagpenningen för studerande steg till studie- och vuxenstudiepenningens nivå (tidigare 86 % av den förmån som föregått arbetsoförmågan). De förmåner med vars belopp sjukdagpenning kan utges utökades med sysselsättningsstödet vid arbetslivsträning och rehabiliteringspenningen enligt arbetspensionslagarna. För studerande och för personer som genomgått rehabilitering gäller ovan nämnda ändringar även föräldradagpenningen.

2003

- Fr.o.m. 1.1.2003 kan föräldradagpenningen och specialvårdpenningen fastställas på basis av den arbetslöshetsförmån som föregått dem.
- Fr.o.m. 1.1.2003 kan arbetsgivaren söka hela semesterkostnadsersättningen på en gång när föräldradagpenningperioden upphört (tidigare för varje semesterkvalifikationsår).
- Fr.o.m. 1.1.2003 har en far som uppbär föräldrapenning under de 12 sista vardagarna av föräldradagpen-

oikeutettu ylimääräiseen 12 arkipäivän pituiseen isyysrahaan vanhempainpäivärahauden päätyttyä (ns. lisäpäivät tai bonusvapaa).

- Jos äitiysrahakausi alkaa 1.1.2003 tai myöhemmin, äiti ja isä voivat jakaa oikeutensa vanhempainrahaan siten, että heillä on samanaikaisesti oikeus osittaiseen vanhempainrahaan. Osittaisen vanhempainrahan saaminen edellyttää, että vanhemmat hoitavat lasta itse. Osittainen vanhempainraha on puolet siitä määrästä, jonka äiti tai isä muutoin saisi.
- 1.1.2003 alkaen perhe, johon syntyy samalla kertaa useampi kuin yksi lapsi, voi käyttää 60 arkipäivän pidennyksen osittain tai kokonaan vanhempainpäivärahauden aikana (aiemmin vain kauden lopussa).
- 1.1.2003 alkaen äidin oikeuden päivärahaan voi siirtää lapsen isälle sairauspäivärahan omavastuun jälkeen, jos äiti on äitiysrahakaudella sairauden takia pysyvästi tai pitkäaikaisesti kykenemätön lastansa hoitamaan.
- 1.1.2003 alkaen ns. perheen sisäisissä adoptioissa ottovanhemmalla on oikeus vanhempainrahaan ottolapsen ollessa alle vuoden ikäinen.

2005

- 1.1.2005 alkaen sairausvakuutuksen piiriin (koskee myös sairaanhoitokorvauksia) kuulumisesta säädetään sairausvakuutuslaissa (ennen soveltamisalalaissa). Sairausvakuutettuja ovat Suomessa vakinaisesti asuvat; vakinainen Suomessa asuminen määräytyy edelleen soveltamisalain mukaan. Myös Suomeen työskentelemään tuleva henkilö on sairausvakuutuksen piirissä tulostaan alkaen, jos työsuhde tai yritystoiminnan harjoittaminen kestää vähintään 4 kk.
- 1.1.2005 alkaen sairausvakuutuslain mukaisten päivärahojen vähimmäismäärä on 15,20 €/pv (ennen 11,45 €/pv).
- 1.1.2005 oikeus sairauspäivärahaan ulotettiin 67-vuotiaisiin (ennen 64 v). Vapaaehtoinen asepalvelu ja maahanmuuttajien erityistuki lisättiin päivärahan saannin esteisiin. Työkykyisyyssikaan (jonka täyttyminen antaa saman sairauden perusteella uudelleen oikeuden sairauspäivärahaan sairauspäivärahan enimmäisajan täytyttyä) rinnastetaan mm. aika, jona henkilö on työttömänä työnhakijana tai osallistuu joko työttömyysturvalain mukaiseen omaehtoiseen opiskeluun tai julkisesta työvoimapolvelusta annetun lain tarkoittamaan toimenpiteeseen. Ensisijaisuusajaa työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen alkamisaikakohdan määrittelyä varten ei enää vahvisteta, jos henkilö on täyttänyt 63 v (taustalla työeläkelainsäädännön muutokset).
- 1.1.2005 alkaen päätoiminen opiskelu ei enää aiheuta vanhempainpäivärahan maksamista vähimmäismääräisenä; näin tapahtuu vain, jos henkilö nostaa samanaikaisesti opintorahaa. Isyysrahaa saava isä ei saa edelleenkaan opiskella.

ningperioden dessutom rätt till faderskapspenning för 12 vardagar efter föräldradagpenningperioden (s.k. tilläggsdagar eller bonusledighet).

- Om moderskapspenningperioden börjar 1.1.2003 eller senare kan föräldrarna dela på rätten till föräldrapenning så att de har rätt till partiell föräldrapenning samtidigt. Föräldrarna ska själva sköta barnet. Den partiella föräldrapenningen utgör hälften av det belopp som modern eller fadern annars skulle få.
- Fr.o.m. 1.1.2003 kan en familj där flera barn fötts samtidigt använda förlängningen på 60 vardagar helt eller delvis under föräldradagpenningperioden (tidigare endast i slutet av perioden).
- Fr.o.m. 1.1.2003 kan moderns rätt till dagpenning föras över på fadern efter sjukdagpenningens självrisktid om modern p.g.a. sjukdom är varaktigt eller långvarigt oförmögen att vårda sitt barn under moderskapspenningperioden.
- Fr.o.m. 1.1.2003 har adoptivföräldern vid adoption inom familjen rätt till föräldrapenning när barnet är under ett år gammalt.

2005

- Fr.o.m. 1.1.2005 ingår bestämmelserna om sjukförsäkringstillhörighet (gäller även sjukvårdersättningar) i sjukförsäkringslagen (tidigare i L om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet). Sjukförsäkrade är de personer som är stadigvarande bosatta i Finland; huruvida en person är stadigvarande bosatt i Finland eller inte bestäms fortfarande enligt tillämpningslagen. Också personer som kommit till Finland för att arbeta omfattas av sjukförsäkringen från att de anlänt till Finland, förutsatt att anställningen eller företagsverksamheten pågår minst 4 månader.
- Fr.o.m. 1.1.2005 är minimibeloppet för dagpenningar ena enligt sjukförsäkringslagen 15,20 €/dag (tidigare 11,45 €/dag).
- 1.1.2005 utsträcktes sjukdagpenningrätten till 67-åringar (tidigare var gränsen 64 år). Frivillig militärtjänst och särskilt stöd till invandrare fogades till listan över förmåner som utgör hinder för dagpenningen. Med arbetsföretid (12-månadersvillkoret som, när det uppfylls, på nytt ger rätt till sjukdagpenning på grund av samma sjukdom efter det att maximitiden för sjukdagpenning gått ut) jämställs bl.a. den tid en person är anmäld som arbetslös arbetssökande eller deltar i frivilliga studier som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller i en åtgärd enligt lagen om offentlig arbetskraftsutbildning. Primärtid fastställs inte längre för bestämning av begynnelsetidpunkten för invalidpension enligt arbetspensionslagstiftningen, om personen fyllt 63 år (beror på förändringar i arbetspensionslagarna).
- Fr.o.m. 1.1.2005 föranleder heltidsstudier inte längre att föräldradagpenningen betalas med minimibeloppet; så sker endast ifall den studerande samtidigt lyfter studiepenning. För pappor som lyfter faderskapspenning gäller alltså att de inte får studera.

**b. Päivärahaperusteiden euromäärät vuodesta 1996
Dagpenningbelopp och -grunder fr.o.m. 1996**

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Sairauspäivä- rahan vähimmäis- määrä, €/pv ¹⁾ Minimisjukdag- penning, €/dag ¹⁾	Tarveharkintaisen sairaus- päivärahan enimmäismäärä, €/pv Behovsprövad sjukdag- penning, högsta belopp, €/dag	Vanhempainpäivä- rahan vähimmäis- määrä, €/pv Föräldradag- penning, lägsta nivå, €/dag	Työtulo, €/v Arbetsinkomst, €/år			Palkansaajien työ- tulosta vähennet- tävää osuus, % ²⁾ Avdrag på löntagares arbets- inkomst, % ²⁾
				a	b	c	
1.1.1996	.	10,09	10,09	840,94	21 864,43	33 637,59	4,5
1.1.1997	.	10,09	10,09	854,39	22 247,90	34 229,61	4,5
1.1.1998	.	10,09	10,09	871,21	22 671,73	34 878,81	5,0
1.1.1999	.	10,09	10,09	891,40	23 204,89	35 701,25	5,0
1.1.2000	.	10,09	10,09	908,21	23 640,49	36 370,64	5,0
1.1.2001	.	10,09	10,09	945,22	24 609,26	37 860,78	5,0
1.1.2002	.	10,09	10,09	980	25 515	39 256	4,8
1.4.2002	10,09	.	10,09	980	25 515	39 256	4,8
1.1.2003	11,45	.	11,45	1 004	26 124	40 192	4,8
1.1.2004	11,45	.	11,45	1 027	26 720	41 110	4,85
1.1.2005	15,20	.	15,20	1 055	27 468	42 261	5,1
1.1.2006	15,20	.	15,20	1 091	28 403	43 699	4,88
1.1.2007	15,20	.	15,20	1 129	29 393	45 221	4,88
1.1.2008	15,20	.	15,20	1 154	30 034	46 207	4,44
1.1.2009	22,04	.	22,04	1 224	31 851	49 003	4,5
1.1.2010	22,04	.	22,04	1 264	32 893	50 606	3,5
1.1.2011	22,04	.	22,04	1 286	33 480	51 510	3,67
1.3.2011	22,13	.	22,13	1 286	33 480	51 510	3,67

¹⁾ 1.1.2007 voimaan tullut osasairauspäiväraha on aina puolet sitä edeltäneestä sairauspäivärahasta.

Den partiella sjukdagpenningen som infördes 1.1.2007 är alltid hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen.

²⁾ Työntekijäin työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksun ottaminen huomioon yleistä ansiotasoa alentavina tekijöinä.

Med beaktande av pensions- och arbetslöshetsförsäkringspremiernas minskande effekt på den allmänna inkomstnivån.

a = työtulo, jota pienemmillä tuloilla ei saa sairauspäivärahaa, mutta vanhempainpäivärahan saa vähimmäismääräisenä. Kuitenkin **31.3.2002 saakka** sairauspäivärahan saattoi saada tarveharkintaisena (tietyn edellytyksin) ja **1.4.2002 alkaen** vähimmäismääräisenä (yhdenjaksoisen 55 kalenteripäivän työkyvyttömyyden jälkeen).

b = työtulo, jota pienemmillä tuloilla tulorajasta a alkaen päiväraha on 70 % työtulon 300. osasta ja josta alkaen päiväraha kasvaa 40 %:lla ylittsen 300. osasta tulorajan c saakka.

c = työtulo, jota suuremmilla tuloilla päiväraha kasvaa 25 %:lla ylittsen 300. osasta. **1.1.2007 alkaen** se työtulo, johon saakka vanhempainpäiväraha maksetaan korotettuina (äitiysraha 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 90 % työtulon 300. osasta, äidin vanhempainpäiväraha 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 75 % työtulon 300. osasta sekä isän vanhempainraha ja isäkuukauden isyysraha yhteensä 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 75 % työtulon 300. osasta), ja jota suuremmilla tuloilla korotus on 32,5 % ylittsen 300. osasta.

a = arbetsinkomstgräns, under vilken sjukdagpenning inte utbetalas, men föräldradagpenning utbetalas med minimibelopp. **Fram till 31.3.2002** kunde behovsprövad sjukdagpenning dock utges (på vissa villkor) och **från 1.4.2002** minimisjukdagpenning (efter 55 dagars arbetsförmåga i en följd).

b = arbetsinkomstgräns, under vilken dagpenning fr.o.m. inkomstgräns a utgör 70 % av 1/300 av arbetsinkomsten och fr.o.m. vilken dagpenningen ändå till inkomstgräns c stiger med 40 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

c = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen stiger med 25 % av 1/300 av det överskjutande beloppet. **Från 1.1.2007** den arbetsinkomstgräns upp till vilken föräldradagpenningarna betalas med förhöjt belopp (moderskapspenning för de 56 första vardagarna förhöjd med 90 % av 1/300 av arbetsinkomsten, moderns föräldrapenning för de 30 första vardagarna förhöjd med 75 % av 1/300 av arbetsinkomsten samt faderns föräldrapenning och pappamånadens faderskapspenning för sammanlagt de 30 första vardagarna förhöjd med 75 % av 1/300 av arbetsinkomsten) och över vilken förhöjningen är 32,5 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

• 1.1.2005 alkaen päiväraha jaetaan päivärahaetuuden ajalta yrittäjän ja työnantajan kesken, jos henkilö on samanaikaisesti YEL/MYEL-vakuutettu yrittäjä ja palkansaaja. Aiemmin päiväraha maksettiin ensisijaisesti työnantajalle, joka maksoi palkkaa päivärahaetuuden ajalta.

• 1.1.2005 alkaen kalenterivuodella erityishoitorahan enimmäismaksuajan laskemisessa ei ole enää merkitystä; sama sairaus on ainoa enimmäismaksuajan umpeutumisen kriteeri.

• 1.1.2005 jälkeen alkaneen vanhempainpäivärahakauden ajalta maksettujen vuosilomakustannusten korvaus työnantajalle on aiempaa suurempi (kerrottuna 1,55:llä). Samasta ajankohdasta lukien säännökset lomakustannuskorvauksesta on sisällytetty sairausvakuutuslakiin.

• Fr.o.m. 1.1.2005 fördelas dagpenningen för dagpenningtiden mellan företagare och arbetsgivare om en person samtidigt är företagare försäkrad enligt FöPL/LFöPL och löntagare. Tidigare betalades dagpenningen primärt till arbetsgivaren, när denne betalade lön under dagpenningtiden.

• Fr.o.m. 1.1.2005 har kalenderåret inte längre betydelse vid beräkningen av den maximala utbetalningstiden för specialvårdspenning; avgörande för när den maximala utbetalningstiden går ut är att det är fråga om samma sjukdom.

• Ersättningen till arbetsgivare för semesterkostnader som denne haft för föräldradagpenningtid som börjat efter 1.1.2005 är större än tidigare (multipliserad med 1,55). Bestämmelser om ersättningen för semesterkostnader har införts i sjukförsäkringslagen från samma tidpunkt.

- 1.1.2005 lukien sairausvakuutuslain mukaisten päivärahojen perusteena olevat työtulot ja tuloajat tarkistetaan työeläkejärjestelmän palkkakertoimella, jossa ansiotason muutoksen painoarvo on 80 % ja elinkustannusten 20 %. Aiemmin käytettiin työikäisten TEL-indeksiä.
- 1.10.2005 alkaen lyhytkestoisissa työsuhteissa (ns. pätätöissä) päiväraha voi määräytyä jo yhdenkin kuukauden työtulojen perusteella, jos tuloja voidaan pitää jatkuvina. Peräkkäisissä synnytyksissä vanhempainpäiväraha voi määräytyä aikaisemman vanhempainpäivärahan perusteena olleiden työtulojen mukaan, ellei edellinen lapsi ole täyttänyt 3 v ennen uuden lapsen laskettua syntymisaikaa.

2006

- 1.1.2006 sairausvakuutuksen rahoitus uudistuu. Sairausvakuutus jakaantuu työtulovakuutukseen ja sairaanhoitovakuutukseen. Työtulovakuutuksen kustantavat pääasiassa työnantajat ja työntekijät/yrittäjät. Sairaanhoitovakuutuksen rahoittavat vakuutetut ja valtio.
- 1.1.2006 alkaen ulkomaan työskentelyn aikana työeläkelainsäädännön vakuutuslaskenta on sairausvakuutuksen päivärahojen tuloperuste ulkomaan työstä maksetun palkan sijaan.
- 1.4.2006 alkaen (sovelletaan takautuvasti 1.1.2006 alkaneeseen työkyvyttömyyteen) YEL-vakuutetuilla yrittäjillä on oikeus YEL-sairauspäivärahaan sairausvakuutuslain mukaisen sairauspäivärahan omavastuujalta lukuun ottamatta sairastumispäivää ja sitä seuraavaa kolmea arkipäivää.

2007

- 1.1.2007 alkaen sairauspäivärahajärjestelmä täydentyi osasairauspäivärahalla. Vähintään 60 sairauspäivärahapäivää yhtäjaksoisesti kestäneen sairauden jälkeen 16–67-vuotias työntekijä tai yrittäjä voi palata omaan työhönsä osa-aikaisesti ja saada palkan lisäksi osasairauspäivärahaa, joka on aina puolet sitä edeltäneestä sairauspäivärahasta. Työntekijän työn ja palkan tulee vähentyä 40–60 %. Osasairauspäivärahaa maksetaan 12–72 arkipäivältä 2 vuoden aikana.
- 1.1.2007 sairausvakuutuslakiin lisättiin uusi termi, "isäkuukausi". Sillä tarkoitetaan 13–24 arkipäivän jaksoa, jossa isä käyttäjä äidin sijasta vanhempainpäivärahakauden vähintään 12 viimeistä arkipäivää ja yhdistää ne 1–12 arkipäivän pidennettyyn isyysvapaaseen. Aiemmin pidennetty isyysvapaa piti käyttää yhtenä jaksosena heti vanhempainvapaan päätyttyä. Vuoden 2007 alusta alkaen isäkuukauden voi siirtää haluttuun ajankohtaan, kunhan se pidetään ennen kuin on kulunut 180 päivää äitiysrahaa välittömästi seuranneen vanhempainrahajakson päättymisestä. Edellytyksenä siirtämiselle on, että äiti tai isä hoitaa lasta kotona vanhempainrahakauden päättymisen ja isäkuukauden vä-

- Fr.o.m. 1.1.2005 justeras den arbetsinkomst och de inkomstgränser som ligger till grund för dagpenningarna enligt sjukförsäkringslagen med den lönekoeficient som tillämpas inom arbetspensionssystemet och där vägningskoeficienten för förändringen i inkomstnivån utgör 80 % och vägningskoeficienten för förändringen i levnadskostnaderna 20 %. Tidigare användes APL-indexet för personer i arbetsför ålder.
- Fr.o.m. 1.10.2005 kan dagpenningen när det gäller kortvariga anställningsförhållanden (s.k. snuttjobb) fastställas på basis av en månads arbetsinkomst, om inkomsten kan betraktas som kontinuerlig. Vid förlösningar som följer tätt inpå varandra kan föräldradagpenningen bestämmas enligt den arbetsinkomst som legat till grund för föregående föräldradagpenning, om det föregående barnet inte ännu fyllt 3 år före den beräknade tidpunkten för det nya barnets födelse.

2006

- 1.1.2006 förnyas finansieringen av sjukförsäkringen, som uppdelas i en arbetsinkomstförsäkring och en sjukvårdsförsäkring. Arbetsinkomstförsäkringen bekostas i huvudsak av arbetsgivarna och arbetstagarerna/företagarna. Sjukvårdsförsäkringen finansieras av de försäkrade och staten.
- Från 1.1.2006 används vid utlandsarbete försäkringslönen enligt arbetspensionslagarna som inkomstgrund vid beräkning av SFL-dagpenningar i stället för lön för utlandsarbete.
- Från 1.4.2006 (tillämpas retroaktivt på arbetsoförmåga som uppkom 1.1.2006) har företagare som är försäkrade enligt FöPL rätt till FöPL-sjukdagpenning för karenstiden för SFL-sjukdagpenning, med undantag för insjuknandedagen och de tre följande vardagarna.

2007

- 1.1.2007 kompletterades sjukdagpenningssystemet med en partiell sjukdagpenning. Anställda eller företagare mellan 16 och 67 år kan efter sjukdom som varar minst 60 sjukdagpenningdagar utan avbrott återgå till sitt arbete på deltid och utöver sin lön få partiell sjukdagpenning som alltid är hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen. Arbetet och lönen ska minska med 40–60 %. Partiell sjukdagpenning betalas för 12–72 vardagar under två års tid.
- 1.1.2007 infördes i sjukförsäkringslagen den nya termen "pappamånad". Med termen avses en period om 13–24 vardagar där fadern i stället för modern tar ut åtminstone de 12 sista vardagarna i föräldradagpenningperioden och kombinerar dem med en förlängd faderskapsledighet om 1–12 vardagar. Tidigare skulle den förlängda faderskapsledigheten tas ut som en sammanhängande period genast efter avslutad föräldraledighet. Från början av 2007 kan pappamånaden flyttas fram till önskad tidpunkt, bara den tas ut inom 180 dagar efter att den föräldrapenningperiod som följt omedelbart efter moderskapspenningen slutat. En förutsättning för att pappamånaden kan flyttas fram är att

lisen ajan. Pääsääntöisesti vaaditaan, että lasta kotona hoitava vanhempi on oikeutettu kotihoidontukeen. Uudistus koskee perheitä, joilla ensimmäinen saman lapsen perusteella maksettava vanhempainpäiväraha-päivä on 1.1.2007 tai sen jälkeen.

- 1.1.2007 tai sen jälkeen alkaviin työtuloperusteisiin vanhempainpäivärahoihin tuli korotuksia. Äitiysraha nousi 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 70 %:sta 90 %:iin työtulosta, äidin vanhempainraha 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 70 %:sta 75 %:iin työtulosta sekä isän vanhempainraha ja isäkuukauden isyysraha yhteensä 30 ensimmäisen arkipäivän ajalta 70 %:sta 75 %:iin työtulosta. Korotukset saa 45 221 euron vuosituloon saakka, jonka ylittävältä osalta korotus on 32,5 %. Jos molemmat vanhemmat käyttävät vanhempainvapaata, kumpikin saa korotetun päivärahan.
- 1.1.2007 ottovanhempien vanhempainrahakausi pite- ni 180:sta 200 arkipäivään. Vanhempainrahaan oikeu- tettu ottoisä sai samat oikeudet isyysrahaan ja isäkuu- kauteen kuin muutkin isät.
- 1.1.2007 alkaen rekisteröidyn parisuhteen osapuolel- la, joka ei ole lapsen biologinen vanhempi, on oikeus vanhempainrahaan, mikäli parisuhde on rekisteröity ennen lapsen adoptiota tai syntymää. Rekisteröidyssä parisuhteessa olevat vanhemmat voivat sopia keske- nään vanhempainrahakauden jakamisesta.
- 1.1.2007 alkaen työnantajan vanhempainvapaan ajalta maksamat vuosilomapalkat korvataan aiempaa parem- min. Vuosilomakustannuskorvaus määräytyy vuosityö- tulon perusteella, ei enää maksetun etuuden perus- teella, ja korvauksen perustetta korotetaan kertoimel- la 1,26. Työnantaja saa myös äitiysrahan korotuksen ansiosta aiempaa korkeamman korvauksen maksaes- saan äitiysrahakauden ajalta palkkaa äidille. Muutos- ta sovelletaan työnantajalle maksettavaan vuosiloma- kustannuskorvaukseen, jos vanhempainpäivärahaa on saman lapsen perusteella maksettu ensimmäisen ker- ran 1.1.2007 tai sen jälkeen.

2009

- 1.1.2009 alkaen sairausvakuutuslain mukaisten päi- värahojen vähimmäismäärä on 22,04 €/pv (ennen 15,20 €/pv).
- 1.1.2009 alkaen tieteellistä tai taiteellista työtä har- joittavat apurahansaajat vakuutetaan MYEL:in mukai- sesti ja kuuluvat siten jatkossa ansiosidonnaisten päi- värahaetuksien piiriin.

2010

- 1.1.2010 alkaen osasairauspäivärahaa voi saada heti sairauspäivärahan omavastuuajan (sairastumispäivä ja yhdeksän seuraavaa arkipäivää) jälkeen. Osasairauspäi- värahaa voidaan myöntää myös välittömästi sairauspäi- värahan tai kuntoutusrahan jälkeen. Tietyin edellytyk- sin osasairauspäiväraha voidaan maksaa työnantajal- le. Jos sairauspäiväraha tai osasairauspäiväraha alkaa

modern eller fadern sköter barnet hemma under tiden mellan föräldrapenningperiodens slut och pappamå- naden. I regel krävs att den föräldrar som sköter bar- net hemma har rätt till hemvårdsstöd. Reformen gäller familjer för vilka den första utbetalningsdagen för för- äldradagpenning på basis av samma barn är 1.1.2007 eller senare.

- 1.1.2007 eller senare inledda arbetsinkomstgrundade föräldradagpenningar höjdes. Moderskapspenningen för de 56 första vardagarna höjdes från 70 till 90 %, moderns föräldrapenning för de 30 första vardagarna höjdes från 70 till 75 % och faderns föräldrapenning och faderskapspenningen för pappamånaden samman- lagt för de 30 första vardagarna höjdes från 70 till 75 % av arbetsinkomsten. Förhöjningarna gäller vid årsin- komster på upp till 45 221 euro, varefter förhöjningen är 32,5 %. Om båda föräldrarna tar ut föräldraledighet betalas förhöjd dagpenning till bådadera.
- 1.1.2007 förlängdes föräldrapenningperioden för adoptivföräldrar från 180 till 200 vardagar. Adoptivfä- der med rätt till föräldrapenning fick samma rätt till fa- derskapspenning och pappamånad som andra fäder.
- Från 1.1.2007 har den part ett i registrerat partnerskap som inte är barnets biologiska förälder rätt till föräld- rapenning om partnerskapet registrerats före barnets adoption eller födelse. Föräldrarna i ett registrerat par- nerskap kan sinsemellan komma överens om fördel- ningen av föräldrapenningperioden.
- Från 1.1.2007 ersätts de semesterlöner som arbets- givaren betalar under föräldraledighet bättre än tidi- gare. Ersättningen för semesterkostnader bestäms på basis av årsarbetsinkomsten och inte längre på basis av den utbetalda förmånen. Dessutom höjs grunden för ersättningen med koefficienten 1,26. Arbetsgivaren får till följd av förhöjningen av moderskapspenningen en större ersättning än tidigare för lön som betalats till modern under moderskapspenningperioden. För- ändringen tillämpas på semesterkostnadsersättningar i fall där föräldradagpenning betalats för samma barn för första gången 1.1.2007 eller senare.

2009

- Fr.o.m. 1.1.2009 är minimibeloppet för dagpenningar- na enligt sjukförsäkringslagen 22,04 €/dag (tidigare 15,20 €/dag).
- Fr.o.m. 1.1.2009 försäkras stipendiater som utför ve- tenskapligt eller konstnärligt arbete enligt LFöPL och är således berättigade till inkomstrelaterade dagpen- ningförmåner.

2010

- Från 1.1.2010 kan partiell sjukdagpenning beviljas di- rekt efter karenstiden för sjukdagpenning (insjuknan- dedagen och de 9 följande vardagarna). Partiell sjuk- dagpenning kan också beviljas direkt efter sjukdagpen- ning eller rehabiliteringspenning. Partiell sjukdagpen- ning kan under vissa förutsättningar betalas till arbets- givaren. Sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning

tai jatkuu välittömästi sitä edeltäneen kuntoutusrahan jälkeen, ne voidaan myöntää ilman omavastuu-aikaa.

- 1.1.2010 alkaen sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan perusteena olevasta tötulosta vähennetään 60 % työntekijän työeläkevakuutusmaksun, palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun ja sairausvakuutuksen päivärahamaksun yhteismäärästä. Vuonna 2010 vähennys on 3,5 %.
- 1.8.2010 alkaen sairauspäiväraha on ensisijainen opintotukeen nähden. Opintotukea voidaan nostaa siihen saakka, kun opiskelija saa päätöksen sairauspäivärahan myöntämisestä. Laki koskee opiskelijoita, joiden työkyvyttömyys alkaa 1.8.2010 tai sen jälkeen.
- 1.1.2010 tai sen jälkeen alkaneita vanhempainpäivärahakausia koskevan muutoksen mukaan isäkuukausi piteni kahdella viikolla siten, että isyysrahopäivien määrää pidennettiin 24 päivään. Isäkuukauden enimmäispituudeksi tuli näin 36 arkipäivää.
- 1.8.2010 alkaen työnantajalle maksetaan päivärahautuus siltä osin kuin työnantaja on maksanut vakuutulle palkkaa työkyvyttömyysajalta työsuhteen perusteella ja työkyvyttömyys johtuu elin-, kudos- tai solu-siirtoa varten tehdystä luovutuksesta.

2011

- 1.1.2011 alkaen sairausvakuutuslakia muutetaan siten, että yrittäjät ja tieteellistä tutkimusta tekevät tai taiteellista toimintaa harjoittavat apurahansaajat, joilla on työkyvyttömyyden alkaessa voimassa samanaikaisesti sekä maatalousyrittäjän että yrittäjän eläkevakuutus, saavat sairausvakuutuslain omavastuunajan päivärahaa samanaikaisesti molempien eläkevakuutusten perusteella.
- 1.1.2011 alkaen sairausvakuutuslakia tarkennetaan siten, että työmarkkinatuen korotusosia ei huomioida etuuden määrässä, kun päiväraha lasketaan työttömyysetuuden perusteella.
- 1.3.2011 alkaen sairausvakuutuksen vähimmäismääräiset sairaus- ja vanhempainpäivärahat sekä erityishoitoraha sidotaan kuluttajahintojen muutosta vastaavaan kansaneläkeindeksiin. Vähimmäismääräinen päiväraha on 22,13 euroa 1.3.2011 alkaen.
- 1.7.2011 alkaen sairausvakuutuslakia muutetaan niin, että sairauspäivärahan enimmäisajan jälkeen työhön palanneelle henkilölle voidaan sairauden uusiutuessa maksaa sairauspäivärahaa omavastuunajan jälkeen korkeintaan 50 arkipäivää. Edellytyksenä on, että hän on ollut enimmäisajan jälkeen työssä vähintään 30 päivää.
- 1.7.2011 alkaen takautuvasti päivärahan kanssa samalle ajalle myönnetty kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke ei poista oikeutta sairauspäivärahaan vaan eläke vähennetään sairauspäivärahasta.

Sairaanhoitokorvaukset

Sairaanhoitokorvauksiin on tehty seuraavia muutoksia vuodesta 1990 alkaen (tätä edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2000 tai sitä vanhemmat vuosikerrat):

som börjar eller fortsätter omedelbart efter rehabiliteringspenning kan beviljas utan karenstid.

- Från 1.1.2010 minskas den arbetsinkomst ligger till grund för sjukdagpenningen enligt sjukförsäkringslagen med 60 procent av det sammanlagda beloppet av arbetstagares arbetspensionsavgift, löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift och dagpenningens premien i sjukförsäkringen. Avdraget är 3,5 % år 2010.
- Från 1.8.2010 är sjukdagpenningen primär i förhållande till studiestöd. Studiestöd kan lyftas tills den studerande får ett beslut om beviljande av sjukdagpenning. Lagen gäller studerande hos vilka arbetsoförmågan börjar 1.8.2010 eller senare.
- Enligt den ändring som gällde föräldradagpenningperioder som inleddes 1.1.2010 eller senare förlängdes pappamånaden med två veckor så att antalet dagar med faderskapspenning utökades till 24 dagar. Pappamånaden kan följaktligen omfatta högst 36 vardagar.
- Fr.o.m. 1.8.2010 betalas dagpenningförmån till arbetsgivaren till den del denna på grund av anställningsförhållande har betalat lön till en försäkrad för tid med arbetsoförmåga och arbetsoförmågan beror på organ-, vävnads- eller celldonation.

2011

- 1.1.2011 ändras sjukförsäkringslagen så att företagare och stipendiater som bedriver vetenskaplig forskning eller idkar konstnärlig verksamhet och som då arbetsoförmågan inträder har gällande pensionsförsäkring både för lantbruksföretagare och för företagare, får dagpenning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen samtidigt med stöd av båda pensionsförsäkringarna.
- 1.1.2011 preciseras sjukförsäkringslagen så att förhöjningsdelarna till arbetsmarknadsstödet inte beaktas i förmånsbeloppet då dagpenningen beräknas med stöd av arbetslöshetsförmån.
- Fr.o.m. 1.3.2011 binds minimibeloppet av sjuk- och föräldradagpenningarna samt specialvårdspenningen till folkpensionsindex som motsvarar förändringen i konsumentpriserna. Minimidagpenningen är 22,13 euro fr.o.m. 1.3.2011.
- 1.7.2011 ändras sjukförsäkringslagen så att en person som återgår till arbetet efter maximitiden med sjukdagpenning vid återfall kan få sjukdagpenning efter självrisktiden under högst 50 vardagar. Detta förutsätter att personen har arbetat minst 30 dagar efter maximitiden.
- Fr.o.m. 1.7.2011 hindrar sjukpension enligt folkpensionslagen som retroaktivt beviljats för samma tid som dagpenningen inte rätten till sjukdagpenning, utan pensionen dras av från sjukdagpenningen.

Sjukvårdersättningar

Sjukvårdersättningarna har undergått följande förändringar fr.o.m. 1990 (tidigare ändringar, se årsbok 2000 eller äldre årgångar):

c. Sairaanhoidokorvausten euomääräiset omavastuut vuodesta 1990
Sjukvårdsersättningarnas självriskbelopp fr.o.m. år 1990

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Omavastuu, € – Självriskandel, €						Tutkimus ja hoito Under- sökning och behandling	Matkat – Resor	
	Lääkkeet – Läkemedel							Matka- kohtainen Per resa	Vuotuinen Årlig
	Ostokertakohmainen Per inköp		Lääkekohtainen Per läkemedel	Vuotuinen Årlig	Lääkekohtainen Per läkemedel	Lisäkorvaus Tilläggs- ersättning			
	Perus- korvaus Grund- ersättning	Alempi erityis- korvaus Lägre special- ersättning	Ylempi erityis- korvaus Högre special- ersättning	Lisäkorvaus Tilläggsersättning					
1.1.1990	5,89	—	.	476,48	.	6,73	5,05	84,09	
1.1.1991	5,89	—	.	512,97	.	6,73	5,05	84,09	
1.1.1992	7,57	—	.	420,47	.	11,77	5,89	117,73	
1.1.1993	7,57	—	.	521,38	.	11,77	7,57	151,37	
1.4.1994	8,41	4,20	4,20	521,38	.	11,77	7,57	151,37	
1.1.1995	8,41	4,20	4,20	531,14	.	11,77	7,57	151,37	
1.1.1996	8,41	4,20	4,20	532,52	.	11,77	7,57	151,37	
1.1.1997	8,41	4,20	4,20	535,64	.	11,77	7,57	151,37	
1.1.1998	8,41	4,20	4,20	545,00	.	11,77	7,57	151,37	
1.1.1999	8,41	4,20	4,20	552,13	.	11,77	7,57	151,37	
1.1.2000	8,41	4,20	4,20	558,37	.	11,77	7,57	151,37	
1.1.2001	8,41	4,20	4,20	580,20	.	13,46	9,25	157,26	
1.1.2002	8,41	4,20	4,20	594,02	.	13,46	9,25	157,26	
1.1.2003	10,0	5,0	5,0	601,15	.	13,46	9,25	157,26	
1.1.2004	10,0	5,0	5,0	604,72	.	13,46	9,25	157,26	
1.1.2005	10,0	5,0	5,0	606,95	.	13,46	9,25	157,25	
1.1.2006	.	.	3,0	616,72	1,5	13,46	9,25	157,25	
1.1.2007	.	.	3,0	627,47	1,5	13,46	9,25	157,25	
1.1.2008	.	.	3,0	643,14	1,5	13,46	9,25	157,25	
1.1.2009	.	.	3,0	672,70	1,5	13,46	9,25	157,25	
1.1.2011	.	.	3,0	675,39	1,5	13,46	9,25	157,25	

1990

- 1.7.1990 hammashuolto laajeni vuonna 1956 ja 1957 syntyneisiin. (Aiemmin nuorin ikäluokka oli 1958 syntyneet.)

1992

- 1.1.1992 alennettiin 90 prosentin lääkekorvaus 80 prosentiksi.
- 1.9.1992 alennettiin peruskorvattavien lääkkeiden korvausprosentti 50:stä 40:een. Osa käsikauppalääkkeistä jätettiin sairausvakuutuskorvausten ulkopuolelle.
- 1.10.1992 alkoivat rintamaveteraanit saada korvausta hammashuollosta, myös proteettiseen hoitoon liittyvän kliinisen työn kustannuksista (laki rintamaveteraanien hammashuollon järjestämisestä ja korvaamisesta).

1993

- 1.1.1993 alkaen sairausvakuutus ei enää maksa kunnille korvausta terveyskeskusten sairaankuljetuksesta.

1994

- 1.1.1994 alkaen vakuutetulle korvataan kustannukset, jotka ovat aiheutuneet avohoidon sairaankuljetusajoneuvon käytöstä.
- 1.4.1994 lääkekorvausten perusteet muuttuivat. Entinen 80 %:n korvausprosentti laski 75:een ja peruskorvattavien lääkkeiden 40 %:n korvausprosentti nousi 50:een. 100- ja 75-prosenttisesti korvattaviin lääkkeisiin tuli kiinteä omavastuu, 4,20 €.

1990

- 1.7.1990 utsträcktes tandvården till personer födda 1956 och 1957. (Tidigare var den yngsta åldersklassen personer födda 1958).

1992

- 1.1.1992 sänktes den 90-procentiga läkemedelsersättningen till 80 procent.
- 1.9.1992 sänktes grundersättningen för läkemedel från 50 till 40 procent, och vissa handköpsläkemedel lämnades utanför ersättningssystemet.
- 1.10.1992 började ersättningar för tandvård inklusive kliniskt arbete i samband med protetisk behandling utges till frontveteraner (lag om anordnande av och ersättning för tandvården för frontveteraner).

1993

- 1.1.1993 upphörde utbetalningen av sjukförsäkringsersättning till kommunerna för hälsovårdscentralernas sjuktransporter.

1994

- 1.1.1994 infördes ersättning till försäkrade för anlitande av sjuktransportfordon inom öppenvården.
- 1.4.1994 ändrades grunderna för läkemedelsersättningar. Ersättningen på 80 % sjönk till 75 % och procenten vid grundersättningsgilla läkemedel steg från 40 till 50 %. För köp av läkemedel som ersätts till 100 och 75 % infördes en självrisk, 4,20 €.

1996

- 1.1.1996 alennettiin korvaus hammaslääkärin palkkiosta, joka koskee v. 1956 tai myöhemmin syntyneiden suun ja hampaiden tutkimusta ja ehkäisevää hoitoa, 90 prosentista 75 prosenttiin.

1997

- 1.10.1997 alkaen v. 1955 ja sitä ennen syntyneille korvataan enintään joka kolmas kalenterivuosi hammaslääkärin tekemä tutkimus ja ehkäisevä hoito (75 % palkkiosta tai taksan mukaisesta määrästä). Laki on voimassa 31.12.1999 saakka.

1998

- 1.1.1998 alkaen lääke voidaan määrätä erityiskorvattavaksi vasta sen oltua peruskorvattuna vähintään 2 vuotta.
- 1.5.1998 alkaen rintamaveteraanit saavat korvausta (50 %) myös protetiikan teknisestä työstä.

1999

- 1.1./1.4.1999 alkaen eräiden merkittävien ja kalliiden lääkkeiden tarpeellisuus on osoitettava potilaskohtaisesti erillisselvityksellä ennen sairausvakuutuksen peruskorvauksen maksamista.

2000

- 1.1.2000 alkaen jatkettiin vuodella hammashoidon korvaamista entiseen tapaan v. 1955 ja sitä ennen syntyneille.
- 1.3.2000 alkaen miinanraivaustehtäviin vuosina 1945–1952 osallistuneille oikeus rintamaveteraanien hammashuoltoon.

2001

- 1.1.2001 alkaen korvaus yksityishammaslääkärin suorittamasta tutkimuksesta ja hoidosta on 60 % vahvistettujen taksojen mukaisista määristä. 1956 ja sen jälkeen syntyneiden korvaus hampaiden tarkastuksesta pieneni 75 %:sta; rintamaveteraanien korvaukset säilyivät ennallaan. Hampaiden tarkastus korvataan enää kerran vuodessa.
- 1.4.2001 alkaen sairausvakuutuksen korvaama yksityinen hammashuolto ulottuu 1946 ja sen jälkeen syntyneisiin.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin saattoi syntyä lukujen pyöristyksistä.
- 1.12.2002 alkaen koko väestö on sairausvakuutuksen hammashuollon piirissä.

2003

- 1.4.2003 alkaen apteekit vaihtavat lääkärin tai hammaslääkärin määräämän lääkevalmisteen halvimpaan tai siitä hinnaltaan vain vähän poikkeavaan Lääkelaitoksen luettelon mukaiseen vaihtokelpoiseen valmisteeseen. Vaihtoa ei saa tehdä, jos lääkkeen määrääjä tai ostaja kieltää vaihdon.

2004

- 1.1.2004 alkaen valtioneuvosto päättää edelleen erityiskorvaukseen oikeuttavista sairauksista. Lääkeval-

1996

- 1.1.1996 sjönk ersättningen för tandläkararvoden som gäller undersökning och preventiv vård av mun och tänder för personer födda 1956 eller senare från 90 till 75 %.

1997

- 1.10.1997 började år 1955 och tidigare födda få ersättning högst vart tredje kalenderår för av tandläkare utförd undersökning och profylax (75 % av arvoden eller taxebeloppet). Lagen är i kraft till 31.12.1999.

1998

- Från 1.1.1998 kan ett läkemedel berättiga till specialersättning först när det varit grundersättningsgillt i minst två år.
- Från 1.5.1998 får frontveteraner ersättning (50 %) även för tekniskt protetikarbete.

1999

- Från 1.1/1.4.1999 måste patientens behov av vissa betydelsefulla och dyra läkemedel visas med en särskild utredning innan grundersättning från sjukförsäkringen utges.

2000

- 1.1.2000 förlängdes rätten till tandvårdersättning med ett år för personer födda 1955 eller tidigare.
- 1.3.2000 fick deltagare i minröjning 1945–1952 rätt till tandvård för frontveteraner.

2001

- Fr.o.m. 1.1.2001 är ersättningen för undersökning och behandling som utförts av privat tandläkare 60 % av de taxeenliga beloppen. Ersättningen till personer födda 1956 eller senare för undersökning av tänderna sjönk från tidigare 75 %; ersättningarna till frontveteraner bibehölls oförändrade. Undersökning av tänder ersätts endast en gång per år.
- 1.4.2001 utsträcktes sjukförsäkringsersättningen för privat tandvård till personer födda 1946 och senare.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen kunde uppstå p.g.a. avrundningar.
- 1.12.2002 blir hela befolkningen berättigad till tandvårdersättningar från sjukförsäkringen.

2003

- Fr.o.m. 1.4.2003 byter apoteken ut läkemedelspreparat som läkare eller tandläkare förskrivit mot det enligt Läkemedelsverkets förteckning billigaste utbytbara preparatet eller ett utbytbart preparat vars pris avviker litet från det billigaste preparatets pris. Läkemedel får inte bytas ut om kunden eller den som förskrivit det motsätter sig utbyte.

2004

- Fr.o.m. 1.1.2004 beslutar statsrådet fortsättningsvis om sjukdomar som berättigar till specialersätt-

mistein erityiskorvattavuuden ratkaisee hakemuksesta lääkkeiden hintalautakunta. Lääkkeiden erityiskorvattavuus ratkaistaan lisäksi nyt valmiste- eikä lääkeainekohtaisesti kuten ennen.

2005

- 1.1.2005 voimaan tullessa uudessa sairausvakuutuslaissa selkiytettiin sairaanhoitokorvausten suhdetta julkiseen terveydenhuoltoon.
- 1.1.2005 alkaen ulkomailla annettu hoito tai tehty tutkimus on korvattavaa, kun hoito/tutkimus on annettu/tehty EU-jäsenvaltiossa tai valtiossa, jossa sovelletaan EY-lainsäädäntöä. Oikeus sairaanhoitokorvaukseen on myös henkilöllä, joka omatoimisesti hakeutuu hoitoon toiseen jäsenvaltioon.
- 1.1.2005 yhdistettiin ja yhtenäistettiin sairausvakuutuslain ja Kelan järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain matkakustannusten omavastuut. Kummankin lain mukaan korvattavan matkan omavastuu on 9,25 €/yhdensuuntainen matka ja yhteinen vuotuinen omavastuu on 157,25 €. Molempien lakien mukaiset matkakorvaukset hoidetaan sairausvakuutusjärjestelmän kautta.
- 1.1.2005 merkittävien ja kalliiden lääkkeiden nimitys muuttui erityisperustein korvattaviksi lääkkeiksi.
- 1.1.2005 alkaen lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioiden sekä tutkimuksen ja hoidon taksojen perusteista päättää valtioneuvosto (ennen sosiaali- ja terveysministeriö). Erityiskulkuneuvojen korvausperusteet vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö tai liikenne- ja viestintäministeriö kulkuneuvosta riippuen.
- 1.1.2005 alkaen sairausvakuutuslaissa on määritelty, mitä sairausvakuutuskorvauksen edellyttämällä halvimmalla matkustustavalla tarkoitetaan. Halvin tapa on julkinen liikenne ja siihen ketjuttamalla yhdistetty eri liikennevälineillä tehty matka. Henkilöllä on edelleen oikeus käyttää erityisajoneuvoa, jos hänen sairautensa tai vammansa taikka liikenneolosuhteet sitä edellyttävät.
- 1.1.2005 alkaen lääkärin määräämää tutkimusta ja hoitoa korvataan enintään 15 hoitokerralta vuoden aikana (aikaisemmin enintään 15 hoitokerralta 3 kuukauden aikana).

2006

- 1.1.2006 lääkekorvausjärjestelmä uusittiin. Korvaus määritellään prosenttiosuutena lääkkeen hinnasta. Ostokertakohtaiset euromääräiset omavastuut poistuivat. Lääkekorvauksia maksetaan edelleen kolmessa ryhmässä: peruskorvaus, alempi erityiskorvaus ja ylempi erityiskorvaus. Lisäksi säilyi vuotuinen lisäkorvaus.

ning. Huruvida ett läkemedelspreparat är specialersättningsgillt avgör läkemedelsprismyndigheten på basis av ansökan. Rätten till specialersättning avgörs numera utifrån preparatet, och inte såsom tidigare enligt läkemedelssubstansen.

2005

- I den nya sjukförsäkringslagen, som trädde i kraft 1.1.2005, klarlades sjukvårdersättningarnas förhållande till den offentliga hälso- och sjukvården.
- Från 1.1.2005 berättigar utomlands given vård eller utförd undersökning till ersättning om den givits/utförts i en EU-medlemsstat eller i en stat där EG-lagstiftning tillämpas. Även personer som på eget initiativ söker vård i ett annat medlemsland har rätt till sjukvårdersättning.
- 1.1.2005 sammanslogs och förenhetligades självriskerna för resekostnader i sjukförsäkringslagen och lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten. Enligt vardera lagen är självriskandelen för ersättningsgilla resor 9,25 € för en enkelresa. Den sammanlagda årliga självriskandelen är 157,25 €. Resekostnadsersättningarna enligt dessa lagar handläggs inom sjukförsäkringssystemet.
- 1.1.2005 ändrades benämningen betydelsefulla och dyra läkemedel till läkemedel som ska ersättas på särskilda grunder.
- Fr.o.m. 1.1.2005 beslutar statsrådet om grunderna för läkar- och tandläkararvoden samt taxorna för undersökning och behandling (tidigare var det social- och hälsovårdsministeriet). Ersättningsgrunderna för speciella färdmedel fastställs av social- och hälsovårdsministeriet eller kommunikationsministeriet beroende på färdmedlet.
- Från 1.1.2005 innehåller sjukförsäkringslagen en definition på vad som avses med förmånligaste färd-sätt, som är en förutsättning för att sjukförsäkringsersättning ska betalas. Det billigaste färd-sättet innebär anlitande av kollektivtrafik och resor med olika trafikmedel som kombineras med kollektivtrafiken genom sammanlänkning. En person har alltså rätt att anlita specialfordon, om hans sjukdom eller handikapp eller trafikförhållandena förutsätter detta.
- Fr.o.m. 1.1.2005 betalas ersättning för läkarordinerad undersökning och vård för högst 15 undersöknings- och vårdtillfällen under ett år (tidigare högst 15 gånger under 3 månader).

2006

- 1.1.2006 reviderades systemet med läkemedelsersättningar. Ersättningen beräknas som en procentuell andel av läkemedlets pris. Självriskbeloppen per inköp slopades. Läkemedel ersätts fortfarande enligt tre kategorier: grundersättning, lägre specialersättning och högre specialersättning. Också den årliga tilläggsersättningen kvarstod.

Peruskorvaus	42 % lääkkeen hinnasta (ei enää osto-kertakohtaisen omavastuun ylittävältä osalta)
Alempi erityiskorvaus	72 % lääkkeen hinnasta (ei enää osto-kertakohtaisen omavastuun ylittävältä osalta)
Ylempi erityiskorvaus	100 %, mutta kustakin lääkkeestä peritään euomääräinen omavastuu (3 €)
Lisäkorvaus	100 %, mutta kustakin lääkkeestä peritään euomääräinen omavastuu (1,50 €)

Korvaus maksetaan samalla kertaa ostetusta enintään 3 kk:n hoitoaikaa vastaavasta lääkemäärästä. Korvauksen saaminen edellyttää, että lääkkeiden hintalautakunta on vahvistanut lääkkeen korvattavuuden ja kohtuullisen tukkuhinnan.

Apteekki voi toimittaa potilaan lääkkeet kerta-annoksiksi jaoteltuina. Annosjakelupalkkio korvataan 75 v täyttäneelle henkilölle, jos hänellä on annosjakelun alkaessa vähintään 6 annosjakeluun soveltuvaa korvattavaa lääkettä. Palkkiosta (enintään 2 €/vko) korvataan 42 % (kolmivuotinen kokeilu).

"Erityisperustein korvattavien lääkkeiden" nimitys muutui "rajoitetusti korvattaviksi lääkkeiksi".

- 1.1.2006 lääkkeiden hintalautakunta alensi korvattavien lääkevalmisteiden vahvistettuja tukkuhintoja (5 %). Jos myyntiluvan haltija ei hyväksy alennusta, se voi irtisanoa valmisteensa korvausjärjestelmän piiristä.

2007

- 1.1.2007 sairausvakuutuslakiin lisättiin säännökset korvauksen maksamisesta suoraan palvelujen tuottajalle silloin, kun tämä on perinyt asiakkaalta hinnan, josta sairausvakuutuskorvaus on jo vähennetty. Vastaava suorakorvausmenettely on ollut apteekkeilla voimassa vuodesta 1970. Muutoksen jälkeen myös muut terveydenhuollon palvelujen tuottajat voivat luopua kirjallisista valtakirjoista. Kela ei enää lähetä kirjallista päätöstä suorakorvauksesta, ellei vakuutettu sitä erikseen pyydä.

2008

- 1.1.2008 alkaen Kela korvaa kunnille terveyskeskuksissa ja sairaaloissa EY-lainsäädännön tai muun sosiaaliturvasopimuksen perusteella annetun sairaanhoidon kustannukset, kun hoito on annettu muualla kuin Suomessa vakuutetuille henkilöille tai heidän perheenjäsenilleen.
- 1.1.2008 alkaen korotettiin hammaslääkärinpalkkioiden korvaustaksoja tavoitteena hallitusohjelman mukainen 40 % korvaustaso.

2009

- 1.1.2009 kolmevuotinen kokeilu apteekkien perimän annosjakelupalkkion korvaamisesta vakiinnutettiin ja

Grundersättning	42 % av läkemedlets pris (inte längre av det belopp som överstiger självrisken per inköpstillfälle)
Lägre specialersättning	72 % av läkemedlets pris (inte längre av det belopp som överstiger självrisken per inköpstillfälle)
Högre specialersättning	100 %, men för varje läkemedel uppbärs ett självriskebelopp (3 €)
Tilläggsersättning	100 %, men för varje läkemedel uppbärs ett självriskebelopp (1,50 €)

Ersättningen betalas för en sådan läkemedelsmängd som köps på en och samma gång och som motsvarar högst 3 månaders behandling. För att ersättning ska kunna betalas krävs att läkemedelsprisenämnden har fastställt ersättningsgiltighet och ett skäligt partipris för läkemedlet.

Apoteket kan expediera kundens läkemedel uppdelade i engångsdoser. Arvodet för dosdispensering ersätts för en person som fyllt 75 år om han eller hon använder minst 6 ersättningssgilla läkemedel som lämpar sig för dosdispensering när dosdispenseringen börjar. Av arvodet (högst 2 €/vecka) ersätts 42 % (treårigt försök). Benämningen "läkemedel som ska ersättas på särskilda grunder" ändrades till "läkemedel som omfattas av begränsad ersättning".

- 1.1.2006 sänkte läkemedelsprisenämnden de fastställda partipriserna på ersättningssgilla läkemedelspreparat (5 %). Innehavare av försäljningstillstånd som inte godkänner sänkningen kan dra bort sina preparat ur ersättningssystemet.

2007

- 1.1.2007 infördes i sjukförsäkringslagen bestämmelser om betalning av ersättning direkt till serviceproducenten när denne av kunden uppburit ett pris som redan minskats med sjukförsäkringsersättningen. Ett liknande direktersättningsförfarande har funnits på apoteken sedan 1970. Efter förändringen kan också andra producenter av hälsovårdstjänster avstå från skriftliga fullmakter. FPA skickar inte längre ut skriftliga beslut om direktersättning om inte den försäkrade separat begär ett sådant.

2008

- Från 1.1.2008 ersätter FPA kommunerna för kostnader för sjukvård som med stöd av EG-lagstiftningen eller en överenskommelse om social trygghet getts på hälsovårdscentraler och sjukhus till personer som är försäkrade någon annanstans än i Finland eller till deras familjemedlemmar.
- Från 1.1.2008 höjdes taxorna för ersättning av tandläkararvoden i syfte att uppnå den ersättningsnivå på 40 % som fastställdes i regeringsprogrammet.

2009

- 1.1.2009 började FPA efter en treårig försöksperiod betala ersättning för apotekens dosdispenseringsarvode

korvattavan palkkion viikkokohtainen enimmäismäärä nostettiin 3 euroon (ennen 2 euroa).

- 1.1.2009 alkaen lääkärinpalkkioiden taksaluettelossa toimenpiteet ja koodit tarkistettiin vastaamaan Stakesin luokituskeskuksen ajantasaista luetteloa. Lääkärinpalkkioiden korvaustasoa ei muutettu. Hammaslääkärinpalkkioissa taksat ryhmiteltiin 16 tasaeuroiseen ryhmään Stakesin suun terveydenhuollon toimenpideluokituksen vaativuusluokkia apuna käyttäen.
- 1.4.2009 otettiin käyttöön lääkkeiden viitehintajärjestelmä, joka täydentää 2003 voimaan tullutta lääkevaihtojärjestelmää. Lääkkeiden hintalautakunta määrittää eri lääkeryhmille viitehinnat, joiden mukaan maksettava korvaus määräytyy.
- 3.12.2009 alkaen yöpymisrahaa voidaan myöntää vakuutetulle, joka on raskauden vuoksi joutunut yöpy-mään terveydenhuollon toimintayksikön läheisyydes-sä.

2010

- 1.1.2010 alkaen suuhygienistin antama hoito korvataan, kun hoito perustuu yksityisessä terveydenhuollossa toimivan hammaslääkärin määräykseen. Tutkimus ja hoito korvataan enintään 15 kerralta, jos tutkimus on tehty tai hoito on annettu kahden vuoden kuluessa määräyksestä. Suun terveystarkastus korvataan kerran kalenterivuodessa. Vakuutetulle maksettava korvaus on euromääräinen ilman kiinteää omavastuuta.
- 1.5.2010 alkaen tulivat voimaan uudet EU-asetukset (883/04 ja 987/09). Sairaanhoitokorvausten perusteet muuttuivat eräiden henkilöryhmien osalta. Uusi henkilöryhmä, jolle korvataan sairaanhoitokustannukset sairausvakuutuslain mukaan, ovat vain Suomesta eläkettä saavat, jotka eivät asu Suomessa eivätkä ole Suomessa vakuutettuja. Heidän sekä Suomessa tilapäisen oleskelun aikana syntyneet sairaanhoitokustannukset että EU- tai ETA-valtiossa syntyneet sairaanhoidon kustannukset kuuluvat Suomen vastuulle. Muut korvausperustemuutokset koskevat Suomessa sairausvakuutettuja, joille on syntynyt sairaanhoitokustannuksia ulkomailla. He ovat oikeutettuja hakemaan sairausvakuutuslain nojalla Kelasta korvauksia. Toisessa EU- tai ETA-valtiossa sairausvakuutetut ovat oikeutettuja hakemaan Kelasta sairaanhoitokorvauksia Suomessa syntyneistä kustannuksista. Kustannukset laskutetaan asuinvaltiolta.
- 1.7.2010 alkaen sairausvakuutuslain mukainen sairaanhoitokorvaus voidaan maksaa myös sairaanhoidajan määräämille lääkkeille ja perusvoiteille.

2011

- 1.1.2011 alkaen lääkärin antamasta kuntoutuspsykoterapiasta ei enää makseta sairausvakuutuslain mukaista korvausta, jos kuntoutuspsykoterapia korvataan kuntoutuksena.
- 1.3.2011 alkaen Kela korvaa sairaanhoitokustannuksia myös kunnallisissa sosiaali- ja terveydenhuollon tiloissa annetusta yksityisestä hoidosta.

och maximibeloppet för det arvode som ersätts höjdes till 3 euro per vecka (tidigare 2 euro).

- Från 1.1.2009 justerades åtgärderna och koderna i taxaförteckningen för läkararvoden att motsvara den uppdaterade klassifikation som upprätthålls av Stakes klassifikationscenter. Ersättningsnivån för läkararvodena förblev oförändrad. I fråga om tandläkararvodena indelades taxorna i 16 grupper med jämna eurobelopp med hjälp av kravklassificeringen för Stakes klassifikation av åtgärder i mun och käkar.
- 1.4.2009 togs ett referensprissystem för läkemedel i bruk. Systemet kompletterar det läkemedelsutbytes-system som infördes 2003. Läkemedelsprinsnämnden fastställer referenspris för de olika läkemedelsgrupperna som fungerar som ersättningsgrund.
- Från 3.12.2009 kan övernattningspenning beviljas en försäkrad som på grund av graviditet varit tvungen att övernatta i närheten av en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård.

2010

- Från 1.1.2010 är behandling som en munhygienist utfört ersättningsgill om den har förskrivits av en tandläkare inom den privata hälso- och sjukvården. Ersättning betalas för högst 15 gånger om undersökningen har utförts eller behandlingen getts inom två år från förskrivningen. För granskning av munnens hälsotillstånd betalas ersättning endast en gång per kalenderår. Den ersättning som betalas till den försäkrade är ett belopp utan fast självriskandel.
- 1.5.2010 trädde de nya EU-förordningarna (883/04 och 987/09) i kraft. Grunderna för sjukvårdsersättning ändrades för vissa persongrupper. En ny grupp som får ersättning för sjukförsäkringskostnader enligt sjukförsäkringslagen är personer som får pension bara från Finland, som inte bor i Finland och inte är försäkrade i Finland. Finland bär ansvaret för deras sjukvårdskostnader som uppkommit under en tillfällig vistelse i Finland eller kostnader för sjukvård i ett EU- eller EES-land. De övriga ändringarna i ersättningsgrunderna gäller personer som är sjukförsäkrade i Finland och som har åsamkats sjukvårdskostnader utomlands. De har rätt att ansöka om ersättning hos FPA med stöd av sjukförsäkringslagen. Personer som är sjukförsäkrade i ett annat EU- eller EES-land har rätt att ansöka om sjukvårdsersättning hos FPA för kostnader som uppstått i Finland. Kostnaderna faktureras av bosättningslandet.
- Fr.o.m. 1.7.2010 kan sjukvårdsersättning enligt sjukförsäkringslagen betalas också för läkemedel och bas-salvor som ordinerats av sjukskötare.

2011

- Sedan 1.1.2011 betalas inte längre ersättning enligt sjukförsäkringslagen för rehabiliterande psykoterapi som getts av läkare, om den rehabiliterande psykoterapin ersätts som rehabilitering.
- Fr.o.m. 1.3.2011 ersätter FPA sjukvårdskostnader också för privat vård som getts i den kommunala social- och hälsovårdens lokaler.

- Hammashoidon taksa jakautuu hammaslääkäripalkkiotaksaan, rintamaveteraanien protetiikan toimenpidetaksaan ja suuhygienistinpalkkiotaksaan.

Taksat. Kela vahvistaa yksityissektorin lääkärin- ja hammaslääkäripalkkioille sekä tutkimus- ja hoitotoimenpiteille taksat, joista korvaus lasketaan. Jos hinta on taksoa matalampi, lasketaan korvaus hinnasta. Taksojen perusteet määrää valtioneuvosto. Taksoja on vuodesta 1989 tarkistettu seuraavina ajankohtina:

	Tarkistus- ajankohta			Justerings- tidpunkt	
Lääkäripalkkiot	1.7.1989 1.5.1995 1.1.1997 1.1.2005 ³⁾ 1.1.2009	Taksauudistus Taksauudistus	Läkararvoden	1.7.1989 1.5.1995 1.1.1997 1.1.2005 ³⁾ 1.1.2009	Taxereform Taxereform
Hammashoito	1.7.1989 1.1.1992 ¹⁾ 1.1.1995 1.1.1997 1.5.1998 ²⁾ 1.12.2002 1.1.2005 ³⁾ 1.6.2006 1.1.2008 1.1.2009 1.1.2010 ⁴⁾	Taksauudistus Taksauudistus Taksauudistus Taksauudistus	Tandvård	1.7.1989 1.1.1992 ¹⁾ 1.1.1995 1.1.1997 1.5.1998 ²⁾ 1.12.2002 1.1.2005 ³⁾ 1.6.2006 1.1.2008 1.1.2009 1.1.2010 ⁴⁾	Taxereform Taxereform Taxereform Taxereform
Laboratoriotutkimukset	1.7.1989 1.5.1995 1.1.1997 1.10.2002 1.6.2004 1.6.2007 1.6.2010	Taksauudistus	Laboratorieundersökningar	1.7.1989 1.5.1995 1.1.1997 1.10.2002 1.6.2004 1.6.2007 1.6.2010	Taxereform
Radiologiset tutkimukset	1.7.1989 1.5.1995 1.1.1997 1.1.1999 1.4.2001 1.4.2003 1.6.2007 1.1.2011	Taksauudistus Taksauudistus Taksauudistus	Radiologiska undersökningar	1.7.1989 1.5.1995 1.1.1997 1.1.1999 1.4.2001 1.4.2003 1.6.2007 1.1.2011	Taxereform Taxereform Taxereform
Fysioterapia	1.7.1989 1.6.2000 1.1.2005	Taksauudistus Taksauudistus	Fysioterapi	1.7.1989 1.6.2000 1.1.2005	Taxereform Taxereform

¹⁾ Rintamaveteraanit tulivat korvauksen piiriin.

Frontveteranerna började omfattas av ersättningssystemet.

²⁾ Korotus koski veteraanien hammashuollon protetiikan kliinistä työtä. Förhöjningen gällde kliniskt arbete i samband med protetik inom veteran tandvården.

³⁾ Suu- ja leukakirurgisten toimenpiteiden taksojen yhtenäistäminen lääkärin- ja hammaslääkärin palkkiotaksoissa. Taxorna för mun- och käkkirurgiska åtgärder förenhetligades i taxorna för läkar- och tandläkararvoden.

⁴⁾ Suuhygienistien palkkioille määrätettiin euromääräiset korvaustaksat. För munhygienistarvodena fastställdes ersättningstaxor i euro.

Työterveyshuolto

Työterveyshuollon korvausjärjestelmä on muuttunut vuodesta 1990 seuraavasti (tätä edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2000 tai vanhemmat vuosikerrat):

1992

- 1.1.1992 pieneni sairausvakuutuskorvaus työterveyshuollon ja muun terveydenhuollon kustannuksista 50 %:iin.

- Tandvårdstaxan omfattar en tandläkararvodestaxa, en taxa för protetiska åtgärder för frontveteraner och en taxa för munhygienistarvoden.

Taxor. FPA fastställer taxor för den privata sektorns läkar- och tandläkararvoden samt undersökningar och behandlingar, på vilka ersättningen betalas. Om ett belopp underskrider taxan, beräknas ersättningen på beloppet. Grunderna för taxorna bestäms av statsrådet. Taxorna har justerats vid följande tidpunkter fr.o.m. 1989:

Företagshälsovården

Bestämmelserna om ersättning för företagshälsovård har sedan 1990 ändrats enligt följande (tidigare ändringar, se årsboken år 2000 el. tidigare årgångar):

1992

- 1.1.1992 sjönk ersättningen för företagshälsovård och annan hälsovård till 50 %.

1993

- 1993 ja 1994 perittiin 16,82 €:n suuruinen vuosimaksu työnantajan järjestämän avosairaanhoidon lääkärinpalvelujen käyttäjältä.

1995

- 1.1.1995 työterveyshuollon korvausjärjestelmä uudistettiin. Uudistuksella pyrittiin vahvistamaan ennalta ehkäisevää ja työkykyä ylläpitävää toimintaa. Lakisäänteiselle työterveyshuollolle ja työnantajan vapaaehtoisesti järjestämälle sairaanhoidolle ja muulle terveydenhuollolle määrättiin kummallekin erikseen korvauksen enimmäismäärät. Erikoislääkärien palveluja rajattiin ja perheenjäsenten terveydenhuollon korvaaminen lopetettiin.

1999

- Vuonna 1999 perustettiin maatalousyrittäjien työterveyshuollon tehostamiseksi ja kehittämiseksi valtakunnallinen keskusyksikkö, joka toimii Työterveyslaitoksen yhteydessä.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin saattoi syntyä lukujen pyöristyksistä.
- 1.1.2002 tuli voimaan uusi työterveyshuoltolaki, joka painottaa entistä enemmän työpaikoilla tapahtuvaa terveyden ja työkyvyn säilyttämistä ja edistämistä.
- 1.1.2002–31.12.2005 välisenä aikana sairausvakuutus korvaa työnantajalle 60 % kustannuksista, jotka aiheutuvat työterveyshuollon toimintasuunnitelman laatimisesta ja siihen liittyvistä työpaikkakäynneistä. Muulta osin korvaustaso säilyi ennallaan.

2006

- 1.1.2006 jälkeen aiheutuneista ehkäisevän työterveyshuollon (korvausluokka I) kustannuksista korvaus on sekä työnantajilla että yrittäjillä 60 % (ennen pääsääntöisesti 50 %).
- 1.1.2006 yrittäjät ja muut omaa työtään tekevät voivat ennalta ehkäisevän työterveyshuollon lisäksi järjestää itselleen sairaanhoitoa ja muita terveydenhuollon palveluja. Korvattavaa sairaanhoitoa on yleislääkäritasoinen avosairaanhoido ja erityistapauksissa erikoislääkärien palvelut. Sairaanhoidon hyväksytyistä kustannuksista korvataan 50 %. Korvauksen määrä ei kuitenkaan voi ylittää vuotuista enimmäismäärää.

Vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen sairaanhoidon palvelut, on voinut hakea korvausta työnantajien korvaushakemuksella. Nämä yrittäjät sisältyvät työnantajan järjestämän työterveyshuollon tilastoihin.

2009

- 1.1.2009 yrittäjien työterveyshuollon korvauskäytäntöä uudistettiin. Korvausluokan I kustannuksille asetettiin kaksi toisistaan riippumatonta enimmäismäärää; korkeampi enimmäismäärä työpaikkaselvityksille ja alempi muulle ehkäisevälle työterveyshuollolle. Korvausluokka II säilyi ennallaan. Maatalousyrittäjien

1993

- 1993 och 1994 uppbars en årsavgift om 16,82 € av personer som anlätte läkartjänster inom arbetsgivarordnad öppen sjukvård.

1995

- 1.1.1995 förnyades ersättningssystemet för företagshälsovården i syfte att förstärka verksamheten för sjukdomsprevention och bevarande av arbetsförmågan. För den lagstadgade företagshälsovården och av arbetsgivaren frivilligt anordnad sjukvård och annan hälsovård fastställdes separata maximiersättningsbelopp. Anlitande av specialister begränsades och ersättningsarna för familjemedlemmars hälsovårdskostnader slopades.

1999

- År 1999 grundades i syfte att effektivisera och utveckla företagshälsovården för lantbruksföretagare en riksomfattande centralenhet i anslutning till Institutet för arbetshygien.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen kunde uppstå p.g.a. avrundningar.
- 1.1.2002 trädde en ny lag om företagshälsovård i kraft, som lägger allt större vikt vid hälsans och arbetsförmågens bevarande och främjande på arbetsplatserna.
- 1.1.2002–31.12.2005 ersätts arbetsgivaren med 60 % av kostnaderna för utarbetandet av en verksamhetsplan för företagshälsovården och för arbetsplatsbesöken i samband med detta. I övrigt förblir ersättningsnivån oförändrad.

2006

- För kostnader för preventiv företagshälsovård (ersättningsklass I) som uppkommit efter 1.1.2006 är ersättningen 60 % för både arbetsgivare och företagare (tidigare i regel 50 %).
- Från 1.1.2006 kan företagare och andra som utför eget arbete förutom preventiv företagshälsovård även anordna sjukvård och andra hälsovårdstjänster för egen räkning. Ersättning kan betalas för öppen sjukvård på allmänläkarnivå och i särskilda fall för specialisttjänster. Av de godkända kostnaderna för sjukvård ersätts 50 %. Ersättningen kan emellertid inte överstiga det årliga maximibeloppet.

Fr.o.m. år 2006 har en företagare som är arbetsgivare och som ordnat sjukvårdstjänster för sina anställda och sig själv, kunnat söka ersättning med arbetsgivares ansökan om ersättning. Dessa företagare ingår i statistiken över arbetsgivarordnad företagshälsovård.

2009

- 1.1.2009 ändrades ersättningsförfarandet vad gäller företagshälsovård för företagare. Beträffande kostnaderna i ersättningsklass I infördes två av varandra oberoende maximibelopp; ett högre maximibelopp för arbetsplatsutredningar och ett lägre för annan förebyggande företagshälsovård. Ersättningsklass II förblev

työpaikkaselvitysten korvausmenettely laajeni koskemaan yksityisiä työterveyshuoltopalvelujen tuottajia, samalla kalenterivuoden aikana valtion varoista maksettavalle korvaukselle asetettiin yläraja.

2010

- 1.1.2010 alkaen kaikki työterveyshuollon palveluntuottajat voivat hankkia julkisilta sairaaloilta tukipalveluina mm. laboratorio- ja kuvantamistutkimuksia. Tukipalvelujen kustannukset korvataan sekä korvausluokassa I että korvausluokassa II.
- 1.1.2010 alkaen maatalouden asiantuntija voi osallistua maatalousyrittäjän työpaikkaselvitykseen oman alansa asiantuntijana silloin, kun työterveyshuollon ammattihenkilö pitää sitä tarpeellisena.

2011

- 1.1.2011 alkaen on 60 % korvauksen ehtona korvausluokassa I, että työpaikka ja työterveyshuolto ovat yhteistyössä sopineet tavoitteet ja käytännöt työkyvyn hallinnan, seurannan ja varhaisen tuen toteuttamiseksi.

Työnantajan järjestämän työterveyshuollon työntekijäkohtaiset enimmäismäärät ovat seuraavat:

Vuosi	€			
	korvausluokka I		korvausluokka II	
	kustannukset	korvaukset	kustannukset	korvaukset
1995	100,91	50,46	151,37	75,68
1996	104,28	52,14	156,41	78,21
1997	104,28	52,14	156,41	78,21
1998	107,64	53,82	161,46	80,73
1999	109,32	54,66	164,82	82,41
2000	112,69	56,34	169,87	84,93
2001	116,55	58,28	175,76	87,88
2002	121,14	60,57	181,70	90,85
2003	124,00	62,00	186,00	93,00
2004	128,10	64,05	192,20	96,10
2005	131,30	65,65	197,00	98,50
2006	135,40	81,24	203,20	101,60
2007	139,10	83,46	208,70	104,35
2008	145,50	87,30	218,30	109,15
2009	148,70	89,22	223,10	111,55
2010	152,60	91,56	228,90	114,45

Huom. Erityisestä syystä (esim. työpaikan pieni koko) korvauksen määrä voi olla taulukossa esitettyä suurempi.

oförändrad. Ersättningsförfarandet vad gäller arbetsplatsutredningar hos lantbruksföretagare utvidgades till att gälla även privata producenter av företagshälsövårdstjänster. Samtidigt fastställdes en övre gräns för den ersättning som under ett kalenderår betalas av statens medel.

2010

- Från 1.1.2010 kan alla företagshälsövärdproducenter från offentliga sjukhus upphandla stödtjänster i form av bl.a. laboratorie- och bilddiagnostiska undersökningar. Kostnaderna för stödtjänsterna är ersättningsgilla både i ersättningsklass I och ersättningsklass II.
- Från 1.1.2010 kan en sakkunnig inom lantbruk delta i arbetsplatsutredningen för en lantbruksföretagare som sakkunnig inom den egna branschen ifall en yrkesutbildad person inom företagshälsövärderna anser det vara nödvändigt.

2011

- Fr.o.m. 1.1.2011 är villkoret för 60 % ersättning i ersättningsklass I att arbetsplatsen och företagshälsövärderna har gemensamt överenskomna mål och förfaranden för upprätthållande, uppföljning och tidigt stödjande av arbetsförmågan.

Maximibeloppen per arbetstagare för ersättningar för företagshälsövård som anordnats av arbetsgivaren är följande:

År	€			
	ersättningsklass I		ersättningsklass II	
	kostnader	ersättningar	kostnader	ersättningar
1995	100,91	50,46	151,37	75,68
1996	104,28	52,14	156,41	78,21
1997	104,28	52,14	156,41	78,21
1998	107,64	53,82	161,46	80,73
1999	109,32	54,66	164,82	82,41
2000	112,69	56,34	169,87	84,93
2001	116,55	58,28	175,76	87,88
2002	121,14	60,57	181,70	90,85
2003	124,00	62,00	186,00	93,00
2004	128,10	64,05	192,20	96,10
2005	131,30	65,65	197,00	98,50
2006	135,40	81,24	203,20	101,60
2007	139,10	83,46	208,70	104,35
2008	145,50	87,30	218,30	109,15
2009	148,70	89,22	223,10	111,55
2010	152,60	91,56	228,90	114,45

Anm. Av särskilda skäl (t.ex. arbetsplatsens storlek) kan ersättningen vara större än det belopp som upptas i tabellen.

Liite 3. Kelan kuntoutusetuuksien kehitys

Bilaga 3. Utvecklingen av FPA:s rehabiliteringsförmåner

1. Kehityksen pääpiirteet

Vanha kansaneläkelaki vuodelta 1937 sisälsi säännöksen sairanhoidon, ammattiopetuksen ja työvälaineiden antamisesta työkyvyttömyyseläkkeen saajalle työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi sekä sairanhoidon antamisesta työkyvyttömyyden estämiseksi.

Vuonna 1957 voimaan tulleen uuden kansaneläkelain mukaan vakuutetulle voitiin pysyvän työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi kustantaa lääkintähuoltoa, koulutusta ja työhuoltoa.

Vuonna 1964 voimaan tullut sairausvakuutuslaki velvoitti käyttämään vuosittain 2 % vakuutettujen sairausvakuutusmaksuista sairauksien ehkäisemistä ja vakuutettujen kuntouttamista tarkoittavaan toimintaan.

1.10.1991 alkaen Kelan kuntoutustoiminnasta säädetään omilla erillisillä laeilla (laki Kelan järjestämästä kuntoutuksesta, kuntoutusrahalaki). Samalla kumottiin kansaneläke- ja sairausvakuutuslain kuntoutussäännökset.

1.10.2005 laki Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta ja kuntoutusrahalaki yhdistettiin laiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista.

2. Kuntoutusetuuksien muutokset

Kuntoutusetuudet ovat muuttuneet seuraavasti vuodesta 1990 alkaen (tätä edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2000 tai sitä vanhemmat vuosikerrat):

1991

- 1.10.1991 tuli voimaan laki Kelan järjestämästä kuntoutuksesta. Sen mukaan Kelalla on velvollisuus järjestää vajaakuntoisten ammatillista ja vaikeavammaisten lääkinnällistä kuntoutusta (sisältää muutoksenhaku-oikeuden). Lisäksi Kela voi vuosittain valtion talousarviossa myönnettävän määrärahan puitteissa järjestää muuta ammatillista ja lääkinnällistä kuntoutusta.
- Kuntoutuksen lakisääteistäminen ei olennaisesti muuttanut Kelan aiemmin toteuttamaa ammatillista kuntoutusta lukuun ottamatta uutena toimintana alkanutta työkykyä ylläpitävää ja parantavaa valmennusta (TYK-toimintaa). Sen sijaan lääkinnällisen kuntoutuksen painoalueet muuttuivat. Mm. vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus on Kelassa uutta toimintaa. Muun ammatillisen ja lääkinnällisen kuntoutuksen toteuttaminen on lainmuutoksen jälkeen määrärahasidonnaisista.

1. Utvecklingen i huvuddrag

Den gamla folkpensionslagen från år 1937 innehöll ett stadgande om att invaliditetspensionstagare för återställande av arbets- och förvärvsförmågan kunde få sjukvård, yrkesundervisning och arbetsredskap. Likaså kunde försäkrade beredas sjukvård för förebyggande av invaliditet.

Enligt den nya folkpensionslagen, som trädde i kraft 1957, kunde medicinalvård, utbildning och arbetsvård bekostas för förhindrande av varaktig arbetsförmåga eller för återställande av arbets- och förvärvsförmåga.

Sjukförsäkringslagen, som trädde i kraft 1964, ålade anstalten att för sjukdomsprevention och rehabilitering av försäkrade årligen använda 2 % av de influtna sjukförsäkringspremierna.

Fr.o.m. 1.10.1991 regleras FPA:s rehabiliteringsverksamhet av särskilda lagar (lagen om rehabilitering som ordnas av FPA, lagen om rehabiliteringspenning). Samtidigt upphävdes stadgandena om rehabilitering i folkpensions- och sjukförsäkringslagen.

1.10.2005 sammanfördes lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten och lagen om rehabiliteringspenning i en lag om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.

2. Ändringar i rehabiliteringsförmånerna

Rehabiliteringsförmånerna har ändrats på följande sätt sedan 1990 (För tidigare ändringar, se årsboken för år 2000 eller äldre upplagor):

1991

- 1.10.1991 infördes lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten. Den förpliktar FPA att ordna yrkesinriktad rehabilitering för handikappade och medicinsk rehabilitering för gravt handikappade (besvärslätt ingår). Dessutom kan FPA ordna annan yrkesinriktad och medicinsk rehabilitering inom ramen för ett anslag som årligen beviljas i statsbudgeten.
- Rehabiliteringslagstiftningen har inte väsentligt förändrat den yrkesinriktade rehabilitering som FPA förut ordnat, med undantag av den nyinförda yrkesträningen för bevarande och förbättrande av arbetsförmågan (TYK-verksamhet). Däremot har den medicinska rehabiliteringens innehåll förändrats. Så är t.ex. den medicinska rehabiliteringen för gravt handikappade en ny verksamhet inom FPA. Den övriga yrkesinriktade och medicinska rehabiliteringen är efter lagändringen beroende av vilka anslag som beviljas.

- 1.10.1991 voimaan tulleella kuntoutusrahalalla säädetään kuntoutusajan toimeentuloturvasta. Lailla parannettiin erityisesti muualta kuin Kelalta kuntoutusta saavien toimeentuloturva.

1992

- Vuosina 1992–1994 toteutetut sairausvakuutuksen päivärahan korvausperusteiden yms. muutokset koskevat myös (sairauspäivärahan suuruista) kuntoutusrahaa.

1993

- 1.1.1993 kuntoutusrahan omavastuu piteni 7 arkipäivästä 9:ään.

1995

- 1.1.1995 tarkennettiin kuntoutus- ja kuntoutusrahalakia eräiltä osin (mm. kuntoutusrahan omavastuukojojen osalta).

1996

- 1.1.1996 alkaen elinkeinotukea ei enää myönnetä lainana. Avustuksen enimmäismäärästä säädetään asetuksella. Lisäksi kuntoutuksen matkakustannuksille säädettiin omavastuusuudet (7,57 €/yhdensuuntainen matka ja vuotuinen omavastuu 151,37 €), jotka pysyivät ennallaan 31.12.2004 saakka. Kuntoutuksen ja sairausvakuutuksen omavastuut olivat 31.12.2000 saakka samansuuruiset, vuotuiset omavastuut tosin erilliset. 1.1.2005 omavastuut yhtenäistettiin ja yhdistettiin.
- 1.1.1996 alkaen kuntoutuksen odotusajalta ja kuntoutusjaksojen väliseltä ajalta kuntoutusraha maksetaan 20 %:lla alennettuna.
- 1.1.1996 toteutuneet sairausvakuutuksen päivärahan määräytymisperusteiden muutokset koskevat myös (sairauspäivärahan suuruista) kuntoutusrahaa. Tarveharkintaiseen kuntoutusrahaan ei kuitenkaan sovelleta 60 päivän odotusaikaa.
- 1.1.1996 lukien työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea tai opintotukea edeltäneen kuukauden aikana saaneen kuntoutusraha on vähintään 86 % em. etuudesta lisättynä 10 %:lla. Ammatillisessa koulutuksessa olevan itsenäisesti asuvan tai huoltovelvollisen kuntoutusraha vastaa ao. henkilön opintotuen tasoa.

1999

- 1.8.1999 lukien kuntoutusrahaa voidaan maksaa oppisopimuskoulutuksen ajalta vajaakuntoiselle henkilölle, jonka työkyky on sairauden, vian tai vamman takia olennaisesti heikentynyt. Kuntoutusrahan saaminen ei edellytä kuntoutuspäätöstä.
- 1.8.1999 alle 18-vuotiaalle vajaakuntoiselle nuorelle, jonka työkyky on sairauden, vian tai vamman takia olennaisesti heikentynyt, aletaan maksaa kuntoutusrahaa ammatillisen kuntoutumisen varmistamiseksi, työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen ehkäisemiseksi ja nuoren toimeentulon turvaamiseksi. Kuntoutusrahan myöntäminen edellyttää henkilökohtaista opiskelu- ja kuntoutumissuunnitelmaa, ei kuitenkaan kuntoutuspäätöstä. Nuorelle maksettavan kuntoutusrahan suuruus, ks. asetelma jäljempänä.

- 1.10.1991 infördes lagen om rehabiliteringspenning, som stadgar om utkomstskydd för rehabiliteringsklienter. Genom lagen förbättrades utkomstskyddet särskilt för dem som får annan än FPA-rehabilitering.

1992

- De under 1992–1994 genomförda ändringarna i ersättningsgrunder etc. för sjukdagpenningen gäller också rehabiliteringspenningen (beloppet lika stort som sjukdagpenningen).

1993

- 1.1.1993 förlängdes självrisktiden för rehabiliteringspenning från 7 till 9 vardagar.

1995

- 1.1.1995 preciserades lagarna om rehabilitering resp. rehabiliteringspenning på vissa punkter (t.ex. självrisktiden för rehabiliteringspenning).

1996

- 1.1.1996 upphörde beviljandet av lån som näringsstöd. Om det maximala understödet stadgas genom förordning. Vidare infördes en självriskandel för rehabiliteringsreskostnader (7,57 €/enkelresa och årssjälvrisk 151,37 €), som var oförändrad till 31.12.2004. Till 31.12.2000 gällde samma självrisker för kostnaderna för rehabiliteringsresor som för sjukförsäkringens reskostnader; årssjälvriskerna var dock olika. 1.1.2005 förenhetligades och kombinerades självriskerna.
- 1.1.1996 sänktes rehabiliteringspenningen för väntetid och tid mellan rehabiliteringsperioder med 20 %.
- De 1.1.1996 införda ändringarna i grunderna för sjukförsäkringsdagpenning gäller också i fråga om rehabiliteringspenning (av sf-dagpenningens storlek). 60-dagarsgränsen tillämpas dock inte på behovsprövad rehabiliteringspenning.
- Från 1.1.1996 är rehabiliteringspenningen för dem som haft arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller studiestöd under den senaste månaden minst 86 % av denna förmån plus 10 %. För en självständigt boende eller försörjningspliktig person som får yrkesutbildning motsvarar rehabiliteringspenningen studiestödets nivå.

1999

- Från 1.8.1999 kan rehabiliteringspenning betalas för tiden för läroavtalsutbildning till handikappade personer vars arbetsförmåga väsentligt har försvagats på grund av sjukdom eller handikapp. Beslut om rehabilitering förutsätts inte.
- Från 1.8.1999 kan rehabiliteringspenning betalas till handikappade unga under 18 år vars arbetsförmåga väsentligt har försvagats på grund av sjukdom eller handikapp för säkerställande av yrkesinriktad rehabilitering, förebyggande av invalidpensionering och tryggnad av utkomsten. Det förutsätts en personlig studie- och rehabiliteringsplan men inget beslut om rehabilitering. Storleken av rehabiliteringspenningen för unga framgår av uppställningen längre fram.

2001

- 1.9.2001 alkaen ammatillisessa kuntoutuksessa olevan kuntoutusrahan vähimmäismäärä nousee 14,99 €:oon arkipäivältä. Samasta ajankohdasta lukien voidaan kuntoutuksessa olevalle, jonka kuntoutusraha on enintään 14,99 €/pv, maksaa harkinnanvaraista, verovaapaata ylläpitokorvausta (5,05 €/pv).

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tuloarajojen tarkkuustason ja etuusoikeuden säilyttämisestä.
- 1.4.2002 toteutuneet sairauspäivärahan määräytymisperusteiden muutokset koskevat myös (sairauspäivärahan suuruista) kuntoutusrahaa. Tarveharkintaisen kuntoutusrahan korvaa vähimmäismääräinen kuntoutusraha (10,09 €/pv), johon ei kuitenkaan sovelleta 55 kalenteripäivän odotusaikaa kuten sairauspäivärahaan.

Kuntoutusrahan alkamista edeltäneen etuuden (työttömyyspäiväraha, työmarkkinatuki, opintoraha, aikuisopintoraha) ns. suoja-aika piteni yhdestä kuukaudesta neljään. Uusina etuuksina lisättiin työllistämistuki työelämävalmennukseen ja työvoimapolitiittien koulutustuki.

- 1.4.2002 nuoren kuntoutusrahaa koskevat säännökset muuttuivat. Nuoren kuntoutusrahaa maksetaan 16–19-vuotiaalle (ennen 16–17-vuotiaalle) vajaakuntoiselle nuorelle ammatillisen kuntoutumisen varmistamiseksi ja työllistymisen edistämiseksi. Laissa mainittu edellytys työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen ehkäisemisestä on uudesta laista poistettu.

2003

- 1.8.2003 alkaen vaikeavammaisten lääkinnällistä kuntoutusta voivat saada alle 65-vuotiaat eläkkeensaajien korotettua hoitotukea tai erityistukea saavat, vaikka he eivät saisi työkyvyttömyyseläkettä.

2004

- 1.1.2004 alkaen Kelan on järjestettävä tarkoituksenmukainen ammatillinen koulutus ja valmennus henkilölle, jota lähivuosina uhkaa työkyvyttömyys (tarkoitus varhentaa ammatillisen kuntoutuksen aloittamista). Ammatillisen kuntoutuksen ajalta maksettava kuntoutusraha, joka määräytyy samoin kuin sairausvakuutuslain mukainen päiväraha, on 1.1.2004 alkaen 75 % sairausvakuutuslaissa säädetystä työtulosta kaikissa tuloluokissa.
- Vuonna 2004 Kelan ja kuntien välistä työnjakoa psykiatrisen kuntoutuksen järjestämisessä selvitettiin ja Kelan harkinnanvaraisen psykoterapian myöntöperusteita samalla tarkennettiin.

2005

- 1.1.2005 yhdistettiin ja yhtenäistettiin Kelan järjestämän kuntoutuksen ja sairausvakuutuksen matkakus-

2001

- Från 1.9.2001 stiger minimibeloppet av rehabiliteringspenningen för deltagare i yrkesinriktad rehabilitering till 14,99 € per vardag. Från samma tidpunkt kan klienter vars rehabiliteringspenning är högst 14,99 €/dag beviljas skattefri ersättning för uppehälle enligt prövning (5,05 €/dag).

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.
- De ändringar i bestämningsgrunderna för sjukdagpenning som infördes 1.4.2002 gäller även rehabiliteringspenning (av samma storlek som sjukdagpenningen). Den prövningsbaserade rehabiliteringspenningen ersätts av en minimirehabiliteringspenning (10,09 €/dag); på rehabiliteringspenning som betalas med minimibelopp tillämpas inte 55 dagars väntetid såsom i samband med sjukdagpenning.

Den s.k. skyddstiden för förmåner som föregår utbetalningen av rehabiliteringspenning (arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd, studiepenning, vuxenstudiepenning) förlängdes från en månad till fyra månader. Förmånerna kompletterades med sysselsättningsstöd i samband med arbetslivsträning och arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd.

- 1.4.2002 ändrades bestämmelserna om rehabiliteringspenning för unga. Rehabiliteringspenning betalas till handikappade unga i åldern 16–19 år (tidigare 16–17 år) för säkerställande av yrkesinriktad rehabilitering och i sysselsättningsfrämjande syfte. Omnämmandet om att rehabiliteringspenning för unga betalas för undvikande av sjukpensionering har slopats i den nya lagen.

2003

- Från 1.8.2003 kan personer under 65 år som har förhöjt vårdbidrag/specialvårdbidrag för pensionstagare få medicinsk rehabilitering även om de inte har invaliditetspension.

2004

- Från 1.1.2004 skall FPA ordna ändamålsenlig yrkesutbildning och yrkesträning för en person som riskerar att bli arbetsoförmögen under de närmaste åren (meningen är att den yrkesinriktade rehabiliteringen ska inledas så tidigt som möjligt). Den rehabiliteringspenning som betalas för den tid som den yrkesinriktade rehabiliteringen pågår och som bestäms på samma sätt som SFL-dagpenning utgör fr.o.m. 1.1.2004 75 procent av arbetsinkomsterna enligt sjukförsäkringslagen i alla inkomstklasser.
- År 2004 utreddes arbetsfördelningen mellan FPA och kommunerna vad gällde ordnandet av psykiatrisk rehabilitering och samtidigt preciserades grunderna för beviljande av den psykoterapi som FPA ordnar enligt prövning.

2005

- 1.1.2005 kombinerades och förenhetligades bestämmelserna om självriskandelen för resekostnader inom

tannusten omavastuut. Matkakohtainen omavastuu on 9,25 €/yhdensuuntainen matka ja yhteinen vuotuinen omavastuu 157,25 €. Kuntoutuksen matkakustannukset korvataan sairausvakuutusjärjestelmän kautta.

- 1.1.2005 oikeus kuntoutusrahaan ulotettiin 67-vuotiaisiin (ennen 64 v). Sairausvakuutuslain selkeyttämistä aiheutui muutoksia myös kuntoutusrahaan.
- 1.1.2005 alkaen ylläpitokorvaus on 8 €/pv (ennen 5,05 €/pv).
- 1.10.2005 laki Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta ja kuntoutusrahaksi yhdistettiin laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista. Uudistus oli pääosin tekninen ja vakiintunut tulkinta kirjattiin lakiin.

2006

- 1.1.2006 alkaen työttömillä on oikeus kuntoutusrahaan päihdehuoltolain mukaisen yksilökuntoutuksen ajalta. Ennen kuntoutusrahan myöntäminen edellytti kuntoutukseen hakeutumista työpaikan kautta.

2011

- 1.1.2011 alkaen Kelan nykyinen harkinnanvarainen kuntoutuspsykoterapia siirrettiin Kelan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaksi lakisääteiseksi toiminnaksi.

Eräitä kuntoutusrahaan liittyviä rahamääriä on tarkistettu seuraavasti:

Tarkistus- ajankohta	Nuoren kuntoutusraha/Kuntoutus- rahan vähimmäismäärä ammatil- lisen kuntoutuksen ajalta ¹⁾		Ylläpito- korvaus
	€/kk	€/pv	€/pv
1.8.1999	353,19	14,13	.
1.1.2000	359,75	14,39	.
1.1.2001	374,55	14,99	.
1.9.2001	374,55	14,99	5,05
1.1.2002	388,30	15,53	5,05
1.1.2003	397,56	15,90	5,05
1.1.2004	406,64	16,27	5,05
1.1.2005	410,50	16,42	8,00
1.1.2006	417,25	16,69	8,00
1.1.2007	437,64	17,51	8,00
1.1.2008	436,72	17,47	8,00
1.1.2009	550,90	22,04	8,00
1.1.2010	550,90	22,04	9,00
1.3.2011	553,35	22,13	9,00

¹⁾ 1.9.2001 alkaen.

rehabiliteringen och sjukförsäkringen. Självrisken per enkelresa är 9,25 € och den sammanlagda årliga självrisken är 157,25 €. Kostnaderna för resor till rehabilitering ersätts genom sjukförsäkringssystemet.

- 1.1.2005 fick 67-åringar rätt till rehabiliteringspenning (tidigare 64 år). Revideringen av sjukförsäkringslagen medförde även ändringar avseende rehabiliteringspenningen.
- Från 1.1.2005 är ersättningen för uppehälle 8 €/dag (tidigare 5,05 €/dag).
- 1.10.2005 sammanfördes lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten och lagen om rehabiliteringspenning i en lag om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner. Ändringarna var främst av teknisk natur och vedertagen tolkning skrevs in i lagen.

2006

- Från 1.1.2006 har arbetslösa rätt till rehabiliteringspenning för tid i individuell rehabilitering enligt lagen om missbrukarvård. Tidigare beviljades rehabiliteringspenning förutsatt att personen sökt sig till rehabilitering via arbetsplatsen.

2011

- 1.1.2011 införlivades den rehabiliterande psykoterapi som FPA hittills ordnat enligt prövning med sådan lagstadgad verksamhet som FPA är skyldig att ordna.

Vissa belopp i anslutning till rehabiliteringspenningen har justerats enligt följande:

Justerings- tidpunkt	Rehabiliteringspenning för unga/ Minimibeloppet vid yrkesinriktad rehabilitering ¹⁾		Ersättning för uppe- hälle
	€/mån.	€/dag	€/dag
1.8.1999	353,19	14,13	.
1.1.2000	359,75	14,39	.
1.1.2001	374,55	14,99	.
1.9.2001	374,55	14,99	5,05
1.1.2002	388,30	15,53	5,05
1.1.2003	397,56	15,90	5,05
1.1.2004	406,64	16,27	5,05
1.1.2005	410,50	16,42	8,00
1.1.2006	417,25	16,69	8,00
1.1.2007	437,64	17,51	8,00
1.1.2008	436,72	17,47	8,00
1.1.2009	550,90	22,04	8,00
1.1.2010	550,90	22,04	9,00
1.3.2011	553,35	22,13	9,00

¹⁾ Fr.o.m. 1.9.2001.

Liite 4. Kelan työttömyysturvaetuuksien kehitys

Bilaga 4. Utvecklingen av FPA:s arbetslöshetsförmåner

1. Kehityksen pääpiirteet

- 1.1.1985 Työttömyysturvan peruspäivärahajärjestelmä tuli voimaan ja annettiin Kelan hoidettavaksi
- 1.1.1991 Työvoimapolitiittisen koulutustuen hoito siirtyi ammatillisilta kurssikeskuksilta Kelalle
- 1.1.1994 Työttömyysturvajärjestelmä uusittiin
- 1996–98, 2001 Työttömyysturvajärjestelmää tiukennettiin, mutta toisaalta luotiin uusia työttömien aktivointiin tähtääviä etuuksia
- 2010 Työttömien koulutusajan etuudet omina etuuksinaan lakkasivat. Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus ja omaehtoinen opiskelu muuttuivat työllistymistä edistäviksi palveluiksi, joiden ajalta maksetaan työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.

2. Työttömyysturvaa koskevat muutokset

Etuuksiin on tehty seuraavia muutoksia vuodesta 1990 alkaen (tätä edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2000 tai sitä vanhemmat vuosikerrat):

1993

- 1.1.1993 ensimmäistä kertaa työmarkkinoille tulevan peruspäivärahan omavastuu piteni 6 viikosta 3 kuukauteen.
- 1.1.1993 alkaen päivärahan saannin estää irtisanomisajan palkan ohella myös työnantajalta työsuhteen päättyessä saatu muu korvaus. Lasten kotihoidon tuen perusosa ja sisaruskorotus, rekisteröimätön lisäeläke sekä vammaisen, vanhuksen tai pitkäaikaissairaana kotihoidon tuki vähennetään täysimääräisestä päivärahasta. Tulot yrittäjätoiminnasta vähentävät aiempaa tuntuvammin päivärahan määrää.
- 1.1.1993 alkaen poistettiin työvoimapolitiittisen koulutustuen opintososiaalisista etuuksista erityistuki, ryhdyttiin maksamaan majoituskorvausta ja muutettiin ylläpitokorvauksen säännöksiä.
- 1.1.1993 alkaen lakisääteiset sosiaalietuudet, sivuja osa-aikatyön palkka sekä irtisanomisen yhteydessä työnantajalta saadut korvaukset rinnastettiin päätoimen palkkaan koulutustukea määritettäessä.
- 1.9.1993 täsmennettiin mm. työvoimapolitiittisia edellytyksiä.

1. Utvecklingen i huvuddrag

- 1.1.1985 Grunddagpenning för arbetslösa infördes och verkställigheten anförtröddes FPA
- 1.1.1991 Skötseln av det arbetskraftspolitiska utbildningsstödet överfördes från yrkeskurscentralerna till FPA
- 1.1.1994 Arbetslöshetsskyddet reviderades
- 1996–98, 2001 Arbetslöshetsskyddet åtstramades men å andra sidan skapades nya förmåner avsedda att aktivera de arbetslösa
- 2010 Utbildningsförmånerna för arbetslösa slopades som separata förmåner. Den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen och den frivilliga utbildningen blev sysselsättningsfrämjande service under vilken arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd betalas.

2. Ändringar i arbetslöshetsskyddet

Förmånerna har undergått följande förändringar sedan 1990 (tidigare ändringar, se årsboken 2000 eller äldre årgångar):

1993

- 1.1.1993 förlängdes självrisktiden för grunddagpenning till nykomlingar på arbetsmarknaden från 6 veckor till 3 månader.
- Fr.o.m. 1.1.1993 hindras dagpenningutbetalningen inte bara av lön för uppsägningstid utan också av annan ersättning som arbetsgivaren betalar vid anställningens upphörande. Grunddel och syskonförhöjning till hemvårdsstöd för barn, oregistrerad tilläggspension samt hemvårdsstöd för handikappad, åldring eller långtidssjuk avdras på den fulla grunddagpenningen. Företagarinkomster påverkar dagpenningen mera kännbart än förut.
- 1.1.1993 avskaffades specialstödet som var en studiesocial förmån anknuten till det arbetskraftspolitiska utbildningsstödet. Ersättning för inkvartering började betalas och stadgandena om ersättning för uppehälle ändrades.
- 1.1.1993 blev lagstadgade sociala förmåner, lön för bi-syssla och deltidssarbete samt av arbetsgivare betalda ersättningar vid uppsägning jämförbara med lön av huvudsyssla vid fastställande av utbildningsstöd.
- 1.9.1993 preciserades bl.a. de arbetskraftspolitiska förutsättningarna.

1994

- 1.1.1994 peruspäivärahan saamiselle asetettiin työssäoloehto (työssä 6 kk viimeisten 2 vuoden aikana). Peruspäivärahaa maksetaan enää rajoitetun ajan (500 pv). Tarveharkinta poistuu asteittain (viimeistään 31.12.1995).
- 1.1.1994 otettiin käyttöön uusi tukimuoto, työmarkkinatuki. Tukeen on oikeus henkilöllä, joka on saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan (500 pv) tai joka ei ole oikeutettu työttömyyspäivärahaan, koska ei täytä työssäoloehto. Tukea maksetaan rajoittamaton aika. Tuki on tarveharkintainen, ei kuitenkaan yli 54-vuotiaan työssäoloehdon täyttäneen tuki, päivärahalta pudonneen tuki (180 pv ajalta) eikä työvoimapolitiittisen toimenpiteen ajalta.
- 1.1.1994 alkaen koulutustuen ja siihen liittyvien opintososiaalisten etuuksien saamisen alaikäraja on 17 v.
- 1.1.1994 alkaen koulutustukeen ei enää ole oikeutta opiskelijalla, joka ei täytä (palkansaajan) työssäoloehto (työssä 6 kk viimeisten 2 vuoden aikana) tai joka on saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan.
- 1.1.1994 alkaen koulutustuen ja muiden tulojen yhteensovitus muuttui: täysimääräisestä koulutustuesta vähennetään 80 % (ennen 75 %) työtulojen ja lakisääteisten sosiaalietuuksien siitä osasta, joka ylittää tulorajan (126,14 € 1.1.1994).

1995

- 1.1.1995 alkaen päätoimisilla yrittäjillä on oikeus peruspäivärahaan tai koulutustukeen täytettyään yrittäjän työssäoloehdon (yrittäjänä 2 vuotta viimeisten 4 vuoden aikana). Oikeus päivärahaan tai koulutustukeen voi alkaa aikaisintaan 1.1.1996.
- 1.11.1995 alkaen peruspäivärahasta ja työmarkkinatuesta vähennetään puolison saama lasten kotihoidon tuen perusosa ja sisaruskorotus (lisäosaa saavan tukea ei vähennetä).

1996

- 1.1.1996 alkaen nuorten (alle 20 v) oikeutta työmarkkinatukeen rajoitettiin (mm. ammattikoulutusta vaille oleva nuori ei saa kieltäytyä työstä/työvoimapolitiittisesta toimenpiteestä/ammattillisesta koulutuksesta eikä olla hakeutumatta ammatilliseen koulutukseen), ensimmäistä kertaa työmarkkinoille tulevan odotusai-ka pidennettiin 3 kuukaudesta 5 kuukauteen, työmarkkinatuella säädettiin 5 päivän omavastuu-aika ja työmarkkinatuen lapsikorotuksia leikattiin, ks. taulukko b.
- 1.1.1996 alkaen ylläpito- ja majoituskorvausta on voitu maksaa myös työmarkkinatuen saajalle, joka on työvoimapolitiittisessa koulutuksessa.
- 1.1.1996 alkaen vuoden 1997 loppuun on voimassa työvuorottelua koskeva järjestely, jossa työntekijä työnantajansa kanssa tekemän sopimuksen mukaan jää vuorotteluvapaalle ja työnantaja palkkaa hänen tilalleen työttömän työnhakijan. Vuorotteluvapaalle lähtevän korvaus on 60 % päivärahasta, jonka tämä olisi työttömänä saanut, kuitenkin enintään 756,85 €/kk

1994

- 1.1.1994 tillkom ett arbetsvillkor för rätt till grunddagpenning (6 månaders arbete under de senaste 2 åren). Utbetalningstiden begränsades till 500 dagar. Behovsprövningen slopas stegvis (senast 31.12.1995).
- 1.1.1994 infördes en ny stödform, arbetsmarknadsstödet. Rätt till stödet har den som fått grunddagpenning för maximitiden (500 dgr) eller inte är berättigad till arbetslöshetsdagpenning, då arbetsvillkoret inte är uppfyllt. Betalningstiden är obegränsad. Stödet är behovsprövat, dock inte för personer över 54 år som uppfyllt arbetsvillkoret, personer som upphört att få dagpenning (180 dgr) eller personer som omfattas av arbetskraftspolitiska åtgärder.
- 1.1.1994 blev lägsta ålder för rätt till utbildningsstöd jämte studiesociala förmåner 17 år.
- 1.1.1994 slopades rätten till utbildningsstöd för studerande som inte uppfyller arbetsvillkoret för löntagare (6 månaders arbete under de senaste 2 åren) eller som fått arbetslöshetsdagpenning för maximal tid.
- 1.1.1994 ändrades samordningen av utbildningsstöd och övriga inkomster: utbildningsstödet fulla belopp minskas med 80 % (tidigare 75 %) av de arbetsinkomster och lagstadgade sociala förmåner som överstiger inkomstgränsen (126,14 € 1.1.1994).

1995

- Fr.o.m. 1.1.1995 har heltidsföretagare rätt till grunddagpenning eller utbildningsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret (2 års företagarkerksamhet de senaste 4 åren). Rätten till dagpenning eller utbildningsstöd kan börja tidigast 1.1.1996.
- Fr.o.m. 1.11.1995 minskas grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet med grunddel och syskonförhöjning till makens hemvårdsstöd för barn (gäller inte tilläggsdelstagens stöd).

1996

- Fr.o.m. 1.1.1996 begränsas rätten till arbetsmarknadsstöd för unga personer under 20 år (t.ex. de som saknar yrkesutbildning måste ta emot arbete/arbetskraftspolitiska åtgärder/yrkesutbildning eller söka sig till yrkesutbildning), väntetiden för nykomlingar på arbetsmarknaden förlängs från 3 till 5 månader, 5 dagars självrisktid införs för stödet och barnstilläggen minskas, se tabell b.
- Från 1.1.1996 har ersättningar för uppehälle och in-kvartering kunnat betalas till personer som får arbetsmarknadsstöd och arbetskraftspolitisk utbildning.
- Från 1.1.1996 till slutet av 1997 gäller ett alterneringsarrangemang, där en arbetstagare enligt avtal med arbetsgivaren blir alterneringsledig medan en arbetslös arbetssökande får anställning. Under alterneringsledigheten utges en ersättning som utgör 60 % av den dagpenning vederbörande skulle få som arbetslös, dock högst 756,85 €/mån. (mottagare av inkomstre-

(ansiopäivärahan saaja). Kelan maksama vuorottelu-korvaus on enintään 11,91 €/pv.

1997

- 1.1.1997 alkaen 18–19-vuotiaita koskevat työmarkkinatuen saamisen rajoitukset ulotettiin myös 20–24-vuotiaisiin.
- 1.1.1997 alkaen palkansaajan työssäoloehto peruspäivärahassa pidennettiin 6 kk:sta 10 kk:een.
- 1.1.1997 palkansaajan työssäoloehto koulutustuessa piteni 6 kk:sta 10 kk:een. Koulutustuen työssäoloehdoton ei kuitenkaan lueta aikaa, jolta henkilö on saanut koulutustukea (vrt. peruspäiväraha).
- 1.1.1997 ikäraja, josta alkaen peruspäivärahaa voidaan tietyin edellytyksin maksaa 60 ikävuoteen saakka, nousi 55 vuodesta 57 vuoteen. (Kuitenkin ennen vuotta 1944 syntyneellä on oikeus lisäpäiviin tietyin edellytyksin.) Jos henkilö saa päivärahaa 60 v täyttyessään, päivärahan maksamista jatketaan, kunnes enimmäisaika (500 pv) tulee täyteen.
- 1.1.1997 alkaen työssäoloehtoon kelpaavan kokoaikatyön palkan pitää vastata, ellei alalla ole työehtosopimusta, vähintään 40-kertaista peruspäivärahaa (793,85 €/kk 1997).
- 1.1.1997–31.12.1998 työssäoloon voidaan rinnastaa enintään 16 kalenteriviikon pituinen jakso, jolta henkilö on saanut työvoimapolittista koulutustukea.
- 1.1.1997 alkaen peruspäivärahan omavastuu-aika on 7 työpäivää (ennen 5 työpäivää). Se lasketaan vain keran 500 päivän enimmäisaikaa kohti.
- 1.1.1997 lukien 500 päivän enimmäisaika ei ole enää sidottu neljään peräkkäiseen kalenterivuoteen. Enimmäisaikaan lasketaan 1.1.1994 lähtien maksetut peruspäivärahat. Enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö on täyttänyt uudelleen työssäoloehdon eli ollut työssä vähintään 10 kk 2 vuoden sisällä. Tämä ns. paluuehto edellytti aiemmin 6 kuukauden työssäoloa 8 kuukauden aikana.
- 1.1.1997 lukien peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea ei makseta ajalta, jolta työttömällä on oikeus saada vuosiloma-ajan palkkaa tai jolle lomakorvaus työsuhteen päättyessä voidaan jaksottaa.
- 1.1.1997 lukien sovitellulta peruspäivärahalta ja työmarkkinatuelta poistuu tytötlöjen suojaosa (126,14 €/kk 1996) ja sovitellussa otetaan huomioon 50 % tytötlöistä (ennen 80 %). Oikeutta soviteltuun peruspäivärahaan tai työmarkkinatukeen ei ole, jos henkilön työaika ylittää 75 % (ennen 80 %) alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta.
- 1.1.1997 lukien työttömyyspäivärahalta työmarkkinatuella siirryttäessäkin on aina hankittava uusi omavastuu-aika.
- 1.1.1997 alkaen huoltovelvollisen tarveharkinnassa työmarkkinatukea pienentävistä tulorajan ylittävistä tuloista otetaan huomioon 50 % (ennen 75 %). Yksinäisellä henkilöllä vastaava prosenttiosuus säilyi 75 %:na. Molempien tulorajat muuttuivat, ks. taul. b.

laterad dagpenning). FPA betalar högst 11,91 €/dag i altemneringsersättning.

1997

- Fr.o.m. 1.1.1997 gäller begränsningarna för 18–19-åringars rätt till arbetsmarknadsstöd också 20–24-åringar.
- Fr.o.m. 1.1.1997 ändrades arbetsvillkoret för grunddagpenning till löntagare från 6 till 10 mån.
- 1.1.1997 ändrades arbetsvillkoret för utbildningsstöd till löntagare från 6 till 10 månaders arbete; den tid för vilken utbildningsstöd erhållits lämnas dock obeaktad (jfr grunddagpenning).
- 1.1.1997 höjdes den åldersgräns efter vilken grunddagpenning under vissa förutsättningar kan betalas fram till 60 års ålder från 55 till 57 år. (De som är födda före 1944 har emellertid under vissa förutsättningar rätt till tilläggsdagar.) Om en person har dagpenning vid fyllda 60 fortsätter utbetalningen maximitiden ut (500 dagar).
- Fr.o.m. 1.1.1997 skall lön för heltidsarbete för att uppfylla arbetsvillkoret uppgå till minst 40 gånger grunddagpenningen (793,85 €/mån. 1997) om kollektivavtal saknas för branschen.
- Med arbete 1.1.1997–31.12.1998 kan jämställas högst en period om 16 kalenderveckor för vilken arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd betalats.
- Fr.o.m. 1.1.1997 är självrisktiden för grunddagpenning högst 7 arbetsdagar (tidigare 5 dagar). Den beräknas bara en gång för maximitiden (500 dagar).
- Fr.o.m. 1.1.1997 är maximitiden (500 dagar) inte längre bunden till fyra på varandra följande kalenderår. Från 1.1.1994 betalda grunddagpenningar räknas in i maximitiden. Maximitiden börjar räknas på nytt när arbetsvillkoret åter är uppfyllt, dvs. när vederbörande har arbetat minst 10 mån. under 2 år (tidigare villkor: 6 mån. under 8 mån.).
- Fr.o.m. 1.1.1997 utges grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd inte vare sig för tid för vilken en arbetslös har rätt till semesterlön, eller över vilken semesterersättning kan periodiseras då anställning upphör.
- Fr.o.m. 1.1.1997 slopas den skyddade arbetsinkomst-delen (126,14 €/mån. 1996) vid jämkning av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd, och vid jämkningen beaktas 50 % av arbetsinkomsterna (tidigare 80 %). Om arbetstiden överstiger 75 % (tidigare 80 %) av den gängse maximi-arbetstiden för heltidsanställda inom branschen saknar vederbörande rätt till jämkad förmån.
- Fr.o.m. 1.1.1997 börjar självrisktiden alltid räknas på nytt vid övergång från arbetslöshetsdagpenning till arbetsmarknadsstöd.
- Fr.o.m. 1.1.1997 beaktas vid behovsprövning för underhållsskyldiga 50 % (tidigare 75 %) av de inkomster som överskrider inkomstgränsen och som inverkar minskande på arbetsmarknadsstödet. För ensamstående är procentandelen alltså 75 %. Inkomstgränserna ändrades för bägge grupperna, se tabell b.

- 1.8.1997 lukien henkilöllä on oikeus peruspäivärahaan myös ajalta, jona hän palkatta osallistuu yleishyödylliseen vapaaehtois- ja talkootyöhön sekä tietyin edellytyksin satunnaisen ja lyhyen ulkomaanmatkan ajalta. Päätoimisen opiskelun (peruspäivärahan saannin este) käsitettä tarkennettiin.
- 1.8.1997 lukien työmarkkinatuen omavastuu-aika ei enää kulu odotusaikana eikä karenssien aikana. Työmarkkinatuen tarveharkinnatonta 180 ensimmäistä päivää kuluttavat vain työttömyyspäivät (eivät päivät työvoimapolitiittisen toimenpiteen ajalta).
- 1.8.1997 aletaan tukea pitkäaikaistyöttömien omaehtoista opiskelua. (Lakia sovelletaan 1.8.1997–31.7.1998 alkaneeeseen koulutukseen.) Tuen myöntämisestä ja maksamisesta huolehtivat työttömyyskassat (kassojen jäsenet) ja Kela.

Tuen edellytyksiä: aloittanut päätoimisen ammatillisia valmiuksia edistävän koulutuksen (vähintään 20 opintoviikkoa), ollut pitkään (12 kk 2 vuoden sisällä) työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa, takanaan riittävä työhistoria (ansainnut työeläkettä vähintään 12 vuotta viimeisten 18 vuoden aikana).

Koulutusajalta opiskelijalla on oikeus työvoimapolitiittiseen koulutustukeen tai työmarkkinatukeen, ei kuitenkaan ylläpito- ja majoituskorvauksiin. Työmarkkinatukeen ei sovelleta tarveharkintaa eikä kotona asumisesta johtuvaa tuen osittamista. Tukea voidaan maksaa 2 vuoden ajan; maksaminen päättyy kuitenkin viimeistään 31.12.1999.

1998

- 1.1.1998 alkaen työmarkkinarikkeiden takia annettavat määräajat ja työssäolovelvoite pitenivät.
- 1.1.1998 alkaen työmarkkinatukea voidaan maksaa työnantajalle, joka tekee työ- tai oppisopimuksen pitkään työttömänä olleen työmarkkinatukeen oikeutetun henkilön kanssa. Pitkään työttömänä katsotaan olleen henkilön, joka oli saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan tai työmarkkinatukea työttömyyden perusteella 500 päivää. Työnantajalle maksettava työmarkkinatuki on täysimääräisen työmarkkinatuen suuruinen. Lapsikorotuksia siihen ei makseta. Työmarkkinatukea voidaan työnantajalle maksaa enintään 12 kuukaudelta henkilöä kohti.
- Työmarkkinatuen maksamisesta työnantajalle määrää työvoimatoimisto. Työmarkkinatuki voidaan maksaa työnantajalle joko yksinään tai yhdistettynä työvoimatoimiston maksamaan työllistämistukeen.
- 1.1.1998 alkaen työnantajalle maksettu työmarkkinatuki kartuttaa työttömyyspäivärahan työssäoloehto kolmanneksella siitä ajasta, jonka työtön on työllistettynä työnantajan palveluksessa, kuitenkin enintään 16 kalenteriviikolla.
- 1.1.1998 alkaen vuorotteluvapaalle lähtevän korvaus on 70 % (ennen 60 %) työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä ollessaan oikeus. Ansiosidonnaiseen päivärahaan perustuvan vuorottelukorvauksen enimmäismäärä (756,85 €/kk 1997) poistui. Kelan maksama vuorottelukorvaus on 1998 alus-

- Fr.o.m. 1.8.1997 föreligger grunddagpenningrätt för tid då en person utan lön deltar i allmännyttigt frivilligt arbete och talkoarbete samt på vissa villkor under tillfällig och kort utlandsresa. Begreppet heltidsstudier (hinder för grunddagpenning) preciseras.

- Fr.o.m. 1.8.1997 ingår arbetsmarknadsstödet självrisktid inte längre i väntetiden eller karenstiden. De första 180 dagarna med icke behovsprövat arbetsmarknadsstöd påverkas enbart av arbetslöshetsdagarna (inte arbetskraftspolitiska åtgärder).
- Fr.o.m. 1.8.1997 beviljas stöd för långtidsarbetslösas frivilliga studier. (Lagen tillämpas på utbildning som inlett 1.8.1997–31.7.1998.) Arbetslöshetskassorna (kassamedlemmar) och FPA sköter beviljandet och utbetalningen.

Villkor: påbörjade heltidsstudier för främjande av yrkeskunskaper (minst 20 studieveckor), långtidsarbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån (12 mån. under 2 år), tillräcklig arbetshistorik (intjänad arbetspension för minst 12 år under de senaste 18 åren).

Studeranden har under utbildningstiden rätt till arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd eller arbetsmarknadsstöd, men inte ersättning för uppehälle eller inkvartering. Arbetsmarknadsstödet behovsprövas inte, och det reduceras inte om studeranden bor hos sina föräldrar. Det kan utges under en period av 2 år, men upphör senast 31.12.1999.

1998

- 1.1.1998 skärptes karenserna och skyldigheten att arbeta i samband med arbetsmarknadsförseelser.
- Fr.o.m. 1.1.1998 kan arbetsmarknadsstöd betalas till arbetsgivare som ingår arbets- eller läroavtal med en person som länge varit arbetslös och har rätt till arbetsmarknadsstöd. Som långtidsarbetslös betraktas den som fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden eller arbetsmarknadsstöd på grund av arbetslöshet för 500 dagar. Till arbetsgivaren betalas fullt arbetsmarknadsstöd utan barnförhöjningar. Det kan betalas för högst 12 månader per person.

Det är Arbetskraftsbyrån som bestämmer om utbetalning av arbetsmarknadsstöd till arbetsgivaren. Stödet kan betalas ensamt eller tillsammans med sysselsättningsstöd från Arbetskraftsbyrån.

- Fr.o.m. 1.1.1998 kumulerar arbetsmarknadsstöd som betalas till arbetsgivaren arbetsvillkoret för arbetslöshetsdagpenning med en tredjedel av den tid under vilken den arbetslösa sysselsätts, dock med högst 16 kalenderveckor.
- Fr.o.m. 1.1.1998 är ersättningen till den som blir alterneringsledig 70 % (tidigare 60 %) av den arbetslöshetsdagpenning personen skulle ha rätt till som arbetslös. Maximigränsen för alterneringsersättning beräknad efter inkomstrelaterad dagpenning (756,85 €/mån. 1997) slopades. Den alterneringsersättning FPA ger ut

ta enintään 14,13 €/pv. Vuorotteluvapaalle lähtevältä ei enää edellytetä kokoaikatyötä (riittää 75 % alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän työajasta). Vuorotteluvapaakoikeilua jatkettiin vuoden 2000 loppuun saakka (vapaa pidettävä 2001 aikana).

- 1.1.1998 alkaen ylläpitokorvausta on voitu maksaa työmarkkinatukea saavalle pitkäaikaistyöttömälle, joka osallistuu työvoimaviranomaisen järjestämään työharjoitteluun.
- 1.8.1998 tai sen jälkeen alkaneeseen omaehtoiseen opiskeluun työtön voi saada työttömyyspäivärahan tai työmarkkinatuen suuruista koulutuspäivärahaa. Koulutuspäivärahan myöntämisestä ja maksamisesta huolehtivat työttömyyskassat (ansioturvan tasoinen koulutuspäiväraha) ja Kela (peruspäivärahan ja työmarkkinatuen suuruinen koulutuspäiväraha).

Tuen edellytyksiä: aloittanut päätoimisen (vähintään 20 opintoviikkoa) ammatillisia valmiuksia edistävän koulutuksen, ollut työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa, saanut työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 4 kk (86 pv) koulutusta edeltäneen 12 kuukauden aikana, takana riittävä työhistoria (ansainnut työeläkettä vähintään 10 vuotta viimeisten 15 vuoden aikana).

Koulutuspäivärahaan ei makseta ylläpito- eikä majotuskorvauksia. Työmarkkinatuen tasoiseen koulutuspäivärahaan ei sovelleta tarveharkintaa eikä vanhempiensa luona asumisesta johtuvaa etuuden osittamista. Koulutuspäivärahaa maksetaan enintään 500 päivältä. Koulutuspäivärahapäivät luetaan työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisaikaan. Koulutus- ja työttömyyspäivärahaa maksetaan yhteensä enintään 586 päivältä. (Opintonsa 1.8.–31.12.1998 aloittaneet ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa saaneet opiskelijat saavat koulutuspäivärahaa 100 ylimääräiseltä päivältä.)

1999

- 1.1.1999 alkaen Kelan maksamien työttömyysturvaetuuksien (päiväkorvauksen, lapsikorotusten) rahamäärät tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksin muutoksen mukaisesti (Laki kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannusindeksiin; nimitys muuttuu 1.1.2002 Laiksi kansaneläkeindeksistä.).
- 1.1.1999 alkaen Kelan maksama täysi vuorottelukorvaus oli 14,25 €/pv ja 1.1.2000 alkaen 14,36 €/pv.
- 1.5.1999 alettiin maksaa kotoutumistukea maahanmuuttajalle, joka on ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi työvoimatoimistoon tai hakenut toimeentulotukea. Kotoutumistuki koostuu Kelan maksamasta työmarkkinatuesta ja/tai kunnan maksamasta toimeentulotuesta. Tukea maksetaan enintään 3:n ensimmäisenä maassaolovuotena.

2000

- 1.4.2000 alkaen aletaan soveltaa sovitellun päivärahan enimmäismaksuaikaa koskevia (muuttuneita)

är högst 14,13 €/dag från början av år 1998. Den alterneringslediga förutsätts inte längre ha haft heltidsarbete (det är nog med 75 % av heltidsanställdas arbetstid inom branschen). Försöket med arbetsalternering förlängdes till slutet av år 2000 (ledigheten skall tas ut senast 2001).

- Fr.o.m. 1.1.1998 har ersättning för uppehålle kunnat betalas till långtidsarbetslösa med arbetsmarknadsstöd som deltar i praktisk ordnad av arbetskraftsmyndigheterna.
- För frivilliga studier som inletts 1.8.1998 eller senare kan arbetslösa få utbildningsdagpenning av arbetslöshetsdagpenningens eller arbetsmarknadsstödet storlek. Beviljandet och utbetalningen sköts av arbetslöshetskassorna (utbildningsdagpenning av inkomstrelaterad dagpenningens storlek) och FPA (utbildningsdagpenning av grunddagpenningens eller arbetsmarknadsstöds storlek).

Förutsättningar: personen har inlett heltidsutbildning (minst 20 studieveckor) som främjar yrkesfärdigheterna, har varit arbetslös arbetssökande hos arbetskraftsbyrån, har haft arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd i minst 4 mån. (86 dagar) under de 12 månaderna närmast före utbildningen, har tillräcklig arbetshistorik (intjänat arbetspension minst 10 år de senaste 15 åren).

Till utbildningsdagpenningen hör inte ersättningar för uppehålle och inkvartering. På utbildningsdagpenning av arbetsmarknadsstödet storlek tillämpas inte behovsprövning eller minskning p.g.a. boende hos föräldrarna. Den betalas för högst 500 dagar. Dagpenningdagarna inräknas i maximitiden på 500 dagar för arbetslöshetsdagpenning. Utbildnings- och arbetslöshetsdagpenning betalas sammanräknat för högst 586 dagar. (Studerande som inlett sina studier 1.8.–31.12.1998 och som haft inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning får utbildningsdagpenning för 100 tilläggsdagar.)

1999

- Fr.o.m. 1.1.1999 justeras arbetslöshetsförmåner från FPA (dagersättningar, barnförhöjningar) årligen enligt förändringarna i levnadskostnadsindexet (lagen om bindande av de i folkpensionslagen stadgade pensionerna och understöden vid levnadskostnaderna; namnet ändras 1.1.2002 till lagen om folkpensionsindex.).
- 1.1.1999 blev det fulla beloppet av alterneringsersättning från FPA 14,25 €/dag och 1.1.2000 14,36 €/dag.
- 1.5.1999 inleddes utbetalningen av integrationsstöd till invandrare som har anmält till arbetskraftsbyrån att de är arbetslösa och söker arbete eller som har sökt utkomststöd. Integrationsstödet består av arbetsmarknadsstöd från FPA och/eller utkomststöd från kommunen. Stödet betalas högst för de 3 första vistelseåren i landet.

2000

- 1.4.2000 börjar (nya) bestämmelser för maximitiden vid jämkad dagpenning tillämpas, eftersom tidsbe-

säännöksiä määräaikaisten lakien siirrettyä tähän asti niiden toteutumista. Soviteltua päivärahaa maksetaan enintään 36 kuukaudelta; jokainen maksupäivä katsotaan kokonaiseksi suorituspäiväksi.

- 1.6.2000 alkaen työttömälle ei aseteta uutta omavastuu-aikaa, jos hän on ollut yhdenjaksoisesti työttömänä siirtyessään suoraan työmarkkinatuella työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisajan täytyttyä (tulkinta muuttunut).
- 1.9.2000 alkaen työmarkkinatuen tarveharkinta lievenee: puolison tuloista saa vähentää 235,46 €/kk (aiemmin 50,46 €/kk).

2001

- 1.1.2001 alkaen Kelan maksama täysi vuorottelukorvaus oli 14,95 €/pv, 1.1.2002 alkaen 15,34 ja 1.3.2002 alkaen 15,93 €/pv. Vuorotteluvapaakokeilua jatkettiin vuoden 2002 loppuun saakka (vapaa pidettävä 2003 aikana).
- 1.1.2001 alkaen alettiin maksaa työmarkkinatukea matka-avustuksena työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle, joka ottaa vastaan työssäkäyntialueensa ulkopuolelta pysyväisluonteisen kokoaikaisen työn. Matka-avustus on täysimääräinen työmarkkinatuki ja se maksetaan enintään 2 kuukaudelta.
- 1.1.2001 alkaen ylläpito- ja majoituskorvausta voidaan maksaa myös vähennettyä koulutustukea tai vähennettyä tai soviteltua työmarkkinatukea saavalle. Majoituskorvauksen saaminen ei enää edellytä koulutuspaikean olevan työssäkäyntialueen, vaan kotikunnan ulkopuolella (ellei työssäkäyntialue ole kotikuntaa pienempi).
- 1.9.2001 alkaen laki kuntouttavasta työtoiminnasta velvoittaa työvoimatoimiston, kunnan ja asiakkaan (työmarkkina- tai toimeentulotuen saaja) yhdessä laatimaan asiakkaalle aktivointisuunnitelman. Yhtenä aktiivivana toimenpiteenä voi olla kuntouttava työtoiminta (kunnalla järjestämisvelvollisuus). Työtoiminnan ajalta työmarkkinatuen saajalle maksetaan tuen lisäksi osallistumispäiviltä ylläpitokorvausta ja toimeentulotuen saajalle tuen lisäksi toimintarahaa. Kuntouttavasta työtoiminnasta kieltäytyminen voi alle 25-vuotiailla johtaa tukien pienentämiseen tai työmarkkinatuen lakkauttamiseen.

- 1.8.2001 alkaen koulutuspäivärahan edellytyksenä olevaa 10 vuoden työhistoriaa laskettaessa otetaan huomioon henkilön koko aikaisempi työhistoria (ei enää 15 vuoden tarkastelujaksoa).

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tulo-rajien tarkkuustason ja etuusoikeyden säilyttämisestä.
- 1.1.2002 työmarkkinatuen lapsikorotukset nostettiin samalle tasolle kuin peruspäivärahan lapsikorotukset (taulukko b).

stämäda lagar hittills skjutit upp tillämpningen. Jämka dagpenning utbetalas för högst 36 månader; varje utbetalningsdag betraktas som en hel dagpenningdag.

- Fr.o.m. 1.6.2000 börjar ny självrisktid inte längre räknas för den som varit arbetslös utan avbrott och får arbetsmarknadsstöd omedelbart efter att maximitiden (500 dagar) för arbetslöshetsdagpenning uppfyllts (ny tolkning).
- 1.9.2000 lindras villkoren för behovsprövning: 235,46 €/mån. får avdras på makens inkomster (tidigare 50,46 €/mån.).

2001

- Fr.o.m. 1.1.2001 var det fulla beloppet av alterneringsersättning från FPA 14,95 €/dag, fr.o.m. 1.1.2002 15,34 €/dag och fr.o.m. 1.3.2002 15,93 €/dag. För sökta med arbetsalternering förlängdes till slutet av år 2002 (ledigheten skall tas ut senast 2003).
- 1.1.2001 började arbetsmarknadsstöd utges i form av resebidrag till personer med rätt till arbetsmarknadsstöd som tar emot fast heltidsarbete utanför sitt pendlingsområde. Resebidraget, som motsvarar fullt arbetsmarknadsstöd, betalas för högst två månader.
- Från 1.1.2001 kan ersättning för uppehälle och inkvartering även betalas till personer som får minskat utbildningsstöd eller minskat eller jämkat arbetsmarknadsstöd. För inkvarteringsersättning krävs numera att utbildningen sker utanför hemkommunen och inte längre utanför pendlingsregionen (såvida pendlingsregionen inte är mindre än hemkommunen).
- Fr.o.m. 1.9.2001 skall enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte arbetskraftsbyrå och kommunen i samarbete med klienten (mottagare av arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd) utarbeta en aktiveringsplan för denne. Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte kan vara en aktiverande åtgärd (ordnas av kommunen). För deltagande i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas till den som får arbetsmarknadsstöd dessutom ersättning för uppehälle och till den som får utkomststöd en sysselsättningspenning. Vägran att delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte kan för den som är under 25 år leda till minskat stöd eller till att arbetsmarknadsstödet indras.
- Fr.o.m. 1.8.2001 beaktas en persons hela tidigare arbetslivserfarenhet vid beräkningen av den 10 års arbetslivserfarenhet som är en förutsättning för utbildningsdagpenningen (granskningsperioden 15 år gäller inte längre).

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.
- 1.1.2002 höjdes arbetsmarknadsstödet barnstillägg till samma nivå som grunddagpenningens barnstillägg (tabell b).

- 1.1.2002 työharjoittelu työvoimapolitiittisena toimenpiteenä rajattiin alle 25-vuotiaisiin ammatillista koulutusta vailla oleviin työmarkkinatuen saajiin. Muut voidaan osoittaa työelämävalmennukseen työpaikalla, joka on uusi työvoimapolitiittisen toimenpiteen laji. Työelämävalmennuksen ja työharjoittelun ajalta maksetaan ylläpitokorvausta ja korotettua ylläpitokorvausta. Työharjoitteluun osallistuvalla edellytetään kuitenkin, että hän on saanut työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 500 päivää.
- 1.1.2002 lakkautettiin majoituskorvaus. Opiskelijalle, joka osallistuu koulutukseen työssäkäyntialueensa ulkopuolella, ylläpitokorvaus maksetaan korotettuna (14 €/pv 2002). Jos koulutus järjestetään opiskelijan työssäkäyntialueella mutta kuitenkin kotikunnan ulkopuolella, ylläpitokorvauksen saaminen korotettuna edellyttää majoituskustannuksia ja luotettavan selvityksen esittämistä niistä.
- 1.1.2002 yhdistelmätuen enimmäismaksuaika piteni 12 kk:sta 24 kk:een.
- 1.3.2002 alkaen työttömyyspäivärahan työssäoloehto voidaan lukea puolet (aiemmin kolmannes) siitä työstä, jonka palkkauskustannuksiin työnantaja on saanut työmarkkinatukea. Muutos koskee henkilöitä, jotka ovat yhdistelmätuen piirissä 2002 alusta lukien.

2003

- 1.1.2003 työttömyysturvalainsäädännön rakennetta uusittiin yhdistämällä erillisiä lakeja ja säännöksiä uusiksi kokonaisuuksiksi.
- 1.1.2003 palkansaajan työssäoloehto eriytyi kahdeksi. Ensimmäistä kertaa työssäoloehdon täyttävältä palkansaajalta edellytetään vähintään 43 viikon työssäoloa 2 vuoden 4 kuukauden aikana (aiemmin 2 vuoden). Päiväraha-oikeuden uusimiseen (ts. henkilö saanut aiemmin työttömyyspäivärahaa) tarvitaan 34 viikon (aiemmin 43 viikon) työskentely 2 vuoden aikana. Aiemmin saatuna päivärahoina pidetään 1997 tai sen jälkeen saatuja päivärahoja. Yrittäjien työssäoloehtoon ei tullut muutoksia.

Uudessa työttömyysturvalaissa on määritelty tilanteet, jolloin henkilö on estynyt olemasta työmarkkinoilla ja jolloin hän ei ole työmarkkinoiden käytettävissä. Työkyvyttömyys työttömyysturvajärjestelmässä on määritelty ja sovitellun etuuden säännöksiä muutettu (mm. soviteltua maksetaan 31.12.2005 saakka, vaikka enimmäismäärä (36 kk) täyttyisikin sitä ennen).

Oikeutta työmarkkinatukeen laajennettiin työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin osallistuvilla tilanteissa, joissa heillä ei muutoin olisi oikeutta tukeen. Oikeus tukeen syntyy, jos syy, miksi tuki on evätty, on odotus- tai omavastuu-aika, ammattikoulutusta vailla olevan alle 25-vuotiaan rajoitettu oikeus tukeen, määrääjäksi evätty tuki, työssäolovelvoite tai tuen tarveharkinta.

Työttömyyspäivärahan työssäoloehtoon voidaan lukea puolet työstä, jonka palkkauskustannuksiin työn-

- 1.1.2002 begränsades arbetspraktiken såsom arbetskraftspolitisk åtgärd till att omfatta mottagare av arbetsmarknadsstöd som är under 25 år och saknar yrkesutbildning. Andra kan anvisas arbetslivsträning på arbetsplatsen, som är en ny arbetskraftspolitisk åtgärd. Under arbetslivsträningen och praktiktiden betalas ersättning och förhöjd ersättning för uppehälle. Den som genomgår arbetspraktik förutsätts dock ha fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd minst 500 dagar.
- 1.1.2002 slopades ersättningen för inkvartering. En studerande som deltar i utbildning utanför sin pendlingsregion får förhöjd ersättning för uppehälle (14 €/dag 2002). Om utbildningen ordnas inom den studerandes pendlingsregion men utanför hemkommunen måste han förete en tillförlitlig utredning över logikostnaderna för att få förhöjd ersättning för uppehälle.
- 1.1.2002 förlängdes maximibetalningstiden för sammansatt stöd från 12 månader till 24 månader.
- Fr.o.m. 1.3.2002 får hälften (tidigare en tredjedel) av det arbete för vars lönekostnader en arbetsgivare erhållit arbetsmarknadsstöd inräknas i arbetsvillkoret för arbetslöshetsdagpenning. Ändringen gäller dem som omfattas av det sammansatta stödet fr.o.m. 2002.

2003

- 1.1.2003 förnyades lagstiftningen om utkomstskydd för arbetslösa så att de olika lagarna och bestämmelserna lades samman till nya helheter.
- 1.1.2003 ändrades arbetsvillkoret för löntagare. En löntagare som för första gången uppfyller arbetsvillkoret förutsätts ha arbetat minst 43 veckor under 2 år och 4 månader (tidigare 2 år). För ny rätt till dagpenning (dvs. arbetslöshetsdagpenning har erhållits förut) krävs 34 veckors arbete (tidigare 43 veckor) under 2 år. Som dagpenning som erhållits förut räknas dagpenning som man fått 1997 eller senare. Arbetsvillkoret för företagare ändrades inte.

I den nya lagen om utkomstskydd för arbetslösa definieras de situationer då man är förhindrad att delta på arbetsmarknaden och inte står till arbetsmarknadens förfogande. I systemet med utkomstskydd för arbetslösa definieras begreppet arbetsoförmåga, och bestämmelserna om jämkade förmåner har ändrats (bl.a. betalas jämkade förmåner till 31.12.2005, även om maximitiden (36 mån.) uppfylls innan dess).

Rätten till arbetsmarknadsstöd utvidgades till att omfatta personer som deltar i sysselsättningsfrämjande åtgärder när de inte annars skulle ha rätt till stödet. Rätten till stödet uppkommer när orsaken till att en person förvägrats stöd har varit vänt- eller karenstid, begränsad rätt till stödet då en person är under 25 år och saknar yrkesutbildning, förvägrat stöd för viss tid, arbetsskyldighet eller behovsprövning.

Till arbetsvillkoret för arbetslöshetsdagpenning kan hänföras hälften av arbetet när arbetsgivaren har fått

antaja on saanut sekä työmarkkina- että työllistämistukea, ja työ kokonaisuudessaan, jos työnantaja on saanut vain työmarkkinatukea.

- 1.1.2003–31.12.2007 (yhdistelmätukikeilu) työnantajalle voidaan maksaa yhdistelmätukea myös sellaisen henkilön työllistämiseen, joka on saanut työmarkkinatukea vasta 200 päivältä. Tällöin tuki myönnetään pelkkänä työmarkkinatukena ilman työvoimatoimiston maksamaa työllistämistukea.
- 1.1.2003 tuli voimaan uusi laki vuorotteluvapaasta, joka korvasi lain vuorotteluvapaakeilusta. Laki on voimassa 2003–2007 (vapaa pidettävä 2008 aikana).

Vuorottelijalta alettiin edellyttää vähintään 10 vuoden pituista työhistoriaa; tästä neljännes voi olla hankittuna vanhempainpäivärahavapaana, hoitovapaana tai varusmies-/siviilipalveluksena (ns. rinnasteinen aika). Toistamiseen vuorotteluvapaalle lähtevältä edellytetään nyt myös vähintään 5 vuoden työhistoriaa edellisen vapaan päättymisestä. Vuorottelukorvaus on vastedes 80 % työttömyyspäivärahasta, jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuotta työhistoriaa ennen vapaan alkamista. Muuten osuus on 70 % kuten aiemmin kaikille.

Sijaisen palkkaamisessa etusijalla ovat nuoret, äskettäin tutkintonsa suorittaneet ja pitkäaikaistyöttömät.

- 1.7.2003 alkaen vanhempiensa taloudessa asuvan työmarkkinatuki määräytyy hänen vanhempiensa yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella (osittainen työmarkkinatuki). Vanhempina pidetään samassa taloudessa asuvia biologisia tai ottovanhempia. Vanhempien tuloina otetaan huomioon samat tulot, jotka tarveharkinnassa otetaan huomioon hakijan puolison tuloina. Työmarkkinatukea maksetaan kuitenkin vähintään 50 % tuen määrästä, johon vanhempiensa luona asuva muutoin olisi oikeutettu.

2004

- 1.1.2004 alkaen työmarkkinatuen tarveharkinta lievenee: puolison tuloista saa vähentää 536 €/kk (aiemmin 236 €/kk).

2005

- 1.1.2005 alkaen myös 65–67-vuotiaalla on oikeus työttömyysturvaetuteen (koulutuspäivärahaa lukuun ottamatta) hänen työnsä keskeytyessä lomautuksen, säästeen tai toisten työntekijöiden työtaistelun vuoksi. Siirtyminen palkansaajasta yrittäjäksi ja päinvastoin on mahdollista ilman etuuksien menettämistä.
- 1.1.2005 alkaen työttömyysturvan piiriin kuulumisesta säädetään työttömyysturvalaissa (ennen soveltamisalalaissa). Oikeus työttömyysturvaetuuksiin on edelleen vain Suomessa asuvilla.
- 1.7.2005 peruspäivärahaan, koulutuspäivärahaan ja -tukeen alettiin maksaa korotusosaa (4 €/pv) palkansaajan työssäoloehdon täyttäneelle henkilölle, joka on irtisanottu taloudellisista tai tuotannollisista

både arbetsmarknadsstöd och sysselsättningsstöd för lönekostnaderna, och arbetet i sin helhet när arbetsgivaren har fått enbart arbetsmarknadsstöd.

- 1.1.2003–31.12.2007 (försöket med sammansatt stöd) kan en arbetsgivare få sammansatt stöd även för att sysselsätta en person som haft arbetsmarknadsstöd för bara 200 dagar. Stödet beviljas då enbart i form av arbetsmarknadsstöd utan det sysselsättningsstöd som Arbetskraftsbyrån betalar.
- 1.1.2003 infördes en ny lag om alterneringsledighet som ersatte lagen om försök med alterneringsledighet. Lagen är i kraft 2003–2007 (ledigheten skall tas ut under år 2008).

Den alterneringslediga förutsätts nu ha minst 10 års arbetslivserfarenhet (s.k. arbetshistoria): en fjärdedel får bestå av föräldradagpenningledighet, vårdledighet eller värnplikt/civiltjänstgöring. Av den som blir alterneringsledig på nytt förutsätts nu minst 5 års arbetslivserfarenhet sedan föregående ledighets slut. Alterneringsersättningen är i fortsättningen 80 % av arbetslöshetsdagpenningen, om den alterneringslediga har minst 25 års erfarenhet av arbetslivet när ledigheten påbörjas. I annat fall är ersättningen 70 %, som den varit tidigare för alla.

Vid anställningen av vikarier prioriteras ungdomar, personer som nyligen avlagt sin examen och långtidsarbetslösa.

- Från 1.7.2003 bestäms arbetsmarknadsstödet för en person som bor hos sina föräldrar enligt föräldrarnas sammanlagda månadsinkomster (partiellt arbetsmarknadsstöd). Som föräldrar betraktas biologiska eller adoptivföräldrar som bor i samma hushåll. Av föräldrarnas inkomster beaktas samma inkomster som vid behovsprövning beaktas såsom sökandens inkomster. I arbetsmarknadsstöd betalas dock minst 50 % av det stödbelopp som den som bor hos sina föräldrar i annat fall skulle ha rätt till.

2004

- Från 1.1.2004 gäller lindrigare villkor vid behovsprövning av arbetsmarknadsstödet: 536 €/mån. får avdras på makens inkomster (tidigare 236 €/mån.).

2005

- Från 1.1.2005 har också 65–67-åringar rätt till förmåner vid arbetslöshet (förutom utbildningsdagpenning) om deras arbete avbryts på grund av permittering, väderlekshinder eller andra arbetstagares stridsåtgärd. Att bli löntagare när man varit företagare och vice versa är möjligt utan att man går miste om förmåner.
- Från 1.1.2005 ingår bestämmelser om vilka som omfattas av arbetslöshetsskyddet i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (tidigare i tillämpningslagen). Rätt till förmåner vid arbetslöshet har alltså bara de som är bosatta i Finland.
- 1.7.2005 började en förhöjningsdel (4 €/dag) till grunddagpenningen, utbildningsdagpenningen och stödet betalas ut till personer med minst 20 års arbetslivserfarenhet som uppfyllt arbetsvillkoret för lön-

ta syistä ja jolla on vähintään 20 vuoden työhistoria. Korotusosaa maksetaan peruspäivärahaan enintään 150 päivältä, koulutuspäivärahaan ja -tukeen koko koulutuksen ajalta.

- 1.7.2005 peruspäivärahaan ja koulutustukeen alettiin maksaa työllistymisohjelmallisää (4 €/pv) palkansaajan työssäoloehdon täyttäneelle henkilölle, joka on 1) irtisanottu taloudellisista ja tuotannollisista syistä takanaan vähintään 3 vuoden työhistoria tai 2) työsuhteen päättyessä ollut määräaikaisessa työsuhteessa vähintään 3 v tai 3) ollut määräaikaisissa työsuhteissa samaan työnantajaan vähintään 36 kk 42 kk:n aikana. Lisää maksetaan enintään 185 päivältä.
- Sovittelun etuuden maksamista enimmäismaksuajan täyttymisestä huolimatta jatketaan 31.12.2007 saakka.

2006

- 1.1.2006 alkaen oikeus työmarkkinatukeen lakkaa pitkään työttömänä olleelta henkilöltä (saanut työttömyyden perusteella työmarkkinatukea vähintään 500 pv tai työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen vähintään 180 pv), joka kieltäytyy/eroaa/erotetaan työstä tai työvoimapolitiittisesta koulutuksesta tahi kieltäytyy/keskeyttää ilman pätevää syytä aktiivintisuunnitelmassa yms. sovittu työvoimapolitiittisen toimenpiteen. Työmarkkinatukeen henkilö saa uudeleen oikeuden, kun hän on ollut työssä tai osallistunut työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen vähintään 5 kuukauden ajan.
- 1.1.2006 alkaen valtio rahoittaa työmarkkinatuen lapsikorotuksineen sen maksukauden loppuun, jonka aikana henkilölle on maksettu työmarkkinatukea 500 päi-vältä. Sen jälkeen maksetun työmarkkinatuen valtio ja työmarkkinatuen saajan kotikunta rahoittavat puoliksi. Jos henkilö osallistuu työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen, valtio on kuitenkin rahoittajana 500 päivän jälkeenkin.
- Yhdistelmätuki lakkaa vähitellen; sellaiselle työnantajalle, jonka kanssa yhdistelmätuesta on sovittu viimeistään 31.12.2005, tuki vielä voidaan myöntää. Uusia ei vuonna 2006 enää myönnetä eikä aiempia tukikauksia jatketa.
Vuoden 2006 alusta tuen myöntää työvoimatoimisto palkkatukena. Korkeimmalla korotetulla palkkatuella tuettu työ kerryttää työttömyyspäivärahan työssäoloeh-toa puolella työajasta, kun taas tätä pienemmällä palkkatuella tuettu työ lasketaan kokonaisuudessaan työs-säolohtoon.
- 1.1.2006 alkaen koulutuspäivärahan työttömyys-edellytys lyheni 86:sta 65:een työttömyys- tai työmarkkinatukipäivään. Työttömyyspäiväraha- ja kou-lutuspäivärahapäivien yhteenlaskettu enimmäis-aika lyheni vastaavasti 586:sta 565 päivään. Koulu-tuspäivärahan saannin edellytyksenä olevaan työssä-oloaikaan rinnastetaan aika, jona henkilö on ollut van-hempainpäivärahalla, erityishoitohallalla, hoitovapaal-

tagare och som sagts upp av ekonomiska eller produktion-mässiga skäl. Grunddagpenningens förhöjnings-del betalas för högst 150 dagar, utbildningsdagpenningens och -stödet för hela utbildningstiden.

- 1.7.2005 började ett tillägg för sysselsättningsplan (4 €/dag) betalas till personer som uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare och som 1) sagts upp av ekonomiska eller produktionsmässiga skäl och har minst 3 års arbetslivserfarenhet eller som 2) när anställningen upphörde har haft visstidsanställning i minst 3 år eller 3) har haft visstidsanställningar hos en och samma arbetsgivare i minst 36 mån. under en tid av 42 mån. Tillägget betalas för högst 185 dagar.
- Jämkad förmån fortsätter att betalas t.o.m. 31.12. 2007 även om maximitiden för utbetalning har gått ut.

2006

- Från 1.1.2006 upphör rätten till arbetsmarknadsstöd för en långtidsarbetslös (person som har fått arbetsmarknadsstöd på grund av arbetslöshet minst 500 dagar eller minst 180 dagar efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning löpt ut) som vägrar ta emot/lämnar/blir uppsagd från/avstängd från ett arbete eller arbetskraftspolitisk utbildning eller utan giltigt orsak avvisar/avbryter en sådan arbetskraftspolitisk åtgärd som avtalats i en aktiveringsplan e.dyl. Personen har rätt att på nytt få arbetsmarknadsstöd efter att han eller hon har haft ett arbete eller deltagit i en arbetskraftspolitisk åtgärd i minst 5 månader.
- Från 1.1.2006 betalas arbetsmarknadsstödet och den därtill anslutna barnförhöjningen av statens medel till utgången av den betalningsperiod under vilken arbetsmarknadsstöd har betalats till personen sammanlagt 500 dagar. Arbetsmarknadsstöd som betalas därefter finansieras till hälften av staten och till hälften av den kommun som är stödtagarens hemkommun. Om personen deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd finansierar staten arbetsmarknadsstödet även efter de 500 dagarna.
- Det sammansatta stödet upphör gradvis; stödet kan dock beviljas arbetsgivare med vilka avtal om stödet ingåtts senast 31.12.2005. År 2006 beviljas nya sammansatta stöd inte längre, och gamla stödperioder för-längs inte heller.
Från början av 2006 beviljas stödet av arbetskrafts-byrån i form av lönesubvention. Vid arbete som stöds med den högsta förhöjda lönesubventionen uppfylls arbetsvillkoret i samband med arbetslöshetsdagpenning så att hälften av arbetstiden medräknas medan arbete som stöds med en lägre lönesubvention är arbetsvillkorsgrundande i sin helhet.
- 1.1.2006 förkortades arbetslöshetsvillkoret i samband med utbildningsdagpenning från 86 till 65 arbetslös-hets- eller arbetsmarknadsstöddagar. Det maximala sammanräknade antalet dagar i samband med arbets-löshetsdagpenning och utbildningsdagpenning förkor-tades på motsvarande sätt från 586 till 565 dagar. Med den tid i arbete som rätten till utbildningsdagpenning förutsätter jämsställs den tid då personen haft föräld-

la, asevelvollisena tai työkyvyttömänä. Tarkennettiin omavastuuaajan määrittymistä.

- 1.1.2006 lukien puolison saamaa lasten kotihoidon tukea ei vähennetä toisen puolison työttömyyspäivärahasta, työmarkkinatuesta eikä koulutuspäivärahasta, jos tukea saava puoliso itse hoitaa lasta eikä hänellä lapsen hoidon tai samanaikaisesti maksettavan vanhempainpäivärahan takia ole oikeutta em. työttömyysetuuksiin (palattiin ennen vuotta 2005 olleeseen käytäntöön).
- Vuoden 2006 alusta kotoutumistuen enimmäisaikaa (3 v) voidaan erityisistä syistä pidentää kahdella vuodella. Sitä pidentää aina aika, jona maahanmuuttaja ei ole oikeutettu työmarkkinatukeen vanhempainpäivärahan tahi erityishoitorahan takia.
- 1.8.2006 matka-avustuksen perusteena olevan työsuhteen vähimmäiskesto lyheni 6:sta 2 kuukauteen.

2007

- 1.1.2007 alkaen peruspäivärahan työssäoloehtoon liittyvän palkan vähimmäismäärään tuli muutos. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, kokoaikatyön palkan tulee olla vähintään 940 euroa kuukaudessa (aiemmin 40 kertaa peruspäivärahan suuruinen). Euromäärää tarkistetaan vuosittain palkkakertoimella.
- 1.1.2007 matka-avustuksen enimmäiskesto piteni 2:sta 4 kuukauteen.
- 1.10.2007 lukien yrittäjän perheenjäsenen oikeus työttömyyspäivärahaan ei enää edellytä yritystoiminnan lopettamista tai sen 4 kk:n keskeytystä, jos perheenjäsenen työ yrityksessä on loppunut tuotantosuunnan lopettamisen takia.

2008

- 1.1.2008 vuorotteluvapaajärjestelmää jatkettiin kahdella vuodella. Vapaan voi pitää 31.12.2010 mennessä, jos siitä on sovittu vuoden 2009 aikana. Työssäoloedellytykset muuttui siten, että työssäoloa tulee olla ennen vuorotteluvapaan alkamista 13 kuukautta, johon voi sisältyä 30 päivää palkatonta poissaoloa.
- Sovitellun työttömyysetuuden maksamista enimmäismaksuajan täyttymisestä huolimatta jatketaan 31.12.2009 saakka.

2009

- Vuodesta 2009 alkaen työttömyyspäivärahan ns. lisäpäiviä aletaan maksaa uusin säännösin, jolloin vuonna 1950 syntyneet henkilöt täyttävät 59 v. Ennen vuotta 1950 syntyneiden edellytykset lisäpäiviin säilyvät ennallaan (mm. ikäraja 57 v), mutta 1950 tai sen jälkeen syntyneiltä edellytetään, että he ovat täyttäneet 59 v ennen lisäpäiviin oikeuttavaa 500 päivärahapäivän täyttymistä ja että heille on kertynyt vähintään 5 v työhistoriaa viimeisten 20 vuoden aikana. Lisäpäiviä voidaan maksaa, kunnes henkilö täyttää 65 v.
- 1.4.2009 alkaen työttömyysetuuden lapsikorotus maksetaan Kelan pyynnöstä etuuden saajan sijasta Kelalle siltä ajalta, jolta Kela maksaa lapselle elatuskuea työttömyysetuuden saajan laiminlyötyä elatusvelvollisuutensa.

radag- eller specialvårdspenning, varit vårdledig, avtjänat sin värnplikt eller varit arbetsoförmögen. Fastställandet av självrisktiden preciserades.

- Från 1.1.2006 minskas arbetslöshetsdagpenningen, arbetsmarknadsstödet eller utbildningsdagpenningen inte med makens hemvårdsstöd för barn om stödtagaren själv sköter barnet och därför eller p.g.a. samtidigt utbetalad föräldradagpenning inte har rätt till ovan nämnda arbetslöshetsförmåner (återgång till praxis som gällde före 2005).
- Från början av 2006 kan maximitiden för integrationsstöd (3 år) av särskilda skäl förlängas med två år. Tiden förlängs alltid av tid för vilken invandraren inte har rätt till arbetsmarknadsstöd på grund av föräldradagpenning eller specialvårdspenning.
- 1.8.2006 förkortades den minimitid i anställning som förutsätts för resebidrag från 6 till 2 månader.

2007

- 1.1.2007 infördes en ändring avseende beloppet av den minimilön som gäller arbetsvillkoret för grunddagpenning. Om branschen saknar kollektivavtal ska lönen för heltidsarbete uppgå till minst 940 euro i månaden (tidigare 40 gånger grunddagpenningen). Beloppet justeras årligen med en lönekoeficient.
- 1.1.2007 förlängdes maximitiden för resebidraget från 2 till 4 månader.
- Från 1.10.2007 förutsätter en familjemedlems rätt till arbetslöshetsdagpenning inte längre att företagsverksamheten upphört eller att den avbrutits i 4 månader, i fall där en familjemedlems arbete vid företaget upphör när en produktionsinriktning upphör.

2008

- 1.1.2008 förlängdes systemet med altemneringsledighet med två år. Ledigheten kan tas ut så att den upphör senast 31.12.2010, om detta avtalats under 2009. Arbetsvillkoret ändrades så att man innan ledigheten börjar ska ha förvärsarbetat i 13 månader; här kan ingå 30 dagars frånvaro utan lön.
- Utbetalningen av jämkad arbetslöshetsförmån fortsätter t.o.m. 31.12.2009 även om maximitiden för utbetalning har gått ut.

2009

- Från 2009, när de som är födda 1950 fyller 59 år, kommer arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar att beviljas enligt nya bestämmelser. Villkoren för rätt till tilläggsdagar för dem som är födda före 1950 förblir oförändrade (bl.a. åldersgränsen 57 år), medan de som är födda 1950 eller senare bör ha fyllt 59 år innan maxigränsen på 500 dagar för rätten till dagpenning är nådd och bör ha minst 5 års arbetslivserfarenhet från de senaste 20 åren. Dagpenning för tilläggsdagar kan man få tills man fyller 65 år.
- Från 1.4.2009 betalas barnförhöjningen till en arbetslöshetsförmån på FPA:s begäran till FPA i stället för till förmånstagaren för den tid då FPA betalar underhållsstöd till barnet när mottagaren av arbetslöshetsförmånen har försummat sin underhållsskyldighet.

a. Peruspäivärahan ja sen perusteiden euromäärät vuodesta 1989
Grunddagpenningen jämte grunder: uppgifter om beloppen fr.o.m. 1989

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Täysi päivä- raha, €/pv Full dag- penning, €/dag	Täyteen päivärahaan oikeuttava tuloaja, €/kk Inkomstgräns för full dagpenning, €/mån.				Lapsikorotus, €/pv Barnförhöjning, €/dag		
		Yksinäisellä Ensamstående	Huoltovelvollisella – Försörjningspliktig			Yhdestä lapsesta För ett barn	Kahdesta yhteensä För två barn sammanlagt	Useammasta yhteensä För flera barn sammanlagt
			Ei lapsia Utan barn	Korotus lasta kohti Höjning per barn	Puolison tuloista vähennetään Från makens inkomst avdras			
1.7.1989	15,98	534,84	800,57	90,82	43,73	3,36	5,05	6,39
1.7.1990	17,66	578,57	866,17	99,23	47,09	3,70	5,38	6,90
1.7.1991	19,51	622,30	931,76	105,96	50,46	4,04	5,72	7,40
1.1.1994	19,51	4,04	5,72	7,40
1.1.1995	19,85	4,04	5,89	7,57
1.1.1998	20,18	4,04	5,89	7,57
1.1.1999	20,35	4,04	5,89	7,57
1.1.2000	20,52	4,04	5,89	7,74
1.1.2001	21,36	4,20	6,22	7,90
1.1.2002	21,91	4,31	6,33	8,16
1.3.2002	22,75	4,31	6,33	8,16
1.1.2003	23,02	4,36	6,40	8,26
1.1.2004	23,16	4,39	6,44	8,31
1.1.2005	23,24	4,40	6,46	8,34
1.1.2006	23,50	4,45	6,54	8,43
1.1.2007	23,91	4,53	6,65	8,58
1.1.2008	24,51	4,64	6,82	8,79
1.1.2009	25,63	4,86	7,13	9,19
1.1.2011	25,74	4,88	7,16	9,23

b. Työmarkkinatuen ja sen perusteiden euromäärät vuodesta 1994
Arbetsmarknadsstödet jämte grunder: uppgifter om beloppen fr.o.m. 1994

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Täysi työ- markkinatuki, €/pv Fullt arbets- marknads- stöd, €/dag	Täyteen tukeen oikeuttava tuloaja, €/kk Inkomstgräns för fullt stöd, €/mån.				Lapsikorotus, €/pv Barnförhöjning, €/dag		
		Yksinäisellä Ensamstående	Huoltovelvollisella – Försörjningspliktig			Yhdestä lapsesta För ett barn	Kahdesta yhteensä För två barn sammanlagt	Useammasta yhteensä För flera barn sammanlagt
			Ei lapsia Utan barn	Korotus lasta kohti Höjning per barn	Puolison tuloista vähennetään Från makens inkomst avdras			
1.1.1994	19,51	622,30	931,76	105,96	50,46	4,04	5,72	7,40
1.1.1995	19,85	622,30	931,76	105,96	50,46	4,04	5,89	7,57
1.1.1996	19,85	622,30	931,76	105,96	50,46	1,61	2,35	3,03
1.1.1997	19,85	252,28	847,67	105,96	50,46	1,61	2,35	3,03
1.1.1998	20,18	252,28	847,67	105,96	50,46	1,61	2,35	3,03
1.1.1999	20,35	252,28	847,67	105,96	50,46	1,61	2,35	3,03
1.1.2000	20,52	252,28	847,67	105,96	50,46	1,61	2,35	3,09
1.9.2000	20,52	252,28	847,67	105,96	235,46	1,61	2,35	3,09
1.1.2001	21,36	252,28	847,67	105,96	235,46	1,68	2,49	3,16
1.1.2002	21,91	253	848	106	236	4,31	6,33	8,16
1.3.2002	22,75	253	848	106	236	4,31	6,33	8,16
1.1.2003	23,02	253	848	106	236	4,36	6,40	8,26
1.1.2004	23,16	253	848	106	536	4,39	6,44	8,31
1.1.2005	23,24	253	848	106	536	4,40	6,46	8,34
1.1.2006	23,50	253	848	106	536	4,45	6,54	8,43
1.1.2007	23,91	253	848	106	536	4,53	6,65	8,58
1.1.2008	24,51	253	848	106	536	4,64	6,82	8,79
1.1.2009	25,63	253	848	106	536	4,86	7,13	9,19
1.1.2010	25,63	253	1 384	106	536	4,86	7,13	9,19
1.1.2011	25,74	311	1 704	130	660	4,88	7,16	9,23

c. Koulutustuen ja sen perusteiden euromäärät 1991–2010 Utbildningsstödet jämte grunder: uppgifter om beloppen 1991–2010

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Perustuki, €/pv Grundstöd, €/dag	Täyteen perustukeen oikeuttava Inkomstgräns för fullt grundstöd, €/mån.	Päätoimen tulot Inkomst av huvud- syssla	Muut työtulot ja sosiaalietuudet Annan arbets- inkomst och sociala förmåner	Työtulot ja sosiaalietuudet Arbets- inkomster och sociala förmåner	Erityistuki, €/pv Specialstöd, €/dag	Ylläpito- korvaus, €/pv Ersättning för uppe- hälle, €/dag	Majoitus- korvaus, €/pv Ersättning för in- kvartering, €/dag	Korotettu ylläpito- korvaus, €/pv Förhöjd ersättning för uppe- hälle, €/dag	Ylläpito- korvaus kuntouttavan työtoiminnan ajalta, €/pv Ersättning för uppehälle under arbetsverksamhet i rehabilitering, €/dag
1.1.1991	17,66	117,73	527,94	.	.	6,14	5,4/4,4 ¹⁾	. ²⁾	.	.
1.7.1991	19,51	126,14	578,57	.	.	6,73	5,4/4,4 ¹⁾	. ²⁾	.	.
1.1.1993	19,51	.	.	126,14	.	.	5,05	5,05	.	.
1.1.1995	19,85	.	.	126,14	.	.	5,05	5,05	.	.
1.1.1998	20,18	.	.	126,14	.	.	5,05	5,05	.	.
1.1.1999	20,35	.	.	126,14	.	.	5,05	5,05	.	.
1.1.2000	20,52	.	.	126,14	.	.	5,05	5,05	.	.
1.1.2001	21,36	.	.	126,14	.	.	5,05	5,05	.	5,05
1.1.2002	21,91	.	.	127	.	.	7	.	14	5,05
1.3.2002	22,75	.	.	127	.	.	7	.	14	5,05
1.1.2003	23,02	.	.	127	.	.	7	.	14	7
1.1.2004	23,16	.	.	127	.	.	8	.	16	8
1.1.2005	23,24	.	.	127	.	.	8	.	16	8
1.1.2006	23,50	.	.	127	.	.	8	.	16	8
1.1.2007	23,91	.	.	127	.	.	8	.	16	8
1.1.2008	24,51	.	.	127	.	.	8	.	16	8
1.1.2009	25,63	.	.	127	.	.	8	.	16	8
1.1.2010 ³⁾	25,63	.	.	127	.	.	9	.	18	9

¹⁾ Näiden ruokailukorvausten lisäksi maksettiin matkakorvauksia.
Utöver dessa måltidsersättningar betalades även ersättning för resekostnader.

²⁾ Koulutusaikainen majoitus oli maksutonta.
Avgiftsfri inkvartering under utbildningstiden.

³⁾ Koulutustuki lakkasi 1.1.2010 alkaen. Aikuiskoulutuksen ja omaehtoisen opiskelun ajalta maksetaan jatkossa sitä työttömyysetuutta, johon henkilöllä työttömänä olisi oikeus. Ennen lainmuutosta maksussa olleet koulutustuet maksetaan koulutuksen loppuun asti.
Utbildningsstöd för arbetslösa har slopats från och med 1.1.2010. Under tiden för deltagande i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och studier på eget initiativ utbetalas den arbetslöshetsförmån personen skulle ha rätt till som arbetslös. Utbildningsstöd som börjat betalas ut före lagförändringen utbetalas för hela utbildningen.

Huom. Lapsikorotukset tarkistuksineen ovat samat kuin työttömyysurvan peruspäivärahoissa.

Anm. Barnförhöjningarna jämte justeringarna är desamma som för grunddagpenning vid arbetslöshet.

- 1.7.2009 alkaen koulutuspäivärahan saajalta edellytetään työnhakusuunnitelmaa tai työllistymisohjelmaa, johon koulutus sisältyy. 65 päivän työttömyyspäivärahan/työmarkkinatuen saamista edellisen 12 kuukauden ajalta ei enää edellytetä.
- 1.7.2009 alkaen työllistymisohjelmallisen saamis-edellytyksiä muutetaan. Muutosturva laajenee työllistymisohjelmalliseen oikeutettujen osalta koskemaan lomautettuja ja entistä laajemmin määräaikaista työntekijöitä. Työllistymisohjelmallisen 185 päivän enimmäismaksuaika alkaa alusta aina, kun työnhakija täyttää uudelleen palkansaaajan 34 viikon työssäoloehdon.

2010

- 1.1.2010 alkaen työttömyyspäivärahaa maksetaan työttömyysajan lisäksi työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisaika kuluu myös näiden aktiivitoimenpiteiden aikana.
- Koulutustuki omana etuutenaan lakkaa. 1.1.2010 alkaen työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus on työllistymistä edistävä palvelu, jonka ajalta maksetaan sitä työttö-

- Från 1.7.2009 förutsätts en mottagare av utbildningsdagpenning ha en jobbsökarplan eller en sysselsättningsplan som innefattar utbildning. Arbetslöshetsdagpenning/arbetsmarknadsstöd för 65 dagar under de närmast föregående 12 månaderna förutsätts inte längre.
- 1.7.2009 ändras villkoren för rätt till tillägg för sysselsättningsplan. Omställningsskyddet utvidgas så att det i fråga om dem som har rätt till tillägg för sysselsättningsplan ska omfatta permitterade och i större utsträckning än tidigare visstidsanställda. Den maximiutbetalningstid (185 dagar) som gäller tillägget för sysselsättningsplan börjar alltid räknas på nytt när en arbetssökande på nytt uppfyller arbetsvillkoret för löntagare (34 veckor).

2010

- Från 1.1.2010 betalas arbetslöshetsdagpenningen förutom under arbetslöshetstid också under sysselsättningsfrämjande service. Maximiutbetalningstiden för arbetslöshetsdagpenning, 500 dagar, löper också under tiden med dessa aktiva åtgärder.
- Utbildningsstödet slopas som separat förmån. Från 1.1.2010 är arbetskraftspolitisk vuxenutbildning sysselsättningsfrämjande service och under studietiden

myysetuutta, johon henkilöllä työttömänä ollessaan olisi oikeus. Ennen lainmuutosta maksussa olleet koulutuset maksetaan kuitenkin vanhan lain mukaisesti koulutuksen loppuun asti.

- Koulutuspäiväraha omana etuutenaan lakkaa. 1.1.2010 alkaen omaehtoinen opiskelu muuttuu työllistymistä edistävä palveluksi, jonka ajalta maksetaan työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.
- Otetaan käyttöön käsite työllistymistä edistävä palvelu, joka käsittää työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ja omaehtoisen opiskelun lisäksi työmarkkinatoimenpiteet, työ- ja koulutuskokeilun, maahanmuuttajan rinnastetut kotoutumistoimenpiteet sekä kuntouttavan työtoiminnan. Näiden lisäksi työttömyysetuutta ja ylläpitokorvausta voidaan maksaa työnhakuvalmennuksen ajalta.
- 1.1.2010 alkaen peruspäivärahan korotusosaa voidaan maksaa kahdessa uudessa tilanteessa
 - työttömyyden alkaessa enintään 20 päivältä, kun työuraa on vähintään 3 vuotta
 - työllistymistä edistävien palvelujen ajalta enintään 200 päivältä.
- 1.1.2010 alkaen pitkän työuran päätyttyä maksettavaa peruspäivärahan korotusosaa maksetaan enintään 100 päivältä (ennen enintään 150 päivältä).
- 1.1.2010 alkaen myös työmarkkinatukeen voidaan maksaa korotusosaa työllistymistä edistävien palvelujen ajalta enintään 200 päivältä.
- 1.1.2010 alkaen peruspäivärahaan voidaan maksaa enintään 200 päivältä muutosturvalisää, joka korvaa työllistymisohjelmalisän.
- 1.1.2010 siirrytään yhteen palkansaajan työssäoloehtoon, joka on sama riippumatta siitä, onko henkilö saanut aiemmin työttömyyspäivärahaa vai ei: työssäoloehdon täyttää 34 kalenteriviikon työ lähinnä edeltäneen 28 kuukauden aikana.
- 1.1.2010 alkaen yrittäjän työssäoloehto lyhennetään: työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on toiminut yrittäjänä 18 kuukautta lähinnä edeltäneen 48 kuukauden aikana ja yritystoiminta on ollut laajuudeltaan olennaista.
- 1.1.2010 alkaen lisäpäiväoikeuden alkamisikä nostetaan vuonna 1955 tai sen jälkeen syntyneille: heillä on oikeus lisäpäiviin, jos he täyttävät 60 vuotta ennen päivärahan enimmäisajan päättymistä ja heille on kertynyt vähintään 5 vuotta työhistoriaa viimeisten 20 vuoden aikana.
- Vuorotteluvapaalaki säädetään pysyväksi 1.1.2010 alkaen.
- Sovittelun työttömyysetuuden enimmäisajasta luovutaan (enimmäisikää ei koskaan sovellettu, koska säännöksen voimaantuloa aina siirrettiin)
- Työttömyysturvalakia muutetaan väliaikaisesti lomautettujen osalta. Väliaikaista lakia sovelletaan lomautuksiin, jotka toteutetaan 4.1.2010–2.1.2011: Jos työaikaa on lyhennetty lomautuksen johdosta yhdellä tai useammalla päivällä viikossa, työttömyysetuutta ei betalas samalla arbetslöshetsförmån som en person skulle ha rätt till som arbetslös. Utbildningsstöd som börjat betalas ut före lagändringen betalas dock enligt den gamla lagen tills utbildningen avslutas.
- Utbildningsdagpenningen slopas som separat förmån. Från 1.1.2010 är frivillig utbildning sysselsättningsfrämjande service under vilken arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd betalas.
- Begreppet sysselsättningsfrämjande service införs. Den omfattar förutom den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen och de frivilliga studierna också arbetsmarknadsåtgärder, arbetsprövning och utbildningsförsök, motsvarande integrationsåtgärder för invandrare samt arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Dessutom kan arbetslöshetsförmån och ersättning för uppehälle betalas under jobbsökarträning.
- Från 1.1.2010 kan grunddagpenningens förhöjningsdel betalas i två nya situationer:
 - för högst 20 dagar när arbetslösheten börjar om den arbetslösa har minst 3 års arbetslivserfarenhet
 - för högst 200 dagar under tiden för sysselsättningsfrämjande service.
- Från 1.1.2010 betalas grunddagpenningens förhöjningsdel för lång arbetskarriär för högst 100 dagar (tidigare högst 150 dagar).
- Från 1.1.2010 kan också till arbetsmarknadsstödet under tiden för sysselsättningsfrämjande service betalas en förhöjningsdel för högst 200 dagar.
- 1.1.2010 kan till grunddagpenningen betalas ett omställningsskyddstillägg för högst 200 dagar. Tillägget ersätter tillägget för sysselsättningsplan.
- 1.1.2010 gäller bara ett arbetsvillkor för löntagare. Samma arbetsvillkor tillämpas oberoende om personen i fråga har fått arbetslöshetsdagpenning tidigare eller inte: arbetsvillkoret uppfylls av 34 kalenderveckors arbete under de föregående 28 månaderna.
- Från 1.1.2010 förkortas arbetsvillkoret för företagare: företagaren uppfyller arbetsvillkoret om han under de 48 närmast föregående månaderna bedrivit företagverksamhet i väsentlig omfattning i minst 18 månader.
- Från 1.1.2010 höjs åldersgränsen för rätt till tilläggsdagar för personer födda 1955 eller senare: de har rätt till tilläggsdagar om de fyller 60 år innan maximitidens betaltiden för dagpenning löpt ut och de har arbetat minst 5 år under de senaste 20 åren.
- Lagen om alterneringsledighet blir permanent 1.1.2010.
- Maximitiden för jämkad arbetslöshetsförmån slopas (maximitiden tillämpades aldrig, eftersom bestämmelsen ikraftträdande alltid sköts fram)
- Lagen om utkomtskydd för arbetslösa ändras temporärt i fråga om permitterade. Den temporära lagen tillämpas på permitteringar som genomförs 4.1.2010–2.1.2011: om arbetstiden har förkortats med en eller flera dagar per vecka på grund av permittering betalas

makseta soviteltuna, vaan kokonaan työttömiltä päiviltä maksetaan täysi työttömyysetuus.

- 1.5.2010 alkaen toisessa EU-maassa töitä hakevalle työttömälle maksetaan työttömyyspäiväraha suoraan Kelasta tai työttömyyskassasta. Aiemmin etuudet maksoi työnhakua, joka peri ne Kelalta.
- 15.12.2010 alkaen työmarkkinatuen tarveharkinta lievenee: puolison tuloista saa vähentää 660 €/kk (aiemmin 536 €/kk) ja jokainen lapsi korottaa tulorajaa 130 € (ennen 106 €).

2011

- Apurahan saajat voivat saada työmarkkinatukea ilman tarveharkintaa 130 ensimmäiseltä työttömyyspäivältä, jos he ovat täyttäneet apurahansaajan vakuutusehdon eli olleet 24 kk MYEL-vakuutettuna lähinnä edellisen 48 kk aikana. Ensimmäisillä saajilla voi tulla tämä 24 kk täyteen 1.1.2011.
- Lomautettujen väliaikainen laki jatkuu vuodella eli 2.1.2012 asti.
- 1.3.2011 alkaen työttömyysturvahakemuksissa on käsiteltäviä 30 päivän kuluessa saapumispäivästä. Jos hakemukseen pyydetään lisätietoja tai se odottaa työvoimahallinnon tietoja, hakemus on käsiteltävä 14 päivän kuluessa tarvittavien tietojen saapumisesta.

arbetslöshetsförmånen inte jämkad utan till fullt belopp för de dagar arbetstagaren varit helt arbetslös.

- Från 1.5.2010 betalas arbetslöshetsdagpenningen till en arbetslös som söker arbete i ett annat EU-land direkt från FPA eller arbetslöshetskassan. Tidigare betalades förmånerna av det land där personen sökte arbete och detta land sökte sedan ersättning från FPA.
- Från 15.12.2010 gäller lindrigare villkor vid behovsprövning av arbetsmarknadsstödet: 660 €/mån. får avdras på makens inkomster (tidigare 536 €/mån.) och för varje barn höjs inkomstgränsen med 130 € (tidigare 106 €).

2011

- Stipendiater kan få arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning för de första 130 arbetslöshetsdagarna, om de har uppfyllt försäkringsvillkoret för stipendiater dvs. har varit försäkrade enligt LFöPL i 24 månader under de närmast föregående 48 månaderna. De första stipendiaterna kan ha uppnått 24 månader 1.1.2011.
- Den temporära lagen som tillämpas på permitteringar förlängs med ett år, dvs. till 2.1.2012.
- Från 1.3.2011 gäller en garanti för handläggningen av ansökningar om arbetslöshetsförmåner. Enligt garantin ska en ansökan behandlas inom 30 dagar från den dag ansökan inkom. Om sökanden ombes lämna ytterligare uppgifter eller om uppgifter inväntas från arbetsförvaltningen, ska ansökan behandlas inom 14 dagar från det att de uppgifter som saknats har inkommit.

Liite 5. Kelan lapsiperhe-etuuksien kehitys

Bilaga 5. Utvecklingen av FPA-förmåner till barnfamiljer

Huom. Tämä liite kuvaa äitiysavustuksessa, lapsilisässä ja lasten hoidon tuessa tapahtuneita muutoksia. Vanhempainpäivärahoja ja erityishoitorahaa koskevat muutokset on selostettu liitteessä 2, lapsen hoitotuen, lapseneläkkeen ja eläkkeiden lapsikortustusten muutokset liitteessä 1 sekä työttömyysturvaetuuksien lapsikortustusten muutokset liitteessä 4.

Anm. I denna bilaga beskrivs de ändringar som genomförts i fråga om moderskapsunderstödet, barnbidraget och barnavårdsstödet. De ändringar som gäller föräldradagpenningarna och specialvårdspenningen redovisas i bilaga 2, de som gäller vårdbidraget för barn, barnpensionen och barnförhöjningen till pensioner redovisas i bilaga 1 och de som gäller barnförhöjningen till arbetslöshetsförmåner redovisas i bilaga 4.

1. Kehityksen pääpiirteet

- 1.2.1985 Laki lasten kotihoidon tuesta tuli voimaan (Kelalle maksatus, sosiaalilautakunnille ratkaisuvalta)
- 1.1.1990 Lasten kotihoidon tukijärjestelmä tuli täysimittaiseksi
- 1.1.1993 Lasten kotihoidon tuen toimeenpano siirtyi kokonaisuudessaan Kelalle
- 1.1.1993 Lapsilisien toimeenpano siirtyi sosiaalilautakunnilta Kelalle
- 1.1.1994 Äitiysavustuksen toimeenpano siirtyi sosiaalilautakunnilta Kelalle
- 1.8.1997 Pienten lasten hoidon tukijärjestelmä uusittiin (uusitun lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen toimeenpano Kelalle)
- 1.4.2009 Elatustuen hoito siirtyi kunnilta Kelalle

1. Utvecklingen i huvuddrag

- 1.2.1985 Lagen om hemvårdsstöd för barn trädde i kraft (FPA skötte utbetalningen, socialnämnderna stod för avgörandet)
- 1.1.1990 Systemet med hemvårdsstöd för barn blev heltäckande
- 1.1.1993 Skötseln av hemvårdsstödet överfördes i sin helhet på FPA
- 1.1.1993 Skötseln av barnbidragen överfördes från socialnämnderna på FPA
- 1.1.1994 Skötseln av moderskapsunderstödet överfördes från socialnämnderna på FPA
- 1.8.1997 Systemet med barnavårdsstöd förnyades (de nya stöden för hemvård och privat vård av barn sköts av FPA)
- 1.4.2009 Skötseln av underhållsstödet överfördes från kommunerna på FPA

2. Lapsiperhe-etuuksien muutokset

Äitiysavustus

Äitiysavustukseen on tehty seuraavat muutokset:

1994

- Siirtyessään Kelan hoidettavaksi 1.1.1994 äitiysavustus oli 127,82 €.

2001

- 1.3.2001 alkaen äitiysavustuksen saa alle 18-vuotiaasta ottop lapsesta (ennen alle 1-vuotiaasta). Samasta ajankohdasta lukien äitiysavustus on 140 € (ei kuitenkaan Ahvenanmaalla) ja on sen suuruinen vielä v. 2009.

2002

- 1.12.2002 alkaen maksetaan adoptiotukena osa niistä kustannuksista, jotka aiheutuvat kansainvälisestä adoptiosta. Tuen suuruus riippuu lapsen kotimaasta. Tuki on verovapaa kertakorvaus.

2. Ändringar i förmånerna til barnfamiljer

Moderskapsunderstöd

Ändringar i moderskapsunderstöden:

1994

- När FPA fick hand om moderskapsunderstödet 1.1.1994 uppgick det till 127,82 €.

2001

- Fr.o.m. 1.3.2001 kan moderskapsunderstöd beviljas adoptivbarn under 18 år (tidigare under 1 år). Vid samma tidpunkt steg understödet till 140 € (utom på Åland). Beloppet är detsamma också 2009.

2002

- Fr.o.m. 1.12.2002 betalas ett bidrag för en del av kostnaderna vid internationell adoption. Bidragsbeloppet är beroende av barnets hemland. Adoptionsbidraget är en skattefri engångsersättning.

2003

- 1.3.2003 alettiin äitiysavustus maksaa korotettuna perheelle, johon syntyy (tai otetaan ottolapseksi) useampi kuin yksi lapsi. Avustus maksetaan toisesta samaan aikaan syntyvästä (tai ottolapseksi otettavasta) lapsesta kaksinkertaisena, kolmannelta kolminkertaisena jne.

2009

- 1.1.2009 alkaen adoptiotukeen tuli uusi korvausryhmä 3800 euroa ja eräitä maita lisättiin kalliimpiin korvausryhmiin.

Lapsilisä

Lapsilisiin tehdyt muutokset (1.10.1991 jälkeen):

1994

- 1.1.1994 lakkasi korotus alle 3-vuotiaasta, 16-vuotiaat otettiin porrastuksen piiriin ja yksinhuoltajalle alettiin maksaa korotettua lapsilisää.

1995

- 1.7.1995 pienennettiin lapsilisien määriä.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin saattoi syntyä lukujen pyöristyksistä.

2004

- 1.1.2004 suurennettiin 1. lapsesta maksettavaa lapsilisää ja yksinhuoltajakorotusta.

2008

- 1.1.2008 nostettiin lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen määrää.

2009

- 1.1.2009 lapsilisää korotettiin kolmannelta lapsesta alkaen 10 eurolla kuukaudessa.

2011

- 1.3.2011 lapsilisä sidotaan kansaneläkeindeksiin.

2003

- Fr.o.m. 1.3.2003 betalas förhöjt moderskapsunderstöd till familjer där flera än ett barn fötts (eller adopterats) samtidigt. Understödet för det andra barnet är det dubbla, för det tredje barnet det tredubbla osv.

2009

- 1.1.2009 fick adoptionsbidraget en ny ersättningsgrupp, 3800 euro, och de dyraste ersättningsgrupperna utökades med vissa länder.

Barnbidrag

Ändringar i barnbidragen (efter 1.10.1991):

1994

- 1.1.1994 upphörde tillägget för barn under 3 år, barnbidraget för 16-åringar inbegreps i graderingen och ensamförsörjare började få förhöjt bidrag.

1995

- 1.7.1995 sänktes barnbidragsbeloppen.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Avrundningar av talen kunde medföra vissa förändringar i beloppen.

2004

- 1.1.2004 höjdes barnbidraget för det första barnet och ensamförsörjartillägget.

2008

- 1.1.2008 höjdes ensamförsörjartillägget.

2009

- 1.1.2009 höjdes barnbidraget med 10 €/mån. räknat från det tredje barnet.

2011

- 1.3.2011 binds barnbidraget till folkpensionsindex.

**a. Lapsilisien euromäärät 1.10.1991 lähtien
Bidragsbeloppen fr.o.m. 1.10.1991**

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	€/kk €/mån.						Yksinhuoltaja- korotus/lapsi Ensamförsörjartillägg/barn
	Lapsen järjestysluku Barnets ordningsnummer		1	2	3	4	5–
1.10.1991	61,56	69,46	86,11	108,48	141,61	–	
1.1.1994	95,87	121,10	153,05	173,23	205,19	33,64	
1.7.1995 ¹⁾	89,98	110,50	131,02	151,54	172,06	33,64	
1.1.2002 ¹⁾	90,00	110,50	131,00	151,50	172,00	33,60	
1.1.2004 ¹⁾	100,00	110,50	131,00	151,50	172,00	36,60	
1.1.2008 ¹⁾	100,00	110,50	131,00	151,50	172,00	46,60	
1.1.2009 ¹⁾	100,00	110,50	141,00	161,50	182,00	46,60	
1.3.2011 ¹⁾	100,40	110,94	141,56	162,15	182,73	46,79	

¹⁾ Eivät koske Ahvenanmaan maakunnan maksamia lapsilisää.
Gäller inte barnbidrag som betalas av landskapet Åland.

Lastenhoidon tuet

Tukijärjestelmä on kehittynyt vuodesta 1990 seuraavasti (tätä edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2000 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.):

1990

- 1.1.1990 lasten kotihoidon tuen piiri saavutti täyden mittansa laajennuttuaan sitä ennen asteittain.

1991

- 1.1.1991 alkaen lisäosa määräytyy perheen veronalaisten tulojen mukaan (ennen nettotulojen). Tulokäsitteen muuttuminen aiheutti sen prosenttimäärän pienentämisen 25:stä 15 %:iin, jolla tulorajan ylittävät tulot vähentävät lisäosaa.

Barnavårdsstöd

Barnavårdsstöden har sedan 1990 utvecklats enligt följande (för tidigare förändringar, se årsboken för år 2000 eller äldre upplagor.):

1990

- 1.1.1990 nådde stödet för hemvård av barn full omfattning efter att ha utvidgats gradvis därförinnan.

1991

- Fr.o.m. 1.1.1991 bestäms tilläggsdelen enligt familjens skattepliktiga inkomster (tidigare enligt nettoinkomsten). Ändringen i inkomstbegreppet medförde att procenttalet för minskning av tilläggsdelen när inkomsten går över en viss gräns sänktes från 25 till 15 %.

b. Lasten kotihoidon tuen ja sen perusteiden euromäärät 1.1.1990–31.7.1997 Hemvårdsstödet för barn jämte grunder: beloppsuppgifter 1.1.1990–31.7.1997

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	€/kk €/mån.		Täysi lisäosa Full tilläggsdel	Täyteen lisäosaan oikeuttava tuloraja ¹⁾ Inkomstgräns för fullt tilläggsdel ¹⁾
	Perusosa Grunddel	Sisaruskorotus Syskonförhöjning		
1.1.1990	233,44	46,76	186,69	528,78
1.1.1991	251,44	50,29	201,15	723,21
1.10.1991	311,15	62,23	248,92	723,21
1.1.1992	328,13	65,59	262,54	762,73
1.1.1993	329,31	65,93	263,38	765,42
1.1.1995	320,90	64,25	256,82	776,36
1.1.1996	252,28	50,46	201,83	776,52

¹⁾ 31.12.1990 saakka perheen nettotulot, 1.1.1991 lukien perheen bruttotulot.
Fram till 31.12.1990 familjens nettoinkomster, fr.o.m. 1.1.1991 familjens bruttoinkomster.

c. Lastenhoidon tukien ja niiden perusteiden euromäärät 1.8.1997 lähtien Barnavårdsstöden jämte grunder: uppgifter om beloppen fr.o.m. 1.8.1997

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Kotihoidon tuki, €/kk Hemvårdsstöd, €/mån.				Yksityisen hoidon tuki, €/kk Privatvårdsstöd, €/mån.			
	Hoitoraha Vårdpenning		Hoitolisä/ perhe, täysi määrä Vårdtillägg/ familj, fullt belopp		Hoitoraha kustakin alle kouluikäisestä Vårdpenning för varje barn under skolåldern		Hoitolisä/ lapsi, täysi määrä Vårdtillägg/ barn, fullt belopp	
	Yhdestä alle 3-v. Ett barn under 3 år	Kustakin seuraavasta Varje följande barn						
		alle 3-v. under 3 år	muusta alle kouluikäisestä lapsesta under skolåldern					
1.8.1997	252,28	84,09	50,46	168,19	1 693,7	117,73	134,55	1 693,7
1.1.2002	252,28	84,09	50,46	168,19	1 700	117,73	134,55	1 700
1.1.2005	294,28	84,09	50,46	168,19	1 700	137,33	134,55	1 700
1.4.2007	294,28	94,09	60,46	168,19	1 700	137,33	134,55	1 700
1.1.2009	314,28	94,09	60,46	168,19	1 700	160,00	134,55	1 700
1.3.2011	315,54	94,47	60,70	168,86	1 700	160,64	135,09	1 700

¹⁾ Perheessä vähintään 4 henkilöä.
Minst 4 personer i familjen.

- 1.10.1991 perusosan määrään tehtiin tasokorotus ja irrotettiin sairausvakuutuksen vähimmäispäivärahasta.

1995

- 1.1.1995 tuen rahamääriä pienennettiin.
- 1.4.1995 lisäosaan sovellettavaa tulokäsittelyä muutettiin ja lisättiin lakiin perheen määritelmä (vastaavat kunnallisessa päivähoitossa käytettyjä käsitteitä).

1996

- 1.1.1996 tuen rahamääriä leikattiin.

1997

- 1.8.1997 pienten lasten hoidon tukijärjestelmä uudistettiin. Vanhempainpäivärahakauden päättymisestä siihen asti, kunnes lapsi aloittaa koulun, vanhemmat voivat valita lapsensa hoitomuodoksi *kunnan järjestämän päivähoiton, lasten kotihoidon tuen* (perheessä oltava alle 3-vuotias lapsi) tai suoraan hoitajalle maksettavan *lasten yksityisen hoidon tuen*. Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen toimeenpanosta huolehtii Kela.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistettujen rahamäärit. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tuloarvojen tarkkuustason ja etuusoikeyden säilyttämisestä.

2003

- Suomalaista lasten kotihoidon tukea maksetaan toisessa EU/ETA-maassa (ml. Sveitsi) oleskelevan Suomen sosiaaliturvan piiriin kuuluvan henkilön mukana seuraavasta lapsesta (oleskelun perustuttava työskentelyyn, esim. lähetetty työntekijät). Samoin sitä maksetaan Suomessa EU/ETA-työntekijänä työskentelevän lapsesta, joka asuu toisessa jäsenvaltiossa eikä ole Suomessa vakuutettuna (EY-tuomioistuimen päätös C-333/00). Vuonna 2003 voidaan tukea maksaa takautuvasti edelliseltä vuodelta. Kun tuen saaja ja tukeen oikeutetut lapset asuvat ulkomailla, kotihoidon tuen maksaa Suomen valtio.
- 1.1.2003 alkaen pienten lasten hoidon tukea maksetaan myös pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvien lasten ensimmäiseltä oppivelvollisuusvuodelta. Näiden lasten oppivelvollisuus alkaa vammaisuuden takia vuotta tavanomaista aikaisemmin. Lainmuutos saattaa heidät yhdenvertaiseen asemaan ikäluokkansa muiden lasten kanssa. Yksityisen hoidon tuki maksetaan puolitettuna ensimmäiseltä oppivelvollisuusvuodelta.

2004

- 1.1.2004 alkaen osittainen hoitoraha on 70 €/kk (ennen 63,07 €/kk).
- 1.8.2004 alkaen osittaista hoitorahaa voi saada pienten koululaisten hoitoon (peruskoulun 1. ja 2. lukuvuosi; jos lapsella on pidennetty oppivelvollisuus, myös 3. lukuvuosi sekä se vuosi, jona lapsi osallistuu oppivelvollisena esiopetukseen; jos lapsi aloittaa peruskoulun 8-vuotiaana, myös esiopetusvuosi ja 2 peruskoulun lukuvuotta). Aiemmin osittaista hoitorahaa saattoi saada vain alle 3-vuotiaan lapsen vanhemmat.

- 1.10.1991 höjdes grunddelen och lösgjordes från sjukförsäkringens minimidagpenning.

1995

- 1.1.1995 sänktes stödbeloppen.
- 1.4.1995 ändrades tilläggsdelens inkomstbegrepp och definierades familjebegreppet i lagen (motsvarande begrepp används i samband med kommunal dagvård).

1996

- 1.1.1996 sänktes stödbeloppen.

1997

- 1.8.1997 förnyades systemet med stöd för vård av små barn. Från föräldradagpenningperiodens slut tills barnet börjar skolan kan föräldrarna välja mellan *dagvård som ordnas av kommunen, hemvårdsstöd* (om familjen har barn under 3 år) och *stöd för privat vård* (som betalas direkt till dagvårdaren). Hemvårdsstödet och privatvårdsstödet sköts av FPA.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.

2003

- Finskt stöd för hemvård av barn betalas för ett barn som flyttar med en person som vistas i ett annat EU/EES-land (eller Schweiz) och som omfattas av den finska sociala tryggheten (vistelsen ska grunda sig på arbete, t.ex. utsända arbetstagare). Likaså betalas det för ett barn till en anställd från ett annat EU/EES-land som arbetar i Finland även när barnet bor i en annan medlemsstat och inte är försäkrat i Finland (EG-domstolens beslut C-333/00). År 2003 kan stödet betalas retroaktivt för det föregående året. När förmånstagaren och de barn som berättigar till stöd bor utomlands betalas hemvårdsstödet av den finska staten.
- Fr.o.m. 1.1.2003 betalas barnavårdsstöd även under det första året av läroplikt för barn som omfattas av förlängd läroplikt. Läroplikten för dessa barn börjar på grund av handikapp ett år tidigare än normalt. Lagändringen försätter dessa barn i en jämlik ställning med andra barn i samma ålder. Stödet för privat vård betalas med halva beloppet under det första året av barnets läroplikt.

2004

- Fr.o.m. 1.1.2004 är den partiella vårdpenningen 70 €/mån. (tidigare 63,07 €/mån.).
- Fr.o.m. 1.8.2004 kan partiell vårdpenning betalas för vården av ett barn som går i grundskolans första och andra klass, och likaså när barnet omfattas av förlängd läroplikt och går i tredje klass eller som läropliktigt går i förskolan; gäller även förskolan och två läsår i grundskolan när barnet börjar grundskolan som 8-åring. Tidigare kunde partiell vårdpenning betalas enbart till föräldrar med barn under 3 år. Båda föräldrarna har rätt

Molemmilla vanhemmilla on oikeus saman kalenterijakson aikana osittaiseen hoitorahaan, kunhan eivät pidä vapaata samanaikaisesti.

2005

- 1.1.2005 alkaen yksityisen hoidon tuen hoitoraha on 58,87 €/kk (aiemmin puolittettuna) ajalta, jona lapsi osallistuu kunnan järjestämään esiopetukseen, aloittaa koulunkäynnin säädettyä aiemmin tai vuotta muita nuorempana (pidennetty oppivelvollisuus).

2007

- 1.4.2007 perheen toisesta ja seuraavista lapsista maksettavaa kotihoidon tuen hoitorahaa eli ns. sisaruskorotusta nostettiin 10 €. Hoitoraha perheen toisesta ja kustakin seuraavasta alle 3-vuotiaasta lapsesta on 94,09 €/kk ja kustakin seuraavasta alle kouluikäisestä lapsesta 60,46 €/kk.
- 1.4.2007 alkaen kotihoidon tukea ja yksityisen hoidon tukea voidaan maksaa perheelle eri lapsista samaan aikaan.
- 1.4.2007 alkaen ottovanhemmat voivat saada kotihoidon tukea myös 3 v täyttäneestä lapsesta siihen asti, kun vanhempainrahakauden alkamisesta on kulunut 2 vuotta, mutta enintään siihen saakka, kun lapsi aloittaa koulun.

2009

- 1.1.2009 alle 3-vuotiaasta lapsesta maksettavaa kotihoidon tuen hoitorahaa korotettiin 20 eurolla kuukaudessa.
- 1.1.2009 yksityisen hoidon tuki on 160 €/kk lasta kohden (ennen 137,33 €/kk).

2010

- 1.1.2010 alkaen osittainen hoitoraha on 90 €/kk. Samalla osittainen hoitoraha laajenee koskemaan YEL- ja MYEL-vakuutettuja yrittäjiä.

2011

- 1.3.2011 lastenhoidon tuet sidotaan kansaneläkeindeksiin.

Elatustuki

2009

- Siirryessään Kelan hoidettavaksi 1.4.2009 elatustuki oli 136,41 €/kk. Elatustuen määrään tehdään vuosittain indeksitarkistus.

till partiell vårdpenning under en och samma kalenderperiod, såvida de inte tar ledigt samtidigt.

2005

- Fr.o.m. 1.1.2005 är privatvårdsstödet vårdpenning 58,87 €/mån. (tidigare hälften) för den tid då barnet deltar i kommunalt anordnad förskoleundervisning, inleder sin skolgång tidigare än normalt eller ett år tidigare än andra (förlängd läroplikt).

2007

- 1.4.2007 höjdes hemvårdsstödet vårdpenning för det andra barnet och för varje följande barn i familjen, dvs. den så kallade syskonförhöjningen, med 10 €. Vårdpenningen för det andra barnet och för varje följande barn under 3 år är 94,09 €/mån. och för varje följande barn under skolåldern 60,46 €/mån.
- Fr.o.m. 1.4.2007 kan en familj få hemvårdsstöd och privatvårdsstöd samtidigt, dock inte för samma barn.
- Fr.o.m. 1.4.2007 kan adoptivföräldrar få hemvårdsstöd även för barn som fyllt 3 år tills det gått två år från föräldrapenningperiodens början men högst tills barnet börjar skolan.

2009

- 1.1.2009 höjdes hemvårdsstödet vårdpenning för barn under 3 år med 20 €/mån.
- 1.1.2009 är privatvårdsstödet 160 €/mån. per barn (tidigare 137,33 €/mån.).

2010

- Fr.o.m. 1.1.2010 är den partiella vårdpenningen 90 €/mån. Samtidigt utvidgades rätten till partiell vårdpenning till att gälla även FöPL- och LFöPL-försäkrade företagare.

2011

- 1.3.2011 binds barnvårdsstöden till folkpensionsindex.

Underhållsstöd

2009

- När FPA fick hand om underhållsstödet 1.4.2009 uppgick det till 136,41 €/mån. Underhållsstödets belopp indexjusteras årligen.

Liite 6. Yleisen asumistuen kehitys

Bilaga 6. Utvecklingen av det allmänna bostadsbidraget

Huom. Tässä liitteessä selostetaan yleisen asumistuen kehitys. Lisäksi liitteeseen on yhdistetty eläkkeensaajan asumistuessa tapahtuneet muutokset vuodesta 2008 alkaen (sitä aiemmat muutokset sisältyvät liitteeseen 1). Kelan muista asumistukietuuksista opintotuen asumis-
lisä on käsitelty liitteessä 7 ja sotilasavustuksen asumisavustus liitteessä 8.

1. Kehityksen pääpiirteet

- 4.6.1975 Nykyinen asumistukilaki annettiin
1.1.1994 Yleinen asumistuki siirtyi kunnilta Kelan hoidettavaksi

2. Yleisen asumistuen muutokset

Asumistukeen on tehty seuraavat muutokset 1.1.1994 jälkeen:

1995

- 1.1.1995 korotettiin perusomavastuita, pienennettiin sallitun varallisuuden määriä (omaa asuntoa ei enää lueta varallisuuteen), pienennettiin pinta-alakohtaisia enimmäisasumismenojen rahamääriä sekä enimmäispinta-alojen neliömääriä. Lisäksi kunnat ryhmiteltiin uudelleen asumistuen määrittämistä varten. Asumistuki siirtyi Ahvenanmaalla Kelan hoidettavaksi.
- 1.5.1995 ruokakunnan jäsenmäärän pysyvä muutos tuli uudelleen (poistui 1.1.1994) asumistuen välitarkistuspusteeksi. Tarkistuksen aiheuttavan tulojen huomattavan muutoksen rahamäärät pienennettiin 336,38 €:ksi (ennen tulojen nousun osalta 840,94 € ja laskun osalta 588,66 €).

1996

- 1.1.1996 korotettiin perusomavastuun määriä, pienennettiin pinta-alakohtaisia enimmäisasumismenoja ja pienennettiin kahden hengen yksinhuoltaja-ruokakunnan tuloista sallittu vähennys 319,56 €:sta 285,92 €:oon kuukaudessa. Asumismenoina huomioidaan otettava osuus henkilökohtaisten asuntolainojen koroista suureni 50 %:sta 55 %:iin.

1997

- 1.1.1997 lakiin kirjattiin (jo käytännössä sovellettu) vaatimus asunnon sijainnista Suomessa ja ruokakunnan jäsenten asumisesta Suomessa. Asumismenojen enimmäismääriä korotettiin 8,4 snt/m². Myös lämmitys- ja vesimaksunormeja korotettiin vähän.

Anm. I denna bilaga refereras det allmänna bostadsbidragets utveckling. I bilagan ingår även ändringar som skett i bostadsbidraget för pensionstagare sedan början av 2008 (tidigare ändringar finns i bilaga 1). Av övriga bostadsbidragsförmåner från FPA behandlas studiestödets bostadstillägg i bilaga 7 och militärunderstödet bostadsunderstöd i bilaga 8.

1. Utvecklingen i huvuddrag

- 4.6.1975 Den nuvarande lagen om bostadsbidrag gavs
1.1.1994 Skötseln av bostadsbidraget överfördes från kommunerna på FPA

2. Ändringar i det allmänna bostadsbidraget

Bostadsbidraget har genomgått följande ändringar sedan 1.1.1994:

1995

- 1.1.1995 höjdes bassjälvriskbeloppen, sänktes förmögenhetsgränserna (egen bostad räknas inte längre som förmögenhet), sänktes boendeutgifternas maximibelopp och bostadens maximiareal. För bostadsbidraget gjordes en ny kommungruppering. FPA övertog skötseln av bostadsbidraget på Åland.
- 1.5.1995 återinfördes bestämmelsen (slopad 1.1.1994) om mellanjustering p.g.a. varaktig förändring av antalet hushållsmedlemmar. Beloppet av den avsevärda inkomstförändring som medför justering sänktes till 336,38 € (mot tidigare inkomstökning 840,94 € och inkomstminskning 588,66 €).

1996

- 1.1.1996 höjdes bassjälvriskbeloppen, sänktes boendeutgifternas maximibelopp samt sänktes inkomstavrdraget för tvåpersoners ensamförsörjarhushåll från 319,56 € till 285,92 € i månaden. Den andel av räntor på personliga bostadslån som beaktas som boendeutgifter höjdes från 50 till 55 %.

1997

- 1.1.1997 infördes i lagen ett krav (redan i praktiken tillämpat) på att bostaden skall vara belägen i Finland och hushållsmedlemmarna bosatta i Finland. Boendeutgifternas maximibelopp höjdes med 8,4 c/m². Normbeloppen för uppvärmningskostnader och vattenavgifter höjdes något.

1998

- 1.1.1998 täysimääräiseen asumistukeen oikeuttavia tuloja nostettiin tuntuvasti (134,55–285,92 €/kk). 16,82 €:n perusomavastuu poistui kaikilta ruokakunnilta, joiden tulot oikeuttavat täyteen asumistukeen. Enimmäisasumismenojen sekä lämmitys- ja kunnossapitonormien rahamääriä nostettiin.
- 1.1.1998 alkaen vahvistetun omaisuusrajan ylittyminen ei estä kokonaan tuen saamista kuten ennen, vaan rajan ylittävistä omaisuuden osasta osa (15 %) luetaan ruokakunnan tuloksi.
- 1.1.1998 alkaen vaikeavammaisen muita suurempi tilantarve otetaan huomioon siten, että asunnon kohtuullinen pinta-ala määräytyy ruokakunnan todellista kokoa yhtä henkilöä suuremmalla ruokakunnan koolla.

1999

- 1.3.1999 lakiin kirjattiin säännös kuukausitulojen arvioimisesta pysyvien kuukausitulojen vaihdellessa.

2000

- 1.1.2000 lievennettiin hieman 3. kuntaryhmän yhden hengen ruokakunnan tukiperusteita.
- 1.5.2000 alkaen suuri osa vuokralla asuvista opiskelijoista siirtyi yleiseltä asumistuelta opintotuen asumislisän piiriin (lapsettomat avio-/avoparit, alivuokralaiset ja opiskelijat, jotka eivät asu vuokra-asunnossa yksin).
- 1.12.2000 alkaen asumistuki tarkistetaan kesken tukikauden asumismenojen muuttuessa huomattavasti (vähintään 50,46 €/kk) ja tulojen muutoksen perusteella tehtävää tarkistamiskynnystä alennettiin (tulojen muutos vähintään 168,19 €/kk, ennen 336,38 €/kk). Tuki tarkistetaan asuntoa vaihdettaessa.

2001

- 1.1.2001 lievennettiin hieman 2. ja 3. kuntaryhmän yhden hengen ruokakunnan tukiperusteita.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tulo- ja omaisuusrajojen tarkkuustason ja etuus oikeuden säilyttämisestä.
- 1.1.2002 hyväksyttävien asumismenojen enimmäismääriä nostettiin kauttaaltaan, asunnon iän vaikutusta asumistuen suuruuteen vähennettiin ja pienille asunnoille vahvistettiin omat asumismenojen enimmäismäärät. Helsingissä asumistukea myönnettäessä otetaan huomioon isommat asumismenot kuin muissa pääkaupunkiseudun kunnissa.
- 1.1.2002 alkaen asumistuki tarkistetaan kesken vuotta, jos ruokakunnan tulot ovat kasvaneet tai pienentyneet vähintään 160 €/kk tai asumismenot ovat muuttuneet vähintään 50 €/kk.

2004

- 1.1.2004 täysimääräiseen asumistukeen oikeuttavia tuloja nostettiin yhden hengen ruokakunnilla siten, että työmarkkinatukea saavalla säilyi oikeus täysimääräiseen asumistukeen.

1998

- 1.1.1998 höjdes inkomstgränserna för rätt till fullt bostadsbidrag avsevärt (134,55–285,92 €/mån.). Bas-självrisken på 16,82 € slopades för alla hushåll vars inkomster berättigar till fullt bostadsbidrag. Boendegifternas maximibelopp och normbeloppen för uppvärmningskostnader och vattenavgifter höjdes.
- Från 1.1.1998 hindrar överskridande av den fastställda förmögenhetsgränsen inte längre beviljande av bostadsbidrag, utan en del (15 %) av det överskjutande beloppet räknas som hushållets inkomst.
- Från 1.1.1998 beaktas gravt handikappades behov av extra utrymme så, att den skäliga bostadsarealen fastställs enligt det faktiska antalet hushållsmedlemmar plus en person.

1999

- 1.3.1999 intogs i lagen en bestämmelse om uppskattningen av varierande fasta månadsinkomster.

2000

- 1.1.2000 lindrades bidragsvillkoren något för enpersonshushåll i kommungrupp III.
- Från 1.5.2000 började en stor del av de studerande som bor på hyra få bostadstillägg till studiestöd i stället för allmänt bostadsbidrag (makar/sambor utan barn, underhyresgäster och studerande som inte bor ensamma i hyresbostäder).
- Från 1.12.2000 justeras bostadsbidraget under pågående bidragsperiod när boutgifterna ändras avsevärt (minst 50,46 €/mån.) samt sänks gränsen för den inkomständring (minst 168,19 €/mån., tidigare 336,38 €/mån.) som medför justering. Bidraget granskas/justeras vid byte av bostad.

2001

- 1.1.2001 lindrades bidragsvillkoren något för enpersonshushåll i kommungrupp II och III.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomst- och förmögenhetsgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.
- 1.1.2002 höjdes maximibeloppen för godtagbara boendegifter genomgående, inverkan av bostadens ålder på bostadsbidraget minskade och särskilda maximibelopp för boendegifterna fastställdes för små bostäder. Vid beviljande av bostadsbidrag i Helsingfors beaktas större boendegifter än i de andra kommunerna i huvudstadsregionen.
- Från 1.1.2002 justeras bostadsbidraget under pågående år om hushållets inkomster ökat eller minskat med minst 160 €/mån. eller om boutgifterna ändrats med minst 50 €/mån.

2004

- 1.1.2004 höjdes inkomstgränserna för rätt till fullt bostadsbidrag för enpersonshushåll så att rätten till fullt bidrag för mottagare av arbetsmarknadsstöd kvarstod.

2005

- 1.1.2005 alkaen asumistuki tarkistetaan kesken vuotta, jos ruokakunnan tulot ovat kasvaneet vähintään 300 €/kk (ennen 160 €/kk).

2006

- 1.3.2006 alkaen pitkään työttömänä olleen henkilön (saanut peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea yhtäjaksoisesti vuoden ajan välittömästi ennen työllistymistään) työllistytessä asumistuen tarkistaminen siirtyy 3 kuukautta myöhemmäksi.

2007

- 1.1.2007 alkaen perhe-eläkelain ja työeläkelakien mukainen lapseneläke ei enää vaikuta asumistuen määrään.

2008

- 1.1.2008 alkaen asumistukilakiin tuli muutoksia, mm. tuloja ja omaisuutta koskevia säädöksiä yhtenäistettiin osana kansaneläkelainsäädännön selkeyttämistä.
- 1.1.2008 täysimääräiseen asumistukeen oikeuttavia tuloaroja nostettiin yhden hengen ruokakunnilla siten, että työmarkkinatukea saavalla säilyi oikeus täysimääräiseen asumistukeen.

2009

- 1.1.2009 täysimääräiseen asumistukeen oikeuttavia tuloaroja nostettiin yhden hengen ruokakunnilla kaikissa kuntaryhmissä siten, että työmarkkinatukea saavalla säilyi oikeus täysimääräiseen asumistukeen. Myös kahden hengen ruokakunnilla täysimääräiseen asumistukeen oikeuttavia tuloaroja nostettiin kolmannessa ja neljännessä kuntaryhmässä. Vesimaksua ja omakotitalon kunnossapitonormia korotettiin jonkin verran.
- 1.1.2009 nostettiin kaikissa kuntaryhmissä ja kaikilla henkilöämäärillä tuloarjaa, jonka jälkeen asumistukea ei enää makseta.

2010

- 1.1.2010 korotettiin hyväksyttävää enimmäisasumismenoja vuokratason nousua vastaavasti. Myös vesimaksuja korotettiin.

Eräitä asumistuen määriä on tarkistettu seuraavasti:

Tarkistus- ajankohta	Pienimpään asumistukeen oikeuttava tulo ja sitä vastaava asumismenojen perusomavastuu, €/kk	
	bruttotulot	perusomavastuu
Kolmihenkinen ruokakunta Helsingissä		
1.1.1994	2 725	682
Kolmihenkinen ruokakunta pääkaupunkiseudulla ja Ahvenanmaalla		
1.1.1995	2 439	620
1.1.1996	2 220	587
1.1.1998	2 271	604
1.1.2002	2 295	605
1.1.2009	2 730	808
1.1.2010	2 820	850

2005

- Från 1.1.2005 justeras bostadsbidraget mitt under året om hushållets inkomster stigit med minst 300 €/mån. (tidigare 160 €/mån.).

2006

- Från 1.3.2006 uppskjuts justeringen av bostadsbidraget med 3 månader för långtidsarbetslösa personer som haft grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd utan avbrott under ett års tid och som får arbete.

2007

- Från 1.1.2007 påverkas bostadsbidragets belopp inte längre av barnpension enligt familjepensionslagen och arbetspensionslagarna.

2008

- 1.1.2008 gjordes ändringar i lagen om bostadsbidrag, bl.a. samordnades bestämmelserna om inkomst och förmögenhet som ett led i revideringen av folkpensionslagstiftningen.
- 1.1.2008 höjdes inkomstgränserna för rätt till fullt bostadsbidrag för enpersonshushåll så att rätten till fullt bidrag för mottagare av arbetsmarknadsstöd kvarstod.

2009

- 1.1.2009 höjdes inkomstgränserna för rätt till fullt bostadsbidrag för enpersonshushåll i alla kommungrupper så att rätten till fullt bidrag för mottagare av arbetsmarknadsstöd kvarstod. Även för tvåpersonershushåll höjdes inkomstgränserna för rätt till fullt bostadsbidrag i den tredje och fjärde kommungruppen. Vattenavgiften och normvärdena för underhållskostnaderna höjdes en aning.

- 1.1.2009 höjdes inkomstgränsen för rätt till bostadsbidrag i alla kommungrupper och för alla hushållsstorlekar.

2010

- 1.1.2010 höjdes de godtagbara maximala boendeutgifterna så att de motsvarar höjningen av hyresnivån. Också vattenavgifterna höjdes.

Vissa bostadsbidragsbelopp har justerats enligt följande:

Justerings- tidpunkt	Inkomst som ger minsta bostadsbidrag samt motsvarande bassjälvrisk för boendeutgifter, €/mån.	
	bruttoinkomst	bassjälvrisk
Tvåpersonershushåll i Helsingfors		
1.1.1994	2 725	682
Tvåpersonershushåll i huvudstadsregionen och på Åland		
1.1.1995	2 439	620
1.1.1996	2 220	587
1.1.1998	2 271	604
1.1.2002	2 295	605
1.1.2009	2 730	808
1.1.2010	2 820	850

3. Eläkkeensaajan asumistuen muutokset vuodesta 2008

2008

- 1.1.2008 osana kansaneläkelainsäädännön uudistamista tuli voimaan uusi laki eläkkeensaajan asumistuesta, jossa tuen nimi on yksikkömuodossa (aiemmin eläkkeensaajien asumistuki). Asumistukeen oikeuttavat myös muut leskeneläkkeet kuin Kelan leskeneläke. Asumismenojen, tulojen ja omaisuuden huomioon ottamiseen tuli muutoksia, mm. eläkkeensaajalta poistui oikeus vähentää kulutusluottojen korot tuloistaan ja leskeneläkkeen perusmäärä otetaan jatkossa tulona huomioon.

2009

- 1.1.2009 korotettiin asumistuen määrään vaikuttavien asumismenojen hyväksyttäviä enimmäismääriä ja kunnossapitonormia kansaneläkeindeksiä vastaavasti. Eläkkeensaajan asumistuen lämmitys- ja vesinormia korotettiin kustannusten nousua vastaavasti.

2010

- 1.1.2010 korotettiin huomioon otettavien asumismenojen enimmäismääriä saajien vuokrien nousua vastaavasti. Myös muun lämmityksen normia ja vesinormia korotettiin kustannusten nousua vastaavasti.

3. Ändringar i bostadsbidraget för pensionstagare fr.o.m. 2008

2008

- 1.1.2008 infördes i samband med revideringen av folkpensionslagstiftningen en ny lag om bostadsbidrag för pensionstagare. Rätt till bidraget ger även andra efterlevandepensioner än efterlevandepension från FPA. Bestämmelserna om beaktande av boendeutgifter, inkomster och förmögenhet ändrades, bl.a. får pensionstagare inte längre dra av räntor på konsumtionskrediter på sin inkomst, och efterlevandepensionens grundbelopp ska i fortsättningen beaktas som inkomst.

2009

- 1.1.2009 höjdes maximibeloppen av de godtagbara boendeutgifter som inverkar på bostadsbidraget och normvärdena för underhållskostnaderna så att de motsvarar folkpensionsindexet. Normbeloppen för uppvärmningskostnader och vattenavgifter höjdes så att de motsvarar kostnadsökningen.

2010

- 1.1.2010 höjdes de maximala boendeutgifter som beaktas så att de motsvarar hyreshöjningen. Också normbeloppen för uppvärmningskostnader och vattenavgifter höjdes så att de motsvarar kostnadsökningen.

Liite 7. Kelan opintoetuuksien kehitys

Bilaga 7. Utvecklingen av FPA:s studieförmåner

1. Kehityksen pääpiirteet

kesällä 1969	Opintotukijärjestelmä (valtion takaamina korkotukilainoina) luotiin
kesästä 1972	Opintorahaa alettiin maksaa
kesästä 1977	Asumislisää alettiin maksaa
kesästä 1979	Korkeakouluopiskelijoiden ateriatukea alettiin maksaa
kesästä 1983	Korkoavustusta alettiin maksaa
kesästä 1987	Aikuisopintorahaa alettiin maksaa
kesällä 1992	Korkeakouluopiskelijoiden opintotuki-uudistus toteutui
kesällä 1994	Uusi opintotukijärjestelmä ulotettiin keskiasteella opiskeleviin, ja opintotuen toimeenpano siirtyi Kelalle (1.5.1994)
1.7.1997	Koulumatkatukea alettiin maksaa
1.8.2001	Aikuisopintotuen lainatakausta alettiin myöntää
31.12.2002	Aikuisopintoraha lakkasi
1.8.2005	Oikeus opintolainavähennykseen verotuksessa uusille korkeakouluopiskelijoille

2. Opintotuen muutokset

Opintotukeen on kesästä 1992 lähtien tehty seuraavat muutokset:

1992

- 1.6.1992 korkeakouluopiskelijoiden opintoraha suureni ja muuttui veronalaiseksi. Heiltä poistettiin huoltajakorotus, lainanhoitokorotus ja opintolainan korkotuki ja -avustus (vanhoissa lainoissa tuki ja avustus säilyvät). Tarveharkinnassa otetaan huomioon vain (korkeakoulu) opiskelijan omat tulot, mutta toisaalta tulorajoja alennettiin. Opintonsa aloittavien enimmäistukiaika lyhennettiin 55 kuukauteen.
- 1.6.1992 aikuisopintorahaa saavilta poistettiin opintorahan perusosa ja (kahdessa vaiheessa) huoltajakorotukset. Samalla nostettiin aikuisopintorahan vähimmäismäärää. Toisen asteen opintotuen tarveharkintaa kiristettiin.

1993

- 1.7.1993 yksinkertaistettiin asumislisäjärjestelmää (korvaus 75 % asumismenoista), toisella asteella opiskelevilta aikuisopintorahaa saavilta poistettiin opintolainan korkotuki (ei vanhoista lainoista) ja sivutoimisesti opiskelevien (mm. iltaopiskelijoiden) oikeus opintotukeen lakkasi.

1994

- 1.7.1994 toisen asteen opiskelijoiden opintotuki yhtenäistettiin aiemmin uudistetun korkeakouluopiskelijoiden opintotuen kanssa. Toisen asteen opintorahan enimmäismäärää nostettiin; toisen asteen opintoraha

1. Utvecklingen i huvuddrag

sommaren 1969	Studiestödssystemet (statsgaranterade räntestödslån) inrättades
sommaren 1972	Studiepenning började utges
sommaren 1977	Bostadstillägg började utges
sommaren 1979	Måltidsstöd för högskolestuderande började utges
sommaren 1983	Räntebidrag började utges
sommaren 1987	Vuxenstudiepenning började utges
sommaren 1992	Studiestödsreformen för högskolestuderande genomfördes
sommaren 1994	Det nya studiestödssystemet utvidgades till att gälla mellanstadiestudier, och skötseln av studiestödet överfördes på FPA (1.5.1994)
1.7.1997	Skolresestöd började utges
1.8.2001	Låneborgen i samband med vuxenutbildningsstöd började beviljas
31.12.2002	Vuxenstudiepenningen slopades
1.8.2005	Rätt till studielånsavdrag i beskattningen för nya högskolestuderande

2. Ändringar i studiestödet

Från sommaren 1992 har studiestödet genomgått följande ändringar:

1992

- 1.6.1992 höjdes studiepenningen för högskolestuderande och blev skattepliktig. Försörjartillägget, låneskötseltillägget samt räntestödet och -bidraget för studielån slopades (räntestödet och -bidraget för gamla lån bevarades). Vid behovsprövning beaktas enbart (högskole)studerandens egna inkomster. Samtidigt sänktes inkomstgränserna. För studerande som inleder sina studier förkortades maximistödtiden till 55 månader.
- 1.6.1992 slopades studiepenningens grunddel för vuxenstudiepenningstagare och (i två repriser) försörjartilläggen. Samtidigt höjdes vuxenstudiepenningens minimibelopp. Behovsprövningen för studiestöd vid studier på andra stadiet skärptes.

1993

- 1.7.1993 förenklades bostadstillägget (ersättning 75 % av boendeutgifterna), slopades räntestödet för studerande på andra stadiet med vuxenstudiepenning (ej gamla lån) och rätten till studiestöd slopades för personer med studier som bisyssla (bl.a. kvällsstudier).

1994

- 1.7.1994 samordnades studiestödet för studerande på andra stadiet och det tidigare förnyade studiestödet för högskolestuderande. Den högsta studiepenningen för studier på andra stadiet höjdes; den blev dock mindre

hat jäivät kuitenkin korkeakouluopintorahoja alhaisemmiksi toisen asteen oppilaitosten maksuttoman aterian takia. Toisen asteen opintoraha muuttui veronalaiseksi tuloksi. Sen huoltajakorotus, lainanhoitokorotus sekä uusien lainojen korkotuki ja -avustus poistettiin. Toisen asteen opiskelijan tarveharkintaa lievennettiin: vain opiskelijan omat tulot otetaan opintotukea määrättäessä huomioon (vanhempien tulot vaikuttavat edelleen alle 20-vuotiaan opintorahaan ja alle 18-vuotiaan asumislisään). Toisaalta opiskelijan omien tulojen tuloarvoja alennettiin; tuki alkaa vähentyä entistä pienemmillä tuloilla.

1995

- 1.8.1995 pienennettiin opintorahan määrää (ks. jäljempänä taulukko a) ja aikuisopintorahan vähimmäismäärää (264,06 €:sta 259,01 €:oon) sekä poistettiin aikuisopintoraha alle 30-vuotiailta. Asumislisä pienennettiin 67 %:iin vuokrasta (ennen 75 %), täyteen asumislisään oikeuttavaa tuloarvaa laskettiin ja sisärvähennys, jonka saattoi tehdä vanhempien tuloihin, poistettiin.
- 1.8.1995 valtion takaamien opintolainojen enimmäismääriin tehtiin 16,82 €:n korotus kuukautta kohti, täyteen opintorahaan oikeuttavaa tuloarvaa nostettiin 16,82 €:lla ja lievennettiin tulosidonnaisuutta.
- 1.8.1995 alkaen opintoihin kuuluva harjoittelu tai työharjoittelu pienentävät opintorahan 8,41 €:oon niiltä kuukausilta, joilta palkka on vähintään 302,74 €/kk. Myös apuraha tai päiväraha oppilaitokselta laskee opintorahan 8,41 €:oon tukikuukaudelta.

1996

- Vuoden 1996 alusta ryhdyttiin maksamaan valtion varoista uusien lainojen korkoa työttömyyden tai äitiys- ja vanhempainrahan saannin perusteella. Samalla lievennettiin koron maksamisen tarveharkintaa. Asevelvollisuuden suorittamisajalta korot maksetaan sotilasavustuksena.
- 1.8.1996 alkaen vakinaisissa ammattikorkeakouluissa opiskelevien opintotuki myönnetään korkeakoulusäädöksiä soveltaen ja korkeakoulusummilla. Iltaopintojen tukioikeutta laajennettiin.

1997

- 1.3.1997 alkaen ylemmän korkeakoulututkinnon enimmäistukiaikaan (55 kk) voi saada pidennystä, jos tutkinto vaatii erityisen laajaa työmäärää tai erityisen painava syy on viivästyttänyt opintoja.
- 1.8.1997 itsenäisesti asuvien 19-vuotiaiden täysimääräinen opintoraha nousee samalle tasolle kuin 20 vuotta täyttäneiden opintoraha (ks. jäljempänä taulukko a). Toisella asteella opiskelevan 19-vuotiaan opintorahaan vaikuttavat edelleen vanhempien tulot.
- 1.8.1997 aikuisopintorahan myöntämisperusteet tiukenevat. Aikuisopintorahan saajalta edellytetään vähintään vuoden pituista työhistoriaa (ollut välittömästi ennen opintojen alkua työ- tai virkasuhteessa taikka yrittäjänä). Korkeintaan vuoden työttömyyden sallitaan edeltäneen opintoja; hakijan edellytetään saaneen työttömyyspäivärahaa ennen opintojen alkua.

än för högskolestudier på grund av andra stadiets avgiftsfria måltider. Studiepenningen för studier på andra stadiet blev skattepliktig inkomst. Försörjartillägget och låneskötseltillägget samt räntestödet och -bidraget för nya lån slopades. Behovsprövningen vid studier på andra stadiet lindrades; endast studerandens egna inkomster beaktas vid fastställande av studiestödet (föräldrarnas inkomster inverkar alltså på studiepenningen för personer under 20 år och på bostadstillägget för personer under 18 år). Samtidigt sänktes gränserna för studerandens egna inkomster; studiestödet börjar minska vid lägre inkomster än tidigare.

1995

- 1.8.1995 sänktes studiepenningbeloppen (se tabell a nedan) och vuxenstudiepenningens minimibelopp (från 264,06 € till 259,01 €) samt slopades vuxenstudiepenningen för studerande under 30 år. Bostadstillägget sänktes till 67 % av hyran (tidigare 75 %), den till fullt bostadstillägg berättigande inkomstgränsen sänktes och syskonavdraget, som kunde göras på föräldrarnas inkomster, slopades.
- 1.8.1995 höjdes maximibeloppen av statsgaranterade studielån med 16,82 € per månad, den till fullt studiestöd berättigande inkomstgränsen höjdes med 16,82 € och bestämmelserna om inkomstbindning lindrades.
- Fr.o.m. 1.8.1995 minskar till studierna hörande praktik eller arbetspraktik studiepenningen till 8,41 € för de månader då lönen är minst 302,74 €/mån. Även stipendium eller dagpenning från läroinrättningen sänker studiepenningen till 8,41 € per stödmånad.

1996

- Fr.o.m. 1996 kan räntor på nya lån betalas med statens medel till den som är arbetslös eller har moderskaps- eller föräldrapenning. Samtidigt lindrades behovsprövningen för räntebetalningar. Under militärtjänstgöringstid betalas rätterna i form av militärunderstöd.
- Fr.o.m. 1.8.1996 beviljas studiestöd till studerande vid ordinarie yrkeshögskolor med tillämpning av högskolestadganden och -belopp. Rätten till studiestöd för kvällsstudier utvidgades.

1997

- Fr.o.m. 1.3.1997 kan maximistödtiden (55 mån.) för högre högskoleexamen förlängas om en särskilt stor arbetsinsats krävs för examen eller studierna fördröjts av särskilt tungt vägande skäl.
- 1.8.1997 stiger den maximala studiepenningen för 19-åringar som bor självständigt till samma nivå som studiepenningen för 20-åringar (se tabell a nedan). På studiepenningen för studerande på andra stadiet som fyllt 19 år inverkar alltså föräldrarnas inkomster.
- 1.8.1997 skärps villkoren för vuxenstudiepenning (minst ett års arbete som anställd eller företagare omedelbart före studiernas början). Högst ett år av arbetslöshet tillåts föregå studierna; sökanden förutsätts ha arbetslöshetsdagpenning innan studierna inleds.

- 1.8.1997 alkaen väliaikaisissa ammattikorkeakouluissa opiskelevien opintotukeen oikeuttava aika määritellään samoin kuin muiden korkeakouluopiskelijoiden.

1998

- 1.1.1998 alkaen opiskelijan omat tulot otetaan tulona huomioon koko kalenterivuodelta. Opiskelijalla on henkilökohtainen vuosituloraja (vapaa tulo), jonka ylittävät tulot pienentävät opintorahaa ja asumislisää. Raja määrittyy kalenterivuoteen sisältyvien tukikuukausien ja tuettomien kuukausien lukumäärän perusteella. Jokaista tukikuukautta kohti saa olla tuloja 504,56 € (505 € 2002) ja tuetonta kuukautta kohti 1 513,69 € (1 515 € 2002). Jos tulot ovat vapaan tulon rajaa suuremmat, ylitystä vastaava määrä opintotukietuutta peritään takaisin (verotuksen valmistuttua). Ylityksen ensimmäisen 1 009,13 €:n osalta peritään puolet ja loppuosa kokonaan. Lisäksi perittävää määrää korotetaan 7 %:lla.
- 1.1.1998 alkaen vanhempiensa omistamassa tai vanhemmiltaan vuokraamassa asunnossa asuvalle opiskelijalle voidaan asumislisää maksaa enintään 58,87 €/kk. Tämä vastaa 87,96 €:n suuruista kuukausivuokraa.
- 1.8.1998 itsenäisesti asuvien 18-vuotiaiden opintoraha nousi samansuuruiseksi kuin 19 vuotta täyttäneiden opintoraha (ks. jäljempänä taulukko a). Toisella asteella opiskelevien alle 20-vuotiaiden opintorahaan vaikuttavat edelleen vanhempien tulot.

1999

- 1.1.1999 täsmennettiin opintotukeen oikeuttavien opintojen määritelmiä ja muutettiin opintotuen kestoja, opintojen päätoimisuutta ja lukuvuoden tukikuukausia koskevia säännöksiä. (Mm. aikuisille tarkoitettuja lukio-opintoja ei katsota päätoimiseksi eikä niihin siksi myönnetä opintotukea.) Muutokset johtuivat koulutusta koskevan lainsäädännön kokonaisuudistuksesta.

2000

- 1.5.2000 alkaen asumislisän piiriin kuuluvat kaikki vuokralla asuvat lapsettomat opiskelijat. Asumislisän piiriin siirtyivät vuokra-asunnossa asuvat avio- tai avoparit, alivuokralaiset ja muut opiskelijat, jotka eivät asu vuokra-asunnossa yksin. Lapsiperheet ja omistus-asunnossa (omassa tai puolison omistamassa) asuvat opiskelijat jäivät yleisen asumistuen piiriin.

Asumislisä suureni 80 %:iin vuokrasta (ennen 67 %). Asumismenojen enimmäismäärä säilyi ennallaan (214,44 €/kk), joten täysi asumislisä on 171,55 €/kk. Ulkomailla opiskelevan asumislisän on vakiomääräinen 180,80 €/kk, alhaisen vuokratason maissa voi olla tätä pienempi. Samassa asunnossa asuvan avio- tai avopuolison tulot otetaan 1.5.2000 alkaen huomioon asumislisää myönnettäessä. Täysimääräisen asumislisän saa opiskelija, jonka puolison tulot ovat enintään 15 136,9 €/v (15 200 € 2002). Asumislisää vähennetään jokaista tulorajan ylittävää täyttä 672,75 €:a (686 €:a 2002) kohden 10 prosenttia. Asumislisää ei makseta, kun puolison tulot ylittävät 21 864,4 €/v (22 000 € 2002).

1.5.2000 alkaen samassa asunnossa voi asua yksi tai useampia asumislisän saajia, yleisen asumistuen

- Fr.o.m. 1.8.1997 definieras tiden för rätt till studiestöd för studier vid temporära högskolor lika som för övriga högskolestudier.

1998

- Fr.o.m. 1.1.1998 beaktas studerandens egna inkomster för hela kalenderåret. Årsinkomstgränsen (fribelopp), som är personlig inverkar på studiepenningens och bostadstilläggets belopp och bestäms utifrån antalet stödmånader och stödlösa månader under kalenderåret. Inkomsterna får vara högst 504,56 € (505 € 2002) för varje stödmånad och 1 513,69 € (1 515 € 2002) för varje stödlös månad. Om de överstiger fribeloppet återkrävs det överskjutande beloppet av studiestödsförmänen (efter slutförd beskattning). Upp till 1 009,13 € återkrävs hälften och därefter hela beloppet. Det belopp som återkrävs höjs dessutom med 7 %

- Fr.o.m. 1.1.1998 kan högst 58,87 €/mån. betalas i bostadstillägg till studerande som bor i en bostad som ägs eller hyrs ut av föräldrarna. Det motsvarar 87,96 € i hyra per månad.
- 1.8.1998 steg studiepenningen för självständigt boende 18-åringar till samma belopp som de studerande har som fyllt 19 år (se tabell a nedan). Föräldrarnas inkomster inverkar alltså på studiepenningen för studerande på andra stadiet under 20 år.

1999

- 1.1.1999 omdefinierades de studier som berättigar till studiestöd och ändrades reglerna angående stödtid, heltidsstudier och läsårets stödmånader. (T.ex. gymnasiestudier för vuxna betraktas inte som heltidsstudier, och för dem beviljas därför inte studiestöd.) Ändringarna föranleddes av en totalreform av utbildningslagstiftningen.

2000

- Fr.o.m. 1.5.2000 omfattas samtliga barnlösa studerande som bor på hyra av bostadstilläggsystemet, dvs. makar, sambor, underhyresgäster och andra studerande som inte bor ensamma i en hyresbostad. Barnfamiljer och studerande som bor i ägarbostad (egen eller makens/sambons) omfattas alltså av det allmänna bostadsbidraget.

Bostadstillägget steg till 80 % av hyran (tidigare 67 %). Maximibeloppet av boendekostnaderna är oförändrat (214,44 €/mån.) och därmed är det fulla bostadstillägget 171,55 €/mån. I samband med studier utomlands är bostadstillägget ett fast belopp 180,80 €/mån.; i länder med lägre hyresnivå kan det bli mindre. Inkomsterna för makar/sambor som bor i samma bostad beaktas från 1.5.2000 när bostadstillägg beviljas. Fullt bostadstillägg får den vars makes inkomster är högst 15 136,9 €/år (15 200 € 2002). Bostadstillägget minskas med 10 % för varje 672,75 € (686 € 2002) som inkomstgränsen överskrider med. Om makens/sambons inkomster överstiger 21 864,4 €/år (22 000 € 2002) betalas inget bostadstillägg.

Fr.o.m. 1.5.2000 får en eller flera mottagare av bostadstillägg eller allmänt bostadsbidrag och personer

saajia ja asumisen tuen ulkopuolella olevia. Asumislisä määrittyy yksilöllisesti, vaikka opiskelija ei asuisi yksin. Asumismenot jaetaan asukkaiden kesken pääsääntöisesti tasan. Puolisoiden asumismenot puolitetaan aina.

- 1.5.2000 alkaen opiskelijan asuessa vanhemmaltaan vuokraamassa tai tämän omistamassa asunnossa, joka on samassa kiinteistössä kuin vanhemman vakituinen asunto, opintoraha maksetaan vanhemman luona asuvan opintorahan suuruusena.
- 1.5.2000 alkaen vanhempansa omistamassa tai vanhemmaltaan vuokraamassa asunnossa asuvan asumislisä on enintään 58,87 €/kk, vaikka asunto sijaitisi samassa kiinteistössä kuin vanhemman vakituinen asunto (aiemmin asumislisää ei saanut lainkaan).
- 1.5.2000 säädettiin asumislisän määrästä eräissä alhaisen vuokratason maissa.

2001

- 1.8.2001 alkaen aikuisopintoraha korvautui uudella tuella, Koulutus- ja erorahaston maksamalla aikuiskoulutustuella. Siirtymäkauden 1.8.2001–31.12.2002 aikana aikuisopintoraha poistui. Aikuiskoulutustuen saaja voi 1.8.2001 alkaen saada opintolainalleen Kelan myöntämän valtiontakauksen.
- Vuodelta 1999 liikaa maksetun opintorahan ja asumislisän vapaaehtoisen palauttamisen määräaika pidennettiin 31.8.2000 saakka (ilman lainmuutosta tuki olisi pitänyt palauttaa vuoden 1999 aikana). Tukivuodesta 2000 alkaen palautuksen voi tehdä tukivuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.
- Vuodelta 2001 ja sitä myöhemmältä ajalta maksetun opintorahan ja asumislisän takaisinperintä muutui siten, että opiskelijan tulojen ollessa hänen vapaata tuloaan suuremmat ylityksen jokaista alkavaa 1 009,1 €:a (1 010 €:a 2002) kohden peritään takaisin yhden tukikuukauden opintoraha ja asumislisä (alle 168,19 €:n (170 €:n 2002) ylityksestä perintää ei tehdä). Takaisin perittävä määrä on siten yleensä samansuuruinen kuin se vapaaehtoisen palautuksen määrä, jolla takaisinperintä olisi vältetty. Takaisinperintä tehdään aikajärjestyksessä kalenterivuoden viimeisestä tukikuukaudesta alkaen taaksepäin. Perittävään määrään lisätään 15 %:n korotus (ennen 7 %:n).

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetus rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tuloarajojen tarkkuustason ja etuusoikeyden säilyttämisestä.
- 1.1.2002 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,18 €:sta 1,27 €:oon ateriala kohti.
- Kesäkuun 2002 koronmaksusta alkaen korkoavustujajärjestelmä muuttui. Pienituloisuus (veronalaiset tulot koron erääntymistä edeltäneen neljän kuukauden aikana enintään 775 €/kk) korvasi aiemmin avustuksen perusteena olleet työttömyyden ja vanhemmuuden. Alaikäiset lapset nostavat em. tuloarajaa. Asevelvollisuus-

som inte omfattas av systemet med stöd för boende bo i samma bostad. Bostadstillägget bestäms individuellt, även om den studerande inte bor ensam. Boutgifterna fördelas som regel jämnt mellan de boende. Makars boutgifter halveras alltså.

- Fr.o.m. 1.5.2000 betalas studiepenningen till en studerande, som bor i en bostad som han hyr av endera föräldern eller som denne äger och som finns i samma fastighet som dennes stadigvarande bostad, till samma belopp som till den som bor hos sin förälder.
- Fr.o.m. 1.5.2000 är bostadstillägget för en studerande som bor i en bostad som ägs av endera föräldern eller som han hyr av denne högst 58,87 €/mån., även om bostaden skulle finnas i samma fastighet som förälderns stadigvarande bostad (tidigare fick man inget bostadstillägg).
- 1.5.2000 stadgades om bostadstilläggets belopp i vissa länder med låg hyresnivå.

2001

- 1.8.2001 ersattes vuxenstudiepenningen med ett nytt stöd, vuxenutbildningsstödet, som utges av Utbildnings- och avgångsbidragsfonden. Efter en övergångsperiod, 1.8.2001–31.12.2002, beviljas vuxenstudiepenning inte längre. Den som har vuxenutbildningspenning kan från 1.8.2001 beviljas statsgaranti av FPA för sitt studielån.
- Tidsfristen för frivillig återbetalning av överbetalda studiepenningar och bostadstillägg för 1999 förlängdes till 31.8.2000 (utan lagändringen borde återbetalningarna ha gjorts inom 1999). Fr.o.m. stöddåret 2000 kan överbetalda studiestöd återbetalas senast inom mars året efter stöddåret.
- Återindrivningen av studiepenningar och bostadstillägg som betalats för år 2001 och senare ändrades enligt följande: då inkomsterna överstiger fribeloppet återkrävs av den överskjutande delen för varje påbörjad 1 009,1 € (1 010 € 2002) studiepenningen och bostadstillägget för en månad (överskott under 168,19 € (170 € 2002) återkrävs inte). Det belopp som återkrävs är i regel lika stort som den frivilliga återbetalning med vilken återindrivningen hade kunnat undvikas. Återkravet görs i omvänd kronologisk ordning med början från kalenderårets sista stödmånad. Återkravsbeloppet höjs med 15 % (tidigare 7 %).

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.
- 1.1.2002 höjdes måltidsstödet för högskolestuderande från 1,18 € till 1,27 €/måltid.
- Rängebidragssystemet ändrades fr.o.m. rängebetalningen i juni 2002. Små inkomster (de skattepliktiga inkomsterna under fyra månader närmast innan rätten förfaller till betalning högst 775 €/mån.) ersatte arbetslösheten och föräldraskapet som villkor för rängebidrag. Minderåriga barn höjer inkomstgränsen.

den ajalta korot maksetaan kuitenkin sotilasavustukseen (syyskuusta 2002 alkaen myös korkotukilainojen).

- Kesäkuusta 2002 alkaen markkinaehtoisten lainojen korot lisätään lainan pääomaan myös opintotuen saantia välittömästi seuraavan lukukauden aikana (ns. ylimääräinen pääomistus).
- 1.8.2002 alkaen opiskelijan luottotiedot tarkistetaan ennen valtiontakauksen myöntämistä. Mikäli luottotietorekisteriin on merkitty vakava maksuhäiriö, takausta ei pääsääntöisesti anneta. Vain määrätyt opiskelijaryhmät saavat enää nostaa lukuvuoden lainansa yhdellä kertaa. Korkeakouluopiskelijat saavat nostaa lukuvuoden aikana lainansa kahdessa, muut opiskelijat neljässä erässä. Opintolainaa ei saa nostaa opintojen päättymisen jälkeen.

2003

- 1.8.2003 alkaen opiskelija maksaa osan opintolainan koroista jo opintotukiaikana (sovelletaan lukuvuodelle 2003–2004 ja sen jälkeen myönnettäviin lainoihin).
- 1.8.2003 alkaen eräiden laajojen korkeakoulututkintojen opintotuen enimmäisaika pidennettiin 60 kuukauteen (ennen 55 kk).

2004

- 1.1.2004 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,27 €:sta 1,47 €:oon ateriala kohti.
- 1.1.2004 alkaen opiskelijan tuloksi ei lueta ulkomaiseen opiskelijavaihtoon tarkoitettuja apurahoja.
- 1.8.2004 muuttuivat säädökset, jotka mm. koskevat ulkomaalaisen oikeutta opintotukeen, opintotuen myöntämistä ulkomaisiin opintoihin ja opintojen edistymisen seurantaa.

2005

- 1.1.2005 alkaen valtion maksama korkotuki vanhoihin korkotuelliisiin opintolainoihin on 1,8 %. Opintotukilaissa säädettävä em. opintolainojen enimmäiskorko on suuruudeltaan voimassa oleva peruskorko lisättynä enintään 1,5 prosenttiyksiköllä.
- 1.1.2005 tarkennettiin ulkomaisen opiskelijavaihdon, johon myönnettyjä apurahoja ei tulovalvonnassa oteta huomioon, tarkoittavan kaikkia Suomessa suoritettaviin opintoihin liittyviä opintojaksoja ulkomailla.
- 1.8.2005 muuttuivat säännökset korkeakoulututkintojen enimmäistukiajoista ja (1.1.2005 lukien) opinnoissa edistymisen arviointiperusteista. Opintopisteet korvaavat vastedes opintoviikot korkeakouluopintojen mitoituserusteina. Enimmäistukiaika on tutkinnon laajuuden mukainen tavoiteaika lisättynä 10 kk:lla. Muutoksia sovelletaan uusiin opiskelijoihin ja opintosuorituksiin, jotka on mitoitettu opintopisteinä.
- 1.8.2005 tai sen jälkeen läsnä olevana aloittavilla korkeakouluopiskelijoilla on oikeus valmistuttuaan tehdä verotuksessaan opintolainavähennys, jos he suorittavat vähennykseen oikeuttavan tutkintonsa määräajassa. Alemman korkeakoulututkinnon suorittanut opintolainansaaja on oikeutettu opintolainavähennykseen vain, jos hänet on valittu suorittamaan pelkästään alempi kor-

I samband med värnplikt betalas räntorna dock i form av militärunderstöd (från september 2002 även räntorna på räntestödslån).

- Fr.o.m. juni 2002 läggs räntor på lån med marknadsränta till lånekapitalet ännu under den termin som följer efter studiestödstiden (s.k. ytterligare kapitalisering).
- Fr.o.m. 1.8.2002 kontrolleras studerandenas kredituppgifter innan statsgaranti beviljas. Om det finns allvarliga betalningsanmärkningar i kreditupplysningsregistret beviljas garanti i regel inte. Endast vissa grupper av studerande får fortsättningsvis lyfta sitt lån för ett läsår på en gång. Högskolestuderande får under läsåret lyfta sitt lån i två poster, övriga studerande i fyra poster. Studielån får inte lyftas efter avslutade studier.

2003

- Fr.o.m. 1.8.2003 betalar studeranden en del av räntorna på studielån redan under studiestödstiden (tillämpas på lån som beviljas för läsåret 2003–2004 eller därefter).
- 1.8.2003 förlängdes studiestödets maximitid för vissa omfattande högskoleexamina till 60 månader (tidigare 55 mån.).

2004

- 1.1.2004 steg måltidsstödet för högskolestuderande från 1,27 € till 1,47 € per måltid.
- Fr.o.m. 1.1.2004 inräknas inte stipendier för internationellt studentutbyte i den studerandes inkomst.
- 1.8.2004 ändrades bestämmelserna om bl.a. utlänningars rätt till studiestöd, beviljande av studiestöd för studier utomlands och övervakningen av studieframgången.

2005

- Fr.o.m. 1.1.2005 är det räntestöd som staten betalar för gamla räntestödslån 1,8 %. Maximiräntan för dessa studielån är enligt lagen om studiestöd den gällande grundräntan plus högst 1,5 procentenheter.
- 1.1.2005 preciserades utbytesstudier utomlands, för vilka beviljade stipendier inte beaktas vid inkomstkontrollen, så att de avser samtliga studieperioder utomlands i anslutning till studier som avläggs i Finland.
- 1.8.2005 ändrades bestämmelserna om maximistödtiderna vid högskoleexamina och (från 1.1.2005) grunderna för bedömningen av studieframgången. Studieveckorna ersätts härnå efter av studiepoäng som grund för högskolestudiernas omfattning. Maximistödtiden är den förväntade studietiden plus 10 mån. Ändringarna tillämpas på nya studerande och studieprestationer som mäts i studiepoäng.
- En högskolestuderande som är närvaroa nmäld, inleder sina studier 1.8.2005 eller senare och som inom utsatt tid avlägger sin examen som berättigar till avdrag får göra ett skatteavdrag för sitt studielån. En studielåns tagare som har avlagt lägre högskoleexamen har rätt till studielånsavdrag bara om han eller hon har blivit antagen för att avlägga enbart lägre högskoleexamen.

a. Täyden opintorahan euromäärät kesästä 1992
Beloppen av full studiepenning från och med sommaren 1992

Tarkistusajankohta Justeringstidpunkt	€/kk – €/mån.							
	Toinen aste – Studier på andra stadiet				Korkeakoulu – Högskolestudier			
	Vanhempien luona asuva Bor hos föräldrarna		Itsenäisesti asuva Bor självständigt		Vanhempien luona asuva Bor hos föräldrarna		Itsenäisesti asuva Bor självständigt	
	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 20 v Under 20 år	20 v ¹⁾ ja yli Från 20 år ¹⁾	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 20 v Under 20 år	20 v ¹⁾ ja yli Från 20 år ¹⁾
kesä 1992 ²⁾ sommaren 1992 ²⁾	42,38	42,38 ³⁾	84,93	84,93	58,87	126,14	126,14	264,06
kesä 1994 sommaren 1994	42,05	84,09	84,09	218,64	58,87	126,14	126,14	264,06
kesä 1995 sommaren 1995	21,86	63,91	84,09	213,60	38,68	105,96	126,14	259,01
	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 19 v Under 19 år	19 v ¹⁾ ja yli Från 19 år ¹⁾	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 19 v Under 19 år	19 v ¹⁾ ja yli Från 19 år ¹⁾
kesä 1997 sommaren 1997	21,86	63,91	84,09	213,60	38,68	105,96	126,14	259,01
	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v ¹⁾ ja yli Från 18 år ¹⁾	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v ¹⁾ ja yli Från 18 år ¹⁾
kesä 1998 sommaren 1998	21,86	63,91	84,09	213,60	38,68	105,96	126,14	259,01
kesä 2008 sommaren 2008	38,00	80,00	100,00	246,00	55,00	122,00	145,00	298,00

¹⁾ Myös avioliitossa olevan tai elatusvelvollisen opintoraha.

Även studiepenning för underhållsskyldiga och gifta studerande.

²⁾ Elatusvelvolliselle maksettiin toisella asteella lisäksi huoltajakorotusta.

Underhållsskyldiga hade dessutom försörjartillägg vid studier på andra stadiet.

³⁾ 24 v täyttäneen opintoraha oli 84,93 €.

Studiepenningen till studerande som fyllt 24 år var 84,93 €.

Huom. Kesään 1994 saakka lukiolaisille maksettiin jonkin verran pienempää opintorahaa kuin muille toisella asteella opiskeleville.

Anm. Fram till sommaren 1994 var studiepenningen för gymnasiestudier något mindre än för andra mellanstadiestudier.

keakoulututkinto. Erityisin perustein sallitaan opintojen viivästyminen. Opintolainavähennys on 30 % opintojen aikana nostetusta opintolainan määrästä, joka ylittää 2 500 €. Vähennys tehdään verosta enintään tutkinnon suorittamisvuotta seuraavan 10 vuoden aikana.

- 1.11.2005 alkaen asumismenoiksi hyväksytään enintään 252 €/kk (ennen 214,44 €/kk), joten täysi asumislisä on 201,60 €/kk (ennen 171,55 €/kk). Ulkoilla opiskelevan asumislisä on 210 €/kk, ennen 180,80 €/kk. Muita vakiomäärisiä asumislisiä ei korotettu.

2006

- 1.1.2006 alkaen myös ylemmää ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat ovat oikeutettuja ateriatukeen.
- 1.11.2006 nostettiin vanhempien tulorajoja keskimäärin 15 %:lla. (Vanhempien tulot vaikuttavat eräiden opiskelijaryhmien opintorahan ja asumislisän suuruuteen.)

Dröjsmål i studierna tilläts av särskilda skäl. Avdraget är 30 % av det lånebelopp som lyfts under studietiden och som överstiger 2 500 €. Skatteavdraget ska göras inom 10 år efter det att examen avlagts.

- Fr.o.m. 1.11.2005 godkänns i boendeutgifter högst 252 €/mån. (tidigare 214,44 €/mån.), fullt bostadstillägg är 201,60 €/mån. (tidigare 171,55 €/mån.). För studerande utomlands är bostadstillägget 210 €/mån. mot tidigare 180,80 €/mån. Övriga bostadstillägg som utges med fast belopp har inte höjts.

2006

- Från 1.1.2006 är också studerande som avlägger högre yrkeshögskoleexamen berättigade till måltidsstöd.
- 1.11.2006 höjdes inkomstgränserna för föräldrarna med i snitt 15 %. (I fråga om vissa grupper av studerande inverkar föräldrarnas inkomster på studiepenningens och bostadstilläggets belopp.)

b. Valtion takaamien opintolainojen enimmäismäärät kesästä 1994
Maximibeloppen av statsgaranterade studielån från och med sommaren 1994

Tarkistusajankohta Justeringstidpunkt	€/kk – €/mån.					
	Opintorahan saaja Mottagare av studiepenning			Ulkomailla opiskeleva Studier utomlands	Aikuisopinto- rahan saaja Vuxenstudie- penning	
	Alle 18 v Under 18 år	18 v ja yli Från 18 år		Korkeakouluopiskelija Högskolestuderande	Muu Annan	
		Korkeakouluopiskelija Högskolestuderande	Muu Annan			
kesä 1994						
sommaren 1994	134,55	201,83	201,83	336,38	336,38	285,92
kesä 1995						
sommaren 1995	151,37	218,64	218,64	353,19	353,19	302,74
1.1.2002	160	220	220	360	360	310
1.8.2005	160	300	220	440	360	.
1.8.2008	160	300	300	440	360	.
1.8.2011	160	300	300	600	600	.

2007

- 1.1.2007 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,47 €:sta 1,67 €:oon ateriala kohti.
- 1.11.2007 vanhempien tulorajoja nostettiin 30 %:lla. (Vanhempien tulot vaikuttavat eräiden opiskelijaryhmien opintorahan ja asumislisän suuruuteen.)
- 1.11.2007 uusiksi opintotuen saamisen estäviksi etuuksiksi tulivat pitkäaikaistyöttömien eläketuki ja luopumistuki maatalouden harjoittamisesta. Opintotuen estäviä etuusia vastaavat ulkomailta saadut etuudet säädettiin myös opintotuen estäviksi etuuksiksi. Lisäksi asumislisää ei enää saa opiskelija, joka saa eläkkeensaajien asumistukea tai asuu sitä saavan puolison kanssa.
- 1.11.2007 alkaen opintotuen hakemista, myöntämistä ja hylkäämistä koskevat säännökset täsmentyivät hieman.

2008

- 1.1.2008 opiskelijan omia tuloja koskevat tulorajat nousivat noin 30 %. Korotuksen jälkeen opiskelijalla voi olla tuloja jokaista tukikuukautta kohti 660 € (aiemmin 505 €) ja tuetonta kuukautta kohti 1 970 € (aiemmin 1 515 €). Opintotuen takaisinperintää koskevia tulojen ylitysten määriä korotettiin myös noin 30 %.
- 1.1.2008 opintotukilakiin lisättiin säännökset opintotuen tarkistamisesta ja keskeyttämisestä erilaisten opintotukeen vaikuttavien olosuhdemuutosten takia. Niitä sovelletaan myös koulumatkatueessa.
- 1.8.2008 opintorahan määriin tuli korotuksia. Suurimpia opintorahoja nostettiin noin 15 % ja pienimpiä vähintään noin 16 €. Opintorahan perusmäärät pyöristettiin täysin euroihin. Opintorahan vähävaraisuuskorotus (opintorahan myöntäminen korotettuna vanhempien pienituloisuuden perusteella) nousi opintorahan tasokorotusta vastaavasti eli noin 15 % tai vähintään 16 €.
- 1.8.2008 alkaen opintolainan valtiontakaukseen tuli korotus. Muussa kuin korkeakoulussa opiskelevan, 18

2007

- 1.1.2007 höjdes måltidsstödet för högskolestuderande från 1,47 € till 1,67 €/måltid.
- 1.11.2007 höjdes inkomstgränserna för föräldrarna med 30 %. (I fråga om vissa grupper av studerande inverkar föräldrarnas inkomster på studiepenningens och bostadstilläggets belopp.)
- 1.11.2007 blev pensionsstöd för långtidsarbetslösa och avträdelsestöd för lantbruksföretagare hindrande förmåner vid studiestöd. Efter lagändringen blev också sådana förmåner från utlandet som motsvarar förmåner som utgör hinder för studiestöd hindrande förmåner. Dessutom betalas bostadstillägg inte längre till studerande som har bostadsbidrag för pensionstagare eller som bor med sin make som har bostadsbidrag för pensionstagare.
- Från 1.11.2007 preciserades bestämmelserna om ansökan, beviljande och avslag av studiestöd en aning.

2008

- 1.1.2008 höjdes de inkomstgränser som gäller den studerandes egna inkomster med ca 30 %. Efter förhöjningen får inkomsterna vara 660 € (tidigare 505 €) för varje stödmånad och 1 970 € (1 515 €) för varje stödlös månad. De överskjutande beloppen när det gäller återkrav av studiestöd höjdes också med ca 30 %.
- 1.1.2008 infördes i lagen om studiestöd bestämmelser om justering och inställelse av studiestödet till följd av olika förändrade omständigheter med inverkan på studiestödet. Bestämmelserna tillämpas också vid skolrestödet.
- 1.8.2008 höjdes studiestödsbeloppen. De högsta beloppen höjdes med ca 15 % och de lägsta med minst ca 16 €. Studiepenningens grundbelopp avrundades till hela euro. Låginkomstillägget till studiepenningen (förhöjd studiepenning som beviljas p.g.a. låga inkomster hos föräldrarna) höjdes i enlighet med studiepenningens nivåhöjning, dvs. ca 15 % eller minst 16 €.
- Från 1.8.2008 höjdes statsgarantin för studielån. För icke-högskolestuderande som fyllt 18 höjdes det må-

vuotta täyttäneen opiskelijan opintolainan valtiontakauksen kuukausimäärä nostettiin 300 euroon (ennen 220 €) eli samansuuruiseksi kuin korkeakouluopiskelijoilla.

2009

- 1.1.2009 alkaen puolison tulot eivät enää vaikuta opiskelijan asumislisän määrään.

2011

- 1.8.2011 alkaen korkeakouluopintojen opintotuki muutettiin kaksiporaiseksi uusille opiskelijoille. Tuki myönnetään ensin alemman tutkinnon suorittamiseen ja vasta sen valmistuttua ylemmän tutkinnon suorittamiseen.
- 1.8.2011 alkaen opintotukiaikaan luetaan myös pelkän asumislisän nostaminen.
- 1.8.2011 lähtien opintolainan valtiontakauksen saa automaattisesti korkeakouluopintoihin myönnetyn opintorahan yhteydessä.

3. Koulumatkatuen muutokset

Koulumatkojen kustannuksia alettiin korvata seuraavasti:

1997

- 1.7.1997 alettiin korvata lukiolaisille ja ammatillisessa peruskoulutukseen osallistuvilla opiskelijoilla päivittäisten koulumatkojen kustannuksia. Edellytyksenä on, että yhdensuuntainen matka on vähintään 10 km ja että matkakustannukset ylittävät 50,46 €/kk (1.1.2002 alkaen 50,45 €/kk). Tukena maksetaan matkustustavasta riippuen eri tavoin määräytyvien kustannusten ja opiskelijan maksuosuuden (42,05 €/kk) erotus. Opiskelijan maksuosuus on 1.1.2002 alkaen 43 €/kk. Oma matkustustapaa käyttävä saa tuen vain silloin, kun vaatimus joukkoliikenteen tai koulukuljetuksen käytöstä katsotaan kohtuuttomaksi.

1999

- 1.1.1999 alkaen tuen piiriin pääsivät ammatillisessa peruskoulutuksessa olevat aikuisopiskelijat, opintojen päätoimisuus määräytyy samoin kuin opintotuesta, ja tukea koskeviin säännöksiin tehtiin useita täsmennyksiä.
- 1.1.1999 alkaen väljennettiin oman matkustustavan korvaamista koskevia ehtoja.
- 1.8.1999 alkaen muutettiin tukikuukauden laskutapaa.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät.

2004

- 1.8.2004 alkaen pitää koulumatkakustannusten olla kuukaudessa vähintään 54 € (ennen vähintään 50,45 €). Pienin maksettava määrä nousi 7,45 €:sta 11 €:oon. Opiskelijan osuus säilyi entisenä (43 €/kk).

2008

- 1.1.2008 alkaen koulumatkatukeen ei ole oikeutettu palkallisessa työharjoittelussa oleva, jonka palkka on vähintään 660 €/kk (aiemmin 505 €/kk).

natliga beloppet av statsgarantin för studielån till 300 euro (tidigare 220 €), dvs. till samma nivå som för högskolestuderande.

2009

- Från 1.1.2009 inverkar makens inkomster inte längre på bostadstillägget.

2011

- 1.8.2011 ändrades studiestödet för högskolestudier till ett stöd i två steg för nya studerande. Först beviljas studiestöd för avläggande av en lägre examen och när den avlagts beviljas stöd för avläggande av en högre examen.
- Från 1.8.2011 räknas även lyftande av enbart bostadstillägg som studiestöd.
- Från 1.8.2011 får man automatiskt statsgaranti för studielån i samband med studiepenning som beviljats för högskolestudier.

3. Ändringar i stödet för skolresor

Kostnaderna för skolresor ersätts enligt följande:

1997

- Fr.o.m. 1.7.1997 beviljas ersättning för kostnaderna för dagliga skolresor i samband med gymnasiestudier och grundläggande yrkesutbildning, förutsatt att resan är minst 10 km i ena riktningen och resekostnaderna överstiger 50,46 €/mån. (50,45 €/mån. från 1.1.2002). I stöd för skolresor betalas skillnaden mellan kostnaderna och studerandens egenandel (42,05 €/mån.) som beräknas efter färd sätt. Från 1.1.2002 är studerandens egenandel 43 €/mån. Den som anlitar eget färd sätt beviljas stöd bara när kravet på att anlita kollektivtrafik eller skolskjuts kan anses oskäligt.

1999

- Fr.o.m. 1.1.1999 kan skolresestöd beviljas vuxna som deltar i grundläggande yrkesutbildning; heltidsstudier bestäms lika som i fråga om studiestöd; bestämmelserna om skolresestödet preciserades på flera punkter.

- 1.1.1999 lindrades de ersättningsvillkor som gäller anlitan av eget färd sätt.

- 1.8.1999 ändrades sättet för beräkning av stödmånader.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser.

2004

- Fr.o.m. 1.8.2004 ska resekostnaderna uppgå till minst 54 € per månad (tidigare minst 50,45 €) för att berättiga till stöd. Det minsta stödbelopp som betalas ut höjdes från 7,45 € till 11 €. Studerandens egenandel förblev oförändrad (43 €/mån.).

2008

- Från 1.1.2008 är personer som gör avlönad praktik med en lön på minst 660 €/mån. (tidigare 505 €/mån.) inte berättigade till skolresestöd.

- 1.1.2008 lisättiin opintotukilakiin säännökset opintotuen tarkistamisesta ja keskeyttämisestä erilaisten opintotukeen vaikuttavien olosuhdemuutosten takia ja niitä sovelletaan myös koulumatkatuessa.

2009

- 3.12.2009 uuden joukkoliikennelain johdosta koulumatkatuen laskentaperusteet muuttuivat. Liikenne- ja viestintäministeriön asetus linja-autoliikenteen sarjailipputaksoista lakkasi. Jatkossa lippujen hinnat määrittelee Matkahuolto yhdessä Linja-autoliiton kanssa. Samalla astui voimaan opetusministeriön asetus muun liikenteen kuin joukkoliikenteen koulumatkakustannusten laskentaperusteista, jolla määritellään koulumatkatuen määrä koulukuljetusta tai omaa matkustustapaa käyttävien osalta.

2011

- 1.8.2011 alkaen luovutaan 100 kilometrin ylärajasta, kun opiskelija käyttää joukkoliikennettä tai koulutuksen järjestäjän järjestämää kuljetusta.
- 1.8.2011 lukuvuoden tukikuukausien enimmäismäärän rajoitus yhdeksään kuukauteen poistuu.

4. Aikuiskoulutustuen lainatakauksen muutokset

2001

- 1.8.2001 alkaen Koulutus- ja erorahasto alkoi maksaa uutta koulutusetuutta, aikuiskoulutustukea. Tuen saa- ja voi saada opintolainalleen valtiontakauksen Kelalta. Takauksen saamisen edellytyksenä on, että opiskelija saa yhtäjaksoisesti aikuiskoulutustukea 2 kuukauden ajan. Lainatakauksen sovelletaan opintotukilain säännöksiä, mutta sen voi kuitenkin saada muihinkin kuin opintotukilaissa tarkoitettuihin opintoihin. Lainatakaus on 302,74 €/kk. Ulkomaisiin opintoihin se on 353,19 €/kk.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin saattoi syntyä lukujen pyöristyksistä. Lainatakaus on 310 €/kk. Opintoihin ulkomaille se on 360 €/kk.

2003

- Vuodesta 2003 alkaen myös aikuiskoulutustukea jälkikäteen hakeville (yrityksille ja jaksoittaisella opintovapaalla oleville) voidaan myöntää lainatakaus, jos aikuiskoulutustuki on myönnetty koko ajalle, jolta ansioiden alenemaa Koulutusrahastossa tarkastellaan.

2004

- 1.8.2004 alkaen pelkästään aikuiskoulutustukea saava opiskelija maksaa lainansa korot jo opiskeluaikana.

2005

- 1.8.2005 alkaen lainatakaus on 300 €/kk. Opintoihin ulkomaille se on 360 €/kk, korkeakouluopintoihin ulkomaille kuitenkin 440 €/kk.

- 1.1.2008 infördes i lagen om studiestöd bestämmelser om justering och inställelse av studiestödet till följd av olika förändrade omständigheter med inverkan på studiestödet. Bestämmelserna tillämpas också vid skolreseedödet.

2009

- 3.12.2009 ändrades grunderna för beräkningen av skolreseedödet i och med den nya lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg. Kommunikationsministeriets förordning om seriebiljettaxor för busstrafik upphörde att gälla. I fortsättningen fastställs biljettpriserna av Matkahuolto och Linja-autoliitto. Vid samma tidpunkt trädde undervisningsministeriets förordning om grunderna för beräkning av skolresekostnaderna för annan trafik än kollektivtrafik i kraft, med vilken beloppet av skolreseedödet för eget färd sätt och skolskjuts fastställs.

2011

- 1.8.2011 slopas den övre gräns på 100 kilometer som gällt när en studerande använt kollektivtrafik eller transport som ordnas av utbildningsnämnden.
- 1.8.2011 slopas begränsningen av maximiantalet stöd-månader (9 mån.) under ett läsår.

4. Ändringar i lånegarantin i anslutning till vuxenutbildningsstöd

2001

- Fr.o.m. 1.8.2001 började Utbildnings- och avgångsbidragsfonden bevilja en ny utbildningsförmån, vuxenutbildningsstöd. Den som är berättigad till stödet kan beviljas statsgaranti för studielån av FPA. För att garanti ska beviljas förutsätts att studeranden får vuxenutbildningsstöd oavbrutet under 2 månader. På garantin tillämpas bestämmelserna i lagen om studiestöd men garanti kan dock beviljas också för andra studier än de som avses i lagen om studiestöd. Lånegarantin är 302,74 €/mån., för studier utomlands 353,19 €/mån.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen kunde uppstå p.g.a. avrundningar. Lånegarantin är 310 €/mån., för studier utomlands 360 €/mån.

2003

- Fr.o.m. 2003 kan även de som ansöker om vuxenstudiestöd retroaktivt (företagare och periodvis studielediga) beviljas lånegaranti ifall vuxenstudiestödet har beviljats för hela den tid som Utbildningsfonden granskar den minskade förvärvsinkomsten.

2004

- Fr.o.m. 1.8.2004 ska de som får enbart vuxenstudiestöd betala låneräntorna redan under studietiden.

2005

- Fr.o.m. 1.8.2005 är lånegarantin 300 €/mån., för studier utomlands 360 €/mån. och för högskolestudier utomlands 440 €/mån.

Liite 8. Kelan muiden etuuksien kehitys

Bilaga 8. Utvecklingen av övriga FPA-förmåner

1. Kehityksen pääpiirteet

- 1.1.1994 Sotilasavustuksen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelalle
- 1.10.2003 Maahanmuuttajan erityistukea alettiin maksaa
- 1.5.2005 Pitkäaikaistyöttömien eläketukea alettiin maksaa

2. Muutokset

Sotilasavustukseen on vuoden 1994 alusta tehty seuraavat muutokset:

1994

- 1.1.1994 sotilasavustukseen liittyvät tehtävät siirrettiin Kelan hoidettavaksi. Ns. toissijaiset omaiset poistettiin sotilasavustukseen oikeutetuista.

1996

- 1.1.1996 alkaen sotilasavustuksella alettiin turvata myös vapaaehtoisessa asepalveluksessa olevan naisen omaisten toimeentulo tämän ollessa palveluksessa.
- 1.1.1996 alkaen asevelvolliselle alettiin tietyin edellytyksin korvata uusien markkinaehtoisten opintolainojen korot sotilasavustuksena asevelvollisuuden suorittamisajalta. Vanhojen korkotuellisten opintolainojen korot maksettiin edelleen opintotuen korkoavustuksena.

2002

- 1.6.2002 alkaen myös vanhojen korkotuellisten opintolainojen korot korvattiin asevelvollisuuden suorittamisajalta sotilasavustuksena, kun ne siihen asti oli maksettu opintotuen korkoavustuksena.

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläkelainsäädäntö, joka vaikutti myös sotilasavustuslakiin. Kuntakalleusluokitus poistettiin, jolloin henkilön asuinkunta ei enää vaikuta sotilasavustuksen perusavustuksen määrään, vaan se maksetaan kaikille tähänastisen kuntakalleusluokituksen kalliimman kuntaryhmän suuruiseen. Omaisuus ei enää pienennä sotilasavustusta.

Maahanmuuttajan erityistukea alettiin maksaa seuraavasti:

2003

- 1.10.2003 alettiin maksaa tukea iän perusteella 65 v täyttäneelle tai työkyvyttömyyden perusteella 16–64-vuotiaalle maahanmuuttajalle, joka on asunut Suomessa vähemmän kuin täyteen kansaneläkkeeseen oikeuttavan ajan. Henkilön on 16 v täytettyään täytynyt asua Suomessa välittömästi ennen tuen myöntämistä vähintään 5 vuoden ajan.

Täysi erityistuki on täyden kansaneläkkeen suuruinen. Tiukan tulositonnaisena sen määrää pienenn-

1. Utvecklingen i huvuddrag

- 1.1.1994 Skötseln av militärunderstödet överfördes från kommunerna på FPA
- 1.10.2003 Särskilt stöd för invandrare började utges
- 1.5.2005 Pensionsstöd för långtidsarbetslösa började utges

2. Ändringar

Militärunderstödet har genomgått följande ändringar sedan början av 1994:

1994

- 1.1.1994 överfördes skötseln av militärunderstödet på FPA. Rätten till militärunderstöd för så kallade sekundära anhängiga slopades.

1996

- 1.1.1996 började militärunderstöd även beviljas anhängiga till kvinnor i frivillig militärtjänstgöring.

- 1.1.1996 började värnpliktiga på vissa villkor få ersättning för räntor på nya marknadsbundna studielån i form av militärunderstöd under militärtjänstgöringstiden. Räntor på gamla studielån med räntestöd betalades fortfarande i form av räntebidrag från studiestödssystemet.

2002

- 1.6.2002 började även räntor på gamla studielån med räntestöd ersättas i form av militärunderstöd under militärtjänstgöringstiden, medan de dittills hade betalats i form av räntebidrag från studiestödssystemet.

2008

- 1.1.2008 trädde en ny folkpensionslag i kraft, som också inverkade på militärunderstödslagen. Dyrortsklassificeringen av kommunerna slopades varvid beloppet av militärunderstödet grundunderstöd inte längre påverkades av boendekommun, utan betalas till alla med det belopp som hittills gällt endast för den dyraste kommungruppen. Förmögenhet inverkar inte längre på militärunderstödet.

Särskilt stöd för invandrare började utges enligt följande:

2003

- 1.10.2003 började stödet betalas på basis av ålder till invandrare som fyllt 65 år eller på basis av arbetslöshet till invandrare i åldern 16–64 år. Detta gäller personer som har bott i Finland en kortare tid än vad som ger rätt till full folkpension. Efter att man fyllt 16 måste man ha bott i Finland minst 5 år omedelbart innan stödet beviljas.

Fullt invandrarstöd är lika stort som full folkpension. Stödet är strikt inkomstbundet; beloppet påverkas av

tävät hakijan ja hänen puolisonsa tulot ja varallisuus. Täydestä määrästä vähennetään täysimääräisesti hakijan lähes kaikki jatkuvat käytettävissä olevat nettotulot ja puolison tulot sikäli kuin ne ylittävät täyden erityistuen määrän. Erityistuen saajalle voidaan maksaa eläkkeensaajien hoitotukea ja eläkkeensaajien asumistukea.

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläkelainsäädäntö. Samassa yhteydessä tehtiin muutoksia myös maahanmuuttajan erityistuesta annettuun lakiin. Kuntakal-leusluokitus poistettiin, jolloin henkilön asuinkunta ei enää vaikuta maahanmuuttajan erityistuen määrään, vaan se maksetaan kaikille tähänastisen kuntakal-leusluokituksen kalliimman kuntaryhmän suuruisena. Eri-tyistuen alentamisesta laitoshoidon vuoksi luovuttiin. Omaisuus ei enää pienennä maahanmuuttajan erityis-tukea. Työkyvyttömyyden perusteella myönnettävän erityistuen alkamisajankohtaa koskevia säännöksiä muutettiin siten, että erityistuki voi alkaa samaan ai-kaan kansaneläkkeen kanssa silloin kun työkyvyttö-myyseläke myönnetään työeläkejärjestelmästä saira-uspäivärahan enimmäisajan päättymistä aiemmasta ajankohdasta lukien.

2010

- 1.1.2010 alkaen yrittäjätulojen huomioon ottaminen maahanmuuttajan erityistuksessa muuttuu.

2011

- Maahanmuuttajan erityistuen saajat siirtyivät takuu-eläkkeen saajiksi 1.3.2011. Takuueläkkeet myönnet-tiin viran puolesta, ja tällöin ulkomailta maksettavat eläkkeet otettiin tulona huomioon sellaisina kuin ne oli otettu huomioon viimeisimmässä maahanmuuttajan erityistuen tarkastuksessa. Maahanmuuttaja voi saada takuueläkettä asuttuaan Suomessa vähintään kolme vuotta ja täytettyään 65 vuoden iän tai 16–64-vuoti-aana työkyvyttömyyden perusteella. Eläketulot otetaan huomioon bruttotulona.

Pitkäaikaistyöttömien eläketukea alettiin maksaa seu-raavasti:

2005

- 1.5.2005 alettiin maksaa eläketukea 1941–1947 syn-tyneelle erittäin pitkään työttömänä olleelle henkilölle (31.12.2004 mennessä saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan eli 500 pv ja lisäksi työmarkkinatukea vähintään 2 000 päivää tai työmarkkinatukea kaikkia-an vähintään 2 500 päivää tai ollut niihin oikeutettu). Eläketuen ehdot olivat alun perin tässä selostettuja tiukemmat; niitä lievennettiin jonkin verran taanneh-tivasti heti kohta lain astuttua voimaan. Oikeus eläke-tukeen loppuu henkilön täyttyessä 62 v, minkä jälkeen hänellä on oikeus siirtyä suoraan vanhuuseläkkeelle, johon ei tehdä varhennusvähennystä.

Eläketukena maksetaan työeläkeosuus (31.12. 2004 mennessä kertynyt työeläke) ja kansaneläkeosuus (riippuu kertyneen työeläkkeen suuruudesta). Jälkim-

sökandens och makens inkomster och förmögenhet. Det fulla stödbeloppet minskas med nästan alla sökan-dens disponibla fortlöpande nettoinkomster och ma-kens inkomster till den del som de överstiger det fulla stödbeloppet. Den som har särskilt stöd för invandrare kan få vårdbidrag för pensionstagare och bostadsbi-drag för pensionstagare.

2008

- 1.1.2008 trädde en ny folkpensionslag i kraft. Samti-digt gjordes ändringar i lagen om särskilt stöd till in-vandrare. Dyrortsklassificeringen av kommunerna slo-pades varvid beloppet av invandrarstödet inte län-gre påverkas av boendekommun, utan betalas till alla med det belopp som hittills gällt endast för den dyraste kommungruppen. Invandrarstödet minskas inte längre i samband med institutionsvård. Förmögenhet inverkar inte längre på stödet. Bestämmelserna om begynnelse-tidpunkten för invandrarstöd som beviljas på basis av arbetsoförmåga ändrades så att stödet kan beviljas samtidigt som folkpension ifall invalidpension enligt arbetspensionssystemet beviljas innan maximitiden för sjukdagpenning löpt ut.

2010

- 1.1.2010 ändras bestämmelserna om beaktande av fö-retagarinkomst i det särskilda stödet till invandrare.

2011

- 1.3.2011 blev mottagarna av särskilt stöd till invand-rare mottagare av garantipension. Garantipensionerna beviljades på tjänstens vägnar och då beaktades ut-ländska pensioner som inkomst så som de beaktades vid den senaste granskningen av invandrarstödet. In-vandrare kan få garantipension efter att ha bott minst tre år i Finland och efter att ha fyllt 65 år eller i åldern 16–64 år på basis av arbetsoförmåga. Pensionsin-komsterna beaktas som bruttoinkomst.

Pensionsstöd för långtidsarbetslösa började utges en-ligt följande:

2005

- 1.5.2005 började pensionsstöd betalas till personer födda 1941–1947 som varit arbetslösa under en syn-nerligen lång tid (hade per 31.12.2004 fått eller varit berättigad till arbetslöshetsdagpenning för maximi-tiden 500 dagar och dessutom arbetsmarknadsstöd för minst 2 000 dagar eller arbetsmarknadsstöd för totalt minst 2 500 dagar). Pensionsstödsvillkoren var ursprungligen striktare än de som beskrivits här; de lindrades retroaktivt i någon mån omedelbart efter att lagen hade trätt i kraft. Rätten till pensionsstöd upp-hör när man fyller 62 år, varefter man omedelbart får rätt till ålderspension utan förtidsavdrag.

I pensionsstöd betalas arbetspensionsdelen (den ar-betspension som intjänats per 31.12.2004) och folk-pensionsdelen (som beror av arbetspensionens stor-

mäiseen sovelletaan kansaneläkkeen säännöksiä. Eläketuen saajalle voidaan maksaa eläkkeensaajien asumistukea ja lapsikorotusta.

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläkelainsäädäntö, minkä seurauksena myös pitkäaikaistyöttömien eläketukeen tuli muutoksia mm. kuntakalleusluokitus poistettiin ja eläketuen alentamisesta laitoshoidon vuoksi luovuttiin (ks. liite 2). Eläketukea saaneet henkilöt siirtyivät vanhuuseläkkeelle vuoden 2009 loppuun mennessä.

lek). På den senare tillämpas bestämmelserna om folkpension. Den som har pensionsstöd kan beviljas bostadsbidrag för pensionstagare och barnförhöjning.

2008

- En ny folkpensionslag trädde i kraft 1.1.2008. Lagen inverkade också på pensionsstödet för långtidsarbetslösa, bl.a. slopades dyrtorsklassificeringen av kommunerna och minskandet av stödet i samband med institutionsvård. Mottagarna av pensionsstöd blev ålderspensionerade före utgången av 2009.

Liite 9. Indeksitarkistukset

Bilaga 9. Indexjusteringar

1. Muutokset indeksitarkistuksiin vuodesta 1990

- Kansaneläkeindeksi (KEL-indeksi) määrätään kalenterivuosittain elinkustannusindeksin muutoksen perusteella (vuosimuutos lokakuusta lokakuuhun). Elinkustannusindeksi kehitty samoin kuin kuluttajahintaindeksi.
- Työeläkeindeksi (TEL-indeksi) määrätään kalenterivuosittain. Se määrytyi vuoden 1996 tarkistukseen saakka puoliksi kuluttajahintaindeksin ja puoliksi palkan-saajien ansiotasoindeksin muutoksen perusteella (vuosimuutos edellisen vuoden 3. neljänneksellä).
- 1993 TEL-indeksin pistelukua pienennettiin poikkeuksellisesti 1,5 %. Pienennys vastasi puolta työntekijäin työeläkemaksun määräästä.
- 1994 KEL- ja TEL-indeksitarkistukset jätettiin poikkeuksellisesti tekemättä.
- 1995 KEL- ja TEL-indeksitarkistukset toteutettiin normaalisti vastaten yhden vuoden indeksiperusteen muutosta. Kuitenkin TEL-indeksiä pienennettiin poikkeuksellisesti 0,5 % (eli puolet työntekijäin työeläkemaksun noususta).
- 1996 päätettiin lopullisesti jättää hyvittämättä vuoden 1994 toteutumatta jäänyt KEL- ja TEL-indeksitarkistus. Lisäksi 1996 alkaen käytetään kahta TEL-indeksiä: Etuuksia korotetaan sen vuoden alusta, jona etuuden saaja täyttää 66 v, indeksillä, jossa palkkatason muutosten vaikutus on 20 % ja hintatason 80 % (**vanhuuseläkeikäisten indeksi**). Muiden etuuksia tarkistetaan entiseen tapaan rakentuvalla indeksillä, jossa sekä palkka- että hintatason vaikutus on 50 % (**työikäisten indeksi**).
- 1997 alkaen TEL-indeksiä määrittäessä palkkatason muutoksesta vähennetään työntekijäin työeläkemaksun muutos.
- 1999 alkaen KEL-indeksi lasketaan 3. vuosineljänneksen keskimääräisen elinkustannusindeksin perusteella (aiemmin muutos lokakuusta lokakuuhun).
- 2005 alkaen sekä työansiot työeläkkeelle jäädessä että maksussa olevat työeläkkeet tarkistetaan omilla kertoimillaan. Työansiot korotetaan eläkkeen laskentahetken tasoon uudella **palkkakertoimella**, jossa palkkojen paino on 80 % ja hintojen 20 %. Palkkakerron vahvistetaan kullekin kalenterivuodelle. Maksussa oleva eläke tarkistetaan kalenterivuosittain **työeläkeindeksillä**, jossa palkkojen paino on 20 % ja hintojen paino 80 %. Molempien kertoimien perusteina käytetään ansiotasoa ja kuluttajahintaindeksin vuotuisia muutoksia (edelli-

1. Förändringar i indexjusteringarna fr.o.m. år 1990

- Folkpensionsindex (FPL-index) bestäms kalenderårsvis på basis av förändringen i levnadskostnadsindex (årsförändringen räknas från oktober till oktober). Levnadskostnadsindex utvecklas lika som konsumentprisindex.
- Arbetspensionsindex (APL-index) bestäms kalenderårsvis. Fram till år 1996 motsvarades indexjusteringen till 50 % av förändringen i konsumentprisindex och till 50 % av förändringen i löntagarnas inkomstnivåindex (årsförändringen räknas från det tredje kvartalet föregående år).
- 1993 sänktes poängtalet för APL-index undantagsvis med 1,5 %. Minskningen motsvarade hälften av arbetstagarpensionspremien.
- 1994 gjordes undantagsvis inga FPL- och APL-indexjusteringar.
- 1995 genomfördes FPL- och APL-indexjusteringarna på sedvanligt sätt och motsvarade årsförändringen i indexgrunden. APL-index sänktes dock undantagsvis med 0,5 % (hälften av arbetstagararnas arbetspensionspremieförhöjning).
- 1996 beslöt man slutgiltigt att inte kompensera de FPL- och APL-indexjusteringar som uteblev år 1994. Fr.o.m. år 1996 används två APL-index: pensionsförmåner höjs från början av det år då förmånstagaren fyller 66 år med ett index där lönenivå- och prisnivåförändringens andel är 20 respektive 80 % (**älderspensionsindex**). Övriga förmåner indexjusteras lika som tidigare, varvid både löne- och prisnivåförändringens andel är 50 % (**aktiväldersindex**).
- Fr.o.m. 1997 minskas lönenivåförändringen med arbetspensionspremieförändringen vid bestämning av APL-index.
- Fr.o.m. 1999 beräknas FPL-index enligt det genomsnittliga levnadskostnadsindexet under det tredje kvartalet (tidigare räknades förändringen från oktober till oktober).
- Fr.o.m. 2005 justeras arbetspensionerna för dem som redan har arbetspension och arbetsinkomsterna för dem som ska gå i pension med separata koefficienter. Arbetsinkomsten höjs till nivån för pensionsberäkningstidpunkten med en ny **lönekoeficient**, där lönernas andel är 80 % och prisernas andel 20 %. Lönekoeficienten fastställs kalenderårsvis. De löpande pensionerna justeras varje kalenderår med ett **arbetspensionsindex**, där lönernas andel är 20 % och priser-nas andel 80 %. Till grund för bägge koefficienterna

sen vuoden 3. vuosineljänneksellä). Palkkatason muutoksesta vähennetään molemmissa kertoimissa palkansaajan työeläkemaksun muutos.

- 2010 KEL-indeksinä sovellettiin samaa pistelukua (1502) kuin vuonna 2009. Näin vältyttiin KEL-indeksiin sidottujen etuuksien alentamiselta.

läggs årsförändringarna (3:e kvartalet föregående år) i inkomstnivåindex och konsumentprisindex, och förändringen i lönenivån minskas med förändringen i arbetspensionspremien för löntagare.

- År 2010 tillämpades samma poängtal för FPL-index (1502) som år 2009. På så sätt undvek man en sänkning av förmåner som är bundna till FPL-indexet.

2. Indeksien pistelukuja ja vuosimuutoksia vuodesta 1990

2. Indexpoängtal och årsindexförändringar fr.o.m. år 1990

Vuosi År	KEL-indeksi (1957=100) FPL-index (1957=100)		TEL-indeksi (1962=100) APL-index (1962=100)				Palkkakerroin (2004=1) Lönekoeficient (2004=1)		Elinkustan- nusindeksi ¹⁾ (1951=100) Levnadskost- nadsindex ¹⁾ (1951=100)	Palkansaajien ansiotaso- indeksi ¹⁾ (1964=100) Löntagares inkomstnivå- index ¹⁾ (1964=100)		
			Yhtenäinen Enhettligt		Työikäisten indeksi Aktivåldersindex						Vanhuuseläkeikäisten indeksi Pensionsåldersindex	
	% ²⁾	% ²⁾	% ²⁾	% ²⁾	% ²⁾							
1990	1045	7,1	1481	6,8	1248	1398,2	
1991	1104	5,6	1595	7,7	1300	1487,0	
1992	1139	3,2	1682	5,5	1333	1515,2	
1993	1170	2,7	1688	0,4	1361	1526,2	
1994	1170	0,0	1688	0,0	1376	1556,7	
1995	1192	1,9	1712	1,4	1390	1629,4	
1996	1195	0,3	.	.	1760	2,8	1737	1,5	.	1398	1693	
1997	1202	0,6	.	.	1791	1,8	1754	1,0	.	1415	1730	
1998	1223	1,7	.	.	1825	1,9	1783	1,7	.	1435	1789	
1999	1239	1,3	.	.	1868	2,4	1812	1,6	.	1452	1839	
2000	1253	1,1	.	.	1903	1,9	1838	1,4	.	1501	1912	
2001	1302	3,9	.	.	1981	4,1	1912	4,0	.	1539	1999	
2002	1333	2,4	.	.	2054	3,7	1968	2,9	.	1563	2069	
2003	1349	1,2	.	.	2103	2,4	2002	1,7	.	1577	2151	
2004	1357	0,6	.	.	2151	2,3	2028	1,3	1,000	1580	2232	
					Siirtymäajan indeksi Halvvägsindex		Työeläkeindeksi Arbetspensionsindex					
2005	1362	0,4	.	.	2191	1,9	2047	0,9	1,028	2,8	1594	2319
2006	1377	1,1	.	.	2246	2,5	2081	1,7	1,063	3,4	1622	2390
2007	1401	1,7	.	.	2311	2,9	2127	2,2	1,100	3,5	1662	2469
2008	1436	2,5	.	.	2363	2,3	2178	2,4	1,124	2,2	1730	2606
2009	1502	4,6	.	.	2494	5,5	2286	5,0	1,192	6,0	1730	2710
2010	1502	0,0	.	.	2538	1,8	2292	0,3	1,231	3,3	1751	2781
2011	1508	0,4	.	.	2578	1,6	2323	1,4	1,253	1,8	1812*	2853*

¹⁾ Vuosikeskiarvot.
Årsmedeltal.

²⁾ Muutos edellisen vuoden pisteluvusta.
Jämfört med föregående års poängtal.

Liite 10. Rahanarvon muuntokertoimet

Bilaga 10. Koefficienter för omvandling av penningvärdet

Vuosikirjan *taulukoiden* rahamääräiset tiedot on esitetty kunkin vuoden käyvässä rahassa. Rahanarvon muuttumisen vaikutus voidaan tarvittaessa poistaa muuttamalla rahamäärät tietyn ajankohdan arvoon muuntokertoimen avulla. Kerroin lasketaan kuhunkin tapaukseen soveltuvasta indeksistä. Oheisessa taulukossa on esitetty *elinkustannus-* ja *ansiotasoindeksistä* laskettujen kertoimien arvot, joilla rahamäärät voidaan muuntaa vuoden 2010 rahaksi.

Vuosikirjan *kuvioiden* rahamäärät on muunnettu kuvion tuoreimman vuoden rahanarvoon. Kertoimena on käytetty elinkustannusindeksiin perustuvaa kerrointa.

Penninguppgifterna i *tabellerna* i årsboken är angivna i respektive års belopp. Effekten av förändringar i penningvärdet kan vid behov elimineras genom omräkning av beloppen till nivån för en viss tidpunkt med hjälp av en omräkningskoefficient. I tabellen nedan anges koefficienterna beräknade enligt *levnadskostnadsindex* och enligt *förtjänstnivåindex*; med hjälp av dem kan beloppen omräknas till 2010 års penningvärde.

Beloppen i *figurerna* i årsboken har omräknats till penningvärdet enligt det år som nämns sist i figuren. Omräkningskoefficienten baserar sig på *levnadskostnadsindex*.

Rahanarvon muuntokertoimet vuoden 2010 rahaksi 1990–2010

Koefficienter för omvandling av penningvärdet till 2010 års nivå, 1990–2010

Deflators for the conversion of income and expenditure items to 2010 money, 1990–2010

Vuosi År Year	Elinkustannusindeksistä ¹⁾ laskettu kerroin Beräknad enligt levnads- kostnadsindex ¹⁾ <i>Cost of living index deflator¹⁾</i>		Ansiotaso- indeksistä ²⁾ laskettu kerroin Beräknad enligt förtjänstnivå- index ²⁾ <i>Earnings index deflator²⁾</i>	Vuosi År Year	Elinkustannusindeksistä ¹⁾ laskettu kerroin Beräknad enligt levnads- kostnadsindex ¹⁾ <i>Cost of living index deflator¹⁾</i>		Ansiotaso- indeksistä ²⁾ laskettu kerroin Beräknad enligt förtjänstnivå- index ²⁾ <i>Earnings index deflator²⁾</i>
	Vuoden päätyessä Vid årets slut Year-end	Vuoden keskiarvo Medelvärde för året Annual average			Vuoden päätyessä Vid årets slut Year-end	Vuoden keskiarvo Medelvärde för året Annual average	
1990	1,406	1,403	2,076	2005	1,110	1,099	1,199
1991	1,353	1,347	1,870	2006	1,086	1,080	1,163
1992	1,325	1,313	1,836	2007	1,059	1,053	1,127
1993	1,305	1,286	1,822	2008	1,023	1,012	1,067
1994	1,284	1,272	1,787	2009	1,029	1,012	1,026
1995	1,281	1,260	1,707	2010	1,000	1,000	1,000
1996	1,270	1,253	1,642				
1997	1,247	1,237	1,608				
1998	1,236	1,220	1,554				
1999	1,212	1,206	1,513				
2000	1,171	1,167	1,454				
2001	1,152	1,138	1,391				
2002	1,133	1,120	1,344				
2003	1,127	1,110	1,293				
2004	1,122	1,108	1,246				

¹⁾ Vanha elinkustannusindeksi (VIII 1938-VII 1939 = 100).
Gamla levnadskostnadsindexet (VIII 1938-VII 1939 = 100).
Old cost of living index (year ending 31 July 1939 = 100).

²⁾ Palkansaajien ansiotasoindeksi (1938 = 100).
Löntagarnas förtjänstnivåindex (1938 = 100).
Earnings index (1938 = 100).

N.B. The tables in this Yearbook give only the nominal value of income and expenditure items. The two sets of deflators offered here, the cost of living index deflators and the earnings index deflators, are for converting these items to 2010 money.

Liite 11. Kelan väestötilasto

Bilaga 11. FPA:s befolkningsstatistik

Kelan väestötilasto kattaa kaikki Suomen ja ulkomaiden kansalaiset, joiden vakituinen asuinpaikka oli Suomessa vuoden viimeisenä päivänä.

FPA:s befolkningsstatistik omfattar samtliga finska och utländska medborgare som var stadigvarande bosatta i Finland årets sista dag.

Väestö vuosien 2006–2010 päättyessä Befolkningen vid årets slut 2006–2010

Vuosi – År Maakunta – Landskap	Kaikki Samtliga	Ikäryhmä – Åldersgrupp								
		0–15	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75–84	85–
2006	5 276 724	967 614	590 798	646 652	712 520	767 542	723 048	464 958	309 935	93 657
2007	5 300 328	962 273	591 472	658 726	697 790	761 471	753 538	462 567	314 268	98 223
2008	5 326 109	956 916	592 762	674 554	680 154	759 621	770 180	472 786	315 388	103 748
2009	5 351 347	954 437	592 967	682 674	669 694	756 357	784 950	483 295	318 352	108 621
2010	5 375 301	951 908	595 642	685 416	663 794	751 948	785 723	505 398	321 354	114 118

2010

Molemmat sukupuolet – Bägge könen

Koko maa – Hela landet	5 375 301	951 908	595 642	685 416	663 794	751 948	785 723	505 398	321 354	114 118
Uusimaa – Nyland	1 437 638	259 841	164 096	220 378	204 675	202 372	187 941	114 985	61 582	21 768
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	94 438	18 485	9 326	9 558	13 144	14 152	14 032	8 713	5 123	1 905
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	465 140	78 811	51 075	59 702	57 821	63 009	68 578	45 238	29 678	11 228
Satakunta	227 088	37 497	23 083	24 485	25 719	31 455	36 912	25 273	16 597	6 067
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	174 550	31 306	17 747	19 464	21 381	24 903	26 640	17 328	11 442	4 339
Pirkanmaa – Birkaland	487 824	85 128	55 025	67 673	61 424	64 912	68 389	45 255	29 526	10 492
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	201 740	33 645	21 141	22 302	23 993	28 071	32 898	21 982	13 183	4 525
Kymenlaakso – Kymmenedalen	182 419	29 029	17 611	19 246	21 075	26 758	30 056	20 381	13 548	4 715
Etelä-Karjala – Södra Karelen	133 750	20 592	13 709	14 364	15 213	19 241	21 939	14 987	10 203	3 502
Etelä-Savo – Södra Savolax	154 732	23 296	15 202	14 066	16 003	23 251	26 792	18 667	12 977	4 478
Pohjois-Savo – Norra Savolax	247 999	41 376	27 226	27 545	27 489	36 631	39 127	24 900	17 680	6 025
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	165 865	26 740	18 665	17 821	17 064	24 947	27 452	17 398	11 886	3 892
Keski-Suomi – Mellersta Finland	273 681	48 657	32 101	34 154	31 108	37 608	40 266	26 408	17 355	6 024
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten ..	193 547	35 632	21 122	21 049	21 182	26 687	29 741	18 869	13 913	5 352
Pohjanmaa – Österbotten	177 932	33 028	20 755	21 833	21 040	22 288	24 947	17 114	11 746	5 181
Keski-Pohjanmaa – Mell. Österbotten ..	68 339	13 764	7 882	7 903	7 678	8 787	10 122	6 353	4 267	1 583
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	395 107	86 309	47 879	52 798	46 791	51 790	51 545	31 337	20 004	6 654
Kainuu – Kajanaland	82 060	13 190	8 417	8 099	8 206	12 682	14 037	8 997	6 515	1 917
Lappi – Lappland	183 482	30 628	20 801	19 775	18 967	28 481	30 161	18 437	12 494	3 738
Ahvenanmaa – Åland	27 970	4 954	2 779	3 201	3 821	3 923	4 148	2 776	1 635	733

Miehet – Män

Koko maa – Hela landet	2 638 416	486 420	304 268	351 949	338 787	378 246	387 130	235 260	126 224	30 132
Uusimaa – Nyland	694 608	132 544	81 522	110 050	103 375	99 753	87 525	51 156	23 333	5 350
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	46 618	9 422	4 874	4 815	6 537	7 210	6 946	4 246	2 065	503
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	225 971	40 335	25 668	30 002	29 328	31 563	33 440	21 118	11 571	2 946
Satakunta	111 671	19 310	12 083	12 762	13 086	15 855	18 522	11 825	6 594	1 634
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	85 353	15 980	9 091	9 865	10 953	12 564	13 140	8 101	4 504	1 155
Pirkanmaa – Birkaland	239 257	43 443	27 929	35 092	31 543	32 826	33 462	20 849	11 384	2 729
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	97 669	17 049	10 728	11 446	12 193	14 085	16 039	10 081	4 940	1 108
Kymenlaakso – Kymmenedalen	89 764	14 712	9 287	10 216	10 783	13 673	15 015	9 569	5 303	1 206
Etelä-Karjala – Södra Karelen	66 292	10 450	7 499	7 716	7 823	9 878	11 040	7 090	3 908	888
Etelä-Savo – Södra Savolax	75 986	11 924	7 933	7 350	8 097	11 849	13 565	8 856	5 190	1 222
Pohjois-Savo – Norra Savolax	122 333	21 181	13 917	14 349	13 983	18 623	20 034	11 688	6 883	1 675
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	82 414	13 594	9 717	9 444	8 655	12 711	14 316	8 312	4 646	1 019
Keski-Suomi – Mellersta Finland	135 201	24 771	16 270	17 778	16 070	19 095	20 247	12 460	6 912	1 598
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten ..	96 134	18 285	11 138	11 052	10 973	13 493	15 214	8 987	5 563	1 429
Pohjanmaa – Österbotten	89 291	17 079	10 907	11 689	10 997	11 267	12 573	8 286	4 956	1 537
Keski-Pohjanmaa – Mell. Österbotten ..	33 793	6 979	4 068	4 054	4 017	4 390	5 071	3 026	1 748	440
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	199 053	44 387	24 896	27 815	24 608	26 300	26 035	14 927	8 188	1 897
Kainuu – Kajanaland	41 056	6 691	4 530	4 369	4 170	6 542	7 286	4 319	2 625	524
Lappi – Lappland	92 018	15 700	10 744	10 445	9 669	14 641	15 628	8 938	5 194	1 059
Ahvenanmaa – Åland	13 934	2 584	1 467	1 640	1 927	1 928	2 032	1 426	717	213

Lähde: Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

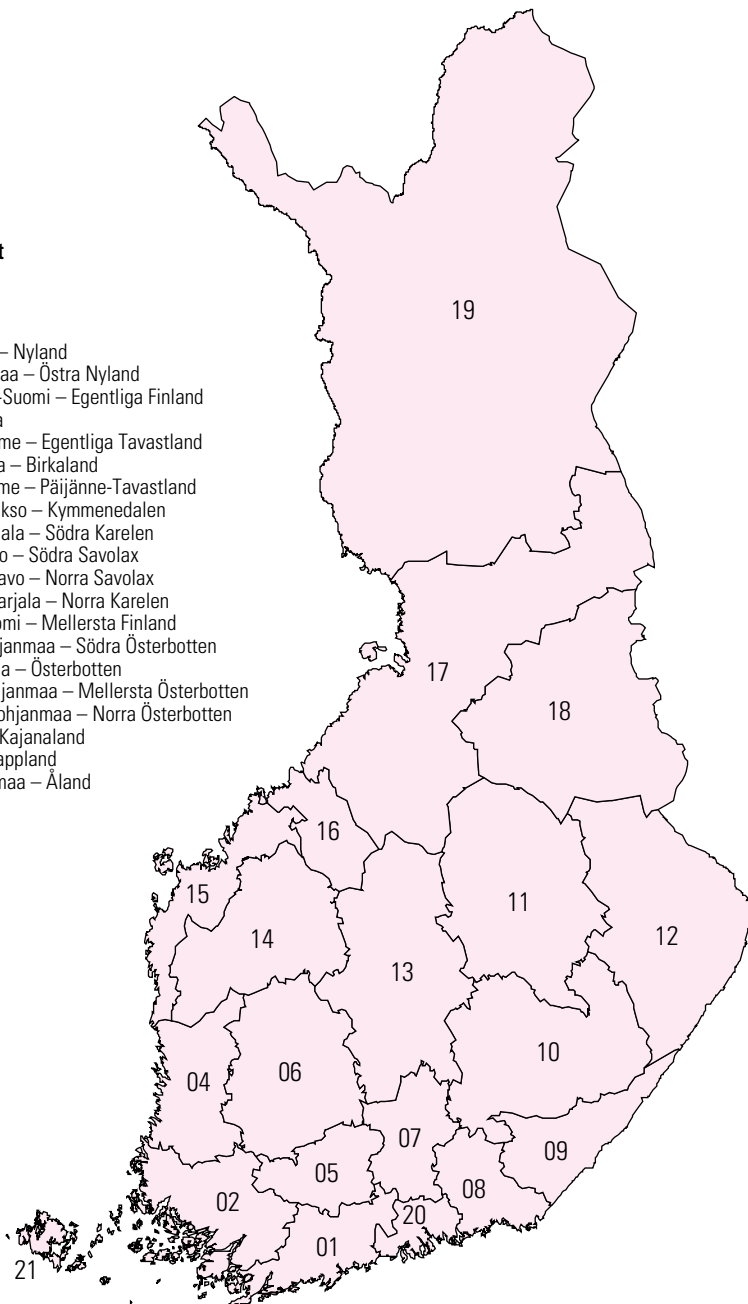
Källa: FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Liite 12. Aluejako Bilaga 12. Regional indelning

**Maakunnat vuoden 2010 lopussa
Landskap vid slutet av 2010**

Maakunnat Landskap

- 01 Uusimaa – Nyland
- 20 Itä-Uusimaa – Östra Nyland
- 02 Varsinais-Suomi – Egentliga Finland
- 04 Satakunta
- 05 Kanta-Häme – Egentliga Tavastland
- 06 Pirkanmaa – Birkaland
- 07 Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland
- 08 Kymenlaakso – Kymmenedalen
- 09 Etelä-Karjala – Södra Karelen
- 10 Etelä-Savo – Södra Savolax
- 11 Pohjois-Savo – Norra Savolax
- 12 Pohjois-Karjala – Norra Karelen
- 13 Keski-Suomi – Mellersta Finland
- 14 Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten
- 15 Pohjanmaa – Österbotten
- 16 Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten
- 17 Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten
- 18 Kainuu – Kajanaland
- 19 Lappi – Lappland
- 21 Ahvenanmaa – Åland

Asiahakemisto

Hakemiston sivunumerot viittaavat sivuihin, joilla on asiaa käsittelevä taulukko tai kuvio.

A

Adoptiotuki 252
 Aikuisen vammaistuki
 alkaneet 119
 € 58, 116
 hylkäys-% 120
 lukumäärät 58, 117–118
 maakunnittain 121
 sairauden mukaan 123
 Aikuiskoulutustuki 85
 opintolainan valtiontakaus 85, 310
 Aikuisopintotuki/-raha 85, 296, 298
 Alkaneet eläkkeet (Kelan)
 työkyvyttömyyseläkkeet 102, 112
 työttömyyseläkkeet 102
 ulkomailla/Suomessa asuvien 102
 vanhuuseläkkeet 102
 Alkueläke (lesken) 100
 Alue- ja paikallishallinto 332–333
 Ammatittilastoja
 alkaneet työkyvyttömyyseläkkeet (Kelan) 112
 kuntoutujat 222
 osasairauspäivärahat 193
 sairauspäivärahat 192
 työmarkkinatuki 245
 työttömyyspäivärahat 245
 Ammatittutkintostipendi 85
 Annosjakelupalkkiot, korvaukset 149, 160, 161, 166, 172
 Ansionmenetyskorvaukset 144, 147, 152, 153
 Ansiopäivärahat, ks. Työttömyysturvan ansiopäivärahat
 Apteekit 65, 147
 Asumisaikaan suhteutetut eläkkeet 108
 Asumisavustus, sotilasavustuksen 275, 313
 Asumislisä, opintotuen 275, 296–302
 Asumistuki, eläkkeensaajan
 asumismenot 283
 asunnon koko 284
 € 275, 283
 maakunnittain 288
 saajat 99, 284
 asunnon hallintasuhteen mukaan 284
 maakunnittain 288
 Asumistuki, yleinen
 asumismenot 276
 asunnon koko 279
 maakunnittain 287
 € 275, 276
 maakunnittain 287

ruokakunnat 276, 277, 280, 287
 asunnon hallintasuhteen mukaan 277
 maakunnittain 287
 rakenteen mukaan 280
 Ateriatuki, opintotuen 296
B
 Bruttokansantuote 39
D
 Diagnoosi, ks. Sairauspääryhmät, Sairausryhmät
E
 Elatustuki 80, 269, 270
 Eläke-etuuden saajat 96, 98
 Eläke-etuudet maakunnittain (Kelan) 109, 110
 Eläkejärjestelmät
 eläkemenot 39, 42
 eläkkeelle siirtyneet 50, 51
 eläkkeensaajat 44, 54, 55
 Eläkemenot (kaikki) 39, 42
 Eläketuki, pitkäaikaistyöttömien 318
 Eläkkeelle siirtyneet (kaikki) 50, 51
 Eläkkeensaajat (kaikki)
 eläkeyhdistelmät (Kelan eläke/työeläke) kokonaiseläkkeen suuruuden mukaan 55, 57
 eläkkeelle siirtyneet 50, 51
 lukumäärät 44, 45, 47, 54–57
 Eläkkeensaajan asumistuki, ks. Asumistuki, eläkkeensaajan
 Eläkkeensaajan hoitotuki
 alkaneet 119
 etuustilastoja 58, 99, 116–118
 hylkäys-% 120
 maakunnittain 121
 sairaus- ja vammaisuustilastoja 124
 Erikoislääkärinpalvelut 158, 162, 164
 Erikoislääkärisäkäynnit 158, 164
 Erityiseläke 44, 45, 50
 Erityishoitoraha 66, 80, 149
 Erityiskorvatut lääkkeet
 etuudet 158, 160, 166
 maakunnittain 172
 sairauksittain 186
 lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet 185, 187
 saajat 148, 161, 172
F
 Fysioterapia 159, 165
 maakunnittain 172
H
 Hakemukset 23, 103, 333, 335, 336

Hammashoitokäynnit (kaikki) 158
 Hammashoitopalvelut
 etuudet 144, 158, 163, 166
 maakunnittain 172
 saajat 148
 Henkilöstö (Kelan) 332
 Hoitotuki, ks. Eläkkeensaajan hoitotuki
 Hylkäys-%
 aikuisen vammaistuet 120
 eläkkeensaajan hoitotuet 120
 kuntoutusratkaisut 217
 lapsen vammaistuet 120
 lääkkeiden erityiskorvausoikeudet 167
 ruokavaliokorvaukset 120
 sairauspäivärahat 167
 työkyvyttömyyseläkkeet 103
I
 Ikätilastoja
 eläke-etuuden saajat (Kelan) 98, 99
 eläkkeelle siirtyneet (kaikki) 50
 eläkkeensaajat (kaikki) 45, 54, 56
 erityiskorvattavia lääkkeitä käyttäneet 161
 erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet 187
 koulumatkatuen saajat 308
 kuntoutujat 214, 221
 lapsilisää saaneet lapset 253
 lastenhoidon tukia saaneet lapset 261, 262
 lääkkeiden lisäkorvauksen saajat 161
 opintotuen saajat 299
 peruskorvattuja lääkkeitä käyttäneet 161
 sairauspäivärahansaajat 157
 työmarkkinatuen saajat 239
 työttömyyspäivärahansaajat 239
 vammaisetuuskien saajat 118
 vanhempainpäivärahansaajat 157
 Isälle maksetut vanhempainpäivärahat
 etuudet 152, 154
 kauden kesto 154
 päivät 153, 154
 saajat 152, 154, 157
 maakunnittain 170
 päiväkorvauksen suuruuden mukaan 156
J
 Jatkoeläke (lesken) 100
 Julkiset terveydenhuoltomenot 60, 63
K
 Kansaneläke 96–100
 Kansaneläkemaksut 31, 32, 321, 324

Kelan toimistot 333–339
 Korkoavustus, opintolainojen 296, 304
 Korkotuki, opintolainojen 296
 Kotihoidon tuki, ks. Lastenhoidon tuet
 Kotoutumistuki, ks. Maahanmuuttajan
 Koululaiseläke 85, 101
 Koulumatkatuki 85, 307, 308
 Koulutusetuudet, ks. Työvoimapolitiiset
 koulutustuet, Ylläpito- ja majoitus-
 korvaukset, Omaehtoisen opiskelun tuki,
 Koulutuspäiväraha
 Koulutuspäiväraha
 ansioturva 75
 perusturva 74, 233, 234, 238
 Kulut (Kelan) 324–327
 Kunnalliset eläkkeet 43
 Kuntien rahoitusosuudet 324, 327
 Kuntoutuspalvelut
 hylkäys-% 217
 kuntoutujat 212–215, 219, 221
 ammatin mukaan 222
 maakunnittain 219
 sairauden mukaan 221
 toimenpiteen mukaan 215
 kustannukset 211, 213, 215
 toimenpiteen mukaan 215
 Kuntoutusraha
 kuntoutujat 212, 214
 maakunnittain 219
 kustannukset 211
 Kuntoutustuki 97

L

Lapseneläke
 € 100, 105
 lukumäärät 44, 56, 96–98, 101, 107, 108
 maakunnittain 110
 Lapsen vammaistuki
 alkaneet 119
 € 58, 80, 116
 hylkäys-% 120
 lukumäärät 58, 117, 118
 maakunnittain 121
 sairauden mukaan 122
 Lapsikorotukset
 eläkkeiden 80, 96, 98–100, 104, 110
 työmarkkinatuen 80, 240
 työttömyyspäivärahojen 80, 240
 Lapsilisät
 € 80, 253, 327
 maakunnittain 265
 lapset 253
 maakunnittain 265
 perheet 253, 265
 lasten lukumäärän mukaan, % 265
 maakunnittain 265
 Lasta huoltavan lesken jatkoeläke 100

Lastenhoidon tuet
 € 80, 258, 259
 maakunnittain 266
 hoitopaikan mukaan 263
 käyttö 264
 lapset 261–263
 maakunnittain 267
 perheet 260, 264
 maakunnittain 266
 Lasten päivähoito 81, 263
 Leskeneläke
 € 100, 105
 lukumäärät 44, 56, 57, 96–98, 100, 110
 maakunnittain 110
 Liikennevahinkokorvaukset 43, 66
 Lomakustannuskorvaukset, ks.
 Vuosilomakustannuskorvaukset työn-
 antajille
 Luopumiseläke/-korvaus/-tuki 43
 Lääkekorvaukset (ks. myös Erityis-,
 Peruskorvatut lääkkeet) 63, 144–148,
 158, 160, 166, 172, 173
 rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeet
 160, 161, 188
 sairauksittain 188
 lisäkorvaukset 145, 148, 160
 saajat 148, 149, 161
 Lääkekustannukset
 lääkärin erikoisan mukaan 162
 Lääkemyynti 65
 Lääkkeet ATC-luokittain 189
 Lääkärintalvet
 erikoislääkäriassakäynnit 158, 162, 164
 lääkärin erikoisan mukaan 162
 etuudet 145, 147, 158, 163, 166
 maakunnittain 172
 saajat 148
 Lääkäriassakäynnit (kaikki) 158, 163, 166

M

Maahanmuuttajan erityistuki 315, 316
 saajat kansalaisuuden mukaan 316
 Maahanmuuttajan kotoutumistuki 248
 saajat kansalaisuuden mukaan 248
 Maatalousryttäjien työolosuhde-
 selvitykset 197, 203
 Maksetut eläke-etuudet 39, 42, 104, 109
 Maksetut eläkkeet 105
 Matkakorvaukset
 etuudet 145, 147, 149, 159, 166
 maakunnittain 172
 lisäkorvaukset 145, 149
 saajat 148, 149
 Muutoksenhaut 333–339

O

Omaehtoisen opiskelun tuki
 ansioturva 75, 86

perusturva 74, 85, 233, 234, 238
 Opintolaina, ks. myös Opintotuki
 kokonaispääoma 305
 perinnässä oleva pääoma 305
 suuruus 303
 Opintoraha, ks. Opintotuki
 Opintotuen muutoksenhakulautakunta
 338
 Opintotuki
 € 85, 296, 301, 302
 saajat 85, 298–301
 kansalaisuuden mukaan 301
 opiskelumaan mukaan 300
 oppilaitoksen mukaan 299–301
 Opintotukikeskus 332, 338
 Opintotukilautakunnat 338
 Opintovelalliset 305
 opintolainan suuruus 302, 303
 Opiskelijoiden terveydenhuolto 197, 204
 Opiskelijoiden toimeentulo 85
 Organisaatio (Kelan) 330
 Osasairauspäiväraha 144, 148, 150, 157,
 170, 180, 182, 193
 Osittainen hoitoraha, ks. Lastenhoidon
 tuet

P

Paikallishallinto, ks. Alue- ja paikallis-
 hallinto
 Perhe-eläke, ks. Lapseneläke, Leskeneläke
 Peruskorvatut lääkkeet 145
 etuudet 158, 160, 166
 maakunnittain 172
 saajat 148, 161
 Peruspäivärahat, ks. Työttömyysturvan
 peruspäivärahat
 Pitkäaikaistyöttömien eläketuki, ks. Eläke-
 tuki
 Päiväkorvaus
 koulutuspäiväraha
 ansioturva 75
 perusturva 74, 238
 kuntoutusraha 214, 216
 omaehtoisen opiskelun tuki
 ansioturva 75
 perusturva 74, 238
 sairaus- ja vanhempainpäiväraha 135,
 150–157, 170
 työmarkkinatuki 74, 238, 239
 työttömyyspäiväraha 74, 238, 239
 työvoimapolitiittinen koulutustuki
 ansioturva 75
 perusturva 74, 238
 vuorottelukorvaus
 ansioturva 75
 perusturva 74, 238
 Päivärahamaksu 32, 321

R

Rahastot 31, 328
 Rahoitus (Kelan) 324–327
 Rahoitusosuudet, ks. Kuntien, Valtion
 Ratkaisut (Kelan) 103, 120, 167, 217,
 333–339
 Rintamalisät 96, 98–101, 104, 110
 Rintamasotilasetuudet 104
 Ruokavaliokorvaus
 alkaneet 119
 € 58, 116
 hylkäys-% 120
 lukumäärät 58, 117, 118
 maakunnittain 121
 sairauden mukaan 123

S

Sairaanhoitokorvaukset
 etuudet 145, 147, 158, 166
 maakunnittain 172
 saajat 148
 Sairaanhoidomaksu 32, 321
 Sairaankuljetuskorvaukset, ks. Matka-
 korvaukset
 Sairauspoissaolot 67
 Sairauspäivärahapäivät 150, 153, 157
 ammatin mukaan 192
 maakunnittain 170
 sairauden mukaan 177, 181
 Sairauspäivärahat
 alkaneet kaudet 150
 ammatin mukaan 192
 keston mukaan 184
 sairauden mukaan 176, 177
 etuudet 66, 144, 147, 152
 maakunnittain 170
 sairauden mukaan 177
 päivät 150, 153, 157, 177, 181
 saajat 148, 152, 157
 päiväkorvauksen suuruuden mukaan
 156
 vähimmäispäiväraha 150, 152, 157
 Sairauspääryhmät
 aikuisen vammaistuet 123
 alkaneet sairauspäivärahakaudet 176,
 177
 keston mukaan 184
 eläkkeensaajan hoitotuet 124
 kuntoutujat 221
 lapsen vammaistuet 122
 sairauspäivärahakorvaukset 177
 sairauspäivärahapäivät 177, 181
 työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet
 (kaikki) 51
 eläkeyhdistelmät (Kelan/työeläke) 51
 työkyvyttömyyseläkkeensaajat (kaikki) 47
 eläkeyhdistelmät (Kelan/työeläke) 47

Sairausryhmät
 eläkeyhdistelmät (Kelan/työeläke) 47
 erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat
 sairaudet 185, 187
 kuntoutujat 221
 sairauspäivärahat 177
 työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet
 (kaikki) 51
 työkyvyttömyyseläkkeensaajat (kaikki)
 47
 Sairausvakuutusmaksut 31, 321, 325
 Sijoitukset (Kelan) 329
 Sosiaalihuollosta vastaavat kuntien
 toimielimet
 maksetut sairausvakuutuskorvaukset 147
 Sosiaalimenot 30, 39
 Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta
 333–335, 337, 339
 Sotilasavustus 275, 313
 Sotilasvammakorvaukset 43, 66
 Sukupolvenvaihdoseläke 43
 Suuhygienistin palvelut ks. Hammashoito-
 palvelut

T

Takaisinperintä (etuuskien) 340
 Takausvastuut, maksetut 296, 297, 304
 Tapaturmakorvaukset 43
 Tase (Kelan) 328
 Terveidenhuoltomenot 60, 62
 Toimintakulut (Kelan) 324–327
 Tulorajat 93, 135, 273, 387, 394, 397,
 423, 424, 429
 Tuloslaskelma (Kelan) 324–327
 Tutkimus- ja hoitokorvaukset
 etuudet 145, 147, 163, 165, 166
 maakunnittain 172
 omavastuukerrat 158, 163, 165, 173
 peritty maksu 165
 toimenpiteittäin 165
 saajat 148
 toimenpiteiden lukumäärä 165
 toimenpiteittäin 165
 Työ- ja yrittäjäeläkkeet 42, 47, 57
 Työkyvyttömyyseläkkeet (kaikki) 44, 45, 47
 uudet (kaikki) 50, 51
 Työkyvyttömyyseläkkeet (Kelan)
 alkaneet
 ammatin mukaan 112
 lukumäärät 102
 € 105
 hylkäys-% 103
 lukumäärät 96–98, 106, 107
 maakunnittain 110
 Työmarkkinatuki, ks. Työttömyysturvan
 peruspäivärahat/työmarkkinatuki
 Työnantajat (ks. myös Ke- ja Sv-maksut)

sairaus- ja vanhempainpäivärahat 147,
 152
 työterveyshuolto 197–202
 vuosilomakustannuskorvaukset 144,
 147, 148
 Työterveyshuolto
 maatalousyrittäjien työolosuhde-
 selvitykset 197, 202
 työnantajien järjestämä 197–202
 yrittäjien 197, 200, 203
 Työttömyysaste 73, 243
 Työttömyyseläkkeet
 alkaneet (Kelan) 102
 € 105
 lukumäärät 44, 45, 73, 97, 98
 maakunnittain 110
 uudet (kaikki) 50
 Työttömyyspäivärahat (kaikki) 72–76
 Työttömyysturvan muutoksenhakulauta-
 kunta 336
 Työttömyysturvan ansiopäivärahat
 ammatin mukaan 245
 etuudet 75
 päiväkorvaus 75
 saajat 73, 75
 Työttömyysturvan peruspäivärahat/
 työmarkkinatuki
 etuudet 74, 223, 235, 238, 240
 maakunnittain 243
 kesto 240
 päivät 238, 240
 saajat 73–74, 234, 236–237, 239–240
 ammatin mukaan 245
 maakunnittain 243
 Työttömät (työvoimatutkimus) 73
 Työttömät työnhakijat (työnvälitystilasto) 73
 Työvoima (työvoimatutkimus) 73
 Työvoimapolitiittiset koulutustuet
 ansioturva 75
 perusturva 74, 233–238

U

Ulkomaan kansalaisten opintotuet 301
 Ulkomailla asuvien uudet eläkkeet 49, 102
 Ulkomailla opiskelevien opintotuet 300
 Ulkomaille maksettu rintamalisä 101, 106
 Ulkomaille maksetut eläke-etuudet
 asuinmaan mukaan 106–108
 kansalaisuuden mukaan 107
 Ulkomaille/ulkomailta maksetut
 sairaanhoidon korvaukset 168
 Uudet eläkkeet (kaikki) 50, 51
 työkyvyttömyyseläkkeet sairauden
 mukaan 51

V

Vakuutusmaksut, ks. Ke- ja Sv-maksut
 Vakuutusosoikeus 333, 335–339

Vakuutuspiirit 333
Valitukset, ks. Muutoksenhaut
Valtion eläkkeet 42
Valtion rahoitusosuudet 324–327
Vammaisetuudet 58, 116–121
Vammaisten tulkkaukspalvelut 128
 maakunnittain 128
Vanhempainpäivärahopäivät 151, 153,
 154, 157
 maakunnittain 171
Vanhempainpäivärahat
 alkaneet kaudet 151
 etuudet 80, 144, 147, 152
 maakunnittain 171
 päättäneet kaudet 151, 154, 156
 kauden kesto (isät) 154
 saajat 148, 152, 154, 157
 maakunnittain 171
 päiväkorvauksen suuruuden mukaan
 156
 vähimmäispäiväraha 150–153, 157,
 171
 työnantajan palkanmaksun kesto (äidit)
 156
Vanhuuseläkkeet
 alkaneet (Kelan) 102
 € 105
 lukumäärät 44, 45, 96–98, 106–108
 maakunnittain 110
 uudet (kaikki) 50
Vapaaehtoinen eläkevakuutus 43
Vuorottelukorvaukset
 ansioturva 75
 perusturva 74, 233, 234, 238
Vuosi-omakustannuskorvaukset työn-
 antajille
 € 80, 81, 144, 147
 henkilöiden lukumäärä 148, 152
Väestötilasto, Kelan 29, 451
 ennuste 29
Vähimmäispäiväraha
 sairauspäivärahan 150, 152, 157, 170
 vanhempainpäivärahan 151, 152, 157, 171

Y

YEL-sairauspäiväraha 66, 144, 148, 152,
 170
Yksilölliset varhaiseläkkeet, ks.
 Työkyvyttömyyseläkkeet
Yksityisen hoidon tuki, ks. Lastenhoidon
 tuet
Yleinen asumistuki, ks. Asumistuki, yleinen
Ylimääräiset rintamalisät 96, 98, 99, 104
Ylläpitokorvaukset
 työmarkkinatuen 240
Yrittäjien työterveyshuolto 197, 200, 203

Ä

Äitiysavustukset 80, 252
Äitiysrahat, ks. Vanhempainpäivärahat

Sakregister

Sidnumren hänvisar till sidor med tabeller eller figurer som behandlar ämnet i fråga.

A

Adoptionsbidrag 252
Allmänt bostadsbidrag, se Bostadsbidrag, allmänt
Alterneringsersättningar
grundtrygghet 74, 233, 234, 238
inkomstrelaterade förmåner 75
Ansökningar 23, 103, 333, 335, 336
Apotek 65, 147
Arbets- och företagarpensioner 42, 47, 57
Arbetsgivare (se även Fp-, Sf-avgifter)
ersättningar för semesterkostnader 144, 147, 148
företagshälsovård 197–202
sjuk- och föräldradagpenningar 147, 152
Arbetskraft (arbetskraftsundersökning) 73
Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd
grundtrygghet 74, 233–238
inkomstrelaterade förmåner 75
Arbetslösa arbetssökande
(arbetsförmedlingsstatistik) 73
Arbetslösa (arbetskraftsundersökning) 73
Arbetslöshet, se även UAL-
grunddagpenningar
Arbetslöshetsdagpenningar (samtliga)
72–76
Arbetslöshetsgrad 73, 243
Arbetslöshetspension
antal 44, 45, 73, 97, 98
enligt landskap 110
€ 105
inledda (från FPA) 102
nya (samtliga) 50
Arbetsmarknadsstöd, se även UAL-grund-
dagpenningar/arbetsmarknadsstöd
Arbetsplatsutredningar för lantbruks-
företagare 197, 203
Avgöranden 103, 120, 167, 217, 333–339
Avslag, %
handikappbidrag för barn 120
handikappbidrag för vuxna 120
kostsättning 120
rehabilitering 217
sjukdagpenning 167
sjukpension 103
specialersatta läkemedel, rätt till 167
vårdbidrag för pensionstagare 120
Avträdelsepension/-ersättning/-stöd 43

B

Balansräkning (FPA:s) 328
Barndagvård 81, 263

Barnavårdsstöd
barn 261–263
enligt landskap 267
€ 80, 258, 259
enligt landskap 266
familjer 260, 264
enligt landskap 266
vårdställe 263
Barnbidrag
barn 253
enligt landskap 265
€ 80, 253, 327
enligt landskap 265
familjer 253, 265
enligt antal barn, % 265
enligt landskap 265
Barnpension
antal 44, 56, 96–98, 101, 107, 108
enligt landskap 110
€ 100, 105
Barnförhöjning
till arbetsmarknadsstöd 80, 240
till pensioner 80, 96, 98–100, 104, 110
till UAL-grunddagpenningar 80, 240
Befolkningsstatistik, FPA:s 29, 451
prognos 29
Begynnelsepension (åt efterlevande) 100
Besvär, se Ändringssökande
Besvärsnämnden för social trygghet 333–
335, 337, 339
Besvärsnämnden för studiestöd 338
Besvärsnämnden för
utkomstskyddsärenden 336
Borgensansvarbetalningar, erlagda 296,
297, 304
Bostadsbidrag, allmänt
boendeutgifter 276
bostadens storlek 279
enligt landskap 287
€ 275, 276
enligt landskap 287
hushåll 276, 277, 280, 287
enligt bostadstyp 277
enligt landskap 287
enligt struktur 280
Bostadsbidrag för pensionstagare
boendeutgifter 283
bostadens storlek 284
€ 275, 283
enligt landskap 288
mottagare 99, 284

enligt bostadstyp 284
enligt landskap 288
Bostadstillägg till studiestöd 275, 296–302
Bostadsunderstöd till militärunderstöd
275, 313
Bruttonationalprodukten 39

D

Dagersättning
alterneringsersättning
grundtrygghet 74, 238
inkomstrelaterade förmåner 75
arbetskraftspolitiskt studiestöd
grundtrygghet 74, 238
inkomstrelaterade förmåner 75
arbetsmarknadsstöd 74, 238, 239
frivilliga studier, stöd för
grundtrygghet 74, 238
inkomstrelaterade förmåner 75
rehabiliteringspenning 214, 216
sjuk- och föräldradagpenning 135, 150–
157, 170
UAL-grunddagpenning 74, 238, 239
utbildningsdagpenning
grundtrygghet 74, 238
inkomstrelaterade förmåner 75
Dagpenningspremie 32, 321
Diagnos, se Sjukdomsgrupper,
Sjukdomshuvudgrupper
Dosdispenseringsarvorden, ersättningar
för 149, 160, 161, 166, 172

E

Efterlevandepensioner
antal 44, 56, 57, 96–98, 100, 110
enligt landskap 110
€ 100, 105
Extra fronttillägg 96, 98, 99, 104

F

Familjepension, se Barn-,
Efterlevandepension
Finansiering (FPA:s) 324–327
Finansieringsandelar, se Kommunernas,
Statens
Folkpension 96–100
Folkpensionspremier och -avgifter 31, 32,
321, 324
Fonder 31, 328
Fortsättningspension till efterlevande
make 100
FPA-byråer 333–339
Frivillig pensionsförsäkring 43
Frivilliga studier, stöd för

grundtrygghet 74, 85, 233, 234, 238
 inkomstrelaterade förmåner 75, 86
 Frontmannaförmåner 104
 Fronttillägg 96, 98–101, 104, 110
 Fronttillägg till utlandet 101, 106
 Fysioterapi 159, 165
 enligt landskap 172
 Fäder, utbetalda föräldradagpenningar till
 dagar 153, 154
 förmåner 152, 154
 mottagare 152, 154, 157
 enligt dagersättningens storlek 156
 enligt landskap 170
 periodens längd 154
 FöPL-sjukdagpenningar 66, 144, 148,
 152, 170
 Företagshälsovård
 arbetsplatsutredningar för lantbruks
 företagare 197, 203
 av arbetsgivare anordnad 197–202
 för företagare 197, 200, 203
 Försäkringsdistrikt 333
 Försäkringsdomstolen 333, 335–339
 Förtida ålderspensioner, se Ålderspension
 Förvaltningskostnader 324–327
 Föräldradagpenningar
 avslutade perioder 151, 154, 156
 periodens längd (fäder) 154
 förmåner 80, 144, 147, 152
 enligt landskap 171
 inledda perioder 151
 löneutbetalning till mödrar, tid 156
 minimidagpenning 150–153, 157, 171
 mottagare 148, 152, 154, 157
 enligt dagersättningens storlek 156
 enligt landskap 171
 Föräldradagpenningdagar 151, 153, 154,
 157
 enligt landskap 171
 Föräldralösa barn, se Barnpension

G

Generationsväxlingspension 43
 Grunddagpenning, se UAL-
 grunddagpenning
 Grundersatta läkemedel 145
 förmåner 158, 160, 166
 enligt landskap 172
 mottagare 148, 161

H

Handikappbidrag för barn
 antal 58, 117, 118
 enligt landskap 121
 enligt sjukdom 122
 avslag, % 120
 € 58, 80, 116
 inledda 119

Handikappbidrag för vuxna
 antal 58, 117–118
 enligt landskap 121
 avslag, % 120
 enligt sjukdom 123
 € 58, 116
 inledda 119
 Handikappförmåner 58, 116–121
 Hemvårdsstöd, se Barnvårdsstöd
 Hälsovård för studerande 197, 204
 Hälso- och sjukvårdsutgifter 60, 62

I

Individuell förtidspension, se Sjukpension
 Inkomstbortfallsersättningar 144, 147,
 152, 153
 Inkomstgränser 93, 135, 273, 387, 394,
 397, 423, 424, 429
 Inledda pensioner (från FPA)
 arbetslöshetspensioner 102
 sjukpensioner 102, 112
 till utomlands/i Finland bosatta 102
 ålderspensioner 102
 Integrationsstöd till invandrare 248
 mottagare enligt nationalitet 248
 Invalidpensioner (samtliga) 44, 45, 47
 nya 50, 51
 Invandrare, se Särskilt stöd/
 Integrationsstöd
 Investeringar (FPA:s) 329

K

Kommunala pensioner 43
 Kommunala socialvårdsorgan
 utbetalda sjukförsäkringsersättningar 147
 Kommunernas finansieringsandelar 324, 327
 Kustersättning
 antal 58, 117, 118
 enligt landskap 121
 avslag, % 120
 enligt sjukdom 123
 € 58, 116
 inledda 119

Kostnader (FPA:s) 324–327

L

Lokalförvaltningen, se Regional- och
 lokalförvaltningen
 Långtidsarbetslösa, pensionsstöd till,
 se Pensionsstöd
 Läkarbesök (samtliga) 158, 163, 166
 Läkartjänster
 förmåner 145, 147, 158, 163, 166
 enligt landskap 172
 mottagare 148
 specialistbesök 158, 162, 164
 enligt specialitet 162
 Läkemedel enligt läkemedelsgrupp (ATC-
 klass) 189

Läkemedelsersättningar (se även Special-,
 Grundersatta läkemedel) 63, 144–148,
 158, 160, 166, 172, 173
 begränsat grundersättningsgilla
 läkemedel 160, 161, 188
 enligt sjukdom 188
 tilläggsersättningar 145, 148, 160
 mottagare 148, 149, 161
 Läkemedelsförsäljning 65
 Läkemedelskostnader
 enligt läkarens specialitet 162

M

Militärskadeersättningar 43, 66
 Militärunderstöd 275, 313
 Minimidagpenning
 föräldradagpenning 151, 152, 157, 171
 sjukdagpenning 150, 152, 157, 170
 Moderskapspenningar, se
 Föräldradagpenningar
 Moderskapsunderstöd 80, 252
 Munhygienistjänster, se
 Tandvårdstjänster
 Måltidsstöd, studiestödet 296

N

Nya pensioner (samtliga) 50, 51
 invalidpensioner enligt sjukdom 51

O

Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter
 60, 63
 Olycksfallsersättningar 43
 Organisation (FPA:s) 330

P

Partiell sjukdagpenning 144, 148, 150,
 157, 170, 180, 182, 193
 Partiell vårdpenning, se Barnvårdsstöd
 Pensioner som avvägs enligt
 bosättningsstid 108
 Pensionsförmåner (från FPA) enligt
 landskap 109, 110
 Pensionsförmåner till utlandet
 enligt bosättningsland 106–108
 enligt medborgarskap 107
 Pensionsförmåner, mottagare 96, 98
 Pensionsstöd till långtidsarbetslösa 318
 Pensionssystemen
 nya pensionstagare 50, 51
 pensionstagare 44, 54, 55
 pensionsutgifter 39, 42
 Pensionstagare (samtliga)
 antal 44, 45, 47, 54–57
 nya 50, 51
 pensionskombinationer (FPA:s/
 arbetspension)
 enligt totalpensionens storlek 55, 57
 Pensionsutgifter (totala) 39, 42
 Personal (FPA:s) 332

Premier, se Fp-/Sf-premier och -avgifter
Privatvårdsstöd, se Barnavårdsstöd

R

Regional- och lokalförvaltningen 332–333

Rehabiliteringspenning

kostnader 211

rehabiliteringsklienter 212, 214

enligt landskap 219

Rehabiliteringsstöd 97

Rehabiliteringstjänster

avslag, % 217

kostnader 211, 213, 215

enligt åtgärd 215

rehabiliteringsklienter 212–215, 219, 221

enligt landskap 219

enligt sjukdom 221

enligt yrke 222

enligt åtgärd 215

Resekostnadsersättningar

förmåner 145, 147, 149, 159, 166

enligt landskap 172

mottagare 148, 149

tilläggsersättningar 145, 149

Resultaträkning 324–327

Räntebidrag för studielån 296, 304

Räntestöd för studielån 296

S

Semesterkostnader, ersättningar till

arbetsgivaren

antal personer 148, 152

€ 80, 81, 144, 147

Sjukdagpenningar

dagar 150, 153, 157, 177, 181

förmåner 66, 144, 147, 152

enligt landskap 170

enligt sjukdom 177

mottagare 148, 152, 157

enligt dagensättningens storlek 156

minimidagpenning 150, 152, 157

påbörjade perioder 150

enligt längd 184

enligt sjukdom 176, 177

enligt yrke 192

Sjukdagpenningdagar 150, 153, 157

enligt landskap 170

enligt sjukdom 177, 181

enligt yrke 192

Sjukdomsgrupper

invalidpensionstagare (samtliga) 47

nya (samtliga) 51

pensionskombinationer (FPA/

arbetspension) 47

rehabiliteringsklienter 221

rätt till specialersatta läkemedel 185, 187

sjukdagpenning 177

Sjukdomshuvudgrupper

handikappbidrag för barn 122

handikappbidrag för vuxna 123

inledda sjukdagpenningperioder 176, 177

enligt längd 184

invalidpensionstagare (samtliga) 47

pensionskombinationer (FPA/

arbetspension) 47

nya invalidpensioner (samtliga) 51

pensionskombinationer (FPA/

arbetspension) 51

rehabiliteringsklienter 221

sjukdagpenningdagar 177, 181

sjukdagpenningersättningar 177

vårdbidrag för pensionstagare 124

Sjukfrånvaro 67

Sjukförsäkringspremier och -avgifter 31, 321, 325

Sjukpension (från FPA)

antal 96–98, 106, 107

enligt landskap 110

avslag, % 103

€ 105

inledda

antal 102

enligt yrke 112

Sjuktransport, se

Resekostnadsersättningar

Sjukvårdsersättningar

förmåner 145, 147, 158, 166

enligt landskap 172

mottagare 148

Sjukvårdsersättningar till/från utlandet 168

Sjukvårdspremie 32, 321

Skolresestöd 85, 307, 308

Socialutgifter 30, 39

Socialvård, se Kommunala socialvårdsorgan

Specialersatta läkemedel

förmåner 158, 160, 166

enligt landskap 172

enligt sjukdom 186

mottagare 148, 161, 172

sjukdomar som ger rätt till läkemedel

185, 187

Specialläkarbesök (samtliga) 158, 164

Specialläkartjänster 158, 162, 164

Specialpension 44, 45, 50

Specialvårdspenning 66, 80, 149

Statens finansieringsandelar 324–327

Statens pensioner 42

Stipendium för yrkesexamen 85

Studerandes utkomst 85

Studielån, se även Studiestöd

kapital sammanlagt 305

storlek 303

under återbetalning 305

Studielåntagare 305

lånets storlek 302, 303

Studiepenning, se Studiestöd

Studiepension 85, 101

Studiestöd

€ 85, 296, 301, 302

mottagare 85, 298–301

enligt läroinrättning 299–301

enligt medborgarskap 301

enligt studieland 300

Studiestödscentralen 332, 338

Studiestödsnämnder 338

Stöd för frivilliga studier, se Frivilliga

Stöd för hemvård, se Barnavårdsstöd

Stöd för privat vård, se Barnavårdsstöd

Stöd för skolresor, se Skolresestöd

Stöd för vård av småbarn, se

Barnavårdsstöd

Särskilt stöd till invandrare 315, 316

mottagare enligt nationalitet 316

T

Tandvårdsbesök (samtliga) 158

Tandvårdstjänster

förmåner 144, 158, 163, 166

enligt landskap 172

mottagare 148

Tolkningstjänster för handikappade

personer 128

enligt landskap 128

Trafikskadeersättningar 43, 66

U

UAL-dagpenningar, inkomstrelaterade

dagersättning 75

enligt yrke 245

förmåner 75

mottagare 73, 75

UAL-grunddagpenningar/

arbetsmarknadsstöd

dagar 238, 240

enligt längd 240

förmåner 74, 223, 235, 238, 240

enligt landskap 243

mottagare 73–74, 234, 236–237, 239–

240

enligt landskap 243

enligt yrke 245

Underhållsstöd 80, 269, 270

Understöd för vård och rehabilitering av

barn, se Specialvårdspenning

Undersökning och behandling,

ersättningar

antal åtgärder 165

enligt åtgärd 165

avgift 165

enligt åtgärd 165

förmåner 145, 147, 163, 165, 166
enligt landskap 172
mottagare 148
självriskomgångar 158, 163, 165, 173
Uppehälle, ersättningar för
till arbetsmarknadsstöd 240
Utbetalda pensioner 105
Utbetalda pensionsförmåner 39, 42, 104, 109
Utbildningsdagpenning
grundtrygghet 74, 233, 234, 238
inkomstrelaterade förmåner 75
Utbildningsstöd, se Arbetskraftspolitiskt
utbildningsstöd, Uppehälle och
inkvartering, ersättningar för, Frivilliga
studier, stöd för
Utländska studiestödstagare 301
Utomlands bosatta studiestödstagare 300

V

Vuxenstudiestöd/-penning, se Studie-
stöd
Vuxenutbildningsstöd 85
statsgaranti för studielån 85, 310
Vårdbidrag för pensionstagare
avslag, % 120
enligt landskap 121
förmånsstatistik 58, 99, 116–118
inledda 119
sjukdomsstatistik 124

Y

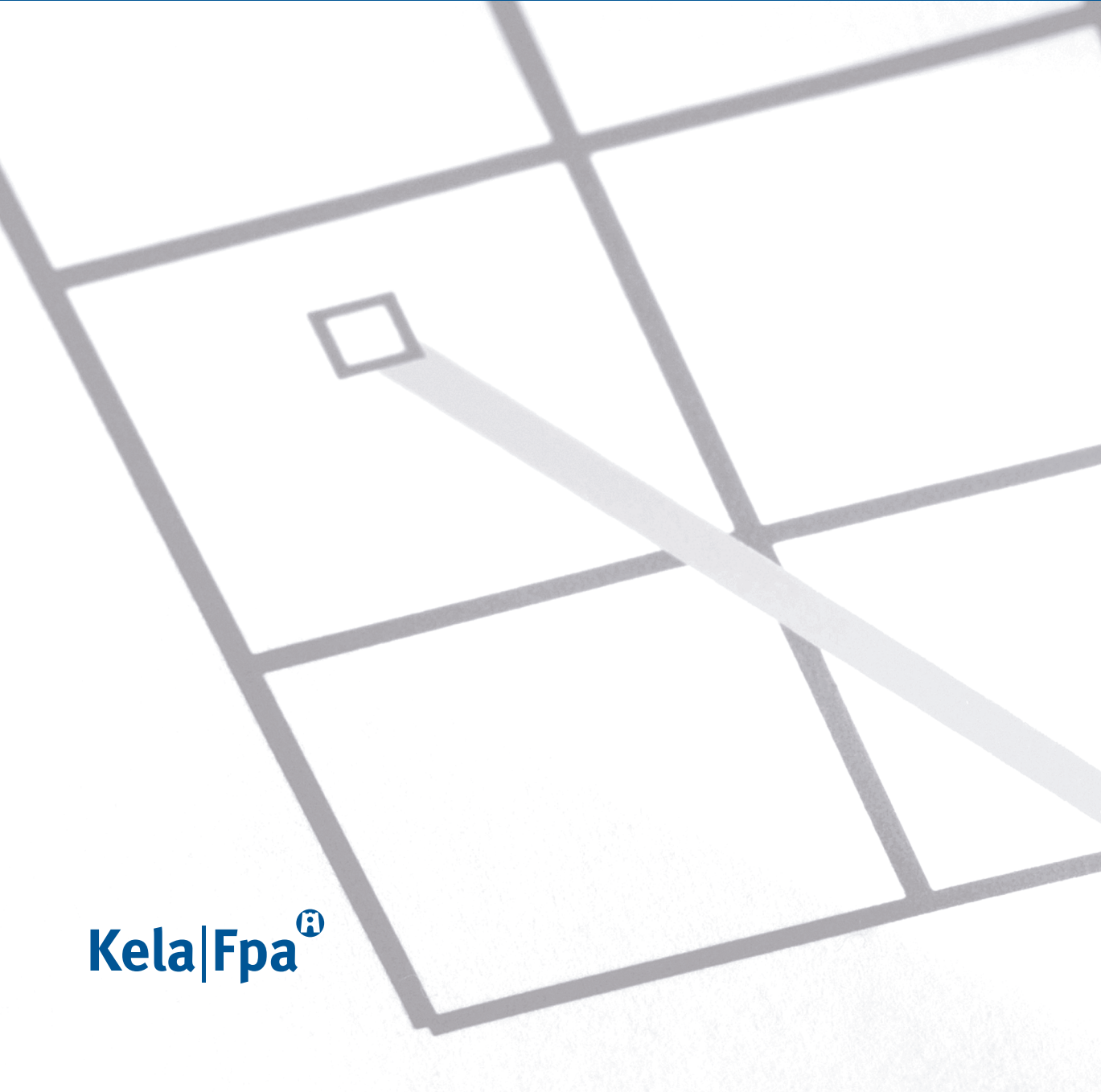
Yrkesexamen, se Stipendium för
Yrkesstatistik
arbetsmarknadsstöd 245
inledda sjukpensioner (från FPA) 112
partiella sjukdagpenningar 193
rehabiliteringsklienter 222
sjukdagpenningar 192
UAL-grunddagpenningar 245

Å

Ålderspension
antal 44, 45, 96–98, 106–108
enligt landskap 110
€ 105
inledda (från FPA) 102
nya (samtliga) 50
Åldersstatistik
arbetsmarknadsstödstagare 239
barn med barnvårdsstöd 261, 262
barn med barnbidrag 253
föräldradagpenningstagare 157
handikappförmånstagare 118
läkemedel
användare av grundersatta 161
mottagare av tilläggsersättningar 161
pensionförmånstagare (FPA-pension) 98, 99
pensionstagare (samtliga) 45, 54, 56
nya 50
rehabiliteringsklienter 214, 221
sjukdagpenningstagare 157
skolresestöd, mottagare 308
specialersatta läkemedel
personer som fått läkemedel 161
sjukdomar som ger ersättningsrätt 187
studiestödstagare 299
UAL-grunddagpenningstagare 239
Återkrav av förmåner 340

Ä

Ändringssökande 333–339
Änkepension, se Efterlevandepensioner

Kela|Fpa[®]